W.667

في التفاسير

٢

سطر ٢٢

كتاب اربعين لاوقجي زاده في النوادر

ابدي

٢٠

۵۱

للعفر اسد سرہان الدین

حمدِ وافرِ فراوان وشکر وستایش بی کران اول نوالہ بخشِ اصنافِ اضیاف
ومیزان وفرمان روای اقیموا الوزن بالقسط ولا تخسروا المیزان حضرتنک
درگاہ عظمت دستگاہنہ کہ سطح ساہرۂ تراوہ انشا ایلدوکی بدائع اشیانک
مصداقِ انبتنا فیہا من کل شیٔ موزون وکلامِ معجز نظامندہ اِدماج وایداع
ایلدوکی نوادرِ افتنان وابداعی حدِ احصا واستقصادن افزون ایلدی و
مستودعِ قلبِ سلیم اولان شرائفِ لطائف صلوٰۃ وتسلیم جامعِ علومِ اولین
واخرین اولان افضلِ انبیا ومرسلینہ کہ دینِ ہدایت عنوانی میانِ سائر
ادیان دہ دینِ خالص واختصارِ کلام ذاتِ ختمیت مقام لرنہ اختصاص
دروالِ کرامنہ کہ مضمارِ محاسن اثاردہ فرسان واصحاب عظامنہ کہ
غوامضِ شرع مبینی حیناً بعد حین اولِ حضرتدن پرسان ایدیلر
بوجار وکش پیشگاہ معرفت وہنر وکشش گردانِ مردانِ دانشور محمد بن
محمد الشہیر باوجی زادہ رزقہ اللہ الحسنی وزیادہ محاضِ ارباب فضل و
کمالہ بومنواع ومنوال اوزرہ عرض عُراضۂ حال ایدرکہ مبادیٔ کسب
وتحصیل ونادیات اشتغال قال وقیل دہ مطالعۂ مجامیع فضلاییہ
ہوسناک واقوالِ جماہیر علما پیش نہاد ادراک اولوب عشقہ مانند
دوحۂ دل مستمندہ پیچان اولان رقائقِ اخبار پاستانی تبتِ اوراق
ودفاتر ومحفوظِ صوانِ ذہنِ فاتر ایدردم عنفوانِ سن وسال دنکہ
عنوانِ صحائفِ مبانی وامال درخزانۂ فطرتمدہ شبچراغِ حُبِ معرفت

مُودَع وشیخ شباب دن شرحِ متونِ فضائل واد ابر منهو و مُولع اولکوب
اکرچه اسلاف پاکیزه طینته نسبت مِساحهٔ ساحهٔ اطّلاع ده قصور ذهن
وقِصَر باعم محقّق ایدی امّا ابناء زمانهٔ دون پرورَه نظر معارف جزئیّه
ایله فی الجمله اتّصاف مُصَدّق ایدی فنون شائِعة الاستعمالدن
دن پر فنِّ صَعبُ المَنال قالمامش ایدی که قطعِ مَسافاتِ تفریع وتأصیلنده
تعریق جَبین کسب وتحصیل وجمال نوعَروسِ اجمال زیورِ بستهٔ ماشَطهٔ
بَسط وتفصیل اولمایه اکرچه حُسّاد وشُنَاتم اَرقامِ سیّئاتم کبی اعدادِ
ذرّات دن افزون وهرحالده اقتضای دورِ مُحتال ایله دشمن قوی
طالع زبون ایدی امّا فرمان روای قضا وقَدَر دستکیر ویاوَر
اولوب هنکامِ عزلده که زمانِ تَلَهّی وهزل درسلکِ مِلکمه داخل
اولان کتب ورسائله تکریر نظر وناشنیده اولان نوادر مفیده سنی
حفظ وازبر ایدردم زمانِ عزلت وعزلنده اهل معرفتك دخی
زیاده اولورتا فکرتی باریك نه دکلوا ولسه فروتر مقامی غوّاصك اودکلو
دُرِّ کرانمایه یه اولور نزدیك عجب تدبیر الٰهی درکه امتدادِ عزل واعتزال
باعث خُمُول واختزال ایکن بوفقیر اندك بضاعته نسبتا زدیاد
فضیلته بادیٔ عادی اولدی وغریب سِرّ بی تناهی درکه مادّهٔ عجز
ونقصان ظنّ وحِسبان اولنان اُمُور باعث شهرت وظهور اولمغله
حیرت فزای شِرذمهٔ حُسّاد واعادی اولدی من ازداد علمًا
زاد حاسدُهُ غَمّا تقدّم فِشامِ اَرذال وتَفَوّقِ فِدام وانذال ایله
هَوَسِ خانهٔ باله پر وبال دُود اندودِ ظلمت اندوه وملال اولدوقدّه
کلمیدم عالمه معدوم اولیدم کاشکی چونکه کلدم باری نامعلوم اولیدم

کاشکی فحواسی اوزره خلوتخانهٔ عدم اضافه ده ناپیدا و خافی ایکن
خراب اباد کون وفساده کلدوکومدن عار واغراء نفس بد فرما ایله
کریوهٔ هواده ارتکاب ایلدوکم موبقاتِ بی حساب دن یومشناة معذرت
اثبات ایله انابت واستغفار ایدردم هرکون ایددم اکرچه
صدکونه کناه بسدر بکا برکرهٔ عنایتله نکاه ادنا لره اعلا لو
جکنمه نبی ای یرلری کوکلری یرادن الله بواشاده هاتف غیبی ادا
خطاب وندا ایدوب دیدی که ای تعاجیب قضا وقدر دن ذاهل وبیخبر
بوعصی پرشرور ده سنوح وظهور بولان اغلب امور اشراط ساعت
واماراتِ رجفهٔ قیامت اولوب خصوصا نامستعدان متکای سمق
مکان ده تسویه وهرامری غیر اهلنه توسید طامهٔ کبرادن نشان
ومصداق تری الحفاة العراة العالة یتطاولون فی البنیان ایکن
نه ممکن درکه پیرزال روزکار زلیخا وارتکوار واصل حد شباب
وشوره زار اخی زمان باران بهاری راحت وامان ایله طراوت یاب
اوله فرهمندِ هوشیار ولبیب زیرک سار اولدرکه هواجم غفلتی انتهاز
واتیام فرصتی انتهاز ایدوب براتربی همال ونادرهٔ غیر مسبوقِ بالمثاله
سعی واشتغال ایلیه که مظهر ولاخطر علی قلب بشر اولوب بازیچه کاه
دهر فانی ده مستجلبِ عمر ثانی وسائر اکفا واترابی همخوابهٔ مطمورهٔ
تراب اولدقلرنده اکا باعثِ ذکر جاودانی اوله بو معنی نموده دور
بین دقت نظر ونصب العین خاطر پایان نکر اولمغین مقدما احسن
الحدیث ایله مسمّی برسالهٔ نذرت نمون که مضمونی احادیث صحت
اشتمال خلا لنده بغیر قصد وارد اولان کلمات منظومه الفرائدی

نسق

نسق واحد اوزره ترتیب وتنسیق وهر بینه مناسب ولائق اولان
مزایا ورقائقی بسط وتحقیق درد قمزدهٔ کلک سحار ومعروض مجلس فضلاء
کبار اولمش ایدی منصفان ستوده صفاتك حسن نظر التفات
لری مشوق معنوی وعفو دریا جوشلرینك عیب پوشلغی محرك
قوی اولوب حرم سرای بال دن اجانب کسل وکلال دور ورامشکر
خاطر بی خطر نغمه سرای مثل زاد فی الطنبور اولدی

هنر برطرز ایجاد ایلمك در نه آنکه شهر بنیاد ایلمك در مهندس لر
ایدر لر شهری بنیاد ولی هر کسده اولماز طرز ایجاد صدیر فتوره
بو معنی تخالج وخطور ایلدی که سنت ایله فرض هر زمان متلازمان
وچهل حدیثه آیات اربعین آبشخور وارد ین وصادرین اولماق
امر معتاد بلکه کثرت تکرار علماء ذوی الاقتدار ایله مقولهٔ حدیث
معاد در اما طرز نوایین ایات اربعین الحالا ذی سپر اشراف اسلاف
ودست خویش خلوف اخلاف اولمایوب هنوز یتیمهٔ دهر نادر پرداز
وابناء جنس میانده بو فقیر بی سروسامانه مایه الامتیاز دهر
مایه الاشتراك رابنشان مایه الامتیاز را برخوان
آنکه تحقیق را بود مائل کی بتقلید میشود قائل اگرچه کهر
باکهی بابستن نشاید معنا سی امر مقرر ونظم قدیمك جنب جناب
کریمنده کلام محدث نادر نادر برابر در اما ربط سلسلهٔ کلام ایچون
هر ایت باتمام مصاریع ثلثه ایله بر رابع کزین وشاهد مقال ذی
بال مقام حسن انتظام ده مربع نشین اولوب بیك بیلدن بر و پرده کی
سواد ق کمون اولان شاهد موزون بدایع نمون سوی سماء

ملاء عیم وچشیان اولوب خصوصا
ماء معین حدیث اربعین
صح

استغنا دن تدلی وطور سطوردن عرض جمال وتجلی ایلدی

شعبده تازه برانگیختم هیکلی از قالب نو ریختم عاریت کس نه پذیرفته ام

آنچه دلم گفت بگو گفته ام یعنی سلطان حسن بیانه چل پایه تردبان دن

برقصر ایم بنیان بنیاد یاخود برایوان خورنق رونق ده فرق عدد کاشانه

کاشی نهاد اباد اولوب منهل صافی ایضا فدن کرغ واغتراف ایدن منصفا

حقایق مصیره متنزه ومسیره قیلندی کوشش سوی همه سخنها دار

آنچه زوبه درون جان بنگار هرچه صافی بود بدود ده رو هرچه باشد

کدر کذر کن ازو القا آت فیوض رحمانیه یه استعدادی وتلقی

نکات فرقانیه یه صفای نهادی اولان هنروران دانش انتسابه پوشیده

ومستتر اولمایه که امام زرکشی کتاب البرهان فی علوم القرآن ده

رشته تحقیق واتقانی مدوایات منظومه معجز نظامی صنعت انسجام

دن عدایلمشدر مشقب قوت ذکا ایله جواهر خواص ومزایانك حکاکی اولان

سکاکی کتاب مفتاحك فن ثالثنده شرط فرط استقصا وتتبعی کما ینبغی

ایفا وایات قرآنیه ده بحورست عشری وجدان والفا ایدوب ومتاخرین

دن بعض فضلاء سحر افرین دخی ایات اخردن بحور شانزده کانه لی

استنباط واستخراج ودبط معنی ایجون هرایت معجز نمایی بر قطعه ضمننده

ادماج وادراج ایلمشدر ملاجامی نك بوابیات براعت انجامی محله

ملایم ومن یل لومه لائم در بسمله تاج سر قرانست

زانکه سنجیده بدین میزانست وزن اکر موجب نقصان بودی

لفظ موزون نه ز قرآن بودی لکن اوزان عربیه کثرت زحافات وعلل

ایله صعب المنال ونازك طبعان رومیان میانده غیر مانوس الاستعمال

اولما غین اول مقوله محزوم ومَزحوف وعلّت اعاریض شعر وقریض ایله
معلول ومکفوف اولان بحوردن کف واضراب ومیان بلغاء روم ده
متداوَل ومعلوم اولان بحورِ سلاست عنوان ایله قلوبِ اهل دانش
وعرفان انشاط واطراب اولنوب بعد توفیق الاکمال بو رساله‌ٔ بی‌همال
رسمِ تعیین اسم ایله مَرسوم وهاتفِ فیض رسان لسانندن
اسمی ایله مسمّا ومَوسُوم اولدی جنابِ وهّابِ علی
الدوامك فیضِ شامل وفضلِ تامندن نیازِ شبان روزه ایله درخواست
ودریوزه اولنور که بو نوآمدهٔ عالمِ اختراع وشگفتِ دیارِ ابصار و
اسماعی میانِ مؤلّفات ده وحشتِ عدم التقات ایله جریح الفؤاد وطاقچهٔ
احتقار روازدرایه قذف والقا ایله اندوهناك وناشاد ایتمیه لر
غلامِ همّتِ اُن عارفانِ باکرمم که یك صواب به بینند وصد خطا بخشند
وخدمتِ شرف قرینده مکین اولان آیاتِ بیّنات حرمتنه عیب
ومنقصتندن غضِّ طرف واصلاح هَفَواتنه اوقاتِ خجسته ایا ثلرندن
لحظهٔ یسیره صَرف ایلیوب بو اوراقِ بی‌خطره امرارِ نظر ایدن اهل
دانش وهنر اظهارِ رأفت وحنان وبو کمینهٔ جریحك ضریحنی بارقهٔ
دعاءِ صریح ایله روضة من ریاض الجنان ایده لر فحاشی کریمًا ان تخیب سائله
بیان افتقار ومستمندی به پیشِ حضرتِ محمود افندی اکرمه الله بدوام
الشهود والتجلّی الذاتی وکثّر متابعیه انًا فانًا فی المستقبل والاتی
فنونِ شتّی ده تألیفه اعتنا وکلزارِ اسماردن اثمارِ نوادرِ اخبار اختراف
واجتنا ایدن مصنّفین براعت ایینهٔ عادت معتاده لری بو وجهله قرار
دركه جمع وتأسیس ایلدکلری رسائل وکرّاریسی روشناسانِ یکانه

ومتعیناین زمانه دن برجوادِ منعامك نامنه ترتیب وتزیین ومکارم
ذاتِ سماحت سماتلرینی اشاعه وتبیین ایدوب اول بهانه ایله نهانخانهٔ
درون لرنده متواری ومکنون اولان شاهد مرامی تسخیر ورام ومتکای
نیل امیده استرواح وارام ایدرلر لکن بو بضاعت مزجاة سایر تصانیف
ومؤلفات کبی وسیلهٔ حطام فانی وذریعهٔ طلبات وامانی قلنمایوب
چونکه تحریکِ خامهٔ موزون حرکات دن مقصود بالذات تحصیل مرضاة حق
واربد به وجه الله مدلولِ دلخواهنه ماصدق درصورت مختارده مجبور
وزخارف نیست هست نمای دنیا ایله مفتون ومحبور اولان ارباب
دولِ سریعة الحوله دست آویز قلمدن استنکاف وپرهیز وماسوی الله
التجا ایله شرکِ شرکِ خفی دن توقی وگریز اولنوب غوث اعظم قطب
دائرهٔ ارشاد وکرم مظهر سموّ قدر وسربلندی

یه که اخفای ذکر خاصرده بهاء الدین نقشبندی وخیالات
دقیقهٔ اخلاصرده کمال نجمندی اظهارِ خواصِ قرآنِ معجز اقترانده
امام یافعی واستنباطِ احکامِ حلال وحرام رافعی بلکه شافعی
دقایقِ نحو وعربیتده محمود شبستری ورفع ستائر حقیقتده
سهل تستری تتبع سنن وسیردده امام نووی وفکِ عویصات صعوبت
اثرده صدر قونوی در لا الخیل عندی اهدیه ولا مال فلیسعد
النطق ان لم تسعد الحال الذی لو نظر الی نکت تفسیره لحیاه ابوحیان
ولو سمع حسن تقریره لاحبه ابن حبان ولو شاف هدیة الشافی
لود لبس الخرقة منه ابوالحسن الخرقانی ولو ورد منهل سندهِ الصافی
لشام من برقهِ ابوبکر البرقانی وفی دقیق مناسبات کلماته یلوذ بقاعه

البقاعی

البقاعی وفی افانین تصرفاتہ یرتفع عن یفاع الرفاعی وما انا الا قطرۃ
من سحابہ ولو انی الفت الف کتاب هزار شرم وخجلت ایله اولحضرتہ
رہ اورد وبای انداز ونادیٔ فردوس یادی لونہ وسیلۂ عرض بیان
قیلنوب بوسبب ایله قدم افتخاری رقبۂ مؤلفاتِ کبار اوزره نهاده
ورروزنۂ رجا ومأمول شاهراہِ انتظار حسن قبوله کشاده قیلندیکی
مکر بچشم عنایت نظر کندیروی اول عالم ربانی مبادیٔ عمر وزند
کانی ده علوم رسمیه ده تبحرّ وآلوۂ دقایق علمیه ایله تبحّر ایدوب
طبع قوی استعداد لری تحصیلِ علم معتاده منساق ووجود زادِ
کرم زاد لری سبقِ عنایت خداداد ایله ما اتخذ الله ولیّا جاهلاً
قطّ کلامِ بی غلطنه مصداق ایدی اوّل اواخر هر منتهی
زاخر اوجیبِ تمنّی تهی حق طلبان رایتظرهای خاص داده زاندیشۂ
باطل خلاص اول عالم عالم حقیقت مراسم مجاهداتِ طریقتی
محروسۂ مأنوسۂ بروسه ده مقیم ومستقرّ تمکین وعدمِ تلوین ده
ثابت ومستقیم اولان مرتبِ اذکار واوراد فریدۂ وشاخ افراد
اولکه ارشاد ایله اولوب نامی قدره ایردی طریقِ بیرامی
سالکینه مقامِ افتاده قدری عالی ونامی افتاده ایلیوب حق
رسولی ایله انیس ایده بیر لطیفنی تقدیس حضرتلرینک نادیٔ
پر موهبت لرنده تکمیل وخلعتِ اجازتِ ارشادی علی الوجه المعتاد
تحصیل بیورمغله الثمرۃ الوصلیۃ خیر من الثمرۃ الاصلیۃ فحواسی
اوزره سلسلۂ علیۂ مشایخِ علیه یه متصل وذات هدایت قرینلری
سیئاتِ مقربین دن متنصل اولوب قرق یبلدن متجاوز درکه قدح معلّی

ارشادی فائز وقصب السبق تمکین وسدادی حائز اولوب خاك
نشینان ضعفهٔ اخر زمانی مقعد صدق تکمیل وایقانه اجلاس واقعا
ولعامل منهم اجر خمسین عاملا منکم رتبهٔ علیا سنه ترفیع
واصعاد اتمکده در ظاهر طاهرش مدبر بر خاطر عاطرش
مفتر ستر ازبراو برندر افاق نسخه های مکارم الاخلاق
غوامض مباحث ومسائل ده ینجه اجزا ورسائل رقمزده
یراع براعت اختراع لری اولمشدرکه هربری نقش نکین فصوص
ودستور العمل اهل خصوص اولوب هربرنده اتحر سبعهٔ بطون
قرأنیه دن دری شاهوار حقیقتی اخراج وعلوم ذات التفاصیلی نقطهٔ
واحدهٔ اجمال جمیلده درج وادماج بیورمشلردر
مخدوم خواص روزکاراوست سلطان مشایخ کبار اوست
شبلی قدم وجنید قالست سفیان سخن وفضیل حالست
واول مظهر فیض نامتناهی نك بعض الهی لری واردرکه هرکلام متانت
انجامی حکمیات ابوالطیب دن احکم واحسن ومحاسن حسان
حسان دن الطف واحسن اولوب مریدان داودی الحان اعقاب
مجلسنه ذکرده انکله تغنی وسائر حضار نادئ تنکبار المرء مع من
احب شرفنه وصولی بغیت وتمنی ایدرلر بوفرد بیت عربجا ولد وارث
علم نبی نك کلمات طنانه ومقام جمع وتفریقی تحقیق بیورد قلری
عبارات معجز نشانه لرندندر اقول تارة یارب زدنی
واخری لیت امی لم تلدنی وبوکلام دلپذیری کمیان کمل ده
مستفیض وشهیر در بووجهله تعبیر وبو اسلوب مرغوب اوزره تحریر

بوقشلر

بیورمشلرده رنظم اهل توحیدا ولمق استرسك سوایه میلی کس • اج
کوزولك مردانه باق الله بس باقی هوس بناءِ ثبات ووقارلری بروجمله
راسی وبرقرار درکه نظم قوم دیکر می شناسم زاُولیا • که دهانشان
بسته باشد ازدُعا • ازرضاکه هست رامِ ان کرام • جُستنِ دفع قضا
شان شد حرام نثر مغزاسی اوزره مجاریءِ قضا وقدر ایله شیروشکر
کبی اُمیزش واختلاط وجبینِ اهلِ تلوین پُرچین وکین اولدقده اول
ذاتِ متین مقعدِ صدقِ تمکین ده بسطِ بساطِ انبساط ایدوبارکانِ
کون ومکان عَواصِفِ فتنِ اُخی زمان ایله متزلزل وسلسلهءِ دواعی
اقتضاءِ دَورِ واهی ایله متسلسل اولسه اول حضرتك دارالمُقامهءِ
رُسُوخ واستقامتلری پایبرجا وبناءِ کرمِ خداداد لری هربنده واُزاده
فسیحُ الارجا در نظم کرنه فیضِ کرم وعاطفتِ اوبودی • کفتمی درهم
افاق نماندست کرتم نثر عمُومِ رحمتِ عالمکیر لرندن بوفقیرِ وقیرِ
بی توقیره دخی افاضهءِ لطفِ یسیر وافادهءِ احسانِ عالَم مسیر بیورب
رُغبُوبهءِ مقالی مشاطهءِ فضل وافضالری کُوشوارهءِ تقریظ ایله
تشنیف وتقریظ بیورسلر مأمُولدرکه شایستهءِ مِزَقهءِ قبول
وشبستانِ حُسن رضایه واسطهءِ دُخُول اوله نظم دَرِ بهشت بُروی
دل تو باز کشد • کراستانهءِ لیش مستقر یابی • اکر توبیخ ارادت
فرُوبَری بدرش • زشاخِ تربیتش کونه کون ثمر یابی الآیة الاولی
اَیلَدوك بلمن لکیله حیفکیم • ظلمتِ غفلتده نقدِ عمری کُم • اخ هدایت
مِلکنك رَهبرلری • اُنظُرونا نَقتَبِس مِن نُورِکُم بوآیتِ باهدات
بحرِ رمل مسدّس سك مزاحفاتندن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن وزننه

مطابقت دارد با تجربه و امتحان متواری و نهان دگلدرکه نظر التفات
کبارك تربیه کهتران وصغارده عظیم تأثیری و مستعدِ توفیقِ رشاد
اولان اصحابِ استیهال واستعداده نفع کثیری وارد حضرت ملاذی
رومخایدَ بالفیض القیومی نك بوکلام معجز نظامی شاهدِ صدقِ مدّعی
در نظم همنشینیٔ مقبلان چون کیمیاست • چون نظر شان کیمیای خود
کجاست • چشمِ احمد برابوبکری زده • اوزیك تصدیق صدیقی شده •
نثر برشاعرِ سحر آفرینِ ممدوح کزینینه بونظمِ براعت طرازه ایله عرض
خواهش و نیاز ایلمش نظم نظرةُ اللطف منك تکفینی فی حیاتی وحین
تکفینی نثر وبعض کبارك مقاطرِ اقلامِ کوهربارندن دگلدرکه نظم
همت از کنجاکه نظرها کند • خوار مدارش که اثرها کند نثر لسان الغیبك
بوبیت شهیرینی ادنی تغییر ایله بوکونه تعبیر ایلمشلر نظم ای آنکه
خاك را بنظر کیمیا کنی • ایا بودکه گوشهٔ چشمی بما کنی نثر نفحات الانس
مذکور وبین الصوفیه مستفیض ومشهور درکه ع کوکبِ دریِ سماهُدا
شیخ نجم الدین کبرایی قدس سره اللطیف حضرتلرینك نظر بلند اثرلوری
هنگام غلباتِ وجد وجذبات ده هرکیمه مصادف اولسه آن لله عبادًا
اذا لحظوا عباده البسوهم لباسَ السعادة فحواسی اوزره فی الحال رتبهٔ
رفیعهٔ ولایته ترقی وتعلی وهدیهٔ توفیق هدایت وراء منصهٔ کرامت
دن عرض جمال وتجلی ایدر ایدی روایت درکه برتاجر سودا کر وحامل
سفرِ سفر که روی وجاهت ونباهتی تازه ونضی وکثرت ظعن
ومسافرت ایله خلیفهٔ خضر ایدی شهیر همتله انحاء جهانی کشت
وسیران ایدرك مستقی شیخه واصل ودرون خانقاهه لاجل التوبة
والانابة

والانتباه وَالِج وداخِل اولدی حضرت شیخ کرنین اول حین ده مُستغرق
وجد وهیَمان ومظهر جذبهٔ من جذبات الرّحمن ایدی قوّت نظر لری باعث
سُودِ سَوداکرًا ولما غله فی الحال مصداقِ دَعْ نفسك وتعال ومقبول
جنابِ متعال اولوب رُتبهٔ علیاءِ ولایته وضع قدَم وبذلِ موجودِ هستی
ووُجود ایله اختیار نیستی وعدم ایلدی حضرت شیخ اول نو مُریدِ فریدون
استطلاع وسَحَنهٔ مَولدِ ومحتدِ ندن کشف قناع ایلیوب اول داخی همیان
بیانی درمیان ایلدکده درحال لواءِ اجازتِ ترحالی منشور وکند ودیار
وبلاد ندہ ارباب استعدادی تلقین وارشاد ایله مأمور اولدی بودخی
کتاب مسفُوردہ مَسطُور درکه برکون حضرتِ شیخ خواصّ اصحاب
وخُلَصِ احبابی ایله برجای نزهت فزاده نشسته واندحامِ عَوامّ
کالانعام دن اسوده ورَسته ایدی بر بازِ بلند پرواز بر صَعوهٔ بی
مجالك دُنبالنه دوشوب رُوی هَواده فِخلبِ صید رباسنی اشکار واول
ضعیفِ ناتوان ودرماندهٔ بی درمانی قصدِ شکارِ تمشایدی ناگاه
اول مرغ بی زُوزنظرِ شیخ غیور ایله منظور اولدقده اَمر بَرعکسِ
وسطوتِ شهبازِ تیز تاز قرینِ فُتُور وکسل اولما غله تأثیرِ قوّتِ
نظردن صَعوهٔ سُست پَرَه قوّتِ رُوحانیّت غالب واول بازِ تیز چنگه
بی دِرَنك طالب اولوب خواه وناخواه دَرونِ خانقاهه ادخال وکشان
کَشان مجلس شیخ کرامت نشانه ایصال ایلدی **نظم** کارنه این کنبد
ویران کُند • هرچه کند همت پیران کُند **نثر** کیروکتابِ مزبور ده
مَبروز درکه بردُوزِ تزُهت فروزده وقَایع پیشینه تَذکار وکمالِ سُوزِ
ولهف ایله قصهٔ اصحاب کهف زبانزدهٔ حُضّار اولمش ایدی حضرت

شیخك طالب مزید اولان مرید لرندن شیخ سعد الدین حمویی علیه
رحمة الملك القوی نك خاطر پر نورینه سنوح وخطور ایلدی که ای
بو عصر اختلال نشان ده میان امت هدایت عنوان ده بار کران
تصرفی حامل بر مرد کامل وارمیدر که تیره دل دوز نظری سپر قلوب
قاسیه دن کدر وشرف صحبت اکسیر خاصیتی سلك بدرکه اثر ایده حضرت
شیخك شمس کرامتی اشراق وبو خاطره یه نور فراست ایله اشراف
ایدوب فی الحال نهوض وقیام ودر خانقاه شرف پناهه کلوب توقف وارام
ایلدی ناکاه بر کلب عقور اول محلده عبور ایدرکن حضرت شیخك نظر
کیمیا اثری کس کلب نجسه تعلق ایلدی فی الحال حقیقت کلبی قلب ونهاد ندن
اولان کلب وفسادی سلب ایدوب قدم شیخده تبصبص وتملق ایلدی
بعده هائم وبیهوش ومتحیر ومدهوش اولوب بیخودانه اسواق وعمی
انات دن تخلف ومحله خاموشان ده حشرات وموشان ایله تالف
ایلدی غنی وفقیره رفع صوت وعقیره اتمیوب باشنی اغشته کل
وخاك ومالیده خس وخاشاك ایلدی میان خلابده الی التمش
کلابن حرمت تمام ایله یانده قیام واقامت خدمتده تمسکن والتیام
ایدر لر ایدی وهر نه جانبه که توجه واقبال ایلدی سکان بین السکان
رعایت شرط ادابه وترك خورد وخواب ایله تحریك دنبال ایلدی اخص
الامر اول اثناده عرضه صدمه مرك وتندباد فنا ایله شاخ وجودی
بی بار وبرك اولدی حضرت شیخك فرمان حکمت جریانی ایله اول سلك
ناتوانه کهف قبری مکان واوزرینه برقبه بنیان ایلدیلر نظم کر ذرك
عشقی نبودی کلب را ۰ کی بجستی کلب کهف قلب را ۰ هم ز جنس او بصورت

چون سکّان • کرنشد مشهور هستاندر جهان نثر حضرت شیخ
عطار فاحَت علی رَمسِهِ نفحاتُ رحمة الغفار بو قصیدهٔ عاثره ده
اول قصّهٔ ساثره یه تلمیح بلکه تصریح ایلمشدر نظم یدّ نظر
فرماکه مستثنیٰ شوَم زکّبنای جنس سنّك که شد منظور نجم الدّین
سنکانزاسرورست نثر عوارف المعارفده مسطوردرکه اختیار
مَتابعب اسفار ایدن مُریدِ جَوّاب وجوالك جملهٔ مقاصد واماللّذین
که اقطار بلدان ودیاردهٔ اولان مشایخ کبارایله دُوجار واخوان
صِدق ایله همسایه وجار او لوب شرفِ لُقیَه وصحبت لری ایله ترقّی بلکه
مجرّد رؤیت لری ایله شاهدِ مقصودِ اصلیه تَلَقّی ایدر نظم
یکدمی صحبت بمردانِ خدا • بهتر از صدسال بودن در تُقیٰ نثر بین
الصّوفیّه استفاضه واشتهار بولان کلماتِ حکمت نشاردندرکه
من لاینفعك لحظهُ لاینفعك لفظهُ بوکلامِ خفیّ التّوجیهده ایکی
وَجهِ وَجیهه واردر وَجهِ اوّلِ بی مُتأوّل بودرکه مرشد کامل وشیخ
واصلك اگرچه هرکار وکرداری ترتیبِ مریدِ هوشیاردهٔ کارگردر
اما لِسانِ قالِ ایله تکلیمدن لسانِ فعل وحالِ ایله ارشاد وتعلیمی
ارزیده واکثردر لاجرم طالب صادق که مُرشدِ صاحب حقائقك
مَوْرِد ومصدَرِ ومحض ومخبر نه ناظر وخَلوَت وجَلوت ده اولهٔ
تصاریف اَحوال واَعمالی پیش نهادِ خاطر اولهٔ مابین دن حجابِ
ارتیاب مُرتفع وافعالِ هدایت اَثرنه امعانِ نظر ایتمکله سوُدمند
ومنتفع اولور وجه ثانیٔ صحیح المبانی بودرکه رجالِ بالغین واصحابِ
تمکینك نظرِ بی نظرِ اکسیر تأثیر لرنی که سُمُومِ هُمُومی دافع بو تریاق

نافع در طالب صادقه متعلق اولدقده نفوذ بصیرت ورشاد ایله
حسن استیهال واستعداد نه استشفاف ومواهب مهیمن خلاقه استحقاق
استشراف ایدوب قلب مرشد رشیده محبت مرید جایکن ونظر همت بلند
ایله طالب مستمنده یاور وظهیر اولوز چونکه قدرت خالق موت و
حیات ایله بعض افاعی وحیات ده برتاثیر ناکزیر وارد رکه اهل بدو
وحضردن هرکیمه توجیه نظر ایلسه فی الحال هلاك ونکاه زهرناکی
ایله سینه حیاتی چاك اولوز قدرت حکیم مجیب دن بدیع وعجیب کلدرکه
بعض خواص عباد الله حسن نظر ونکاهنده برتیر وحالت وبرتاثیر و
خاصیت اوله که طالب پاکیزه صفات نظر التفات ایلدوکده احوال سنیه
اعطا واکساب وافاضهٔ آثار مرضیه ایله ارضا واحساب ایلیه کلزار
بدیع الآثار کرامتك ورد ناز پرورزی اولان حضرت شهاب الدین سهروردی
کند وشیخ صاحب ولایتندن نقل وحکایت ایدرکه اول حضرت فناء منادا
اولان مسجد خیف ده که محط تبعه وخیف در سیر وطواف وکشت
وکذار آنجا واطراف ایدردی نظم هست منهاج ونهان در مکمن است
یا فتش رهن کزافه جستن است نثر خواص اصحاب احلاص دن بری
سبب کشت وکذاردن فحص واستخبار ایلدوکده اول مرشد حق جیب
غیبی شق وباب جوابی دق ایدوب دیدی که وهاب جواد بعض
خلص عبادی وارد رکه هرسنك سیاهه کرنیم نکاه ایلسه نظر اکسیر
اثری ایله بلا لمس شمس اولوب سنین عدیده مجاهدات شاقهٔ
شدیده ایله نائل وواصل اولماد وغی مقامات وفضائله تعلی
وتصاعد واوج مقصوده صعود ایله حضیض نقصان دن تباعد

ایدر بو طواف کز اف دن مقصود و وطن اولـ مقوله نظر عنایت
اتزاری توخی و تطلب وامر تکمیل طریقت ده تقلب دن جناب مولوی
کتاب مثنوی ده ماء الحیوة حقیقت دن رشف و تأثیر صحبت و ملاقاتی
بوابیات ایله ایضاح و کشف بیور مشلو در مثنوی غیرت حق بر ده ء
انکیخته ست • سفلی و علوی بهم آمیخته ست • کفت سیر وا می طلبا ندن عقول
اینان عقلی که بود اندر رسول • زانکه میراث از رسول آنست و بس
که به بیند غیبها از پیش و پس نثر بعده مجرد رؤیتك جدوی و منفعتی
بو مثانی ء حکمت مبانی ایله تحقیق و تشنکانِ بادیهٔ طلبی ارتیاد موردِ
مراده ترغیب و تشویق بیور مشلو در مثنوی در بعض هامی طلب هم آن بصر
که نیاید شرح آن این مختصر • بهر این کرده ست منع آن باشکوه • از تهیب
وز شدن خلوة بکوه • تا نکردد فوت این نوع النقا • کان نظر بخشت و اکسیر بقا
نثر کبراء اصحاب هدایت دن نقل و روایت در که مظهر اسم هادی حضرت
جنید بغدادی تکمیل طرائق طریقت بلکه وصول عرفات معرفت دنصکره
سفره در انجمن چمنده کشت وکذا ز و عالم لاهوت وجبروتی سیر و شکار
ایدر کن کند و مقامندن بالاتر و بلند بر پایهٔ عرش مانند کوردی که
آنك محاسن ترتیب و تزیینی ایله مقام نخستینی فراموش و اول رتبهٔ
منیعه یه فوارهٔ رغبتی جوش ایلدی نظم کوهر و لعل از دل کان می طلب
هرچه بیابی بر ان می طلب • هر که بخس کرد قناعت خسیست • به طلبی کن
که بر آن به بسیست نثر هر نه دکلو صوم وصال و مجاهدات دائمة الاتصال
ایله سعی شکوف و مبلغ وسعنی بذل و صرف ایلدی اینسه کمند همتی کنکرهٔ
طاق بغیته انداخته و لواء جد بخیمی میدان نیل مرام ده مرفوع و افراخته اولمای

نظم وفی نظر الصادی الی الماء حسرة • اذا کان ممنوعا سبیل الموارد •
نثر اخر فرو مانده وحسیر ودست رجا سجاده راکه اهداب بغیت دن
کوتاه وقصیر اولوب دیدی که الهی کمال قدرت وافضالکدن برکتی طنن
نمایی اظهار وعیان بعده طلسم حکمتی بی غایتک ایله اخفا ونهان
ایلدک نظم یا من ایادیه عندی غیر واحدة • ومن مواهبه تسموعن العدد •
ما نابنی فی زمان قط نائبة • الا وجدتک فیها اخذا بیدی نثر سوی
لامکان دن پیام عاطفت بیان کلدی که اقصای خراسان زمین ده
برولی خرابه نشین واردرکه نامی ظاهر بیان لیثام یانده احمد زندیق
اما بنم جناب حقیقت مآبمده احمد صدیق دن بو مقام با ارتیاحک مفتاحی
انک دست همتی بی منته سپرده ونقود تربیت وارشاد انک کف تصرفی
خدادادی ایله شمرده در نظم افتابیست قبول نظر اهل کمال • که بیک
تابش اوسنک شود صاحب حال نثر حضرت سید الطائفه بدرقه توفیقه
اتباع وسالکان محجه دین اولان مریدینی ایله وداع ایدوب تک وتنها
اولد مسلک تیهایه بی راحله وکاروان روان اولدی نظم کرآیم برسر
کوی توصد منزل یکی سازم • وکر بیرون روم درهر قدم صد جا کنم منزل •
نثر چونکه مسافه مشقت سفر اتمام وسمند نفس تندرو تک ودون
اتمام بولدی سکان شهر شهرت نشاندن استکشاف حال واولسایه
نشینی تحت قبابی سؤال ایلدی نظم بعدازان پرسان شد واز هر کسی
شیخ رامی جست از هر سو بسی نثر کوش حکمت نیوشنه هیچ برطرف دن
جواب صواب کیرمدی واذا غابوا لم یفتقدوا فحواسی اوزره هیچ برمرد پیش
بین اولدکچ ویرانه نشین دن نشان ویرمدی نثر اکر ازجانب معشوق

نباشد کششی کوشش عاشق بیچاره بجایی نرسد نثر بالآخره اخرابادِ
ناس دن بر شخصِ ناشناس دیدی که اول اسم ایله مسمّی بر مردِ خدا بوشهره
غیرِ مشهور در لکن فلان ویرانده بر پیرِ بیگانه نزنك شربِ عقار ومشاهده
شاهدانِ شیرین کار ایله حالی پوشیده ومستور در حضرتِ جنید اهوی
بی عیبِ آرزوی شکار وصیدِ ایچون نظم اشکش ازدیده بگشت وکهنت او
باهمه ان شاهِ شیرین نام کو نثر اخر کوی خرابانه گذر وانجا واحنایه نظر
ایدوب کوردی که برخربهٔ دهشت نشانده که بامِ ویرانی برهنه سران
کبی مکشوف وبی سقف وبابِ خرابی بی ستره وحجابِ اولماغله بیگانه
وآشنایه وقف اولوب ظاهرده مسکنِ بوم وجغد امّا باطنی لمعانِ
انوارِ کرامت ایله غیرتِ شعبِ بوّان وسغدایدی بر پیرِ باوقار یمین
ویسار زنده ایکی محبوبِ یوسف تمثال وحذاسنده بر بادیهٔ ملاملال
نظم اولیائی فی قبابی کفت الله قبه چه بود فهم کن ای مرد راه
خصلتِ مکروه درشاهی نهد تا زدستِ عامه آن شه وارهد
جُز ولی نشناسد اورا هیچ کس زانکه محرم ستر حق را اوست بس
چون به بیند نکته در ظاهرش چشمِ او افتد بسرِ طاهرش نثر حضرت
جُنیده خارِ خدشهٔ خاطر ظاهر اولدی که بو پیرِ باتوقیر عجب صرکه بودر
جلالتِ قدر وادب ایله ارباب ظاهره طوارقِ ریب وکمانی تسلیط
وشاهدانِ ساده رو ویانده ظرفِ مملو ایله خلقی تغلیط ایلیه بو اشاده
حضرتِ جنید مشهود حضرتِ بین ومرموق نگاهِ مغناطیس تأثیر اولدقده
مخبوّاتِ قلبِ صافنه اشراف ایدوب دیدی که ای جنید نظم ع
مرحبا مرحبا صفا کلدوك نثر آولاسنی مقصود وکه اناله انسب بعده

وسوسهٔ خاطروکی ازاله صوابه اقربدر اول عقدهٔ براشکالك طرتیانسناخ
واخلالی بو وجهله تیسیر پذیر درکه مقابلهٔ وجهِ توجّه نمونکده صفای
دَرون ایله بر دورانِ موزون ایده یم بنم رُویم سنك رویکه مقابل و
صورتِ ذاتك منظارِ محاذاتمده توجیهِ نظر فیض اثره قابل اولدقده
بی سبقِ مجاهدهٔ مجرد تقابل مُشاهده ایله اول رُتبهٔ مضنونُ نهایز
عُروج وارتقابر وجهِ اسهل میسّر ومحصّل اولور فی الحقیقه موجب
فرموده اوزره عامل وموزون وجسبانِ دوران ایله نظر جنیده محاذی
ومُقابل اولدقده فی الحال اول مناطِ صعبُ المنال مسخّر وتأثیرِ نظر
پیرایله ماهوالمأموله وصول میسّر اولدی نظم هرکرا توفیقِ مادرزاد
رهبر میشود • همّت اندر هرچه می بندد میسّر میشود نثر بعده قیدِ
خاطرهٔ جنیدی کشاده ووسوسهٔ نهانی طبقِ بیانه نهاده ایدوب
دیدی که اَثاثِ بیتِ بی اساس دن حاضره وبادیه ده بو بادیه دن
غیری ماعون ولباسه قدرتم اعزِ مفقود واهونِ موجود دن اوزکه
مشروب ومطعوم وبرشیء معلومه استطاعتم یوقدر کمالِ ضرّ واقلال
ایله هنگامِ عطش والتیاح ده بوماءِ قراح دن تجرّع وتشرّب واوقات
صلوات ده بوابِ نابدن تجدیدِ وضو وتحصیلِ آبِ رویله پیشگاهِ معراجِ
مؤمنینه تقرّب ایدرز مازه واهلِ نظاره دن هرکیم بوخانهٔ بی دَرَدن
گذر ودرونِ ویرانه یه طرحِ شعاعِ بصر ایده بو ایکی اطفالِ خُرد سالدن
که بری بو فقیرك ولدی وبری دخی خواهرمك فرزند پاکیزه خلدی دقت طریق
تحقیقه کیمه بین ومظروفِ وعادن کشفِ غطا ایتمدین بجرد رجمًا بالغیب
سوءِ ظن ورنجیده یدرلز بو محلده تکرار حضرتِ جنیده خاطرهٔ جوازِ

الا تم حوآزد غد غه انداز اولدی که اکرچه حضرت پیك مسلك اصابت
پذیری موافق عالم حقیقت دز اما مواضع تهم دن اتقا و نفسی مزلقهٔ ملامتیه
عدم إلقا مطابق اداب طریقتدز نظم متهم میکنی مرا تو همی • اتقوا من
مواضع التهم نثر حضرت پیر نعمت سرایله سیر و کاشف رازی ستیرا ولوب
دیدی که ای جنید رؤیت ما سوانك شأمت مضار و اسواسندن در
که سنی بود کلو کلفت سفر محتاج و موطن و مسکنکدن ازعاج ایلدی
والاسن دخی سر سجادهٔ ارشاد که ایکن بو مقصد و مراده نائل و بی واسطه
غیرا ول مقامی سیر و واصل او لوردوك بعده سفر پر تعب و کثابت سوق منقلب
دن رهاو سهولت ایله موضع اقامته مصادف و ازرها ایچون حضرت
جنیدك یدینی اخذ و لمس و صحیفهٔ ایاب دن رقم نقم و انعابی طمس ایدوب
دوش هدایت پوشنه کرامت طی ارض خرقه سنی الباسن و قبل ارتداد
الطرف بغداده سر سجاده سنه اجلاسن ایلدی الآیة الثانیه
اهل جود اولدوکه بذل ایدوب طعام • دائما اجرای عین ما ائده وقت
حاجتده نیاز ایدوب دیه ربنا انزل علینا مائده شرف مین بانی و قرئ
که لسان رسالت ایله مستملیا ین حدیث سماحته اقرأ و لاحین فیمن لا یضیف
حدیث شریفی ایله قاعدهٔ مهمان نوازی یی اجرایه حث و اغرا و لمشدر
بر خصلت خوب و عمل مرغوب درکه کز یدکا ین نیك فطرته مخصوص و فضیلت
و مزیتی ایات و احادیث ایله منصوص در اساطین یقین و صحت دن روایت
درکه نظم رسول قوی حجت راستکار • بحکمت درست و بحکم استوار
بمهمانئ پیشکاه الست • لطیفی خوردخوانی او هرکه هست نثر اثناء
سیر و عبوردهٔ بر شخصه مرور ایلدیلرکه کثرت ثروت و مواشی و انبوهی ء

اتباع وحواشیٔ ایله صاحب غنا ویسار ومالك دینار ودرهم بسیار ایکن
قاعدهٔ دناءت طینتنی اعمال واکرامِ صنوفِ ضیوف سنتنی رعایتده اهمال
ایلدی بعده پیرِ زنِ ناتوانِ مصادفه ولقیان ایلدیلرکه مالِ ناضر وناطق
وصامتِ نقود واعراضِ دن کیسهٔ مکنتی خاوی وملك یمینی انجق شویهات
آندکی خاوی ایکن علی الفور فضیلتِ اکرامِ ضیفی فوزاید وب ذبح کوسفند
نهوض ونهود ومراسمِ حق قراده بذلِ مجهود ایلدی **نظم** شاهنشهِ تختِ اسمانی
خواننده ءِ تختهٔ نهانی سلطانِ ممالکِ رسالت طغرای صحیفهٔ جلالت

نثر حضرتلری بیورد یلرکه بومردِ زن سیرت وزنِ مرداندن سریرتهٔ نظرِ
انتباهه ایله نگاه ایلك که برینك بوده کلویسار ونقودی مُعَدّ ومَوجود
ایکن متابعتِ شُحِّ مُطاع ایلدی واول فقیره غلبهٔ فقرِ سرمَدْ وقلتِ ذاتِ
ید ایله رسمِ مهمان نوازیده بذلِ جهدِ مستطاع ایلدی پس غرائز واخلاق
دفینهٔ قدرتِ خلّاق ده برعطیهٔ کبرای درکه هرکیمه اعطا واَزَلِ ازال
مَقسِمِ افضال دن نه وجهله انطا اولنسه عالم ملك وشهادت ده آنکله
تُخلّق واَهدابِ اذابنه متعلّق اولوز اکرچه خاص وعامی قِرای واطعام
دَیدنِ اجوادِ کرام وسرخوان اضافه واحسانلرینی هربنده واَزاده کنا
ایلمك کُرمایه غایتِ مَبْغاه ومَرام دز لکن ابتدا سنتِ قِرایه ارشاد
وتعلیم ولایَطیبُ حُضورُ الخِوانِ الّا مع الاِخوان معناسنی افاده
وتفهیم ایدن حضرت ابراهیم دز علی نبیّنا وعلیه الصّلوٰة والتّسلیم تناوُلِ
طعام هنکامنده برایکی میل مَیلِ جُست وجو وبحثِ عُیوب وکَلال
وهاد وتِلالی ده تلك وپوایدوب تنها اکلِ طعام واَبادن اِبا وسَاحتِ
سماحت وقِراده محاوتبج وفقرایه تخییم خِباءِ حِبا ایدردی **نظم**

ضَرَبُوا بمدرجة الطَّريقِ قِبابَهُمْ • يتفاخَرُون على قِرى الضِيفانِ • ويكاد
مُوقِدُهُم يَجودُ بنفسِهِ • حُبَّ القِرى حَطَبًا على النيرانِ نثر صَيدِ مهمانْ داخِل
شبكهٔ وجُدانْ اولورسه من كانَ يُؤمِنُ بالله واليومِ الاٰخِرِ فَلْيُكرِمْ ضيفَهُ
حديثِ صحت اشتمالنه امتثال ايله تتميمِ مكارمِ اخلاق وخِصالْ والاَمسَافةُ
مَطْل ولَيِّي طَيّ ايدوب مُعتكِفٌ اَنا اَجْزِي بِهِ ده نيتِ صَوْمِ وصال ايدرم
امرِ قِرى واضافت ده صدقِ عزيمتي سببي ايله كُنيتي اَبو الضيفانْ وسخاء
سَخَأُ بي حسابي دائم الفَيَضانْ ايدي مهمانخانهٔ بي بهانه سي اَشنا وبيگانه
يه نيچه بيك ييلدن بروكُشاده وهرشب سِرخوانِ احساننده اَلْوانِ اطعمهٔ
فراوان مُعَدّ وآماده اولوب بيت الحرام على الدّوام طوافِ اُزادورمي
دن حالي تهي اولمادوغي كبي برشامِ غريبانْ وشبِ ظلمت نشانْ اولمازكه
نيچه جماعتِ پُر جماعت اولمكانده مهمانْ ومائدهٔ فضلِ وهّاب دن
مِلأَ الاِهاب سير وشبعانْ اولميه نظم خوانندهٔ اين خطِ كهن سالْ
زين كونه نمود صورتِ حالْ نثر كه جنابِ خلّت مقامْ برشبهنكامْ طلب
مهمانده بذلِ وسْع وتوانْ واخِركارْ بر پيرِ ديشانْ روزِ كارده مُصادفه
ولُقيانْ ايلوب مَراسِم اَدبِ اَدبي اِحيا وخِباءِ بِرّ وكرمي مُخيّم بَذلِ نِعَمْ
ده تخييم واِخبا ايلدي اُول پيرِ مُستَهامْ اَغازِ تعاطيءِ طعامْ ده ذِكرِ
بَطالَتْ كُلّ وبُغاةِ طوارقِ غفلاتي سَيفِ صارمِ بسمله ايله بِسْمِلْ
اتيوب توحيد خداي يگانه دن غافل وبيگانه اولماغين حضرتِ خلّت
پَناه مَيدانِ اِيقاظ واِنباه ده نَصْبِ خَيمْ وارشاد دين قِيَمْ ايدوب قَصْ
شارب وتقليمِ اَظفار دن كه سُنن مرضيّةُ الآثار دندر ناخبردار اولماغين
حضرتِ ابرٰهيمْ اٰداب اِخفا وتقليمي تعليمْ ايلدوكندن اول پيرِ خَرِفْ كه مِرصادِ

رشاد دن منحرف ایدی ضجر و ملول و توسن نفس نافرمانی غیر مرتاض و نادان
اولوب طعام عام دن تناول و قوت غیر ممقوته تطاول ایتمدین همان سر
خوان دن نهوض و قیام و ترک خورد طعام ایلدی لوث شرک ایله ملوث
و رؤث فرک ایله ملطخ و ملوث اولماغین حضرت ابراهیم خلیل اکرام
تنزیل تذیلی عدم ارادہ و ترک ارجاع و اعادہ ایدوب اول مهمان معیب
اختیار ذهاب و مغیب ایلدوکی کبی فی الحال جناب ذی الجلال دن آب عتاب
جریان و انشعاب ایلدی که یا ابراهیم بو ضیف ذمیم سالیان دراز نبع
ینبوع فضل بنده نوازمدن روان اولان زلال احسان ایله دافع ضجر
و بخی و باوجود کفر و کفران مائده نوال بیکران دن تمتع و رشاف
الغدو و العشاء مزیل غرث و ضجر ایدی بو دفعه بهره یاب امداد سبك
اعانت و امداد و که حواله و موائد عوائد کدن تعیین نواله اولندقده
اول ضیف طیان غیر ریانی دار ثروت مدار کدن اشباع و ارواء تمام
لایق و روا دکل ایدی حضرت خلیل سرعت و تعجیل ایله عقب پیر سغبه
روان و ارجاء ساح با انفساحی دوان اولوب لحاق و وصول تیسر
و حصول بولدقده کاشانه یی خلت اشیانه سنه تکلیف عود و اوبه و قضای
حوبه خوبه ایچون احفا و تجشم و ابشاث الحاح و الثاث ایله تعطف
و تهشم ایلدی اول پیر پر درد و هرم سالخورده یادی الامر کلزار
تضییف سیلاب تضییق ایله غمزولد و غندن طرف بلقع استفسار
ایلدکده حضرت ابراهیم اعتوبه ملك کریمی ابانه و اول پیر ضاله واقع حالی
اعلام و اذانه ایلدی پیر کبیر کرم جواد خیر دن تحصیل یقظه و تنبه
و یمن تمکین ایله اصحاب یمینه تشبیه اتمکله مبوء انضافه رجوع و اول

ومَهمهٔ فکرتِ مُهِمّه ده تعجّب وزَوْلِ ایدوب دیدی که زهی کارسازِ ازادو
رهی که مراعاتِ خاطرِ دشمن وتطییب عابد شمن ایچون سدین دل خدینی مَرَق
وخازق عتاب ایله وجودِ خلیل هدایت متابی خَرْق ایده بعده کنجینهٔ رحمتِ
بی علّته مالك وطریقِ توفیقه سالك اولوب التماسِ عرضِ ایمان واستیثاق
عقد پیمان ایلدکده حضرتِ ابرٰهیمك تلقین وتعلیمی ایله اولد پیرِ نحیف اختیار
دینِ حنیف ایدوب داخلِ خُلَّصِ عباد وسرجریدهٔ ضنائن عُبّاد اولدی

نظم هر دل که بنورِ حق مُنوّر داری چون شمع اگرش بتیغ سر بردَاری
نومید زِ رحمتت نخواهد گشتن زینسان که نظر بسوی کافر داری

حضرتِ ابرٰهیم علی نبیّنا وعلیه الصّلوٰة والتّسلیم اکرامِ ضیوفه برمرتبه مولع و
مشعوف ایدی که هنگامِ عشیّتی وشام ده برضیفِ مُسافر موجود وحاضر
اولماسه رشتهٔ سُبات وراحتی لی واول حاتم کرم انجام دفترِ خورد
وآشامی طی ایدردی کتاب معارج النبوّه ده مُعینِ مسکین نوعروس
مقالِ عبرت اٰیینی بو وجهله ترقیش وترقین ایلمشدرکه برکون جنابِ
خُلّت مقام کمالِ ریاضت واستسلام ایله بحرِ صَوْمه غوّاص وانا اجزی به
فضیلتنی رَوْم ایدوب وقتِ افطار وهنگامِ قضاءِ اوطاره هرچندکه بنجه
فرسخ ومیل وعزم وتأمّل ایلدی وِجدانِ مهمان کبریتِ احمردن عزیزتر
اولماغین اول کیجه دخی صَوْمه نیّت وثواب لَمّیه طِیّت ایلدی کذلك کُروبِ
هنگامِ غُروبده وجودِ مهمان نایاب وطلبِ ضَیف ده عاجز وبی تاب
اولدقده اول شام دخی ترکِ خورد واشام ایدوب اوچنجی کون بینه نیّت
صِیام ویُطعِمُنی ربّی ویَسقِین مُعتکفنده قیام ایلدی وقتِ شام ده بر
مهمانِ باحتشام نزول والمام وجنّتِ عاجلهٔ کرامت دن بوی اشنایی

ومحبت اشمام ايدوب حضرت ابرهيم اول ضيف كريم ايله افطار وسماء
سيماء مباسطت لرى امطار ايلدى لكن قلب پرنورينه بو معنى خطور ايلدى كه
اوج شبانه روز افطار كعبه افطارى ترك طوف ولازمه مسكه قوام
اولان شراب وطعام دن بود كلوليالى وايام اخلاى جوف ايلمك مقا
خلقه مخصوص وبو عملك بناى تفرد واستبداد مرصوص اولة حكيم فاطر
ازالة خدشة خاطر ايچون امرنا فدتنى اطلاق وحضرت ابرهيم جانب
بيت المقدسه فرمان اطلاق ايلدى حضرت خليل دخى موجب فرمودة حتى خليل
اوزره رايت غريمتى افراخته وعصاء اقامتى قضاء قدس تعريف ده انداخته
ايلدكده برمرد مجاهدى مشاهده اولدى كه نماز ونياز مشغول وقامت
حالنه لباس تقوى وصلاح مشمول ايدى قطعه لله تحت حجاب العز طائفة
اردى بهم برداء الفقر اجلالا هم السلاطين فى اطمار مسكنة جروا على
الفلك الخضراء اذيالا نثر حضرت ابرهيم روى دلفروزى روزده
ظهور شامة شامه دك انتظار وارام ايدوب هنكام هبوب
صباء صباح واروا ح رواح ده اول عابد كرامت نشانه مهمان
اولدوغنى بيان ايلدكده ميزبان فصيح زبان جانب سپاس حى صمده
صمد وزمان افطار ده قدوم ضيف روزه دار ايچون تقديم وظيفه
شكر وحمد ايلدى حضرت خليل خاتمه قال وقيل ده ديدى كه اى عابد
صابر قاچ كونده برمجراى خلق وخلقو مكه ادخال نان وآب وكذر كاه
كلو وبلعوم كه ايلاج طعام وشراب ايدرسن اول پارسای پرهيزكار
ستر ستيرينى اشكار ايدوب ديدى كه ايزد قادر اوتوز كونده بر بك
اخطار افطار وصبر شكيب وصبر ايله علاج داء پر افتار ايدر بو حالت

باقى

باخالت دن حضرتِ ابرٰهیمك ذاتِ کریمینه عارضهٔ استحیا غالب وتوسن
نفسِ بُرد بارعنان اختیارینی سالب اولوب دیدی که ای زاهدِ چشم
سیر هفت اقلیم جهانِ فنا مَسیر ده کند ووُجودِ امجد کدن اورع وذهد
بر پارسای نهد ومُرتاضِ پُرجهد لوح علم تابعُ المعلومکده مرسوم و قسمت
خانهٔ نحن قسمنا ده هیچ بر عابد پارسا یه بود کلور یاضتِ شاقه مقسوم
میدر اول مرتاضِ پارسا کشتیٔ پیامی عدانِ فسحتِ کلام ده ارسا ایدوب
دیدی که ای مهمانِ متواضع فلان موضع ده برصالح پروَجد وجُود
موجود درکه تحمل اعباء عناءِ ریاضت ده هزار بار بندن زیاده وافزون
ومَوقفِ طاعت ده مرون ایله وَجه صلاحی قرین وضاءت ومُزون
درحضرت ابرٰهیم مدارج مَشارِق سفره ارتقا وجای معهود ده عابدِ موعود
ایله اجتماع والتقا ایدوب کوردی که برمُرتاضِ کزین الصلوٰة عماد الدین
سُلَم رصینه تعلّی وترائی ذاتنده شاهدِ نساءِ عمر وتملّی تجلّی ایلمش
بارانِ قرب افطار امطار واقطار ایلدکده حضرت خُلّت پناه اول
عابدِ اکّاهه انتحا وعرضِ خلوصِ بی انتها ایدوب اول شبِ قدر نشان مهمان
اولدوغنی طبقِ انهاده نهاده ایلدی اول زاهدِ ناسك عروهٔ وُثقاء
حمد وثنا یه ماسك اولوب زمانِ تعشّی وتفطیرده مجیٔ مهمان خطیر
ایچون ماءِ معینِ سپاسی تشرّب واول عوفِ کریمه کمالِ ترحیب وتعظیم
ایله تقرّب ایلدی قطبِ دائرهٔ خُلّت اول مقیم ریاض ریاضتك کمیّتِ
زمان افطارندن استعلام واستخبار ایلدکده اول مُتقشّفِ پُربرّ النمش
کونده برمفطر وعارضِ تقوی زمینِ وجودِ بی تقوی سنده اول دکلوزمانده
مُمطِر اولدوغنی بتّ وبوسترِ مکتوم ورازِ مختوم نشر ونتّ ایلمکله حضرت

ابرهیم نخل عظیم ایله شرف استحیا یه غمس وطم نخلهٔ غوطه وقمس ایلدی هنکلم
تناول طعام ده اول مین بانِ منعامك محضر بابرکاته براهوی شیرین
حرکات مانندِ خادم حاضر وقادم اولوب اول غزال ساطورِ قدرت
لایزال ایله مذبوح وباب طبخ ومعالجه سی مفتوح اولماق ایچون توجه
یسیر ودعاء مجابی تسهیلِ امرِ عسیر ایلدی فی الحال اول غزال شفره
قدرت واتش کرامت ایله بسمل کرده ومصلی ومقلاةِ حکمتده مشوی
ومقلی اولوب برطبقِ غیبی یه نهاده ونظرِ افتاب نظیرنده حاضر وآماده
اولدی صاحب دینِ حنیف اول مضیفِ نظیف ایله بارانِ رحمتِ الهیه
دن مستمطر واول طعامِ بی مَنّ سلوی مانند دن مفطر اولدقدن
صکره اول ولیِّ آگاه صدای یا غزال قم باذن الله ایله اولعظام نخره
واعصابه ندا وخطاب ایلدکده دفترِ حیاتی مطوی اولان اهوبره
مشویِ اقتدارِ فاعلِ مختار ایله ساکنِ معموره یحیی العظام وهو رمیم
وبنیانِ وجود بهی سی معمارئ اعادهٔ معدوم بعینه ایله قرنِ ترمیم
اولوب سیرتِ اولای غزالِ بی اهودن مقدارِ سرمونه ناقص ونه
زائد موئل شکلِ اوله راجع وعائد اولدی حضرتِ خلیل الرحمان
استکشافِ رازِ نهان واستطلاعِ احوالِ مهمان وکهان ایدوب دیدی
که ای عارفِ الهی ومذعانِ اوامر ونواهی رَبِّ اقایم سبع ده ذاتِ
پاکیزه صفاتکدن زیاده براهلِ سیاده نك وجودِ بی اطری
اولدوغی معلومِ خاطرِ خطیر محمد اولدیغی هالك ومحی سالك اظهارِ
دوستی وخلالت وطرفِ باطرفِ شام ده برجای جنت مقامه ارشاد
ودلالت ایلدی حضرت خلیل بی خرّیت ودلیل قطع انجد ووهاد

وطيالِ ليالده ترك سُبات وسُهاد ايله اول فضاء نزهت فزاده
القاء عصا ايدوب بطانِ فلوات ده اقامتِ صلوات ايچون تحصيل
مايهٔ وجدانِ مايه راغب وهر جانبه سيل راعب كبى سائح وزاعب
ايكن ناكاه قدرت الٰهه استدال خلعتِ اسدا واول قفارِ بانفارده
برمارِ بادمارِ ابدا ايدوب اول مارِ مارِ دُنبالِ انبالِ نمودارى
ايله دَرِ زمينِ مجرى دق وقلبِ ارضِ علّى شق ايتمكله وانضمها
لما يَشقق فيخرج منه الماء ايتِ معجز نماسى اوزره برنهرِ صفوت بهر
تفجّر وانشعاب واول ثعبان قدرتِ مهيمنِ مستعان ايله مقامِ مقال
نهوض وانتصاب ايدوب جانبِ جنابِ عزت دن بوخدمته تعيين
اولندوغنى افاده وتبيين ايلدى حضرتِ ابراهيم اول ماءِ تسنيم دن
تحصيلِ ابرو وتجديد مراسمِ وضو ايدوب عمادِ دينى اقامت ووظيفهٔ
صلاتى ادامت دن صكره اشارتِ غيبيه ايله عزيمتِ كوهِ لبنان
واول جاى رجاءِ فسيح الارجاده اقامت وابنان ايدوب اول مقامِ
خاوى ده مقيم وثاوى برعبدِ خاص يا اخلاص كه طولِ قامتِ با
استقامتى بشيوزكز وذاتِ بيكو صفاتى دائرهٔ فضائل سائره يه
مركز ايدى مرموق ومنظور وفرقِ حالله رنه نثارِ اشنايى منثور اولده
حضرتِ ابراهيم استكشافِ حقيقتِ حال واسم ورسمندن فحص وسؤال
ايلدى اول زاويه نشينِ قافِ عفاف مظهرِ فيوض وفتوح واسم سامى
هودى بن بذى بن سام بن نوح اولدوغنى اعلام بعده اولد نجى
حضرتِ خليلك نامِ جليلندن استنبا واستفهام ايلدى حضرتِ ابراهيم
نامهٔ نامِ نامى سنى مهر كشا ايله ختم ايدوب ديدى كه طالبانِ مرادِ ان

خادن برکدای راغبُ النّدایم بعده اولدجای نزهت نشانده مهمان
اولماغه نیت وطیتنی اظهار وتدارکاس الفت واستیناس نصکره اول
زاهدِ روزه دارك کیتِ افطارندن استخبار ایلدی عابدِ صابر طعسان
کونده بو مفطر اولدوغنی حسنِ تعبیر ایله تخبیر وتجبیر ایلدکده بونسك
قویمدن حضرت ابراهیمك اشطانِ حجاب واستعجابی ممتدّ وخاطرهٔ
سابقه دن شرم وخجلتی مشتدّ اولدی نظم کزنخورش بیش کسی زیستی
هرکه بسی خورد بسی زیستی کم خور وبسیاری راحت نکر بیش خور ونیش
جراحت نکر نثر اول میزبانِ کریم حضرتِ ابراهیم دعوت وانتظار بعده جنابِ
وهّابه عرضِ خواهش وافتقار ایدوب دیدی که ای روزی رسانِ
محاویج ومساکین حالا برضیفِ کزینِ طروق واتیان وبو مسکینك
مسکنِ تنك وتارضیقُ الاقتار وظاهر الافتقار اولمغله اکرام وایثار
ایلمشدر ع خجلت رسد درویش را بیکه چو مهمان در رسد نثر
اخیافِ اضیاف بسطِ مائدهٔ اطعام عادتِ اجوادِ کرام اولماغین
فضلِ بی عدید کدن رجا وامید درکه وفی السماء رزقکم مهمان
خانه سندن نوالهٔ بی نهایه وبهمانه اجزال وجانبِ رقیع رفیع دن
مائدهٔ غیبیه انزال بیوره سن فی الحال فرمانِ قادرِ متعال ایله بر
مائدهٔ پرنور نزول وظهور بولدی که اول طشتِ لطیفُ المبانی نك
میانی زبرجدِ جدید وهر شرفهٔ طرفه سی مروارید سفید اولوب هر شاهقه
ثابته سی یاقوت رمّانی وشفاهِ سقاهِ شیرین حرکات کبی احمر قانی
ایدی واول آنیهٔ آیینه آیین ده درت عدد رغیف وجانب آخر وطرف
آخرنده برعجل حنیذِ نظیف اولوب ذهب وفضه دن ظروفِ محمّره ومبیضه

وغیرهم

وفاکهة مما یتخیرون مضمونی اوزره فواکه بهشتِ برین ایله تبجید وتزیینی
اولمغین ایدی واوج عدد کوب بریق وکیزان وابار یق که هربری مصقلهٔ
قدرت ایله مجلو وظرفِ اول زنجبیلِ معسّل واثنیهٔ ثانیه شرابِ خرد
وکاسهٔ سوم مین خلِّ بی خلل ایله لب ریز ومملو ایدی ارسال واعطا
واول طبقچهٔ پر ذوق فوقی استارِ مینودن بر دستارِ خوشبو ایله
اغطاش واغطا اولنوب اول ظرفك بر طرفی اخضرِ ناصع وشطهٔ
اخری وشطرِ مؤخری ابیضِ ماصع ایدی حضرت ابراهیم مائدهٔ غیبیدن
رفع سرپوش وعبابِ استعجابی جوش ایدوب عابدِ مکابد ایله شرب
محامدِ رب واحده تشرّب ومائدهٔ سماویه دن تطعّم وتشرب دنصکره
اول تارکِ ماسوانك مبیت ومثواسندن استبانه واستنبا ایلدی
اول عنقاءِ قافِ استغنا مسکن ومأواسی وراءِ بحرِ غزیز واول مقامِ
تنکباره قصدِ کزار ایدنلرِ بحر پرشوردن عبور ناکزیر اولدوغنی انها
ورهوارِ کفتاری میدانِ بیانده بی امهالِ ارمها ایلیوب الصدیق من
اذا زرته برك واذا رزته سرك مثلِ ممتثلی اوزره دیدی که بنم
منزلِ مأزلمه نازل اولماق غایت دشوار وقعرِ بحرِ عمیق وغورِ
رحابِ معیق صعب کزار در وبو کوهِ فلك بنیانك پایانده بر
غارِ تمار واول کهفِ پر لهف ده بر شیرِ زهربار وار در که نیوب پر
عیونی سوزان کبی تابنده اولوب مهابتِ زیرِ مستلزم الزبرزدن
پیرامونِ دشت وبید برگِ بید کبی لرزان وبازارِ پر اوزارِ امانی ده متاع
زندکانی رخیص وارزان در اکر اول شیرِ منکرك استماعِ صوتِ
انکرنده لباسِ ثبات وتحمل ایله تزین وتجمل اولنورسه اول قحمهٔ تنك

وتاردن كذار تيسير پذير والا اول مهلك خونخوار پرشوردن احتمال
جواز وعبور امر عسير غير يسير در حضرت خلت منقبت شر عظيم مادة
اولان شير ماده نك زاره وغابه سندن كه مظهر نهيب بى غايه ايدى
افتحاص وسؤال وكمال ثبات جاش وجلال ايله اول طرفه توجيه
بال ايلدى نظم وادراك سؤلى حين اركب غرمتى ولواته فى جبهة الاسد
الورد نثر عايد بى عوار وعار داخل درون غار اولوب قعقعة جنبر
انسان كوش كزار شير ژيان پرزيان اولدقده بر وجهله زأر قرين الذار
ايلدى كه نطاق كردون نه طاق مذهب حكماء لئام ده خارج
خرق والتيام ايكن كدمت صدمتندن صد پاره واول صوت ولغابى
اصغا ايدن يلان پردل فيفاء دهشت وذلده اواره اولوردى حضرت
ابراهيم اول شير شرزه پر بيمه هجوم وضج وشركوب تأديب ايله جدار
جسم بى حذار نيى رتج ايدوب ديدى كه اى اسد اسد زئ وخروش
دن ساكت وخاموش اول والا سنك جسم مهيبكى منسأة تعذيب
ايله ضرب وتفريق ومنشأة وجود پراضرار وكى كزداب عذاب ده
افنا وتفريق ايده رم شير شرير فرمان مهيمن قدير ايله نطاق قدرت
انطاقى شد وممر مخالفت بى مرى سد ايدوب ديدى كه يا ابراهيم
سنك ذات حليمك كشور رسالته والى وبنم دست مكنتم اول مقام
پاكه ادراك دن قاصر والى در حضرت خليل اول جاى تنك وذ خليل
دن سهولت ايله مرور واجتياز وحضور زاهد وقور ده اسباب
علامت سلامتى جمع واحتياز ايلدكده عايد نبيه ونبيل حضرت خليلة
قدرت عبورى تيقن وتاب ذهاب وعبورى تفطن اتمكله حضرت

ابو محمد

ابرهیمك دستِ کریمی اخذ وجَسْتْ ومخالفتِ مَثَل لیس الهِناءُ بالدَّسایدوب
اولدیجِ کثیرُ الاِلتطامِ باعث الارتطامه وَضعِ اَقدامْ ومسکن عابدِ واصِله
واصِل اولما غله نیل کنجینهٔ مَرامْ ایلدکده کوردی که جنسِ اثاثِ قرینُ
الرّثاث دن همان بر عَصای شکسته وکأسِ مَفتوتْ وبر بُوریای کهنه
ومَرفوتْ اولوب اشیاء مَسفُودهٔ غیر مَوفُوره دن ماعدا متاعِ حیاتِ
دنیا مَفقُودْ وزاهدِ باثباتك عُدّتِ توش وتباتی آنجق توکّلِ جنابِ
معبودْ ایدی ع فَتیً لایُحِبُّ الزادَ الّا من التُقی نثر حضرتِ خُلّت پناه
اَسبابِ اِنتباهی نَضْد ورَکْمْ وفرسِ فِراستی حَکَمهٔ حِکمت ایله حَکَمْ ایدوب
دیدی که ای پارسَاءِ پرهیزکارْ بو مَتاعِ قلیل کم مقدارْ ایله نه وجهله
استیفاءِ حَظّ استعمالْ واَثاثِ اندك مایه یی مَقاصدِ بی غایه دن
نه رسمله استکمالْ ایدرسن زاهدِ مُرتاضْ ومظهرِ فضلِ فَیّاضْ که زَوایهٔ
قناعت وطاعت ده تقَشُّف وتَقَحُّلْ ودیدهٔ پایان بینی کُحلِ عزیزِ تقیز
ایله ذَرّ وتَکَحُّلْ بولمش ایدی صراطِ مستقیم احتیاط ارشادْ وکذب
دن مَنْدُوحه اولان مَعاریض ممدوحه ده نظم پُر نکردد هیچ چشم
طامعِ دُنیاپرست • انکه قانع شد بخشك وترشهِ بجو درست نثر
فحواسنی یادْ ایدوب دیدی که بوکُوزهٔ مَرکُوزه ماءِ صَفوت انتمایه سبب
اِغتراف واکتیازْ واسباب اِسباغ وضُوئیه باعثِ اجتماع واکتنازدرْ
وبُوبُوریا ایله بی بُوریا هنکامِ صَلوٰة ده اَسبابِ صَلاتی اِنتجاعْ
وزمانِ لُغُوب وسُغُوب ده بارّیهٔ فضلِ باری یه اِضطجاعْ ایدوب
وبو عصاءِ محقّر الصُوَرهْ دخی منافعِ غیر محصُورَه ایله توصیفه اَحْرَیْ
ومِصداقِ وَلِیَ فیه مَآرِبُ اُخْرَیْ در حضرتِ ابرهیم بوامرِ بهیم دن

استکشافِ شافی و استیصافِ صافی ایلدکده عابدِ بی ریا اول عصایی
برصخرهٔ صمّایه زخرق و نیروی بازوی کرامت ایله سپرِ عادتی خرق ایدوب
خمیرِ نرمِ شیرِ کرمه انکشتِ درشت سرعتِ دخول و وشکِ حلول ایلدوکی
کبی دسته جوبِ خوبِ جایکیرِ درونِ بحر و فی الحال دُرت نهال که هریکی
تفاریقِ عصادن اجذی ایدی نامی و بارورِ اولدی برقضیبِ رطیبه
تمرِ یانع صافی و برخی عوبهٔ مرعوبه ده عنبِ وافرِ وافی و برفنن بی
مانند ده انجیرِ تر ده انارِ معتبر که هربینك مشاهده سندن رضابِ
اهلِ مجاهده سیلان و طبیعتِ ارباب ریاضت تداول و تناول نه رغبت
و میلان ایدردی مهمان و میزبان اول ثمارِ بی شمار دن تحصیلِ سیرِ
و شبع و ساحهٔ طبع دن ازالهٔ وصمتِ طبع ایدوب بعده عابد بیلِ
قلعِ عصا و اخراج و بیل اتمکله سیرتِ اولی یه راجع و هن اردستان
دلِ نظارکان اغاریدِ شکفتِ بی پایان ایله ساجع اولدی بعده
حضرتِ ابراهیمك دستِ کریمنه یا پشوب خطواتِ یسیره و لحظاتِ
غیرِ کثیره دن صکره برقبهٔ فلك مثاله ادخال ایلدی که اول کنبدِ
اسمان نمطك و سطنده برتختِ مذهب مصنوع و مرتب اولوب اول
سریرِ سدیدکه اوزرنده برقدیدِ مدید اجلاس و توثیق وحدانیه
برلوحِ زیبا آویخته و تعلیق اولنمش و اول لوحِ دلپذیر ده
نقش و تحریر اولنمش که مرورِ زمان ایله یوجنیذِ فلك سانی
سیر و تماشا ایدن هوشمندان و عقلایه واضح و هویدا اوله
که بن برسلطانِ عظیم الشان ایدم که هزار قلعهٔ عذرایی افتراع
و نیچه قوانینِ حکمت آیین اختراع و اقتراع ایدوب پایهٔ تختکاه

وبر شاخ بلند
ح

وبر لطا

وبارکاهِ تخت وکاهمده اولان زائران وادبا وندماء ندبا مرابم وشام
اسماع ندِاء لاضیر وانشادِ دعاء صباح الخیر ایدرلرایدی نظم
قل للامیر الذی عمّت فواضله • شرقاً وغرباً فما تحصی لها عددا • الله
ولاک عن علمِ خلافتهٔ • والله اعطاک مالم یعطِ احدا نثر عاقبتهٔ
الامر سیف حتف وحیف مسلول • وجدرانِ مکنت وتوانم رخنهٔ نواقل
حدثان ایله متزلول اولوب بارنوی بارو شکنم لی تاب ودیدهٔ بخت
بیدارم غنودهٔ غفلت ومبتلای خواب اولدی نظم اعوام وصل
کان ینسی طیبها • ذکر النوی فکانها ایام • ثم انقضت تلک السنون
واهلها • فکانها وکانهم احلام • نثر کار وبار سلطنتم مختل وعرآء
اسباب بسطتم منحل اولوب وجود شیر کیرم عرضهٔ تب تبت وشحنهٔ
قضا سوطِ عذابی صب ایلدی نظم تو بیخبری وتاخبر خواهد بود •
ازجملهٔ عالمت کذر خواهد بود • برخین که آنجاکه فرود آمدهٔ • ارامکهٔ
کبی کرخواهد بود نثر بعده آن کنبد مصنع ده برسرهٔ ومجذع که انواع
ذیبِ دلفریب ایله بی همال ویواقیتِ قیمتدار وزرِ کامل العیار ایله
مالامال ایدی ظاهر و بدید وبوقبهٔ زرنکار وسادهٔ برنقش ونکار
کبی مرفوقِ نظرِ صواب دیدا ولدی رباعی عمر ازپیِ افزودنِ زر کاسته کیر
صد کنج زر از رنج تن آراسته کیر • پس برسرِ آن کنج چو مر صحرا برف
روزی دوسه بنشسته وبرخاسته کیر نثر عابدِ چشم سیر اولمالکیر
جنابِ خلیله عرض واولکنج بی دست رنجی تبرع وفرض ایلدکده حضرتِ
خلیل متاعُ الدنیا قلیلٌ نظمِ جلیلنی پیش نهاد وبناءِ استغنایی
عمارت وآباد ایدوب دیدی که شول مالِ بی مآل که مالکنه ایصالِ خیر

ونفع ونوائب دهری دفع ورفع ایمه اکا رغبت ومیل مادناءت وسفول
وشمس معارف یقینیه یه باعث غروب وافول در نظم این الجبابرة
الاکاسرة الاولی • کنزوا الکنوز فما بقین وما بقوا نثر لاجرم اول
مال بی شریك وپس مانده ومرده ریکه عدم اعتنا وجواهر فانیه
فائته یرنه خزاین کرانمایه عبرت بی نهایه اقتنا ایدوب دیدیکه ای
ولی آکاه سنك جناب کرامت پناهکدن التماس دعاء خیر وامداد توفیق
یسیرك ایله ازاله اضطراب وخیر ایدرم اول قابغ بی قنوع طیب ثناء
خضوع وخنوع ایله تغلل ورفع ید دعاده تردد وتعلل ایدوب دیدی
که نیم برید دعا ومأمول وصول سر منزل قبول دن بی نصیب وقرق
سالدرکه دق باب ضراعت وسؤال ایدرم هنوز سهم مأربه وامنیتم
هدف اجابته غیر مصیب در نظم قضی لی بحرمان المنی اصل طالع •
وامثال هذا فرع تلك المسائل نثر حضرت خلیل زمام قاله وقیلی
عطف عابد کثیر الخیر وغزیر الخیر وبرسش دعاء قرین التأخیر ایلدکده
زاهد روشن روان مرقات حسن بیانه تعلی وعالیه اشواق غالبه ایله
تعلی ایدوب دیدی که جزبه ارزنده باعث القاء بذر تضرع وحرکا
رجاده سبب تزهد وتورع مشاهده طلعت حضرت خلیل وزلال
مقالی ایله استشفاء دل علیل غلیل اولوب قرقسالدرکه بورجا وسؤالك
آرزوی نجح وارتغابنده چشم ترصد وارتقاب شاخص وناوك الحاح
والحاف نشانه اصابت اسعافده شاخص در نظم کفتم که خالك درکه
اودرکشم بچشم • کان توتیای روشنی دیده منست نثر بانی بیت
الحرام عابد عذری الغرامه دیدی که سنك ذات حلیمکه خاطر لقیه

ابرهیم نه زماننده لائح و بو شذاء مرامنه هنکامده عاطر و فائح اولدی

عابد کزین آواز حزینی ایله ابداء داء درونی و تذلیل نفس حرونی ایدوب

دیدی که هنکام عبور بحر و ثری و زمان قطع بر و بری ده بن بحرک خارک

ساحل و کنارینه مرور و بر شاب رشیق القد و مورد الخد رؤیت

طلعتی ایله کسب سرور ایلدم که ایکی کتف قرینی السعدنده اولان عقیصه

وجعد خاصره خاصنه واصل و ذات کرویی صفاتی اختیاری کنز قناعت

ایله مرتج زاد ماصل ایدی بو فقیر کم مقدار اول بدء برد باردن تخبر

و عطر آداب سؤال ایله تبحر ایلدوکمده تصعد شعلهٔ آه و تصوب

نالهٔ جانکاه ایله دیدی که بنم اسمم اسمعیل و پدر خلت مقامک نامی

خلیل در اول زماندن برو غلبهٔ شوق بی پایان ایله ع جان دمی عندی

دنجشمدی او لذت باقی نثر و بزم آرای محبت وولا الله یجمع بیننا وبدل

بالوصل بیننا پیمانه سنی ساقی در نظم اما التودد فی الجنان فراسخ

وان کان مابین الجسوم فراسخ نثر حضرت ابرهیم عابد حمیم القاء

سرور و اجذال و درهم و دینار تنشیط و ابشاری بذل و اجزال ایدوب

دیدی که ای عابد صبیح البشاره سکا مژده و بشارت که کریم کارساز

قبول نیازوکی ابدا و برید طلب منتج الطریکی ایصال سر منزل اسدا

ایلدی قطعه اذا الحادثات بلغن المدی وکادت تذوب لهن المهج

وخاب الرجاء و قل العزاء فعند التناهی یکون الفرج نثر هر آن سوق

شوق نشدانده نقد سعی بیشماری صرف و نثار ایلدوکک خلیل الرحمن

بنم وجود باساما نم در که ان الجواد عینه فراره مثل بی مثلی اوزره بیشانی

حالمده اثرهٔ خلت و خلال لامع و اضحهٔ برایا آثار مأثری زبان

زماندن سامع دز عابدِ صافی دَرُون بوخبرِ عبرِ نمُوندن کلاه افتخاری
انداخته فلکِ دوار و رایت مَسَرّتی مسامتِ مهرِ نوآر ایلدی نظم
ازین نوید مبارک که ناکهان آمد • بشارتی بدل و مژده بجان آمد نثر
زلالِ صفاء بال ایله غَسلِ اَدناسِ عناق و غایتِ نشاط و مسرتندن
مُصَافحه و عِناق ایتدکدنصکره دیدهٔ پُر قرُورندن بُکاءُ السّرور
ساکب • وهربری طریقِ میتاء بَثّ مصَدُور و رونَقِ خاطرِ مَضرُوره
ذاهب اولدی بوحال صبابت مآل میانِ اهلِ محبّت واعتلاق ده
اولان اوّل مُصافحه واعتناق درحضرتِ خلیل آرزو مَندیٔ دلِ
غلیلنی اول آسِئی مواسی یه بیان • وبلبالِ مافی البالنی درمیان
ایدوب دیدی که نبم ذاتِ مُعیلم • وَلَدِ مفرّح الخلدم اسمٰعیلك
وجُودِ ممشُوقنه مُلتاع و مَشوُق اولماغین بی تمهّل وتأنّی در
خواست وتمنّی اولنورکه رؤیتِ طلعتِ فلذهٔ کبد قرین تیسّر
ودستِ سرعتِ نیل مُحیّاءِ شوق ومیل دن رافع بُرقعِ تحسّر اولماق
ایچون درکاهِ واهبِ بی ضنّ وخالقِ انس وجنّ دن طلبِ کرامتِ
طیّ ارض ولفِّ طُومارِ طول وعرض ایده سن رباعی
خُرّم آن لحظه که مُشتاق بیاری برسد • آرزومندِ نکاری به نکاری برسد
قیمتِ گل نشناسد مگر آن مرغِ اَسیر • که خزان دیده بود پس به بهاری برسد
نثر عابدِ سلیم حضرتِ ابراهیمه دعاءِ خیر و تبریك ولب طلبنی تحریك
اتمکله راه دُور و دراز قدرتِ مهیمنِ بی نیاز ایله بر وجهله مطوی
وجبالِ مَسافاتِ براری وجبال بر رسمله مَلوی اولدی که اول
نَدیِ منبعُ الیدی ده آوازِ دلنوازِ اسمٰعیل داخلِ صماخِ حضرتِ خلیل

اولوب صداء غم زداء یدرد دخی واصل سوراخ کوشِ پسر اولدی نظم

ندیده ام رخ خوبِ تو روزکی چندست • بیاکه دیده بدیدارت آرزومندست

نثر بعده جنابِ خلّت مدار عابدِ هوشیارایله مشایعه نظم

وکنّا جمیعًا کالجمیع تألّفاً فعادوداع فافترقنا کاحرفِ

نثر سوقنده متاعِ وداعی مبایعه ایلدیلر رباعی درد اکه درین زمانهٔ غم

پرورد • حیفاکه درین دائرهٔ عمر نوَرد • هردوز فراق دوستی باید دید

هرلحظه وداع همدمی باید کرد نثر قدرت یزدانی ایله اول آنده پدر

وپسر تلاقی ونادیهٔ تصافح وتعانق ده صهباءِ تواد وتوافقِ

تساقی ایدوب هربری غمزاتِ فرقت دن رسته وچمنزارِ دلِ زار

لرنده شکیرِ شکر رسته اولدی اربابِ حنکت واذعانه ظاهر

ونمایان اوله که بوآیتِ معجز نما حضرتِ عیسانکِ علی نبینا وعلیه

افضل الصلوات والتحایا تضرّع ولابه ودعاءِ سریع الاجابه سبب

درشود هنکامِ میمنت نمونده که حواریّون نزول مائده یی اقتراح

واسبابِ الحاف والحاحی اجتراح ایلدیلر اول رسولِ اکاه و

تخصیص یافته واحیی الموتی باذن الله تحریکِ لب ونزول مائده

طلب ایلدکده قیومِ لایزال فی الحال دعاسنی قبول وعلی رؤس

الاشهاد مائدهٔ غیبی نهاد نزول ایلیوب بو معجزهٔ باهره روی

ساهره ده یادکار وزینتِ صحیفهٔ روزکار اولدی عبد الوهابِ

شعراوی که اخبارِ اولیا واخیاری راوی در طبقاتِ کبرا سنده

که مبیّنِ احوالِ کبرا در کبارِ مشایخ شاذلیّه دن اولان محمّدِ

حنفی قدّس سرّهُ الصفی دن روایت ایدرکه مضمارِ اجتهاد ده فارس

وشرف یاب لنالهٔ رجال من فارس اولان اقدم مجتهدین واماماعظم
مسجدین حضرتلری برکون استدفاع جوع وسغب ونعمت مترقبهٔ
مائدهٔ غیبیه یی ابتغا ورغب ایلدکده فی الحال محل دعا وسؤاله سوی
سمادن امداد فیض وندی حلول وماعدهٔ پرنعم من حیث لایعلم نزول
ایلیوب کل ماکان معجزةً للانبیاء یجوز ان یکون کرامةً للاولیا فحوای
اوزره مهبط انجیل وخاتمهٔ انبیاء بنی اسرائیله تنزیل اولدوغی کبی
اولداعلم علماء امت وسراج کاشانهٔ ملت دن دخی واقع وعلماء
امتی بی همتا انبیاء بنی اسرائیله شبیه ومثیل اولدوغی بوکرامتی براد
معلوم فضلاء مصاقع اولدی ثواب قراءت شرف قرانك برمرتبه عموم
فیض وسریانی وارد رکه اکثر مبراته سرجریده وبیشیاهنك فضائل
عتیقه وجدیده درجته یکم محیط کل وهادی اقوم سبل علیه الصلوٰة
وعلی سائر الانبیاء والرسل حضرتلرندن ماالایمان ایله قرع بابیان
ایلدکلرنده اطعام الطعام وبذل السلام کلامی ایله فضیلت مهمان
نوازی یی تفهیم وکفارات ودرجات حقنده دخی اطعام الطعام
والصلوٰة باللیل والناس نیام ایله بسط مائدهٔ انعامی تقدیم بیورد
قلری یومدعایه کواه وتحج مبرورون استکشاف سترمستور ایتدکلرنده
اطعام الطعام وطیب الکلام بیورد قلری دخی یومعنایه دلیل بی اشتباه
اولوب ثانی اثنین آل عباکی یاسلونی عن طرق السما صاحب قدر
والا والی ولایت ولاکرم الله تعالی وجهه حضرتلرندن ارباب تعنت وعزت
طلب خرق عاده وکرامت ایلدوکلرنده مقام اجابت واجابت ده قیام
ایدن قنبر عنبر فامه احضار سفره وخوان ایله فرمان بیورد قلری مشهور

آفاق وغلغله اندازِ قباب نهُ طاق هر ذَيلِ عصمتِ صُحبتی بی دَنَسْ اُولان
حضرتِ اَنَس دن رضی الله تعالی عنه روایت درکه هر خانه وخانه که ضَیف
ومهمان طُروُء وطرُوُق وبر مکان ده که آفتاب سماحت واحسان
تَلألُوء وشرُوُق اتمیه اول مقامه ملائکهٔ کرام قادم ونازل واول
جای مُورِثُ الشَجا بعض البقاع ایمن من بعض شرفنه نائل اولما زاحادیث
صحیحه ده ورود بولمشدرکه اَجوادِ کرامك قِری واِنعامی دَواءِ حاجت
روا وبُخلا وطعامك بذلِ تُزُل وطعامی داءِ راحت زُدَا در نظم
اذا کنتَ فی قَومٍ عِدًی لستَ منهم فکُل عُلِفتَ من خبیثٍ وطَیبٍ اضافه
وقِری وبَسطِ مائدهٔ سخاده که باعثِ رسُوخِ اُلفت ووُدّ در برقاج
شرُوُط وآدابك رعایتندن لابُدّ در جملهٔ اداب دندرکه باب قِرا
وجُوهِ صُلحا واتقیایه مفتوُح وبازود عوَتِ فجَرَه واهل بِدعَت
دن تَوَقی واحتراز اولنه بعضِ اَخبارِ صحّت آثارده اَکَلَ طَعامَکُم
الابرار یصور ولد وغی بو معنایی اِشعار ونارِ ربانی ایقاد واسعار
ایدر ع حدیثِ مُصطفی یادارو بو اَیوّبِ انصاری نثر ونبذة
صُنُوفِ ضیُوفه بنفسه خدمت ووصافت وبسطِ وَجه ایله اظهارِ
بشر وطلاقت ایدوب دَعوَتی اغنیا واهلِ ثَروَتَه مقصُور ومهمان
خانه سندن فقراء بیکانه مَدفوُع ومزجُوُر اولمایه نظم
بینا کَسی شُمر که بَخُردانِ نظر کند • زانك مآزمونِ بینش چشم ازرُها کنند
نثر وقلب مهمان مکسُور ونابِ اَفعیٔ اَذِیّتَ وعتاب مَکشُور
اوله حق اَوضاعِ ناصَوابْ دن تَحَرُّز واجتناب ایدوب بین الاَحِبّا
اقارب واَحماسنی دَعوَت دن تکاسُل وغفلت اتمیه که آنلرك اِیحاش

ونفرتندن قطع رحم وعدم رحمت حادث وبعض اصدقا وذوی قرابتنه
حضر دعوت ایلمیه که تخصیص بعض توحش ماعدایه باعث اولور وجملهٔ
آدابندن درکه دعوت دن قصد ونیتی مباهاة وتفاخر وارائت وتکاثر
اولمیوب بلکه القاء سرور وشادمانی ایله قلوب اخدان واخوانی
استماله وتحنن وبذل طعام دن قصوای مقصود ومرامی سنت نبویه
ایله تخلق وتسنن اوله وشیتا وصیف ده فرموده لا تکلفوا للضیف
پیش نهاد نظر واحضار نزل وما حضر ایده که شح وتقتیر محبط حسنات
اولدوغی کبی اسراف وتبذیر دخی محیط جملهٔ سیئات در وجملهٔ آدابدن
درکه کراهت ایله اجابت دعوتی پیشه وعادت ایدن اهل
وحشتی دعوت ایتمیه که اول مقوله متوحش ونفورك حضوری حضور
مجلسه سبب انقباض وتکدر وجام عشرت مدام لرینه باعث انصداع
وتکسر اولور نخلبند شعرا بو آیت معجز نمایی بو قطعهٔ بی همتا ضمننده
ادراج وکلام بدائع مضمخی بو اسلوب اوزره ادماج ایلمشلر قطعه
کرچو حاتم طی کنی طومار فقرم دور نیست چون بجود ومکرمت بینم زمعتز زائده
همچو قوم عیسی از فرط نیاز وافتقار هست وردم ربنا انزل علینا مائده
نثر ظرفاء شعرادن برشاعر سخرینما اسباب یساده قادر وشح وامساك
ده ابخل من مادرا اولان بخیل مادرزاری بو قطعه ایله تهجین وایعاد
وسر منزل قبول عذردن تغریب وابعاد ایلمشدر قطعه یا ذاهبا فی
بیته جائیا من غیر معنی ولا فائده قد جئت اضیافك من جوعهم
فاقراء علیهم سورة المائده الآیة الثالثه اهل ایمانه توکل دراهتم
کر اولورسك طالب خیر وهی اکه استر لرسه قرآندن دلیل

قل هو الرحمن آمنا به • توکل کلزار توحید افعالده برتوکل وطرق توهدایت
وتوفیقه رهبر کل در شرف ومرتبته بوکفایت ایدرکه ان الله یحب المتوکلین
نظم مبینی اوزره محبوب حق • ومتوکل زمره محبوبینه ملحق در نظم
نه بکدن استه مقصود دلانه شاهد اوستنه • توکل قیل خدایه دولتی الله دن استه •
نثر توکل منازل دین ومقامات مقربین دن برمنزل کزین • اولوب من حیث
العلم غامض ونابدیدار • ومن حیث العمل صعب ودشوار در • وجه غموض
وصعوبتی بوجهت دندرکه ملاحظه اسباب شرک خفی یه اجترا • وبالکلیه
وسائط واسباب دن تباعد واجتناب سنت وشرعه طعن واذدراد در • ومن
غیران تری الاسباب تعالی وارتکابی وجه عقلی تغییر واسلوب سداد
تغییرد نظم القاه فی الیم مکتوفا وقال له • ایاك ایاك ان تبتل بالماء •
نثر بوتقدیرجه معنای توکلی تحقیق • بروجه انیق اوزره که توحید صرفه
موافق • ومقتضیات عقل وشرعه مطابق اولا • کمال صعوبت واشکال •
وغایت عسر واعضالده اولوب بوغطا وسجافك انکشافی سماسره
اهل خصوصه مخصوص درکه • دیده بصیرتلری اثمد معرفت ایله اکتحال •
ومقام نفسین ناپروادن ارتحال اتمش اوله • لرخدای فرد جواد عامه
عبادته کافی اولدوغی غیرخافی ایکن • غیردن طلب خیر • وماسوادن
ابتغاء برك ونوایدنلر ترك توکل ایله نفسنه تعذیب • والیس الله
بکاف عبده آیتنی تکذیب اتمش اولور نظم ینشین وتکیه برکرم کارساز کن •
نظم دانای فصیح نکته پرداز • زین گونه کند حکایت آغاز •
که جنگین فتنه انگین که قاء آن مغول غول نشان • وسرپنجه بازوی
سطوت ونیروایله پنجه پیچ کرد نکشان اولوب اصناف اجحاف

کوتاکوتی ایله اکثر معموره ربع مسکون دن آمارت آبادانی وعمارت
برطرف وسیل زاغب غشم وفساد وتسلط لشکر یأجوج نهادی ایله
مشاهیر بلدان وبقاع قاع صفصفا ولمش ایدی آن مصر مملکت
که تو دیدی خراب شد وان نیل مکرمت که شنیدی سراب شد هم پیکر
سلامت وهم نفس عافیت ازدیده نظار گیان درحجاب شد
اگرچه پیشکاه دیوانخانه ازل دن عمله شهربندان عمله نازل اولان
حوادث ونوازل بیرون حیطه عسی ولعل ومصدوقه فرموده
لایسأل عما یفعل در کسی نه چون وچرادم همی نیارد زد
که نقشبند حوادث ورای چون وچراست لکن وراء ستر رقیقدن
ناظر ملکوت تحقیق اولنلر حجاب کرد کارك هر کاربندن حکم خفیه
خبیه استخراج وهر مقدمه تقدیردن نیچه نتیجه صادقه انتاج
ایده کلمشلردر اول مقوله هوشمندان بیداردل ومحققان کامل
مکمل دیمشلردر که جنکیزی امانك رسم وسامانی بوایدی که برجانبه
عطف عنان غزیمت وتوجیه وجهه نهمت ایلسه اول اصقاع و
ودیارك حاکم سالارنه تقدیم سرزنش وعتاب وارسال نامه وکتاب
ایلدوکده کندو تعریف والقا بنده اطراو اطناب وتسدید سهام
اسهام واسهاب اتیوب همان بود کلوتحریر کش پرنیان بیان اولور
دی که بندن که جنکیز خانم سکاکه فلان سلطان حکومت زان سن
معلوم وعیان اوله که اول دیار بهجت آثاره لشکر تاتار مور شمار
مارد مار ابتعاث غرائم خسروانه ایله روانه اولمشلردر اکر مطیع
وائل وسالك سواء سبیل اولور سکوز مال وجان واهل وخانمانکوز

ایله ضمانِ آمانده آسوده وامین ودشتِ حکومت ودستِ راحت ده مسترح
ومرتع نشین اولورسن والا شویله که تسویلاتِ شیطانیه ایله مغرور
وتهویلاتِ نفسانیه ایله مفتون وممکور اولوب سرکش وعاصی ومتمرد
اطاعت دن بعید وقاصی اولورسکوز عاقبتِ کار وانجامِ کار زار نیجه
اوله جغنی بزبلمز وحکمت ایزدِ پاکی فهم وادراک قلمز آنی رهنمای
طریقِ قویم اولان خدای بزرگ وقدیم بیلور اصحابِ کشف وتقین تحقیق
وتبیین ایلمشلر درکه جنکین پرستین نه قدر قدر وقدرت بولدی ایسه
بوسخن متوکلانه دن بولدی ونه دکلو نصرت وفرصته واصل اولدی ایسه بو
کلامِ متوکلانه دن حاصل اولدی چوخود راچشیم حقارت بدید
شد واراهه این بزرکی بدید بلندی ازان یافت کوتیت شد درنیستی کوفت
تاهست شد جنکین برکزینِ آتش پرست وشرابِ مردافکن غفلت ایله
بدمست ایکن بودکلو تذلیلِ نفسِ خودکام وتوسن طبعِ شرکشنی مستخن
ورام ایده سلاطینِ زمانه وجحکه وزرآءِ عدیمه الامانه جنابِ خدادن
خوف واستحیا ایتمزلری که آراءِ سدیده ایله فتحِ ممالکِ جدیده اتمك دکل
بلکه ابا عن جدید لرنده اولان قلاعِ مأخوذه وبلادِ استخلاص
واسترداد نه غیرقادر واضاعتِ اموال وبیهوده سعیِ بی مآل دنصکره خائب
سادر راجع وصادر لرایکن منازعهٔ خصیصهٔ العظمة ازاری وداخواه
اولان متظلمانِ بی کناهی اسیرِ ناله وزاری ایدوب است فی الماءِ وانف
فی السماء فحاسی اوزره عطوت وجبروت لری فوق العاده بوکروه
ناخلفك زمان ادبار لرنده اولان غرور لری سلفك هنکام اقبال لرنده
اولان سرور لرندن هزار بار زیاده درمخلوقِ عاجزه جایز اولمیان نعوت

وصفات ایله نعت و وصف ومزدعهٔ آخرت لرینی معرض عارضهٔ فجعلهم
کعصف ایدرلر ایکن شومئ غرور واستکبار دن نه ایراد واصدار ایتدکلرینی
سردار لر بر مصلحت کورورلر ونه برکاری غایت ونهایته ایرکورورلر
با این جمله تطویل واطناب ایلدوکلری بیهوده القاب دن شرم وحجاب
اتمزلر ولشکری بیحد ومرلری مع کثرتهم فیام اعداء لئام دن مع قلتهم
روکردان ومغلوب وپریشان ومنکوب اولورلر ایکن شاهراه یقظت
وانتباهه کتمزلر سردار و وزیر ایتدکلری بی عقل وسئ التدبیر لرکز
کاتب مبتداسنك خبری اولان جاهلان بی خبری خصوصا ناخدای
کشتی تلبیس اولان رئیسی کند وآدمی ویدی رشوت ومحرمی اولمغله
بطانه وصاحب سر ومشرب مثل آن البغات فی ارضنا یستشرایدوب
اطلاق عنان اختیار وترك آزمون واختبار ایدرلر طرف دن اولد
ناخلف قلم سخا وخیانتخار وکرانی وظائف غیر نظائفی عرضهٔ ارزانی
ورخا ایدوب نشوهٔ شراب رشوت ایله اعداد لشکری امدادی تکثیر
وتزیید وبرجانبدن استماع کلام حقدن اصم صاغر اولان وزیر غافل
غیر قلت خزینه وکثرت خرج وهزینه دن بنیاد شکایت وفریادی احکام
وتشیید ایدر ذهن تیز ناکی بود کلوفهم وادراك ایلمز کی بو قدر
اتلاف مال وتکثیر سواد بی مآل زیر دستند. اولان کاتبان بیتك
خیانت وعدم تحاشی لرندن ناشی در برناصح صداقت کار اعلام
واخبار ایلسه کند ویه تابع وشورا بهٔ تسلس وخلابه سی تابع اولمغله
عدم تصدیق واعتماد بلکه کمال عتق وعنادندن اولخائن کثیر الفساد
دخی زیاده تلغت واعتداد ایدر الی الله اشکو من هذا الزمان الوبی

تما غدد باخوانی وبی بوجله تعب وذلّة سبب وعلّت جهلهٔ وزرا وصدورك
جنابِ منتقم غیوردن عدم استحیا وبیم ونقصانِ توکل وتسلیم لرندن
اولوب کم من فئةٍ قلیلة آیت جلیله سنه عدم یقین وادراك لرندن
ولعن کردهٔ لسانِ نبوّت اولان رذیلهٔ رشوته شرع وانهماك لرندن
نهادِ ناقص استعداد لرنده توکل مّا ووضمت طمع ورشوت دن فی الجمله
توقی واحتما اولسه مخلوقِ ظاهر الهوانه اثباتِ قدرت وتوان واسافل
وارا ذل ایله تناصر واعتوان اتمیوب النصر لیس باجنادٍ مجنّدة
لکنه بسعاداتِ وتوفیقِ عروه وثقاسنه محکم تشبّث وبوابیاك
مغنای استذکارِ معناسنده اقامت وتلبّث ایدرلر ایدی
بهنکام لشکر براراستین زلشکر بناید مدد خواستن صبوری زخود
خواه وفتح ازخدای که لشکر بدین هردو ماند بجای
کرچه سیرانِ باغ ودشت کنم بسر قصه بازکشت کنم تتمّهٔ آیتِ
سابقه ده اولان لفظ وعلیه توکلنا ایجاب واقتضا ایلدی که توکّل
باینده برقاج کلام حسب المقام تکاثتهٔ اقلام براعت ارقام اوله
حجّةُ الحق امام غزالی رفع الله قدرهُ العالی کتوروب
رازِ بسته یی یاده بویله یازمش کتابِ احیاده که توکل اوج
قسم منقسم وهربری برسمت وسمت ایله مرتسم درآولا فاتّخذه
وکیلًا امرینه امتثال ومؤکّلك وکیلِ بارشادنه اعتمادی کبی مقتدر
جوادك کفایتِ کفالتنه وثوق واتکال ایلیه توکّلك کامهٔ مادّه سی
نسیم تصرّفِ فنّ صرف ایله مُنشق وعند اهل العربیّه لفظِ وکاله دن
مشتق دراهل لسان میانده وکل امرهُ الی فلان دیمك امرینی موکولهٔ

الیه اعتماد وقمهٔ دعاوی وخصومات ده اکا تفویض واستناد ایلکدر

هرکه درین مرحله اکاه رفت ره به توکلت علی الله رفت

شول شرطله که موکول الیه که وکیل وبنیانِ متداعیٔ دعواسنه پایندان
وکفیل در احتمال تقصیر واهمال ایله غیر متهم واصابت رأی وتدبیر ایله
کاشفِ امرِ مبهم اولوب متوکلك رجا وامیدی صادق وطمئنّ النفس
وواثق اوله هم کارها را بیزدان گذار که بیرون زتقدیر
اونیست کار درجهٔ ثانیه که رتبهٔ وسطی واولکی دن اعز واعلی
در متوکلك مهیمن متعاله تسلیم وآتکالی طفل بی سامانك مادر
مهربانه اولان حالی وصفای بالی کبی اولهٔ کودکیٔ بی دست وپا
دار پُراکدار دنیاده مادرندن غیری براهل خیر ودافع ضیر اولدوغن
بلمن وآخرك دامن تملقنه تشبّث وتعلق ایتمیوب اُمّ باتر حمندن
اوزکه کمسه یه فزع وجزع قیلمن مادرش کر سپلیئ بروی تند
هم بمادر آید وبروی تند ازکسی یاری نخواهد غیر او اوست جمله شر او
وخیر او غیبتِ مادرده اصابتِ مکر مکروه وضرر ایلسه ابتدا
لسانه جریان ایدن لفظِ یا اُمّاه بعده مدّ آه جانکاه در قلب پُرفتوره
اول خطور ایدن مام با اهتمام اولوب کویا اول ماخلق الله ایله لوح
محفوظِ دلِ آکاهنه رقمِ محبّتِ والده مسطور ومادر ازادنك شفقتِ
مادرزادی اوزره مطبوع ومفطور در فرضا کودکیٔ زیرك سارادنك
سالدن استطلاع حال ومادرِ مهربانه افراطِ محبت وحنان ومیلِ جبلّتدن
مطالبه وسؤال اولنسه وجهِ حکمتی بیان ایدن قاصر وعند التحقیق بو معنای
دقیق وراء ادراك برامر قاسر در هر اهل تنبهك که تعبد وتألهی جناب الهه

ومزيد اعتماد اولو بارگاهه اولمه طفل شيرخواره نك
مادر بيچاره سنه اولان كلف بى كلفت وفرط شعف والفتى كبى جناب
وهاب بيچونه صدق درون ايله توكل وهر امر دشواره حضرت
پروردكاره توسل وتوصل ايدر كرنيم زيشان ازايشان كفتم
خوش دلم كين قصه ازجان كفته ام قسم لاحق ايله امر سابق بينده
فارق بودركه قسم ثانى ده متوكل هوشيار عنان اختيار نبى ثانى و
رؤيت توكل دن بالكليه فانى اولوب فقط متوكل عليه متلفت
وآخرك شيشه انديشه سى متفتت دراما وجه اول ده وساطت
عمل دركار و توكله شعور وادراك موجود وبرقرار در

درغم مدد از مير و وزيرى مطلب ياريى كرى ازجوان وپيرى مطلب
در واقعه چون پاى تو در سنك آيد جز فضل خداى دستكرى مطلب

رتبه ثالثه كه جمله دن اعلا والطف واسنى واشرف در عبد
موفق بين يدى الحق خائف وخافت وعند الغسال ميت بتاب و
مجال كبى ساكن وساكت اولوب قدرت ذى الجلال وعده وتقلبهم
ذات اليمين وذات الشمال ايله آنى تقليب وبارگاه عرش پناهنه
ادنا وتقريب ايدر وكيف اخاف الفقر والله رازق
ورازق هذا الخلق فى العسر واليسر تكفل بالارزاق للخلق كلهم
وللضب فى البيدا وللحوت فى البحر وجه ثانى دن بونك تميز ورجحانى
بودركه وجه دومين ده پس غين اكتراب واكتراث ومادر روشن
بالنك دنبا لندن فرياد وغواث ايدر وجه سومين ده كه نهايت
تكميل وتمكينه باعث ومصداق فعززناه بثالث در مثلا كودك بى

باك ذهن تابناكى ايله حدس وادراك ايليه كه اكر پس مادر مهر
كستر ده دوان وتفاتم اندوه انبوه ايله مائل سرعت وعدوان
اولماسه مادر مهربان آنى خواهان وجويان وخلف پسرنا خلف ده
بلا خلف شتابان وپويان اولوب كمال شوق وجوش ايله آغوشنه
آلور وكوچهٔ استغنا ده تستر واختفا ايلمسه وادئ غم ونامرادى
ده قالور وعرض بضاعهٔ احتياج واستدعاء ارضاع واملاج ايتمدكجه
تقديوجه مادرى سقى شير شيرين وبستان پستانندن اجراء نهر
لبناً خالصاً سائغاً للشاربين ايله مفاتحه وطرق خلافنده
اولان مردان بى الاف ايله تخاصم ومكاشحه ايدر توكل واستسلام
بو مقامى ترك دعا وسؤاله باعث ودفع نيايش وابتهالى مورث
اولوب موهبهٔ بى علت عليه يه اعتماد وعنايت سابقهٔ ازليه يه
اعتداد ابو معنايى پيش نهاد سويدا ايليه كه فياض على الدوام ابتداءً
انعامى غبت السؤال اعطا وافضالندن اكثر وزياده در ومن شغله
ذكرى عن مسألتى اعطيته افضل ما اعطى السائلين حديث قدسى
آيينه مظهر در مبادئ مبانئ عروزندكانى سندن ظهور ايدن سانحات
امور نى مقابل آيينهٔ شهود ومعاينه ايلسه بلا برهان ظاهر وعيان
اولوركه واهب على الاطلاق بلا استحقاق ارفاد وارفاق ايلدوكى
رغايب ونعم كونا كون حصر عد وحصردن بيرون در

يارب بفقيرى وجكر سوزئ ما وز شعلهٔ شوق تو دلفروزئ ما
كان لقمه كه در پيش بود منت خلق از خوان لئيمان نكنى روزئ ما

مقام ثانى ترك دعا وقطع اماني بى اقتضا وسيف قطاع استغنا

وانقطاعی سلّ وانتضا ایلمز آنجق ما سِواء حقدن قطع رشتهٔ
پیچاپیچ هوایی استدعا واسبابِ توکل ضِرفی اَزَلیٔ جناب خدا ایله
سالی وخلیلِ دلِ هدایت دلیلی کویای عِلمُهُ بحالی حسْبی عن سؤالی اولور

وانی لاَرجو الله حتی کاننی اَرَیٰ بجمیل الظنّ ما الله صَانِعُ

کوهر آمای کنج خانهٔ راز کنجِ کوهر چنین کشاید باز

که قلزم سلوك وریاضته غوّاص اولان حضرتِ ابرهیم خوّاص قدس سرّه
اللطیف مقامِ توکل واستسلامی تصحیح ومناطِ تفویض واستعصامی
تنقیح ایچون بناءِ عزیمتِ مسافرتی استوار وسَیر وسیاحت نیتنه کشتی
سوار اولمش ایدی وقتِ صلوٰة ده ظلمات غفلات دن تَحَوّضُ ورفعِ
حاجاتِ مَعروضه واقامتِ صلوٰةِ مفروضه ایچون تطهّر وتوضّوء ایدوب
تعدیل ارکانِ نماز ودرکاهِ حقه صدق ایله آغازِ نیاز ایلدی اهلِ
سفینه دن بر دلق پوشِ صاحب سکینه یی کوردی که رفقاءِ طریقتِنه
عدمِ تعاون وقرآءتِ کتابِ طهارت ده تکاسُل وتهاوُن ایلر اقتضاءً
حدیث بیننا وبین الکفر ترك الصّلوٰة ایله جانبِ صلاحه ترغیب و
خفضِ جناحِ جُناح دن ترهیب ایدوب دیدی که ای درویش وتاركِ
کم وبیش نیچون عمادِ اسلامی اقامت واحکام ایدوب مباشرتِ وضو
وثیابِ درونِ بی ثباتکی شُستُ وشو اعتمزسن اول زنده دل زنده پوش
النجاةُ فی الصدق پیمانه سنی نوش ایدوب دیدی که بن قصارای ملّتِ
نصارایه مالك بر مؤدّ سالکم که مقامِ توکّله توصّل ایچون بحرِ کربت ده
سیاحت وبرِ غربت ده سیاحت ایدرم بعده بادبانِ همتی افراخته و
کندوبی سطحِ ثبجِ دریایه انداخته ایدوب دیدی که یا ابرهیم اگر قوتِ توکل

وتسليمك وارليه سن دخى بسيط بحر محيط اوزره مثنى ولباس تقواكى
طراز كرامت ايله وشى ايله تاكه سنك ايله آبادانى وعمرانات دن تؤده
وآنات ايله مناورت ومعيت ايله اختيار ظعن ومسافرت ايده لوم
شول شرطله كه اكر بنم حقيقت دينم واضح ومستبين اولورسه سن ترك
عناد وتبصر وشد زنار ولبس غيار ايله تنصر ايده سن واكر سنك
رجاحت ميزان ايمانك متكشف وعيان اولورسه بن بلا توقف
وتردد وبى تعنت وتشدد داخل دار السلام اسلام وحجر الاسود
استلامى استلام ايدم حضرت خواص كه زمره خلاص بوته اخلاص
ايدى اكرچه كرامات كونيه دن بوهيز وتوقى وهر حال ده حيض رجال
دن تطهر وتنقى ايمش ايدى امما غلبه غيرت اسلام ايله نفسن ناكاه
القاء لجه قمقام وروى دريا ده اولد ترساء پارسانك حضورنده
انتصاب وقيام ايلدى مشى على الماده مادهٔ خرق عاده لرى على السوا
وحاجت امتياز ورجاحت لرى نارروا اولمغله معاكنار بحر بى
كرانه دن خارج وقطع مسافهٔ مسافرت عازم ودارج اولديلر

بيابان در بيابان كوه بر كوه همى رفتند بى تشويش واندوه

نخستين ناكزيره رفيق است بلى اول رفيق آنكه طريق است

شبهنكام برمقامه كه مطرح كناسه ومقامه ايدى كلوب
بر دكوشهٔ بى توشه وخوشه ده مبيت وآسايش ودين وآيين
لرى اوزره درگاه الهه پرستش ونيايش ايلديلر بو اثناده پرهٔ
بياباندن بر كلب معلم بى زبان دهانده ايكى نان ايله كلوب حضور
ترساده مثول ولسان حال وتبصبص وابتهال ايله درخواست

حسنِ قبول ایلدی تَرسَاءِ تَرسان اول ایکی نانِ جامتنانی آلوب برینی
کندویه غدا و بریني دخی رفیق وهم طریقنه ایثار و فِدا ایلدی حضرتِ
خواص که مخاضهٔ صبر و محاضه خواص ایدی استغنا و تَتَبُّع و مسندِ
طیِ ارضِ صَوم و صالده تَرَبُّع ایدوب شمع شب زنده دار کبی احیاءِ لیل
و بذلِ وُسع و طاقت ایله عبادت و طاعته مَیل ایلدی علی السَّحَر
کیرو عازمِ سفر و حالتِ شَعثا و کآبَت و وَعثا ایله بربرینه یار و یاور
اولوب هنگامِ شام ده برچمنزارِ تَرُهَت انجام ده که رَوائحِ طیبهٔ
ازهار ایله رَشکِ لطیمه وجونه و اَشجارِ سایه دار ایله جَنّاتٌ تَجری
من تحتها الانهار دن نمونه ایدی نُزُول و اِلمام و شرائطِ اقامت و
بیتوتتی اکمال و اِتمام ایلدیلر بو اثناده طرفِ صحرادن برشابِ صبیح
الجمال طارق و مشرقِ غیب دن یوزِ فَوز و فتوح طالع و شارق
اولوب سَرِ سَراوَت اَثری اوزره برطبقِ مُغَطّیٰ و مُستَوکه مزعفر
و مُعَنبر اَلوانِ اطعمهٔ کوناکون ایله مالامال و مشحون ایدی کتوروب و
حضرتِ خواصه تسلیم و مراسمِ ترحیب و تعظیم تقدیم ایلدی حضرتِ
خواص دخی تَزُوُلِ نُزُلِ خاص ایله هَمِ رزقِ اَهم دن دَعوَت و
رفیقِ ترسایی اول مائدهٔ غم فرسایه دَعوَت ایلدکده سالکِ راهب
که تصحیحِ مقامِ توکّله راغب و مُزاوَلهٔ تعاطیِ اَسباب دن هارب
ایدی صَیقلِ ریاضت و تَبَتُّل ایله مُنظارِ دلِ باذُلی تابناک
و سَرچشمهٔ اِستعدادِ خداداد ی خس و خاشاکِ تعصّب و عنادِ دن
پاک و اولماغین دیدی که آولامَدِیدِ سَبطُ البَنان و بکا عَرضِ اِسلام
و ایمان اَیله بعده مائدهٔ غیبیّه العائده دن کمالِ تَشَوُّق ایله تبلّغ و

تذوق ایده لم حضرتِ خواصّ که کنزیدهٔ خواصِ ایدی مبادرتِ اسلامنه
استطلاع واستعلام ایلدکده اول نو مسلمان وچشندهٔ طعم ایمان دیدی
که اگرچه جناب خلّاق هرکسه سوقِ بُلغه وارزاقه ضامن درلکن هرکارنده
حِکَم بیشمارکامن درشبِ دوشینه ده بومزبلهٔ غم انجام ده بیات وآرام
ایدوب بنم قوت وزادم واسطهٔ سَکِّ بدنزاد ایله واصل اولدیکی وبوشبِ
بُرطربده مَبیت ومَثوامز برجای نزهِ فرح قزاده اولوب سنك رزقِ
کریمك وسیلهٔ احسنِ تقویم ایله حاصل اولدی لاجرم صدقِ توکّل
واستسلام انّ الدین عندالله الاسلام جاده سنه هادی وراستیِ
عهد وپیمان شرفِ ایمانه بادی اولوب سلطانِ توحیدِ افعال که مقامِ
توکّل واتّکال اکا تختگاه وبوتحقیقه هراهلِ رُشد وتوفیق واقف وآگاه
درخوابِ ارتیاب دن بنی بیدار وبرَکبِ درستیِ عزیمت وراءِ سُبُحاتِ
غیبِ هُویّت دن عرضِ دایدرایلدی مُرتّبانِ فنِّ بیان که تراکیبِ براعت
اسالیب دن ابرازِ مزایا ودقایق وانباطِ نکات ورقائق ایده کلملر در
اوّلِ آیتِ باهرهٔ الدلاله ده لفظِ جلاله مُسطّر واسم ذاتِ ایله که مُستجمع
جمیعِ صفات درمعنون ومُصدّر اولماد وغنی بوجهله تحقیق
وقل هُوَ الرّحمن ایله عُنوان بولدوغن بوکونه تمیق ایلمشلر درکه هرَ
مسلمانك نائل توفیقِ ایمان اولدوغی محضِ رحمتِ رحمانذن ناشی
وفرطِ رأفتِ حنّانذن ظاهروفاشی دراسمِ ذاتِ جامعِ اضداد
واُشتات اولماغله اگرچه صفتِ رحمت والاّ فی مُستوجبِ دلکن
آنلروك ضدّ وخلافی دخی مُشتمل ومُستوعب دربوتقدیرجه صِبغهٔ
ایمان صیغهٔ رحمان ایله مَبدوءٌ بها وشاهدِ نظمِ کریم زیورِ حسنِ تقویم

ایله مظهرِ صباحت وبها اولماق بو محله مناسب وچسبان ومطابق
مقصدِ فنِّ بیان در اقوالی استماع واحسنه اتباع ایدن هدایةِ اولی
الالباب مجتبی ومستراب اولمیه که حضرتِ واهب الامانی منشورِ مشهودِ
آسمانی ده بیورمشدر که عسی ان تکرهوا شیئاً وهو خیر لکم وعسی ان تحبوا
شیئاً وهو شر لکم والله یعلم وانتم لا تعلمون یعنی ای ممتحان غریب خانهٔ
بوقلمون چونکه وجوهِ مخدراتِ اشیا نقابِ تواری وخفا ایله منتقبْ
وهرکس ادراکِ عواقبِ امورده ظهورِ عجز وقصوره منتظر ومرتقب در
شاید که خیر وصواب برامرِ پر پیچ وتاب ده مندمج ومستور اوله که
طالبی آندن منزعج ونفور اوله که رشتهٔ امیدِ جدیدا کا متصل و
پیوسته اوله جنابِ حق عوالمِ غیب وشهادته رقیب وفیاضِ مطلق
افرادِ آفریده دن هرشخصِ فریده جل وریدندن قریب در خواص
وعوامِ بریهٔ محجوبانِ مضیقِ بشریه اولماغله حقیقتِ سرِ مستوردن
غافل وعواقبِ مجاریِ امورِ دن ذاهل لودر پس هرمردِ نبیله طریق
وسبیل اولدرکه هرکاره دشواره بالِ مشوشِ حالنه مفاوضهٔ
تفویض ودلِ بی دلیلنی توکله تحریضِ ایلیوب زمامِ رضایی قبضهٔ
مشیتِ قضایه قرو کذاشته ورقمِ تسلیمی لوحِ دلِ سلیمنه نکاشته
ایلیه دارم امید که هرکز بمرادی نرسی ای تمنا که مرادرید براندختهٔ
زیرا هرشاخِ غریبت که جویبارِ تکلان وهدایت دن آبکش
اولمایه مثمرِ میوهٔ تلخ تعب اولور وهرکا لبد بنژاده که نورِ توفیق
ورهنمادرتش اولمایه مصدرِ آثارِ شقوه ونصب اولور
بزرکان که تعلیمِ دین کرده اند بخرد ان وصیت چنین کرده اند

بوسبب مذرکه جنابِ اسدالله والیءِ شهر وآلِ مَن والاه رضی الله تعالی
عنه وارضاه بیورمشدرکه عرفتُ الله بنقض الهمم وفسخ العزائم یعنی
اثباتِ واجبءِ اکرچه براهینی بی غایه بلکه فعنی کل شیءٍ له آیه در
لکن بنم میزانِ عرفانمده وجودِ واجبِ جلیل ادلِّ دلیل بودرکه
هرشیئه که رشتهءِ تحقیقی تعلیق ایلدم خلافِ متوقع ومأمول
حصول بولدی وهرامرءِ اثباتنه کرترتیبِ مقدمات ایلدم
عقیم النتاج ومسدودالرتاج اولدی پس علی الیقین واضح و
مستبین اولدی که بندن غیری برمدبرِ قادر ونافذ الامرقاهر
وارمیش زیرا سررشتهءِ ارادت بنم دست قدرتمده اولسه خلافِ
مقصود صورتِ وجود بولمازدی وامرمشیت بنم کفِ استطاعتمده
اولسه عکسِ بهبود مرئی ومشهود اولمازدی اکر مجملِ حالِ جهانیان
نه قضاست چرا مجاریءِ احوالِ برخلافِ رضاست بلی قضاست
بهر نیکءِ وبدِ عنان کشِ خلق بدان دلیل که تدبیرهای جمله خطاست
پس فرهمندِ روشن ضمیرِ شایسته وجدیر بودرکه دستِ همتِ
عروهءِ وثقای توکل وتقایه محکم ودفعِ خاطرهءِ بیش وکم ایدوب پای
عزیمتی دامنِ تسلیم وعزلته چکه ومزرعهءِ بالنه تخم برومندِ اتکال اکه
جنابِ حمیدِ مصحفِ مجیده بیورمشدرکه عسی ان تکرهوا شیئاً
ویجعل الله فیه خیراً کثیراً چونکه امرِ مکروه محبوبی ضمین وشیءِ محبوب
مکروهی ده کمین درعاقل غیرغافل هنکامِ اندوه ومحنت ده طروقِ
بشر ونویددن آئس ونومید اولمازواوانِ آمان وراحت ده
صدبهءِ بیم وایءِ نعیم دن سلامت بولماز حقیقتِ توکل وسپاس

اکر عز وجاهت وکر ذل وقید
من از تو شناسم نه از عمرو وزید
ع

داری اَقضیه واحکام باری یه جَلّتْ قُدرتهُ عن التّوهّمِ تسلیم ودلالتِ
آیت قل لن یصیبنا الّا ما کتب الله لنا بومعنایی تعلیم اولوب بِنام تفویض
واستسلام مقالبهٔ تقدیردن اعتقادِ عجز وتقصیردر
اکر واکذّاری باوکارِ خویش نیاید بتو هیچ دشوار پیش اکر جُزبدو
اَفکنی کاررا نشانه شوی تیرِ اد بارا ویقیناً تصدیق وحتماً
اعتقاد وتحقیق ایلیه که بمشیّتِ ازلیّه وبِلا اِرادتِ علیه هیچ اَمر
نابُود تراءِ عَدم ودائرهٔ مُوَسّعهٔ وجوده وضع قَدَمِ ایلماز هرخود کامك
که بومقام ده عقدِ قلبی سُنّت درد ارالقضاءِ رضاده دعوای توکّل
وتسلیمی نادرُست در بوحدیثِ شریفك متهل صحّتِ سَنَدی مَورُود و
را ویسی حضرتِ ابن مسعود درکه لِیَقِلّ هَمُّكَ ما قُدِّرَ یأتِكَ ومالم یُقدَّر
لم یأتِكَ واعلم آن الخلقَ لوجهدوا اَن ینفعوك بشیءٍ لم یکتبه الله عزّوجلّ
لك لم یقدِروا علی ذلك یعنی مُوردِ دُنیَویّهٔ دَنیّه ده غم بسیار ایله اندیشناك
وسینه فِکارا ولماکه هرشیءٔ خطیرودَنی که بُودَنی در لامحاله وجودبولور
وهرچیز جلیل وحقیرکه رقمکش خامهٔ تقدیرد رالبتّه میسّراولوراکر
جملهٔ اجزاء مُکوّنات خلافنه کمرِ اتفاق وائتلافی بندورشتهٔ ارادهٔ
اداره یی پیوند ایلسه لوکه دامنِ مُوربی زوری دریدهٔ خارِملالـ
یاخود آستینِ مَقصود نیی کُلبهٔ نَفع وسُود ایله مالامال ایده لر
چونکه سابقهٔ حُکمِ بیچون دن خارج وبیرون اولهٔ عاجز وفرومانده
وپیشکاهِ قدرت واستطاعتدن رانده اولورلر کس اِعجالِ آن
نه که این چون وآن چرا بومعنای باهر نُصبُ العَینِ خاطِراولدقده
عُقَلاءِ هوشیارعنانِ اختیاری دستِ اِحتمالِ اِقتداردن اِرخاوظهرِ

همتی وسادهٔ توکل واعتماده اسناد ده عدم تأخیر وارجا ایدوب غیرت
غیر پرداز ایله درگاه غنی بی نیازه اقبال تام ورفع تهمات بسابس
وساوس ایله دخول دار الخلود استسلام ایدرلر بر طبیب روحانی نك
حکیمات صحیحهٔ المعانی سندندرکه معارضة المریض طبیبه یوجب تعذیبه
هر بیمارکه طبیب حذاقت شعاره ستیز وترك احتمال احتما وپرهیز ایده
زود افت ودیر خیز بلکه عما قریب اصابت صدمهٔ اسیب ایله متلاشی
وناچیز اولور وبعض حکماء پیشینك کلام دلنشینی درکه اذا البتت
المقادیر فسلم الی القادر بذیرای عظه وپند اول عاقل هوشمند درکه
کژدن تسلیمی نرم وبستر تفویضی کرم ایدوب مقدمتی علم وعرفان
ایله اثبات نتیجهٔ ایقان ایلیه که هرامر مقدرکه مقدر در حیله وتدبیر
ومکر وتزویر آنك جملهٔ اعوان نفوذ وتیسیر یدن اولور انسانك
متصرف ومغلوب ومدبر ومربوب اولدوغی بوامر متیقن ایله مثبت
ومبرهن درکه اغلب شئون وخطوب ده وجه مطلوب اکا پوشیده ودرخت
سعی وعملی جبرك وپوسیده اولوب تدبیری موجب تدمیر واحتیالی
باعث سرعت اغتیال اولور حجاج بن یوسف کهخم وتوقف ایله
برکار ناگزیره تدبیر وتدبر ایدردی آخرنده بو بیت فاخری انشاد
وتذکر ایدردی

دعها سماویة تجری علی قدر ... لاتفرنها برأی منك منکوس

هرچندکه بو کلام دلپسندك منهل زلالی بی ملالی نظافت اصلیه دن متجانب ومتجافی وقاعده والذی
حبث لایخرج الا نکدا اوزره غیر صافی در لکن سبیکهٔ مقالی بو
تقهٔ لاتنظر الی من قال ده قال اولوب حیث وجدها فهو احق بها

فحاسی اوزره ضالهٔ حکمة الاشراق ده اول مرتبه ده استحقاق وار
درکه مدادِ امداد وقلم صدقِ قبول واِحماد ایله نوشتهٔ دلِ ابرار
وصحیفهٔ سخیفهٔ روزکاره یادگار اوله پس تفویض وآتکال برافتاب
بی زوال درکه چونکه مشرقِ دلِ اخیاردن طالع وتابدار اوله
حُجُبِ ظلمانیه انقشاع پذیر وکواکبِ آراءِ فاسده توارِی کثیر
اولوب هرمردِ فرد که دستِ همتی دامنِ تسلیم واراده تهٔ اُوره لطفِ
سرمدیِ آنک کاروبارنه کفایت ورحمتِ ایزدی آنی پرورده حجرِ
کلاءَت ایدر اَساطین جامع حکمت اولان سلاطین کِشوَرِ معرفت
امرِ تداوی ده غلاله توافق وتساوی یی شق وبابِ تخالف
وعدم تحالفی دقّ ایلمشلردر مَنعًا وجَوازًا امرِ ترجیح وتفضیل
بوُوجهله بَسط وتفصیل اولنمشدرکه ازالهٔ اَوجاع واَنصاب ایچون
اَسباب اوُج قسم اوزره مقسوم وهربری براسمِ خاص ایله مَوسُوم
درقسم اوّلی مقطوعٌ به وصحت وقوع وشیُوعی معلوم که ومِنه در
تسکین عطش وظما ایدن ماودفع وجَمع جُوع ایدن خُبزِ خیرانتماکبی
قسمِ ثانی مظنون وغیرِ ممنوع وممنون درحجامت واِفصاد وشُربِ
دواءِ مُسهِل مُسَهّلُ الداده اقیصاد وسایرابوابِ طبّ وامراض ومعالجِ
ده ایراد اولنان معالجةُ الاَضداد بالاَضداد کبی قسم ثالثی مَوهُوم
وصاحبی تهمتِ نهمت ایله منهوم درکتبی ودُقیه وآنلرِ نظیراولان امرِ
ناگزیر ایله لُقیه کبی هرآنکهی که مرض برمزاج غالبکشت
سکنکبینِ اَلبانجا بکار آید امّا مقطوعٌ بهِ اولان دواءِ غیرِ مُشتبهی
طرح وترک ودَوحهٔ وجودِ بی تابی مَنعِ نافذ وآب ایله بی بار وبُرک

ایلمك شرطِ توكّل و استسلام ولازمهٔ دینِ اسلام اولیوب بلكه تركی
حرام و باعث اِنسلالِ حُسامِ موت و سام درامّا موهومِ نامفهومی
استعمال مُلاحظهٔ اَسباب و اَعمال ده غایتِ تعمّق و غلبهٔ خذلان ایله
ترکِ تكلّان ده نهایتِ استقصا و تدقیق در بو قسمك اقواسی كی وداغ
وعند الاحتیاج آنكله دَوا و علاج واصل رُخصت و مَساغ در و علی
التّوالی اكا تابع و تالی اولان تعاویذ و رُقی درکه مانعِ حقِّ توكّل و
تُقی در بو قسمك آخر درجاتی طیّ و مُنافیِ نَصّ ماكان لهم الخیرة
درکه جناب ختمیّت پَناه علیه من التسلیم اكمله و اَنماه مجموعهٔ ارشادی
تألیف و اهل اتّكالی آنی ترکِ استعمال ایله توصیف بیورمشلر درامّا
درجهٔ متوسّطه كه مظنون و صَدَفِ ترکیبنده دُرِّ شاهوارِ توكّل
مكنون درعند الاطبّا ظاهر و هویدا اولان اسباب و علامات ایله
مداواة و آنلرایله تعاطی و مقاواة دراستعمال و لُزومی دَواءِ
موهوم كبی مُناقِض توكّل و مُباین تسلیم و تبتّل اولمایوب ترکی دخی
امرِ مقطوعٌ به كبی ممنوع و محظور و نارَوا و محذورِ دركار بلكه ترکِ
فعلندن اولی و افضل خصوصًا بعضِ فعل خاصّه و نیجه رجال و اَشخاصه
نسبت ازاله و مدافعتی اَلزم و اكمل اولوب بین الدّرجتین بو درجهٔ
نی ریب و رَیْن درامرِ تداوی یه امتثال مانعِ اتّكال اولمادوغنه
طبیب روحانی و حبیب ربّانی نك كردار و گفتارلری باعثِ اتقان
ایقان و تداوی ایله فرمان بیورد قلری كا دلیل و بُرهان درامّا
قولًا امرِ مُعجز انتظام لری حدیثِ ما من داءٍ الّا وله دواءٌ عرفه
من عرفه و جهله من جهله الّا السّام و حدیثِ آخرده تداووا عباد الله

رخصتِ دلخواهی بومدّعایه سندِ ما لاکلام در بو خبر مستفیض و
مشهور کتب سیرده مسطوردر که لیلهٔ معراج واسراده ملائکه‌دن
هر ملاء حسنة الاملام امتک بالحجامه ایله ایصال خبر ایصایت
وحدیثِ آخرک آخرنده حکمتِ وصیتی تکمیل ولا یتبیغ بکم الدم فیقتلکم
لفظی ایله تذنیب وتذییل بیورمشلردر بو خبر صحت لزوم دن معلوم
اولورکه تبیغ خون باعثِ تتبغ ریب المنون اولوب اخراج دم ناپاک
سببِ تأخیرِ هلاک اولورمش زیرا جلد واهاب دن اخراج دم بادمار
تحتِ ثیاب دن طرد عقرب ومارکبی درنته‌کیم صنادیق وبیوتات ده
عقارب وحیاتی ابقا ونفسِ نازنینی ورطهٔ تهلکه‌یه القا شرطِ
قویم توکل وتسلیم دن اولمامغله مستجلبِ سرعتِ هلاک ودمور
وباعثِ خلط وخبطِ امور درلکه بو بابده دستور العمل فرموده
کل موذٍ یقتل وامتثال امر اعقلها وتوکل اولوب بو حالت خارجنده متنالی
حقایق بر الهابه تسکاب آب کبجه را امّا فعلاً علاج ودوا بی رواکورد کلری
کتاب احیاده تفصیل وانبا اولدوغی اوزره اول مکحل چشم مازاغ
البصر هر شب تاریکی اثر اکتحال واوچر کره دروش ورآثار ایله سرمه
دار اولدوغی انتحال بیوروب هر شهرده بردفعه احتجام وهر سنه برکره
شرب مشی یه اهتمام بیوررلر ایدی وحمهٔ عقرب کثیر المضره دن مرّةً
بعد مرّةٍ دوا وعلاج واصحاب کرام دن مبتلای اوجاع واسقام اولانی
نیچه صاحب حمیته پرهیز وحمیه ایله اصلاح مزاج بیوردیلر ورحضاء
وحمی دن مفیق وشهر بند انِ عالم شهادتده ملتقت وشفیق اولدقلرنده
سر سعادت مقرلرینی بی خلاف حنا ایله اغلاف ونفسِ نفاست

قرین لرینی دار الشفاء رخصتله اذلاف بیورروب وبدن پرتورلرنده
قروح وبثور ظهور ایلدکده وضع حنا وبرد فعه برقرحهٔ پر اضطراب
اوزرینه وضع ترابه اعتنا بیورلیر مهیمن حکیم حضرت کلیم علی نبینا
وعلیه الصلوة والتسلیم اتزید ان تبطل حکمتی ایله رسالهٔ لزوم
تداوی ورخصتی ایصال ومن اودع العقاقیر منافع الاشیاء غیری
ایله تتمیم وایغال بیورمه قلری مشهور ومستفیض وبو مقام ده
کلام طویل وعریض در ابنیاء کرام علی نبینا وعلیهم الصلوة والسلام
دن برنبی بلند مقام برعارضه وعلت وضعف قوتدن شکایت ایلدکده
جناب مستجاب الاسباب دن اجراء تسنیم فیض وفرمان اکل بیض
بیورولدی بالجمله معالجه ومداواه وحاذق فان علم ابدانك کلمات
تجربت نشانلرینه میلان ومهاواة بیورمه قلری آذان اهل اذعان
ده کوشوار وخلده وبو باب ده فصل الخطاب حدیث مشهور
ائیت الحارث ابن کلده اولوب اسلافی علمانك طب نبوی ایله
وسم واسما ایلدکلری کتب صحت انما مادهٔ حادهٔ نزاع واختلافی
حسم وصحیفهٔ حسن بیانه حرف تحقیق وایقانی کتب ورسم ایدر

معالجهٔ

ازحادثهٔ جهان زاینده مترس وزهرچه رسد چو نیست پاینده مترس
مترس این یکدمه عمر را غنیمت میدان از رفته میندیش ز آینده مترس

الایة الرابعة

ای طلبکار رضای ایزدی لطف ایله بذل درم قیل عنقی قو
انفس آشیایی ویرمکدر هرز لن تنالوا البر حتی تنفقوا
لامعکه اشتات بدایع صنائعك جامعی در روایت معجز غایتی بووجه

بسنده

پسندیده اوزره سلکِ نظمه کشیده قیلمشکه واروکی نزل ایده
کونا مِسَاکی قو لن تنالوا البرّ حتی تُنفِقوا نثر سلف صالحینك دیدن
ودین لری بو اُسلوب وآیین اوزره ایدی که برشیئه رَبطِ قلب ومغناطیسِ
علاقه وانجذابِ خاطر ایله برعِلق فاخری جذب وجلب ایلسه لر فی
الحال تصدّقه اِقبال وقبل الاستعمال سبیل خدای متعال ده اِنفاق
وانفال ایدرلر ایدی نظم اگر کسی برضای حذای عزّ وجلّ
هزار بَدره ببخشد هنوز کم باشد واگر بَرای هوا نیم دانك خرج کند
یقین بدان که باسراف متّهم باشد نثر روایت درکه بوآیت نزول و
تشریفِ قلبِ رسول ایلدوکده اَصحابِ سعادت انتسابدن ابو طلحه
رضی الله تعالی عنه ستر آیته تَغَطّن ومقصودِ اَصلی یه تَیَقّن ایدوب دیدی
که یارسول الله بنم اَحَبّ اموال ودستکاهم بیرحا ایله مُستَقبِلِ غرب
الماوجاهِ واسعُ الارجا درکه نیم قتمده انفس اَشیا درفی سبیل الله
بذل وایثار وطلبًا لمرضاتِ راهِ حقه نثار ایلدم حیث اراك الله وفقِ
دلخواه اوزره عمل وبذلِ بی تبدل بیوروك واول مَراح ومَراغ برباغ
وراغ ایدی که غایتِ جود تندن جناب رسالت پناه گاه وبیگاه
شرفِ مقدَم مکرّم لری ایله اول جایگاهی تشریف وصاحبی اَصنافِ
نوازشی والطاف ایله تطییب وتلطیف بیوروب آبِ خوشگوار و
میوهٔ آبدارندن تعاطی وتناول وآیندگان ورَوندگان اول آبِ کوثر
فیضانك تداولی ایله تعالج وتزاول ایدرلردی حضرتِ رسالت
علیه الصلوٰة والسلام اول کارِ خیر اَنجامه تحسین واِثابه واول مال
رائج ورابحی وجوهِ عمل صالح دن بین الاقربین تقسیم وتعیینی اِستصا

بیورديلر نظم ذِهاب المال فی حمد وأجرٍ ذهابٌ لایقال له ذِهابٌ

نثر ابو طلحه دخی موجب فرموده اوزره عملی حَتم وبین اقاربه توزیع
وقَسم ایله احرازِ ثواب واستمطارِ سحابِ اَجر بحساب ایلدی نظم
آنکه هستی راسبب اوبوده است نِعمَ مالٌ صالحٌ فرموده است
خلیفهٔ ثانی وَاقِفِ سبع المَثانی رضی الله تعالی عنه قطعه گشت قیصر
نگون زتختِ رفیع دِرّه درد ست اُوُواُو بَبقیع وربخواهی کراستی بشکوهٔ
قصّهٔ سارینه بخوان برکوهٔ نثر ابو موسای اشعری یه که مدائن کسرای
فتح وتسخیر وسبایای جلولادن بیچه اماءِ حورنمایی رقیق واَسیر
ایمش ایدی ارسالِ نامهٔ براعت شعار وبرجاریهٔ شیرین اوضاع
ابتیاعنی سبارش واشعار ایلدی حضرتِ ابو موسی دخی رضی الله
تعالی عنه امرِ خلیفه یه امتثال وشبستانِ خلیفهٔ زمانه لائق وسَنی ابر
کنیزکِ خوب لقا استرا واشترا ایدوب دارالخلافه یه ایفاد وارسال
ایلدی قطعه قَدَش نخلی زرحمت آفریده زبستانِ لطافت سرکشیده
زکلزارِ ارم رُویش نمونه دروکلها شکفته کُونه کُون نثر طَیبهٔ پاك
طینته وصول ومجلسِ حضرتِ فاروق ده مَثُول ایتدکده جمالِ عالمتابی
جنابِ خلافت مَتابی اعجاب ایلمکین علی الفَور انفاق وافضل الجُود
بذلُ الموجود فحواسی اوزره قبل التمتع اَجَل جمله سیرها اعتاق ایلدی
قطعه باتیغ اَجَل جمله سَرها هیجست وین محتشمی وسیم وزرها هیجست
درنیلِ وبَدِ زمانه کردم نظری نیکیست که نیکست دکرها هیجست
نثر معلوم هوشمندان ونمودهٔ خردِ خردمند دان اولدکه اهل کمالدن
حالی ایکیدن خالی دکلدر اکر نائل یسار ومال دکل ایسه شایستهٔ

حال بود درکه تعفف ولفافهٔ قناعت وکفاف ایله تلفف ایده اکر فضولِ
عَیش ومُلتمَسهٔ دست رس بولمش ایسه سزاوار اولان بذل وایثار
وبُخل وشُحّ دن تباعد وفرار در زیرا سخاخوی ستودهٔ انبیا وتنکنای
عنادن سببِ خلاص ورَهَا اولوب هر شَیئی که اتیا واجزال ایلیه عَشیر
امثالنه نائل وبهره دار وینچه بلیّات واَوجاعك انذ فاعنه واتق
وامید وار اولور قطعه لا تبخلن بِدُنیا وهی مُقبلةٌ • فلیس یَنقُصُها
التبذیر والسرفُ • وان تولّتْ فاَحری ان تجودُ بها • والحمدُ منها اذا ما ادبرتْ
خَلَفُ نثر کابرًا عن کابر حضرتِ جابر دن رضی الله تعالی عنه روایت درکه
برکون جنابِ رسوله اصحاب قبولدن بری سؤال واَیّ الایمان افضل
ایله پرسیش ایلدو کلرندہ قطعه چراغ اَفروزِ چشمِ اهلِ بینش •
طرازِ کارگاهِ آفرینش • هنوز آدَم میانِ آب وگِل بوده • که اُو شاهِ
جهانِ جان ودِل بود نثر بیوردیلرکه شکیبایی واصطبار وسَاحت
سماحت دَه بذل دِرهم ودینار در اصحابِ صادقة السَمَرْدن حضرتِ
ابن عمر رضی الله عنه روایت ایدرکه رسولِ اکرم نظم
کسترده در سَرای نبوت بساطِ اُو • آدم هنوز رخت نیاورده از عدم
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیلرکه ایکی خُلق استوار وار
درکه محبوبِ بیتِ جنابِ خلّاقِ ایله بین الاخلاق مَغبوط ومُتَنافَس
وایکی خوی ناهموار وار درکه مَبغُضِ جنابِ قهّار اولمغله مَنفور وطباع
هرکس دَه اول ایکی خصلتِ پسندیده حُسنِ خُلق وسخاوت واول ایکی
خَلّتِ نکوهیده سُوءِ خلق وخِسّت درایزدِ قدیرکه بر بنده حقیره اراده
خیر ومَبَرّت وازاله ضَیر ومَعَرّت ایلیه قضاءِ حاجاتِ خلق ایله آنی اشغال

وتحصیل صالحاتِ اعمال ده استخدام واستعمال اندر نظم سنگی وگیاهی
که در و خاصیتی هست ازآدمی به که در و منفعتی نیست نثر حضرتِ
ابوهریره رضی الله تعالی عنه قطعه شهنشاهِ رُسُل سرخیل درگاه
سریر افروزِ ملکِ لی مع الله سُهَیلِ یَثربی خورشیدِ شامی چراغ ابطحی
شمعِ تهامی نثر حضرتِ لرندن روایت ایدرکه سخا گلشنِ جنتِ اعلاده
بر شجرهٔ بلند بالا درکه هر کیمك که نهادِ استعداد نده سخا وجود موجود
اوله اول شجره دن برشاخِ نوخیزی دست آویز اتمشدرکه اول غُصنِ
میالِ طوبی مثال بهرحال آنی جنّته ادخال ایدر کذلك شیخ وخیت
کلحنی نارده بر درختِ حنظل بارده هر کسه که شحیح وبخیل واداءِ
دناءتِ بی دوا مخدع درونِ پُرهوا سنه دخیل اوله اولدوقجه
بی روحه یه تسلق وافنانندن برغُصنه تعلق اتمشدرکه اول
شاخِ بی بار آنی ادخالِ نار ایدر حضرتِ ابوسعید خُدری رضی
الله عنه روایت واخبار ایلدوکی احادیث قدسیه الآثار دندکه
فضل وامدادی رُحماءِ عباددن درخواست ومسألت وآنلرك
اکنافِ مبارّ والطافِ لرندن آسایش ومعیشت ایلدك زیرا
موادِّ رحمت واصطناعی آنلرك نهاد وطباعنده ابداع ایلدم
قسوتِ قلبِ پُرهوایه مبتلا اولان اهل ردادن استماح واستجدا
ایلمانك که آنلرك پیمانهٔ درونِ سُست پیمان لری دُردیِ دردِ
ایله طافح ولب ریز وبدمستِ شراب زهرآلودِ سخط وستیز
در نظم تری الناس خلّان الجواد ولا تری بخیلاً فی العالمین خلیل
نثر حضرتِ ابن عباس رضی الله تعالی عنهما جنابِ رسالت دن ع

بر و باد دائم سلامت و تحت **نثر** روایت ایدرکه ذنب سخی دن
نجافی و آنلرا یله تحاب و تصافی ایلاکه جناب خدا اجواد و اسخیا یه
دستگیر و پای لغزش عثرت و عثرت ده آنلره معین و ظهیر در حضرت
ابن عمر رضی الله تعالی عنهما جناب رسول کریم دن **قطعه** تشریف
داده ذاتی ورا از صفات خویش کاهی کریم و گاه رؤف گهی رحیم زین بیت
از دو حرف میانین نام او در هفت جا که کرد اشارت بجا و میم **نثر**
علیه الصلوة و التسلیم روایت ایدرکه خدای جواد کریم بعض عبادی
وارد رکه آنلری نعم جلیله سنه مظهر و آثار خیره مصدر ایلمشدر
عملدار مکارم صفات که تزاحم عفاة دن اظهار بشر و بشاشت و سعه
دهلیز تحمل و کرم ایده اول نعمتی آنلردن نقل و تحویل و آخره اعطا
و تنویل ایدر **نظم** لا تعجزن و لا تدخلک مضجرة فالنجح یهلک بین
العجز و التضجر **نثر** کتاب روضة الاخیار ده اخبار اولنمشدر که
برزن پارسا و عفیفه آسیه آسا وقت شام ده تناول بلغه طعام
ایدوب لقمه آخرین نهاده حقه دهان و بن دندان دن شکرخای
شکران اولدوقده برسائل اواه صدای شئ لله ایله نعره پرداز و خارج
باب دولت انتساب دن نوازنده ساز نیاز اولوب سرخوان ده
لقاطه نان مفقود و دفع مذمت سؤال ایده جك ریزه نواله
نا موجود اولماغین بی اختیار لقمه ناخاییده یی احراجه اقدام و اول دره
نشین کرسنه یه الغام ایلدی **نظم** بامداد ان که صبح سیم آندوده
از در کنج قفل زر بگشود **نثر** اول زن طنان قماط نازایله پیچیده
اولان کودکه نورسیده سن طاقه ریحان و باقه ضیمران کبی النه آلوب

زوج دهقانلك زراعت كاهنه غريمت وان فى المرتعة لكل كبير مقنعه
كما ان فى المرتعة لكل خبيرٍ منفعه مثلنى پيش نهادِ همت ايلدى واول طفل
بى دست وپاى برپشتهٔ بالايه وضع واقامت وبرتل بى طل اوزرنده
اضجاع وانامت ايدوب اصلاح مزرعه وكردهٔ ايله خوكردهٔ اولان
همسرنك خدمتنه مبادرت وسنابل محصوده وحصائد منضوده يى
دسته دسته بسته انمكه مباشرت ايلدى بواشناده پرهٔ بياباندن صحرا
بركزلِ كودك ربا ظاهر وهويدا اولوب على الغفله اول قماط پرپيچ
وتابى مباغته واستلاب وجانب كوهِ فلك شكوهه شتاب ايلدى
مادر مهربان بوحالتِ ملالت نشان دن **نظم** ماحال من كان له
واحدٌ غيّب عنه ذلك الواحدُ **نثر** فحواسى اوزره صداى جانكاه
ولدى ولدى ايله ثمرهٔ خلدِ خلدى آردنجه شتابان وبالاخره محرم
حرم يأس وحرمان اولدقده كوردى كه برسوارِ خضر كردار كركِ كزندهٔ
كريزنده يه ادراك وعلى الفور اخذ وامتساك ايدوب بازوى اقتدار
ايله بروجهله كلوفشار اولدى كه دهانى فم خميازه كران كبى بازو
خناقِ شدت اختناق ايله تاركِ تركتاز اولوب كودكِ پيچانِ نيم جانى
دهانِ سرحان دن بلا ازعاج تخليص واخراج ايدوب مادرنه تسليم
وهذه اللقمة بتلك اللقمه ايله فائدهٔ انفاق وارفاقى تكميل وتتميم ايلدى
كتابِ پرقومِ احياء علوم دهنكاشنهٔ اقلام حجة الاسلام دركه
اصحاب پاكزه نهاد اقامت وظيفهٔ جهاد ايچون سيف عزيمتى قرابِ
عطلت دن سل وصلابت ثبات موحدين غدارهٔ سطوتِ
اعداء بى دينى قيل ايدوب مفارقِ قومِ بنى عبرا وزرنه عثيرهٔ هزيمت

بطاشنده

باشیده • وسینهٔ بی سکینه لری صمصام انتقام خراشیده • اولدوقده
بیستهٔ زنجیر اساز اولان اهل خسار کعبهٔ امید اخلاص دن احضار
وموقف سیاسته احضار اولندیلر **نظم** اعادیه بین النار
والعار واقع • یمیل مع الادبار حیث یمیل **نثر** شول اسیرلرکه
خاتر لری کسیر وبصر صبر لری خاسی وحسیر ایدی **نظم** کرازهٔ
آنکه ازیم تو • کشاید زبان جز بتسلیم تو **نثر** مقالنی حسب حال
ایدنوب قضاء فصاحتده سربازو مضمار کیر ودارده کردن فراز
ایکن زیر شمشیر ده کردن دراز اولدیلر **نظم** سری کوهیبت
جلاد بیند • همان بهترکه بر زانو نشیند **نثر** دیوانخانهٔ رسالت
دن اسیران بی تاب وطاقت امر اجهاز واتخان واول زمزمه زدن
آنچی برشخص بی خطرك فلك رقبه سنه زمان اولوبدی امام قضی
حضرت علی مرتضی رضی الله تعالی عنه **نظم** چودنیا آتش واوسیر
بودی • این معنی زدنیا سیر بودی **نثر** استکشاف حال وحل عقدهٔ
اشکال ایدوب دیدیکه یارسول الله نه حکمت درکه دین وملت واحد
وبواهل کفر وخذلانك ذنب وعصیانلری غیر متعدد ایکن بری اطلاق
وسائری عرضهٔ سهام ازهاق اولهٔ سلطان عادل بحیف وکویایی
انا نبی السیف کشف سر قدر واول محبوسان مطمورهٔ عدمك دملونی
هدر ایدوب بیوردی که برید فرید مقربینی اولان جبرئیل امین تبلیغ پیام
وبارگاه لم یزل لا یسأل عما یفعل دن بوشخصك تخلیص واقلات وسائر
اسرای غوایت مسلکك اهلاك واقلاتنه اشارت والهام ایدوب دیدیکه
بوشخص کم بهایه سبب نجات وربها ماهیتنده مجعول اولان سماحت محبوله

پاك طوىت بالواد المقدس طوى مظهر سطوات وشدت قوى يعنى حضرت
موسى يه على نبينا وعليه افضل الصلوة والتحايا ايما اولنان كلمات
قدسى انتمادن مقال لا تقتلوا السامرى فانه سخى دخى مؤيد داستان
سابق وسركشتكان تيه آمانى وادى ايمن امانه سايق در
جواهر التقسيرده تسطير اولنمشدر كه هركسه كه دار دنياده محبوبى
بذل وانفاق ايده هرآينه عقاب عقبى ده مطلوبنه ظفر بولور وهركس
كه كواعب اتراب دنيا واخراى راندهٔ طلاق اطلاق ايده قرب حضرت
مولايه واصل اولور **نظم** مى ظرف وحدت كسى نوش كرده
كه دنيا وعقبى فراموش كرد **نثر** روايت دركه بركداى درم ومحتاج
فلس ودرم ربيع ابن خيثمك خانهٔ بى بهانه سنه داخل وبر مقدار
خبز قفار كه سد مفاقر وفقار ايده راجى وسائل اولدى **قطعه**

مهمانِ تو ام درصف ارباب ارادت بنشسته زهر چيز كه آيد زتو راضى
بنهاده بخوان كرمت ديدهٔ اميد انعام ترا منتظر ونه متقاضى

نثر ربيع نهر بر بربع دن كروع وبيان حقيقت سماحة شروع
ايدوب ديدى كه اول دريوزه كرنا كامى اولا شكر مكرر ايله شيرين
كام بعده انالهٔ هنهٔ مرام ايده لوحضار نادىٔ ايادى مدار ونظار
مجلس تنكبار ديديلركه استمطار رجاء رجا ايدن كرسنهٔ ناتوانه
برپاره نان قطار شكر نبات بلكه آب ناب حيات دن الذ واحلى
ومبتلاى تعب سغب اولان اهل شغب شكر پنير ايله سيرا ولماد واغى
جمله بديهيات دن اجلى دراول عارف بالله كه هواى ماسوادن خبر
وآگاه ايدى ديدى كه اول فقير بسيار زيرك مذاق آرزو آزمنى

پُر حلاوت اتمکده سِر و حِکمت بود رکه نیم قامته شکوا حبّ ما کول
وامتثالِ مضمونِ حتی تُنفقوا ممّا تحبّون حرمِ تنکبارِ صلحا و ابرار
سببِ وُلوج و دخول در **قطعه** هر آنکه طالبِ رأفت بود فرو مگذار
چنانکه لطفِ الهی ترا فرو نگذاشت چو از کریم کرم ماند و نیکوکاری
خُنک کسی که کرم کرد و تخمِ نیکی کاشت **نثر** روایت در که بر دیوانهٔ
دیوسیرت سرای ربیعه دخول وصفِ نعالی رجا و سؤال ده مثول
ایلدی خاطرِ ربیعی سخاءِ طبیعی تنشیط و اجذال و بسطِ مائدهٔ کرم
و نعم ده اکثار و اجزال ایدوب دیدی که شکر فایند و قندِ نباتِ
سفید دن طبخ یالودهٔ تر و آغشتهٔ مسک و عنبر ایدوب اول دیوانه یه
کوی عقلِ تین تانِ دور اندازدن بیگانه ایدی اطعام بعد بذلِ
رغیبهٔ انعام ایده لر ندیمانِ ظاهر بین و سدنهٔ محفل کعبه آیین
دیدیلر که بو سرکشتهٔ آلوده یالوده نك سکّری سن معسّل دن فرق
اتمز و کریوهٔ تخلیط ده افراط و تفریطی قویوب مقتضیِ اقتضا ده
کتمز ربیع فصلِ ربیع کبی کشاده رو و عقده کشای چین ابرو و کو
دیدی که اگرچه بو دیوانهٔ دیوآیینك سکّر و انگبین بلکه شربتِ
نوشاب ایله دِبس و دوشاب بزدر آما رآهِ رضاءِ خلّاقِ ده احبّ
اشیا و اعلاقی بذل و انفاق امتثالِ فرموده لن تنالوا البرّ در
شمول عالم السِرّ که آنك فرمانِ حکمت عنوانی ایله تصدّقه تصدّی
و هدیِ صلحا یه تهدّی ایده دم آنك محاطِ علم عالم محیطی اولدوغی
کافی و ارض و سماده مثقالِ ذرّهٔ هست نما علم ازلی سندن غایب
و غاربِ اولماد وغی وافی در **قطعه** ز تو به داند آنچه در دلِ تست

زانکه او خالق دل وکُل تست ، بر یکیك ز خلق دانسته ، دادن و
ضدِ آن تو انسته **نظم** کز دش کز نقش دیرینه ساز ، چنین بند دین
برنیاز اطراز **نثر** که حلیلهٔ جلیلهٔ هارون زبیده خاتون که مبلغ
رجال وفحوله وصول بولان نسادن سارهٔ سیرت برزن پارسا ایدی ذی
قیمت وگران مقدار بر مصحفِ جوهر داری وارایدی که زراجی جلدِ غزالِ
آفتاب تمثاله زر آب شعشعه تاب ایله نوشته ومُصنّع واَصنافِ اجازِ
قیمتدار ایله مُنبّت ومُرصّع اولوب بدی یتلق خراج اَهوازِ اول مُصحّفِ
مُعجز طراز ه صرف وخرج وتجید وتجنید انواعِ صنعت وحذاقت درج
اولنمش ایدی اول مصحفِ لوح نشان دن قرآءتِ قرآن ایدرکن وظیفهٔ
تلاوتی بوایته انتها پذیر ومفهوم مقاصد فرقانیه یه مطّلع وخبیر
اولدوقده خاطرِ بی خُتور ته خطور ایلدی که اسبابِ ثروت وجاه واسبابِ
مُکنت ودستگاه ده بو مصحفِ باشرف دن عزیز تر برشیءِ مُعتبر م یوقدر
لاجرم بونك بهاسنی سبیل خداده انفاق مستجلبِ رضای خلاّق قدر
دیوب احضارِ صاغه وزرگران واول مُصحّف فاخرك جواهرینی
انتزاع واقتلاعه فرمان ایلدی جلدِ مُصحّف زرکار ده اولان
جواهر تابداری وَفقِ مراد اوزره بیع ومزاد ایدوب بهاءِ غالی
وگران ومبالغِ قیّم وانمانی ایله بادیهٔ بحارِ آتشبار ده حفرِ حیاض
وبئار وجُمله سنی فی سبیل الله بذل ونثار ایلدی تشنگانِ کرمای
بیابانی سقی واِروا وهر سال آوزیدهٔ ایزدِ متعال دن بنجه عاجزی
طاقتك حاجتنی روا ایدوب ع هر عمل اجری وهر کرده جزایی دارد
نثر فحواسی اوزره ناهی الی یوم القیمه جریدهٔ نیکان ده مسطور ویر

مشاهده ده

مثابه ده تحصیل اجر و مثوبه ایلدی که میانه ابرار و اخیاره مذکور
اولدی **نظم** کسی نیك یا بد بهر دو سرای که نیکی رساند بخلق خدای
نثر روایت درکه عالم ولایت و کرامتك کنزیده عصری اولان
ذوالنون مصری قدس سره اللطیف برکون صحراده کشت و کذار
و مشاهده غرائب آثار ایدردی مکر اول هنکام بر ودت اثر زمان
جمد و ثلوج و مخابی و مکامنه وقت دخول و ولوج اولوب و
خوش طیور بیضاء صیاد ده صید مراد دن عاجز و ممقوت و کرت
یخ و برف شکوف پرندکان هوایی یه مانع وجدان قوت اولمش
ایدی برترسای محنت فرسایی کوردی که بردامن ارزنی کف سخا
باد ایله روی برفه نثار ایدر حضرت ذوالنون خزانه دروندن
ابراز سر مکتوم و رازان مکنون ایدوب دیدکه ای دهقان نه کسب و
کارده و نه عمل و کرداره سن اول کبر حمید العاقبه دخمه فکرت ثاقبه
دن اخراج شبچراغ حکمت و تنویر کاشانه معرفت ایدوب دیدکه
ای شیخ بزرکوار بساط برف سفید کار ایله روی زمین پوشیده
و تدافع قضادن ینبه ثلج تابناك صفحه ساهره خاکه پاشیده
اولمغله طوایف کائنات جق و محتاجان کاورس و جوالان مرغان
هوا فقد قوت و غدا ایله کرسنه و ناتوان و حبات ارزنی ارزان
زیر برف نود فشان ده مستور و پنهان اولمشدر بو حبات دانه دانی
آنك ایچون جزئی نثار ایدرم که شاید که کشتزار و چمنزاده بر کیدحرایه
سد جوعه و تسکین روعه ایتمکله برابر یه بفیع رسان و مظهر خبای
احسان اولام حضرت ذوالنون بطن حوت کلام دن اخراج یونس مرام

ایدوب دیکه بیگانهٔ حرم اسلام اولان کفرهٔ نافرجام فروع احکام
ایله غیر مکلف و نقد کردار لری بازار آوزاره ضائع و تلف اولمغین
ندکلوا عمال شاقه یه دربت ایله قصد دنو قربت ایلسه لر بارگاه استغناده
هبا و کردار ناهنجار لری پازدهٔ رد و ابا اولور کبر ناصبر که کلزار دله
قابلی تندباد عناد ایله ذاوی و ذابل دکل ایدی دیدی که اکر عمل
باخلم سزاوار حسن جزا و شایستهٔ احماد و ارتضا دکل ایسه حضور
حق ده غیر خافی اولدوغی بیگا کافی در نظم کر عملم نی بعطا یی سزاست
آنکه خدا می نکرد هم عطاست من عمل خویش کنم بنده وار آنچه خدا بیسزاست
بدانم چه کار نثر ذوالنون پاکیزه درون بوکفت و شنید دنکه
اوکبر ناسدید ایله بدرود و تشییع و ترک اعراض و تشنیع ایدوب
اتفاقا اول سنه ده عزیمت سفر حجاز ابوابخرج راهی بازایلدی
کتب اطراف و تلبیه و طواف ایدرکن کوردی که اول کبر نور ایمان
ایله منور و عنایت ازلیه یه مظهر اولوب سیمای صلاح و هدی
پیشانیهٔ شاننده عیان و سومهٔ مرسومهٔ فوز و تقی اسار رخ الله
بدید و نمایان اولمش لقیان ذی النون دن بوی آشنایی تشمم و
صعید الفت و زلفت دن تیمم ایدوب دیدی که ای شیخ کامل و مرشد
مکمل کوردکی عمل بیگانه پیشگاه فرد یگانه دنه وجهله قبوله مقرون
وصحیفهٔ امیده رقم بشری و نوید مرقوم و مرقون اولوب منطقهٔ اخلاص
خاصهٔ عمل خاصه مشدود و بوقبضه دانهٔ بی بهانه القلیل عند الله
کثیر قول دلپذیری اوزره سبب اجر نامعدود اولدی نظم
جمله مرادات برآورده شد کار دو کونین هم کرده شد نثر حضرت

ذی النون

ذوالنون بو حالِ عبرت نمون دن کریه آغاز وسجده شکر ونیاز
ایدوب دیدی که الهی نه کرمِ نامتناهی درکه برمشت آرزن ایله برعابدِ
وثنك مقاصدِ دینیه ودنیویه سی برآورده خیر ودافع مضرت
وضیر اولدی سترغیرزد اسنه ندا اولندی که ای ذوالنون
بیلمز می سن که هرکیم که اخلاص عمل ایله تفریغ محل ایده حرم سرای قبوله
دخول بولور وهرکه مفلس وار سرکشته کوچه افتقار اوله نقدِ مرادِ دامنِ
آرزوسنه نهاده اولور **نظم** کدام سوخته دل عرضه کرد حاجت خویش
درین جناب که پروانهٔ مراد نیافت **نثر** براهلِ تحقیق وکمالهٔ ستر تردن
سؤال ایلدیلر اول عقده کشای مسائل صعاب پاسخ وجواب ویردی
هرفعل که فاعلنی قربِ ملكِ متعاله تقریب وایصال ایده اول تردد
وهراهلِ تمکین ومقامك کلامی بومعنایی مخبر در ومقامِ قرب ده
متمکن اولماق ممکن دکلدر مکرکه خزینهٔ سینهٔ نامحرمان سوادن
بالکلیه تفریغ واخلا ولوحِ دلی بی غله ماجعل الله لرجل من قلبین
فی جوفه معناسیله کتب واملا اولنه **نظم** ولوخطرت لی فی سواك
ارادة علی خاطری سهوا قضیت بردتی **نثر** پس هربو الهوسنك
که برشیء مغبوطه قلبی مربوط اوله کرك اهل وعیال وکرك عقار
ومال در علاقه وافتقاری مقداری غل بعد وذله کرفتار
وتهاتهِ امانیء بی نهایه ده مکباً علی وجهه کرفتار اولوب
ومن تفرقت به الهموم لایبالی الله باَیِ وادٍ هلك مسلکنده
مشاهدهٔ انوار احدیت دن محجوب وبارکاه تمکین وحقیقت دن
مهجور ومحجور اولور **نظم** مشوآلوده که عیسی صفتان میکویند

زنده آنست که او پاك و مجرد باشد نثر لاجرم طبیب خلاق مزوده
فرمان ایفاق ایله دبخ ناسور بسته هوسنه علاج ودوا ایدوب
اول دخی ماسوادن بالکلیه ومستلذاتدن فانیه دن اعراض وتأری
امکله یومر یوخذ بالتواض که مزدحم عوام وخواص درشایسته بر
خاص وفریاد بی فائده فارجعنا نعمل صالحا دن خلاص اولوب
پای سعی نا پروا سی راه هواده پر آبله ونفس بد کرداری اطفال
هواجس افکاره قابله اولمش ایکن فنا فی الله شبستانده مقیم و
مصداق یمشی سویا علی صراط مستقیم اولور حقائق القرآن ده
تحقیق وبیان اولنمشدر که منشور بر منشر اولمازتا که
مشتهیات دنیا ومقتنیات عالم عقبادن هرشیئ که رغبت وهر نسنه
یه که محبت ایدرسن باسرها وما انفقتم من شئ فهو یخلفه تجارتکا هنده
باخته وسرمنزل والله الغنی وانتم الفقراده علائق اعلا وهوا یی
باجمعها پرداخته اتمایجه وانسانك یانده اعظم اشیا وفتوح
روح درتاکه طائر نفس ناطقه نك پر وبالی پروانه مثال ضرام
محبت وغرام ایله سوخته وشمع دل بی نور آتش آنس من جانب
الطور ایله افروخته اولمایه اشعه قرب واستیناس دن اقتباس
عین خیال ومادام که زخارف موهمه دهر بی ثباته میلان
والتفات باعث انحطاط وتنزل اولدوغنی ادراك وتعقل
اتمیه ترك سروجان وبذل نقد روان محض خیال در نظم
بالطف ونوازش جمال تو مرا * درداد ین صد هزار جان عاریست
نثر امام ابو منصور دن مروی ومذکور در که جوانمردان صحابه وآل

که بلند همت واندك مال ایدیلر شیٔ نزر وقلیلی انفاق وتنویل دن
استحیا واجتناب وچین حقیره ترتب یاداشی کبری استبعاد واستغراب
ایدوب لسان استعداد لری بو قطعه یی انشاد ایدردی **قطعه**
آری نفسی تتوق الی امور ویقصرون مبلغهن مالی ففنسی
لا تطاوعنی بخل ومالی لا یبلغنی فعالی **نثر** آنلرك دغدغهٔ خاطرلرینی ازاله وسخاء سخایه اماله ایچون تتمه ونهایت آیت ده وما تنفقوا
من خیر فان الله به علیم نص کریمی ایله ایتا اولنان اشیا تعمیم ولفظ
خیرك تنکیرندن فهم بذیرا اولان شیوع وعموم مشکل کشایان
عویصات علومه تفهیم اولنمشدر یعنی اصناف خیردن هرچیز که
ارباب احتیاج واستحقاقه بذل وانفاق اولنور یسیرًا اوکثیرًا مهمین
عظیم اول شیٔ علیم اولوب یادداشی اعمالنك اضعاف امثالی ایله
مظهر فضل وافر ومصداق مثل مایعرف هرًا من برایکن
مثوبت ترتب نایل وظافر اولور **رباعی** از لطف توهیچ بنده نومید نشد
مقبول توجز مقبل جاوید نشد مهرت بکدام ذره پیوست دمی
کآن ذره به ازهزار خورشید نشد **نثر** بو آیت کرامت ظهوزده مذکور
اولان انفاق بالاتفاق عام ووجوب واستحبابه شمول واستیعابی
مالا کلام در کذلك مما تحتوی کلمهٔ حکمت نمونندر اولان مادهٔ لفظ
ماده دخی عموم وشیوعك وقوعی مقرر وخارج وداخلده اعتباری
معتبر در آولا مذکور اولان انفاق مأمور بذل درهم ودینار
وصرف مال وسیاره ایله اولورکه صراط مستقیم خدای کریم ده بی رعونت
وتشدق ایتا وتصدق ایتمکله وجوه کرمایه ابواب مقاصد کرامی

کشاده و بلایی رَدّ و عُمری زیاده ایدر **قطعه** نهانی بخواهند کان چیزده
که خشنودیٔ ایزد از چیزیه • دهش کز نظرها نهانی بوَد • حصاریَد آسمانی
بوَد **نثر** مُساعدهٔ جاه و مُساعفهٔ منصب و دستگاه ایله دخی اولورکه
آنك سببی ایله دَرماندہ و بی تاب اولان محتاجان دیر یابه اعانت
و اِمداد و ستم دیدگان و ضعفایه افاضهٔ نَصَفت و داد ایدرلر
نظم درساختنِ کارِ کَسان سعی نمای • کارِ تو شود ساخته از لطف خدای
نثر بو مقام دندرکه زوجِ حضرتِ بَتُول برادر خواندهٔ رَسُول علیه
الصّلوة والسّلام وعلیهما الرّضوان والاکرام **فطعه** چو درسّی عطا
اخلاص اوراست • سه نان را هفده آیت خاص اوراست • چنان در
شهرِ دانش باز آمد • که جنّت را بحق بوّاب آمد **نثر** ستایش سماحت
وعَطا و وَجه حکمت دن کشف غِطا ایدوب بیورمش که افضل الصّدقة
اَنْ تعین بجاهك من لاجاه له **نظم** وآدِ زکوٰةَ الجاه واعلم بانّه
کمثل زکوة المال تمّ نِصابُها **نثر** نهَلِك بَدَن و اِتعابِ تن ایله دخی اولورکه
رِاهِ رضاءِ اِلٰهده توسِن نفسی اِجهاد و ریاضاتِ شاقه یه مُطیق
وفرمانِ یزدانه مُؤتمِر و مطیع اولمغله اَوانیءِ فنونِ عبادتی اِملا
وانهاد ایدرلر **قطعه** جسمك بالحمیة حَصّنَنّهُ • مُخافةً من الم طارئ
وکان اَولیٰ بك اَنْ تحتمی • من المعاصی خشیة النّار **نثر** اِعمالِ دِل
وتوجیهِ قلبِ معتدِل ایله دخی اولورکه آنکله تحصیل مُحبّ خالق
وترکِ شواغل وعَوائق اولنور **نظم** هزار ملك بدست آوری چنان نبود
که یك نفس دلِ صاحبدلی بدست آری **نثر** بذلِ جان وصرفِ روح روان
ایله دخی اولورکه رضای خدادہ فدا و کُشتگانِ تیغِ مُحبّته تأسّی و اقتدا

اولمود

اولنور رباعی چون نغره زنان قصد بکوی تو کنم ٭ جان در سر کار و آرزوی تو کنم ٭ در هر نفسم هزار جان می باید ٭ تا رقص کنان نثار روی تو کنم ٭ نثر غایت الغایات مآثر اولان سر اله دخی اولدرکه آنکله ماسوای حقدن بالکلیه اعراض وفنا فی الله بارکاهنده مشاهده غیردن تغافل واغماض ایدرلر رباعی مال ان پی جودست وتن از بهر سجود ٭ دل کان محبتست وجان بهر شهود ٭ سر آینه ایست کاندر دیده شود ٭ عکس لمعات نور توحید وجود ٭ نثر فتوحات مکیه ده شیخ اکبر ع بور سمیله اولدی ده حقه رهبر ٭ نثر که انفاق اولنان شئ یسیر ندکلو اندك وحقیر ایسه معطی ومعطی له لائق وجدیر بولدرکه ازدرا واستحقار والا ان تغمضوا فیه کراهتنی ابدا واظهار اتمیه لر زیرا عرش ابدی بنیادك بزه وایجادنه اراده وتقدیرنه وجهله تعلق پذیر اولدی ایسه بزدره دریغ ناپروانك ابداع وابداسنه دخی اول وجهله تعلق ومهندس قضا تدقیق صنعت حلقتنده تعمق ایلمندر ع همه بر وجه کمالست نمی بینم عیب ٭ نثر جناب مقتدر وهاب محرم کعبهٔ طور سینا ومخصوص واصم یدك الی جناحك تخرج بیضاء علی نبینا وعلیه ازکی الصلوات والتحایا حضرلرینه خطاب وندا واستعظام صدقه وندا ایدوب بیوردی که یا موسی اذا جاءك من احد باقلایه مسوسته فاقبلها فانی الذی جئت به الیك یعنی خورده دنی ندکلو دنی وبد وطعام مسوس ومدود ایسه عیافت ورده اولنمایوب اول معطوم مسوس دن مفهوم ومشوش اولمایه که ع ان القلیل من الحبیب کثیر ٭ نثر احادیث صحاح ده افصاح

اولمشدرکه صدقه اصناف شرور وامراض دن یتمش بابی سدّ
وصدقهٔ سرّ غضبِ ربّ مقتدری اطفا وصدّ ایدوب سمومِ بلیات
وهمومه ترياقِ اکبر ومسِ مقاصدِ معضله یه کبریتِ احمر در نظم
شناسندهٔ حرفِ دانندگی چنین کرد ازین لوح خوانندگی
نثر که سبق خوانِ صحیفهٔ انکلیون ورق گردانِ آنی انبئکم بما
تأکلون وما تدّخرون زمرهٔ حواریون ایله گشت دشت وهامون
ایدرایکن گوردی که بر پیرِ مهذّب برخرمه حطبی حامل وطرف
شهر وبازاره قاصد وآملی اولمش اول رسول آگاه وصاحبِ
معجزه وأحیی الموتی باذن الله دیدی که بو پیشه ورِ عمرندن انفاسِ یك یکوزه باقی وصاعدِ مراقیهٔ حتی اذا بلغتِ
التراقی ایکن حیفاکه سحابِ غفلتِ غامره اضاءتِ شمسِ معارفه
حائل واژدرِ نفسِ امّاره وصولِ دفینهٔ یقظه وبیداری یه حجابِ
هائل اولمش ایرتسی گون کروهِ حواریون کمالِ ادب وسکون ایله
ایله خاموش ومجلسِ روحانیهٔ روح الله ده استماع حکمتِ چشم
وگوش اولمشلرایکن هیزم کشِ پارینه غایتِ تمسکن وطمانینه
ایله طرفِ وادیدن بر دیو وبادی اولدی تأخیرِ هلاك وتبانبدن
استغراب وتخلّفِ تعیین دن اظهارِ قلق واضطراب ایلدکلرنده مقبولِ
جنابِ خدا حضرتِ مسیح هدا علی نبینا وعلیه افضل الصلوات والتحایا
دیدی که ای پیرِ هنکامِ پرِ پرده نه مقوله عمل بارّ وراحلهٔ حالکی نه
گونه احمالِ افضلِ اعمال ایله گران بار ایلدوك که دافع سوءِ قضا
وجالبِ حسنِ رضا اولدی اول پیرِ مافی الضمیر نی بیان وتقریر ایدوب

دیدی که هنگام شام ده که بام سپهر ده قرص منیر مهر نظر اهل جهان
دن پوشیده و نهان اولمش ایدی بر سائل نام و عائلی بی آرامه سد جوع
الکلب و بر پاره نان بائت بی امتنان ایله تفریح قلب ایدوب اول اثناده
میان حرمه هیزم دن بر مار زهربار انسیاب و بیابان بی پایانی
قطع و اجتیاب ایلدی حضرت مسیح لسان فصیح و صدر فسیح ایله دیدی
که اول صدقه و ارفاق و بر د انفاق درکه دافع قضاء معلق و باب
تباب آنك سببی ایله مؤصد و مغلق اولدی والا اول مارك نیش پر
دماری قطع ابهر و حبل ورید و سنی سخره دیو مرید ایدوب سفت و
جود کدن خلعت حیات و بودی انتزاع و سنی اقارب و اخدانك میانندن
اختزال و اختراع ایدردایدی ابوبکر وراق که رق حکمتی مصداق رقوا وراق
ایدی حق تحقیقی احقاق ایدوب دیمشکه جناب عزت سالکان محجه
طریقتی بو آیت ایله صراط مستقیم فتوته ارشاد و دلالت ایدر یعنی اول
زمان سنه بر واحسان ایده رم که سنی بنم خلص عبادم و عوام عبادمه
مانند مهر جهانتاب افاضه بر بحساب ایده سن و هر نسنه که سنك
مطبوع و مطلوب و مقبول و محبوبکز در یاسرها مسلك رضاده
افنا و عدم اقنا امکله فج عمیق بذل و ایثاره سبکبار کیده سن

قطعه ای که روز و شب معطل مانده
همچنان بر کام اول مانده
چیست زو بهتر بگوای هیچکس تا بدان دل شاد باشی یکنفس

فش فذلکه کلام و نتیجه مرام بودرکه ماسوادن هرشی روا و نا روایی
که اتخاذ و ادخار وراه فنا فی الله ده اجتبا و اختیار ایدرسن عند
التحقیق هر بری برضنم و بد و ازاله و ازاحه سی لابد اولوب سبب بعد

ودوری همان اول شئ صوری درخلوت سرای صمیم فؤاد دن اخراج و
ابعاد اتمایه قرب حقیقی وقبوله وصول متعذر وممتکای تمکین ده مربع
نشین اولماق نامتیسر در قطعه زتو ناهست موئی مانده برجای
بدان یك موی مانی بند برپای خوشا آن دل که پیش از مرك میرد
دل وجان هرچه باشد ترك کیرد نقش تأویلات امام قشیری ده مسطور
درکه آیت سماحت نمون تماتحبون ده بعض محققین من تبعیضیه اولماغی
استصواب وبعض محققین ایسه تبیینیه اولماسنی اختیار وانتخاب
ایلمشلر در بوتقدیرجه بو آیت معجز مناب دن مبتدیلر بهره یاب اولدو قلری
کبی برآخر اعتبار ایله منتهی لرنخ حصه دار اولورلر مبتدیلره نسبت
من تبعیضیه اولوب طالب بر ومزید اولان مرید مدخراتنك بعضنی
راه حق ده باخته ایدر ومنتهی لره اضافت ایله من تبیینیه اولوب
مشتاق دیدار یار اولان مجموع اسباب سیارنی سواء سبیل ایثار
وتنویل ده پرداخته ایدر

جهانده تك اوملك دن بکا وفا اولسون جمیع ما ملکم یولنه فدا اولسون

الایة الخامسة

سعی ایدوب قطع مرایك قلمغه ایله صدق بالله حقه دعا
غیریدن ساکه ایرشمز منفعت لیس للانسان الا ما سعی

افضل المتأخرین امثل المبتحرین تحریر پاکیزه تحریر کمال پاشا زاده نالله
فی العدن ما اراده مدح السعی وذم البطاله ده اذیال مقالی اطاله
واول رساله ده زلال بانسجام کلامی اساله بیور مشلر درکه فاذا قضیت
الصلوة فانتشروا فی الارض وابتغوا من فضل الله آیت معجز دستکاهنده

صاحب

صاحب تیسیر فضلی رزق ایله تفسیر ایدوب دیمش که سبب قوام وانتعاش
اولان طلب معاشی حکیم علی الاطلاق خلق متباین الاخلاق اوزره تفضل
واباحه وبیوع مشروحه وتجارات مشروعه ایله توسیع دائره الطاف
واراحه ایلدی سعید بن جبیر دن که هر بر ستیره خبیث وجبیره بندل
کسیز ایدی دیمش که صلوة جمعه وجماعت دن منصرف وسائر وجوه
اشغال ومکاسبه وجهه مناسب اوزره متصرف اولدقده اولا بین
السوقه بازار وسوقه چیقوب بلا مرا ارادهٔ بیع وشرا ایتمز ایسه دخی
مناکب ارض ذلول ده مشی وتردد واکل رزق دائم الوصول ایچون آمد
شد ایدوب مجرد روی فاذا قضیت الصلوة فانتشروا یه ناظر وتجارتکاه
وابتغوا من فضل الله ده حاضر اولمایجون بعض سلف وخلفه مساومه
وخرید وفروخته مداومهٔ مباومه ایلیه تاکه برکت امتثال آیت
سروقته سرایت وحقیقت بر شریعتی ادراک ودرایت ایلیه طلب
رزق غیر ممنوع بلکه امر مندوب ومشروع اولدوغی بین الاسلاف
محل نزاع وخلاف دکلدر کلام بی ملام بوندن ترکه بعض وجوه
طلب حد فرضیته داخل میدر یوقسه اتخاذ حرفت ومکسب وجهه
توکل وتسلیمه حائل میدر امام راغب که صومعهٔ حکمت اسلامیه ده
راهب ایدی کتاب ذریعه ده بو وجهله تحقیق اصول شریعه ایلمشدر که
تعمل وتکسب ودار الامتحان جهان ده تشتت طرق تسبب اگرچه من
وجه مباحات دن معدود در لکن من وجه واجبات دن اولدوغی
غیر مردود در بونك بیان وتمهیدی بو وجهه سدید اوزره ظاهر
وبدید درکه وقتاکه رعایت دقائق عبادت ده استقلال وتحمل

اعباءِ عباءِ طاعتی عدم استقلال ضروریاتِ بشریه یی ازاله و اذیالِ
دفع موذیاتی استسبال و ازاله ایله اولور ضواری ضروریاتك وجوب
ایماطه سی واجب و ملا یتم الواجب الا به فهو واجب اولماغین دفع
موانعه طریق ابناء جنس مؤانست رفیق دن اخذ تعب و تضییق ایله
اولوب بو تقدیرجه آنلردن تعوض اتعاب و انصاب اقتضا و ایجاب در

نظم بکاشتند و بخوردیم و کاشتیم و خورند چو بنگری همه بر یکدگر زیان یکدگریم

و لا اناس متعود الایناس دن کند و جلب نفع و خیر و سلب شر و ضیر
اتمش ایکن آنلرله ایصال جدوی و نفع و دفع ضرر ضروری لرینی اذاحه و دفع
اتمدوکی ایجاد خیرات بی نهایه ایله سرکشته یه تهایه و نشانه توبیخ
ظالم فی حیاته مشئوم فی تمامته اولماغله متعدی و جایر و میدان بغی و
طغیان ده غاشم و جابر اولوب تعاونوا علی البر و التقوی فرمانته
مخالف و المؤمنون و المؤمنات بعضهم اولیاء بعض عمومه اطاعت
لزومندن متجانف و متحانف اولمش در

لقد غرسوا حتی اکلنا و اتینا لنغرس حتی یاکل الناس بعدنا

زواهر کسن پرهوس که مآکل و ملابس و مساکن و مغارس ده تناول عمل
غیر ایله توسع و آنلردن عدم تحمل کلفت و مشقت ایله آثار پریشانی و توزع
ایده خلائق کثیره العلائق دن اخذ منفعت و رهایش و آنلرك اوزرینه
تضییق اسباب معاش اتمکله مقدار نقص و اضرار اسباب ضروریه یی
تقبل دن لابد و بار مؤنت لونه تحمل سبب ازدیاد وده اولور

نظم

در مشرب حق اگر درستی با خلق جهان مکن درشتی

نثر بو اجلدندر که متاعب مکاسب دن تعطل و ارشاد عمل صالح و افاده علم مبنی و منبع ایله

انلره ترك اعانت وتفضل ايليان بطلهٔ بيكاره اغلاء اسعار ورسم بطالتي
اشعار دن غيري كاره حقيق وسزاوار اولمازلر نظم
ولم ار نفعا عند من ليس ضائرا ولم ار ضرا عند من ليس ينفع نثر ان الله
لا يحب الرجل البطال اثبات مدعايه شاهد مزكى وآياك والبطاله صدق
مقاله كواه در اى بيخبر ان عاقبت انصاف بده
ضايعتر ازين عمر نبين نتوان كرد نثر بونك بياني بو وجهله پيش نهاد اذعان
اولور كه انسانك افضليت وتكريمي منصوص وقواى ثلثه ايله ممتاز و
مخصوص اولوب هربرى آنك تكميل مراتب فضائلنه ساعى وحق اعزاز و
اكرامنى مراعى درآولا فضيلت قوت شهوانيه مطالب جليله يى مطالب
دركه باعث نشو ونما در ثانيا فضيلت قوت غضبيه مجاهدات جزيله يه
راغب دركه عز وشرفه سبب اتمادر ثالثا فضيلت قوت فكريه دقايق علم و
عرفانى خواهان دركه وسيلهٔ اهداء هديهٔ هدا در پس طالب حقه
شايسته واحق بودركه وعد صدق الهى يى تأمل وعلى حسب الطاقه كلفت
سعى طاعته تحمل ايدوب بو معناى دقيقى اذعان وتحقيق ايليه كه
اضطراب وانفلابى ذل دن عزته سبب وصول وضعه دن رفعته
مادهٔ حصول وجهلدن علم ومعرفته باعث ترقى وخمولدن شرف
نباهته بادئ تلقى در وبو مقدمهٔ مسلمة البرهانيه دنى نقش كتابهٔ
ايقان ايليه كه عطلت وبطالت وتثقل وكسالت هيئات انسانيه
يى ابطال وملكهٔ استعداد ملكى يى ايصال وابهال ايدر زيرا
هر عضو واندام كه محل استخدام ده عدم اعمال وما خلق له دن
اخلا واخلال اولنه نفعى معدوم وبناء حكمت خلقتى مهدوم اولوش

اولور نظم پای داری چون کنی خود را تو لنگ • دست داری چون کنی پنهان تو چنگ
خواجه چون بیلی بدست پنده داد • بی زبان معلوم شد او را مراد نثر
مثلا دیدهٔ جهان بین که حذمتی رویت و اعتبار در اغماض و غض و دست
حرکت آیین که کار و مصلحتی بطش و اقتدار در بناء قبض و بسطی منقضه
اولسه وجود و عدمی سوا و دعوای سلامت فطرتی تباه و ناروا اولور
نظم تراکه فهم نداری نظر چه سود کند • بصیرتی چو نباشد بصر چه سود کند
نثر اولسبدن هرشئ ده ریاضات و مجاهدات وضع و ترتیب و مشرب
تکمیلی خس و خاشاك تعطیل دن تطهیر و تشذیب اولنمشدر حکیم کردگار
خلق پریشان اطوار قوت حرکت اعطا و غارب مطیهٔ تصرفه امطا
ایلیوب رزق و زاد لری سعی و اجتهاد لریه وابسته و موقوف و بو بابده
سرمایهٔ اکتساب زیادتی تجارب و وقوف در نظم
تو بی که طلعت تو نور دیدهٔ خرد ست • خدای هرچه تراداده آن بجای خودست
نثر تاکه فائدهٔ قوت حرکت متعطل و موادّ ضرر و فساد آنك اوزرینه
متخرب و متعظل اولمایه بعض اهل اشارت و قبول حال مریم بتولدن
بو معنای رفع المناطی استخراج و استنباط ایلمشلردر رشول جهتدن
که قامت حال با استقامتی جذع نخله یی فرمان تحریك و هزایله متمایل و متموج
اولمشدر نظم الم تر ان الله قال لمریم • وهزی الیك الجذع تساقط الرطب
ولو شاء اجنی الجذع من غیر هزة • الیها ولکن کل شئ له سبب نثر
ابو الاسود دؤلی نك کلام بی نظیر و بدایعدر نظم
ولیس الرزق عن طلب بحیث • ولکن ائتی دلوك فی الدلاء
یجئ بملئها طورا طورا • یجئ بنصفة وقلیل ماء نثر یمینا بالله

که ابن یمینك بو قطعهٔ براعت ضمینی سبب اعجاب قلوب جریان ایلمش
ماء اسکوب در **قطعه** اگرچه رزق مقسوم مست محجوی
که خوش فرمود این معنی معزی که یزدان رزق اگر بی سعی دادی
بمریم کی ندا کردی که هزی **نثر** ابو مسلم خراسانی مبادی خروج
وجهانبانی ده بو بیتی انشاد ودل رشیدنی بو نشید ایله جذلان
وشاد ایدردی **نظم** فلا اوخر شغل الیوم عن کسل
الی غد ان یوم العاجزین غد **نثر** بو کلام دلفریب دخی
دخی بو کا مدانی و قریب در **نظم**
لا تبق فعل الصالحات الی غد لعل غدا یاتی وانت فقید **نثر**
میان ملوك سامانیان ده اردشیر بابك که سلطان روحه خرد بسیار
فتوحی اثاك ایدی ملوك امم وجهاندار ان بلند همم بینده نوع مفرد
وصحائف اخبار وحسن اثاری لایخلق عن کثرة الرد اولوب رسائل
قوانین سلطنتی مغلغله وغدائر حدس وفراستی مسلسله ایدی کلام
مستعان ناکامی بو کلامك فایدهٔ معنای مفیدی ایله شیرین
مذاق وادارهٔ مقال سهل المساغ والمساق ایلمش که شهد الجهد
احلی من عسل الکسل **نظم** سبب آفرینش عالم باعث بدء فطرت آدم
اول ما خلق نتیجهٔ کل شاه اجناد انبیا ورسل **نثر** حضرتلری جناب رب
عزتدن بو کلمات قدسیهٔ السماتی روایت بیورمشلردر که یا عبدی
جزء یدك انزل علیك الرزق اگر اهل حاجتك اثناء دعا و مسالت ده
سمند حرون مرام لری تندخرام اولورسه مقتضای زمانه رای حازمانه
بودرکه ترك سعی ایله اندم من الکسعی وزبان یاس وجمود ایله وفات

کرم وجودی نعم اولمیوب ع اُمید قطع مکن چون بوقت مرهونی نثر
مضمونی دفع کسل وتعنّی وحصول مقصود ومأمولده تدرّج وتأنّی ایده نظم
تو فرشته شوی ار سعی کنی از پی آنک برگ توئست که کشتست بتدریج طلس
نثر حدیث صحیح ده تصریح وتوضیح اولندوغی اوزره طیّ سریع السیر که مصدق
تغدو خماصًا وتروح بطانا در ادب سعی وطلبه واقف ودانا در شول
جهتدن که غدو واصباح ایلدوکی مقبل ومراح ده ماکث وبارجا
وتارک تکابوی وبرجا اولمیوب أدیم زمین ده که سفرهٔ عام ربّ العالمین در
کشتِ مطارب ومساربِ وحیاض ومرتاض ده قصدِ مآکل ومشاربِ
ایدر نظم کر توکّل هست لکن هم ببین جهدهای انبیا و مؤمنین
سر شکسته نیست این سرها مبند یکدو روزک جهد کن باقی بخند
نثر بو محلده عقدهٔ اشکال وجدل بو وجهله منحلّ درکه امام اعظم
وأتباعی واحمد بن حنبل واشیاعی ائمّهٔ مجتهدین وکبراء دین ذی آنلرک
مسلکِ صحت آیین لرنده اولان اهل یقینک قولِ متین لری اوزره هر مؤمن
هوشیاره جائز وسزاوار درکه سماحت ومکرمتنی اظهار وثواب عمل
خیر نبی غیره هبه وایثار ایده کرک صلوة وصیام کرک حج وقیام کرک
صدقه وقرأت قرآن کرک سائر وجوه بر واحسان اولسون حلیهٔ روایت
جلیه ده مجلّی ومصلّی ومستملیان مجلس حدیث وأنثی مسلّی اولان
صحیحین ده نقل غریب ورین درکه سلطان ملک وملکوت وصادق
الخبر عالم جبروت نظم صاحب حسن خلق وطب سلیم
فعلیه الصلوة والتسلیم نثر کبشین أملحین ایله تضحیه ولحم نسیکه یی
کرد وغبار دن تنحیه بیوروب برنده نفس نفاست قرین لرینی نیّت وریبلیک

ثوابنی بخشیش فقراء اُمّت بیور قلری سعی غیر ایله جواز اَجر وثوابه دلیل
بی ارتیاب درین العلماء الاَعلام مؤلّف کتاب الاحکام اولان عبد الحق
نقل کلام مُصدّق ایدوب بو حدیث صحّت حاوی یی ناقل وراوی ذکر
هر مَرد مُرده که سر حیاتی کز بیان ممانة فرو بُرده اوله تاریکنای قبر
ضیق ده مثال شخص غریق اولوب دست نیازی بارگاه صمدی انباز بر
داشته ودیدهٔ خونباری روزنهٔ انتظاره کماشته درکه پسر صلاح
کار وسائر اخوان واخدان حقیقت کردارندن برهدیهٔ دعا واستغفار
سر وقتنه لاحق ورسوم سیئات واوزار ینی ماحی وماحق اولله اولمقوله
امداد دعا ایله حق صداقت که مصداق ع اکرم بها خلّة لو انّها صدقت
درایفا وصحیفهٔ حالنده رقم منّت ونوال ابقا اولنمق اولمیتی
قیتنده دنیا ومافیها دن احب واحلی ومِلاء الخافقین سبائك عسجد
ولجین دن اشرف واعلی دردار قطنی جناب یعسوب المؤمنین شمس
خلافت چارمین دن رضی الله تعالی عنه وارضاه واولحضرت دخی براعة
الاستهلال قصیدهٔ نبوّت وحسن الختام رسالهٔ رسالت دن ع
علیه السلام علیه الصلوٰة نثر اراءت دوی روایت وابداء بشرة بشارت
بیور مشلو درکه بر مرد ناکام ومرء کثیر الاجرام قضاء نحب وترك فضاء
رحب ایدوب شرب شور ابرء مرّك وبر فرزند نجیب ارینی ترك ایلسه
اول شخص هالك بحر عذاب قبره مالك وکرفتار درد وشاخهٔ عذاباً دوذلك
ایکن ناکهان جانب رحمان مفیض الاحسان دن درجه سی دفع واعلا
ولوح حالنه رقم مغفرت وافضال ثبت واملا اولندوقده واولکرداب
غمّاء صمّاده غریق فی الماء تعجب کنان زاری وانان وضراعت وحنان جنان

ایله دیبیه که یارتب بواجر و ثواب ورفع سخط و عقاب بنم کبی تهی دست
عائله حریق نیرانِ هائله غائله ایکن نه وجهله حاصل اولدی ونیم کبی بی
تاب وزوره تره دن ظهور بولدی جانب خدادن ندای غم زدا ئله که
پسر نیکوکار وعقب صلاح شعار کنك دعا واستغفاری درکه هنگام
تفاقم شدت ده سکا دستگیر وزمان احتیاج وضرورت ده یاور
وظهیر اولدی ع این نیز بتوفیق تواند بودن نثر وقرأن مبین ده
آیت ماکان للنبی والذین امنوا ان یستغفروا للمشرکین دن بطریق
المفهوم مدرك اهل علوم اولوركه آنلرك مؤمنه مبینه استغفار لری
مفید وروی دلجوی مطلب وارزو لری لحوق وتماس سپیده دعا ایله
نورانی وسفید اوله وآیت اخری ده والذین جاؤا من بعدهم یقولون
ربنا اغفرلنا ولاخواننا الذین سبقونا بیور ولدوغی دلالت وایما ایدر
بو وجهله استغفار ودعا آنلره باعث نفع وجدوی وداء عضال بغی
وضلال لرینه علاج ودوا اوله وعلی التحقیق حضرت هادی طریق
وشفیع شفیق عرصهٔ محشرده نوع بشره شافع مشفع ومدد کاری شفاعت
ایله مشفوع له اولان اهل حیرت وولهك قدری بلند ومرتفع اولور
خصوصاکه اول شفاعت اجابت قرین ایله عصاة مؤمنینك هر بری
منتفع ومقارنت شفاعت ایله داخل بهشت برین اولان جهنمینك
نقش جبین پرچین لری غوطهٔ نهر کوثر ایله زائل ومندفع اولور شرح
السنه ده کما مهالك متهالك ده جنه در مشهود ومرئی وحضرت ابی هریره
رضی الله تعالی عنه دن منقول ومروی درکه هر کیمکه جوشان وخروشان
محلهٔ خاموشان دن مرور وجبانات وقبور دن گذار وعبور ایدوب

اون برکره سوره اخلاص ایله که اخص مجربات وخواص درکه تحریک لسان
بعده اجر وثوابنی محاویج اموات بتابه هبه واحسان ایلسه عدد موتی
قدر اجر اوفی واوفر اعطا وتکرر نعماء متجددة الامثال ایله قافیهٔ
عاقبت حالدری عدیم الایطا اولوب غایت نشاط ومسرتلندن هرتبهٔ
ع کاد الفؤاد من السرور یطیر نثر وتلألؤ انوار مغفرت ایله سپید
روا ولور وقتاکه بو معنیٰ مقرر وسلطان معرفته دار الملک حقیقت
مثوی ومقر اولدی ایسه جائز ورواد کلدرکه بو آیت معجز نمانك
معنا سبی فهمه متبادر اولان وجه ظاهر اوزره محمول وآیات
اخر وسائر احادیث صحت اثرك مضامین حکمت قرین لری غیر معمول
اوله بلکه الله اعلم معنای صحیح ومحکم یودرکه انسانك اجر واحسان
حسن اعمالنه مقصور دنته کیم وزر ووبال سوء حالی اوزرینه محصور
درصور مذکوره ده حاصل وانسانه میسر وواصل اولان اجر و
جزاء مراتب فرا عمل جمیلی قبیلندن اولمایوب بلکه محض فضل بی منتها
وبو بابده کواه بجا رتیاب نص قاطع والله یضاعف لمن یشاء در مشرب
تحقیق ومذهب اهل تدقیقده آیات وآثار بینده قطعا تناقض
ونصوص احادیث واخبار میانده جدا تعارض اولمایوب عقد اشکال
اشکالك اخلالی عند الاهل امر سهل در قطعه نظم

این همه رنگها پر نیرنگ خم وحدت کندهم یك رنگ نثر ابن
عطیه تفسیرنده تبیین وتسطیر اولنمشدرکه عند البعض لیس للانسان
الا ما سعی آیتنك مفهومی الحقنا بهم ذریاتهم نص فضیلت لزومی ایله
نسخ وعقدهٔ عهدهٔ محکمیتی فسخ اولنمشدر لکن بینه ابن عطیه بو نقلی

تزییف وبو روایتِ بی درایتی قاعدهٔ اصولیه ایله توهین وتضعیف
ایلمشدر زیرا بو خبر واجب القبول ونسخ خبر ایسه مخالف قواعد اصول
در مکر سائله تفهیم ونفع وجذوایی تعمیم ایچون لفظِ نسخ اطلاق
وابراز وبرعایتِ تجوز وتجویز مجاز اولنه قولِ عکرمه ده بو آیتِ ظاهرهٔ
التکرمه قوم بی مواساتی ابراهیم وموسی علی نبینا وعلیهما الصلوات
والتحایا یه مخصوص وسیاق آیتِ معجز طباق ده ام لم ینبأ بما فی صحف
موسی وابراهیم الذی وفی بیورولماغله بو معنی محکم ومرصوص در اما
بو ملتِ عظیمهٔ الهمه که شرف یابِ منقبهٔ کنتم خیر امة در مظهر فضلِ الهی
وشرفِ نامتناهی ایله مفتخر ومباهی اولماغین شعبِ امر پریشانِ بی سامانلکی
لم وغیرك سعی بالخیری دخی آنلره اضافه وضم اولنمشدر بو بابده خلص
عباده حدیثِ سعد بن عباده رضی الله تعالی عنه مژده رسان وبو مدعانك
ثبوتینه دلیل وبرهان درکه برکون اول صحابیٔ آگاه ومقرب درگاه دیدی
که یارسول الله اکر زیر خاك تیره ناك ده رمیم ورفاة اولان والدهٔ مشفقم
ایچون تطوع وتاریکنای قبوره پرفتور دن ازالهٔ حشراتِ ذعر وترویع
ایچون بعضی اعمالِ صالحه ایله تبرع واول سرکشتهٔ سرپنج عالم برزخك
نیتنه استغفار وتضرع ایلسم عجبا باعثِ روح روح وسببِ التیام
قروح وجروح اولورمی سلطانِ عالم فیوض ونعم جواب نعم ایله اول
مائلِ درکه فضائلی شاداندر وسائل اسنی الوسائلك دل ویرانی آبادان
ایلدیلر ربیع بن انسك قولِ اصابت رسندی بو آیت ده انسانِ مراد کافر
درنشه کیم بونك امثالی قرآنِ عدیم المثال ده بیچه وجوه وتطائر واقع وظاهر
در ان الانسان لیطغی آیت وعید انتما سندی دخی مراد ابوجهل بدنهاد اولدوغی

ومعنای

بو معنای صحت قرینه نمودار و قرینه دراتما مؤمن دولت یار کندوفنس
خطا کاری ایجون ایلدوکی سعی جمیل مبذول وسایر اصحاب خیرات
و مبرّاتک اهدا و اتحاف ایلدوکلری سعی و الطاف ایله دخی مثاب و مأجور
اولورلر نظم شنیدم که طغرا کش این مثال چنین زد رقم بر مناشیر حال نثر
عبدالله بن طاهر که خطّ خوش خواسانده آثار حکومت و احسانی مستفیض و ظاهر
ایدی نظم له همّة تعلو علی کل همّة کما قد علا البدر النجوم الدراریا
وصان عن الفحشاء نفسًا کریمة ابت همّة الا العلی والمعالیا نثر اول
عصر بسیار فاضل ده بین الاماثل مشار الیه بالبنان و بلاغتین متکای
امتیاز و رجحان اولان حسین بن فضل دن که حلّ معضلات ده هر لفظ حکمت
سماتی بر قول فصل ایدی ایراد سؤال بو آیت تجویز نما ایله والله یضاعف لمن
یشا بینده استکشاف ایلدی اول مدقق نیکوخلال که عقد عویصات
پیچا پیچ صعوبت پسیچی انکشت اندیشه صواب پیشه ایله حلّ ایدی نظم
لا یلحق الواصف المطری خصائصه وان یکن بالغًا فی کل ما وصفا
نثر مخدّرهٔ کلام دن کشف لثام ایدوب دیدی که انسان ضعیف
ایچون مقتضای عدل و داد اوزره انجق سعی و اعتنا ایلدوکی اشیادن
دراتما فضل و احسان و لطف مدد رسان حسبی ایله مظهر فواضل والله
یضاعف و اجناس بر و استیناس و انواع فضل و اصطناع و اصناف
حنو و الطاف آنک حقنده متوافر و مترادف اولور حاکم هوشیار
بی اختیار اول عالم ربانی نک که واقف سرّ مبانیٔ مثانی ایدی سرّ حکمت
اکینی لبّ تحسین و آفرین ایله تقبیل و مجلس انس افزاده دوستکانیٔ
مسرت و شادمانی سقی و تقبیل ایلدی هزار آفرین و سبا باشل اول

داوَرِ بزرُوكْ مَنِش حكمت پاشه كه مشكلاتِ آيات واثارِى فضلاء
كبارِدن استكشاف وغوامضِ معناى بى مناقضْ لرينى ذهنِ پاكْ ايله
تفهّم وادراكْ ده تأنّق واستشراف ايدوبيادِ دائرهْ كأسِ مذاكره ايله تلقيح عقولْ
وجوابِ باصوابلرينى تلقّى بالقبول ايليه نظم هكذا هكذا يكون الكرامْ
نثر علم عالم شمولِ مصاقع فضلايه واضح وهويدا اولهكه نظمِ صادقْ
مصدوق وكلام قديم غير مخلوق كه لايأتون بمثله ولوكان بعضهم لبعضٍ
ظهيرًا نصّ معجز بيراسحاوزره اسلافْ واخلافْ دنهر مفلقِ نابلْ
وطابنِ قابل حيطانِ معارضه وميطانِ مقارضه سنده تحيّر وتعجيزْ
وخلعتِ احاطه وجامعيّتى علمِ نظمِ مبينِ ولارطب ولايابسٍ الا فى كتابْ
مبين ايله تطرّزْ ونظيرنه اولنوب غوامضِ اسلوبِ رشيقنى مسبارِ فكرِ
عميقْ ايله اسْتبارْ ايدن اهلِ اختبار واعتبار نظم دانكه طريقِ جامعيتِ چونست
نثر طلوعِ صبحِ صادقِ بعثتْ وسطوعِ شمسِ آفاقِ كيردِ عوتْ دآخرِ زمانِ
اشراط نشانهْ وارنجه مزاياى طرزِ خاصّ ولطائفِ اسلوبِ مصاصى كه
هراعصارْ وامصارده رقمزدهْ يراعهْ فضلا درنحاريرِ بلغاءِ سابقه
اطباقِ اوراقِ سيهه سپيدِ روزگارهْ ندكلوتبتِ حقايقِ رقائقْ
واسرارِ ايتديلرايسه مشاهيرِ ذكاءِ لاحقه دخى مشكاتِ مشكلاتِ
ظاهرهْ الالتباسندن اقتباس ايده جكْ معانىءِ مثانى مبانى بيحدّ وانتهادر
زيرا قادرِ جلّ ذوالكْ سعتِ دوائرِ فضل ونوالى على التواترِ والتوالى خدشهءِ
خاشهءِ ضنّتْ ومنّتْ دن مقدّس ومنزّهْ وافرادِ اربابِ استعدادْ وآحادِ
اصحابِ استسعادْ جانبِ مبدأ فياضِ دن اخذِ فضلِ فضفاضِ تمكله مرتفع
ومرفّهْ اولدوغى معتقدِ اشراف واعالى ومجمع عليه علية واعالى دراكرچه اغلبِ

مقصدين

مفسرین بوآیتِ خکمتْ قرینك محکمتینه ذهاب وانطلاق وآیاتِ اُخرا ایله
فحوای صعوبت اثرینی توفیق وتطبیق ده عدم انطباق ایلمشلردر لکن
ابن عطیة صدقِ طیّه ایله بو مجلده عجب تفرّد واختراع وعلّامهٔ بیضاوی
وزمخشری ونیسابوری وطبری بودکلو طولِ باع وتفنّن ایله اهتدا
وتفطّن بولماد قلری دقیقهٔ رقیقه یی اقتراح واقتراع ایدوب دیمشکه بم
قتمده بوآیتِ ظاهرة الحفاده ملاءِ معنی الانسان لفظ براعت رسانندهٔ
اولان لام دربلا کلام شمول جهتدن کربین الخواص لام ملك واختصاص
ایله لی کذا دیمکه صالح وسزا اولان اَشیا سعی واعتنا ایله تحصیل وکتساب
ایلدوکی اُمور واَسباب در **قطعه**

فَتًی عاهَدَ الرَّحمٰنَ فی بذلِ وُسْعِهِ فلیس تراه الدهرَ الّا علی العَهدِ
فَتًی قَصُرَتْ اَمالُهُ عن فعالِهِ ولیس علی الحُرِّ الکریم سِوَی الجهدِ

نثر آندن ماعدا اکر شفاعتِ رُسُل واَنبیا واکر دعاءِ آبا واَبنا
واکر شهادت وحُسنِ ثناءِ اَحبّا ایله ندکلو تضعیفِ حسنات ومبارّ
وتکثیرِ مثوبات ومسارّ اولنورسه اِنسانِ ضعیف سانکه بی
کذا دیمکله سِلکِ مِلکنه ادخالِ ایلدوکی خصوصیّاتِ اعمال واَفعال
دن اولمایوب حوزهٔ سعی ووُسعنده مقدور ومَوسوع وکُندوکارِ
وکردارنه مَقرون ومشفوع دکلدر بلکه تبرّع وایثار اولنان محاسنِ
اعمال وآثار کُندویه مضاف ومنسوب وحسناتِ بااخلاص مُجَنِّ لام
اختصاص ایله رُبوده ومحلوب اولمایوب محضا آخرك تفضّل ومکرمتندن
ظهور ونشأ ایلیان عطا ومَوهبت عین عنایته باعثِ قرور ونعمت
وغیرِ مترقبه برنعمت اولوراکرچه امدادِ غیر ایله افاضهٔ خیر سعتِ رحمت

رَبِّ مجید دن بدیع وبعید دکلدر آما اصحابِ غرائم لاریب ولادنم درکه
هنگامِ فرصتی تضییع وافاته وذِمَاءِ ذمّتِ همتی تعطیل واماتهٔ اتیوب
ماحَکَّ ظَهرَکَ مِثلَ ظَفرِکَ مثل بی مثلنی پیش نهاد وتکثیر زادِ یومِ معادهٔ
سعی واجتهاد ایلیه **نظم** وما غَلُظَت رِقابُ الذئبِ حتّی
تَوالَت فی حوائجها خُطَاها **نثر** زیرا هر کس که میل آسانی وتعطّل
واختیارِ ین آسایی وتبطّل ایدوب ضابطهٔ **ع** کُلُّ اُمرِئٍ فی شانِهِ ساعٍ
فی غیرِ مُراعیٰ وارآءتِ سعیی منزورد ولابس ثوبی ذورکبی مداهن
ومرآئی اوله جلدِ انسانی دن منسلخ بلکه عقدِ حسّ حیوانی سی منفسخ
اولوب بادیهٔ جمادیته رجع القهقری قفول وارضِ موات اموات سفول
ایله آفتابِ تابناکِ فهم وادراکی باختر زمینِ غفوله ده غروب وافول
اتمش اولور **نظم** علی المرء ان یسعی لما فیه نجحه ولیس علیه ان یساعده الدهر
نثر اَبیتُ عند ربّی مهما نخانه سنك مکرّم ضیفی حقیت عرصه کاهنك
تیغ ذنِ انا نبیّ السّیفی انکشت نبوّتنك خاتمی طوما رسالتك هم
فاتحی هم خاتمی سلطانِ ملائکِ حشم صلّی الله تعالی علیه وسلّم حضرتلری
عجز وبطالت دن تعوّذ وضعفِ جنان ایله بیمناك وجبان اولانلری
رحم الله امرءً اری من نفسه تجلّداً حدیثِ شهامت مؤدّاسی ایله مضایقِ
مضایقه دن انجا وتنقّذ بیورورلر ایدی

یادِ رکلست همّت کوتاهٔ دستِ تو ورنه طریقِ کعبهٔ وصلت دراز نیست

بو جناسِ تامّ احاسنِ کلام ومحاسنِ بدایعِ انتظام ندرکه راحتی
فی جراحهٔ راحتی

یکچند طریقِ زهروان کیرم پیش وزنازونیاز یادنادرم کم وبیش

مردانه درین راه بپوئیم بپیش • باشد که رسیم بآرزوی دل خویش •

نثر هر بلند همتِ بزرگ نهمت که مسمع دل بی طمعی شنوای فحوای

ع نظم یا قلمی می تراش یا ورقی می نویس • ومعالیٔ امور ایله همدم

وانیس او لوب دائما فلا نفسهم یمهدون • مضمونی تذکار ولا تغفل

فلست بمفعولٍ عنك کلامِ معقولنی کوشش کذار ایده

هرطرح که افکنی چو مردان • سعیی بکن وتمام کزدان نثر نفس وسوسه

فرماسی اصحاب عزیمته منافقش • وکردارِ خامِ نافرجامِ ده بو قلمون

وابو براقش او لمایوب قطرِ نبات سعی وثبات ایله مذاقِ جانی حلو

ودوش وکاهلندن ازاله اوقار کسل وکاهلی ایله طلبکار بلندی

وعلو او لور نظم نیست از بهرِ آسمانِ اذل • نردبان پایه به زعلم وعمل •

هرکه او تخم کاهلی کارد • کاهلی کا فریش بار آرد • الایة الستا دسه

قهرِ حقه مظهر اولدوغن یهود • کشفا یدر بو آیتِ معجز نمون

ثم اقرتم وانتم تشهدون

بو نظمِ کریمك میانِ آیاتِ کلامِ قدیمده بدیل وعدیلی عدیم اولوب

صدفِ مصحفده بو دُرِّ یتیم شهوار وآسمانِ دفۂ قرآنِ دقتا قرانده

برنیرِ اعظم تابدار درشول جهتدن که ترکیب براعت اشتمالنه بالتمام

والکمال رقمِ موزونیتِ مرقوم واول کلامِ منزه ومقدس بحرِ رملِ

مسدس ده بربیتِ منظوم درقولِ عامۂ مفسرین ده بو آیتِ اعجاز

قرینِ شانِ یهود ده نزول وورود بولمشدر اول قومِ جحود برحسبِ

لتجدن اشد الناس للذین آمنوا الیهود اشدِ ملل ونحل وعناد

وفساد واعتداده اعتداد ایله ضربِ مثل اولوب صاحبِ جاهِ وکان عند

الله وجيها حضرت نجى خدا على نبينا وعليه وعلى سائر الانبياء شرائف الصلوة
والتحايا دن بيحد وشمار خوارق قاهره وهزاران معجزات باهرهٔ ظاهره
كورمشلر ايكن كثيرو انواع اذيت وتعدّى يه تصدّى واصناف آزار واضرار
تأتى وتأدّى ايدوب زمام ملتمسى دست هوا وهوسه سپرده واولحضرتك
دل پاكِ معتدلنى كه براىِ كلِ تردن نازك وهواى ماسوايى تاراج ايدن
خار خارِ جفا وآزار ايله آزرده ايدرلر ايدى

روح رصحبتِ ناجنس عذابيست اليم كاه اول قوم دون كوياى

اذهب انت وربك فقاتلا انا ههنا قاعدون وكاه اولكروهِ
ثقيل الحاذ اجعل لنا الها كما لهم آلهة مضيق بى نفاذيده عدون ايدوب
دقيقهٔ رقيقهٔ ما للتراب ورب الالباب سيد ابواب الباب اتمش ايكن
كلمهٔ كبيرهٔ ارنا الله جهرة يى نه زهره ايله تفوّه وكبرت كلمة تخرج من
افواههم غائلهٔ هائله سندن صكره مضجع رفاهت وسفاهت ده نه
وجهله استرواح وترفّه ايدرلر من بريقين خويشتنم كرو راشكيت

آشنا وبيكانه اولان زمرهٔ يدان ونيكانه شد نور يقين ظاهرو
برهان باهر كه منهل صافِ انصاف نصيبندن بى نصاب اولان يهود
غباوت انتساب وغوايت انتصاب لا تساووهم فى المجلس ولجئوهم
الى اضيق الطرق فان سبّوكم فاضربوهم وان ضربوكم فاقتلوهم وعيد
شديدنه احق استحقاق وكمال استهانه واستخفاف ايله سزاوار اولر
وضربت عليهم الذلة والمسكنة وباءو بغضب من الله عرصه كاهنده
مركبِ ذل وهوانه سوار اولرلر يا بنى اسرائيل اذكروا نعمتى التى انعمت عليكم
ايت اعجاز قرينده كبار محققين ديمشلر دركه اثم بائهٔ سالفه يزدكر

نعمت واحسان ايله فرمان اولندى وبو اُمّتِ بُلندهمّته اُذكرونى اذكركم
فحواسى اوزره ذكرِ منعم فيض رسان ايله امرِ جليل الشان اولندى تاكه
آنلر رُؤيتِ تتابعِ نعمت ايله باركاهِ مُنعِمِ حقيقىدن بازمانده
اولدويلر وبو عالى همّت ووافى ذمّتلر هوارِ عزيمتى مضمارِ اضمارِ
معرفته راندو اولديلر پس آنلره خطاب اُولندى كه بنم نعمتِ بى غايتمدن
زبان نيا نكوزى خاموش ايلمك وبونلره مُستطاب اولدى كه بنم ذاتِ
بيچوُن هدايت نمونمى نسيان وفراموش ايلمك ببين تفاوت ره از كجاست تا بكجا
آنلره بذلِ نعمت اولندى واشغالِ نِعَم كوناكون آنلرى جنابِ پاك
بيچوندن فروكذاشته ايلدى وبونلره اعطاءِ محبّت اولندى وايفاءِ
حُبِّ مؤسّس آنلرى جنابِ اَقدسنه برداشته ايلدى
هركس كه ز روى صدق ما را باشد ما نيز زروى لطف او را باشيم
نه مَقوله نعمت كثيره دركه شرفِ محبّتِ يسيره يى حاوى وندكونه انعامِ
عام دركه شهودِ ملكِ علّامه مُقابل ومُساوى اوله
در همه عالم كر آكاهى از و زوجه به دانى كه آن خواهى از و
تفسير كبير صاحبنك نائرهٔ يراعهٔ نائرهٔ البراعه سندن تراويده
اولان كلماتِ مفيده دندركه چيل بنى اسرائل ارتكابِ عملِ سوءِ وكثرتِ
لجاج با اعوجاجه رجوع وبوء ايدوب خوكردهٔ عاداتِ عاد وسركشتهٔ
وهادِ من يُضلل الله فماله من هاد اولماغين حضرت موسى اول قومِ
بى مواسايه مبعوث وقوارعِ معجزات وزواجرِ آياتِ بينات ايله
رهنماى اسباط ومبعوث اولوب فرعونِ بى عونِ كبى خصيمِ الدّ ودشمنِ
اَشدّك شائقهٔ آفتنى استيصال ومجلسِ مُخَنّثِ اُغرقوا فاُدخلوا نارا ايه

ایصال اتمش ایکن اول شرذمهٔ واجعل لنا الها کما لهم
الهه ایله جویای امر محال وکژ فتار سوء مآل اولوب ستوی غی
وعصیان وغرامت بغی وطغیان ایله حراس جان خراش تیه اولدی فی
الارض ده هرزه کژدو دخول ارض مقدسه دن کاشنان شنان
ابدان مدنسه دریب وخرمان قرق سنه حرمان ایله صحرا نوردی
اولدیلر اواردو ایله تیه بی آرام ده مکث وآرام ایدوب هر آن
شهود خوارق واعاجیب وهر نفس تماشای امر غریب ایدرلر ایکن
غشم وبیداد لری مزداد وهر بری خوی ناسداد ایله میراث ستان
عاد وشداد اولوب حضرت موسی کبی صاحب ظهور ورسول غیور دن
بود کلو معجزات شائعهٔ سابغه وخوارق باهرهٔ دامغه کور مشلر
ایکن ترک جهاد ومجاهده وافانین اذیت واز ایله انواع غوایته
رسیده وکمال جبروت وضلال ایله جنب اطاعت وامتثالدن سرکشیده
اولدیلر حتی بعضیلری خسف وبعض آخری صاعقهٔ صاقعهٔ مغرکوب
جهان آشوب ایله حرق ونسف اولنوب اذا کثر الطاغون کثر الطاعون
مضمونی اوزره وباء جان ربایه کژ فتار ونطع قطع مخالفت ده
فرزین رفتار اولدقلری میان اسرائیلیان ده اولان توارهٔ منزله

متلو ومتداول در لا یکبرون وان طالت حیاتهم
ولا یتبید مخازیهم وان بادوا بو آیت معجز نمانک تحقیق معناسنده
ارباب تفسیر تحریک خامهٔ عطارد نظیر ایلمشلر درکه

معمار بنای آفرینش سیراب کن ریاض بینش
مشاطهٔ نوعروس عالم کوهر کش سلک نسل آدم

جنابندن که وجودِ واجبی زمان ومکاندن منزّه وبی نیاز وباب
بی حاجبی آشنا وبیگانه یه مکشوف وباز اولوب سراطاقِ اطباقِ افلاکُ
یدِ قدرت ومشیتی ایله برآورده برمعلق سراپرده وکرهٔ پرکرهٔ خاک
بحرِ عامِ حسنِ انعام ایچون خشک وتر ده بربساطِ کسترده درسطحِ
حضرتِ کلیم ایله علی نبینا وعلیه الصلوٰة والتسلیم اول قومِ ناقیم دن
اخذِ میثاق وعقدِ عهدی احکا وایثاق اولوب اقتضاءِ حکمت و
فرمانِ جناب عزت ایله اوج شیء دن نهی وترغیب واستلزام ارادت
ایله برامرك ابیان وتمشیتنه تحضیض وترغیبا ولندی

ترکِ بدی مقدمهٔ فعل نیکی است . کاوّل علاج واجب بیمار احتمات است
اول بشوی دست وپس انگه نماز کن یعنی بدار دست زهرچه آن نه یاد ماست

اولا لا تسفکون دماءکم فرمانی اوزره بنیانِ قادرِ مطلقی
بی وجه وناحق هدم وتخریب ثانیا ولا تخرجون انفسکم من دیارکم
امر جلیل الشانی اوزره هر مردِ رو براهی بی جرم وگناه اجلا وتغریب
اتیوب ثالثا اثم وعدوان ایله تظاهر واعتوان رشته سنی اختراز وبو
منهیاتِ ثلثه دن توقی واحتراز ایلیه لو وردِ ظلمت مشحونلری
وان یأتوکم اسارٰی خطاب وندا سی ایله معمود وفكّ رقبهٔ
اسیران ایله مأمور اولوب بو عهد وپیمان وتأکید مواثیق وایمانی
زمانِ بعثت ده حاضر وموجود اولان بقیهٔ طائفهٔ یهود تصدیق
واقرار وانتم تشهدون مضمونی اوزره احکامِ عهدِ عهده اسرارِ
اصرا تمشیلر ایکن منهیاتِ سکانه دن اول سکان که مزایلِ معاصی
وغوائل ده سکانِ ایلیلر غیرِ منزجر وآنچق فداء اسارٰی ایله فرمان

بُودار وُمؤتمِر اولوب اغواءِ شیطان ایله میثاق رحمانی شکسته وعلّتِ
طغیان ایله مزاج معتدلِ ایمانی رنجور وخسته ایلدیلر
فانّ للجرح ینفر بعد حین اذا کان البناء علی فساد لاجرم
اول قومِ کستاخ افتؤمنون ببعض الکتاب وتکفرون ببعض وشلخ
ایله بستهٔ عقابینِ عِقاب ومُشاهدِ باداشِ فما جزاء من یفعل ذلک
منکم الّا خزیٌ فی الحیوة الدنیا ویوم القیمة یُرَدّوُن الی اشدّ العذاب
اولوب اول گروه بی دین واخوانِ شیاطین کما فُعِلَ باَشیاعهم من
قبل نشانهٔ نبلِ تبل وبستهٔ حبلِ خبل اولدیلر فلم یرتفع لهم فی عصرٍ
رَأس ولم یخلوا من بَأسٍ ویأس روایت سُدّی ده بو آیت بنی نظر بنی
قُرَیظه ونضیر شاننده منبع تعیّنِ اوّل وپیشگاهِ دیوانخانهٔ اَزَل
دن فیضان تشریفِ خاك نشینانِ خطّهٔ جهان ایلمشدر وآنلر طوائف
یهودِ بدتباردن ایکی قبیلهٔ بااشتهار ایدی که سکنهٔ دار السلام
اسلام ایله مُضاداة ومُعاداة لری شهرهٔ آنام وهر بری عصبیّتِ
جلیه وحمیّت جاهلیه ایله مرتکبِ مُوبقات اثام ایدی وطیبهٔ
مُطهّره ومدینهٔ منوّره ده قبل الهجره مشرکیندن ایکی قبیلهٔ بزرگ
وکین وار ایدی که نام لری بین الانام اَوس وخزرج وهر برینك
کانون نهادِ مادرزادنده حسك حسیکه وعنادِ مضمر ومُدبّر اولوب
بین القبیلتین رحاءِ حرب وحیا دائر ورهج هرج ومرج ثائر ایدی
بنی قُرَیظه اَوس ایله حلیف ونَضیر بنی نضیر خزرجك حلیفِ بی خلفی نره رزاعب
والیفا یدی میانِ اَوس وخزرج ده کوی عداوت وبغضا مُدحرج
وکامِن حقد وشحنا مُخرَج اولدقده حلیفِ تعصّب مظاهر لری حاضر و

ودائرهٔ سوءِ دابره یه مُتَرَبّص وناظرا ولورایدی طائفهٔ اُخریٰ یی
قتل واهلاك ومسكن ومَثْوالرینی تخریب وافنایه سعی بی باك ایدوب
بالضروره مساقط رُؤسِ شقاماً نوسلرندن نفی واِجلا وزادِ وبوم
معلوم لرینی انواعِ اخلال ایله اخلا ایدرلرایدی واثناءِ دارو گیرده
بَرْدَه واَسیر وحصیرحسرت ده محبوس وحصیراولا نلری نداء فِدا
ایله ترك مُعاداة واِن یأتوكم اُسارَی تفادوهم کلامِ رُخصَت
اَثری اوزره اسیرآخرایله مُبادله ومفاداته شِتاب وتسرّع ومتابعت
هَوای نفس ناپروا ایله ترکِ تَوَقّی وتَوَرّع ایدرلرایدی جواهرالتفسیرده نثارِ
کوهَرِ تحقیق وتذکیراولنمشدرکه بوآیت ده اِیما واشارت وارد رکه افتؤمنون
ببعض الکتاب ایله حضرت موسیه اقرار وتکفرون ببعض ایله جنابِ خاتم
انبیایه علیهما الصّلوة والتحایا انکار ایدنلر غیرمُصیب ولا نُفَرّقُ بَین
اَحدٍ منهم دِیَنصابندن بی نصیبا ولوب بوسُبَّته وسُنَّتِ ناهنجاری درکار
ایدنلرتیرِ بلای خزی وسُوءِ جزایه سِپَر وکالبَدِ بَدلری اشدِّ عذابِ
سرمَدَه بی سَرا ولورلرِ بعضِ اَقاویل ده بوُخزی وَبیل مُلازمانِ زمانِ
بعثت ومُطیفانِ عَتَبهٔ نُبُوّت بنی قُرَیظه یی قتل واِرهاق ایله سُوم واِرهاق
ونِسا وابنالرینی سَبیٰ واسترقاق ایدوب وبنی نَضیری خانمان بی نظیر
لرندن آواره وتعریب ودارالسّلامِ شامه ن اَذرُعات واَریحایه اِجلا
وتغریب ایتمکله مهاجرین وانصارِ اَموال ودیارلرینی تحتِ تصرف وتملکه دخال
وبوَدیَرهٔ باعثة الیَره یی رُوی فیروزی ونصرتده شامه وخال ایتدکلری
دربعده بوداستانِ عِبرَت نُمُون وما الله بغافل عمّا یعملون ایله تکمیل و
تتمیم وفائدهٔ سَمَرِ حکمت اثر تحصیل وتعمیم اولنمشدرهرچندکه بوکلامِ

کژ امتدروی ظاهرده خطابخاص اولدوغی مالاکلام اما بحسب المعنی
وعیدِ عامّ درکه یعنی ای ظالمِ بی انصاف مستِ مِی ستم واجحاف اولمه کخدا
هرگناه آنگاه درواى فاسق بدنام فجور ایله فخور اولمغه جرأت واقدام ایله
که حق تعالی واقف ودانا وهرشیئه قدیر وتوانا درواى مُرائی مرائیٔ
نفاق وبطره بنگاه ونظر ایله که ریاشرکِ خفی ومشربِ معرفت ده غیرِ صفی
در ان فیه لمسرحًا لمقال بوکلامِ جامعیتا نجام ده بونك
امثالی هزار وعظِ بی مثال مُندرج وخردمندِ دولت یار هر کلمهٔ
حکمت اثارندن شواهق جبالِ مزایا ودقائقه مُتدرج درا ما حسنِ استماع
وتأییده سامعهٔ پند پذیر کدرکه نصایح اکاکار ودفع وضمّتِ عناد
وانکار ایلیه چوگوشِ هوش نباشد چه سود حسن مقال میانِ
کبارده بورسم ناهنجار واردرکه ظاهرا سببی ضعفِ یقین اما حقیقتده
مُصیبت فی الدین دراول حالتِ باجهالت بودرکه وفودِ یهود خصمِ خدا
ورسول بوکروهِ مخذول وقومِ مردول ایکن خفیاتِ اسرار لرینه همراز
ومحرم وخلوتخانهٔ تنکبار لرینه بطانه وهمدم ایدنوب قوارع ومنذراتِ
آیاتِ بیّنات دن تعامی وتجاهل خصوصا لاتتخذوا عدوّی وعدوّکم
اولیاء مزدون المؤمنین وعید مبیننده تصامم وتغافل ایدرلر اولِ
کروهِ مکروه دخی لامحاله شیطانِ سریع الاستحاله کبی مجرای دمِ
بنی آدمه حلول وجریان ودبیبِ سمّ قاتل وزهرِ هلاهل کبی نفوذ و
سریان ایدوب بابِ بدعت مأبلرنده اشرافِ علما وساداتِ کبار موقوفِ
موقفِ انتظار ایکن اول بدنهاد لر علی رؤس الاشهاد بلا استیذان
دخول وانظار اکم هو وقبیله من حیث لاترونهم مدلولی اوزره مجلس

ناقولس

ناقبولدرنه حلول ایدرلر وبهانهٔ طبانت ایله بردکیانِ جحلهٔ نجلت ایله رو برو
موانست وزانو بزانو مجالست ایدوب مبتلای ضعف ایمان اولانلر لمیشیانه
إلقاء انجاس شیطنت وسواس ایله تلویث حاشیهٔ حسا وجامه
خواب استراحت منابلرنده عرض رشاء مشکل کشا اتمکله لعنت کرده
لسانِ شریعت وبوابیاتی إنشاد واشاعته وسیله وذریعت اولورلر
فانتم شر أمة سغلت وانتم شر ملة هلکوا عبدتم العجل دون خالقکم
فضل ذاك الصلاح والنسك فجوتم ابتغی بجوهم جنة خلد یزینها الملك
رغما لمن قال فی قصیدته تهود واقد تهود الفلك کتب سیرده
نکاشتهٔ خامهٔ براعت سپر درکه پس ماندکان آخر زمانه خلعت هدایت
الباس وبعثت افضل رسل وانبیا ایله منقبت یافتهٔ کنتم خیر امة
أخرجت للناس اولوبا ولد حضرت دنی مستعدان امتی اجابتی دعوت
الی الذات واهل إنکار واستکباری إنذار ایچون اظهار خوارق ومعجزات
ایلدی موجب ایمان نباشد معجزات بوی جنسیت کند جذب صفات
معجزات از بهر قهر دشمنست بوی جنسیت پی دل بردنست
نهال دل دریا افضالی منهل علم لدنی دن مرتوی وصحیفهٔ
درون حکمت نمونی جمل وتفاصیل ماکان وما سیکونی محتوی اولوب
شمول علوم مکنونه کرتوبیان دن محجوب ومحجوبایدی نظر ناقدلرنده
لامع ولائح واول اسرار مخزونه کبراء قدسیان دن پوشیده
ومستور ایدی بصر ناقدلرنده واضح ولائح اولدی
هم کفتی چو مصطفی کفتی همچنین حینا بعد حین مدد فیوضات
ازلیه متظاهر وتأیید لطائف غیبیهٔ جلیه متواتر ومتوافر اولوب

صحیفهٔ قریحهٔ لطیفه لری نزل به الروح الامین علی قلبك ایله نمودار لوح محفوظ
ورقائق علوم اولین وآخرین دن مجتلی ومحظوظ اولدی

اری مفصلا ما یأتی محاسنه یغنیك عن طلب الایضاح والجمل

اگرچه سائر برکرید کانك دخی قلب صفوت مکانلری مسقط انوار انوار
ایدی اما بونلرك دل تابدارلری عالم انوار اولدی وهرچند جان مقدس
انبیاده اسرار نبیات هدا ظاهر وبدیدار ایدی اما بونلرك روح مشروحلری
مجلای شهود دیدار اولدی

انبیا اگرچه محتشم بودند هریکی صفر آن رقم بودند
پیش بودند نز پی دونیش پیش بودند بهر افزونیش
گرچه پیشند وبیش ازین جرعمست پیشئ صفره بیشئ رقمست

لاجرم انکشتریٔ ختمیت انکشت کفایتلرنه نهاده وقامت طوبی
استقامتلری ترشیح خطاب قم فانذر آماده اولوب اقتضای حکم
برحکم ایله حرم محترم دن کعبهٔ طیبه یه هجرت ونقلان امر وفرمان اولدی

اگرچه رنج سفر بیحد ست باکی نیست که بی سفر نرسد کس بمنزل مقصود

تنیات وداع دن اول بدر بادر الشعاع عرض ثناء وسنا
اکناف اکناف مدینهٔ دینه کم

نسیم خلد زباد مرو حش مظهر بخاك طینتا ومضمر آب حیوانست
صفای بصفت غیرت جمال بهشت هوای او بفرح رشك روح ورحانست

البابس کساء کسا بیورد قلرنده ناظران منظرهٔ انتظار

اذا ما تجلی لی فکلی نواظر وان هو نادانی فکلی مسامع

نشیدینجا ظهار ومشاهدان جمال بهشت آثار

مایرجع الطرف عنه عند رؤیته حتی یعوده الیه الطرف مشتاقا

کلام مفیدینی تکرار ایدر لرایدی انصار کرام دن حضرت عبدالله بن سلام رضی الله تعالی عنه که مبشر بالجنة وعارف دقائق فرض وسنته اولوب کبار احبارینکو جباردن برحرکامل ودرر معارف کوناکون ایله مشحون بر بحر بی ساحل ایدی

واذا نظرت الیه فی اخلاقه شاهدت فضلا جاوز المعدودا

لولم یکن عند الاله محببا ماکان فی کل الوری موجودا

قصد تجربه وآزمون ایچون نادیٔ میمونه ولوج وتابش وحشت شارده دن نعمت واردهٔ بارده ایله کسب انشراح صدر وتلوج ایدوب دیدی که اوج اُحجیه ومعایاة وسؤال حکمت آیاتم وارد رکه آنلرڈ جواب ویاسخ وابستهٔ تدارس وتناسخ اولمایوب بی تلعثم واضطراب سرعت اصابت جوابی موقوف قوت نبوت ومخصوص محرمان سرایردهٔ رسالت

سخن از سخن کو خبر میدهد اولا شبه باشبه بنات وابنا

وثانیا دار نعیم مقیم ده اول مأکولات ومطاعیم اولان نزل و ابا وثالثا اهل خیر وشری سوق محشر وجمع معشر ایدن اول اشراط کبرا دن سؤال واستنبا ایلدی درست گفتار ما ینطق عن الهوی وراست رافتار ما ضل صاحبکم وما غوی درج مروارید ریز دهان دن ابراز جواهر بیش بهای بیان ایلدیلرکه روح الامین که عند ذی العرش مکین در بو اشکال پر پیچ وتاب جوابنی آنفا ایفا ایلدی

عقلها مایه بُرده از سُخَنَش روُح تازه ز علم من لَدُنَش

غرضِ کن ز حکمتِ اَزَل اُو اوّل الفکرِ آخرُ العمَل اُو

اول جزِ با خبرِ نو مسلمان که خواجه تاشِ حضرتِ سلمان

ایدی دیدی که میانِ طوّافانِ عرشِ عظیم ده اوُل ملکِ کریم عدُوِّ

یهوُد واکا بُغض و عدُوانِ میانلرنده رسمِ معهوُد در بعده جنابِ

رسول امین علیه صلوات المصلّین نهانخانهٔ غیبُ الغیوب دن

کشفِ سِتر محجوُب ایدوب بیوردی که اکر حین بُضع وجماع وهنکامِ

بعَال وَوِقاع ده ماءِ مَرْء غالب و وافر ونطفهٔ مَرأه مغلوب

وفاتر اولورسه حکمت قضا وقدر ایله پیکرِ وَلَدِ مصوّر عمُوم

آبا وعمُومه سنه مُشابه وآلا عکسی ظاهر وخلافی باهر اولورسه

احوالِ آما واخوالنه مُشاکل ومُشاکه اولور ومهما نخانهٔ دارُ

السلام ده اوّلِ لُهنَه وطعام زیادهٔ کبدِ حوُت درکه الطفِ

الوانِ قوُت در وابتدا طلمهٔ کبری بر نارِ غرابت نمادرکه جانب

باختر دن بادی ورائد ومنتظرانِ امانیِ معادِ جسمانی یِ طرفِ

خاورهٔ سائق وقائد اولورصاعدِ سُلَّمِ الاسلام اولان ابن سلام

رضی الله تعالی عنه مسبّحهٔ شهادتی رفع وتوحیدِ فردِ بی همتایه تصدیق

رسولِ رهنمایی شفیع ایدوب دیدی که

ای کرده درین بنفش کوُن مهد سلطانِ قدر ترا ولی عهد

شاهی تورا قلم چه بابت شه راچه شمار باکتابت

قومِ یهوُد بو کورُوهِ حسوُدِ حقوُد وحزبِ عنوُدِ کنوُد درکه

هر بری جبالِ خبال ده واسطهٔ العقد ولیل ونهار پیشه وکارکی

اندیشهٔ مکر وحقد در الکیدُ معروفٌ من المکایدِ بنم سلم
اسلام ویمن ایمانم ظاهر ونمایان اولدقده بلا امترا اذدرا و
بیجه بهت وافترایه اجترا ایدرلر فانّ کلام الحاسدین مرآة
غایتِ مبانی وآمانی ودغدغهٔ خاطر نکوانی بودرکه توراة
عبرتِ آیاتی اقرا وادرس ایدن سکنهٔ مدراسی احضار ونیم چگونگی
حال وکیفیت حاذمدن استخبار بیوردی سن
باقی همه الطاف خداوندِ جهانست سلطانِ ارالملکُ
اسلام علیه الصلوٰة والسلام ابن سلامی دامان حمایت وامان
ایله اخفا وپنهان ایدوب احبار بازکونه اخباری دعوت وندبت
وما دبّهٔ ارشاد وادبه ادب ایلدیلر بعده دلالتِ محجهٔ دین وهدایتِ
معالم یقین ایدوب ابن سلام دن افتحاص واستعلام ایلدکده
حذافیر احبارِ مشاهیر مزیل غمیصه وملام وهو خیرنا وابن خیرنا
مقامنده متحدُ الکلام اولدیلر فلکُ الاقلاکِ رسالنک نیترِ سعدی
راست کوئی لابنیّ بعدی سپهر درج حکمت دن ازالهٔ قدام وسیداد
ورهنمونی شاهراه سداد ایدوب دیدی که ای معاشر یهود فضل
هادیٔ معبود ایله ابن سلام مسلمان وداخل وادیٔ ایمن ایمان
اولوراپسه سلوکِ طریق حمیده سریع السیر وکویای مقالِ الرجوع
الی الخیر اولورمی سن طائفهٔ خائفهٔ یهود بی شهود بوحالت دن ابراق
وارعاد وابن سلامك اسلامنی استنکار واستبعاد ایلیوب بوکفت
وشنید اوج دفعه تردید وبو مقاوله ومحاوله تکریر وتجدید
اولندقدن صکره ابن سلامك ظهور وبروزنه اشارتِ عالم فروز

اولوب شهادت کویان حضور حضرت رسالت پویان و رضای مغفرت
اقتضا لرینی جویان اولدی اول کروه ناقص استعداد سر بغی و عنادی
تنکیس و هوشتنا و ابن شرنا ایله شهادت سالفه لرینی مقاله ثانیه
متخالفه ایله تعکیس ایدوب زبان تیغ بیانلری عرضه بنوه و کلاه
و هربی افاده قلیب و ما بعد الحق الا الضلال اولدی رکن یمانی
ایمانی استلام ایدن ابن سلام اظهار تکلان و استسلام ایله دیدی
که یا رسول الله بو کروه کمراه ده اولان نزق و شتابندکی معلوم
بندکی اولما غله غدر و اعتدالری ابتدادن نهاده طبقچه بیان
و حسب الامکان نادی و ثیق الارکانه اعلام و ازکان اولنمش
ایدی بعده قبائل و عشائری ایله واصل نعم بشائر اولوب کبار
انصار ذوی الابصار دن برذات کرامت مدار یلکه سرجریده والیدن
تبوؤ الدار اولدی احادیث صحاح ده تصریح و افصاح اولنمشدر که
سلطان انبیا حشم صلی الله تعالی علیه وسلم تعیین مقادیر مرؤس
و رئیس و تعدیل موازین شریف و خسیس اثنا سنده بیومشلر که طائفه
یهود ناکثوا العهود برکروه بلید و حزب بلید درکه اقلید تقلید ایله
فتح باب هکذا وجدنا آباءنا و جسارت خسارت بناه یکتبون الکتاب
بایدیهم ثم یقولون هو من عند الله ایله اظهار هذیان و خاید
اکر اخیار اخبار دن اون عدد اهل اختبار السام طریقیا سلام ایله
تهدی و کسب مرضاة رحمان ده بذل نفس نا فرمان ایله تسنی و تندی
ایله سه لر عامه وفود قبائل یهود آیین منیف دین حنیف ایله مهتدی
و اتباع و اذناب کثیرة الاذناب رؤسا و ارباب تبع و مقتدی اولوب

هر بری ابداءِ بَدا وهدیان وبَدادن رها وانفلات وطریقِ هدایت
وتوفیقه مُضیّ وانصلات بولور لرایدی اولکروه بی شوکت وسلوهك
جُمله ذمائم فضیحهٔ فظیعه ومشائن بشیعهٔ شنیعه لرندندرکه ولقد اهلکنا
آلَ فرعون وانتم تنظرون مضمونی اوزره هرزه لای انارتبکم الاعلی غربتِ تیارِ
تبار وحریقِ نارِ شتار اولوب رأی العین کرفتارِ هلاکت وحَین اولمش
ایکن مظهرِ فضلِ جزیل اولان اکثرِ اسباطِ بنی اسرائیل کفران ونا سپاسی
ومخالفتِ امرِ سیاسی ایدوب شورابهٔ ضلالت ده شِسناه ورذیلهٔ مدّعا ی
اجعل لنا آله دوی انتباه لرینی سیاه ایلدی

سودای حق آنراکه بسر کرد کذر سودای دکر کجاش کنجد درسر
شرکست بنزدِ اهل عرفان محکم هم یادِ خدا دردل وهم یاد دکر

بو محلّه مُلایم وچسبان برداستانِ عبرت نشان حضرتِ علی عالی
مراتب وَوَلی والا منقبت دن رضی الله تعالی عنه واسطهٔ رُواة ثقاة
ایله روایت واثبات اولنور

مردی ذِ کنندهٔ دَرِ خیبر پُرس اَسرارِ کرم ذ خواجهٔ قنبر پرس
کرتشنهٔ فیض حق بصدقی هردم سرچشمهٔ آن زساقیٔ کوثر پرس

اولوسَمِر یانع الثمر بودرکه اول حضرته بریهودیٔ بدسیرت اعتراض
واعراضِ مُسلمینی مقراضِ وقیعت وتهجین ایله اقتراض ایدوب دیدیکی
نه وقاحت وشناعت درکه خازنِ دَوران سنك بنی ذی شانکوذ
کُفرِ وجودِ صَدوقی صَندوقه صالدقده چوق آیام وعُصور مُضیّ
ومرور ایتمدین شمشیرِ بغضا وکینی آخته ورایت بغی ومخالفتی افراخته
ایلیوب دعوای باخلافِ خلافت ده انواعِ آفت ومخافت ارتکاب

ومن تصدر قبل اوانه تصدی لهوانه کانه سنی انتکاب ایلدوکوز
حاضر جواب سلونی عن طرق السما ثانی اثنین آل عبا
علی ولی ابن عم رسول سر شیر مرد لن وزوج بتول
کهی کامدی بحر علمش بجوش زمنبر سلونی خروشیدی بکوش

رضی الله تعالی عنه وارضاه اول یهودی روسیاهی تایثم واخراج
وکوی کفت وکوی میدانی تبیان ده دخراج ایدوب بیوردیلر که ای
معاشر بنی اسرائیل نه ضلال وبیل درکه پای بادیه پیماکوز هنوز
آب نیل عدو سوزدن قرین خشکی وجفاف ومدادس شکوباری ده
نشید نشیج وزاری ایله اظهار ذلت وعفاف ایلدیلر مصداق
حتی اذا اتوا علی قوم یعکفون علی اصنام وآله حقاء حقنی قویوب
بی نفع وطائل طالب اله باطل اولمانغله مذموم وبدنام اولدوکوز
خلیفه بلند همت که اعلم واقضای امت ایدی اول ناقض ذمت
وشایسته مذمتی بوجواب مسکت مبکت ایله زعام الزامه زعم
وخصم ظاهر الافحامی افحام ایلدی سکنه معنای عالم معنی اولان
اهل حنکت ودها ومناظر حواس خمسه دن ناظر کلزار امس اولان
اصحاب فطنت وذکایه روشن وهویدا اولهکه نجی ملک جلیل
ایله اسباط بنی اسرائیل قصصنده چوق عبر وحصص وارد
والا کارکنان حکمت اول حضرتك ظهوریني تمنی وحقنده تحریر
ومنشور والقیت علیك محبة منی ایتدکده اقتضای عزامت بی
غزامت صبیان ایله فرعون عوانه تحقیر وهوان ایله هتف
وریش مرصع مصنعنی نتف ایلدی

فجاءه

فتی تم فیه ما یستر صدیقه علی ان فیه ما یسوء الاعادیا

آسیهٔ حور آسا دعاء حاجت روا کبی دافع قضاء بد و حائل عذاب مؤبد اولوب آخر الامر آزمون کودکی نجابت نمون ایچون برطشت سیمین وظرف ثمین ایچنده برمقدار زر ناب وبر کوشه سنه جمرات پر التهاب قودیلوب حضرت موسی نبی اکرچه صبیا تما استعداد نشأة نبوت ایله فطرتن غیر غبی اولماغله طرف ذهبه ذهاب وقصد اخذ وانتهاب ایلدکده اسم حکیم ید بیضای کلیمی صادف وجانب آخری اختیار نمایه صارف اولماغله سر انکشتی مس ولمس انکشت ایله سوزان وآتش وجمع مولم فروزان اولوب سرانمله وبنانتی تشنب وتشیم لسان ایله قصد تبرید وضرر آتش سرکشی ارادهٔ تفریق وتبدید ایلمکله تأثیر نار ایله تنویر کردار دن زبان بیان اولوب عرضهٔ ولا یکاد یبین ولسان معجز مقالدن انعقاد وانفعال دن اثر متاظاهر ومبین اولدی

وما القول لولا نیة المرء نافع وما ضر ذا قلب لسان معوج

فضلاء شعر ادن برشاعر پاکیزه ادا بو قصیده تلمیح واصول حکمت بالغه یی بو عبارات نابغه ایله توضیح ایلمشدر

یا قضا جامی رضا ده کرچه حکم اوترا از نکو سوی بد از بد سوی بد ترمی برد

از برای حکمتی روح القدس از طشت زر دست موسی را بسوی طشت از زرمی برد

وقتاکه حضرت موسی میقات جناب خداوندی رجوع وعود ودعوت مخاذیل بنی اسرائیل روم ورود ایلدی

بفرعون الهی کسی کرفتار مخصوصت چه غم زلشکر فرعون وعون هامانش

مقتضیات اوامر ونواهی آیات توراتی استعمال ده اهمال وآنده

اولان اثقال واغلال استصعاب واستثقال ایدوب سکنهٔ دار الامان
ایمان ایله مظهر مصاداة ومضاداة ومصب سیلاب صبّ الله علیهم
المصادات والضادات اولدیلر جناب جبریله فرمان جلیل اولدی علی
قدر المعسکر برجبل دراز شنجی فرسنگا فی فرسنخ تقطیع ومقدار بنیهٔ بلند تقطیل و
بالا فوق ارؤس الوری اعلا وترفیع ایلیوب وحضرت ابن عباسدن قول ح
بجا البتا سنده جبال فلسطین ذی بکوم رکین ورصین اصلندن منقلع
واول تلهٔ عدیمة الخلة اوزره برحسب واذ نتقنا الجبل فوقهم کانه ظلة
مرتفع اولوب ومقابلهٔ یهوده نار ذات الوقود الهاب واشعال ووراء
قوم نار واده بر بحر قلزم مثال اولوب بو منذرات ثلثه میانسنده والیه
وسرکردان ایکن نداء غم زدا کلدی که خذوا ما آتیناکم بقوة کوهٔ سیناده
احکام توراته ناظر وشرف حذمت الهیه ایله وجه بهجت بهیه لری ناضر
اولوب بالسمع والطاعه حسبما الاستطاعه فرمان بردا ری واطاعت وبذل
توان واطاقت ایده لر والا ارسال جبل بلند محل ایله ترضخ وسرزنش سامانلرینی
کسر وفضح اولنوب اول بحر زخاردهٔ اعراق ونار بوار ایله احراق اولنور
وقتاکه معاذ یهود شهود ایلدیلر که مهرب ومعاذ مفقود وملجاء
وملاذ نا موجود در بالضروره توجیه بال وکرها قوله اقبال ایدوب
ترک صرامت ونجده واحد شقین اوزره نیم سجده ایلمکله ملاحظهٔ
سقوط جبل وخوف لحوق عذاب وخجل ایدر لرایدی اکابناء انصاف
وجوه وخدود اوزره سجود سنت سنیهٔ یهود اولدی جبل حائل زائل
اولدقده اول قوم دغلنا ک کویای سمعنا واطعنا ولولا الجبل ما اطعنا
ودل دون الفلتین لری جیف جیف ورزین ایله ناپاک اولدی انبانی

حضرت ابو هریره دن رضی الله تعالی عنه اخراج و ابراز اولنان سلعهٔ
زاز درکه ندیم رب کریم علی نبینا و علیه الصلوٰة والتسلیم منقبت مناجاة
وتکلیم دن صکره لیلهٔ ظلماده دبیب نملهٔ سوداییا بصار واوزفرسخ
مسیره وبرزخ دن مشاهدهٔ ذرات کم مقدار ایدرا ولدی وعیب رب
دن بری اولان روایت ابو موسای اشعری ده رضی الله تعالی عنه حضرت
موسی ده برمرتبه عرق غضب نابض وکامن غیظ ناهض ایدی که حین
حدث ده کمال شدت وبدتندن مبارک سر رسالت افسری اوزرنده
اولان قلنسوهٔ پاک وعمامهٔ نورناک لری متصف اشتعلت نارا وحذا
اندک تغیر وانحراف لرنده کوه البرز وقاف بی تاب ویارا اولوردی

الایة السابعه

نه که وار انفس وآفاقده هب وحدت حقه اولوبدر شاهد
ماسوایه نظر ایتمه زنهار انما الله اله واحد

بو آیت کریمه مزاحفات بحر رمل دن فعلاتن فعلاتن فعلن وزننه
مطابقدر توحید بریکانهٔ عالم تفرید درکه یک ذره برابرهٔ واجب
النفوذ ارادت وفرمانی متعلق عدم بی نشان اولسه ذرات معدومات
لامکان فضای عبرت فرای تعین وامکانه رقص کنان عادم وشتابان
اولور در عدم افتاده بودی پای خویش که مرا برمیکشد از جای خویش
آن عدم اوراهماره بنده است کار کن دیو سلیمان زنده است

وبر سلطان سلاطین کشور تجرید درکه آفتاب قدرت واستقلالی
عرض تجلی وجمال ایلدکده ذرات متباینة الاشکال مواکب کواکب مثال
بی تاب ومجال تلاشی واضمحلال بولور

این همه تعریف بمقدارِ ماست ورنه شناسای خدا هم خداست

معرفتِ ذات در افواه نیست محرمِ الله جز الله نیست

عرشِ مجیدِ احدیت اولِ مرتبه دن رفیعتر درکه نسرِ طائرِ خاطرِ قدسی جوِ هوای لامکانده احقاب بیحساب وکران تحریکِ بال ویال ایلسه شواهقِ جبالِ اندیشه وخیالندن رخصتِ جواز پرواز یوله

قلم اینجا رسید وسر بشکست وجمای عمای صمدیت اول درجه دن فسیحتر ووسیعتر درکه سیمرغِ عقلِ جلالک جناحِ فهم وادراک ایله مقدارِ عمرِ لبد بلکه مدة الابد سائرِ وطائرِ اولسه پایین کبریا آیین قاف اوصافنده نشیمن سازِ اوله سامانِ سخن بکفت وکو پیدا نیست

مزاج یا اعوجاجِ افهام لری تصادمِ شکوک واوهام ایله معتدل وفسیخ غرائم شئون ایله حقیقتِ والله خلقکم وما تعملون نه مستبدل اولماین فلسفیانِ ناسدیدِ ادراکِ توحید دن ناامید وکعبهٔ ظمانیست ویقیندن بعید لردر بلا بلِ ناغِ ملکوت وعنادلِ کلزارِ جبروت شاخسارِ فلسفهٔ باخسارة نزل واطمارِ تخیلاتِ اسمار ایله تبدل ایلمز لرا کرچه ذبابِ مثالِ کردِ شیرنیِ کماله دوران وفوارهٔ طبیعت دن آبِ خوشگوارِ معرفت فوران ایدر اما سطوتِ معجزاتِ انبیا مذبهٔ ابعاد وایعاد ایله معرضِ ابراق وارعادن آنلری طردِ وطرح وتعدیلِ ارکانِ ازکان ایله کلامِ خامِ بی انتظام لرینی زیف وجرح ایدر هرچند پای چوبین استدلالیان ایله خوضِ بحارِ بی ساحل ایقانه سعی بیهوده وقولِ باطلِ بی طائل لرینی صورتِ حقیقت ده نموده ایدر لرچونکه ملاحِ رشد وفلاح دن تعلمِ غواصی وشناه وبصیرت

پایان بین ایله دقائق حق الیقینه اکتناه اتما مشلدر لاجرم طعمهٔ
نهنگ شکوک خونخوار ولقمهٔ تمساح سوء افکار اولور لو صورت جسمانیت
زمین وآسمانی مشاهده واذعان ایلمشلر اما بدایع ودایع لله غیب
السموات والارضدن غافللردر وظواهر عالم ملک وامکانی درمیان
ایلمشلر لکن بواطن ملکوت طول وعرضدن ذاهللردر

غیر از تو هرچه هست سراب ونمایش است رسل وانبیا وکمل متألههٔ

آصفیا که نور الهام کاشف الابهام ایله حقایق غیب وملکوتی فهم
وادراک ومنظار دل پر انوار لریني کزد وهوای سوادن تطهیر وپاک
ایلمشلردر آنلرک مدرکات ومشهود لری انسانک منزلهٔ اجسام
وابدانی درو فلاسفهٔ ناقص شهودک نمود بی سود لری اشخاص و
اطلالک مشابهٔ ظلالی درکه حقائق موجوداتی بعدن برسم وآثر
آنلرک ضمائر باکدورت لونده اول بیکس وصورت ایله بینلرنک تکون و
تشکل وتعاقب اوهام وتخیلات ایله تردد وتشکک بولمشدر اما
ارباب نهی وحلومه مدرک ومعلوم درکه عکس آفتابدن که دروں
حوض آب ده جلوه واضطراب ایدر خواص مهر جهانتابه استجلاب
اولنماز وسایهٔ معشوق دلنوازده محاسن عشوه وناز بولنماز سراب
اگرچه مشاکل آب ناب در لکن آنکله دفع تشنکی وعطش وکرم شبتاب
وهم ناصواب ایله ازالهٔ تاریکی وغطش اولماق مثل واشباهه
اشباحدن توقع جنبش ارواح وعکس صداء کهساردن استفهام
کلام معنی دار کبی درلاجرم محرمان پیشگاه بالاخانهٔ انتباه زمزمهٔ
نشید ما عرفناک ایله طرب انگیز وشرفناک اولوب

بغیر بودِ تو در چشمِ دل وجودی نیست زهر چه هست بغیر تو جز نمودی نیست

رتبهٔ عجز مقرّ بذن فرا ترکتمز لر ورجهٔ معذرتلك وراسنه بین الورای وضع خطوهٔ خطوهٔ اعتزلر

ای دیده ز انوارِ تو موسی قبسی وی یافته ز آثارِ تو عیسی نفسی

روی تو ز بس نهانی و پیدایی در دیدهٔ هر کسی و نادیده کسی

دانا که نشانِ پاستان داد زین گونه طرازِ داستان داد

که فرعونِ عوان که مخلّدها ویهٔ هوان در ذروهٔ شاهوشقایه ارتقا ایله شِنوای توقّع زوالا اذا قیل تمّ واول ناخدای کشتیء هوا عصیف دبور فاخذه الله نکال الاخرة والاولی ایله غریق کرداب فغشیتهم من الیمّ اولدقده نجی خلوتخانهٔ تکلیم علی نبینا وعلیه الصّلوٰة والتسلیم شمع شب افروز بحوی ایله تنویرِ قلبِ صفی وجنابِ ربّ الارباب ندایء خفی ایدوب دیدی که

الٰهی قادرا پروردگارا کریما غافرا آمرزگارا کمالِ قدرتِ بی علتکدن خصم الدّ وی کرداب عذابِ سرمدده اغراق وبنم آفتابِ بختِ واقبالی مشرقِ نجات وافضالدن اشراق ایدوب واصطنعتك لنفسی خلعت لخانه سندن البابس تشریفِ اصطناع وگنجینهٔ سینه می جواهرِ نجوی واقتنا ایله اقناع ایلدوك بونعمتِ عزّت فن انك مقابله وازاسنده برعملِ خصوصیت اثره دلیل ورهبر اولکه اول خدمتك توطیء جادهء ملازمتی مصقله دلِ حق شناس وبونعمِ جلالت رقمه باعثِ شکر وسپاس اوله جانبِ فیاضِ مواهب ورساننده ذوارفِ عوارف ورغائب دن

بنده‌ء راز دار حیّ جمیل حافظ وحی حضرت جبرئیل واصل
والهام ملك علّام نازل اولدی که
سرّ احدی دن ای کلیم آگاه اول کونیندهٔ لا آله الا الله اول
حضرت نجیّ کلیم و ندیم خاص جناب کریم مراسم ضراعتی تقدیم
وصعدهٔ دعاء سریع الصعودی تشفیف وتقویم ایدوب دیدی که
خدایا اگرچه بو کلمهٔ علیا ودوحهٔ اصلها ثابت وفرعه فی السماء
دائم الفیضان در لکن هر کس آنکله رطب اللسان در دل بلند
همت وقلب عرش وسعت شیء خصوصیت به من بینهم وحدی
منقبه سنه راغب واجتناء ثمرهٔ اجتنایه طالب در تکرار
جانب پرورد کاردن دفع ستائر ابهام وافاضهٔ وحی والهام
اولدی که یا موسی اگر طبقات سبع سموات وعرش وکرسی
وجنات وآنلرك منطوی ومحتوی اولدقلری مرکبات وبسائط
ومبادی ووسائط وملائکهٔ کبار هدایت انجام وشمس وقمر و
انجام وسبع ارضین واقالیم هفتگانهٔ زمین وجبال وبحار
وانهار واشجار وحیوانات وثقلان ومخلوقات بزرك وکلان
باجمعها احدی کفتی میزانه وضع والقا وکلمهٔ طیبهٔ شهادت
تلك وتنها نهادهٔ کفهٔ اخری اولسه جلالتِ قدر جلاله غالب
وظاهر وکلم طیب لا اله الا الله بلا اشتباه جمله یه راجح و
باهر اولور توحید قیّوم مجید بر نور اعظم درکه مطلع اطلاق
دن تلألؤ واشراق ایلدکده انجا واغناء انفس وآفاق
مصداق واشرقت الارض بنور ربها وبر کیمیای مکرّم درکه

مابین الخافقین اولان فلزاتِ اوزارِ بدنمایه طرح والقا اولنسه
شمسِ حسناتِ عدیمة العدیله بتدیل ایله غالی قیمت وکزان بها اولور

کجا یابی تو اینجا جوهرِ ذات که سر کردانی اندر بحرِ لذات
رها کن نفس وهم از نفس باش چو نفسِ تو برفت الله بس باش

عقده کشای هر مشکل ومعتاصا اولان حضرتِ عبد الله بن
عمرو عاص رضی الله تعالی عنهما بو حدیثِ مسموع مسند ومرفوع
درکه یومِ عرصات که مجمع مطاویع وعصاة در برآلودهٔ تردامان
ومجرم بی سر وسامانی کشان کشان قربِ میزانه کتورو بطقسان
طقوز سجل که مجرد رویتی اهلِ رویتی شرمسار ونخجل ایدرایدی
هر برینك طولی مدای بصر وعرضی معرضِ حشر وحصر اولوب شایسته
جانبِ یسار وشمال وسراپا ستئاتِ اعمال وحصائد اقوال ایله مالا
مال ایدی ان کان ظنك ان یخفی علی احدٍ تبّاً لسعیك هل یخفی علی الله
اخراج ونشر وادارهٔ سؤال وجواب بجون معرضِ مناقشه وحساب
ده اعاده وحشر اولنوب صحائف سیئاتی اولدوغنی ایذان ونهاده
کفهٔ میزان ایلیه لو بوآتشاده بارگاهِ بیچون وچرادن ندا باندکله
که ای کالیوهٔ آواره واسیرِ نفسِ امّاره بو اوزار وذنوب که محفظهٔ
حفظه ده مکتوب وسنك سیئاتِ اعمال وسقطاتِ اقوالکدن
محسوب درواقع حالی دریوقه بربسته برقیل وقالی درکه اولـ
کرفتارِ جار میخ توبیخ ثمرهٔ جنایتی جنی وعطفِ بیان طرفِ بوواغرافه
تنی ایدوب دیه که کردیم نامزد بتو نابود وبودِ خویش
کشتیم هیچکاره ملکِ وجودِ خویش مقامِ عجز وجزع ده بادرکل

دهم

وطومار اعتذاری کطی السجل اولوب لسان استعداد مادرزادی

ان کان لا یرجوک الا محسن فبمن یلوذ ویستجیر المجرم

کلام مستجاد دینی انشاد ایلمکین تکرار جانب پرورد کاردن فیض تام

لطف پیام رشح ونطاق استنطاق بستهٔ خاصه وکشح اولمه که

بود کلو عذره برعذر ناصواب ویوزش وجوابك وارمی درکه

دیة الذنب عندنا الاعتذار اول بزه مندسیه رو

کردم براستانهٔ تسلیم سرفرو دیوب اظهار کآبت وملال ومقام مسکنت

واسسلام ده اذا کان وجه العذر لیس ببین فان اطراح العذر خیر من العذر

مآلنی حسب حال بو مقالی ارتجال ایلیه

بباید داشت گردن زیر فرمان که آخر جن خموشی نیست درمان

که دارد زهره در وادی تسلیم که بادی بگذراند بر لب بیم

بوحالت ده محیط رحمت بی علت جوش ویدقدرت اناء فضل

بی نهایت دن رفع سرپوش ایدوب جانب لامکان دن ساهرهٔ عالم

امکانه خطاب بشارت شمول شرف ورود ونزول ایلیه که ای غافل

روزگار وآسیمه واوکار نیم بارگاه قیوم یتیمه سنك بر ودیعه

وامانتك وارد رکه هنگام ضرورتده سکا دستگیر وزمان حاجتده یاور وظهیر اولمه جقدر بوبابان رستخیز ابانه ده که هرکس لکد کوب

سرزنش ولوم وعنوان منشور بیانی زیور یافتهٔ توقیع لاظلم الیوم

درزمانی درکه اول امانت سکا باعث امان ودرد ناصور کرفته کهٔ

سبب دوا ودرمان اولمه بعده جیب غیبدن بربطاقهٔ پرنور وکاغد

پارهٔ مغفرت منشور که کلمهٔ دلخواه لا اله الا الله مکتوب ومسطور

وتجلیٔ کلمهٔ شهادتله کوه یا جبل طور ایدی ایراز واخراج ومستحق نار
بوار اولمش ایکن ترکِ اتیان واخراج اولنه اولجی طاقه صغر جرم
بطاقه یه نظر السقیم الی وجوه العوّد نگاه وکثرتِ جرم
ومعصیت دن مدّ آهِ جانکاه ایدوب آلودهٔ لوثِ اقتراف اولدوغنه
اعتراف وحسرتجهٔ نفس پرشغب ایله زیرلب دن

ثنا هکادم وامّید برعنایتِ تست فحواسی ایله استعطا واستعطاف

ایلیه اول بطاقهٔ بالطاقه کفهٔ اخری یه وضع والقا ومقابلهٔ کفهٔ
اولی ده نهاده وابقا اولدقده بلّهٔ ترازوی سیئات طفیف وطائش
وحرم یأس وحرمان ده عابس ایکن عائش اولوب کلمهٔ طیبهٔ لا اله الا الله
افانینِ ذنب وکناه اوزرنه غالب وراجح ولا یثقل مع الله شیٔ امرلاری
باهر وناجح اوله مایم بفضلِ تو توکّل کرده وزدنی وآخرت بتمّا کرده

جایی که عنایتِ تو باشد باشد ناکرده چو کرده کرده چون ناکرده

وارثِ علم نبی محییٔ دین غزنجی قدّس سرّهُ اللّطیف وعطّر رمسهُ النظیف

حضرتلری أثر وحکایت بیور مشلر درکه براهل حق ومرد موفق تیمش بیک
کره کلمهٔ شهادتی تکرار یاخود آخرک نیتنه قراءت ایدوب هبه وایثار
ایلسه مستحق عذاب نار ایکن داخل جنّات تجری من تحتها الانهار اولماق
احادیث آثارده مأثور وبین الناس بوخبر بشارت اینا س زبان زدّ
ومذکور در شیخ ابو الربیع مالقی که هرآن ذکر حالی ولسانی

أفوّض امری الی خالقی ایدی سدّهٔ شدّتِ سعیی تحلیل وهفتاد
هزار بار تکریر ذکر وتهلیل ایدوب لکن هنوز اول جواهر ملکوت فروزی
کسبیه تعیین وایثار وبذل وایسار ایله تنشیط وأبشار ایتماش ایدی

ناکاه برندی آفاصل پناه ده وجه توجهی ناضر و برصبی مجذوب وولی
مادرزاد محبوب دخی آنده موجود وحاضر ایدی اول کودك خرد سال
بزرك حال که صاحب حسن محیا وولای ولایت کشف وکرامتا ولمه ده
همحال واتیناه الحکم صبیا ایدی المجاذیب فی نور الحقیقة قانون فلا
یجری علیهم رسم ولا قانون آثناء تناول طعام وخلال تعاطی کلام
عویل ونحیب وفغان فریادی رحیب ایلدی

وکاتم الوجد یوم البین منهتك وصاحب الدمع لا تخفی سرائره

سبب کرسیه بی اختیار ندن استکشاف واستخبار اولدقده حلقه
جنبان باب بیان اولوب دیدی که صدف مروارید خلقتم اولان مادر
باشفقتی زبانیه عذاب نمون ومو کلان یفعلون ما یؤمرون درکات
سوء الجزاء لظی یه تل والقا وصدید وغسلین سجن سجینی خواه وناخواه
اشراب واسقا ایلدیلر شیخ ابو ربیع که رهروان طریق تحقیقه تبیع ایدی
هفتاد هزار تهلیل شفاعت آثاری مادر کودك یرا شفاقك نیت تخلیص
واعتاقه تعیین ونادر آهن کذاز ضراعت ونیاز ایله حدید شدکار
دشواری تلیین ایلدوکده فی الحال کودك روشن بال متبسم وخنده
ناك ومنهل عذاب دروغی کرد کدورت وفتور دن صافی وپاك اولوب
دیدی که مادر مهربانم داخل حفره نیران وبناء امیدی ویران اولمش
ایکن آزدکرده مهمین خنان وداخل دار النعیم جنان اولوب سحنه
حالنده اولان فتره کآبت وانفعال سرآستین فضل الهی منت ایله زایل
ولحوق عنایت بی علت ایله مقصد صدق جنات عدن نرآیب وآئل اولدی

راه تاریك ماند روشن شد کار دشخوار رفته آسان گشت

شیخ ابو الربیع ربیع دل بربیعی نمونه اخذت الارض زخرفها
وانوارا زهار فرحت وشادمانی ایله حدائق مبانی واما ینسی پرزینت
وبها اولوب دیدی که بو واقعهٔ عبرت سطوعك تحقق ووقوعندهٔ ایکی
فائدهٔ زائده حصول وصول اولدی که بری صحت متین حدیثه استیقان
واستدلال وبری دخی صدق کشف غلام صادق الکلامی استحصال در
وکثیر وشیخ مسفور دن روی وما ثور در که هل جزاء الاحسان الا الاحسان
آیت بشارت رسانینك جملهٔ وجوه معانیٔ صحت معانی سندندر که
دنیاده احسان قول لا اله الا الله وعقباده جزاء واجب الاستحسان
جنت ابرار پناه دربو خبر نکته اثر ملکی اخبار دن روایت کردهٔ اخیار در که
کلمهٔ جامعهٔ لا اله الا الله محمد رسول الله یکرمی درت حرف هدایت ظرفی
محتوی ولیل ونهار دخی ساعات بیست وچهاری مشتمل ومنطوی در
بمردنیك تهاد ومردم باك اعتقاد که صدق واخلاص وتوجه خاص
ایله تطبیق قلب وقالب وکلمتین شهادتینه تحریك لب ایلیه عالم بالادن
اشارت بشارت نما اولور که اذا کریك روی ومواجهه یکجهت ویك
کونی ساعات بیست وچهارده بالسر والجهار اذناب واجرام ایلدوکك
اوزار واثامك قلیل وکثیرینی وصغیر وکبیرینی لا اله الا الله محمد رسول الله
حرمتنه عفو ومغفرته قرین ویرو کی بهشت برین ایلدم

زهی عطا وکرم لا اله الا الله اول کروه نی رهبر که نوبتیان قدر
آنلری سایهٔ توفیق هدایت ده اسکان واقامت ایلما مشدر اکر شب
یلدای بیداء ضلالت ده خبط عشوا وسیر حقائق اشیاده تخطیٔ
خطهٔ خطا ایدرلر ایسه جای انکشت تعرض ومحل تعجب وتعرز کلدر غبن

فلحن

غبن فاحش اول کروه مستوحشه که عروه وثقای اسلامه انشا وحرم
آمن ایمانه اعتماد واعتصا امتثالر ایکن جدول صافیه علوم نافعه دن عدول
وانحراف وجاده صراط مستقیم دن نکوب وانصراف ایله اوشالی اوهاویه
وآهیه یاصطفا واوشابخیالاتی واهله ایله اکتفا ایدوب بلادک
یمانیه ایمانی دن شاخ بیدنا سدیدی بئس البدل وجهد ویرانه تهتین
دن طلب فرحهای یقین اتمکله بیهوده مکابره وجدل ایدرلر مساند
شرع مطهری مورد ترهات فلاسفه ومدارس فضل وهنری مقادر
وقاحت وسفه ایدوب مضیق عالم ملک ده بازمانده وقضای
وسیع ملکوت دن رانده اولرلر متغلسف کربین مشابه جنین
درکه زندان مشیمه وزهدان ده محبوس وکازه رحم بحر وازده
ده کرفتار تنکی وبوس درعمر کزانمایه بسیار وایه لرینی هیأت
ومقادیر افلاک وقرانات واحکام نجوم تابناک صرف وکذوی
اندیشه ضلالت پیشه ایله آرزوی سیاحب دریای ژرف
ایدرلر بو معنای باطائل دن غافللر درکه چونکه دست ادراکلری
نفس چالاکلرینک کندولره احب وجمله موجودات دن اقرب
درد امان عرفانته نارسان درمعارج بام افلاکه وضع نردبان
ادراک ایلمک غایت بی خردی وغوایت درویر مشت خاکک که اصل
خلقتی تیره ناکلری درشناخت وشعورندن عجز وقصور اونره ایکن
روشنان سپهر بارفعتی مطرح آرزو ونهمت ایلمک نهایت عدم نهیت در

کسوتی افلاک نمی زیبدت خاکی وجز خاک نمی زیبدت

نشانندهٔ زهر کیا شفاء داء سودا اولان ادویهٔ لطافک اجتنا واقتطا

فائزاولماز ودودِ کلخنی قیرفام اکرچه شکلِ غمام ده درشول فیضِ انعام
که سرسبزیِ روضِ ناضر آنکله نمایان وظاهراولور حصول بولماز
فلاسفه واهلِ حجاب اکرچه شرفِ عقل دن بهره یاب وتوحیدِ علمی دن
فی الجمله نصیب لودرامّا توحیدِ عینی دن بی وایه ونصیب وتوحیدِ
ذات ده دکل بلکه توحیدِ افعال وصفات ده دخی غیرمصیب لودر

عقل رهبر ولیکِ تا دیرِ او فضلِ اومرتر ابرد بَرِ او
هست در وصفِ او بوقتِ دلیل نطق تشبیه وخامشی تعطیل

اجلافِ من بدا جفا واغبیاءِ اهلِ قرایه چونکه مدارکِ افهام
فلاسفه تقریرِ ومجسطی واشکالِ تأسیسکِ مقدماتِ قولِ
رئیس لری اعاده وتکریراولنسه آنلردن نه کلور تسلیم وادعانِ
تصوّر وحسبان اولنورکه اول امرنا معقولی تلقی بالقبول ایده لر
وابا وانکاردن غیری نه معنی توهّم وادّکاراولنورکه بومقوله
خطبِ مشکلکِ مقابلنده آنکِ سبیلِ تحصیلنه کیده لر عقلِ قرویِ
وفهمِ عریان ادراکِ حکمِ یونانی ده نه وجهله سرکردان ایسه خردِ
فلاسفهٔ دهریین دخی درکِ حقائقِ حقّ الیقین ده اول وجهله
بادرکِ کل وعدمُ الوجدان لا یدلُّ علی عدمِ الوجود قضیهٔ صحت وروی
اوزره آنلرکِ امورِ اخرویه یی انکار لری جفاةِ اهلِ مدر ووبرکِ
افکارِ فلاسفهٔ بی رهبری عدم اقرار لرینه مشابه ومشاکل در

ای شده در نهادِ خود عاجز کی شناسی خدای را هرکز
چون تو در علمِ خود زبون باشی عارفِ کردکار چون باشی

یئس القرین کہ حیث الحدید معدنِ کان من الکافرین در فرشِ

فرش

فطرتی بلاط بلاء شیطنت ایله تبلیط واقتضای حکمت یزدانی ایله
مملکت وجود انسانی یه تسلیط اولنمشدر کمین گاه آنه یراکم هوو قبیله
من حیث لا تروننهم ده راه شیخون وسوسه وفتونی کشاده ومضایق
آن الشیطان یجری من ابن آدم مجری الدم ده شبانك تسویل دمادمی
آماده ایدوب قاذورات اغواء عمرکاه ایله مشرب صاف فطرة اللهی که منبع
زلال ایمان ومنهل تسنیم ایقان در قصد تکدیر والفاسد یدعو الی الفاسد
کلام واردی اوزره ملواح فریب وطلاحینی اعاده وتکریر ایدر یوم محشر
ورود عرض اکبرده کندو اخراب ضلالت احسابی ایله معاد اتنی مبادة ولا
تلوموونی ولوموا انفسکم ایله مخاطبه ومناداة امتدین مأمن دولت
باقیهٔ ایمان ده مکان طامق داخل حد امکان دروالابحار خسران وحسرانی
زاخره وکرفتار جحیم خسر الدنیا والاخرة اولوب جاه اد باره سرنکون
وداخل شر ذمهٔ فی کل وادٍ یهیمون اولور یاحسرة علی العباد شول شراب
مردافکن غرور وعنادکه موافقت فلاسفهٔ شوم حکمت فروش ایله
نوش ایلمشلردر نیچون عالم یقظه وهشیاری ومعرض تعقل وبیداری
کلمیوب تابکی دلالت ضلالت وغی فنسوا حظا مما ذکروا به وادی
سنده مدهوش ویعلمون ظاهرا من الحیوة الدنیا بوادی سنده بیهوش
قاله لرکبار متأخرین دن برمرشد کرامت قرین خلاصة الاخبار ایله
مستملی ونامدار اولان آخی براعت اجرا سنده بو وجهله اجمال جمیل
وبو اسلوب مرغوب اوزره قصر مسافهٔ تفصیل بیوره مشلردرکه توحید
ایکی قسم اوزره تمهید وفرش بیانی ایکی نوع اوزره توهید اولنمشدر
قسم اولی توحید لسانی درکه خواص وعوام بومقام ده مشارکت وسهم

واصحاب نهایت کبار باب بدایت دخی بو معنایی مدرک ومتفاهم درقسم
ثانی توحید عیانی درکه بهره خواص بلکه مخصوص اخص اهل اخلاص در

ای مطلع سرائر عالم سر باد انیش تو باطن دلها ظاهر
هم وهم زتقدیر جلالت عاجز هم عقل زتقریر کمالت قاصر وبو

توحیدك درجات ومقاماتی بحد وشمار ومظهر تجلیات اولان اولر
مراتب مواهب سبحاتدن خبردار در بعضی اهل ارشاد ایشادی درکه

فقلت لاصحابی هی الشمس ضوءها قریب ولکن فی تناولها بعد

والا مجرد اشارات وبسط بسط عبارات ایله ممتنع الادراکان
وعناکب خیالات واوهام ایله صید عنقاء بیان وافهامی عدیم الامکان
در هرکس مقدار ذوق ووجدانینی اظهار وافشا ومقتضای درکه
وعرفانینی اخبار وانشا ایدوب لکن نوعروس حقیقت وراء تنق احدیت
ده مستور والان کما کان پرده نشین سرادق وحجابه النور در

یکی کنز یست مخفی جوهر ذات نمودند روی خود در کل ذرات
تو صاحب دیده شو تا دیده بینی بسوی روی او دان دیده بینی

لسان صوفیه ده اهل اولان علی بن سهل دن استفتاح توعه مقال
وحقیقت توحید دن سؤال اولندقده ابداء دقائق رقائق وهو قریب
من الظنون بعید من الحقائق ایله جواب رائق بیورمشدر ابو یعقوب
سوسی که حل مالم ینحل فن جدل ده تشویر رسان نصیر طوسی در اعلاء
کلمة من تکلم فی علم التوحید بالتکلف فهو فی الشرك وماء طهور تحقیق
ایله لباس تقوادن ازاله چرك ایلمشدر یعنی بوطائفه بزرگوارك تکلم
وگفتاری سائر متکلف مداری نك کلام تصلف مداری کبی دگلدر خراز

4065

کشفِ راز ایدوب دیمشکه بو علم رائق صالح ولائق اولماز آولا اولکمسه
کشف و وَجد و وِجدانندن تعبیر و فعلندن نطق و تحریر الیه

ای در دلِ تو هزار مُشکل زهمه مشکل شود آسوده تو دل زهمه
چون تفرقهٔ دلست حاصل زهمه دل را بیکی سپار و بکسل زهمه

ابو یعقوبِ نهرجوری که هم خرقهٔ ثوری و نوری در بیان حقیقتِ
توحید و بناءِ تحقیقی توکید ایدوب دیمشکه مَن اَخَذ التوحید بالتقلید
فهو عن الطریق بعید ابو العبّاسِ سیّاری که هوای تحقیقاتِ سنیه نکه
مُرغِ طیّاری در التوحیدُ ان لا یخطر بقلبك دُون الحقّ ایله تحقیقِ کلامِ
اَحَقّ ایلمشدر

نه فراوان نه اَندکی باشد که یك اندر یکی یکی باشد
در دُویی جُزو بد و سَقَط نبود هرکز اندر یکی غلط نبود

شیخ الاسلام ایله اشتهارِ تامّ بولان عبد الله انصاری
قدّس سرّهُ السارّ الساری اِفهامِ کلامِ اَندری ما توحید الصُوفیه
نَفیُ الحَدَث و اقامَةُ الاَزَل وطالبِ تحصیلِ اَدب اولان مُسترشدِ مخاطبه
کشف سِرّ لم یَزَل ایلمشدر کبار مُحقّقین دن براهل وَجد و یقین طریقِ
تحقیقده زند کانی خُرجنی خرج و کوهرِ عُمر بهای حقیقتی الله بس باقی
هَوَس در رُجنده درج ایلمشدر

اکا کیم فضلِ باری دست رس در دیمش الله بس باقی هَوَس در

واحد مَراتبِ اَعدادِ متکثّره ده ساری و سایرُ و محیّای
یَزدکیء و وَحدتی جلابیبِ تنوّعاتِ کثرتِ غیر سایر اولماغین مطلوبِ
حقیقی وراءِ ستر رقیق دن هرکُون برکُونه عرضِ عشوه و ناز و عاشقانِ

سر بازك نظر غیر كذار لرنده هر آن بر كرشمه وجولان ایله تمایل واهتزاز
ایدر آنكه دوكفت وسه كفت وبیش ازین متفق باشند در واحد یقین
احوالی چون دفع شد یكسان شوند دوسه كویان هم یكی كویان شوند
زهی سعادت واقبال اول اهل حاله كه قبله نمای دل غیر كسلی كعبهٔ
حقیقیه دن غیره مائل وتكثر سوء نات مطالعهٔ وجه ذاته مانع وحائل
اولمایوب همواره اندیشهٔ دل آواره سی مظهر
یك دوست بنده كن چو یك دل داری ومدلول ما جعل الله لرجل
من قلبین فی جوفه دن متنبه اولمایغله ذكر وفكری توحید باری اوله
آن بود دل كه وقت پیچاپیچ اندر وجز خدا نباشد هیچ
یك ره اندر ره رهایی باش از خودی دور شو خدایی باش
نقلهٔ كرامات اهل ولایت دن روایت اولنور كه مجلس ابو سعید ابو الخیر دن
كه حجرهٔ خاص سویدا دن ازالهٔ خاشاك سوا وغیر وقدم همت ایله نهایت
مراتب سلوكی كشت وسیر امتش ایدی اولیاء كرام دن بر ولی بلند مقام
دو كائنات جوی سیران وقضاء فضاض هواده طیر سریع السیر
كبی پرواز وطیران ایلدوكی میان اهل قبول ورده زبان زد اولدقده
اول كامل مكمل كرامات كونیه یه متنزل وبذلهٔ ابتذال ایله متبذل
اولمایوب دیدی كه اصناف مرغان واطیار دخی تكاور باد پای هوایه
سلیمان وار سوار اولور لر كبار اهل تصوف دن بر صاحب تصرف دخی
لباس خرق عادت ایله اشتمال والما ومشی علی الماء ایلدوكی یاد وجب
المعتاد عضو انملهٔ استبعاد اولندقده اول مرشد صاحب اختیار اكا دخی
اعتبار ایتمیوب دیدی كه سطح دریا جولانكه ضفادع وحیتان ووجه

ماءِ دأماده حشراتِ مائیه دخی مُتحرّك وجنبان در

مَیلِ خشکی نبود مردمِ دریایی را بر ولیِ کرامت نشان دخی

یکلحظه وآن ده مسافهٔ شرق وغربی قطع وضرب ایلدوکی بیان

ومذکورِ لسانِ استحسان اولندقده کیرو اول مُحق مُحقق کرامات

صُوریّهٔ غیرِ ضروریّه یه عدم اعتیاد وره نشینانِ مسلکِ اشرشاد

ای برادر بی نهایت درکهیست در هر آنجا می رسی بالله مه ایست

فحواسنی یاد ایدوب دیدی که طی مکان دخی عالمِ امکانده

امرِ غیرِ نادر وابلیس مکّار دخی بو کاره مستطیع وقادر در

هرچند شوی عالی توقصد با علا کُن اول طالبِ کُو یاکه اعزّ

مطالبی جُویا ایدی فما الکمالُ عندکم سُؤالی ایله حقیقتِ حالی طلبکار

وصدقِ رجا والتجاسی آشکارا ولدقده اول طبیبِ روحانی وادیِ

رحمانی ناقهٔ بیانه وضعِ خِطام وتحقیقِ کرامتِ معنویّه ایله کُمتادِ

نفوسِ قویّه درزقِ منشورِ کلامِ منثوری مُسکّی الختام ایدوب

دیدی که ان یکون باطنه مع الحق وظاهره مع الخلق

نظرِ حق بدان که بر کُل نیست جُزکه بر عرشِ اعظم دل سُست

همه را بین زحق زحق که کُردی چُست تُو زحق غافل ازانی سُست

حضرتِ صدّیق ولایت پناه رضی الله تعالی عنه وارضاهُ

حالِ بی اشتباهی بو معنایه کُواه در شول جهت دن که میان کُرَاءِ

اُمّت ده خلعتِ فاخرهٔ افضلیت ایله ممتاز وفائق وشانِ معالی

نشانده ان الله یتجلّی لاهل الجنّة عامّة ولابی بکر خاصّة منقبتِ

خاصّه سی فرموده صُحفِ صادق درمع هذا کراماتِ ظاهرهٔ کونیّه یه

التفات وتوجیه بال وخوارق عاداته توجه واقبال امیوب لجة
بی ساحل توحیده مستغرق وانس بالله بارگاهنده هرگاه
مداوم ذکر حق ایدی

اینست کمال مرد در راه یقین در هرچه نظر کند خدا را بیند

رساله قشیریه ده ثقات اهل ثقاة دن کلام حکمت سمات
التوحید اسقاط الیا آت مردی ومأثور ومیان اجلة اثبات ده
اثبات اولنان کلمات دن التوحید اسقاط الاضافات خود
قول مستفیض ومشهور در

چو بی آگاهم از جانم که چونست خدا را کنه چون دانم که چونست
همین نامیست عالم باقی آن ذات که التوحید اسقاط الاضافات

یعنی اشیادن هیچ برشئ هست نمایی پیش نهاد اعتداد وکند
نفسنه اضافه واسناد امیوب باعث فقد وترح اولان هرشئ
متخذ ومقترحك پیشانئ فطرتنده قلم قدرت ایله

ولابد یوما ان ترد الودائع نفتشی مرقوم اولدوغنی معلوم
ایلیه فمن سره ان لا یری ما یسوءه فلا یتخذ شیئا یخافه فقدا

جوخ احسان ومکرمت رابدر والئ دین علی عالی قدر

رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن روایت درکه هرشئ که عقل
جلالك تصور وادراك ایدر جناب خدا آنك خلافی وبو معنی ایچون
الیابه غیر خافی در

هرچه نزد تو پیش ازان ره نیست غایت فهم تست الله نیست

الایة الثامنة

قوله

قدره ایرشدی عجبی دراکر شهرت افغا اوله شهر رمضان
نازل اولمشدر آنك شانندهٔ الذی انزل فیه القرآن
ماه رمضان شهور شهرت نشان میانندهٔ رکن شرفی رکین در تمیز
ورجحانی صدف دراریٔ قرآن اولدوغندن رکه شرف المکان بالمکین در
حضرت قرآن برسلطان عظیم الشان درکه شهر رمضان اکا اورنك وکاه
درو برشاهد باحسن وآن درکه مسند فیروزهٔ ماه روزه اکا منصه
وجلوه کاه در
پوست بکذارکه تاصاف شود دین توزان که چوبی پوست بود صاف شود خون ز عدس
چنك درکفتهٔ یزدان وپیمبرزن ودو کانچه قرآن وخبرنیست فسانه ست وهوس
امت با مغفرته فاضلترین عبادت قرآءت قرآن وبو مدعایه حدیث
تحت عنوان افضل عبادة امتی قرآءت القرآن دلیل وبرهان در اما هر
قرآءت که حلیهٔ تدبر وتفکر دن عاری در آندن توقع خیر ومنفعت ورآءٔ
حجاب عدمده مستور ومتواری در
عروس حضرت قرآن نقاب آنکه براندازد که دار الملك هستی را مجرد بیند از غوغا
عجب نبود کر از قرآن نصیبت نیست جز نقشی که از خورشید جز کرمی نیابد چشم نابینا
کلام مرتضوی علیه رضوان الله القوی لاخیر فی قرآءة لا تدبر
فیها رق منشور ربانی وانشاء مثانیٔ معجز مبانی ده کتاب انزلناه
الیك مبارکا لیدبروا آیاته آیت باجلا لتی دخی دلالت ایدرکه بوکتاب
مبین مبین ونامهٔ متبرك ومتیمنك عالم نطاقت شمول دن حکمت
نزولی بودرکه ارباب حجی والباب غرائب حکم واسرار ونوادر اسالیب
واطوارنده اعمال وسع تدبر وتامل وسبیل تحصیلنده مشاق کلفت

مَساقه تصبّر وتحمّل ایدوب اندازهٔ فهوم ودرایاتلری اوزره فصول و
غایاتِ آیاتنده سخن گزار ونصائح عامّه ومواعظِ خاصّه وحامّه سی
ایله پند پذیر وبهره دار اولهلر

چون همی دانی که قرآن را رسن خواندست حق
پس تو در چاهِ طبیعت چند باشی تا وسن
چرخ گردان این رسن را میرساند تا بجاه
گر همی صحرات باید دست در زن در رسن

وحقّك بخششی وکندونك سعی وکوششی مقداری رموز و
اسرارندن حصّه یاب ونصیبِ مقدر دن بانصاب اولهلر که الماهر
بالقرآن مع السفرة الکرام البررة حدیثِ صحیح وخبرِ صریح در یعنی هر اهل
سعادتك که سعی وهمتی معانیٔ قرآنیه وقوفه موقوف ومنوط قرائت
مهارت وحذاقتی افراشتهٔ عرصهٔ معارف ولطایف اولماغه مصروف
اولهلر محرمانِ سرایپردهٔ یقین اولان سفرهٔ وحی مبین اعنی کرام الکاتبینك
زمرهٔ باقبولنه شرفِ اندماج ودخول بولور

گرد قرآن گرد زیرا هرکه در قرآن گریخت
آن جهان رست از عقوبت این جهان جست از فتن

بو مقدماتِ مسلّمه النتایجك حکم رایجی اوزره سالکانِ
منهج آن هذا القرآن یهدی للّتی هی اقوم اهمّ درکه اقدام تدبّر وتذکّر
ایله سلوکِ جادّهٔ معرفتِ قرآنه اهتمام وتحقیقِ معنای اینقند شمامهٔ
اشاراتِ غیبیّه یی اشتمام ایده لر

چون ز نفس وحدیثش آیتی تنك بکلامِ قدیم کن آهنك

دقو

وَقفِ اوکن قوای رُوحانی صرفِ اُوکن حَواسِ جسمانی

کوشش ارزو مخزنِ جواهرساز هوش ارزو معدنِ سرائرِ سار

اکر باب ریاضت برآوری غُسلی هم کدورتِ دلرا صفا توانی کرد

مُغتسلندن تطهّر ایدن اهل تبتّل و تدبّر خانهٔ دلی غوائل شواغل

دن پرداخت وسرعتِ ذکاءِ معنی رُبا ایله دوا سیه سرِ اسرارِ غیبه تاخت

ایدوب مقدارِ حوصلهٔ استعدادِ خداداد اوزره بوکتابِ میامین

انتسابك فیوضِ بیحسابندن استفاده وهرآن خزانهٔ بیکرانهٔ ولدینا

مزیددن فضل جدید استزاده ایلیه

عقل جزوی کی تواند کشت برقرآن محیط

عنکبوتی کی تواند کرد سیمرغی شکار

جواهر التفسیر ده سِحاءِ اشجارِ اسمار تفسیر اولنمشدکه

بعضِ اقوالِ شهرت نشان ده لفظ رمضان اسماءِ اسمیٰدن براسم

اسنیٰ دروبو مُدّعیٰ یه حدیث لاتقولوا رمضانَ ولکن اُنسُبوهُ

کما سَبَّه الله دلیل وکواه درفتوحاتِ ده ایراد واثبات اولنمشدکه

رمضان اسماءِ ملكِ مُستعان دن براسمِ سامی ونامِ نامی درکه

معناسی مُرادفِ فحوای صَمَد وحضرتِ ابی هریره دن رضی الله تعالی

عنه روایت واُبنا اولنان حدیثِ لاتقولوا رمضان فان رمضان

اسمٌ من اسماء الله تعالی بوکا دلیل وسَنَد دراکرچه بوحدیثِ

مُستجادك استنادنده اصحابِ جرح وتعدیل وارباب تصحیح وتعلیل

قال وقیل ایمکله مَهَرهٔ مُصطلحاتِ حدیث واَخبار قتنده درجهٔ صحّت

واعتبار دن مُنحطّ وعندالثقاة رُتبهٔ حَسَن دن مُسقَط درامّا

سیاق سباق قرآن عظیم الشانه تدقیق نظر وامعان اولنسه مفهوم
جهاینده فن بیان اولور که خدای مستعان اطلاق لفظ رمضان
بیور میوب بلکه خلعت بیانی صراز شهر رمضان ایله وشی وتحبیر بعده
تتمهٔ کلام با فیضان ده فمن شهد منکم رمضان بیور میوب فمن شهد
منکم رمضان بیور میوب فمن شهد منکم الشهر لفظ براعت بهری ایله
ادا وتعبیر بیور ولدوغی تقویت معنای حدیث وصحت نبأ وخبری
تنصیص وتنثیث ایدر وجه آخی بودر که چونکه صوم وامساک
جناب صمد پاکه خصوصیتی واضح وبدید وسائر عبادات بینده
بی مثل وندید در هر آینه روزهٔ نظافت آیین بر شهر شرف انتساب
فرض وایجاب اولدی که جناب خدانك اسم اسماسی ایله موسوم ومسمی
اوله لکن عند الجمهور اسم مذکور اسماء اعلام دن براسم لازم الاعلام
درجب وشعبان کبی هر بری بر ماه شهرت نشانه سمی ونام در
وبو لفظك مادهٔ اشتقاقنده اختلاف وعدم اتفاق ایلمشلر در
بعض کبار با اعتبار قائل رمض دن مشتق وبو لفظ نایاب
تاب آفتاب دن حرارت یافته اولان ریك یافته معناسنه اولدوغی
محقق در وجه مناسبت بودر که عرب عربا که زیر جن باده قاطنان
ساهره تربا ایدیلر اسماء شهور شهرت انتمایی لغت قدیمه دن
لغت جدیده قویمه یه نقل وتحویل وهر برنده بر وجه موجه اوزره
اعتماد وتحویل ایلدوکلرنده بعض شهورك که اکثر اوقات وقوعه
وقوع وظهور بولور اولدزمانك علم اسم ونشانی ایله تسمیه واعلام
وبلا ریب ورنین ربیعین وجمادین کبی سبب اطلاقی تبیین واعلام

ایلمشلردر مآهِ رمضان دخی برزمان ده ظهور واعتلان بولمش
ایدی که آفتاب کیتی تاب اول قوم بی باسك سمتِ راس لونه رسیده
ومیانِ آسمان وزمین ده سرایرده آتشین کشیده اولوب یاری
وبیدتف وتابِ خورشید دن کرم ودوزخ سان وریگِ بیابان
شعاع مهرِ رخشان ایله تفسان ایدی وبعضیلر قتده لواء
وجهِ تسمیه بوروجهله دفع وتنبیه اولنمشدرکه تشنه دلانِ سوز
ناك هنکامِ روز، وامساك ده آتشِ جوع ونوع ایله کرم وجدیدِ
دلِ شدید لری مطرقهٔ ریاضت ایله نرم اولدوعیجوندریاخود کناهِ
بندکانِ ناکام واسطهٔ صیام ایله سوخته ودلِ تنك وتنك لری
تابشِ انوارِ صمدیت ایله افروخته اولدوغندندرجنابِ قادرِ قیومك
لوح ازلی سنده مرقوم ولا یغرب عنه مثقال ذرة فی الارض ولا
فی السماء بارکاهِ والاسنده معلوم ایدی که بوامتِ کهکار معصیات و
موبقاتِ بسیاره مبتلا وکرفتار اولماغله هربریِ محتاج تطهیر
وتهذیب وشجرهٔ استعدادِ مادرزاد لری وابستهٔ تلقیح وتشدیب
اولوب حبتُ الحدید خبث وشقاق لری امحا وامحاق بولماق ایابهٔ
انابه ویوبهٔ توبه ده احراقِ وجود وازاله ایله اولور

فما صفا ذهبٌ الا علی لهبِ وبو امتِ ضعیف بنیتك کیاهِ وجودِ
پرکناه لری سوزش آتشِ احرام وازناب ایله بی طاقت وتاب
اولماغین دوزهٔ رمضان ایله تکلیفِ فرمان اولندی تاکه حرارتِ
کرسنکی وحرارت ایله شاهبازِ دلِ هوا پرواز لرینك جناحِ جناح،
سوزان وتاریکای جنان لرنده شمعِ صفح وغفران فروزان اولماغله

هر بری نار موقده بعد و فراق ایله احتراق دن خلاص و سویداء
ظاهر الاسوداد لری قرین ابیضاض و املاص اوله
خود سوخته را باد دگر نتوان نسوخت خلیل بن احمدك قولی
مسدد دنده قمر اشتقاقك انشقاقی لفظ رمضی درکه معناسی آخر
تابستان ده طراوت بخش باغ و بستان اولان باران درکه روی
روزکاری کرد و غبار دن پاك و منظار درون پر انوار لرینی تابناك
ایدر پس بو ماه نورفشان و قدر نشان نامزد اسم رمضان اولدی
زیرا آنك فیض عنایتی نامهٔ سیه کاران امتی ادناس معاصی بی
قیاس دن تطهیر و دماغ دل بافراغ لرینی عطر سایی کلمات قدسیه
ایله تعطیر ایدر جو هواء هدانك همای پوشیده سیری اولان امام
قشیری بیورمشدرکه ماه رمضان نار غفران ایله بعض قومك
معاصی باده لرینی احراق و نور عرفان ایله بعض آخرك آب رویی
رسوم عادیه لرینی اهراق ایدر آنك که جرائم عظائمی سحق اوله
باب روضهٔ جنت اکا باز اولور و هر کیمك که رسوم شومی محو و محق
اوله مرتبهٔ قرب و ولاده جمله امثال و نظرا سندن راجح و سرافراز اولور
کسی راکه از شعلهٔ شوق سوخت نیاب لقا چهره اش برفروخت
ان امر اکله لا یدرك اعلموا ان کله لا یترك اکرچه
فضائل شهر رمضان و مناقب و مفاخر روزه داران خارج خریطهٔ
حیطهٔ بیان در مدلول کرامندی اوزره کلمهٔ چند وجه اختصار
اوزره تذکار اولنور خوکردهٔ طعام صدیقین اولان اهل صدق و یقینه
مژده رسان اولان احادیث حسان دندرکه اذا دخل رمضان فتحت

ابوابُ السماء یعنی چونکه هلالِ شهر رمضان کنارهٔ اُفقِ آسمان دن عرض
جمال و مُستَهِلیاتِ حدیثِ صُوموا لِرؤیتِه دن هر عارفِ مُنتَهی بو مَطلَعی
حَسبِ حال ایده

چشم دارِیم اَزان ماهِ سعادت پَرتو که جهانرا بِدهد رُوشَنیی از سَرِ تو

روزه داران بانقَب مُصابَرت ظَمأ و سَغَب ایله اظلالِ دَوحهٔ
افضال ده آسوده و کلیدِ رحمت ایله ابواب هشتگانهٔ حَبّت کُشوده اولور
روایتِ اُخریده که یَلیقُ بِشَهرٍ اَن یُصَیِّرَهُ دُخرًا در تَتِمّهٔ حدیثِ
پیشین و غُلِّقَتْ اَبوابُ جهنّم و سُلسِلَتِ الشیاطین در یعنی دروازهٔ
عذابِ اَلیم اولان اَبوابِ جحیم ایصاد و اِغلاق و مَردهٔ اَبالِسهٔ مُرده دِل
سَلاسل و اَغلالِ زَلانِد ایله تقیید و اِیثاق اولنور و هر شبِ بابَت
آثارِ هنکام اِفطارده آلیتوزبیك مُسبّئی کنهکار و اهلِ شمال و یَسارُ
که مُستَحِقّانِ دخولِ نار اولهلر آتشِ حُطَمه و جحیم دن بَراتِ نجات و تنعیم
ایتا و اِعطا و تُنزِلِ کرامتِ بیشمار ایله وقتِ اِفطارده اطعام و اِفطا
اولنور فکن شاکرًا لله عَمّ نَوالُهُ شهرِ رمضان بر فضاءِ
دائمُ الفَیَضان درکه شُعَلاتِ قنادیل و مَصابیح اوله مزیّن و منوّر
و بر پرنیان درکه یواقیتِ تراویح و تسابیح ایله مُرصّع و مجوهر در بر
دادگرِ بی رُشتا و دُوزَخ بَندِ فردوس کُشا درکه ترتیب دیوانِندن
عقاربِ وشیاطین سَرکَشتهٔ خِزانِ هراس مَهابتِ ایوانندن
مُبتَدَعانِ بی یقین برگُشتهٔ وسواسِ نَسناس قُلوبِ ویرانه نك
فُضالهٔ نَواله سندن بَرَکتِ اَیادیِ آبادی و عاصیانِ باندَمه آنك
یُمنِ مَقدَمی عتاق نامهٔ اِرادیِ آزادی مُطیعانه نَوید رَحمتِ بی اِمتِنان

مجرمانه امیدِ خلاصی و غفران ایدن عابدان مأمن امانی و امان ده
ارواح عارفان جنتِ عاجلهٔ عرفان ده درحیثکه بوماهِ عالی جاهك جمالِ
هلالِ شرف و دستگاهی آشکار اولور شبِ بهر ده مرتاضانِ هدایت نیز
اعظم خیر من الف شهر ساطع و بدیدار اولور رایت اظلّکم شهر عظیم
میدانِ رفعت و تکریمنده منصوب و رقم اوّله رحمة و اوسطه مغفرة
و آخره عتق من النار اوراقِ زرنگار نده منقوش و مکتوب در

این مه مهِ فیض آمد و از منبع رحمت صد چشمه برای دلِ هر تشنه روانست
این مه مهِ آسایش و افزایشِ دینست سرمایهٔ آرایش و رامش جانست

خبر پر عبرده کلمشدر که هلالِ رمضان جمالِ رخشانیله فرقِ
فرقِ عالمیانه رشتِ نور و قلوبِ پر کر و بلورینه القاء سرور ایلدکده عرشِ
اعلا و کرسیّ و الاملاء ملائکهٔ حسنهٔ الاملا ایله تبختر و اهتزاز
و تفاخر و اعتزاز ایدوب دیه لر که طوبی لامّتِ محمد یعنی آفتابِ عزّ سرمد
مطلعِ بارگاهِ ازلی و ابد دن سطوع و بو امّتِ محمدت منقبت اوزرینه
شروق و طلوع ایلدی سعادت آنلره که بو منزلت و کرامته فائز و بو شرفِ
بی غایه و قرب و زلفایه جائز اولمشلر در بس سدنهٔ رفیع رفیعُ
المکان و نیّر آن و ستارگان اول امتِ خطا کار ایچون استغفار و استعفا
و رعایتِ حقّ اعانتی استیفا و استیفار ایدوب سبّاحانِ لجّهٔ دأما و
سیّاحان عرصهٔ هوا و مسّاحانِ براری و آکام یعنی اجناسِ اخاش و هوام
و سوام و بالجمله مخلوقاتِ آسمان و روی زمین ماعدای ابالسه و شیاطین
لسانِ انطق حال ایله جنابِ کریم ذی الجلال دن ترکِ خورد و آشام ایدن
صوّام حقنده طلبِ آمرزش و غفران و در یوزهٔ رحمتِ رحمان ایدر لر سدنهٔ

سُدّهٔ عَرش والایه فرمانِ جنابِ کبریا ایریشور که بُو ماهِ معصیت
زُدوده اقامت وأدا ایلد وکلری تسبیحات وأذکار وتهلیلاتِ بیحصر
وشمارك ثواب بیحدّ وحسابنی روزه داران شهرِ رمضانه نثار وجناحِ
باجناح لرینی زیر أقدامِ صُوّامه فرشِ وثار ایده لر پس سکنهٔ سبع شداد
مَثوباتِ أذکار وأورادینی رُوزه دار لرك طُهارِ عمل وکِردار لرینه
ثبتِ ونمق ورَقمِ هواجس کوناکونی لوحِ مَحو واثباتِ درون لرندن مَحو
اولمق ایدر لر فضائل شهرِ رمضانك اکبری واسبابِ تمیز ورُجحانك بُنُزُ کزی
نُزولِ قُرآنه میقات وصُعود غرفِ رضوانه مسلّم ومِرقاة اولدوغی در
ذیوا قرأنِ مَقرُوء ومَلفُوظك لوح محفوظ دن سمآءِ دنیایه دفعةً نُزولِ
اجلالی ماهِ رُوزهٔ میمنت مآل ده اولوب بعده وفقِ مصالح مُتجدّده
واقتضای وقائع متعدّده اوزره شیئاً فشیئاً تنزّلِ وکِرستکانِ
معارفِ الٰهیه یه نوالهٔ حِکَم بهیّهٔ شهیّه أناً فأناً اعطا وتنویل اولندی
حُسین بن فضل رشتهٔ بیانه تنظیم خَضل وحلبهٔ رهانده نظم
اوا قرانی سَبق ونَضل ایدوب بیورمشکه بو آیتِ معجز بیانك معنای
لازم المعانی أُنزِلَ فی شانه القرأن دیمکدر یعنی ماه رمضانك شرف
ورُجحانی وایجابِ صَومِ صَمدیّت نشانی حقنده قرآن میمنت ورُود نزول
وفرُود ایلمشدر ای عزیز وصاحبِ درك وتمییز کتبِ سَماویه نك
نُزولِ برکت عُنوانی شهرِ رمضان ده واقع وبین المؤرّخین بو معنای
کثیر الوَشائع مُستفیض وشائع اولوب اولاً صُحُفِ ابرٰهیم علی نبیّنا وعلیه
الصّلوٰة والتّسلیم شهرِ رمضانك اوچنده نازل وتوراةِ شرف آیات
بوخاکدانِ بی ثباته اول ماهِ مبارك اوقاتك آلتی سنده واصل اولمشدر

و انجیلِ با تجیل اولان اوچنده تسجیل وزبور ماهِ مزبورك اون سکزنده
تنزیل اولنوب وکلامِ قدیم ایله که مِصداقِ آنه لقسم لو تعلمون عظیم در
یکرمی درنده دینِ مُبین اِکمال وهر نقطهٔ نکته قرینده تفاصیلِ زُبُرِ
اَوّلینِ اِدماج واِجمال اولمشدر تفسیر کبیرده تحریر وتحبیر اولنمشدر که
چونکه بو ماهِ مغفرت انجام صیامه اختصاص ونصِّ الذی اُنزِلَ فیه القرآن
ایله علّتِ تمیّز ورُجحانی علی وجه الاقتصار اقتصاص اولندی یعنی
چونکه بو شهرِ بابرکت اعظم آیاتِ رُبوبیت ایله که قرآنِ واجب التجیلك
تنزیلی در مُمتاز وابوابِ مینوی پاك رُوی دلِ عُباد وتُساکه باز اولدی
پس بَدیعٌ وبَدیع وبعید ونزیع دکلدرکه اول قومِ قویم دخی انواعِ
عبودیت وتسلیم دن برنوعِ عظیم ایله که اول رُوزه وصیام وترکِ شُرب
وطعام درجنابِ صَمَدِ وهّابه که ذاتِ اکرمی ماصَدَقٍ وهو یُطعِمُ ولا یُطعَمُ
در تقرّبُ وتصحیح نیت ایله ظهورِ نورِ صَمَدیّته ترقّب ایده لر

با وجودِ تنعّمِ دُنیا یکسی عیشِ ان جهان ندهند این مثل در زمانه
مشهورست هرکرا این دهند آن ندهند بو ماهِ برکت اقتراده
قرآنِ معجز نماکه فی الغدوّ فی الرواح غذای اَرواحِ دراکهٔ ضعیفهٔ
آخر زمانه ارسال واحسان اولندی تاکه غذای اَشباح تقلیلِ طعام
ایله سَبُك رُوح وپاکیزه رُوح اولوب بحر وبَرده ابتلاء امتلا وبَرده
ایله قندیلِ عبادتلری بی فُروغ وبَرومَندیٔ تخم تخمه ایله کرفتارِ
جشا وآرُوغ اولمایه

بوبندِ دهان ازنان کآمد خیرِ روزه دیدی هِزخورد بنکر هنر روزه

محرابِ طاعت ومُعتکفِ عبادت ده قایم اولان صائم قندیکه

رياضاتِ شاقه ده ثبات ايله تاركِ آسايش وسُبات دربو معنى
قرءِ آنِ عظيمُ الشّان ايله شهرِ مباركِ رمضان بَينندهٔ اَجَلِ وجوهِ مناسبات
در چونكه رُوزه دارِ باهمت ارضِ رياضتى ومن شهد منكم الشّهر فرمانى
ايله قطع واجتياب وشراب وطعام دن كه غذاى اَبدان واَجسام در
پرهيز واجتناب ايلدى لاجرم شهر رمضان ده تنزيل نعمتِ قرآن
كه غذاى رُوحانى وقوام قلبى وجانى در تعويض وكليدِ بشرى ونويد
يدِ باتأييد نه تسليم وتفويض اولندى تاكه مِصداقِ حديثِ آن فيها
لَحلاوةٌ وفيها لطَلاوة تلاوتى بدل ما يَتحلّل ونفائس نكاتِ قرآن
غذاى اجساد وابدان دن نِعمَ البَدَل اوله

زين خورشها اندك اندك باز بُر كان غذاى خر بُوَد نى آن خر

كر تواين اَنبان زنان خالى كنى پُر ز كوهرهاى اجلالى كنى

حضرتِ لقمانك كه لقد آتينا لقمانَ الحكمة عُنوانى ايله
سلطانِ كرُوه حكيمان وواسطهٔ العقدِ اهلِ ايمان در وصاياى
حِكميّه ونصايحِ سنيّهٔ سَميّه سندندر كه چونكه شكم خالى چوب
وشيرينِ اطعمهٔ لذّت قرينِ ايله مالى اوله ذهنِ پاك وفكر وادراك
سَرفطنتى بَاز بالينِ غفلته قويوب زبانِ حكمت بيان مبتلاى بلاى
خرسى وابكمى واستعدادِ سلامتِ نهاد سرِ پرِ نشيبِ نقصان وكمى
اولماغله سررشتهٔ عمل صالح دستِ تصرفِ اعضا وجوارح دن بيرون
ودلِ نادانك وذهنِ چاپُك غايتِ تناقُل وكثافته مقرون اولود

بهرِ نانى كلو وطبلِ شكم چند باشى بچنكِ غصه دَدَم

نانِ خالى بهست وطبلِ تهى چند در نانى وطبلِ لقمه نهى

تلو این نای رنسازی تنك نشوی درجهان بلند آهنك حیوانِ
بی نطق وزبان که چراگاهِ وارعوا انعامکم ده صبح وشام خورد وآشامه
گرفتار وتغاطیء اسبابِ آسایش وخواب ده بی اختیار لرد رهرگاه که
انسانِ متعوّدُ الأنعام دخی مرعای یأکلون کما تأکل الأنعام ده سرشنهٔ
خُزم وثباتی گزاده دستِ عدمِ مبالات وسومِ سلعهٔ رخصت ده
مغالات ایده نشیبِ اسفل بلکه مهواةِ بل هم اضل ده کم کردهٔ صفوتِ
ذکا ومبتلای خستِ شرکا اولور پس نفسِ زور آزما آنلری مربطِ احماد
پرهیز واحماد ده ضبط وسکِ خلیعُ العذارِ نفسِ غدار ده وضعِ قلادهٔ
ربط ایدرکه صفتِ کفّ وامساك ایله سائرُ جانورانِ بی باك دن متمیز
ومحزّ ملکهٔ ملکیت ده متحیّز اولوب طبعِ سیری وشبع که خمیرمایهٔ
غفلت وبطر وسبب استیفای قضاء وطرد آنلردن زائل وهر بری
نعیمِ جاودانیٔ روحانی یه راغب ومائل اوله نظّارِ منظارِ حقایق
اشیایه روشن وهویدا درکه فاضلترینِ رسلِ کرام حضرت ختمیت
مقام علیه وعلیهم الصلوٰة والسلام در وشریف ترینِ کتبِ معجز بیان
حضرتِ قرآن در پس بهترینِ کتب وأنبا مهترینِ رسل وأنبیایه فاضلترین
ازمان اولان شهرِ رمضان ده ایتا واحسان اولندی بو پیغامبر که
افضلِ انبیآءِ مرسلین وبو کتابِ معتبر که أشملِ زبرِ اولین در شهرِ رمضان
ده که أجلِ شهورِ سته وصومِ فضیلت نشان که عنوانِ فضلِ ملیّ الصوم
لی ایله اکملِ عباداتِ حسنه درهر آیینه افضلِ أمم وخلاصهٔ بقه شایسته
ولائق در شهرِ رمضانك جنابِ منیعِ قرآنه برخصوصیتی وبرکونه علاقه
ومناسبتی دخی وارد راول خاصهٔ منقبت اثر بودرکه شول آیات وسوَر که

مجموع سال ده انزال وخاك نشينان آخر زمانه ايتا واجزال اولنور
ايدى حضرت رسالت عنوان عليه صلوة الله المنان شهر رمضان ده
رايت قرآءت قرآنى رفع واعلا ومعلم كتاب علمه شديد القوى يه عرض
واملا بيورورلر ايدى پس دعواى محبت وولانك شرط لازم الايفاسى
موافقت وتابعك لحسن حالى متبوعنه مرافقت اولماعين اصحاب يمينه
سزاوار ومقرين بودركه صحايف حسناتى كثرت ختمات ايله مسكى لحاف
وشهر صيامك ليالى وآيامنده مداومت تلاوته بذل وسعى واهتمام
ايده لر روايت دركه متهجدان اهل طاعت دوام وضو ايله تحصيل آب
رو وهلال روزه كفارهٔ چرخ فيروزه دن ارآءت ابرو ايلدوكى مشهود
اهل جهان مقالى ايله وهذا الهلال مشارٌ اليه بالبنان اولدوقده
خليفهٔ بى ستم عدالت شيم حضرت فاروق اعظم رضى الله تعالى عنه مناط
تحقيقى تنقيح ونخلهٔ نخلهٔ كلامى تلقيح ايدوب بوجمله فتح باب بيان
وكاشانهٔ تبيانى بنيان بيورورلر ايدى كه اتاكم شهر رمضان فاعمروها
بالاحسان يعنى حقيقت احسان كه خطيرهٔ خطيرهٔ شهود وايقانه سبب
لحاق ودراك ومصداق فرمودهٔ ان تعبد الله كانك تراه فان لم تكن تراه
فانه يراك درشهر امتك حقنى رعايت ولسان تدبر وترتيل ايله كلام
قديم واجب التجليلى قرآءت ايليه كه ماه رمضان ده كثرت ختم قرآن سبب
حسن خاتمه وايمان وباعث دخول وخلود دار الامان در توراة عزت
آيات ده مرجل بيان اجواد محرم حرم قربناه نجيًا ايله بوجمله مناداة
ونجوى اولنمشدركه بن امت محمده ايكى نور سرمد افراز وبين سائر الامم
مزيد تويد وكرم ايله سرافراز ايلدم كه اول ايكى نور تمام السرور ايله ايكى

ظلمت ودیجودن سالم وامین وریاض جنت ده نعیم بجنّته جدیر وقمین
اوله لو آولا نورِ اعظم قرءِ آنی آنلرِ ارزانی قیلدم تاکه تابش مشعلهٔ نور
ایله لیلهٔ دیجورِ کفردن خلاص اوله لو ثانیا نورِ شهرِ رمضانی
آنلرِ زینت واحسان ایلدم تاکه تاریکیٔ روزِ محشرده صدماتِ شرور و
شرردن نجات مناص بوله لو آنجاکه نور باشد ظلمت چه کار دارد

لطائف قشیریه ده که مجاریٔ کلامندن رغابِ سلامت وانسجام
جاری وپیکرِ حسن بیانی لباس تکلف والتباس دن عاری اولماغله سمی
مؤلفی مشکور درمذکور درکه فمن شهد منکم الشهر فلیصمه آیتِ معجز
نظامندن اثر بالصیام هم اهل ظاهر شامل ووافی وهم اهل باطن کافل
وکافی درصومِ ظاهری نوع واحد وکتبِ فروع ده مشروح ومشروع
اولدوغی اوزره فرضیتنی هر مؤمن موقن غیر جاحد دراما صومِ باطن
اوج کونه وهر بری بر مقامِ بلند ومنزلهٔ ارجمند دن نمونه دراولا اسلاک
دلِ پاک دروا ول دلِ نامعتدلی آفاتِ رآءِ پرمخافات دن وقایه دد
ثانیا روزهٔ روحِ مشروح دروا ول روحِ مستعدّ الفتوحی نورِ معرفت
ایله ظلمتِ جهالت دن حمایت درثالثا صیامِ سرّ بابرِ دروا ول سراپردهٔ
سرّی توجّهِ اغیار غبارندن صیانت دد

دولت شرف لقاست باقی همه هیچ بی روزه بدان دولت باقی نرسی

تنی پاک وتطهیر ایلمک آسان ویسیر دراما دلِ متوصّدُ الخیری
ملاحظهٔ غیردن امساک حالِ عارفانِ جلالک درحلق وحلقومی
مشروب ومطعوم دن کاه وبیکاه حفظ ونگاه ایلمک ضعفه وعجائز
دن روا وجائز در آما تعاطیٔ حرام دن کفِّ نفس حرامی ونزلِ الجوع طعا

V ۴ 74

الصدیقین ایله طبع باتلوینی اصلاح وکزامی ایلمك اهل قربتك پیشه و
دربتی در شهودِ شهر موجب صوم لله درکه واسطهٔ حصولِ مثوبت
وجزا در وشهودِ خالق شهر باعث صوم بالله درکه رابطهٔ وصولِ
قربت وزلفی در روزهٔ تنه هرکسك قدرت واستطاعتی وار در اما
روزهٔ دل حالِ مراقبه کاردر صوم لله رتبهٔ عوامِ خلائق وصوم
بالله درجهٔ خواصِ خالق در صحتِ صیام عوامِ بطن وفوج نافرجام
دن ازالهٔ مفطراتِ ثلثه ایله مشروط وسمندِ حروفِ دروننی
یوزبندِ امساك ایله مضبوط اولوب بو مرتبهٔ دنیه مراتبِ صوملك
ادناسی وصاحبی ادناس مفطراتی غیرناسی در اما صومِ خواص
ودروزهٔ اهلِ اخلاص بالطبع ایکی نوع در بری صومِ صلحا وابرار
وبری روزهٔ اتقیا واخیار درکه آنلرك شرطِ صحتِ صیام لری مشاهین
اعمالِ ناتمام دن حفظِ جوارح وارباب وسواقطِ اقوالِ نافرجام
دن اغضاءِ اعضا ایله تحصیل حرمتِ آداب در

هر عضو رابدان که بتحقیق روزه ایست تا روزهٔ تو روز بود نزدِ کردکار

ایکنجی صومِ صدیقان وروزهٔ مقربانِ اهل ایقان در بو قومك
شرطِ صحتِ صومی منظارِ دلِ بی غلی ازالهٔ زنگارِ شواغل ایله تبلنمك
وکاشانهٔ درونی غبارِ هواجس کوناکونه دن پاك ایدوب هر شیئی
که غیرِ حق وماسواءِ واحدِ مطلق درحرم آمن ولکن وسعتی قلب
عبدی المؤمن دن صدوصدم ودوامِ مراقبه ومحاسبه ایله خلوتخانهٔ
وحدتی خاشاكِ رؤیتِ تفاصیل کثرت دن سد وسدم ایلمکدر
لکن بو مرتبه هرکسك کاری وبو درجه هر اهلِ هوسك کرداری دکلدر

معجز نمایان سخن دن براهل لسان ولسن بو نظم حسن ایله اثبات صوم
معنوی وطالبان حقیقت روزه یی ارشاد صراط سوی ایلمشدر
روزهٔ خاصان نه همینت ویس بلکه بریدن بود از هر هوس
هرچه نباید که بجویی مجوی هرچه نشاید که نگویی مگوی
چشم مکن باز به نادیدنی گوش ببر دار ز نشنیدنی
دست مبالای بشغل دغل پای مفرسای براه امل
علم وعمل را ز ریا پاک کن بلکه دل از غیر خدا پاک کن
سلمی که کلام حکمت انجامی هر اهل حال وصاحب مقامك
مسلمی در دیمش که شهود ماه موجب صوم شهر وشهود اله موجب
صوم دهر در عامیان تبین خیط ابیض ما دن سواد شام شبیه المداد
وارنجه صائم لودر اما عارفان اول عمر بی ثبات دن آخر انفاس حیاتة
دك مقام صیام ده دائم قائم وهائم لودر
از آنخورد دنی لب ترنکرد عاشق بر بوی آن شرابی کورا طهور خوانند
شیخ شبلی نك که غایهٔ تصوف ده شیر عرین غرین اهل تصرف در
قدس سرهٔ اللطیف مجلس شریفنه برکمسه داخل وحاشیهٔ بساط نشاط
نماسنده ماثل اولدی درویشان زهادت نشان تناول طعامه
اشتغال وکلوا واشربوا ولا تسرفوا رخصتنه امتثال ایدی
شیخ کامل شخص داخل دن ازالهٔ دهشت واسبال ذیل رخصت
ایدوب بیوردی که کل اکل ده یارانه موافقت وموافق یکرنکی
واتحاد ده موافقت ایله اول شخص بی امنیت صومه نیتنی بیان
ونقدینهٔ معاذیری درمیان ایلدکده حضرت تسنیم جذبه سی

V o 75

سیخ ومسك وجدی فتح ایدوب دیدی که روزهٔ ابد صوم صوری
غیر ممتددن انفع واجدی وعند الله سبحانه ارفع واندی در
اول مرد بی درد ك سیل سؤال سیلان ونصف علم رغبت ومیلان
ایلیوب دیدی که صوم ابد و روزهٔ سرمدنه وجمله محصل وسیلهٔ
همت دوحهٔ توفیقه به طریق ایله موصل اولور شیخ عارف ناشی
شذاء معارف وطائف کعبهٔ لطائف اولوب دیدی که جمله عمر زود گذاری
یوم واحد فرض واجانب واغیاردن روزه دار اولمانی ذمتِ همتکه قرض
ایله که العمر کله یوم وللخواص فیه صوم روزهٔ تقوی که کزاتِ هوای
ماسوادن اوله امساکی ترکِ اغیار وافطاری مشاهدهٔ دیدار یار ایله
اولور یاطنت ازلوثِ هوا متبلی چون رسدت لذتِ الصوم لی
هرچه بدان شرع بشارت دهست ازهمه حق فی انا اجزی بهست
صوموا لرؤیته وافطروا لرؤیته حدیثِ عبادت مأثرنی اهل ظاهر رؤیت
هلال ایله تأویل وظاهردن عدم تحویل ایلمشلردر امّا شول محلده که
حدیثِ اهل دل درحقیقتِ معنی وجهِ آخر اوزره حاصل در یعنی تصادم
زجاتِ کثرت مانع شهودِ وحدت اولیان طائفهٔ علیهٔ مخابی ومجالی
خفیه وجلیه ده اظهار شوق وشره وبصر سر وبصیرت ایله مشاهدهٔ
نور لم اعبد ربا لم اره ایدوب یارواغیاردن غایت رقت ودلسوزه
ایله روزه لو تمشلردر محت سوادن وماء معینه قرین اولوب ترونه کم
کما ترون القمر لیلة البدر حدیثِ عالی قدره مظهر وعالم حقیقت ده
دیدهٔ بصیرت منقلب دیدهٔ سر اولمانی میسر اولوب شهودِ جمالِ خدا ایله
روزه کشا اوله لر

مَردِ عارف چو یافت لذتِ قرب | نه باکلش کشش کند نه تعب
اکل و شربش چه باشد انس بحق | دائم او در حقست مستغرق
لقمه از خوانِ یُطعِمُنی بینی | شربت از چشمه سارِ یسقینی

الآیة التاسعة

دولت آنوك که تواضعله مُدام | حضرت حقه ایده حالنی عرض
آخرت داری اولور آنلرکیم | لا یریدون علوا فی الارض

بو آیت مُعجز نمودن تتمهٔ قصهٔ قارون ده سرد و تبیین اولنان آیاتِ حکمت قرین دندرکه اول ممکورِ نانکور و کفورِ غیر شکور لا تنس نصیبك من الدنیا مرتبه سنه قانع و لا تبغ الفساد فی الارض نهیی زاجی و مانع اولمایوب اول قومِ شقاوت رقوم او زرینه زینت عالم فروز ایله خروج و بروز ایلدوکده حیوهٔ دنیایی اراده ایدن کروهِ آزاده یا لیت لنا مثل ما اوتی قارون آیتِ براعت مقرونی او زره بوشوکت و ابهتی رؤیه دن رشك برکه عظیم و کوبای انه لذو حظ عظیم اولدیلر بعده اناء دلِ تاری شورِ آیهٔ اذ بارِ غرض وکران باریِ غنا ویسار ایله سرزیر فخسفنا به و بداره الارض اولدوغندن لولا ان من الله لخسف بنا بناسی طرح و سینهٔ صبر و سکون لرینی ویکأنه لا یفلح الکافرون شمشیرِ تهدید فروغی جرح ایدوب تلك الدار الاخرة نجعلها للذین لا یریدون علوا فی الارض و لا فسادا و العاقبة للمتقین نظمِ مبینی ایله بودستانِ جمیل تتمیم و تکمیل اولنمشدر کبر و اعتزار و ارادهٔ علو و اعتزاز بزخرفِ نکوهیده و خصلتِ غیر حمیده درکه صاحبی عاجلا مبتلای سخطِ الهی و انه لا یحب المستکبرین نصِّ اعجاز قرینی او زره کرفتارِ اظفارِ دواهی

اولور برزهر زعاف وشرنك زؤاف درکه هرکیمکه اول ستم دن شمّ ایلسه
دنیاده فی الحال جانِ عزیزی ایله وداع وبدرود وعقبادده الیس
فی جهنّم مثوی للمتکبّرین قولِ متینی اوزره مأوی ومثواسنی بئس
الورد المورود ایدر

عیبست بزرك برکشیدن خودرا از جملهٔ خلق برگزیدن خودرا
از مردمکِ دیده بیاید آموخت دیدن همه کس را ونذیدن خودرا

نثر هر ذنب ومعصیتك تاوان وعقوبتی آخرته تأخیر اولنماق
جائز وروا لکن اهل غرور وسرور سریعًا کرفتار عطب وتوی
اولدوغنه سرّ وحکمت وسبب وعلت بودرکه کبریا وعظمت حقیقتهٔ
برحسب العظمة ردآئی والکبریاء ازاری مخصوص جناب باری درهر
جاکره وقاحت کار وعبد سوء بدکردار که اظهار کستاخی واعتدا
ومولای مجازی سنك ازار ورداسی ایله ائتزار وارتدا ایده
بهمحال غیرت سطوت ذی الجلال آنك جمعیتنی تارمار ونفحهٔ کبر
ونخوت اسباب مکنتنی عرضهٔ عارضهٔ دمار ایدوب ایوان
پرنقش ونکاری دست خوش صدمهٔ طمس وکار وبار
مصداق کان لم تغن بالامس اولور

بجنك دشمن اکر نیت یاورمن کس غرور دشمن دون یارویاورمن بس

نثر علو واستکبار متکبّر علیه اعتباری ایله اوچ قسمه منقسم
وهربری برسمت خاصه ایله متسم درقسم اول تکبر علی الله وبو
قسم اقطع انواع معصیت وکناه درو بونك مبداء ومنشای
محض جهل وطغیان وفرط نوك وخذلان در فرعون ونمرود

وسائر اهل انکار وجحود کبی که غایت کبر وعلادن کویای انا ربکم
الاعلی اولوب ضعف بشریت مانع دعوای الوهیت ایکن جناب عزتک
عبادت وعبودیتندن تأبی واستعصا واستفراغ جهد نفس
بد فرهاده تأنق واستقصا ایدر لوزمی انسان ضعیف وعبد
مملوک سخیف که داغدار وصمت وسمت لایقدر علی شیء وصحت
مزاج وبنیتی وابسته دفع فضلات وقوع دراولی برقطره نطفه
ناپاك وآخری برذره خاك تیره ناك اولوب خلاق زند کانی
فانی ده حامل رود ده وخوی وزخم خاردن ایریشن خار خاشاك
آزاری محتاج علاج وبرئ ایکن شقه بارکاه احدیته پنجه
کستاخی ووقاحت ایرکوروب ثیاب کبر وغرور ایله تغشی و
حمای کأس بأس وجود بی سجود لرنده تمشیتی ایده اول مقوله
مغرور بد طینتلك قدر ومنزلتی ابعد من مناط النجوم ایکن
اسفل من قعر النجوم اولوب عاقبت سربی دولتی حسام سرمدی
سام ایله بریده ومرغ باهوای دل ناتوانی کیف بدن کیفنه
پریده اولوز قسم ثانی رسل عظام وانبیاء کرام علی نبینا و
علیهم الصلوة والسلام تعظم وتکبر واول حضرات عالیانه ترفع
وتجبر درشأمت خودپرستی ونخوت ایله تاریکی شب جهالت
ده قالوب اشرف خلائق وعباده مطاوعت وانقیاددن تمنع
وابلیس نفس پرتدلیسی مغواه اضلال وتمرد ده تمرن ایله تعزز
وترفع ایدر لر نظم یمیل به الخذلان حیث تمیل نثر قدم تجاسری
اندازه ادبدن بیرون ولسانی حاللری کویای لئن اطعتم

بشرًا مثلكم آنكم اذًا لخاسرون اولوب نفوسِ زكيه يى استحقار واذرا
ونهايتِ بطر وغوايت لوندن اهؤلاء منّ الله عليهم من بيننا ايله كويا
اولماغه جسارت واجترا ايدرلر بو قسم مؤخّرك نوع آخرى شرفِ اهلِ
رشاد ومزيّت ورجحانِ ارباب استعدادى بيلوركن محضا معاصرين
واقرانك تميّز ورجحانه رشك وحسد وشاهراه انصافى خرسنكِ
اعتساف سدّ ايدرك منكرِ انبيا ومرسلين اولان اهلِ كبر وكين كبى
حميّتِ جاهليّه ايله انؤمن لبشرين مثلنا دامن كبر وراه زن وتميزِ رسل
وانبيا يوه كويانِ ان انتم الا بشر مثلنا يه مشيرِ انذره وحزن اولوب
حبِّ تزوّس واغتراز عنان اختيارلرينى سالب ونهادِ بى استعداد لرنده
آرزوى تقدّم واستبداد غالبا اولوز بوبكر داخى كبر على الله قريب ونزديك
وصاحبنك خانهٔ بى روزنِ درونى دود كفر ظلمت آندوده ايله مظلم وتاريك
در فلما جاءهم ما عرفوا كفروا به مزلقه سنه ساقط وقسمتِ عادله ان تيه بى
اهم يقسمون رحمة ربك مدلولى اوزره ساخط اولوب مدارعِ دعواى
مهترى يى تلبّس وتقدّم واعتلاى انبيا واصفيا دن تهجّم وتعبّس
ايدرلر عجاج عناد ولجاج لرى تلبّد وكمالِ غوّ وضلالله لرندن لاجهلا
بل عنادًا تركِ اطاعت وتعبّد ايدوب بركز يدكانِ بارگاهِ دنيانك تفوّق
ورجحانلرينى استبعاد ودعوتِ هدايته مسابقت ايدن فقراء مسلمينه
ازآءتِ چينِ جبين ايله قصدِ تذليل واستبعاد ايدرلر شول بناء
وثيقى كه بركشيدهٔ معمارِ توفيق دراراده هدم وتخريب وفرطِ حسد
وكين ايله اهل رشد وتمكينه طعن وتثريب ايدوب قطوفِ حرمان
دانيه وعما قريب مصداقِ هلك عنى سلطانيه اولدوقده هر برى

م

عُرضهٔ سهام اعتبار و مظهر سوف تری اذا انجلی الغبار نثر اولو قسم
ثالث تکبّر علی العباد و آنلرك ارادهٔ علو و فساد در نظم
وآن امرءًا دنیاه اکبر همّه لمستمسك منها بحبل غرور نثر و بو تکبّر
نفسنی استعظام و استکبار و سائر لری استهزا و استحقار ایله اولور
بر وجهله که صلحا و عبّاد دن ایا و عناد و غمط خواصّ عباد ایدوب اشراف
و کبرای ایله استصغار و استخفاف و آنلرك متابعت و مطاوعت لرندن
تبرّم و استنکاف ایدر بلکه مساواة و مقاواة لرندن دخی انف و عار و کبدی
هدف ناوك معرّت و عوار ایدوب استبداد ایله استعداد ایله ضحکهٔ انام
و داء بی دواء غرور و هوا ایله آغشتهٔ رذیله ء اثام اولور اگرچه بو
قسم قسمین سابقین دن اخفّ و ما فوقی اعتباری ایله انزل و اضعف در
لکن بو دخی سرمایهٔ ادبی اضاعت و باعث ادبار و وضاعت اولوب
ایکی وجهله ضرر عظیمی و کیفر بزرك و حبسی وار در بری بو در که التواضع
من اخلاق الکرام و التکبّر من شیم اللئام کلامی اوزره فی حدّ ذاته تکبّر
و عزّت و جبروت و عزّت قادر حقیقی دن غیری نارو اوسائر اهالیٔ مجد و
معالی مظاهر و افئدتهم هوا در خارجده مثالی شول بنده بد فعاله در که
عمامهٔ سلطانی برسر و لباجهٔ شاهی یی در بر ایدوب لامهٔ ملامتی لابس
و متکای زرکش سلطنته فضولًا جالس اوله نظم
خلافِ رای سلطان رای جستن نجونِ خویش باشد دست شستن نثر لاجرم
اول مقوله کستاخی بی عذر و ندامك شرّ شرّی متطاوئ و بیابان خزی
و خذلان ده بائس و بائرا اولوب خشوع و اخبات که جملهٔ واجبات دندن
ضائع و تلف و شمشیر ذلّ و تحقیره علف اولوب توحّش و تأبّدی مؤبّد

وجادهٔ عبادتی نا معبّد اولوز نظم

لا تغترر بغنیّ امطیت کاهله • فان اصلک یا فخّار فخّار •

نثر وجه ثانی خواص و قرابین سلطانی استرذال و آنلرك اوزرینه ترقع
واستقلال دراکرچه بونك درجهٔ کستاخی و وقاحتی سریر سلطنت ده
هدون دن اخف ودون درلکن بو داخی تخطئهٔ سلطانِ حکمومت رانه
سبب ولسانِ استهزا و وقیعت ایله جنابِ منیعِ سلطنته طعن وسبّت
اولماغین بو دخی مستجلب سخط وانکار فرمودهٔ نظم

دولت ندهد خدای کس را بغلط در نثر اسباب کبر وخیلا قسمتِ اخری
ایله درت قسم • وهر بری بر کونه رکاز ازه طلسم در اولا علم ومعرفت
ایله مغرور • وغرارتِ فضیلت ایله العلم نقطة پیشکاهنده دور اولما قدر
علم عالم آرا کو یا بر آهنین آیینهٔ بزرك نمادر ع
بیوك کوستر آدمی دائما نثر اکثر علما عزت علم و آیینش ایله تعزز
واستعظام نفس بدمنشی ایله تقزز • ایدوب عوامِ اناما متهان
واستخدام ده اجبار واکراه • وبهائم بی خبره نظر ایدرکبی نکاهِ حقارت
واستکراه • ایدرلر نظم باهم چون خاك زمین پست باش
وزهم چون باد تهی دست باش نثر نفس پر غرور لرندن معالی
امور ده تیقن استیهال وسایر لری اذدرا واستجهال • ایدوب
مؤتنفاتِ اوقات ده آنلره نوع نوازش والتفات ایلسه لر تحمیلِ
منت • ومبادأةِ سلام • ومباشرةِ کلام ده بخل وضنت ایدرلر وآنلر
طرفندن ظهور ایدن ترِ موفوره ترکِ مکافاة • ومغادرتِ مبادرتِ
دوستی ومواظبة ایدوب هرحالده مطمح مافی البال لری ارادهٔ علو

وفوق وتليل قدر جليل لرى جل عمرو عن الطوق اولوز جبابره علمادن
هر اسير نفس وهوانك كه دامن همتى لوث وصمت كبر ونخوت دن پاك ومنزه
درونى پرتو انوار هدايت ايله روشن وتابناك اولمايه نفحه ء انتهاب
اولان عاريتى اسباب ايله مباهات وافتخار وترك اصطناع ومكومت
ايدنلره حقد وعداوتنى ابطان واضمار ايدن علماء ممتاز دن آزكمسه
اولوركه آفة العلم الخيلا غائله ها ئله سنه واقف وعالم وآفت
مخافت علو وغلودن خالى وسالم اوله زيرا علم وفضيلت جهتندن
عندالله عزوجل اشرف كرامت وعمل در نفس ناسپاسى فوق ناسوده تصور و
تخيل وبين الاكفاء كذويه اثبات تميز وتزيل ايدوب تاره امردين ده كندوبى
نجبه اصحاب يمين بلكه بالاتشين رتبه مقربين بيلوز انجام كارنا معلوم و
سر عاقبت پوشيده ومكتوم ايكن خير الماكرين كه مكر حكمت قرينده امين
وغفلت غافره استيلاسنه شايسته وقمين اولوز وتره اخرى امر
دنياده رعايت واكرامنى ذمم انام ده مفترض وواجب وترحيب
واحترامنى ضربه لازب بيلوب تعظيم وتوقيرده نوع مساهله وتقصير
ايدنلره تعجب وحرم سراى خلوتنده استتار وتحجب ايدن علم انفس غائب
واشرف عطيات ومواهب ايكن علماء سوء بدسيرت نشانه هوان
وذلت اولدوقلرينه سبب وعلت بودركه اكثر ناس جدل وفلسفه
ايله استيناس وعلم اندك منفعت بسيار مضرته تضييع انفاس ايدوب
سرچشمه معارف الهيه دن ارتشاف وبيان حسن بيان دن يوانع
نكات لطاف اجتناوا قتطاف اتمشلر ايكن آرزوى تروس وبناهت
وطمع خام تفوق ووجاهت ايله هربرى مبتلاى ذيله غرور

وطفل دل مائل السفل لرى آفاى ء افانين متاع فانى ايله فرح وفخور
اولور ياخود علم وكماله مثابرت واشتغال ايدن خبيث الدخله ومعيب
الباطن اخلاص نيت وامحاض طويته غير فاطن اولوب علم ورشادى
آلت فجور وفساد اتمكله خبث دروني ازدياد وكتب محرمه الانتفاع دن
التقاط كلمات ممنوعة الاستماع ايله مواد عتو وعنادى اشتداد بولور
بوسبب ندركه قدماء علمانك خطر وحذر لرى ممتد وبيم تطرق اعجاب
دن قلق واضطرابلرى مشتد اولوب حتى حضرت حذيفه رضى الله تعالى
عنه بردفعه صلوة مفروضه يى اقامت واصحاب طاعت دن برجماعته امامت
ايلدى بعد اداء الفريضه اول قومه خطاب وندا ومكنون درونى ابدا ايدوب
ديدى كه بعد اليوم امام آخر ائتمام ياخود وحدانا اقامت صلوات
تكبيرة الافتتاح ايلدكده نفس خودنما بومعنايى القا ايلدى كه تحمل
امانت امامته بندن احق وبو قوم هدايت آرا آرآسنده بندن
اعلم واليق اولمادوغندن امر امامت بنده قرار كثير وليؤمكم اقرؤكم
فرمانى اوزره كاربيشوايى بكا انحصار پذير اولمش اوله پس هر عالم الادم
دركه مجرد وعاء علم وفضيلت اولدوغيچون جناب عزتنه تشكر وخطر علم بى
عملى تذكر ايدوب ارادهٔ علو وفساد پيرامن فؤادنده دوران وطوفان
غرور تنوير درون بى نورندن فوران ايتميه زيرا عالم ده برعالم يوقدركه
حقنده احتمال سوء خاتمه جائز اولمايه وجهاندن برجاهل نهان بولنماز كه
فضل بى علت لايزالى ايله پيشكاه هؤلاء فى الجنة ولا ابالى دن امكان
صفح وغفرانى جائز اولمايه بلعكس باعور اكه كمال علم وتقوى ايله كبراء بنى
اسرائيل دن برعالم نبيل ايدى حد حد ادب دن تجاوز وامر كستاخى

عرس

م

٤

وعدم مبالاة ده تجوز ايتدوكيجون سطوت يد كليم على نبينا وعليه الصلوة
والتسليم ايله لباس ايمانى سلب ومصداق قصه كمثل الكلب اولكوعلى ايله
عمل اتميان علماء بحث وجدل حقنده ايراد اولنان احاديث صحيحة الاسناد
دندركه يؤتى بالعالم يوم القيمة فيلقى فى النار فتندلق اقتابه فيدور به
كما يدور الحمار بالرحا فيطيف به اهل النار فيقولون مالك فيقول كنت
آمر بالخير ولا آتيه وانهى عن الشر وآتيه سبب نادر تقشف وترياضات شاقه
ده تعسف درافراط جوع وسهر ايدنلرك اكثرى حلية سداد حال ايله حالى
ورذيلة غرور دن خالى اولميوب آبكينه سراى عفتى سنك خودبينى وغرونت
ايله شكسته وعفريت هوا مسند سليمان عقل ده نشسته اولور بعض اهل
رياضتك نوك حماقتى برمرتبه يه منتهى وكوب دل مكروبى زلال
انصاف دن برو جهله تهى اولوركه خلقك راحت وايتساع
وعجز وانتفاعنى كندو كرامتنه حمل واشتات مواهب و
مصائب لريني شمل ايدوب كذوبى آزار واذرا وتنكناى عنايه
الجا واذرا ايدنلوكرفتار چنكال منون وشعوب ياخود تجاذب
بلايا ورزايا ايله رد كردهٔ قبائل وشعوب اولسه لرفى الحال دعواى
كرامته اسراع ورماح خودفروشى به اشراع ايدوب خشكى زهد
بارد ايله كانون دل بى مواردى پرآتش وقبهٔ دماغى خيالات باطله
به معششش اولمغله لسان حال بلكه لسان صريح قال ايله احباب
وذوى ارنه اشعار ايدركه اولمريد ومنكر غير مريد كندويه اهانت بلكه
ترك توقيرواعانت ايتدوكيجون كرفتار سخط وعطب ودور ماندهٔ عتبهٔ
عتبا ولمشاوله اول شخص سخرهٔ نفس وشيطان بود كلودرك واذعان

اتمکه فجرهٔ کفّاردن نیجه اشی‌ارانبیاء کرامی ایجاع وایلام اتمش ایکن امتحان
خانهٔ دنیاده طولِ اعمار وطولِ ویسارایله مُمتّع وبرخوردار ودرختِ سخت
بخت لری پُربَرك وبارا ولوب بلکه نیجه سی‌دِرْع توبه وانابت ایله تدرّع وثمرِ
خوشگوارِ هدایتدن تجرّع ایدوب فضلِ بی علّتِ ربّانی ایله دارالسلامُ
مُسلّمانی یه داخل وسعادتِ دارینه فائز وواصل اولدیلر واذاوظرار
ایدن اشراری انتقاد وقصدِ بخیش وانتقام اتمیوب هِدِقومی انهم لایعلمون
مضمونی پیش نهاد وانواعِ مُواسا ایله احسن الی مَن اساقول روان
آسایشی یاد ایلدیلر کویا سخافتِ رای فتنه زا لرینه نفسِ بد فرمانی
اصفیا وانبیادن ارفع وافضل وتصدّیٔ آزارایدن اشقیا وفجاری
کفّاردن اخسّ وارذل بیلورلر کرامات اولیاکه تلوِ معجزاتِ انبیادر
علی‌ارواحهم تحفُ التحایا صمیم فؤاددن اعتقادی عقائد
دینیه وضروریاتِ یقینیه دن اولدوغی مقرّر وشیوع ووقوعی
ادراكِ اوّلیاتدن ظاهرتر درلکن بومقامده وجهه کلام تردامنان
مغرور ومُدّعیانِ بیخبر ممکور درکه مع النقصان دعوای کمال وتکمیل
وکندو بارلرینی کواهلِ خلقه تحمیل ایدرلر عارفِ ربّانی وعالم صمدانی
اولدرکه بر فقیر بی سروسامانی یاخود برآلوده دامانی کوردکده خاطر
پُرنورینه خطور ایده که احتمال دربو شخص بدحالك نهادنده برنیکی
مادرزاد اوله که آنك سببی ایله دائم خصال ومَشائِن خلالی معفو
ومستور اوله وجائز درکه بنم طینتمده فساد وخبال وبونك امثالی
برخُبثِ باطن کامن اوله که آنك واسطه سی ایله صحیفهٔ کاروبارمه رقم
ادبیار منمُوق ومسطور اوله زیرا جنابِ قادر صورتِ ظاهره ناظر اولمایوب

بلکه نظر کاه الٰهی کاه قلوب بندکان آکاه در وخبث مضمرك خود اقطع
واضحی عجب وغرور وکبر وخیلایه مبتلا اولان اهل نفس وهوا خطیرة قرب
دن دور در روایت درکه بنی اسرائیل دن برشخص رذیل که کثرت فجور وسیل
ایله خلیع بنی اسرائیل ویکله شهیر وتعاطی واستجرار اوزره ایله مجاهرت
معصیته جهیر ایدی ناکاه الم یأن للذین امنوا ان تخشع قلوبهم لذکر
الله پیشکاه هندن برلمعهٔ باطن فروز شروق وبروز اتمکله برعابد پرهیزکار
نادی پرانوار نه دخول وخدمت باموهبتنده انتصاب ومقبول ایدوب
دیدی که هم القوم لا یشقی بهم جلسائهم کلام سدیدی امید درکه
سبب غفران وشکر نعمت مجالستی مزیل وصمت عصیان اوله اول عابد
مختال بوحالدن ابراق وارعاد وبونك کبی فاسق نه لائق درکه بنمله همراز
ومرافق اوله دیوب مجلسندن طرد وابعاد ایلدی اول عصر کثیر الاجره
واضع نواهیس رسالت اولان رسول صاحب شریعته نی حرف وصد الهام
وایحا اولندی که بوایکی شخص بوالعجب کردار حوالهٔ انجام کاری احاطه
واکتناف واعمال طی اللر نبی ایتناف ایلسونلرکه اول خلیع العذارك
عثرات با اعذار نبی تواضع ومسکنتی جهتندن اقاله واول مغرور نبی
خوف ونالهٔ نك اعمال چندین ساله سنی احباط وازاله ایلدم حفظه
اخری اولان روایت اخری ده کلمشدرکه برشخص نی حادب لا ابالی مشرب
تخطی خطهٔ خطأ وعباد بنی اسرائیل دن برعابد جلیلك رقبه وتلیلنه
حالت سجده ده وطأ ایلدی عابد خشك دماغك سینهٔ سکون
وفراغی چاك وبوحالت بملالت دن مضطرب وغضبناك اولوب
دیدی که ای کستاخ بی حیا تولهٔ ازدرا وصفع وپای غوایت پیمالکی

کوزدن

كردنمدن رفع ايله كه قسمًا بذاته الاسنى كه منتقم بى همتا سنك بو
زلتكى مغفرت محال ومبوّء ومنزلك درگاه اصحاب شمالدن بو آشناده
عالم بالادن برخطاب وندا كلدى كه ايها المتأنى على الله جبر وآكاه
اول كه خداى بى نيازسنك بو غرور واغراز وكى سبب خود جحيم واول
اسير هوايى توفيق لكل امرئ ما نوى واصل جنات نعيم ايلدى بوسبب دندر
آكياس ناس خوف وهراسدن خالى وخاوى واسباب امن خاطرى جائز
وحاوى اولمز لرصرح ممرد معرفتك سلمى اولان عطاء سكى بر وجهله
كسر نفس بدكار واظهار مذلت وانكسار ايدرايدى كه هرقچنكه بادجهان
آشوب آسوب ياخود رعد وبرق بيم انداز غرب وشرقا ولسه احبابنه
توجيه خطاب ايدوب ديرايدى كه بوزواجر وعيد وانذار نبم شامت
نفس بدكارمدندر بن ساكن حفرة كون وعازم عالم برزخ وقبور
اولدوكمده خلق عالم وافراد بنى آدم بومقوله قوارع منذرات دن
خلاص ونجات بولورلر وصواعق عذاب وانكال دن فارغ البال اولورلر
سبب ثالث شرف نسب ايله افتخار واصالت نسل وحسب ايله تعزز واغترار
در بوداء راحت زدايه مبتلا اولان اولا بو معنايى پيش نهاد سويدا يلديه
كه اصل خلقت ونهادى نطفة بدبوى وآباد واجدادى تراب تيره روى
در ونطفه دن انتن واقذر وتراب دن اذل واحقر بر شئ كمتر بوقدر
نسب وتبارى اعتبار ايله مباهاة وافتخار فى الحقيقه آخرك كمال و
هنرى ايله مبتهج ومسرور وثوب زور ايله فرح وفخور اولما قدر
احتمال دركه تبختر واختيال ايلدوكى آبا واجداد ناسداد ينك روح منكسر
وقالب مدنس لرى نامهذب وحفرة نيران ده انواع خزى وخذلان

حم

ایله مُعَذَّبا ولوب فرضا هَول عِقابِ نِحانتهادن خلاص ورَهابولماق
تشکّلِ صُوَرِ کلاب وخنازیر ایله اشتراط پذیرا ولسه انحَس وانجَس
حَیَوانِ بَدسیرت صُورتنه حُلولی طوعًا لا رَوعًا اختیار وقبول ایدر
وکم فی حجاب الارض من حَسَراتِ مطمورِ سینه رَمیم زشت بلکه درکات
لَظاده فحم وکُلخَنت اولان اشخاصِ بی اِخلاص ایله تکبّر وخُنثَ وانه عجب
وَضعِ جاهلانه درخصوصاکه دُنیا وعُقباده مابه الافتخار اولان
تقوی ودین ودینك اساسِ رکینی خود تواضع ولین دراصحابِ زُهد
وتقی دن نیچه مَردِ خدا افعالِ ناسَزادن مُبَرّا اولماغله مُدّتِ اعمارِ ناپایدار
لرنده کاتبِ شمال صحیفهٔ اعمالرینه برخطیئه وتقصیر کتب وتحریر اتمامش
ایکن مزید ذُعر وهراس وشدّت اِحتراز واحتراس لرندن یالیتنی کنتُ
طائرًا هَواسنده پَرواز وتحریك بال نیاز ایله پیشگاهِ شرفِ انسانیت
دن میانه خانهٔ حَیَوانیّته تنزّل بلکه بعضِ آخری یالیتنی کنتُ بُثَیْنَةً مقامی
ایله پایین بُنیهٔ جمادیته تسفّل ایدوب هَول وفَزَعِ مُطّلع دن امیدِ خلاص
وکشاکشِ عذاب سرمد ونکالِ مخلّدن رَجاءِ اِنملاص وانفلاص ایدرلر
ایدی فرداعُصاة راجُبّدُوزخ درآورند ظاهرشود مزیّتِ حیوان برآدمی
پس آنلرك خِلالِ باختلال لوندن خالی وعاطل اولان باطل لوبدن
نیکوکارلرینه تشبّه وتقیّل وپندِ سودمندِ نصحایی محفوظ صوانِ تقبّل
ایتیوب مُجرّد آنلرِ انتما ونسبت ایله غرور ونخوت عجب سفاهت وغیرك
انتظامِ حالی ایله ادّعای رفاهت درسببِ رابع مال وجمال وکثرتِ
اتباع وعیال ایله تبختر واختیال دراشیاءِ مذکوره خارجةٌ عن الذّات
اُمورِ بی ثبات دربرخصلتِ وَشیکةُ الانفساخ ایله نه وجهله تکبّر

وانتفاخ ایدرکه دست زدهٔ سُرّاق ودُزدان وپایمالِ اختیالِ حدثان
اولماقدن امین ودَوام وقوامه شایسته وقمین اولمایه اکر راکبِ
عشوهٔ عِشوه ونازاولان محبوبِ طنّاز برکُون مهموم ومخموم وسُخونتِ
تبِ تعب ایله موعوك ومحموم اولسه طرآءتِ اعضاسی فسادِ سماجته
مُبدّل وجُزئی آبله وجُدری ایله وضاءت حسن عالم اراسی مُتحوّل اولوب
بلکه درُونده مکنُون اولان فضلات واقذاری مُلاحظه واِدکار
ایلسه کندُوحسنِ مُستعارندن عار وتزویق ظاهریدن ندامت وسآمت
اظهار ایدر وبرهفته تنظیفِ بدنِ نازکنی تارك اولسه رُخهٔ تنی مِسك
اذفرایکن مَسكِ اَذفَر وتغیّرِ نکهت وصُنان بلکه کراهتِ مُخاط وذُفران
ایله جیفه دن انتن واقذر اولور فی الحقیقه کالبدِ بدِ انسان مزبلهٔ
مُزیلة الصفا وعلی الاستمرار حامل نجاسات واقذار اولدوغی عدیم الخفا
اولوب هرکسکه بادکشِ قاذورات ومزابل درتُندبادِ کون وفساد
ایله شُکوفهٔ کهجهٔ مکشوفه سی ذاوی وذابل در

تن همی نازد بخوبی وجمال — روح پنهان کرده فرّو پَر وبال
کُویدش ای مزبله تو کیستی — یك دوروز از پرتو من زیستی
غُنج وناز ت می نکنجد درجهان — باش تاکه من شوم از تو جهان
کَرْم دارانت تراکوری کنند — طعمهٔ موران ومارانت کنند
بینی ازکَنْدِ تو کیرد ان کسی — کُوبه پیشِ تو همی مُردی بسی

عُلوّ وفسادك اساس وبنیادی عُجبِ خود پسند واعجابِ
نفسِ پُرکزند درحقیقت عجبِ استعظامِ نفسِ نافرمان ونعمتك
مُنعِم حقیقی یه اضافتی نسیان اولوب زوالِ نعم دن امن وغفول

وكمالات وهميه يه ميلان وسفول دراكر عند الله سبحانه كندويه مكانت
وسمو مكان ظن وحسبان ايدرسه آنك نامحدود دلال دركه حقيقتده اذلال
در بعض اخبارك اخبارنده كلمشدركه مدلك صلاتي جانب سماوات اعلا
وارتقا بولمان وبلاى سرير شرندن يوقار ومرتفع اولمازدلاله بونكله
استدلال اولنوركه رد وتاخير دعاء يى تاثيرندن استعجاب وكندوه
ايصال اذا واطالهٔ لسانى بذا ايدنلرك عدم نكال واستقامتى
حالندن استغراب ايدراكرچه عجب خبيث مايهٔ كبر وغرور ومادهٔ حادهٔ
جميع شرور در لكن كبر متكبر عليه اقتضا وآخرك لصوق ولحوقى
استبدعا ايدوب عجب انفراد واستبداد اوزره مقصور ويكتب
رجل فى جريدة الجبارين ولا ولاية له ولا حكم الا على اهل منزله
فحواسى اوزره ساحهٔ انتظامندن آخرك انضمامى دور دراكر عجبى
بطش وتوان وكثرت اموال واعوان ايله اولوب داخل اختيار
اولمايان اشياء كم اعتبار ايله اولورسه محض بلاهت وبلادت وضع
وعملنك مدخلى اولمايان امور ايله منتفخ ومسرور اولمق عين غبن
غباوت در بلكه يعجبنى بغير استحقاق اكارمت وارفاق ايدن قادر على
الاطلاق اولوب بومعناى ناكزير ده تعميق وتفكير ايليه كه بواشياء
خاطى فريب عما قريب كناره نشين كنكرهٔ زوال ونفاد وادنى مرض
وسستى ايله بناء ناستوار تندرستى برباد اولوب جمله كاروبارندن
تهى دست ومن سام بنفسه فوق مايسامى رده الله تعالى الى قيمته
صدمه سى ايله شيشهٔ تدبير واندىشه سى شكست اولوراكر علم
وعمل وفلسفه وجدل وسائر تحت ستائر اختيار واختباره داخل

اولان امورِ باطل نفسِ بی حجابی اعجاب وکمالات وهمیه تغریر وارحاب
ایدرسه همیشه تدبّر واندیشه ایلیه که اول اعمال واسباب وتیسیرِ
امورِ صعاب تحریکِ عضو وقدرت واعمالِ قصد ومکنت ایله اولمشدر
وبو اداواتِ کوناکون والله خلقکم وما تعملون مضمونجه اوزره باسرها
مخلوقِ جنابِ خدا اولوب انسانِ ضعیفی خلقَ لکم ما فی الارض جمیعًا
تشریفی ایله بلند مقدار واعمالِ شاقّه اتیانه تمکین واقدار ایلمشدر
جنابِ عزّت که اعطاءِ استطاعت ایدوب تسلیطِ دواعی وصرفِ موانع
ودواهی ایده آندن ظهور ایدن شئون وامور فعلِ ضروری وفاعلك
کذویه اثباتِ قدرت وطائلی امرِ صوری اولوب لکن وما تشاؤن
الا ان یشاء الله مدلولِ دلجواهی اوزره مشیّتِ یزدانه مطابق وحسبان
اولانی ظاهر وعیان وخلافِ مقدور اولان اشیا وامور پسِ پرده
عدم ده متواری وپنهان اولور مثلا بر سلطانِ ذی شان مفاتیح
خزائن واموالنی بر عبدِ مقرّبِ با اقبالنه تخصیص واول خزانه دن
اخذِ تفاریقِ بیکرانه اذن وترخیص ایلسه اعطاءِ کلید ومفتاح واخذِ
اموالِ مخزونه یی مستباح ایلیان داور حاتم جنانك جودِ بی حسابندن
شکفته واستعجاب اولنور یوخسه کندو اخذ واحراز وجمع وافراز ندمی
اعتزاز واهتزاز اولنور بعد التمکن اخذ وانفاق ده نه شرف وکمال تصوّر
ومالِ مستعارِ بی اعتبار ایله نه کونه تعلّی وتصدّر اولنور علم وکمال ایله
عجب ودلال ایلیان نیچه غافلِ نامنتبه وشخصِ معجبِ به فرطِ خود بینی
واعجابندن استغراب ایدرکه کندو علوم وفضائل ایله ملی ونقائص
ورذائل دن خلی ایکن سرکشتهٔ قفار افتقار واکثر جهّالِ بسطتِ جاه

ومال ایله واصل یسار غم کسار اولوب جهلایه توسیع دائرهٔ نعمت و
کندویه بخشو قسمت افتقار و قلت اوله

ذو العقل یشقی فی النعیم بعقله واخو الجهالة فی الشقاوة ینعم

اول مغفل نادان بود کلو ذرکه واذعان امتزکه سابقهٔ خدمت
واستحقاق واهلیتی یوغیکن بلا سبب علم وادب اجزال واحسان
واول غنی غنی داخل حرم حرمان اولوب لباس تقوا سی اعیت
مذاهبه سرینجه سحایله مزوق وهر جاهل ذاهل مجدود ومرزوق

اولدوغی کندویه محض فضل اکبر اولدوغی مقرر در

وما الجمع بین الماء والنار فی یدٍ باصعب من ان یجمع الجد والفهم

پس بو عطیهٔ کبرایی موهبهٔ اخرایه وسیلهٔ استیهال ومدد
ظن وعد ایلمك غایت غوایت ونهایت غباوت در

ان کنت مستویا فحظك ناقص ابدا وان اخطأت کنت مصیبا
کالنقص لیس یبین معنی نقشه حتی یکون بناؤه مقلوبا

بلکه ذکا وغنا کندو وجودندن جمع واهل جهل دن بوایکی
خلت بی علت قمع اولنسه جای تعجب ومحل استدراك وتعقب ایدی
اهل خرد ولبك استغراب وتعجبی فضل بی تناهیٔ الهی دندرکه علم وهنر
وعقل منور اعطا وارشاد وطاعت وعبادته توفیق وارشاد ایدوب
بغیر استحقاق بود کلو ارفاق واشفاقه مظهر وجاهل بی خطر بلا
جریمه خذلان وحرمانه مرجع ومقر اولمشدر

الضب والنون قد یرجی اجتماعهما ولیس یرجی اجتماع الفضل والادب

بو معنایی یقینا شهود وراه انتباه ده بذل مجهود ایلدوکده

وجه دنیام

وُجُودِ ناسپاسنه فی الجمله تنبّه وهراس اِستیلا و مرارتِ فاقه وقلتی
نُوشِ داروی صبر سکینتا ایله اِستحلا ایدر عُلُوّ وفساد ک اعظمِ موادی
طلبِ مال وعلادر که رأسِ کلِّ خطایا در زمرده ، دیلک اعدا اولمجق
اشیایه ربطِ قلب وعرضهٔ خلاقت وبلی ودستخوشِ کشاکشِ
بلایی جلب ایلمک مخالفِ عقل ونقل وبو بابده دلیلِ صواب حدیثِ
حُبُّ المال والجاه یُنبِتانِ النفاقَ فی القلب کما یُنبِتُ الماءُ البقلَ در

از الوهیّت زند در جاه لاف — طامعِ شرکت کجا باشد معاف
بیخ وشاخ این ریاست را اکر — باز کویم دفتری باید دکر

حُبِّ جاه ومالک تبعه ونکالنی لسانِ حکمت مُعلِم واهلِ
درک وعرفانه نذیرِ عریان تهدیدِ حدیثِ ما ذِئبانِ ضاریانِ اُرسِلا
فی زریبة غنمٍ باکثر فسادًا من حُبِّ الجاه والمال فی دینِ الرجلِ
المُسلِم در

زلّتِ آدم ز اشکم بود وباه — وآنِ ابلیس از تکبر بود وجاه
لاجرم او زود استغفار کرد — وآن لعین از توبه استکبار کرد
حرصِ حلق وفرج هم از بدرکیست — لیک منصب نیست آن اشکستکیست

حقیقتِ جاه که مُلکِ (قلوب) ودستگاه دُر ذی جاه ووجاهت
اولان اهلِ نباهت قلوبِ صغیر وکبیری تسخیر ایله اصنافِ عِبادی
حسبَ المُراد استخدام ومائلان سریرِ فلک مثال تسنیمهٔ مباغی وآماننده
تحریکِ نوازعِ اقدام ایدوب هر کردار وکفتارینی پسند واستحسان
وثنا ومدیحنده بیانِ صریح ایله اطلاقِ لسان ایدرلر نته کیم معنای
مالِ ملکِ دراهم واسباب درکذلک معنای جاه وجلال ملکِ
قلوب والباب در لکن جاهک قدر وقیمتی اوفر ومالِ بی مآل دن

اَعَزّ ومحبوب تو در زیرا جاه ایله مالله توصّل عکسنه توسّل دن اهون وبیت
مالِ وشیکُ الانتقال هر حالده اوهن در شول جهتدن که جاه سرقه
واغتصاب دن مصون وعروضِ عارضهٔ تلف وانتهاب دن مکلوء
ومأمون در وبونده برسرّ آخر دخی مکتوم ومضمر درکه جاه ومنزلتك
حقیقتی کبریا وعظمت ونتیجهٔ صفاتِ الوهیت در زیرا روح روانك
امر ربّ مستعان ایله مناسبتِ اکیده سی ومؤانستِ عتیقه وعتیده سی
واردر اکابناءً هر نفس ده حبِّ تفرّد واستبداد وانار تکم الاعلی عوانه
استعداد واردر لکن اعوان وانصارك عدم مساعده سندن وادواتِ
مکنت ویسارك مباعده سندن نفوس سائره ده بو دعوای نهان وفرعون
مهان ده آشکار وعیان اولمشدر

شکر کن ای مرد درویش ار قصور که ز فرعونی رهیدی وز کفور
شکر که مظلومی وظالم نه ای ایمن از فرعونی وهر فتنه ای

کمندِ ادراکی کنگرهٔ عالم پاکه نارسیده ونخجیر تسخیری دام اقدام
دن رمیده اولماغین حقائق اجرام علویه نك اطلاعنی اشتهاوادراك
ماهیّاتِ موجوداتك عدم فواتنه سعی نهایتنه ایدر زیرا علم نوع استیلا
وبرکونهٔ استعلادرشه کیم کلماتِ سنیهٔ حکمیه ده بوخبر شارد واردرکه
من عجز عن وضع الاشیاء العجیبة تشتهی ان یعرف کیفیة الوضع علم نافعك
علامتی وشرورِ غرورِ دن نشانهٔ سلامتی بودرکه ثمرهٔ علم وسدادی مزداد
اولدوقچه من ازداد علمًا ازداد تواضعًا فحواسی اوزره سر بر زمین وعجب
درعنایی وخیلا وخودنمایی دن سالم وامین اوله والاکثرتِ علم ودها ایله
جبابرهٔ علمادن اولورسه لاتکونوا جبابرة العلماء فلا یبقی علمکم بجهلکم

مغراسی اوزره درخت علمی بر و نفعندن ضرری اکثر اولوب دیدهٔ امیدنه
غبار خسران پاشیده وحرف مثوبتی کزلك احباط وابطال ایله تراشیده اولور

دریغیت باسفله کفتن علوم که ضائع شود تخم در شوره بوم

الایهٔ العاشره

سر فرو ایلمدم دنیایه حق بکا کنز قناعت ویره لی

اعتمادم بنم اول حضرته در الذی اطمع ان یغفر لی

بو نظم کریم حضرت ابراهیمك علی نبینا وعلیه الصلوٰة والتسلیم کلام معجز آیتینی نقل وحکایت دراکرچه اول حضرتك احوالی یا عبرتی ضمن آیات سابقهٔ الروایات ده بسط وتفصیل ومیدان خضیلهٔ بیان ده اذیالی اسالیب مقال مدّ وتطویل اولمشدر اما جناب ابو الانبیادن سنوح وظهور بولان تعاجیب امور عداد هندسهٔ فهم دن بیرون وعقد محاسب وهم دن افزون اولوب بو بابده مجموع اقاویل عبرت مآبی اطاله واطناب خارج صدد کتاب اولماغین مبانیٔ تطویل باطائل مدّاعاه وللکرام من التطویل تصدیع معناسی رعایة

اولمشایدی عنوان آیات معجزقرین سرلوحهٔ فانهم عدوّ لی الا رب العالمین عنونه وتزیین اولمناغله وجه ومناسب ولازم ولازب درکه اول صاحب خلّت خلتنك هنکام ضرورتده مصادم ومصادف اولدوغی الطاف ولطائف ایله کلك دربار زرفشان رقمی

وایوان حسن بیان اواهل نکات ومزایا ایله معمور وسمی اولمه

دانا که نشان پاستان داد زین کونه طراز داستان داد

که حضرت ابراهیمك دار الملك قلب سلیمنه طوارق ضروریات بشریه هجوم

وعَيْن اَوْبَه وتَوْبَه دن سِرِشكِ سَأمَت وكَآبَت سُجُوم ايدوب خاطر جمعيت
مَظاهرلرى مُتَوَزِّع ورياش حُضُود وحبُورلرى مُتَمَزِّق اولدوقدە فى الحال
جانبِ فردِ مُتَعَالە لِكُلِّ اَمرِئٍ من دَهْرِهٖ ما تَعَوَّدا مُؤْذاسى اوزرە
تَوجيهِ قالب وقلب وخَلوتخانهٔ دلِ غيركُسِل لرندن خاطرهٔ هَوانى سِوايى
سَلبْ اِتمكلە جملە مَآرِبِ مُعْضَلە ومقاصِدِ مُشكلە لرى بُعدَ المشرقينايكن
آسان وهَيِّن وغُمْدانِ دِلِ غَمْدانى تماثيل واَشكالِ تفويض واتِّكال ايلە
پُرزِينت وزِيْن اولوردى برهنكامِ نُزهَتِ نشان دە كە تَزاحُمِ ضيف ومهمان
ايلە باردان ومَزادە زاد وزَوادَە دن تَهى ودَارُ الاِضافە نهايت تنكى
واِضاقەيە مُنتَهى اولمش ايدى

وقد يقصُرُ القُلُّ الفَتى دُوْنَ هَمِّهٖ وقد كان لولا القُلُّ طَلّاعَ اَنجُدِ

ديار مصريه دە حضرت ابراهيمك برصَديقِ حميمى ساكن وثاوى واسباب
ثروت وَيَسارى جامع وحاوى اولوب كاهْ وبيگاه اول صديقِ مَكرمت
پناه دن استقراض وبَاغِئٍ دَغْدَغۀ دَرُونى سَيفِ توكّل وسُكُون ايلە
استعراض ايدردى محتاج اِستِيلاف واِستدانە واقتضاى بشريت
وابستهٔ استغانە واِستِعانە اولمايغين اول خِلِّ بى غِلّە استقراضِ غلّە ايچون
مُراجعَت وبسطِ وثابِ مُلاطَفَت ايدوب يُعرَفُ كَرَمُ الرَّجُلِ بكثرة دُيُونِهٖ
فحواسى سَماحَتْ مصُحونى طِى مكتوبدە دَرْج وملحِ اُجاج احتياجى عَذْبِ
فُراتِ التفات ايلە مَزْج ايلدى سُفَرآءِ سُفّار وسَفَرهٔ طَوامير اساطير واَسفار
قطعِ فيافى ومَراحِل وطَىِّ مَوامى ومَنازل دن صكره جاى معهودە اِناضهٔ
ركائب ومنزلِ خَدِينِ مَوْعُودە اِجمامِ جنائب ايدوب

بَاظِهارِ حاجت چه حاجت كه داند ضميرِ تو ما فى ضميرِ المخاطِب

برآید چو ماهِ نو م از تو حاجت بابر و اشارت کنی کر بجا جب فحواسی

اوزره اعلامِ فاقه و مثربه و استدعای مطربهٔ مأربه ایلدکلرنده اول

خِل باخِل فرط شحّ و دناءت تندن سرمکرمتی زیر و سطح قاحهٔ وقاحتده

القاء قرعهٔ معاذیر ایدوب شخص موسوس و مردِ کثیر الهواجس کبی

کندو نفسِ خساست متابنه خطاب ایلدی که اکرادانهٔ رأس

المال ایدرسم احتمالدرکه ربع زروع و سنابل محصود و کثرتِ مرافق

و حصائل ایله محشود و محسود اولمادین ضیرِ فاقه و عدمِ صبر و طاقه

بنی القاءِ حفرهٔ افتقار و افتیاق و روایع منافعی ایلاج ملاخِ احتیاج

و اعتیاق ایده لاجرم اول بی کرم بهانه و علّه ایله تقاوی و غلّه یی

استلاف دن اخلاف و اقراض دن اعراض ایلمکین فکرِ دقیق ایله کرفتارِ

اندیشهٔ رقیق اولان خدمهٔ پریشانی خیبت و حرمان ایله ارجاع

و ضربِ لحبیب اوجع سرکوبی ایله ایلام و ایجاع ایلدی مما لیکِ ظاهرهٔ

الفتوّهٔ صیانةً لِناموس النبوّة منتظرانِ ارزاق و اطماعی ملاطفهٔ

تعلّل و اطماع ایله قصد تبکیت و احشاءِ ظروف و جربی رمل و تراب

ایله ملاء و تزکیت ایدوب رکبِ نجبه تحمیل و نظرا و بصرایه ارآءت

تحمّل و تجمیل ایلدیلر واصلِ ضاحیهٔ شهر و ناحیه اولدوقده خدام دن بر

رهیٔ مقدام شتاب و تنقیت و حضرتِ ابرهیم غدرِ ولی غیرِ حمیمی بیان

و تبثیث ایدوب حضرتِ ابو الضیفان اول کلامِ پریشاندن انزواءِ کنج

مباءت و غلبهٔ خوابِ نوشین ایله سربا تمسکینی ایلاج جیبِ عباءة ایلدی

جواری و وصائف و پرستارانِ عفائف رسم معهود اوزره سرجوابِ

مشهودی کشاده و اول سرّ پوشیده سریِ اظهار و اشاده ایدوب ریکِ

موضوع ومنحول وآرد متحول ومنخول دن ثانی بی امتنان خبز وکلزار امیدینی
باران بکاء السرور ایله سر سبز ایلیوب موقف داء خذمتده تهیؤ وتسکین
متعبهٔ مستغبهٔ ایله تحصیل سکون وتشیؤ ایلدیلر رائحهٔ فائحهٔ نان مقوی
الجنان داخل خیشوم حضرت ابو الضیفان اولوب حقیقت حالی بوث وعمامهٔ
سؤالی سر سعادت اشتمالی اوزره لوث ایلدکده مجاریء السن غلمه و
جواری دن زلال مقال متساوی التجاری بو وجهله جاری اولدی که
خلیل مصری نك اقراض واداینه وشرط قرط کرمی ایانه ایلدوکی دقیقه
بی نخاله دن بطریق التجاله اختبار وبوساحه وصخوده آلات طبخ وطحنی
اختیار ایله مضیق سعار نقمت شعار دن اجتیاز اولنمشدر حضرت
ابراهیم حال خلیل سبق اختبار وشکر مواهب الهیه یی اختیار ایله
تحصیل مزید اجتبار ایلیوب دیدی که بو عطاء غیر ماصل خلیل مصری
دن واصل اولمایوب بلکه جانب خلیل سماوی دندر که شمول جلائل
افضالی مجموع ملاوث وانذال وحلاحل وارذاله حافل وحاوی
ومذود خواص وعوام ظواهر وبواطن انعام عامنی ناقل وراوی
دراول حضرت باخلتك مصادف وملاقی اولدوغی بجادم والاقی
دن بیری قصهٔ ذبیح وبو داستان عبرت نشانك وجه طرق روایاتی
تلألوء بوارق آیات ایله وضیء وصبیح در

شکوینده ء این حدیث زیبا زین کونه نکاشت روی دیبا

که چونکه خدای علیم حضرت ابراهیمی شرف خطابه امین وشایستهٔ
مکالمهٔ اذ قال له ربه اسلم قال اسلمت لرب العالمین ایلدی اما اسلام
واستسلامك حقیقتی هر حاله تسلیم ملك متعاله مربوط وبدن

واولاد و اموالی واحدِ ممتنع التعویضه تفویض ایله مشروط اولماغین
غیرتِ محبت وولا اقتضا ایلدی که امورِ ثلثه ده امتحان و ابتلا و نوعروس
صدقِ تسلیمی خواستارِ توفیقِ ازلی منظر اجتلا اولنه اولا بدنِ
بی علتینی که زرّاقِ دارُ الضّربِ خلّت ایدی نارِ ذاتِ الوقودِ نمرود
ایله آزمون وحالتِ ایاسده لطف واینا سی بدرقه ورهنمون
ایلدی ثانیا اسبابِ تجربه برداخته و قرعهٔ آزمایش نطعِ امورِ
مالیه ده انداخته قیلندقده طاووسانِ کاشانهٔ فلک یعنی کروبِ
پرشکوهِ ملکِ محرابِ مناجاته سجود وموقفِ عرضِ حاجاته سجود
ایدوب دیدیلرکه الهی حضرتِ ابراهیمک روی قسیم نسیمی کلکونهٔ خلّت
وزلفت ایله طریر وطرّی وخلعتِ فاخرهٔ رسالته جدیر وحرّی
ایکن نفس ومال واولاد وعیالی که هربری شاغل نفسِ خودستا
وبو مقوله امورِ قسریه مضیّع اوقاتِ صیف وشتادرنه رسمله پیش
نهاد ودعوای خلّت وولا ایله میلِ زخرفِ جهان مدلولِ الضّدانِ
لا یجتمعان ایکن زهرهٔ حیاتِ دنیایی نه وجهله نقشِ نکین فؤاد ایدر
اول زمره سرایانِ سرودِ درود خطابِ مستطاب ورود بولدی
که اگرچه اسبابِ حظوظ ومستلذاتی اعدادِ ذرات کبی امکانِ عدّ
وحسبان دن اکثر درامّا جنبِ استغراق واستغنا سنده دنیا
وما فیها جزء لا یتجزی دن کمتر دراگر دُرِ ثمینِ یقینِ جانِ گمانِ ایله
آمیخته وسررشتهٔ خیوطِ تیغِ شبهت ایله کسیخته اولورسه بن زرِ جیم
منوّرینی نارِ جان گدازِ آهن گزارده اختبار ایدوکم کبی سنده خاسلم
تجربه یه اعتلا واول دُرِ صدفِ رجانی دستامتحان ایله القاء لجهٔ

ابتلا ایدوك نظر کرده حق جلیل اولان جبرئیل و میکائیل صورت
احسن تقویم ده محضر ابراهیم ده حاضر و منتظر جز کلام دن شاهراه
فرصته ناظر اولدیلر بو اثناده حضرت ابوالانبیا تخصیص اقطاع انعام
و سیر اسراب انعام ایچون بیت رسالت مشحون بیرون اولوب اول
ایکی ملك کریم دخی عقب حضرت ابراهیم ده دوان و دروب نزوله روان
اولدیلر معارج النبوة روایتنده قطب دایرهٔ خلتك اون ایکنجی
رتبهٔ مرتبی و هر قطیعك مستقل برکلبهٔ مکلبی وار ایدی که هر بیکنك زیر
طلادن قلادهٔ گران بها سی اولوب در ذاتنی قلائد نایاب گردن کلابی
اثقال و صیاغ غنای قلب هر کلبك مقدار طوقنجه بیك مثقال ایمش ایدی برگون
براهل حال فتح رتاج سؤال ایدوب دیدی که

ای سزاوار خلت و اجلال در مدیحت زبان ناطقه لال

هر کار ستوده آثارك قصه تمن حکم بی پایان و هر لفظ موجز معجز
نشانك جامع الکلم قرآن کبی خارج وسع انسان ایکن خلاف
عادته یادی و اطواق زرینی قلائد سگان اتمکه سبب عادی
نه در اول محرم حرم سرای خلت درج حکمت دن رفع پوشش
و تفهیم جوابه کوشش ایدوب دیدی که زخارف دنیا فی نفسها مردار و بو
جیفهٔ منتنه طلاب کلابه مطاف و مزدار اولمغین ذهب سریع
الذهاب جهان گردن سگانه فراخور و شهرت ناپایدار دن تنکب
و فرار اصحاب هوش معرفت توشهٔ باتوشه باعث تفاخر در حاصل
الکلام سالار دوما منا الا له مقام صور سائل ناکام ده اقبال و ذیل
سؤالی اسبال ایدوب دیدی که بوارض مکرمه ده اولان رمه نه مقوله

صاحِب یسار وأمینك ملك یمینی دراول قفل کُشای کنجینهٔ توحید مقدّمهٔ
بیانی تمهید ایدوب دیدی که بوا علاق وأرزق اکرجیّد واکرسنی داخل
حُیطهٔ الله خالِق کلّ شیءٍ اولوب بطریق الامانه بنم کفِ باکفایه مُدّه
إیداع وآخرك پنجهٔ تعرّضی کفّ واقِداع اولمشدر مُقیمانِ سرایرده ء
جرّبا ومُسافِرانِ زاویهٔ تربّا تکاورِ بیابانه میدان ویروب دیدیلرکه
عجبا بوا غنامِ بارنعمی فروخت وبیع ایلمك حضورِ جمیل الخصائل کوزدّه
جائِز میدراول رسول کشاده رُو ومِصداق مآثِرهٔ غرّ وطلعته بدر
فضاءِ سخاده ترکتاز وسیرِ حُقّهٔ تحقیقی بازایدوب دیدی که بیع
وشراء بنمرا ایله سرور وابتهاجه نه احتیاج که اهلِ جود ونوالك مالی
میانِ اصحابِ سوالده مُوزّع ومُقسّم ومامملك لری ارباب فاقه وحرمانه
هرآن محلّ غیر محترم دراکرنیتِ اُمنیتی راست ومائدهٔ فضل کثیردن نوالهٔ کثیر
اولمامغی درخواست ایدرسه کوزبرکرّه نامِ آفرینِ کاری تذکار ایدوب ثُلُثِ
اقطاعِ بی بها وبهانه یی مالکانه تصرّف وضبطِ اموالِ خطیره ایله تشرّف
ایلك بیك بنیك بی حیِّ رحیم که رانندهٔ دیوِ رجیم درصوتِ حزین رخیم
ایله نامِ خالقُ الانامی یاد واول کنجورِ دفائِن غیب کلمهٔ شهادت ایله
قلوبِ مستمعینی شاد ایلدکده سروشِ پُرسُرورك تسبیح وتهلیللندن باطنِ حضرت
خلیل ده برشوقِ جدید بدید اولدی که روانِ پاکی بدنِ خاکی دن منسلخ
وعقدهٔ شکیب وسکونی انملهٔ شوقِ بیچون ایله منفسخ اولدی اموال موعوده
یی وهب وسلطانِ عشق وغرام خزانهٔ دلِ مستهامنی نهب ایلیوب غلبهٔ
سوز وگداز ایله اعادهٔ ضراعت ونیاز ایلدی که ای بندهٔ مقرّب اصنافِ
الطافکدن مترقّب درکه مرّة اُخری نامِ خدایله رطبُ اللسان وجواهر

اِبشاری بشارایله دِلِ نژندِ پُرکنُنده رَاحت رسان اوله سن تاکه
قُطعاتِ بَرکت اَتَوک ثُلُثِ آخری بی عَرَقِ جبین ملکِ یمینکه مُلحق واوُلِ
اَنفیس اَعلاق نثارِ رَاهِ حَق اوله رُوحُ الامین ذِکرِ رَبِّ العالمینی اِعادَه
وتهلیلِ فردِ جلیلی اِشادَه ایلدکده جَنابِ خُلَّت پَناهك شَوق دِلِ آگاهه
اَفزُون وکنجینهٔ سینه سنده جواهرِ سکینه مخزُون اولوب دیدیکه ای
مهابِن مُبارَکِ نفس نهایتِ رَأفتکدن مُلتمَس درکه تکرارِ طیب ذکرِ آفریدگار
ایله دِماغِ جانمی تعطیر وقطرهٔ نُوازش ونَویدی مَذاقِ اُمیدمه تَقطیر
ایدوب مجمُوعِ حواشی ومَواشی یی بَغیثها وسَمینها ورخیصها وثَمینها حَوزهٔ
تملّك ده جمع ولَمّ وقلائِد زرّین ایله تزیین اولنان سکّان شیرآیین
ورُعاةِ اَمانت قرینی دخی مَواهِب سَابقه یه ضَمّ ایده سن اُول سُبحه
کَردانِ خیرالمقال نام پاکِ ذوالجلال لوحِ تقریر تحریر وبرَحسَبِ
هوالمسکُ ماکرّرتهُ یتَضَوَّعُ تکرار ایلیوب حضرتِ خلیل شرطِ مَوعِده
یی ایفا وتتمیم واَسرابِ اغنامی بالتَمام تسلیم ایلدکده عالِم بالا وسُوی
سَماءِ والادن برندِاءِ غم کُسِل وارد و واصِل اولدی که یاجبرائیل نبیم خلیلم
یُوتهٔ اختبارده دراست عیارا ولدوغمی فَصِّ ضیمرکده نقش پذیرا ولدیمی
بوانشاده مَظهرِ تامِّ مُطاعِ ثمّ امینِ ذاتِ اَمانت ضمینمی آشکار وجانبِ
یَزدان دن بطریقِ الامتحان مجیءِ واِتیانمی اظهار ایدوب دیدیکه مُرغانِ
مَراغهٔ سبزفامك غَنائِم واَغنامه عُقدهٔ افتقار لری مُنحَلّ واَثاثِ بی
بقایی آنلره بذل واِسداکاهداءِ الکُحل الی الاکحل درذاتِ بُردبار وکه سزاوار
بودرکه بوسُروح وسَوائِمی کماکان تَصَرُّف وکرّیوهٔ عدمِ قبولدنه تحرّف ایده سن
حضرتِ خلیل الرّحمانه که هرجنتاب وتوانه کارسان ایدی بوکلامِ نافرجام

سان

سازکارا ولیوب زاءِ مرضاةِ جلیلده تسبیل اولنان اموالِ اجی رسان
وخیراتِ احسانی استرداد قاعدهٔ بخلی استجداد دردیورد موهوب دنابا
ورنیع واولد سرب وقطعاتی باسرها فروخت وبیع ایدوب اثمانی ایله
اشتراء عقاوضیاع واولد املاکی وقفِ فقراءِ جیاع ایلدی روایتِ
اخری ده اولد مواشیءِ بی حد واحصانك عذارِ ملکیت لرینی خلع وبیخ
حراست وروقایتلرینی قلع اتمکله شول اغنام انعامِ صحرایی که معموره ءِ
بلدان وعمران دن شارد ونائی اوله لر اولد سربهءِ سائمه دن منسل
وصارم تناسل وتوالد لری منسل اولوب روزهول انکین رستنخیزه دك
بادیه پیمایانِ وادیءِ نامرادی اولجرند کانِ بی قیدك صیدی ایله نوالهٔ
کثیر ولحوم ودسومی ایله شعبان وسیر اولور لر حضرتِ خلقت پناهك ظرفِ
وجودِ اواهی زلالِ امتحانِ مالی ایله لبریز ومالی اولد وقد نصکره
برشبِ قدر بهاده که نفسك مطیتك فارقوبها پستر نده آسوده ومبیتِ
راحت ده مستریح وغنوده اولوب سیرِ عالمِ خواب وجوهر فروشِ خیال
جواهرِ تماثیل عالمِ مثالی انتخاب ایمش ایدی ناگاه قدرتِ الهه ایله منظارِ
رؤیاده صورت نما اولدی که برسرویش پرخروش جانبِ حکیم علام دن
تبلیغِ رساله ءِ سلام ایدوب اول کوئندهٔ هاتف مانند

در پس آینه طوطی صفتم داشته اند پیکونی تجیر یعنی جنابِ خلیل

فرزندِ جلیلنی قربانه فرمان اولدوغنی ابانه وتخییر ایلدی

الناس فی غفلةٍ عمّا یرادبهم لیقضی الله امرًا کان مفعولا

حضرتِ ابراهیم هول وبیم ایله بیدار وصورتِ مرئیهٔ منظارِ حافظهءِ مرتبه ده
بدیدار اولد قده لا تبادرِ بادیَ الرأی وانتظرِ البادیءَ بعدَ لأی معناسی

امر مطاع ده شتاب واسراعه مانع وکلزار ضمیرنده ثمره تفکیر یانع اولق
دیدی که آیا مهر رؤیا مطلع الرؤیا الصالحة من الرحمان دنی باغ در
یوقسه قرن الحلم من الشیطان نمی زالغ در بو احتمال ایله تردد وامهال
ودل محزونی آبشنجه رتأنی وسکون دن اهمال ایدوب بو خوابك دغدغه
واضطرابندن ابلیس پرجهلی جمار لعن وبهل ایله تحیر وبقیه شب ده ساق
نیاز وطلبی تشمیر ایلدی شب ثانی ده حکمت حکم ربانی ایله بحر مصفای رؤیاده
صورة مسقوره عیان وآینده دوشنه ظاهر ونمایان اولوب دیدی که
یا ابرهیم بن بو سروشی تین پر وجانب خالق بحر وبردن رسول خبر برم
فرمانی بی نفاد بو وجهله شرف نفاذ بولدی که درکناره پرورد کاره قربان
ولدی نیکو کارك ایله تقرب وبو بابده تراخی تردد وتأنی ایده سن
چو شاه شرق سحرگاه شد بدید ازدور دریده پرده ظلمت بنوك نیزه نور

حضرت خلیلك غنچه چشم خفته سی شکفته اولدقده اشارت ملکی یاد
وصحرای تمرد غریبتی بنیاد ایدوب پیرامن یقیندن عارضه ریب وتخمین
مصروف وصحت رؤیا معلوم ومعروف اولدی شب ثالث کثیر الحوادث
ده کاربان حواس ظاهره وجواس باطنه فضاء عالم برزخه کشیده وبیانیه
اشکال متجددة الامثال مشیده اولدقده برفرشته جمیل بالای سر خلیل
ده قیام ومد سلسله کلام ایدوب اول استاده برصدا وندا داخل سامعه
جان ومسموع اذن اذعان اولدی که یا ابرهیم سنی شیطان رجیم طاعت
خالق تحت فوقه سوق ایلمك محال ومنجات قلیله دن عائق ایکن قربات
جلیله یه سائق اولمق نه احتمال درهمان بصر بصیرت دن سبل غفلتی
دور وسبل اطاعت عزیمت اتمکه بذل مقدور ایدوب بلا تردید

وليد و ديدوكك حبلي وريدينى شفرهٔ حزم ايله قطع وحذم ايله كه
بسى مراد كه درضمن نامرادىهاست چونكه استيلاء دوز روحى نهادن
سواد شب زنكى نژاد رميده وعوض غاليهٔ عنبر بوده شمامهٔ ياسمن
سپيد رو اطراف كلزار فلك نوارد دوارده دميده اولوب داور
يوح سبك روح تخت نشين كاخ زمردين وآسود كان سبات اولان
ثباة بى ثباته وجعل النهار معاشا تماشاى ظاهر و مستبين اولدى
بسم الصباح لاعين الندماء وانشق جيب غلالة الظلماء
سمت توقفه غريمتنى فسخ وآيت محكمهٔ ايقان حكم ظن وكمانى
نسخ ايدوب على السحر كه ماه ذى الحجه دن يوم عاشر و مشعبد قدر
خريطهٔ نوادر عبرى ناشر ايدى شرط تسليمى تيممه عزم وشتاب
همسر ناهيد جنابنه توجيه خطاب ايدوب ديدى كه پسر نوخاسته
كى تزيين وآراسته ايليوب موى عنبر بوينى غسل و ترجيل وبوخدمتك
تمشيته شتاب وتعجيل ايله حليلهٔ پاكيزه گوهر رضاى شوهرده اظهار
جان سپارى امّا سبب تعطير و تزيين دن استفهام انكارى ايلدكده
اول جوهر كان ربّك يخلق مايشاء ويختار فتح رتاج كفتار ايدوب
ديدى كه بوشعوب واوداده زمرهٔ اودادن بر وديد سديدم واردكه
هر كار دشواره مصداق مالى عنه محرف ومصرف وحالا موكل قضا
زمام اختيارى اول جانبه مصرّف درمهما نخانهٔ احبابه هنكام ذهاب
ده لبس ثياب جدد بيض رسم شائع ومستفيض اولماغله رأى
سديدكه صواب ديدى بودركه سرو روى پسرد لجويه كلاب عبير خوشبو
ماليده والباس جامهٔ ناز ك طراز ايله سرو قامت رشاقت ونازى

بالیده اوله همسیر حور پیکر فرمانِ شوهری تنفیذ وعوذهٔ دعاء مادرانه
یی تعویذ ایدوب صادِم استقصایی درنیام ومُوجب فرموده یه قیام
ایلدی حضرتِ خلیل فرزندِ جمیلنی استخلاص واُقتوا وحملِ عُدّةِ لازمه
ده استخدام واُقتوا ایدوب بو مصلحت دخی تهیئه وتحصیل وقصیدهٔ
مرامِ اَصلی زینت پذیرِ صنعت تکمیل اولدقده پسرِ نیکوسیر لبستر قلق
ده غیرِ مُستریح وفلاتِ انقلاب وعدمِ انقلات ده کریشهٔ فی مهبّ الریح
اولوب بو مقصد بجراه وسفر بیگاه دن ترسان واثناء طریق ده پرسان
اولدی که ای پدرِ بزرگوار رائض همّت بلند مقدارك نه طرفه فرس ران
وقبله نمای خاطرك نه جانبه نگران دراول بانیٔ معمورهٔ اسلام طریقِ
تحقیقه اُلسام ایدوب دیدی که وجههٔ عزیمت وقصارای همتم برجوادِ
بی بهانه نك مهمان خانه سی درکه انزال واخیار ووخوش واطیار
آنك خوانِ فضل کثیرندن وآیهٔ کبیر وذاتِ قدیم الصفاتی نقشِ
طرازِ کائنات اولمغله به اسرارنا کفته لطفنش خبیر درحضرت
ذبیحِ درجِ دهانِ ملیحندن کوهربار وتکرار مُستطلع اخبار اولوب
دیدی که اول میزبانِ شیرین زبانك خانهٔ باشرفی نه طرفده درحضرت
ابراهیمك شذاءِ عِطرِ شوقی نافخ وانماءِ دلندن زلالِ توحید لب
ریز وطافح اولوب دیدی که اول مُضیفِ پُرتبر
خام کُن بخته تدبیرها عذر پذیرندهٔ تقصیرها درکه هر یرده
حاضر وکامن احوالِ عباده بینا وناظر درجنابِ ذبیح نعمتِ ربّی تحدیث
وسؤالینِ مذکور دینی تثلیث ایدوب دیدی که بوصفت کمال ونعمتِ جلال
دن استدلال اولنورکه سنك صاحبِ جزیل المواهبك غایت غنی ومُوسر اولوب

يك سِرّ موسترِ علمِ ازلى سندن پوشيده وخبئى وكردنكشانِ جهان تفلّدِ سلسلهٔ
فرمانندهٔ مجانب وآبا اولمايه عجابود كلوعلوّ وعُلوّ شان وسان وبسطتِ
جدواى واحسان ايله بزمله بربزم ده مكين وره نشينانِ روزنهٔ عايده
ايله برمائده ده همنشين اولوب ديده نوازش ايله نظر وتناولِ طعام
ماحضر ايدرايدرى حضرتِ ابراهيم سرّ سربسته يى تفهيم وبردِ تلوين خطابى
تسهيم ايدوب ديدى كه اى قرة العين اول بردلوريى كيف واين دركه ديدهٔ
اولوالابصار مشاهدهٔ انوارِ آثارى ايله قرير ومنعم وعنوانِ نعوتِ
ظاهرة الثبوتى نصّ ناصع وهو يطعم ولا يطعم اولوب نقاى بقاى ذاتى
مانع اكل وشربِ ووجودِ باوجوبى خالقِ عجم وعرب درچونكه بلامخافه
قطعِ مشاقّ ومسافه ايلديلر ابليس بدطينت غايتِ مكروشيطنتندن فريبِ
وغريو واظهارِ فنون فسون وريو ايدوب ديدى كه اكر خليل ارجمند
ومادرو فرزندك جمعيت ووفاقلرينى سنكِ تفرقه وشقاق ايله پريشان
ايلمك داخل قسمِ امكان ايسه حالاحين كين درو الامن تأخّر تدبيرهٔ
تقدّم تدميرهٔ مقدمه سى ندامت ابديه منتج وودامانِ امان وعصمت
لوى دست قريب وخديعت دن خارج اولوب بنيانِ خسارت وحرمانم تزين
ونفوسِ عفت مأنوسلرى داخل استثناء الا عبادك المخلصين اولور
وعاجز الرأى مضياعٌ لفرصته حتى اذا فات امرٌ عاتب القدر پس
ابليس لعين وياوه كوى لاغوينهم اجمعين اولا استفتاحِ بابِ كلام وبو
مسلكِ مهلك نمادن استعلام ايلدى حضرتِ خليل اول كويايى بجيلده
آثارِ شيطنت احساس وسوقِ فسوق ده احساس ايدوب دروازهٔ بيانى
باز واول بيكانه يه كشفِ حقيقتِ راز ايلدى ابوالحارث كه مصدرِ امر كارث

وبذرِ مکرّ حارث ایدی دیدی که غالبا شیطانِ مریدسنی ذبح ولیده
تحریض ورنج اغوا ایله تمریض ایلمشدر حضرتِ ابرهیم مقتضای نجابتِ خیم
ایله شیطانِ رجیمی تفرّس وسیرِ استعاذهٔ استعاذه ایله توقّی وتترّس
ایدوب دیدی که ای طریدِ گمراه وسالکِ بدخواه سنگ دستِ کیدِ متینگ
دامانِ عصمتِ انبیا ومرسلین دن کوتاه ومفسقهٔ حیله وخذلده بذل ایلدوکلرِ
دنائرِ تدابیر ضائع وتباه در اطنین اجنحة الذباب یضیر رغما لک
میانِ طشتِ دشتِ فلک ده کندو فرزندِ فرهمند مح تیغ قهر ایله قصمِ ظهر
ایلمک مقرّر ولا یطّلع الرقیب علی سرّ الحبیب انزارِ اسرادی ایله جیبِ غیب
مزّر در ابلیس رجیم حریم فضلِ رحیم دن بعید اولدوغی کبی احتمالِ تضلیل
حضرتِ خلیل دن دخی نومید اولوب برپیِ صورتنده وبعض روایتده برمرغ
هیأتنده قصدِ ذبح واولدسلکِ قبیح آغازِ صیحه ونبیح ایلدی اوّلا بناءً خداع
وفریبی طرح ومتنِ کیدِ متینی شرح ایلیوب دیدی که ای قرّة العین ونجیبِ
کریم الطرفین منظارِ ضمیرِ منیرکده عکسِ پذیری می درکه پدرِ بلندمرتبک سنی
نه جانبه اذهاب وکانونِ دروننده آتشِ قطیعهٔ قطیعه یی نه وجهله ایقاد
والهاب ایدر اول عرضهٔ سهامِ ابتلا واختبار ومصداقِ فرمودهٔ

هست جوانمردیِ رم صد هزار کار چو با جان فتد آنجاست کار بو

سؤال با اشکال دن اعجاب وایناق وسررشتهٔ جوابی احکا وایثاق ایدوب
دیدی که جلّ همتِ پدر بوشعبِ فلک سرده بوصدیق یارینجا زدیار در ابلیس
پرحیله قتل مرائر ختله آهنگ وابداءِ فتنه ونیرنگ ایدوب دیدی که بلکه
غایت نهمتی سنی سیفِ حتف وحیف ایله بسمل وما درِ حواصفاتکی که درج
گوهرِ ذاتکدر ضرور ناضروری ایله آزرده دل ایلمکدر حضرت ذبیح الله دیو

کژاهی نشانهٔ جمراتِ لعن و فکرِ باطل بی طائلنه طعن ایدوب دیدی که ای سلکِ
بدسگال و عقودِ مستحق النکال نه عجب مکروده در که پیدا ایلدوك هر کودك
هلال وش پدرِ جفا کیشنه شیوه ودل بلکه مقابلهٔ احسان ده عقده
کیسهٔ امتنانی حلّ ایلمك رسم مقرّر و امر غیر مغیّر ایکن نه احتمال در که بر
کریده حقّ متعال اولان عمر بی همالنی یهوده افنا و اعدام ایلیه ابلیس
پر فسون فنون مکر و فتونی ابلاغ و سلکِ نفس بدرکنی مبلغ مبلغ فساد
ایلاغ ایدوب دیدی که خلیل وافرِ النعم بو وجهله زعم ایدرکه بو کاره جاهز
پرورد کاردن مأمور و انقیاد و امتثال ایله عند الله المتعال مأجور اوله
اول ممتحن نیکخو و دلاور عرصهٔ موتوا قبل ان تموتوا دیدی که ای رغیبهٔ
هدایت دن فارغ اولان خاسر مارغ برحکم باحکمت ده داور بی علت
پروانهٔ فرمانی اصدار و بر عبد نبیه و نابهی اول فعل مأمور به
اوزرینه اقدار ایلیه دانای خرد کیر لخرد اول امر لازم الاهتمام ده
نفس خود کامه اتمام ایلمك محض قدامت و منتج خسر و ندامت در نقود
توکل حتی ودودی معامل دل منقاد انقیاد ایدوب چو کانِ قضایه باشمی
کوی و راهِ مرضاة خداده تك و پوی ایلمك مصداق آن ذلك من عزم
الامور و بو حریمهٔ حدّ استرابه دن دور در

من نه آنم که سر از خطّ تو فایر دارم گرچه سازند جدا چون قلم بند ز بند

ابلیس بی ندم اول ثابت قدم دن محروم و حرام لزام ایله مخدوم او لقون
ربّة البیت جانبنه شتاب و سمند مکر و کزندی شباب ایدوب دیدی
که ای کریمهٔ بی لعل ولیت و شایان خلعت سلام علیکم اهل البیت ذهنی
پیش بینکه ظاهر و مستبین میدرکه بعل خلت مقرّك پسر بالغ نظرك

ایله نه مقوله مَفهمِ ضُرّ و هَوانه رَوانه اولمشدر قعیدهٔ پاك عقیده
سقاء بَیابانی اِغراب وجوابِ ظاهری اِفصاح واِعراب ایلدکده
سلاله مَردهٔ عفاریت وسَرد فتر عَبَدهٔ طواغیت ابرازِ مکر ستیر
وستین وخبثِ خدیعهٔ بدیعه یی سرتیز ایدوب دیدی که بوکلام
غفلت انجام محض غلط وساخاتِ امُوره تهاون وفتور مستدعیِ
بلاءِ قرینِ الفَلط دربلکه آیتِ تخویدی ترتیل وتجوید دن غایتِ امید
اول صادق الوَعد لیسر یا سَعدینی ذابح وبازارِ استسلام ده صرفِ
مبلغِ اعتصام ایله رابح اولمق قدر همسر بی خلل اول سرکشتهٔ تیهِ
ضلاله اعتراض وانتقاح وعظامِ الفاظِ جزله دن مُخ معانیِ دقیقه یی
تمکّك وانتقاح ایدوب دیدی که خلیلِ کزین که کنجورِ دفینهٔ اسلمتُ لربّ
العالمین دردانهٔ مُوفقی اولمرتبه دن اشفق درکه کند وپای بستِ
عمرنا پایداریی مُعوّلِ آزار ایله کنده وضربِ تبر تبار ایله حاصلِ
حیاتِ زود گذاریی تُرابِ تبابه افکنده ایلیه سیّارِ کشورِ شنار
وغلط اَنداز انا خیرٌ منه خلقتنی من نار عُدهٔ اضلالی تحصیل و
اَمراسِ وسواسی تخصیل ایدوب دیدی که خلیل الرحمانك ظن وگمانی
بودرکه بوخصوصه ارتکاب مقتضای فرمانِ ربّ الارباب اوله همسر
بادرکك قوّارهٔ برکندن زلالِ وجد وحال فوّور ومِسبارِ تدقیق
ایله قروج خُروج مکر عمیقنه غوّور ایدوب دیدی که چونکه بوبابده
وارد خطابِ الهی واِفد واثر اشارتِ غیبیه رافد اولدی فرمانِ
ذی الجلاله امتثال دودهٔ ستوده مزه مابه الافتخار وهرامرِ الهی
متضمن حِکَم بیشمار درروایهٔ ثقاة تصحیح سَندِ روایات اعتشاردرکه

ابلیس

ابلیس مُستهان کند و یی اَطباقِ کوهِ آسمان مان ده نهان و ناپیدا وجناب
ذبیحه لِسانِ فصیح ایله خطاب وندا ایدوب دیدی که ای رشیقُ القدوسهی
بالاحلاسنك وَرد ناز پرورد وُجودِ پاکلکی آلوده خَس و خاشاك
واِسکانِ مَطمورهٔ مَغاكِ خاك ایدوب جَلادِ کردون نیم مُخدَع دَرو سنی
دفن و رَمس و شِنا وَرِ خنجرِ سَرتیز سنك جوی خونِ مشك بیز کده غوطه
و غَمس ایلیسه کرکدر طَوقِ فلك ارتفاعدن استماع اولنان صدای راحت
کاه زَهرهٔ ذبیح اللهی سینهٔ کاوکبی شکاف ایدوب مجموع مسموعنی پدرِ روشن
ضمیرنه تقریر ایلدکده جناب خِلّت منقبت کوی حِکمتی صولجانِ همّت ایله رُبوده
وکلیدِ اندیشهٔ رازی مفتح فُتاحهٔ صواب پردازی ایله کشوده قیلوب
دیدی که ای شاب صالح پیر تدبیر اول منادیٔ پُرتزویر ابلیس کمین
سازِ تا توان کیر درکه کوهِ فلك طاقك اطباقندن سنی قصدِ اضلال
واِغوا و رأسُ المالِ فراغ بالکی زُخرُفِ اَقوال ایله ارادهٔ تبذیر و اِتوا ایدر

دُشمن اگر لافِ مودّت زند صاحبِ عقلش نشمارید دوست
مار همانست بسیرت که هست گرچه بصورت بدر آید ز پوست

زنهار اول فریبندهٔ مکّار کلامِ بی ثباتنه التفات ایلمه که اولخرك
جُلِ همتی سنی صراط استقامت دن صَرف و جَباندِ منهم من یَعبُد الله
علی حرف ایلمکدر چونکه والدِ کبیر ایله ولدِ خیر کوهِ تبیره توَقّل و مَلائك
عرش آشیان بوامرِ غرابت نشانی تعقّل ایلدیلر هفت منظرِ فلكِ اخضردن
هر ملك نورانی پیکر باکی وانان وسبحان الله بنیّ یقودُ نبیًّا لیذبحه کلاه
ایله تعجّب کنان اولوب خرمنِ صبر و شکیب لرینی صَرصرِ آه و فریاد ایله برباد
و رَبعِ دُعا و امدادی آباد ایلدیلر جَناب خِلّت مَناب اول واقعهٔ دهشت

پذیری حسن تعبیر ایله بیان ولا صواب ترک المشهوره بترجمه درمیان
ایدوب دیدی که ای ولد ارشد منظار رؤیاء ذات الجبک ده صورت
هائله ء انی اری فی المنام انی اذبحک خلاف معهود مرئی ومشهود ولدی
اگرچه بوامر مرارت نما صورتا قطع وداج واوصال در اما معنی ده مغنای
رضای قادر مغنی یه اتصال در تا محو نکردی بخدا راه نیابی بوملجا
یی چون وچرا مدلول فانظر ماذا تری اوزره رأی صواب مآلک نه منوال اوزره
درحضرت ذبیح الله که ذهن آگاهی روشنایی فزای ایوان رابع بلکه مایه بخش
روشنان قصر سابع ایدی پیش پدر کرم پیشه ده

آنرا که خاکپای تو باشد مراسرست وآنجا که سم اسب تو باشد مراجبین

جوابنه شروع ومنهل توکل صرف دن کروع ایدوب دیدی که

تاکی باشم کرد جهان درتک وتاز سیر آمدم از جهان واز ناز ونیاز
مرکبی که کسی نجست در عمر دراز حقا که بآرزوش می جویم باز

یعنی ای پدر صائب نظر سندن فرزند مودود کی راه مرضاته
واجب الوجود ده فدا ایتمک بندن خواجه ء سرمایه ء واجعلنا للمتقین اما
مایه اقتدا ایتمک سندن مرغ خوش الحان لسانی تقرید فرمان رحمان
ایله سخن پرداز ایلمک بندن بضاعت مزجاة جانی راه عشق جانانه ده
پای انداز ایلمک بعضی دلویان سنجیده رای بو وجهله سخن پیرای اولمشلر در
که حضرت ذبیح طلسم سر مبهمی غرائم عظائم ایله کشاده وپیشانی عبودیتی
رهگذر اطاعت اوزره نهاده ایدوب دیدی که ای پدر مهربان بنی عید
وعیده قربان اتمکه پروانه ء امر الهی واصل ورقاء وارد سبحانی هابط
ونانذ اولدیمی مبذول دوررچو جان ایله دل

بسم

بسم الله اکرایدرسه بسمل حضرت ابرهیم عنان تکاورِ تعلیمی مشوارِ
خطبِ دشوارده اِرخاو طوطی ولسانِ آل فامنی نباتِ شکرِ مفضل
منعام ایله شکرخا ایدوب دیدی که

ای قدلك نسخهٔ امانی ریحانهٔ باغ زندگانی

بوامرِ صعوبت نمانك انفاذ واجراسی ایچون اعلامِ وحی والهام مرقوم
ویوکاردشوار، مرضاةِ جنابِ آفریدگار مقرون ومشفوع درو
الامنه احتمالدرکه اساسِ عمرِ سریع الزوالی کندو کومله پست وشیشهٔ
حیاتی سنانِ غدایله شکست ایدم چونکه جنابِ ذبیح الله وآلِ خلت
پناهندن بوپیام سلوتِ احتوایی شنوا اولدی

عمرآن بود که درغم جانان بسر شود سرودی ایله سرایندهٔ مشاهدهٔ
محبوبِ ازلی یه کوایندهٔ اولوب یاقوتِ لبِ خندانی الماس دندان
ایله سفته یعنی نسیم سرور واستبشار ایله غنچهٔ لعل ابداری شکفته
اولدی حضرتِ خلت مقام محلِ الام ده خندهٔ بی هنگام دن کرفتارِ
جبِ تعجب اولوب دیدی که ای فرزندِ مهر طلعت نه حالت درکه جسیم
بی غشّ ودلِ بلاکشك پیغامِ هلاك دن اندیشناك اولمایوب
هنکامِ تهجودده وردِ جوری کبی خنده رو وزمانِ نقصان ده
مثالِ هلال کشاده ابروسن بزرخندهٔ جانزا ازان قدرش نمیدانی

حضرتِ ذبیحك مرغ زبانِ فصیحی تقریرِ بلبال واظهارِ مافی
الضمیر ایدوب دیدی که ای والدِ بزرکوار کلاهِ طرب وافتخاری
سوی نه قباده نیچون پرتاب ایتمیم که سرمایهٔ وجود دن غایت مقصود
راهِ ایزدِ بی نیازده سرانداز اولوب کعبهٔ وصاله مشاهدهٔ انوارِ

جَمالِ ذی الجلال ایلمك ایدی یوم مولك تأخیر حصولنده دلِ مرتابِ
پُرتاب ایکن بحمد الله که آرزو و وداد لخواهم یی خواست راست کلوب دستِ
دُعادا من آمینه آویخته وصهباءِ مَرام کلابِ نابِ اسعاف و اتمام
ایله ممزوج و آمیخته اولدی کر کسی کویَدکه دردِ عشق را تدبیر چیست
ما سرِ تسلیم نهادیم تا تقدیر چیست ای که هردم میکشی تیغی بقصدِ خونِ من
کر تقبل من تو خوشدل میشوی تأخیر چیست بودن زیاده عزّ و سیّادد
اولو رمی که راهِ اطاعت دادارده فرمان بُردار اولوب شاهبازِ همایروازِ
روح آشیانهٔ جوادِ ستوجه وکوه و درجاتِ غرفِ جنّات ده جنی ثمادِ
حمد و شکور ایله فرضا بو آرزونك جُست و جویند حاصلِ عمر کران
بهاهبا و کشاکش سرنجهٔ آلام و آسقام ایله پیراهنِ صبرِ بی بقا قبا
اولسه اقتضای رأی صائب اوزره وجه مناسب ایدی که کمالِ نشاط
وحُبور مدن مُتمتّع دهرِ پرشورده کجایش و بی دریا و سُمعت نعیم مُقیم
ما لا عینٌ رأت ولا اذنٌ سمعت ایله آسایش بولمایم فکیف که بارِ کرانِ
حیف بَردوش و زخمِ ناخنِ تغابن ایله رُخسارهٔ امید مخدوش اولمایم
عذراءِ روحِ لطیف نقابِ بدنِ کثیف ایله احتجابدن رها و شبستانِ
قبول مزیدِ حُسن و بهابوله نی از تو حیاتِ جاودان میخواهم
نی عیش و تنعّم جهان میخواهم نی کامِ دل و راحتِ جان میخواهم
آنی که رضای تست آن میخواهم اکرچه مشاهدهٔ طلعتِ پُرنورکدن
دور و سبیل اوغرهلاکهٔ انسلاك ایله کرفتارِ تاریکنای کور اولورم
آما دخولِ حرمِ نزهت اثرِ و رضوان من الله اکبر ایله مُبجّل و سعید
و نازنینان نازك اندامِ حورٌ مقصوراتٌ فی الخیام ایله همنشین

دفعه

وقعید اولماق دانخی دولتِ سرمد وعزتِ سرآمد دربعده فواره بالدن
رشحهٔ سؤال دولتِ سرمد توشح ووثاق استنطاق ایله توشح ایدوب
دیدی که ای والدِ کرین اول حین ده که بنی خانهٔ شرف مقرون دن بیرون
ایلدك بنجون بو سرپا مسترته شرفِ محرمیت ارزانی وعلی وقوعه تقریر امر بانی
بیورماد وك تاکه مطرح اشعاتِ نوازش والتفات اولماغله شکر ودرود
ومادرِ شفقت کستم ایله وداع وبدرود ایدوب اولمبتلای فراق ایله
سرمنزل یوم الوداع فضیحة العشاق ده بر بریزی دراغوش ومقله
خونبار دن انفجار ایدن سرشك مدراری سیل پرخروش ایدیدوك
معلوم مکرنشد که کاری سخنست محروم شدن زمونس محرم خویش
جنابِ خلّت مدار ابوابِ بسته اسرارِ کشاینده ووجهِ برأت
بیان دن زنگارِ ریب وگمانی زداینده اولوب دیدی که ای فرزندِ فرزانه
درونِ خانه ده اخفاء نیته سر وحکمت بوایدی که سنك ذاتِ پاك لطینتك
خیر الخلف دودهٔ رسالت درمبادا که امتثالِ فرمانِ خداده تعلل ومدار
ستوده سیرتك دخی بسترِ تردد ومخالفت ده تململ وتململ اتمکله بن
مؤاخذ ومعاتب ویکسوادِ مضمارِ عصمتِ بی وصمت ایکن مغلوب وخران
وتب اولام بعده حضرتِ ذبیح قلبِ جریح وجفنِ علیل وقریح ایله
عیدِ قربان شد بیا عاشق کشی بنیاد کن ده مندانرا برائ نو مبارك باد کن
فحواسی ایله تقاضا ووجودِ بردبارینی یروانه کردار نارِ فنا و
دماده القا ایتدکده غرقِ شفقتِ پدرانه تصبب ومسکن مسکنت دثبلبث
وتلبب ایدوب دیدی که ای پسرِ دلیرانِ بوکارِ صعب ودشوار نه جهله
تحمل وزمانِ هیجانِ نفسِ پیچان ده لباسِ صبرِ محمود الاثر ایله نه کونه

تزمّل ایدرسن کار صعبست مباد اکه خطایی بکنی حضرت ذبیح
مکنونِ درونی تصریح ایدوب دیدیکه ای والدِ ملائك مطاف قلبِ
صافِ موشکافکده که قابل احاطهٔ علم ماکان وما سکون درکونِ
بوله کدهرِ نافرجام ده اقضای مرامم بوایدیکه هرامرده بشرفخدمتکی
اختیار ورضای سعادت اقتضاکی کندومه یارایدوب سنك کبی پدرِ
کریمُ الاثاله امتثال ایله اسبابِ مرضاةِ خدایی اعداد ورسمِ تشبّهِ آبا
واجدادی اجداد ایلیم زیرا بوبرامرِ مجرّادرکه هم سنك فرمانِ میمنتبناهکه
بادی وهم شاهراه خشنودیِ الٰهه هادی درزهی دولت که زماطاعت
ایله ملابسِ حسناتم مطرّز ومعرکهٔ عشقِ الٰهیده صدق دعوای محبتم
مبرّزاولوب منظارِ مجلّای روحِ روانم طلعتِ دلارای محبوبِ حقیقیه
مقابل وسرِ سعودت مقرّم جادهٔ رضاءِ خداده فدااولمغه قابل اوله

خواهم که بزیرِ قدمت زار بمیرم هرچندکنی زنده دگر بار بمیرم
خورشیدِ حیاتم بلبِ بام رسیدست آن به که درین سایهٔ دیوار بمیرم

والحاصل منهجِ تسلیم ده راست رفتار وصمیم دلدن هرفرمانکه
پذیرفتار اولوب مقدمِ کرم نشانکده جان فشان اولمق سازکارِ طبع
وامرِ جدیّه بالقبولکدن تجافی وعدولدا عظمِ موبقاتِ سبع در
چه کند بنده که گردن ننهد فرمان را چه کند کوزی که عاجز نشود چوکانرا

اکر پردهٔ غفران روی مبارکه نقاب ودخولِ خانهٔ وضعِ کتابخانه
دن ترکِ عقاب اولنورسه برقاجِ وصیّت که موضوع صمیم طویّت درتقریر
واخصاودم بازپسین ده مطمعِ دلِ حزینی ایصال وایصاایدیم اکر بشکاهٔ
عزِ قبوله وصول بولورسه بدان کرم که تو داری امید واری هست

واکر منشورِ رجا کشورِ نفوذ واجراده نارِوا اولورسه

آشفته حال دا نبود معتبر سخن　　حضرتِ ابراهیم کلزارِ تسلیمه غرسِ نهال وآبِ

نوازش ایله اِرواءِ عطاش ونهال ایدوب دیدی که ای بنیانیٔ چشمِ

جهان بین وحاصلِ فحوای من الصالحین هر مرادکی امضا ووصایا وآمالکی

مخالته افضا جانمه منت وفرمودهٔ فمن بدله بعد ماسمعه مانع اهمال

ومخالفت در حضرتِ ذبیحك عندلیبِ زبانِ فصیحی تغرّد وتقریر ما فی

الضمیرده تفرّد ایدوب دیدی که وصیتِ اولی بودر که خدنكِ انقیاده

کشاد ویردوکده بنم ید ورجلمی عقال وحجل ایله محکم بند ومقراضِ اعراض

ایله قطعِ شرآیینِ علاقه وپیوند ایلیه سن زیراتنِ مقروح بدن نزعِ رو　ح

برامرامرده رکه جمله غمرات دن امرّ وصعوبتی بحدّ ومرده ر مباداکه بزمِ جهان

ناموافقده شرابِ ناکوارِ موافی نوش وتأثیرِ رحیقِ مركِ ناکزیر ایله جوش

ایلدکده مرغِ روح حرکةُ المذبوح دن امین وبوسبب ایله صاحبِ یسارِ

اصحابِ یمین اولوب غلبهٔ اضطراب وانقلاب مسارعتِ طاعتدن

عائق ونفسِ بداندیش ترهبّه بی نزهتِ تشویشه سائق اولمایه وصیتِ

ثانیه بودر که حنجرهٔ راحت استیناسه که ممرّ کاروانِ انفاس در خنجرِ سندان

کذاری امرار ایتدکده ذیلِ احتیاط واتقایی درمیان ومحافظهٔ پیرامن

دامن ده شرائطِ حزمی عیان ایده سن تاکه حاشیهٔ بساطِ عصمت نمونکه

قطراتِ خونم چکیده وشماتت فزای سالارِ مکر ومکیده اولمایوب مستدعی

عتاب وزجر وباعثِ نقصانِ اجر اولمایه وصیتِ ثالثه بودر که صلبِ

صلبی محکم تحدید وتحریب وبنیانِ جثمانی صدمهٔ اولی ده هدم وتخریب

ایلیه سن تاکه سرعت ایله ازالهٔ وجدان ودفعهٔ واحده ده قطع

وَدَجان ایدوب مَرارتِ سَکَراتِ مَوت بکا آسان تَرَوسنك مبادَرَتِ خدمتك
درگاهِ اَحَدیت ده مقبول ومُعتبَر اوله وصیت رابعه بودرکه لَوح بیاطه
رَقم احتیاطی ثبت ومَذیج فرمان ده بوعاجزِ بی درمانی کتبِ ایدوب
رُوی دلجویه نظردن اجتناب وحَذَر ایلیه سن زیرا خرد تین طبع تیره
اِدراك خائف وسهمناك درکه طائرِ مهر ومحبت ناهض وعِرقِ تَحتِ
اُبوتَ نابض اولدقده تنفیذِ حُکمِ الهی ده نوعاتها وُن وامهال ونفس
اَمّاره کثیرة الملاهی ایهمال اولنوب حاشیهٔ ذیلِ عِفّته کرد وصمتِ
منقصت نشسته وآهوی بی عیبِ توفیق وثبات دامِ کلامِ سابقوا
الی الخیراتِ دن جسته اوله بو محلّده حضرتِ خلّت اتصاف رکائزِ
تحسین وانصافه فائز وشاد روانِ روانِ شادندن ماءِ خوشِ ثناء
مداد فائز اولوب نِعمَ العَونُ انت علی امرالله کلامِ ستایش بناهنی میانِ
کلامِ سابق ولاحقده حشوِ ملیح وزبانِ استحسان ایله تعریفِ ذبیح
ایلدی بعده بقایاء وصایای صحیفهٔ ایفایه املا ورایتِ اعلام واعلانی

اعلا ایدوب دیدی که ای بیخ نهالِ اصل وبُودُم
دهقانِ حدیقهٔ وجُودُم وصیتِ خامسه بودرکه کوی کلهٔ سرم
میانِ خاك وخُون ده آغشته وصحیفهٔ حالمه رقمِ آجال نوشته اولدقده
پیراهنِ خونینمی مادرِ غمگینمه تسلیم وما اقبحَ الجزعَ مما لابُدَّ منه معناسی
اُوزره سیاحتِ فیافیٔ بیاختك مضارتینی تفهیم ایلیه سن تاکه
اشتمامِ غلالهٔ خود آلودم ایله قلبِ مکمودنه فی الجمله تسلیت پیدا
ومنقبتِ صبر وسکونی کتابهٔ کاشانهٔ دُرون اتمکله
الدهرُ لیس بمُعتِبٍ مَن یَجزَعُ مضمونی هویدا اوله بعض روایت ده

سلام

سلكِ وَصِيته بو مَساق اوزره انتظام وإتساق ويردى كه اى مقيم حِلّهٔ خُلّت
طريق ميتاء وَصِيتى إفراج وپيرهنِ تنگى بَدَنِ نازكدن اخراج ايدوب خونِ زخم
ايله پالوده ودَمِ سائل ايله آلوده اولمادين مادرِ فراق زده مه اِهدا واول زخم
خُودِ الآمه تحفهٔ سَلامى تبليغ واِسدا ايده سن شايد كه اول ممتحن بلاى مُتَنَدِّد
ومُتَمَدِّد خليلىَّ ما اَحرى بذى اللُبّ اَن يرى صَبُورًا ولكن لا سبيل الى الصَبر
فحواسى ايله كويا اولدقده بُوى پيراهنم دلِ دردمندنه جَبيره بندوسيد
نُصح وپند دافع چشم زخم كزندا وله بنم لسانِ نصيحت رساغدن بو پيامِ بليغى
تبليغ ايله كه بو مُصيبتِ ناكزيرده كه باعث اندوه كثير درد أبِ اَصحاب نوك
اوزره غزا وسُولهٔ اتميه كه بنم كبى برعَقبِ نيك عاقبتى سفرِ آخرت ده
طليعهٔ راه وبين يَدَى الله شفاعت خواه ايلدى عهد وجهدم بودركه
هرنه مقوله خيراتِ حِسان كه خاك نشينان خِطّهٔ امكانه بذل وإحسانى
ممكن وهر ضميرِ لُطفِ نهان كه تحتِ اَفعالِ ملكِ مستعان ده مُستكِن
اوله باركاهِ احديت دن اكا رجا والتماس واخراجِ دُرَرِ مغفرت ايچون
لُجّهٔ شفاعته غوص واغتماس ايدم زيرا مُرِّ قضايى پذيرا اولان
بندهٔ محبت پيرا كه شمشيرِ عشق عُذرى تأثيرايله شهيد ورُودخانهٔ
دهر نقمت ورُوده زادِ مقصودى زهيد اوله بين الملا وعدهٔ
اِنّا لا نُضيعُ اَجرَ من احسن عملا ايله نيكنام ولا خطو على قلب بَشَر اولان
وَطِى باخطَر ايله شاد كام اولور بو تقديرجه بو رُزهٔ مغفرت فزاده كه
ذُخرِ يومِ جَزا دعزاسزا اولمايوب مُقابلهٔ صبر وشكيب ده باركاهِ تَحِىّ مُجيب
دن شولدكلو بِرّ وآفره ظافر اوله كه بو مُصيبت باعثِ شاد مانى وشهيدِ حقيقى
دن زياده مُستَدعىٔ حَياتِ جاودانى اوله

غازی زپی شهادت اندر تك و پوست غافل كه شهیدِ عشق فاضلتر ازوست
خود روز قیامت این بدان كی ماند آن كُشتهٔ دشمنست و این كشتهٔ دوست

وَصیّتِ سادسه بودر كه هركاه كه بر كلبن نازك اندام اوزره وَردِ سُرخ فامِ شُكفته اوله بنوم نهالِ موزون خرامِ قدم اوزره كُلِ خودروی خدِ مورده ذكر ایده سن وهردم كه جانبِ غیبُ الغُیوب دن بر پیامِ راحت اسلوب شنفته اوله بنم دهانِ مطبوعمدن مسموع اولان كلامِ مسرّت انجامی فكر ایده سن هر آن كه بر كودكِ خود سالِ خرده دان كلشنِ حسن و آن ده خرام اتمكله جدا رصبر بی قرار قرین انجام اوله بنم شمشادِ قامتِ موزونم عرضهٔ سهم ریبُ المنون اولدوغنه تحرّر ایده سن وهر بار كه رُخسارِ شاهدِ بهار زیورِ اخذِ الارض زخرفها ایله طراوت و بهاء بوله بنم آغشتهٔ خون اولان رُخسارِ كلكونمی خاطر نشان اتمكله وجودِ رفیع التشانكی غرقهٔ قمقامِ تحیّر ایده سن آیامِ بهاردهٔ ابرِ كهربار دیكزان اولسك بنم دیدهٔ خونفشانمدن غافل اولمیه سن وصحنِ كلزاردهٔ لالهٔ رنگینِ عذار منظورِ نظرِ اعتبارك اولورسه شرابِ زهرآلودِ بلابل ایله لایعقل اولان دلِ راحت كُسلمدن ذاهل اولمیه سن اكر كنارِ كُلِ سپید رنكده بركِ سوسنِ بی درنك كورسك زیرِ خنجرِ تقدیر جسمِ پاكم چاك چاك اولدوغنی یاد ایده سن اكر كوشهٔ حسرتده بنفشهٔ ضعیفِ بنیتی سرِ بزانو و مدهوش وسرعتِ حلولِ منیّت مصیبتی ایله كبود پوش كوره سن بنم جسمِ تباهمی كه زخمِ سنكِ بلای سیاه وكثرتِ ناله وآه ایله كبود و دوتا ده رأخطار اتمكله میانهٔ اوطاری برباد ایده سن

درچمن چون كذری روی مرا یاد آری جعدِ سنبل نكری موی مرا یاد آری
بر لبِ جوی اكر تِ سروِ سهی پیش آید اعتدالِ قدِ دلجوی مرا یاد آری

چونکه فرزندِ دلپذیر دن بونك کبی سخنانِ قوی تأثیری جنابِ خلّت انتما
شنوا وبو کلماتِ شوق آمیز رقّت انگیز مهیّج آتش جوی اولدی سنکلاخ
اندوه فواخ ده افغان وخیزان وسحاب دیده مدرار دن بارانِ اشکِ
خونبار ریزان اولوب دشتهٔ درازِ دعا ونیازی مدّ ومناجاتِ واحدِ
یکانه ایچون نمازِ دوگانه یه احرام مرامی شد ایلدی بعده دستِ دریا
سخا سنی سوی سمایه رفع وخلوتخانهٔ حشا دن اجانبِ ماسوایی دفع ایلیوب
شاهدِ دلارای دعایی اللهمّ ارحم ضعفی وکبری زیورِ ایله حالی ومقدّمهٔ
ضراعته الهی ان لم ترحمنی بشؤم ذنبی فارحم هذا الصبیّ الصغیر الّذی لا ذنب
له کلام باوهنی تالی قیلوب دیدکه الهی بو عبدِ کمتره هنکام شیب
وکبره بر بودِ نجابت ورودِ ارزانی وروی آرزوسه فتحِ رتاج امانی
امکله مشربِ مسرّتی استعذاب ونفسِ لوّامه یی یأس وقنوط دن
اعذاب ایتمش ایدم حالاکه اول غزالِ روضهٔ جانك قربانه یرلیغ فرمان
صدور ودلِ ولهان تنفیذ فرمانِ متحتّم الاذعانه اسراع وبدور ایلدی
اکر بوسوءِ قضانك قضاسی چمن حسنِ رضاکی منبت ایسه منهج تکلان
ده ترکِ سر وجان ایله انقیاد وتبرّع ایده رم والا اکر داخل قسم یمحوا الله
مایشاء ویثبت ایسه مزید انابت ودعا ایله صرفِ جهدِ بلایی نیاز
وتضرّع ایدرم اولرسولِ خلّت اندوزك نالش وسوزی غلغلهٔ اندازِ
قبهٔ کردون وبو کلمات رقّت نشاندن مرغانِ سبز آشیانك قلب کثیر الملالهٔ
لوحِ دلالهٔ کبی پرخون اولوب دیدهٔ اعتباری مشاهدهٔ صنع باری
ایچون بینیم که از غیب چه اید بظهور منظوهٔ سنه کماشته و
علم امدادی فضاءِ دعاده افراشته قلدیلر چونکه حضرت ابراهیمك

صفحهٔ وجه کریمی معرض تسلیم ده فرش ودعاء سریع الاجابه سی مستلزمیت
مخدّب عرش اولدی حضرت ذبیح دخی اول پیش نماز جامع اهتدایه اتمام
واقتدا و منقلب طلبده توجیه قلب وقالب ایله تحریك لبه شروع
وابتدا ایدوب دیدی که خدایا نیتی درست وراست ایله درخواست ایدرم
که قلب محزونی تشریف صبر وسکون ایله هنگام تنبیط ده تثبیت وکودك
دل پریشانی مهد رأفت واحسانکده زمان تربیت ده تربیه وتربیت
بیوده سن بعده روی منوّرینی سوی پدره توجیه وحالت ملالت ده
ترفید وترفیه ایدوب دیدی که ای پدر غمزده مشاهده اتمیسك که
ابواب نه قباب نه وجمله کشوده ومناظر علیین دن نظر ایدن فرشتگان
نور پیکر دن نه مقوله کلام عبرت انجام شنوده درای پدر مطیع القدر
شرط ملاحظه یی محافظه بیورمازمیسن که جوّ هوا ده مرغان خوش آواز
بزم حالمزه تعجّب و وسوس ایله بارگاه قدوسه تسبیح وتهلیل وعرض
اخلاص سرشك قلق وتبلبل ایله آب زده وتبلیل ایدرلرای پدر مهربان
نگران اولمازمیسن که فلك مینا نمایه برابر اولان جبال قاف منظر
بوکار عجابك دهشت واضطرابندن تزلزل واهتزاز وجم قسوت
مدار لرنه اودیه وانهار دن شرحه لر قطع واحتزاز ایدوب بر حیثیت
ایله اظهار انذوه وکآبت ایدرلرکه بو امر غریب قریب درکه آنلرك
انطاق وهر بری نقد رواء روان زاهه اخوان واشجان ده انفاق
ایلیه ای پدر آگاه نگاه اتمن میسن که املاك معموره افلاك بو
حاله کمال حیرت وملال للرندن نقش پرداز کارگاه وجوده سجود ایدوب
جرّ حاجات ایچون نه وجمله رفع مناجاة ایدرلر زبان فصاحتمآل

ایله مَدِ اَنفاسِ مقال ایدرلرکه ای صَانِع بی آلَت نه عجب حالت درکه زُمَرِه
مرسلین دن بر پیغمبرِ کزین روی بَیضا لمَعاتی صراط مستقیم مَرضاتکده
خالِ خواری وزاری یرمالان وناله ان درو بر رسولِ آخر دخی آنك
سری اوزره طَوع واختیار ایله سلِّ قرضابِ خونبار ایدوب فرمانِ
بی مثالکه امتثالًا اِقدامات وعَدَمِ افلاتنه جَازِم وعازِم درخداوندا
دِلخواه ورَجا مزبوحرکه بوایکی بندهٔ برگزیده یه که دندانِ زَهرپاشِ تائبهٔ
صائبه ایله کزیده اولمشلردر عَینِ عاطفتك ایله نظر یافته وذکاءِ
جهانثاتِ عنایتك فرقِ باسعادتلرینه تافته اولوب بو ورطهٔ خونخوارده
ورنج دشوارچاره دن اِنجا وسرمنزلِ فرج ومخرجه اِلجا ایلیه سن
بو کلام رأفت انجام دِهلیز آذاندن داخِل نشیمنِ جنان اولدقده آتش
محبتِ خلیلیه اصلنه رُجوع یعنی کرهٔ نارَه عرُوج ایدوب شُولقَدَر
نالهٔ زار وکریهٔ بیقرار ایلدی که اَطباقِ آسمان ودَمینِ وکرُوبِ
ملائکهٔ مسَوّمین کریهٔ بلامِریه ده اول اُسوهٔ خُدا پرستان
ایله همدستان اولدیلر حضرتِ ذی الجلال ده عَدَمِ تهاون
واهمالی شریفترینِ اعمال بیلوب ایدی دیدیکه ای پدر وقتِ تَدَلّل ومَحَلِّ
تهانه وتَعَلّل دکلدرکه بوکارِ خیر انجام حَیات نِکونامه یادی وهر
خصُوص ده مُسابقتِ خیرات رضای خدایه هادی درپیش جنابِ
خلیل نفسِ پُر تعلیلی تهدید وخنجرِ خون فشانی سنكِ فسان ده تحدید
ایدوب بعده قدمِ مکرّمی ایله سَرِ وقتِ پسری تشریف وکلمهٔ محبّت بی علّتی
تصریف ایلدی بَزمِ عشق وولاده قامتِ دُوتا ایله آغازِ سرُودِ دُرُود
ودستِ نِعمت فشانی کلوی نعُومَتِ نشانه فرُود ایدوب دیدیکه الهی

جونکه نهالِ توخیزِ عُمرِ عزیزمی کلستانِ جنانده ازعاج واخراجه قضاءِ
نافذ فرمانك سمتِ جریان بولدی بوأجلدن کندو بخلمی نیتِ صادقه
ایله قربان وصمیم دلِ یزدانِ شناسدن وظیفهٔ شکروسپاسی
وِرُدِ زبان ایدرم الهابوبلای حسن وهنکام حزن ده بکاصبرجمیل
کرامت وفرزندِ رقائق دانك فقدانندهٔ اجرِ جزیل عنایت ایلهٔ بعده
بجاختیار سیلِ بحقرار کبی جوش ودریاکبی اول سروِ سهی بالایی دراغوش
ایدوب اکرچه جبینِ لطافت مأنوسنی بوس ایلدی امّا

السّمُ من سِنِّ الافاعی أطیبُ من قُبلةِ الوَداعِ حبّی ایله

اول بوس صورتِ بوسیده ظاهر وبوقطعهٔ دلدوزك فحوای جکوسوزی

رُوشن وباهر اولدی فَاحَسرتا لم اقضِ منکم لُبانةً

ولم اتمتّع بالجوار وبالقربِ یقولون هذا آخرُ العهدِ منهمُ

فقلتُ وهذا آخرُ العهدِ منی قلبی پس اول رسولِ مُقدّس

های های کریهٔ بی اختیارم آرزوست دیومیناب دیدهٔ

پرآبندن تفجیر ایلدوکی دمعِ کثیری صدرود وحاصلِ عُمرِ کرامی سی

ایله که غایتِ مرامیهٔ سهمِ مرامی ایدی بدرود ایدوب دیدی که ای

فرزندِ فرهمند تایومَ یدعُوالداعِ سکاوداع که بوفراقِ مالایُطاق

الی یوم التلاق ثابت وباقی ودوامُ بکاءِ طوفان نمامصداقِ

تحسبُ الدّمعَ خلفةً فی المآقی در حضرتِ ذبیح که ذکاءِ ذهنِ حقایقِ

شیوتی مناظرِ عالمِ ملکوتهٔ اشراف ایله اسراقِ اتمش ایدی دیدی که

ای والدِ مجید بوکفت وشنیدك دامانی ساما نی داخلِ کفِ اکمال

اولماق عدیم الاحتمال درسنا واراولان بودرکه ایفاءِ امرپروردکار

ترك مغادرت واطاعتِ خالق بالاويپت ده پيش دست اولما غه
مبادرت ايليه سن تأخيرده، تأخيراولمايه كه بونك كبى مخاطره نوذ ايزدِ
خبيرده مَبْنُودُ العَجَل وعرش شجر ضحى مُثمِرِ ثمرهٔ عجل ووَجَل درعقبه رضاء
قضاء لى ذمتِ همتينه ختم وطوماركفناري يارب فديتُ لك نفسى
ورضيتُ بقضائك علىّ فتقبّل منّى مهريله ختم ايدوب كردنِ اطاعتى تسليم
چنبرِ تقدير وانطق لسانينى ايله سرفداى تو وقربان تو باشد جانم
معنا سنى تقريرايلدى بعض روايات صحت قرين ده، اول منقبت
يافتهٔ إنّ الله مع الصّابرين ديدى كه اى والدنيكو خلال نيم دست
وپاى مشدود العقالى حلّ وفكّ ورقم رقّتى تيغ قطع علاقه ايله
محو وحكّ ايله تاكه قادر پروردكار نبى بوكاره، كاره باانكار
كورميوب وكردنِ بلورنيمه وضع سكّين ايتدكده اضطرار ايله اجزاء
اجتزار ايله تاكه بن حسن اختيار ايله كردنِ كردانى اولخنجر برّان
اوزره تحريك ووجودِ مقصرمى سنك ذاتِ كثيرالبركه ايله ثواب ذبح
ده تشريك ايدوب قضاء رضاء بارى ده توسن نفسوكران بارى اجهاد
وسدنهٔ عليينِ آشيانى طوعِ امتثالِ فرمانه اشهاد اتمكله بى اختيار
حجبهٔ عالم انوار ابن الخليل مطيعٌ لامر الجليل كلام مدحت انجامى ايله بلا
سخنِ سنا اوله لرلبس بو ملتمس ومأمول ومبذول ومحضر پدرده مقبول
اولوب دست وپاينى مشكل علما كبى حلّ ودوى تابناكنى ساهرهٔ خاكه
تل ايدوب خنجرِ آتش پيكرى كردنِ منوّرنه طعن واجرار وبسالتِ رسالت
ايله ضرب وامرار ايدوكده قادرِ معين وجنابِ ارحم الراحمين دن كه ذاتى
كبى صفاتى قديم ورافتِ بى اشتباهنك كواهى نظم كريم لاتقتلوا انفسكم

ان الله بکم لرؤوف رحیم در خطاب مبین متوجه روح الامین اولدی
که ای برید سبک رکاب سرعت وشتاب ایدوب بنم بندهٔ شکیبنده می
زیر پنجهٔ ردی دن رها ایله هنوز خنجر عافیت سوز کلوی کافور سانه
روان اولمامش ایدی که یبك نیك پی خدا سدهٔ سدرة المنتهی دن
واصل و هماى دولت وباران رحمت کبی نازل اولوب ره آورد وحی
والهامی جناب خلت مقامه تقریب وخنجی برانك زبانی تقلیب اولدی اول
سکین آتیوا ثرکه کردن روبین تنه کذرایلسه فوق مندوفکی پریشان
آبخوا و قلب بی وجل و وجولری اقسی من حجر اولان دلاوران پردل
رسیم معادلی قرین آرزا ایدردی کردن منورینه که کل تردن نازکتر
ایدی قطعا کارکر وحیم کافور فام عبیر بوینه یك سر موضرر اتیوب
مما نفعت سپر قضا وقدر ایله فلیل وقدرت حق ایله کسیف الفرزدق
کلیل اولدی تیغ از سر عاشقان بکرداند روی تا هر چند که
حضرت خلیل حسب المقدور بوامر محظوره شتابان اولدی کار دکار
کذار تمشیت خدمتدن کروه نامردان کبی رو کردان اولدی وهرنه دکلو
که مسارعت امتثال امر احده جد بی حد ایلدی حدید تند خو و فساد جو
اذعان فرماندن تصویر خد ایله کانه جانب غیب هویتیت دن لمح واشارت
اولندی که هر صید که کرفتار کمند قید اولا اوقات هجوم آفات ده
جامهٔ شکیبدن عاری اولماق رسم جاری ایکن چونکه ذبیح بنم رضام
ایله تحمل زخم رضام وبنم قضام ایله ترك ذوق قضام ایدوب مخالفت
رسوم وعادات ونفس خود پسند ایله معاداة ایلدی بزدخی سکین
شهاب تابك عادت ورسمی که قطع وحسم در ازاله وانکار قدرت

صانع ایدن اصحاب طبایع دخی واذاله ایدوب آهن بی آزار می بر وجهله نم
ایلدوك کرکدن ذبیح کف داوده معادل وبو حالت ثبوت قدر تمی شاهد
عادل اولدی وعند البعض حضرت ذبیحك خلقومنده قدرت حتی قیوم ایله
نحاس قوی نحاس دن بر قطعهٔ بهمن بی وهن ظاهر وبدید وجید مجیدنی
علی الفور دور اتمکله تأثیر حد حدیده سد سدید اولوب سکین باتمکین
نامؤثر وقول وارد هیهات تضرب فی حدید بارد داخل سامعهٔ
سز اولدی دوایت درکه قوت نبوت ایله سکین پرکین اول صفحهٔ مسینی کردن
خصم کبی قطع وفصم ایدوب ممارست تلیل ذبیح جلیل اولدوقده طالع بداثر
اهل هزکبی برکشته واول نویسندهٔ مثال امتثال بوحالدن متحیر وسرکشته
اولدی تاکه قادر ذی الجلال تجلی افعالی حضرت ابراهیم تلقین وتفهیم
ایلیه که نه سنك قوت وزورکده نقصان فتور ونه سکینك دم آتشینده
وهن وقصور وارد راما انك قوت نفوذ وتأثیری نم قبضهٔ تصرف وتقدیر
درهردم که قهرمان قاهر قوی وخواص ثابتهٔ اشیایه حکم فرمانم سمت
جریان بولسه توان واقتدار لری مسلوب ورؤی خاصهٔ ذاتیه لری
مقلوب اولوب سکین باضرك زرابهٔ زبان آهن بری شدت حدت
وباس ایله قطع لوح نحاس اتمش ایکن قطع حبل الورید وروی امنیه و
امیدینی تورید ایلدی اول قارع هضبات خلت وقادع ابواب محاسن
خلت حیوان ودنك وچشم حق بینك فسحت سرای زمین تنك اولوب
مدیهٔ کثیرهٔ المضمن بی اوج کره تسنین وضرب وغایت نوان ومرت ایله
حلق فرزندینیکو خلقه امراد وضرب ایلدی هربار دزع وقایهٔ ستار وآقی
وسنجه کردان صومعهٔ بالا ازالهٔ عاهه وبلا ایچون راقی اولوسکین

تُندد و کلامِ نامحل کوکبی بی تأثیر و بو حالِ غرابت مآل باعثِ تعجب کثیر
اولدی حضرتِ ذبیح الله بختِ بدخواه دن شکایت و کمالِ کلال ایله
خواستم مرآءِ خود آما برنیا مد جانِ من معنا سنی روایت ایدوب
دیدی که کرجداسازی بتیغ جور بندازبندِ من ازتو قطعا نکسلد شرشئ پیوندِ من
ای پدرِ مؤید شاید که نیم جبین مبینم سنك چشم ملائك بینکه
نظرگاه وبالِ بی وبالك ضعفِ حالمه آگاه اولدوقده مهرِ اُبوّت انکیخته
وسردشته صبر و صرامت کسیخته اولوب بوسبب ایله فرمانِ ربّ ده قوّتیك
نقصان پذیرودامن توفیقِ اطاعت دن دست وسُع واستطاعتك
قیصراوله پس احری وانسب وحزم واحتیاط اقرب بودرکه بنجدوی
دلجویم اوزرینه اسقاط و توجیب وکلزارِ دلِ مائل دن قلعِ درختِ
رأفت وترحیب ایدوب بنم رعایتِ جانب وحقّ واجبمدن مع کثرة
الحُبّ والاخراض اعراض ایده سن واقتضای نبوّت اوزره هرقوّت که
نهادکده نهان درعیان ایدوب سکینّ برّان ایله برآنده قطع شریان
وسنکسارِ فاتخذوه عدوّا ولان دشمن یرعدوان کثیر العدوانك
چشم اعورِ غیرانورینی کریان ایده سن حضرتِ ابرهیم موجبِ پندِ
فرزند ایله کاربند اولوب مکرّرا خنجرِ بلا انکیزی بروجهله سرتیز ایلدی
که کویا اخکر سوزان یاخود اخترِ فروزان اولدی بعده ذبح پسره
اصرار واقدامِ تام ایله کردنِ بلور فامی اوزره جرّ واُمرار ایلدکده
تکرار دمِ آهن کذاری کلیل وزبانِ زبانی وشی مانندِ لسانِ علیل
اولدی حضرتِ ذبیح حقّه قم لعل فامندن نشرِ جواهرِ کلام ایدوب
دیدی که ای والدِ عزیز نوکِ خنجرِ خونریزی کردنِ شبیهُ العاجه رکز

وایلاج وقضاء صفا قرینمدن اخراج ایله تاکه وجهِ آسان اوزره امرِ
قربان میسّر اوله وکفِ هوَس دامنِ مُلتَمَسه دست رس بوله حضرتِ خلیل
بی توقف وتعلیل بناءِ عزیمتی بنیاد ونومی باتمکینی دستهٔ سکینه وضع
واسناد ایدوب برطوز ایله غزز ایلدی که اکراول صدمه وزورطاسِ
سرنگون کردونده ظهور بولسه قابلِ خرق واهلِ شرعك کلامِ حقی ایله سفه
نك قولِ باطللری فرق اولوردی کیروسکین مشحوذ امرلازم النفوذدهٔ
تقصیر وصفحهٔ مغفر بافرده پای مورلی زورکبی عدمِ تأثیر ایدوب شرارهٔ
شرارتی کم وبیشِ اغتنای نودولت ده اهلِ حاجتك قامتی کبی خم اولدقدهٔ
سلطان کشوردخلّت بوحالت دن غرقابِ عناده بی سروپا اولوب بحرِ
غضبه طالدی وقوّت ونیروسنی بازویه کتوروب اول خنجرِ مارپیکری
یده چالدی قدرتِ قاهرهٔ یزدان ایله آهنِ پارهٔ ناتوان قوّتِ نطق
وبیانه کلوب دیدی که ای خلیلِ جلیل الشان اول زمان که عبدهٔ
طاغوت وخناس ومظاهرِ وقودها الناس سنك ذاتِ پاقوتِ سماتکی
نارِ شرارهٔ بارهٔ طرح وشاهدِ معجزهٔ بیّنهٔ الیرهانکی محکمهٔ قبول
واذعانده قصدِ جرح ایلدیلر آتشِ مُشرِق بالطبع مُحرِق ایکن سنك
وجودناز کلکی نیچون تریق خصوصاکه لطیف زود پذیرد تغیّر احوال
مدلولِ صحت مآلی اوزره اوصالِ لطافت اتصالکی نیچون بربرندن
تفریق ایمدی حضرتِ خلیلُ الرحمان ناودان دهانندن اجراءِ زلالِ بیان
ایدوب دیدی که آتشِ دوزخ مکانه پروانهٔ فرمان سمتِ نفوذ وجریان
بولمش ایدی که عملِ احراقدن منفعل وطریقِ اضرار وارهاقدن منعدل
اولهٔ سکین هلاك انکین زبانِ بیانی تیز ایدوب دیدی که اولحین ده

اتش باتمکینه برکره فرمانِ واجب القبول شرفِ نزول بولماغله مقتضای
طبیعتِ حادهٔ حارهٔ سخذائل وحریقِ شرر بارده نعمتِ بارده حاصل اولدی
حالا یتمش دفعه درکه برید هاتف غیبدن نامهٔ فرمانِ لاریبی تالی وکردنِ
ذبیح مطیعی عدم تقطیع ایچون امرِ خدای سمیع متعاقب ومتوالی اولدی
بوامرِ مخذورده بنی معذور طوتوب آتشِ غضبِ عافیت سوزه اصلا اصلا
ایلمه که سنك فرمانِ مطاعوکه اتباعدن حکم فرمان روای وجود وعدم
ده ثابت قدم اولمق اهم واقدام درحضرتِ ابراهیمك طبعِ سلیمی متغیر
وبوخبر حیرت رسانه ذن متحیر اولوب غریمتِ ذبح ده فاتر ونقابِ
اجام لهجهٔ اقدامنی ساتر اولدی حضرتِ ذبیح طعم استسلامی ذائق و
امضای امرِ مصمم شائق اولماغین دیدی که ای پدر نیکو خلال نه عجب
حال درکه مقدماتِ اعمالك منتج اهمال اولدی

باستوائری اید یشه کوش درتدبیر که از تردد ووسواس صد خلل زاید
ثباتِ کار نماید جمال کار درست درآب صورت جنبان درست ننماید

خوف وهراسم وتسویفاتِ نفسانیه دن بیم واحتراسم بودرکه
بوسبب ایله غضب ربّ آموده وذیل عصمتك آوساخ زلّت ایله آلوده
اولوب حلیفِ خردِ رهنمون عقدِ صبر وسکونی ناکث ومیان رسلِ
کباره رأسِ ریاست مدار مزناکس اوله

چه عیدیی به ازین عاشقِ بلاکشرا که پیشِ خنجرِ بُرّانِ عشق قربان شد
زبهرِ کشتنِ خود دست وبازدم یساد ولی بکوششِ خود سرخ روی توان شد

حضرتِ ابراهیم انواعِ سکینه ایله سکینه یا پشوب بین الامرین
متردد وحکمِ قضایه مترصد ایکن جانبِ بالادن ندا یا ابراهیم قد صدقت

الرؤیا مسموع و محروسۀ یال صفا مظاهرنده وفودِ بشایرِ مجموع اولوب
بعده نامۀ عطاءِ الهی سحابۀ بشارت ایله ایشحاو بوو جعله الهام وایحا
اولندی که ای خلیل سن فرمانِ رؤیایی تصدیق وراه ایزدیجانبازده
سرباز اولدوغکی تحقیق ایلدوك حالا کلنِ ارحالکه ذلالِ کرم وافضالِ من
روان اولحق آوان درورۀ ظهوروکه نگاه وسرآلهه اکتناه ایلیوب نه
مقوله شبح وسواد مرموق نظر وقباد اولورسه ذبحنه قیام وثوابِ اغتنامِ
اعتیام اولنه که پس معتبروکه فدیه وشایستۀ عرضۀ مدیه درچونکه
حضرتِ ابراهیم موجبِ فرمودۀ ربِ کریم اوزره بلاخلف جانب
خلفه توجیهِ شعاعِ بصری وساحۀ جناتی خاطرۀ ریب وکمانِ ذبری
ایدی کوردی که برکبشِ اقرنِ بی قرین سوی چرخ برین دن هبوط ونزول
وکند وطرفنه قصدِ وصول ایدرکه اول ناطح نظیف قرق خریف کلستانِ
جنابده ترویح روح وبعضِ اقوال ده سکسان سال رواح وسروح
ایدوب مزیدِ سمن وبها ایله بازارِ اعتباردهٔ کران بها وجمله اعضا واجزاسی
بی اعظم وعضلات وخالیۀ عن الفضلات اولماغله مصداقِ مثل اخذت
رماحها اولمش ایدی وعند البعض اول ذبح جلیل قربانِ هابیل ایدی
که فردوسِ برین ده پرورش وخوانِ توبیت وو توتیب دن ترتیب خورش
ایدوب هروجهله اول کبشِ بافربه واول جنت سرانك عراسندهٔ رعی
وچرا ایله فربه اولمش ایدی درین فرخندهٔ باغ نزهت وناز
نوازین کونهٔ زدمرغ نواساز که محرمِ حرامِ امّ الکتابه ندا وخطاب
ایرشدی که اول آسمانِ رسالتك سعدِ ذابحی وان الله اشتری من المؤمنین
انفسهم باناربنك تاجرِ راجی چونکه کوهرِ یکدانۀ صدفِ عمرنی ترابِ

تبا به تمریغ و فرزندی بهاسنی نیم راه رضا مدن عرضهٔ جلادِ تیغ جگر ریغ
ایلدی سنکه امینِ مطاع سن فرمانِ مفترض الاتباعی ملائکهٔ روشن
نهاد ابلاغ و ایفاد ایله که کبشِ ذبیح فرمان بردارِ اعناقِ پر انوارکی
اوزره تحمّل و اعلای علیّین دن ساهرهٔ زمینه تنزیل ایلیه لو صاحب توان
شدید القوی و همنشین رسل و انبیا بطریق السؤال استعلامِ حال
ایدوب دیدی که خدایا نه عجب کرامتِ عظمی بولدرکه بو فرزندِ کرامندانزانی
و محذومِ ملائکهٔ نورانی ایلدوك جنابِ وهّاب وجودی شریك
و مانند نه سوکند ایلدی که اکر سکنهٔ سماءِ نه طاق و فرشتکانِ ساهرهٔ
هفت طباق اجیادِ جیادلری اوزره بارکشِ ذبح ذبیح اولمغه تحمّل و بو
بابده باسرهم تجشّم و تعمّل ایلسه لو هنوز اول کلام توکل فروزك که جواب
پذیرد تقریر یعنی قول تسلیم اثرِ یا ابتِ افعل ما تؤمر ایله ابرادِ ضمیم
ضمیر ایلیش ایدی معشارِ مکافاة و جزاسی ایفا و اجرا اولنماز خلاصة
المقال داورِ کشورِ خلال ذبیح باوفای بند و وثاق ایله علی حاله ترکِ
و ثوبِ دنونی فرکِ ایدوب ذبح بازیحی اخذ و ضبط و قوائم اربعه سن
شدّ و ربط ایلدکده نصکره اول کبشِ شرف اقترانی قربان بعده جکرینی شحّ
و بریان ایدوب برمقدار تناول و فواضلِ نعم حقی مذاکره و تقاول ایلدکده
بو اثناده یدِ قدرتِ فعّال لمن یشاء رقم رقمِ حکّ و دست و پای ذبیحی
حلّ و فکّ ایدوب جنابِ خلّت صفات نکاهِ التفات ایلدکده یومؤیدنك
رسغ و یدینی اغلال و انکالدن منحلّ العقال کوروب دیدی که ای فرزند
صفات اکرچه ذاتِ قدسی سماتك تأییدِ حق ایله مؤیّد و موفق اولوب
وجودِ افتاب درخشکه بخش اولنان نعمت و خیردن دستِ امیدِ غیر کوتاه

وجودِ خصوصیت ده ذاتِ کرم پرورك جوهرِ فرد کبی عدیم الاشباه در
ایدوکی بی اشتباه دراما ظاهرا دست ویا یوکه کشایش کیمك جود وبخشایشی
حضرتِ ذبیح جوابِ صحیح ویروب دیدی که یوجه فرحت نما اول وهابِ
بی رشانك فضلِ مشکل کشایی در که شبِ فریاد وآه ده کم کشته راه
ایکن ضیاء نویدِ وفدنیاه ایله ارشادِ منهجِ هدا وکرمِ عمیمندن ذبحِ عظیمی
بکا فدا ایلدی بواشاده غیب الغیوب دن برنداءِ بشارت مصحوب داخل کوشِ
حکمت نیوش اولدی که یا ابرهیم یا اصدق القائلین ویا ذبیح یا اصبر الصابرین
هرچند که وجودِ ملك سانکوزی پوته ابتلا وامتحاندر قال ایلدم

زری که پاك بود ز آزمایش چه غم دارد مصداقی

کما تملأ لأت الشمس حالة الاشراق وهرنه قدرکه پای راحت وآسا
یشکوزه غل کرانِ آزمایشی بند وعقال ایلدم

وکل ما یفعل المحبوب محبوب کلامِ شیرین مذاقی معلومِ آفاق

اولدی یا ابرهیم سنك ذاتِ کریمك که بنم جنابِ جلیلمه اسم خلیل
ایله نامدار اولمشدر ویا ذبیح سنك وجودِ صلیحك که وفودِ وفودِ
اجتبایه مدار اولمشدر علمِ سلمکوزی سزاوارِ شهودِ وسنین وهر
بریکوزی سزاوارِ خلعتِ انا کذلك نجزی المحسنین ایدوب براتِ فوز
ونجاتی سزه تقلید ونامِ محمدت قرینکوزی تخلید ایدرم لاجرم بدرِ
مکرم ولبسِ راسخ قدم حمدِ منعم بی علتی ذمتمه همتلرنه ایجاب ومهمان
سرای خاطرده ضیوفِ واردانی اکرام وارحاب ایدوب سجداتِ شکرِ
تقدیم وسلعهٔ سپاس جدیدی دوزِ بازارِ الشاکر یستحق المزید ده
تقویم ایلدیلر اربابِ خرد معنی یاب کثر الله امثالهم وانساء مددهم

وآجالهم بو داستان عبرت آیاتی بعض مزایا و نکات ایله تزیین و تزیید
و بر قاچ دقیقهٔ رقیقه ایله تذییل و تذنیب ایلمشلردر دقیقهٔ اولی
جانب رحمانیدن فرمان قربان وساطت جبریل امینی ایله تبیین اولنمایوب
عالم خیال و فضاء رؤیا و مثالده اشارت اولنماقدهٔ بیچه سر و حکمت
وارد رلکن جمله نك اشف و اشرفی و ادق و اظرفی بودرکه تاکه خلیل
الرحمانك امتثالی فرمان ده فسحت صدری و علو جناب و سمو قدری
محاضر ملائکهٔ سدره آشیان ده ظاهر و نمایان اوله روایت درکه
جناب خلت منقبت فرمان برداری افعل ما تؤمر ایله کردن منور نه
سکین مار پیکری امرار و جریان ایلدوکده سبع شداد بی عماد مصداق
مفتحة لهم الابواب و مسارعت انقیاددن ملائکهٔ نورانی نهاد غریق
لجهٔ اعجاب اولوب دیدیلرکه باوجودکه جانب معبودن امر ظاهری
ایله مأمور و مخاطب و استجمالی امتثال ایله مطالب اولمادی
مجرد اشکال بی ثبات منام ایله که اکثری اضغاث و احلام درمقوله
امر شاق ده تشمیر ساق و فرزند کرامندینی نهی قهره اغراق ایلیه
اکر فرمان باری حالت بیداری ده اولسه نه وجهله جان سپار
و رضای حقه طلبکار اولهٔ جفی بوندن معلوم و مقایسه ایله مدرك
و مفهوم اولور دقیقهٔ ثانیه حضرت خلت مقر ذبح پسرده تعلل
و میان امضاء عزیمته حب فرزند مهر طلعت تخلل ایلدکده حضرت
ذبیح بذل روحه شتاب و لسان حال و قال ایله پدر ستوده فعالنه
توبیخ و عتاب ایلیوب دیدی که

کر به تیغ تو جدا شد سرم از تن چه غمست غم از انست که از تیغ تو افتاد جدا

حضرت ذبیح

حضرتِ خلیل طریق تحقیقه دلیل ومرصادِ رَشاده، هادی السّبیل اولوب
دیدی که ای پسرِ دولتیار مکر صعوبتِ مرکِ بُوَاردن خبَرِ دارد کلسن که
عُرضهٔ قِرضاب هلاکِ وتباب اولماغه تعجیل واکراب وتیغ خون آشام
ایله نفسِ ناکامکی اِخراب واِتراب ایدرسن حضرتِ ذبیح لبِ روح پرورِدن
نشرِ دُرر وگوهر ایدوب دیدی که اگرچه مرارتِ نزعِ جان حدّس ووجدان
ایله معلوم اَغمار واکیاس واوّلیّاتِ کبی اثباتی مستغنی عن القیاس در
امّا بکا معاین ومُشاهَده اولان بشائرِ بیّنهٔ سندِ نظر کده جلوه گر اولسه
بنم یرومه مَنحِ رضاءِ رحمان ده قربان اولماغی تَرَجّی وتمنّی وبزم شوق
واینا سوده سُرودِ شکر وسپاس ایله بلا تعنّی تغنّی ایدرِدوکِ جنابِ
خلّت طراز صُوَرِ مستورهٔ منظوره دن نقاب انداز اولدوقده حضرتِ
ذبیح فاکههٔ بیانی طبقِ عرضه وَضع وترتیب وسلسالِ جنّته نظیر اولان
کلامِ سَلامت پذیر ایله دماغِ پدری تعطیر وترطیب ایدوب دیدی که محبّ
عرشردن مُقعّر فرشه دک جمله اَشیا وجمادات واَحیانک نِکوانی سنک
ذاتِ خلّت عُنوانکه منحصر امّا واحدِ فرد بی اَنصار وسُلطانِ اَریکهٔ
لا تُدرِکهُ الابصار وهو یدرِک الاَبصار بکا ناظر در اولدیکدن نظرِ رحمان
جان فشان اولمق بکا قضای امانی وراهِ عشقِ یاره بی تعرّضِ اَغیار
کُشتهٔ تیغِ اختیار اولماق حیاتِ جاودانی در

صد تقاضا میکُند هر روز مردم را اَجل عاشقِ حق خویشتن را بی تقاضا میکُشد

دقیقهٔ ثالثه چونکه جنابِ خلّت مقرّر رأیِ ذبیح پسری امضا وحضرتِ
ذبیح کردن رضایی تسلیم چنبرِ قضا ایلدی اول عُرضهٔ تیغ قدر پدرنه ثلوینِ
خطاب ونوعروسِ حکمتِ خفیّه یی اختطاب ایدوب دیدی که ای خیرُ

البرایا آیا بو معاملهٔ پرسوده سنك وجودکی آسنی واجود دریوقسه
بنم ذاتِ نقمت سماتم می ایلیج واسوده درجنابِ خلیل الرحمان دللدل لسانه حلیهٔ
رهانِ دهان ده جولان ویروب دیدی که ای نورِ دیدهٔ جان
آنزاکه عنانست چه حاجت به بیان بنم سماحت وایثارم هزاربار
ازید واوفر وبو مدعی لیلهٔ ظلماده شبچراغ بدرِ دجادن اظهر ورشنتر در
زیر لافرق الله فیما بیننا ابدا دعاسنی ابدا ایدرکن بنیانِ عمر
بی ساماغی کندو الوملهٔ ویران وجمعیتِ حالمی کار وبارِ اهلِ کمال کبی پریشان
ایده یوردم چون کم خودکرده ام خودکرده را تدبیر نیست حضرت ذبیح
ما هو الحقی افاده واموات محتهٔ لب عیسی خاصیتی ایله روح راحت اعاده
ایلیوب دیدی که هزار جانِ گرامی فدای جان توباد ای ابرِ علی نسب
عجبه رکه بنم سماحت وسخاوتم زیاده وسنك چاپکسوارِ جود وعاطفتك
توسنِ رجحان ومزیت دن پیاده اولمیه
قتل این بنده بشمشیر تو تقدیر نبود ورنه هیچ از دلِ بی رحم تو تقصیر نبود
اکر سن کوهرِ عمر پسری راهِ ایزدی مثاله نثار ونثال ایدر
ایسك سوراخِ صماخِ کوشه هر کوشه دن
کر کوکی فتاده شد از چرخِ منقبت برجی که هست جای کواکب بجای باد
صداسی واصل وپسر آخمك ایله که بی نزاع وجدل بکا بغم البدل در
تشفیِ صدر حاصل اولورامتا بنم جانِ ناتوانم همان بو روزِ فلك ده مالکم
الکا منحصر اولوب آنك فقدی ایله نقدِ عمرم تاراج وبدن خاکی تیرِ تدمیر
آماج اولور چو مرغ جان بپرد باز پس نیاید حضرتِ ابرهیم
دعوای سابقه موافق بیّنه اقامت وبحثِ رجحانی ادامت ایدوب دیدی که

اوماز

ای سائر فضاء رضاء الله واقف وآگاه اولکه بنم بذل وسخام مراتب کیزه
ایله آفزون وبو امرك ضبطی غلط وخبط دن مصون در زیرا سنك مرع نفسك
بر نفس ده قصیر جثماندن پران اولماغله مضاضت زخم سماتی فراموش
وکلزار جنت ده کاس کافور مزاج مغفرت نوش ایدرسن اما بنم سبیل غم
وبیلم اول قبیل دن دکلدرکه خاشاك افکار واهیه ایله مسدود یاخود
زراع طول مدت اعمار ایله مذروع ومحدود اوله

یا خود بکدام دیده عالم بیند آنرا که دو نور دیده در خاك بود هر بارکه

کند ودست اختیارم ایله فرزند عزیز مدن خونریز اولدوغم دل پر فتور خطور
ایلیه شولد کلوالم وزاری طاری اولورکه اکا نسبت زهر سمات نبات
حیات دن الذ واحلی اوله درد اکه ز خود بیخبرم باید مرد
اغشته خون جگرم باید مرد چون زندکی خویش نمی یابم باز
هر روز بنوعی دکرم باید مرد واتشدان جناندن اولمقدار شعلات
غرام اضطرام ایلیه که آنچه هفتکانه ایله قابل انطفا اولماوغی جله بدیهیات لطی
اوله افسوس که شد عمر عزیز از دستم با یار بکام دل دمی ننشستم
فریاد که کردین فلك بی سر وپا در زیر لکد کوب حوادث پستم

پدر وپیرك مناظره وجدلری هنوز فیصل بولمامش ایدی که فرمان
الهی رسیده وابواب سما واسباب الهام وایحا کشوده وکشیده اولدی
که ای خلیل وذبیح شوق شوق صحیح ده غایة الجود بذل الموجود نقد مجهود
باذل وهر بریکوز براعتبار ایله شرف مزیته نایل اولدوکوز اما واقع حال
وصدق مقال بودرکه سنه اطلاق سخا وانفاق اسناد مجازی وکمیت
سما حتکوز کفه میزان کفایت ده موازن وموازی اولوب حقیقت جود

وانعطاف بکا مسند ومضاف درکه صفت سماحتگ ذاتِ پاکمدن انفکاکی
عدیم الامکان وسزدن وجوه شتّی ایله اسخی اولدوغم مستغنی عن
البرهان درقربانِ پس مودودن مقصود بوایدی که آیینه سینه ء
پُرعبرکه ژنکار بسته ء ابشّر تموُنی علی ان مسّنی الکبر ایدی دوزنه ء
لاتیأسوا من روح الله دن ناظر وآگاه اولهکه بنهج منع وحجز که
مستلزم شحّ وعجز درنیم کشورِ فضلِ بی مرمدن ناسزه وتوارد لطف مدیدن
ظاهرا نومید اولنلرده نشین منظرهٔ فنظرة الی میسرة درچونکه صدفِ
نیازدن مرواریدِ فرزندِ دلنواز ظاهروکف آرزولگ اول کل خودرویه
ظافر اولدی دام ودانهٔ خط وخالنه شیفته ومحاسنِ حسن وجمالنه فریفته
اولدوگ لاجرم منشورِ فرمانم روان اولدی که اول غزالِ دلستانی قربان
ایله بارگاهِ احدیته تقریب ورُوی دخشانیخ خاکِ امتحان ده تتریب
ایدرسن تاکه منظارِ دلِ بی غشّ ده منتقش اولهکه برقِ غیرت خرمن
سوزِ غیر وماسوایه میل وهوا باعث تتریب وضیر درزیانه دوادکر
خارِ محبت اغیار راهِ خلتِ بی علت ده دامن کیر وحبّ فرزند خدمتِ
ازلی پیوندده سببِ تقصیر اولهچونکه توفیقِ چاره سازایله مقتضیاتِ
نفسِ کج بازدن نادم وبناءِ مهرِ فرزندی ساعدِ مساعدهٔ حق ایله هادم
اولوب بیخ محبّتِ غیری دلِ مستعدّ لخیردن استیصال ونامهٔ سرنمهرِ مهری
محبوبِ حقیقی یه ایصال ایلدوگ بندنی فی الحال زیرِ غدّارهٔ غدرونکال
دن ولدِ هدایت اقتدا کی تخلیص وافتدا ایلدم تاکه عالمیانه ظاهروعیان
اولهکه باکریمان کارهاد شوار نیست یا ابرهیم سن که فرزند
کریمکی شمشیرِ قضایه مجنّ وای ذبیح باوفاق سن که بوتکلیفِ شاقّی طوقِ

كردن ايلدوك هم سنك قلب حزينكى انجا فرزندكزين ايله شاد مان
وهم ذبيح مجروحى ابقاء روح ايله داخل حرم سراى امان ايدوب ناخواسته
ارسال فدا ايله داء ردادن اعفا وناكشته ثواب اراقهٔ دمايله اجرال
وايفا ايلدم صيرفيان جواهر قرآنه ظاهر ونمايان اولهكه بوآيت باجلالت
دلالت ايدوكى اوزره غفران خطاياكه اعظم عطايادرخواستهٔ
اصفيا ومطلوب انبيا اولياق بزمركبى غلط كاردوتبه دوزكار لرطرفه
لسانندن طلب آمرزش وغفران ايلمك اكرچه محض تمنى وغايت وقاحت
وتجنى اولدوغى معلوم كمل دوربين ومصداق اعوذ بالله من توبة
الكذابين دراما مع هذا غرقاب جرائر بكارزده هالك وفراخناى
بى علت دن طرنجانهٔ نعيم مقيم مالك وداخل كليهٔ ويغفر مادون
ذلك اولق فضل رب دن مأمول ومترقب در

اى سايهٔ رحمت پناه هركس وى خاك درت كزين كاه همكس
ارباب كناه راز تقصيرچه غم چون رحمت تست عذرخواه همكس

الاية الحادى عشر

كيم كه توفيقى رفيق ايليه راه حق ده اوله كوندن كونه هركارى وكردارى
اهل رشد ايله شقاصاحبى يكسان اولماز افمن كان على بينة من ربه
بوآيت كريمه مستمن دن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
وزننه مطابقدر اهل هوانار هوان ايله دائما محترق واول سببدندركه
عبد الهوى اذل من عبد الرق درارسطا ليسك كلام نفيسى دركه اعص
الهوى واطع من شئت اتباع هوان هوانك جمله علامت ونشانندن دركه
فرائض وواجبات دن تكاسل ومغاردت ونوافل ومندوبات تسارع ومبادرت

ایده اعلم بانك لن تسودَ ولا ترى طُرقَ الرشاد اذا اتبعتَ هواكا

احاديثِ كثيرة الفوائد ده وارد اولمشدر كه شيعِ اهلِ بدع ايله مجالستَ وارباب اهواايله اختلاط ومؤانستَ اولنميه كه آنلرك معرتِ شؤم وحربَ لرى عرتِ جرب كبى تأثير ونهادِ اهل سدادى تغيير

ايدر اذا انت لم تعصِ الهوى قادكَ الهوى الى كل ما فيه عليكَ مقال

بيتنه صورتِ تنبيه ده اولماق لسانِ اهلِ اشارت اوزره ايما ودلالت ايدركه فريادرسِ اهلِ مناهى وملاهى اولان برهانِ الهى باعثِ يقظه وبيدارى ومحضِ موهبهٔ بارى اوله هر سالكِ اوّاب واوّاه كه محاذاةِ نظرتين نكاهندن ازاله غشاوهٔ غفلت وسنه وكثدورى واسطهٔ العقدِ يستمعون القولَ ويتبعون احسنَه ايتميه هاويهٔ هواده آسيمه وسركردان وسخرهٔ سخرهٔ نامردان اولورسنت وجماعت كه طريقهٔ اهلِ طاعت در برسوادِ اعظم وحرمِ محترم دركه اكاد اخل اولان طوائلِ شبهات وعوائلِ دن سالم وآمن وحفظِ الهى آنك وقايت وكلاءته كفيل وضامن اولوب وقت حاجت وهنكامِ يأس وضرورت ده تنبيهٔ الهيه فريادرس وداقع خارخار هوى وهوس اولماغله اول برهانِ غيبى فيضان آنى وقفهٔ تنزل ونقصان دن انجا وتخليص وسنكلاخ امورِ مشكله سنى تليين وتدليص ايدر هر شخص خود پسند وبدركاره كه سوءِ عمل وكرداری تزيين وتسويل امرِ متابعت ومطاوعت تصعيب وتهويل اولنه قبل وصولِ المنزل سركشتهٔ ظلمت وحلك ومظهرِ وعيد لا يبالى الله فى اى وادٍ هلك اولور حقا كه بى متابعتِ سيدِ رسل هر كز كسى بمنزل مقصوده نيافت شامتِ تفرد واستبداد ايله پنجهٔ اهلِ استعدادك عين بصيرتلرى

بی نم وابن سیناء دل نابینا لری آسیب خورِ فلطمتُه لطمةً فقذفته فی
نَجَ جهنّم اولوب تیهِ زَیغ وغوایت ده خسرانِ دُنیا وآخرت ایله
سرمایهٔ عُمرِ خود بپایان آرد لاجرم حین لا ینفع النّدم اظهارِ
پشیمانی وسَدم وبضائع انفاسنی القاء مطمورهٔ عدم ایدوب
هر کاه قافلهٔ ناله وآه ایله همراه وکویای یاحسرتا علی ما فرّطتُ فی
جنبِ الله اولور مرد همت نه مردِ نهمت باش
چون پیمبر نه زامت باش خاکِ اوباش وپادشاهی کن
زآنِ اوباش وهرچه خواهی کن فلاسفه که شمسِ معرفتلرینی
خیلولتِ ارضِ ضلالت ایله کاسفه وتمهید ایلدوکلری مقدماتِ
ناسدیدلری مصداقِ لیس لها من دون الله کاشفه درد ولت
متابعت دن بی نصیب لوورشق سهامِ مهام ده غیر مصیب لودر
لجّهٔ حجّتِ داحضه ده تعمق وشورایه افکارِ فاسده یی ترمق ایدکچه
حرارتلری زیاده وفرون وهر بری ترکِ سهول ایله سرکشتهٔ سنکلاخ
خرون اولور قولِ مفسّرین اوزره بوآیتِ معجز قرینه ده بتینه دن مرآت
العباد قرءآن عظیم الشان وسائر معجزاتِ باهرهٔ البرهان اولوب ولفظ
من دن مقصودِ خدای ذوالمنّ وجودِ رسولِ ختمیت مقام علیه الصّلوٰة
والسّلام درجناب پاك ایله ره نشینانِ کثافت خانهٔ خاك میانده
مناسبت ومُوانست مفقود ومجالست ومجانست نابود اولماغله حکمتِ
بی انقضا ایجاب واقتضا ایلدی که خالق ایله خلائق بینده بروسیلهٔ
اصیله وبرذریعهٔ اثیله اوله که فوقندن استفاضه وتحته افاضه وامتّ
اجابتِ بانجابته افاده وافاضه ایلیه تاکه ضابطهٔ کلیهٔ ماکّا معذّبین

حتی نبعث رسولا در کار دستر مکنون لو انزلنا ملکا لجعلناه رجلا و للبسنا علیهم
ما یلبسون بارز و آشکارا وله زیرا انسان ضعیف بنیان لولا المزکی لما
عرفت زکی اقتضا سی اوزره کند و عوار و قصور نه اطلاع و عثور دن
عاجز و مأمن عز قبوله و صوله سنکلاخ عجب و رین ما بینده حائل
و حاجز او لوب اعدل خلفاء نصفت اتصافک زبان انصافی فرموده
رحم الله امرءا اهدی الی عیوبی ایله دسیسهٔ نفس پوشیده ذنوبی
بیان و تقریر و پای لغزه اصابت امرأة و اخطأ رجل ده توجل ایله الفاء
معاذیر ایدرایکن عقل ناسدادك دعوای استبداد نه نیجه اعتما و
اعتماد و دلالت و ارشاد نه و جهله اعتبار و اعتداد اولنور

چیست عقل اندرین سپنج سرا جز مزور بنیس خط خدا
عقل مانند ماست سرکردان در ره کنه او چو ما حیران
سخن پرداز این کاشانهٔ راز چنین بیرون دهد از پرده آواز

که اول زمان نزهت نشان ده که زلیخا جمال دلارای ما هذا الا
بشرا یه شیفتهٔ لا ابالی و لباس حیا بلکه ریاش حیاتی پوسیده و بالی
اولوب آوازهٔ غرام عذریتی المرامی طنین اندازی کنبد فلك و شعبده ساز
و غلقت الابواب قالت هیت لك اولدی

ان زلیخا از سپندان تا بعود نام جمله چیز یوسف کرده بود
چون بگفتی مه برآمد بنگرید ور بگفتی بین شد آن شاخ بید
ور بگفتی هست نانها بی نمك ور بگفتی عکس میگردد فلك
گر ستودی اعتناق او بدی ور نکوهیدی فراق او بدی

حضرت یوسف صدیق قوت بازوی توفیقایله استعصام و ملاحظهٔ

فحوای معاذ الله انه ربی احسن مثوای ارتکابِ فعلِ حرامدن استعظام
ایلدوکده مکوداینه سحر وایه ایله زراندرزر بر هفت اورنك پوزیورکه
صحیفهٔ انکلیون ونقشِ کوناکونِ بوقلمون کبی هر بری رنگارنك ورشکین
سازِ نگارخانهٔ چینی ونقش ارژنك اولوب سوقِ پرنزهتِ جنت
کبی بازیب وفر ونمونهٔ ان فی الجنة لسوقا لیس فیها بیع ولا شراء الا
الصور ایدی

چونکه یوسف سوی اومی نگرید
خانه را پر نقشِ خود کرد از مکید
تا بهر سو که نگرد آن خوش عذار
روی اورا بیند او بی اختیار
عمارت وبنا وعاشق سر بازایله
معشوقِ دلنوازك پیکرِ ناز ونیاز لرینه دقت واعتنا اولنوب اول
قصرِ مینای مینونظیر که نمونهٔ صرح ممرد من قواریرا وبو مطلع مقبولك
مدلولی ایله نقشی پذیرایدی

چاك دلم نصیبی از دوختن ندارد
وین عشق واین محبت واسوختن ندارد

یوسفِ آفتاب طلعتی دعوتِ وتلك وتنها اول کاخِ دلاراده تدوارکاسیله
محبت ایلدی

به پیچید از ان یوسفِ پاك دین
سبك چشم را کرد سوی زمین
بروی زمین برهمان ماه دید
که گفتی خدایش چنان آفرید
چو چشم از زمین سوی دیوار کرد
زلیخا ز دیوار دیدار کرد

حضرتِ یوسف استیلاء اندوه وتلهف ایله آسیمه وشیدا
وهنگامِ هول ده قولِ لاحول ایله گویا اولوب

بدیوارها هر کجا بنگرید
نشانِ زلیخای بت روی دید
بعمدا سوی سقف کردش بدند
بیوسف دران دوز کرده آمدند
بعمدا سوی سقف کردش نگاه
همان دل کسل بود چون مهر و ماه

تو گفتی جهانی زلیخا بدند بیوسف دران روز گرد آمدند

زلیخا که مشغول سبق سبق وبسته وهق وهق اولوب علی الدوام مقام نیاز وابرام ده انتصاب وبونك امثالی ابیاتی علی مر الآنات ارتجال واقتضاب ایدرایدی

زبیم خوری تو در سینه آه میلرزد ز آفتاب جمالت نگاه میلرزد

دلم بدست تو آن مرغ نوکر فتارست که گاه می طپد از بیم وگاه میلرزد

برهنه کرد چنان غمزهٔ تو تیغ جزا که در لباس تخیل گناه میلرزد

کوردی که طبع یوسف پاك نهاد ده دلالت ایمان ورشاد غالب وکندونك اسلامنه طالب دراول غزال نازك آندامی رام شبکهٔ دام اتمك ایچون نوع آخر ایله ستعبده وجایلوس وغیری کونه آغاز فسون وفسوس ایدوب دیدی که

از سر بنهی اگر درشتی با کشتهٔ خود نکیری کشتی

من هم بهمان خدا که جویی ایمان آرم چنانکه گویی

وعدهٔ ایمان اهم مهیج میلان وهم اولوب

یوسف که نواز شی چنان دید شد نرم که مصلحت دران دید

زان نیت خیر وشرط ایمان شد زان همه سرکشی پشیمان

قلب باکرمی کرم وفی الجمله مائل وفا وآزرم اولدقده آفتاب غیرت توکل مشرق ولم یکن له ولی من الذل دن تافته ونجهٔ ولقد همت به بادنوی عصمت لولا ان رای برهان ربه ایله برتافته اولدی

نرسد کرچه ید همت به عاشقانرا زهمه همت به

بو آیت معجز نشان ده ذکر وبیان اولنان برهان ده اختلاف وجوه

كثيرة الافنان دن ثمراتِ مختلفة الالوان اجتنا واختراف اولنمشدر عند
البعض يوسفِ مصر جمال وبها تابع وهم وهم بها اولدوقده سقف رواقِ
كردون نطاق انضداع وانشقاق بولوب حضرتِ يعقوب پيك وجه مزى
انكشت بردهان ظاهر ونمايان اولدى

به برهانِ بخشايش كردكار نشد روى او از كنه مستار وبعضى
اجلهء اثباتك اثبات ايلدوكلوى روايات صحت آيات ده

ناكه بشكافت سقفِ خانه دستى بنمود ازان ميانه
در دست خطى بزر نوشته يك راحت وصد خطر نوشته كه
خامهء قدرت نما ايله آيتِ لا تقربوا الزنا مسطور ومنمق ودیدهء مغيبات
ديده يه مشهود ومرموق ايدى فيوسف لما راى برهان ربه وقدهم
ان يعروى الذنب اجمعا اتبوء حضرتِ يوسفك مرغ دلِ بادِ لاحى الذى
داله قونماغين زليخا عاجز وستوه وغرقِ لجهء اندوه انبوه اولوب
آخر كار يأس واضطرار ايله

كريبان كريان زدست برداشت يكى كشيده خنجر
تا سينهء خويش چاك سازد خودرا بستم هلاك سازد

حضرتِ يوسف بو وقعهء باتأسفى شهود وفى الحال سرعت
واستعجال ايله يرندن نهوض ونهود ايدوب خنجر تايدارى پنجهء
يار شيرين كاردن آلمش ايكن وحوضِ خوضِ ملاعبه ومداعبه يه
طالمش ايكن ناكاه كوشهء كاشانهء ارم بناه دن انكيخته بر سراپرده
آويخته كه روب سؤالش كرد كآن پرده پى چيست
دران پرده نشسته پردكى كيست زليخاى حورا نمون دردن

درونی پاك وآینهٔ سینه سنی مصقله ء صدق وصفا ایله تابناك ایدوب
دیدی که کوشهٔ کاشانه ء کاشی ده اولان بربت منحوت تاشیده درکه
درین عالم که تا من بنده هستم برسم بندگانش می پرستم مناغاة
وبعالمی نامعلوم وبوسوء فعالمی ختم کتم ایله مختوم ومکتوم اولمایغجون
اسدال حجاب ومجاهرینه قریب وقرین اولمامقدن احتراز واجتناب ایلدم
درون پرده کردم جایگاهش که تا نبود بسوی من نگاهش
بو محله غیرت عشق ازلی پیوند زلیخای ناکامك عشق ناتمامنه خیریت
خند اولدی که بیهده ادبت بی جان چه توقع دارید
باری آن بت بین ستیدکه جانی دارد حضرت یوسف موقف
توقف ده جویای فرجه وخلاص وطالب نجوه ء نجات ومناص ایکن
بوکلام خام وسخن نافرجام ایله محدرهٔ عشق بلند پرواز محیای رازدن
نقاب انداز وزبان یوسف دلنواز دن بوکونه سخن پرداز اولدیکه ای
مدعی بیخبس ستکه برحجی بانفع وضردن استحیا وشرم وقاعدهٔ حزمی
خرم ایده سن بن هربرده حاضر وناظر اولان دانا وبینای باطن وظاهردن
غوطه خور شرم حجاب وآزرده ء مضراب اضطراب اولمامق محض
کستاخی ووقاحت وبازار آزار ورقاعت ده رقاحت دردیوب
بگفت این وزمیان کار برخاست وزان خوش خوبکه بیدار برخاست
الف کرد از دو شاخ لام الف دور رها نداز کار سیمین شمع کافور
بهره رکامدی بی درکشایی بریدی قفل جایی پرده جایی
تاریخ انبیاده ابداع وابدا وتلك الرسل فضلنا بعضهم
علی بعض منهم من قصصنا علیك قصه کاهنده املا وامدا اولدوغی

اوزده کویم ابن کریم که کرفتارانِ کیدِ کُنِ عظیم ایدی سَبَقِ رِهانِ بینه وبرهانِ
ایله تنکنای امتحان وابتلادن راهِ رها بولدی ومصرِ عزت وتمکین ده رکینِ
اولدقدن صکره جوایِ نعیمِ مقیم توفیقی مسلماً والحقنی بالصالحین اولدی

فیالها قصة فی شرحها طُولُ صیقل ارواح ومشعل افروزِ صباح

ورواح اولان مثنوی شریف ده قدس سرّه قائله اللطیف قِبْلِ قصه دن لُبِّ
حصه بوکونه انتقا واستخوانِ بندِ داستانِ ظاهردن مغزِ نغز باطن بو وجهله
اقتنا اولنمشدر

بهرِ دیده روشنانِ یزدانِ فرد شمشِ حیمت را مظهرِ آیات کرد
تا بهرِ حیوان ونامی کنکرند از ریاضِ حسنِ ربانی چرند
بهرِ این فرمود یا اسپه او حَیْثُ وَلَّیْتُمْ فَثَمَّ وَجْهُ

ناقه چیانِ خُتَنِ اطلبوا العلم ولو بالصین

حکایت کنند از بزرکانِ دین که حضرتِ فضیل که مأدبهٔ ماربهٔ

کرامت ده اهلِ تقشف ورياضت اکا طفیل ایدی اوائلِ حال ومبادیِ
طعن وترحال ده قاطعِ طریق ولجهٔ بیکرانِ عصیانه غریق اولوب دزدان
وشطار وسالار ودارُ الضربِ ضروبِ عیاری ده صاحبِ عیار ایدی
رهزن وحرامی ونهب وغارت غایتِ مرامی اولوب دائرهٔ سوءه مدار
اولمقده بو وجهله شهیر ونامدار اولمشایدی که اول اعصار پر آصارِ
جرائم آثار ده خلیعُ العذار اولان اطفالِ شرارِ هنکامِ ذعر ویلده
قدوم غرامتخیز شراب واشعار ایدر لرایدی ناکاه بر قافله وکاروان وسالبه
ورهروان بر مکانده نزول والقاءِ عصاءِ اقامت وحلول اعتیاد ایدی
که وقتِ سحر وبامداد ده رسمِ معتادی اوزره اول قافلهٔ غافلهٔ بی شبخون

واغارت واطلاق سیف حیف واباارت ایدوب هرطرفدن اسباب
مغصوبه واسلاب منهوبه یی جمع وغارت زدگانی بی امداد ناله
وفریاد لویی سمع ایدرکن اخباریات قروان دن بر درماندهٔ ناتوان
آواز حزین غم کاه ایله الم یأن للذین امنوا ان تخشع قلوبهم لذکرالله
آیتینی تلاوت ایلدوکی داخل کوهٔ قوت سامعه واضواء ذکاء تنبه
ذکالامعه اولوب کویا حکم اندازِ تقدیر بی تغییردن برتیر قوی تأثیر
آما جگاه دلِ آگاهنه اصابت وفی الحال صیمیال دن جمله جرائر صغائر
وجرائم عظائم دن استغفار وانابت ایلدی

توبه کن مردانه رو آور بره که فمن یعمل بمثقال یره

کفت پیری کو درین ره آشیانست توبه کن از هرچه آن غیرخداست

حضرت فضیل که دزدانِ وافرالحشمهٔ شوخ چشمه سرخیل ایدی
اکرچه کریوهٔ غیله وحیله ده فتاك وتاراتِ شین غارات ده لاابالی وبی
باك ایدی اما دربتِ قربت اثری بورسم مقرراوزره ایدی که هرکاروانه
که نهرِ قهری روان اولوب لیثِ خارد کبی وارد اولوردی فرادی فرادی
حضورنه احضار ومولد ومحتد ندن واولدیارده اشتهار ندن واسیر
وبرده واموالِ غارت کرده نك عدد ومقدار ندن استخبار ایدوب سرزمن
بری مداد استمداد ایله تروغارت وانتهاب اولنان اموال واسلاب نی
ثبتِ دفتر ایدرایدی اموالِ مسلمینی کدِ یمین ایله غصب ولواء خامه نی
میدانِ نامه ده نصب ایلمکدن مرادی ومقصود پیش نهادی بوایدی که
اکرچه اغراء نفس امّاره واغواء ابلیس بدکاره ایله نهابِ اموالِ قروان
وضربِ کوبالِ نکالی ایله دلیرانِ شیرشکارك اشتاقِ زهربار لوندن قی

دوان اولوب دهانِ ثعبان دن اخذِ فریسه وجبلِ خَتَل دن زور بازوی
پیرُ وایله نهبِ حریسه ایدرایدی اما تُخمِ ایمانی کشتزارِ ایقان ده ثابتُ الاَصل
ونضالِ حُسنِ اعتقاد ده مُصیبُ الحَصل اولماغین هاتف انّما الاَعمالُ بالنیّة
اِلقاءِ خاطرهٔ ربّانیه ایدرایدی که مقدمهٔ عنایتِ ازلیه که نتیجه بخشِ هدایتِ
اَبدیّه درقرینِ حالی ومخدّرهٔ کرداری زیورِ استغفار ایله حالی اولدوقده
طَیِّ دفتر ده مثبت ومحرّر اولدوغی اوزره حُقوقِ عباد وتبعاتِ بنده و
آزاد دن تفصّی وزمرهٔ مستغفرین مغفرت قرینه اتّصال وتنصّی ایدوب
نفسِ نافرمانی هأمّن تکلان ده اخلال ومقتضای دقرِ اجمال اوزره اصحابِ
حُقوق واموال ایله استحلال ایده لاجرم سرمنزل وحرمنه رجوع وعودت
وراهِ ترکِ هوادة وهوادة تکاپوی نارَوا ایلدوکی قُرناءِ سوءِ ورفقایِ سیّئ
جمع ودعوت ایلیوب دیدی که بوآیتِ هدایت پذیر بکا بر وجهله
تأثیر ایلدی که اول جراحتِ نی راحتکَ بُرءٌ واند مالی علیم الاحتمال
در بعد الیوم نفسمی لَوْم ورضای خدایی رَوْم ایدوب داعیهٔ
بیّنهٔ رتبه اِجابت وکمال ابتهال ایله بیلوبایتدوکلرومبیّنوایتدکلرو

توبه واِنابت ایلدم استغفرالله من عمرٍ اضعتُ به
حظّی من الذکر فی قال وفی قیل استغفرالله ربّ العرش من عُمرٍ
اضعتُه فی خسارات وتضلیل رفاقِ باوِفاق بالاتّفاق

شدّ نطاقِ اِطباق ایلیوب چونکه کرّیوهٔ هواده بزه رهبر وپیشوا
ایدوکی طریق هُداده دخی بدرقه ومقتدا مزاول دیوب ابتداءً
حضرتِ فُضیل دن اخذِ تلقین ولُبسِ خرقه ایدن اول رُفقهٔ هدایت
فِرقه اولدی بعده موجودِ خزائن ودفائینه مُراجعت واِرضاءِ

خصوم واعدایه شروع ومباشرت ایلیوب حاسبوا قبل ان تحاسبوا میزانی
امتحانده نامهٔ سیئات واوزاریی وزن وعیار واصحاب حقوق وعقوقه
بذل درهم ودینار ایلدی صدق سعی وحرکتی برکتی ایله جمله خصومنی
ارضا وظهریی سواریٔ تخفیف اثقاله ارزا ایلیوب جمله اهل حقوق
مال منهوب ومسروقنی الدی آنجق بریهودیٔ بدکردارك بیك دیناری
قالدی اما فضیلك دخی اسم مال اطلاق اولنور نقود واعلاقی فالیوب
رق حقوق عباددن بالکلیه آزاد اولماق ایچون اول یهودینك
مسکن معهودی که چند ماهه راه کثیر العاهه ایدی تنها وتك عزم
مسلك بلکه اقتحام مهلك ایدوب راجل وحافی قطع سباسب وفیافی
ایلدی کامل صفتی داه فنامی بنمود ناکاه کذرکردن دریای شهود
یکموی زهستی او بروباقی بود آن موی بچشم فقر زنار نمود

قطع معالم ومجاهل وطی معاطش ومناهل دن صکره منزل
مقصوده نائل واول دیار با اشتهاره اول یهودی نك جای آرام
ونهودی اولان مسکن وموطنندن سائل اولدی بعد الوقوف
موقف انتظار وعکوف ده الباب وغایت ادب ومسکنت ایله دق
باب ایلدی صاحب خانه شق ترغهٔ کاشانه دن نظر ودفع مغلاقی
درایدوب ابن عیاض که اعضا وآرایی اسود ریاضات وآداب به
غیاض ایدی بعد تقدیم السلام فتح رتاج کلام ایدوب دیدی که
فلان زمان ده برکاربانه رفیق وفلان مکان ده غارت کرده قطاع
طریق اولدوکی یهودیٔ کوتاه بصر یادی نظر ده بیلیوب بعده وقعهٔ
پیشینی یاد وآغاز شغب وفریاد ایدوب دیدی که

صیدرا

صید راچون اجل آید سوی صیاد رود ای حمامی کرامی کذرکاه

مضیقده قطع طریق ایمکی بیلورسن وبیابان بی حرس ده جمعیت قافله

بی جرسی تشتیت وتفریقه سعی بی توفیق قیلورسن بجمه سبحانه که

کمند وایاغك ایله باغه کرفتار ونطع قطع رجاده فرزین رفتار

اولدوك حضرت فضیل فضیل بیانی داسس زبان ایله درر وحلیه

تقریرده رهان کلام دلپذیری کرواید وب دیدی که بن ثبات قدم

ندم ایله حریق تنورده وله وآرزومندم موعد التائب من الذنب کمن

لاذنب له اولوب بذاذت هیئت ورثاثت رسل وهیئتم دخی اکا

کواه و وضمت حوبه دن رجوع وتوبه ایلدوکم معلوم جناب

هورب ولا اله سواه در ندمت علی الذی قد کان منی

ندامة من اصیب براس ماله صدق توبه اجابت پذیر یهودی

ناپاك ضمیر فی الجمله تاثیر ایدوب دیدی که بودکلو مال ومنالی مجانا

سکا حلال ایلمك امر محال درمقابله ابراء ذمت ده نه مقدار صرف

دینار همت ایدرسن تعیین وبیان وهمیان وسع ومقدورکی در

میان ایله حضرت فضیل فضیل تفصیله عروج ودرواز مسکنته

دروج ایدوب دیدی که سیم وزرکل فلس احمردن بیله یکسه افلاس

وابلاسم تهی وعدم مکنت ودستکاهم المفلس فی امان الله حدنه منتهی در

من از خراج چه ترسم که من خراب شدم نه کفته اند وما ان علی الخراب خراج

اسرائیلی بی شهود که مصداق لتجدن اشد الناس للذین آمنوا الیهود

ایدی دیدی که کیسس وجود کیسنك دم دراهم ونقود ومفقود ایسه

قوت وتوانك درکار وخدمته ترت واستطاعتك برقرار دبوسرای

مسرت سزانك اژاء فرح فزاسنده برعرصهٔ تهی وارض میان دهی واد
درکه طوائف اناسه کناسه دراول مقام ده اولان قمامی حمولاته تحمیل
وبو محنت مآلده نفسکی اعمال ایله وراسنده اولان عرایه که وادی غائر
وزمین منخفض وبائر درنقل وتحویل ایله تاکه رجهٔ داربالك وملسا
واول اعماق واغوار مستوی وهموار اولماغله رشکین سازجابلسا
اوله دیوب بوخدمتی باکلفتی تکلیف واسلاب واموالك احلالنی
بوکا تعلیق وتوقیف ایلدی حضرت فضیل فی الحال بوامر قریب الحاله
تشمیر ذیل وبوخدمتی جانی بی منتیه منت بیلوب مؤنتی معونتی
مکانی انف ورعونت دن ذیل ایلدی بعده اذیال وذلادن ایله نقل
مزابله باشلیوب برطرفدن غلبهٔ جوع وسغب وبرجانبدن هجوم کد
وتعب طاقتنی طاق وخاصرهٔ مجال وتوانی محلول النطاق ایلدی
سعی وشتاب دن بی وسع وتاب اولدقده ساقط وعدیم المجال
وبرکوشه وکوچه ده افتاده وبی محال قالوب هرکسه یاورو فریاد
رس اولان کعبهٔ حقیقیه یه توجیه قبله نمای قلب ومخدع صمیم
درونندن هواجس وساوس کوناکونی ازاله وسلب ایلدی ناکاه
مهب فضل آله دن بوریح عاصفه ونکباء قاصفه اسوب اول مزابلی عن
اصلها اقتلاع وخرق وعظامی اختلاع ایدوب اول فتاده عراتده
اولان قاذورات برداشته واول غیطان وحفائر ومغایض ومغائر
آنیاشته اولماغله معتزلی مذهب وفلسفی مشرب اولان منکرات
کرامات اولیایه واضح وهویدا اولدی

که خدا مبدع البریاتست بارئ الارض والسموات

عجز را سوی قدرتش ره نیست کس ز کنهِ کمالش آگه نیست حضرتِ

فضیل تکواردقِ باب وأتمامِ خدمتِ باصعوبتِ اشعار وشراب ایلدوکده

یهودیٔ بدکار روزنهٔ انکاردن باشنه اخراج وتنکنای تکذیب وعنایه

الجا واخراج ایدوب دیدی که ایذاهدِ خشکِ دماغ وآزادهٔ عالم فراغ

اکر آرامکاهِ توانی ونا توانی دن دورنچه بیك اجیر ومزدور سالیانِ

بسیار صرفِ مبلغ اقتدار ایلسه لربود کلو آز زمان ده اول خدمتِ کرانِ

بی کرانی اتمام واکمال نه احتمال درایتِ عیاض که ناسكِ مرتاض ایدی

هرآنکش عنایت بود از خدای همه کام بابستش آید بجای

فحواسنی تیممهٔ بادوی اعتبار وقادریِ آلتك کمالِ قدرتنی ارآءت

واظهار ایدوب دیدی که قدرتِ حقی کل تماشا قیل یهودیٔ

بی هدایت مدرجهٔ دهشتی وحیرتهٔ دایرج وپابرهنهٔ اول فضاءِ پهنه

خارج اولوب کوردی که تلالِ مزابل وقاذورات بالکلیه برطرف ومدای

البصر اول بریه وبر قاع صفصف اولمش کی اختیار فضیلتِ فضیله اقرار

وترکِ نقیصهٔ انکار ایدوب دیدی که اکرچه مراسمِ خرقِ عادتی اعادت

وزمانِ یسیرده اتیانِ عمل کثیر ایله اثباتِ کرامت ایلدوك امّا بودکلو

مالِ ابضاعتی ترك واضاعته نفسم مطاوعت ومرشدِ خرده متابعت

اتمیور سنی بطنانِ خانده ایطان وایطا وبیك دینارِ کاملِ العیار

هبه وانطا ایدیم تاکه دروازهٔ تردّدی سدّ ومعتادِ نوعِ بشر اوزره بشر

بشر بکا نقد وعدّ امکله رعونتِ بخل وامساکم فی الجمله زائل واخذِ دنانیر

موهوبه ایله تحلیلِ اموالِ منهوبه یه مائل اوله حضرتِ فضیل جواهرِ عرضه

یی طبقهٔ عرضه نهاده وکلزار بدیع الآثارِ حقیقته عالم شهادتدن برمنظره

کشاده ایدوب دیدی که بنم غایت امید و بغیتم تبعه و ضیر حق غیردن
نجات و خلاص و نفس بدنهادی مضائق حقوق عبادون انفلات و
انفلاص دهرنه طریق و رسم دشوار و مضیق ایله اولورسه اولسون
تلک همان ازالهٔ کفر و تاوان ایله دلشاد و تبعهٔ حقوق عبادون
آزاد اولایم یهودیٔ نابکار فضیل توبه کاری دهلیز خانه ده ایقاف
و احضار و برکیس خالی یه اتربه و رمالی مالی ایدوب احضار ایلدی
حضرت فضیل عیاض که نقبهٔ بی نقاب امنیه سی دائما ناضر و بیاض
ایدی جناب فیاض مطلقه بسمله یله اولور عنایت حق دیوب
ید بیضا دستکاهنی بسم الله ایله کیسه یه ادخال و ایلاج و دار الضرب
غیب هویت ده مسبوک و سکهٔ قدرت بی علت ایله مسکوک نه زائد
و نه ناقص بیک عدد زر خالص ابراز و اخراج ایدوب بشر بشرا اول
دینار واضح البشری احضار و نقد و دست ابتهال ایله عقدهٔ اشکال
استحلالی احکا و عقد ایلدی جهود مجهود منصف انصاف ده یا برجا
و روشنائی عین الیقین دافع تاریکیٔ تردد و برجا اولوب دیدی که
ای مرشد غیبی اولا لطف مدید ایله مدید و راءت روی دل ایله
ازاحهٔ وکد و کدا ایدوب بکا عرضهٔ ایمان و اسلام بعده سر پوشیده
سری اعلان و اعلام ایله زیرا بن بیت مدراس مدارسهٔ علم بی اندرس
ایدرایکن مغفور الحوبه اولان تائب مقبول التوبه نک یا پشدوغی
تراب زر ناب اولدوغی اسفار توراة حکمت ظهوردهٔ منظومدم
اولمش ایدی سنک فقر اختیاری و صدق نیاز و زاریکی کوروب
اسفار توراة ده سفر و اثبات اولنان امر غرابت نمونی قصد تجربه

وآزمون ایلدم برکیسهٔ تهی یه وَضعِ خاك وکندوآلوم ایله اِلقاءِ تُرابِ
تیره ناك ایلدم سنك دستِ کرامت مِساسك مُماسّی اولدوغی کبی اول
ترابُ مُتَحَوِّل وزرِ نابه مُتَبَدِّل اولوب قبولِ توبهٔ اجابت دستگاهکدن
احتمالِ رَیب واشتباه مُرتَفِع واهلِ خبرت واعتبار بوقصهٔ غرابت
مَدار ایله بهره یاب ومُنتفِع اولدی طالبانِ کَنزِ عرفانه پوشیده
ونهان اولمایه که مُریدِ روشن ضمیره احتیاج پیر اول جهتدن ضروری
وناگزیر درکه طریقِ طریقت وراهِ بی ریاءِ ریاضت ده مخافت وآفته حدّ
وغایت ودَهزَنان ومَوانعه نهایت یوقدر اَثناءِ سُلوکِ کثیر الشکوك ده
بیچه منزلِ مَخوف ووَعر ولُجّهٔ هَولناك بَعیدُ القَعر اولورکه غُولِ
تَلَوُّن وتفرقه سالك تنها رَوِ بی بدرقه یی اِضلال وپای لغزِ باطلِ
حق نُماده اِزلاق واِزلال ایله اِذلال ایدوب شاکرِ دیرینِ باب
کبی سعی وشتابی سبب مزید اِدبار واَندك لمعه ولمحه ایله غرقِ
مُحیطِ پندار اولورهرزنی سنكِ سَبُك سرکه پَتیرَه اولمایه مهبّ
ریحِ تباریح ده مثالِ ریشه وغایتِ اِضطراب ایله قَلق وانقلاب
اکا پیشه اولوب مجاهِل شُبُهات وشهوات ده کَمْ واضحوکهٔ دُشمنان
یَراکم هو وقبیله من حیثُ لا تَرَونَهم اولورسفرِ صُوری وظَعنِ ضروری
ده بو معنی مُشاهَد وبین السّافِرَه مُعاین ومُعاهَد درکه سیاحت
ده سیاحت ایدنلرنیچه دفعه ذهاب واِیاب ایلدوکلری طرائق
ومَطارِب ومَسارِب ومَشارب ده سرکشته وحَیران بلکه مَنابری
اولان براری ونهایه برده دخی اُفتان وخیزان اولورلرامّا برخیریت
ودلیل هدایتِ سَبیل ایلدوکده یُسُر وسُهُولت وجمعیتِ خاطر وطُمأنینت

ایله قاطع مهالك ومتالف وفقراء رفقا ایله انیس ومتآلف اولوب وغنا
وکآبت بی منتهادن راه رهابولورلر

آنکه سنّت باجماعت ترك کرد درچنین مسبع نه خوش خوبش خورد
رآه سنّت باجماعت به بود اسب با اسبان خوشتر رود

فج حجّه انتهاج ایدن معتمرین وحجّاج بی زاد وراحله حصور ورلح
ایله کمتیوب دشت دهشت ده کرفتار وحش وخشت اولدوقلری
بوامر بیّنه شاهد وبیّنه درحضرت خضرکه کنیتی ابوالعباس وفریاد
رس کبرآء ناس اولوب عالم ملکوتك قطب ثابت قدمی ونبوّت وصدیقیت
بیّنندن اولان افرادك مرشد راسخ دمی ددکمل خلوتخانهٔ معرفتاولانلر
اقتضای نشأة بشریت اوزره افتادهٔ حفرهٔ تلوّن وغلط وممتحن
پای لغزش من ذا الذی ما ساء قط اولدوقلرنده تحت قباب
غیب دن بارز واول کرفتارانی نشیب تنزّلی سقوط وتسفّل دن
حارس وحارز اولوب مشکل لرینی حلّ وخرخطا وخطل لرینی القاء
ملح اخلاص عمل ایله خلّ ایدر هنکام زیغ وفترت ده برهان وبیّنه
وزمان احتیاج وضرورت ده مسدّد قلوب لیّنه اولماغله دافع
هوا وهوان وهربری صراط مستقیم سلوك قدیمه روان اولور
چاره درد دفع خواطر صحبت پیست وبس رخنه بر یأجوج بستن خاصهٔ سکندرست
جان پژمرده زفیض پیر یابد زندکی خضر ازان خضرست کز وی سبزهٔ خشك خضرست

الآیة الثانی عشر

نه قیلدی بادِ نخوت قومِ عاده بیلورسن کیمکه وار نور شهودی
اولوپدر آنلرولك شایسته نازل الا بعداً لعادٍ قوم هود

بو آیتِ کریمه بحرِ هزج مُسَدّس دن مفاعیلن مفاعیلن فعول وزننه مُطابق
درشوادِ خبر وارد صَید واقتناص ایدن اصحابِ تاریخ واقصاص
اتّفاق واجماع واطباق واِزماع لری اوزره حضرتِ نوح دنصکره
تَوکّؤ پو بَرکتِ وَحی حضرتِ هُوده موروث وعُدْوان وفساده مُعتاد
اولان قومِ عاده مراسِم دعوتی اعاده ایچون مبعوث اولدی اول
قومِ جسام عاد ابن عوص بن اِرَم بن سامه انتها پذیر وضخامتِ تن
وصَرامتِ بدن وشدّتِ بطش وحدّتِ وَطشی ایله مفقود النظیر اولوب
کمالِ قوّت وتوان ایله بنی نوعِ انسانه غالب ودستِ قهر ایله اَشطرِ
منامعِ دهری حالب ایدیلر اول کروهِ بلَندْ بالا عادِ اولی درکه
اکثری صَدکَزَ قامت ایله فرطِ مناعت وسَناعتی محفوف وتیمش ذِراع
طول وارتفاعی اولانك وَضمَتِ قصرِ قامت ایله جامهٔ بسطتی ملفوف ایدی

تا چو عاقبة الامر جای در خاکست چه سود ثروتِ قادون وقوّتِ قارون

وبعضِ رِوایات ده قاماتِ طُوالِ بنی اعتدالدن یوز ذراع وصَدْ
اندازه اولان تازه لرمیانِ تواب واَخذان ده قصیرُ الباع ایدی سَرِ
باشَرلری مانندِ قبابِ فلك اتّساع وهر بینك عُیُون ومَفاخِری مفاخ
وُحُوش وسِباع اولوب آیت مُعجز اتّصافِ وَاذکر اَخا عادٍ اِذ اَنذر
قومَهُ بالاحقافِ اوزره آنلرِ مقام ومسکَن اطرافِ پُر یُمن یَمَن ایدی
اَحجار ورُخام دن نحتِ سُتونِ ضِخام ایدوب ابتنون بکلّ ریع آیةً
تعبثُون مضمونِی اوزره اِحداثِ صَیاصیِ بلند وطولِ اعمار لری مقدارِ
وتَتّخِذُونَ مَصانِعَ لعلّکم تخلُدُون آیتِ مُعجز نمُونی اوزره بناءِ رواسیِ
فلك مانند ایلدیلر چُو نیستیست پَس وپیش این دو روز مخال

مُعَمَّرَان جهانڭ چه لافِ اَعمارست هرگاه که اول قومِ جَبّارِ خَتّارك رَهَج

غضب نوی بادِ فساد ایله ثَوْران وقِدْرِ طبیعتِ پُر قذر لری آتش خشمِ جهانسوز

ایله فَوَران ایلسه شخصِ مَغضوبٌ علیهی بالای کاخ فلك ساندن پَرّان

واذا بطشتم بطشتم جَبّارین شمشیر کینه عُرضه ونشان ایدرلر ایدی عبادت

اَوثان واَصنام ایله مُوانستِ حَرَم اسلام دن نافِر وواحِش ومُرتکبِ مُنکرات

وفَواحِش اُولمالغین ثِقَل بارِ اَوزارلرندن طبقاتِ چرخ دَوّار اَطیط وضَجّ

واَجزاءِ ساهرهٔ زمین رنین ورَجّ ایدوب یَدِ قدرت حُسامِ انتقامی سَلّ وحضرت

هُودی اول کُرُوهِ عَنُودِ کنوده نبیِّ مُرسل ایلدی نَسَبِ اَصالت سُنُوحی عامر بن

شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوح درکه بین القَوم وَسیطِ وباع مکرمت

واصطناعی بسیط ایدی روایت درکه حضرتِ هُودك هنگامِ وِلادتِ باسُعود

جُمله بَهائِم وسَوائِم جهان اظهارِ مَیْعَة وبَشاشت وسکنهٔ زمین وآسمان

کسبِ سُرُور وهَشاشت ایدوب ساحهٔ کیهان ده اولان مِهان وکِهان

دن ازالهٔ مُخّ ضَرّ وخلافِ حضرتِ هُودك وُجودِ بِهبُودی غلواء شباب وشَرخ

عَیش لُباب ده سَدادِ نهاد ایله منهجِ حق اَیلَمَه سالك وپایهٔ مُجاهَداتِ شاقّه

سی سامی وسامك اولوب اَعْوامِ عُمرِ سَعادت انجامندن قرق بیل سابغ و

سِتن وُقُوفه بالغ اولدقده مَکتَبِ عرفان ده درسِ هدایت وایقان تعلیم و

ذاتِ کَرّوبی صفاتنه مقالیدِ معجزات تسلیم اولندقده هنگامِ عید ده که

اول قومِ عَبادید مسند نشین اَسِرّهٔ رَواسی وبلاخِرامِ مَنابِر وکَراسی

اولوب خُلجان که دَاوَرِ دلاورِ اَهلِ طُغیان ایدی نمارقِ زَرَاندُود اِتّکا

واضطجاع واَنصاب ضلالت نصاب دن ابتغا وانتجاع اتمش ایدی حضرتِ

هُود فرمانِ واجبُ الوُجُود اوزره رسالهٔ رِسالتِ نحاظِ اظهار ومَراسِمِ

دعوت هدایتی آشکارا یدوب دیدی که یا قوم اعبدوا الله مالکم من الٰه
غیره ان انتم الا تفترون ولوازم بعثتی اعاده واحتمال جعل نار دون
مبرا اولدوغنی افاده ایدوب دیدی که یا قوم لا اسئلکم علیه اجرا ان
اجری الا علی الذی فطرنی افلا تعقلون اولدخی حضرت هود ید بیضاسنه
اولان عصایه اشکا ایدوب بین یدی الجبان شولد کلو نشر مواعظ حکمت
بیان ایلدی که اهل عتو وطغیان انکشت بردهان ورشقات لسانندن
سراسیمه وحیران اولدیلر جناب معبود وجود حضرت هود کمال
مهابت وجلال ایداع واول شعوب وفرقه ذعر وفرق ایقاع ایمکله
سحنه وجه لری مصفر ولهجه بی بهجه لری بی تاب وفراولدی اکثری
رجفه اولم یروا ان الله الذی خلقهم هو اشد منه قوة ایله بنیان
ریب وشک انلری فی الجمله متزلزل وترعید وعید ایله بنیاد اعتقادلری
منقض ومتدلدل اولدی امما هجوم خسران مبین ایله شاه اولقوم
منین قالوا یا هود ما جئتنا ببینة وما نحن بتارکی الهتنا عن قولک
وما نحن لک بمؤمنین نظم متینی اوزره بو بیرینی مجهل جمله تحریض
وسوبسوان نقول الا اعتراک بعض الهتنا بسوء ایله کنایه وتعریض
ایدرلر ایدی

صحت وامن هست ووجه معاش گر نباشی شکور کفر آنست
شکر انعام منعم ار نکنی آن نه کفران که محض کفر آنست
هست کفران فزون زکفر ازان که مثنای کفر کفرانست

کلا منه مظهر تام اولان قوم لدک قطع مرائر توالد ایله ارحام
نساء حور آسالری گرفتار سقم عقم اولدی حضرت هود علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام

پَندِ ناگزیر وعَصْفِ تُنْدبادِ عتاب وقطعِ اَعقاب ایله تحذیر ایلدوکچه عُتُوّ
وفَساد لری اشتداد وجِبالِ خَبالِ لری امتداد بولوب مقام استسلام دن
رُجُوع و تَوُّوب وحضرتِ هُوده هجُوم و وُثُوب اعکله شولد کلوسِتم
وشتم ولَطْم ولَتْم ایدرلر ایدی که وجَناتِ جَنّات لمعاتنه هردم خون
وصَبیب سَیَلان وضَبیب ایدر ایدی بوحال اوزره اللی سال اول کروهِ
فِسالی تَرکِ شرک وغرُورِه اِغرا وازالهٔ ضلال وضُرّه اِضرا ایدوب
مُشاهَدهٔ انفُس وآفاق ایله استدلالِ صانع خلّاقه رَهبر ودلیل
وحالِق وَحدانیّتِ خالقه هادیٔ سبیل اُولدوقجه اول کروهِ جاهِل
اعتمادِ قوّت وخَود وهمراهیٔ غُولِ غَوْل ایدوب اکثری صوالحِ مَواعظ و
نَصائحه عدمِ تلفّت ومضیقِ کفر وغَوایت دن فضای دِلکُشای هدایته
تَرکِ تخلّص وتفلّت ایلدیلر

قَومٌ رِجالُهُم فضیحةُ آدَمٍ ونِساؤهم عارٌ علی الحَوّاءِ

وسَخَنهٔ سَجیّه لری خیلانِ محاسِن ایمان ایله آرایش وظلّ ممدُودِ
اسلام ده آسایش بولان کروهِ اندك شمار غلبهٔ بیم بشیار ایله دائرهٔ
مِحیّه ایمان اولدوقلرینی ستر وکتمان ایدرلر ایدی اشرافِ نَفیرِ
غفیردن آنجق مرتد بن سعید بن عَفیر وادیٔ ایمَنِ ایمان ده قرار وعند
البعض لقمانِ عاد دخی میعادِ مَعادَه اقرار اتمش ایدی وسببِ ایمانِ
مرتد بو وجهله مُبَیّن و مُمَهَّد درکه مزبور مرتد مجلسِ حضرتِ هوده دُخُول
ومعرضِ خدمت ده قیام ومُثُول ایدوب دیدی که اکر قبل التقریر
مَکنُونِ ضَمیرمی اظهار وهاجِسِ پنهانمی مجلای بَیان ده ابراز واِحضار
ایدرایسك صحّتِ رسالتکی تصدیق وبی تردّد ورِیبَت مَنشُورِ دَعوتکی

تحقیق

تحقیق ایدرم حضرتِ هُود ابرازِ ما هو المقصود و ایضاحِ امرِ مرصُود ایدوب
دیدی که ابتداءِ ظلامِ شام ده حلیلهٔ خلیله لَ ایله بساط نشاط ده
مُناغاة و مُداعبهٔ فراش ارتیاش ده بعال و مُلاعبه ایدوب پستر استراحت
و هجوع ده وقاع وقوع بولوب همسر همستر تیقن حمل و اسبابِ علوقی
شمل ایتدوکده ما بینکوزده بو مساق اوزره عهد و میثاق اولدی که
علی السّحر نادیهٔ هُود ابتکار و یمن محاوره و عجاورتی ایله نیل هدیّه
ابتداءِ سعی و ابتدا ایده سن اکر قبل البیان ابرازِ زنهار یعنی سرّ حملی
کشف و عیان ایدرسه داخل محروسهٔ ایمان اوله سن بو سرّ سرمد کوش کذارِ
مرتد اولدقده مزید اخلاص و ایقان ایله رفع مسبّحهٔ ایمان ایدوب کویا
انکشتِ شهادتی شبِ تار ضلالتده برشمع ظلمت سوز یاخود رجم دیو غوایته
برشهابِ ثاقبِ شب افروز ایدی بعده ابرازِ کلام ایله عرضِ بغیت و مرام
ایدوب دیدی که مرءآتِ علوقِ مرأه ده نُقبهٔ خلقتِ نقیّه صورت نما
و قابل نشو و نما اولدی ایسه بو فقیری تبشیر باعثِ متن کثیر در حضرتِ
هود کشفِ امرِ معهود ایدوب دیدی که حلیلهٔ خلیله کُلُّ ذکرین تو أمینه
بی دیب و مین حملی مقدّر و فضل احد ایله ایکی ولدک تولّدی مقرّر بعده
مذکور زوجهٔ مخدّرهٔ مستوره که اول دفعه حبل واقع و هر بطن ده
نجلین مبجّلین طالع اولوب باسرهم بنم سلکِ اُمّته داخل و صحتِ ایمان
ایله رحمتِ بی علّتِ یزدانه واصل اولور لرمرتد فی الحال مزید وجوبای ولدنا
مزید اولمغله حفیرهٔ ایمان ده اقامت و تأنّف و ازمانِ متقدمه ده اولان
تقصیراتِ متقادمه یه ندامت و تأسّف ایدوب فورِ نشاط و حبور زدن
حضرتِ هودك سر و پای مبارك و مجدود ینی تقبیل و راهِ صداقت ده بو بتیك

نقدِ فحوا سنی تسبیل ایلدی وکادسرورِی لایفی بندامتی

علی ترکِهِ فی عهدِیَ المتقادِم بعدہٗ مبیت ومسکنه رجوع وانفلات

وماجرایی همسرینه تقریر وافتلات اتمکله اولدخی متوجه قبلهٔ ایمان

ومقبولِ یزدان اولدی حضرتِ هود اَذیتِ قوم حقوددن اغماض وکلماتِ

موعظت سماتنی افحاض ایدوب مجاریٔ نصیحت ده اقتضای حکمت اوزره

اغلاظ وتلیین ویا قوم اعبدوا الله مالکم من الهٍ غیرهٗ افلا تتقون

مضمونی تصریح وتبیین ایلدی اول اَحزابِ کوتاه بین قال الملأُ الذین کفروا

من قومه آنا لنراك فی سَفاهة وآنا لنظنك من الکاذبین ایله اسنادِ سَفه

واِفترا وقریهٔ تکذیب وفریبی اِفترا ایتدوکچه حضرتِ هود توجه وجههٔ

جواب ویا قومِ لیس بی سَفاهة ولکنی رسولٌ من ربّ العالمین پیام مبنیی ایله

عرصهٔ بهنای عَرضه یی تجواب ایدوب بناء پندِ حکمت قرینی دعامهٔ ابلغکم

رسالاتِ ربّی وانا لکم ناصحٌ امین ایله بلا تردید ترمیم وتجدید ایدر

ایدی وازالهٔ داهیهٔ شبههٔ واهیه ایچون اوعجبتکم ان جآءکم ذکرٌ

من ربّکم علی رجل منکم لینذرکم فحواسنی افهام وتقریر ومبتلای کفران

نِعَم اولان فجرهٔ بدشیمه واذکروا اذ جعلکم خلفاءَ من بعدِ قومِ نوحٍ

وزادکم فی الخلق بسطةً بسائطنی بَسط وتنشیر ایدوب فاذکروا الآءَ

الله لعلکم تفلحون مضمونی شمع شبستانِ دَرون ایدرایدی اول کروهِ

بدتبار ومظاهر هوٰلآء فی النار اظهارِ غیظ وتوَعُّر وکمال نوك و

غبا وتلوندن قبولِ قبالهٔ هدایتدن اعراض وتوَعُّر ایدوب قالوا اَجِئتَنا

لِنَعبُدَ الله وَحدَهٗ ونذَرَ ما کان یعبدُ آباؤنا معناسی اوزره کریهٔ فَسادْ

اِنذِلاق وعقل ناقص وجدِ ناکس وناکص ایله مدلولِ فأتِنا بِما تَعِدُنا اِن کنتَ

من الصادقین ایله تنکنای عذابِ مُبینه انطلاق ایدرلر ایدی حضرتِ هُود
اول کروهِ کفورِ کنودی قد وقع علیکم من ربّکم رجسٌ وغضب حسبی اوزره
سخطِ ربّ دن تحذیر وانذار ونکوهش اصنام واوثانی ایجاد لونی فی اسماءٍ
سمّیتموها انتم وآباؤکم ما انزل الله بها من سلطان ایله تقریر واظهار
ایتدکده نصکره فانتظروا انی معکم من المنتظرین ایله ختمِ مقالِ موعظت قرینِ
ایدرایدی اول مَلأُ سیّئُ الاملا اغلبِ احیان وآناده حضرتِ هُود کی قتلنه
هوس ولکد اذا ونکدا ایله دسّ ایدوب شولد کلواژِ غام وتربّ واملام وضرب
ایدرلرایدی که روحِ علیّین آشیانی لانهٔ جثمان دن پرواز وطیران ایتمک
ظنّ وحسبان ایدوب طومارِ پیچانِ ازدرا وازدهایی نشر ومصادف
اولدوغی محن وصوارفه بیهوده زهرخنده وگشتی ایدرلرایدی چونکه حضرتِ
هود اول قومِ جحودی دعوت ده سعی نجیح وجدِ بلیغ وشرطِ رسالتی تبلیغ
ایلدی رایتِ غوایتی میدانِ طغیان ده نصب ومالِ محرّز انصافی سرنجهٔ
غشم واجحاف ایله غصب ایلدیلر اول بدسیرت لرك فسادِ نیت لری
مشهود ومعلومِ حضرتِ هود اولدقده نیازك نیازِ قلبِ نازکی سپرنه
توی آسمانه کذر وقوّتِ تأثیرِ همّتی عادیانِ بدعادتی زیر وزبر
ایدوب آولاطرفِ باطرفِ سمادن انقطاعِ فیضانِ ماایله ثمدِ عیون
وبئار وجمومِ انهار وبحار غور وخسف واول بادِ پیمایانِ بادیهٔ عدمِ
پیمانك بنیانِ ظنّی وکمانلری حاصبِ نقمت وشاصبِ ایله قرینِ هدم
ونسف اولدی یدی سال علی الاتصال نذیرِ عریانِ عذاب وایعاد
ارسال وبشائرِ فیوض وامداد ایسال اولنوب مدبّرِ کارخانهٔ عالم
اول قومِ شقاوت مُعلمی وما ظلمناهم ولکن کانوا انفسهم یظلمون

مضمونی اوزره اول محل محل وسنهٔ سنه ده مبتلای بلای قحط وسرمتی له
خصب ورخادن استیلای غلای سخط ایله شحط ایلدی بو احوالی پر اهوالک
خلالی بامملا لندره آن المقدره تذهب الحفیظه مثل لازم للحفظی اوزره خصت
هودك وطاب خطابی درّ نصح مطاب ایله مملو ومنظار رحمانی صیقل
رأفت وحنان ایله مجلو اولوب دیرایدی که بو بلیهٔ جلیه نك اندفاعی
ولوج بیضهٔ استغفار واعتذاره مشروط وآفتاب آفت آبك انجلا
وانقشاعی یا قوم استغفروا ربکم ثم توبوا الیه یرسل السماء علیکم مدرارا
ویزدکم قوة الی قوتکم ولا تتولوا مجرمین نظم مبینی اوزره دخول حوزهٔ
اجابته منوط درامّا اول خفافیش لیالیٔ مظلمهٔ رؤیت شمس
هدایت دن محجور ومحجوب وقسمت کاه ازل ده بهرهٔ شرف ایمان وحسن عمل
ایله غیر مرجوب اولماغین مدلولی مثلی آن من لا یعرف الوخی احمق محقق اولو
یوسف مقصود محبوس غیابهٔ جب تأخیر وشاهد ایمان وتقی اعتلاء مراقیٔ
رقی ایله ممتنع التسخیر اولدی چونکه سکین شغب وسغب قطع عروق
خلقوم وجماعت غلا ومجاعت سدّ کذرکاه بلعوم ایلدی لاجرم اول قوم
یرجوم وبی حزم جزم ایلدیلر که حرم خرم کعبه ده استسقا واد واء صعب
الدوا الوینه ماء زمزم لما شرب له شربتی ایله استشفا ایده لر اول اوان
باهوان ده فضاء ام القرای بررنوء حمرا ایدی که بلدان نائیه دن هر مؤمن
موحد واقطار قاصیه دن هر مشرك وملحده نشانهٔ نقم وکوارث بارزو
حادث اولدوقده اول مثوای رحیب ومأوای خصیب شدّ رحل وامداد
غیبی ایله ازالهٔ تنکی ومحل ایدر لر ایدی واول اوان ده آوان کعبهٔ میمنت
عنوانك سکانی عمالق بن اولاد ابن سماك اولاد جسامندن برانضاد

کثیرة الاعداد ایدی که عما لقه دیمکله زبان زد اسافل واعالی وقلمرو
ومکهٔ متبرکه ده معویة بن بکر فرمان روا ووالی ایدی ومذکور حاکم
باتحکم طرف امتدن عاد یانه متصل وبین الطرفین رسائل ورسل
متواصل اولمغین قبیلهٔ عاد رفاهت معتاده بلای جوع شیوع
وسیلاب نوع سیوع بولدوقده صنادید حزب معتبردن مرثد بن سعید
ولقمان بن عاد اکبر ومنزل مأزل شهامته نزیل اولان لقیم بن هزال بن
هزیل وبالجمله سکسان عدد شخص وافر العدده قیل بن غزی سردار
تعیین ومراسم آداب رسالتی تفهیم وتبیین ایدوب اول طرفه ارسال
وتمهید مقدمهٔ انبساط واسترسال ایلدیلر اول وفود واصحاب
قطع شعاف وشعاب وطی مراحل صعاب ایدرك سر منزل مأموله وصول
ایله سوداخ صماخ امیده جانب نوید جاویدن

هذا الذی کانت الآمال تنتظر فلیوف لله اقوام بما نذروا

ندا سی داخل ورنج سفر سفر بنج حضور حضره متبدل اولدوقده معویه بن
بکر اول مهمانان بی مکری کاشانهٔ کرم نشانه سنه انزال اول قوم پریشان
احوال کندویه اصطبار واخوال اولمغین اسباب نزل ولهنه وسفلهٔ نوولهنه
یی ایفار واجزال ایلدی وترتیب خدمت اضافت ایچون ایکی قینهٔ پرفتنه
تعیین واول ندیّ ادیّ نمارق مصفوفه وزرابی مبثوثه ایله تنجید وتزیین
اولنمغله وفد عاد شرب عشیات ونوم غدواته معتاد اولوب هر بری مباشرت
ادعیهٔ آبی معاقرت اوعیهٔ شراب ایله ناسی ومقابلهٔ رجاء غیث ده ادمان
ماء عنب شبیه الغیث ایله طاعم وکاسی اولدی

بناء دولت خود آنکسی خراب کند که شام می خورد وصبحگاه خواب کند

اول قوم بی رای برآی برای نفس شقاپیرای

هذا زمن الربیع قم وانتبه الراح تزیل کل ما انت به بزمنده

سیاها به لذائذ نفسانیه یه سرفرو و مجلس انس لرینی که مغبوط متنهان

انس در هذا زمن الربیع والکاس فیه من نادمه الحبیب والکاس بفیه

پستر بزمنده خود بین لك مرء آتی کند ولوه رو برو اید وب مدام

خانهٔ خانهٔ عشرت انجا ملرنده ورد الورد وبان البان جام کلامی دائر

وحضار ونظار ودنی الدن وحان الحان الحانی ایله منشرح الخاطر

اولما غین آب شراب ناب ایله الواح قلوب یاران دن اکدار قلت باران

بالکلیه زائل وهر بری مشاهدهٔ فرجام ایله متابعت نفس بد فرجامه

مائل اولدی من ابتلی بالقیان فقد تضرد بالزیان رایت شرب

صبوح وغبوق ملاصق قمهٔ قنهٔ عیوق اولدقده قوم عادا طیط

وجوده راکب ومأمور طلاب آب اولان کروه کم همت فراش تن آسانی

وغفلت ده واکب اولدوقلرندن معویة بن بکر تفجع وتضجر واحتمال

وحشت بخل وحسرت ایله

وانا نعین الضیف عند حلوله وعار علینا عونه حین یرحل

منبعندن ماء شرم واستحیا تمیع وتفجر امکین بالاخره اهمال

قیلی منطوی وخلف وعد متحققه متعلق قال وقیلی محتوی برحسب حال

ارتجال ایلدی که بو کلام منتخب اول نظم مقتضب دندر

الا یا قیل ویحك قم فانذر لعل الله یمنحکم غماما

غماما صوبه هطل مغیث ویروی السهل طرا والاکاما

اقیلوا ایها الوفد السکاری لقومکم فقد اضحوا هیاما

بو اَبیاتِ رقّت وُرود ایله تَغَنّی وسُرود ایچون جَوارِئ حَواری نمایه

تعلیم واول کلماتِ تعریض کوُنَه یی مُغَنّیانِ باره بد غُونُه یه تسلیم ایلدی

شول زمانِ سلوَت نشانده که

وَلَمّا شَرِبناها ودَبَّ دَبیبُها الی مکمن الاَسرار قلتُ لَها قِفی

مَخافة اَن یُلقیٰ علیّ شُعاعُها فینظرُ جُلّاسی اِلی ستراءِ الخَفی

شوق وسُوزی متزائد واِطرابِ مَیِ ناب امّ الدماغه متصاعد اولدیی

غَوانیءِ خُوبُ اَغانی محفلِ قوم بُورده چنانکه نغمهءِ داوُد دراده ای زَبُور

تحنّن وتَحَنّی ایله تَغَرّدُ وتَغَنّی ایلدوکلرنده دَبیبِ خَندَرِیس لطیف مَساغ صاغدِ

قُنّهءِ دِماغ اولوب کِریَوهءِ ملامَتدن شاهراهِ شاهِق سَلامته تَغَوّل وترَ

ذبائح وقربانا ته تَوَغّل ایلدیلر اَثناءِ ایفاءِ وَعد واِتقاءِ وَعیده مرتدین

سعید شعائرِ ایمانی اظهار واعلان ایدوب دیدی که مادام که سزلرءِ اَمواتِ

عقائدِ نافرجامکوز صُورِ پُرسُورِ اسلام ایله مبعُوث وراسیاتِ افکارِ

نابسامانکوز هُبُوبِ ناشراتِ هدایت وایمان ایله کالفراشِ المبثوث اولمایه

اَبرِ بَر واِحسانك اِنشِحابی محال ورِشتهءِ فضل وحَنانك اِنسِحابی عَدیمُ

المجال در وبرقاجِ اَبیاتِ باعثهُ الانتباهی اِرتجال واِبتِداه ایلدی که

ابتداسی بُونظمِ قرینُ الاهتدادر

عَصَتْ عادٌ رَسُولَهُمُ فَاَمسَوا عِطاشاً لایُبِلُّهُمُ السَماءُ

واَنّی لن اُفارِقَ دینَ هُودٍ بطولِ الدهرِ اَو یاتی فَناءُ

کلامِ مَرتدن اول وَفدِ بی مَدد اسلامنی تحقیق وصَدیقك منصَدّقك

لَمن صدّقك قولنی تصدیق ایلدیلر اَثناءِ کفت وشنیده سیاه وسَرخ و

سپید اوج قطعه سَحابِ جَدید ظاهر وبدید اولوب جانبِ سحاب دن آب

خطاب انشخاب وانشطاب ایلدی که ای قیل فیل نما بو سحایب سواکب پر مانند
برینجا اختیار والقاء قرعهٔ اختبار ایله قیل ثقیل درد آب دن اولد صدا
ودرد ابی سامع ووفور عدم شعور ندن فلما رأوه عارضا مستقبل اودیتهم
قالوا هذا عارض ممطرنا معناسی اوزره ازابر سیه باشدا افزونی باراننا
وعده سنه طامع اولوب دیدی که اختوت السحابة السوداء فانها
اکثر السحاب ما بو اثناده هاتف صیحهٔ الابنا میز صماخنه بو خبر وصل اضی
القا وانها ایلدی که

اختوت یا قیل رمادا ارمدا لا یبق من آل عاد احدا
لا یترک والدا ولا ولدا الا جعلتهم رمیما همدا

بعده
فیاض مجری الریاح اصحاب کفر وجناحی بل هو ما استعجلتم به الریح فیها
عذاب الیم نظم کریمی اوزره ارادهٔ ابادده واخرا ومختار قوم ختار
اولان قطعهٔ ابو مدراری اکناف منزل احقافه سوق واجرا ایلدی
اول کروه کفراه که منطقهٔ فساد وتباهی شدت خاصهٔ ضلالت پناه
امثلی ایدی چونکه اول ابر سیاه نگاه ایتدیلر قوم جانی ساحت
راحت ده بابر هنه وحانی وحافات دل بی مخافات لرنده

بیرون ز کفایت تو کاری دگرست مضمونلنك بارقهٔ سر مکنونی نهان

وخانی اولدی وهب بن منبه وقایع پیشین دن بو رسم وآیین اوزره
خبر ده درکه باد کثیر البوا قع که منشاء صواعق وصواقع در رباع ارض
رابع ده یتمش بیك زمام آهنین وزنجیر گران ومتین ایله بسته ومکبل
وهر زمامك ضبط ولوازمنه یتمش بیك ملائکهٔ کبار وکرام معین
ومو کل در قوم عادی اهلاك وابعاد ایچون مروحهٔ فرمان رب العباد

تهیج باد ایلدوکده اردمهٔ حفظ ریاح باصیاحه مالکه اولان ملائکه دیدیلرکه
الهی اول دیاره نه مقدار بادِ نکال اهباب وارسال ایده لوم جنابِ مسبّبُ
الاسباب دن منحنی بقر قدر اثارهٔ صرصر عذابه تحریکِ عذبهٔ خطاب
اولندقده ملائکهٔ کرام جانب ذی الجلال والاکرامه شفاعت وکمالِ
ابتهال ایله درخواست وضراعت ایدوب دیدیلرکه خدایا عبادِ راقت معتاد رحم وارفاد ایله اکر اقطارِ رووز کارده اول مقدار بادِ جهان آشوب
تهیج وهبوب ایدرسه شدت صدماتی شواهق جبالِ فلک ثباتی برباد
واعباض واجزاء ساهرهٔ غبرای تشتیت وابداد ایدر وراء عالم قدم
دن مقدارِ حلقهٔ خاتمه رخصت وانسانِ ضعیف سانه رأفت اولندقده
ملائکهٔ عذاب فرمانِ رب الارباب به فی الحال امتثال وهبّتِ ریاح
غضب دن اول مقدار نکباء رستخیزِ آثاری اثاره واوسال ایلدیلر بر
تند بادِ قیامت نشان عصف وهیجان ایلدی که اکناف احقاف رجفهٔ
غضبِ قضا وقدر ایله زیر وزبر وسخرها علیهم سبع لیالٍ وثمانیة
ایامٍ حسومًا فحواسی اوزره صحائف کاروبار لرینه رقم

ان الخصاص یُرٰی فی جوفها الرقم محرّرا ولدی ابتداء ابتلاده

مشاهدهٔ دبورِ ویل وثبورِ ایدن مهدد نام بر پیرزنِ بد فرجام ایدی
چونکه خلافِ وتیرهٔ ابرِ مظلم وتیره دیدهٔ انتباه ایله نکاهٔ ایلدیرِ
سخط الهی یی یاد وآغازِ صیحه وفریاد ایدوب انکدارِ نجومِ افراح دن
استکشاف واستیضاح ایدوکلرنده اول پیرکهن سال اعوذ بالله من
السبعة والثمانیة اولوب دیدی که جوهوا وطرفِ سمادن بعضی شخوص
بزرکِ اجسام انواع برظمه واجشام ایله زجرِ سحاب وفرقِ فرقِ عادیانِ

مبانی تحذیری بیانه
وکوبای اعوذ بالله من
السبعة والثمانیة اولوب

پُر فرقه اِنزالِ نکال و عذاب ایلد وکلری مُنتظارِ ضمیرمده عکس پذیر
اولدی حضرتِ هُود قضاءِ یقین و شهُودده مُقدّمهٔ اِنذاردن خبردار
اولدقده فرمانِ مُهیمن دیان ایله میانِ عادیان دن عینِ ینبُع نام مقامه
خُروج و تَنائی و داخلِ خطهٔ اَمان اولان دُرتیوز اهل ایمان
ایله مکانِ بعید دن هجُوم آثارِ وعیدی تماشا و تَرائی ایلدی
بعده تُبّع هِدایت تبعَنی هَیأتِ مجتمعه اوزره تکویر و سِرانا مل اعجاز
شاملی ایله دَورهٔ مؤمنینه مَنذَلِ مُعزّمین کبی برخطِ رَصین تدویر ایدوب
اِندفاعِ عذاب و سَخطی لُزُومِ دائرهٔ خطِ تشریطه وعدمِ خُروج و تحویل
ایچون خطهٔ تَرهیب و تهویلی تخطیط ایلدی

مُؤمنان ازدستِ بادِ ضائره جمله بنشستند اندر دائره
هرکه بیرون بود زان خط جمله را باد پاره پاره می شکست اندر هوا

روی آیتِ روایت مرآةِ نقل ابن عباس دن بو وجهله انعکاس
بولمشدر که حضرت هود اصحابِ مواثیق و عهُود ایله برجزیرهٔ
خطیره نظیرهٔ ذهاب و صحیفهٔ حالدن یی زرآب تسلیم و آتکال ایله
اذهاایدوب تُند بادِ رستخیز نشانهٔ هنکامِ عُصُوف و هَیجا نندهٔ
اول حوالی ده علی التوالی نسیم جان بخش آهسته آهسته تنسّم و اهلِ
استدلال خِلالِ اَبرِ جلال دن بارقهٔ حُسن و جمالی شیم و توسّم
ایدر ایدی

هُود کُردِ مؤمنان خطّی کشید نرم می شد باد کانجا می رسید
گر نبودی واقف از حق جانِ باد فرق کی کردی میانِ قومِ عاد

چونکه قومِ عادِ پُر عناد اثرِ عذابِ نامعهود مرموق و مشهود

اولدی انتخابِ نفائس اعلاق وابوابِ ثوی واقامتی اغلاق ایدوب قصدِ
هرب وفرار وترکِ اوطان ودیار ایلدیلر جنابِ قادرِ فعّال وقاهرِ متعال
هکذا قومِ جناته تسلیطِ عقارب وحیّات اتمکله منافذِ مطارب ومسارب
لری بالکلیه منسدّ وبنیانِ خزی وخذلان که بناکردهٔ طاغوتِ طغیان
ایدی مشتدّ اولوب بالاخره منازلِ مقموعه لرندن هیئاتِ مجموعه ایله
خروج وبرشعبِ وزین وشعفِ وزینه دخول ووولوج ایدوب احسنِ اشکال
اوزره که اول قومِ بدسیرته نسبت اقبح اوضاع سماجت سکّال ایدی تخریب
واحتفال واموال واثقالرینی اول برّیهٔ بائره ده وسطِ دائره یه جمع ودن
صکره هربری آخرك دستِ ودامانی محکم اخذ وکمالِ مرّهٔ مستمره ایله
عقدِ خاصره وشدِّ فخذ ایدوب دیدیلر که شدّتِ دبورِ بلا ایله بناء اضلاع
غبرا منقلب وجامِ جهان نمای آسمان زهرآبِ طوفانِ بی امان ایله لبالب
اولسه بزمِ جمعیتمز متلاشی وبساطِ معیتمز دبیبِ تطرّقِ پریشانی
وتفرّقِ متماشی اولماز اول اثناده بنیانِ آیتِ غضب محکم وقضاء بی
ردِّ رتبِ مبرم اولوب ریح عقیم اول کروهِ نامستقیمك اولا اطفال
ودوابّ ونسوان واسبابلرینی انتهاب وتابش قهرِ خداشبنم وجودِ
هستنمالرینی وجههِ ثرادن جوِّ سمایه اجتذاب ایدوب فضاءِ هوایه
پرانِ وعرضهٔ تیغ برّان ایتدوکده ضکره ساهرهٔ ارضه نکونسار وکبّ
والقاءِ جحیم هلاك وتبّ ایلدی کبراء عادِ غوایت نژادِ منازلِ برزلا زلزله
سحبِ ذلاذل ایله التجا وحسبَ الامکان توطیدِ مداخل مکان ایله نجوهٔ
نجاتی ارتجا ایدوب بوحال ده زعازعِ بلا ونکال تعقیب وجدانِ رصینهٔ
البنیان لرینی تنقیب ایدوب هربری کانَ لم تغنَ بالامس ومحبوسِ

مطمورهٔ رمس اولدیلر

شاهان که بوده اند بمسند هزار سال چون نیك بنگریم تو گوئی نبوده اند

بشنو حکایتِ جم و ضحّاك و پند گیر کایشان چنین حکایه فراوان شنوده اند

تند بادِ صاعقه آثار قلع اَشجارِ کبار و آیتِ کانّهم اَعجازُ نخلٍ خاویه

حاویه اولدوغی اوزره مُستَحِقّ عذابِ هاویه اولان قومِ جبّاری

نشانهٔ تیر هَدَر و جُبّار ایلدی

کُلُّ صُعود الی هُبُوطٍ کُلُّ اِنفاقٍ الی اکتساد کیف یُرجّی ثباتُ حال فی عالم الکون والفساد

واول قبیل دن بعضی اشرار و مخاذیل اَجسام و اَجسادِ شداد لرینه

اعتماد ایلیه فخر و فخود لری اِبلاج و بای هوا پیما لرینی قوت و نیرو ایله زانو

لرینه دك زمینِ صلد و متینه ایلاج ایدوب مهیب یاددهٔ لاتب و راتبهٔ

رتب بی ریب ده مُقیم و رایتِ اولمشلر ایدی اُولکرُوهِ منثود و نخی هبآءً

منثوراً اُولوب اذا اراد الله بقوم سوءً افلا مَردّ له سرنجه سنه مُبتلا

و کرفتارِ عُقابینِ عِقابِ عقبی اولدیلر

کوته نتوان کرد که این قصه دراز است و میانِ قومِ سُنّت و عُدّت

خُلجانِ بن سَعد که صاحبِ قلبِ قاسی و آخذِ نواصیءِ دانی و قاصی ایدی

بر غارِ تنك و تارهٔ تحصّن و خلاص قرابینی ایله برجای غلب و حصین

ده قرار و تمکّن ایدوب اِنسدادِ شکافِ نخاریب و شِعاف ده غایة

الوُسع جدّ بی حدّ و قومِ بد سیرتی سُلوکِ لاحب هدایت دن هزار وگد

وگدّ ایله صدّ اتمش ایدی هُبُوب ریاح رَواسی دن یومِ خامسه دك

خاطرِ خُلجان تخالج بیم دن آسوده و سلیم اولوب اول محلّ دلامسِ

جبالِ کیدْ و خباله لامس ایدی حضرتِ هود اُولِ قومِ کنودك مقامِ

باسقا ملرینی قدم مکرمی ایله رشک باغ ارم ایدوب دیدی که ای خلجان
منظار جنانکده ظاهر و نمایان اولدی که تنکنای تفرد و تمرده استبداد
ایدن قوم عاد ک مبانیء اجسادی شدت توران باد ایله کعصف مأکول
و صادم سریع المضاء قضا ایله هر بری هلاک و مبتول اولدی اکر داخل
دار الامان اولورسک فضل یزدان ایله طوفان خذلاندن واصل
ساحل نجات و کهوف و مغارات ده قالان قوم کثیر الاغارات ایله سایر
فلات انفلات اولورسن اول شقی مطرود نصح حضرت هود دن اعراض
و صدود اتمکین ایتنجی کون علی السحر بادِ قیامت اثر اول غار بعید
الغور علی الفور دخول و فروج منسدهء زمینه حلول ایدوب سقوف
و جدران ایوانلرینی هدم و تخریب و بقیهء سیوف حتوف اولان بحبابک
و ناپاکلری مغاک هلاکه ده تدمیر و تتریب ایلدی خلجان بیم جان
ایله متحیر و دهشت انفراد و عزلت ایله بتنها رفت و اکنون ماندتنها
خلوتخانه سنده وحشت تنهایی ایله مشرب دلی متغیر ایکن یدنجی
کون حضرت هود منزل معهودی تشریف و عنان دعوتی اول جانبه تصریف
ایدوب دیدی که ای خلجان بی نیم واضح و عیان اولدی که جنب سطوت ذی
الجلال ده شوامخ مکر و احتیال کبیت العنکبوت و رواسیء کبر و اختیال
اوهن بیوت بی ثبوت در اکر جرائر ازمان مضیه دن تائب و منهج هدایت
مضیئه یه آئل و آئب اولورسک واصل جنبات جنات اولوب زیر جدد
مهد و مه ده بقیة الحیوة اولان کروه جنات دنی جالس اورنک نجات
اولورلر خلجان جوارح خلجان تهیج نسیم هوش ایله اضطراب و جوش
ایدوب دیدی که اکر بن عن صمیم الجنان داخل مأمن ایمان اولورسم خدای

یگانه دن بگانه دگلو فضل موفور ظهور بولور ومن بعد خاتمهٔ حال نه منوال
اوزره اولور حضرت هود رایهٔ نصح رایته صعود ایدوب دیدی که سکالذ ائید
لطف ربانی اوزره ارزانی اولوب زمق حیاته ملاقی اولان قوم باقی
دخی قبول دعوته مسارعت ودخول معمورهٔ هدایته مبادرت ایدرلرایسه
زمان یسیرده هر بنده یوز فرزند دلبر تولد وافضال قادر متعال ایله
هر بری تحصیل مرة وتجلد ایدوب تشعب اولاد وتشعث احفاد ایله تکراد
قبائل وعشائر بیحد وشمار اولوب عنایت ملک بی ضنت ایله مقابلهٔ
قبول قباله هدایت ده مأجور ومثاب ودرکات لظی وسعیره ملاک
اولان عصاة هلاکه نائب مناب اولور لر خلجان پیچان فکرت ناضبه
وهجوم هموم ناصبه ایله تکرار آغاز کفتار ایدوب دیدی که حیوان عنان
ده علی وجه العیان بعضی شخوص واشکال پر اشکال مانند فیول وابال
پر توانداز مرآت بال در اول اشباح عجیبه نه مقوله طائفهٔ نجیبه در حضرت
هود تحقیق امر مشهود نامعهود بذل مجهود ایدوب دیدی که اولهیاکل
ضخام ملائکهٔ عظام درکه هر بری من عندالله تنفیذ فرمانه موکل
وسر فطرتی با فطنت لری اکلیل مسارعت خدمت ایله متوج ومکلل
در خلجان سنج غدیر غدر وطغیان ایلدوب دیدی که مغاک عطب
وهلاک ده بائد وبائر اولان معاشر عشائرم مقابله سنده اول
فیئهٔ مقاتله قود وقصاص وسبابس سیاسته ادنا واقصاص
اولنوراسه شرعت شریعتکی تقبل ومقیل قبول دعوت ده آرام وتقیل
ایده یم حضرت هود اول ضال مردود دن قطع رشتهٔ امید واظهار
وعید غیر بعید ایدوب دیدی که ای غر غافل هیچ بر سلطان عادل اولور می

که اهلاكِ اهلِ اضلال ایچون بعث وارسال ایلدوکی خواصِ وقودینه آتش
سوزانِ یَوْء وقَوَدی وقود ایده

قد قتل الأحزاب فی لحظةٍ دماؤهم سالت عن الأودیة

یا عجبًا من قاتلٍ انّه لیس علیهم قَوَدٌ اودیه

خُلجانك بغی وطغیانی افزون وشقاوت ازلیّه سی خسارتِ ابدیّه یه
مقرون اولمایغین حضرتِ هود کندو منزلنه هَوْد وانتظارِ وعود ایله مجّهٔ
اقامتِ حجه دن رجوع وعود ایتدکدن صکره مرضِ شدید الاضطراب
داخل جوف سردابِ اولوب اول مخذولِ ناپاکی مطهورهٔ مغاك دن ازعلج
وعراتِ حیات دن طرد واخراج ایلدی وبالجمله وفرتِ خزانه وخزانه
ایله محبور اولان قومِ بوره حضرتِ هود بطشِ شدیدِ واجبُ الوجودی
بوکلامِ موعظت شعار ایله اظهار ایلدی که فَإِن تولّوا فقد ابلغتُكم
ما اُرسِلتُ به الیکم ویستخلف ربّی قومًا غیرکم ولا تضرّونه شیئًا إنّ ربّی
علی کلّ شیءٍ حفیظ وراهِ مرضاتِ آلده تحمّلِ عراقیلِ وعراقیب ایدن کروهِ
باسکینه وشکیبه فیّاضِ مطلق کمالِ فرعونِ محققنی بونظمِ براعتِ اشعار
ایله اجهار ایلدی که ولمّا جاء امرُنا نجّینا هودًا والّذین امنوا معه برحمة
منّا ونجّیناهم من عذابٍ غلیظ روزِ هفتمین که هنکامِ شورشِ زمان
وزمین ایدی صدماتِ تُندباد ایله مجموعِ قومِ عاد بکثیرها وخبیثها
وجلیلها وخسیسها عرضهٔ قاضبِ تتبیب وتتبیر واستسقا واستمطار
ایچون عزیمتِ حریمِ حرمت مدار ایدن کروهِ نااَنبوه دن غیری باجمعهم
آماجگاهِ تیرِ تدمیر اولوب تضاعیفِ آیاتِ قرآن ده اول قصّهٔ عبرت
نشان وتلك عادٌ جحدوا بآیاتِ ربّهم وعصَوا رُسُلَهُ واتّبعوا امرَ کلّ

جَبّارٍ عنيد وَعِيدى ايله اكمال واتمام واُتبعُوا فى هٰذه الدّنيا لعنةً الا ان
عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُم الا بُعْدًا لِعَادٍ قَومِ هُود نظم مُعجز وُرُودى ايله خَتم
وَاقعهٔ غرابَتْ انجام اولمشدر

كُوينده ٔ اين كهن سرآغاز اين كونه كند سَير سخن باز كه چونكه

قيل وآنكله هم سَبيل اولان كرُوه قليل دعاء استسقادن تفريغ بال وروز
وشعب ارتقاء ظرب طَربه اقبال ايلديلر ناكاه طرف رآه دن برشتر سُوار
بديد وآشكارا ولوب اول جرعه نوشان جام طمع خام مُفاتحهٔ كلام اونك
مذهب ونام ومَحِد ومقامندن استعلام ايلديلر اول شخص آينده
صُورت حكايتى نُمايندهٔ اولوب ديدى كه بن امّت حضرت هُود دن
برمَرد غرائب شهودم كه اول دِيار مقهُوره دن جانب مصر وقاهره
يه عَزم وشتاب وطَى شِعاف وهِضاب ايدرم وَفد عاد قوم غوايت
معتاد لرندن توخى وتحبّبُ وكرُوه عاديانه اظهار اشنايى وتنسّب
ايله وكلوندهٔ اول دَمرو قادم مَبانئ راحت وشادمانى لرينى هادِم
وهادِم اولوب حضرت هود وقبول هُدا ايدن اَتباع وُفود ينى
سلطانِ زمان رَوآء فانجيناه والّذين آمنوا برحمة منّا تخليص
وانقاذ وجوامِيز قوم بى تميزه وقطعنا دابر الّذين كذّبوا بآياتنا
وماكانوا مؤمنين شمشير كينتى سَل وانفاذ ايلد وكنى ظاهر وعيان
وكميتِ سَبك خرام كلامه ارخاء عنان ايدوب ديدى كه جمله عاديان
ارضِ مَوات مماتده تمكّن واقتضاى قضا وقدر اولكرُوه ناپاك
وبُر قذرى كَان لم يَكن ايدوب مُتشتّت مَوات مَوات وساقط هَواة قرّ
كل ماهُوآت اولديلر وماكان ذاك العيش الا سكرة

رَحلَت لَذاذَتها وَحلّ خُمارُها سَلارِ قَومِ فُجّار وسَرجَرِیهِ اَهلِ تَصَلّف

وفِخار اولان قیل سُوءِ قضایه مستقبل وبَیع سَرمایهٔ حَیاتی مستقبل اولوب

رفع صوتِ وجاهلانه تمنّیٔ مَوت اتمکین فرمانِ رَبّ العباد ایله قهرمانِ

قاتِل تندباد فی الحال بقیّهٔ قَومِ ضالّی حُفراتِ بَرزَخه ایراط وَدَرکاتِ دُوزخه

اسقاط ایلدی ازان جامی کَه هَمراهان چشیدند رفیقان نیز طِلی بر کشیدند

نَخلبَندانِ گُلزارِ پیشینیان تزیین پیشگاهِ بیان ایلمشلر درکه حضرتِ

هُودكْ وُجودِ بهبُودی اَصیل واَثیل وحضرتِ آدمه شبیه ومثیل اولوب ذاتِ

پرشعُور ایله آراسته ورشاقتِ قامت ایله کنار جُویبارِ صُنع پرورده کاردهٔ

برسَروِنوَ خاسته ایدی ونامِ شرف عُنوانی لِسانِ عبرا جده عابر وکمالِ قناعت

واِقلال ایله مِصداقِ کُن فی الدّنیا غریبًا کَاَنّك عابر ایدی ومجلای دلِ

مُجَلّا سِنَدهٔ سیماءِ هُدا صورت نما اولمغله مَأمَنِ نُسك وزَهاَت دهٔ لاَیِبْ

ومنهجِ جُود وسَماحَت دهٔ دَائِم ودَائِب اولوب اَحیانًا تجارتهٔ اشتغالِ

وبوطریق ایله کسبِ مالِ حلال بیورورلر ایدی اولکریم الذّاتك جمله ءِ

معجزاتِ تندندرکه بلادِ قومِ عادهٔ مَواشی واَغنام ودَوابّ واَنعامه وفقِ

دِلخواه اوزره مراتع وچَراگاه اولمادوغندن لباسِ حُضُور وراحَتلری

تَمزّق وصدرِ اَمن وامنیّتلری تَأَرّق بولمش ایدی مجلسِ حضرتِ هُودهٔ

قَبسِ رَجا ومُلتَمَسِی اُشعال وُقود ایدوب دیدیلرکه بوجای نیکه قریب

ونزدیك بر جَبَلِ بُلند مَحَلّ وارد رکه لِصاب وشناخیبی تمامِ فلك

الافلاك وعَقَبات وعراقیبی مُلاصِق سَما وسِماك درشویله که مَعوادِ سَیر

تینِ دُعا ایله اول سَنَك خارا بر مَرغزارِ مُطِرّ الاَنهاره مُحوّل واول کوهِ

قَاف شکوهك فَراز ونشیبی تباتاب وتَعاشیبه مُبَدّل اولهٔ اول اَمکن و

مواضع کثرتِ مزارع ومراتع ایله آبدُ الآباد معمور وانتهاء آماده دك
اسبابِ رخا آماده اولور حضرتِ هُود توجهِ جانبِ معبود اتمکله علی الفور
اول طَوْدِ غریب الطُّور بر پُشته تراب وکثرتِ جداول وانهار ایله اول دیار
پُرآب اولدی طغراکش این مِثالِ مشهور

بَرشُقّه چنان نبشت مَنشُور اشقیای عادیان مَظهرِ سَخَطِ

دیان اولدوقدنصکره حضرتِ هُود سُعَدآءِ قومِ یَهُود ایله نواحیءِ
حضرتِ موت ده ایجادِ جَوامع شامخه واحداثِ معابدِ زاهره ایلیوب
خلوت سرای درون مؤمنین انوارِ هدایت ویقین ایله پُرنور ودرونِ
خزینهءِ سینه لرندن غوغای دیرینهءِ هَوا وکینه دور اولدی حضرتِ
هُود علی نبیّنا وعلیه صلوٰة الملك الوَدُود اَعوامِ عُمرِ هدایت اَنجامندن
قولِ مفسّرین اوزره یُوز اللی سال ونقل مؤرّخین اوزره درتیوز
آلتمش عام فرخنده فال منقضی وحکمتِ قادرِ عزّوجل جلول اَجَلِنه
مقتضی اولماغین آفتابِ عالمگیر تقدیرِ اشراق وبلُوج ودُوج
یارَوْحی مُداخِلِ خُلده دُخُول ووُلُوج ایلدی

زین عُمرِ بتعجیل دَوان سُوی زوال دانی که جهان چه سان نماید بخیال
دشتی آمد ولی زِغم میلا میل طشتی آمد ولی زِخون مالامال

حضرتِ امام علی علیه رضوان الملك العلی دن وسائطِ
رُواةِ عدُول ایله محکی ومنقول درکه حضرتِ هُود حضرموت ده
اختیارِ حَضرموت ایدوبساطِ اِشعاف واکنافِ نِعافده برتلِ
مُعتبر وکَثیبِ اَحمرِ معاین ومشهود واول جای دماوند مانند ده
برکُنبدِ بُلند ظاهر وموجود دراول قبّهءِ عالی قُنّه ده سَنگِ رُخام

دن بر سریر سریّ المقام مصنوع وجسد مکرّم لوی اول تخت رصین ومحکم
اوزره موضوع اولوب تابوت نبوّت تبوتنك بالاسنده برلوح مطلا
ومجلّی ترتیب وترمیم واولد لوح ده بوکلماتِ بادوح تیمنق وترقیم
اولنمشدر که بسم الله العلی الاعلی انا هودٌ النبیّ رسول ربّ الارض
والسما الی الملاء من عادٍ فدعوتهم الی الایمان وخلع الاصنام والاوثان
فعصَوْنی فاهلکهم الریح العقیم فاصبحوا کالترمیم

الایة الثالث عشر

توکل دن ایدوب تریاقِ فاروق ملالت زهری ایله اولمه هالك

دم غمده امیدك کسمه حقدن لعلّ الله یحدث بعد ذلك

ابواب جنتِ رجا واُمیدك مفتاح وکلیدی دستِ مکارهه سپُرده ورقم
نقم کزلك سرعتِ انقلاب ایله ستُرده اولوب رتاج عسرا قلیدِ تعاقب
یسرا ایله کشاده وعقبا باردهٔ بغتةً بغیتِ اقبال حاضر وآماده دن

نظم ولربَّ نازلةٍ یضیق بها الفتی ذرعًا وعند الله فیها المخرج

نثر اکر مبادئ نامرادی ده دستِ امید خارِ تأخیر سیده اولمه
آیش وغمکین اولمایه واکر بدایتِ حال ده دفترِ آمالنه رادهٔ ردّ
کشیده اولمه تارکِ ثبات وتمکین اولمایه که نظم ع
بسا دیرا که خوشتر باشد از زود • نثر دولاب چرخ پُرتابك
برمرتبه سرعتِ دوران وانقلابی واردرکه فرضا برشخص بی ثبات ایام
آلام ونکبا تلك عدم تحویلنی اراده وحویل ایلسه ابو تمامك بوکلام
تامی مصدوقهٔ حال وژنك زدای مرأت بال اولور بیت

لاتحمدِ الدهرَ فی بأساءَ یکشفها فلو اردتَ دوامَ البؤس لم یَدُم

نثر هجوم اندوه وهموم مقدمهٔ فرح وسرور وصبر وشکیب طلیعهٔ تیسیر امور اولدوغنه هوالذی ینزل الغیث من بعد ما قنطوا وینشر رحمته وعدِ متیقن الانجاز وخطیرهٔ کنجه یه قدم رنجه ایدن پیش آهنگِ فرسانِ کلامك بونظم براعت نظامی واصل رتبهٔ اعجاز در

نظم شنیدم رسن بستهٔ سوی دار برو تازکی رفت چون نوبهار
بپرسید شاز مهربانان یکی که خرم چرایی وغم اندکی
چنین داد پاسخ که عمر اینقدر بغم بردنش چون توانم بسر
درین بود کاید درهایش داد دران تیرکی روشنایش داد

نثر خلابت لسانِ وحلاوتِ بیانه قادر برشاعر ماهر طورِ کتاب مسطوردن نادرِ حکم واسراری اناس وبوآیتك نادرهٔ تلاوتندن بو وجهله اشعالِ شمع اقتباس ایلمش که

دلا دربندِ محنت صابری کن مکن بیرون بری جان از مهالك
جهان بیوسته بریك حال نبود لعل الله یحدث بعد ذلك

مجرای امثال ده استعمال اولان کلم تسلیت اشتمال دندر که کن لملا ترجو ارجی منك ما ترجو فان موسی خرج یقتبس النار فکلمه الملك الجبار

اذا اصبحت مهتما بحالك وشانك من صروف الدهر حالك
فلا یخطر سوی خیر ببالك لعل الله یحدث بعد ذلك

صحراء قدرت ده برمرتبه فسحت ووسعت واردرکه تحت وعید و نذین ندکلو تکالیف بذیراولوبسه طوائف عبادهٔ انتظار الفرج من الله عبادهٔ مزدهٔ نهایه وان کان العسر فی جحر لیدخل علیه العسر

فيخرجه ويدخل مكانه كلام بامكانتى اعظم بشائر وتهانى دن

واتى لادعو الله والامر ضيق ... على فما ينفك ان يتفرجا

ورب فتى سدت عليه وجوهه ... اصاب له فى دعوة الحق مخرجا

نظم تقلباتِ دهر ستيزه كارى مطمح نظر اعتبار ايدن اهل يقينه ظاهر

ومستبين اولمه كه فرمانِ حكيم احدايله غزوهٔ حنين واحدده عين الكمال

اول سببدن نصيبه لشكر هدايت مآل اولدى كه هنكام انهزام وسقوطده

كرفتارِ يأس وقنوط اولمايوب منتظرِ فوز وغلبه ومتيقن منقلب

اولمغله مؤمن صادق ممازقِ منافق دن ممتاز واهلِ ثبات ويقين

مضايقِ نوميدى وتلوين دن مستثنا اوله نظم

وقتِ واكشتِ حديبيه بذل ... دولتِ انا فتحنا زد دهل

سنتِ بارى بونك اوزرينه جارى اولمغله كه روزكارِ بدسكال برحال اوزره

برقرار وبرنمط ونسق اوزره پايدار اولمايوب صحت وتندرستى مقابلهٔ

مرض وسلامتى دهنهاده اولدى تاكه برى موجبِ شكر وسپاس دارى

وآخرى مستجلبِ صبر وبردبارى اوله وفقر وغنا موازاة ثروت وغنا

آماده اولدى تاكه اولى سببِ ثواب جزيل وثانيسى مستدعىٔ ثناءِ جميل

اوله ع آيتِ لا تقنطوا من رحمة الله يادكن نثر اهلِ بصائره ظاهر

اوله كه هنكامِ فنونِ فتون ده اختيارِ اناتِ وسكونِ قوتِ رجا وصدقِ

نيت دن انبعاث ونشأت ايدن زيارجا اوزره عمل خوف اوزره عملدن

اعلى ومنافع ومرافقى اجل واجلى در زيارتِ جاده عبادك اقربى لحبى در

حب ايسه رجا ايله غالب وهر بنده نيكوكار مكارم ومبارزه طالب فرشتونات

جمال وجلالك خارجده مثالى ايكى خديو فلك دستكاه وايكى داور جم جاه

درکه برینه خوفًا من عقابه حذمت وآخرینه رجاءً لثوابه عبودیت اولنه
لاریب ظهر غیب ده مأمن امیده التجا ورغائب الطافی ومواهب ارتجا و
انتجا ایدن اقامت وظائف حذمت ده انشط وحفظ مراسم عبودیت ده
اقوم واقسط اولور لیس النعیم ولا الشقاء بدائم
لابد للاقبال من ادبار والله یحکم لامرد لحکمه
ومن المحال دفاع حکم الباری اگرچه هنکام صحت ده غلبهٔ
خوف وخشیتی ترجیح وحکماء متألهه وعلماء متفقهه بو معنایی تحقیق
وتصریح ایلمشلر در اما جواد بی علتك اقتضاء سبق رحمتی جانب رجایی
تغلیب وهر حالده قلوب اهل ملای سمت سدید امیده تقلیب ایدر خصوصا
نص دلخواه لاتقنطوا من رحمة الله اصل یأسی تحریم واصحاب رجایی
اطماع تر واصطناع ایله انشاط وتکریم ایلمشدر نظم
خدای عز وجل را بضمن هرچه کند لطیفه ایست که کس را ازان خبر نبود
نثر اخبار حضرت یعقوب ده مروی ومکتوب درکه وحی جلیل جناب
اسرائیله نازل وگوش سرینه واصل اولدی که سنوکله یوسف صدیقی
بینده سبب تفریق ولباس الفت واستینا سکوزه باعث تحریق اخاف
ان یأکله الذئب وانتم عنه غافلون کلام غفلت نمونی اولمشدر بنجون
ذئب دن خوف وخشیت ونیم جناب عزتمدن اولان حفظ ووقایت
دن غفلت ایلدوك وکید اخوته ناظر ونیم عون وصیانتمی ناسی وساتر
اولدوك حدیث بی اشتباه لایموتن احدکم الا وهو یحسن الظن بالله
کفهٔ میزان رجایه سبب گرانی ورجحان واحادیث قدسیه الفحوی دن
انا عند ظن عبدی بی فلیظن بی ماشا بومدعایه دلیل وبرهان در

شاهِ دُلدُل سوارْ خليفهٔ علی المقدار رضی الله تعالی عنه

آن شاه که شهرِ علم را آمَد دَر • قلبِ سپَه وابن عَمِّ پیغمبر •

شاهِ شُهدا میرِ نَجف جُفت بَتُول • دامادِ رسول وشیرِ یزدانْ حیدر •

حضرتلری بر شخصِ مکروه بِه که کثرتِ اوزار وذُنوب علمنی احباط • ودَرکهٔ

یأس واقِناطه اِسقاط اتمش ایدی • دیدیکه ای فلان رحمتِ عامّهٔ رحمانده

نومیدی وحرمانكْ مقارفهٔ کبائرِ عِصیاندن اعظم واکبَر • ومزاولهٔ معاصی

واوزاردن صد بار اَوْفی واَوْفَر زائرِ جُوحهٔ چَرخ بی قرار برحال وهنجار

اوزره ثابت واستوار اولمیوب کاه فرازوکاه نشیب واکثا سوارِ اولان

نا بالغانِ روزکارکاه آسُودهٔ شبِ شباب • وکاه فرسُودهٔ رُوزِ مشیب •

اولور لاجَرَم ع من سلّم الامرَ للباری فقد سَلِما سُلّمنه مُرتقی اولان

مَردِ تقی هنگامِ حَرَج حَرَج ده انتظارِ فَرَجِ فَرَج اتمکله هرآن عِبادت ده

وهرساعت طاعت ده اولوب تقالیبِ دَورِ فانی ایله بناءِ مَبانیءِ

شاد مانی ده مُزدوِر ایکن ارغاد • وحَریم نعیم دن دور ایکن واصِلِ

دفینهٔ ارفاد اولور •

اذا تضایق امرٌ فانتظِرْ فَرَجًا فَاَضْیَقُ الامرِ اَدْنَاهُ الی الفَرَجِ

کیمیای سَعادت ده روایت اولنمشدرکه بر رُوز فیروزِ سعد

فرُوزده ایجادِ کائناته علّتِ غائیه وستایش کردهٔ قصیدهءِ بُردَه و

تائیهِ اولان یکه سوارِ کشورِ اسلام علیه الصلوٰة والسلام حضرتلری

نُجَباءِ اَصحابه توجیهِ خطاب ایدوب بیوردیلرکه اکرنیم مُحاطِ ذهنِ

پاکم اولان سزلك منتقشِ مرآتِ علم وارِ اکلوز اولسه صحاری وقفارده

حائر وسرگردان وصُعُدات ده سنكِ صُعَدا ایله سینه کوبان اولوب

هر بر یکوز غلبهٔ کِرْیه وعَویل ایله علیل وکَثْر وابتسام ایله اتصاف
واتّسا مکوز قلیل اولوردی ع عاقل اتمز عَیْب یره خنده نثر جانب
ذی الجلال دن فی الحال مُطاع امین ومکینِ سِدره نشین نظم
نهان پیکر آن هاتفِ سبز پوش که خواندَ سِرایندهٔ آنرا سُروش
نثر مسلکِ نزوله سلوك وتبلیغ رسالت واُلوك ایدوب دیدی که
فرمانِ حکیم ودُود بوُوَجهله ورُود بولدی که بنم حبیبم عِبادِ کرم نصیبی
بندن بچون تنفیر وتبعید ورحمتِ جاویدمدن اقناط ونومید ایدر ملجأ
وملاذِ بی کسان اولان رسول مُژده رسان علیه صَلوٰة الرّحمٰن اول آن
ده نادیهٔ صَحْبِ کبار تکرار تشریف وخدای اکبرك مَواعیدِ عید اَثری
ایله تبشیر وتلطیف بیوروب سبقِ رحمتِ بی علّته استدلال وبَراعتِ
فضلِ بی نهایت استهلال اولندی اساطینِ جوامع حکمت دن روایت
درکه وحی ملك معبود حضرتِ داوده ورُود بولدی که ای خلیفه رآستین
کمال طمانینه ویقین ایله بکا تحبّب واِخبات ونبی عبادِ عنایت معتاد
تعریف واِحباب اَیْله حضرتِ داوُد نغمه سرای سُرود درُود اولوب دیدی
که الهی سنی عبادِ عُبّاد وکه نه وَجهله تجیب وطفلِ دلِ رَقیق لرینی نه طریق
ایله تربیت وتربیب ایدیم سُکّر وَحی مُکرّر وضوءِ الهام ایله دلِ
فیض پذیری مُنوّر اولدی که ای داوُد بنم فضلِ نا معدُود ومی آنلرِ تذکیر
واحسان وحَنای غرّهٔ بعد اُخری تکریر ایله که بندن آنلرك اَنْضباسی
دائِما بر کیتر وُمرغ دست آموزِ خاطر لری دام ودانهٔ اِنعامِ متکاثرم
ایله قابلِ تسخیر دن نظم بسا قفل کو رانیا بی کلید
کُشایندهٔ ناکه آید بدید نثر روایت درکه علماء راسخ قدم دن یحیی بن

اکثی بر عارف روشن بال عالم منام و مثالده کوروب کیفیت حاذ و حال
وچکونکی سرور و ملالنده پرسش و سؤال ایلدی ابن اکثم که کوهر رازی
مخدع دل پرنیازندن مکتم ایدی مصداق انها لاحدی الکبر اولان حالت
پر عبرتدن خبر ویروب دیدی که بنی موقف بازخواست و بایین میزان سرزنش
ده توقیف و رماح سرزنش و کفاحی تسدید و تثقیف ایدوب دار دنیاء
پرآکداره ایلدوکم دوسیاهی ایله روی عذرخواهی تسخیم و ناودان دیدهٔ
خونبارمدن سرشکِ ندامت و خسار تسجیم اولمغله دولاب هراس کبی ده
خواس کبی سرکردان و سوء اعمال و تقصیرواهمالمدن پشیمان و پریشان
اولدم آخر زبانمه بوجریان ایلدیکه ای بارخدا عالم دنیاده ایکن رواة
اماثل دن بکا واصل اولان اخبار منقوله بو مقوله دکل ایدی
عالم بالادن برصیت والا کلدی که سکا کوش کزار اولان نه کونه اخبار
ایدی بن مکفوف دروغی ابانه وبو بهانه ایله ابتهال عاجزانه ایدوب
دیدم که رواة پاکیزه اخلاق دن عبد الرزاق زهری دراز نفس
دن واول دخی حضرت انیس دن واول دخی مخبر صادق الکلام علیه
الصلوة والسلام دن وآنلر دخی حامل وحی مبین اولان جبرائیل امین
دن واول دخی سنك جناب عزتکدن نقل و روایت ایتدی که انا عند ظن
عبدی بی سنك کلمات قدسیه سیما تکدن اولدوغی غیر خبر دن بو تقدیر
بن سنك رحمت عامهٔ مغفرت مدارکه امید وارا ولوب مأمن حسن
ظن ده برقرار و مخبران اخبارك اخبارلری اوزره نشین رهوزنهٔ
انتظار ایدم

فقري لمعروفك المعروف يغنيني يا من ارجيه والتقصير يخيفني

ان غض من املی ما ساء من عملی فان لی حسن ظنّ فیك یکفینی

وراء سُبحاتِ جلال دن نِداء راحتِ اشتمال کلدی که بنم صدق وعدم مقدّد
وجبرئل امین دخی صادق لکزده رسول مقبولم دخی قولنده صادق و
انسك دخی نقلِ واقعه مطابق اولوب زُهری نك دخی کلامی درُست
وعبد الرزّاق دخی روایتِ صحت مَساقنده راست وجُست درپس خلعت
خانهٔ رحمتِ بی علّتمدن سکا الباسِ سُندسِ مغفرت ایلدم بوحالده ولدِ
جنّتِ عُلیا دلیل ورهنما اولوب بکا اعطاء خلعتِ کرامت واِجلال
ودار المقامهٔ فضلده اِجلال ایلدیلر رجاده برخاصیت وبرشرف و
فضیلت واردرکه هرآن ده آنده حاصل ومنقود وسائر خصلتلرده
اول حالت نایاب ومفقود درزیرا مقام رجاده متمکّن اولان ممکن
درکه هرنفسنی عبادت ایله کذران وندکلو آلوده دامان وبی سَر
وسامان ایسه مجرّد انتظار فَرَج وفَرَح ایله اوقاتنی استغراق
طاعتِ یزدان ایله مُزدان ایلیه رسالهٔ قشیریه ده اسالهٔ سَلسالِ
رِوایت اولمشدرکه اَخیارِ کبارك هربری کیچینهٔ استعداد دن نقدینهٔ
مرادی تسلّم ومشرب رائقه موافق رجا حقنده تکلم ایلشدر بعض کبرا
قتنده علامتِ رجا حسب الاستطاعه حُسن طاعه در وعند البعض کرم
واجبُ الوجُود دن ثقهٔ جُود در وعند البعض الاخر عَینِ جمال ایله رُؤیتِ جلال
در بعض کبارك اِخباری اوزره حُسن میعاده سُرورِ فؤاد در وبعض
اخیارك مُختاری اوزره حُسن میعاده سُرورِ فؤاد در وبعض سَعَتِ
رحمتِ پروردگاره نظر وانتظار در

کرکُران وکرشتابنده بُوَد آنکه جُوینده ست یابنده بُوَد

درطلب زن دائما تو هر دو دست که طلبه رراه نیکو رهبرست

مقتضای حکمت اوزره عقب جراحتده راحت اولدوغنه نوع اشتباه ایدن اهل انتباهه لازب وخارخار غلبه رتیاب ایله مغلوب اندوه واکتئاب اولان طلاب معرفتا کتسابه واجبه رکه امام تنوخی نك که فن تحقیقك صاحب رسوخی وزاویهٔ ارشاد وتدقیقك شیخ الشیوخی در فرح بعد الشده نام کتاب تسلیتا نجامنك که هر بابی لباب حکمت وهر فصلی اصل مادهٔ معرفت در وجدانه مبلغ سعی و توانی وصف بعد التحصیل قطع مسافهٔ تفصیلنده اجالهٔ طرف طرف ایلیه

ای دل جهان بکام تو کژ نیست کو مباش منت خدایرا که جهان هست منقلب

خوش باش اگرچه روز بشب شد بنا خوشی آخر نه روز را سحری هست در عقب

لکن افتادهٔ چاه امتحان اولان اهل دانش وعرفانه شایان اولان بودرکه هنکام تکاتف آلام ده اندك تحمل وتصبر وزمان هجوم احزان ده جزئی تثبت وتبصر ایدوب ساحهٔ دل با عفتندن ازالهٔ سبکسارئ وخفت اتکله کسب حسن رضا واندیشهٔ دقیقهٔ لقد احسن الله فیما مضی ایده ورأس مالك وهو الروح ان سلمت لاتأسفن لشی بعدها ذهبا

حاسب زمانك فی حالی تصرفه تجده اعطاك اضعاف الذی سلبا

زیرا پیشکاه ایوان قبوله اول کسه نزول وحلول ایدرکه مشاق مساق طلب ده اختیار کد وتعب ایده وجاد کعبهٔ وطرا اول شخصه جلوه کشا اولورکه خارخایه ام غیلان محنته شکیبایی ومصابرت ایده

هرکرا جاذبهٔ کعبه گریبان گیرد فکر آزردکی خار مغیلان نکند

حقیقت بین اولان حکماء متألهین که خلعت بیانی طراز اتقان

ایله نظر یا ایلمشلر در رجاء ایله تمنی بینند، فرق و تمیز ایلمشلر در تمنی یه
کسل و تعنی مقارن و مصاحب و صاحبی کلام حکمت انجام الامانی حلم
المستیقظ ایله متیقظ اولمامغله طریق جد و تحقیق دن مباعد و مجانب
در مفهوم رجاده حسن ظن و صدق لجا اولمامغله بونك عکس و خلافی
معتبر و صاحبندر، تعود عادت عبادت مقرر اولمامغله تمنی مدخول و معلول
و رجا مرخص و مقبول در قد یدرك الشرف الفتی ورداؤه
خلق وجیب قمیصه مرقوع احیاء علوم ده سر مکتوم کشف و ابزار
و فتح طلسم راز اولمشدر که حقیقت رجا زمان مستقبل ده میسر
و مستحصل اولمق جق شئ نفیس و فاخره تعلق قلب و ربط خاطر در
قاصر فهمان راه رجا تمنی ایله رجایی بربرندن فرق و تزییل و آیات
مباینت و مخالفتی تجوید و ترتیل اتیوب ایکیسنی شئ واحد وهم و گمان
و مظاهر مضمون تراهم ینظرون الیك وهم لا یبصرون اولان کوته نظران بی
بصیرت بوایکی اسمی برمسمادن عبارت ظن و حسبان ایدرلر
داند آنکس که اوخردمندست که ازین فرق تابدان چندست
لکن رأی اسلاف بونك خلافی در مثلا برکشاورز بذر زمین محصول خیزی شدیار و تخم بارور منفعت انگیزی وقت
و زمانی ایله کشت و کار ایدوب اطراف زراعتگاهی موانع خار و
گیاه دن تطهیر و پاك بعده کلاتهٔ حفظ و کلاءت ده منظار انتظاری
روشن و تابناك ایلیه که جناب مسبب الاسباب صواعق آفات سماویه
و ارضیه یی دفع و قواطع عاهات ذاتیه و عرضیه یی ازاله و رفع ایدوب
آولا لانمهٔ عادت عبادتی اقامت بعده أأنتم انزلتموه من المزن ام نحن

المنزلون

المنزون درکاهِ بیچونندن ارتقاب وارتغابِ بارانِ رحمت ایده بوکونه
رَجا مقبول ومستحسَن واَخبار واحادیث ده تحضیض وتحثیث اولنان
بوحُسنِ ظنّ در قلّ اصطباری وَارجوان اَرٰی فَرَجًا
یارَبِّ هیّئ لنا من امرنا رَشَدا شویله که مَرافق ومَنافعی
پُوشیده اولان بذرِ مَدوُد وپُوسیده یی بی هنکام وزمان حِدّتِ کرما
وتابِستکان ده که وقتِ احتراق بُستان در برزمینِ سخت وشوُرَه یه
که مناشیر شرّ وشوری منشوُره اُوله طرح والقا واَطراف واَطرافِ نی
کیاه وخاردن عَدَم تشذیب وانقاامتش ایکن هرکوشَه دن نُمُوّ خوشه
یه منتظر ودانهٔ طمع خامی صحیفهٔ مَلْساءِ رُخامه مُنتَشر اوله محض
تَجَنّنُ وتَجَنّی وبونك نامی آرزو وتمنّی درکه صاحبنك مَباغی ومَتاعبی
ضائع وتباه ومِصداقِ حدیثِ الاحمقُ مَن اتبَعَ نفسَه هَوٰاها وتمنّیٰ
علَی الله اولور

تاکَی ای کم همّت از بهرِ دُو فلس مُرده ریك قبله می سازی تو مشتی جاهلِ افسرده را
کَرقیامی میکنی بارِی منه بر سر زمین زانکه در دین سجدهٔ بنود نمازِ مرده را

پس اُمید ورجانك علامتِ سلامت غُمّاسی بودرکه کامِن
هواءِ باطنی اِثارَه وکوُوسِ مقتضیاتِ نفسنی اداره اتمیوب زمانِ آتی
ومُستَقبلده حُسن مُجاهَده وعَملدن عدم تَأَبّی واندیشهٔ حدیثِ
لیس الدینُ بالتمنّی ده تصبّرُ وتأنّی ایلیه

زخم دلِ مجروحِ جگرسوختگان را سازنده تَوان صبرُ دوایی نتوان ساخت

آیت اِنّ الّذین آمنوا والّذین هاجروا وجاهدوا فی سبیل الله
اُولئك یرجون رحمة الله بومُدّعایه کُواهِ بی اشتباه درشول جهتدن

زیور زیبای ایمان ایله تحلی و فضیلت باهرهٔ مهاجرت و مجاهدت
ایله تملی بولمش ایکن کثیر و مرتبهٔ رجادن فراتر تخطی و مطاء تیقن
عطا اوزره تمطی اتمن لر یحیی ابن معاذ که سرکشتگانِ تیهِ حیرته
هر کلام حکمتی معاد و معاذ درد یمش که اهل سلوکه بونك کبی حاقه
و نوك اولماز که تخم آتشی چراگاهِ دلِ مشوّش ده پراکنده و ظرفِ حشا
حشو امانیِ بیهوده ایله اگنده ایکن آرزومندِ دخولِ جنان و عملنا
کرد یه طلب اجر و ساباش و یحبّون ان یحمدوا بما لم یفعلوا یه آرزوی
ستایش و باداش ایدوب مواظبتِ وزر و معصیت ایله سرای سنای
مطیعانی جویانِ اوله واعظانِ روشناسردن ابان ابن ابی عباس
که کرفتارِ اظفارِ وسواس اولان اناسِ ناسپاسه زمانِ نصح و تذ
کیرنده آیات رجایی تفسیر و احوالِ اهوالِ آخرتی تهوین و تیسیر ایدر
ایدی بیدارانِ روشن درون و نیکو سیرتانِ بی تکلف بیرون دن
براهل حاله بعد الانتقال علم مثال و فضای سرخ برزخ و خیالِ
خلافِ معهودِ مرئی و مشهود اولوب کذرانِ احوال ندن فحص
و سؤال ایلدوکده حقهٔ شقهٔ دهانی باز و اخراج کوهر راز ایدوب
دیدکه خالق غیب و عین بین یدیه الکریمتین موقع سؤال و جواب و
موقفِ عتب و عقاب ده بنی نصب و وقف و یدِ قدرت ایله مقام باز
خواست و مسألت ده اخذ و تقف ایدوب وراء سرادقاتِ حجاب
دن خطاب باعتاب کلدی که بنجون بسته چار میخ علائق اولان
خلائق پر عوائقی ترجیه و اطماع و کلام امن انجامی آنلره اسماع
ایلدوك بندنی کمال سرکشتکی و انفعال ایله دیدم که خدایا سنك علم

از لیکهٔ ظاهر و جلی درکه بنم اول عملدن دلخواه و املم فرمان روای بارگاه
امتمن یجیب المضطر اذا دعاه اولان جناب مجیبکی ضعفاء عباد ناشکیبه
یجیب و کودک مزاجانِ نیم جانی استیلاء خوف و هیجان دن تصدِ تخلیص
و تربیب ایدی بوجوابِ پوزش پذیر و پاسخ معذرت گیرد نصکره متردد
عقابینِ امّا هلكِ و امّا ملك اولمش ایکن جواز نامهٔ قد غفرت لك ایله
تنکنای ظلمت و حلك دن ستارهٔ مغفرتِ ستّاره داخل و فرادیسِ جنان
ده مناغاةِ حور و غلمانه واصل اولدم هر عارفِ عالمه ظاهر و عالمین
اوله که دواءِ رجایه احد رجلین محتاج و بو کوهر مهر همال هر بینك
افسرِ جالنه دُرّة التاج در بری شول نا امید درکه طمع ناسدیدنه اخلاط
افراطِ یأس غالب و دستِ حرب واد بار عنانِ اختیارینی سالب
اولوب ترکِ وظیفهٔ نظیفهٔ عبادت و کسل و بطالتی کندویه دُرتب
و عادت ایده بری دخی شول متقشّف کثیر الاجتهاد درکه غلبهٔ
ریاضاتِ شدّاد ایله مواظبتِ نُسك و طاعتِ ده اسراف و تقدینهٔ
قوّت و استطاعتنی معتکفِ فراغ و عزلت ده افنا و اتلاف ایدوب
نفسنه اضرار و ریاضاتِ شاقه ده دؤوب و اصرار ایده عند
التحقیق بو ایکی شخص بی توفیق حاقّ وسطِ اعتدال و اقساط دن
طرفی تفریط و افراطه مائل و تیه حیرت و عدم خبرت ده بیهود جاهل
اولمغله موافق مزاج بردوا و علاجه محتاج لردرکه آنلری عقبهٔ
اعتلالدن فضاء اعتداله ردّ و روی دلِ بی نیل ولونه باب علوّ و
غلوّی سدّ ایدوب سکنکبینِ خوف و رجا ایله هوای اعوجاج لرینه
علاج و اول مزورهٔ زود اثر طبع ربجورِ نعمت شکر لری ایله شیر و شکر کبی

آمیزش وامتزاج ایده نظم هرآنکش مار محنت برجگر زد
وزاتریاق سازد نی طبرزد نثر رجا صورت رخاده اولماق اقتضا
ایدرکه دائما ضمن رجاده بی لبث وارجا فراخی وسعت مرکوز والفرج
الشدید اقرب الی من حبل الورید فی اسحاوزره اثر نجح ودعت مرموز
اولوب استیلای اذوق شدید ایله آئس ونومید اولمش ایکن الطلب
والوجدان توأمان مدلول مزده رسانی وزره اسباب لطف بحسبانی
من حیث لایحتسب مکتسب اولماغله فرط هشاشت واستبشار لزندن
بکاء سرور ودیدهٔ سبل رسیده سی تحصیل ذرور فزور ایده نظم
هجم السرور علی حتی انه من عظم ما قد سرنی ابکانی
یا عین صار الدمع فیک سجیة بتکین من فرح ومن احزان
نثر نهاد انسانده غفلت ونسیان غالب ونفس بدکردار موادّ
فساد وخساری جالب اولماغین اکثر ناس ناسپاس ضراء ضرّان
واصل نعوم تنعّمی وسریر سرآ اولمشلر ایکن احذروا نفار النعم
فما کل شارد بمردود ضعودینه ارهاق دن تحرز واشفاق ایتمیوب
تیه ضلال وکفران ده کمرهٔ ومصداق کأن لم یکن الی ضرّ مسّه اولور
کان الفتی لم یغز یومًا اذا اکتسی ولم یک صعلوکًا اذا ما تموّلا
ولم یک فی بؤس اذا بات لیلة یناغی غزالًا ساجی الطرف اکحلا
اکر تفاقم حوادث ونوادی ممتد ومتمادی اولورسه تثبت وتبیّن
وزیب صبر وشکیب ایله تزیق وتزین ایدوب انکشت یأس ونومیدی
ایله سلسلهٔ کلام ناسدیدی تحریک وکندو باراوزادینی اخرک
دوش بی توشنه تحمیل وتوریک ایتمیه نظم

تُرَجّی النفوسُ الشیءَ لا تستطیعُهُ وتخشی من الاَشیاءِ ما لا یَضیرُها

نثر یلکه مرا منك تأخیرینی کنذ وعدم استحقاق وتقصیرندن بیلوب

خدای بی نیازك وَعدِ مُطردُ الانجازنه عُرُوّ وثقای تصدیقنی توثیق

وابانت استغفار وانابت ایله استدعاء هُدیٰ وتوفیق ایدم

خدای عزوجل چون خلاص خواهد داد ذورطهٔ غم واَندوه مبتلایی را

شود بمرحمت ولطفِ خویش دافع بکمترین سببی صعبترِ بلایی را

وراهِ خلاص ونجات مسدود وظِلّ اندوه فزای موانع وآفات ممدود

اولورسه سبب سازِ درماندگان اولان قادرِ مستعانك قدرت تامهسنه

هرآن پیش نهاد جنان ونیاز وسوزِ شنا نه رُوزینی مُستجلب تروحنانِ

حَنان ایدوب استشمام سیب رجا ایله تقویتِ قلب پرانقلاب واستعمالِ

جان دارویِ صدقِ لجا ایله تسکین مادّهٔ حادّهٔ قلق واضطراب ایده

نظم انّ الاُمورَ اذا ما اللهُ یَسّرَها اَتَتْكَ من حیث لا ترجو وتحتسب

وکلّ شیءٍ فبالاقدار مَوقِعُهُ ما للاُمورِ سوی اَقدارها سبب

نیوم وجودکه دیمومتِ ذات مفیض الجودی یرفع قومًا ویضع آخرین

میزانِ رزینك کفّهٔ یمینی اعلای اَعلای علیّین وپلّهٔ اخرین ایراطِ

دَرَکهٔ سجّیل وسجّین ایدر ع فی کلّ یومٍ له فی خلقه شانُ نثر بیضهٔ

تقدیرِ بی تغیرندن فَرّوج فَرَج وسُرور انشقاق وظهور ایدنجه آیاتِ

تؤدهٔ واناتی ترتیل وتکرار وتعلیم خانهٔ مالم یعلم ده شصتِ عجز وخجل

ایله دَمِ سهامِ اَسحار ایدوب رُوزهٔ تحمّل وضَرُورتِ انجام ونهایت بولدوقده

جَشنِ جَسَن وتعیید وکتابِ مقصدِ دشوار ومُشکِلنی شکل وتقیید ایلیه

ما یُغلِقُ اللهُ بابَ الرزق من احد الا وفتح دون الباب اَبوابا

ابن عطاء اسکندرانی نك کلمهٔ حکمت اقترانی درکه من ظن إنفاك
لطفه عن قدره فذالك لقصور نظره سحاب شدت وخروج دن شیم برق فرج
املاق بابنده نقل ورواید اولنان افانین سمر وحکایت شمار نقل وسمار
دن بیرون وجرائد مؤلفین سرد وتبیناید مملو ومشحون ذرکن قرب
عهد عثمانیان دن برداستان که ناسخ اساطیر باستان وذیل دستانیدر ستان
که ناسخ اساطیر باستان وبرپود دن کتم عدم ونابود دن جلوه ساز مجلای
ظهود وجود اولمشدر

بیت

لائق اولدرکه حکم استطراد ایلیه اول حکایتی ایراد

اول قصهٔ بسیار حصه کتاب شقائق ده بو وجهله تبیین وتذکرهٔ عاشق
ده تصحیح سند صحت قرین اولنمشدرکه مجتهد اقلیم روم جامع افانین فنون
وعلوم کمال پاشازاده مرحوم تکیه زدهٔ متکای تقوی ومربع نشین
چاربالش فتوی ایکن نامهٔ عمر وحیات بی ثباتی مهر اجل محتوم ایله مهر
کرده ومختوم وصحیفهٔ زنده کانی فانی سنه

رباعی

افسوس که مرغ عمرا دانه نماند امید بهیچ خویش وبیکانه نماند
دردا ودریغاکه درین مدت عمر ازهرچه بکفتیم جز افسانه نماند

نثر دقمی مرقوم اولدوقده اول زمان با امان ده اولان فضلاء
هنرپرورك مقبولوی وقضاة عسکرك منصوب ومعزولوی منصب
بی غرلرفتوایه طالب واخلاف عمل بی خلاقی انا یل جد وسعی شامل
ایله طالب اولدوقلرندن سماء فضیلتك نیر بلندی مرحوم سعدی
افندی ع که بود درهمه فنی چو مردم یك فن نثر قضاء قسطنطنیه دن
انفصال ویوزاچی علوفهٔ غیرما لوفه ایله احد مدارس ثمانیه یه اتصال

بولوب باخصوص که ذاتِ باخلوصی صدر قضاءِ عسکری یه صعود وارتقا
وشاهد منتهای دَوَرهٔ کامله ایله اجتماع والتقا اتمامش ایدی بلکه
وزرآءِ هامان اَئوك اعظم واکبری طرفِ خلافدن وفاضل مسفور دابواز
عداواتِ موفوره ایله غشم واجحاف ده ایکن طلبِ فتوی صید سیمرغ وهما کبی
محال واول تحریر استغنا وَرزك روشِ وطَرزی ترکِ شراءِ خفیهٔ اعمال
ایله ارباب جاه وجلاله اسماع کلام ع لا الخیل عِندِی اُهدِیها ولا مال
نثر اولوب مرقوم مفتی مرحومك خبر موتِ ونعینی استماع ووعایلدوکی
شب بی طرب ولیل پر ویل وتعب ده خار خار هواجس افکار ایله دلریش
ومنادمتِ پریشانِ وندامت ایله آزرده ءِ ینش تهویش اولوب عادت
شبانروزه وغایتِ حیرت ودلسوزه ایله بر مقدار مطالعهٔ علوم عالیهٔ
الاقداره مواظبت واشتغال وتارهٔ اوراد اذکار ایله جانب مبدأ
مفیض الانواره توجیه بال ایله توجّه واقبال دثصکرهٔ کمیتِ بصر سیرِ
تماشاگاه حواسِ نزهت اثردن تارك توکتاز ودیدهٔ شهبازِ بصیرت
فضاءِ عالم معنایه باز اولدوقده کلنارِ مثال ده بر پیر پر نورِ فرشته
تمثال لهجه کشا وبرهانف دوپوشِ سروش خروش جلوه نما اولوب
بابِ ملاطفه ومکالمه یی کشاد بعده

ثِقْ بالملك المسبب الاسباب الرزقُ اذا اتاك دَقَّ البابا

نثر نظمنی انشاد ایلدی جامه خواب دن اندیشه وانقلاب ایله
مستیقظ وبیدار وشاهدِ دلارای عالم شهادت نمایندهٔ دیدار اولدقده
تجدید وضو ایله تحصیلِ آب رو ومحرابِ عبادته سرفرو ایدوب دیدهٔ امیدی
مشاهدهٔ شاهد نویده کماشته وکفِ رجاسی سوی سمایه برداشته ایکن

نظم سحرگه که طاوس مشرق خرام • بر آورد زد سر از طاق فیروزه فام •

نثر هاتف غیبی سان برقاصد مژده رسان تؤده وآداب ایله دق باب
ایدوب منصب والای فتوایی تبشیر ومناشیر تباشیر صدارت علمایی تنشیر
اتمکله اول فاضل بزرگوارك آرزوسنك سعد واقتداری نظم ع
دولت آنست که بی خون دل اید بکنار • نثر ایله برنقش ونگار وبی گد وطلب
مراسم شادمانی وطرب بوابیات مسرت نمانك فحواسندن بدید وآشکار اولدی
رباعی امروز بخت نیك بشارت رسان ماست اقبال راز پردهٔ امید صد نواست
روزیست این که دل بهزاران دعا شجست عهدیست این که جان بهزار ارزوش خواست
نثر پس هوشمندان روشن ضمیر شایسته وجدیر یودرکه ناشناسا سبب
سازاشیا اولان قادر الله بارگاهنه عرض عراضهٔ قالی وحالی دن خالی اولمایوب
تصحیح حال وتصفیهٔ بال ایله نظم براکندگی وشمل ومطالب ناگزیرنك تسویف
وتأخیرینی گذوتقصان وتقصیرینه احاله وحمل ایلیه • نظم
گرچه در طاعتی از غیرت او لا تأمن • ورچه در معصیتی از کرمش لا تیأس
عاشقی برخور وبرسهوه وبرخواب خوش • نفس گویای تو زانست زحکمت اخرس
نثر زیرا جناب عزتنك عرش مجید قدرتی اول مرتبه دن بلند ورفیع وصحرای
حنو ورأفتی اول درجه دن فسیح ووسیع درکه بر عاجز فقیر کمال افتقار
وتقصیر ایله نیت رجا ومتینی راست ومتاع قلیل دنیا دن برشئ
وشیك الفنایی درخواست ایدوکده حاشاکه افاضهٔ جود فیاض وافادهٔ
فضل فضفاض اولنمایوب خوان یغمای بی منت ده احتمال امساك وضنت اولمه
نظم تو خدا راشو اکرجملهٔ عالم دریایست • بخذ اکر سر موبی قدمت ترکرد •
نثر امابزم کبی عاصیٔ مغرور ومقصر نا صبور لرکه پردهٔ نسك وعبادتی

انتهاك وبكاء معصيته اقتحام وانهماك ايدوب كادى تمنئ مجرد وطبع پراوزارى
كافور زهد بارد بى موارد ايله مبرد اولمه آنك حقنده ادويه رجا سموم جان
كزايه منقلب ومنافع وخواص دواء نار وا منسلبا اولوب عسل صفا اينان
كه مصداق فيه شفاء للناس در مبرود المزاجه دارو وعلاج ايكن مبتلاى
مرارت حرارت اولنلره محل ضرر وضرر واقع وسم قاتل وناقع اولدوغى
كبى اولدرخى رجاء محض دن متضرر وطبيعت حاده سنى انكبين
امنيه سادة سادة دن منفعل ومتغير اولور نظم

اذا قسا القلب لم ينفعه موعظة ٭ فالارض ان سبخت لم تنفع المطر

نثر اول مقوله شخص علت فزايه شايسته وسزا بودركه اولا وعاء جوفنى
دواء مر نافع خوف ايله اصلاح وقدح احساسى كثرت كثرت نمك رجا ايله
عدم املاح ايدوب كندو امثال واكفاسى اولان عجز وضعفايه عدم
انتما وتوسل وهرامر جزو وكلى در كاه قيوم كله اعتماد وتوكل ايده نظم

آنكسركه خدايرا شناسد بيقين ٭ توحيد ايله امتمك كرك افعالى كذر

الاية التابع عشر

اى شرك خفى دن ايلين خوف وحذر ٭ توحيد ايله امتمك كرك افعالى كذر

معبود ايدينوب هواكى آلدنمصقن لاتدع مع الله الها اخر

بو آيت بلاغت طرازك كه رايت اعجازى خافق در منشعبات هزج دن
اولان رباعى بحرندن مفعول مفاعلن مفاعيل فعل وزننه موافق در توحيد
برسلطان فريد دركه دنيا وآخرت كلزار بديع الانار قدرتنده ايكى ورق
وكتوياى انا ربكم الاعلى اولان متخذ الهه هوا قلنم جلال وكبرياسنده غوطه
خورد حتى اذا ادركه الغرق اولوب عتبه عزت وعظمتنده قضا وقدر ايكى دربانه

دانكه بدست هيچكس كار نيست

ودار حکمت مشیتنده فیلسوفانِ صاحب حذاقت درمانده وبی درمان در

کرزد فترِ توحید بایدت حرفی درا بمکتب طفلان بخوان الف بی را

بتست هرچه بوَد بعد وحدتش یعنی پس از الف که رقم کرده اند بی تی را

ابتدا بونکتهٔ دقت نمایی افتراع وبوبکرِ فکری اقتضاض وافتراع

ایدن حکیم سنایی نك خامهٔ حکمت ستایی در

چون یکی دانی ویکی گویی بدو سه وچهار چون پویی

با الف هست باو تا همراه باو تا بُوَد الف الله بوریا عفی

بابواعث که ربیع فصولِ اصولِ بلاغت در کلماتِ خاطر فروزی پر

شور وسوز اولان خسروِ ملکِ دانش وهنرك نگاشتهٔ کلکِ مانی اثری در

خواهی که نمانی تو بکاری مضطر پندی دهمت گوش بپیندم آور

جز از درِ حق مطلب دیگر مطلب لاتدع مع الله الهاً آخر

سادات وجلّه واصحاب عبادات وجلّه دن شیخ دینوری قدس سرّه

السریّ شرك خفیٔ حقّی تهویل وآیت حکمت انتظام اجنبی واجتبی ونبی

ان نعبد الاصنامی بو وجهله تأویل ایلیوب دیمش که فمنهم من صنم جاهه ومنهم

من صنم زوجته ومنهم من صنم ولده ومنهم من صنم نفسه خواجه نصیرك بوریاً

بی نظیری عجب خیال خاص وباعثِ مزید اخلاص در

موجود بحق واجب اول باشد باقی متوهم ومتخیل باشد

هرچیز جز او که آید اندر نظرت نقش در ومین چشم احوال باشد

مرقات اعجازه راقی اولان شیخ عراقی بو معنای مطروق غیر مسروقی بو گونه تتبع

ونشیمن گاهِ حسنِ اداده ترتیع ایلمشدر

نیست سوی حقیقتِ الله نفی واثبات لا وهو را راه

جز وجودِ خدای در دو جهان دو مبین نقشِ چشم احول خوان آیاتِ
توحید روشن و بدید اولما عین هر ذره نک دست خلقتند هزار شمع عبرت
افروخته و رایتِ هدا و دلالت افراخته در اما فطرتِ انسان که اکدارِ غفلت
و نسیان او زره مفطور و تلاشی دن عدم تحاشی او زره مجبول و مجبور در
هرچند که طریقِ ایلج معرفت کلما اضاء لهم مشوا فیه شمع هدایتی ایله روشن
و هر شیء بی ثبوتک باطن ملکوتی مشاهدهٔ آیتِ وحدته بر روزن و روشن
اولوب اصحاب تمکین و ارشاد اهلِ سلوک و سدادک سلسلهٔ استعداد
لرینی تحریک و محالِ بعد و تلوین دن مقارِ قرب و تمکینه نزدیک ایدرلر
اما کاه و بیکاه اقتضاء نشأهٔ بشریت و حشت آبادِ کثافتِ طبیعته رجع
واعاده و اذا اظلم علیهم قاموا خبر بنی ارشاده اتمکلر اول حالِ بی قوامک
ثبات و دوامی اولماز و طالبِ سموِ مراسم سر منزلِ ملتمسه دسترس بولماز
رباعی کنهِ خردم درخورِ اثباتِ تو نیست واندیشهٔ من بجز مناجاتِ تو نیست
من ذاتِ ترا بواجبی چون دانم دانندهٔ ذاتِ تو بجز ذاتِ تو نیست عهدِ
مبارکِ نبوی ده که بازوی دین قوی ایدی کلن ارعلم و تقوی مونق و فهم
اتقانِ علما مورق اولوب حشمتِ وجود منورلری مشارعِ شرعِ مطهرک
خاشاکِ من احدث فی دیننا ما لیس منه فهو رد دن سد و سرنجهٔ بدعتی
تعرضِ دامنِ پاکِ شریعتدن کف و صدّ امتمش ایدی و ابهتِ رسالتلری
برهانِ قاطع توحید و هدایتی شبهاتِ واهیهٔ ضلالت دن نگاه و
بستکان شکالِ استشکالی حقیقتِ حالدن آگاه ایتمکله مستعدانِ رشد
و سدادِ ثمراتِ یقین و رشادی اقطاف و بریقِ تیغ معجزاتِ ابصار منافقینی
اختطافِ امتمش ایدی تاکه آفتابِ عالمگیر وجودِ مستنیرلری وسط السماء

عالم شهادت ده شارق وما كان الله ليعذبهم وانت فيهم نور عالم سما
ظهوری میانِ حق و باطلی فارق اولماغله خفا فیش شب غوایت پس پرده
دهشت ده متواری وکم نام مطهوره ذل وخواری اولمشلر ایدی چونکه
خورشیدِ آفاق گیر رسالت عالمی رفیقِ اعلایه توجه ونهضت ایله داخل
سحاب حتی توارت بالحجاب اولدی وامداد وحی شامل الاقطاع انضرام
وانقطاع بولدی مخابئ قلوب پر انقلابه دبیب عقارب ارتیاب دن
امراض مزمنهٔ شکوك واغراض طاری وعدوای اعداء شبهات دن
مزاج مستقیم آیاتِ بیناته اندك تغیر وتحیر سارای اولوب اداء متقفه
اختلاف وتفرقه یه مبدل وهم متعاضده توزع وتقسم محول اولدی شمع
کیتی فروزِ عهدِ همایون لوی ساحتِ دهر بوقلمون دن دور تر اولماغله تکاثف
ظلماتِ شبهات وغیر حد احصا وعدد دن بیرون وطبیبِ حاذق رأی صائب
وصادق لرینك مدتِ مهاجرتی سر رشتهٔ محن وعوادی دن ممتد وشمادی
اولدوقچه اهلِ اعوجاجك انحراف مزاجِ دشوار علاج لری مزداد وافزون
اولدی تقلیدِ ایمان نمالری کشاکش هواجس هوادن پر اضطراب ورنجور
قلابِ انقلابا اولماغیله تفاقم بدعت راحت ربا وسیل منکرات وضلالت
رسیده حد زبی اولدی اعصار وقرون دن هر قرنِ شهرت فزون ده امداد
فیض خداداد غائر وسیماء علماء زمانه سماتِ قدمایه مغائر اولماغله
عجاج وهم ولجاج ثائر وعمرانِ علم وایقان خراب وبائر اولوب هر زمان
بر قوم بی سامان ظاهر ونمایان اولدی که قناعت وشکیب دن قلتِ حظ
ونصیب لری سببیله باد پای هوایه سوار وجوسقِ بدعتِ بی رونق لری
استوار اولوب میدان متابعتِ شیطانده رکضاتِ ناموزون وهوای نفس

امّاره

اماره یه نهضاتِ کونا کون ایلدیلر دع السفسطة والزندقة واقتدا بامثال
ابی رندقة لم یذکر هذه المادة فی القاموس لکن ذکره الدمیری فی حیوة الحیوان
انه بالدال المهملة ایله زخارفِ دنیایه رکون ومستلذاتِ هوایه استرواح وسکون
ایله زبقهٔ تکالیفی رقبهٔ اطاعتدن بیرون وخلف من بعدهم خلف مهاوی
سنده مرکب بیهوده دروهوس لرینی زبون ایلدیلر اکتساب علومِ نافعه دن
اعراض واعمالِ منجیه ایله تحلی دن اغماض ایدوب علم فلسفه آمین بازار جدل
وستیز لرینی تیز اتمکله سخرهٔ مردانِ ویتعلمون مایضرهم ولاینفعهم وادیٔ
بی هادی سنده مدهوش وسرگردان اولدیلر وایدهٔ عمر گرانمایه لرینی که
هر نفس ناکزیرینك زیرنده هزاران عیش جاودان مستکنی وهر دم محایله
مرغ اخلاص اقتناص ایلمك ممکن ایدی متاع غرور به بدل ولبئس ماشروا
به انفسهم لوکانوا یعلمون مضمونی اوزره صرف نزاع وجدل ایلدیلر افکار
ناهنجار لرینی دورِ دور وابواب وتشعبتِ اهدابِ اسبابه صرف وکذولرینی
سرگشتهٔ تیه یعبدالله علی حرف ایدوب ماسوای حق مصداقِ انما توعدون
من دونه هوالباطل وزیور استطاعتدن عاطل ایکن میدان غفلت ده
داو اشتباه وحرمان ووجدانی زید وعمرو اضافه واسناد ایدرلر رباعی
پیش بگزار وبعدازین پیش مباش درقیدِ وجود خویش ازین بیش مباش
جز بهرِ رضای حق مکن هرچه کنی دربندِ رضای شاه ودرویش مباش
نثر خصوصا نیلِ مبانی ومطامع ایچون لاینقطع علم تدبیر زود تأثیر
نصبِ کنگرهٔ فلکِ اثیر ایلسه لر مقسمِ ازلِ آزاده اولان مقدار رزق
ونواله احتمالِ تغیر وزوال امر محال وسیلابِ سرشك دمادم محیطِ آفتاب

گردش عالم اولسه محکمهٔ قضا و قدر ده مستعجل اولان اجل موجل تغییر پذیر

اولمق عدیم المجال در

رباعی

یارب همه خلق را بمی بدخو کن وز جمله جهانیان مرا یکسو کن

روی دل من صرف کن از هر جهتی در عشق خودم یکجهت و یکرو کن

نثر حضرت کلیم علی نبینا و علیه الصلوة والسلام تاج احتیاجی

باذ و جناب وهاب قدیره ربّ انّی لما انزلت الی من خیر فقیر ایله عرض

خواهش و نیاز ایلدی اعلم امّت دن نقل و روایت درکه قسماً بذاته الاسنی

که حضرت موسی تک ضراعت و رجا ایلدوکی قوت تن ناتوان و رمق روح روان

ایچون آنجق برپاره نانِ بی امتنان ایدی تناول بقول و اعشاب و تعاطیٔ

برگ اخشاب دن بدن منور لری مخضّر و کمال ضعف و هزال دن سبزهٔ

کیاه شفیف دل آواهندن مرئی و منصّر ایدی کذلک هر مؤمن حازمه

لازم درکه مرد غریق کبی هر فرو مایهٔ بی توفیقه تملّق و هر حشیش خسیسه

تشبّث و تعلّق اتمیوب هر امید و املدن جلّ و اقلّ جناب قیوم وهاب

دن دریوزه و سؤال و هر شیٔ خطیر و حقیری برداشتهٔ بارگاه متعال ایده

نظم مقام وحدت کل بی شک اینجاست توبی توشوکه اترک نفسک اینجاست

نثر وتحصیل روزی اوزره انکباب و آتش اندوه و خطره جکرینی کباب

اتمیوب محتاج الیهک قلّت و حقارتی معرض عرض حاجت ده سبب شرمساری

وجناب کبریادن خواهش و ابتغایه شرم ساری اولمایه بعضی کبار ک

کفتاری درکه بن شواء سوز و کذاز نمک پاش نیاز اولوب ملح عجینی

دخی جناب مقتدر معین دن ارتجا و قعدهٔ صلاتده عرض حال و حاجاتة

اجترا ایدرم و بر تاج زمان پیغولهٔ فقد امانی و امان ده تأثری و ذروهٔ

خَیبت وغَیبَتَه تَذَرّی ایدرسه لباسِ مستعار دن تعرّی ایدن ابوالعلاءِ مَعَرّی دیمشدر

نظم لا تعجبَنّ لمن تهوی ویصعَدُ فی ۞ دنیاهُ فالناسُ فی أرجوحَةِ القَدَرِ

نثر مضمونی تحرّی ومخالفته اَجدَر اولان اَثَرِ نفسِ هفت سَیری نظم

وما الدهر فی حالِ السکون بساکنٍ ۞ ولکنّهُ مُستجمعٌ لِوثوبِ نثر

فحوای کرامَندینك هِراوهٔ پندی ایله تهدّی ایده بو کلامِ موزون که سُلوانِ

دلِ محزون ودُرجِ ترکیبنده کوهرِ براعَت محزوندر بعضی نادره کویا نك خاصّهٔ

ذهنِ صوابِ آندوز وزادهٔ طبعِ عالم فروزی اولوب تاریکیِ شبِ غفلتدن

نورِ بامدادِ معرفته اخراج وطریقِ تسلیت وافراحی تطریق وافراج ایلمشدر

نظم اذا ما اَتاكَ الدهرُ یومًا بنکبَةٍ ۞ فَهَیِّئ لَنا صبرًا ووَسِّع لها صَدرا

فاَنّ تصاریفَ الزمانِ عَجیبَةٌ ۞ فیومًا تَرَی عُسرًا ویومًا تَرَی یُسرا نثر

شیخ ابومَدیَن که بینِ المشایخ اَورَع واَدیَن ایدی محیطِ بحرانِ ایقاظدن

برنهرِ انذك بَهره اجرا وطالبانِ علم مزیدی یه سرّ مکتوم تجریدِ توحیدی افهام

وادراك ایدوب دیمشکه قَلبِ یکتا ادراكِ حقائقِ اشیاده آنجق جهتِ

واحدیه ناظر ودیدهٔ قاصر دراحدی الجهتَین مطرحِ شعاعِ عینا ولدقد

ماجعل الله لرجل من قلبین فی جوفه فحواسی اوزره جهتِ اُخری مهمل وسدی

وضعفِ بشریّت واقتضاءِ تضادِّ خِلقت سببی ایله جانب دیکرا حاطهٔ

بَرید بَصَردن مفقود وجدا اولوب آنِ واحده جهتَینِ مختلفتَینی استیعاب

وتأنّق وطریقِ ایله که جهتِ اُخری به خلل ونقصان تطرّق وسَریانِ اتمیه

شانِ اُلوهیّته مخصوص وبو مقامِ ولاتردن وُسع وقدرتِ بَشَر

محطوط ومنقوص در

آن زمان که پیش بینی آن زمان ۞ تو پسِ خود کی ببینی این بدان

حق محیطِ جمله آمدای پسر • واندار کارش از کارِ دگر • نثر کتاب تنویره
اولان تحقیقاتِ دلپزیر دندر که اصحابِ استدلال ونظر حالِ حضرت ابوالبشره
دیدهٔ انتباه ایله تعمّق واکتناه ایدوب کوردیلر که اکلِ شجرهٔ منهیّ عنها سبب
اقویٔ حضرت آدمك تدبیری وکندو امرنده تأنیق وتفکیری ایدی وقتاکه
ابلیس لعین مانعها کما ربّکما عن هذه الشجرة الّا ان تکونا ملکین او تکونا من
الخالدین ایله ترتیبِ دام تزویر وصحیفهٔ افکارِ سخیفه یه بیرندیکی مکر ونیرنکی
تصویر ایلدی حضرتِ آدم صفی لجّهٔ فکرِ خفیه یه انغماس وکوکبِ اندیشهٔ صوابی
انقماس ایدوب بادی نظر ده لباس ملکیت ایله تلبّس وجوارِ قدسوده خلود
وتلبّث مطلب اسنی وغایة الغایات مبانی ومنای اولمغله ع
ان الکریم اذا خادع خدع نثر دام کرّه کیرنه کرفتار ودستِ عیارِ
بد عیار دن لوزینهٔ زهرآلود پندیرکز ندی پذیرفتار اولوب اکرچه اکرمِ
بها معصیتدن اورتهٔ خلافه کلام بی خلافی اوزره صورتا نزول وهبوط
امّا معنیده رقّی وصعود ایدیکی وبادی نظرده سفول وسقوط امّا حقیقتده
مقاعدِ خلافته جلوس وقعود ایدی نظرِ ثاقب ایله مشاهدهٔ خواتیم
وعواقب ایدن اهل بصارت وارباب تحقیق واشارت دیمشلردرکه حضرتِ آدم
خلق اولمزدن مقدّم دارالخلافهٔ عالم برخلافه اهباط وبو معنی لفظِ خلیفه
دن استنباط اولنمشدر کبراء کملینك تحقیق وتبیین لری اوزره هر مؤمن
بی غرضه واجب ومفترض درکه انبیا ومرسلین فی کلّ آنٍ وحین ترقّی
وجناب وهّاب دن تجدّدِ نوازش بیحسابه ترقّب ایدوب کلوینه ایمان
واقرار وترقیاتِ لاحقه لری حالاتِ سابقه لرندن نکوتر اولدوغنه نظر
دقّت اوزره امرار ایلیه وبو مقدّمهٔ مهمه یی آیاتِ قرآنیه دن انتاج

وللاخرة خير لك من الاولى نظم والاسند ن استنباط واستخراج •

ايلمشلو در نشه كيم ابن عطيه مطيعه بيانه ارخاء عنان ايدوب بو آيت ده

بر موصوف محذوف تقدير و معنايى الحالة الاخرة خيرلك من الحالة الاولى

ايله تفسير ايلمشدر زيرا علماء معانى وبيان ميانند، تأسيس تأكيددن

ابلغ و افيد و نفع وجد واسى اجزل و ازيد در بو تقدير وجه معراج واسراكم

بحسب الظاهر اجل مراتب و مفاخر اولماغله ارفع مقاماتِ عليا كورنور

لكن فى الحقيقه جنابِ ختميت مقام عليه نوامى الصلوة والسلام حالا فحالا

ترقى ده و بعد الاسرا آناً فآناً مزيد قرب و دنى ايله تلقى ده اولوب مرافقت

رفيق اعلى ايدنجه ذروهٔ شواهق مراتبِ عليايه متصاعد و هر لحظه وآن ده مكانت

وسمو مكان لرى متضاعف و متزايد ايدى قطعه

جلالِ قدرِ ترا غايتى معين نيست كه بر ثناى تو كس را اقرار كير د راى

بپايهٔ كه رسد تا اساسِ مدح نهد فرازِ پايهٔ ديكر نهاده باشد پاى

كذلك حضرتِ آدمك امتحان خانهٔ عالمه نزول و تحولى و بارِ گرانِ تكاليف

شاقه يه تحملى باعثِ نقص و تنزل و كثرتِ تقلب و تبدل سبب خوارى

و تبذل اولمايوب بلكه نردبانِ تمكين و رجحانك پايهٔ فراترنه وضع

قدم و پاى همتِ عرش پيماسنِ پى سپر بلاىِ سلم ايتدوكجه كاخ مشاهده

يه قريب و دانى و محرم حرم سراى عز جا و دانى اولوب كاه معراج قرب

و اصطفايه تعلى و كاه مرقاة توبه و اجتبايه ارتقا ايله كثيب تجلى يه

تقرب و تدلى ايدر ايدى حضرتِ آدمك اكرچه خروجى باعثِ عروج

اولدى لكن فراخناى تشريف دن تنكناى تكليفه دوشدوكى بحسب

الظاهر من لم يدبر دبر له دقيقهٔ رقيقه سنى ترك وشاخ تسليمى

بارو برک ایدوکندن ایدی وصایای شیخ اکبر ده قدس الله سره الاطهر
مذکور و مسطور درکه شرک خفی لسان اهل تصوف ده اسباب معنا
میل و رکون و بو مدعانک دلیلی آیت وما یؤمن اکثرهم بالله الا وهم مشرکون
در زیرا طعم ایمانی ذائق اولان مؤمن صادق شرک جلی دن خلاص
و مقعد صدق ایمان ده اجتبا و اختصاص بولمغله ایمان ایله اشراکک
اشتراکی غیر متصور و کاشانهٔ عالم شهادت ده جمع ضدین نامتصور در
روایت درکه خواجه سرای لا یسعنی فیه ملک و صاحب اسراء هفتورنگ
فلک حضار نادی پرانوار دن استکشاف حال و انذرون ما حق الله علی
العباد کلام مستجادی ایله طرح مسئله سؤال بیوروب خلعت مقال مناسب
المقام طراز اعزاز الله و رسوله اعلم ایله معلم اولدوقده کثیر و اول کاشف
استار حقائق و اسرار و مبشر و منذر ابرار و اشرار محتاء مجوبهٔ حقیقت
دن رفع حجاب وان تدعوه ولا تشرکوا به شیئا ایله توجه جانب جواب
ایلدیلر بو حدیث صحیح الاسناد ده لفظ شیئاً منکراً ایراد و نکره سیاق
نفی ده افادهٔ عموم ایلدوکی عند علماء الرسوم معلوم اولمغین شرکک
جلی و خفی سی مراد اولمشدر اگرچه هر مؤمن موقن که تیر بیان شهادتی
رفع و پیرامن باطندن دغدغهٔ هوای باطلی رفع ایلیه شرک جلی دن
رشد و دها ایله رآه رها بولوب آنجق شرک خفی که رؤیت اسباب اختیار
و منازعهٔ اقدار در هنوز دغدغه اندازِ درون و باعث فنون فتون در

زتو ناهست موئی نمانده برجای بدان یکموی مانی بند بریای

مادام که لواء سوا منکوس و خلوتخانهٔ دلدن خار و خس هوا و هوس
بالکلیه مکنوس اولمایه کشاکش فکر مشوش دن فراغ کلی حاصل و سلطان

سجده

سعید یکسوارهٔ توحید اورنك نشینِ تختگاهِ دِل اولمازبعده توعروسِ
جمالنی غازهٔ صنعتِ ایغال ایله تجمیل واَنذَرُوْن ماحَقّهُم علی الله اِذَا فعلوا
ذلك فائدهٔ بَیانی تتمیم وتکمیل بیوروب مُژدهٔ ان لایعذّبهم ایله کشفِ اسرارِ
کائنه ومنتظران بَشائِرِ احسانه اعطاء مَنشورِ حُسنِ خاتمه بیوردیلر مَعانِ
بطونِ کلام دن استخراج تِبیانِ مرام ایدنلر ان لایعذّبهم لفظنه توجیهِ بال
ایله اقبال ایلیه لرکه بو محلده تعذیب دن مراد ویو ترکیب دن مفاد تَصادُم
اسباب دن اولان تنویع عذاب وتأثیر شئون واُمور دن ظهور بولان قَلَق
واضطراب درزیرا اسباب مُعتاده آماده اولدوقدہ

اشدّ الحزن عندی فی سُرُورٍ تیقّنَ عنه صاحِبُه اُنتقالا

معناسی درکار وحاضِر وخَوف فقدان وتَوَهُّمِ نقصان خدشه ءِ خاطر
اولوب مظهرِ قلبی وفِرك اولان اهل کفر وشرك کرك مُناقِض اسلام
اولان شِرك جلی ایله اِتّسام کرك مباین تفویض واستسلام اولان
شرکِ خفی ایله اتصاف وارتِسام درجنابِ متقدر وهاب انکی اسبابه
اِحاله اتّصاف وتوکیل ایله تعذیب وتنکیل ومنهلِ صافِ توکّلِ خاشاکِ
وسائِط توسّل ایله تخلیط وتبکیل ایدرزیراکه اَبوابِ اسباب مَعْرَضهٔ فِقدان
ومَخیلهٔ نقصان اولوب اشدِّ اَحزان وشرُورِ اول سروره درکه صاحِب
جاه ومال آنده تیقّنِ انتقال وتحقّقِ سُرعتِ زَوال ایده اعتدادِ اسبابایدن
برآن عذابه دن خالی ووِعاءِ دَرُونی فروغ نُورِ فَراغ ایله مالی اولمان

دردل بجز اَزیکی نشاید که بُوَد پِس وسائِط وسائِل اَسباب

نابُودنش نتیجهٔ غم بُودنش عذاب دد کاه توَهُّمِ فِقدانی ایله

مُعَذّب وپریشان وکاه تخیّل نقصانی ایله جَریح وپُرْمان اولوب علی اِیّ

حال کشاکش اندیشهٔ ملال مقرر و مشرب درونی خاشاك افکار
کونا کون ایله مکدر در

تا دل ز بد و نیك جهان آگاهست دستش ز همه کار جهان کوتاهست
آن دل که در و بود هزار اندیشه اکنون همه لا اله الا الله هست

اما قدرت مهیمن قیومی ادراك و اشیا دن شیئاً ما ایله عدم
اشراك ایدن اهل بصائرك خاطر لری آنجق جناب حقه رابسته و متعلق
و خلق انبیا و اصفیا ایله متخلق اولمالغله یکدل و یکسو و تنکنای
انقلاب دن خلاص و انفلات ایله یکجهت و یکو اولوب تدبیرك
وجود و عدمی یانند یکسان و اسبابك وجدان و فقدانی سیان اولور

وکن عبده و الق القیاد بحکمه و ایاك تدبیرا فما هو نافع
تحکم تدبیرا و غیرك حاکم الا انت لاحکام الاله تنازع

روایت در که برنباش قلاشی که نبش کور و مدفن ایله مشغول کاهد
و اخذ مال محرز کفن ایله سزاوار قطع ید اولمش ایدی سهم سعادتی
هدف انابته اصابت و سجاده نشین ارشاد و تمین اولان بعض
عارفینك مجلس هدایت قرینده توبه و انابت ایدوب دیدی که بیکدن
زیاده نبش قبور و تقلیب تراب کور ایلدم جمله اموات بی حیاتی اکر
زنان و اکر مردان سوی قبله دن رو کردان کوردم اول شیخ راز دان
و عارف زمان شیخ روزبهان کبی کشف سر نهان ایدوب دیدی که
تهمت رزق و نهمت نان درکه اول مسکینانی قبلهٔ حقیقیه دن
تحویل و صرف و عالم وحدت صرف دن غض طرف ایلمشدر زیرا رزق
مضمون له ده شك و وکله و علت علله فی الحقیقه رازق ده شك

وصاحبی شرك خفیدن غیرِ منفك در بالجمله اختیار وتدبیرك وبالی كثیر
وضَرَر وخَطَری عظیم وخطیر اولوب رُؤیت بی رَویّت اَشتاتِ اسباب
بنی آدم اَذمِّ اخلاق وعند التحقیق منازعهٔ جنابِ خلّاق دن اِنّ الله
وِترٌ یُحِبُّ الوِترَ حدیث صحّت انتما سنده ارباب تأویل وایما دیمشلر
درکه جناب عِزّت شول کمسه یه مُحبّت ایدرکه دل وحدت ایثارینی مَثانیءِ
مَبانیءِ آثار قرینِ شفیع ونهانخانهءِ درون بیگانه سنه اِدخالِ
کَثرَاتِ بی نفع ایتمیوب تحضّن فردِ قهّار سُلاحظهءِ بهجاتِ حُسن مُستعارِ
صادّ ومانع وهرخصوصده تصرّفِ حکیم صانعه خرسند وقانع اولمه لاجرم
رَبِّ اکرِمنی آنلری نفسلرینه وُکُول وسَدَنهءِ والمدبّرات امرًا تدریبِ حُسنِ
تدبیرلرندن نکُوب ونکُول ایتمیوب حرم سرایِ دِل یکتالری مُساکنهءِ
ماسِوادن اِبا وصحائف اکوانِ پُر اَلوان دن مطالعهءِ نقشِ دیعِ الخلق
جانبا ایدرنفس وهوا اُنظُروا بولدوغی قَلَق وخُباط علم ازلی یه مُحاط
اولماغین رزقِ مضمونِ لهی هَرازاد ورهی تحقیق ومُخبرانِ صادقی
تصدیق ایچون قادر بیچون آیت باکفایت فورَبِّ السّماءِ والارض
انّهُ لحقٌّ مثل ما آنکم تنطقون ایله اقسام وحَلف والیهءِ جلیّهءِ بی خَلَف
ایلدی حتّی سکّنهءِ رباعِ مثنی وثلث ورُباع بوآیتی استماع ایلدکده دیدیلر که
بنی آدم نه عجب کستاخی وترکِ اَدَب ایلدیلرکه جنابِ ربّه باعثِ سخط
وغضب واقسامِ تأکید واقسامه سبب اولدی بعض کبار دخی دُرج
دَهانِ حکمت نثار لوندن کوهرپارا ولوب دیمشلرکه کیمدرکه کندُویی
دارُالمقامهءِ اَماندن اجلا وخُدای بارئُ النَسَمی یمین وقسَمه الجا
ایلدی اتبع ملّةَ ابراهیم نظم کریمنی پیش نهاد وملّتِ خلیلیّه یه اتّباع

وانقیاد ایدن اما الیك فلا فلا تنی اجتیاز و حسبی عن سؤالی مقالنی اختیار
واحتیاز ایدوب مخلوقِ بی سامانه کائنا من کان اثباتِ قول وحول وما
سوادن بیم وهول ایلمز

ما را تو دست کیر و حوالت مکن بخلق اما الیك حاجت درماند کان فلا

زیرا اول حضرتك ملجای خلق دن دفع همت ومنبعِ الخیردن غیر
ایله معاداة وبراءِ ذمت درو ماسواءِ خدا وجودًا یا امکانًا فانی وآفل
وعلوِّ جناب باری یه نسبت باسرها پست وسافل اولماغله هر عاقل پیش
بین که لا احبّ الآفلین ایله ماسوادن اعراض ومخلوقاتِ بی ثبات وتمکینه
قراءتِ آیتِ فانّهم عدوٌّ لی الا ربّ العالمین ایله إنماءِ إبایی املا واغراض
ایله حلبهٔ متابعتِ جلیه ده سابق رهان اولدوغنه دلیل وبرهان در

چو ابرهیم بتها بر زمین زن همیشه لا اُحبّ الآفلین زن

دوا کی خویشتن را پیش از مرگ دوایی نیست صادق را به از ترک

قطبُ المفسّرین امام فخر الدّین علیه رحمة الله المعین که

در ملکِ سخن رسد مرا فخر سلطانِ سخن منم ولا فخر

ایله مباهات وافتخار اکا شایسته وسزاوار در تفسیر کبیرنده بو وجهه
دلپذیر اوزره تحقیق وتحبیر ایلمشدر که اکرچه که اجناسِ ناسوتدن استعانه
واستمداد وتوسّل اسبابِ مراد مرتبهٔ شریعتده قرین جواز ومشفوع
رخصتِ خاطر نواز در لکن مرخصاتِ عوامِ هوام کردارِ کردهٔ خواصِ
دور بین وحسناتِ ابرار سیئاتِ مقربین اولماغله مجوّزات عقل دور
اندازدن کمّل اهلِ راز ترفع واحتراز ایدوب اسبابِ عادیه دن بالکلیه
قطعِ نظر وجناب واحدِ فعاله تمحّض اشتغال ایله غیردن توقّی وحذر ایدر

دول

واوّل عُمر و شیبیتمدن وقت کتابته کلنجه که غیردن تَوَقّی اللّی یدی سالک
انقضا و انفصال بولمشدن بدرقهٔ تجربه و آزمودن مرادراه انتباهه رهنمون
اولمشدرکه امُوردن هرامرِ صُعوبت ظهوردد ، که ماسِوا اوزرینه تعویل وآیات
صَبر وأناتْ تاویل اولنه

من اُستَعان بغیر الله فی طَلَبٍ فانّ ناصِرَه عَجزٌ وخِذلان

معناسی رَذیلَه وتَعَبه یادی وسَبَب دروهرامرکه صَدمهٔ اولّی
جناب قادر بی همتایه اِلجا واِجلاد وماسواءِ حقه عَدَم رُکون واِخلاد ایلیه
امرِ مطلوب احسنِ وجه واسلوب اوزره مُحَصّل وشاخ امید لِقاح نجاح
ونوید ایله مُلَقّح ومُوَصّل اولور وبو تجربه وامتحان بنم نهانخانهٔ جانمدّه
بروجمله رُسُوخ واستقرار وثبوت واِستمرار بولمشدرکه تشکیکِ
مُشکّک وتحریکِ مُحرّک ایله تزلزل واضمحلال بولمق امرِ محال اولوب
کفِ کفایتِ انسان نقد تدارک وتواندن تهی وظلِّ اختیار وتدبیر
اِدراکِ مقادیردن مائل تقلّص وکوتهی اولدوغی جملهٔ بدیهیّات
دن اَجلی وشواهق یقینیّات دن ارفع واَعلیدر

درهردُوجهان فاعل مختاریکیت افمن یخلق کمن لایخلق

افلا تذکّرون مَضمونی اُوزره هرکیمکه خلقه غیر قادر درسائرِ امرِ نا
گزیری تدبیردن دخی عاجز وقاصردرچونکه جنین مشیمهٔ رَحم
حرَمنده مکین ایکن رزق واَجلی مقسُوم ولوح جَبینینه قلم اَزَلی ایله
مکتوب اولدی امور مفروغ عنها نك تغییرنه تدبیر سُوءِ نیّت
وارادهٔ مخالفتِ تقدیر منازعهٔ رُبُوبیّت درپس هرهرمندِ هوشیار
جدید وسنی اوار بودرکه مَأمن تفویض وتسلیمه انطلاق وملاحظهٔ حدیثِ

جف القلم بما انت لاق ایدوب کندویه عدیل برعاجز علیل و درمانده ذلیل دن استغاثه وقادر مطلق بارکاهندن ترك استعانه ایله نطع خدمت ده فوزین رفتار وشرك شرك خفیه یه کرفتار اولمیه

کتاب تنویره تحریرا ولنمشدرکه حضرت نوحك فرزندلرنی کی که مصداق انه لیس من اهلك ایدی سبب هلاکی کفالت جناب پاکه عدم انتما و تدبیر نفسی بد فرمایی اختیار واعتماد سندن ایدی اول ولد طالح کالح ومظهر انه عمل غیر صالح جانب جبله ذهاب والما وتدبیر ساوی الی جبل یعصمنی من الماء ایتدکده حضرت نوح شفره ٔ پندی سرتیز وهنکام بلای مزدجم ده لا عاصم الیوم من امر الله الا من رحم ایله جواب نصح آمیز ایلدی لکن شقاوت ازلیه منع انتصاح وجبل عقل بر حیلی انتصا ایله انتصاب ایدوب ظاهرده طوفان ایله غرقی وباطنده نار حرمانه حرقی اولدی نفس غوایت پذیرینی منزل تدبیر مستلزم التبییده ایوا و شاهق عقل عقیله جویه ایوا ایله ایوا ایدوب بحسب الظاهر استعصام ایلدوکی کوه بلند مقام اول معنانك صورت حالی وخارجده مثالی ایدی بو قصه ٔ عبرت مداردن وجه اعتبار بودرکه هرزمان که امواج اقدار تلاطم وواردات اکدار تکاثف وتفاقم ایده کندو تدبیرنا قصینی اختیار اعتما وجبل عقلنه وثوق واعتماد ایتمیه تاکه ترك مأمن یقین وبحر آتشین قطیعت وتلوین ده همحال شرذمه ٔ مغرقین اولمایه بلکه اعتصام بالله سفینه سنه داخل ومن یعتصم بالله فقد هدی الی صراط مستقیم رکن قویمنه ائل اوله که سفینه ٔ دل پریشان جودی ٔ امن وامان اوزره مستوی وبر مناصده برفوز وخلاصی محتوی اولوب سلامت نجات

وراحت ایله ارض رضایه هابط ونازل وعَوالِم وجُود نده اولان اُمَم قُوای نا
مَعدُود ایله برکات خلاص ونجاته واصل اوله کتابِ جامِعُ الفضائِل ده
رقمزدهٔ کلکِ طوبی شمائل درکه لیلهٔ معراج ده که فی الحقیقه رُوز نامهٔ
شرف وابتهاج ایدی انجام عنایاتِ رحمانیه وحُسنُ الختامِ مخاطبات
رُوحانیه ده اولان وَصَایای سته نك آخرینی بو کلمهٔ نصیحت قرین ایدر

که کن آیِسًا من الخلق فانّه لیس بایدیهم شیء یعنی مخلوقِ عاجز ویا بِئس
دن نومید وآیِسا ول که اوّلین وآخرینك کَفِ خلقت وفِطرتلری نَقودِ
تاب واستطاعت دن خاوی وکمالِ بَسطَتِ ذوالجلال اشیاء موجودِ
ونابود بی محیط وحاوی در

توزِ طفلی چون سَبَبها دیدهٔ درنَسَبها زجهل برچیدهٔ
باسَبَبها اُزمُسَبِّب غافلی سوی این رُوپوشها زان مائلی

وکیر وکتابِ تنویر ده تحقیق وتسطیر اولنمشدر اَم لِلاِنسان
مَاتَمَنّی فلله الآخرة والاولی آیت بی نظیری اسقاطِ تدبیر دلالت و
مدلول وماکان لهم الخِیَرَة تحریدِ توحیده رَمز واشارت درزیرا اُخری
واولی جنابِ خُدایه مَخصُوص وسائِرك جناحِ تدبیری مِقراضِ تقدیرِ
بی تغییر ایله مَقصُوص اولیجاق غیرك ملکنده تصرّف وتدبیر سَبَبِ تتبیر
وباعثِ خسران وتدمیر اولور بلکه مُدَبِّر حقیقی یه القاء قیاد وهر
امرده فاعِل مختار توکّل واعتماد ایلمك دلِ آلودهٔ یی غشاءِ عَناءِ
یبهود ده دن غسل وتطهیر ومَشامِ جانِ پرهیجانی وما بکم مِن نِعمَةٍ
فَمِنَ الله عِطری ایله تعطیر ایدر

مَا اَقرَبَ الاشیاءَ حِینَ یَسُوقُها قَدَرٌ وَابعَدَها اِذَا لم تُقدَرِ

روایت درکه بر یومِ سعید ده هارون الرّشید عقد مجلس ارم

مثال ولواء اجتهادك رافعی اولان امام شافعی یی رضی الله عنه خلوتِ

خاصنه اِدخال ایدوب اثنائی قال وقیل ده وُجود صانع جلیله اِرادهٔ

دلیل ایلدی حضرت اِمام مضیق تحقیقه اِلمام ایله اِظهارِ خشوع و

اُخبات وبرهان لِمّی ایله اول اَمرِ ملتمی اِثبات ایدوب دیدی که اختلاف

اَصوات وتردّدِ نَغَمات وتباینِ لغات مُحرّكِ واحده دلیل وشاهد در

کتاب اِحیاده که رَهنُمای قبائل واَحیا درکلام حقیقت انجام بو وجهله

تنکیت وتطفیل وکتاب جواهر القرآن ده که مَرجعٌ الیه اهل یقان درجل

مَتینِ تحقیق بو طریق ایله مَدّ وتطویل اولمشدرکه تقریبًا للافهام و

تسهیلًا للمرام توحید مراتبِ رابعه اوزره تمهید وارکان چهارگانه اوزره

تَوطِئَه وتَوطید اولمشدر اَوّلی توحیدِ لِسانی درکه اَهلِ کفر واِسلام

بو مَقام ده برابر ندن مُتَمیّز ومُمتاز اولور اَما مُوافق ایله منافق

بو مَحلّ مُخِلّ ده سَهیم واَنباز اولور ثانیا توحید جَنانی درکه وَحدانیتِ

فردِ حقیقی یه جزمًا اعتقاد وبی تعلیل سُلطانِ یکسوار تهلیله اِلقاء

قیاد ایده عُمُوم عَوامّ بو مقام دن تجاوُز وتخطّی بلکه خصُوص اَهلِ کلام

دخی بو رُتبَهٔ والادن اعلا برمَطاءِ عطا اوزره تَعالی وتمطّی اتمزلر

ثالثا شول توحید درکه صاحبی تفاقم کَثرت ده مُشاهَدهٔ وَحدت

ایدوب نُورِ توفیق وتسدید ایله مُحیّاءِ حقیقتِ توحید ظاهر ومُتکشف

وکثرتِ اَشیا باجمعها فاعِل واحددن صادِر وعلی الترتیب دست خوشِ

فردِ قادر اولدوغنه مطّلع وعارِف اوله

خدایست غالب بکار اندرون ولیك اکثر النّاس لا یعلمون

سلسه

سلسلهٔ وسایط واسبابی دیدهٔ حق بین حقیقتِ یاب ایله کورُوب
ثمن اعدی الاول کلامِ بی مُأوّلی اوزره کیفیت تشعّبت وتسلسل وآبستهٔ
ارادتِ قیّومِ کُل اولدوغنی ادراك واوّل وسایل ووسایط بحساب
مُستخی مُسبّبُ الاسباب اولدوغنی پیش نهادِ خِرَد چالاك ایده

از مُسبّب میرسد هر خیر وشر نیست اسباب ووسایط ای پدر
جُز خیالی مُنعقِد بر شاهراه تا بماند دور غفلت چند گاه

بو مقامك صاحبی هنوز تفرقهٔ وسایل واسباب ده وتصادُم
کشاکشِ کثرات ایله تردّدِ اضطراب وانقلاب ده در زیرا تکثّرِ افعال رهزنِ
صفای بال اولمادقدن خالی ودِل یکروی وَحدت جوی محرم حرم سرای لایزالی
اولماز دیدن یك دو اَحوالی باشد آنکه یك بین بُود وَلی باشد

رابعا شول توحید درکه جنبِ آفتاب شهود نده ظلالِ وجود ذرّاتِ
نیستِ هستِ نُمایکی بی ثبات وناپیدا کورینوب دیدهٔ سبب گزارنده واحد
قهّاردن غیری موجود مرئی ومشهود اولمیه

هر نقش که بر تختهٔ هستی پیداست آن صُورتِ آنکس است کان نقش آراست
دریای کهن چُو بر زند موجی نو موجش خوانند ودر حقیقت دریاست

مثلا دست وپا وسایر اعضا واَجزا حقیقت اِنسانك وجُدان
جهتِ وحدانیه ضرر وتکثّرِ افعال وصفات فردانیتِ ذاته اثر اِیمن
این مثال امدرکیك وبی وُرود لیك درمحسوسات زین بهتر نبود
کذلك مرید سالك نظر پایان نگزینی ارض وسما وسایر ووسایط
اشیانك وجُودَاتِ ظلّیه لرینه کماشته ولوح دلِنه نقوش ماسِوایی
نگاشته اعیوب بلکه هرامر متعدّد حُکمِ شیء واحده مشهود

دیده حقیقت نماسنده ماسواء اشیا معدوم ونابود اولور

کواحدٍ واحدٌ فی کلِّ مرتبةٍ وماتراه من الاعداد اشکالُ

لاجرم من عرف الله ذهبت عنه رغبةُ الاشیا فحواسی اوزره منظارِ

دل پرانواری عکس پذیر الا کلُّ شیءٍ ماخلا الله باطلُ

وسبُحاتِ جلالِ واحدِ حق ده مُستهلِك ومستغرق اولماغله فنا فی

الله پیشکاهنه واصل اولور

اشیا اگر صدست وگر صدهزار بیش جُمله یکی بود بحقیقت چو بنگری

قلبِ واحد بینی غیره التفات وتلوین دن پرداخته بلکه نفسِ

نافرمانی دخی وراء ظهرترك ونسیانه انداخته ایده زیرا نفس ناپروا سی

دخی من حیث انها نفسُه ماسِوی واعتداد واعتماده نا روادر

وما الوَجهُ الّا واحدٌ غیرَ انه اذا انت عددتَ المَرایا تعَدَّدا

نقش پرَوازِ این کهن پرکار نقشها را چنین کند برکار که

حضرت بایزید بسطامی رفع الله اسمَهُ النّامی

برکون حسابِ سُود وزیان ونقُودِ عُمالهٔ هفتاد ساله یی درمیان

ایدوب دیدیکه بارگاه اخلاصده هر عملِ خاصُم معلول ومُخدَج در

آنجق اعتداد واعتبار ایده جك عمل وکردادم توحیدِ ساذج در

بوخاطرهٔ غیر پیدا ز تنکبارِ دل پرنیاز ده دَغدَغه انداز اولدقده غیرت

رب الارباب بانك عتاب اوروب دیدی که ای بایزید توحیدی

قاندره بولدك که مکرِ خفی دن آمن ومطمئنِّ اولدوك مکر لیلهٔ لَبنی

احاطهٔ غفلتِ رُوپوش ایله نسیان وفراموش ایتدك که تلبیس

نفس فریب زن ایله فی الصیف ضیَّعتِ اللَّبن کربوه سنه کتدوك

حضرت بایرید که مستعد ولدنیا مرید ایدی هَولِ عِتاب دن سَراسیمه وبی
تاب وآزردهٔ مِضراب اِضطراب اولوب دیدی که خدایا اگرچه بارگاهِ
استغنا وعظمتکده هرشیئ هالك امّا دیباجهٔ کتاب وَعدك عنوان
پذیرِ ویغفرما دون ذلك در
کژکوهر طاعتت نَسَفتُم هَرگز از کَرَمِ کنه روی نرفتم هرگز
نومید نَیَم زبارگاه کرمت زیرا کیکی رادُونکفتم هرگز
لیلهٔ لبن ده بنده نه ظاهر اولدی که وجه کریم توحید وتسلیمی
سائِر وعزمِ یقین وتمکین فائِر اوله غنّی توّاب جنابندن پیام نصیحت
مَتاب وَیبقی الوُدّ ما بَقِیَ العِتابُ کلدی که فلان شامِ
پرظلام ده کودَكِ دِل ناکاملك شیرآشام اولوب شُربِ شیردن سیر
اولمق سَبَبِ تَخمهٔ وَبشم وباعث دردِ شِکَم اولدقده جوفِ مَساده
بَطَن وامِتشایی لَبن سَریعُ الاستحاله یه اِحاله ومَسندِ دِلِ سُتمندی
مضمارِ شِرك خفیده رکض واِجاله ایلدوك
نی دفعِ عَطش زتشنگان آب کُند نی دفعِ کلالِ خفتگان خواب کند
حاشاکه کند غیرِ مُسَبّب کاری لیکن زپسِ پردهٔ اَسباب کند

بر عارفِ دانا غیظ ماسوایی کَظم والخلق کلّهم حمقی فی
ذات الله فحوای دلخواهنی بو وجهله کشیدهٔ سلکِ نظم ایلمش
بَیاندن طشره در توحید حَقّا که کلّ الناس فی التوحید حمقی
بو بحرك اولدی گرچه قعری پُردُرّ عزیز لا یُؤَدّی دَینُهُ در

الآیة الخامس عشر

اَرواحِ مقدّسه کروهِ عُلما مَکشوف ایکن آنلره رُموزِ اَسما

آخر ایریشوب بو مقام عجزه دیرلر سبحانك لا علم لنا الا ما

حضرت مخدومی نوّر لا زال لواءُ قدره منشورا شاهدِ کلام موزون

خرامه زیبای اقتباسی بوکونه کسوه و لباس ایلمشدر

سبحانك لا علم لنا الا ما علّمتنا و الهمت لنا الهاما

ما را برهان زما و آگاهی ده از سرّ معیتی که داری با ما

هنگام آزل و زمان اوّل ده که نیّر اعظم احدیّت بی ظلّ و فیء و سلطان

السلاطین غیب هویّت اورنك نشین اریکهٔ کان الله و لم یکن معه

شیء ایدی آندم که نه لوح و نه قلم بود هنوز

اعیان همه در کتم عدم بود هنوز نه احرام عالیات دن نشأه

واثر ظاهر و نه اجسام سافلاتدن نشانه و خبر و شن و ظاهر نه

دُرر بحور رخشان سمط وجود ده منضود و نه نقوش نفوس انسان

لوح ظهور و شهود ده موجود نه عالم کون و فساد ده ارباب استعداد

و استعداد کرفتار سلاسل ذلّ و نه وبال خانهٔ جهان ستم بنیاد ده

اسافل بدنشاد مراصد مقاصد واصل نه ضوء آفتاب یکتی تاب ایله روی

روز دلفروز منوّر و نه نفحهٔ النور فی السواد ایله جعد شب تیره نهاد

معطّر ایدی که سلطان نافذ فرمان کل یوم هو فی شان مرتب رحمتدن

نسائم الطاف و رأفت وزان و مصبّ عنایت و حنانندن جود جود و

احسان ریزان اولوب هنگام تستّر و اختفا منقضی و ذات مستجمع الصفاتی

ظهور موجودانی مقتضی اولدی لاجرم بو کارخانهٔ بی بهانه طرز بدیع

و خلیق و طور بدیع و قیلق اوزره ظهور آغاز و منبعث برّهٔ برایا نسیم

افاضهٔ عطایا ایله خفوق و اهتزاز ایلدی نزهت آباد کون و فساد

براسلوب مرغوب اوزره خلق وایجاد اولدی که رَقِّ مَنشورِ وجود واعیانه
رَقم لیس فی الامکان ابدع مما کان مَسطور وبهجت آبادِ سَبع شداد مُصداق
فارجع البصر هل ترى من فطور اولدی

هرچیز که هست آنچنان می باید وآن چیز که آنچنان نمی باید نیست

وقتاکه بوکاشانهٔ عبرت آشیانه ارکانِ اربعهٔ عناصر چهار
کانه ایله مُشیّد اولدی وسائرِ مایحتاجك ترتیب واندماجی ایله انجام
واتمام بولدی نیام خفادن صمصامِ قضایی انتضا ومَشیّتِ جَلیّهٔ ازلیه
قَومِ جانك تقدیم خلقتنی اقتضا ایدوب اول انضادِ اَضداد ساهرهٔ
ارض ده بالطّول والعَرض اقامت وتَمَدُّن واعصار طویله واَحقابِ جزیله
تمکّث وتَلَدُّن دنصکره جَذوهٔ نشئك وتعبّدلری سیلابِ غیّ وتعنّد
ایله منطفی وقاعدهٔ تخالُف لری عارضهٔ تخالُف ایله مُنتفی اولوب
بَطشِ شدیدِ مقتدرِ مجید ایله تهدید ومقدّماتِ وَعید بَسط وتمهید
اولُدُقچه عنادلرنده مُصِرّ ونُشّاك وعُبّاد بلکه اَغلبِ عباده مُضِرّ
اولدیلر کعبِ اَحبارك اِخباری اوزره بَرّهٔ آدم دن مُقدّم فریب آبادِ
زمین ده مکین اولان قَومِ جانّ پُرهَیجانه حکیم مُسیّعان وساطتِ
رُسُلِ کرام ایله مَناشیرِ اوامر واحکام ارسال وارسانِ وظائفِ فرمان
حکمت رسانی ارسان ایدوب اول جمله دن عامر ابن عمیر بن جانك
کاشانهٔ جنانی ضَوءِ رسالت ایله پرنور بعده صاعق بن ناعق بن
جان جانبِ خالقِ نفس وجاندن نشرِ مناشیرِ نبوّت ایله مأمور اولدی
اول عُصاةِ بی باك تَعاطیِ سُلافِ خلافه اِنهماك وهادیانِ سُبُلِ
رَشادی اِغواءِ غیلانِ ضَیم وبیداد ایله هلاك ایلدیلر بُومِنوال

اوزره سکز یوز سالده سکز یوز رسولِ واجب الامتثال بعث وارسال
اولنوب جمله سنی قَتْل وحَبْسِ حیل وخَبَلی قَتْل ایلدیلر اَصحابِ نباهتْ اِنتسابه
بو قصّهٔ پُرغُصّه ده چوق حِصّه وارد بود کلوا انبیاءِ کِرام که هر بری
مقرّب ملکِ عَلّام ایدیلو کرفتار قوم پُرلجاج وتیزاِزدرا وتدمیره آماج
اولوب بنیادِ نهادِ پاکلری هُجوم سَیلابِ هلاکْ ایله مَهدوم بلکه
نام ونشانلری دخی صحیفهٔ جهاندن مَطموس ومَعدوم اولدُوغی عَلَم
اِعتبارِ دنیایه سَنَدِ لامع وتسلیتِ اصحابِ جُنکت وذکایه سَبَبِ ناصع در
تا قدر کرکس ندانَد چه غم شب قدر را خود ندانند هم
عاقبتِ کار اَشرافِ ملآئکهٔ کبار دن بر فریق که ابلیس قبل التلبیس
آنلره رفیق ایدی اول قومِ ضالّك قمع واستیصالی ایچون ایصال اولندیلر
القصه بطولها زُمرهٔ عُصاة واهلِ شقا ایله مقابل وهَیجانِ صَفِ هَیجا ده
مقاتل اولوب جُناتِ قوم جانی بذلِ نفس وجان ایله هلاك واِبادَت واتمّ
وظائفِ عبادت ایله ابلیس لعین سلطنت روی زمینده مُستَبِدّ وبین
الملآئکه ریاضاتِ شاقّه ایله مُتّکای تقَرُّز وتَعَزُّز ومُستَنِد اولدی هَران
مَراقیءِ کبر وطُغیانه تَصاعُد ورُتبهٔ خُلُوصِ نیّت وصَفای طینّت دن تقاعُس
وتَقاعُد ایدوب حضرتِ آدم هنوز تنکنای عدم وفضاءِ ازَل وقِدَم دن
وبال خانهءِ عالمه قَدَم باصمزدن مُقدّم سَوادِ سُوَیدا سنده بوسَودای بی
سُودی تسوید ایلدی که اکر خدای عزّ وجلّ که اِبداءِ عَظایم اَشیاده بی
عجز و وَجَل در بر شخصِ آخری شَرَفِ افضلیّت وخَطرایله ترجیح واجبا وکندوی
مَطمُورهٔ مَرجُوحیّت ده توضیع واختبا ایدرسه ترکِ انقیاد ومُطاوَعَت
وعَدَمِ مُبایَعَت ومُتابَعَت ایده دیرانهاد پُرفساد نده بو معنی دُسُوخ وانقیاد

بولمش ایدی که اولی وَاُخری ده کُندُودن اولی واَخری برشخصِ مجدُود مخلوق
ومَوجُود اولمایه لاجرَم ایلدوکی تَدَلّل عین تَذَلّل وتَجَبُّر محضِ تَحَیُّر اولدی
وقد یخسر المخلوق فی طلبِ الرِّبح پس نیچه سال مکر واحتیال ایله بین
الملئکه مستورُ الحال اختیارِ غرور واختیال ایلدی تاکه مظهرِ انّی جاعِلٌ
فی الارض خلیفه اولان اَشرفِ خلیقه نك صَیتِ صیتِ وجُودِ موعُودی ایله
جنباتِ جنّاتِ عالم مُخضَرّ وخُرَّم اولدی سبحان من جعل العوالم کلّها بحمده
فی فطرة الانسان بوخبرِ خیرك اِستماعِندن تمرّد وامتناع وترکِ اِنقیاد
واتّباع ده اکتناع ایدوب برمخلوقِ خاکی واَسفَل بندن نه وجهله مُفضّل
اولور که آنك نهادی سِفلی وجِسمانی وبنم نِژادم عِلوی ونورانی در دیو
آغازِ حِقد وحَسَد ودروازهٔ اطاعتی بالکُلّیه سَدّ وسَدّ ایلدی وسائرِ
سَدَنهٔ سبع شِداد اولان فرشتگان باسَداد کُه هربری اثارهٔ آثارِ
مخالفتدن بری وجِنانِ جَنان لری نسیمِ تسلیم ایله واصِل نَدامات وتَرَحی
ایکن رُنجانِ اِنسانه تَعَصُّب واِتّحادِ اَضداده تَعَجُّب ایدوب اَتَجعَلُ فیها
مَن یفسِدُ فیها ویَسفِكُ الدِّما ایله جرائرِ حرائر واِمایی اِبدایه آغاز
وزبانِ طعن واِزرایی دراز ایلدیلر

آدَم که فضایِ عالمه باصُدی قَدَم اَندُوه وبَلایه اوّل اولدی همدَم
مخصُوص در آدَمه بَلایِ عالَم عالمده بلا جَکمَین اولماز آدَم

ملائکهٔ کرام علی نبیّنا وعلیهم الصّلوة والسّلام فسادِ اِنسانه
اِستِدلال واستیقان ایتدوکلرینه ارباب دانش وعرفان وُجُوهِ شتّی
بیان ایلمشلردر وَجهِ اَوّل بودرکه اطوارِ انسانی قومِ جانه قیاس ومشکاةِ
دَلیلِ بی التباس دن اِقتباس ایلدیلر یاخود نیرانِ تشاؤم وتَطیُّر اِنتشاط

وفساد وشرّ نوع بشری لفظ خلیفه دن استنباط ایلدیلر زیرا بر طائفه
که مطافِ قسط وایضا فی طائفه اوله لوا اقامتِ قَوَد وتقویم اَوَد ایچون
نصبِ خلیفه یه افتقار لری مرفوع وخلقانِ تکافؤ وتعادل لری مرفوع اولور
وعند البعض ترتیبِ ترکیبِ آدم دن استدلال واجزاءِ متضاده واَمشاجك
اتحاد وامتزاجی عدیم الاحتمال اولدوغنه انتقال ایلدیلر

این آدمی که زبدهٔ ارکانش می نهند پیوسته در کشاکش این چار اژدها ست

نهادِ ابلیس ده مکر وتلبیس تمرّن وتأسیس بولماغله کاه حکمتِ بالغهٔ
فاعلِ مختاره اعتراض وکاه حضرتِ آدمك عزّ وشرفنه اَنَف وستفندن
عرضنی اقتراض ایلدی آبشخورِ اطاعتی خس وخاشاكِ مخالفت ایله تکدیر
وغایت غباوت وغوایتندن قصد انتقاضِ تقدیر ایدوب کلام فتنه
انجامنی فئهٔ ملائکهٔ کرام ده ناقل وارادهٔ ردِّ قضاده اَعمی من
باقل اولدی صورتی کش بدستِ خود کرده ست کی توان گفتش که بد کرده ست

دیورا نورِ عقل یار نبود ورنه اورا از سجده عار نبود رایت سعی
باطلی منکوس وکوشِ بی هوشنده قلادهٔ قِلی منکوش اولیجاق ساهرهٔ
شمال وجنوبِ جبوبه نازل ونقدینهٔ دلِ پرکینهٔ سنی باذل اولوب دیدی
که ای سجده کاهِ اهل یقین وای معتکفِ ملائکهٔ مسوّمین حذاوند
قدیرك مشیّت وتقدیری بو وجهله تحقیق بذیرا ولمشدر که سندن بر مخلوق
خطیر خلق وتصویر وتاریکنای وجودینی ضوءِ افضلیت وسعود ایله تنویر
وتنویر ایدوب جمله مخلوقات دن مُنخَلّ ومعاقدِ عویصاتِ اَشیا آنك
انکشتِ فکرِ مشکل کشاسی ایله مُنحَلّ اوله لاجرم تعاطیِ جرم وطغیان
ایله مستحقّ درکاتِ نیران اولوب سن دخی مَسّ نارِ نعمت باردن حصّه دار

ویران

وَمیدانِ سیاستِ اَبَدِیّه ده آویزه ٔ دار اُولورسن اغراء دیو لعین ایله پای
تَبَتِ زمین تَزَلزُل وانقضاض وجمعیتِ خاطِر اطاعتی سنگ تفرقه وتخالف
ایله تَشَتُّت وانفضاض بولوب بو اثناده فرمانِ مُهَیمِن مُستعان شرفِ
انفاذ وجریان بولدی که حضرتِ آدمِ صفی نك وجُودِ اشرفی که بالانشینانِ
سبع اَرائِك اولان زُمرَه ٔ بی مرهلا ٔ یکك مَسجُودی وتعلیم اَسما ایله مخلوقاتِ
اُخرَك مَغبُوط ومحسُودی دریدِ قدرتِ بی آلت ایله خالِق تیره ٔ نهادان
بَرَه ٔ وایجاد اولمایجون جمله اَجزاءِ ارضیه دن برقبضه تراب اخذ واستِلاب
وکیفیتِ ظهورِ امرِ مَستُوره ٔ انتظار وارتقاب اولنه اولا طاوس رَوضه ٔ
هشت در وامینِ لوح قضا وقدر خدمتِ اخذ ترابه ٔ مظهرِ عزّت خطاب
اولمش ایکن اَقسام اقسام ویمینِ زمین ایله بارگاهِ اَلَسته تهی دست
رُجُوع ایلدی بعده اول امرِ جلیل نامزدِ حضرتِ میکائیل اولدوقده عَدَمِ بیضاءِ
ارض ایله درگاه اَحَده صِفرُ الیَد کلوب عرض ماهوالوُقُوع ایلدی بعده ٔ

گفت اسرافیل را ایزدانِ ما که برو وزان خاك پُرکُن کف بیا

امداسرافیل هم سوی زمین بازاغاز نید خاکستان حنین

ارض سفلی نهاد ایمانِ غلاظ وشداد ٔ توسّل وعُرُوج ٔ وثقاء
ضراعته توصّلُ اتمکله فرشته ٔ صُور عجز وقصُور ایله مُنزَجِر ومُنتَهی
وجیب خدمتی نقدینه ٔ اکمالِ نهمت دن خالی وتهی اولدی

زود اسرافیل باز آمد کیشاه گفت عُذرِ ما جرا نزد اِلٰه

کز برُون فرمان بدادی که بگیر عکسِ آن اِلهام دادی در ضمیر

امر کردی در کژ فتن سُوی کوش نهی کردی از قساوت سُوی هُوش

بالاخره اول خدمت اقتضای حکمت ومشیّتِ بی علّت ایله بطشه ٔ

يدِ حضرت عزرائيل دن تتميم وتكميل اولدوقدنصكره اكرچه اول خاك نابناك
بالذات منهل عطيات دن افاضهٔ فضل بيكران اولدي امّا بحسب الصوره
ترشيح وتربيه سي برسحابه فرمان اولدى رشح قطرهٔ حسن فطرت ايله حدِ
تخميره واصل واستعدادِ تصويره قابل اولدوقده تلقّيء تلقين اتمكه خمرت
طينة آدم بيدَيّ اربعين صباحًا جمله كاهنده اربعين چكوب قرق كونده
كه ايامِ دنيا ايله قرق بيك سال در وبو مُدّعايه نصِّ معجز نمونِ وانّ
يومًا عند ربّك كالف سنةٍ ممّا تعدّون دالّ در اول كاره فرمان بُراده
اولان سحاب مِدرار دن اوتوز طقوز كون على الاتصال بارانِ آبدوه و
مَلال جريان ايلدى قوفنجى كون كه موعدِ انجام وهنكامِ اكمال واتمام ايدى
رشحهٔ مسرّت مسيردن ريزش يسير فيضان ايدى

آن روز كه آب وخاك برهم زده اند بر طينتِ آدم دمِ غم زده اند
خالى نبود آدمى از درد وبلا كين ضربهٔ اولين بر آدم زده اند

بوسببدن مقرّر اولدى كه جنسِ بشر كه خلاصهٔ سرّ مكتوم مكنون
وزبدهٔ امتزاجِ كاف ونون در اكنافِ اوان ده اوانىء مجامع بالى شوذ آبهٔ
حزن وملال ايله لب ريز ومالى واغلبِ آبان ده اِبانت آسايش
واستراحت دن خاوى وخالى اوله

آكثر دور اجرام قعدنده اول خاك اولدوغم بر نفس شادان اولوب بيلمز غمناك اولدوغم

ا اصحابِ بصائر وسرائره نجم زاهر كبى مُضىء وظاهر در كه بو مقدّمهٔ
مُسلّمه كثرتِ نقمه دليل اوّل وسندِ غيرمُؤوّل اولوب غلبهٔ جُرح حرج
ايله زمانِ فرح وفوج نهايتِ ندرت وامتحان خانهٔ جهان ده ذرّهٔ
ضعيفهٔ انسان مظهر كشاكشِ ذلّت وزلّت اولدوغنه سبب و

علت

عِلّتَ وسِرّ وحکمت بودر

بی حِکمتی عجیب وحدیثی غریب نیست شادیٔ یکزمان وغمِ جاوِدانِ ما

زیرا تباشیرِ ازلِ آزال ده بوصنوال اوزره تقسیم وصحیفهٔ خِلقته

ارقامِ کثرت محنت وقلّتِ مُنحَت ترسیم اولیجاق لوحِ نهادِ بَشَرده نقش

وُفورِ شادمانی وسرورِ مُصَوّر اولمازبلکه علی التحقیق عَینِ الم اولان

عالم ده آثارِ نشاط واستبشار مُتَصَوّر اولمازابلیسِ بدسگالِ اظهارِ

کید ومِحال ایدوب سعی ناقص وابتری دافع قضاءِ مقدّر اولمیه جعفی

امرِ مقرّر ایکن محض خیال خَبالیندن نفخهٔ روح دنِ مقدّم قالب

حضرتِ آدمه قصدِ آزار وضرر واَصنافِ اَذیّتی استحقاق ایله نظر

ایدردی حضرت آدمك وجود مُکرّمی مظهرِ فضل وجود وملآئکه یه

امرِ سجود اولدقده هربری رُجحانِ انسانه اعتراف وتصدیق وتعلیم

حضرتِ آدم ده کمال تعظیم واریحیّت ایله سجدهٔ تحیّت ایتمشلر ایکن

سحابِ رُعونَت وتدلیس آفتابِ طاعتِ عارضیّهٔ ابلیسی سائِر

وُتوسنِ نفسِ کسیسهٔ مَهاری مَشرَبِ سوءِ مشرب وخسارده سائِر

اولوب اِمتثالِ امرِ ذی الجلال ده استکبار وفرمانِ حَکیم دیّانی

استنکار ایله غُلّ لعنت وذُلّی طَوق وبضاعتِ اضاعت طاعتی

سُوقِ فجور وفسُوقه سَوق ایلدی

بابِ کوثر وزمزم سفید نتوان کرد کلیم بختِ کسی راکه بافتند سیاه

چون اولساعتِ سَعد ورمانِ وعد اولدی کهخورشید

وجود آدم اُفقِ عالمِ قِدم دن افاضهٔ نور ومطلعِ فضلِ فَضفاضِ

فیّاض دن شرُوق وظهُور ایده روحِ پرفتوح درون جَسَدی تنك

وتار وتیره وظلمتِ شعار کور مکین دخول وخلول دن امتناع ایلدی

بعده قسر واجبار ایله بی اختیار اتباع ایلدی

برین نکتهٔ کآنسان رموز خداست قل الروح من امر ربی کواست

چون که روح لطیف بدن کثیفه ولوج وبر منفذ ومخرج وجای

تنفس وفرج بولمایوب مصعدِ ماغه صعود وعروج ایلدی اول

دمده حضرت آدمه خمیازه وعطسه واقع ومشرق دهانِ معجز بیانندن

آفتابِ نظم مبین الحمد لله ربّ العالمین ساطع اولدی آدم علیه السلام

ابتدا تفوّه ایلدوکی کلام بولفظ محمدت انجام در حضرت ملکِ جواد

جلّ عن الاندادِ والاضداد رحمت وکرمنی حضرتِ آدمه مجالس ویرحمك

ربّك لفظ ظاهر البرکی ایله بالذات تشمیت عاطس ایلدی

سپاس ان نتواند که آدمی گوید بعمر خویش وچنین صدهزار عمر دگر

حضرتِ آدم دست مکرمتنی سر کرامت افسر ینه اوروب آه ایلدی

ولفظ رحمت مستلزم طروء معصیت در دیو استدلالِ جرم وگناه

ایلدی حضرتِ آدمك فرس فراستِ صادقه یه سواز وساعد باسعادتنه

قلب مزید کیاست سوار وساعد باسعادتنه قلب مزید کیاست سوار

اولدوغنه عامتهٔ سدنهٔ تقرب تحسین وتعجب ووراءِ حجاب استغراب

تعجب ایلدیلر

آنانکه طریق معرفت می پویند پیوسته کل علم وادب می بویند

هرکه سخن از کمالِ علمش کذرد سبحانك لا علم لنا می گویند

حضرت آدم تعلیم اسما ایله معزز وذاتِ اعلمی درس خانهٔ عالم ده علم

فضیلت علم ایله معلم اولدوقده حکمتِ بی انقضا ایجاب واقتضا ایلدی

مخلوقات

مخلوقات اخری خادم واول مخدوم وکیسهٔ دَرُونی طابع اِلّنی اعلم مالا تعلمون

ایله مختوم اوله کَرْتَ دَولتِ هردوکون آرزوست بدست ارطغرای غرّای علم

لاجرم جماهیر ملآئکهٔ کزین حِکَم حُکِم ربّ العالمینه جزم ویقین ایله اعترافِ تقصیر واقترافه عَوْد واجتماءِ اوّل دن رجوع واَوْل ایدوب سبحانک لاعلم لنا الّا ما علّمتنا ایله اظهار عجز وقصُور وافضلیّت آدمه تحصیل وُقُوف وشعُور ایلدیلر از ساحتِ دل کِرد دیار فتنی بِه وآنکه کُهِر حمدُ وثنا سُفتنی بِهِ

لیکن چو زبان علم ازان کوتاهست سبحانک لاعلم لنا گفتن بِهِ

عِلم یزدان بر قلزم بی ساحل کران درکه وما اوتیتم من العلم الّا قلیلًا فحواسی اوزره آنک جَنْبِ جنابِ فسحت واستیعابنده عُلوم اوّلین واخرین برجدول وخلیج ومُحیطِ اعظم حقیقته اُشنا اولان اهلِ نُهی سرگشتهٔ کِرداب فِهم فی اَمرٍ مرتج در محدان که نه علم دست کِرد نه عمل جز جاذبهٔ حضرتِ حقّ عزّ وجلّ آن طائفه راکه ازخَری بیخبرند اززمرهٔ اَنعام شُمر بل هم اَضلّ

روایت در محرم حرم سرای اذنادیٰ ربّه بالواد المقدّس طوی پیش اهنکِ علّمناه من لدنّا علمًا ایله تلاقی واجتماع وخوان حکمت وعرفانندن تناوُلِ چاشنیٔ استفاده وانتفاع ایلدکده طَرفِ بَردن نکوب وبرکشتیٔ پرهوله بلا نَول رکوب ایدوب بوآتناده برعصفُورِ بی دوز حرف سفینه ده قرار وشُرب شُورابهٔ ناگوار ایلدی کاشفِ علم لدن ومسافه کزارِ برّاری ومُدُن دیدی که یا موسی راموز رموز علم مُستأثَر محضرنده سنک وبیم تحصیل واکتساب ایلدکمن وعلم بی حساب بُومُرغلِ بی تاب کوع وتشراب ایله بولجهٔ فیض بخش دن نقص وبَخْس ایلدوکندن اَقَلّ وعالَم انوار یانده منظارِ خورشیدِ شعله بار ژنک خوردهٔ کسُوفِ فَلَمّا اَفَلَ در

وار قیاس ایت وسُعَت دریای قدرت نیدوکین

رازِ چرخ فلك بدین دُوری نه هم از علم یافت مشهوری
دل چوگرد دبعلم بیننده راه جوید با فرینندهٔ نائبهٔ ثانیهٔ
ثابته حضرتِ آدمك خطیرهٔ خطیرهٔ جناندن خرُوجی وفناءِ لازم الفنآءِ
جهانه هبُوط ودرُوجی درحضرتِ آدمك کربتِ غربتنی دفع و وحشتِ وحدتنی
دفع ایچون پهلوی چیندن قدرتِ بی آلتِ ربّ ایله خلقتِ حوّا تمام وذاتِ نباهت
سماتلرنه عرصهٔ دارالسّلام مقرّ ومقام اولوب دارالنعیم استعداد ترقّی واز
دیاده اسکان ونهادِ یاسداد لری جمع ضدّین خیروضیره مکانِ امکان قیلندے
حضرتِ آدم ایله حوّایه اولما یجون بهشت ایچنده غذا
حق تعالی بیوردی لُطفندن فکُلا حیث شئتُما رغدا اگرچه
مجموع لذائذ وتنعّماتك رُخصت تناول وتداولی فرمان اولدی امّا کُلا واسّرنا
امری لاتقربی نهیی ایله همعنان اولدی لاجرم حضرتِ آدم وحوّا تلذّذِ الاءِ
والآ ایله مشرّف ودلِ خداشناس لری ادامت مَراسِم شکر وسپاس ایله موظّف
ایکن ابلیس پرتدلیس عطا یای مُنعِم حقیقی یه بُخل وشُحّ ووشایح حِقد وکینه
ایله توشّح ایدوب اول مطرُودِ مردُوده باب جنّت مسدُود وپیشگاه قربت
دن صفّ نِعالِ کربته مَصْدُود اولماغله حجبهٔ دارُ القرار دن اولان
طاوُس پرنقش ونگار ومار بادمار ی انواعِ فریب وخِداع ایله تسویل
واضلال وبعد الدخُول حضرتِ آدمِ صافی درُونی افائك ومُیُونِ کوناکون
ایله اغوا وازلال ایلدی اولا کلام ظاهر الملامنی مموّهاتِ حَلْفِ خُلْف انجام ایله
تزیین بعده شجرهٔ منهی عنهانك تناولنی القا وتلقین ایلدوکده کلّ ممنوع متبوع
قول مسمُوعی اوزره حضرتِ آدم دخی چوق دکل فی الجمله ابرازِ آزایتدی لکن حضرت

حوا متابعتِ هوا ایله اول خسارتهٔ جسارت ایدوب شاهراه تیقظ و انتباهٔ
دن آرِ ندی حضرت ادم بالاتین خطیرهٔ تقدیس ایکن کرفتار حبالهٔ خبال
ابلیس اولدوغنه بادی ایکی امرِ عادی ایدی بری بودرکه ذاتِ بی همالی
کمال اعتدال اوزره مبدع و خزانهٔ فطوتنده جوهر صدق و سلامت
مودع اولوب یانده دروغ بی فروغی انتحال امرِ محال خصوصا ایمان
فاجره و آلیهٔ زاجره خارج حیطهٔ احتمال اولماغین ترکِ حزم و تدبر
و کلام ابلیسی واقعه مطابق تظنی و تصورا یلدی سبب آخر بودرکه حضرت
آدم اتباع تلبیس ابلیس ده تعفف و مخالفت نصِ صریح ده توقف ایتدکده
حضرتِ حوا نک جوِ خاطری پر هوا سنده بازِ آن جناحِ جناح ایله پرواز
ایدوب دیدی که ابتدا بو فعل محظور و کار محذوره بلا امتزاجن مبادرت
واجتی ایده یم اکر جذوهٔ امارتِ سخط تو قد والتماع ایدرسه سن
انمله ضراعت ایله قرع باب استشفاع ایده سن واکر سبق سعتِ
رحمت ایله تبعهٔ وزرِ معصیت اندفاع بولورسه سن دخی اکل شجره
ده بکا تأسی و اتباع ایده سن بو قول اوزره قرار و بناء عهد استوار
ایلدیلر حضرت حوا بعد قضاء الوطر سخطِ سخته مظهر اولمادین حضرت
آدم علیه السلام سببِ جرأت و اقدام اولدی و للحاصل شجرهٔ منهی
عنایه تطاول و اشهرِ اقاویل و روایات ده دانهٔ کندم و می تعاطی
و تناول دنصکره کردکوشمال کاشانهٔ بالونی پر غبار و شرفِ
حذمت لری ایله سدنهٔ جنت مفاخرت ایدرکن جمله سی فرار ایلدکده

حور صورتِ جوزه نمایان و غلمان غلمان اولدی

نظم

ندارد اختیار و کشته مأمور شده در صورت مختار مجبور

نثر مسجد جود پروردگار ایله مسجود ملائکهٔ کبار اولمش ایکن مشرب غرب
داحلری جفاء جفا والم ایله آلودهٔ خسّ وخاشاك وعین بشر ومستراح
قذاء قضاء مبرم ایله نمناك اولدی خلعت فاخرهٔ کرامت ظاهرندن اولرك
انخلاع واقمشهٔ عزت واقتدار سربا وقار اولمدن انتزاع بولوب نظم

کودیجك آدم اولدوعینی عریان دیدی کندویه ایلیوبا فغان
کمسه دن بلمزم بوذلتی بن بکا کندمدن اولدی کندمدت

نثر دفع دوعت وستر عورت ایچون هردرختی که ارتجا وظله وبنا
قصدنه التجا ایلسه هربری تمنع وابا ایدردی بوا حوالك حلا لندر جانب
ذی الجلال دن یا ادم افرار منا ایله خطاب وندا اولندقده حضرت
آدم بل حیاء منك جوابی ایله اظهار خجلت واستحیا ایدردی آخر کار
برك تین غیر متین ایله تخفی واستتار ایدوب اقتضاء حکم قضا ایله
ولکم فی الارض مستقر تابخانه سنه نازل وخلق لکم ما فی الارض جمیعا
تنزل بی کرانه نائل اولدیلر محمود وتراق میدان حسن بیاندر نصب
دواق واغشتهٔ آدناس وآثام اولان سفلکان انامه تمهید مقدمهٔ
ماله من فواق ایلمشدر

تصل الذنوب الی الذنوب وترتجی درج الجنان بها وفوز العابد
ونسیت ان الله اخرج ادما منها الی الدنیا بذنب واحد

نثر حضرت آدم دار نعیمدن عروجه عازم وفرمان قضایه رضا
لازم اولدقده یمین ویسار توجه بسیار ایدوب امیدوار ایدی
که سمت سابقهٔ رحمتدن وفور فضل وعنایت ایله امداد
ونصرت وخلد خلدنه قطرات نیسان صفح وغفران ایله تحصیل نضرت

اوله

اوله هیچ برجا نبدن بارقهٔ عفوِ اِساءت اِضاءت ونشانهٔ قبول واجابت
اصابت اتمیوب ناچار عجز وانکسار ایله محنت سرای عالمه وضع قدم ایتدکده
مجرای لسانِ معجز بیانته نظم کریم بسم الله الرحمن الرحیم جریان
بولدی امین وحی والهام سالارِ زمرهٔ ماءمنا اولهٔ مقام آدم علیه
السلامی توقیف ودعامهٔ رجاسنی تشقیف ایدوب دیدی که یارب آدم
قصرنی قصورِ ندمی بنیاد وسنك ذاتِ کریمکی رحمن ورحیم اسمی ایله یاد
ایلدی سن اوانده که اول غوطه خورِ کرداب اوزاری شرطهٔ فضل مدرارك
ایله واصلِ کنار وقلب پرغمنه ابر عطا وکرمکی ادرار ایده سن عالم بالادن
صداء غم زدهٔ اکلدی که یا جبرائیل خروج آدمه مانع وعطاء قلیله حرسبند
وقانع اولمه که بنم فیضِ رحمتِ بی علتم عام وفضل ورأفت بی غایتم علی الدوام
در اکرحالا آدم وحوایه متعلق ومجرد آنلر حقنده متحقق اولورسه بر ایکی
نفسه حصر ارتضا اقتضا ایدر بصرِ انتباه ایله نگاه ایله که تنکنای دنیادن
ارتحال ورختِ اقامتی قرارگاهِ میعادِ معاده انتقال ایلدوکلرنده کندو
وجودِ کرامت مشحونلرینه وعدِ حصا وحدِ احصادن افزون نجباء اولادِ
افزون نجباء اولادِ شرف مقرونلرینه کمالِ تروتوالم شامل وسرکشتهٔ تیهِ حیرت
اولانلرك دخول جنت ایله مقصود وامنیت لری حاصل اولور حینِ خروج وهبوط
ده که عین آدم دن ماءِ ندم دمادم بنوع وبنوط اتمش ایدی دستنی دستِ حوایه
بیوندی وعلاقهٔ الفت وذلفی جیدِ وجودِ مجیدینه بند اتمش ایکی مقراض انقراض
ایله اول رابطهٔ اجتماع دخی انقطاع بولدی وبو رباعی نك مضمونِ محققی ماصدق
اولدی رباعی ای مائل راحت غم ایله همراه اول ذوق ایله من بعد قرین آه اول
ای جامع هر صفت وصالی بلدوك هجران المندن دمبدم آکاه اول

نثر فرقت نعیم جنان ایله اغاز ذکریه وصیاح وحرقت آرزوی جنان ایله ابراز
ناله ونیاح ایدوب سرندیبه ایله وادیٔ سرندیبه هبوط واعمال رحلت وغربتی
حبوط ایلدی حضرت حوایه که جدهٔ نوع بشردر ساحل جدّه ده مقرّ مقرّ ونصیبی
نصب مضاعف والم مکرّر اولدی

نظم

نه قاصدی که پیامی نیزد یار برد نه محرمی که سلامی بدان دیار برد

نثر منبع دل ادم دن هردم زلال حسرت دار القرار تمتع وانفجار ایلسه
عالمه وبیهوش وعجایب تکالیف ایله واله ومدهوش اولوردی لاجرم جانب
مهیمن جلیل دن حضرت جبرئیل مجالست ومؤانست آدم ایله مأمور اولدی حضرت
ابو البشر کاشانهٔ درونی مغبری طوارق اخوان وبوائق ایله مغمور واعشو
ایکی نوسبب ایله فی الجمله آهل ومعمور اولدی والحاصل آدم وحوا بربرندن
مهجور وجدا اوچیوز سال علی الاتصال شدت ونقمت چکدیلر وزمین انابت
وندامته دانهٔ سرشک حسرت اکدیلر برکون حضرت آدم حضور جبرئیلده
بکاء طویل ونحیب وعویل ایدوب آن فوات الوفاة اشدّ علی الحی من الوفات
وفقی اوزره نقمت فرقتی بثّ واظهار وحوادث استنبا واستخبار ایلدی
ناموس اکبر اظهارِ مضمر ومضارِ بیان ده خیل مقالی مضمر ایدوب دیدی که
حوا ساحل دریای هند ده مبتلای غربت واستیحاش وکان دیدهٔ خون
چکانندن کوهر پاش اولوب هرکون التیاء محنت وشغب وارتیاع محبت
وسغب ایله کریان وهرشب آرزوی مشاهدهٔ جمال وتوقع لطیف وخیال
ایله ناعس وکریان درحضرت آدمه اول خبرك استماعندن غشیت وارتیاع
حاصل وآفتاب دیدهٔ جهانتابنه سحاب مظلم خواب حائل اولوب شهود تعاقب
خیال وسیر تماثیل عالم مثال ایدرایکن

نظم

اشغلت

اشتغلت قلبی عن الدنیا ولذتها فانت والقلب شیٔ غیر مفترق
وما تتابعت الاجفان عن سنة الا وجدتك بین الجفن والحدق

نثر طبقی اوزره سنجبلی منام ده بوصورت ارتسام بولدی که سیف
بجرد ده سیف غمزهٔ حوادن دمع پردم دما دم تمتع وخوانِ یغمای نعماء
دنیادن نصیب اندوه وعنا ایله تمتع ایدوب ضجرت وکلال کمالن
بولمش وهران بوکلمات رقت بیان وردِ زبانی اولمش که یا حبیبی آدم
اجائع انت ام شبعان انائم انت ام یقظان الابس انت ام عریان
حضرتِ آدم صدد جواب ده ایکی خواب دن بیدار وحضرت حوا منصهٔ
رؤیت دن غیبوبت ایله جان عزیزندن بیزار اولوب واقعهٔ باقعه
یاد وآغازِ کثریه وفریاد ایلدی اول نشیج ملالت پسیج دن وجودِ جبریله
اضطراب وبوحالتِ پرملالت دن اکتئاب واکتراب دوشوب دیدی
که یا ادم بونه شورش وغم درمعلم دبستانِ وعلم صورت واقعهٔ فاقعه
بلا تغییر تعبیر ایتدکده حضرتِ جبریل بوامر متعسر دن متأثر اولوب حضرت
ابوالبشری قرب یسر ولبشر ایله تسلیه وسقف بلند امیدینی دعامهٔ غیاث
ونوید ایله تعلیه ایلدی بوروایت رسیدهٔ رتبهٔ صحت درکه حضرت
آدمك هنگام توبه واستغفارده دایما کاری حضرتِ رسول انام
علیه الصلاة والسلام نامِ یا احتراملرنه توسل ووسیلهٔ اتیله
آل اصالت مآل نرى ایله ابتغا وتوصل ایدی برکون وراء سرادق
کبریادن ع بی حروف وندا صدا کلدی نثر که یا ادم حریم حرم
قرب واممده حرمتِ محرمیتِ خاتم انبیا وافضل امم دن تحصیل الطاف
وآنك زلفت وافضلیتی کیمدن استماع ایلدوك که صفحِ جرائم وآثامه نك

مُفیض الانامِ ایله استشفاع واسواء ماسِوایی آنك اسم اسما سی ایله استد
فاع ایدرسن حضرتِ آدم عجز وندم وجزع وسدم ایله دیدی که یارب
حضرتِ محمدك نام مُمجّدینی ساقِ عرش برین وطباق فردوس کزینده مکتوب
وشرفِ جوارِ اسم بُزرگوارُوکه مقرون ومصحوب کوردم لاجرم رفع ارتیاب
وگمان وتحصیلِ درك وایقان ایلدم که وجود شریفی افضل ارباب شرائع
ونام لطیفی غفرانِ مقحماتِ عصیانه اقوای وسائل واقوام ذرایع اولمه

نظم خوانندهٔ این خطِ کهن سال زین گونه نمود صورتِ حال

نثر که حضرتِ آدم مأمن انابته شتابان واقتابِ فتاب علیه مفارق
علیه سنه تابان اولوب شمل حالی ملتئم وامر کاروباری متسق ومنتظم
اولدقدن صکره حضرت حوایکی بردفعه حامل وهر بریندن برفرزندِ ارجمند ودخترِ
دلفریب سرمنزلِ وجودُه داخل اولوب بطن اوّل ده اولان ذکر توامین
بی ریب ومین بطن ثانی ده اولان دختر سعد اختره تزویج واُنثای
بطن اوّل ذکر بطن ثانی نك خلعتِ زوجیتی ایله تدبیج اولنماق
شریعت آدم ده مُرخّص وبوحالت وخلّت اول ملّته مختصّ اولماغیله
اکبرِ اولادِ احلاد ندن اولان قابیله توأمِ هابیل اولان لیوذانصیب
ومقصوم وهابیله همزادِ قابیل اولان اقلیمیا نك عقدی مقدّر
ومرسوم اولماغین هابیل بی قال وقیل قسمتِ عادلهٔ شرعه راضی
اولدیغاما اقلیمیا اقلیم حسن وجمالده واصل حدِّ کمال اولمغین قابیل
آنك تحصیلنه متقاضی اولدی بالاخره واتل علیهم نبأ بنی ادم اذ قرّبا
قربانًا فحواسی اوزره قصدِ قربان ایچون تقدیم قربان ایلدیلرهابیل
اُنعامِ ملك جلیلی مراعی وانعام واَغنامی راعی اولماغین برغنم سمین

وکوسفند

وکوسفندِ ثمین احضار ایلدی وکلا التقدیرین اِتباعِ امرِ قضایی ضمیم
دلنده اِضمار ایلدی لکن قابیل ناقابلی صنعتنده کافر وجلبابِ باطل
ایله وَجهِ حقی ساتر اولماغین برمقدار خوشهٔ بی اعتبار ایله جای اختیار
ده قرار ایلدی اما امارتِ حرمان بدید و نمایانِ اولدوغی تقدیر جه
مخالفته اصرارین اِسرار ایلدی لاجرم طرفِ اسمانذن برآتش بی دُخان
نزول وهابیل باقربانك قربانی فتقبّل من احدهما ولم یتقبّل من الآخر
کلامِ مُعتبری اوزره قبولِ ایلدی قابیل تعیینِ حقه قائل اولمایوب
نَخلِ عنادی بَاسِق ومظهرِ شقاونکال اولان اصحاب شماله پیشوا و
سابق اولدی اگرچه حضرت آدم فابیله نصح وپندینی تعمیم ایلدی لکن
مقیّد ومفید ودوی امیدی سفید اولمایوب بُرادر شقیقنك
قتلنی تصمیم ایلدی والدینه عاق وطاقتِ طاعتی طاق اولوب انشقاق
انتهاض وفرصته انتهاز ایلدی تاکه حضرت آدم عزیمتِ زیارتِ حَرَم ایدوب
قابیل که شرِّ معشَر وقبیل ایدی شقاوت ازلیه حسبی ایله کندویی اصحاب مَشأمه
یه والی وسَرخیل هؤلاءِ فی النار ولا اُبالی ایدوب هابیل برشبِ پُرتها ویل ده
خواب نوشین راحته نائل ولیسترنرم یارا قدَّ اللیل مسروراً بأوّله
ده ناعِس ونائم ایکن قابیل فرق هابیله برسنك ضخم ایله زخم اوردوب
فطوعت له نفسه قتلَ اخیه سیاست کاهنده سَیّئهٔ سفك دمایه اوّلُ
من وضع وابن بجدهٔ بحدثِ شرور وبدع اولدی بین الشهداء اعزِ اخوانی
سرخ رُو وعند السعداء کندویی خجلت زده وسرفرُو ایدوب ساهره محدثه
سَرای ثراده ابتداظهور ایدن مفاسد وشرور مصدَر وابو الفتح بُستی نك
من ذا الذی رکب الفساد فسادا قولنه مظهَر اولدی اخر الامر

دلالتِ غرابِ ایله زیرِ ترابِ ده مانندِ کنجِ قارونِ مقبور و مَدفونِ و
قابیلِ بدسگالك حالی مصراع هرکرا رهبرش غراب بود نثر مدلول غریبنه
ملابس و مقرونِ اولدی
چونکه قابیله دلیلِ اولدی غرابِ ایلدی آنی کوروب استغرابِ
عاقله بونده اولوپ دور مَبحث بعث الله غرابًا یبحَث
حضرتِ آدم زیارتِ حَرَمِ محترَم دن عَودَت و اولاد و اَحفادِ بی اعتقادینی
دعوتِ ایلدی کده جمله سی سلك خذمتده معقودِ اما هابیل مفقودِ اولدوغنه
مضطربِ و نوائرِ توا تر محنتی افروخته و مُلتَهِبِ اولوب بعده فضاءِ فسیح
الارجاءِ رؤیاده سَیرِ سِیَرِ احوال عالم و مُطالعهءِ سوَرِ صُوَرِ لوح و قلم
ایدرکن کوردی که هابیل محزونِ میانِ خاك و خونِ ده غلطانِ و ندبهءِ
جانکاهِ وا اَبَتاهُ وا مصیبتاه ایله فریاد کُنانِ در نظم
آناکه برین رَحیل کاهند دستان زنِ وا مصیبتاهند نثر حضرتِ
آدم بیدارِ و جبریل امینِ دن جویندهءِ اخبارِ اولدوقده نظم مصراع
وطیبُ ترابِ القبرِ نمّ علی القبرِ نثر دفن هابیله دلیلِ اولدی حضرتِ
آدم اول لحدِ مغفرتِ مکانِ دن که روضة من ریاض الجنانِ ایدی رفعِ
ترابِ ایله دفعِ ارتیابِ ایدوب کوردی که هابیلك والهءِ روانی منصبِ
ضبطِ جثمانِ دن مَعزولِ و تکاودِ تینِ کامِ حیاتی پای بندِ اَجَل و مَماتِ
ایله معقولِ اولوبِ مصنوعِ یدِ قدرتِ اولان لهجتِ بابهجتی مُتَأَفِّنِ و طیبِ
زیبِ دلفریبی متغیّرِ و متعفّنِ اولمش لاجرم حضرتِ آدمك منزلِ دلنه
عبرتِ حالِ هابیل عُبُورِ و عثرتِ کارِ قابیله عثورِ اتمکله کُلبُنِ راحتی
تُندبادِ نقمتِ ایله هَشیمِ روزِ دولتی مانندِ شامِ محنتِ بهیمِ اولوب

سفیر صفیری شش جهاتِ هفت اقلیمه بوعذابِ الیمی مخبر و فریاد فریادی

مواليدِ ثلاثهٔ چار ارکانه مستفیض و منتشی اولدی

بکی السماءُ وضجّ الارض وانکدرت ... زهرُ النجوم وطاشت نفسُ الفرقدِ

عینُ المکارم والعلیاءِ باکیهً ... فی ذا المصاب وقلبُ الدهر ذو حرقِ

جاشت بحورُ هموم الدهر زاخرهً ... وآذنت سفنُ الآمال بالغرقِ

نثر بنجه شهور و اعوام اقتحام شدائد و الام ایله عروهٔ آسایش

و آرامی انفصام و زجاج خاطر نازك مزاجی فهرِ قهر و ارتجاج ایله انکسار

و انقصام بولوب لسانِ سرمایی ده نظم مرائیٔ رقیقه المعانی ایله مسلّی

و رضاءِ دواعیٔ قضایه متدلّی اولدی نظم

کوینده ءِ این کهن فسانه ... زین کونه سرایدین ترانه نثر که افطارِ

زمین ده اولان جمله بکائینك اجرا و همع ایلد کاری دمع بریز جمع

اولسه حضرتِ یعقوبك چشمهٔ چشمه اضافت ایله کمتر و دون و بکاءِ

خلقِ عالم کریهءِ کربت فزای یعقوبه منضم اولسه سرشك جهان آشوبِ

ایوب زیاده وافزون دد و بو جمله نك کمیت و مقداری تضعیف و تکرار

اولنسه کریهٔ و نوحهٔ نوح جزیل و بحارِ دموع سابقه باسرها بکاءِ دما دم

حضرتِ آدم قاتنده اقل من القلیل در بو حالِ باهول ایله بنجه زمان

حول ایتدکدن صکره حضرتِ آدم لجهءِ مسافرت ده عوم و سیر سریذیبه

قصد و روم ایتمش ایکن عالم یا لادن منشور الهام و ایحا کلدی که اولادکِ

ایمنِ یموده قبیل نا قابل قابیل آتش پرستت و شراب تحلیلِ محرمات ایله بدمست

اولمشلر در آنلرك مناتبِ کیاههٔ کفر و کناه اولان خواطر وسواس پناه لرندن

چرکِ شرکی ازاله و کلزار خاللرینه نهرِ دعوتی اجرا و اساله ایچون اولدیاه

توجّه وعزیمت وکم کشتکانِ تیهِ ضلالتی کعبهٔ هدایته ارشاد ودلالت
ایده حضرتِ آدم خدمتِ مأمورِ بهایه سعی بی نهایه ایدوب شول فرقه نك
که جبینِ حالتی اسارِ اقبال ایله موسوم ایدی والدِ بزرگوار لرینه انقیاد
ایلدیلر واول زمره نك که پیشانی ءِ کارلرینه نشانهٔ ادبار مرسوم ایدی
مزلقهٔ انکار ده لجج وعناد ایلدیلر حضرت آدمك کروهِ پرستم بدشیمه اظهار
ایلدوکی معجزاتِ کبارا قطارا مطارکبی بیجد وشمار در جمله دن بری بر سنك
خارا وصخرهٔ صمّادن یی تسویف واِرجا آبِ ناب اِجرا ایلدی واول ضوالجی
ونجاده بره دوحهٔ بالایه اشارت ایلدی فی الحال خاکی چاك ایدرك
دعوتنه اجابت ایلدی ودست مبارکنده بر مقدار نمك وار ایدی قولِ
ملیح ولفظ صریح ایله صدق رسالتنه شهادت ایلدی برکون اثناءِ
طبخ طعام وبادهٔ قلّت هیزم وحطب باعث اندوه وعطب اولمش
ایکی حضرتِ آدم اَصنافِ اضیافنی اول نادیهٔ نداده آج امدی ودستِ کرم
کهبِ اتشه ایلاج ایدوب بالتمام طبخ طعام اولنجه اخراج امدی ودست
نشانی اولان اشجار طوبی نشان فی الحال قدرتِ ذی الجلال ایله برومند
وبرك آور وطرفة العین ده مثمر وبارور اولوب فصلِ بربیع ربیع ایله
معلّل اولمازایدی وبحرِ ژرف وسیلاب شگرف دن بی احتراز اجتیاز ایدوب
پای دریا پیماسی مبلّل اولمازدی زمان عدالت ضمانده نزهت سرای
عالم فضای حرم کبی آباد ان وخرّم اولوب غرائبِ رغائبِ دنیا بی نهایه
وعدّ اولمش ایدی وآخرِ عمر شریفنده تناسلِ اعقاب واحفادی فرق
بیك عدد اولمش ایدی چونکه عمرِ حضرتِ آدم بالتمام والکمال هزار سالهٔ
اتصال بولدی رمضِ غلبهٔ مرض ایله چشم حسرت چشمندن اسالهٔ

معجزات حضرت آدم
صلوات الله علی نبینا وعلیه

دمع واولاد واحفاد ینی دعوت وجمع ایدوب حضرت شیثی ولی عهد
ووالی ووصی مختار اتمکله پایهٔ اقتدارینی بلند وعالی ایلدی نظم رباعی

تاکی فلکِ کژرو جهان میکردی روزان وشبان براین وان میکردی
خاک آدم کشت وآدمی خاک شدند درد ورتو وتو همچنان میکردی

جبرئیل امین برجوق ملائکهٔ مقربین ایله کلوب مهمات تکفینی احضار
ایلدیلر وحضورِ آدمده ثابت قدم اولوب انتظار نزع واحتضار
ایلدیلر بو اثناده سکنه عالم بالا تسبیح وتحمید وتهلیل وتمجید ایله اشتغال
وروح حضرت آدم علیه السلام ریاض دار السلامه انتقال ایدوب حضرت
جبریل امین امر تجهیز وتکفینی اتمام وحضرت شیثی اولجسدِ مسجود
اوزرینه صلاته امام ایلدی علیه افضل الصلوة واکمل التسلیم وهب علی
رمسِهِ نسیم التسنیم

ادراک تن ای حکیم چندان مهراس برخیز زخوابِ جهل وبنگر تقیاس
بیم توزِ وهمست وکژدم این مرگ پیوستنِ عقلست وبریدن زِ حواس

الآیة السادس عشر

هر کیمکه اوله مسند عزت ده مکین منزلکهٔ عاقبتا اولور زیر زمین
کور قومِ ثمود نیلدی کبر وغرور اذ قیل لهم تمتعوا حتی حین
دندانه کشای قفل این راز زین گونه درسخن کند باز
که اقتراح قومِ ثمود ایله ناقهٔ غرائب نمود وراء غیب هویتدن
عرضِ عارض وطلعت ایلدکده حضرت صالحه الهام وایحا وعالم بالادن
اشارت وایما اولدی که چونکه اقتراح قوم بدسگال استحداثِ ناقهٔ
کو تمثال ایلدی اول کروه لئامه تصریح واعلام ایله که فضاء حیاتِ

دُودْ كُذَارْدَه مقدارِ مَكْث وقرارلری وجود ناقه یه مربوط واهل جهلك
مهلِ سَهْلی مخالفتِ فرمانه مشروط درشویله که اول قوم دُوسیاه ناقةُ اللهِ
عَقْر وعتل یاخود عَقْر وقتل ایلیه لر اقتراب حُسْبان وعذابِ عَذیم الارتیاب
درحضرت صالح میدان مواعظ ونصائح ده وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فیأخذکم
عذابُ یومٍ عظیمٍ نصّ کریمی اوزره واقع حالی ایذان قوم ناپسند فعالك
ایلدکده ایمانِ شداد وغلاظ وتنکنای حَلَفِ خُلَف نماده الظاظ ایلدیلر
که بونافهٔ برد بار خِطام آزاری اِجاله وسیاطِ اضراری اِحاله واصل
حَدِّ استحاله درحضرتِ صالح اول کروهِ طالحه کشفِ سرّ قدر وکأسِ مُصَفّاً
قضادن ازاله دُردیٔ کدَر ایدوب دیدکه مقتضای تقدیر ربانی ومستدعای
انظار دور آسمانی بودرکه قصد شتر شیر صولت ایدن شوم بی دولتك
تنکنای کُمُون نقمت نموندن سرمنزل عالمِ محنت لزومنه قدومی امرِ حق
وامر مذکورك ظهوری بودرکه شهرده محقق درقومِ ثمود انارهٔ مَشاعِل
عُهُود ایلدیلوکه اول شهرده مشرق ولادت دن طلوع ومطلع فطرت
دن شروق وتلوع ایدن هر طفلِ رَضیع اکر اصیل واکر وضیع اهلاك
واعدام وشُتُرِ دافعُ البلایی حفظ واِکتلاده حَسَبَ الوُسْع سعی و
اقدام اولونه اتّفاقا ماهِ مذکورده طقوز وکدِ ذکور مَضیقِ کَتْمِ عَدَم
دن مُسافِر تابخانهٔ عالم اولوب جمله سنی اِدخال بابِ تباب ولامَرَدّ
لِقَضائِه ولا مُعَقِّبَ لحکمه فحوای بی اشتباهنه عدم اِنتباه ایله اول
اطفالِ بی گناهی غرقِ تَیّارِ تبار ایلدیلر ناگاه نامی سالِف بر ناخَلَفِ
خالف که مُدّتِ عُمرنده عدم رُؤیتِ فرزند ایله مأیوس ومألوس
وآرزوی عَقِب دلبند ایله عقلی مسلوب ومسلوس ایکن سوالِف احوال

وابنا

وانبا اثناسنده برمولودنا مسعودی داخل معموده وجوداولمغله
يدرِ ومادرِ قلوب غلف ايله اختيارِ عذر وخلف ايدوب جلفِ
ناخلف لوني صيانت وجنايت خيانت ايله ترك لازمهٔ ديانت
ايلديلر ولادت وكدِ الدّ ايله بكدِ خلد لونيه خورشيدِ اميد سطوع
ومسلكِ حفظ وكلاءتنه سلوك وطلوع ايدوب تنزل السماء
فحواسي اوزره نامِ بااستقذارني قذار ايلديلر اكثر مؤنث خنك
نقل صحت قرينلري اوزره نامي حسان برشخصِ قباحت رسان ايله زوجهٔ
سالف البيان سفاح وعنث والمراة السليطة حيّة تسعى مادامت
حية تسعى فحواسي اوزره كندويي سزاوار نفرين ولعنت ايلدي اگرچه
قذارِ بابلادتك ولادتي الولدُ للفراش كلام حكمة پاشي اوزره قرائن
سالفِ ده واقع وشخصِ سالفك وليد بليدي اولماق اوزره شائع
وذائع درّاما في الحقيقه ولدِ غيّه وخباثتِ فطرتده مانندِ عقرب و
حيّه اولدوغي زبان زدِ سكنهٔ ديار ومعلوم شرار وخيار ايدي
اول بدبخت اولماغله زمانِ يسيرغير كثيرده بالغ حدِّ كبر ومصداقِ
انها لاحدى الكبر اولدي فراست وفراست ده اترابِ وهمبازلوندن
فائق وممتاز وحمايت فنّ رمايت ده مصيب وحكم اندازِ اولوب
هروقت بامقت كه قتل اولاد ايله حريق الاكباد اولان كروهِ اندوه
اثره مرور وكذر ايلسه بيلهٔ كيد وحيله سنى طبقِ طبق مراد ده تزيين
وانطفاءِ شموع ابنا ايله آنلرى تعيير وتهجين اتمكله اول كروهِ نامقبوله
كه كردنِ حالرينه طوقِ مفتول وحاصلِ عمرِ بي طائللرى مقتول ايدي
كمالِ فزع وانفعال ايله رفع ئامت وتكثيرِ سوادِ پشيمانى وندامت

ایدلو ایدی مرورِ سنین وشهورِ ایله یادِ جراحت فرزندی ساعدِ جهل
پرکزندلرینه تسوّر وحضرت صالحی باعثِ هلاکِ اولاد وجوائح تصوّر
ایدوب اول ذاتِ پاکك اعدام وهلاکنه قصد ومیل وحبِ خبّی مکّال
مکیدت ونکال ایله وزن وکیل ایلدیلر هرچند که مرشدِ عقلِ ناصح
جانب حضرتِ صالح دن کاه
وحملتنی ذنبِ امرئ وترکته کذی العرّ یکوی غیره وهو راتع
فحی اسنی تقریرِ وانها وکاه
غیری جنی وانا المعاقب فیکم فکانّنی سبّابة المتندّم
معنا سنی افاده وابنا ایدر ایدی دیدهٔ پایان بین لری سبلِ خبل
وکین ایله علیل ورهگذار اکلری سیلِ اشراك ایله مسدود السبیل
اولمغین اول مدهوشی لرك سامعهٔ هوشی لرنده صداءِ نصح جایکیر وهیچ
برینك داءِ عضالِ ضلالی لری دارویند ایله شفا پذیر اولمیوب قضای
سینه ده رایت حقدِ دیرینه یی افراشته وقضیم صدر لرینه رقم
تعصّب وعذری نکاشته ایلدیلر اول اکوادِ قتیلُ الاولاد که طقوز
نفرینِ ظفر ایدیلو عجز وخفر ایله اختیارِ سفر ایدوب میانِ قوم دن
خروج وبر غارِ تاره دخول وولوج ایلدیلر وزندِ آرایی بو وجهله
ایرا ودمتِ همتی بو رسمله ابرا ایلدیلر که نصفُ اللیل ومیانهٔ شب
پر ویل ده خوابگاهِ حضرتِ صالحه اقتحام وذاتِ رسالت اتسامنی
عرضهٔ حسامِ منیّه وسام ایدوب فلتة اغار وشبیخون واول بر
کزیدهٔ حی بیچونی اغشتهٔ خاك وخون ایدن لرزهی قوم کج نهادِ بد اعتقاد
که شبکهٔ پردهٔ عناکب ایله قاق نشین بلند مراتب آرزوی صید و

تسخیر و بازوی بی نیروی خُلِقَ الانسانُ ضعیفًا ایله قدرت نی نهایتِ
قضا قصدِ تغییر اولنه

آنرا که خدا نگاه دارد ورسنگ ز آسمان ببارد
حاشا که بدو رسد گزندی وآشفته شود ز نا پسندی

نثر سقف وجدارِ غار ساقط و مَهدوم و اولکثر اهان بی باك
زیرِ مَغاكِ هلاك ده نابدید و معدوم اولوب کرفتارِ سرپنجهٔ مالك
وخُفرهٔ سعیر ده بائر و هالك اولدیلر چونکه قوم مستحقّ اللّوم مُطّلع
امر لازم الاعتبار و هامّهٔ عامّهٔ اشرار شدّخ و شقّ و اَشلا و اعضالری
رَضخ و دَقّ اولد و غندن خبر دار اولدیلر سیاهابهٔ شقاوتِ ازلیه لری
نبوُع و نُبوط و هوای هَوای نفسه سُقوط و هبوط ایدوب عَقرِ ناقهٔ
قوی الطّاقه یه نفیرِ عام و مساندِ تلبیس ابلیسه اِدّعاءِ اِدّعام ایلدیلر
بو کلامِ مجمّلك مفصّلی بودر که میانِ قومِ پرستیزه ده عَنیزهٔ نام برعجوزه
فرجام وارایدی که بَنین نازك بنان ایله شهیر و اسبابِ ثَروَتِ ولیساری
کثیر ایدی ناقهٔ سبك سار خلیعُ العذار تناوُلِ کیاه و آب و مُزاحمهٔ مواشی
و دَوابّ ایدوکندن اِضمار حقد و کین و نفسِ سبك سرنده قصدِ آزار و
ضرری تمکین ایتمش ایدی کذلك میان فریقِ هوالك ده نامی صَدوف
برزَنِ صَدوف وارایدی که غایت خوب و مالدار ایدی و اهلِ غنا و یسار
ایدی شوهری کوهرِ هدایته نائل و مأمَنِ دینِ صالحه آئب و آئل اولوب
همسَرِ باشرینك اسبابِ مُکنت و اقتدارندن برمقدارینی راه مهامِّ
اهلِ اسلامه بذل و نثار ایلدوکنه مذکوره صَندوق تحصیلِ شعور و وقوف
ایتدکده کمال سلاطت و وقاحتندن زَوجندن نُشوز و تحرُّف و بَوادیء

وجه اموالنی حوز و تصرف ایلیوب بو سبب ایله حضرت صالحه سینهٔ بی
سکینه سنده اضمار کید و کینه اتمش ایدی اول ایکی زن بد سرشت کردار
زشت ایله ترک خوف و خشیت و استعمال مکر و خیال ایله تحصیل خباط
و غشیت ایدوب کار آزا ایله لبیس تلبیسنی قرض و فساق اهل شقاوتی
مقابلهٔ عقرناقهٔ دنفسی بد فرمالرینی عرض ایلدیلر بو اثناده نامحجاب
بر مستحق تباب مجمع قوم پر شرور دن مضی و مرور ایدوب اولا صدوف
بد کار عقرناقهٔ بردباری اکا تکلیف و متاع وصلتنی اول امرك تمشیتنه
توقیف ایلدکده حباب کی کندویی بی تاب و بو کار خطیر و دشوار دن
احتراز و اجتناب ایلدی آخی کار رؤسا دفجار رایله رایت موافقت لوای خافق
و قرعهٔ اختیار لری مصدع و قدار نامنه موافق اولمغیله مجلس انسه
احضار و مکنون سر مکتوملرینی اول ایکی شوم غشوم اظهار ایلدیلر
صدوف که طریق توفیق دن انصراف و صدوق اتمش ایدی مهیج فتنه و هرج
اولان مصدع بن مفرجه عقدهٔ وعدهٔ وصالنی توثیق و مهرنی قتل ناقهٔ
هدایت بهرهٔ تعلیق ایلدی و عنیزهٔ دخی نیزهٔ مکر و خداعی تبوئه و قدار
یراقداری منزل اسماع اطماع ده تبوئهٔ ایدوب احسن بناتنك عقدینی
عقر ناقه یه تشریط و اول مکار فتنه جویی حفرهٔ آزو آرزویه توریط
ایلدوکدن صکره عجالهٔ الوقت بذل نزلی وافر و ایثار نقود و جواهر ایلدی

ع وعدها شان کرد و پشین هم بداد نثر اول ایکی غر غافل مصراع
و من طلب الحسناء لم یغلها المهر نثر ایله طرف مفرویه مائل و نوعروس
حقیقت ایله ملاقی اولماد و قلر ندن ع وقد تبلی المليحة بالطلاق
نثر دن ذاهل اولوب مجموع قوم کمراهی عقرناقهٔ اللهٔ اضل و بو غریبت

قاسد

فاسدہ یہ جملہ سنی اِرضا ایتدکدن صکره وکان فی المدینة تسعة رَهْطٍ یفسدون
فی الارض ولا یصلحون مضمونی اوزره اشرار بدنهاد دون طقوز نفر اهل فساد
کندولرینه همراه ومرصد مکیدت ده انتهازِ فرصة نگاه ایلدیلر بر روز محنت
فروزده، که شُتّرِ غرابت نما مشغول شرب ما ایدی ابتدا مِصدَع اسباب فتن
وخُدَع پرداخته وجَانِبِ ناقه یه برتیر قوی تأثیر انداخته ایدوب پای
بادیه پیما سنی جرح وعصب صعبنی نشانهء نیزك ادیت وقرح ایلدی
ایلدکده قذارنی جذارکه ازرق چشم وکوتاه بالا ومنبع فتنه وبلا ایدی
عشیقهء نازك اندامی اثناء کلام ده کمال غنج ودلال ایله عَرضِ رُخسار
وجمال ایلدوکده قذار خلیع العذار مسلوب الاختیار وحریف عشق پروانهء
ناپروا یه یار اولدی وحیازت سَبَقِ سَتَبَق غلبهء مُوالاة وعدم مُبالاتی
اقتضا وبر شمشیر آتش تأثیری سَل وانتضا ایدوب اول اشقر مستحق السقر
مقتضای فنا دواصاحبهم فتعاطی فعقر ایله ناقهء کثیرة البرکاتی عقر
وعظامِ پای عظیمنی تیغ عذر بی دریغ ایله وقوایلدی بعده اول طقوز
نفر اشرارِ بی خفر یکوانِ بغی وطغیانی کنج وشترِ الهی بی ذبح ایدوب
جنودِ قنائل ثمود لحم وشحمنی آنی ده شترِ قربانی کبی یغما وانتهاب وعلی
طریق المناوبة مناهبه واستلاب ایلدیلر بچهء ناقه بو حالت مالا طاقه دن
تجبیب ونفار وقمّهء قلّهء جبله هرب وفرار ایدوب بوامرِ کالح معلومِ حضرتِ
صالح اولدوقده بجمع وفده حفد وشتاب وآغاز سرزنش وعتاب ایلدی
اول قوم شقاوت رقوم اولا الشریف من اذا غیب عنه عیب واذا ایب هیب
فحواسی اوزره تمهیدِ مقدمهء عُذر بعده فعقروا فاصبحوا نادمین نظم مبینی
اوزره اِنتاج نتیجهء نُذُر ایدوب اول خطاء باعث العقاب بابا سِتَصوابدن

بیرون وخلافِ رضا لرینه ملابس ومقرون اولدوغنی إفاده. وَرُبَّ قَوْمٍ
یلونکم حِبالاً وَلایألونکم خَبالاً معنیسنی تکریر واعاده. ایلدیلر سُعَداءِ قَوْمِ
صالح که مِصداقِ وَلایَنالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَیْلاً اِلّا کُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صالِحٌ ایلدیلر
قومِ ثمودِی عذابِ موعودون اِرادهٔ خلاص وانملاس واول رسولِ مقبولك
دعاءِ مُتیقّن الحصولنی رجا والتماس ایلدیلر حضرتِ صالح اُول آلوده کانِ
مشاین وفضائحه نشر کلماتِ جامعه وقُرطهٔ پندِ ذکرامندی آویزهٔ لحمهٔ
سامعه ایدوب دیدی که اکر بچّهٔ شُتُرِ بی گناه داخلِ قومِ غوایت پناه اولوب
برکتِ قدومِ میمنت لزومی محتمل درکه عُقدهٔ عِقابی حلّ ایده وفودِ ثمود عَقیب
شُتُر بچّه یه دوان ومداخل ومنافذ کوه فلك شکوهه روان اولدقلرنده
قدرهٔ مهیمن حکیم ایله اول طودِ شامخ وعظیم برمرتبه بلند وزبر وباذخ
وبرتر اولدی که شاهبازِ وهم وخیالك پرّ وبالی پایهٔ زیرینده درمانده
وحصیر ونسر طائرِ افلاك ذِروهٔ شاهقِ ادراکنه مِصداقِ یَنقَلِبْ اِلَیْكَ
الْبَصَرُ خاسِئاً وَهُوَ حَسِیرٌ اولدی

کرنشان خواهید از من زین وعید کرّهٔ ناقه یَسُوی که دوید
کرتوانیدش کرفتن چارهٔ هست ورنی خود مُرغ امید از دام جَست

نثر فصیلِ فیل مانند شناخیبِ کوه بلند دن نظر وجانب حضرت صالحه
توجیه شعاع بَصَرایتدکده عَبَراتِ ندم مُوعِی سَیَلان وهموع وادهاش جموع
ایدوب صوت اعلا ورفع عقیرهٔ صدا ایله تکلّم واوج دفعه یاصالح
وا اُمّاه لفظِ جانکاهی ایله فریاد وتظلّم ایلدی بعده اول کوهِ سماتمادِ
اولان صخرهٔ صمّا متفتّق وهضبهٔ شمّا منفلق اولماغین اول قریع بریع
وسلیل جلیل داخلِ شَعبِ صَعبا ولوبِ عُیونِ ناس دن غائب ومَطمُورهٔ

عدمهٔ راجع وآئب اولدی **نظم** کس نتانشت اندران کرمه رسید
رفت در کهسارها شد ناپدید کفت دیدیت ان قضا مبرم شدست
صورت اومید راکردن زدست کرهٔ ناقه چه باشد خاطرش
که بجا آرید ز احسان وبرش کر بجا آید دلش رسیتد ازان
ورنه نومیدیت وساعدها کران **نثر** حضرت صالح نصائح فصائح ایله
معتاد کسب عدات اولان قوم عدانی بالعشی والغداة تحذیر وترهیب
وعذاب قریب ایله تخویف وترعیب ایدوب دیدیکه تمتعوا فی داركم
ثلثه ایام ذلك وعد غیر مکذوب نصّ تلاوت مصوبی اوزره هر
صیحهٔ یرکون معین ویوم رابعده نزول عذاب واقع امر مستبقی در **نظم**
کفت صالح هنکه کردید ایدا سد بعد سه روز از خدا نقمت رسد
نثر اول فریق بی توفیق فقروا الناقة وعتوا عن امر ربهم فحواسی اوزره
دریای جرم وکناهده شناه وعقر ناقه قلب تباه ضلالت پناه لرینی
سیاه ایدوب استبطاء حسان وعذاب ویا صالح ائتنا بما
تعدنا ان کنت من المرسلین نظم مبینی اوزره انکار تعقیب عقاب
ایلدیلر هرچندکه اول رسول سعادتمند یا قوم لم تستعجلون بالسیئة
قبل الحسنة لولا تستغفرون الله لعلکم ترحمون مضمونی
ابلاغ وحد امکاندن اولان قواطع حجت وبرهانی اسماع ایلدی
قوم غوایت نیوشك کوش بی هوشلرینه داخل وهیچ بری ماء من
تنبیهه واصل اولمایوب بلکه سبب ازدیاد فساد وباعث
اشتداد بیداد اولدی اخر الامر راز پوشیده بی تصرع وجعجعه
اندرخم سر مبهمی تسرع ایدوب دیدیکه اذا وقعت سهام القضا

نثرت حلق النثرة القضا اقتضا سحاوزده امر تحقق المضا بود رکه
علی الصباح فرمان فالق الاصباح ایله مجموع قوم بی حیا نك محیاسی
صفراء فاقع وبو حالت قربته الاستحاله لا محاله واقع اولوب
یوم تاینده رنك روی لری احمرقانی وطراوت رخسار لری غلبهٔ خسار
ایله بلکلیه فانی اولوب اوچنجی کونده کونهٔ عذاب نمونه لری اسود
فاحم وقسمهٔ نقمت سمه لرینه سواد وجه مزاحم اولوب روز چارمینده
که هنکام انقلاب زمان واضطراب زمینده کرفتار سخط جبار
وباسرهم داخل درکات دار البوار وبئس القرار اولورلر نظم

رنك روی جمله تان کردد دکر　　رنك رنك مختلف اندر نظر
روز اول روتیان چون زعفران　　در دوم روسرخ همچون ارغوان
در سوم کردد همه روها سیاه　　بعد ازان اندر رسد قهر آله

نثر چونکه حضرت صالح دن اثناء مواعظ ونصایحنده بو لفظ نادر
بادر اولدی اول طقوز نفر بدبخت بی ظفر که هر بری سبد آن خذلانده
غادر وسادر اندك صید کید واختبالی احتبال وقالوا تقاسموا
بالله لنبیتنه واهله ثم لنقولن لولیه ما شهدنا مهلك اهله وانا
لصادقون مضمونی اوزره قتل حضرت صالحده حوالی احتبال واختبالی
احتیال ایدوب بیت حضرت صالحده اختبا وقدومه شرف
لزومنده انتظار وارتبا ایلدوکلرنده فرمان مالك الممالك ایله برجوق
ملائکه اول عدد بی مدد ك سرباشلرینی سرتاسر مجرمجر ایله تراب
تبابه برابر ایدوب فحوای فانظر کیف کان عاقبة مکرهم انا دمرناهم
وقومهم اجمعین حسب حال خسارت قرین لری اولدکده حال حیرت

مائدن

مآلدن بقيهٔ قوم بد كردار خبردار اولدوقده حضرت صالحى قتل اشراوايله
اتهام ومسانداتك واسناده استنادى استيفا والتهام ايدوب
منزل شريفنه اسراع ورماح مكرى تسديد واشراع ايلدبلر حضرت صالحك
انساب سعادت انتسابى لبس اسلحه وادراع ايله مقام مقاومه ودفاعه
انتصاب واول عصابهٔ بى اصابته توجيه خطاب ايدوب ديديلركه
حضرت صالح اوح كوندن ضكره وعدهٔ نزول عذاب وحلول وعيد شديدكه
يوم رابعه اجتداب ايلدى اكر ووقوع باهولده صادق وسحاب موعده سى
كشترار وقوعده ثادق اولورسه مناسب حال وموافق عقل بى عقال
بودركه انك ادنيت واضرارندن تجاوز وملجمهٔ عناد واصرارندن تحاوز
ايدوب ازدياد سخط وغضبدن احتراز واسباب علم امتراى
امتزاز ايده سز اكر انقضاء عدت مدتدن ضكره خلاقى ظاهر وكذب
وفريبى بلامريه باهر اولورسه على ما يقتضيه الوقت مباشرت عقوبت
ومقت اولنه اولقوم دوزخ مصيرده بوحسن تقرير تاثير ايدوب
تاركك حدال ومراء ومضربه مثل رجع القهقرى اولديلر اولشب ظلماتى
سلب تب بيم تب ايله موعوك ودل پركين سنكينلرى هواى غمى ايله
منهوك اولوب مبانئ عيش ورندكانى نرى صدمات قدمدم عليهم
ربهم بذنبهم فسويها ايله ويران وهرى سركوب ولا يخاف
عقبيها ايله افتادهٔ دركات يزدان اولماق مقدماتى اشكار وظاهر
وهركس منظرهٔ انتظاردن حالى فرد ايه نكران وناظر اولدى

نظم

چوكيتى در روشتى باز كرد جهان بارى ديكر آغاز كرد

نثر كروه منذرين وقوم ضلالت قرينك رنك وروى بى فروغى

بروجهله مصفرا ولديكه كويا صفحهٔ رخ درخشانلرى خلوق وزعفران
ايله تطليه وبرقان علت يرقان ايله نارو عيد وانذاره تصليه اولنمش
ايدى تكرار اولمق بدكردارلر سالك حيك فساد وراكب جنك
عناد اولوب قتل حضرت صالحه قصد ومسكن هدايت لرو منه
هجوم ايله زرع انديشهٔ باطلى حصد ايلديلر حضرت صالح تعرب فخاردن
اكاه وخبردار اولدقده اشراف قوم اشراردن نقيل نام وابو هدب
ديمكله صاحب اشتهار نام اولان برشخص نامدار كه دارشرف مدارينه
التجا ودفع معرت مضرت لثام ايچون باب مكرمت انجامنه انتجا وانتجا
ايلدى عبدهٔ اصنام اولان عنده بدنام هجوم واقتحام وتشهير
شمشير انتقام ايدوب نقيل باوجودكه محمل انكار وحجوده اختيار
نقيل وبار كران حذلان ايله تحمل حمل ثقيل ايتمش ايدى حمايت حضرت
صالحه بذل مقدار مقدور وقوم ثمودى اول داردن دور ايدوب
ازالهٔ ضرو بليه واقامت عمل صالحه عقد عهد والية ايلدى اول
كروه ضلالت پژوه خاسر وخائب راجع وآئب اولوب پيرامن
قوم بى امنه رجاء برجا دائر وبالاى سرلرى اوزرينده طير طين طائر
اولدى ايكنجى كون كه يوم آذينه واهل ضلالت برور ملالت وموء مئنيه
يوم زينه ايدى واول قوم بور روز مزبورده عروبه اطلاق واول يوم
ميمنت بارده ابواب كاروبارى اغلاق ايدر لر ايدى اسافل ووجوهك
وجوهى مانند خون محمر ونزول عذاب موعود متيقن ومقرر اولماغله
ترك جدال ومريه واغاز تعجيب كريه ايدوب مجموع قوم بى امان الآن
قد مضى من الاجل يومان دير لر ايدى اوچنجى كون كه يوم سبت وقوم

ضالك صايف حالارنيه هنكام كتب دقوكبت ايدى اول بى فرهنك
لرك وجنات كلرنك لرى بروجهله سياه اولديكه كويا قطران وفيرايله
اندوده وظن باطلرى برمرتبه تباه اولديكه آيينهٔ اعتقادلرندن
زنك زنك عناد زدودهٔ اولدى نظم روز اوّل روى خود ديد ندزرد
نيز دند از نا اميدى آه سرد سرخ شد روى همه روز دوم
نوبت اوميد و توبه كشت كم شد سيه روز سيوم روى همه
حكم صالح راست شد بى ملحمه نثر حضرت صالح شب يكشنبه ترك
دار وحفيته وداع ديار ايدوب فلما جاء امرنا نجينا صالحا والذين
آمنوا معه برحمة منا معناسى اورزه رفاقت مؤمنين ايله عازم شهر
فلسطين اولدى لبث ضقت عنى فالبلاد فسيحه وحسبك عارا انى
عنك راحل صباح يوم احد كه شام حيات ساكنان لحد ايدى
قبول دعوت هدايتدن كوزد اولان اشقياء ثموده نقب جبال صم
دافع نزول عذاب ونقب صخور شم مانع حلول عقاب اولمايوب
ترك تجبر وتسخط ومرور صبر صبر ضرورى ايله نلطخ وتخبط ايتدكلرى
قطع نطعدن ترتيب كفن واعداد نعش ودمدفن ايلديلر مقام ثمانين
وباسده الباب وكمالى دغرور ملالدن كندولرينى ساهرهٔ ثرايه
اكباب ايدوب كاه طرف آسمانه نظر وكاه جانب زمينه نظر
ايدرلرايدى اذا اخذتك الرعازع لم ينفعك الوعازع ناكاه قدرت
باهرهٔ الهيه ايله وفى ثمود اذ قيل لهم تمتعوا حتى حين نظم مبينى اورزه
حين موعود واصل نهايت حدود اولدقده قائد فاخذهم العذاب
بيشواء قوم كذاب اولوب فعقروا عن امر ربهم فاخذتهم الصاعقة

وهم ينظرون مضمونی اوزره هنكام ضحی ده عالم بالادن برصيحه ء
صاعقه بار داخل اصفحهٔ اشرار اولديكه رجفهٔ فكانوا كهشيم المحتظر
ايله قلوب قوم منتظر مقلوع وهر برى صمصام انتقام ايله مقطوع
اولوب فاصبحوا فی دارهم جاثمين نظم مبينی اوزره زوايای منايا ده
معدوم وكانلم يغنوا فيها خواسی اوزره نام ونشانلری دخی نامعلوم
اولمغله صحائف حال عبرت قرين لرينه رقم ان فی ذلك لاية وماكان
اكثرهم مؤمنين ترقيم وترقين اولندی نظم الم تران الله لاريب غيره
يصب علی الكفار سوط عذاب نثر كعب الاحبار روايت واخبار
ايلمشدركه ملكا نام برزن باحتشام وار ايديكه ملكهٔ قوم ثمود و مالكهٔ
حشم نامعدود ايدی حضرت صالح مرجع خواص وعوام ومزدحم خلائق
وانام اولدوغندن عرق حسد ورشكی نابض وعقد متنی ناكث
ونافض اولوب اذيت حضرت صالحه دامن درميان وعهد ناقه يه صرف
مبلغ بی پايان ايلدی نظم من حارزمن فضل الاله فضائلا
كثرت له الحساد والاعداء نثر واول قوم كثير المين ميانده ايكی زن
فتان وار ايديكه برينك اسمی قتال ومصدع اكا شيفته ومبتلا
ايدی ومحبوبهٔ اخرانك نامی فطام وقدار اكا ربوده ومستهام
ايدی هرسب سلوكه مطرب طرب ايله ترتيب اسباب بزم واجتماع
تمارپوس ونوش دنصكره خلوتخانهٔ دراغوشه عزم ايدرلر ايدی
ملكا اول ايكی زن بازنا يه بذل نقود بی تعداد وتعليم عشوه وفساد
ايلديكه مصدع وقدار استدعاء بوس وكنار ايتدكلرنده غزال

وصال لرينی بستهٔ تاخير وصال عقرناقه ده اهمال وبلامر اوامره

امتثال باعث فوز اما الدر اول ایکی بدکردار داخل جمله دلدار اولدوقده
زنان مخصوب البیان عقرناقه یی تکلیف والحاف وبذل حظوظ نفسانیه
لریني کانوط وایقاف امتکین قدار ومصدع مخالفت امرفاصدع ایله نفس
لئیم لریني نار جحیمه القا وخاطرهٔ عقرناقه یی درون شقا سنجو نلرنده ابقا
ایلدیلر تضاعیف سطورده مزبور اولدوغی اوزره مباشرت فعل شنیع
ومزاولهٔ سوء صنیع ایله مبانیٔ زندکانیلری زیروزبر وتعاقب دواهی
ایله سخط الهیه مظهر اولوب کاخ وسیع وفراخلری فتنهٔ فلك اطلس
ایله لاف مساواة وقبهٔ چرخ مقرنس ایله دعوای برابری ومفاراة
ایدرکن وعید عذاب شدیدی زآد ورادع وحول وصول وطول طولانی
فما ستطاعوا من قیام وما کانوا منتصرین نذیر مبینلرندن صادر وصادع
اولمادی یامغرور الی متی بتنی دارك لابارك الله ولادارك کتاب
اخبار الزمانده بیان اولنمشدرکه اول کروه کثیر السمود برحسب الاقدار
ان ثمود کفروا ربهم الا بعد الثمود اظفار مینه وتبارده کرفتار اولدقده
اول مسالك مهالکده قابل اطلاق وحیات نه دکلودی ذی روح وحیوانات
وارایسه جمله کرنام مطمورهٔ منون ونظم کریم فتلك بیوتهم خاویة
بما ظلموا ان فی ذالك لآیة لقوم یعلمون صورت نمود ولدك الاذریعه نام
برزن نیم ابدآم که دیجور کفر ومحور ایله دل بازلی کویا شام پرظلام ایدی
مذکوره ذریعه خبث سریرینی اتخاذ ذریعه ایدوب حضرت صالحه بالاصاله
والعدوا شد عداوت وحسد ایله عدو ایدی امر بارلبیان اوزره
استیصال اهل کفر وکفران واستخلاص اصحاب یمین وایمان اولندقده
اول عجوزهٔ عقیمه نك اعضاء سقیمه سنه تمسی برهٔ معاودت

وکا لبد پر شفاسنه اثر مراودت ایلیوب نقل مشیه تحصیل رحلت
واول دیاردن نقلان ورحلت ایلدی بنی اهل القری وادی قری
دیمکله اشتهار تام بولان مقامده قرار وارام وسکنهٔ اطراف
بلدانه مشاهدهٔ شدت عذاب وحساب تقریر واعلام ایتدکدنصکره
برمقدار آب اطلاب ایدوب محر خلقنه داخل ومجرای حلقومنه واصل
اولدقده فی الحال اجل مسمای سی توفی ورفقا وقرناسی اثرنیه نقض ایلدی
فاصابهاما اصابهم وقمع مقامع العذاب فضابهم وابورغال نام
برشخص معروف الاسم وارایدیکه عیش ارغل وروح اغزل ایله حرمو
منا واول اشرف اماکنده مجاور وساکن اولماغله اسودهٔ مظلمهٔ من دخله
کان امنا اولوب مکهٔ متبرکه ده سالم ومحترم ومصداق کلام امن
من ظلم الحرم ایدی مذکور ابورغال حرم باهر متدن رحلته ارغال
ووجههٔ مقصد وتهمته اسراع وایغال ایلدکده اثنای طریقده لجهٔ
اجله غریق ومحبوسان عالم برزخه رفیق اولدی نار بواره هنکام اصطلا
یاننده برساخ طلا اولوب ساکنان حرم کزین اولان قوم دزین اول
شاخ دزینی معادن وافخا وشرط ستری ایفار وایفا ایلدیلر رواة
ثقاتدن حسام بن عبدالله نقل ایدرکه حضرت رسول کریم
علیه الصلوة والتسلیم غزوهٔ تبوکه اثنای سلوکده مسکن ثمودن
مرور واجر حجردن مضی وعبور ایتدکلرنده اصحاب کرامنه تنبیه
واعلام بیوردیلرکه دخول قریهٔ قربت نمادن احتراز واحتراس
ومورد میاه اولان چاهدن اجتناب واجتناس اولنوب زمین قوم
معذبینه هنکام دخول واقتحامنده بتاکی وانتحاب وکوهر نایاب انابی

١٦٥ 165

انتخاب وانتخاب اتمکله اول قوم ضلالت نصاب مصاب اولد قلریے
عقوبات شداد وغلاظ ایله انتصاح واتعاظ اولنه وجناب قادر
مستعان دن علی وجه الامتحان اقتراح آیات ومعجز آندن احتما
واسباب اعتمادی اعتما ایده لر قوم صالح شیطان امتحان نصب رتبه
وجناب مقتدر وهابدن سؤال معجزه وآیت ایتدکلرنده قدرت
قهار برشتر رهوار ابدا واظهار ایدوب میان قوم بدامانده قطع امراس
مجاوبه وعقب تعیین الف ورود بئری مناوبه ایلدیلر حتی مرتقای
فصیلی اراءت ومورد ناقهٔ کوره کوهانی اشارت بنان مهر لمعانلری
ایله اضاءت بیوروب دیدیلرکه بعده قوم ثمود اظهار عتو وعثو
ومکمن مکر وحیله ده جثوم وجثو امکنی منزل تثبیت ووجود
بی نفع وسود لری صارم تبیین ایله تبکیت اولنوب وعید ان بطش
ربك لشدید ایله اول قوم ناسدید انذار وابعاد ودار الاماندن ایمان
ادحاق وابعاد اولدی نظم ناقة الله آب خوردار جو وسیغ
آب حق راد اشتندار حق دریغ تابدان امت زحکم مرك ودرد
ناقة الله وسقیاها چه کرد نثر حضرت رسول امین علیه الصلوة
الله المعین اثناءِ کشت جبال وجبالده حوالی قبر ابی رغالدن مرور
واجتیاز ونشر جواهر عظامه آغاز ایدوب مدفن ابی رغالی تعیین
وهنکام موت وعطبه دفن عرجون ذهبی علی وقوعه تصریح وتبیین
بیوردیلر اصحاب ستوده فعال زتاج حیقت حالی دق وحدث
ابی رغالی نبش وشق ایلیوب سیوف وحراب ایله حثو تراب ایتدکلرنده
غضن طلاوی بین الملا اخراج وحقهٔ فوادکرنده یوافیت حسن اصطفای

اوراج ایلدیلر بعده سلطان دارالملك اسلام علیه شریف الصلوة
والسلام ثوب مشتمل الثوابلری ایله اقناع ومرور وعبوردہ شتاب
واسراع یوروب کیخنیه ایمانه امین اولان اصحاب یمینه هادی
وکمال سرعت واستعجال ایله قاطع اقطاع وادی وبوادی اولدیلر
کت سیرده بوحالت عبورت اثر جملهٔ معجزات صحت ایاتلرندن عدو تنمیق
وتبیینی ایله صحائف مورخین واصل شرف وجد بی حد اولمشدر نظم
توقیع کش مثال این حرف درنامه سخن چنین کند صرف نثر که
چونکه اول طایفهٔ باغیه مظهر فاما ثمود فاهلکوا بالطاغیه اولما غله
مبتلای عذاب عاجل وتکاور حیات بی ثباتدن پیاده ورا جل اولوب
اوراق حال مؤمنینه رقم نجات وتمکین مرقوم ومرقون وهر بری مصداق
وانجینا الذین آمنوا وکانوا یتقون اولدی آرزوی وطن مألوف
ومشاهدهٔ مسکن معروف حضرت صالحه دامن کیر وجام جهان نمای
ضمیر مستنیر لرنده عکس پذیر اولوب جانب مبدأ قدیم استجازه
وتقویم سلعهٔ استخاره دنصکره اول تواضع حیرت مواقعه عودت
وتشراب حموم عموم اعتبار ایله ازالهٔ تشنکی وجودت ایدوب
اول قوم مکابرك قطع دابرندن تأسف ومسقط رأسی محط نوازل
سخط وتأسف اولدوغنه تفجع وتلهف ایلدی نظم صالح از خوف بسوی شهر رفت
شهر دید اندر میان دود ونقت ناله از اجزای ایشان می شنید
نوحه پیدا نوحه کویان نا پدید نثر کرفتاران فخ برزخه فتولی عنهم
وقال یا قوم لقد ابلغتکم رسالة ربی ونصحت لکم ولکن لا تحبون
الناصحین فحوای نذارت آیینی ایله خطاب روحانی ومکالمهٔ

نهانی دنصکره مشایعهٔ دارود یار و طی براری وقفار ایدوب تکرار شهر
فلسطینده نزیل وطین اولدی بعده اولمکدن رحلت وحرم محترمده
اختیار مجاورت ایدوب اول خاك تابناکده سراجهٔ فانی ظلمانیدن
واصل جوار ربانی اولدی نظم دانی ترکه مرك چیست از تن رستن
یعنی قفس بلبل جان بشکستن برخاستن از دو کون وخوش بنشستن
از خویش بریدن وبحق پیوستن نثر حضرت صالحك ذات بنیل وتنبهی
حضرت شیثه شبیه اولوب کشیده محاسن وتمام قامت وعریض الصدر
ومائل ضخامت وسیاه موی وخوب روی اولماغله نائل کمال حسن وجمال
ورنك رخسار بدر مثالی سپید وآل ایدی وصفر سن وسالده متصرف
منصب نبوت وجالس اورنك رسالت اولوب اول ذات لسنك لسانی
فصیح وکلام مشتمل الکمالی ملیح ایدی وقدم مکرمی لبس کفش ونعلیندن
معرا ودائما حافی وبرهنه پا اولوب مدت عمرنده عمارت مقام ومسکن
وبو مضمونی پیش نهاد درون ایمکله اتخاذ مبنیت ومرکن اتمامش ایدی نظم
این کهنه رباط را عمارت چه کنی آخر چو بدیگریش باید پرداخت
نثر واول ذات کثیر المعجزاتدن مقامات صحو ومحوی محوی خطب
ومواعظ مروی اولوب عبد الحاکم جوهرینك نوادر اخبارنده ایله اشتهار
بولان کتاب معتبرنده اول صاحبك اکثری مندرج واول حکمك اغلبی
مندرجدر واول حضرت صنعت تجارت ایله کسب مال حلال ودکلوهم
الکاسب حبیب الله قول بی اشتباهی اوزره محبوبیت ذی الجلال اولوب
شریعت کثیرة الفتوحی شریعت حضرت نوحه ذکر وکاست موافق ورات
ایدی وزمان دعوت وایام بعثتی نقل صحت اشتمال اوزره ایکیوز التمش

سال اولوب اول جمله دن ایکیوز قرق ایکی بیل هلاك قوم ناپاکدن
مقدم بعده اون سکز سنه دخی الی آخر العمر ارشاد اوزاع عمرده ثابت
قدم ایدی ومرقد هدایت الیفی قرب حرم شریفده عدوهٔ دار الندوه ده
واقع وبعضی سراة روایتك قول صحت انجامنده میان رکن ومقامنده
اولدوغی مستفیض وشایعدر المؤلفه کمه ی فائقه ابوب ملوکه زنهار
باب حقدن یوری دریوزهٔ انعام الیه قصهٔ صالحدن اولوب عبرت کیر
کیجه کوندز عمل صالحه اقدام ایله الایة السابعة عشر
کرچه بنی یولدن چیقروب سوء قرین بارکهم کوتورمز اطباق زمین
اماکه کمال فضل حقدن اومارم ان یغفر لی خطیئتی یوم الدین
خسرو ملك کلام روایت معجز نظامی مصاریع ثلثه ایله ترجمهٔ
وبو رباعی ایله سقف بلند بلا غتی ترفیع ایلمشدر رباعی
غم نیست کواز وسوسهٔ دیو لعین افزونست کناه من زذرات زمین
چون بردر حقم اعتقاد ست یقین ان یغفر لی خطیئتی یوم الدین
نثر روایت باهدایت دعاء حضرت خلیل واولنده اولان سوق
عبارت ادب عبودیته دلیلدر سؤال همتدنکه واذا مرضت فهو
یشفین نص مبینندن مرض نفسی عرض پر غرضه اسناد وشفا
وازالهٔ عرض اضافهٔ حکیم جواد اولمشدر فریاد رس اهل سفر
وحضر اولان حضرت خضر علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام دخی
نظم درر کلامدن فاردت ان اعیبها ایله بوسنتی رعایت ومرشد
کل انام وافضل رسل کرام علیه الصلوة والسلام دخی والخیر
بیدیك والشر لیس الیك ایله بو دقیقه رقیقه یه لمح واشارت

بود

: 1 4 v. 167

بیور مشلردر استحضار حال غابر و ماضی واستطلاع وقایع سموات
واراضی ایدن مهرهٔ مؤرخینك تصریح وتبیین لری اوزره حضرت
ابراهیم علی بنینا وعلیه الصلوة والتسلیم نمرود بن کنعان بن سحاریب بن کوش
بن عادك زمان بیدادنده ظلمت ابادِ جهانِ شست بنیاری اشراق وشعاع
بصرحق بینی مشاهدهٔ ملکوت سموات وارضینه ارشاق ایدوب اول
رسول کرینك مولدِ شرف قرینی مضافات کوفه دن قریهٔ کوثاده تحقق
وسلطنت بابله نائل اولان نمرودك ضجرهٔ دل مرودی سطوتِ بعثتی ایله
تشقق بولمش ایدی بو داستان طویل الاذیالك محصل واجمالی بودر که
نمرود مردودك بیت درون ظلمت اندودی حربِ وامتدادِ ایام فساد الله
مضرب مثل اکل علیه الدهر وشرب اولوب اشجار تسلط واضرار ی یقین
وایراقده ایراق وحشم تنك چشمنه چشم خشمی ارعاد وابراق اتمش ایدی
ابلیس پرتدلیسکه یکسوار معرکهٔ مکیده وحارث مأسدهٔ مفسده
اکیده در راس المال حالتی اقوا وتسدید ناوك تسویل واغوا اتمکله اول
ضلال تالِ صاعد تلال ضلالت وتلالهٔ وبهرهٔ هدادن مظهر ما فیه
علالهٔ ولا بلاله اولوب جرح فساد وبیدادی استغاثات وینچه
احقاب ودهور مراسم شرورینی استحداث ایلدی چاربالش سلطنت
ربع مسکونه توسد واستناد ومرصد دعوای الوهیته دنوء واصطعاد
ایله اضحوکهٔ کبار وصغار ودعوای محالِ عظمت وجلال ایله کرفتار
خسر وصغار اولدی قلب الجاهل یشبه باللیل المظلم وهی بیضاء لایدعی
سناها العظلم روی حالتی ناخن فساد وضلال ایله خراش وپیکر
سماجت نشانشده انصاب واوثان بخت وتراش ایدوب کنایش وصوامعه

ارسال ونقود عقاید ناسی افساد وامثال آنکله طوائف انامی عبادت
اصنامه اجبار وفرمان بردار اولان مردارلره انواع نوازش واشبار ایدر
نظم چنان دان که یزدان باهل خرد نماید همه بی نیازی خود
چه جای حدیثست خاموش باش ره هانرا ببند وهمه کوش باش نثر
بوطائفهٔ تامّه ایله عامهٔ اهل جهان بت پرست وشراب مردافکن غفلت
ایله سرمست اولوب عمایر دین وسداد سیلاب شرك وفساد ایله منطمس
وهرکس کرداب هوا وهوسه منقمس اولدی خلال تمادیٔ ضلالده رسام
قضا وقدر لوح خواب بوقلمون اثرنده بوپیکری رسم ونقش وبوصورتی
تصویر ورقش ایلدیکه برکبش اقرن کرکدن بدن سروی قوی نیرو ایله
شوامت سریر غرودی نظم وقوائم تختنی موازیٔ سطح ایدوب کاروبار
افکار سودایی مزاج کبی پراکنده وقتیت واضغاث رنجور دشوار
علاج کبی پریشان وشتیت اولدی نظم بدیدار این تبه خواب وبیدار کشت
دلش ناله ودردر ایار کشت فراوان غریوید ونالید زار
ازان خواب وارونهٔ نا بکار نثر ممنود خواندن بیدار وغلبهٔ وهم
وهم ایله جاشدن بیزار اولوب پای تخت سلطنت وقلمرو حکومتنده
اولان سحرهٔ سخره وکهنهٔ کهنه پی تجمیع وکلام جامنی اول بد فرجامله
تسمیع ایدوب نهال حالدر وپای کلستان بیانده عرش ورقم اندیشهٔ
رقمی سرد ودرس ایلدی فهم مغیبانده ظنین اولان فرقهٔ منجمین هیئات
قرانات اورنده بناء استدلالی عمارت واول رؤیای پر عبرتی بووجهله
عبارت ایلدیکرکه بوسالده بو ولید صاحب اقبالك بیضاء وجود
آفتی آفاق بخت موافقدن اعراض ورمضاء قوت طالعی حرّاقهٔ آیین

ملل وغلی ارماض ایدوب اخر الامر تردیی جدید سدید ایجاد وبسط
وثیرهٔ وبتره نوایله رواجِ بتانِ بی کفت وشنوی هدم وارجاد املیه
اصحاب تنجیم ومهرهٔ زیج وتقویم غاشیه بیانی بردوش وبوسیام زهر
الودی نمرود آویزهٔ کوش ایدوب خلیدبن عاص که سردفتر مهان
وکهان کهان اولماغله مقرب خاص ایدی عذائر تحذیری تشریح وامر
مبکیاتك لامر مضحکاتك مثلنی تصریح ایلدی نمرود بی خبر بوخبر
باعث الخیری اصاخه وشر ضرتناخ درونده اناخه ایتدکده
حشرشر تقافت وتتابع وکروه ابنوه اندوه منزل دلنه تعاقب وتتابع
ایدوب سوء تدبیری بووجهله تحقق پذیر اولدیکه کهول وشبانی
مضاجعت ومقاربت نسوانندن رد وردع ومخالطهٔ ذکور وانانی
صدو صدع اتمك ایچون افطار جهانه ارسال جلاوزه وحراس
واقتار کیهانه تسلیط حفظهٔ بوحراس ایدوب هرمولود که ساکن
مسافرخانهٔ وجود اوله برد افنا ایله اقتراس ودست بردهلاك
وردی ایله افتراس اولنه حضوصا انفتاح رتاج ولادت وتناجه
مشغل بصیرتی اناره وجد جدید ایله تجسس مواليدی تکریر واناره
ایدوب انات بناتی ابقا وعدم اباره ومفارق ذکوره عجاج هلاك
وشوری تهییج واثاره ایلیه لر لاجرم ساکنان خلوتخانهٔ حرم اولان
ازواجی آمیزش وامتزاجدن بحر وجب وداخل کورهٔ ذکوره
اولان اطفال خردسالی اهلاك وشجب ایچون هراون نفره برامین
زورآور احاله وزمام کلامی جانب تنبیه واقتحامنه اماله ایلدکده
آزرکه اصالت حدو اسالت خدایله فرخنده ونامی بین اهل التاریخ

تارخ اولوب ذات اصیلی کوهر ذات جلیله درج واختر وجود
باسعود ینه برج ایدی نمرود خادم وماهن وراه خدمت انضباط
ضلالت نصابنده ثابت وراهن اولماغله قید ضبط وحفاظدن
مطلق وظرف نهادی غطاء تقیید ایله غیر مطبق ایدیی
دانندهٔ اسرار حوامل اولان عجائز قوابلی بیوت مسکونه یه کماشته
وصحیفهٔ حاللرینه رقم سیارش وتفقد نکاشته اولدیکه
مساکن اشراف ورعاعه بی منع ودفاع تهجم واقتحام وبلا
استحیا استحیاء نبات وافناء انبایه توغی وانتقام ایده لر بو طور
جور ایین اوزره اول بی دین برسالده یوز بیک اطفالی عرضهٔ
تیغ هلاک وسپر دهٔ کهوارهٔ خاک ایلدیی نظم
الله اکبر من نفس علت شطط ا مقت بلا سبب قتل بلا محل
نثر چونکه ظهور حکمت حکیم وزمان ولادت حضرت ابراهیم قریب
ودانی وقدرت قادر بی الت حیرت افزای اعاظم وادانی اولدیی
نظم اذا الله لم یحرسك عما تخافه فلا الدرع مناع ولا السیف قاض
نثر کهنهٔ صحیح قیاس وعملهٔ رصد شناس متفق الکلام عرض
واعلام ایدوب دیدیلر که اقتضای انتظار معهوده وحکم کواکب
مرصوده اوزره اول فرزند موعودك قطرهٔ درهٔ وجودی نیسان
صلب پدردن صدف رحم مادره انتقال وکیمیا کر قضا وقدر
ذهب جسم مهذبنی پوتهٔ شکم امده قال ایلمك فلان شب برطریق
مقضی ومحتوم وبوامر محتوف وهائل واقف قرائن ودلایل اولان نظره
غیر مکتوم ده نمرود مردود بوخبر زهر الود دن مبتلای خرط القتاد

وحروف درونی سهل الصیاد اولوب بوکونه کید وشمر واشیاع
وابتاعنه وزمان وامر ایلدیکه شب معهودن مقدم هرکس حرمندن
مفارق وستر عادتی سرپنجهٔ مباعدت ایله خارق اولوب جنوب
ازواج مضاجع الفت وامتزاجدن تجافی وبورای سخیف ایله دفع
محذوری تدارك وتلافی ایده ومنافذ شهر شهرت نمایه نصب
حفظه وامنا ایلدیکه نه مداخل محله وبرزندن برزن خروج ونه صحرا
نوردن اولان مرد لردن هیچ فرد درون حصن مصونه دخول ودروج
ایده آرزدنجی برمحرومعبرك حفظ وسدّینه نامزد اولوب هنکام
شامده که لعبتان سپهر اخضر وضاءت شکل وانواع غنج وشکل
ایله جلوه کر اولدیلر محذرات دلپذیر ازقهٔ شهر شهیری بی وجل
وحذر کشت وکذار ایدرایکن ادنی بنت نمرکه همسر آذر اولمغله
مشتهر اولوب کمال بهاجت وبها وسناعت وسنا ایله شهرت
یافته وسریاه سعادتنه افتاب ومسامت پرتوانداز وتافته ایدی نظم
مکرر زروح مقدس سرشته شد جبشمش که ان لطافت وخوبی نه حد آب و گلست
نثر اتفاقا اول اطراروا طرافی تجوال و تطواف ایدرکن آرزه
معین ومقرر اولان دهلیز ودروازه وکوچهٔ بلند آوآزیه سلوت
وسرور ایله مضی ومرور ایدرکن طراوت روی انوری منظور آرزو
اولدقده بی اختیار تنکنای شکیب وقرار دن ارتحال و لسان
انطقی بومضمون مصدقی ارتحال ایلدی نظم بیا بیا که مرا نیست طاقت دوری
مرو مرو که بجان آمدم زمهجوری نثر آتش غرام اهن دل پرضرامنی
برمرتبه قرین نرمی ولیان وعشق ومحبت برو جهله علیان ایلدیکه

بی اختیار اول رعبوبهٔ آتشین رخسار جامع دل زار بنی جلب
وبو مضمون صبر و آزرم درونی سلب ایلدیی نظم
ترجمین وصالم بذه که شربت وعد نمیکند خفقان فوادرا تسکین
نثر لاجرم ترک جزم واحتیاط وجابه خواب خلوت صحبه ده
آمیزش واختلاط ایدوب مبشران ملاء اعلا ندا لیقضی الله
امرا کان مفعولا ایله اسماع سکنهٔ بحر وبری پر وآذان فاجر وبری
مخزن دُر ایلدیلر رباعی صانع احدیکه ساخت نه چرخ کهن
نی عقل رسد بوصف کنهش نه سخن او چون بیک امر کن جهان پیدا کرد
آن کیست که در قضاش کوید که مکن نثر هنگام توقد مصباح صباحه که
نظم خنجر زر برکشید ارسوی خاور آفتاب ساخت روشن ساحت عالم سراسر آفتاب
نثر ارباب نجوم وار صاد آغاز ناله و فریاد ایدوب قلیب تقلیب
اموری تأثل وامر نهار قضی لیلا مثلی ایله تمثل ایدوب اول مولود
موعود رحم مادری مستودع ومستقر ایتدوکنی صحایف قرانات دن
قراءت وصورت اوضاع فلکیه یی ارثات ایلدیلر نمرود بدحال
اشفته حال اولوب قبل موالید ذکور زده شد حزام وبو بابده انفاذ
تدبیر ناصوابی دمت شقاهمتنه لزام ایلدی مادر حضرت خلیل
شعث دل علیلنی شمل وینچه زمان زوج مهربانندن اخفاء حمل
ایدوب پردهٔ کتمانندن بیرون وسر مکنوزی مجلای بروزه مقرون
اولدقده نعل باز کون وطبق دارزی وارون ایدوب دیدیکه
اکر شمشیر وجودینان مندمز فرزند ایله جوهردار ونهال عالمز
ثمانیر ربیع افضال ایله پربرک وبار اولورسه نمرود مریه اظهار

والبانه

وابابة وآهن قلب علمزی نارفراق ولیدایله تدمیث واله نه ه
مقتضای حقوق سالفه وبوخذمت وصداقت مستجلب نعم آنفه دن
آرزو بوخبر ایله منخدع وضجرهٔ ضماء دلی منصدع اولوب اقتضاء
حکم قضا اتمام ایام وشهور وامارت وعادت ظهور ایلدوکده
همسر وهمسری اولان آرزه نشر اغلوطه وبنان حسن بیان ایله
خل انشوطه ایدوب دیدیکه حوامل مقاربت ردایه مبتلا
اولمغله امارات آستن زلزله انداز ماروی تن اولوب کیثرا
امّا سبب ویرانئ قصر زندکانی وباعث وداع جهان فانی اولور
لاجرم مامول ومتوقع ومنتظر رجا طغرای الحاق واغرا ایله
موقع درکه بیت اصنامده اعتکاف ومحفل غفلت وکسلدن
انتکاف ایدوب تراکم ورطهٔ هلاك ورداد دن نجات ورهابولنجه
مخالطهٔ ناس ایله تضییع انفاسدن ثنی عطف وکلزار وطاردن
ترك اجتناء قطف اولنه آرزو یاس خاطر همسردن عدم مجاورت
وتفرق کون علی الدوام اصنامی نطق وکلام ایله مجاورت ایلیوب
مدت انقطاع وعزلتده دواچهٔ آرزو صرف سیم وزر ایله ترتیب سرب
وورزایلدی وباب تدبیر صوابی کشاده ومهمات تولید جنینی
زیر زمینده آماده ایدوب انقضاء مدت نه ماهه وانتهاء هنگام
نقمت رعاهه دنصکره وضع حمل واول مسافر عدمینك زیر پاینه
فرش خمل ایلدی عند البعض اول تیماء بی مایه کرمایهٔ وحشت بی
غایه ایدی قریب ونزدیك برکهف تاروتاریکده خوفا من الاشتهار
یارغاری پنهان وکتم ونامهٔ مهر سر مهرینی سجاءت حفظ وکلاءت

ایله ختم ایلدی نظم برکشی یی که حفظ ایده الله ۸
اکا آسیب دهر بوالیه راه نثر آرزو بیت اصنامدن بیرون واشتیاق
رؤیت ولیدی حددن افزون اولدقده قصیدهٔ درست عقیده سی نظم
کل کر فتاد سرو چمن بر دوام باد درکر شکست بحر عدن بانظام باد
کر کوکب منیر فروشد ز آسمان خورشید آسمان سعادت مدام باد
نثر فحواسنی حسب حال وداخل معمورهٔ وجود اولان مولود ك سرعت
اعتباط وانتقالنی خاتمهٔ مقال ایلدك قطعه مردم دیده آن پسر که فتاد
داد ن وبردنش بهم نزدیك بود برقی ز آسمان کرم
زادن ومردنش بهم نزدیك نثر آرزو بر حسب اذاعان لحین حادث
العین فریضهٔ قول زن ودافع اندوه وحزن اولوب خلاص همسر
ایچون تقدیم شکر وسپاس وبناء ستایش وثنای رصین الاساس
ایلدی آرزو احیانا خانه سندن غائب وقضاءِ وحعلنا النهار
معاشا یی سیر وتماشاده دائم وداثب اولدقده مادر پرسش حال پسر
ایچون زیر زمینه ستر وقول آخزده اول غاریی توشه ده حکر کوشه
تقرب ایله سراج امیدی فروزان ودریر ومشاهدهٔ ولید رشید
ایله دیدهٔ امیدی روشن وقریر اولدقده بسط مائدهٔ ارضاع
واملاح وباب وهم واضطرابی اغلاق واز لاح ایدرایدیی نظم
آنرا که زیر دامن توفیق پرورند از کرم وسرد چرخ بدوکی رسد الم
نثر احیانا یورخدسالنك نفقد حالنده دیرنك واهمال ابلیسه
حضرت ابراهیمك دؤس اباهیمی لب ارشاد رب ایله مکیده ومرحهٔ
حفظ دیان دافع دیان مکیده اولوب انامل وتربا بندن

عسل

عسل مصفی وشیر ناب مزیده وحقنده هرآن عطایای حضرت
منان مزیده اولور ایدی نظم لولا عجائب صنع الله ما بنت
تلك الفضائل فی لحم وفی عصب نثر تاکه اول طفل عزیز حاضنهٔ فیض
عزیز ایله تربیت وتربیت ودایهٔ مایهٔ هدایت اصلیه ایله تنبیت اولنوب
پرورده فضل رب اولدوغی معلوم اما واب اوله خبر امتدن روایت
درکه سایر کودکان وشبانه مرور اسبوعده شیوع بولان نمو
وسنوع حضرت ابراهیمه بر روز سعودت بروزده حاصل وغیری
اطفال ضعیف حاله بر شهر معهوده مشهود اولان یفاع وارتفاعه
اولمه نهفته بر هفته ده نائل اولوب ومواليد خاص وعامه حولان
سنه وعامده افاضه وانعام اولنان نما وقوامه اول ولید اکاه بر ما هلده
بالغ وعلی هذا المنوال ترعرع وارتفاعی آنا فآنا تام وسابغ اولور ایدی
رواة عدولدن مروی ومنقولدرکه حضرت ابراهیم ادیب مرشد
قدیمدن تعلم وزبان معجز بیانی آغاز تفوه وتکلم ایلدوکده اولا
مادر نیه توجه واقبال وخالق وراز قدن فحص وسؤال ایلدکده مادر بی خبر
نظم زهر ذره بدو رویی وراهیست بر اثبات وجود او گواهیست
بود نقش دل هر هوشمندی که باید نقشها را نقشبندی
نثر مدلولندن غفلت وذهول ایله هوای اعتقادی وخیم ووبیل
ومصداق اطعنا سادتنا وکبراءنا فاضلونا السبیل اولوب
دیدیکه وجود مولوده رب من دت الی شب ذات مادر در بو
تقدیرجه سنك علت بودك بنم وجودم اولدوغی مقرر در
حضرت خلیل معرض اقامت دلیله تسلسل سلسلهٔ کلام وتمهید

مقدمهٔ الزام ایدوب دیدیکه چونکه هر موجود اخر مفتقر ومحتاج
ومفارق اهل خیر وضیره توقف الی الغیر افسری اکلیل وتاج در سکا افاضه
جود ایدن نه مقوله واجب الوجود در مادر قالئ قیل وقالی بسط ودوحه
وجانب صرف کلامه نخر ایدوب دیدیکه بنم نهاذمه بادی عجب الامر
العادی بدرك آزر در حضرت ابراهیم دروازهٔ تسلیمی فراز وسلسلهٔ
مقالی دراز ایدوب دیدیکه آزره معمورهٔ وجوده افاضه اقامت
وجود ایدن نه مقوله قادر حکیم ومبدع علیم در مادر خلط کلام وکندوی
سزاوار سرزنش وملام ایدوب دیدیکه آزره بذل وجود ایدن نمرود
ساحهٔ انفراد واستبداد ده مرون ومرود ایلمشدر حضرت ابراهیم تعلیم
مرشد قدیم ایله سلوك منهج تندس وحقیقت حالی عدث وتحدس
ایدوب دیدیکه وجود نمرودی فطر وایجاد ایدن نه مقوله قادر جواد در
مادر پسر هدایت رهبری رسید واکاه ونجل قرین البجلی مؤید من
عند الله اولدوغنه عدم انتباه ایله دیدیکه ای پسر بافرهنك
وهوش صامت وخاموش اولکه نظم ودمت مرامادونه کم تطاولت
باعناقها قوم الیه فجدت ایتت بیوتا لم تنل من ظهورها
وابوابها عن قرع مثلك سدت نثر مادر بو پیام پرکدر دن جعد عبید
افشانی کبی مغبر وپریشان اولوب خانهٔ حیرت وعدم خبرتی مشد والد
وغایت دهشتندن مضرب مثل تکلم فجمع بین الاروی والنعام اولدی
تاب اضطراب کانون درونی پرآذر وعزیمت مجلس آزر ایتدکده
آزر قلق همسن واقف وکمال ضجرت وانفعالنه عارف اولوب دیدیکه
نظم رازت بمیان ارکه ما محرم رازیم بکذر ز سر ناز که ما اهل نیازیم نثر

زن بسیار حزن شحی و شحن ایله بسط بساط سخن ایدوب دیدیکه ای
آزر اول کودك بی حد زکه کاروبار غرودی ویران ونابود ایده جکدر
لاریب فیه سنك فرزند بنیل ونبیهکدر آزر بوسر بسته سری تخبر وتندین
وبوکلام مبهمی استکشاف وتنطس ایدوب دیدیکه نه مقوله ولد
قوی الاسناد درکه بکا اسناد ایدرسن زن هرارفن بی احتراز
کشف خبیئهٔ زار ایدوب اخفاء امر ولادتی واولاشاده ظاهر وهویدا
اولان ارهاصات وخوارق عادتی وسر بنانندن جریان ایدن شیری
وحین مناظراتده اثبات ایلدوکی عجج دلپذیری یکان یکان افهام وازکان
ایلدی بوپیام دهشت مدار دن آزر پر آزار اظهار شامت ووجوم
وقصد اضرار وکزند ایله مسقط رأس فرزنده تهجم وهجوم ایدوب
چونکه پسر پاکیزه سیر مطرح شعاع بصر پدر اولدی محبت ولد خلوتخانهٔ
خلدنه فی الحال حال اولوب حضرت مقلب القلوب والابصار وسلطان
فرد بی انصار محبت ولد آزرده یی دل آزرده بدید ونقود ناسرهٔ خاطرهٔ
ضری تفریق وتبدید ایمکله وقایت قضا وقدر دوی پسره سیر اولوب
آزر پر اوزار بی اختیار اغاز ملاطفه ومدالاة وادارهٔ کأس نواخت
ومسالاة ایلدی اول کلام نادر زکه اول مظهر نظم مبین ولقد آتینا
ابراهیم رشده وکنا به عالمین دن صادر اولدی خالقندن استعلام
وسوال منهج استسلام ایدی سبر وتقسیم محتملات واستلزام نفی
واثبات ایله خالق نمرود بد فعالدن سوآل ایلدوکده بوکلام محققانه
خارج هر صلهٔ پدر بیکانه اولمغین رشتهٔ علاقهٔ بنوتی سفرهٔ عدم
فتوت ایله قطع وبقبهٔ نور آفتاب پیکر بنی لطم ایدوب دیدیکه

ای کودك خرد سال بزرك مقال اختیا رسکوت وانضات ومکمن
اخبا واختتاده اجتناء ثمرهٔ خاموشی واخبات ایله که بوسخن بی سر
وبن سنك حوصلهٔ استعداد کدن بیرون وخارج دائرهٔ چراوچوندن
ع بکزارکه این کمان بیارزوی توتیست نثر کدزان احوال وحولان اعوام
واحوال ایله حضرت خلیل ترعرع وبناء عزلت ووحدتی تزعزع ایدوب ع
چون ماهکه ازچهارده در کذرد نثر سن وسالی واصل حد کمال اولدوقده
اول جای تنکنای دن بیرون ومشاهد اثار قدرت بیچون اولماغی مادر
شفقت کسترندن التماس ولجهٔ رجایه غوطه وار تماس ایلدی بعض
روایان اخیار وقود اخبار بونهج اوزره ایقاد ورهج ایلمشلر درکه
مادر غفول آرزی افتراص واسباب نهرت نهضتی جمع واکتراص ایدوب
ولد بردبارینی هربار تفقد واول غار تنك وتارده فحص وتعهد ایدوب
محل تلف وضیاعدن مخالب ضواریء سباع وضباعدن تخلص وتفلصنه
استغراب ونافهٔ دل پروجیبنی حداء ملاطفهٔ نحل نجیب ایله ستطراب
ایدرایدی بوحال ایله استیفاء رضاع وزلال بستان بستاندن
تحصیل دی وبضاع ایدوب اول غار قاعده برحسب لکل شئ دولة
حتی البقاع سن وسالی اون التی یه اتصال بولدقده برلیل سعادت نیل ده
که شیشهٔ مداد شب پرسواد سرنکون وخواطر پریشان اهل جهان مائل
سدر وسکون اولوب حنادس شب داج فرق سپهر وهاجه برحسب
فلما جن علیه اللیل اسبال ذیل ایلدی نظم

امارای الحضراء واللیل داج ، وانقدت انجمها کالسراج
مثل قنادیل اذا علقت ، فی قبة محضرة کالزجاج نثر

مادر مهربان

مادر مهربان فرزند شیرین ربانی درون غاردن افراج وقضاء عالم
پرانواره احراج ایتدکده حضرت ابراهیم قلب سلیمنه رقم عبرت
وخبرتی نمق ودیدهٔ اعتبارایله بوسقف سادهٔ پرنقش ونگارده
رمق ایدوب کوردیکه نازنینان مه جبین محلای محلای چرخ برین ده
شوخ وسبک ومتکیء چار بالش ذات الحبک اولوب، وکذلک نری
ابراهیم ملکوت السموات والارض ولیکون من الموقنین نظم مبینی
اوزره سیر عجائب ملکوت وجواب قوم حمقی ده عدم سکوت ایدرکن
اقتضاء فلما رای کوکبا ایله زهرهٔ زهرا طلعت زیبا وخلعت دیبا ایله
عرض محیا وسافرهٔ ساهره یه ارائت بنان محنا ایلدکده حضرت
ابراهیم عقد اعتقاددن عاری استفهام انکاری ایله هذا ربی
کلام تردد اشعارینی اظهار اتمش ایکن افتاب تجلی سی مغرب زمین
رجعت وتولی یه برحسب فلما افل رجوع وطفل ایلدکده زهرهٔ بی
تمکین دن طلوق اطلاق لاحب الافلین ایله تبری وکلزار افکاره
غرس نهال تحری ایلدی چونکه زهره ده رهزهٔ قرار اولمادوغی زاهر
ومیدان فلك دوار ده خیمهٔ زراندود بدر ظاهر اولوب طناب
ماهتابی اوتاد جبال وهضابه توطید واضواء شعاعنی اطراف،
رباع وبقاعه تطویع وتطویدایلدی جناب خلت انتما برحسب
فلما رای القمر بازغا زلفه ماه انوزه دقت نظر ایلدوکده کوردیکه
برطبق مبیض مانند مجن مفضض زرتار خانهٔ سماده آماده یاخود
عرصهٔ زمین تاره انعکاس اشعهٔ عالم انوار ایچون بردوزن کشاده
بارشهسوار بلند مکانلر که سبزخنك کردون کردانی مهمار نازایله

تاخته یاخود برتیغ زرنشانِ نور فشان درکه غلافِ شب عنبر نیه لحافدن آخته در

نظم مه برمثال ماهیءِ یونس میان آب آهنك درکشیدن اوکرده از کنار

یا همچو یونس آمده بیرون زبطن حوت افتاده برکنارهٔ دریا خیف وزار

نثر لاجرم تکرار طاسِ کردون دوآری آوازِ غلط اُندازِ هذا ربی رخنهٔ

فلما افل ایله قرین فل اولد قده وردِ طراوتی ذاوی وجنابِ خُلّت پناه

مستقرِ نصابت وانتباه ده ثاوی اولوب دیدیکه سئول ماهِ عالی جاهکه

هر شهرِ باعث المسرّه ده برکرّه فحسب اسپ کسبِ کماله راکب وعدمِ

زوال وانتقالدن ناکب اولوب زیلِ فنا وزیلی اسبال ایله سریع الارتحال

ومیدان فلك کرّی الاشکالده ع بصولجانِ قضا منقلب زحال عجال نثر

اوله استواءِ عرشِ ربوبیته جدیر وخلیق وحقنده بو نظم مستجاد

انشاد اولنسه بدیع وفلیق دکلدر قطعه یاسارق الانوار من شمس الضحی

یا مشکلی طیب الکری ومنغصی لم یظفر التشبیهُ فیك بطائل

متسلحاً بهقاً کوجه الابرص نثر لاجرم سنك بترّی وبرهٔ ایله مرآت

قمر صباحت رقمی شکست ویابهٔ قدرِ بدرّی پست ایدوب تارك لونه

ولین ولسانِ صلابت بیانی کویا ع لئن لم یهدنی ربی لاکونن من القوم

الضالین اولدی غروبِ ماهِ فلك دستکاهدن ضکره ناکاه چادرِ شب

سیاهدن جرمِ خورشیدِ نورانی منصهٔ فضاءِ آسمانیده عرض جمال

وطلیعهٔ فجر مستطیر ورآءِ تنق مستنیردن اراءت رخسار ایدوب

طلعت افتاب نقابِ توارت بالحجاب دن منجلع ومنجلی وازالهٔ ظلامِ

شام ایله مفارقِ انامه فیض رسان من حلی اولدی ع جایی که افتاب

براید ستاره نیست نثر طباشیر تباسیر سحرِ سحرنما ایله روی سماء

شما سپید وپرتاب وشیرغبا شیرروز دلفروز ایله لعبتان باغ وراغ
ریآن وسیراب اولوب سیمرغ صبح صباحت فروز فضاء نزهت فزای
روزده، اغاز وپرواز ورتاج بال ویالنی کشاده وباز اتمکله بغات الطیور
کواکبی منقارِ شعاع ثابت ایله سکرجهٔ نقرهٔ کینِ چرخ بریندن جمع وتفریق
یاحود پیشکار خلوتخانهٔ تقدیر قندیل مهر منیری طاق فیروزهٔ فلك
شش روزده صنع دزین وسلسلهٔ شمشعهٔ زرین ایله تعلیق ایلدیی نظم

الشمس من مشرقها قد بدت ... مشرقة ليس لها حاجب
كانها بوتقة احميت ... يجول فيها ذهب ذائب

نثر لاجرم فلما رأى الشمس بازغة قال هذا ربی هذا اكبر خبری اوزره
سوق استدلاله معامل تردد واحتمالی ایله خلیط وپای بستهٔ دام
اغالیط ایکن مهر سعادت سیما کبد سمادن زائل وسراپردهٔ زوال پیشگاه
کاشانهٔ کمالنه مانع وحائل اولماغین لوح مهر نواره دیدهٔ استحقار ایله
نگاه ومجموع ماسوادن علی السوا استنکاف واستکراه ایدوب
دیدیکه سئول آفتابکه روی عالمتابنه برپاره سحاب نقاب وپرده وحجاب
اوله بی دیب وکمان خلق زمین واسمان وحل معضلات کون ومکاندن
عاجز وبوامرك وضوح وانجلاسی محاضر عقلاده ناجز بالآخره،
کوپالِ مقالِ یاقوم انی بری مما تشرکون سرکوب کفرهٔ ضلالت رکون
اولوب تخنکاه دل صواب دیده سلطان یکسوارهٔ توحید مکین
وکوپای انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض حنیفاً
وماانا من المشرکین اولدیغی نظم عنان تاکی بدست شك سپاری
بهریك روی هذا ربی ارى ... خلیل آسا درملك یقین زن

نواى لااحب الآفلين زن كم هروهم وترك هر شكى كن
رخ وجهت وجهى دريكى كن نثر بوآيت اعجاز سمائك وجوه مزايا واشا راتنده
علماء تفسير وتاويل ثياب بحث وتنقيرى تقبل ايدوب حضرت خليل
واضع شعائر شرايع دين وكوباى انى ذاهب الى ربى سيهدين ايكن كوكب
نور وشمس وقمره اطلاق لفظ ربوبيت شايسته شان بوت اولمغين
فراخناى توجيهه اعتراك وشعب ترك ظاهره اجتماع وابتراك
ايلمشلردن كلام سابق ولاحق بيننده حشو لوزيخ وارباب ارباب تبصره
وانموزج اولمق ايجون ميدان كرار يسنده ادهم قلم براعت نويسنه
ارخاء عنان وبوآيت باابداعده ابداع اولنان مزاياى كثيره دن
بندهٔ يسيره كشف وعيان اولندى قول اول بووجهله موجه ومتاولدر كه
مستدل صادق الخبر هنكام تدقيق نظرده معذور ومغتفر اولوب
اكرچه بحسب الظاهر تحقيق امر باهرى ابهام واطلاق ربوبيت سوايى
ابهام ايدر لكن وجود حق بينى پيرايهٔ يقين ايله تزيين وتقيين ايدنجه
مناقصه ومناقضه مدفوع ومرفوض وسبوح دل صفا سنوحى مصمار
شين وشناردده غير مركوض اولوز قول اخر بووجهله محرر دركه بوكلام
شارد على سبيل الخبر وارد وسهم فهم اما چكاه يقين صادره
نافذ وصاردر اولمايوب بلكه مذهب خصم اوزره سوق وقلادهٔ الزام
وافحام كردن الدحضامه طوق اولنمشدر زيرا مسلك حكما بووجهله
تحقق نما اولمشدر كه هر محقق دحث اثناء ادارهٔ بحثده معتقد خصم
مخاطبى بعينه تقرير وسرد بعده بسط بساط حقيقته قصد وحرد
ايدر حضرت خليل دخى اقامت دليله بو طريقهٔ انيقه يى اختيار واول

كروه غوايت مصحوبى بو اسلوب ايله ابتيار واختيار ايلدى وبو قول
صحت آيين دخى بو وجهله تبيين اولنمشدركه آيت مبانك معناسى ظاهرندن
تحويل وهذا ربى فى زعمكم ايله تاويل اولنه ميعاد يوم معاده فرق ضائع
فرادى فراى جائى وهول اخر آتى مشاهد ورائى اولدقده نداء زهره
شكاف اين شركائى بو مساق اوزره مسوق وبو سباق اوزره مسبوك
ومسبوق در لكام كلام جانب روايت اخرايه بو وجهله ارخا اولنمشدكه
بو مقامده همزهٔ استفهام مقدر ونظم كلام معجز نظام اهذا ربى
ايله مفسر اولمه آيت يخادعون الله ده علماء اكاه ايخادعون الله
ايله تفسير ايلدكلرى مشاهير كتب تفاسيرده مذكور وحذف حرف
استفهام مجارى كلام علماء اعلام ومسان حملهٔ الويهٔ اقلامدن مستفيض
ومشهور در وبو محلده اولان جنايای نكات ومزايادندركه ارجاع
ضمير قاعدهٔ تانيث وتذكيرى ارباب بلاغت مراعى ولفظ سمس
مؤنث سماعى اولماغله ضمير هذا ايله اشارت وايما محتاج توجيه وطرق
تاويل داخى استباك اقاويل ايله مختلف فيه در بعض اهل بيان ميانده
تقدير كلام دلپذير هذا الطالع واقع اولماغله مرجع ضمير مذكر وعند
بعض الاخر نظم مذكورده لفظ هذا النور مقدر در كذالك بو محل صعب
المسالكده تذكير ضمير اشارته سبب وعلت تذكير خبر وعند اهل العزيمه
بو قاعدهٔ عربيه معمول بها ومعتبر اولوب نعمت مذكورته باعث تحدث
وتذكير ضمير نكتهٔ دلپذيرى صيانة الرب عن شبهة التانيثدر
ادلاء راه يقين اولان علماء مدققين بو محلده برمشكل دشوار حل ايراد
وافضاح وبر دقيقهٔ رقيقه كشف وايضاح ايلمشلردر بناء سوآل

بو وجهله مشيد وقالئ مقال بورسمله ممهد دركه افول كواكب من حيث
انه حركه دليل حدوث وفنا اولدوغى كبى طلوع انجم ثواقب دخى
من حيث انه حركه مستلزم زوال وعدم بقادر جناب خلّاقه منزلت
غروب وغيبوبت ايله نفى محامل ربوبيت امكدن طلوع واضائت ايله
سلب احتمال الوهيت ايلمك احرى واحق وقواعد جليّهٔ جدليه يه امتس
وادق ايدى اعتراض مذكوردن بوجواب باصواب ايله تقصّى وتفلّص
وسوال مسقوردن بو وجه وجيه اوزره تخلص وتملص اولنوركه اگرچه
هنگام طلوعده اشعّهٔ استدلال فناوزوال شروق وتلوع ايلمك محاضر
خواص واكابرده اظهر در لكن زمان كروب وغروبده مضيق اعتقاد
باطلدن غروب نزد عوام هوام آيين ده ابين واشهر در ومبان
اهل ايقانده شرط دليل وبرهان بودركه هنگام بسط مرامده ارباب
محاسن ومساوى برابر ومساوى اوله لاجرم حضرت خليل الرحمان
اقامت دليل برهانده اهتمام وخواص وعوامى بالتمام افهام وافحامه
احتمام ايلدى ياخود اول حضرتك وجههٔ همتى مصروف اهل نجوم
وهيئت اولوب عامهٔ بنجمين بسط قاعدهٔ خرافت آيين امتمشلردركه
هر كوكب ازهر ونجم ثاقب منوركه ربع شرقئ چرخ برينده مستقر ومكين
اوله وسط سماء مناعت نمايه وارنجه وفور قوت وسعادتى متضمن
امابطنان آسمانلرن زائغ وزائل وربع ربع غربيه آئب وآئل
اولدقده تاب وتوانى مسلوب وماء ضعف وهوانى مسكوب اولدغى
ظاهر ومتعيندر بناء على هذا دار الملك توحيدى صارم تفريد وتجريد
ايله ضبط وتسخير واحراز برهان دليل وبرهان زمان اقول وغروبه

توقیف وتأخیر اولندیغی نظم ای کلك زبان بریدهٔ سودایی
وقتست که برقصهٔ خور باز آیی نثر خلاصهٔ کلام جناب خلّت مقام
علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام اشاعهٔ دین حنیف وایین منیفه آغاز
وکلمهٔ علیایی اعلا واعزاز ایدوب آرزو مخالفت پسره مطلع وذلالت
جلالت اسلام ایله مضطلع اولدقده میدان نصب ونصبده تنصب
وآیین باطل ومهیننده تعصب ایدوب اسب سرکش عناده رکوب
وفرزند فرهمند ندن نکوص ونکول ونکوب ایلدی حضرت خلت
مقام علی الدوام جانب نکوهش اصنامه طعن وتمهید نظع طعن
ایدوب یاابت لم تعبد مالا یسمع ولا یبصر ولا یغنی عنك شیئا فحوا سنی
افهام ومدلول یابت انی قد جاءنی من العلم مالم یأتك فاتبعنی اهدك
صراطا سویا ایله کریوهٔ ماسوادن اعراض واقهام ایدرایدی آزر
پراوزارك دل زاری نصح وعظه ووعید نیمین وعضه دن
اشمئزاروآزار بولدقده سرکوب یاابت لا تعبد الشیطان ان الشیطان
کان للرحمن عصیا ایله تهدید وپند سودمند یاابت انی اخاف ان
یمسك عذاب من الرحمن فتکون للشیطان ولیا ایله مراسم نصیحتی
تجدید ایندکدن صکره درکاب سجین ده زخم خور حجارهٔ سجیل اولما
تحذیر وانکم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم نظم منظمی اولدره
مطمورهٔ دوزخه طرد وزخ اولماقدن تخویف وتنذیر ایدرایدی
آزر محاجهٔ پسردن عاجز ردا هل وادراك جناب پاکدن قاصر ودا هل
اولمغین ع کافرهمه کس بکیش خود پندارد نثر فحوا سی اولدره ارا عنب
انت عن الهتی یاابراهیم نظم کریمی اولدره بسط کلام بی تقریب وولد ارشدینی

لئن لم تنته لارجمنك واهجرنی ملیا، فحواسی ایله تضییق وتثریب ایدرایدی
ع نعوذ بالله از اندیشهٔ زدانش دور نثر حضرت خلیل الرحمن هرآن نکوهش
بتانی بیان ایدوب اسناد ربوبیت ایلدوکلری اوثان بی منفعتی میان،
اضداد ده قدح واصداد واربابِ شرک والحادی ارزاء والهار ایتکله
بازاراوثانه نقصان عارض وبی غفلت ایله سرمست اولان پت پرستلر
فرومانده وحارض اولوردی، روایتدرکه برکون اول حضرت خانهٔ
باسعادتنه رجوع وعودت ایدوب کوردیکه آزر برصنم تراش،،
وسخنهٔ وجهنی خاک ناپاك جالنده فراش ایدر سینهٔ سفقت بنوتی
مشروح وترعهٔ غیرت نبوتی مفتوح اولوب دیدیکه ای پدر سئول
بحر بی منفعتکه سنك برداختهٔ دست صنعتك اوله محض دماور
خرده که صاحب عیار قبول وردّدرا کا پرستش وعبادته قابل تجوز
وترخص وبوکلامك منهل صحتی الودهٔ تصنع وتخرّص دکلدر نظم
جاهل بود نفور ز نور حضور او آری ز آفتاب رمد صاحب رمد
نثر آزر قصد تحقیر پسر ایدوب دیدیکه اکر بو اصنام بی نطق وکلام
سنك مدح واثنا ایلدوکك خدای بی همتانك وحدانیتنه ناطق
وسنك صدق رسالتکه شاهد صادق اولورسه قحمهٔ انکاردن
سبب تخلص ومغانم اقراره باعث تجلس اولور حضرت ابراهیم
توجه مبدأ قدیم ایدوب فی الحال دعاسی حلیف اجابت وتیر نیاز
ورجاسی واصل آماجگاه اصابت اولدی رباعی
یادتو کنم دلم به پرواز آید تامرتو برم عمر شده باز آید
روزی که حدیث عشقت آغاز کنم یامن درودیوار باواز آید نثر

اصنام نام خدایی تذکار ورسالت خلیلیه یه اقرار ایدوب لسان فصیح
بیان صریح ایله لااله الا الله ذکریني آویزهٔ گوش فرهنگ وابرهیم
خلیل الله تراشنه اهنگ ایلدی نظم کل الوری بجمیل ذکرك ناطق
حتی لکادت تنطق الاحجار نثر چونکه قدرت آله ایله جناب خلت پناهدن
بوامر بدیع بدیع ومظهر دین جدید اولدی آزر راه عداوتنده شد آزر
وفرزند کرامندینه نظر شفقت ایدوب عنادنده اصرار وترك ومتابعت
واقرار ایلدیکی حضرت خلیل مجلس اخرده بیانیله نیدی مشیده ولآلیء
کلمات فصیحه یی نصاح نصیحته کشیده ایدوب دیدیکه ای پدر
اگرچه سنك وچونه اسناد وجوب پسندیده وخوب دکلدر امامادرنك
حمید کدن امید قلب کمید بودرکه بوانصاب بی اسنابی بلاتأخیر واینا
بکاوهب واتیا ایده سن تاکه کثرت رویتی تدریج ایله اثارهٔ میل
وتهیج وسبیل فرجی تطریق وتفریع ایلیه آزر بوخبر دن بهج واسرور یله
جذل وترك جدلی منتشر اولوب اول صنم نذلی وهب وبذل ایلدکده
حضرت خلیل ترك تردد واسخال واول بد بدری درون خانه یه ادخال
ایدوب غضب ومحض ایله بعضها فوق بعض قصد تفتیت ورصف
وبرتبر معتبر ایله ارادهٔ قصم وقصف ایلدوکده فی الحال جانب ذی الجلال دن
حضرت جبریل داخل خلوتخانهٔ جناب خلیل اولدی دستهٔ بتر تیزی
آخذ وصارم پیامی مسنهٔ افهامده ستاخذ اولوب دیدیکه ای خلیل
بواوثان اباطیل اگرچه حزب جهاله مادهٔ شرك وضلالدر امامچونکه
بنم وحدانیتمه کلمهٔ شهادتی اعلا وسنك رقم رسالتکی رق تصدیقه
املا ایلدی فاش باس ایله کسر وتفریق ونار شنار ایله اصلا وتحریق حرم
حیاء

کرمدن بعید وخلاف مقتضای وعد و وعید در هوشمند دولت یاره
واضح واشکار در رکه هر عاقل عجیبه بونقل عجیبه بجد ونهایت جواهر
حکمت مرموز وکنجینهٔ عبرت یکوز اولوب زبان حال ایله عموم رحمت
ذی الجلاله اشارت وفضیحت عذاب قطیعتدن نجات وانفلاته
بشارت واردر دوایان عدل روایت ونذل ورغائب خبر غایتی
بذل ایلمشلردر رکه جناب ملك علامدن علی الدوام ایجاد والهام
اولنوراید یکه یاابراهیم ارشاد صراط مستقیمده ترك اهمال ومقدار
وسع واقتدار وکی اعمال ایله لاجرم حضرت خلیل برمرب ونادی
ومجمع حاضر وبادی یه انتظار ورقوب وتکاور فرصته امتطا ورکوب
امش ایدی که ابلاغ رسالتده اسباع سبالت ومیاه عزائم صادقه
کلستان بیانه اجرا واسالت ایده هنکام اعیاده اول کروه کراهت
اعتاده معتاد ایدی که اطعمهٔ کوناکون والبسهٔ بوقلمون ادخال
بیت اصنام بعده عید کاهه توجه واعتزامی اغتنام ایدرلرایدی
وحین قفول وعودنده اوثان بی حرکت دن امید کسب برکت ایله اول
مطاعم هنیه وملابس سنیه نی بی توانی وتلبث وتناول وتلبس
ایدرلرایدی واول کروه فجارك ایین و هنجارلرنده مرضیٔ معذور
وضعاف عجزه وعبید بناء مراجیح وتقیده غیر مجبور اولمایغین
حضرت ابراهیم هنکام فرصتی توکف وزمان جشنه انتظار وتوقف
ایدوب غالبهٔ عزیمت عالیه ایله تعلل وعید کاهه خروجدن تسلل
وتعلل ایلدی مرافقت قومه شومندن وجوه وتامل صحیفهٔ فنظر نظرة
فی النجوم ایدوب خانهٔ بهانه ده تعارض نمارض ایله مقیم وکوپای مقال

انی سقیم اولدی زیرا چار اضداد دن ترکیب و ایجاد اولنان بنیان ضعیف
انسان ندکلو صحیح مزاج و تندرست و حفظ صحته چابك و چست
ایسه بهرحال نوع عارضه و اعتلا لدن بالکلیه خلو و سلو محال و آنك
میت و انهم میتون مضمونی اوزره احیا و اصحایه اطلاق زوال و فنا شایع
الاستعمالدر ابو مطیع نسفی ایضاح سر خفی امتمشدر که اول زمان غوایت
نشانده زهرهٔ شهرت اثره توجیه نظر مستجلب وبا و طاعون و مستلزم
اصاعهٔ انفس و ماعون اولمغین حضرت ابراهیم ضبط هیلاج ناهید
و اول بی تمیز لرك زعم فساد انگیز لری اوزره بو منصوبهٔ اصابت منسوبه
تمهید ایلدی عزود کمراه سیاه روسیاهی ایله قضاء عید کاهده تحزب
و تألف و جناب خلت مآبهٔ عرض مرض و علت ایله تسلل و تخلف
ایتدکده نصکره بیت اصنام سدنه و خدامدن تهی و برید همتی مغیاء
فرصته منتهی اولدقده قدام بتان فدامنه مطاعم و مشاربی تهکما وضع
و نشر و الا تاکلون مالکم لا تنطقون مضمونیی اوزره نوك قوم بدسلوکه
تبلج و کسر ایلدی بعده پتخانه ده انتظام بولان اصنامك اوّلادست
پست و بازوی بی نیرو لرینی کسر و فتق بعده کمال فراغ ایله فراغ علیهم
ضربا بالیمین نظم مبینی اوزره اندام مستحق الاعدام لرینی حطم و فتق
ایلیوب حین تفتیش و سوالده اول طرفه مدرشتهٔ احتمال ایچون فجعلهم
جذاذا الا کبیرا لهم لعلهم الیه یرجعون مضمونی اوزره صنم اعظمی
ترك تفلیق و بتر کرانی کردنته تعلیق ایلیوب باب ذهابی ابلاق وردر
پتخانه یی ایصاد و اغلاق ایلدی و اول پت بی تثبت برشمن غالی ثمن
ایدیکه تمثال واجب القتلاسی زر طلادن مصبوغ و مصنوع و زر ابی

زربفت وسوامت سفت ایله تزیین اولنمش برتخت زرین اوزرینه
نهاده ومو ضوع اولوب اصناف کوهر شفاف ایله سراپا پرزینت
وزیب ومحل حدقهٔ دیده ده ایکی یاقوت رخشان ونادیده ترکیب
وترتیب اولنمش ایدی ویمین ویسار باحسار زنده اوتوز التیشر تبان
پرشر تنصیب وهر بزینه عصب عصابه تقصیب اولنوب مراسم تکریمی
ابدأ وسایر تبان واوتاذن رنایده تعظم وابدأ ایدرلر ایدی اول قوم
کراه عید کاهدن عودت ودار انضالی خشوع وانضباط ایله رعایت
ایدوب کوردیلرکه پتلر زیر وزبر وزخم خوردهٔ برب وبتر اولمش بی اختیار
نفیر فغان وداری کشیدهٔ چرخ برین وتقریر کلام من فعل هذا بالهتنا
انه لمن الظالمین ایتدوکلرنده ابتداء خروج ورحیلده حضرت خلیلدن
نظم مبین تالله لاکیدن اصنامکو بعدان تولو مدبرین داخل اسماع
واولحضرتدن ظهور ونشأت ایتدوکنه اتفاق واجتماع اولمغین
سمند فکر تلرینی اولطرفه احاله وسمعنا فتی یذکرهم یقاله له ابراهیم
نظم کریمی اورزه اولحضرته اسناد واحاله ایلدیلر نمرود بد فعال
بوحالدن اندوهناك وصدر دی نور حضوری چاك اولوب درد صنم
بی درمانه قصد درمان واول دنی ودون فأتوا به علی اعین الناس لعلهم
یشهدون مضمونی اورزه احضار حضرت ابراهیم ایچون سدهٔ میامنه
اجراء فرمان ایلدی اول قوم بدنهاد ك رسم معتاد لری بو وجهله انعقاد
بولمش ایدیکه مجلس نمرود ده دخول ایدن شخص نا قبول اوّلا رکوع وسجود
بعده اداب ستوده ایله مسند کفت وشنوده سنود ایدرایدی
اول قوم ذلیل مقابلهٔ جناب خلیلده قرائت کتاب عتاب ومکر مکر نمودن

فاقبلوا الیه یزفونه مسارعت وشتاب ایلدوکلرندن حضرت ابراهیم
خلاف رسم قدیم سر برزمین وحاشیهٔ بساط خدمتده وضع پیشانی
وجبین ایتیوب نمرود سبب کنوع وکنودندن استفسار ومراسم تهدید
وتشدیدی استیفار ایتدوکده حضرت ابراهیم مامن تکلاندن واتن
وساحهٔ اهانت اوثاندن واثن اولوب دیدیکه بنم رکوع وسجودم جناب
واجب الوجوده مقصور ومخلوقه سجده مذهب غیر منصوردر نمرود ك
توسن کبر ومرودی تکدس وسزاوار پرستش وسجود اولان معبود دن
پرسش وتندس ایتدوکده حضرت ابراهیم وجود مقتدر مقیتی برهان
ربی الذی یحیی ویمیت ایله اثبات وصفت احیا وامانته ایله اظهار
ایمان واخبات ایلدکده نمرود زنیم که مصداق الم تر الی الذی حاج ابراهیم
ایدی بوامر غریبی صنوف یزنك وفریب ایله مستقبل ومستمیت وکویای
انا احیی وامیت اولوب فرمان باعث الحرمانی اوزره اسیر محبس وحصیر
اولان ایکی مجرم دوزخ مصیرك برینی اطلاق وآخر مذنب شقا مسیرك
باب حیاتنی اغلاق ایلدی اول مغرور محتال بوحالی احیا وامانه زعم وعماد
بومقدار تحصیل اختبار ایتدیکه احیاء موات ایجاد حیاتدن عبارت
وامانهٔ احیا واعدام اشیایی عوارض وجروح خروج روحه اشارت قدر
حضرت خلت پناه اقامت شاهد وکواهده سابقدن اجلی برهان اقوم
ودلیل اقوایی انتقاً وان الله یاتی بالشمس من المشرق فات بها من المغرب
مقالنه انتقال ایتدوکده نمرود مردود ساقط حضر خفر وپادر کل
فبهت الذین کفر اولوب هجوم کدرة وجوه ایله سراج استدراجی
انطفا وکروب وکودن عجز وحیرته امتطا ورکوب ایلدکده نقل بلامریه

وروایت بی فریهٔ درکه تنکنای محاجّه ولجاجه ارتطام ویلج براهین
ویجّ النظام ایتدکده خدای جلیل جناب جبرئیلی ارسال وفرمان
واجب الامتثال ایتمش ایدی که اکر نمرود بدهمه چیز کتاب تجهیزی
تألیف وتعکیس مسیر آفتابی تکلیف ایدرسه فی الحال بی توقف واهمال
عنقای مغرب جارمینی لانهٔ مغرب رنیندن اطاره وکوی مهر انوری
فضاءِ لاجوردی منظرده اداره ایلیه نمرود قصهٔ سابقه الوروده
تصدی وفعل مناظره سی بوامر لازمه تعدی ایتمدوکندن قیام قامت
قیامته موقوف وخانهٔ تأخر غیر ناجزی مسقوف اولوب قادر جواد
قسم یاد ایلدیکه افتاب اضاءت قرینی طرف مغرب زمیندن اظهار
وچشمهٔ مهر انوری جانب باختردن دریای اخضر فلك مدوّره اجرا
وانهار ایتمایجه قیام رستخیزه ارادت قیامت انکیزم متعلق وقتاءِ فنا
عالمه نیر اعظم قدرتی علتم متألق اولمازتاکه نمرود ك عجز وقصوری
علی مرّ العصور زهور وظهور وعدم قدرتی هجناح شهور ودهور اولدوغی
کبی بنم بیضاء حول وقوتم مفارق مغارب ومشارق اوزره دور
وسحاب جلال وعظمتم سبزه زار اطراف واطرارده دروء درور ایلدم
بالاخره اول قوم غیر قویم کویای ااانت فعلت هذا بآلهتنا یا ابراهیم
اولدقده اورد رهنمای جادّهٔ هذا بل فعله کبیرهم هذا ایله اختیار
مندوحهٔ معاریض ومضمون فاسئلوهم ان کانوا ینطقون ایله قصد
تعجیز ایلدوکده فرجعوا الی انفسهم فقالوا انکم انتم الظالمون فحوای
نجلت نمونی اوزره سالك شاهراه انصاف ونفس بد فرمالرینی تم
نکسوا علی رؤسهم لقد علمت ما هؤلاء ینطقون آیت براعت مقرون

بلاغت

بلاعت مرقومی اوزره عقبهٔ لجاج واجتجاجدن احصاف ایدوب دیدیکه
انصاب واوثان احتمال نطق وبیانه قادر وحری ومعرض افهام کلامدن
جری اولمیوب بلکه هر بری ادراك وشعوردن بری واشبو احالهٔ قدرت
سنجوری شیء فری ایکن بو مقوله امور ی جماد بی عثوره اسناداً اشعار
اشعاره باعث سناد وساریهٔ خطاء ساری یه استناددر بعده شمع
استشاره یی استناره ایلیوب طائفه اکراددن بربد نهاد که نامی
هیزان وسنك قرقرهنکی سبك میزان ایدی ترك رافت ولین والقاء
قول حرقوه وانصروا الهتکم ان کنتم فاعلین ایدوکده باسرهم بورای
سخافت زا اوزرینه اکتناع وآخر اندیشه وفکری انداختهٔ چاه امتناع ایلدیلر
نظم فلو اخذ الله العباد بذنبهم ٭ اعدلهم فی کل یوم جهنما نثر
عاقبة الامر اول فرومایهٔ غمرك بناء کافری نهاد عمری صرصر قهر آسمانی
ایله نسف ورجفهٔ سخط ربانی ایله خسف اولدی اول جیل پرحیل
حضرت خلیلك شمع وجودینی قصد احبا وقرق کون علی الاتصال
وعند البعض یدی سال انداختهٔ قبور احیا ایدوب فما کان جواب
قومه الا ان قالوا اقتلوه اوحرقوه نص نقمت بزوهی اوزره قصد
احراقده اجماع واتفاق ایدوکلرنده مدت مسفوره ده بذل همت
موفوره ایله تهیئه اسباب حرق وعلاوهٔ انصافی سرپنجهٔ غل واجاف
ایله حرق ایلدیلر اول وقت وخیم وزمان وحیمده عملهٔ وزمان انبوالله
بنیانا فالقوه فی الجحیم برکوه پاینده نك برعلیهٔ ذات العماد بنا وبنیاد
ایلدیلرکه مقدار سمك وارتفاعی التمش ذراع اولوب اول صرح
والهانك بالاسنده برجوسق رحب الفنا بنا واول قصر واطد وطاد یه

نیچه منادی بلند صدا ایله ندا ایلدیلرکه اول جای فسیح الارجا ده
جمع حطب وحصب واحضار خشب وحَصَب ایله لر عند البعض
اول حفیرهٔ بی وهنك مقدار درازی و پهنی التمیشر ذراع وعمق
بعید المرکزی بورنیکرمی کز اولدوغی بی خلاف ونزاع ایدیلیر بعده
اول حسبانك بی حسبانه هر شخص مئری سیریت القاء نفط وکبریت
ایله برمرتبه ایقاد والهاب واشعال واثقاب ایلدیلرکه بو واقعهٔ
باقعهٔ تنوفهٔ کوفه ده اولدوغی عند اهل السیر محقق ومقرر ایکن
حدّت لهیب واجیج وسورت زبانه وهجیجی هر صبح وشام مشهود
سواکن خطهٔ شام اولور ایدیی نظم حمراءُ ساطعة الذوائب فی الدجی
ترمی بکل شرارة کطراف زهراءُ یحلم فی العواصف جمرها
ویقر لاهزة الاعطاف نثر آوآزهٔ مارج عالم فروز راه شبان
روزدن داخل اصمخهٔ صغار وکبار وتوقد آتش دوزخ وش ملاصق
کرهٔ نار اولوب ازآءِ مستلزم الاذا سندن طیر سریع السیر برآن پرآن
اولسه فی الحال مشوی وبریان وافتاب کیتی کرد عالم بین کرچه چشم
وچراغ چرخ بریندر باله ی تحت چارمین دن مضطرب وکریان اولور ی
نظم شخص اوسیماب لرزه جرم اوزرینه رنك ساروق اوزنکار سیماری اوشنکزفسان
که بکردد پیکر او بر زمین چون آسیا که بپیچد قامت او بر هوا چون خیزران
نثر چونکه کار نار واصل انجام وغیث فساد وعیث قرین انجام اولدیکی
نمرود مدنهاد تاسیس وبنیاد ایلدوکی قصر ذات العماده زینوء واصطفاد
ایدوب بش بیك سرهنك بی فرهنك مقام محنت پرمحنده اصطفاف
ویتمش بیك مرد لپاچهٔ پرخاش وبنرد ایله التفاف ایدوب بوحاله

سکاد.

سکان وزمین وآسمان ناظر ونگران ایکن نمرود کفران وکنود دینی
اظهار وحضرت خلیلی سباسب سیاسته احضار ایدوب جید
وجودی حدید شدید جدید ایله مقمح ومغلول ورسغ وکعبی زنجیر صعب
ایله بسته ومکبول اولوب آتش ایرفشه ادنا وشمع حیاتنی سراسیمه
قهر وممات ایله قصد افنا ایلدوکلرندن مخلوقات علوی وسفلی
موقد نیران زفیر ومحیط واولماه چارده ساله یی مانند دار وهاله
محیط اولدیلر نظم برزرنه از طریق جفا بند می نهد
کوهر نه بهر خواری در ریسمان بود تقیید مصحف ازپی تعظیم شان اوست
تشدید بر حروف نه بهر هوان بود نثر اول سر جدیدهٔ عرانین شیر عرین
کبی خرامان وطربناک ومجموع انس وپری ومخلوق بحری وبری بوحاله
باکی ایکن اول متوکل حقیقی فرمان وبی باک ایدی نظم
عاشقی رنجست ومردان را بسینه راحتست سلسله بند وشیران را بکردن زیورست
نثر نمرود ذلیل حضرت خلیله لجام کلامی اجاله وقلب علینی امالهٔ ایدوب
دیدیکه ای جوان ناتوان حیف درکه وجود بهبودکی طعمهٔ سیف وجسم
نازوپرورکی میزبان عدم وخطره ضیف ایده سن لایق رای رائق
بودرکه ایجاد دین جدیده عدم اصرار وبنم بطش شدیدمه اعتراف
واقرار ایده سن والاوجود نازکل زبانهٔ نار زبانی کرداره انداخته
وبدن سیم سماک بوتهٔ آتش بی غشده کذ آخته اولورع زین هردوکدامت
اختیارست بکیر نثر حضرت ابراهیم بوکلام خام نامستقیمدن تبسم وحضیلهٔ
حالنه نسیم جان پرور اتکا واتکال هبوب وتنسم ایدوب نظم
زآتش زر خالص برفروزد چو غشی نیست اندروی چه سوزد نثر

خواسی اوزره بی باکانه جوابه تصدی وهدی انبیاءِ پیشین ایله تهدی
ایلدی اول اخدود ذات الوقود سکون و خمود بولدقده شدت تاب
التهاب بندن هرکس مارِ پیچانِ حیرت واضطراب ایله ملسوع ومنهوش
ودنو واقتراببدن عاجز ومدهوش ایکن ناگاه ابلیس کمراه متمثل وظاهر
ومجلس کرّ الزحام نموده حاضر اولوب اول فضاء عراده ترتیب
منجنیق وعرّاده ایلدی ماخذ تعنی دن ماءِ خد یعنی ترنیق وتدارک
مایحتاج منجنیق ایدوب بعده برصلد علدی اول صنیع بدیع ایله افراخته
وطرف آتش ایلر فشوّ سعیر فشه انداخته ایلدکده غریو حسین وافرین
ایله طشت دست برطنین واول ذات محسنه لقایی طریق رحی والقا
واضح ومستبین اولدی آتش اژدر پیکری ثاریه وحضرت خلّت مدار
شعار ودثاردن تعریه ایدوب فلاخن منجنیقه ادخال وبی درنگ
اولجای تنکه ادخال ایتدوکده نضکره موکلان قوی نهاد حوضِ خوضِ
خذمتی انهاد ورکوبهٔ سعی واجتهادی اجهاد ایدوب استفراغ
وسع وقدرتده تطایق وجدّ ترنیق ایله اخذ مقلاع منجنیقده تسارع
وتسابق ایلدیلر بوحالده حضرت ابراهیمك سوز درون پرشوری
محرق خاشاك ماسوا ومحض هدایت مظهرندن برد وحز ونفع
وضرّ علی السوا اولوب باب مشاهدهٔ نار سراره باز وذات کروبیه
بی سمانك بوابیات ایله غرق نیاز نیاز اولمش ایدی نظم

آتش افروخته در کوی توام میسوزند — چه شود کر بتفرج نظری اندازی
خلق کویند که هرچند که سوزد سازد — چه غم از سوختنم کر تو بمن بی سازی

نثر بوحین کثیر البر حنیده سکّان هفت آسمان وزمین وثناة بلدان

عرّاده بالتشدید شیئ اصغر من المنجنیق قاموس

شمال ویمین اول رسول کرزن ایچون نالهٔ حزین واغاز حنین وجنین
ایدوب دیدیلرکه ای مشعل افروز تاریکیای عالم وای مسأله
آموز امور بنی آدم سنی سنی وحدانیت ایله یاد وقصر متبع هدایتی
بنیاد ایلمك فسحت سرای زمین زمینده بر بندهٔ من مؤتمنه مقصور وخدمت
تبلیغ رسالتده عدیم القصور ایکن کمال فضل وعلاکه جدیر وروا
بودرکه اول رهنمای منهج رشادی مضیق نقمت وبیداددن خلاص
وصدر نشین متکاء اجتبا واستخلاص ایده سن بو اثناده حضرت
ابراهیم منجنیق وعراده دن جدا وعریدی وجو هواده تنها وفریدی اولدقده
طاوس احضر وناموس اکبر اولحضرته تقرب وبا ابراهیم هلك حاجه
ایله عرض واحتیاجه اقدام وثاریب ایلیوب جناب خلیل
مقابلهٔ جواب جبرئیل ده نظم اذا ضاق امر وتعذر مطلب
فعند آله العالمین مباسط نثر فحواسی ایله ترك توکل وفلاء امّا الیك
فلاده نصب لواء توکل ایلدی پیك نورانی پیکر اعادهٔ کلام نصح
اثر ایدوب دیدیکه محتاج ومفتقر اولدوغك مهمی مقتدره
تدرع دلاص خلاص ایچون عرض خلاصهٔ اخلاص ایله حضرت
ابراهیم ارشاد هادی علیم ایله دست پای اتکالدن رفع انکاد و
انکال ایدوب نوعروس آمالی زیور حسبی عن سؤالی علمه بحالی ایله
حالی اولدی نظم نقوش مهر توازن مهر دل نخواهد رفت
اگر در آتش عشقم چو موم بگدازی نثر اول یکسوار مضمار دین وفرد کامل
إنّی ذاهبٌ الی ربّی سیهدین کریوه منهم من یعبد الله علی حرف دن
غضّ طرف ونقد نیهٔ سنیه یی راه توکل صرف ده صرف امکین قادر حکیم

یانار کونی بردا وسلاما علی ابراهیم ایله آتش پرتاب بالتهابه خطاب
مستطاب ایلدی یعنی ای آتش سرکش نیم خلیل نیك حلاله سجیت و شمائله
بالتمام والکمال خارج وداخل موقد مارج اولدوغی کبی سن دخی مقتضای
خاصیت طبیعتکدن بالکلیه دفع کلبه احراق واول سرجدیدهٔ ابرارك
اطراف واطرافنه نثر جواهر اشراق ایله خطاب قادر مطلق متوجه
حرق اولدوقده قدرت بی علت ایله آتشکدهٔ نمرود منبت اشجار سیب
وامرود اولوب هر غصن ناعم واملود جمیده وخمیده ودرکات
حطمه ولظاده ریاحین راحت فزا ومیده اولدی نظم

درختان چون بتان قد برکشیده زنیکدیگر بخوبی سر کشیده
نهال سرو کز جنت سبق داشت خط طوبی لهم بر هم زده داشت

نثر افنان اشجاره برك وبار رقص واستادکار خانهٔ تقدیر محاسن
بی نظیر لزینی مصون عن النقص ایدوب موقد نار قدرت فاعل
مختار ایله روضة من ریاض الجنان ودرکهٔ بی برکهٔ نزاعة
للشوی دن آب ناب سلسبیل اسا جاری وروان اولدی نظم

زجویش بسته کوثر سنك بردل زسروش مانده طوبی پای در گل
ریاض اوسنایی راحدیقه چو فردوسی فضایش فی الحقیقه

نثر حضرت خلیل برصندلهٔ کرسی عدیل اورزه اجلاس وخلعت
خانهٔ جنانذن ایکی حلهٔ خلت نشان کسو والباس اولنوب
سوداء نار دوزخ آثار اطفا واخبا اولنمش حضرت جبرئیل و
میکائیل یمین ویسارنده یمن ویسار ایله وبر آخر ملك کریم صورت
حضرت ابراهیمده نمایان وظاهر اولوب جبین مبینندن ازالهٔ رشحهٔ

عرق وباد بیز راحت انکیز ایله دفع حر حرق ایدردی ودار خلد دنکه
موعود شهداء جلددر ترتیب عشا وغدا ووساطت حضرت اسرافیل
ایله مهمان خانهٔ فضل جلیلدن ایصال بلغه وغدا اولوب هر اخگر
سوزان براخدقزوزان ودرکات نیران درجات جنان اولمش ایدی نظم
براستان عزت اوهرکه راه یافت اول قدم میان بهشت برین نهاد
نثر بوحال عبرت مآلدن اوج کون مرور وعند البعض برهفته مضی
وعبور ایلدوکده نمرودهٔ ناپاکه بروقعهٔ هولناک صوت نما وبو پیکر
حیرت اثر پرتو انداز مرآت دؤیا اولدیکه حضرت ابراهیم پرتوهٔ نار دن
دینار خالص العیار کبی خلاص ورها بولمش وعذاب نار پرتابدن
سالک سراه رها اولمش کمالذ دهشت وملالتدن اول مقصورهٔ نابت
البروجه که نمودار ماله من فروج ایدی صعود وعروج ایدوب
رفع منار التحاص وحضرت ابراهیمک حالنی سؤال وافتحاص ایلدوکده
کوردیکه میان آتش سعیر نشانده برجنبذهٔ سحب بنیان بدیدار
واول کنبد جدیده برسریر سدید اشکار اولوب حضرت ابراهیم اول
تخت عظیمه سنود وجناب خلیله شبیه وعدیل برملک بی بدیل یانتده
جلوس وسمود اتمش وانفجار چشمهٔ خوشگوار ایله کنار رودده اعضا
ورود طراوت ورود بتمش نمرود که راه جیروت وصدودده ضالع
وخبث دخلت وخلت ایله طالع ایدی بهار راحتی خزان وبوحالتدن
انکشت کزان اولوب میان آتشدن خروج وسلم سلامته عروج
ایچون انواع تحلیف ایله تکلیف ایلدوکده حضرت ابراهیم بی خوف وبیم قیام
ومیان نیرانده تمایل وخرام ایدوب حرق عادت حرق ایله وسط ناردن بیرون

سنداليه سنودا استند عامه نسخ

سمید سمودا رفع راسه
تکبرا وعلا عامه نسخ

وانواع عزور فعته مقرون اولدی نظم بالنار خوفنی قومی فقلت لهم
النار ترحم من فی قلبه نار نثر کتاب سلسلة الذهب ده که هر لفظ کزینی
احراق اکباد مبتدعینه مانند لهب در بوابیات بی همال موافق حال اولمغین
بو محلده استطراد و میدان بیانه رکض خیل طراد اولندی نظم
یافت ناگاه آن حکیمك راه پیش جمعی ز اولیاء الله
فصل دی بود و منقل آتش شعله میزد میان ایشان خوش
شد بتقریب آتش و منقل از خلیل بری ز عش و خلل
ذکر ان قصهٔ کهن بتمام که بر و نار گشت برد و سلام
آن حکیمك ز جهل و استنکار گفت بالطبع محرق آمد نار
آنچه بالطبع محرقست کجا گردد از مقتضای طبع جدا
یکی از حاضران ز عبرت دین گفت هین دامنت بیار و ببین
منقل آتشش بدامان ریخت آتش مخلتش ز جان انگیخت
گفت در کن میان آتش دست هیچ کرمی بین در آتش هست
چون نه دستش بسوخت نه دامن شد ار ز جهل او بر و روشن
طبع را هم مسخر حق دید جانش از تیرگی جهل رهید نثر
حضرت ابن عباس شد نکته اعلم ناس در رضی الله تعالی عنهما رو آیت و انبا
اولنمش در که اکر آتش تیز تابه حین خطابده بنیان بیان مشید و تلیل
کلام قلاده لفظ سلام ایله مقید اولماسه مزاج آتش ایثروش بر و جهله
سرد و قرین قر و برد اولور دیکه بر و دت نار جهیدن حضرت ابراهیم آزرده
و اکر سلامت لفظ سلام مشرب تیز ضرامی اعتدال و توسیط ایله
تسویط ایتمسه ضرسردی و قرّدن افسرده اولوردی بعض راویان بده

ثیاب نقل معتبر منمنم ولشکر صحت خبر مللم در که اول
روز محنت فروزده که قطعه رب یوم هوآوه یتلظی
فیحاکی فؤاد صبٍ متیم قلت اذ صکّ حرّه حر وجهی
ربنا اصرف عنا عذاب جهنم نثر فحوای حرارت اثرینه مظهر ایدی
سماء قضاء الهی ارتجاس وآب خطاب یانار کونی بردا وسلاما جانب
آتشه ابنجاس ایلدکده یدی کون علی التوالی وعند البعض قرق کون
علی التعاقب والتتالی مجموع نیران جهاندن حدت حرارت مسلوب
وسوز عالم فروزی مغلوب ومقلوب اولدی اکرچه جرم نار ذات
الوقود موجود ایدی ایتدکدن خطاب رب الارباب مجموع نیران ایثر نظیره
تأثیر ایدوب مزاج ناردن خاصه احراق واضرار بالکلیه مفقود ایدی
بعض روایاته ثیاب خبر بو وجهله موسی ومجرد رکه آتش پرتلتهاب
یانار کونی بردا خطابی ایله شرف یاب اولد قده حضرت ابراهیم اضطراب عظیم ایله
نظم کالشمع یبکی ولا یدری اعبرته من حرقة النار او من فرقة العسل نثر
فحواسی اورزه شاکی وجناب یحیه دردغیرت درونی حاکی اولوب
دیدیکه بنم تنم بیم عذاب الیم ایله دونیم اولمش ایکن آتش پرتاب
مظهر شرف خطاب اولماق سبب نشج وبکا ومنسأة استکانه باب
استنار واتکادر ضیوء ایحاء منور الاخالمعان وبراق الهام کاشف
الابهام رمعان ایلدکه یارب ابراهیم اکرسنک وساطت خلت تسلیمک
اولماسه نار پرشنار ده نه مقدار وقع واعتبار اوله که بنم اشعهٔ تاب
خطابمه مطرح ویکران فضل وکرامه مسرح اوله مع الحدیث نمرود
خلاف
خبیث وخبیث نار زهرپاش کفر دلخراش ایله ملسوع واحتمال الهدایتی
الخبیثة الخبیث والنافق مأویکم

مقدور وموسوع اولما غله حضرت ابراهیم فرمان خدای حکیم ایله نظم

فعفوت عنهم عفو غیر مثرّب ۞ وترکتهم لعقاب یوم سرمد ۞ فحواسنی نثر

حسب حال واقلیم بابل کثیر البلا بلدن دیار شامانه نقل وارتحال ایلدکده نظم

ازدراین مرده دلان باش دور ۞ چونکه نه مسمع من فی القبور نثر فرمان

قادر مستعان ایله مخاطبه نمرودن اعراض وصدود ایدوب ۞ ان

اخلیتنا فی مبارك مبارك فارحنا من معارك معارك معناسنی سبحه جنان

وان لم نك فی درك درك درك فخلصنا من شرك شرك شرك فحواسنی ورد

لسان ایلدی نظم تحوّل عن تلك الدیار واهلها ۞ وانزل قول الشاعر المتمثل

اذا کنت فی دار یهینك اهلها ۞ ولم تك مکبولا بها فتحول نثر حضرت خلیل

الرحمانه آتش سوزان گلستان اولدوغی مشهود عالمیان اولدوقده

بختیاران سبقت لهم منا الحسنی جادهٔ رشد وهدایه شتاب واکثرینك

هنگام شتابده رهوای سعادتلری شباب ایدوب ساره بنت

هاران بن عامری یقطرکه گلزار فواده نیه باران حسن استعداد تقطر

ایدوب حضرت ابراهیمك عمّ دافع الغمّنه دخت ومژمروئهٔ اخت

ایدی ووادی ایمن ایمانه مقارنت وحضرت لوط دخی اولکروه

کراهت مخلوطدن مفارقت ایلدی نمرود مطرودده عنایت ازلیه وهبر

وطایر بخت وطالعنه هدایت ابدیه شهپر اولمادوغندن بودکلو معجزات

باهره مشاهده عین ظاهره اولمش ایکن عناد ندهء مصر واضعف مخلوقات

بی ثبات ایله قبهٔ دماغ پرشقاوتی انصداع وانشقاق بولمخه دعوای

باطله سنده مستمر اولدی ع واظلم ممن لبس منصفا نثر امداد

قادر قدیم ایله باطن حضرت ابراهیم بروجهله قوی وقویم اولمش ایدکه

نظم کانه وهو فرد من جلالته فی عسکر حین تلقاه وفی حشم نثر فواسی

اورزه محذع جوفی رخت بیم وخوفدن بالکلیه خاوی ووجود کیثر السجود

صنوف جلادت وجلالتی حاوی اولوب نمود شانی نك پیشانی ذات

بی شانی تراب تبابه سوده وسائر اهل زیر سایهٔ طمانیت وامانده مستریح

واسوده اولدی لمؤلفه اگرکه رفع وسائط کبی خلیل آسا نظام حالك اولوبا شد همیشه بردو سلام

بری سلام سلامت نمای سبحانی ایکنجی اولکه اولور نار غضبه بردو سلام

الایة الثامنة عشر ای مصر ملاحتده اولان یوسفه همتا

آشفته سنك حسن دلفروزکه دنیا کور سیدی سنی حور بهشتی دیه لردی

تالله لقد آثرك الله علینا حضرت یوسف صدیق تابس آفتاب توفیق

ایله اسم جمیله مظهر تام وکمال صباحت وجمال ایله شهیر وبنام اولماغین

شعشعهٔ حسن بی نظیر افاق کیرنی ضیابخش لیل حالك واقسام ملاحت

وانك ثلثانته فائز ومالك ایدی نظم بیاض صفحه رخسار اوکرنه فزون آمد

کشادم فال مصحف سورهٔ یوسف برون آمد نثر اول روح مصور ویوح نه جانبه

کدر ایلسه سر براوتی اثرنی اورزه نوردن بر عمود ممدود ونزدیك

ودوره مشهود اولوب بریق لطف وقسامه سندن بصر حدید

ندرقاء یمامه حسیر وحنین وتلاء لؤلؤ بح طلعت روز افزونی اشراق

نیر اعظم کردونه غالب وچیره ایدی نظم اویوسف چهره نازوشیوه ایله اوله کرپیدا

اولور هر کوشه دن اوازه ماهذا بشر پیدا نظم مظهر واردات قیومی

قطب صاحب ولایت رومی نثر سرمستان خمخانهٔ محبته اداره کاس

ولاه دن یعشق قبل العین وبوابیات طنانهٔ ایله مجلس بلقاء زمانه یی زین

ایلمشدر نظم نور روی یوسفی وقت عبور می فتادی در شباك هر قصور

پس بگفتندی درون خانه در ۔ یوسفست این سو بسیران در نگر ۔

زانکه بر دیوار دیدندی شعاع ۔ فهم کردندی پس اصحاب بقاع ۔

خانهٔ را کش دریچه ستان طرف ۔ دار دار از سیران آن یوسف شرف ۔

هین دریچه سوی یوسف باز کن ۔ وز شکافش فرجهٔ آغاز کن ۔

عشق ورزی ان دریچه کردنست ۔ کر جمال دوست سینه روشنست ۔

نثر شعرای بی معادل دن اشرف بن عادل یکر آن حسن بیانی مضمار

بر اعنده اجاله واصحاب طباعی رباع بحر رباعی یه اماله ایدوب

بو آیت دلپذیری جزئی تغییر ۔ وبو وجهله تعبیر ایلمش که رباعی

اهوی قمرا اسل شجواه الحت ۔ قد ذل من عزی ما عز لدتی ۔

لما ملکتنی بده قلت له ۔ تالله لقد آثرك الله علیّ ۔

نثر حضرت یوسفك مخصص ومستأثر اولدوغی مناقب سعادت

ایرمندرکه اخوانك اصغری وبرادرانك کهتری ایکن حسن خداداده سی

جمله دن زیاده وبدر پیرك باب محبت ناکزیری لیوسف واخوه

احب الی ابینا منا فحواسی اوزره انك دوی دلجوینه کشاده ایدوب نظم

اینچنین صورت مطبوع زجان نتوان ساخت ۔ ور توان ساخت

چو قد تو روان نتوان ساخت نثر روز بروز بروز حسن عالم فروز ایله

شهرهٔ آفاق وفلك صباحت وآینهٔ خورشید رخشان کبی وردوطاق

اولوب ناظر مرآت دونی اولان محراب ابروسنه سجدهٔ تعظیم

ووده مقالی رشتهٔ حسب حالده سدد وتنظم ایدرایدی نظم

ای مهر طلعت تو کرفته جهان حسن ۔ بدری تمام برافق اسمان حسن ۔

بهتر زقد وروی تو سرو وکلی نرست ۔ از کلشن لطافت ورد بوستان حسن ۔ نثر

وتخصیص

وتخصیص وایثار اولنان خصائص وآثار ندندرکه ایدی اخوان نادان
اولدوغی دستگاه ملتمسه دست دسن بولوب مبادی اعوام وسنینده
شرف وتمکین انی رأیت احد عشر کوکبا والشمس والقمر رأیتهم لی ساجدین
مظهر واول منام سلطنت فرجام ایله زمان کودکی وطفولیت ده
مهنی ومبشر اولدی اعباء غربت واثقال کربته اول قوت ایله تحمل
وامتداد ارمنهٔ فرقته لباس شکیب وسکونت ایله تشمل ایلیوب
تعبیر منام وتأویل اضغاث واحلام وحی والهام اولنمغله مظهر فضل
حیثت وفیض انیت واول اکرم ناس ومصداق خصایص بی قیاس شرف
یافته وعلمتنی من تأویل الاحادیث اولدیسی نظم

بفرمود یعقوب کای جان من بشارت نکه داد ایزدان من
بیا موزدت علم تعبیر خواب درین کار کرد دولت ژرف یاب

نثر بو محل عصمت پذیرده شایستهٔ تقریر حکمت بالغه ونادرهٔ ثابغهٔ
سابغه وارد رکه ذکری سبب انشراح خواطر وباعث انجلاء مرایای
سرائر در مثلا برشخصك یخه اولادی ومتعدد اعقاب امجادی
اولسه اغلب حالده کودك اندك سال اولانك نجابت وفطانتی
افزون وسداد رشد واستعداده ملابس ومقرون اولور اکرچه هرشئ
حسن وسیئده حکم هیئة الهیه یه حدوغایت واسرار سربستهٔ خفیه
حقیقیه یه کران ونهایت یوقدر لکن بداهت نظرده کبر بزرکی وکبر
ارذراو تحقیر خردانه بادی واول جهتدن باعث تأخر ونامرادی
اولوب کهتر نجابت نهادك لسان استعداد خداداد جناب قادر
یزدانه ابتهال عاجزانه ایدرکه نظم مبین کرچه حزینم ز نیردست

برزکورکن اخضبور رکیت مست • من ان درهٔ خردم ازدیلا دور •

که نیروی تومن افکندوز • نثر حضرت یوسفك بو قسمتدن قسط کافی وبهرهٔ وافر دوافیسی اولدوغی کبی حضرت موسای کلیم علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم • دخی بومقدمهٔ نتیجه اغانه مصداق تام اولمشلردر نظم

کل در رسان کوره بسی دردسر کشید • تا بهره دفع درد سر آخر کلاب شد •

اول بهترآن نکرد دهر کز نخست • انکشت کو حکیست که جای حساب شد •

نثر اول رسول سنجی خواهش اجعلنی وزیرا من اهلی هارون اخی • ایله برادر بزرکترینه شفاعت وزارت • بلکه درخواه منصب رسالت • وکندولری دار الملك اولو العزمی یه عزیمت • بیوردقلری کهتران اخوانك تقدم ورجحانلرینه دلیل وبرهاندر • وجمله مستأثرات ومآثر • ومناقب ومفاخرلرندندر که کنز رق وقیدن دن سعت آزادی • وحضیض تایس ونامرادیدن اوج نوید شادی یه صاعد • وحبس نقمت واصردن مقاعد • سلطنت مصرده قاعد اولدی •

نظم همه شبهای غم آبستن دوز طربست • یوسف روزبچاه شب یلدا بنید •

خوشی عافیت از تلخی دارو یابند • تا بش معنی درظلمت اسما بنید •

نثر اول سرجریدهٔ اشراف وسراتك جملهٔ خصائص ومستأثراتدندرکه مصر جنت آثارك مجموع ملك وعقاری وکبرا واحراری اول حضرته رقیق درم خرید • وعامهٔ سوقهٔ مملکت • وخاصهٔ ارکان دولت مماليك وعبید اولمش ایدی • فی الحقیقه بو بر حضیصهٔ رقیقه درکه ابتداء نشأة آدمدن • انتهاء عمر عالمه دك مثل وعدیلی مسبوق • ونوادر غرائبدن بوکا مدانی ومقارب • ونادرهٔ بادره مسبوق دکلدرکه بر اقلیم عظیمده مقیم اولان غنی وفقیر • وجلیل وحقیر • وسلطان عظیم الشأنك باسرهم

ا س ل

اسر رقنه کرفتار وادئ اطلاق وآزادی ده سست رفتار
اولماغله غلِ تسخیر ودلی پذیر فتار اوله رمشاطهٔ صنع یزدانی
وحلی بند لطف صمدانی حضرت یوسفك رخسار آلنه کلکونهٔ ناز
ورله ایله تاب وکلبن لطافت اقامتنه جویبار شیوهٔ کفتار وعشوهٔ
رفتاردن آب ویروب غمزهٔ جادوانه سی ایله جاودانه اصحاب زهد
وتقوی مفتون وکاه وبیکاه دزدیدهٔ نکاه ایله سبق خوابان هجاء
جاواله ومجنون اولماغله ترك آرام وقرار وی اختیار بوکفتاری
تکرار ایدر دلرایدی نظم هرچه بر صفحهٔ اندیشه کشد کلک خیال
شکل مطبوع تورنیاز ازان ساخته اند نثر مشاهد جمال آفتاب تمثالی
اولان راهد صد ساله اه ونالهٔ ایله شوریده وشغبناك وغمناك
وله ودهشتندن نظم شمشیر غمزه سیله ایدر عاشقی هلاك
یاوزکوزل دکلیدر اول شوخ خشمناك نثر پنجه شی ایله کریبان چاك
اولوب بی اختیار حسن عالم شکار زنه ربوده وعاشق وعذرای
عذارنه بذل مبلغ اعتذار ایله دلداده ووامق اولورایدی نظم
مقدس نورکه ار قیدچه وچون سراز جلباب نور اورده بیرون
چوآن بیچون درین چون کرده ارام پی رو پوش کرده یوسفش نام
نثر نه مقوله سنك دل درکه محبوب حور شمائله مائل وان الله جمیل
یحب الجمال مقالی حکمت مآلنه قائل اولمایه نظم حقیقی عشقه اولمادکسه واصل
مجازی دنده باری اوله غافل نثر عشق وغرامکه مختار ملامیهٔ
بی ملامدر اول جهتدن اقرب طرق حقیقتدرکه منتهای کمال
ومنتهای اتصال دفع اسواء ماسوا وقطع اهویهٔ فضول هوا ایله اولور

ترك املاك واسباب خود كار عشق بلند جنايد زكه عاشق پاك
سريرتك جنب همتده كنج قارون مقدار ذرة وملك فريدون معيار ذرة
دكلدر بلكه ع ارباب عشقه ترك سرانمك هنر دكل نثر عاشق شائق
كه حلبهٔ رهان وجد وهيمانده سابقدر شاهراه معشوق مشوقده
اساس ملك واثائى دفعة برانداخت وهر آيينه مرآت بالى مصفلهٔ
وجد وحال ايله پرداخت اندوب قيود ماسوادن بالكليه خلاص
وشايسته خلوتخانهٔ خاص اولماغله خطوتين وقدوصلت ايله
حرم سراى وصلته تقريب طريق بعيد بلكه دع نفسك وتعال
مقالى ايله طرفة العينده نفس بى عيب لرينى ايكى عالمده ناجى وسعيد ايدرلر
نظم قوم محاسن ذاتهم مبثوثة بلى الزمان وذكرهم متجدد نثر
اهلهٔ اسمان ولايت اولان اجلهٔ اهل كرامت واداتهٔ منهج هدايتدن
بيجه كامل ومكمل شهود حقيقت ضرورتده مظاهر صوريه يه توسل
ومشاهدهٔ جمال مطلق دائره صور شئون مقيده ايله توصل ايلمشلردر
كان امكانك ذهب ابريزى شيخ شمس الدين تبريزى ومظهر فيض
لايزالى شيخ احمد غزالى وعارف سرنهان شيخ روزبهان ومراقى
كماله راقى شيخ عراقى وكاشف صمدانى شيخ اوحدالدين كرمانى
قدس الله تعالى اسرارهم وافاض علينا انوارهم اول طائفهٔ عليه نك
سراندار لرندن واول زمرهٔ جليه نك شاهد بار لرندندر رباعى
زان مى نكرم بچشم سر در صورت زيراكه معنيست اثر در صورت
اين عالم صورتست وما در صوريم معنى نتوان ديد مكر در صورت
نثر حضرت شيخ اوحدالدين دن كه ذات حقيقت بينى بحر وبحرهٔ

ریاضاتك محکی در برقصهٔ غریبه وکرامت عجیبه محکی دد اول امر منوچ
بووجهله منقول ومرویدرکه اول ذات جلی السشان برهنکام سعودت
نشاندهٔ ولایت شروانده که مضافات قلمرونو شروان دندر عوذهٔ
کرامت معجزه اثار ایله ربان اهل انکاری بندوقلادهٔ اعتقادی اجیاد
اجناد رسدوسدادهٔ پیوند امتش ایکی اول ارباغ واصقاعنده فرمان
روای لطف وقهر سلطان منوچهر ایکی اول شاه فلك کاهك دیدن معینی
نظم وان امیر المؤمنین وفعله لکالدهر عار بما فعل الدهر نثر
مقتضاسی اوزره مراسم عیش وعشرتی اعلان وجهر ایکی هنکام
بزمده مجلس دلفریبی نازنینان ومحابیب وخوبرویان مشابیب ایله
رشك حرم ارم ایدی وایام رزمده شدت تأثیر زبانهٔ شمشیری
منذر روان افراسیاب ورستم ایکی اول داور مقبول القلوبك
برخوب مجبوبی وارایدی که چشم چراغ انجمن سپهر اولان ماه وهر
طلاوت وطراوت خدندن استعارهٔ ضوء ونور وکاتب دیوان
هفت ایوان اولان برجیس خوش نویس لطافت حسن خطندن
استنساخ نسخهٔ سرور ایدر ایکی نظم بگرد لعل لب اودمیده سبزهٔ خط
چوبرجوالی اب حیات مهرکتاب نثر مقید سلسلهٔ وصالی اولان عاشقان
پریشان حاله غضبناك وپرستیز واول یوسف مصر ملاحت وو سامك
عزیز اولوب نظم رسم عاشق کشی وشیوهٔ شهرآشوبی
حامهٔ بود که برقامت اود وخته اندنثر امام رجع الیه دواة ثقاة
اولان کتاب نفحاتده اسمی غیر مصرح وخلیفهٔ بغداذك فرزند نجابت
نزادی اولماق اوزره مصحح کلا التقدیرین بردوزبان وزینده

مجلس سلطان فلك دستگاهده شيخ ارشاد پناهك مست مى
الستدر وظاهراً شاهد بازو صورت پرست اولوب نور مطلقى مرآة
حسن مقيد ده مشاهدود عواى عرام وغرامنه هرساده عذار
اولانلر دلبر عذار شاهد اولدوغنى نقل مجلس تنكبار وبو ايكى جمله
كرامات صحت اثارى منتشر اقطار دوزكار اولدوغنى زبان زد
حضار اولدى شاه جم جاه ملاعبه ومداعبه طريقى ايله بزم غريبه
دخى ملاقى ودوچار وكوى آشنايى ده همسايه وجار اولسه عجبا
دام تسخيرايله تسخير ظفر ميسر مى ديدوكده اول عزيز مصر لياقت
ويوسف كنعان لباقت مانند غمزهٔ خونريز برخنجر سرتيز ايله پادشاه
كرم مظهرك محضرنده قيام وانبثات الحاح والتماث ايله استدعاء
تمام ايلديكه خلعت عزيمتى طراز حسن اجابت ايله مطرز ومجلس
شيخ بلند جنابه رواح ودهاب مرخص ومجوز اولده غب لا ستيدان
مراد فوادينى ايذان ايدوب ديديكه شويله شيخ شاهد باز فتح دراز
ودست طمعى دراز ايليه كرفتار دام اعدام ايلمك امر مصمم ومرغوب
وبونيت وامنيت مقولهٔ ذالك وعد غير مكذوب درخلاصهٔ
كلام اول سروتذرو خرام حشم با احتشام ايله مجلس شيخ همامه
واصل واطوار واوطار ينى چشم اعتبار ايله ملاحظه ومتأمل
اولدوقده كوردىكه حضرت شيخ صداء صفا اورى نائى شوق بى تنايه
وتنائى ايله استماع وكاهى نظم برمراز خوشى توهر چند كه بيداد رود
چون رخ خوب تو بينم همه از ياد رود نثر نشيدى ايله رقص وسماع ايلر
اولجوان خوان بوحالتدن غضبان ومغلوب وسوسهٔ عصيان اولوب

میان اقدام واحجامنده تبوه وشیخ واله جنابنك اسباب قتل وتابنی
تهیوه ایچون خنجر خونینی درون آستین ده تعبیه ورزیر ساعد
دلپذیرنده تهیه ایدوب اساس غرضنی بانی وحضور شیخه قریب ودانی
کیونکه خنجر بیداد یار خونریزست نظم کجاست مرد که بازار امتحان تیزست
نثر حضرت شیخ کاسردهاقِ عشق واسواقی دست ساقیء باقیدن
نوش ولجهٔ مواجیدی هبوب ریاح شوق جدیده ایله التطام وخروش
ایتدوکدن ضکره نظم حامد رمیوه وصلم دیمه مبذول اولماز
صنمه ای نخل جفا فورته سن اول اولماز نثر دیوب فی الحال بودوبیت
بی همالی انشاد وقصد هلاك عاشقان بی باك ایدن فتان فتاکی ارشاد
رباعی سهلدست مرا بر سر خنجر بودن در پای مراد دوست بی سر بودن
توآمدهٔ که ملحدی را بکشی غازی چو تویی رواست کافر بودن
نثر بوحال کرامت مآلدن شاهد ارادت عرض لقا والده اولان
خنجر ماهپیکری طرح والقا ایدوب اختیار خدمت عبودیت ایله
تارك ماسوا ویاننده حیات ومماتی علی السوا اولدی سراسر
لباس بی بدیلنی عباء فقرو عنایه تبدیل ایدوب جعد معنبر
معنبرینی که نظم توهمایی دنیست ظلهما جز در زلف تو دام ظلهما
نثر فحوای لطافت نماسنه مظهر ایدی معراض اعراض ایله
قص ودل معتدلنی نقش مطلب عالیه یه فص ایدوب تا در زلف
بی خلفنی شاه کرم نمونه نمونه ایچون ارسال ودعوای قتله
طومار ابتدا زینی قتل ایلیان اهل ضلالك حالی بو منوال اوزره
دردیوب ثبت مافی الباله ایلدی هرچند که خدام هوسمند

عقال نصائح عقلیه ایله قصد پیوند ایلدیلر قابل ومزوره کلام
خام نافرجاملری ناجع وسودمند اولمادی اخر کار اضطرام نائره
اضطراب واضطرار ایله خاسر وخائب راجع وآب اولوب اول
شوخ بی نظیرك اسیر بند تسخیر اولدو غنی داور ملك سریرت وفلك
سریره اخبار وشمائم شمائل شیخ برزکوار لطیمهٔ عطار کبی تعطیر دماغ
روزکار ایلدوکنی اظهار ایلدیلر سلطان بلند مکان مقابلهٔ دعوای
سابقده وقوع حال کاحقه تعجب وآتش ضمد وکمذ ایله توقد وتلهب
ایدوب بالذات مجلس شیخ باهر الکرامه ته هضت واستطلاع
حال ایچون جناح استعجال ایله عزم ورکضت ایلدی حضرت شیخ
اول طائفه خائفه یه بأبأة بعثت رسول ومبادی دین واجب القبوله
جناب خیر البشر ایله حضرت عمر بینده ظهور ایدن وقائع واموری
افهام ومجلس اولیاء بلند مراتبده منیب وثابت اولان مضار
ونوائبدن محمی الجوانب اولدو غنی اعلام ایدرایدی داور پاکیزه
درون نصایح حکمت نمون لزندن مستمد واهل کشف وکرامانك
ادراك حالاتنه مستعد اولوب کوردیکه جان عزیز ومعشوق
فتنه انگیزینی که بلای قدر والا سنه ابیات حسان خلعت
نظلت وجناه وهی ظالمة
موافق وچسبان ایدی نظم وطرفه ساحر فی زی مسحور
کانما صاغه الرحمن تذکرة لمن یشکك فی الولدان والحور نثر
مرئ قضا دولتمند وبختیار وفاخر لباس پرینه فقرانك کهنه
پلاسنی وخرقه بلاسنی اختیار ایدوب شمع فروزان رخساری
اسیب صدمهٔ روزکار ایله افسرده وورد جمال نازپروردی

دست بُرد بردنبلا وشتاء آلام شتی ایله پژمرده اولمش نظم
بوصف شاهد ژولیده موی کردآلود اشارتیست عجب ربّ اغبر اشعث
نثر بوحالتدن سرشك اندوه وملالتی مار تجاج وشب تعب کثیرده
اه اثیر تأثیری سراج وهاج اولوب علی حاله ترك وشیخ صاحب
تصرفك که مرشد صومعهٔ تصوف ایدی قوت جاذبه سنی اذعان
ودرك ایلدی حضرت شیخك لطف تربیت وحسن ارشاد
وتمیتی ایله اول عزیز یوسف آیین بکری اربعین ومحذع ریاضت
وورعدن اصناف جواهر ثمین چیقروب درجات سامیهٔ کاملینه
ارتقاع وواردات غیبیه ومشاهدات عینیه ی انجاب وانتقال الذی
نظم دانای کذشته داستانها بیناء شکفت باستانها
ازمغز سخن چنین کشد پوست زان قصه که احسن القصص اوست
نثر قصهٔ یوسف که احسن قصص وهر فصلی مخزن جواهر عبر
وحصصدر کاوش قلم بدائع رقم ایله کان لطائف حکمدن ندکلو
استخراج کوهر وهاج اولنسه لقد کان فی قصصهم عبرة
لاولی الالباب مقال حکمت مآلی اوزره مزایا وغرائب ونوادر
عجائبی غیر منقضی وتفصیل مدیدی نوید جدید ولد ینا مزیدی
مقتضیدر کتاب عرائسده عرائس عبادات خوب نمایشه
بووجهله زیب وارایش ویرلمشدرکه بوشیرین فسانه وقصهٔ
طنانه نص احسن القصص ایله منصوص وملقب اولمغه وجه
وسبب بودرکه لقد کان فی یوسف واخوته ایات للسائلین نظم
مبینی اوزره ظاهر عباراتی اول داستان پرعبرتی اقتصاص

وباطنی اشارتی که متضمن نوید و بشارتدر رهنمای اهل اختصاص
اولدوغندن ماعدا حضرت یوسفك اخوتنه حسن مجازاة
وعند القدره ترك انتقام ومجاراة ایدوب انواع مضرت وایذا
ایراسنده لطف مداملة وهنکام لقاوزمان قبلی ده حسن معاملة
ایلدوکی در بعض اهل اشارت شمع بیانی انارت وکاس پیامی
ارادت ایلمشلردرکه احسن قصص ایله نامور ومختص اولدوغی
اول قصهٔ دلفریب ده ذکر محبت وحبیب اولدوغیدر نظم
کر عشق نبودی وغم عشق نبودی چندین سخن نغز که گفتی که شنودی
نثر حضرت یوسفك نیّر اعظم حسن وانی برمرتبه مضیٔ ورخشان
ایدی که ازقهٔ شهردن مرور ومیان خذران دن عبور ایلسه
تلألؤ رخسار مهر شعاعی حیطان بیوت ورباعه پرتو انداز ونور
آفتاب عالمتاب کبی نزدیك ودور منازل ودوره شعشعه
پرواز اولوردی نظم چه گویم کان چه حسن دلبری بود
که بیرون از حد حور وپری بود نگنجد در بیان وصف جمالش
کنم طبع آزمایی با خیالش نثر وحضرت ادمه تعلیم اسما اولدوغی
کبی حضرت یوسفه تعلیم تاویل رؤیا اولوب مشاهدهٔ منظار
منامه اولان صور متمثلهٔ احلامدن قبل ان تکون وقائع آتیهٔ
کوناکونه استدلال وامور خبیهٔ انامه وحوادث وطوارق
لیالی وایامه انتقال ایدرایدی اعضا وآداب واندام باآدابی
برمرتبه لطیف وصاف ونازك وشفاف ایدیکه تداول وتناول
ایلدوکی بقول وثمار وطعام وشراب خوشگوار مجرای کلوی بلور

واصله واراه طاهرس

ساندن

بلور ساندن مرئی و نمایان اولوردی نظم هزاران آفرین بر جنان دایهٔ
که پرورد زان سان گرانمایهٔ پری گر بود دیده بگماشتی
بسا سرم کز روی خود داشتی نثر آغاز گفتار و تکلم ایلیه در دندان
لطافت نماسندن شعاع روشنایی و التماع منتثر و شکر خنده و تبسم
ایلیه ضواحك ثنایاسندن نور وضیا منتشر اولوردی نظم
حق کین همه نقشها کشیده ست نوخوبتری نیافریده ست
هرکس که بدیدی آنچنانش الله برآمدی زجانش نثر
وجود نازکی مهد وکذلك یجتبیك ربك ده پروردهٔ خاصهٔ استعداد
وگلستان حسن و آنده برسرو آزاد ایکن ع وسهم الزایا بالنفائس مولع
نثر چشم زخم بی رحمی ایله چشم زد وگرفتار الظفار رشك وحسد اولوب
بی جرم و گناه انداختهٔ مضیق چاه و تنگنای عناده ندیم ندم و آه
اولدی مطاوی آیات قرآنده اقتصاص و بیان اولندوغی اوزره واسطهٔ
سیاره و مساعدهٔ طالع و ستاره ایله غیابهٔ جب خوانده دن
رهائی و انفلاص وذهب وجود مهذبی بوتقهٔ آزمایشده خلاص
بولدوقدنصکره ثمن بخس ایله برمالك خزائن بخشه مبیع وگلزار
بخت مادرزاده سرو آزاد ایکن بندهٔ تبیع اولوب داخل عداد
کاروان ودیار مصر تجانبنه روان اولدی قطع مفاوز بعدنوی
وفناء مصر زهت مصیده اقامت وثوا ایدوب سکان شهر شهرت
مقره خبر اولدیکه میان قافله وکاربانده برسرو نیك زاد وغلام
عبری نژاد که سراپا وجود مکرمی نوزاعظم دن لشان ومصداق
کلام لطافت انجام نظم ظبی سهار ضوان عن حفظه

ظبی سمار رضوان عن حفظه فغرّ من جملة حور الجنان د د نثر

بود یار بهجت طرازه پیرتو انداز اولمش نظم حسنش ازرخ چو پرده برکیرد

ماه وا خجلتاه در کیرد نثر الله اکبر بوخبر مسرت اثر مایه اهتزاز

وشادمانی وهرکس ترانه ساز ع آفرین ای بچنین لطف خدا ارزانی نثر

اولوب نهایت شوق ورغبتلرندن اظهار سخن ارایی وبو قطعه ایله

قطع رشتهٔ سکوت وشکیبایی ایلدیلر نظم فیا زینة الدنیا ویا غایة المنی

فمن ذا الذی عن حسن وجهك یصبر فما ولدت حواء من نسل آدم

ولا فی جنان الخلد مثلك آخر نثر هر ظاهربین ناظر عرضه کاه بیع من یزید

وهر اهل باطن ویقین بینای دقیقهٔ ولا یکون الا ما یرید اولوب نظم

همه بضاعت خود عرضه میدهند آنجا قبول خاطر تو تا کدام خواهند بود

نثر اخر کار زلیخا یه اکرمی مثواه عسی ان ینفعنا او نتخذه ولدا مژدا سی ایله

رعایتی توصیه وسپارش ورسم تفقد ونوازشی کزارش ایلدی زلیخا

طوطئ شکرخایکی مرآت جمال یوسفی به حیران وپای لغزش عشق

دستوار دوشده افتان وخیزان اولوب آخر بوی مسك محبت

فیحان وانتشار ومیان اشراف واعیانده ع این نه رویست که

درپرده بماند پنهان نثر پیام محبت بیانی استفاضه واشتهار بولدقده

هر طرفدن زبان طعن ودقیقتی دراز وکز تعریض وطنز دن

ابراز کوهر ظرافته شروع وآغاز ایلدیلر زلیخای شیرین زبان

کسی نماند که دیکر به تیغ ناز کشی
ملوله زنده کنی خلق را و باز کشی

طعنه زنان اولان زنانی اضافت وبیدامن عرض وناموسندن
شرآفسون وافسوس لرینی صرف واضافت ایدوب وسائد ونمارق
وستائر وسرادق ایله بزم بهشت آیین ترتیب وتزیین ایلدیکه
هرمنیر فلك پیره دیده وبدرهٔ بدر آسمان خمیده میده اوله لی انك کبی
مجلس شاهانه مشهود چشم زمانه اولمامش ایدی نظم

بزم کهی ساخته همچون بهشت همچو بهار آمد واردی بهشت
وجد دران جشن بحال آمده ثانیء آن بزم محال آمده

نثر زنان مصر وقاهره اول مادیهٔ ظاهره ده مجتمع وکوش حسن لری
داستان میر مجلسی مستمع اولدقده هربری ترك ناموس وننك
وتوقد ضرام غرام ایله نظم ای اسیر خط سبز توهمه سیمبر آن
آخر حسن توبه زاول حسن دکران نثر ترانه سنه آهنك ایلدیلر بعده
پنجهٔ آفتاب آیین لرینه برد ترنج وسکین الوب ناز وغنج ایله قطع
ترنج ایدرایکن نظم برون آمد ازخانه خندان وشاد
فروغ رخانش علم برکشاد از ونور بگرفت کاخ وسرای
فروزنده شد تابعرش خدای نثر حضرت یوسف دلاله وجلال ایله
عرض جمال ایلدکده هربری دایرهٔ تماسك عقلدن بیرون
وبسنهٔ زنجیر خلاعت ومجون اولمغله ع ترنج ودست بیکباد
ی برد سکین نثر فحوای حرت قرینی اوزره سکاکین ایله تقطیع
ایدکده ایادی آیین ایدوب دل سامری سمرلرینی مصداق
مدلول لامساس وغلبهٔ هیام وجنوندن ریزش خونی
عدم احساس ایلدیلرع درعشق چنین بوالعجبیها باشد نظم

مائدهٔ ع

المأدبة والمأدبة طعام صنع لدعوة اوغرس

الغرام الولوع قاموس
غرام کتاب ماکشتغل من الحطب قاموس

الهیام بالضم کالجنون من العشق قاموس

چو کشتند با خجلت و شرمجفت زبانشان همی حاشی لله گفت

که این نیست از کوهر آدمی فرشتست پیدا شده برزمی

نثر زلیخای زهره جبین اول ناقصات العقل والدین تحظیه و تسفیه

ومعرض پوزش ومعذرت تقریر کلام فذلکن الذی لمتنی فیه ایدوب

اجالهٔ قداح مشاوره وایراء زناد مشاوره ومساوره دنصکره

حضرت یوسفی ترک اعذار وبند وزندان ایله تخویف وانذار ایلدیلر

حضرت یوسف تحزن وتلهف ایله حبل حیل زبان پرزیانی لف ولی

ومقابله تهدید شدیده تمهید دعاء رب السجن احب الی ممکین

اخرکار کید زبان مکار ایله لیسجننه حتی حین نظم متینی اوزره مسکنی

زندان وحصیر واول رسول آفتاب محیایه قبور احیا مرجع ومصیر

اولدی نظم شنیدم که آن تیره زندان تنگ شد از نور رخسار اوله رنگ

نکوهیده زندان بی رنگ وبوی بیفروخت از نور رخسار اوی

نثر معتبران وقایع روزکاره واضح واشکاره اوله که برد استان

صحت مدارك که قصه کذاری خالق پروردکاره اوله اول محله سخن

آرایی محض وقاحت وثارهٔ خایی در اول قصهٔ بسیار حصه سوده

مستقلهٔ باهرهٔ الاعجازده خصوصا احوال رسل وانبیای سرح

وانبا ایلیان تواریخ صحت پردازده علی وجه الایجاز والتفصیل

تفریع وتاصیل اولمغین اولبایده اطناب واسهاب اولمایوب

جایجا طریقه دفع وایما ایله تحریك اقلام اعلام اولمق استصواب

ومناسب مقام دیکو مقال اولان حال استصحاب اولندیجونکه

حضرت یوسفك عزیز مصر قاهره اولماسنه ارادت علیهٔ باهره

تعلق

تعلق وفرق فرقد سايى اوزره افتاب تقديريچون وچرا تلألو وتالق ايلدك
اول حضرتى وجوه شتى ايله اختبار وابتلا ونوعروس تجربه وآزمون
پيش نظر دقت نمونده اجتلا اولدى اولا كرفتار تنكناى چاه
ودست تماسكى دامان تدبير وتدارك دن كوتاه قيلندك تاكه زمان
سلطنت وزمان روايده هيچ بركداى بى دست وپاى غيابۀ
جب عنايه انداخته ووجود بى جناح لريخنار احتياج واجتياجده
كداخته امتيه ثانيا ذات طويل النجاد نجابت نژادى قيد رقدن
مطلق وآزاد ايكن بى منفعت وريع برزمن مخسده ثمن بخس
ايله فروخت وبيع ايلديلر تاكه بستۀ بند رق ونار عبوديت وشناد
ايله سوخته ومحترق اولان اسيران پست پايه وفقيران بى وايه نك
احوال پريشانى خاطر نشانى اوله ثالثا مكر ودستان زنانه كرفتار
وفراخناى ساحۀ جهان نظر اعتبار وامتحاندن دور وآر اولدى
تاكه دلۀ محتاله اولان زنان محتاله نك فنون مكر فسون لرى ايله
مكور ومغبون وخشم زنم فريب وخوش آمد بى تقريب ايله مسحور
ومغبون اولمايه رابعا محبس زندانه كه محبس زندانلر شهر
بندو محبوس وارواح مقدسۀ الاذيال عتبه اجلالندن خاكبوس
ايكن ره نشين خاك بوس اولدى تاكه كرفتار دوشاخۀ ضرر
وزيان اولان كروه زندانيانه بوقطعه بى همال حسب حال اولا نظم

اما فى رسول الله يوسف اسوة ... لمثلك محبوسا على الظلم والافك
اقام جميل الصبر فى السجن مدة ... فآل به الصبر الجميل الى الملك

حضرت يوسف ظلمت آباد زندانه عبادت يزدانه شاغل

ودخل معه السجن فتیان بیانی اوزده خباز وسرابدار ه خی بزرجمهر
کرانیاد ایله مجلس تنك وتاره والج ووا غل ایکی ناکاه قدرت
باهرهٔ آله ایله نظم بیکسب هر یکی دیدندخوابی
کزان دیجانشان افتاد تابی یکی دامرده ده خواب از بجانش
یکی رامخبر از قطع حیاتش نثر سرابدار انی اعصر خمرا مدامه
حمراسنی اداره وخوان سلاردانی احمل فوق رأسی خبزا تسمع خبرنی
بتسمینام محبر الانامده اناره ایلدوکده حضرت یوسف اوله لا یأتیکما
طعام ترزقانه الا نبأتکما بتاویل قبل ان یأتیکما معجزهٔ غیب نماسی ایله
الا من ارتضی من رسول مدلول واجب القبولی اوزره اخبار مغیبات
ومرشد ذالکما مما علمنی ربی دن تربی ایله دعوای معجزه یه اثبات ایلدقدن
بعده خوابلرینی وفق صواب اوزده تعبیر وحقیقت حال آینده نی
آنی ده تخبیر وتحبیر ایلدی نظم هر واقعهٔ که کرد تعبیر
یکذره ازان نکشت تغییر نثر برات نجاتی موقع وخلاص واخلاصی
متوقع اولان ساقیٔ قاسی القلبه کوناکون اذکرنی عند ربك وامر
توکل صرف مشتبه ومشتبك اولدوقده سیهٔ مقربین قدر عزمت
وتمکینی مکس وبضع سنین حبس خانه مهین ده ارام ومکث ایلدی نظم
که چه تقصیر آمد از خورشید داد تا تو چون خفاشی افتی در سواد
هین چه تقصیر آمد از بحر وسحاب تا تو باری خواهی از دیك وسراب
نثر لکن حضرت یوسفه تاریکنای زندان ع سم الخیاط مع الاحباب
میدان نثر وچله مرداندهٔ مستغرق فضل یزدان اولوب ماسوادن
بالکلیه اعراض وتوقی وشاهد ترقی ایله تلقی نفس پاکنی تنقی ایلدی

نظم بید

نظم لیك یوسف رابخود مشغولکرد تا بنابد بردلش زان حبس درد
اخبانش انس ومستی دارحق که نی زندان ماند پیشش بی عشق

نثر صبروحجر لقبی ایله ملقب وروشناس اولان حضرت یوسف دن
اوج مرتبت بسیزه وزلت صغیره که ظاهر اولدی فی الحال تنبیه
وکوشمال ایله درون غفلت وارندن پاك وطاهر اولدی اوله اول
سلطان کشور حسن وبها مقابلهٔ هم بهاده محبوس زندان تنك ثانیا
جرم مرتبك اذکرنی عند ربك بضع سنین ده دوام آیین ورنین
ایله سبب مکث ودرنك اولدی ثالثا اخوت تحوت مقرونه
انکم لسارقون دیمکله ان یسرق فقد سرق اخ له من قبل حبلنی
دیار واسماع کلام ملام پردازایلدیلر چونکه حضرت یوسفك
نائل عزوجاه ودانی اوله سی قریب ودانی ومظهر فضل یزدانی اولدی
عزیز مصر وقاهره یه که واصل نعم باطنه وظاهره ایدی خواب
معهود مرئی ومشهود اولدی علم تعبیره دانا وخبیر اولان
مهره معبرین وحکماء معتبرین کویا اضغاث احلام والف استقام
مزاجلری عارضهٔ اعوجاج ایله لام اولدوقده سر ابدار صدیق
وصیت یوسف خزینه صدیقی ادکار وانا انبئکم بتاویله فارسلون
مضمونی ایله کار ایلدی ع غیر از تو کسی حل نکند مشکل ما را نثر حضرت
یوسف خروجده تردد وتوقف وبرات ساحتی آلان حصحص الحق
ایله مصدق اولنجه انتظار وتوکف ایلیوب سو بسو بشاشر حاش
لله ما علمنا علیه من سوء مستهر ومنتشر اولدی اولده واقعهٔ پرعبرتی
حسن عبارت ایله تاویل وعبارت وحضور داور داد آورده تحصیل

حضرت ابن عباس رضی الله تعالی عنهما دن مرویدر که صح

دربت قربت دنصکره متکای انك الیوم لدینا مکین امین ده استقرار
وتمکین بولدی حتی نمك پاش اباء انا املح ولب ذیرکی اناء انا افصح قطعه
فلو سمعوا فی مصر اوصاف خده   لما بذلوا فی سوم یوسف من نقد
لوامی زلیخا لو رأین جبینه   لآثرن بالقطع القلوب علی الایدی
نثر حضرتلری هضم نفس عرش رسان واول صدیق ناصح الجیب و
کویای انی لم اخنه بالغیب سیرت وسانتی پسند واستحسان
ایدوب بو مشرکه اکرچی شبهه والتباس امتداد زمان
احتباس بنم حقمده منعقد بعده منشور ائتونی به استخلصه لنفسی
منتشر اولسه بنای قرار وثبات متداعی وزبان قالم فی الحال کویای
معذرت لا جبت الداعی اولور ایدی نظم برآرنده درد دریای راز
سر درج کوهر چنین کرد باز نثر اخوان یوسف کمال انفعال وتخوف
ایله مصداق ما کان لهم الخیرة واعوام قحط والام مده جویای قوت
ومیره اولوب دیار مصریه یه اوچ دفعه تردد وخدمت حضرت یوسفه
امد شد ایلدیلر دفعهٔ آخرینده کریوهٔ روغان وتلوندن تحرز
وتحرس ونعمت سلطنت ایله پرورده اولان یوسف کم کرده اولدیغنی
اذعان وتفرس ایدوب فرط تذلل وتأسف ایله کویای ءانت
یوسف اولدقلرنده جمال مهرتابنی نقاب ارتیابدن ابراز وکشف
جلبهٔ حلیهٔ راز ایدوب نظم کفتا که بلی منم که کردون
کرد از منتان چنان دکرکون   یوسف منو یامین ابن یامین ز
من یوسفم وبرادرم اوست نثر اخوة یوسف جریمهٔ عظیمه یی
اقتراف لرینه اعتراف ایدوب باب قلق واضطرابی باز

سنکین دل پرآذرم اوست

چون ازین قاعده است آمین

وبو وجهله عرض بضاعت نیاز ایلدیلر که نظم

یا محسن من فضلك احسنت الینا تا الله لقد اثرك الله علینا

نذر حضرت یوسف عامهٔ عالمیانی اطعام وخاصهٔ اخوانه

بذل طرائف انعام ایدوب جاه نعمت وزندان محنت دنصکره

اورنك سلطنت ومتکای رسالت ده مربع نشین وزمین نشاس

بی قیاسیه واضع جبین جبین اولدکده نظم وداء مضیق الخوف متسع الامن

واول مفروح به اخر الحزن ولا تیأسن فالله ملك یوسفا

خلائقه بعد الخلاص من السجن الایة التاسعة عشر

هرکیمکه اوله بندهٔ خاص مولی البته اولور آل دسوله مولی

بود عوینیه استرلرآیسه بیّنه قُلْ لَا اَسْئَلُکُمْ عَلَیْهِ اَجْرًا اِلَّا

کتاب فصل الخطابده مناقب آل واصحاب بو وجهله بسط والطناب

واسهاب اولمشدرکه اولاد صحابهٔ کرینك رضوان الله

تعالی علیهم اجمعینده مذهب منصور وقول اصح ومشهور بودرکه

فضیلت واجتبا ورجحان واصطفا ده اولاد وابنا ترتیب آبا

اوزره اوله الا اعقاب فاطمهٔ زهرا رضی الله تعالی عنها که اندن بوعمومدن

مستثنی وباله نشین اولیکه منقبت وثنا اولوب جناب شیخین

وحضرت ذی النورینك علیهم التحیة والرضوان اولاد نجابت عنوانلری

اوزره مفضل وجناب خیمیت مقام علیه اشرف الصلوة والسلامه

قرب زلفی ومنزلتلری جهتندن مدعای اعوام والسنین همساله

وسنین لرندن اشرف واکملدر زیرا انلر سؤل عترت طاهره وذریت

طیبهٔ زاهره درکه الحقنا بهم ذریتهم سرّ فی ایله ترحیب وتوقیر

وادهاب رجس ایله بیت شریفلری تنظیف وتطهیر اولنمشدر
ترجمهٔ عوارفده نبت ثبت بیان ناضر ووارفدرکه سبب اختلاف
ارا اختلاف مقاصد واهوادرکه نفوس بشریه انك اوزرینه مفطور
ومجبول وتنازع مطالب دنیویه علت انهماك ایله که اکثر قلوب
دغلناك انکله معیب ومعلولدر بوامر مرجع ثانی وتدریج ایله میان
فرق بی فرقهٔ متفرق وطوارق بغض وعصبیت متطرق اولوب انك
ضباب بابتانی قرنا بعد قرن تراکب وتراکم واسباب عادیهٔ مشاهده
وعدوان آنا بعد آن تکاثف وتفاقم ایتکله طمانینه وانصاف استیلاء
جدال واعتسافدن رسیده بلکه عوذا بالله سب واکفار ناخواهه
انجامیده اولور پس هر محله که سبق عنایت حق قدیر تعلق بذیر اوله
انك اعماق دل باسدادندن بیخ هوا وعناد کشیده ومنهج حق
ابلجه رسیده اولوب نهال بطلان وضلال باحهٔ بالنده ذاوی
وذابل واعتقاد راست قبولنه مستعد وقابل اولدن صحبت
رسول انام علیه نوامی الصلوة والسلام هنکامنده که برق الهام
الهی نور فشان وشمشیر فضل بی تناهی ندنشان ایدی اصحابهٔ کرام
وال عظام علیهم رضوان الملك العلام انادن نزول وحی وهدایت
وتواتر انوار نبوت ورسالت برکتی ایله اسباب فانیهٔ زخارف
واعراضدن توقی واعراض کوستروب نعیم باقیهٔ آخرته توجیه
وجه همت ایله طالب وقوت نور ایمان ایله وراء حجاب کاندن
مشاهدهٔ صور غیبیه راغب ایدیلر عقیدهٔ صاف انضا فلری
وصمت اختلال واختلافدن معرا ودل معتقدلری بیمارئ بدعت

وهوادن مبرّا اولوب جمله سی یکدل ویکجهت ویك سمت ویك سمت
ایدیلر چونکه نور عصمت نقاب عزتیله مختفی ومرشد هدایت تابش نور
صراحتدن لمعهٔ ضوء کنایت ایله مکتفی اولدی تاریکئ هوا وظلمت بدعت
نار واکه ظاهر وفاشی واول نور قوی الظهورك اشعّه سنده مضمحل
ومتلاشی ابدی ابدك ابدك کمین کاه خفادن فسحت اباد انجلا یه تاخته
وشمشیر خلاف بنیام وغلاف فتندن آخته اولوب مزاج قلوب حداد
اعتدال استقامت وسداددن انصراف ومیل اعوجاج واعتراف
ایدوب عهد مبارك رسالتدن بعد ومفارقت حسبی اوزره
تخالف اهوال اهوا ظاهر وهویدا اولدی الی یومنا هذا پس هر کس که
قطع مسافات آفاقه چابك وچست وطالب عقیدهٔ درست
اوله بلا تبعه ودرك کرکدرکه آل شرف مآل ایله صحب صحت اشتماله
اقتدا وانلرك هدی هدایت اثرلرنیه اقتفا ایدوب دوی دلنی حبت
دنیاء راحت کسلدن کردانیده وکندویی مأمن رضای خدایه رسانیده
ایده تاکه دیدهٔ بصیرتی نور یقین وطمانینت ایله کشوده وباز وشاهد
حق یقین منصهٔ تکشف وتمکین ده جلوه ساز اولا وبو معنی جناب رهابدن
عزوجل دن عزو وجل ایدوب مبدء اوّل وپیشگاه ازله صدق والجام
واعتصام واحکام قضاء مرالمضایه عدم قلق واختصامدن غیری
بر عمل ایله میسر ومحصل اولماز بو امر محقق بین اهل الحق متیقن ومدرك
وخارج دائرهٔ شك درکه هر محبك محبوبنه میلان ومحبتی قربت
وقرابت واخروجوه مجانست جهتندن نوع تناسب واقتضا
ایجاب واقتضا ایدر صحابهٔ کرام واهل بیت ذوی الاحترامدن

بعضینك هم نسبت صوریه وهم نسبت معنویه لری استوار وبعض
اخرك وجوه نسبت قویه دن مجرد نسبت معنویه لری وارایدی
نسبت سویهٔ معنویه امتی واکثری ونسبت ضروریه دن کا ملتر
اولدوغی مقرر اولماغله مؤمن حقیقی یه رواوحقیق دکلدرکه صحابهٔ
رسول انامه علیه الصلوة والسلام ورضی الله تعالی عنهم الی
یوم القیام حقنده ایراد قداحهٔ قدح وکبراء خیر القرونك تنقیص
طیب قرونلرنده کد وکدح ایلیه خصوصاکه شرف اولیت واولویته
قمین وقرین اولان فقراء مهاجرین که جناب رسالتك قرب عشق
ومحبتنده معاهد واوطاندن مهاجرت واقارب واخواندن
اختیار بعد ومفارقت ایدوب اموال وازواج ونفوس وارواح
لریني قدوم میمنت اثارلرنده بذل وایثار ایلمشلر ایدی هرذات
نجیبه ده که محبت جناب رسالت علیه الصلوة والتحیه مرکوز
وکنز آداب شریعت مکنون ومکنوز اولمه نه وجهله ممکن ومکان
امکانده متمکن درکه محبت اهل بیت الیه خلوتسرای دل میتی
ممتلی وطاغ ومذهب سلوك ویقینده فضلاء متقدمین الیه
معانق ومصافح اولمایه نیرا مجرد نسبت قرابت الیه تأکد معاقد
مودت واجب وبهجت لهجت صداقتی جلباب ارتیاب غیر حاید
فکیف که نسبت قرابته نسبت صورت دخی منضم وایکی
حرف برجنسدن اولماغله مدغم اوله اکرطاعن خذبین
ومبغض صحابهٔ کزین دیدهٔ انصاف وانتباه الیه نکاه الیسه
علی التحقیق درك وتدقیق ایدرکه سبب بغض وغضب

دمشقیه

ومنشاءِ ترکِ ادبْ بودرکه انلرك ظواهرِ احوال واطوارْ ونفوسِ
بشریت آثارْ لرندن بعضی مشاجره وخصومت که اقتضاءِ حکم
بشریت اوزره کاه کاه میانلرنده وقوع وجریانْ بولمشدر ارباب
احوالِ ظاهره واصحابِ نفوسِ غیرِ طاهره دن بعضِ اخبارِ موضوعه
وضعیفه وحکایاتِ مصنوعه وسخیفه کوشْ کزارْ وچشمِ اعورْ
وبلیسانه نظرایله کرارًا ومرارًا اعاده وتذکارْ اولماغله اول افسانه
صفاتِ نفسانیه ایله تصرّفْ وکلامِ خلاعت نسیجِ جلابت پیرایه
ترویجِ ایچونْ تطرّف ایدوب کذا وحالِ بالبتا سنه تنظّر وقیاس ایدر

نظم هرکو بکسی بچشم بد می نکرد ازچنبرهٔ وجودِ خود می نکرد

نثر طبعِ سیالْ وذهنِ سیالی سویله ظنّ وخیالْ وزعم واختیالْ
ایدرکه انلرده بوعارضه وفتورلك حدوثْ وظهوری حکمِ مستمرّ
وامرِ مستقر اوله بوپندارْ انك باطنِ نابیدارنده تخم هوا وعصبیتی
کاشته ورقمِ حمیّتِ بلاحمیّتی نکاشته ایدوب آنآفآنا نهالِ ملفی
مافی البالکرْ متأصّل ومتفرّعْ ودوحهٔ مکروضلال متشعّب ومتنوّع
اولوب خلفا عن سلف توارثْ وتداولْ وصاغرًا عن کابر تناوب
وتناولْ ایله مقلّدانه بسطِ دستانْ وافسانه ده تضییعِ انفاسْ
ونقلِ افایکْ ومیونْ ومبالغاتِ کوناکونْ ایله اکلِ لحومِ ناسْ ایدرلرْ
فهمِ ناسا مانلری بومعنایی اذعانْ ایمزکه انلرك حرکاتِ نفوسِ
بشریت مانوسلرینك ثباتی وصفاتِ بشریه لرینك سمات قلبیه لری
اوزرینه غلباتی که علی الندورْ ورودوصدورْ وبعضِ احیانده
علی سبیل الامتحانْ وقوع وظهورْ بولمشدر قریبا مآحرکات

وو ثباتدن سکون وثبات ودللری کدورات مشاغله تثبت
وتشتتدن خلاص ونجات بولوب صفاء صفات اصلیه لرینه
عودورجوع وبیت اعتذار واستغفارده هجود وهجوع ایدوب
اولکیدن زیاده درجهٔ علیاده تمکن وقرار وظهور حلیهٔ حقیقته
بوء واقرار ایدرلر اهل توفیق وهدایه که جناب خدا زخارف دنیادن
صرف رغبت نعمتنی اعطا وجرم وزلتنی ستائر مغفرت ایله ستر واغطا
ایلیه ساحهٔ قلبندن صخر فخر قلع ورباجهٔ دوشندن بیخ خلاف وفتون
قلع اولنوب انك حقنده سلسلهٔ رحمت ازلیه تحرك وسابقهٔ
عنایت آنی ادخال رفرفهٔ لایزالون مختلفین الا من رحم ربك ایدرانك نمونه
وسمت وعلامت سلامتی بودرکه سبیل تسویله مسابقت ومضمار
دعوای بی معناده مساوقت ایتموب محجوبان ملتهٔ نظر حنو ومرحمت
بلکه عموم امته خفض جناح رأفت ایدوب فرق ناجیه ایله ملحق
ومنسوز اولان رفرفهٔ هدایت اندوزه ملحق وارواح کذ شتکانه اتحاف
دست آویز ربنا اغفرلنا ولاخواننا الذین سبقونا بالایمان ایله نایل
مرضات حق اولور ریاض ریاضتك وردنازیر وردی اولان شهاب الدین
سهروردی اعلام الهدی ایله مسمی اولان رساله سندهٔ کمیت قلمی مضمار
رقمده اجاله ایلمیش که میراث نبوت علم ومعرفتدر آل کرام وکبار وجماهیر
مهاجرین وانصار علی قدر قدرهم توارث میراث معنوی نبوی وسائر
انبیاء محامد خصال واقسماء محاسن احوالده دخی متابعت وپیروی
ایلیشلردر هر مؤمن بی غرضنه واجب ومفترضدرکه جمله یه محبتنی
علی السواو جاندن دارروی عفت ایله دردهوای نارروایه دوا ایدوب

احدى الجهتينه مايل وزائغ وطرف واحده دون الاخر حائد وزائغ
اولمايه زيرا احد طرفينه ميل واعتلاقده غلو واغراق محض قسوت وخفاء
بى خفا ومخالفت ومودة لايكن حبك كلفا وبغضك تلفا در نظم

ونسكت عن حرب الصحابة فالذى جرى بينهم كان اجتهادا مجردا
وقد صح فى الاخبار ان قتيلهم وقاتلهم فى جنة الخلد خلدا

نثر بوسبيل خونخوار دن خلق بيشمار غمزه هلاك ابد وقهقهه عذاب
سرمد كرفتار وكروه ابنوه غريق تيار تبار اولمشلدر محبت الهيه
قلب مؤمنه نازل وخاتم تقديرنقد ينه توفيقى باذل اولمايجه بوهوا
وبدعتدن بترى وشاهراه اهل سنة توشب وتنزى نامس وارباب
غلو وعنادك دشته سوء اعتقادلرى كسسته ومتردد دنيهٔ
عقل منوره ايله تدقيق نظر اولندقده محاس ذاتيه لرى اكرمس الرمل والنمل
وطوارئ عرضيه لرى محامل صحيحه يه قابل الحمل اولوب حميت جاهليهٔ
عصبيته اشتغال وانلرك مشاجرات وترك محالله ومساجراتلرينه
خوض وايغال شغل بطالين وكار ناقصان كوتاه بين دركه بطالت
وغفلت ايله استرواح ودعواى غلو محبتى ملواح ايدوب زعم باطل
وحقد باطنارى اوزره عين عورا وجوهٔ ايله خلاف رضاء مولى بن جانبه
قصر محبت وغرام وسائرلره طعن ودشنام ايله اميد بيهودهٔ نفع
وجذب وقطع عدوهٔ عداوت وعدوى ايدرلر هيهات هيهات سداد
وثبات ورشاد وانات اولمايجه علوواعتدايه اعتداد برطرف
وبوبابده اغراواغراق محض عتووسرف اولوب نقوى وهدادن
جدا اولان محبت غلاة حقنده اعتبار والتفاتدن ساقط ومرشد

طریق تحقیق اول مقوله محب مکب علی الوجهی هر وجهله ساحظدر نظم

وجمیع اصحاب الرسول ائمة ۞ مثل الکواکب فی اهتداء السادة

فدع التعصب فی وقایع ماجری ۞ فیهم فقد قبضوا علی استغفار

نثر جناب مرتضوی نك علیه الرضوان والتکرمِ حضرت مقدس

نبوی یه علیه الصلوة والتسلیم صحبت ایله انتسابی قرابت ایله ذوق

واقترانیدن اکملدر زیرا نسبت صحبت نسبت قرابتدن اشرف

وافضلدر مدعیان حب وجوایه نه روادرکه بزرگان دینه تشدید

ینزه ستینه وتتبع غمیضه وغمزه ایدوب لقاطات ضروریات

بشریه لری ملتقط وحقلرنده نسیان فرمودهٔ ع من ذا الذی ماساء قط

نثر اوله حال بوکه اصحاب وآل هدایت اشتمال جناب پاك لولاك

عنوان رسالهٔ انا ارسلناك جامع فضائل منشره مبشره نظم

ازکی الصلوة علی الهادی وعترته ۞ وصحبه وخصوصا منهم العشرة

نثر حضرتلری ایله کنفس واحده وهر برینه صلهٔ منقبت واصله

عائده درهواء عصبیتدن مبرا وذات پاکیزه صفاتنه حرام من

ایمان مبوا اولان فاضل محنکه مفهوم ومدرك درکه صحابهٔ

شرف مصحوبك نزاهت بواطن وقلوبلری وارایکن دست خوش

حسِ خیروشر وبشرك نفسه ابتلاسی ونفسك تقصیر وانتلاسی

مقرر در ابواد ریس خولانی که کلزار بدیع الاثار عبادتك طاوس

حزب جولانیدر لواء قدر واعلاسی ملاصق سماء ذات الحبك

واختصاص یافتهٔ یامعاذ والله انی لاحبك اولان صحابی یه

محب مجابی اولدوغنی اظهار واذا احب احدکم اخاه فیعلمه

معناسنی اسعار ایلدرکده اول اعرف حلال وحرام ومحبوب حبیب
ملیک علام منشور تبشیری ناشر وکشف سرّ ابشر ثم ابشره
مباشرًا اولوب دیدیکه مخبر صادق الکلام علیه الصلوة والسلام
اخبار واعلام بیورمشلردرکه یوم تبلی السرائر اذ زاغت الابصار
وبلغت القلوب الحناجر نوردن کراسی ومنابر تزیین وتنجید واطراف
عرش مجیده ترتیب وتنضید اولنوب اوزرلرینه برقوم فسیح الصدر
که روی بشاش نور پاشلری کالقمر لیلة البدر بل کالروح لیلة القدر
کال غرت سعرد ایله جلوس وقعود ایدرلر اجناس ناس جزع ویاس
واظهار ذعر وهراس ایدوکلرنده انلر قرع باب فرعدن آمین
ونعیم مقیم امان واطمینانه شایسته وقرین اولوب وفق خاطر
خواه اولنده عداوتی باسداد اولیاء الله مقرون وداخل حزب
لاخوف علیهم ولاهم یحزنون اولورلر حضاردن اکاه من هم
یارسول الله ایله اجالهٔ سهام استلهام واداره قداح استفهام
ایلدوکلرنده اول ناظور دارالملک ملکوت وناظور کلستان جبروت
حقهٔ دهان حقیقت نشانلرندن کوهر فشان اولوب دیدیلرکه
انلر شول طائفهٔ اکاه وزمرهٔ متحابین فی الله لردرکه کارلری اثبات
موادِ تواد وکردارلری اتخاذ سرمایهٔ اتحاد در حضرت ابوهریره نک رضی الله
تعالی عنه که کرئت بداسیده اصحاب حدیثک پیشروی وسائر اشراف
واماثل بیت فضائله قافیه واول روی در روایت صحت اتیندهٔ
حوالئ عرش عالی ده نور متلالی دن منابر وکراسی که هر بری
برنده راسخ وراسی در ترتیب وتزیین واورزلرینه اهل عبادتدن

بر صاحب درجات نامزد وتعیین اولنه که لباسلری نور ورودی
رخشان ضوء فشانلری دائم الظهور اولوب اگرچه اول سعدا
انبیا وشهدا وکلد اما ساماندن قرب منزللری مضبوط وهریری ارباب
بنوت وشهادته مضبوطدر اول سایه نشینان ظلال الهت وجلالك
اوصاف وخلا لندن فحص وسوال اولندقده شمع جمع رسالت جنابندن
پروانه جواب کله که بونلر لله محاب وتزاور وفی الله تصادق
وتجاور ایدن طائفه غیر طائفه در بر طالب عرفان ترجمان قرائنده
علیه الرحمة والرضوان تعلم نصف علمه مائل وآیت اله المودة فی القربی
حقیقت معنا سندن پرسان وسائل اولدقده سعید بن جبیر که خبیر
دقایق شر وخیر ایدی جانب جوابه مسارعت ومودت فی القربی
مخصوص ال عبا در دیو افهام مرامه مبادرت ایلدوکده حبر امت
وبحر علم ومعرفت فرق فرقانه نثار کوهر بیان ایلیوب دیدیکه جوابده
عجله وشتاب ایلدوك ع نکوکوی کردیر کودی چه غم نثر بعد اول
حبر صاحب خبر وعبر کرده لجه عبر دیدی که بوایت حکمت مدارك
معجز مدارك استجبار نده عجب اکثار وتا نق معنا سنده مرة بعد
اخری اعاده وتکرار اولندی لمؤلفه سؤاله بیلور هر شیئی انسان
سؤاله اولور هر مشکل آسان نثر بوایت معجز نمانك حقیقت
معناسی بودرکه طوائف اعراب کثیرة الانتسابدن برفصیله
اصیله وبر قبیله نبیله یوقدرکه طوبای قربای نبوتدن برعضو
والارتبات کالاتصال والتئام وبر شاخ نما نمای اول سدرة اصلها
ثابت وفرعها فی السمایه اشتباك وانضمام ولمایه یعنی مقابله

هدیت هدایه سزدن اجر وجزا توقع ورجا اولنمان انجق مقتضای
مروت اولنده درخواست ومسالت اولنان مراعات حق قرابت و
تحقیق مادهٔ مودتدر بوتقدیرجه آیت بمحز بیانده فرمان اولنان مودت
جناب مقدس رسالته مصروف وبناء امرالهی رصیف مودت
ختمیت پناهی ایله مرصوف اولوب یاخود آیت مذکوره ده اولان
مودت مأموره اهل قربه منصرف وبوترکهٔ بابرکهٔ مقربان حرم
سرای تقوی متصرف اوله زهی بخت وسعادت وجد وسیادت که
بر دیدهٔ پاك بینت علت ضم وجنسیت ایله اول حضرات عالیاته میل
وانجذاب واسباب التیام وانتظام تحصیل واکتساب ایدوب
اصل فطرتده کالبد وجود لری خمیر مایهٔ عنصر واحددن سررشتهٔ
وجراکاه دل اکاه لزوم حب المرء من احب کشته اوله نظم
لاتنکروا ابدا مقارنتی له قلبی حدید وهو مغناطیس نثر
دنیا محبان ذوی القربانك قربان بتع ولاً اولدقلری ثمرهٔ فما
تعارف منها ائتلف وشانئ ابترك سرمایهٔ قدر وخطری
تاراج کردهٔ ضیاع وتلفدر هر محب ناشکیب ایله میان جبلیده
رابطهٔ تناسب وتودد دن لابدرکه اوداد بی انداد بینلرنده سعی
غیر منخ وترجیحی بلامرجح اولمایه بوحلده مزلقهٔ قدم اعتقاد
وجای تعقب وانتقاد بودرکه سبیکهٔ وجود بی کداخته پوتهٔ
قیل وقال ونسیان دقیقهٔ هلاك فی اثنان محبّ غال ومبغض
قال امتیوب حب الله عدما فراط وحق غیرده ترك تفریط و
خرعوبهٔ مودت مرغوبه بی حادور خیر الامور ایله تشنیف وتقریط

الخرعوبة بالضم الغصن

ایده نگاشتهٔ خامهٔ روایت درکه برنهار نوبهار نزهتده اصحاب
صفهٔ صفادن برقاج اهل وفاق ووفا اجتماع واحتفال وانقال
واردات غیبیه ایله اغتنام وانتقال ایلیشلرایدی ناگاه برمرد
اکاهه بومعنی سانح وبودوحهٔ فکروا ندیشه راسخ وسانح اولدیکه آل کرام
وصحب کبار خصوصا ارکان اربعهٔ چاریار ایله که نظم ایشبو چهار خلیفه
چهارکوشهٔ دین ‌ ‌ دیدست مجو رباعی نه چاردیوراست نثر مدلول معتبرنه
مظهر دد آمیزش واختلاط ودار الامتحان بهاندهٔ موانست وارتباطدر
اولوب دلبی تثبت دوام نواخت وتلفت ترینی متقاضی وبرآن صحبت
باکلرندن انفکاکه نارا ضی ایکن بزم سوء حال ونقصان اعمالدن انلرایله
مقامات علایه عروج وارتقایه مانع وعائق وآنلرشرف شرف علالی وغرفدن
تسفل وتطفل نادروا وله تعدد بوتقدیرجه دوصف جنت بره نسبت
عذاب دوحانی بلکه عقاب جاودانی اولور بوخاطرهٔ پرخاطره عیش اصحابی
تنغیص ورتبهٔ رجاوامیدلرینی تنقیص ایلدوکدن اولکاشف
رسبع المثانی ودار عضال ضلالهٔ طبیب روحانی اولان جناب
رسول مسلم ع علیه ربنا صلی وسلم نظم هذا المشفع حیث الرسل کلهم
تقول دعنی فی بحبتی شغلا ‌ ‌ هذا المقول له سل بقط وادع تجب
واشفع تشفع فعل یسمع لک الامل سر نشر منشور کلام وسر غیبی اصحابه
اعلام بیرق ‌ دیدلرکه ع مژده اولسوزه ای زمرهٔ کرام نثر
که یوم قیامده لواء الحمد وفضل الهی نشر وهرمحب محبوبی ایله بعث
وحشر اولنه کرکدر صادق صفی البال سوء حال ایله نه دکلو پس
وپیت نشین وصف نعال تصویر اعمالده طفیلی ویسین انسیه ده

لا یعلله

لامحاله متبوعنه ملحق وبی کلفت تکلف وریاضت واصل فضل حق
اولمق محقق اولور حضار نادری میسر ایادی بومژده بادی کلامیدن
سؤلدکلو مسرور وشادمان اولدیلرکه بعد شرف الایمان بوندن زیاده
رغائب ومواهب جیاده فائز وبوندن اعظم نبشائر ونعمه حائز اولما
ایدی نوادر الاصولدن برامر غریب وتمثیل بدیع وعجیب محکی ومنقولدر
اول نادره مزیده نک خلاصه وکزیده سی بودرکه اهل بیت کرامدن که
اشرف طوائف انامدر لیذهب عنکم الرجس ایله انلرك ذنوب وعیوبی
معفو ومغتفر ویطهرکم تطهیرا نص مختصی ایله طهارت ذیل عصمتلری
منصوص ومقرر ایکن کیره اولطائفهٔ شرف مظاهرك بحسب الظاهر
آلوده وطالح اولانلری اقتدا واقتفایه روا وصالح اولمادقلرینك خارجده
مثال عدیم المثلی آیات متلوهٔ منسوخة العمل درکه کلام قدیم غیر مخلوق
اولدوغی امر مصدوق ایکن انلرایله تهدی به تصدی اولنماز واول ایات
بی بدل ممنوعة العمل اولمق مانع منقبت اعجاز وصارف بلاغت
وایجاز اولمیوب هیچ برزمانده وصمت نقیصت بولنماز کذالك آل صحیح
الانسابدن بعضی ذوات شرف انتساب اقتضای بشریت وکارنمهٔ
تلون خلقت اوزره تاسی واقتدایه ناروا اولمااغله شرف ذات
وسموشانلرینه ضرر ونقصان طاری وساری اولمز وبهار ظهور
بناهت ظهورلری برك زیر خداج وقصور ایله صولماز **نظم**
آلوده اولان آمیر دهر اوله مز سؤل ایته بکرز که اوله اول منسوخ
نثر کتاب مثنوی ده مندرج ومنطوی درکه برامیر ملك سیادت
احضر عمامه وسبز علامت ایله برمجمع وتادیبده حاضر ناخود بر

وادیدن بادی وظاهر اولد قده اول سید پوشیده سندك امکان
تسدید ونسبت نامهٔ اسناد ده اصبع زائده ونقش زیادکبی احتمال
تزیدی حضار ونظار دن برینك خاطر تنکبار زینه خطور وکذا ر ابلیسه
اول کرّ باز وبوالفضول بی احتراز که تنکنای دلده ضوئنه بوظن سوء
دغدغه اندازاوله ملسوع حیهٔ غیبه اولمغه علامت واول مرد غرّ
مادر غرّ اولمغله باعث دشنام وملامت اولور زیراکه هرکس هوا پرست
ع جنیدن هرکسی از انجاکه ویست نثر فحواسی اوزره چنبرهٔ وجود
قاصرندن ناظر در اکر شاکانهٔ دل باریبتی نقش زنیهٔ ایله زینت
بولسه خاطرهٔ فجور تخالج وخطور امزایدی وراح رجراح حمل علی
قوب راه کناه وجناحه کمزاید نظم هرکه ماینکد ازنا وزنا نیان
این برد ظنند رحق زنا نیان هرکه برکردد سرش از جرخها
همچو خود کردنده بیند خانه را آنچه اندیشیده بدان بوالفضول
حال اوبد دوراز اولاد رسول کرنبودی اونتیجهٔ مرتدان
کی جنین کفتی برای خاندان نثر محل آخرده بوابیات حکمت ارّ ایله
معنای سابقك وجه خفی سندن کشف حلباب وجمال حقیقت
حالی مشهود ارباب الباب ایلمشلردد نظم هرکزا افعال دام ودد بود
برکریبانش کمان بد بود کرتو برکردی وبرکردد سرت
خانه را کردنده بیند منظرت ورتو درکشتی روی بریم دوان
ساحل یم راهی بینی دوان نثر مناقب منلای دومنده مرقوم اولان
قصهٔ عبرت انجام بو مقامه دندرکه برکون اول حضرت شدت
مجاهده ورياضتدن استرواح واستحمام وازالهٔ درن قشافت

واسرّاده

واستزادهٔ پاکی ونظافت ایچون قصد کرمایه واستحمام ایلدی نظم

بیت بنت حکماء الوری فهو الی الحکمة منسوب
جرهو الروح لاجسامنا والحر للاجسام تعذیب

نثر مقام خدمتده مقیم اولان اهل ارادت وتسلیم اجانهٔ
مغتسلی بقیهٔ ماء مستعملدن قصد تطهیر وانقا وغسالهٔ اهل
جنابت وفضالهٔ مرضی وارباب جنایت اولمق اغلب احتمال اولمغله
عادت اصحاب اغتسال اوزره عزیمت افراغ ما ایدکلرنده اول
حضرتکه لغو وفحوده مرور کرام ما کریه معجز نما سنه مظهر وهر بری
کم مقدار دیهٔ کامل بین اعتبار ایله منظر ایدی نظم

کرتو باشی تنکدل از ملحمه تنك بینی جو دنیا راهمه
ورتو خوش باشی بکام دوستان این جهان بنمایدت چون کلستانه

نثر دقهٔ بی حدی کرنظر دن منع وزجر ورجما بالغیب سوء ظن وریبدن
رد وحجر ایدوب دیدیکه ارادهٔ فضلهٔ آبدن فراغ واجتناب ایلمك
احتمالندکه ستوران قباب غرور جلا لندن براهل کمال وولی پوشیده
حالك بقیهٔ وضوء پاکی فزا وغسالهٔ برکت غناسی اولوب انك برقطرهٔ پاکی
ماس بدن تیره ناك اولمق باعث افزونی وترقی وشاهد نعمت غیر
متقبه ایله مستند عی آمیز وتلقی اولمه نظم عیب باشد کو بنیند جرکه غیب
عیب کی بیند بوان پاك غیب نثر امام فخر رازی که دستکاه تحقیقات
غامضه نك مانی نقش طرازی ومضایق دقائق عویصه نك صاحب
نفس دراز یدر نظم دل عارف بسان آینه است زانچه بیش او معاینه است
نثر تفسیر کبیرنده تمیق وتحریر ایلیدکه الا المودة فی القربی آیت

وترتب فراسندن زمرهٔ اصحاب صاحب قسط ونصاب واول نعمت
غیبیه دن حصه مند وبهره یاب اولدر شول جهتدنکه السابقون السابقون
اولئك المقربون آیت حکمت نمونی اصحاب ذوی الفضائل حقنده نازل
اولدوغی مابه الاتفاق ولفظ مقربون ایله کلمهٔ قربی متحد الاشتقاقدر
هر سعادتمند دولت بازکه حبّ پاك پروردکارزه حسن اطاعتده
بذل وسع استطاعت ایله عند الربّ مقبول ومقرب اولمق شرفنه
نائل وکل تقی آلی حسب حالی اولوب الا المودة فی القربی آلاء والا سنه
واصل اولور پس بو آیت حکمت نصاب حب آله ایله حب اصحابك لزومو اولوب
بلکه تحتم وجوبنه بی نزاع وجدال قرینه ودال اولوب بو مسلك باهدا
مذهب سنت وجماعتی رعایت ایله تمشیت بولدوکه مودت عترة
طاهرة الاذیال ایله محبت اصحاب ذوی الافضالی قرن واحدهده جمع
وبینلرنی عصبیت وتوبیخی اعماق دل بی شقا وشقاوتدن قلع وقمع ایدر
وبعض محققین تذکیر وتبیین ایلمشلردرکه مثل اهل بیتی مثل سفینه
نوح من رکبها نجا ومن تخلف عنها غرق حدیث معتبری واصحاب
کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم خبر حکمت اثری اوزره که کتب
احادیث واخبار ومسانید صحت اشتهارزده بلا تجریح اسناد وتخریج
اولنمشدر بحر زخار تکلیف واستلاده دست وپا اوردن ممتحنان
باشباتکه امواج شبهات وشهوات انلره هر آن تصادم وضربان
اتمکده درر کوب بحر موّاج کثیر الاعتلا جناب ایکی امره محتاج اولدر
بری غیب وخللدن خالی برفلك فلك آسا وبری دخی وبالنجم هم
یهتدون مضمونی اوزره نجوم رهنما درکه هرکیمکه سفینه

سلامت

سلامت دفینه یه راکب وبصر اصابت نگری ناظر
تسییراتِ کواکب اوله رجاء سلامت حال اکا غالب احمالدن
بو اجلدندر که بزم هم حرفت وصناعتمز که اهل سنت و جماعتدن
نظم قالوا الی خیر المآل هدایة ، ولم تیمادوا فی الضلال تمادیا
نثر سفینهٔ حب آله رکوب ونجوم اصحاب کباره تحدیج ابصاردہ
وکوب ایلیشلردن پس قادر فریاد رس دن مرجو وملتمس
دنکه سفینه مودت ضرر کردهٔ صحرهٔ بدعت ونجومِ ،
دلالت مجوب ضباب ضلالت اولمایوب توفیق هدا ،
بدرقه ورهنما اوله وشرطهٔ شرط عنایت الله فرضهٔ ،
فرصت سلامتنه یول بوله بعضی اهل عرفان براق خامهٔ
برق جولان ارخاء عنان ایلیشلرکه الا المودة فی القربی
آیتنده مودت بردواء ناجع وثمره ومنفعتی کبرو اهل
محبتك کندولرینه عائد وراجعدر شول جهتدنکه تنکنای
بوم عرصات ده صاعد نجوهٔ نجات اولمه لرینه سبب ومستدعی
شرف المرء یحشر مع من احب در زیرا مودت جسمانیه
اقتضای مناسبت روحانیه ایدرکه روزرستخیزده
دهشت انگیزده اجتماع والتیام ملزمی استیجاب واستلزام
ایدر هرکیمك که روحی متکدر ومغشوش ونورهدایتی
انك فرق فطرتی اوزرینه غیر مرشوش اولمغله رتبه سی
انلردن بعید ووقصور استعداد صف نعالنده پس مانده
وقصید اوله انلرك حقیقتِ مودتلرینه بلغت وبغیتدن

قاصر و عاجز اولور • وهر کیمك که روحی متنور و نور آنی •
ومعرفة الله وصول ودائرهٔ اهل توحیده دخول ایله مظهر
فضل جاودانی اوله انلرك اسباب انجذاب ومیلانی •
محذع جنانندهٔ حاضر و ناجز اولور • زیرا انلر اهل نبوّت •
ومعادن صحبت وفتوتلردر • اکر عنایت اولی ده مقبولان
خدا والملاسه لرحضرت رسول کریم • علیه الصلوة والتسلیمك •
محبتنه مظهر • ومحبوبیّت حبیبه لائق وفراخور اولمزلر • بنا •
زیرا حضرت رسالتك محبتی نمایندهٔ صورت تفضیل •
واول محبت مکان جمع واحد بتده محض محبت خدای
جمیلدر • فضل الخطابده مسطور • وکشف ثعلبی دن مروی
ومأثوردر که بو آیت معجز سمانده ازواج طاهراتك قرب
منزلت • وسمو مکانتلری تبیین • ومهابط وحی والهام اولان
بیوت سعادت انجاملری سراد قدخقائق ایله تنجید وتزیین •
اولمشدر سعید بن جبیر که شهید تیغ شقی بن کسیردر •
حبر ناس اولان حضرت ابن عباس دن رضی الله تعالی
عنهما بو وجهله روایت • وعقب بیانده واذکرن
ما یتلی فی بیوتکن کلام معجز عنوانی ایله ازواج
استشهاد ودلالت ایلمشدر • عکرمه که حضرت ابن عباسك
تلمیذ خاصی ومولای با اخلاصیدر • اول دخی بو قولی اختیار •
حتی بو معنای اشاعه وابنا ایچون اسواق وبازار لرده
منادات واجهار اتمش ایدی • مقاتل که منظار قلب پر انوارك

صور

صور غیبیه یه مقابل ایدیکی سر رشتهٔ خرمه ماسك واول دخی
بومذهبه ذاهب وبو مسلکه سالك دن آل شرف قرینك
جناب رسالت مکینه علیه صلوات المصلین حرمت
اتصال وقرب منزلت بعیدة المناللری اولماغین امت هدایت
رفیقه شایسته وحقیق بود رکه انلره بر وجهله خلوص
طویت ونصوح خدمت عبودیت ایده لرکه اول محبت
منتج محنت واول حسارت باعث تبعهٔ خسارت اولمایه
غلاة شیعه نك اغراق محبت شنیعه وافراط مودت
بشیعه لری برمرتبه یه بالغ وبر درجه یه سابغ اولمشدرکه
بنچه احادیث مختلقه اختراع وبنچه افانك واکاذیب
مختلفه ابتداع ایدوب انك ایله حضرت یعسوب
مؤمنان علیه التحیة والرضوانه ارادهٔ اثبات فضیلت
وقصد نصوع محبت ایدرلر خدای وهاب حضرت علی عالی
جنابی مناقب کثیره ایله ممتاز واول مقوله اکاذیب
نادان فریبدن اغنا وبی نیاز ایلمشدر نظم

او بهاین ترهات وهزل وفضول مر علی را همی کند معزول
کر مداهن بود روا نبود بخلافت تنش سزا نبود
ور بود عاجز وحقیر بود پس منافق بود نه میر بود
بود بو بکر یا علی همراه تو زبان فضول کن کوتاه
هردو مهتر سرای دین بودند در سیادت سزای دین بودند

نثر بعده صاحب نظم ثنائی اولان حکیم سنائی جمع فضل

مؤتنف وحضرت صدیق اکبر ایله قالع باب خیبرك رضی الله
تعالی عنهما تعریف وثنا سنده رعایت صنعت جمع المختلف
والمؤتلف الیحسنده نظم چشم بوبکر بین زدین خیزد
نه ز کفر وهوا وکین خیزد انکه ابلیس وارتن بنیزد
همه راهچو خویشتن بنیزد آفرین خدای بی همتا
برابوبکر باد وشیر خدا نثر لاجرم اهل بیت آیتی تأویل
وظاهر بدن صرف وتحویل ایدوب انلره تعجب وتخصیص
وازواج طاهراة واصحاب صافی صفاتك آندن بهره
ونصیب وقسم مصیب لرینی قطع وتقیض ایدرلر
بوبابده امر واسعی تحیرنه وجمله امکان بذیرد رکه مبداء
خطاب بلاغت نصاب بیّن وباهر ودانای اسالیب
فن بیان اولان اهل لسانه متکشف وظاهر درکه بوکلام
با انسجام نسق واحد وحسن نظام اوزره اتساق واتساق
بولمشدر اوّل آیتِ معجزنما یا ایها النبی قل لازواجك ایله
ابتدا اولنوب بعده یانساء النبی لستن کاحد من النساء
ایله بلاتخلیط توسیط اولندقدنصکره واطعن الله ورسوله
کلامِ هدایت انتماسی ویطهرکم تطهیراده واصل حسن مقطع
وانتها اولوب بوجمله فضائلِ صفات ایله ازواجِ طاهرات
مقصود ومعنی بها وغبت هذا واذکرن ما یتلی فی بیوتکن
کلام تامی انلره مثبت شرف وبهادر وحدیث کسانکه
مخصوصِ آل عبابر منقبت والادر اخبار صحت آثارده

مروی ومسطر برشئ اخذ درکه سلطان رسل وانبیا
علیه وعلیهم الصلوات والتحایا برکسایی انلرك اوزرینه
تجلیل والقا بعده مبارك دست متبرك لری ایله سوی
سمایه ایما والوا ایدوب هؤلاء اهل بیتی ایله زند
ضراعتی ایرا وتکمیل دعاء اللهم اذهب عنهم الرجس
وطهرهم تطهیرا بیوردیلر بودعوتدرکه نزول آیتدن
صکره جناب رسالت افاده واز واج طاهرات النسب
مخاطب اولدقلری آیت منقبت شموله انلرك دخی دخولنی
اجباب وارادہ بیورمشلر ایکی مفتون غلو واغراق
اولان اهل بدعت وشقاق خلاف واقع تحجیر واسع
ایدرلر بوامر مثبت حقیقیده تنزیل رب جلیلدن خارج
برمنقبت وآل عبا ایچون بارگاه خدایه دعاء اجابتدن
ایت کریمه ده لیذهب عن کن دن عدول وتغییر وعنکم
ایله افاده وتعبیر اولندوغی علی طریق التغلیب وقاعده
مطرده اوزره ذکوری اناث اوزرینه تغلیب در زیرا
ضمیر جمع مؤنث مثبت ومنبئ اولسه آل عبا ده مذکور
اولان ذکور خارج وبو منقبت ومرتبیه غیر دارج
اولورلر ایدی خصوصا که ظاهر کلام بدیع النظام دخی
ضمیرك اهله رجوعی مقرر وظاهر لفظ اهل مذکر
اولدوغی تذکیر ضمیری اقتضا ومتصفحان قواعد
عربیه بومعنایی احماد وارتضا ایدر بوکلمات

تحقیق مدار مع الاختصار کتاب فضل الخطابدن امتثال
وانتخاب اولمشدر مزید تحقیق ظاهر الانتفاعه استشراف
واستطلاع ایدنلر اول کتاب مستطابه مراجعت ومطالعه دن
استنباء عوضیات بیانه سعی ومسارعت ایده لر مقبول
نحاریر اشراف اولان تفسیر کشاف ده که نظم ان التفاسیر
فی الدنیا بلا عدد ، الغیر کالداء والکشاف کالشافی
نثر وهر تحقیق رقیقی ازاله داء شبهاته دواء شافی در بو آیت
حکمت بثیرك تتمه تفسیرنده افحام ارباب زیغ وشقاق

وفی هذا دلیل بین علی ان نساء النبی من اهل بیته ایله
حق تحقیقی احقاق ایلمشدر الایة العشرون
آلفته اولوب الفته دوشمه طمعه هر کیمکه ایدر قناعت الله معه
کشت ایلر ایسه ارض رضایه بوله سن فی الارض مراغما کثیرا وسعه
مظهر فیض قیومی برساغر ساحر دخی مضمار لسان تازنده
اظهار ترکتازی وقلم معجز رقم ایله میدان بایانده یزه باز ایلمشدر
نظم یا امامن ابدی الی المعالی ولعه نازع خدع المنی ودع طیب دعه
هاجر متوکلا علی الله تجد فی الارض مراغما کثیر وسعه
نثر حضرت مخدومی بورباعیئ بی همتایی بو وجهله تعبیر
بیورمشلردر رباعی همتی همه ذلت وهوانست وضعه
زین مرحله هرکه رفت الله معه بگذر بزمین نیستی تا یابی
فی الارض مراغما کثیرا وسعه نثر اگرچه کبراء اسلاف
وعرفان اخلاف نزجمع سر وحضرده نزاع واختلاف

ایلمشلردر

ایلمشلردر اما بو قطعهٔ بی همال حسم مادهٔ حاذهٔ جد الذی برهان
ساطع البهور ودلیل واضح الظهور در قطعه اذا کنت ذا فضل وعودک ذابل
وعیشک غث فاغترب وتقلب فهذا رسول الله لم یستقم له
بمکة امر فاستقام بیثرب نثر سفر صورت سقر ایسه حضر
دخی مصحف حضر در آسمانکه دائر متحرک وبی قرار در مجموع
عوالم وعیالمدن قدری بلند وافرزوندر ورزمین که
همواره ساکن وپایدار در لکد کوب هر دنی ودون در نظم
بحر م خاک وبکر دون نکاه باید کرد که این کجاست زآرام آن کجا رسفر
نثر سیروفی الارض امرنه امثال ایله کشت وهاد وتلال ایدن
مسافر جوال عجائب بلدان وبقاعه اطلاع بولور وارتکاب
مشاق ظعن ومهاجر مشاهدهٔ غرائب غریبه مفضی اولور
نظم وان لزوم قعر البیت موت وان السیر فی الارض النشور
نثر حاتم طائی یه منسوب اولان کلمات حکمت اسلوبدندر نظم
اذا لزم الناس البیوت وحدثهم عماة عن الاخبار خرق المکاسب
نثر اگرچه رنج کآبت اسفار قابل مرا وانکار دکلدر اما السفر
معیار الاخلاق مصداق اوزره سبب تهذیب خصال
وهر خام ناتمامه باعث پختکی وکمال اولوب نفس انسان
کلفت مهاجرت اوطانه معتاد وفرس جموح سفر فی الجمله
ریض منقاد اولمغله تنکنای وعنا وعنادن منفلت
وکربت غربت نوعا سهولته منقلب اولور ربا عی
هرکس که سفر کند پسندیده شود ورزعین مراد نور هر دیده شود

پاکیزه تر از آب نباشد چیزی هرجا که کند مقام کند پاک شود

نثر بعضی ناظمان حکمت انتسابك مرتجل طبع نکته یابی درکه قطعه

فاذ الدیار تنکرت عن حالها فدع الدیار وعجل التحویلا

لیس المقام علیك حتما واجبا فی بلدة تذر العزیز ذلیلا

نثر ابکار معانی بی اقراع ایدن برشاعر صائب اختراع صاحب

لواء شعرا و علمدار معرکهٔ حسن ادانك بو قول مشهور ینی تبدیل

واستمطار باران لطف بیان ایچون لباس فحوای بی التباسنی

بوکونه قلب وتحویل ایلمسدر قطعه فلا تسمعن قول امرئ القیس انه

مضل فما داهتدی بمضلل فقی الارض احباب وفیها منازل

فلا تبك من ذکری حبیب ومنزل نثر متداول ادیبان زمانه

اولان استعارطنانه درکه قطعه لا یمنعنك خفض العیش فی دعة

نزوع نفس الی اهل واوطان تلقی بکل بلاد ان حللت بها

اهلا باهل وجیرانا بجیران نثر تیغ خون آشام مادامکه

غنودهٔ شبستان نیام اوله بزدکاه شهامت ویروزه

سرخ روا اولماز ومراد ایدن باشرف پیغوله نشین موطن

صدف اولدقجه درة التاج سلاطین جم حشمت اولمغه

استحقاق ولیاقت بولماز جهاد اکبرك صاحب بزدی شهاب

الدین سهروردی قدس سره اللطیف کتاب عوارف المعارف نزه

بوجه آتی اوزره تحقیق بیورمشلردرکه مواطئ اقدام

رجالی زیارت و اختیار و اجزاء اراضی ده وجبالی مطالعه

واعتبار و اثیار خمول وطرح خط قبول ومسارح فکرده

تبره

مقاصد

تسریح نظر جملهٔ سفرند در نظم قرآن ز سفر جهان گرفتست
روح از سفر آسمان گرفتست قطره ز سفر شود بگوهر
گوهر بسفر شود بهاور نثر جمله عرفا نگ سری اولان
حضرت شیخ سری قدس الله سره السری هنگام بهار ده که
ارژنگ روزگار پر نقش و نگار والوان ازهار و اثمار ایله
رشکین ساز کارخانه چین و فرخار اولوردی نظم

چشم بکشا و صنع باری بین صبغ صد کونهٔ بهاری بین
بوی معنی و رنگ صورت را چون نداری مشام باری بین

نثر صوفیان صافی درونه بدرقه و رهنمون اولوب درایدیکه
قد خرج اذار و اورقت الاشجار فطاب الانتشار نظم

درخت اگر متحرک شدی ز جای بجای نه بیخ اره کشیدی و نه جفای تبر
بشهر خویش درون بی خطر بودمردم بکان خویش درون بی بها بود گوهر

نثر هلال که مبادی حالده مانند خلال و مثال خیالدن
اختیار اسفار ایله بدر کامل العیار اولور و مهر بشعشعهٔ
یار دوام حرکت و تسیار ایله کشور چرخ دوازده داور
بلند اشتهار اولور نظم هر کرا آرزوی ملک سکندر باشد
از عناء سفر چاره نباشد ناچار نثر بوکلام براعت انجام که
مطبوع اذکیا و اکیاسدر صناعات بدیعیه دن ترصیع
مع الجناسدر من حش مقرّه حسن مفره نظم

از سفرها ماه کیخسرو شود بی سفرها ماه کیخسرو شود
از سفر بیدق شود فرزین راد از سفر یابید یوسف صدمراد

نثر بدیع همدانی که بلغاء زمان انك لطافت بیاشته غیرمدانیدر

بو فقرات جیاد سحر آثاری صحیفهٔ روزگارده یادگار قومشدر

الما اذا طال لبثه ظهر خبثه واذا دام متنه زاد نتنه نظم

وطول مقام المرء فی مستقره یغیر لونا وریحا ومطعما نثر

قلم بدایع رقم فرقدن قدم قیلوب مغرب زمین سواد مدادین

تمك وپو ومشرق ورق دولت ابادی جست وجو امکله ارزنك

بلاغت انواع زیور وزینت ایله پیراسته وتزیین اولور وبیدق

بی قدر وخطر شش راهه سفر ایله جوار شاه عالی جاهده فرزین اولور

نظم چو شهباز بجولان درای وسیری کن چو جغد چند توان بود در پس دیوار

نثر هاتف پوشیده مقال ارباب تبطه وکلانی نداء سیروا

فی الارض ایله نزهت اباد بعض البقاع ایمن من بعضه حث

وترغیب ولا یالف الوطن الا ضیق العطن ایله ترجیح جانب

سفر وتغریب ایدر قطعه بهار دل سفر باشد که ازوی

خلایق را کمل مقصود بشکفت سفر کن تا مراد خویش یابی

که فامشوا فی مناکبها خدا گفت نثر مختصر قوت القلوبده مکتوبدر که

ادامت سفر واقامت باعث عباد مخلصونکه وصمت عدم

عصمتدن مصونلردر اصناف اربعه اوزرینه منقسم

وهر برینك صحیفه استخلاص لرینه رقم اجتبا واختصاص

مرتسم در صنف اول که بدایتده رکوب غارب اغتراب

ونهایتده ترك نعب واکتراب ایله بستر راحت حضره

دنو واقتراب ایلمشلردر صنف ثانی بونك عکس ونقیضنی

اختیار ونهایة الامر تحمل مشاق اسفار ایلمشلردر صنف ثالث نظم

علی الدوام نبود چون سپهر در حرکت ولی نه چون حرکات سپهر ناهموار نثر

صنف

صنف رابع بور باعی بی همال حسب حال ایمشلردر رباعی

یارب چه جوشست بی دهان خندیدن بی واسطهٔ چشم جهان دیدن

بنشین وسفر کن که بقا خوبست بی منت باکرد جهان گردیدن

نثر اما صنف اولك جملهٔ مناسئدر ومقاصدندرکه طلب علم

وکمال ایچون سئدرحال وتحصیل حسن حال ایچون حل وترحال

ایدرلر اخبار صحت اثارنده ورود بولمشدرکه هرسالك راه که

حالصا لوجه الله مبیت ومسکنندن خضوع ومسکنت ایله

خروج وطلب دانش وهنر ایچون مصاعد متاعت سفره

عروج اید وب کشت نشیب وفراز وسفرد ورود دراز ابلیسه

منزلنه مراجعت وهمسر حصور حضر ایله مضاجعت ایدنجه

سبیل رب اکرمده ثابت قدم وجمله سباقدن اسبق

واقدم اولمش اولور نظم وقائل لی لا تنفك عن سفر

وسائر القوم فی اوطانهم لثوا فقلت ذو الهمم الشماء دیدنر

هذا ذو العزمثواه له جدث نثر وخبر احرزده وارد اولمشدرکه

هرطالب توفیق که لجهٔ فخ عمیقه اغتماس وبلاد شاسعه ده

علوم نافعه التماس ایدوب سیر بلند وپست واختیار سفر

دوردست ابلیسه فیاض بی منت وضنت اکا طریق جنتی

تسهیل وعنان وحور واطباق نور ایله ترحیب وتاهیل ایدر

نظم کرشود برق کرم شمع ره کرم روان نیشبی قطع توان کرد بیابانی را

نثر بعض تفاسیرده تسطیر اولنمشدرکه ایات قرآنیه ده

لفظ الساءحون دن مراد بیچون طالب علم وهرك لجهٔ سفرده

اولان سیاحتی وفرقهٔ رفقهٔ طلبه ایله اولان سیاحتی در
نظم باعلم اشنا سود وازاب برسرآی کراب برسرآمدن ان علم اشناست
نظم مشاطهٔ شاهد فسانه در کیسوی خط کشید شانه نثر
که سعدین مستینك بود کلو فضل بارع وباهری وعلم باطن ظاهری
وار ایکن نیچه شهور وایام بلکه نیچه احوال واعوام مطیهٔ طعن بی
طعنه سوار ومسرب راحتی حس وخاشاك تعب مشقت ایله
ناکوار اولوب حدیث واحد طلبنده انهاك قلب واتعاب
قالب ونیچه شهور واسابیع سیر حثیث وسریع ایله تحمل وعنا
ونصب ایدرایدی شبی که کعبی شاخ وعلمی راسخ ایدی دیمشدرکه
برطالب علم دارالسلام شامدن اوصای یمن میمنت انجامنه
اختیاری سفر وسبب فلاح وهدایت اوله جق برکلمهٔ حکمت
ایچون ارتکاب کآبت وخطر ایلسه تجارت طعن ومهاجرتی
راج وسعی غیر ضائع ورایج اولور نظم بآب علم بپرورد درخت ایمان را
نگاه کن که ازان چند بار و بر یابی بباغ ارم خرام از مضیق عالم خلق
که هرچه آرزوی تست ملحضر یابی نثر کبرآیی امتدن نقل وروایتدرکه
جابربن عبد الله ونیچه علماء دین پناه مدینهٔ منوره دن نهضت
وعبد الله بن انیس انصاری علیه رضوان الباری دن که محتدو
مثاوا سی خطهٔ ام الدنیا ایدی بالذات استماع حدیث منفعت
آیات ایچون دیار مصریه سفر رحل عزیمت ایدوب اول راح راحت
کاهده ترك خواب وخور واختیار سهر وخور ایدر ایدی نظم
لوان فی شرف المأوی بلوغ غلا لم یترح الشمس یوما دارة الحمل

م

ان العلا حد ثنتی و هی صادقة فیما تحدث ان العز فی النقل

نثر وجملهٔ مطالب و مآربدن بری هر وقت وحینده لقاء اعزه

وصالحین در زیر استوران تحت قبابدن پنجه برزکان

والاجناب وارد رکه نظر کیمیا اثرلری امراض قلبیه یه دوا

وکلام معتبرلری اسقام نفس پرشقا سفادر ینتفع بلحظهم

کما ینتفع بلفظهم مرید پاك طویت انلرك لقی ورؤیتی ایله

تحصیل توان و قوت و تکمیل شرایط قوت ایدوب ریاضات

چند ساله وغم وکذار سوزش وناله ایصال وانا له امتدوکی

منازل ومقامات نیم نکاه حسن التفاتلری ایله حاصل

وجذبات رحمانیدن برجذبهٔ فیض رسان ماسوالله ایله

دل اکاهی بینده حائل اولور وجملهٔ مبانی وطلبا تدنرکه

قطع علائق بی ثبات وترك اسایش وسبات ایدوب نفس

امارهٔ بی وفا قرارت فراق رفاقی تجریع وسیف وقت ایله

سینهٔ خلاین واخدانی تجریح ایده زیرا عنوان ارادت وغلوآء

طلب اخرتدن قطع غوائل سئواغلدن لابد وماسوایی وراءِ

القاء لازمهٔ اهل وددر نظم فلا تقم فی بلاد لا انتفاع بها

فالارض واسعة والرزق مبسوط نثر ابو محمد جریری سید طائفه دن

روایت وارشاد سالکان سبل هدایت ایدرکه بزعلم تصوفی

قال وقیل ایله کسب وتحصیل امتدك بلکه بزم سرمایه مزرك

جوع وسجود وبیدایه مزاذایهٔ نفس واقتاء وجود اولوب

قطع منالوفات ومستحسنات زادراهمزو رفض مناعیم

ع

وملاذ ملاذ و پناهم در نظم بپای فکر سفر کن در افرنیش خویش
بساغنائم ژرف اندرین سفر بکنی نثر وجملهٔ اعراض خالصه ونیات
صالحه دن بری دسیسهٔ نفس خسیسه بی استکشاف وخبائث
خبایاسنه اطلاع واستشراف ذر زیرا آراه امکاه وطن وحضرده
تهیوء اسباب وطرایله صورتا صفت رضا ابله انصاف ونفس
دغا پیشهٔ دغل اندیشه دن انتصار وانصاف امتش اولوب
قطع مهاوی وبراری نیه قوت شکیب وبردباری احساس
ونفس برشقاقتی مهذب الاخلاق اولمق ظن وقیاس ایدر امّا
مشاق سفر مالا یطاق تواتر وتضاعف وکلفت تکالیف و
محن وعجاریف توارد وترادف ایتدکده نفس پرتلونیلوئ داء
دفینی ظهور وتنکنای ان اللئام اذا ما سافروا ضجروا ده
مسافر سبک دوسخت رویی یاد رکل عجز وقصور ایدوب
ضروری یه منتهض واصلاح نفس دشوار فلاحه متمحض
اولور وبو معنی ثم یخرج الحبّ فی السموات والارض آیتنده
ارض قلب پاکیزه صفتده اولان اخراج خبث وبنا تک جملهٔ
تاویلا تندندر نظم کم المقام وکم یعتاقک العلل
ماذاقت الارض فی الدنیا وله السبل نثر بو جهتدندرکه سفر اسفار دن
مستقو سبب تسمیه سی اخلاق نفس ستیزه کاری کشف
واظهار اولدوغی محققدر نظم سرباز کن حکایت نغز
از پوست چنین برون کشد مغز نثر که خلیفهٔ عادل وحاکم حاسم
بی معادل ثانی اادی قرین لرندن اصحاب یمین دن برصاحب

یسار بر شخص پوشیده کردار ی تزکیه وتعدیل وبلاس قدحنی
لباس مدحه تبدیل ایدکده اول مؤدب الهی ومصداق ارنا
الاشیاء کما هی اول معدلِ میزانِ ظن وحسبانه خطاب
بلکه راندهٔ عتبهٔ عتاب ایدوب بیوردیکه تعدیل بی اعتدال
ایلدوکك شخص مجهول الحال ایله هیچ برسفر دور ودرازده
رفیق وهمباز اولدوکی اول شخص مرتاب رشتهٔ جوابی مقراض
لا ایله قرض وخبر عدم سفری رساندهٔ موقف عرض ایلدکده
خلیفهٔ اکاه رضی الله تعالی عنه وارضاه بیوردیکه ظن غالب
ویقین صائب بودرکه بی رفاقت انك حسن خلق وصفا قتی
برامر موهوم وکما هو حقه نامعلوم اولوب ایلدوکك شهادت
رجما بالغیب واغشتهٔ شك وریب اوله واول مقاصد جلیله
ومرافق جمیله دن بری مسارح فکر ومواقع عبره رویت
ونظر در اکرچه بوحال عبرت اثر مطالعهٔ محضر اقامت وحضر
ومراقبهٔ انفس نفاست مقر ایله دخی محصل ومیسر اولور
اما سفر مرید صائب نظر حقنده انواع فوز وظفره مادهٔ
ظهور ونفس کسالت نفسه باعث دباغ وطهور اولوب
عفونات طبیعیه وحشونات جبلیه بی نزع وساخ اخشاء
بی انفساخ لزندن ازالهٔ تسویل ونزغ ایدر بوسببدندرکه
جناب یزدان مسافران دشت امکانی مرایای مزایای
قدر وشاهد عبر ایله روبرو ومظاهر خطاب سیروا
فی الارض فانظروا ایدوب تذلیل ارض شراست نشان ایله

تحمیل بارا متنان دنصکره مراکب مناکبده مشی وسیر وتعاطی
رزق وخیر ایله اجزاء فرمان وجعل لکم الارض ذلولا
فامشوا فی مناکبها وکلوا من رزقه والیه النشور منشور نینی
اعلا واعلان ایلدی پس غریب غرائب کزار نیتی مقدار بخه
معان ومقصد ومطلبی حسبی اوزره ملحوظ ملك مستعان
اولوب دیار غربت ومفازهٔ زنج وکربتده سکون وارضا
وسرخوان انعام واحسانده صیف وشتا کرسنه وناشتا
ایکن نفس خود شتا سنی بلغهٔ قناعت ایله تسکین وارضا
ایدر روایت کردهٔ ثقات بادرایت درکه فیاض بی منت
سافرهٔ بی راحت وارامه نیجه ملائکهٔ کرامی حواله وتوکیل وبر
باسرا وتلرینی تاج عز خدمت ایله تتویج وتکلیل ایدوب منشور
امر وفرمان بو وجهله شرف نفاذ وجریان بولورکه مقاصد
اهل سفره دقت اعتبار ونظر ایدوب هر برینه جزاء وفاق ونیت
وامنیت لریه کوره اعطا وازفاق وانفاق واسقاق ایده لر
نظم تا در اول پاکبازی نبودت این سفر کردن نمازی نبودت
نثر سئول مسافر سخت رو وبیهوده رو که نیت درونی
طلب دنیای دون اوله اقتضای حکمت بلغهٔ مقصود ونعیمی
انك جانبنه جلب ونعیم اخرتدن انك اضعافنی نقص
وسلب ونقص وثلب ایدوب عموم غموم وجموم همومنی
تفریق وتشتیر وحرص وعزت وشره وشرتنی تضعیف
وتکثیر ایدر لر وهر مسافر پاك طویت که نیتی طلب آخرت

م

ومقصد

ومقصد وامنیتی نعیم مقیم جنت اوله روی آرزو سنه
فتح باب وسعی و وطنی قدر بخه تیسیر اسباب ایدوب
معدهٔ فطرت معدهٔ سی فضول دنیا ایله انباشته وساحهٔ
صدر ندهٔ لوای هوا افراشته ایکن افکار پریشانی جمع وهوس
ماسوایی قلبدن قمع ایدرلر بیوست اباوعصیانی آب انابت
وغفران ایله تبلیل وغلبهٔ زهد وتقی ایله ارزوی فضول
دنیایی تقلیل ایدوب امتثال حدیث لاضرر ولاضرار و
دغدغهٔ علایق وعوائقدن شاهقدن شاهقه فرار ایدر
مواقع اثار پروردگاره دیدهٔ یقظه وانتباه ایله نگاه ولقاء
مشایخ کبار وصلحای اخیاری پیش نهاد دل اگاه ایدوب
نفس ناشکیبنی اصفاد اصلاح وتهذیب ایله تقرین وصبر
صعب الابتداء محمود الانتهایه تعوید وتمرین ایدر اول مقوله
مقربان سفر سفرهٔ ملائکهٔ کبار دعا واستغفار وپیشگاه
اگاهنه اسدال معاذیر اعذار ایدوب دعاسنه تامین
ومقام اعانت ویاری ده تقمین ایدرلر ع لان دعاء المخلصین
مجاب نثر پس مسافر حازمه لازم ولابد درکه اولا نیتنی
تصحیح ونفسنی دسایسِ وساوس وهواجس دن پاك
وتنقیح ایدوب نصفهٔ انصاف دن شرب سُلاف ابدن اسلاف
تأسی وراه بیراهه مرق احتیاط وفرق محتسی ایده اما صنف
ثانی سؤل فریق هدایت رفیق درکه جناب رب برّ وخالق
بحر وبر انلره دار اقامتده مرافق ومنافع مسافرتی تیسیر

ودقایق طریقیه واقف برمرشد عارفی تقیض وتسییر ایدر
مریدقوی استعدادی مسالک تحقیق وسداده دلالت
وارشاد ایدوب قوت حال وصدق مقالی مریدصادق ایله
خلایقی بینده اولان مشاغل وعلایقی فصل واجزاء خواطر
پریشانئی شیرازهٔ تربیت وایقان ایله وصل ایدر ودار المقامهٔ
حضرده منافع سفری انلره ازلاف وادنا ومرشد باهداتیك
شرف دنو وصحبتی ضجرتِ بعدوهجرتدن اقناع واقنا ایدوب
بدایت حالِ ده مبلغ رجاله بالغ ودرع مجاهده ریاضتلری
سابغ اولماغله قلب وهاجس لری قلزم کثیر الامواج کبی التطام
وجوش وهبوب ارياح ارتياح ایله اعتلاج وخروش ایدوب
تحرك وفیضانی هرآن مشتد وجداول استعدادات
طالبینه ممتد اولور نظم زهر سفر نوش کن اول چو خضر
پس برو وچشمهٔ حیوان طلب نثر ونهایتده اقطار ارض شاسعه
وانحاء بلدان واسعه ده اولان اخوان صدق ایله التقایه
طالب وزوایاء آفاق واکنافی تطوافه مشرئب وراغب
اولور پس جناب مقتدر جواد اطراف بلاده اولان طلاب
عبادو عُباده آیت ارشادی تفسیر واعوار وانجاد بلاده
تسییر وتفسیر ایتدرمکله نفس بی طمع ودروغ باور علرینه
محرز ومودع اولان امانانی مستحقینه ادا ودانهٔ تلقینی
زمین دل امین لرینه القا ایدرلر وآفتاب نوارِ فلك دوار کبی
زوایاء اکناف واقطاره افاضهٔ اضوا وانوار ایدوب

ایغمر

ترغیب عبادات ایلیان الفاظ ایله اسعاد وکسب سعادات
ایدن انظار والحاظ ایله اعانت وامداد اتمکله مغنادیس
همت ایله حدید دل باقسوتی جذب ونیسان تربیهٔ بی احتنان
ایله ازالهٔ تنکی قحط وجدب ایدوب علم درایت بعضدن
بعضه سرایت ایله ربع وراثت معمور وعلم هدایت منشور اولور
نظم زرفقر است که چون نعمان بود کشتی زمانه است که چون مفلسان بود لنگر
نثر اما صنف ثالث اول کروه سعادت پژهدرکه نظم
فی سعة الخافقین مضطرب وفی بلاد من اختها بدل
نثر لباسی ایله تزمل ولیل ونهار اسفار اسفاره تحمل ایدوب
هر حالده که کرثت ظعن وترحال ایله اعاجیب قدرت بهیئهٔ
الهیه انلره معاین ومشاهد وبناء کار وکردار لری بسیار
سفربایدایله محکم ومشید اولمه نظم اذا کنت فی دار یهینک اهلها
ولمرتك مکبوبا بها فتحول نثر اختلاف مشرب وتباین شئون
ربّ حسنی ایله اصلاح قلوب وصحت احوالی ادامت سیر وترحالده
نظم اکر تدارك نقصان حال خواهی کرد دمی مباش چو ماه نو از سفر خالی
نثر ابراهیم خواص اول زمرهٔ خاص الخاصك پیشواسی واول
فرقهٔ هدایت خرقه نك مقتداسی اولوب هرشب برمیت
خدایی یه رسیده وهرآن لسان غیب رساندن ع درویش
هرکجا که شب آید سرای اوست نثر صدای غم زدا سنی
شنیده اولور ایدی نظم ازاد بنده که رود در رکاب تو
خرم ولایتی که توآنجا سفر کنی نثر اول حضرتدن دوایدرکه

قرق کوندن زیاده بر محلی ایطان ونیت مسافر تنی اخفا وایطان
اتمز ایدی کویاکه کمال اتکالنی حفظ وکلاءت وحالنی ستر و
وفایت ایچون بران برمکانده قرار وارام وبر محلده اتخاذ وطن
ومقام اتمیوب کمر همتی خاصرهٔ عزیمته شدّ وکانّ کندو امورینه
آخرك اطلاع وعثور ینی سبب معلوم وامر مذموم عدّ ایلمش ایدی
احادیث نبویه علی قائلها افضل الصلوة والتحیه ده وارد رکه
برکون حضرت رسالت مطفیان نادیهٔ فردوس جنابی خلعت شرف
خطاب ایله تشریف وباد پیمایان بادیهٔ ابتلایی احب شیء
الی الله الغربا ایله ستایش وتعریف بیورد قلرندن سدهٔ سدهٔ
بهشت آسامن الغربا ایله استکشاف وفحص وخبر سربوشیدی
استقصا ولحص ایتد وکلرندن اول کاشف سر وابهام ومهبط
وحی والهام علیه الصلوة والسلام بیورد یکرکه غربا بتول
اهل یقین لردرکه صیانت دین ایچون ظاهرا مهالك فتنه
وتلوینلدن فرار لر امّا حقیقتده مصاف نفس بی انصافدن
کرار لردرکه مواقع افت شهر تدن انتقال ایله انتقال وحشوز
صبح نشورده حضرت عیسی ایله اجتماع واحتفال ایدرلر
وما عاقل فی بلدةٍ بغریب نثر اما صنف رابع اول خرق کثیر
الحد قدرکه جناب عزت انلری جذبهٔ عنایت ایله تولی
وقوت استعداد مادر زاد ایله شاهق تمکین وسدادهٔ
تسلق وتعلی آیدوب مسکن وموطن لرندن ایکن جنود
صدیقین دن براهل یقینی انلر سوق وقلادهٔ تربیتی کردن
فطرت

فطرت تا فطلت

بافطنتلرنه طوق اتمکله قوت حسن همتلری انلری تهذیب
وتلقیح ومنهل دللرینی شوائب غوائل وطوائلدن تنزیه وتنقیح ایدر نظم

ازدرون کن سفرنه اربیرون کرزدرونست راه دربیچون
رنج وراحت شود برتو سوی اخرالامرچون تمام شوی

نثر وکندوحاللرندن قسط کمال منح واعطا وتیمم دل ناتمام
لرنیه اقطاع واستسلامی ابطا ایدوب استعداد خدا دادن
ایله انلرک صحبت وجزئی ریاضت انلره کفایت ولقیان
عقیان توجه وهمت ایله ترک لقی ونفایت ایدوب معتکف
وحدتدم کمرعزلت ایله احتبا ومکن فراغ وقناعتدم تسترو
اختبا ایدرلر نظم سفرمرد حق بود بیچون
برترازشش جهت سوی بی سون نثر وتعارف ارواح
ایله تزاور استیناسدن استغنا وفراغ وسفردر انجمن کلرازیده
کشت وکذار اتمکله ترک باغ وراغ ایدوب لیل ونهار ملاحظهٔ
مدلول نظم سکون ازحرکت بهترست دردم مکان ثابته بالاترست ازسیار
نثر ایله سایر رهروان وسافرنائل وظافراولدقلری معارف
جلائله بونلرلیستر اقامت وحضرده شایسته وقین ومرغ
خانکیٔ دللری حلوات فلواتدم کمان کروههٔ آفاتدن سالم
وامین اولور نظم دکرزمنزل جانان سفرمکن درویش
که سیر معنوی وکنج خانقاهت بس نثر سیراغا واقاقیم ارتکاب
کُرَبِ مشاق لازم واقطار بیحد وکرانه ضربان ضربته لازب
دکلدر لکن آینه لیس الخبر کالمعاینه ده ملاحظهٔ آثار اعتبار

تجدد ومشاهدهٔ ایات بینات تأکد وتعدد بولوب مدلول
سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم حتی یتبین لهم انه
الحق مصدق اولور نظم درغربت اگرخار جفا هست چه غم
زین خار کل مراد روید هردم نثر وحمله مقاصد سفرده ندرکه فتنه ء
شهرت وخطردن خوف وحذر وآفت جاه واصلاح نفس کماه وسلامت
دین وتقوی تقوی ویقین واثیار خمولة صبور وحمول اولوب
خضیلهٔ درون فضیلت نمونه صباء ترک قبول هبوب وقبول ایدر
تاکه نفس بی سامانی سکون اطمینان بولوب ارض قلب پر
تلوینی نور ایمان ویقین ایله اشراق وجذوهٔ جذبهٔ رحمانیه
اسباب هواجس نفسانیه نی احراق ایلیه اولهٔ آوان بی هوآنده
حضر وسفر مساوی ویکسر وحلقك مدح وذم بلکه وجود عدمی
یانده برابر اولوب متابعت جنید وسری وترك سفر سری ایدر
رباعی دل خسته وپا شکسته ومرکب سست نارفته بکام خویش یك گام درست
عمریست که راه میروم واخر کار چون گاو خراس ما نده برکام بخست
علم زهدك محیط بعید العوری اولان حضرت سفیان ثوری
کشف مستور ونقشهٔ مصدور ایدوب دیمش که بو عصر بی ضوء
برزمان سوء درکه حامل وبی نشان اولان فتن آخر زماندن
رهان وامان بولمز ایکن وقوع وظهور بولان طوارق شروره
مظهر وافعال اندوه وعدم سروره مصدر اولمه سی لا ریب
فیه وبو بابده مکابره وانکار زایدن بدکار زغر سفینه در
بو عصر بی امان برشخص زمانك زمانی درکه جلد خلد ایله

بلین

بلدن بلده انتقال وبسابس وسباسبده رخ خرم صائب
ايله اعتقال ايدوب هردياردة كه شيوع واشتهار
بوله محل آخره تحول وبو قول مستجادك انشادينى تحول ايليه نظم
اذا لم احذ فى بلدة ما اريده فعندى لاخرى عزمة وذهاب
نثر وبو كلام شكايت بيان شول زمانده ايديكه قرب عهد
رسالت وال باسيادت واصحاب سعادت ايله صحيفة شريفة
زمان خير القرون قرنى عنوانى ايله معنون وعلماء واهل يقين
وصلحاء متقينك فرس شرفلرى معنون ايكن فكيف بورزمان
كثير الحيفده كه هنكام مجاهيل ومعانيه ومعانيه محن واحن
ايله مظهر فيه مافيه اولوب علماء عاملين اذل من النقد
وصلحا واهل تمكين اهون من الكلام المنتقد در وبعد عهد
نبوت ايله اشراط ساعت قريب وكل عام ترذلون مضمونى
اوزره هر عاقل فرهمند محزون وكريب اولوب انا فانا ذنوب
طامة كبرى ايله احيا اندوهناك واموات شادان وملك
شهادت خراب وعالم برزخ ابادان اولمقده در واسفار
اسفاردة اولان اعظم مقاصد واوطار دندر حج بيت حرام
وزيارت روضة سيد انام عليه الصلوة والسلام بعده مسجده
قدس بركت انجامده قيامكه مرشد صادق المقال مساجد ثلثه يه
شد رحاله ترغيب رجال ولا تشد الرحال الا الى ثلاث مساجد
ايله اهل حرم وجده افاضة سجال ايلمشلردر نظم
خوانندة حرف اشنايى زين كونه كذ سخن سرايى

که خلیفه داد کستر حضرت ابن عمر رضی الله تعالی عنهما
مدینهٔ منوره دن شد حال وجانب بیت المقدسه سوق افراس
وجمال ایدوب حرم ثالثك چار کوشه سندهٔ صلوات پنجکانه زی
اقامت بعده علی الفور طرف وطنه رجوع وعودت بیوردلر ایدی
قطعه مسافر تجد عوضا عمن تفارقه وانصب فان لذیذ العیش فی النصب
والاسد لولا فراق الغاب ما افترست والسهم لولا فراق القوس لم یصب
نثر بو صنفه داخل اولان مسترشد قابلی حکیم متعال دواء
مر سفر وانتقال ایله تربیه وترشیح وبدایت حالده ظعن وترحالنی
ترجیح ایدکدن صکره مسافران عالم شهادتك حضور وغیبتی یانیده
علی السوا وضمن مشقت مسافرتده اولان مبغات وحاجتی
روا اولدقدن صکره عاقبة الامر مثوای اصلی سنه رجع واعاده
وسجادهٔ ارشادده مقتدای طالبان عباد اولمغله مظهر فیض
وسعادت اولوز نظم عمرها در پی مقصود بجان کردیدیم
دوست در خانه وما کرد جهان کردیدیم نثر احیاده بیان وانها
اولنمشدر که سفر ایکی قسمدر وهر بر نوع کنجه طلسم در اولی سفر جسمانی
وطعن جسمانی درکه ظاهر بدن ایله مستقر ووطندن مفارقت
واهوال سعی واغوال ایله مقاربت ومفارقت ایدرلر نظم
فسر فی بلاد الله والتمس الغنی تعش ذا یسار اوتموت فتعذرا
نثر وقسم ثانی سفر روحانی درکه شاهباز دل بلند پرواز اسفل
سافلین دن ملکوت وسموات وعلیینه سیر وسلوك وسرعت
حرکته کندوبی مجناح وشروق ودلوك ایدر واشرف سفرین

سفر باطن وانك رجحان ومرتبه هر اهل بصيرت جازم وقائلدر نظم

كر سياحت خواهى ارض الله طلب بعد ازان كه طى كنى تو ارض رب

نا نسازى طى اسما وصفات ره كجا يابى ازان برا رض ذات سر

سفر باطن سير مواطندن برآيت سماوات وملكوت اسمان وزمين

ومنازل راه دينده سياحت درمردان خدا نك سفر ظفر

مصحوبلرى بوروش واسلوب اوزره دركه بدنلرى ايله

وطن لرنده قرار وجبريل دل بردبارلرى خيز ومرخمه سوار اولما غله

شول بهشت جاويده كه انك لهنا وعرضى سموات وارض دن

افزون ومديد درجولان وكذا زايدر لر نظم

آسمانهاست درولايت جان كارفرماى اسمان جهان

نثر جناب وهاب مستعدان صومعهٔ صوابى بوسفر نهانى

وسير قلبى وروحانى يه ندب ودعوت وايات متعدده ايله بونعت

متجدده يه رمز واشارت بيورب اولم ينظروا فى ملكوت السموات

والارض وماخلق الله من شئ دن مراد بوسفره ارشاد درسترم

اياتنا فى الافاق وفى انفسهم دن مقصود سفر معنوى وفى انفسكم

افلا تبصرون مضمونى بومدعايه دليل قويدر نظم

زآمد شد بيهوده قدم راپى كن معشوقه چو جانكيست درخانه نشين

نثر هر سالك كه بوسفردن عاجز وقلت استعدادى ترقى وازدياد

دن عائق وحاجز اولة بارى سفر ظاهردن تقاعد وتثاقل

ومشاهدهٔ اعاجيب عبر ومظاهردن توانى وتكاسل اتميوب

نفس بد وچشم وكالبدينى اتعاب وانتهالك وراه سلوكنى رش

دمع دما دم ایله تنظیف وپاك ایدم تاکه هر سر زمینی ده خرمن مرافق
وفوائدن تراشه چین وحاشیه منفعت پاش عبر وعوائدن
حصه مند ونوا له کزین اوله نظم مراهر آینه واجب بود جلای وطن
چو اکه مصلحت کار بیدلان سفرست نثر سفر جسمانیدم اذابهٔ نفس
فانی ایدن اول مرد بیهوده کرد درکه قطع سباسب وفیافی وکندوی
پیرو بشرحا فی ایدوب چشم ظاهر بین ایله بناء کعبهٔ اهبت
ایینی مشاهد وهر شیده آیت قدرت وسر حکمت شاهد اوله
وسیر روحانی ایدن اولمرد ربانی درکه یرنلم قطب چرخ برین
کبی مستقر ومکین ومیخ خیمهٔ اقامتی آهنین اولماغله بیت الحرام
کمال توقیر واحترام ایله انك اطرافنی تدوار وتطواف ایدم
ع فاین الثری من مناط الثریا نثر وبوسفردن قعود وصعوبت مرتقا
ترك صعود ایدن تن یروزکسل کستر ع کنقص القادرین علی التمام
نثر سرزنش وملام ایله سینه فکار وکای من آیة فی السموات
والارض یمرون علیها وهم عنها معرضون مضمونی اوزره
آماجکاه ناوك انکار اولور نظم سرکشته مشوکه راه بی پایانست
حب وطن از شرایط ایمانست نثر هر طالب حق که بوسفره موفق
وسهم ادراك وفهمی مفوق اوله ظاهر بدنی ایله ساکن
مولد وطن ایکن جنبات جنات معنوی ده جولان وملکوت
اشیایی قدم همت ایله کشت وسیر اندن علی التوالی زائل
وخالی اولمز بوبر سفر مبارك درکه مناهل ومبارکی کثرت اعداد
وتزاید ایله تضایق وتصادم وتعاقب وتناوب قصاد ایله

تكاثر وتزاحم بولمز بلكه وفوت اهل ورد وصدر ايله غنائم
بيحد ومرى متضاعف ومتوافر وثمرات غير مقطوعه وممنوعه سى
متزايد ومتكاثر اولوز حج بيت الحرام كه خامس اخماس شرايط
اسلامدن بى كلفت سفر محصل ومتيسر اولماز وجهاده جدّ
واجتهاذكه اركان پنجگانهء اسلامدن نصكره قربات هدايت انجامك
اقدمى واعلاء كلمة اللهك اعظمى دربى سياحت ومسافرت
حصوله وصول بولماز نظم سفركن چوحايلت ناخوش بود
كزين نجاى رفتن بدان تنك نيست وكر تنك دارد ترا جاى كاه
خداى جهان را جهان تنك نيست نثر وسفر اضطرارى عاشقان
جفاديده نك كارى وسربازان هجران كشيده نك كردارى اولوب
بى خوف وحذر سفر قلق درودن سكون بولمز لرودى زحمت مسافرت
مقيم مُامن راحت اولمز لر نظم ديرلركه عاشق اولنه ياصبر وياسفر
صبرم دوكندى لازم اولوبدر بكا سفر نثر وبو معنى زبان زدهء شعرا
اولوب فلاكت عدم مبالاتدن بى ترس وترسناولان قورسان
مضمار فرسنك برى بوو جهله ركض الخيل ونظم ندر درى يه
رغبت وميل ايلمشدر كه رباعى ازكلشن كوى تو بدر خواهم رفت
چون لاله بصد خون جكر خواهم رفت صبرست وسفر دواى عاشق كونيد
چون صبر ندارم بسفر خواهم رفت نثر اما بحار مناهى وملاهى يه
انغماس ايدن هر زكردان پر وسواس اكرچه سرسرى ساحت
ايدرلر اما معنى ده لجهٔ بى ساحل اباجتدن عوم وسباحت ايدرلر نظم
همچو قوم موسى اندر حرتيه مانده برجاى چل سال اى سفيه

میروی هر روز تا شب هر وله خویش می بینی در اول مرحله

نثر صد صاله سفر طویلدم کسب و تحصیل ایلد وکلری دعوای

عریضه بر وقت و یصنه نك تأخیر ینه بلکه برودك اهمال و تقصیر ینه

معادل و مقابل اولمز واکثر ینك پیمانه دل بی دلیل لری شراب

مروق تکمیل ایله طولمازع یوی سود سفر کردویس زیان اوزره نثر

الایة الحادیة والعشرون هرکم کا وله امر شرعه عالم

منکر لری نهی اولور کا فرض قرآنده بیوردی حضرت حق

ینهون عن الفساد فی الارض بوایت باکرامت که هر لفظ

براعت طرازی معرض تحدی و اعجازه مسابقدر مزاحفات

بحر هزجدن مفعول مفاعلن فعولن وزننه مطابقدر ینهون

عن الفساد دن مراد نهی عن المنکر وضابطهٔ شرع قویم ودین

قدیم ایله دفع شور وشر در انسان ضعیف نهاد که کشاکش

چار اضداد ایله بی اختیار مبتلای امتحان و اختبار در نفس

حرون غوایت مروننی حکمهٔ حکمت ایله مضبوط وقیاد نصح

وارشاد ایله مربوط اولماسه خلیع العذار و مهاوی هواده کشته

مهار اولوب کرفتار مخالب ضوارنی و سرکشتهٔ صدمات ذوارنی

اولو رایدی نظم یك بیك اعضا که رعایای تست

ظلم تراشاهد فردای تست عدل کنی جنت رضوان تراست

ظلم کنی حفرهٔ نیران تراست نثر جلال الدین دوانی که تدقیق

نکات ومزایاده بی توانی وعارف رقائق وتوانی ایدی

شرح عقاید عضدیه یه ده تصریح ومناط استنباطی تنقیح

الشاکر

ایلمشدرکه امر بالمعروف ونهی عن المنکر اذن ولاة وحکامنه
وابسته ومنوط بلکه رخصت سلطان وامامنه موقوف ومشروط
دکلدر زیرا احاد صحابه وتابعین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
بلا اذن معروف ایله امره مبادرت ومنکردن نهیه مباشرت
ایدرلر ایدی وبو معنی میان اشراف اسلاف مستفیض وشائع
وقرن اولده بین الکل مشهور وذائع ایدی ایات محکمات
واحادیث صحت آیاتک اطلاقاتندن فهم اولنان عدم تقییدی
تأیید ایدر اما اسوهٔ علماء اعلام اولان حجة الاسلام کتاب احیا
واربعین ده تفصیل وتعیین ایلدوکی اوزره مقام اقدامده دائم
قائم وداخل عباد لا تخافون فی الله لومة لائم اولان امر معارف
وناهی عن المعارف انکار وتغییر ایلدوکی تقدیرجه اول منکر
غیر مستباح اتراك واطراح اولنمادوغی یقینا معلوم بلکه
زبان تیغ اهانت ایله جرح ومکلوم اولورسه سرمایهٔ ادا مروا
باللغو مروا کراما یه مائل ولا یضرکم من ضل اذا اهتدیتم مؤیدلنه
راجع وآئل اولمه خصوصا ناموس سلطنتی اقتراض ومصداق
لا یؤبن فیه الحرم اولان حرمه دخل واعتراض ایله مداخل فتنه
تعرض وامور عظامك تغییر واعدامنه مباغته وتبرض ایلمیه که
متغلبان زمانه تعرض بطنان خانه به عدم تحمل بلکه اصرار اضرازه
تجشم وتحمل ایدرلر اما مجرد خوف استیحاش واذا واطلاق
لسان بذا واحتمال حقد واساءت وزمان مستقبلده توهم
حرمان ومساءت وبو مقوله موهومات ضعیفه وافکار سخیفه

حسبته مانع وراد وصارف نیل مقصود ومراد اولماز مکر
وجودینه اصابت ضرب وایلام یاخود اسباب بسیار بنی نهب واعدام ایدن لر
اول زماندهٔ نسبت امر حسبت ان ولی الامره موقوف وصفت
سقوط واندار ایله موصوف اولوز معرض معذرت ده سر برانو
ومصداق فرمودهٔ نظم یقولون الزمان به فساد
لقد فسدوا اوما فسد الزمان نثر اولان غافلان بخبره آیت
کریمهٔ ولتکن منکم امة یدعون الی الخیر ویأمرون بالمعروف
وینهون عن المنکر عجب ارشاد الهی وباعث یقظه واکاهی در
نادی بهشت ایادنیی ازهار لطائف اخباره حدیقه واثمار
رقائق اسماره ودیقه اولان زوجهٔ صدیقه حضرت صدیقه
رضی الله تعالی عنها وعن ابیها صادق القول اذ قال لصاحبه لا تحزن
اولان جناب رسول مؤتمن دن علیه افضل الصلوات فی الخلوات
والجلوات عنبار نقل واثار تی اثاره ونور تلقین ایله نادیهٔ
مستمعینی اناره بیور مشلر درکه برقریه ومکانك اهالی و
سکانندن اون سکز نبیك عباد واهل ایقانکه هر بری نبیل ونبیه
واعمال وکردارلری اعمال انبیاء کباره عدیل وسبیه اولله تعذیب
وخذلانلرینه انفاذ منشور فرمان منتظران منظرهٔ تعلم ومحاطبان
نادیهٔ تکلم لمیت حالدن پرسش وسوال ایلدوکلرنده طوطیء
شکرخای ما ینطق عن الهوی علیه اکمل الصلوات والتحیات
حکمت مجهوله یی اعلام وحقیقت حالی ادراو افهام ایدوب بیوردیلرکه
قهر وسخطه سبب نفس نامهذب لرینی وقایهٔ مرضاة ربه و

بعض

بغض وغضب ايتميوب امر بالمعروف ده تباطرهٔ وتاقل ونهى
عن المنكرده تهاون وتكاسل ايتدوكلريدر آيت معجز نمون كانوا
لا يتناهون عن منكر فعلوه لبئس ما كانوا يفعلون ده كه
معروف ايله ائتمار غير مذكور والتخلية قبل التحليه فحواسى اوزره
انجق منكرات واوزاردن تناهى وانزجار مسطور در نظم
خود نفى باطل اول لفظ شهادتست اول اعوذ وانكى الحمد والضحاست
نثر لفظ منكر منكرات اولد وغنى جمله منكرات وفضوله احاطه وشمول
ايچوندر هرخليع العذار وجليع بى اعتذار كه برمنكره توجيه نظر
ايدوب امارهٔ نفس اماره ده برقرار وتارك تبرى وانكار اولسه
اول منكرات امر منكرده شريك ومجارى وبو معنى جميع معاصى واهوا ده
جارى در زيرا شهود معصيت وهوا بر وجهله جائز وروا اولميوب
مثلا اكل ربا ايله مجالست واهل سمعه وربا ايله مخالطه وموانست
مجلس فسقه مولع ومنهوم اولان فاسق محروم كبى تبعهٔ بدع
متابعه ده اشتراك واوانئ ذهب وفضه ودبابيج مُحَرّمه
ومبيضهٔ ايله پيراسته ومقين اولان منزل مزينه دخول واقامت
خلوتخانهٔ خلاعته تسرع وابتراك در صحف پيشينه ده تخيير
وبعض اساطيرده تسطير اولنمشدر كه امر معروفى اظهار
وجهر ومنكردن نهى وظهر ايلمك برمتصلب پرهيزكاره لائق
وسزاوار در كه امر ايلدوكى معروفده رفيق ونهى ايلدوكى
منكرده شفيق ونصائح واوامره دانا وفقيه ومناهى وزاجرده
بصير ونبيه اوله ذخيرة الملوك ده شاهراه روايت مسلوك در كه

شیخ ابو الحسن نوری که همطریق سفیان ثوری ایدی خلق ایله کم
اختلاط وهنگام رؤیت منکر وبدعتده آتش افروز غضب
واختلاط اولوب ازالهٔ منکرات واوزاردهٔ مسلوب الاختیار
ولسان غیرت وحمیتی کویای النار والعار ایدی برکون ساحل دجله ده
رفتار وتجدید وضو ایچون سو بسو کشت وکذا ز ایدرکن کوردیکه
بر زورق هلال پیکردهٔ اوج خم مهر کرده تعبیه وهر بینك طلسم اسمی
کتم وتعمیه اولنمش سرنوانی یه توجیه مقال واول طروفك مطروقندن
سوال ایلدوکده رئیس دریا بار ازدرا وانکار ایله اغاز گفتار ایدوب
دیدیکه ای درویش سر در پیش ع تو از کجا سخن سر مملکت زکجا تو
شیخك رتاج شغب وهیاجی کشاده وام ممنوعه حرص وولوعی
زیاده اولماغین خدمهٔ فلك فلك سانك بحر لجی دیانلر غوغای جوش
سر مبهمدن رفع سرپوش ایدوب دیدیلرکه بوجناب محبت اثره
برکبریت احمر واردرکه مادهٔ نشاط واستیناس ومنقبت
یافتهٔ منافع للناس اولوب برقطرهٔ صفا فطرتی قنطار غم
ناخوش لقایه طرح والقا اولنسه فی الحال حال اولوب تبدیل ماهیت
ترح وتیسیر اکسیر فرح وفرح ایدر نظم زیاده هیچت اکر نیست این نه بس که
دمی ز وسوسهٔ عقل بیخبر دارد نثر سلطان عصر وزمان ایچون
خانهٔ خرابه دن خانهٔ خزانیه نقل وتحویل وخلیفهٔ عباسی لباسنك
مجلس جنت اساسینا سلرینه اهداو تنویل ایده رز شیخ غیورکه
بو امر امره تحصیل اطلاع وعثور ایلدی عرق غیرتی نابض وازالهٔ
منکره ناهض اولوب اول کسته مهاران تیه ضلالته تربیه ده

وعمل

وممتثل فرمودهٔ من رائی منکم منکرا فلیغیره بیده اولدی ذوق
بارو نقده بر دسته چوب وعصای خوب وارایدیکه تأدیب
بی ادبان ایچون مصنوع وکوشهٔ کشتی ده مُعَدّ وموضوع ایدی
شیخ پارسا خدام فلك دجله پیمادن اول منساه وعصایی
طلب واستدعا ایلدکده ناخدا وکشتیبان آرمون وامتحان
بلکه تحقیر وامتهان ایله دیدیکه شیخ ناموزه بوچوب دوسزی
بی توقف وبیم تسلیم ایدوك نظرِ عبرت ایله کوره لوم بوامر
منکری کارِه وبوکاره ابتکار ده سمند دل مستمندی فارِه اولور می
سررشتهٔ العصا لمن عصی حضرت شیخك ید بیضا نمایسنه
کیردکده بی باك ومحابا اول حباب ملای بی دسر وکسر وفضمه
وقصمه بذل وسع واطاقه ودرو شنده مکنون اولان شرب
صفوت نمونی سکب وارافه ایلدکده نظم ما تیغ برهنه ایم در دست قضا
شُد کشته کسی که خویش را برمارزد نثر فلاح بی فلاح بوحالت
باملا لتدن همراه نفیرِ زفیر وشحنهٔ حصیر بوشحنه وخسارتدن
اکاه وخبیر اولدقده اول عمدهٔ عباد ونساکی اخذ وامساك
ایلدیلر اول حینده متکای خلافت وتمکین ده مقیم ومنتضد
اولان معتضدك حضورنیه احضار وجرائت شیخ پرهیزکاری
سرد واظهار ایلدیلر معتضد بین الخلفا غایت غیور ومتابع
ستویلات غرور اولماغله اهل بغداد مظالمی تعداد ندن
ابدوهناك وعمید وخلاص شیخ با اخلاصدن نا امید اولدیلر
زیرا معتضد باللهك شدّت حد تندن اکاه اولوب

چنکال نکالندن نجات غیر محتمل و عقابین عقابندن انفلاص
و انفلات موقوف شرط حتی بلج الجمل ایدک جلا وزهٔ نامهربان
شیخ کرامند کرامت نشانی کشان کشان مجلس خلیفهٔ زمانه
ادخال و اهل هنایی منکر امدن نهآ اولد و غنی اعلام حال ایلدیلر
خلیفه کرین برکرسیٔ زرین اوزرنده نظم چه کرسیٔ زرین فلک پایهٔ
زعرش برین برزمین سایهٔ نثر مستدیر و مربع نشین و اسرهٔ
جبینی پرچین کبر و کین ایدی شیخ ابو الجناب جنابه عنف و عتاب
ایله توجیه خطاب ایدوب دیدیکه سن کیمسن که بومقوله
وضع کستاخانه و تعرض خاندانِ سلطان ایله کندو تنی بیوانکی
تیرِ تدمیره نشانه ایدهسن شیخ جریءُ الجنان بارکیٔ بیانه
رکوب و علو و تیرِ سرتیزِ ستیزی غرضِ عرضِ حاله رمایه و غلو
ایدوب دیدیکه بن جناب حذایه منتسب بر مرد محتسبم که
لیل و نهار کار و افکارم لله احتساب و بوسبب ایله سعی
و طلبم اسبابِ مرضاهٔ ربی اکتساب در خلیفه بی حیفه ارای
روی تعبس و ثوب غلیظ غیظ ایله تلبس ایدوب دیدیکه
سکا منشورِ مشهورِ حسبتی کیم تقلید و اسباب اطلاق کیم
جمع و تکلید ایلدی شیخ بی غرض موقف عرضده ذلول و قلب
پریشان و حائر ایله عند سلطان جائر مسؤل ایدوب دیدیکه
سنی سلطنت روی زمینده تمکین ایلیان سلطان السلاطین که
جامع باطن و ظاهر و مجموع جنسِ جن و انسه نافذ الامر و قاهر
اولوب فرمانِ وشیك الجریانی عوالم و عیالم ملك و ملکو

جاری

جاری و اقضیهٔ سریعة السریانی اماکن و مکامن ناس و ناسوته
نافذ و ساری اولماغله کمال فضل و قسط ایله جمیل الحکم و نهایت
ید بسط ایله جزیل الشکر و الشکم در برات حسبت باحسنه
بکا توجیه و عنایت و بی ریب و شک فرمان اه مر بالمعروف
و انه عن المنکر و اصبر علی ما اصابک ایله بو معنایه مواضع
عدیدهٔ قرآنیه ده تصریح و اشارت بیور مشدر خلیفه موفقه
کلام حق تأثیر و نصوت و رعونتنی فی الجمله تغییر ایتمکله سر هوای
بردار ادب و طرف انصافه میل و جذب ایدوب دیدیکه
نیچون قول لین دن نکول و نکوب و توس سرکش سطط و سخطه
امتطا و رکوب ایدوب سوقه و رعاع و اوشاب و اوزاع
بینده بنی تجهیل و حرم سرای خلافته تعرض تعجیل ایدوک
شیخ اکاه خلیفهٔ بیراهی خواب غفلت غامره دن بیدار اوسر
سر بسته یی بد یدار ایدوب دیدیکه باعث استیصال شاه
سکاجقو و رافت در زیرا کورد مکه اعلان فسق و فجوره
تعمد و اعلاء لواء شر و شوره تعود ایدر سن نشانهٔ نیزک
سخط و نقرین و مسقط صاعقهٔ لعن الله المجاهرین اولمقدن
سنی تخلیص و انجا و موئل رضاء خدایه ارجاع و الجام ایلدم رباعی

طاعت زکناه پیش می باید کرد وین توبه ز مرگ پیش می باید کرد
حق جل جلاله ازان مستغنیست این کار ز بهر خویش می باید کرد

نثر خلیفهٔ بلند جناب قلیب قلب با انقلابنی صاف و انصاف
ایله اتصاف ایدوب دیدیکه بعد الیوم سنک کف کفایت ظهور که

منشور اجازت ودستور ویردم که هرنه محلده که برمنکر
ودزور اکرکثیر واکرمتزوز منظور اوله بی باك تغییر وانهماك و
ریاض ریاضتی حسن وخاشاکدن تطهیر وپاك ایله امر معروف
ونهی عن المنکر ارکان شرع مطهردن بردکن رکین وبر اصل رصین
جملهٔ انبیا ومرسلین علی نبینا وعلیهم الصلوة اجمعین انی اقامت
وتمکین ایچون فرستاده وخلاصهٔ سلالهٔ ماء وطین اولان خلفا
وسلاطین اولخذمتی تمشیت ایچون مقام مهمنده استاده در
چونکه مبانی ایتانی مندرس ورسم وطلل بی خلل منطمس اوله
شعائر باطل ونوعروس دین مبین طلی وحلل بی خلل تمکین دن
عاطل اولور مقتضای شرع منور اوزره امر معروف ونهی
عن المنکری رعایت که فرض کفایتدر برکروه وفئام اکا قیام
ایلیسه سائرلری الی یوم الساعه بری الساحه اولور اکر یاجمیع
اقامت واعمالده تهاون واهمال ایلیسه لر جملة بحر آتشین عذاب
الحریقه غریق اولماغله عدیم الراحه اولورقوان مجید ومنشور
رب حمیده الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلوة والزکوة
وامروا بالمعروف ونهوا عن المنکر آیت اعجاز مقرنده صلوة
وزکوة قرین واهل دین بو نعمت کزین ایله مدح وتحسین اولمشدر
یعنی امر معروفه مواظبت ونهی عن المنکره مواطفت ایله کون
والا خطای اکبر سزك بدتر اولانلری کوزی تغلیظ وسزك اوزره یکونه
حواله وتسلیط ایدر اول زمان یاهوایندن بهتر ومهتر لریکوز جانب
سمایه رفع اکف وشرف بخ بستغایه بی توقف توکف ایلیسه لر

ابوبکر

ابواب قبولدن مدفوع وخوان يغماى استجابت ووصولدن
مصدود وممنوع اولور لرع حضرت صديق خلافت قرين نشر
وجناب امير الشاكرين عليه رضوان الله المعين دن منقول
مقبول مقبولدر كه قال سبحانه وتعالى افان مات او قتل انقلبتم
على اعقابكم الى قوله وسنجزى الشاكرين ظهرتا ويل هذه الاية
حين انقلب اهل الردة على اعقابهم فلم يضر ذلك دين الله ولا اضر
نبيه صلى الله تعالى عليه وسلم وكان ابو بكر رضى الله تعالى عنه يسمى
امير الشاكرين لذالك وفى هذه الاية دليل على صحة خلافته
روض الانف الله تعالى هم برقوم بد تبار وكروه مستحق البوار
اولمزكه انلرك اشرارى معاصى واوزاره اقتراب وسيئات
وخطيئاتى اقتراف ايتدوكده سائرلرى بالغشى والابكار انكار ايتمه لر
الا قريب دركه مهيمن رقيب تعيم عذاب وجمله سنى استيصال
واستيعاب ايده وكيرواول حضرتدن روايتدركه جمله خيرات
مبرات فواجب غزاده كقطرة الماء فى تيج الدأماء اولوب
وغزاءِ غزاءِ مغفرت اثرام معروف ونهى عن المنكر محضردن
ميان دريادە مانند قطرهٔ بى سروپادر لمؤلفه
شول عملكه رضايه رهبردر امر معروف ونهى منكردر
ارباب حلومنه معلوم اولهكه حضرت ذى الجلال والاكرام نشر
خواص انامى بى سبق اثام نفوس وازرهٔ عوام ايله مؤاخذه
وتقريع وسجن سجين ده شربت ناكوار صديد وغسلين اذاقه
وتجريع ايلمز مكر سؤل زمان مفقود الامانده كه تعاطى فجور

وشروردہ مجاہرہ ومعلن فسق ظاہر اولوب منع ودفعنہ
مطیق ومقرن وازالہ واحالہ سی امکانہ مقارن ایکن
شراب مردافکن غفلت ایلہ بدمست ومدہوش ونہی
عن المنکردن ساکت وخاموش اولدلر اول وقت سکوت ایلہ
آثم واستحقاق نکال ولزام مقامندہ جائز اولورلر بوحدیث
شریف مسند ومرفوع وصحتہ مقرون ومشفوع درکہ خدا
عزوجل ودادار لایسئال عما یفعل عملۂ پیشگاہ کہ یفترون
وکارکنان ویفعلون مایؤمرون دن برفرشتۂ ذی شانہ
فرمان ایلیہ کہ فلان شہر شہرت اثری غیرت اہل نظر ونجیق
سخط وتب وغضبان قہر وغضب ایلہ زیروزبر ایلیہ اول
سادن حظیرۂ سبز فاہ وسلارکروہ مامنا الا ولہ مقام
بارگاہ ذی الجلالہ رفع رقعۂ حال ایدوب دییہ کہ خدایا اول
شہر با اشتہاردہ برزاہد پرہیزکار وارد درکہ مدت عمر
سریع الحین دہ طرفۃ العین طوارق عیار پیشۂ لم وتحطیٔ
خطۂ خطاء وہم بیرامون خلوتخانۂ دروندہ دائر ونسر جرم
واثام جو ہوای نفس خود کامندہ طائف وطائر اولمامشدن
تکرار خطاب وعید اثار کلہ کہ ای فرشتۂ منقاد امرہ انقیاددہ
اہمال وامہال وتردد وابہال ایلمہ کہ اول زاہد کوشہ نشین
عصاۃ ومجاہرینی برکرہ زجر وانتہار ومنکر ایتدن منع ونہی دہ
ارباب مکر ودہی ایلہ مجادلہ وانتحار ایلیوب میان اہل
عصیان دن خروج وتسلل واہمالک ستائر جرائم وجرائردن

تعبس وتملل ايله دى ابو امامه دن كه افسر شرف صحبت
سرباد ولتندم عمامه ايدى واسطه ثقاة صحت وايه ايله نقل
صحيح الروايه دركه بين الاصحاب برغلام شاب مطاف
ملائكه كبارا اولان مجلس تنكباره داخل وبوكفتار ناسزا وازايله
قائل اولوب ديديكه يارسول الله ارزو ودلخواهم بودركه
بوكمينه بى رياية سفاح وزنايه دستور واجازه وتنكناى
تحير وتضييقدن انجاوافازه بيوره سز اصحاب كبار وكرام
بوكلامه خاموش صيحه وهجوم ولفظ رفث وجماع استماعندن
تعبس ووجوم ايلدوكلرندن اول معلم روحانى وعارف دقائق
سبع المثانى كلم الناس فرموده حكمت اساسى اوزره مقربان
حضرت ومقربان صحيفه صحبتى سائل بى نعمت عديم التعندك
سرزنش وزجر ندن منع وهجر ايدوب كمال حفاوت وافضا للريبدن
كندولردخى عدم تثريب ونادى شريف ايادى اليف لرينه
ادنا وتقريب ايلدوكدنصكره قول لين وكلام بين ايله بيوردكه
اول فعل بشاعت نشانى سنك مادر مهربانوكه ايلسه لر
سن ارتضا والهماد وآتش سوزان حميتى اطفا واخماد ايدرمى
ايدك اول ممتحن بلالا ايله جوابه تصدى وهدى صدق ايله
تهدى ايلدوكده اول دوست كفتاران هوالا وحى يوحى
وراست رفتار وما ينطق عن الهوى بيوردبلركه كذلك
هرغيور سالك دخى امهاتنى زنا وهنابدن صيانت مقتضاسى
ديانتدر بعده سؤالى تكرير والشئ اذا تكرر ضابطه سنى

تقریر ایدوب بیوردیلرکه اکر محذرهٔ ستر عصمت اولان دختر
بی وصمتوکه وقوع وقاع ابله عمر وسفاح ابلیسه لر قلب فطنت
خطا ایدوب اول کار بد دن تغافل و تغاضی واسباب تحمل واجبای
اراده وتقاضی ایدرمی ایدك اول ماچن لا ابالی کوی وغر
غریبه جوی موقف پاسخده تلبث ودامن نفیسه تشبث ایلدوکده
فاتحهٔ مصحف قدم وحسن خاتمهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردیلرکه سائر اهل سرائر دخی عفاعف وربات حجول لریی عمی و
فجوردن مشمئز وعاهر ظاهر الفساددن متنفر ومستقر اولورلر
اخر کلامده ثوب پیامنی توشیح ودائرهٔ قبل وقالی توسیع
بیوروب اخت بامخاله وعمه وخاله نی تذکار وهر برینه بلا تحمل
عدم رضا وتحملی اظهار دنصکره بدباتاییدلربنی سینهٔ طالب
مستفیدا وزرینه نهادهٔ وترعهٔ دعاء مستقیض الاستجابه نی
کشاده ایدوب فوجهٔ دعاء اللهم طهره وحصن فرجه ایله
رنج ناصور بستهٔ دل خسته سنی ازاله وقبله نمای قلب پر
انقلابنی شطر کعبهٔ هدایته اماله ایلیوب دعاءِ زود کیر
بروجهله نفوذ وتاثیر ایلدیکه اول شاب کثیر الصبابه اقتراف
زنا ابغض اشیا اولوب من بعد پیرامن دامن عفتی لوث شهوت
ایله موسخ ومومسهٔ نفس مونسه سی وشاخ خاطرهٔ سفاخ
ایله موشخ اولمه دی اکرچه بوبابده شرائط وآداب بحسابدر
امّا ایکی شیءِ عمدهٔ احتسابدر عمدهٔ اولی رفق ولین وعلم
رعونت وکین درکه ملایمت وملاینت ایله وعظ ونصحه بدأت

وصلت

وصورت دلپسندی بندی ارائت ایدوب عنف وترفع
وریاوتصنع ایلیه که اغلب حالده دالة فتور دلال ودواعی
عصیان وضلالك تاکدنه سبب واظهار تقریع وتشنیع
باعث شتم وسبت اولور مأمون خلیفه یه بر واعظ حسن
الخلیقه وبصری سلیقة نصیحتده اغلاظ وعقوت پندار
وغفلتدن انباه وایقاظ ایلدوکده مأمون میمون العقیبه
امتعهٔ حکمت ایله املاء حقیبه ایدوب دیدیکه ای فلان
تذکیر وبیاندهٔ رفق ولیان وزیب اناة وشکیب ایله ازدیان
ایله که جناب حکیم توّاب سندن خیر اولان برذات بی ضرری
بندن اشر اولان حاکم اشره بعث وایفاد وقولاله قولا
لینا ایله رقت وشفقته دلالت وارشاد بیورمشدر رباعی
زاهد من اگرچه عاصی وگمراهم وزبد گهری فتاده درافواهم
امید برحمتش همی دارم ازانك کوینده لا اله الا اللهم
نثر بوخبر عبره آیین حکایت کردهٔ بزرگان دین درکه ایزد
بیچون ع تعالی شانه عما یقولون نثر حضرت یوشع بن نون رکه
صدف سینه سندهٔ مروارید شاهوار سکینه مکنون
ایدی وحی الهام ونور یقین وتمکین ایله گه رفع سدقهٔ
ابهام ایلدیکه بایوشع سنك قوم وشیع وشیعگدن بیك
مردم بریدهٔ دم غرقهٔ هلاك وتباز واسیر زنجیر حتف
ودبار اولسه گرکدرکه قرق بیکی اتقیا وابرار والتمش
بیکی اشقیا واشرار دردهٔ بووحی دلدوز وسرّغم اندوز

حیرت و فزع حضرت یوشع و ثوب حالی طراز دهشت و انفعال
ایله مطرز و موشع اولوب دیدیکه خدایا ما علی المحسنین
من سبیل وعد جمیل ایکن ایا ابرار کرامك تبعات و آثامی
ندر که اسرار و فجار ایله قرن واحده جمع و اصل و اصل
المرامله ری معاول قهر و ملام ایله قلع و قمع اولنه حکیم مجید
وداد ارلیس بظلام للعبید روع باور و عنه نفث و ایحا
و معرض معارضه دن صرف و اغما بیوروب دیدیکه اول
کروه بی معصیتك استحقاق عقوبت لری اول جهتدندر که
اهل جرم و زلت ایله معاداة و خصومت و البغض لله فحوای دخوا هی
اوزره انلردن مباعده و نفرت ایتمیوب تکثیر سواد اهل فساد
و ارباب خذلان و طغیان ایله مخالطه و اتحاد ایلدیلر عمدهٔ
ثانیه آمر و ناهی اولان مرشد الهی یه سزاوار و اولی و مقتضای
رضاء مولی بودر که اولا کندو نفس بافرجامنی سوء خصال
و خصائصدن تهذیب بعده کتاب نصیحتی عظ نفسك ثم
عظ الناس سرلوحه سی ایله تذهیب ایدوب أتأمرون الناس
بالبر و تنسون انفسکم وعید ندن استحیا و اضحوکهٔ انام
و سخریهٔ خاص و عام اولمه دن احتراز و اتقا ایلیه نظم

اول اصلاح خود کن ای سره مرد تا که اصلاح کس توانی کرد
ورنه چون ظلم میکنی خود بر کی کنی عدل بر کس دیگر

نثر اگرچه عصمت شرط حسبت دکلدر اهل اجرام و اذناب
دخی احتساب جائز و مصداق خلطوا عملا صالحا و آخر سیئا

اولان.

اولان مخلطان ناپروا اهل بدعت وهوایی نهی وزجر ایله
مثوبت و اجره حائز ایلدوکی منکرات بی انتهادن انزجار
وانتهاامر ایسه آماچکاه سهامِ استخفاف و استهزام
وکلامِ ناتمامنی عدمِ ارتضا ایله مظهرِ انتقاص وارتزا
اولور جهاد اکبرك صاحب نصری حضرت حسن بصری بیور
مشکه ابلیس پرتدلیس بوحیله وتلبیس ایله مادهٔ حسبتی
حسم یعنی اشتراط عصمت ایله رسم نصیحتی طمس وطسم
ایلمك استر والامن ذالذی ماساء قط کلام بی غلطی اوزره
کیمدرکه دامن حالی دیدهٔ خار عصیان وساحه کمالی آمد
شد هواجس تقصیر ونقصان اولمیه صحابیٔ سالك حضرت
آنس بن مالك رضی الله تعالی عنه بیور مشکه شرف خدمت
وصحبتلری ایله مباهاة ومفاخرت ایلدوکم سلطان خیل
رسل وابنیا علیه وعلیهم شرایف الصلوات والتحایا
حضرتلرندن صحب کبار سؤال واستخبار ایدوب دیدیلرکه
ای واهب عطیات ووسول ومظهر تام فلا یظهر علی غیبه
احدا الامن ارتضی من رسول جمله اوامر ایله ایتمار ومنا
انتها وانزجار ائمه دین امر بالمعروف خذ متنه ابتدار ونهی
عن المنکره بذل اقتداره رضای سعادت اقتضاکوزوارمیدر
داثاء علوم اولین واخرین فاتحه سور انبیأ هدایت قرین
حضرتلری بیوردیلرکه اکرام معروفی انتجابنده عمی وفتور
ومنکراتدن توقی واجتنابده عجز وقصور کوزدنی وارسیه

اولور لکن امر ایلدوکی معروف ایله
منعوت وموصوف اولیوب نهی ایلدی

امر معروف لازم ولازب ونهی عن المنکر متحتم وواجبدر
خلاصة المرام برمقامدهٔ عصاءِ اقامت وارامی اندا ختنه و
کاشانهٔ سکونی ساخته وپرداخته ایلیه که برداد خواه بی کناهی
صبرا قتل وهلاك یاخود ضربات وجیعهٔ فجیعه ایله غلاله
عرض وناموسنی چاك چاك ایلدوکلرندهٔ نصرتنه غیرقادر
ومشاهدهٔ ظلم ظلم ایله مدهوش وسادر اوله زیرا هراهل
بصرکه برشیٔ منکره تحدیق نظر ایدوب ازاله واعدامنه سعی
واقدام امتیه دائما سخط باری ده وسر بی دولتی اوزره
باران لعنت باریدهٔ اولور بوسببدندرکه سلف صالحین فی کل
وقت وحین وحدتده اولان سلامت ایله اکتفا واختیار
عزلت واختفا ایدوب سرای ظالمان زبردست ونوادیٔ
نود ولتان بدمستهٔ بی ضرورت دخولدن اعراض وعدول
وتقنع قناعٔ اقتناع ایله ترك ملاذ وفضول ایدر نظم
وقالوا قد لزمت البیت جدا فقلت لفقد فائدة الخروج
نثر زیرا اغنیاءِ ناس ایله اختلاط واستیناس اغلب حالده
خلال بدعتدن خالی ونصفیٔ دل بی انصاف زلال متابعت
سنت ایله لب ریز ومالی اولمازاکرچه اجزاء قاعدهٔ حسبت
ایله احتساب وعدم خشیت نه انك اجل باعجلنی تقدیم
ونه تناء روزیٔ مقدرینی تهدیم ایدر اما کما ینبغی ایات
تفویض وتبتیلی تجوید وترتیله ضعف بشریت حائل ومماذقه
وادهان ایله مرتبهٔ ضعف ایمانه مایل اولوب عند فشو المنکرات

سکوت

سکوت وانصات ایله آیمٔ وحاشیهٔ بساطِ سوءِ عملدن فلا اقل
زاونوی تعظیم وتکریم اوزرینه جامٔ اولور بوحدیث شریف معنعن
ومسند ودروازهٔ احتمال خلافی منسد درکه برخلیع العذارکه
جَرمهٔ جزمه سوار وبرپرهیزکارلك حضورندن انواع بدع
وشرور ایله کذارایلیسه اکر اول زاهد ریاضت کر اول کاره
کارهٔ ایسه حکم غائب ومنزلهٔ غائب وعائبدن اولوب اکر غیبتیندن
ایلدوکلری غیبته راضی وخشنود وبو بابده مائل کفت
وشنود اولورسه اول ذنب ومعصیته مشارکت ایله انباز
وترعهٔ سرعت تاوان وپاداشی بازاولور پس مرد حاسم حازمه
واجب ولازمدرکه اهل نکر وفساده اولا دستی ایله جهاد
واکر منع عادده قادر اولمازایسه ثانیا لسان نصیحت
رسانی ایله دفع ورفعنه جد واجتهاد ایلیه اکر اول مرتبه دن
دخی قاصر واز احه وازالهٔ منکره سائر نظارکیانِ روزنهٔ نظر
غیرناصر اولورسه باری دل خونباری ایله انکار وانك ورا سنده
مراتب ایماندن برمنزله ومکان اولمادوغنی اندیشه وافکار
ایلیه جبیرضعف قلوب جراح اولان حضرت ابوعبیدة بن جراح
رضی الله تعالی عنه که عشرهٔ مبشره نك عاشری واولیك
المقربون زمرهٔ هدایت مقرونتك معاشری در تنکنای حل
معضلاته دروح ومرتقای وعرسواله صعود وعروج ایدوب نظم
شفیع الوری خواجهٔ بعث ونشر امام الهدی صدر دیوان حشر
نثر حضرتلرندن بین الصحب والآل استکشاف وسؤال ایلدیکرکه

عند الله عزوجل شهدادن اعظم واجل وهم احياء عند ربهم
زمره سندن اقرب وافضل كمسه وارمى درد اناء خبايا علم
وعين وحكم انداز قاب قوسين حضرتلرى بسط بسطِ بيان وهدئ
حكمت خفيه يى اتحاف بزم روحانيان ايدوب بيورديلركه شهدادن
زياده اول سعيد باهر السياده دركه برسلطان جائرِ بسيار
جرائرده حسبت وسطوت وتخوتندن عدم خوف وخشيت
ايليه اكر قتل مقدر ونيل معيشت وزندكانيسى تمساح
مرك ناكهانى ايله مخوف ومكدر اولورسه طبيبِ لبيب ازلك
ترتيب ايلدوكى دواءِ مرمحض حلو وادبب اريب لم يزلك
تصويب ايلدوكى حضيضِ ضرّ عين رفعت وعلو اولمغله
يغبطهم الشهداء وماهم بشهدا درجهٔ عليا سنه صاعد
وعند مليك مقتدر مقعد صدق وبرده مستريح وقاعد
اولورو الاجهان فانى ده ندكلو دراز عمر وبسيار زندكانى
اولورسه من بعد صحيفهٔ اعمالنه رقم سيئات كتب وحفظه
كرام كاتبين دن اكا سرزنش وعتب اولنمز

الاية الثانية والعشرون نفس اهلى خروش ايدردرو ندن
هركاه كه كوستره هوارو تن پرور اولوب پرستش امتة
عجلا له جسدا له خوار هوا بردرد بى دوا وكار وار در كه
اكا مبتلا اولان دكمه بلا ايله چنكال نكالندن راه رها بولمز
والهوى شريك الهما اقتضاسى اوزره غشاء عشا ايله
طريقِ توفيقِ رضيت بالله ربا وبالاسلام دينا يه بصير وبينا اولمز

وعبا

وعبادة الاهواء فی تطویحها بالدین فوق عبادة الاصنام

نثر منثورات حکمدن نکاشتهٔ مزیر براعت رقمدرکه هرملت واهل کیشك پای عقل پیش اندیشندهٔ عقال وجل اوله جق برعجل واردر بوامت بلند همتك عجل متعجل الدمارنی درهم و دینار وبعض روایات واسمارزده هوای ناهنجاردر نظم

مبادیٔ این قصهٔ غم زدا بروی روایت چنین شد ادا

نثر که بوایت حکمت بدایتِ عبرت نهایت. نظم بندهٔ رازدار وحی جلیل حافظ وحی حضرت جبریل نثر وساطتی ایله ترتیل ومخاذیل بنی اسرائیل حقنده تنزیل اولنمشدر اول قصهٔ غرابت اشتمالك خلاصه واجمالی بودرکه شول انکام نزهت انجامده که فرمان ایزد جلیل ایله اسباط بنی اسرائیل حاضرهٔ قاهردن بیرون وغربتِ بادیهٔ غیربادیه ایله صحرانوردشت هامون اولدیلر فرعون عوان وانصار واعوانی غایت جلادت ایله بلاد بلاد تی تنقیب وبرحسب فارسل فرعون فی المدائن حاشرین اولمرده حاشرین وکروه خاسرین انلری تعقیب ایلدیلر اول لشکر بیشمار کرز وفرارده ارقال واغذاد وعدتِ هرب وهزیمتی اعتاد واعداد ایدوب کیدرلرایکن اسفار فجر فاتبعوهم مشرقین مشهود اهل یمین اولوب اول لشکر هامك امامنده قلزم بی کران وخلف ووراءِ حزم آراسنده عسکران اولمغله

ع نه ازپیش رَاه ونه ازپس امان نثر بی درمان کبی مبتلای درد بی درمان اولوب گرفتار داء عیاء عیناً وکویای لقد اوذینا

من قبل ان تأتينا ومن بعد ما جئتنا اولد بلر كليم حضرت حق
ومخاطب اضرب بعصاك البحر فانفلق عسى ربكم ان يهلك
عدوكم كلام معجز نظامى ايله سر غيبى اظهار وقادر يچون
سطوت قاهره اغرقنا آل فرعون وانتم تنظرون ايله اولد بدتارى
غرقه غمار دما ايدوب خوان هدايتدن كرسنه وطيان اولان
قبطيان احد وثئ حال وغابر وقدرت خالق كون ايله فرعون
مقطوع الدابر اولدى نظم هركراعون خدا يار ونكهبان باشد
كرشود دشمن اوجملهٔ عالم چه شود نثر جيل بجيل بنى اسرائيلك
هنوز باى قلزم پيمالرى آغشتهٔ وحل وكل ولاى يم بلا ايله
مثل ايكن مكوران يعكفون على اصنام اولان عمالقهٔ بدنامه
دشمك برواول كروه بى تثبتك تبلرينه غبطه آور اولدقده
جناب كليم ونجى رب كريم على نبينا وعليه الصلوة والتسليم
اولغرون غوايت فزونى صدمهٔ انكم قوم تجهلون ايله رد
ودهليز بغى وستيز لرينى اجاز حجر وصد ايله سد ايدوب
غلبهٔ رأفت ولين ايله زمرهٔ جاهلين دن اعراض وتولى
وتنزل مناجات وايتان توراة ايچون جبل مشهور طوره دخى
ونعلى ايلدى وعدهٔ اربعينك نصف نخستينى مرور وعشرينى
مضى وكرور ايلدكده قوم عنود كنود جنود هنود كبى ليلى مستقل
حسك ورجوع حضرت موسائى استبطاو مجئ توراة شتاب ايلديلر
بوجا بندن سحر سامرى دركار واول طرفدن ندا اضلهم السامرى
جناب كليمه كوبش كذار اولوب غضبان اسفا عود وقفول و

میان قوم بدیدن مرتدینه ولوح ودخول بدع الخیر والشر
مقرونان فی قرن نثر عرائس قلبیده ترجمان قرآن علیه الرحمة
والرضوان دن روایت وبیان اولدوغی اوزره سامری که
غلبهٔ ستیز ومرئی ایله برمرد مداهن ومعاذق وظاهرده اهل ایمان
ایله موافق امّا باطنده منافق ایدی ع وعلی المریب شواهد لا تنکر
نثر عبدهٔ عندهٔ بقردن زبدنجت سقرمقر اولوب صواغ و
زرگر وصناعت صیاغتده صاحب مهارت وهزا یدی قرصتی
انتهاز واضلال جهله یه انتهاض ایدوب حلی قومدن حلی اللومدن
صوغ کوساله وخیله وغیل غیله یی اجرا واساله ایلدی
اول ضال ضلیل حافر رمکهٔ جزیلدن اخذ واستلاب ایلدوکی
ترابی عجل مصوغ مصبوغه طرح والقا واول جسد جامد وکالبد
بد خامد دن خوار وجؤار اظهار وابدا ایدوب تاریخ ابنیاده
تفصیل وانبا اولدوغی اوزره جهله ومخاذیل بنی اسرائیله
سبب ارتداد وحبال وضلال لرینه مادهٔ تأکد واستداد اولدی
خلاصهٔ مقال طویل الاذیال بودرکه شآمت نفس ناپروا ومتابعت
الاحمق من اتبع نفسه هواها ایله اول بدکاندرك کار وبارلری
رجفهٔ فاقتلوا انفسکم ایله مهدوم الاساس وعرض سابریٔ
عرض سامری یار مکردهٔ پنجهٔ لامساس اولدی نظم

خلق در زندان نشسته از هوا ست مرغ را پرها ببسته از هوا ست
ماهی اندر تابهٔ کرم از هوا ست رفته از مستوریان شرم از هوا ست

نثر جاهدوا اهواءکم کما تجاهدون اعداءکم فرمان بیمثاله

امتثال ایلیان اهل حق ومرد موفق نفس وهوایه اتباعدن
امتناع ایدوب اشجع الناس اقهرهم لهواه نبرد کاهنده
جهاد اکبر ونفس بد کیشه خرد پیش اندیشی بدرقه ورهبر ایدر نظم
باهوا وارزو کم باش دوست چون یضلك عن سبیل الله اوست
باد در مردم هوا وارزوست چون هوا بگذاشتی پیغام هوست
نثر ینجه شاه جم بارگاه اولورکه ربط حاش وقوت بال
وضرب زوپین وکوپال ایله فص زمینی زیر نکینده تذلیل وتسخیر
واعدا وشناه باشتانی عرضه صمصام قهر وتخیر اتمش
ایکن نفس بابلاشی دن ناشی شرب غدایا ونوم غشایله یه
الهاك وسراپرده ناموس وعاری نیروی بارزوی آزوآزار
ایله انتهاك سبی ایله بعد الکون مبتلای جور وکرفتار تبعة بغی
وجور اولوب کتابه باب سریع التبابه نظم بنای دولت خود
آن کسی خراب کند ٭ که صبح می خورد وقت شام خواب کند نثر
تحریر وکتب ولکد کوب صدمات ادلال وکتب اولور نظم
وهذه شیمة الدنیا وعادتها فیمن مضی اوبقی من سائر الامم
نثر وینجه عالم ذوفنون وعارف رهنمون اولورکه علوم
عقلیه ونقلیه ده تبحر وفنون آلیه وعالیه ده توغل وتمهر
ایدوب بنانِ پسند واستحسان ایله مشار الیه وحل
مالم یحلده مدار علیه اولمش ایکن معانات دقت و
معایاتی واصل حد جربزه وجاشنیِ حکمتی مزج فلسفهٔ
باسفهٔ ایله تفه وبی مزه اولوب هم عقیدهٔ طوائف هندیه

ومتهم زندقهٔ زاوندیه اولور نظم خلق اطفالند جزمست خدا
نیست بالغ جز رهیده از هوا ازهواها کی رهی بی جام هو
ای زهو مانع شده برنام هو نثر وینچه زاهد پرهیزکار و متقشف
شب زنده دار اولورکه دعاء عیسی آسا سی مقبول و مستجاب
وصومعهٔ نور پاشی هر دخیل و ناشی یه مرجع و مئاب ایکن نظم
نفس از بس مدعا فرعون شد کن ذلیل النفس هونا لاتسد
تا توانی بنده شو سلطان مباش زخم کش چون کوی شو چوکان مباش
نثر خواسته مخالفت و نفس و هوایه متابعت ایله جلد زاهد
وطاعتدن منسلخ وعقد نسك وعبادتی منفسخ اولوب
لباس تقویدن عور وهم حال بلعم باعور اولمغله دوحهٔ
صلاحی محتت ومصداق ان تحمل علیه یلهث او ترکه یلهث اولور نظم
باخرد باش وازهوا بگریز که هوا علیتیست پیر آمیز نثر
وینچه محابیب حور لقا ومشایخ هور سیما اولورکه طلعت
زیبای آیینهٔ صور نمای ان الله جمیل یحب الجمال وحور بهشت
نور سرشت کبی بی عدیل و همال ایکن دامن ارایشی سرپنجهٔ
آلایش ایله چاك ومرآت حسن صفا صفاتی نفس ارباب
هوا وهوس ایله تیره ناك اولماغین خلوتخانهٔ عفتی انکشت
بیکانکان ایله دق وقمر طلعت عصمتی شق اولوب
صفحهٔ رخسارینه بدر آثار ندامت کلف ورأس المال نقاء عرضی
ضائع وتلف اولور نظم همچو امرد که خدانا مش کنند
تا بدین سالوس درد امش کنند چونکه در بد نامی آمد ریش او

دیوارانند آید از تفتیش او نثر سزاوار ستایش و ثنا و منسوب
الیه سناء و سنا اولان حکیم الشعراء قدس الله سره الاسنی
متابعت هوا ایله ترک توبه و انابه وجوه عمرلهای روحنی افنا
و اذابه ایدن مست شهوت پرسته نفرین و الذ مستلذات
واشهاء مستلذ ذات عد ایلدوکلری وضع بدی بو وجهله
تقبیح و تهجین ایلمشلدر نظم بشهوتی که براندی چخوش بوی که همی
نجانت کم شود ان یکدو قطره کز بوی - نکرچه سوء جهاتین که جفت ازجفت
خوشی نیافت که تا پاره روان نه برید نثر اکرچه تعاطی هوا و هوسنك
هرکسنه سزای مقرر در اما شیوخ و شبانه کیفر و تاوانی جمله دن
ایدی و اوفردر زیرا اطفال و شبان روزان و شبان عنان نفس
لوامه یی ارخا و ایفاء مقتضیات هوایه تسرع و عدم ارتجا ایله
احتمالدر که مجلس فسق و ضلالده سرکیری و سمتزار رحسار
آلنی صفرت حمل و اجرکی انفعال خیری ایدوب لباس تقواسی پرداغ
و رنك روی لطافت طراوتی مشابه حوصله باز ایکن همرنك
پرزاغ اوله و شیوخ بارسوخ هنکام شیخوخت و زمان ارذل
عمروخ افتاده تصبی و اعتذار و استغفاردن بر مرونای
ایدوب حین لا ینفع الندم اظهار پشیمانی و سدم و آخر
نفس ده که زمان انقطاع هوا و هوس ودم باز پسین مبتغی
و ملتمس در نظم می باید ترك جان ناچار کرد
زین همه بیهوده استغفار کرد نثر کرفتار زلت قدم اولدقلری
سبب مرندی رسوائی و مأمن حسن خاتمه دن بابعد و خدایی اولور نظم

واذا تكامل للفتى من عمره خمسون وهو الى التقى لا يجنح
عكف المحرمات عليه فماله متأخر عنها ولا متزحزح
فاذا رأى الشيطان غرة وجهه حيّى وقال فديت من لا يفلح

نثر هر فرهمند هوشيار واديب اريب زيرك سازكه نظم
سزد هوا تافتن از سرور يست ترك هوا قوت پيغمبر يست

نثر فحواسنى پيش نهاد ونفس حيله كر ايله جهاد اكبره اجتهاد ايدوب
داستان انى البياندن پند پذير وترك هواده اولان منفعت
وجدانيه بينا وبصير اولور تاريخ منتظمه ده نكاشته خامه برعت
رقمدن ذكه حضرت ذوالقرنين كه يكه سوار افتاب كردش خافقين ايدى

قطعه دوراحة وكف ندى وكف ردى فقضت بهلك عداته وعداته
كالغيث فى ازواء ونوائه والليث فى وثباته وثباته

نثر برصاحب قران ممتنع القرين بلكه صاحب زمان روى زمين
ايديكه تائيد خداى مجيد ايله ركاب كردنكشانى قوابن صمصامه
تديين وتحقير ورحاب حرابدن تحريب مكارزه واخراب
ايدن بحافل بسالت حافلى نشانه رماح تذليل وتحسير ايدوب
اول مشرف شرفات شرف ووسيعه ومالك ازمة ممالك
وسيعه نك جبين مبينندن غرة كيان غرة بارق ونير ورج
وابهت سحنه طلعتدن شارق اولمغين اثناء كشت دشت
عوالم سفليه ده خواص حواس ظاهره ايله قعر بحر مشاهدن
جمامة غرائب مبدعاتى اشتباهه وخلال صعود تلال معالم
علويه ده جواسيس حواس باطنه ايله طلسمات دقائق مجاهدن

جواهر عجائب مخترعاتی استخراج واستحاثه ایدرانلر نظم

کریم له نفس تجود بماحوت ۔ واعجب شیء بعد ذالك اعتذارها

علیم بنور الله تعالی ینظر قلبه ۔ فلن یغن اسرار القلوب استتارها

نثر حضرت ذوالقرنینه منقبت آتیناه من کل شیء سببا دت

افزار و تخصیص قادر مستعان ایله کردنکشان جهان

میانده سرفراز اولوب نظم یقرله بالفضل من لا یودّه

ویقضی له بالسعد من لا ینجّم نثر منطوقنه مصدوق اولدقده

پای عزیمت دشوار پسند ایله شاهق همت بلند صاعد

وادی پرخوف و خطر مطلوب قلیل المساعد اولوب ۔ خضر یوان عالم

نوردن هیچ فرده دغدغه اندازجنان اولمیان طلب آب حیوان

مانع استرواح وارام وظلمات پرآفاته باعث انتحام واقتحام

اولدیغی نظم زکار لبسته مشو دیش ودل شکسته مدار

که آب چشمهٔ حیوان درون تاریکست نثر ذات متیقظ

وکاهی اول سفرپی راهنده نظم واذا اردت رکوب امر فادخ

فاجعل له الصبر الجمیل حزاما نثر فحوای عزیمت مساقی اوزره

شول دکلو متابعت ومشاقه تحمل وثوب فاخر تجملی هدیهٔ تدبیر ایله

تحمل ایلدیکه حد احاطه وعدّی عداد هندسنهٔ فهمدن

بیرون وعقد براجم تراجم وهمدن زیاده وافزوندر مصرع

اذانکه عقل تصور کند فزون باشد نثر اخرکار کمال اضطراب

واضطرار ایله نظم فاکل طلاب من الناس بالغ

ولاکل سیار الی المجد واصل نثر فحواسی اوزره ماء خلود انتمایه

غیر نائل وصنوف حسرات وصروف ایله آیب وآئل اولوب
حرارت حرمان چشمهٔ جان قزا ایله لهبان ولهثان وکرماء
کرما کرمهٔ صرما ایله عطشان ونطشان اولدی بودکلونکد
وفنون کد هباء منثور وطومار خیبت وخسار مبسوط
ومنشور اولدوغندن ماعدا نظم قدیر رزق المرء لم یتعب رواحله
ویمنع الرزق عن ذی الحلیة التعب نثر فحوا سی اوزره حضرت
خضر که مسند نشین متکئین علی رفرف خضر در عین الحیوة دن
کرع وشرب وانسیاب آب ناب ایله سشست وسوی
کردکدر وکرب ایلدوکی مکدر منهل ضریبه براند وه انبوه
وکریبه در نظم ارقصهٔ سکندر وآب حیات وحضر
معلوم شد که روزی کس کس نمیخورد نثر زیرا تک وتنها خاسر
وخائب ومرجع خیبت وخیبته عائد وآئب اولسه اول
ماء حیات اثر نوع بشر ممنوع الوصول اولمغه محمول اولوردی
لکن طوائف انس وانباء جنسدن بر شخص آخر مدیر
اولدوغی مستلزم حسرت وخسر وباعث اصطلام والم وعسر در نظم
شنیده که سکندر برفت تا ظلمات بچند محنت وخواری انکه خورد آب حیات
نثر اسفار ابداری کلزار بلاغتک الذ لذاتی اولان ذاتی تک
بو قطعهٔ خوب لطافت بیانی بو محله مناسب وچسبان در قطعه
ذاتی تک ایشت پندینی ای منبع احسان صحنه سکار اغب اوله تک جمله سن انسان
جانلریدوب بولنه جان ویرمکه لایق برادمه طوش اولدی همان چشمهٔ حیوان
نثر حضرت ذو القرنین انتظار حین حینه ایله آنس ومنوی

زندکانی وابودنده دوام وربوده ربوده اولماقدن آئس اولیجاق
غنیمت بقیهٔ عمری انتفال وجانب مسقط رأسه حرمان
وباس ایله تحوّل وانتقال ایلدکده نظم چوزان کارشه رادل اسوده کشت
همان فتنهٔ بودهٔ نابوده کشت علم راسوی روم پرواز داد
فرس رابرفتن عنان بازداد نثر خلال بجواب وترحالده برامت
بیکوامته واصل وبرفضاء نزهت افضایه نازل اولدی که
سکنه وقطاننك کف کفایت رسانلرنده باعث تعیش و
استمتاع اوله جق اسباب انتفاع مفقود وعقد رجاکی
معقود اولوب اختیار فتور فاقه وقتور وفناء بیوت بی
شوتلرنده حفر قبور امتشار ایدی علی الصباح که ندای
خوش ادای حی علی الفلاح داخل اصمخهٔ اهل صلات وصلاح
اولوب عارض کلکون مهر پرانوار شکن مرغول شب تاردن
لمع وبرقان ومحجوب کندم کون ماه تابان عاشق شیدای
مهر سرکردانی مبتلای علت یرقان ایدر ایدی کهول واحداث
کنس قبور واجداث وتجدید وظائف عبادت وعبودتی احداث
ایدوب لیل ونهار فی السر والجهار درون لحد تنك وتاریده
مکث وثبات ایلیانلر بهائم وسوائم دتوع بقل ونبات ایدرلر
ایدی حضرت ذوالقرنین اول قوم بی شینك سلاری صاحب
عزلتنی دعوت ایچون ارسال سفیر والوك وایفاد
رسول فصاحت سلوك ایدوب نظم تحیر اذا ارسلت فی امر مرسلا
فبلغ اراء الرجال رسولها نثر مصداقی اوزره بربرید مصلاق

تخییر وارشاد اسلوب سداد ایله بلغ ما علیك فان لم
یقبلوا فما علیك مدلولنی تخبید ایلدك سفیر مسفور اداء
آداب الوکلة قیام وتبلیغ سفارت وبیام ایتدکده اولداود
کشور عزلت اجابت مادبهٔ دعوت دن امتناع وبیغولهٔ عزلت
واقتناعدن اکتناع امکین جناب ذوالقرنین دلالت وهدیناه
النجدین ایله اول ملك تنها نشینك مسکن ملائك مکینی
تشریف واصناف نوازش والطاف ایله تلطیف ایلیوب
سبب عدم امتثالدن استقصا وسؤال ایلدی اول ملك
ملك سیرت کنجینهٔ حکمتدن فتح باب وجناب ذوالقرنینه
خطاب ایدوب دیدیکه نظم توئی که بخت تو مانند اوستاد ازلت
بسی امور عجب در زمان ازلت ساخت بیان نسخهٔ اجمال چون نمود زمان
ترا بدفتر تفصیل اصل فذلك ساخت نثر اکردل نامعتدلمده بقیهٔ هوس
وهوا وزخارف حیوة دنیایه میل متا اولسه سنك کبی سلطان
جلیل الشانك نادی امادی مثابنه ارقال وشتاب ایدرایدم لکن زاغ فراغده ساکن وزاویهٔ عزلته راکن اولمغله نظم
توعزلت جوی ودور از انجمن باش رفیق خویشتن هم خویشتن باش
زعزلت شاه مرغان کشت سیمرغ یکی مرغست وخواندش بسی مرغ
نثر فحواسی منزل استغنایه هادی وجملهٔ مرافق ومنافع
عزلت دندرکه سنك کبی صاحب سلطنت وسعادتی بو
تنکنای عنایه علی الفجآءه اجاءته باعث وبادی اولدی
مقصود مرمودهٔ سائلوا علیکم منه ذکرا اول پیش آهنك

پند وذکر ندین استنصاح ومشکلات کلمات تاماتی ایله
استناره واستیضاح ایدوب دیدیکه مدد نی عدد در که
قطع نطع زمین واوزاع مختلفه الاوضاعی مشهود دیدهٔ
پایان بین ایلدم بوخاك پاك تابناکده مشاهده ایلدوکم
تفتش ومجاهده جای آخرده منظور ومعتبران عجائب بلدان
لسانندن دخی مسموع ومذکور دکلدر اعیان بنی نوع انسان
فتح زتاج قدر مایحتاج ایله مرخص ولاتنس نصیبك من الدنیا
نصی ایله مخصص ایکن بالکلیه نزك اخذ ووهب ورفض تعاطیٔ
فضنهٔ ذهب ایله عدم تمتع وازالهٔ الت تمنی وتمنع وطرف
تصنعدن مامن وحدت وعزلته تردد ونصنع ایلمك مجاءً عمی
دور وسر منزل نهی اهل نهی دن مجور ومجور در اول سلطان دروی
منش وداور صحابی روش دیدیکه لاریب فیه هرحریص
سفیه که زخارف موهمهٔ دنیایی ترجی وتحصیل مطامع فانیه
یی تمحی ایده نعیم دار القرار دن اول مقدار نومید والاخرة حرام
علی اهل الدنیا وعیدی غیر بعید اولور بعده جناب ذوالقرنین
اول کروه بی عیب وعینه الباس خلعت خطاب وعنایت
مسکنت واحتقار ایله رموس ظلمت رسومی احتقار ونهایت
ذلت واقتقار ایله رهبر عزلته اقتفا واقتفار ایدوکلرندن
التماس جواب ایلدوکده اول درویش سلطان نشان مدرج
دهان کوهر فشانندن نثر مروارید ولعل وپایهٔ رای
اصابت پیرایه سنی مقرقمر هجت رقم ایله طابق النعل ایدوب

دیدیکه

دیدیکه اطراف قبور بی جور بابثوری باعث کنس و تهدد
واول جای دهشت قزاده سبب تحنف وتزهد بود رکه
اسباب اسلاب دنیویه بی تشری ومتابعت اقتضاء بشری
ایمکله احیانا راغب تکاثر متاع وارزومند وفرت اثاث
وبیاع اولدوغمزده صورت فتورزده اولان قبور منع فضول
تأمیل ودوش عزیمته عدل کفاف وقناعتی تحمیل ایدر حضرت
ذوالقرنین رکض کمیت قیل وقال وسیم کلام وسمی پوته
استنجار ده قال ایدوب اتخاذ انعام واغنام ایله عدم
اغتنامدن سیول سؤلی اسباله ومجموع خاص وعام مأکول
وطعامله رینی سد رمق وحشاش ایچون اختیار عشب وحشیش
واباء نفیس یرنه اقتناء حشیش خسیس ایلدوکلرندن
لکام کلامی اماله ایلدوکده اول قوم بابتودد تیه تذبذب
وترددن تنجه وجانب جوابه توجه ایدوب دیدیلرکه نباتات
وتعاشیب ایله فراز ونشیب مزین وبی چون وچرا رعی
وچراسی جانب وهاب بی ضنتدن بی منت نصیب معین
اولوب رتوع چمن برض سد رمق وخوا وسروح خبث
ارض دفع سغب وطوی ایدرکن الجوعة رأس العلاج
والتخمة مادة الحواج مزورة دل رنجور ودرون مجاعت
مقرون ان البطن اذا شبعت صارت الارواح اجساما
واذا جاعت صارت الاجسام ارواحا دفینه سنه کنجور
اولمق حزمه اقرب وحفظ صحت وجلب عافیته سبب در نظم

النفس راغبة اذا رغبتها واذا ترد الى قليل تقنع

نثر عجب ذلك اول مالك ارجاوا جا وملك بى رجا وپرجا
خلف ذى القرنين مديد افتقاد والودهٔ كرد وعظا برقفا
اخذ وانتقاد ايدوب ديديكه ياذ القرنين بوكلهٔ پوشيدهٔ پوشيده
حال اصحاب سلطنت وجلالدن برغشوم بدكهرك سرمنبع
الشر ديركه مصداق ان اناه الله الملك وقلهدم ذمده راكب
فلك هلك اولوب جانب ظلم وبغيه ميل وصغى اتمكين سيف
منتضاى قضا جسم پرخشمنى حسم واوراق اطباق سماء كثيرة
الصمادن طلسم اسم ورسمنى دسم وطسم ايليوب بوقفاء
كريه اللقا مانند جرلقا اغشتهٔ حسن وخاشاك ودار اخرى ده
مصادفهٔ جزى وسوء جزا ايله مخلد آتشكدهٔ سوزناكدر بعده
اخذ حجهٔ اخرى ولجام سخن حكمت انجامى ارخا ايدوب ديدكه
ياذ القرنين بوربملك عدالت منسلكك سرنصفت افسريدركه
اول جانب هواء نفسه عدوان ايدن ملك سابق العدوان
دنصكره خالق ارض وافلاك احلاس تختكاه املاك ايليوب
بوسلطان باعدل وداد نظم جهانرا خلعت عدل اپخنان زداد
كه تيغ ازتنك عريانى شد ازداد نثر كذودن مقدم مقام ضيم
واحجامه وضع قدم ايدن هتاك فتاكدن عبرت كير وافلاك
سفاكدن پند پذير اولماغين العدل جنة واقية وجبه دافعه
وحبة واقية وجنة باقية كاس رئاف وباسنى تعالى وبحبوحهٔ
عوارف مندوحه ده واتقوا يوما ترجعون فيه الى الله نفس

بی اشتباهی ایله اثبات جنوع و اخباته تناطی ایدوب زیردستنده
زبون و پست اولان رعایا، دل شکسته اظهار عدل و تحفی و نجب
بی پایان لجب نصفت و احساندہ قطعه عدل نور یست کز و ملك منور کردد
و زنیمش همه افاق معطر کردد عدل پیش اردو مراد دل در و نیش برابر
تا ترا هرچه مراد ست میسر کردد نثر منطوقنه تقفی ایتدوکد نصکره
مقدار اجل مسمی سنی توفی و اهوال اخرت دن توقی ایدوب
جوهر ذاتی خزانهٔ مغفرتده محزون و داخل زمرهٔ لاخوف علیهم
ولاهم یحزنون در بعده حضرت ذو القرنینك نطاب دولت
قطابنه اشارت و خطاب و ظروف حروفی البان معانیٔ
عبرت بیانه وطاب ایدوب دیدیکه یاذا القرنین بو ایکی قفاء
بی صفا کبی سنك دخی سرك قریبا ماخاك و خاکستره سوده و
انقضاء عصور نا محصوره ایله بی فر و فر سوده اولور رباعی
کریك نفست زرنك کانی کذرد مکذار که جز بشاد مانی کذرد
زنهار که سرمایهٔ این ملك جهان عمرست و چنان کش کذرانی کذرد
نثر طرف مداهنه دن غض بصر و طرف مهادنه یه صرف طرف
و نظر ایله که فریق فی الجنة و فریق فی السعیر نظم دلپذیری اوزره
زمرهٔ تقیا و ابراره محی اولمق اولی و احرید یاخود کروه بی مر
اشقیا و اشراره محی بولنمق شایستهٔ حال اولی و احرید حضرت
ذو القرنین مرادهٔ مراد بنی نخ و کلید اندیشه ایله ابواب ٤
مؤصدهٔ صعوبت پیشه ی فتح ایدوب دیدیکه ای ملیك بی مالیك
هرکفتار آبدارك ربق ورائق و هر سخن تابدارك مزبر زرشعاع

منیز ایله تحریر او لنمغه شایسته ولائق در کمال برتوانکوردن
خوهش وسوال ایدردمکه بکاهمراه ورفیق وسمج لهج عدالت و
ادالنده دلیل وفیق اولوب ضبط بلاد وعباد ده شریک ووزیر
وحفظ اسرار سلطنتده محرم اریز اوله سن وعباد ده تنها نشین
تقریر کلام مبین ایدوب دیدیکه هیهات هیهات ان کان غیر
هذا فهات لانك فی مکان وانا فی مکان وجمع الضدین عدیم
الامکان زیرا مجموع خلق عالم سکاکاشخ نی حلم وجمله ذریات
نبی آدم بکاصدیق وخلم در حضرت ذوالقرنین بودرمز غرابت
غمزی استبانه وابراز زارزی استبانه ایلدوکده اول خدیو بی نیاز
راموز رموز کنز الارتمازده سابح ومفاوز فوز وانتیازده سابح
اولوب دیدیکه سنك دست رزنشارکده اولان مکنت وسیاره
هرصفیتت ورعدید حسد ومعاداة وهرصنیتت وصندید
غبطه ومباداة ایدر اما اهل راحت ودردن هیچ فرد یوقدرکه
رفض دعت وخفض وترك سعت وبرك اتید وکم ایچون ؟
بکا منسدد سنان سنان ومزلقهٔ رشك وعدوان اوله نظم
سلطا سریر نیکنا ــــ سے سالار افاضل کرا ــــ مے نثر
صاحب نفس عصامی حضرت شیخ نظامی بوقصهٔ پرعبری
طرز اخراوزره اعلام وبسط طناعس نفائس کلام ایدوب دیمش که
نظم دکر باره در کار عالم روی ــــ روان شد سرایردهٔ خسروی
بدید امد اراسته منزلی ــــ که ازدید نش تازه شد هر دلی نثر

دیدهٔ دوربین عقلا سیر و تماشا سندن تحصیل قرة وپیشانیٔ
محرمان وحضتا رکشت وکذارندن کسب عزة ایدوب نظم
دکرکونه دیدان زمین راسرشت هم اب روان دیدوهم کاروکشت
همه راه پرباغ ودیوارنی کله درکله کس نکهدارنی
نثر ان الملوك اذادخلوا قریه کلام بلا فرنسی اوزره ساقه وسوقهٔ
لشکر یاندن بعضی سفله واهل زیان دست غضب وتداولی
دراز وتطاول واسجان استجاذك ثمار بیشمار زندن جنی وتناول
ایدنلرك ساعدوبازوی بارو شکن لرینی مبتلای تشنج ویبس
وقشم پرخشملری لباس ابلاسنی کسو ولبس ایلدے نظم
زلشکر یکی دست برزد فراخ کزان میوهٔ برکشاید زشاخ
چیدیکی میوهٔ تر هنوز زخشکی تنش چون کمان کشت کوز
سواری دکر کوسفتدی کرفت تنش کردوزان کار پندی کرفت
نثر جناب ذوالقرنین بوغربیه ی ریب ومین دن خبیر وکاکاه
واولبوم وبرك خشك وترندن دست کوتاه اولوب نظم
چونحتی کرانیده شد درشتاب کذر کردازان سبزه وجوی آب
بفرمود تاهرکه بوداز سپاه زباغ کسان دست دارد نکاه
نثر ناکاه کتاب ظفرپناه کشت کشتزار ممتد ودحیق وسیروشکار
بیابان بعید وسحیق ایدرایکن نظم بدیدار سد شهری ارسته
چوفردوسی ازنعمت وخواسته چوامد بدروازهٔ شهر تنك
ندیدش دری زاهن وچوب وسنك نثر هرطرفه اجالهٔ طرف نظرو عین
عبرت ایله نکاه وکذر ایدوب احزکار پریشانیٔ افکار واندوه دل افکار
الله

نظم دران شهر شد با بتی چند پیر ٭ همه غایت اندیش و عبرت پذیر ٭
دکانها ببسی دید آراسته ٭ درِ قفل از انجای برخاسته ٭
نثر عین عرندن عبرت عبرتی سکب ٭ و محل استیجاب شگفت
و استعجاب بدید وکب ایدر ایکن نظم مقیمان ان شهر مردم نواز ٭
بپیش امدندش بصد غر و ناز ٭ فرود اوریدندش ارزه بکاخ ٭
بکاخی هومینوی مینا فراخ ٭ نثر اول قوم اشنار وی بیکانه خوی ٭
جناب ذی القرنینی اسکان وایوا و ترتیب مائدهٔ اضافه و اثواب ایدوب ٭
نظم ببسی خوان نعمت بیاراستند ٭ نهادند وجود پیش برخاستند ٭
پرستش نمودند با ضد نیاز ٭ زهی میزبانان مردم نواز نثر ٭
حضرت ذی القرنین ازالهٔ ریب و ریبه سعی و اهتمام و رفق و
حلم ایله قائد نصف عملهٔ تأسی و ائتمام ایدوب دیدیکه نظم
بدین ایمنی چون زیید از کرند ٭ که بر در ندارد کسی قفل و بند ٭
همان باغبان نیست بر باغ کس ٭ زمه نیز چوبان ندارد ز پس ٭
حه کونه ست دین پاسبانی ز حیست ٭ حفاظ شما را تولا به کیست نثر ٭
اهالی شهر و دیار دن اعالی و خیار تقریر کلمات حکمت اثار و طبق
طبق المرادن کوهر از هر رشادی نثار ایدوب دیدیکه نظم ٭
چنان دان حقیقت که ما این کروه ٭ که هستیم ساکن درین دشت و کوه ٭
کروهی ضعیفان دین پروریم ٭ ٤ سر موئی از راستی نکدریم نثر ٭
نور یقین دیدهٔ خرد خرده بینمزه مشهود و هر بریمز نهاییر سکینه
و طمانیته ده مستکین و مضهود اولوب نظم ٭
نداریم بر بودهٔ کس نسیج ٭ بجز راست بازی نداریم هیچ ٭

در

درکر روی برجهان بسته ایم زدنیا بدین راستی رسته ایم

نثر بعده سرمایهٔ ارشادی تحصیل وجلال بی اختلال دینی تحقیق وتفصیل ایدوب دیدیلرکه نظم دروغی نکویم درهیچ باب
بشب بازکونه نه بینیم خواب پرسیم چیزی کروسود نیست
که یزدان ازان کارخشنود نیست نثر حطام دنیاء رود فنایی بائع وحرارت خوف سعیر ایله تشنه ونابع اولوب هربرمز رهنمای طریق توفیقه نابع وماء نماء تکلان کلزار دل قابل الفیضا نمزده جاری ونا بعدر نظم پذیرید هرچه آن خدایی بود
خصومت خدای ازمایی بود بسازیم باکردهٔ کردکار
پرستنده راباخصومت چه کار نثر بعده داستان مار البیانی تتمیم وایغال وجناب ذی القرنینی بوکار شکفت مدار ایله تعلیل واشغال ایلیوب دیدیلرکه نظم چوعاجز بود یار یاری کنیم
چوسختی برد دستکاری کنیم وراز ماکسی رازبانی رسد
وزان رخنه مارا نشانی رسد برارمیش ازکیسهٔ جویش کام
بسرمایهٔ خود کنیمش تمام نثر کارکاه دهر پر دغا ودغلهٔ عمل ترک املی صانع وخزهٔ کلام بیهوده وهرزهٔ ما بینمزده تلف وضائع اولماغله لباس نصح بی التباسی صانع و حلی تبند جلی بی ضائع اولوب نظم ندار یم ازیکدکر مال بیش
همه راست قسمیم درمال خویش شمار یم خود راهمه همسران
نخندیم برکریهٔ دیکران نثر صامت وناطق اسباب وآلیاتی باسرها تسلیم خزانهٔ فاطه خیر حافظا وهنکام هجوم اهواء

اسوده اند یشه ء درك اسفل لظا ایدوب نظم

زد زدان نداریم هرگز هراس نه در شهر شحنه نه در کوی پاس
زدیگر کسان ماند زدیم چیز زما دیگران هم نه دزدند نیز
نه دوزیم برخانها قفل وبند نکبان نه باکاوه نه کوسفند

نثر سماء دل بی اعتلا لمزده دال اعتدال هلال وهر برعزمحاسن
املا وخلال ایله کاسب مال حلال اولوب هرحالده توکل جنابك
ذی الاجلال وشرائط تفویض وتسلیمی عدم اختلال ایله نظم

خدا کرده خردان ما را بزرك ستوران ما فارغ از شیر وکرك
اگر کرك برمیش ما دم زند هلاکش دران حال برهم زند
گر از ملك ما کس برد خوشهٔ رسد بر دلش تیری از گوشهٔ

نثر وهنگام اقتراع حرث وازدراعده تخوم ارض جنانه
تخم بروسند تکلانی زرع وبذر وجرذان آفت دن خلاص
وسلامت ایچون افراز دراهم نخب ونذر ایدوب نظم

بکاریم دانه که کشت کار سپاریم کشته بپروردگار
نکردیم برکرد کاورس وجو مگر بعد شش مه که باشد درو
بما زانچه برجای خود می رسد یکی دانه را هفتصد می رسد
چنین گر یکی کار وصد کنیم توکل به ایزد نه برخود کنیم

نثر پایهٔ تکلان برمرتبه سامی وسامك درکه زلزال حوادث
جلل بی خلل ایله اهدام وانقصاص ودر وحهٔ اطمینان بروجهله
رایت ورامك درکه تند باد عاد ایله انقلاع وانقعاث بولمز

نظم نگهدار ما هست یزدان وبس بیزدان پناهیم دیگر نه کس

سخن

سخن چینی از کس نبیند وخیم ز عیب کسان دیده بردوخیم
کزار ما کسی را رسد داوری کنیمش سوی مصلحت یاوری

نثر ترک تمیز و نخوه وملاحظهٔ کل مؤمن اخوه ایدوب دمادم
تهدیٔ حدیث المؤمن فی فسحة مالم یتندّ بدمٍ وایام گذشته
واوقات تلف گشته به تأسف وندم ایدوب نظم

نباشیم کس را ببد رهنمون بجوییم فتنه نریزیم خون
بغمخواریٔ یکدگر خون خوریم بشادی همان یار یکدیگریم

نثر میانمزده احفاظ اشفاق وارفاق وماعون اصفاق و
اتفاق بیدریغ ومتالف حیله وغیله دن کریز وکریغ ایدوب نظم

دوادام رانیست ازما گریز نه ما را برازار ایشان ستیز
بوقت نیاز اهو وغرم وکور زدرها درآیند ما را بزور
ازانجمله چون درشکار آوریم بمقدار حاجت بکار اوریم
دگرهاکه باشیم ازان بی نیاز ندارمیشان ازدرود شت باز

نثر سمت شیع وغمته ترک میلان وشطن واختیار فرمودهٔ حضور القلب
فی اجاعة البطن ایدوب حکم حکم علماء قدمایه فرمان
بردار وطائع ومظهر ان الحکمة تنزل من السماء فتدور فلا
تدخل الا فی کبد جائع اولما غله دلخرسند قناعت پسند از
ابتلاء تخمه وامتلا ایله محتاج حشا واروغ وچراغ فواعمز بی فروغ اولماز

نظم نه بسیار خواریم چون کاووخر نه لب نیز بربسته ازخشک وتر
خوریم ان قدر مایه از کرم وسر نه چندانکه دیگر تنانیم خورد
زما در جوانی نمیرد کسی مگر پیر کو عمر دارد بسی

چو میرد کسی دل نداریم تنگ که درمان آن درد ناید بچنگ

نثر هر بر میز بذل حفاض آزره وحفاظ ایله مغرنغم ونشر نغم ومانند قلب معن منع لا وصنع بغم ایدوب بیری بر میزه برابر ومساوی وتارك غیبة ومساوی اولماغله نظم

پس کس نگویم چیزی نهفت که در پیش رویش ندانیم گفت
تجسس نسازیم کین کس چه کرد فغان برندارم کآزاکه خورد
بهر سانکه مارا رسد خوب وزشت سر خود نتابیم ازان سر بنشت
بهرچه افزنیده کردست راست نگویم کین چون وان از کجاست

نثر وترك اسباب اکتساب وپاس انفاس توحید استیناس احتساب ایدوب ترك خلطهٔ احیا وقطع حبال طول آمال ایله انتظار قدوم یوحیی ایتمشوز در نظم

کسی کیرد از خلق باما قرار که باشد چو ما پاك وپرهیزکار
چو از سیرت ما درگرگون شود زپرکار ما زود بیرون شود

نثر حضرت ذوالقرنین ذی العین یوحالات عبرت نهودك شهود ندن تحصیل سد وترك ورد وصدر ایدوب داعیهٔ هوا یه کسب دوا ولزل غفلت وعدی ایلدی نظم

سکندر چو دید آنچنین رسم وراه فرو ماند سر کشته برجای کاه
کزان خوبتر قصه نشنیده بود نه در نامهٔ خسروان دیده بود
بدل گفت ازین رازهای شگفت اگر زیرکی پند باید گرفت

نثر رحائب تخومدن هیچ برخطه ومرز بومدن بومقوله قصیهٔ غرایب اثر مرموق نظر اولمغین ذات باخبر تنه بو عبرت تأثیر ونجوع وتبه

غفول لازم القفولدن عود ورجوع ایدوب دیدیکه نظم

مرا بس شد ازهرچه اندوختم حسابی کزین مردم آموختم
همانا که پیش جهان آزمای جهان هست ازین نیك مردان بجای
بدیشان کرفتست عالم شکوه که اوتاد عالم شدندان کروه
فرستادن مابدریا ودشت بدان بود تا باید اینجا کدشت

نثر جناب ذوالقرنینك سیر مشرقین ومغربین دن منتهای کار ومنتای افکاری بو قصهٔ غرابت مدار دن اخذ بهره ونصیب وقحط سال حرمان امالدن وصول مکان خصیب اولق دیدیکه نظم

مکر سیر کردم زخوی ددان درآموزم آیین این بخردان
کراین قوم را پیش ازین دیدمی بکرد جهان برنکردیدمی
بکنجی در ازکوه بنشستمی به ایزد پرستی میان بستمی

نثر بعده کشت کوه ودشتی بو مقامده نهایت وانجام بولدیغی وقصیدهٔ مصنوعهٔ سلطنتی واصل حسن الختام اولدیغی رباعی

ان دولت واشتهار کویی که نبود وان شوکت وان بسیار کویی که نبود
شد ملك کرم خراب سبحان الله دیار دران دیار کویی که نبود

نثر شعراء مفلقینك بلبندمرابتی مولانا کاتبی طرز جناسنده مقبول اناس اولان کتابنده بو ابیات براعت انتسابی ایراد وصرح ممرد بلاغتی احکام وایکاد ایلمشدر نظم

ان شنود ستی که دروقت اجل کفت ذوالقرنین سلطان اجل
باوجود انکه هستم رستمی کاشکی اول کیاهی رستمی

الایة الثالثة والعشرون کوزیومسه سوادن نه عجب حضرت یعقوب

نور بصرین یحه زمان کورمدی رزا یوسف دیدی پیراهنی ایلیوب ارسال
القواه علی وجه ابی یأت بصیرا بوایت کریمه که مزایا ونکاتی
بی حد وحسبانذر مراحفات هزج مثمن دن مفعول مفاعیل
مفاعیل فعولن وزننه موافق وچسبانذر نظم الم ترائلك
ایات را بخوان تابدانی حکایات را نثر حضرت یوسف
صدیقك هلال جمال بریقی هران متزاید النور وبهجتِ آن
وبهجتی غالب قرصهٔ هور وطلعت حورِ اولوب محاسن روح
پرورینه مدِ شعاع بصرایدن مسلوب الاختیار وبونك
امثالی کلماتِ لطافت استمال ایله ترانه کزار اولوردی نظم
کجا چهرهٔ خوب اوتافتی فروزنده خورخیر کی یافتی
زبس حسن بی غایت ونور تاب خجل بود ازو قرصهٔ افتاب
نثر وقتاکه زرناب وجود مهرتابی بوتهٔ امتحان واختبارده
تام الوزن وکامل العیار وبوابیات تسلیت اثبات اولسهر
اسلوب ونادرهٔ روزکاره حسب حال وطبق کار اولدی قطعه
ولما بدا صبح الیقین وکشفت به الظلمة الطخیاء من شبهة الظن
فلا تیأسن فالله ملك یوسفا خزائنه بعد الخلاص من السجن
نثر کید اخواندن خلاص وامان بولدقدنصکره خطهٔ مصر
نزهت مصیرده ظاهرا منظور ملك ریان وباطنا مقبول ملیك
دیان اولوب اکرچه واصل عزود ستکاه وتخصیص یافتهٔ
اکرمی مثواه اولدی اما حقیقتده کاربان فراغ وراحتی تاراج
کردهٔ رهزنان وتکرار مبتلای کید عظیم زنان اولدی نظم

بزم امنشت بصفا هیچ کم از خود نبود شجر حسن تو هرگز به چنین نور نبود
چون زلیخا نکرد بر رخ یوسف کوید از ازل دیدهٔ یعقوب چرا کور نبود

نثر ذات صفا نمونی مصفات امتحان واز مون دن صاف وپالوده ودامن پاك عصمتی کرد کدر تمت ایله نا الوده اولدوقدهٔ متکای اجعلنی علی خزائن الارض ده بالطول والعرض فرمان ران ح واقلیم انی حفیظ علیهم ده مطلق العنان اولوب هر ح طرفدن کرسنکان قحط سال تنکی وابسال عتبهٔ فلك مثالنه عرض بضاعت مزجاة نیاز وجمال نور پاش آفتاب مظاهرنه نکران وناظر اولنلری بی چون وچرا نغمهٔ ماهذا بشرا یه انواع شوق وبشری ایله سراغاز ایلدیلر نظم

مکر ملائکه براسمان وکرنه بشر بحسن صورت او بر زمین نخواهد بود

نثر اما بوی عشق حقیقی نی استنشاق ایلیان سربازان ح مشتاق بو مرتبهٔ بلند ایله قانع وخرسند اولمیوب بی اختیار جیب شکیب واصطباری چاك ونو نشید طنانه وزمزمهٔ عاشقانه ایله نالهٔ سوزناك ایدرلر ایدی نظم

تا شدی ظاهر بدین لطف وجمال ارباب دین متفق کشتند بر تفضیل انسان بر ملك

نثر پیر کنعان که بیت احزانده مشاهدهٔ ماسوادن چشم بسته واحب اولادینك حرقت فرقت وبعادتدن خاطر شکسته ایدی پسران انجاد وانجابنی ارشاد منهج صواب ایدوب نظم

کفت از روح خدا لاتیاسوا همچو کم کرده پسر روسو بسو
هر حس خود را درین جستن بجد هر طرف رانید شکل مستعد

ازره حسن دهان پرسان شویند کوش را برچار راه آن نهند
هرکجا بوی خوش اید بوبرند سوی ان سرکا شنای ان سرند
نثر انار دخی فرموده پدری جزیت راه ومواعظ مشفقانه سنی
بدرقهٔ صراط انتباه ایدوب طرف ام الدنیایه توجیه خطا
نافه وبعد الحصول الوصول کمال کلال وتحیردن رفع رقعهٔ
یا ایها العزیز مسنا واهلنا الضر ایله عرض افتقار وفاقه ایلدی
نظم عزیز مصر جودی بضاعت مزجاة زما قبول کن وکیل مامن تمام بساز
بعد اللتیا واللتی تشریف یافتهٔ لاتثریب علیکم الیوم اولان
قومه دوزمدلول اذهبوا بقمیصی هذا یی چشم پدر نابینایه
کحل عزیز واتونی باهلکم اجمعین ره اوردکزینی دست اوزه
ایدنیوب قطع مفاوز وفیافی وپدر پیره مسارعت بتبشیر ده
سعی وافی ایلدیلر حضرت یعقوب غایت اندوه واشوب ایله نظم
ای یوسف مه چهره اونور جاریکبی تنهٔ تنها قومه یعقوب دلی بیت خزنده
نثر زمزمه سی ایله تهدین نفس علیل وبیعوله غم ویاسف
ومتعکب یا اسفا علی یوسف ده نظم یوسف رخ مراغم یعقوب خویتی نیست
اری صبی صبی بودار خود بنی بود نثر نغمه سی ایله دل تاشکیب قرب
نصیبنی تعلیل ایدرایکن ناکاه بوی پیراهن اطراف کنعانده
انتشار ولائی بشائر اول قبائل وعشائرده تعرق وانتشار
بولدی حضرت یعقوب بکرونک که نظم زعالم دیدهٔ همت ببسته
بدار الملک استغنا نشسته نثر ایذی سبب ابتلا سی ابتدا
پیراهن خون الود ودیدهٔ ملکوت دیده سی کرفتار درد

کدواه

کذواه وعصابه بسته وابیضت عیناه اولدوغی رؤیت
قمیص دمانذود اولمغین اخر عودت روشنائی دخی نظم
بوی پیراهن اشنائی دن اولدی وبو بیتک براعت نمونک مضمونی تحقق بولدی
قطعه ان یذهب الله من عینی نورهما فان قلبی بصیر ما به ضرر
اری بقلبی ضیاءی واخرتی والقلب یدرک ما لا یدرک البصر
نثر اصح روایات صحت ایات اوزره بشیردن مراد یهوداء
شیرازدرکه ابتداء پیراهن خونین ایله جناب یعقوب خزینه
القاء اندوه وحزن حزندن ادرار باران انبوه اتمکله سبب
اغتمام پدر پیر وسرپنجهٔ پیغامنافرجامی جناب جلیل حضرت اسرائیله
دامن گیر اولمش ایدی نظم هرانچه آیدت ازغیب بنک وبد منکر
همین بسبست که ازسوی دوست می اید نثر اخرکار غلاله مژده
واستبشار دخی انک یدباسطه سی واسطه سی ایله رسیده
ومائدهٔ بشارت وهشاش دخی انک دست کرم پاشی ایله کشیده
اولوب روغ صفاشروغنه موجبات مغفرتی نفث والقا
وصحیفهٔ ووزکا مرده حق نبوت ابقا ایلدی چونکه یهوداء مژده
رسان خطهٔ کنعانه واصل ومشاهدهٔ جمال منور پدر ایله
عقبان وصلت ولقیانه مائل اولدی اول پیراهن نازک وصافی
اهدا واتحاف ایدوب دیدیکه ذات ملک بشارتکه مژده وبشارت
اولسونکه عزیز اریکهٔ مصر سنک بسرک یوسف صدیق وبو
قمیص جنت مساس انک بدننه مماس اولان پیراهن رقیقدر
حضرت یعقوب اول قمیص مرغوبی انواع شوق وتبجیل ایله لثم

وتقبیل ومالیدۀ چشم علیل ایتدکده فضل قادر ذی الجلال ایله
فی الحال روشن وقریر وخراجنای جهانك اشکار ونهانی
بینا وبصیر اولدی نظم جاء البشیر مبشرا بحیاته
فلبثت من قول البشیر سرورا فکانني بعقوب من فرحی به
اذعاد من شم القمیص بصیرا تالله لو قنع البشیر بمهجتی
لبذلتها ورایت ذالك یسیرا نثر ابتدا قال وقیل که جناب
اسرائیل اظهار وابدا وتوجیه جانب یهودا ایلدی حضرت
یوسفك حالندن پرسش وسوال ایدی یهودا هدایت نهاد
کمیت کلام بسیارت اطرادی جلبۀ طراده طرید وتخییر
حسن تقریری دام قیذ ایله صید ایدوب سلطان مصر وقاهره
ومسند نشین اریکۀ نعم باطنه وظاهره درحضرت اسرائیل
سمند قال وقیله ارخاء عنان ومحجۀ لواء پیامی واصل عنان
ایدوب دیدیکه بنم قتمده سلطنت دنیا ومافیها پرمکس
وانك کار وباری ایله مباهات وافتخار ایدن ناکس واوکسدر
نظم غلام همت آنم که زیر چرخ کبود زهرچه رنك تعلق پذیرد ازادست
نثر دل رسان ایله پرسان اولدوغم بودرکه یوسفی نه ملت ودین
ودیدن وآیین اوزره ترك واطوار نجابت نمونه سی نه کونه
اذعان ودرك ایلدوکك یهودا اداء دارد ایله دیدیکه
یوسف صدیق عون وصون توفیق ایله دین اسلام
اوزره علی الدوام ثابت وبرقوام در حضرت یعقوب
دفع اخزان وکروب ایدوب مظهر ستایش پایان بی

والحمد

و الحمد لله الان تمت النعمة نعمة سی ایله سرایان اولدی نظم
حدیث یوسف مصریکه احسن القصص است کسی بسوز نخواند چو پیرکنعانی
نثر روایت اخبار بشیردن مراد پسر کنیزك زاد درکه اول
کودك اندك سال خانهٔ بیوت استمالدن اخراج و بی سبب
ودیع فروخت وبیعه از عاج اولنمش ایدی بو وقعهٔ پر
تعبك اصل وسببی بود رکه حضرت یعقوبك برکنیزك
نازك اندام وپرستار شیرین کلامی اولوب اول کنیزهٔ پاکیزه نك
نامی بشیر برفرزند دلپذیر هوارانظیری وار ایدی نظم
چو شمع سپهری ولیکن نه شمع همه حسن عالم دروکشته جمع
چو تابنده خورشید بدیرزمی ولی صورتش صورت آدمی نثر
ابن نامینك هنکام ولادت میمنت قرینده مادری رحیل
استماع کوس رحیل ایلدوکده اول پرستار مه جبین ظرابن
یامین اولوب خلوتخانهٔ ارضاع واملاجنه ادخال وایلاج
اولنمش ایدی بشیری فروخت واول کنیزکی بنزك فراق ورنج
ایله دل سوخت ایدوکلرندهٔ جناب قادر بی نیازهٔ نالش ونیاز
ایدوب دیدیکه الهی بنوم ایله فرزند مهربانم میانه سبب
تفرقه وخدائی وولدبی بدرمی دربدر اتمکله باعث سرکشتکی
وکدائی اولدوقدری کبی سن دخی کمال سطوت وجلالکدن پیرکنعان
ایله احب پسرانی میانه فرقت انداز ووالد وولد بینه تفرقه
سازاول تاکه حرقت مجرملوم معلوم اولهٔ نظم
کله اندوزکار بیهده چیست هرچه برماست هم زکردهٔ ماست

بو اثناده هاتف پوشیده صدا دن برندا کلدیکه ای ضعیفهٔ
بیانزمند مشغول خاطر ونژند اولمه که یعقوبی عزیزترین پسران
خونبك فرقت وهجرانی ایله خاطر پریشان ایدردم مادامکه سن
وصلت فرزندی نیك نامك ایله خوش حال وشادکام ونعمت
وصلت ایله محصل المرام اولمیه سن رسن آه یعقوبی کنکرهٔ
طاق کروبی نایه مسدود وفرزند مهر التماعی ایله دروازهٔ
ملاقات واجتماع مسدود ومصدود در نظم
اذا عقد القضاء علیك عقدا فلیس یحله الا القضاء
نثر اتفاقا تقلب نعلب ایام ایله بشیر نیکنامکه سرمست
ابروانی صفحهٔ حسن وانده حظ جلال ایله یاز لمش بی مثل بر
مثال وبیت کاحسب حال ایدی نظم حسن یوسفله برکوزل بکدر
قولدر اما افتیدن یکدر نثر دیار مصریه ارتحال ونزهت گاه ام
الدنیا ده حظ رحال ایدوب خدمت عزیز مصرده خاص ترین
خدمه وعباد وامانت ودیانت ایله مدار علیه وثوق و
اعتماد اولمش ایدی لکن حضرت یوسف قصه سالفه دن
خبیر ومکمن مامن حافظه ده جایگیر اولمایوب لحکمة ورآء
سرادق جفاده مستور وناپیدا ایدی فرط اعتماد ومزید
اعتبار واعتداد ندن پیراهن دلپذیری سپردهٔ دست
بشیر اینده کده اول دخی سیل عرم کبی عزم ایدوب جانب
کنعانه روانه اولدی بشیر مژده رسان داخل حطهٔ کنعان
اولدقده کوردیکه کنار آبده مادر بی ارتیابی حضرت یعقوبك

ثیاب پشمینه سنی سست وسوی وبو تقریب ایله رضای
مغفرت نصیبنی جست وجو ایدر بشیر مادر رأفت مشیر نبی
کورب حضرت یعقوبك مسکن ومکان وبیت الاحزانی
پرسان اولدی اول ضعیفهٔ پاکیزه سیر وزن کم کرده پسر
دیدیکه ای شاب پرشتاب یعقوب بی مجالدن نه سؤال
ایدرسن که اهل وعیالندن انقطاع وانفرال ایله بی قرار
وثبات وتارك راحت وسبات اولوب قدخمیدهٔ ایله مشاهدهٔ
عالم شهادتدن بسته دیدهٔ وناس ایله مخالطه واستیناسدن
دامن چیدهٔ اولمشدر بشیر شیر دل نهضت کسل کسل ایله
دیدیکه ای زن طناز قصهٔ بی دراز امته که بن جناب
یوسفدن حامل اخبار حسان وحضرت پیرهٔ صحت پسر
دلپذیرندن پیام اور ومژده رسانم زن پاك دامان سربی
ساماننی برداسته طرف اسمان ایدوب دیدیکه مصرع
الهادا وراپرورد کارا نثر مدت دیرباز وزمان دور ودراز
دن روعد متیقن الانجازك خاطر نوازاهل نیازاولمش
ایدیکه جمال یوسف دهر آشوب پرتواندازکلبهٔ یعقوب
اولمزدن اقدم بنم امر عسیر محی سبیر یعنی بنی واصل خدمت
بشیر ایدهٔ سن حالا نیچه دمدرکه ع خبر مژدهٔ یوسفله پراولدی عالم نثر
هنوز بن شوزنخت تیره روز نظم یعقوب صفت ناله کنان میکنم افغان
کآیا خبر یوسف گم گشته که دارد بنم آرزوی جانمدن نه نام
ونشان پیدا ونه خبر واثر هویدا بشیر استنطاق خبایای

ضمیر ایدوب دیدیکه سنك ساکن خلد خلدك اولان ولد
کیمدرکه سر پنجهٔ کستاخی و وقاحت ایله لباس تقوای
رسالته دامن کیرو مواصلت اهل بیت نبوته سبب بطوء
وتأخیر اولورسن اول زن باحزن قصهٔ بیع بشیری تقریر
وداستان مشار الیهی علی ما هو علیه بسط وتحبیر ایلدکده
بشیر مادر بی تاب وتوانی عروض یأس وحرماندن نذر
اولوب دیدیکه نظم مژده که مراد اولدی حاصل
مقصوده سنی حق ایتدی واصل مژده که میسر اولدی مقصود
سودا ایله آخر ایلدك سود نثر ای دل شکستهٔ نامراد مسرور
وشاد اول که سنك پسرك بشیر بن غریب فقیر مکه قادر
جواد لا یخلف المیعاد انجاز وعد وکوکب طالعکی فرخنده
وسعد ایلدیی نظم رایت العسر یتبعه یسار
وقول الله اصدق کل قیل فلا تجزع وان اعسرت یوما
فقد ایسرت فی دهر طویل فلا تظنن بربك سوء ظن
فان الله یأتی بالجمیل نثر معین مسکین حدائق نامه قاری
تفسیر دلپذیر ندا وهب بن منبه دنکه هر نقلی صحیح وبه
ومقبول که وهمدر روایت وتقریر واثر صحت تاثیر ایدرکه
آرندهٔ قمیص لطافت قرین ابن یامین ایدی تخصیص یافتهٔ
ان هذا الاملك کریم ومتکی ناز بالش انی حفیظ علیهم
احفاد نجابت شعارك عدد وشمارینی اخوان بزکوار دن
فحص واستخبار ایلیوب یتمش ایکی عدد فحول وقروم اولدغ

معلوم

معلوم اولدقده ملابس فاخره وثياب وما يحتاج سفر ودوا بدن
لائق عظما وملوك ودرخور اهل سلوك اولدوغی اوزره
تهيهٔ وارسال ورافت ورفدی بروجه ارقال ارفال ايليوب
وجه التفات همايونی توجيه وامانت كاران خدمه يه سپارش
وتنبيه ايلديكه پدر واجب الاتباعنی حفظ واتباعی ايله
نزهت ابادام الدنيايه كمال تعظيم واعتنا ايله كوروب
ذل فراق چندين ساله بی عزو صاله تبديل وحضرت پيرك
مزاج تغير پذيرينی جان دارويی يله ارزو ايله تصحيح وتعديل
ايليه ع چون نامهٔ يوسف كه به يعقوب رسيد نثر يمن كلاله غلاله
ايله پرتو روشنايی عودت ونور بصر مقوی ضوء بصيرت اولوب
لجهٔ غرام بی انصرامی جوش وحامل پيراهن حمائل خاصيتی اعتناق
ودراغوش ايلدی وكوهر سرشكی پای انداز آرندهٔ قميص ولبوس
وكمال شوق وارزو ايله سرورينی بوسه ايدوب ديديكه ای فرزند ارجمند
نظم بوی پيراهن يوسف بجهان كم شد بود عاقبت سر ز گريبان تو بيرون اورد
نثر بنم پسر بجابت افسرمدن نه خبر ارزندهٔ پيرهن خوشبو
شكر خنده وكشر وحسن شارت ايله منشور بشارتی نشر
ايدوب ديديكه ای ضعيف پژمرده بشارت ومژده كه
ظلمت ابادهجران شمع وصلت جاودان ايله ضيا بخش
روز وماتم سرای بيت الاحزان نور راحت وامان ايله عالم
افروز اولوب بوستان جانكه تند باد سموم اشجان ايله
پريشان وبی نسق اولمش ايدی هبوب صباء صفاء وصال ايله

تازه بهار اولدی ومرغزار سینهٔ مجورانکه تموز جهانسوز
درد هجران ایله خشک وبی رونق اولمش ایدی زلال طراوت
جمال ایله تکرار جنات تجری من تحتها الانهار اولدی نظم
نوردیده بر صاحب نظری می آید سوی یعقوب زیوسف خبری می آید
کرد شیرین دهن ما خبر یار عزیز که زمصر دکرانیک شکری می آید
نثر ای بنی برزکوار اول جوهر کران مقدار که انداختهٔ چاه ادبار
وافتادهٔ اطواء غرائب اطوار اولمش ایدی فضل قادر متعال
ایله زیور افسر اقبال اولدی واول محنت وشروه بثمن بخس
دراهم معدوده که آزردهٔ محن غیر محدوده ایدی افضاء
فیض افضال ایله سرجریدهٔ کبرا واقبال اولدی نظم
ای تن مرده بیا سای که جان می آید چشم بکشا ونکه کن که چه سان می آید
تازه شو ای دل پژمرده که چون آب حیات بحر خود بیست که سوی تو دوان می آید
نثر روایت کردهٔ اسلاف ونکاشتهٔ کلک موشکافدر که
اول قمیص جنت باف وغلالهٔ نازک وشفاف چونکه حظهٔ
مصر بهجت نمونه خارج وبیرون اولدی بشیر مسرت آیات
علی اختلاف الروایات اول پیرهن صاف وروشنی افشانده
بعده بالای سرسراوت افسری اوزره نشانده ایلدی ساق
عرش منور دن برنسیم جان پرور ع فرمانده بی شریک ومانده
نیاز باش وآرزومند اولدیکه ای دانای اشکار ومستور
بکار خصت ودستور ویرکه پیک نیک پی دن مقدم یعقوب
مکرمه خبر پسر آفتاب جمالی افضا وایصال ایده یم تاکه

کمال لطف الهی و منت جناب عظمت پناهی جل عن الشبیه و النظیر
معلوم دل فیض پذیری اولوب اول رسول مقبولك قلب
پر نورنه القاء سرور ایله تفاخر و بین الریاح بوخدمت با ارتیاح
ایله مباهاة و تبختر ایدوب جناب عزتدن خلعت فاخره اجازت
ایرشدکده فی الحال برکره تبسم تبسم مثال ایله ی درنك راه
هشتاد و سنکدن بوی دلجوی یوسف خوب سیما یعقوب
مکروه یردی و بودکلو راه دور دراز و مسافت آفت طراز دن
اول عطر خوش ثقبهٔ بینیٔ بوی کشه کیردکده ح ارین نسیم شود تازه
هرکجا جانیست نثر چونکه اول رائحهٔ نك فائحهٔ سی ایله دماغ پدرك
خوشبو و معطر اولدی اول نفحهٔ دل ارا و خاطر ارامك استعمال
استمامندن تحصیل هدوء و هدون و ترتیل آیت انی لاجد ریح
یوسف لولا ان تفندون ایلدکده اول قوم ناقویم انك لفی
ضلالك القدیم دیوب بودکلو زمان بعید و هنکام عتیق و
عتید دنصکره صحت حضرت یوسفی استبعاد و استنکار
و عدم تصدیق و رضا لرینی تالله یفتوء تذکر یوسف حتی تکون
حرضا ایله ایذان و اظهار ایلدیلر تحقق خبر صحت اثر دنصکره
حضرت پیر روشن ضمیر انی اعلم من الله مالا تعلمون مضمونی ایله
ارباب تردد و انکاره صاره زبان تهدید تحدید و بیعت
اطاعتلرینی تجدید ایدوب اسرار خفیهٔ جمعه دن برشمه یی
اظهار و بو ابیات مسرت آثاری اعاده و تکرار ایلدی نظم
بادامد و زان سرو خرمان خبر اورد درکالبد سوخته جان دکر اورد

امروزهم ازل اولدوزم سرمستیست این بوی که بودست که باد سحر اورد

نثر روایتدرکه اول قمیص زندکی خاصیت که کارکاه جنتده

یافته تار و بود حکمت و قدرت ایدی حضرت ابو البشر زمان

حکیم داد کرایله کلستان جنانذن هبوط وحقنده ینبوع سر

الهی ینوع و ینبوط ایلدوکده ناموس اکبر جامه خانهٔ بهشت انوردن

اخراج و پیش آهنك لشکر اناسه الباس ایله دفع تضییق

واخراج ایدوب بعده حضرت ابرهیم علی نبینا وعلیه الصلوة

والتسلیم عتو و تمرد نمود ایله القاء نار ذات الوقود اولندقده

اول لباس بهشتی اساس ایله تخصیص وهنکام القاء نار ده جناب

خلت شعار نه الباس و نقیص اولنمش ایدی بعده توارث و

تداول و تناوب و تناول ایله حضرت یعقوبه انتقال و فراوله

واشتمالی ایله متالف واهو الذن تنصل وانتقال ایدوب

محسود اخوان اغراء برادران ایله عزیمت تفرج وسیران وارسله

معنا معناسی اوزره کلکشت صحرا ودسته استیذان

ایلدکده ساعد دولت مساعد وعضد شرف معاضد نه

پیچیده تعویذ بعده اول شمع جمع رسالته پروانهٔ اذن و

رخصتی تنفیذ ایلمش ایدی دست باف قدرت و مصنوع کارگاه

جنت اولان قمیص روح اسادم عیسی آسا ابراء اکمه بلکه

احیاء موتی ایلیسه جای کشفت و محل منافسه وکرفت دکلدر

تتمهٔ داستان عبرت بیان بودرکه حضرت پیر کنعانك دیدهٔ

پرنمی که شورابهٔ کریهٔ دمادم ایله سپید و مجرای چشم

۲ ۴۴ Z۹۹

پر علللندن سیل انتشار وسبل ظاهر وبدید اولمش ایدی
دشنوز سرور ایله پرقرور اولدقدنصکره فرستادکان عزیز
وامانت گزاران نفائس دست آویز یوز اللی شتر کوه پیکر
وبادپای بادیه پیمای معتبر که هربرینک بالای والاسنده عود
قماری دن هوادج وعماری ترتیب وهرکزاوهٔ زیبا سراپردهٔ دیبا ایله
تنجید وتهذیب اولنمش ایدی ویکرمی رأس استر اشتر توانگه هنکام
قطع بیابان باد سحری ایله دعوای همسری واوتوز عدد آب
تازی وتکاور مجازی که سرعت روش حرکتده براق برق شتاب ومه
سبک رکاب ایله لاف مساواة وبرابری ایدرلرایدی نظم
همی شد زیدنظر تیزتر زلمح بصر هم سبک خیزتر
نثر نظر حضرت اسرائیله عرض وانواع ترحیب وتبجیل ایله
اقامت وظیفهٔ فرض ایلدیلر حضرت یعقوب اون خبر خیر
اسلوبدن تعقب وترجیح احد جانبی حرکت ومقام ایچون
نزول وحی والهامه ترصد وترقب اوزره ایکن حضرت جبرئیل
علی التعجیل دار الجلالدن که مقرمقربان نیکوخلالدر شرف
نزول خلیل اولان حضرت اسرائیله وزوجهٔ مهر محیاسی
رتبایه که حضرت یوسفه خاله واهل بیت بنوت دن اولماغله
حسنة الخاله ایدی جواز نامهٔ نقلان وارتحالی ایذان وایصال ایلدی
ع فکل مکان ینبت العز طیب نثر حضرت یعقوب فرمان علام
الغیوب ایله زادراهی اعداد واسباب ظعن وسفری علی ما هو
المعتاد تهیهٔ واعتاد ایدوب توکل حی وقیوم وابتاع واشیاع ایله

غربیت جانب مصر وفیوم ایلدی اهل کنعانکه سالیان بی پایان
جناب پاك اسرائیلك برونوازش جزیلی ایله خورد کرده وخوان
رأفت واحسانی ایله متنعم وبرورده ایدیلر فوارهٔ چشم خونبار دن
قطرات حسراتی شوره زار زاری ده باریدن ایدوب انواع شوق
والتیاع ایله بدرود ووداع ایلدیلر اخوان غریز فرمودهٔ حکمت
انگیز اوزره البسهٔ فاخره یی لبس واستریاح سلعهٔ استرواح ایله
دفع انقباض وعبس ایدوب هر اوستام شهرت انجام ایله
اسراج والجام اولنمش نجایب باد سرعت اوزره رکض ومسابقت
ایدرك قطع منتحر سبیل وغایت نشاط ومسرت ایله توجه ترهیت
اباد مصر ونیل ایلدیلر اما حضرت یعقوب لباس پشمینه سنی
ثیاب ثمینه دن بدل ودقائق وجلائل افعالی مبدأ متعالدن
بیلمکین ترك ترتیب وجدل ایدوب دراز کوش تیز کوشنه
سوار وتواضع وانکسار وعدم مرح وانکشار ایله عازم کوی یار
اولدی قطع سیاحت ومراحل ایله فنادق مصره واصل ونزدیکی
منزل وصلت حاصل اولدقده یهودا اکبر اولاد وابناسی اولان
فارضی که دلبر وفارس وکلام رشاقت انتظامی فارز ایدی
ذیل التفاتی اسبال وحضرت یعقوبك خبر خیر مقدمی ایله تقدم
ارسال ایلدی تاکه منتظران منظرهٔ امانی یه پیش آهنك
بشری وشادمانی اولوب دیه که سؤل ماه فلك نبوتکه
یخچه مدت ماندهٔ عقدهٔ کسوف ومحاق هجران وفراقده موقوف
ایدی وسط سماء عزوعلاده انکشاف وانجلا بولدی

واولد

واول پدر باتو قیزکه فرقت فرزند بی نظیر ایله علیل وضریر
اولمش ایدی فضل مهیمن قدیر ایله بینا وبصیر اولدی حاله
امید نوید وصال وارزوی مشاهدهٔ جمال ایله فناء مصردن
فلاون برزن ومحله ده عصای اقامتی انداخته واسباب ملاقاة
واجتماعی پرداخته ایلمشدر حضرت یوسف چونکه قرب منزل
وصلی کوش وغایت روشن دلی وهشاشتندن صبح فرخنده
کبی شکرخنده ایدوب قلزم شوق بی کنار وکرانی جوش ایلدی
صمیم درونلدن سپاس داری خداوند بیچون ایدوب صاره
فرمانی تشخیذ وحکم حکمت نشانی تنفیذ ایلدیکه سران لشکر
وسپاه وسروران پیشکاه دیهیم وکاه اول محط تزاهت
پذیره مستقبل وپذیره اولوب نثار جواهر نیارنی رهگذر پیده
پای انداز ومشایخ وعلما واکابر وعظما عتبهٔ سدره مثالنده
وضع پیشانی ورویمال ایله اقامت وظیفهٔ ترحیب واعزاز
ایدرلرکه طلیعهٔ لشکر روز ضیا بخش وعالم فروز اولدی نظم

بفال همایون چوطاوس مهر خرامان شد اندر ریاض سپهر

نثر صدهزاران بزرکان ولشکریانکه تیغ سرفشان وزرنشانلر نیك
بریق ولمعانی صحرای دیار مصریه بی رشك عالم انوار بلکه تلالؤ
رماح ودروغ دن بی مبالغه ودروغ سپر سپهر تاب آفتاب
پرده نشین سحاب توارى واستتار اولمش ایدی نظم

علم برکشیدند کردن کشان بدید امد ارزوز محشر نشان
زلشکرکه عرضش سه فرسنك بود بیابان بتجیر برتنك بود نثر

اوچیوز بیك سوار نیزه گزار کروها کروه کمال شوکت وشکوه
ایله طرفی کذرکاه راهده مصطف وشجرباور محاوره ومسا
ملتف اولوب عزیز مصر رسالتك موکب باجلا لتله پویان
وارخاء عنان نشاط وانبساط ایله بذله کویان اولدیلر
اول دشت وهامون لجهٔ ذاما وجیحون کبی موج خیز واهل
تماشا وسیرانك کیمی خندان وکیمی اشك ریز اولوب هفت
کبند آسمانك سکانی دریچهٔ فروج ذات البروجدن نکران
وبوحال شکفت مثالدن انکشت کزان مظهر حیرت بی کران
اولدیلر سران خیل وحشم اون ایکی بیك رایت وعلم افراشته
وحضرت یوسفك فرق فرقدسایی اوزره برچتر منقش سحاب آسا
برداشته ایدوب بواهبت جلال واجهت وجمال ایله نظم
خندان خندان کلوردی اولماه برحسن ایله کیم تبارك الله
نثر چونکه مدای بصر ومنتهای نظردن اول سایبان بی نظیر
منظور حضرت پیر اولدی اول مواکب کواکب لمعانه استشراف
وزیر شادروان رفرف نشاندن آسوده اولان کیمدر دیو استطلاع
واستکشاف ایلدکده حضار مجلس تنکبار تعظیم واکبار ایله ایذان
واخبار ایلدیلرکه سنك فرزند شفیقك یوسف صدیقدر که
برداشتهٔ لطف الهی ومظهر فضل وفیض نامتناهی اولماغله
مفتخر ومباهی اولمشدر نظم زتوفیق یزدان فیروزکر
همی کشت هرروز زیبنده تر پری کر برودیدهٔ بکماشتی
بساسرم کرزوی خود داشتی نثر حضرت یعقوب فرس اسکوب براق

اسلونبدن پیاده و فی الحال استقباله حاضر و آماده اولوب
ساعد مبارکنی کردن یهود ایه حمائل و نظر عاشقانه ایله نکاه
معشوق شیرین شمائل ایلدکده چونکه حضرت یوسفك تیر نظر تیزی
اول طرفه انداخته و پیکر یهودا معلوم و شناخته اولدی بیلدیکه
هلال مثال ضعف و هزال ایله نوان و قامت خم کشته و بالای
فروهشته ایله کذوجانبنه دوان و دوان اولان پیرمکروب
حضرت یعقوبدر علی الفور جنیبهٔ فلك جنابندن کذوبی پرتاب
ورومیال بدره سرعت و شتاب ایدوب بو نغمهٔ خاطر
نواز ایله زمزمه ساز اولدی نظم منم که دیده بدیدار دوست کردم باز
چه شکر کویمت ای کردکار بنده نواز نثر رواندرکه پدر و پسر پیاده
وحیرت ودهشت لری انا فانا زیاده اولوب میان میدانده
کوی صفت غلتان ودیك درونلری پرجوش و غلیان اوله
رق بربرینی دراغوش و اعتناق وجام وصل مدام دن
اصطباخ و اغتباق ایلدیلر قطعه دانی چه نام مهدین اجتماع را
کردونکه هست منشئ دوران روزکار فهرست شادکامی و قانون فرخی
دیباچهٔ سعادت و تاریخ افتخار نثر سوقه و عساکر اماکن بلند
ودساکر دن بوطال غرابت پناهی مشاهده و نکاه ایدوب
هربری انکشت بردهان و اطراف بلادن غریو و فریاد
غلغله انداز اکناف جهان اولدی نظم
ایاچه شد که شهر پر از غلغل و صداست در کویها روار و در کوچها هواست
نثر شور و شغب ازدحام دن ابواب فلك مینا فام کشاده

وسکنهٔ بالاخانهٔ سماسیر وتماشا ایچون منظرهٔ نظار کده
قائم وابستاده اولوب روشنان شوخ وسبک وسبز
پوشان والسماء ذات الحبک بی شرم وتماشی سیر وتماشا
تماشی ایدوب حور العین باغ خلد برینده پای کوبان وکف زنان
واولی ایکی فراق دیده تک حالات بی ندیده لرندن تعجب کنان
اولدیلر ابتدا حضرت پیر کنعان ومعتکف بیت الاحزان
فرزنده عزیزینه خطاب دلاویز ایدوب دیدیکه السلام علیک
یا مذهب الاحزان والسلام علیک یا مزیل الکرب والهوان
بعده بربرینی درکنار وغایت شادمانی ومسرتدن کریهٔ
بی اختیار ایدوب دائرهٔ عقل تماسک نمودن بیرون اولنجه
ترک غیب ونشیج وبراخر کار وکرداره پسیج ایتدیلر نیچه
ساعت بیهوش وغلبهٔ دهشت ایله لا یعقل ومدهوش
اولوب بعده زمان فی الجمله افاقت وتکلم وشعوره اطاقت
بولدقده حضرت یوسف بنض حال پدری حسن ویدبا تاییدینی
اخذ ومسن ایدوب ملک ریانک نادرهٔ ایادی عنوانته ادخال
وبین التفصیل والاجمال بیان سوالف احوال ایلدی ملک
ریان که قبول دعوت ایمان وماصدق ان هذا الا ملک
کریمک ارشاد وتعلیمی ایله دین وآیین حضرت ابراهیمی نقش نگین
اذعان ایتمش ایدی حضرت یعقوبک دست وپای مبارکنی
لثم وتقبیل ونقد روان دل وجانی راه مرضاة اله ده وقف
وتسبیل ایدوب دیدیکه یا نبی الله اگر فرزند آگاهک تعبیر رؤیای

باقیه

باقعه و و قوعدن مقدم علاج واقعه اتمسه ام الدنیا
بلای قحط و غلا ایله ویران وخراب وسکنه واهالی وعامهٔ
ادانی واعالی کمنام مطمورهٔ تراب اولوب اول مواطنده
قاطن واول اماکنده ساکن اولان خلق بی قیاس وانا س نهمت
ایناس مبتلای شغب سغب وکرفتار اظفار نقب تعب اولوبلر
ایدی اول جمعیت کبراده که ابناء ام الدنیا اماده وحاضر وخلاف
واقع کلام خام غیر نافعدن خائف وحاذر ایدیلر باسرهم ضوء
تصدیق وبوء ایله تنویر قلب صاف وطوع ورضاء تام ایله
متحد اللفظ والکلام اقرار واعتراف ایلدیلرکه بزم جمله مال
وعقار مز و مجموع اسباب یسار مز حضرت یوسف ملک
صریح وحق صرف صحیحی اولوب انفس ورقا بمز واولاد واعقا بمز
بیچون وچرا عبد مشتراسی در اکر اول سنام محیر الانامی حق
تعبیر ودفع واقعهٔ فاقعه ده حسن تدبیر اتمسه بودیارده
متنفس ودیار قالمزایدی وهیچ کمسه بوسر زمین و مملکته
سایهٔ اقامت صالمز ایدی حضرت یوسف صدیق سرپوش
حقهٔ تحقیقی باز وصوان سر بنوتدن اخراج کوهر حقیقته
شروع واغاز ایدوب دیدیکه ای والد مجید بنم مقصود
وامیدم بو ایدیکه سز سعادت وحضور ایله تشریف حضور
ارزانی وبودیار ارم اعتبارده طرح سرف جاودانی بیوردقده
رقیم علم تابع المعلوم کوزده منقش ومرقوم اولهکه قادر
مجیب بو بندهٔ غریبه نه معاملهٔ دلفریب وانواع کربت غریبه یصکره

نه کونه عزت وقربت ایله تشریف وترحیب بیورمشدر تاکه نیل
مثوبات وقرب وتحدیث نعمت رب ایچون نظر مبارک دائر کوزده
باجمعهم قید رق وملوکیتدن رهاینده ومقاعد عزازاری وحرته
رسانیده اولوب کوی محدثت ده کوی صفت غلطان ومصر عزت
وانتعاشده هربری باشنه سلطان اوله پس ای مصریان وبیمناکان
وصمت زبان بی ریب واشتباه واقف واگاه اولوك که جمله
کوزی والد بزرکوارمك دیدار شرف اثاری حرمتنه اسر رق
وعبودیتدن اعتاق وآزاد وتمامی املاك واسبابی ملاك
وارباینه رد وارفاد ایلدم رباعی ای انکه دل جهانیان شاد کنی
وین تودهٔ خاك حرم اباد کنی که بنده کنی بلطف ازادان را
که چندهزار بنده ازاد کنی الایة الرابعة والعشرون
مد بی جزر در یم قرآن غیب دندر همیشه آکه مدد
ساحلی یوق محیط قرآنك نفد البحر قبل ان تنفد
بو نظم شریف بحر خفیف فعلاتن مفاعلن فعلن وزننه
موافق وسهلهٔ حسن ایجازی سوق اعجاز ده نافقدر کلام
قدیم ربانی برهایون منشور آسمانیدر که طغرای غرآی قبول
واقبال ومثال بی مثال فضل وافضال ایله مطرا وصحائف
لطائف معجز انصافی عارضهٔ نقض واختلاف دن معرا ومبرا در
کلمات تاماتی خزانهٔ انواع اصطناع ایزدی وایات
بیناتی نشانهٔ مکارم وایادی ابدی در تختکاه دین
مبینه سلطان نافذ فرمان دار الملك یقینه شهریار حکومت راندر

نظم تاج اقراء وربك الاكرم زده برفرق اوز نور علم
درع يوحى اليه در بر او هن ام الكتاب لشكر او

نثر ای عزیز قرآن شوق انگیز دلیل امان اهل ایمان وقائد
ارباب الباب وایقاظ در آفتاب هدایت در نور فشان
وبرباران رحمت در گرد نشان ضوء کاملی فروزنده مشاعل
بصائر وفیض شاملی برازنده حدائق سرائر خیال جمالی مونس
خلوت عاشقان سرباز نوید وصالی سلوت رسان اهل صدق
ونیاز ترتیب مبانیش خاطر فریب تقریب معانیش زیبا وغریب
صورت نظم با انسجامی خیلان تکلف وتصلفدن خالی صف
احکام با لحکامی حلیهٔ حلم وحکمت ایله حالی سوق کلامی شوق آمیز دل
وجان ذوق مدامی سور انگیز ونشوه رسان حلاوت فصول وغایاتی
بی غایت طلاوت تلاوت سور وایاتی بی نهایت کحل
الجواهر اخبار صدق باری دیدهٔ مخلصانه توتیای روشنایی
اکسیر اعظم اسرار با اعتباری زمرهٔ مفلسانه کیمیای آشنایی
مطالعهٔ کلمات دلاراسی مشتاقان بی قراره خوشتر انیس و
مشاهدهٔ ایات سلوت قراسی عارفان حقائق واسراره زیباتر
جلیس زبان بیان اداء صفاتنده عاجز ومبهوت وناطقهٔ
خوش سرا تعریف کمالتنده عی وتقصیر ایله موصوف ومنعوت نظم
واعلم بان کتاب الله مشتمل علی علوم علت عن مدرك الفهم

نثر تنبیه الغافلین ده تصریح وتبیین اولنمشدرکه من قرأ القرآن
فکانما رأی النبی یعنی قاری قرآن عظیم کویا مشاهدهٔ جمال

رسول کریم علیه الصلوة والتسلیم ایله شرف یاب مکالمهٔ خطاب
رسالت انتساب ایله مصداق ع خذ من الفضل نصیبا ومن
الفیض نصاب نثر اولمشدر نظم شرح خلقتش که خلق ازان عاجز
کی کما ینبغی توان هر کز بود هم بحر مکرمت هم کان
کوهرش کان خلقه القرآن نثر دنیا وما فیها ده نه مقوله
مطلب اعلا ومقصد اقصی درکه اول مطلوب حقیقی نك
شهود لقاء انور نیه موازی وبرابر اوله ع مقصود عاشقان
بدو عالم لقای اوست نثر جداول ایات بینات ندن سر بسر
ولقد یسرنا القرءان للذکر جاری وسیاق وسباق نظم معجز
انطباقندن سرسرور ساری اولوب عرائس نکاتی متبرجات
برینتها ونفائس کماتی مخزن جودت وبهادرکه مختص بمعرفته الا الراسخون
والکمل ولا محیط وصف جماله بحساب الضروب والجمل رباعی
فی مهر تودردل حزین می کنجد فی مهر تودر هیچ نکین می کنجد
جانت خوانم اکرچه پیشی چه کنم درقالب کفتار همین می کنجد
نثر امام ابو مطیع نسفی قدس سره الخفی دیمشدرکه جناب
عزتك علامت دوستی ومحبتی تلاوت فرقاندر ع نسبت خوبی
هم از خوبی نسبت ظاهرست نثر پس هرکس که دوام
یقظه واکاهی ایله دعوای حب الهی ایدر اکا نسیان تلاوت
ایات وسوره دن اکبر برکناه ودار القضاء رضا ده انك صدق
دعواسنه مواظبت کلام اللهدن اوزکه برکواه اولماز رباعی
ما اعظم شانه این چه بحریست قدیم هر قطره ازو هزار دریای عظیم

در هر دریا بسی صدف کشته مقیم در هر صدفی زحد برون در تیم

نثر احادیث قدسیة الوفود ده ورود بولمشدرکه من شغله

قراءة القرآن عن المسالة اعطیته افضل ما اعطی السائلین

یعنی هر کسه بی که حلاوتِ کلامِ ربانی واستغراقِ تلاوتِ

خطابِ سبحانی درخواستِ امالِ ما فی البالدن صرف

واشتغال ایده نیازمندان بارگاه رحمت بی غایته انیا اولان

عطایای کبرادن زیاده تشریفات آماده ایله اکرام واعزاز

وکمال تعفف ایله مخلوقه تکفف وثیاب بذلهٔ ابتذال ایله تلفقدن

مستغنی ولی نیاز اولوردی اسائل برکشته حالك عطا ونوالی

فراخور سؤالی در اما خدای متعالك افضال واجزالی ع

داد حق را قابلیت شرط نیست نثر خواسی اوزره فوق الاستحقاق

ولا یحل عطایاهم الا مطایاهم معناسنه مصداقدر شول اهل

حاجتکه بارگاه بلند سلطنته رفع رقعهٔ اوطاره ایله کدای

کوی در واول عالی همت که جناب پروردکارك نام بزرکوارینی

تکرار ایده بندهٔ اب روی دیرنه مقوله دولت سرمد درکه

تلاوتِ کلامِ معجز نظامه مقابل ومقارن اوله ونه کونه

سعادتِ ابد درکه قرائت نامه ونام ملك علامه موازی وموازن

اوله که سطوز کرامت ظهور زی نمایندهٔ راه صواب وتالیٔ

کلام اللهك ادنی مرتبه سی هر حرفه اون ثواب درخواجه محمد پارسا

ع قدس الله سره الاحفی نثر تفسیرنده ذکر وتسطیر ایلمشدرکه

روز رستخیز ویوم محشر هول انکیزده هر کس حیرت زده وناچار

وکمال دهشتدن چشم بصیرتلری چار اولدقده کلام حق که ماحل
مصدقدر بنای استوار شفاعتی رصین و پابست وجمله
ملائکهٔ اصفیا و رسل انبیا علی نبینا و علیهم الصلوات
والتحیادن اسبق وپیش دست اولوب مظهر تامهٔ کلام ع
وان کتاب الله اوثق شافع نثر واولین پایهٔ قربت وزلفنده
لواء کرامت احتواء شفاعتك رافعی در نظم
انراکه چنین شفیع باشد قدرش همه جا رفیع باشد
نثر رسالهٔ قدسیه ده که منشأ روائح فوائح انسبه در شیخ
شهاب الدین مقتولدن منقولدر که متوسطان راه سلوك بی شکوکه
اقامت سنن فرائض و سنن دنصکره مداومت تلاوتدن اجدی
واجمل برکسب وعمل اولماز وهر منفعتکه اهل بدایته ملازمت
ذکر وتوحیددن ظاهر وبدید اولور انلر اول رتبهٔ بلند مکان
برکت تلاوت قرآن ایله حصول وتجلیات صفات مختلفة
الاثردن نیچه فوائد اُخَر دخی وصول بولور بریدِ هوش خود
فروش که منهیء اسرار ملك وملکوتدر مناسب شان قرآن
اولان ترتیب انیقك سیر طریق سبر وتحقیقندن عجز وعی
ایله موسوم وسفیر فهم دقت پذیر که جاسوس مضائق
عالم جبروتدر لائق حقائق تنزیل اولان طرز جمیلك تقصّیٔ
ادراك وادعا تندن پس ماندهٔ ومحرومدرع ومنقبة الاعجاز
اسنی المناقب نثر القرآن شافع مشفّع وحامل مصدّق وکلام
محققی اوزره قرآن معجز بیان شافع مشفع ومنشور مشهور

اقالر

اقبال برقراری طفرای من جعله امامه قاده الی الجنة ومن جعله
خلفه ساقه الی النار ایله موقع اولوب دفتر شفاعتنه فذلکة
قبول واجابت کشیده در وتارك تلاوتدن تألم وشکایت
ایدوب مضمون اشتکاسی محل تصدیق واعتنایه رسیده در
هرکیمکه احکام حکمت انتظامنی منهاج شریعت غراده دلیل
وپیشوا ایده قائد رحمت ناقهٔ عزیمتینك زمام اهتمامنی طوتوب
غرف علیین وبطبان خلد برینه ایصال ایدر وهرکه متابعت
شیطان هوایه اعتماد واتکا ایده رائض هیبت توسن نفس
بد سیرتنی تازیانهٔ غیرت ایله حضیض سجین ودرکهٔ اسفل
سافلینه سوق وادخال ایدر پس اصحاب نهی وحلومنه معلوم
اولهٔ که قرآن عظیم الشان هم دوست نواز وهم دشمن گداز
اولوب کنجایش محامل فضائلنده عرصهٔ پهناور بیان تنگ
وقطع مراتب مناقبنده ادهم خامهٔ دوزبان لنگدر سعادت
اول صاحب سیاده ته که کلام قدیم اکا شفیع وباور اولهٔ
وخیبت وخذلان اول غافل خذلانه که فرقان عظیم اکا خصم
وداور اولهٔ ع ویل لمن شفعاؤه خصماؤه ز احایث صحاحده
تبیین وافصاح اولنمشدرکه هرکیمکه قراءت قرآن ایله
رطب اللسان اولهٔ وبو وجهله ظن وگمان وحسبان ناپ
ایلیه که انی متکای زرکش مغفرت ورضوان اوزره
اجلاس وخلعت فاخرهٔ هدایتی اکا کسو والباس ایتمیه لر
لاریب فیه اول غرسفیه سؤل حزب مردود دن معدود اولورکه

نفس بدکردار دینی معرت انکار ایله اخز و ایات قرآن
عظیم واجب التکریمه فسوس و استهزا ایدوب دل نامعتدلی
خار خار سوء افکار ایله افکار و نصوص قاطعة النصوصه
عدم اقرار ایله صاعد صرار اصرار اوله جواهر التفسیرده
رقمزده کلك عطارد نظیر درکه قرآن مبین مصحف شرف قرینه
التمش التی نامه عزت انجام ایله تکریر و اعاده و بو معنی استقراء
ایات بینات دن استنباط و استفاده اولنمشدرکه لکن لفظ
قرآن بو کتاب سامی نك اشرف و اشمل اسامی سی درکه مناظیر
فیروزه کون کردونده بین الملائکة الکرام و ممالك ربع رُبع
مسکون ده عند الخواص و العوام لفظ قرآن ایله اشتهار
و اعتلان بولوب بونام نامی و اسم سامی کرامی ایله التمش
التی موضع مقرر ده معاد و مکرر اولمغله ایکی وجهله مطابق
عدد جلاله وکثرت اسما شرف مستمایه ظاهر الدلاله درهر
عاشق شائق و هوادار صادقکه بر محبوب شیرین شمائله
ربوده و مائل اوله غایت شغف و محبتدن اراده و غریمت ایدرکه
معشوق ممشوق القوام و محبوب طوبی خرامنك
حسن عالم آرا سی هر بیکانه و اشنایه منکشف و هویدا
و هر ان پیکر حسن و آنی ع عبارا تنا شتی و حسنك واحد نشو
مجلای مجلا سنده جلوه نما اوله لاجرم صفات کمالیه و نعوت جلالیه
و جمالیه اعتبار نجه هر محله برنام لطیف و نعت شریف ایله
یاد و بو رباعینك مضمونی ایله دل محروب محزونی شاد ایدر رباعی

رویت نکرم ماه تمامت خوانم قدت بینم سرو خرامت خوانم
نامه توبسی وچون بنامت خوانم ارمهر ندانم که کدامت خوانم

نثر غواصان قاموس دین مبین ومستخرجان لآلئ کشف ویقین اولان نحاریر محررهٔ مفسرین واذکیاء کلمهٔ متأخرین ما فرطنا فی الکتاب من شیء آیت معجز نماسندن بو تحقیق اینلك تبیینده اتفاق وتواطؤ وفیه نبأ ما قبلکم وخبر مابعدکم وحکم مابینکم حدیث صحت انتماسنده بو توجیه دقیقك تعیینده اجماع وتکافؤ اتمشلردرکه اشیادن هرشیٔ صورت نماکه ازمنهٔ ماضیه ده وقائعدن واقع اولمشدر وهرسنه که اوقات آتیه ده حوادثدن حادث اوله جقدر یاخود بوایکی زمان میانده کوائن دن کائن اولوب غریبان تابخانهٔ زندکانی ومسافران رباط عالم فانی مصالح دنیویه ده انکله تبجح وافتخارلری ومناهج مناهج اخرویه ده انکله احتیاج وافتقارلری اوله بالتمام والکمال اتم وجوه احاطه واشتمال اوزره تضاعیف ایات بینات موضوع وباوجود اختصار وایجاز ضمن قران باهرالاعجازده امانت کرده وموضوع اولوب علوم اولین وآخرینی برحسب لا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین محتوی وجلائل ودقائق فنون الیه وعالیه یی کافل ومنطوندر نظم

هرصورتی که برصحفات بدیعست مجموع راصحیفهٔ روی توجامعست

نثر کویا هرحرف عنبر سرشتی برقصر بهشت درکه حوران

معانئ بی ازدحامه جای ارام وهر ترکیب براعت مکانی
برکان بدیع الامکان درکه درونی یواقیت معارف
کوناکونه مستقر ومقامندع وماحاسن شئ کلها حسن نثر
هرصورت بی نظیرکه پیشگاه علم ازلی دن خرام وحلوه کنان
پایگاه عین وعیانده هدو وارام ایدن وهر نفحهٔ دلپذیرکه
چمن غیب هویتدن انجمن عالم شهادته وزیده والی غیرالنهایه
شام اهل نهایه رسیده اوله تفصیل تمام ولوازم احوال
واحکام ایله طی کلمات فرقانیه ده مندرج وانزلنا علیک
الکتاب تبیانًا لکل شی فحواسی اوزره مخابئ شعاب ایات
کثیرة الانشعابدن کامن ومندمج اولوب ابرسشکین پرند
ترکیبندن نیسان علوم غیبیه ماطر وحدائق افیحهٔ مستعذبه
علی التعاقب والتوالی قطرات فنون اواخر واوالی متقاطر در
نظم تانشود پاک دل غیب نالک بهره نیابد ز سخنهای پاک
نثر یعسوب المؤمنین خلیفهٔ چارمین رضی الله تعالی عنه
حضرتلرندن روایتدرکه مامن شئ الا وعلمه فی القرآن
ولکن رأی الرجال یعجز عنه یعنی هیچ چیز حیز وجود و
امکانده مکان طوتمازکه دائرهٔ موسعهٔ کلمات ذی
المعارجدن بیرون وخارج اوله غایة ما فی الباب اکثر
اولی الالباب سلوک صراط استخراج واستنباطنه
غیر قادر وفن عوض وسباحتده مهارتی اولمیان ان
للقرآن ظهرا وبطنا ولبطنه بطنا الی سبعة ابطن بحر بی

بی قعر و بنندن اخراج در وها جدن عاجز و قاصر در نظم

حرف قرء ازا بدانکه ظاهریست زیر ظاهر باطنی پس قاهریست
زیران باطن یکی بطنی سوم که در و کردد خردها جمله کم

نثر اکر مقتبسان لوامع فیض ربانی با وجود نهایت سخن
دانی و نکته رانی ظهر و بطن قرآنی وحد و مطلع فرقانی دن
جواهر اسالیب فنون و اهالیب علوم کوناکونی استخراج
والی یوم الحساب سبیل احاطه و استیعابنه انتهاج ایده لر
معشار ز مزایا و اسرارندن مقدار عشیر انواع کلّ و عسر
ایله مدرک و محاط و لطائف کثیره سندن لمحه یسیره
دستکش استنباط اولمازع این نه بحریست که پایان و کرانی دارد
نثر عبد الله بن مسعود دن رضی الله تعالی عنه ورود بولمشدر که
من اراد العلم فعلیه بالقران فان فیه خبر الاولین والاخرین
یعنی هر که جویای علم و عرفان و طالب کوهر ایقان اوله لازم درکه
براری حروف کلام قدیمده سیاحت و بحار معانی فرقان
کریمده سباحت ایلیه که محاسن و مفاخر اوائل و اواخر اندہ مودع
وسیاق معجز قرینده علوم اولین و آخرین مفصل و مشبعدر نظم
حقایقی که بران مشتمل بود قرآن زهرچه فهم تصور کند فزون باشد
نثر با انکه مخترعان فنون و علوم و محترفان افنان صدور
ورسوم تخم تحقیق و تبیینی تخوم مزرعهٔ تالیف و تدوین ده
کاشته و صحایف قرآن دن نقوش معارف فراوانی لوح
ترکیب بدایع الترتیبه نکاشته امتشلرد رهنوز اسرار و رموزندن

دقایق بیشمار وجبایای نکت وحقایادن اقسام بسیار
پردهٔ نقاب اختفاده مستور ونابیداد رکه الی انتهاء الزمان
هرعصر وابانده ویهدی الیه من اناب آیت حکمت منبانی اوزره
وساطت کبراء دین ودلالت عظماء کشف ویقین ایله انك
استار اسرارندن برسرنابدیدار صورت نما وخلوات کل یوم
هوفی شاندن بردرمزحقیقت نشان مجالی ظهور وعیانده
چهره کشا اولور نظم جلوهٔ حسن ترا غایت وپایانی نیست
هرزمان نشوهٔ دیکرشود زپرده عیان نثر اگرچه قرآن معجزنشانك
علوقدر وشانی که علم عالم ارای ولا یشبع منه العلما
میدان بیانده منصوب ومیان اصحاب قبول وردده رقم
ولایخلق بکثیرة الرد جریدهٔ حال باکمالنه مرقوم ومکتوب در
برمرتبه جموع رغائب وجموم محاسن ومناقبی واردرکه
هرکس تباین استعدادات ومراتب وتفاوت فهوم و
مشارب ایله قدعلم کل اناس مشربهم منهلندن جرعه یاب
وفراخور قابلیتلری اوزره سرخوان معرفتدن واصل نعم
بیحساب اولوب اغلب نحاریر پاکیزه تحریر اوائل کتب
تفاسیرده جامعیت کلام عزتی ایما وتصریح و علی وجه
الاجمال کیفیت احاطه واشتمالنه رمز وتلویح ایلمشلردر نظم
کس نیست که نیست بهرمندازتوولی اندرخورخود بجرعهٔ یاجامی
نثر لکن بحر محیط قرآنده جداول وانهار علم وعرفانك تشعب
وانقسامنی اراده واستفهام ایدن عارف عالمه لازب

ولادم

ولا زمدركه مظهر فيض لايزالى امام غزالينك جواهر القرآن
نام كتاب جليل الشانك وجدانته بذل قصواى همت وخاتمة
المجتهدين يكه سوار ميادين علم دين اولان امام سيوطينك كه
علم حديث دراز نفس تقنده كويا بر كويا بيغا و طوطى در كتاب
الاكليل فى استنباط التنزيل ايله مسمى كتاب جليلنى تحصيله
صرف قصاراى همت ايليه كه بو مهمك استكفاسنه وبو
خطب ملمك استيفاسنه كتابين مذكورين كافى وكافل وهر
حرفى هزار تحقيق شكرفى حاوى وحافلدر نظم
همه عالم صداى نغمهٔ اوست كه شنيد اينچنين صداى بدراز
نثر قدماء مشاهير علمانك پيرامون خاطر پر نورلرينه تجالج
وخطور اتميان ينجه مزايا ودقائق موشكافانك آخر زماندن
ساطع ونمايان اولدوغى جملهٔ خواص قرانيه دن محسوب و
بو معنى وجوه اعجازيهٔ كلام ازلى يه منسوبدر مادامكه اصل
معناية خلل عارض واستنباط اولنان نكتهٔ صحت مناطه
برآخر نصّ جلى معارض اولميه عند المجاهده اذن وترخيص
واصول صحت طرازده جوازنى تصريح وتنصيص اولنمشدر مصرع
بقدر روزنه افتد بخانه نور قمر نثر حتى فى معنى ميان فنون بيحد
وانتهاده برفن ادنى در قفل كشايان معاقد معنى اولان اهل
فطنت ودها كليد انديشهٔ فكروذكا ايله اسباب اجزاء قواعد
اعداد ومبانى آيات قرانك فى معانك استخراج ووجدانيه
سعى واعذاذ ايدوب سورهٔ هودك اثناء قصهٔ حكمت ورودنده

مامن دابة الا هو اخذ بناصيتها ایت اعجاز نماسندن اسم
هودی استخراج ومنهاج تطبیق قواعد معمایه انتهاج ایله
تفاخر وابتهاج ایلمشلردر بوطریق اینق اوزره که لفظ
ناصیتهاده اظهار وتبثیث اولنان ضمیر ثانیث عامهٔ مفسر ینك
اقوال صحت قرین لرندن کلمهٔ دابه یه راجع وعائد واقتضاء
معنی دخی لکام کلامی اول طرفه سائق وقائد دربو تقدیرجه
آیت براعت ترصیصنده لفظ هو مادهٔ تخصیص اولوب
ناصیهٔ دابهٔ که حرف دال وانتقاء عمل انتقاد اکا دالدر
لفظ هو حرف دالی آخذ وسهم فهم واذعان اما چکاه بیانه
نافذ اولدقده بی تکلف وتعسف اسم هود حاصل وقوت
مدرکه مزیت کلام معجز نظامه واصل اولور نظم

کرتو خواهی جواهر عرفان روبدر پای علم القرآن
تادرو کوهر یقین تابی واندرو کیمیای دین یابی
رو سئوال از بهر باطن وظاهر منشف علم اول وآخر

نثر سرجریدهٔ اذکیا واکیاس وانجلا وانطباع صور
غیبیه یه روشن عناس اولان حضرت ابن عباس دن
رضی الله تعالی عنهما روایتدرکه لو ضاع لی عقال
بعیر لوجدته فی کتاب الله یعنی بنم امتعهٔ ناکزیردن برشئ
حقیرم نابود وعقال بعیر کبی چیز وچیز ویسیرم ضائع
ومفقود اولسه اول ضالهٔ کم کرده یی مکامن ایات
بدیعة الغایاتدم نشدان وبین دفتی القرءاندر یافت

وجدان ايدردم بوكلام دشوارى هيچ كس استبعاد و
استنكار وبو مقول مخالف العقولى تلقى بالقبول دن تردد
واستكبار اتمبوب جواد طبع براق سرعتلرينى جواد طرق
مجاز وحقيقتده اجاله وصعوبت استخراجى كندو اغو
جاج طبع وسوء مزاجلرينه حمل واحاله ايلديلر بعض كبار
ذوى الاعتبار تصريح ومناط استنباطى تنقيح ايلمشلر دركه
اشيادن برشئ اولمزكه قرآن بديع الارتباطدن استنباطى
ممكن ومن فهمه الله مقام بصارت وانتباهده متمكن اولمايه
حتى سورهٔ منافقين ده اولان ايات حكمت قرين دن ولن
يؤخر الله نفسا اذا جاء اجلها ايت كرامت انتهاسى ايله
حضرت رسول ختميت مقام عليه افضل الصلوة والسلام
سال وفات وارتحالرينه انتقال وترتيب سور دن بو معنا
دقت انزده استدلال ايلمشلر در شول جهتدنكه عمر سعادت
مآللرى اصح اقوالده التمش اوح سال اولوب وسورهٔ
مسفورهٔ كه دردكلمات براعت سماتى منشورهٔ در ابتداء
فاتحه دن التمش اوچنجى سوره در بعده احسن وجه واكمل
زيب ايله ترتيب وسورهٔ تغابن ايله تذييل وتعقيب اولندى
تاكه حضرت رسالتك فرقت باهر قتى سبب اندوه وتغابن
ومنشأ تحاسد وتضاغن اولدوغنه رمز واشارت
ومبدأ حسن بيانده نظم فلوكانت الدنيا تدوم لواحد
لكان رسول الله فيها مخلدا انثر فحواى اندوه زداسى اوزره

غبار اعتبار ذری واثارت اوله امام ابو اللیث که قلم کوهر
باری کلزار قلوب ابراره بربارنده غیثدر آیت لارطب و
لا یابس الا فی کتاب مبین ده تفصیل وتبیین ایلمشدر که
هر علم وعرفان صحائف پر لطائف فرقاندہ موجود وعیان
اولوب لکن بعضیسی روشن ووهاج وبعض آخری موقوف
استنباط واستخراجدر وشول فنون وعلومکه میان علمأ
رسومده متداول وکأس دهاق تحقیقی بین اهل التوفیق
متناول اولوب معاقد ضوابط وقواعدی مرعیه در
حکمیه وادبیه وشرعیه در وبو فنون سکانه نك هرفن
یکانه سی که صلاح حال عباد واسباب عادیهٔ معاش
ومعاد اکا متوقف وهرکس اکا دست رس بولمغه متوقف
اوله قرآن عظیم الشاندن اخذ ووجدانی ممکن وقابل وبو
مقول معقول ومقبوله هر عارف منصف راضی وقائل
حکمیات دخی ایکی قسم وهربری برکونه کنج معرفت وکنز حکمت
طلسمدر زیرا حقیقت حکمت اشیایی علی ما هی علیه علم
وادراك وعلی الطاقة البشریه تحصیل وتکمیله جدوانهماکدر
پس اولدخی انقسام موجودات اعتبار یکجه مقسوم وبو
خارجیه وداخلیه ایسه مع کثرتها ایکی رسم ایله مرسوم و
موسومدر بری اولدرکه انك وجود وبودی اشخاص بشریه نك
حرکات ارادیه لرنه غیر مربوط اوله ایکنجی بودرکه انك خلقت
وفطرتی تدبیر وتصرف غیره وابسته ومنوط اوله پس موجود

علم دخی ایکی قسم وهربری بر روح کلامه جسمدر اولا قسم اوّله
علم که اکا حکمت نظریه اطلاق اولنور ثانیا قسم دومه علم که اکا
حکمت عملیه تسمیه سی اوزرینه اجماع واطباق اولنور حکمت
نظریه دخی استقراء تام وتتبع شعب کلام ایله اوچ قسمه
منشعب وهربندن زلال معرفت خاصیه منشعب در بر قسمی
اعلا وعلم الهی وعلم مابعد الطبیعه ایله زبان زد حکما در
وبر قسم وسط ومیانین وعلوم ریاضیه ایله رقمزده علماء
دوربین در وقسم اخریني ادنی وعلم طبیعی ایله موسوم ومسمی در
علمنا متناهیء الهی نك اصولی وابواب وفصولی که معرفت
جناب عزت ومباحث بعث ونبوت وادراك عقل ونفس
انسانی وکیفیت حشر ومعاد جسمانی وبونلره تعلق پذیر
اولان امور ناکزیر درخلاصه ولبابی وزبده وصیانی مطاویء
ایات محکماتدن اندراج واندماج ویوح روح کلام مشارق
کلمات معجز سماتدن سطوع وابتلاج بولمشدر واصول
ریاضیاتدن هر اصل باثبات که معرف صانع رصین البدائع
انکله استکمال وقدرت بزرگوارئ جناب باری یه انکله
استدلال اولنور تشریح اجزاء عالم وترشیح افلاك
بدائع رقم درکه لسان حکمت ایله اکا علم تنجیم وهیئات دیرلر
انك زبده کزیده سی شول ایات سدیده درکه صفات
زمین واسمان وملکوت نیرین وستارکان اوزره مشتمل

ومن لم یعرف الهیئة فهو فی المعرفة عنین وفی الحکمة غبین

قول متینی مکمل در انطوا پذیر و بالنجم هم هیئتدون مضمونی
اوزره حکماء الهیه انك استنباط و تمرینی امر هین و یسیر در
و اصول طبیعاتکه سداد نیات ایله معرفت طبائع و ارکان
و ظهور معدن و نبات و حیوانات هر برینك منافع و آثار و
شئون و اطوارینی صحائف قوان بدائع نمون محشو و مشحوندر
اما حکمت عملیه که استعمال علم و دانش و اعمال صالحه یه میل
و کرایش در شول وجهله که عبادك احوال معاش و معادلری
اکا وابسته و منوط و توجه و اقبال ایلدوکلری نهایت
مراتب کمال انکله متسق و مضبوط اوله اول دخی ایکی قسم
اوزره انقسام و هر بری بر اسم ایله اتسام بولور اولی هر
نفس سوی الاستعداده علی الانفراد راجع و عائد و مستعدان
عبادی غایة الغایات استیهال و استعداد لریه سائق
و قائد درکه اکا علم اخلاق اطلاق اولنور ایکنجی بر جم غفیره
تعلق پذیر اوله که طائفهٔ انسان دن هم جنسی ایله اول مادهٔ
نادره ده مشارکتی و بالطوع بنی نوعی ایله اول مائهٔ باهره ده
مشابهت و مشاکهتی اوله و اول مشارکت و مشابکت
اکر مبیت و وطن و منزل و مسکن ده اولورسه تدبیر
منازل علمی ایله مشهور عالم اکر شهر و ولایت بلکه اقلیم
و مملکتده اولورسه سیاست مدن ایله معلوم و معلم اولور
و فن اخلاقك فائده و ارفاقی بود رکه هر نفس رشید
و متنفس سعیده آداب فضائل و محاسن معلوم اولوب

انکله

انکله متصف و متحلّی وانذاب رذائل ومشاین لوح
دل بی غلنه مرسوم اولوب انك مزاوله ومناوله سندن
متوفی ومتخلی اوله تاکه صفتی تخلیه وتحلیه ایله که تهذیب
اخلاقدر نباء بعیدالاعماقی انك اوزرنیه نهاده وروزنهٔ
بصیرت وبصارتی کلزار بدیع الاثار غیب هویته کشاده در
بلکه احکام فرائض ومکتوبات ونوافل ومندوبات اشتمال
بولان ایات بدیعة المثال وبعیدة المنالك منشأ ومبدأی
بوحکمت بالغه وبو نعمت سابقهٔ سابغه در انصاف وانتساف
وصحیفهٔ بالندهٔ رقم تمکین وکمال ارتسام بوله وبی اختلاف
واختلاق مجمع مکارم اخلاق ومنبع اوامر ونواهی حکیم
خلاق قرآن عظیم الشانده وعند اهل العرفان بوکا دلیل
وبرهان بودرکه جناب حمیرادن رضی الله تعالی عنها
وعن ابیها صاحب خلق عظیمك علیه الصلوة والتسلیم
که کوهر ذات پاکیزه اعراقلری بلا اغراق پرورش یافتهٔ
معدن بعثت لاتمم مکارم الاخلاق در کیفیت محاسن خلاق الرحمن
افتحاص وسوال اولندقده رحیق تحقیق ایله قلوب
اهل توفیقه عمکسار وکان خلقه القرآن کلام حقیقت
بیانی ایله پاسخ کزار اولدیلر اما حکمت منزلیه نك فائدهٔ
جلیه سی که اهل بیت ووطنك حسن امتزاج وانتظامی
وسکنه وسکنك ارتباط وائتلافی اولوب استیهال
تأهل وتزوج ومالکیت ومملوکیت امرینی ترویج در شؤل

ایات محکمات که باب مناکحاتده ورود بولمشدر ووالدینه
توقیر واکرام ومحارمه صلهٔ ارحام حقنده نازل اولمشدر
بو فاعلده اصل اصیل وبو حکمته رکن اثیلدر اما حکمت رکن
اثیلدر اما حکمت مدینه نك فائدهٔ سنیه سی بودرکه افاده
واستفاده ایله تعاون وتناصر وحسن اتفاق واتساق
ایله تظافر وتظاهر ایدوب ظلم وغصب وشطط وغصبدن
نفس بد فرمالرینی تبعید ومشتبهات اموری قانون عدلت
اوزره وضع وتمهید ایده لر بیوع ومعاملات ناس وآداب
صحبت واستیناس وسیاسات وحدود ونوامیس
نامحدودی طاوی اولان ایات بدیعة الفحاوی بو حکمتك
منبعی وبو متفرقات واشتاتك مجمعی در اما علوم ادبیه
وفنون غربیهٔ عربیه یی علماء امت وکبراء معرفتدن
برجماعت که مقاصد علوم علوم قرآنیه یی ترتیب وتدوین
وصراط استنباط ومنهاج استخراجی تسهیل وتهوین
ایلیوب مدد کار ریٔ الهام بیچون ایله پنجه ضابطه وقانون
که انك واسطه سی ایله لسان افصح عربی نك حقائق
رقائقی شناخته وضوابط قواعد وشرائطنی حیطه ء
استعماله ادخال ایله قصر بی قصورِ احاطه وشعور ساخته
وپرداخته اولور وضع وترتیب وفصول وابوابنی نهج
صواب اوزره تنقیح وتهذیب ایلمشلردر تاکه مدققان
بیان ومعانیه اثناء سخن رانی ده اسوهٔ حسنه وانموذج

وتكناى متشابهاتدن مخلص ومخرج اولوب دقائق
قرءانيه يه باعث اطلاع وخلعت معرفته سبب اسدا و
اطلاع اوله جزاهم الله عنا خير الجزاء فانهم اجزوا احسن
الكفاية والاجزاء وعلوم شرعيه نك اصليه وفرعيه سى
مشكاة قرءآن رصين الاساسدن اقتباس اولنوغى
ارباب حنكت ودرايته غير خافى والقرءان افضل من كل
شئ دون الله وفضل القرءآن على سائر الكلام كفضل الله
على خلقه كه روايت كرده محمد بن حنيفيه عليه الرضوان
والتحيه در علو شان قرءآنه دليل كافى در لكن ع چوكوش
هوش نداري چه سود حسن ومقال نز اكرچه عند بعض
المفسرين آيت ولا رطب ولا يابس الا فى كتاب مبين ده
كتابدن مراد لوح محفوظ وبو معنى بين العلما مذكور و
ملفوظدر اما بعض آخرى بونك خلافنى اظهار وكتابدن
مقصود قرءآن مجيد اولماغى اختيار ايلمشلردر عالم ربانى
محمد شيبانى نك قصة اتية البيانى قول ثانى يى تاكيد
وقرءآن معجز ورود مقصود اولدوغنى ايدر اول داستان
مفصلك محصلى بودركه حضرت امام مبادئ تحصيل
واهتمامده اكناف ديارى كشت وكذار ايدركن برشربت
فروش پرخروشك دكان پرشورنيه ضد سرور ايله
مرور ايدوب كوردىكه يخابئ شربت ناب ايله كيزان واكوب
ما لامال واشربهٔ شيرينى حرارت دل خرينى تسكين ده

رشك سلسبيل وسلسال اولمش حضرت امام حماى غمى
وآلام ايله تب زده ودل زارى نازا وام واوازايله اشكده
اولمغين ديديكه اى شربتئ روشن بال وكاسب افضل
اعمال بوكرماى قفازا فتقارزده بنى ايوا وانوا وبو اشربهٔ
نابدن برشربت آب ايله سيراب واروا ايدرسك سكا
اوج مسئالهٔ مهمه تعليم وحقهٔ درونكه اوج دركرايمانه
تسليم ايله يركه هربرى امرديندهٔ سكابدرقهٔ راه يقين و
رهنماى جادهٔ متقين اوله فقاعى ناسازغلبهٔ حرص كثير
واردراز ايله نظم حاجت بحرفهاى چنين هيچ نيست
بغويذ دوستى بجزاز نقره هيچ نيست نثر مدلول ناصوابى ايله
لئيما نه جواب ويرمكين امام محمد علت قلت ذات يدن شراب
شربته مانع وبالضروره شورابهٔ صبرناكوارايله قانع اولكه
حكمت خدا ايله شربتئ ناپروا رقوب وبقيش اولاددن محروم
ومحروب اولوب بالاخره هنكام كبرده بردخترنا قص
كهر ايله اكرچه حزن واندوهى عظيم ومصداق ظل وجهه
مسودا وهو كظيم اولدى لكن ملاحظهٔ فحواى هيب
لمن يشاء اناثا تسلبت رسان وفضاء حسن رضاده
متوجهٔ ملجأ بى كسان اولوب زراعت كاه ضراعته
القاء بذر ندرايلديكه اكربودختر پرهيزكار دوحهٔ طول
اعمارندن بارور وتلبس دواج ازدواجى ميسر اولورسه
شكر نعمى ايچون فراخناى دنيادهٔ اولادن جميع اسباب

واشیایی امتعهٔ جهازنده جمع واحراز اتمز ایسم حلالم مظهر
تذروهاکا لمعلقه وتطلیقات ثلاث ایله مطلقه اولسون
بعده بوکلامم خامدن نادم وعهدهٔ خبث حنث دن تفصی
یه عازم اولوب علماء شهر ومشاهیر دهردن هرکیمه
مفاتحهٔ سؤال وارادهٔ انجلالِ عقدهٔ اشکال ایتدی ایسه
تحقق حنث اوزره اطباق وحقنده لسان طعنه
رسانلرینی اطلاق اتمکله اول فقاعی بقاعی کبی وادیٔ
انکاردہ سرکردان وسوء مزاجنه علاج ایچون دروازه
کرنیک مردان اولدی اقتضاءِ قضاءِ یزدان ایله اول
عصرواوانده امام ثانی محمد شیبانی متکاءِ فتوی ده
صاحب استقلال ومربع نشین مسند ع لکل زمان
دولة ورجال نژ اولمش ایدی ع وللامور نهایات واطوار
نژ شربتیٔ تلخ مذاق بریار صداقت مساقك ولالتی
ایله مجلس امامدن استفتاح ودواءِ راحت زداسنه
دوا ایچون قرع باب استفتا ایلدی شربت فروش
ناکام حضرت امامی استنکار وحضرت امام سابقهٔ
نافرجامی استذکار ایدوب دیدیکه بوسؤالك جوابی
ظاهر وبیّن وبوعقالك اخلالی اسان وهین در اما لوح
خاطرکده محفوظ وعین هوت حافظه‌ك ایله ملحوظ
میدرکه فلان زمانده برطالب پژمان سندن برشربت
آب اطلاب ومقابله سنده اوچ مسألهٔ مهمه تعلیمنه

قیام وانتصاب ایلدی اکر برجرعهٔ بی‌منته بخل وضنّت
امتساك تفهیم وابانه ایدیلمیه جکم مسائل سکانه نك ابتدای
بو مسئلهٔ نادرة الوقوع وبو امر مشروح مشروع ایدی
چونکه اقتضاء ورع وتقوی سنی مضیق فتوایه الجا ایلدی
بیك سکه حسنه بذل واعطا وهزار دینار صرف و
اینا اتمینجه حاجتکی روا ودردوکه دوا ایلمم نظم
ورعا کان مکروه الامور الی محبوبها سببا ما مثله سبب
نثر اول سائل مکروب بذل جعل مطلوب بدنصکره امام
همام لعلمه الذین یستنبطونه منهم رکاز ندن اخراج
دفینهٔ راز ایدوب دیدیکه بر مصحف واجب الاغراز ی
قدام جهازه پیش نهاد وتردد واستشکال ایدن ارباب
قیل وقاله لا رطب ولا یابس الا فی کتاب آیت حکمت
متابی ایله استشهاد ایله فی الحقیقه اول سائل مسائلهٔ
دقیقه بوارشاد وپند ایله کاربند اولوب بوداستان
عبرت مدار اول امام بزرکوار دن صحیفهٔ روزکارده
یادکار قالدی نظم ارصدای سخن علم ندیدم خوشتر
یادکاریکه درین کنبد دوار بماند الایة الخامسة والعشرون
سکاله ویردی اسیه ایلمه فخر ملك خوارزم وکشور اصطخر
نیلدی عاده کور قضا وقدر وثمود الذین جابوا الصخر
حضرت حامی که حمای افانین بلاغتی حامی ایدی بوآیت
بی التباسی بو وجهله اقتباس ایلمشدرکه نظم

چند کردن بحول و قوت فخر • کثمود الذین جابوا الصخر •
رو بقرآن بخوان که باد چه کرد • باجنود ثمود و عاد چه کرد •
تاریخ ابنیاده تبیین و انبا اولد و غی اوزره قوم عاد
کثیر الاعداده ابناء اعمام اولان قبیلهٔ ثمود بن عامر
ابن ارم بن سامه والی ثمود اخاهم صالحا فحواسی اوزره
حضرت صالح ارسال و مبتلای داء عضال ضلال
اولانلره تبیین حرام و حلال اولنمش ایدی و قبایل ثمود
بدو فرجام میان حجاز و شامده حجر نام مقامده اتخاذ وطن
و طائر خاطرلری وکنهٔ عز و مکنت ده اختیار عطن
ایدوب خواص و عوام امتداد سنین و اعوام ایله شاهراه
یقظه و انتباهدن کریزان و ان الانسان لیطغی ان رآه
استغنی مزلقه سندهٔ افتان و خیزان اولمشلرایدی نظم
همه بدعوی عصمت برآمده چو ملک • ولیک بوده چو ابلیس در ازل ملعون
کشیده سر سوی کردون ز کبر چون نمرود • کران شده بزمین برز جل چون قارون
نبذ ابو عمرو بن علا رایت روایتی اعلا امتشذ رکه لفظ
ثمود سبب ورود اول نواحی و ضواحی ده اولان
قلت آبدر زیرا لفظ ثمد ماء قلیل بی مدد دن عبارت
اولدوغی عدیم الارتیاب در اول کروه بد نهاد معامیء
عناد و عناده انصلات و تبغ سرتیز غشم و ستیزی
اصلات ایدوب حقهٔ دل پر دواهی لرنده پیلهٔ حیله و
فساد واهی بی ادراج و کلید اندیشهٔ وسواس پیشه ایله

فتح باب استدراج امتشار ایدی اول قوم اعمار برمرتبه
بالغ طول اعمار ایلدیلر که هجر و رمددن لاجل السکنی
عمارت و بنا ایتدکلری بنیاد مشیدِ مستد الارکان
حال حیات بی ثبات تلرنده باثر و خراب و هنوز جوسق
جسم استوار لری ثابت و پایدار ایکن مساوی سطح تراب
اولوردی لاجرم اظهار عتو محض و غلو تحت و جبال شم
صعابنده صخور صم صلابتی بری و بخت ایدوب جنب
قدرت قهارده حلا میدر و احجار کبار کبیت العنکبوت اوهن
بیوت اولدوغندن عقول و کیفیت ثنی عطف المراح الفخار
من اصله من صلصال کالفخار مدلولندن ذهول ایلدیلر نظم
شکوه ملک و سلطنت اگرچه خوش است چه پنج روزه چه صدساله چون بباید رد
خزانه در و زر لطیف و محبوبست ولی چه سود که با خویشتن نشاید برد
نثر حضرت صالح اول اهل فضا نحی هلاک قوم عاد ایله
انذار و ابعاد ایدوب کلمهٔ جامعهٔ شهادتی تلقین ایلدکده
کبراء قوم ثمودن بنجه اهل سمو و سمود ادارهٔ جام
کلام خام ایدوب دیرلر ایدیکه قوم عاد سنکلاخ
طرد و ابعاد ده اسکان و اقعاد اولنوب مظهر لعن
و سب اولمغه باعث و سبب خدمت انصاب نصب
نصابنده تهاون و ترک اهتمالری و مواطن و مساکن ده
اولان سستی و عدم استحکام لریدر اما بزهضاب
صعابنده اتخاذ صیاصی و حصون و اعتمال سرب

مصون ایدوب اوتان واصنامه مزید تمجید واکرامه
اتمکله احتمال طرق نکال لامحاله واصل حد استحاله در
نقاده مقال بودرکه اوجاف شوامخ جباله طول وعرض
بالتساعی یوزر ذراع مساکن فلك نهاد تاسیس ونبیاد
ایدوب بنا ایلدوکلری ابنیهٔ سماءنمانك سقف وزبرینی
صحائف نسیم ورزایله تسقیف وحدید جدیدن بربك
مصمت وشدید تعلیق وتثقیف ایدرلرایدی نظم
ان البناء اذا تعاظم امره اصحی یدل علی عظیم البانی
نبذ مهیمن قادر اولکروه غارده اسباع فراخی ودعة
وادرار اخلاف الطاف وسعه ایدوب پیرامن حال الزمان
ازالهٔ آفات وابسال وذیل انعام واشبالی اسبال
ایدرایدی راه عدم انتباهده تمرن وسنوخ بولان کهول
وشیوخ چرك شرك وکفر وفکر ایله کرفتار سرپنجهٔ شکنجهٔ
مالك درکات سعیر ولظی یه سالك اولوب وصبیان
واطفالری دخی استمرار زیغ وضلال ایله حرف وهم
وهم غلبهٔ وهم وعدم مبالاة وهم ایله تارك امرهم
اولمشلرایدی عتو وخشم لری اشتداد وغلو وغشم
لری ازدیاد بولدقجه عارج لصب رخا وخصب
اولوب نائل عیش رفیق لهواسی ومالك کرت اعلاق و
مواشی اولورلرایدی ومدبر قضا وقدر هرآن ترتیب
اسباب استدراج واغنام وانعامزی هرسنه

مکرّرا وضع نتاج ایدوب اشجار و ازهار ایکیشر کره
سرسبز و تر و مزارع و مراتعلری دخی مرّة بعد اخری
نابت و بارور ایدوب ایدی اول کروه ضلالت مرافق
بود کلو منافع و مرافقی ترک اصنام و اوثاندن ظن و حسبان
ایدوب فیفاء غرور و خیلاده سحب ذلال وساحهٔ
خاطر عدیم الراحه لرندن نسیان رجفات و زلازل ایدرلر
ایدی ذبالهٔ بالّری شرر شر و وبال ایله توقد و اشتعال
بولمغین جناب قیوم اول قوم شومدن اخذ حجت و شعشهٔ
اضواء و ماکنا معذبین حتی نبعث رسولا ایله کشف
تارکیء دجّة ایچون صالح بن جابر بن ثمود عنفوان شباب
طراوت قرین و عند البعض غلواء حداربعین ده ارسال
وبعث و وساطت رسالتی ایله کرفاران عفوهٔ غفلته
تبیین اهوال برزخ و بعث اولندی حضرت صالح علیش
لباس شبابدن بالغ نمط شمط اولنجه سواعد قواعد
ارشاد و هدایت ایله مبانیء پند و مور عظتی ترفیع و یاقوم
اعبدوا الله مالکم من آله غیره فحواسی اوزره مراسم
دعوتی تاصیل و تفریع ایلیوب غرس خلاف عدم الاقدام
تحذیر و انذار و هوالذی انشاءکم من الارض واستعمرکم
فیها فاستغفروه ثم توبوا الیه ان ربی قریب مجیب نظم
بدیع الترتیبی بالعشی والابکار اعاده و اذکار ایلدی
مدد کثیرة العدد ده ضعفهٔ قوم ثمودن برقاچ شخص

معدود

معدود داخل اصحاب يمين ونيل دار خلده شايسته وقين
اولدبلر سائر قوم خاسر كه هربرى مطارب فوز مطالبدن
حاسر واظهار عناد واصرارده جاسر ايديلر يا صالح
قدكنت فينا مرجوا قبل هذا اتنهانا نعبد ما يعبد آباؤنا
معناى تقليد نماسى ايله مثاوئ معائر ومساوئى ده
مكث ولائ واننا لفى شك مما تدعونا اليه مريب خواى
غريبى اوزره دارالامان هدايت وايمانذن ارتكاب
بعد ونائ ايدوب رياش تكبر ايله افتخار واثاث تكثرئى
امتخار ايله ترك نيكنامى وقال لهم اخوهم صالحا الا
تتقون مضمونندن تصامم وتعامى ايلديلر كاه انى لكم
رسول امين فاتقوا الله واطيعون خواى دعوت
نمونى القاء سمع جمع وبيخ شبهات قوم شناتى قلع
وقمع ايدوب وما اسئلكم عليه من اجر ان اجرى الا
على رب العالمين كلام مبينتى سمط تقرير وتبيين ده
تنظيم ومدلول اتتركون فى ماههنا امنين فى جنات
وعيون وزروع ونخل طلعها هضيم ايله تعداد منن
عظيم ايدرايدى وتارة وتنحتون من الجبال بيوتا
فارهين فاتقوا الله واطيعون مضمونى اوزره تكرار
انذار ووعيد ولا تطيعوا امر المفسدين الذين يفسدون
فى الارض ولا يصلحون سعناى حكمت نمونى تمهيد
ايتدكجه اول قوم ثمود آيين مدلول كلام انما انت

من المسحرين ایله بسط فرش امترا وشکال شکوکه سلوك
ایله ما انت الا بشر مثلنا فات بآیة ان کنت من الصادقین
نظم مبینی اوزره اقتراح معجزهٔ کبرایه اجترا ایدرلر ایدی
حضرت صالح نشر مواعظ ونصائحه صالح اولوب اول
قوم بی رحمه انشاد کلام ارائیتم ان کنت علی بینة من ربی
واتانی منه رحمه ایله مسکن نصح وپنده اقامت والزام
ونظم دلپذیر فمن ینصرنی من الله ان عصیته فما تزیدوننی
غیر تخسیر ایله تبکیت والزام امکین بالاضطرار وثاق
عهد ومیثاقی استوار وشروط پیمان وایمانی تداول و
اعتوار ایلیوب دیدیلرکه قوم ثمود معهود اولان
یوم عید ومجتمع کهول وغیده فرهٔ لئام انصاب
واصنامه التجا واهل ایمان جناب قادر مستعاذن
ارتجا ایدوب هرنه جابندن دعوای دعا عدول
امارات قبول ایله مبثث وحسام قرب ووصلت
مصلت اولورسه حقیقت صدق وحقیتی مستبین
اولا مدینه دینه دخول وازماع ده اتفاق واجماع
ایدالر موقف حبش وعید وموقت وعدووعیده
وفود قوم ثمود برعرصهٔ پهناده اعتراك وبرشت دهناد
تحزب والتکاك ایلدیلر نظم بادیهٔ پهن چو صحن امل
دور چو از دیدهٔ غافل اجل نثر اول اقوام بی قوام اصنام
اکبر اصنامه تجدید وظیفه عبادت واول خشب مسندهٔ

عرض حاجت ايدوب قوم صالح كه سلاح تقوى وصلاح
ايله شائك وسالح ايديلر ميدان امتحاندن مجوز ومجور
ومهمه مباغىء مهمه ده مذءوم ومدحور اولمايجون
ديدءً حاللرينى اثمدرجاء محال ايله اكتحال ومقام ابراهم
ارتحال ايلديلر چونكه صحصاح الحاف والحاحده فارغ
وباب دعايى قارع اولمه دن فارغ اولديلر جندع بن عمرو
كه داور نافذ الامر ايدى حضرت صالحى قصد تعجيز وسريءً
اقتراح وافدامى تجهيز ايدوب ديديكه اى صالح اكر دعواى
رسالت ده صدق عزيمتك مقرر ودست برزوزكدن
ظهور ايدن معجزات خارقة العادات شايستهٔ تصديق
وباور ايسه جدام قوم ثمود ده نمايان ومشهود اولان
سنك خارا وضخرءً صماء شمادن برناقهٔ هوجاء غير عوجا
اخراج واظهار وابراز معجزهٔ بلند مقدار ايله شول شرطله
كه فى الحال بى مكث وامهال سبيل وضع فضيلة انتهاج
وشكمندن بى بيش وكم برسليل جليل انتاج ايليه شويله
كه بوامر نادر ظاهر وبادر اوله قوم كنود ثمود قطع
امراش حيل وعقرافراش غيل ايدوب تصديق وحدانيت
حق امر محققدر واول كوه فلك مانند برجبل علب
وبلند ايديكه طائر وهم عنقاء آهنك انتهاء دربى درنكه دك
تحريك بال وبال ايليسه منصف دراسنه عروج و
ارتقا مسدود السبيل وملاك جرائقال اولان عقاربه

مهبت تمثال هزار سال سعی بی همال ایلسه لر اول هضبهٔ
مناعت تمرّدن برقطعه جرك انقلاع وانقماعی امر مستحیل ایدی نظم
بسالی شدی مزغ ارزو برفراز ع بماهی رسیدی هاروزیر باز
نثر حضرت صالح بعد الاستخاره مقابلهٔ سنك خاره ده
تحریك لب وجناب قدیر بی نظیره توجیه قلب وقالب
ایلدکده جانب خداوند الهام وایحا اولندیکه ازل
آزالده بنم ذات بی زوالمه مدعای قوم لوم بالکلیه
معلوم اولمغین انّا مرسل الناقة فتنة لهم فارتقبهم
واصطبر کلام مؤثری اوزره بوصخر بی محزده علی وفق
المراد برشتر مهیب نهاد خلق وابداع ولدی الاحتیاج
دعاء اجابت اندراجك ایله ابدا واخراج ایچون تهیئه
واختراع امتشدر امّا بو ثلهٔ عدیمة المثلی القاء وهد
عهد ایله که بو معجزهٔ غرابت نشان بارز ونمایان
اولدقده ملك جندع سائر قوم پرخدع ایله وادیٔ
ایمن ایمانه نائل اسلم اسلامه آئل اولمزلر ایسه قداعذر
من انذر شمشیر صاعقه بارزی آماده ودرکار زد راول
فریق ضلالت غریق عروهٔ وثقای الیهٔ جلیهٔ یی توثیق
دیکرك اول رسول منطیق لسان طلیق ایله جناب
مقتدرکا رسازه تضرّع ونیازه شروع واغاز ایلدی نظم
هنوز از زبانش نیرداخت نام که صید مرادش درآمد بدام
بدان سنك یك نالش اندر فتاد چنان کاندر آبستنا وقت زاد

دوباره

دو پاره شدان سنك خارا جوش برآورديك ناقه ازوى خروش

نثر اولا اول سنك بى توقف ودرنك بلند ودراز و نحض واهتزاز ايله كردن فراز اولوب شتر آبستن وناقهٔ دراز كردن كبى قوم ثمود نمايان ومشهود اولدى بعده اول حجر جلود تحرك ونساء حاملهٔ مشاكل تقضض وتفكك ايدوب صراخ صراخ ايله ناله وفرياد وارتعاش وارتعاد دنكره ميان حجردن اول قوم كژ نظر وپربطرك مقتضاى وطرزى اوزره برناقهٔ غرابت نمون بيرون اولديكه جانب جنب چيندن طرف پهلوى راستهٔ دك بى كم وكاست يوزيكرمى دزاع وسائر اعضا وجوارح واشلا وجوانحى دخى اكا كوره بديع الاختراع ايدك نظم

يكى نوروش پيكر لعل رنك چوخورشيد خاور برآمد زسنك
سيه چشم ورعنا شمائل چوحور قوائم بسان ستونهاى نور
تنى ازاطلس چرخ پوشش كذار سراز رشتهٔ كهكشان در مهار

نثر فى الحال اول شتر كردون تمثالدن برفصيل اصيل كه اول دخى ضخامت وحبسامتده مادرينه قريب وانك دخى فطرت وخلقتى بدئى وغريب ايدك تولد وقدرت باهرهٔ قضا بو معجزهٔ سريعة المضا ايله تبكيت قوم لدا ايلدك نظم

هرچه فهم توزان بود قاصر مسئوانزا ازابلهى منكر
صبغهٔ دست اوست هر تكوين قدرتش را بچشم عجز مبين

نثر بو معجزهٔ اعجوبه مدار ظاهر وبديدار اولدقده جندع

ابن عمرو قرابین و اقربا سنه امر ودفع مغرف وزمر
ایدوب جملة داخل محمیهٔ ایمان و معاشر وعشائری ایله
مستحق بهشت جاودان اولدی نظم ازاکه خدای
دولتی خواهد داد ناکاه رسنك خاره بیرون آید نثر
قوم ثمود اعتزام متابعت شرع ودانهٔ عمل صالحی کشتزار
دل پر اوزار لرنده زرع اتمشلر ایکن جنس شیاطین انس دن
حباب مستحق التبانکه سادن اصنام وانصاب ایدی
ودواب بن عمرو بن ولیدکه وادیٔ ضلالده جلید ایدی
ورباب بن صعرکه مظهر مرآءٔ بی مرایدی وکربوهٔ حیله
وغیله ده عاهن اولان صمعه کاهنکه ع شقاوت ازلی
زائل اولمامش ابدی نثر هر بریکٔ وصف حال بدی ایدی
اضمحهٔ قوم ثمودی پنبهٔ هذیان وصد ودایله پر واشاعهٔ
بشاعت ابشرامنا واحدا نتبعه انا اذا لفی ضلال وسعر
ایدوب اول کروه اشر مطارحهٔ کلام الق الذکر علیه
من بیننا بل هو کذاب اشر ایله نافقاءٔ نفاق وشقاینه
روغ واما ثمود فهدیناهم فاستحبوا العمی علی الهدی
فاخذتهم صاعقة العذاب الهون بما کانوا یکسبون
مضمونی اوزره عبادت بتده تثبت ایله ساحهٔ روح لرندن
ازالهٔ روح ایلدیلر حضرت صالح هرچند اولغزهٔ بی عزتی
سر منزل عزتدن ابعاد وتذکیر واذ جعلکم خلفاء من بعد
عاد ایدوب مکنون مخدع درونلرینی اظهار وتواکم

فی الارض

فى الارض تتخذون من سهولها قصورا و تنحتون الجبال
بيوتا فواسنى اذكار ايله ارشاد جادهٔ دين وتقرير كلام
نصح انجام فاذكروا آلآء الله ولا تعثو فى الارض مفسدين
ايدر لرايدى اول كروه صالح حضرت صالحه انواع غمط
وازرا وقال الملاء الذين استكبروا من قومه للذين استضعفوا
لمن امن منهم اتعلمون ان صالحا مرسل من ربه كلامى ايله
اظهار عنت وازرا ايدوب فضل هادئ معين ايله نائل
شرف دين اولان فرقهٔ هدايت نمون اعلاء كلمهٔ انا
بما ارسل به مؤمنون ايتدوكجه اول قوم بور بابثورك
تجبر وغرور لرى فزون وهربرى مظهر قال الذين استكبروا
انا بالذى آمنتم به كافرون اولورايدى وشهاب بن
عمرو غمر كه جندعك شقيق شقى سى ايدى شقوق
عقوق ايله ترك حقوق وبنم هدايتى خفوق ايدوب
سجين سخين ثم رددناه اسفل سافلين دن عار نجوهٔ
نجات وداخل استثناء الا الذين امنوا وعملوا الصالحات
اولمش ايكن پيالهٔ دروني سلاف وسوسه وفتون ايله
لب ريز وهربرى پادركل كفر وستيز اولوب تنكناى
ضيق صدرده مستقر وحقيقت معجزهٔ باهره يى غير
مقر اولديلر اول عصر وابان ده اولان اهل ايمانك
برى بو ابيات بى نظير ايله بيان قصهٔ عبرت پذير ايلمشدر نظم
رأينا عصبةً من آل عمرٍو الى دين النبى دعا شهابا

فلم يؤمن وقام على شقاء • كذاك حال من حرم الثوابا •

نثر بقيهٔ قوم ناصواب مذكور شهابی تحريك • وكندو
نفس بد سيرتلری اوزرينه تمليك • ايدوب تاج حكومت
ايله تتويج • و سلعهٔ ضلالتی ترويج • ايديلر جندع كه محميهٔ
صلاح وورعه دخول • وشرائط اسلامی بالتمام قبول • اتمش
ايكی طاعت بی منفعتنده اتعاب نفس وتن • ايتدوكی
وثنی كسر • واسباب حشمت وثروتنی دسر • ايدوب اموال
واثقالنی بين المؤمنين يغما وتاراج • واختيار صوف
واطلس ايله خاطرهٔ حرير واطلسی دلندن اخراج • ايلدكی
وهران اسواق شهری طوف • ومرات قلبنی مصقلهٔ
توجيه ايله شوف • ايدوب حضرت صالحك خدمت پرمرا فقنده
ملازم غير مفارق • اولدی حضرت صالح وقوب دياجير
شامدن ثقوب تباشير عياهدك وظائف اوراد
واذكارزی تذكار • وتفجر انهار نور نهاردن انظلام شب
تاره دك نصيحت قوم بدكار • ايدوب آخر كار حكمت
فاعل مختار • ايله ولقد ارسلنا الی ثمود اخاهم صالحا
ان اعبدوا الله فاذا هم فريقان يختصمون • مضمونی
اوزره اول قوم مخالفت رفيق • ايكی فريق • اولوب برقسمی
رقدت غفلتدن بيدار • وكروه آخر دار المقامهٔ اخری ده
بی دار • اولديلر وجندعك برسپر عم • دافع الغمی وارايدكه
مقام انكارده مقيم • ونامی هذيل بن لقيم • ايدی زبان

زبانی

زبانی دراز وباب دشنام وسبابی بازایدوب دیدیکه
ای صالح اکرچه سن نهایت دیانت ایله خیرخواه وناصح
اولدوغکه عقل سلیم جایز مدر اما النصح بین الملاء تقریع
قول بریمی اوزره سنك پند سودمندك بزه غیرلایز مدر
حضرت صالح حل عقدهٔ تنبیه ووجه کلامی اول جانبه
توجیه ایدوب دیدیکه ای غافل بخبر اقتضاء حکم قدر
بودرکه سنك ذات پرجهل وسائر ولدواهلك بویوم
بامقت ده فلان وقتده اظفار منیه وتباره کرفتار
اولوب علی السحر فرمان خدای اکبر ایله والده ووالدك
فناء فنادہ بالد وتارك طریف وتالد اولورلر لاجرم
اولی واهم بودرکه نیل شرف ایمانه مبادرت وعناد
معتادی ترك ومغادرت ایده سن زیرا خالق موت
وحیات سنی بعد الممات احیا واعاده وقبائل ثمودہ
سنك وجودك حجت وبرهان اولمه سنی اراده
ایدوب بعده منتهای اجل مسمایه دك مؤمن ایمانده
تعیش واسباب عباداتی فوق العادات تقرش
ایدرسن بوکلمات عبرت سمات دن هذیل بن لقیم تارك
تاریکیء آیین سقیم وداخل روشنایی دین مستقیم
اولوب وقت معینه منتظر ومجموع خواص وعوام
بوحال غرابت انجامه ناظر ایکن مهبت لایستقدمون
ساعة ولا یستاخرون دن هبوب صرصرنون ایله

اولاً کندونك دروحهٔ وجود کافری بنیادی شکست
بعده افنان اهل واولادی خاك هلاکه پست اولوب
ایرتسی زمان معین ده پدر ومادری دخی لقمهٔ اژدهای
اجل واسب حرون حیاتدن پیاده ورجل اولدی مستحقان
تبار وتباب کویای الله هذا الشیء عجاب اولوب ملك جندع
ابن عمنك هلاکندن اذوهناك وسینهٔ شکیب وسکینه سی
چاك اولدقده حضرت صالح اظهار برهان واضح ایدوب
دیدیکه ای آل ثمود بومیت متشتت الوجودکه بین القوم
صدق ودیانت ایله معروف وپیرامن حالندن احتمال
دروغ واحتیال مصروفدر اکر جناب محیی الرفاة ومجری الفرات
نمم دعاء اجابت ادعامز واصابت ادعامی قبول وحسن
تلقی یه موصول اتمکله اعادهٔ روح وشخص متوفانك
صدر حیاتی مشروح اولور ایسه اوثان واصنامدن
تبری والدخول فی دارة الاسلام خلود فی دار السلام
کلامی اوزره مقام توحید واستسلامده تمکن وتارکی
ایدرمی سزاصحاب شمال وارباب بغی ونکال کله زاویهٔ
هاویهٔ من ارسل نفسه مع الهوی فقدهوی فی ابعد الهوده
مبتلای عذاب ابد وکرفتار کید وکبد ایدیلر دخول
محروسهٔ ایمانه توثیق عرای پیمان وایمان اتمکین حضرت
صالح اول منزل کثیر النوائحدهٔ رموك ومشاهدهٔ
احیاء موتی ایله پایهٔ معجزهٔ باهره سی سمو وسموك ایدوب

جناب خدایه ضراعت ودعا واول میت بی حرکة اسم
وشهرتی ایله ندا ایلدی جناب انه علی رجعه لقادردن
مشیت سریعة التمشیه بادر اولماغین فی الحال اول
کلبد بی جان جنبان ولبیک یابنی الله صدای ی اشتباهی
مسموع مجموع حاضران اولوب زمان مدید زندگانی
جدید ایله ساحت راحت نمای دنیاده حی سوی وماء
الحیوة عیشهٔ راضیه دن سیراب ومرتوی اولدی
چونکه دست معجزهٔ حضرت صالح کریبان مقترح قوم
طالحی بضع واول جمل اجمل حملنی وضع ایلدی مراتع
ومرابع ده بی چون وچرا رعی وچرایه شاغل واول
مطارب ومسارب ده اعشیشاب ایدن نباتات و
اعشابه داخل واغل اولدی حضرت صالح نشر زواجر
نصائح ایله یاقوم اعبدوا الله مالکم من آله غیره
قد جائتکم بینة من ربکم فحواسی ایله جواب نوشین غفلت
دن بیدار وهذه ناقة الله لکم آیة فذروها تاکل فی
ارض الله ولا تمسوها بسوء فیاخذکم عذاب الیم
نظم کریمی ایله ترهیب وانذار ایدوب وصیت حمایت
جمل بدیع الجمال وفرمان خدایی فقال لهم رسول الله
ناقة الله وسقیاها ایله اجمال ایلدی اول حوالی ده
برچاه عمیق وبئر عتیق وارایدیکه مانند غفلات اهل حمق
بعید العمق ومثال دواهی دور پرجور عدیم العور ایدی نظم

حساب طولی آنك حق عملدر ارشمك عمقنه طول املدر

نثر وفود ثمود دن اکرنا شی ودخیل واکر جواد وبخیل
اغنام وجمال وانعام وبغالرینی اول جاهدن اروا وحاج
دلخوا هلرینی اول چراکاهدن روا ایدرلر ایدی اول شتر
فراخ روز پرزورك ظهورندن فضکره بنیان عهد وپیمانی
بوطریق ایله احکام وتوثیق ایلدیلرکه هذه ناقة لها
شرب ولکم شرب یوم معلوم مفهومی اوزره برکون
حق شرب ناقه یه مخصوص ویوم اخرده برحسب ونبتهم
ان الماء قسمة بینهم کل شرب محتضر اجناس احناشك
نصائب مشاربی غیر منقوص اوله ناقهٔ بدیع فطرت یوم
نوبتده سرچاهی آرامکاه ایتدکده ماء غدوبت نمایی یدوقدت
حکیم ماء تسنیم کبی جانب بالایه اجرا اولب چاهه اصعاد
وادنا ایدوب شتر سحاب مماس مدّ انفاس ایله مجموع
آبی عب وتشراب ایدردی اول ماء صافی تشاف ایله
استیفاء یوم نوبت واول منهل منهلدن رجوع واوبت
ایلدکده تمطی وتفسخ وتفشخ ایدوب قوم ثمود که متر
صد ان یوم ورود ایدیلر علی طباق طبقاتهم اشتر بدیع
الاسلوب دن موازئ ماء مشروب لبن صافی ودر
واقووا فی احتلاب ودف واوبارنی شمارینی دخی جز
واجتلاب ایدرلر ایدی اول قوم کثیر الجوبه وعدیم التوبه
یوم النوبه مواشی ودواب بحیسا بلرینی سیراب ایدوکلرندن

ماعدا

ماعدا یوم اتی یه کفایت ووفا ایدیجك ماءِ ظاهر الصفایی
اولجاه هر انهاردن انتزاح وادخار ایدوب بومنوال
اوزره اوتوز سال ناقهٔ باهیبت قویغ غریب هیئتی ایله
میان قوم لئامده صرف لیالی وایام ایلدی اول شتر
باتجربه پیکر غرابت نما سی حیرت افزای عقلا اولوب
مقدار طول وعرض باالتساغی یوز ذراع وهر سامتهٔ
ثابته سنك سمك وارتفاعی یوز اللی ذراع اولدوغی بی خلاف
ونزاع ایکی اول شتر بدیع وبریع زمان صیف ور بیعده ظهر
اوديه ده ارتعا واول اکناف وارجاده اولان مسرح
ومرعایه اعتزا ایلدوکده دواب وچهارپایان وسائر حیوانات
بی پایان مهابت ناقه دن بی طاقه اولوب رعی بوادی دن
بطن وادی یی اختیار وشدت کرما وحرارت هوا اجسام
دواب وانعامه تاثیر واضرار ایدر ایدی وزمان پاییز
وخزانده درون مهوایی مشتاقا تمکله ضخامت جثه
واندامندن دواب وانعام فرار وهرب مجرد رؤیتیندن
تحصیل دغروکرب ایدوب هربری عیش شاصب ایله
ضامر وشاسب ودردِ تاثیرِ برد ایله اکثری مغاك هلاکه
سالك وذاهب اولوردی بوحالت عبرت مدارده حکمت
فاعل مختار وبنلوکم بالخیر والشر فتنه فحواسی ایله اول
قوم بد تبارك ابتلا واختبار اولوب اول شکیکهٔ باشك
تقریر مقال اطیرنا معك ایدکده حضرت صالح طائرکم

عند الله بل انتم قوم تفتنون مضمونى اسماع وجمله سراوضرايى
كل من عند الله در كاهنه ارجاع ايدوب عاقبة الامر اول قوم ضالّ ع
ان چنان شدكه شنيد ستى توحال نثر مخلد سعير عذاب واذ
قيل لهم تمتعوا حتى حين نظم مبينندهٔ تفصيل وتبيين اولدوغى
اوزره محبوس سياستكاه عقاب اولديلر نظم
خداوندا اخبار كويد درست كه آمد روايت چنين ازنخست
نثر كه حضرت صالح اهل غى وطغيانك قبول قبالهٔ ايمانلرندن
نااميد وچكدوكى تعب ونصب دن دلتنك وكميد اولدقده نظم
واذ الديار تنكرت عن حالها فدع الديار واسرع التحويلا
ليس المقام عليك فرضا واجبا فى بلدة تدع العزيز ذليلا
نثر فحواسنى پيش نهاد جنان ورخصت فامشوا فى مناكبها يه رغبت وميلان ايليوب ديديكه الهى بركاه جلالت
پناهكدن قصا راى وطن رخصت سفر در شايدكه خواص
دركاهدن برعارف كاه ايله مجالست وشرف لقى
وصحبت وقران ورؤيتى ايله موانست ايدم جانب يمن
بيچوندن مرخص ومأذون اولدقده مضاجع راحت
اقامتدن تجافى وقطع ومفاوزوفيافى ايدوب خلال
حطّ ورحالده برعارفه ملاقى ومصادف اولديكه عبادت
معبود بى زواله مثابرت واشتغال ايله مقيم مسكن
تمسكن وهينه ومنزل دلنده اسباب طاعت رهينه
ايدى حضرت صالح اول تاركك مكاسب ومصالحه

تجرع دن استكشاف واستيضاح وانفاس طيبه سندن
استرشاد واستنضاح ايتدكده اول زاهده مجاهد نظم
فرائد فوائد ايدوب ديديكه بومقامده برقريهٔ كثيره الزحام
وارايديكه اشرار لئامدن بركروه نافرجام نزول والمام
ايدوب بوفقير بى هوسدن غيرى هيچ كس كالاى والاى
عبادتة مالك وجادهٔ مخالفت نفس حاديّه سالك اولمش
ايدى عاقبة الامر باركاه منتقم متعالدن هلاك قوم
بد فعاله حكم پرحكم نافذ وسرپنجهٔ اجل درخت وجود
بد عملرينى نافض اولماغين باسرهم سراپردهٔ عدمده نهان
وكهان ومهمان بلاى عذاب سرمد ومخلّد ايله مذلل
ومهمان اولوب بناء شدّادى نهادلرى كالبد بولاد
بنيادلرنه كور ورسن وهربرى دست خوش كان لم تغن بالامس اولدى

نظم همه كارجهان ارزه تاشمس چه مى پرسى كان لم تغن بالامس

نثر بوفقيردن غيرى هيچ احد مظهر فضل بيحد اولميوب
حموم حميم حمامدن تملس واسباب تخلّصى تجلس ايله
شكر واجب الوجوده بذل مجهود ايدردم حضرت صالح بوخبر
عبرت اثر ايله منتصح اولماغله تقديم سپاس منعم مليك
وتمهيد تحميد قادر بى شريك ايدوب اول اهل طاعت
ودرود ايله مشايعه وبدرود ايتدكدنصكره قطع سباسب
ومعامى وطى مراحل ومواصلى ايله برجاى تنك ومتازله
نازل اولديكه جملة اهل وسكنى كافورش نورهدادن

نافرایدیلر ومجموع مساکن وربوعده ایکی پرهیزکار
وزاهدی رآی ومشاهده اولدیکه هرکون اسب کسبه
راکب وعین عبرتلری ساکب اولوب هرکیجه زیادهٔ
زاد وفضلهٔ قوت متعاقب الامدادینی مماليك وصعاليكه
انفاق وصفاریت وسباریتی انکله ارفاد وارفاق ایدرلر
ایدی حضرت صالح اول روز فیروز انلرایله جلیس وشرف
صحبت والفت لری ایله انیس اولوب هنکام شامده
سوراخ صماخنه برصورت هائل داخل اولدی فرس
تفرتینی فسار استفسار ایله اعنان ومقام استعلامده
انبان ایلدکده صحیفهٔ جوابده ارائت خطّ خطاب
ایدیلرکه داخل کوش هیبت نیوش اولان صداء رعد
خروش مانند قابهٔ برداینك صدید شدیدی درکه
هرکون بورنمانده قعر بحر بی کرانده ظاهر وعیان اولوب
هرکیمه که توجیه نظر ولمح بصر باظهر ایده کرفتار سرپنجهٔ
انتقام وبراندهٔ ابتلاء والتقام ایدرحضرت صالح
ازالهٔ دابه یه تعهد ودفع مضرتنه قصد وتعمد
ایدوب دیدیکه اهالیٔ بلدان وقری بکا نه اهدا واجدا
ایدرلرکه بودابهٔ هولناکی دفع وهلاك ایدوب انلری
بیم عذاب الیم دن بی تأخیر وارجا تخلیص وانجا ایدم
زاهدان مجاهدان بوکلام مسرت بیغامی ادخال مسامع
خاص وعام ایتدکلرنده نقود اتفاقی انفاق ایدیلرکه

اكر حضرت صالح بو دابه ى امانه ورهكذر خلقدن سنك
اذايى اماطه ايدرسه نصف مالدن بذل و اجزال ايدر
حضرت صالح بار كاه الوهيت دن هلاك دابهٔ هولناكى در
خواست وسهم دعسايى اتاچكاه اخلاصه راست
اتمكين تيرمامول اصابت هدف قبول ايدوب دابهٔ مذكوره
دونيم وقلوب ناسدن ازالهٔ ذعروبيم اولدى مجموع
خواص وعوام مقام استسلامده انتصاب وقيام ايدوب
نصف مالدن اوزاق وباب مخالفت ومعاندتى فراز
ايلديلر حضرت صالح اول ايكى عزيز خدا پرست وثابت
قدمان عهد الستى اكرام واعزاز وتقبل اموال مجتمعه يى
رجا ونيازايلدى اول ايكى قانع مرتاض اخذ وقبولدن
اعراض ايدوب ديديلركه عرق جبين سعى جميل ايله
كسب وتحصيل ايلدوكز مبلغ قليل بزه كافى ومقدار
حاجت دن زياده يه رغبت رضاى خدايه منافى درعيش
الجاهد جهيد ورزق الزاهد زهيد بعده حضرت صالح
اهل بلده يه رد مجموع اموال وجناب رب الارباية عرض
حال مافى البال ايدوب ديديكه الهى جناب ربوبيت
مآبكه بالطوع والعمد هزار بار شكر وحمدكه مستوران
قباب عزت ابابكدن پنجه اهل مجاهدهٔ نك مشاهدهٔ سنه
دليل وسر منزل مراده هادى سبيل اولدك اثناء مكالمه
واثناده عالم بالا دن الهام وايما اولنديكه اى صالح

نبم بارگاه عظمت پناهه منتمی ومنسوب پنجه خواص
هدایت مصحوب وارد رکه نظام سلک ملک دنیا انلرك
واسطة العقد وجود مواجید انتمالرنه مربوط وذات
تارك اللذات لری اشراف ملائك سبع ارانکه محسود
ومغبوط در اکر لؤلؤ کثیر التلألؤ طاعات احیاز درة
التاج اکلیل جهان ناپایدار اولمسه مقدار طرفة العین
صحائف احوال اهل ریب ورینه ترك ابلاء لباس ابلاء
ورقم تأخیر واملاك املال واملاء اولمزایدی نظم
الناس همهم الحیوة ولا تری طول الحیوة یزید غیر جبال
واذا افتقرت الی الذخائر لم تجد ذخرا یکون کصالح الاعمال
نثر حضرت صالحك مسافرت ومسیری نهایت پذیر
اولدقدنصکره کیرو وطن اصلیه عودت ومتابعان
شرف ایمان ایله تجدید مراسم دعوت ایدوب تحصیل مرضاة
خدایه سعی وجد واقامت وظیفهٔ عبادات ایچون بناء
مسجد ایتدکده اوهبط انوار مسجد صالح دیمکله اشتهار
بولدی وسائر قوم ناسداد شداد نهادك بنیاد ایلدکلری
مبانیٔ شما مصداق کلام نظم ایزان اساس نیست که کردد خلل پذیر
لو بست الجبال وانشقت السما نثر ایکن کبیت العنکبوت ورجفهٔ
طامهٔ کبراید نمودار اولان صیحهٔ رستخیز اثارایله بی قرار
وبثوت اولدی وراء ستر رفیق دن غیب معنای دقیقه
نظر ایدن حکماء دانش پرور دمیشلر درکه هردار املو

فرامشکار رطارق اجل که کلزار فانیٔ زندکانی ده عادی
خانه لر وشدایدکا شانه لرینا وسمك وار تفاعنی التی ذراعدن
زیاده رفع واعلایه اعتنا ایلیه سکان عالم بالابو وجهله
عتاب وندا ایدرلرکه یا افسق الفاسقین ان کان من مالك
فقد اسرفت والله لایحب المسرفین وان کان من مال غیرك
فقد خنت والله لایحب الخائنین یعنی ای سایستهٔ ملام
وعذل اکر صرف وبذل ایلدوکك مبلغ بی مآل کذو مالك
ایسه جریمهٔ اسرافی اقتراف ایله محبوبیت حی قیومدن
نومید ومحروم اولوب سرجریدهٔ اخوان شیاطین اولدوك
اکر بو مبلغ بی خیر مال غیر ایسه مزاولهٔ سرقهٔ وخیانت
ایله ترك دیانت ایدوب شرذمهٔ خائنه رفیق وقرین اولدك نظم
ای کهنه رباط راعمارت چه کنی کآخر چو بدیکریش باید پرداخت
نثر بعضی حکمیات کثیرة الفوائد ده واردر ذکر ایله بدمست
می غرور اولان اهل ثروت وسرور بربناء وثیقی تزویق و
نقش ونکار مانی پسند ایله تأنیق ایلیه عمارت بناء وجود
کریبی بائر وخراب وچشم بی نوری ذیر کور بی نوره
فرسوده وتراب اولور نظم تتنازالاطواد وهوشوامخ
حتی تصیر مواطیء الاقدام نثر حکم واحد قهار وجود
مستعار بینی بی نام ونشان وذرو ریاح عاصفات
ذرات کالبد بی ثبات بی یمینا وشمالا متشتت وپریشان
ایدکده بنیاد ایدوکی کاخ ارم نهادك هر غرفهٔ طرفه سی

رهکذر دو زخهٔ برسته نشین نظم ولا ینجی الجبابرة اتقان البربا
وسیعودون الی تحت التربا نثر قبهٔ رزان اندر رزمی فرق نکبت خواسی اوزره ۲
اثرنیه بارکونهٔ طاس آتشین اولوب اجزاء جسم پریشانی
بنیان اوردوغی قصرمینا فامنك کنف ومواطئ اقدامنده
خاکسار وبی سپر اعادی وفجار اولور نظم
داشت لقمان یکی کرجهٔ تنك چون کلوکاه نای وسینهٔ چنك
بوالفضولی سؤال کردزوی چیست این خانه شش بدست وشش نی
بادم سرد وچشم کریان پیر گفت هذا المنی یموت کثیر
الآیة السادسة والعشرون صبذاکاروان حجاجه
اولدیلر سالکان منهج دین حج ایدرلر واروب مشاة وعُراة
وعلی کل ضامر یأتین مجمره کردان وفائع واسمار
اولان ارباب تواریخ واخبار مجور پیام کعبهٔ علیا ایله ادعیهٔ
اصحاب نهای اقعام ومستطلعان حوادث حقب و
قرونك عیونی اقرار وانعام ایدوب خبر بیت العتیقی
لسان فتیق ایله تقریر وکلك عبیر افسانك جریانی و
خامهٔ براعت افشانك حسن بیانی ایله تحریر بیور مشلرید
که حرم معتبر زمان ابوالبشره برتل احمر ایدی که
ملاء ملائکه یه مطاف ومزار وقبل خلق الافلاك فیوض
جناب پاکه مهبط ومدار ایدی سبوق دمکه حضرت آدم
صلی الله تعالی علی نبینا وعلیه وسلم ملمع آفتاب فتاب علیه
ونبان مثل ان لاخطیة فلا الیه ایله مشار الیه اولدی

بيت دروني فرغفران ايله معمور وبناء بيت الحرام
ايچون شدّاحرامه مأمور اولوب كوه سرنديب دن طمّى
لهاب وشيب وقطع فراز ونشيب ايله حرم منع الكرمه
قصد وجح وسفاين قواسى تيار بيابان وقوايى محور وشحّ
ايلدكدا فضاء ابدح ابطحده سكنهٔ عالم علو وفوقدن
برجوق سروش پرخروش استقبال واول جانبه توجيه
قبله نماى بال ايدوب ديديلركه اى آدم سنك تنويه
وجود وتنويهٔ ندمكدن ايكى بيك يل مقدم مقام كريم
ركن وحطيمى طواف واعتمار ولجّهٔ ثواب حجّه اغتماس
واغتمار ايدردك حضرت ابو البشر تعليم ملائك واضحه
البشر ايله خلقهٔ كعبهٔ انا بته ماسك ومؤدى شعائر
ومناسك اولوب بو عمل بارّ ابر رحمت بارّدن ادرار
امطار خير وبلت وصحيفهٔ حالندن طمس انار زلت
ايلدى بعده اول سرجريدهٔ انبيا ومرسلين ملائكهٔ
كرنيك تهليل وتسبيح وتمشيه وتصبيحى ايله ايناس
ورفع وحشت وايناس ايچون اول جاى پرنوزه بيت
المعمور تنزيل واهباط وركيهٔ رحمت ازليه دن آب
امداد بحيساب اخراج وانباط اولوب املاك كثيرة
التحميد عرش مجيدى طوف ومقام استسلامدا و
قوف ايله هربرى آخرنيه اتباع وقوف ايتد وكلرى
كبى اول بيت عالى نك حوالسنده تطوف وعلالى

تشوق اوزرینه تشوف ایلدیلر زمان طوفانده اول خانهٔ
پرنفع بالای چرخ والایه رفع اولنوب کعبهٔ بیت مجید
ویرانهٔ مفاوز وبیدده دفین واهل تجرید کبی فرد و
وحید کوشه کیر وعزلت کزین ایدی تاکه چشم غیب
بین حضرت خلیل مشاهدهٔ طلعت اسحق و اسمعیل ایله
قریر وحبل متین قوت ومرتی مریر اولوب حرم شریفده زیارت
بخل عریق عریفه تمام واحد لایزالدن توفیق وسیلهٔ وصالی
تهم ایلدی بو اثناده مکور عدوة وعشیتك اراده
ومشیتی بناء بیت بهشت نظیر تعلق پذیر اولماغین
فرمان ملك قادر بادی وبادر اولدیکه طاووس سبز
اشیان جناب خلیل الرحمان ایله خطهٔ شامدن عزیمت
بلد حرام ونخجیر مرامی صید و رام ایدوب امداد حضرت
اسمعیل ایله بیت مفترض التبجیلی عمارت وسر سعودت
اثر لرینه عصب عمارة عمارت ایدرلر جناب خلت پناه
واقف امر آله اولدقده وفور شوق وحبور ایله سالك
مسالك اطاعت وقاه وسروش خبر بز ایله اول براح
ویرده رفیق وهمراه اولوب ع خوشست اوارکی
انزاکه همراه چنین باشد نثر فحواسی اوزره رهج عزیمتی سطوع
وبو نظم مستجادك طرف انشادنه مطوع ایلدی نظم
جمال کعبه چنان می دواندم بنشاط که خار خار مغیلان حریر می آید
نثر فرس سفری اجمام ومربط حرم محترمه نزول والمام ایتدکده

کوردیکه

كوردیلرکه حضرت اسمعیل برکوه مستطیل کنارنده قرار
ومشاهدهٔ صنع باری ایله دیدهٔ کوهر باریتی اقرار
ایدوب بری کتاب وکتابه واصب وعلم اهتمامی فضاء
تخت سهام ده ناصب اولمش حضرت جلیل عبری عبارت
ولسان اسمعیل بنی عربی اولماغله اهل لسن وبراعت
ایکن قادر مستعان هربرینه اخرك لسانی افهام وارب
آموز استعداد خداداد صحائف علم لدنی یی الهام ایتمکین
جناب خلت انتساب پسرینك خصالنی نعمت غیر مترقبهٔ
وصال ایله تنعیم ومفانقه ومعرض ملاقاة ومقالاتده
مصافحه ومعانقه ایدوب پسر ومادرینی بی زاد وبرك قلد
ترك ایلدوکی تل سرخ فامده بناء بیت الحرامه فرمان
آلهٔ اولدوغنی انبا وانباه ایلدکده اول ولد رشید
قصر مشیدی نشیدی ع بهرچه حکم رود چاکریم وخذ متکار
نثر دعامهٔ استواری ایله بلند ومرائر صدق سرائری
اذاورد امر حمید مجید ماله من محیص ومحید کنکره حسنه
پیوندایلدی اول بیت عرش مدارك مقداری مرور
اعصار ایله انطماس وارسم واطلال بنیانی صدمهٔ
سیلاب طوفان ایله اندراس بولمغین جناب خلت
مقام استلام حجر استسلام واول خانهٔ رحب الفنائك
کیفیت بناسنی استعلام ایلدی خالق حی ومیت
برحسب واذبوّانا لابراهیم مکان البیت تبیین مقدار

وجناب خليلی واسطهٔ جبريل ايله خبر دار ايلدكده فرمودهٔ
رب حسبی اوزره بيت شرف اقتانك انتباسنه اعتنا
ايلدی حضرت اسمعيل شاو بطين دن نقل احجار وطين و
نفس بانفاستنی كرانبارئ قاوخدمته توطين ايدوب
احجار كبارئ مناوله وجناب خليل الرحمان تاسيس بنيان
بلند اركانه سعی ومزاوله اتمكله جدران خانهٔ عرش مانند
رفيع وبلند اولوب بعد النصف صخور كبار كرانبارئ
رفع ورصفدن عاجز وعمی وفتوری ناجز اولدوقده
حضرت ابراهيم برصخر عظيمی نقل وبالای وقله وقل ايدوب
اون وهون ايله ترفيع جدار واول صرح بسنديده طرحی
اتمامه سعی وبدار ايلدی اول حجر مكرمه توطؤ وتوثير
وقدم معظمی ندب وتاثير اتمكله اول جای كريم مقام
ابراهيم ايله شهرهٔ عام وخاص وملتجاء ارباب اخلاص
اولوب كويا بيت عرش بنيانك حلبهٔ رهان تبيانندهٔ
نص راسخ الاساس ان اول بيت وضع للناس سابق
ومجلی ونظم معلای واتخذوا من مقام ابراهيم مصلی
مصلی اولمشدر نقل احجار وصفوانده كروه فرشتكان
امداد وشفرهٔ اعانتی احداد ايدوب اركان رفيعه سی
انجام وجدران منيعه سی اتمام بولدقده فرق مامولنه
پرتو آفتاب قبول تشويد ومجز قضا زاد احماد وارتضا
ايله تزويد اتمك ايچون مبوء دعاء انتضاد ايدوب

اول قصهٔ صحیحة المبانی کلام مجید سبحانی ده آیت
واذ یرفع ابراهیم القواعد من البیت واسمعیل ربنا تقبل
منا انك انت السمیع العلیم ایله تکمیل و تتمیم اولنمشدر
صارم روایت اب ناب صحت ایله امها و تواریخ موثوق
بهاده انها اولنمشدرکه اول خانهٔ بلند مراقی و اصل رکن
عراقی اولدقده جناب خلیل حضرت اسمعیله برصفاة
صفا صفات احضارنه فرمان کزار اولدی حضرت
اسمعیل تنحی و انتسا و رجام و رضامدن برقاج احجار
غظام احتیا و انتصا ایدوب لکن میزان نظر خلت
پناهی ده سبك سنك و مجال قبول تنك اولمایغین برآخر
حجر معتبرك وجدان و نشدانه امر و اتمام مرامه تحضیض
ودمر ایلدی بوانثاده جبل ابو قبیس کمناعت و متانتی
عدیم القیس در فرمان منطق اشیا ایله کویا اولوب
دیدیکه یاخلیل حکمت قادر جلیل ایله بی ریب و خدیعه
بندهٔ برودیعهٔ بدیعه واردرکه سنك ذات کریمکه تسلیم
ایچون بنم محذع وجود مبدء عمده مودعدر بعده بوسه
جای عظما و اهل سودده اولان حجر اسودنکه جناب روح
الامین و پیام اور انبیا و مرسلین زمان طوفانده اول
کوه رصین الارکاح و حصین الارکان ده ایداع و اکنان
اتمش ایدی حضرت ابراهیمه تسلیم اتمکله اول حجر هموار
جدار جدیره وضع و استوار ایلدی نظم

براورد سنك وبجادر نهاد وزوكشت ان خانه عالى نهاد
نكين زان شد ان ركن واولعل شد بدو طابق النعل بالنعل شد

نثر حضرت اسمعيل سعى جزيل ايله برحجر هموار واملسه
دست رس بولميوب تكاپوى صورى دن عود ضرورى
اتيدكده كوردىكه پدرى طلب حجردن متنكب واول ثله
وشكافه برسنك بريق وشفاف متركب اولمش فوت
خدمتدن اظهار اندوه وضجر وتقرير كلام من اتاك
بهذا الحجر ايلدوكده حضرت خلت پناه قطع اراضئ مراضئ
آلده پيك وپاسخ گزارانه نى به من لم يكلنى اليك اولوب
حضرت اسمعيل كوهر رضاى خداى جليلى استلسام
وابداء مراسم استسلام ايلدى اول بناء بى همال قرين
تم وكمال اولوب اول مواقف ومشاعرده اولان
اداب مناسك وشعائرى عرض حال ارنا مناسكنا
ايله استعلام واستنبا اتيدكده جبريل امين كه بالا
نشين اريكهٔ عليين در فرمان دارئ الورى وبارئ البرى
ايله تشريف ساهرئ راى عبرت سرا ايدوب شرائط
طوف واعتمار وتعليم الاظفار ورمى حمارى كما يفعل
الحجيج بالسعى والدجيج تعليم وشرائط ولوازمى ارشاد
وتفهيم ايلدى اول حضرت دخى برد طاعتى تفويف واول
بيت يكانه يى اشواط هفتكانه ايله تطويف ايدوب
ضراعت وزارى ايله اقامت مناسك حج وسم شكر گذارى الله

انفار
ايله

ایفاء شروط تلبیه وع ایلدی بعده جناب خلت پناه
دل اواه ایله اهنك رجوع وتنقل وشرفات عرفاته تعلی
وتوقل ایدوب اولاراضئ مقدسهٔ شاماته که روی
روزکارده مانند خیلان وشاماتدر اطماح بعده انحاء
ارض بطحایه ایما والماح ایدوب افلاذ اکبادی اولان
اولادینی اول حای خشك وسنکلاخ وارض سباخ ده
راحت ورخاخ فراخدن عارب واول ارض هائجه یه ضرة
لارب اولدوغندن دل راحت کسلی سوهان غم ایله
پرخراش وقط بالندن رقم مسرت تراش اولوب پور
لیبنی که خزانهٔ حضانهٔ رحمتده ربیب ایدی وسائر نسل و
ذریتی اول مفازه وبره یه ده صید تحیر انسیاح وزبرقان
خصب وامان شب تعبده انضیاح امك ایچون دست
دعایی مماس کف الخضیب وزلال نیاز وسوال ایله اول ارض
رهایی که مصداق لا یبقل نباتها ایدی سرسبز وخصیب
ایلدی پای فلك پیماسنی رکابه ایلاج وجانب دارالسلام
شامه قصد تادیب وادلاج ایلدکده شاهباز عرش پرواز
اوج هواء علادن تقضی واقتناص شکار رعبتی وترضی
ایدوب دیدیکه یا ابراهیم فرمان قادر مستعان سمت
نفوذ وجریان بولمشدرکه بوخانهٔ عرش مدارك تطواف
واعتمارنه کوشه نشینان کوحهٔ امکاندن هر شخص
نیکورعوه تی دعوت ایده سن تاکه تطریق فج واذن

فی الناس بالحج سنك وجود بهبود وكه منتسب وقصه
كزار زبان اهل زمان انشاد مداح بی كرانك ایچون
كرسی عاج فام اسنان اوزره منتصب اولدوغی كبی
شرف دعوت انام دخی سنك نامنه منتمی وهر طائف
وزائر جواهر ستایش متطائر وكی معتمی اوله حضرت
ابراهیم بوامر عظیمدن سندس امتثالی تسدی وبنانه
بیانده غرس بانات لبانانه تصدی ایدوب دیدی كه
ای قادر غریب نواز نبم نأمة وآوازمده دكلوجهوره
وامتداد وبازوی اقتدارمده مقدار قوت واستداد
اوله كه واصل چار كوشهٔ صعید وداخل اصمخهٔ قریب
وبعید وشقی وسعید اوله جانب قدیر قیامدن كه
مكوز لیالی وایامدر خطاب مستطاب وارد وبنال
وحی صادر صادر اولدیكه ای خلیل مقتضای امر
جلیل اوزره سن رفع صدا وتصویت وبو سر خفی یی تصویت
ایله كه اصلاب وترائب آبا ومهات ده اولان ذرات
ذوات اسماع وئكن حطیم ورکنه سوق وازماع بكا غیر
عسیر وبنم بطش وقدرتمه نسبت هین ویسیر در حضرت
خلت مكان امتثال فرمان ایتدكده قدم سدره مماستنك
شرف لصوق ومساسی ایله مقام ابرهیم طاغ وعظیم
اولوب مانند جبل زاغ اولدقدنصكره اولا طرف
ایمن یمنه استقبال وقرح واول اخاو وجوهه الاان

ربکم بنی بیتا وامرکم ان تحجوه فجوه نداء فانض الذاسنی
شرح ایدوب بعده مفرق اهل مشرقه اسماع امر اجیبوا داعی الله
ایله ابتجاه وسائر کوشه نشینان اصقاع جهانی مدعاة
محجهٔ حجه هتیت ووعاء دعایی تکبیت ایله اکرام وایجاه
ایلدی قدرت مهیمن عظیم ایله صوت حضرت ابراهیم
چارکوشهٔ ارضین ده بروجهله انتشار وارزها ردعوت
بلدامین جهات ستهٔ زمین ده برر سمله انتشار بولدیکه
سکنهٔ ارض وسمواته مسموع وقطان عبرا موقف ارعا
واصغاده مجموع اولوب دست خوش تقلبات عدم و
ترا اولان سافرهٔ ساهرهٔ برّی اول اوازه لنوازه تصدیق
وباور وعلم لبیکی فضاء الامر الیک ده نصب قهٔ خاور
ایلدیلر حضرت ابن عباسک رضی الله تعالی عنهما مقیاس
درآیتندن اقتباس ومقیاس روایتندن اقتباس اولمشدر که
اصلاب وارحام امات وابونهٔ بنجه احقاب وقرون
نهان ونازل ساباط جهان اولان حلائث وجماعات تدن
هر اهل طاعاتکه دیباچهٔ عمل مبرت انجامدر عنوان
شرف حجة الاسلام ایله مصدر وحجر اسوده استلام
مقضی ومقدر اوله جواب مستجلب الثواب مسارعت
وشتاب ایلدیلر حتی اول جای عظیم النفعه بردفعه
واصل اولان حاج واسل مرة واحدهٔ قندیل جبیهٔ بی
خیبتی اناره وبیت باعث المسره بی ایکی کره معتمر اولان

ناسك مؤتمر مجوبئ موجبة المثوبة بي اعاده واثاره ايدوب
هم جزا وراء مرآت ماجزاده استاذ كاركاه قضا هرنه
تعليم ونه مقدار اقدار قوت نطق وتكليم ايتدى ايسه
طوطئ شيرين مقال لسان حال اول دكلو سخن سرا وشخن
عجمه ولكن لرى قرين انطلاق وانسرا اولدكجه قطب دائرة
خلت خدمت دعوتى اتمام وراغ فراغه نزول والمام دنضكره
نخل بجليلى حضرت اسمعيلى كندو قبلندن اول خطهٔ عظيمة
الخطة ده انابه وتوليه وكتاب وصيتى علوان المحوضهٔ
نصيحت ايله تزيين وتعليه ايتدكدنضكره ديار شامه يه كتاب
عود ورجوعى رجع وعندليب لسانى حديقهٔ وديقهٔ بيانده نظم
اى كعبهٔ مشتاقان درياب كه برنايد مقصود من كمر ارطى بيابانها
نثر نشيدى ايله ترنم وسجع ايلدى بيغاء بغيتى آينه عام
قابله مقابل اولدقده بين الملاح واجابت قراى ام القرى اميدنه
قطع مفاوز وملاح ايچون حضرت اسحق وسارهٔ حسنة
السارة ايله شطر حرم مكرمه توليهٔ وجوه وذهوب واهل
وفاق اولان رفقا ورفاق ايله طى سهوب ولهوب ايلديلر نظم
خليل خدا با همه اهل خويش دران ره شد انداز وفا مهر كيش
ره وجمله كراصل وكر فرع بود سوى وادى غير ذى زرع بود
نثر حضرت ابرهيم حلهٔ حلت ايله تعطف وسارهٔ حوب
سيرة تحنن وتلطف ايليوب ديديكه وقت وان وانا واوان
دركه اسمعيل وهاجر دن استعتاب وصحيفهٔ دله رقم

رضایی استکتاب ایدوب بوشفاعتمی قبول و مابین دن
ازالهٔ اوتارو بتول ایده سن سارهٔ ناهید منظر بو بند
حکمت اثری بی ثانی تقبل و ثانی ایدوب دیدیکه مراعاة
خاطر عاطرك ایچون طیب قرون و ثلوج صدر صفوت فرون ایله
ترضی وهدون و بلدهٔ مراودهٔ مهاوده تواوعدون ایلدم نظم
وقد جمع الله الشتیتین بعدما یظنان کل الظن ان لا تلاقیا
نثر اما بنم غیرت و غیرم اسمعیل وهاجره نافع و مؤدای
عسی ان تکرهوا شیئاً فهو خیر لکم غائلهٔ ندم و تهکمی دافع
ورافع اولدی نظم دل ساره ازهاجر اینکه مهر
زدودند کرد غم وهم زچهر همه کفته ناکفته انکاشتند
همه کرده ناکرده پنداشتند عتاب کهن روی درپرده شد
سرارنیك کریبان براورده شد نثر بعده مناسك حج مبروری
اسباغ وبرحسب فاذکروا اسم الله علیها صوافّ شعائر
هدی وطوافی اکمال و اصباغ ایتدوکد نصکره حضرت
اسمعیل وجود نبیلنی مکمن ضغینهٔ پلیشینه دن ادحاق
ودر نظیم ترحیب و تعظیمی نثار مقدم اسحاق ایدوکدن
حضرت ساره خوش دل و مجاساة ومقاساتی موالاة
ومواساة متبدل اولوب رفقا وصحاب ایله مساقط
رحابه اوب وارض رضاء خدایی جوب ایدیلر اخبار
صحت مدارك ابینا اولان تاریخ انبیانك روایت
صدق ابتناسی اوزره حضرت خلیل بیت عدیم المثالی

اوج سالده اتمام واول محل متضاعف الحسنه ده
يدى سنه مكث وارام دنمكه ابهت واحتشام ايله
اتباع واحشامنه هرصباح واخشام تحديث حديث
عليكم بالشام ايدوب حجاج هدايت رفيق فج عميقدن
جد جديد ايله بيت عتيقه منساق وحضرت اسمعيلك
وجود بى همالى كعبه مثال نوردىده عشاق بلكه بين الآفاق
ع كورن جمالنى مشتاق كورمين مشتاق نثر اولدى ارباب
حنكت واذعانه خبى ونهان اولميه كه حضرت اسمعيل
اسن اولاد خليل اولوب اول مظهر غنيه ومنيتك كنيتى
ابو العرب وبين الورى اعراق الثرى دىمكله ملقب ايدى
مولد با احتشامى كه خطهٔ شامدر ابتدا طلوع اقمار
اعمارنده تقلب ادوار روزكار اول حضرتى مبتلاى
جلا واكتراب ومحتد غربت فراى ام القرى هجرت
واغتراب ايدوب رمى وفروسيت ده ماهر واقتناص
ومصارعتده لدات وعدانه غالب وقاهر ايدى قطعه
شرف تتابع كابرا عن كابر كالرمح انبوبا على انبوب
وتلا النجوم الزهر من اسلافه كالغيث سوء بوبا على سوئوب
نثر قبيلهٔ جرهم كه حضرت اسمعيل لغت عربى اول دفعه
با اربدن تعلم وتفهم اتمش ايدى نصوع روعلرينى
ابدا ويدى كوسفند سفيد اسدا ايتديلر خداى
جزيل الجدا اواغنام ونعاجك نتاجنه بركت ونما اعطا

اتمكله حضرت اسمعيل مالك يسار ورباع وعريض
البطان وطويل الباع اولدى اصح روايات مدت عمر
وحياتندن يوز اوتوز بدى سال تمام وكمال بولدقده
سوزش مقدمات فراق ايله اتباع ورفاقنى ارماض و
ديدهٔ بينا سنى مشاهدهٔ ظواهر اشيادن اغماض ايدوب
حطيم بيت الحرام وعند البعض ميان ركن ومقامده دفن
واحتزان وبوحال فجيعت مآلدن اصحاب نسك وشعائر
اولان اشياع وشعائرى كسب اذوه واحتزان ايلديلر نظم
فسار الى الفردوس يبغى نزوله ٭ بمقعد صدق فى جوار المهيمن
نثر روايت ثعلبىٔ ده حضرت اسمعيل بنى وكان رسولا نبيا
فحواسى اوزره وسالت شرف رسالت ايله منعوت واعراب
غوايت رفيقدن عماليقه مبعوث ومبعوث اولوب
تبليغ امر خدايه ساعى وداعىٔ قريب وشاعى ايدى حمد الله
مستوفى كه صحاح اخبار واسمادى مستخفى درتاريخ
كزيدهٔ ده بسط روايت سديده امتشدركه حضرت اسمعيل
اول قوم پر تضليلى اللى سال على الاتصال دعوت ملت
ابراهيم ومراسم طاعت وعبادتى تفهيم ايدوب اكثر
قبائل بى اقبال سلوك تيه ضلالدن اصرار ومصاديق
اولئك كالانعام بل هم اضل اقلى مدعاى نبوت
بينة النبوتى اقرار ايتديلر لكن كتاب مثير الغرامده
اعلام اولندوغى اوزره حضرت اسمعيل زمان حيات

جناب خلیلده قبیلهٔ جرهمه مرسل وسند صدق رسالتی
مسلسل اولوب کویا اشرار بنی جرهم تحلیل لفظ جرهم ایله
اهل ایمانه جور و تعدیق واقل جرهمیان دمع انابت ایله
معجزهٔ باهرهٔ رسالتنی اقرار و تصدیق ایلدیلر اول
رسول باسناعتك صناعتی بری ورمی سهام و نبال
وکار وکرداری صید غزلان واطیار ایچون سیر لهوب
وجبال ایدی حتی مرآت نقل جلاو صقل اولنمشدر که
بروز فیروزده جناب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم بنی اسلمدن برجوق پرجوده مرور وعبور ایلدیلرکه
اول اقوام باقوام رمی سهامه صرف مهام اتمشلر ایدی
درة التاج رسل وانبیا علیه وعلیهم افضل الصلوات
والتحایا حدیث ارموبنی اسمعیل فان اباکم کان راميا
اول حسنه بارشدی تشریف وجد بامنعت ربنك
صنعتنی ازکان وتعریف بیوردیلر اول حضرتك صدق
رسالته دلیل وبرهان اولان معجزات صحت عنوان
عدد رمال وذرات نمال کبی بی احصا وبسیط برده
مانند عدد ذر ممتنع الاستقصال اولوب جمله دن بری
بو معجزهٔ صحت قرین مرقوم خامهٔ مورخین درکه برکون
صنوف صیوفدن برقاج مهمان کرام بی هنکام تضیف
ورف بیت شریفنده تریف ایدوب طعام ماحضر
مفقود ومرائر امکان تحصیلی دخی معقود اولماغین

زمزم خوشگواری اول میزبان وافو العنایه برظرف
وانایه ملاء وتطفیح وصفحات معجزهٔ موجزه یی تسویه
وتصفیح ایدوب سربارداده وضع غطا ومحاضراضیاف
اشرافه احضار واعطا ایلدکده قدرت مکوره اوقات
وآنا ایله آنافآنا جوف انادن الطعمهٔ متلونه متکونه اولون
نعم غیبیه ایله اَدِبْ وامرضیافته نَدِبْ ایلدی ع
امثال این زقدرت یزدان بعید نیست نثر خاتمه الحفاظ والمحد
ثین بالاحاطة الواسعه مجدّد امرالدین فی المایة التاسعه
تاروپود علومك ناسج الحیوطی عبدالرحمن سیوطی
کتاب الوسائل الی معرفة الاوائل ده دائرهٔ بیانی توسیع
وخلعت روایتی توشیع ایدوب دیمشکه ابتدا خیول
بادپایی حضرت اسمعیل تسخیر وتذلیل ایدوب اول رسول
موفقدن اسبق ساکن خراب ابادخوش اولان سائر
وحوش پرشغب وجوش کبی نفورورمیده ومربط انقیاد
پابند وقیاد ایله ناآرمیده ایدی حضرت اسمعیل فرمان
قادرجلیل ایله هضاب واحیادن کوه اجیاده توقل
وتوقن وامرقضاء سریع المضایی تلقی وتلقن ایدوب
لسان معجز بیانته بردعاء اجابت انجام ایجاد والهام
اولندیکه سرعت ثانیز زودکیری ایله وهاد ولصاب ده
اولان افراس جیاد وعراب تکتب وتربب وهربری

م

ثین

ده

شرف مركوبيت ابنيا واصفيا ايله تيمج وتأبيد ايلدى
حضرت اسمعيل انارى جلال مسح وتجيل ايله تجليل ولجام
مراعاة ايله تلجيم وتذليل ايتمكله اول حين نزهت آيين دن
بر وافراس سبك سير مظاهر الخيل معقود بنواصيها
الخير اولوب ابناء آدمه مطواع ومنقاد وشجرهٔ ملتفهٔ
تسخير قرين ايراق وانقاد اولدى واقفان مقاصد علم
عقائد بينده مجمع عليه واصول مسائل كلاميه ده
بوتحقيق انيق مرجوع اليه دركه مسببات بادية ده
اسباب عاديه نك نفوذ وتأثيرى موقوف مشيت
تقديردر مثلا تيغ ايله اثر وخنجر ماريكرك نهاد وطبيعتنده
قدرت قطع وحدت معدوم ومفقود ومطاعم هنيئه
ايله مشارب مريئه مريه ده نابود عطاش وجياعى
اروا واشبار بالكليه نابود اولوب هر مضروب مكروبه
اصابت ايدن زخم وزحمت نه ضاربك زور بازوى
عدوكيرندن ونه سيف قاضبك شدت شحذ وتأثيرندن
كذالك هر شخص بى تاب وتوانك عارض ونمايان اولان
سبع وترى وتخمه ونقوى دخى نه خاصيت كثرت اكل
وطعام ونه وفرت شرب واتخام بطنت انجاميدندن
بلكه سنت بهيئهٔ الهيه بومجرى اوزره جريان وهركاه
عادة الله بومسرى اوزره سريان ايلمشدركه حاكم فرمان

دواء قضا عقب ضربه ابداع جرح واتوا وبعيد اكل و
شربه خلق شبع وارووا ايليه كوياكه پيشكاه قديمدن
حضرت ابرهيمك سامعهٔ سرحقائق مأثرنه بومعنى نفث
وايحا ونفخ والقا اولنوركه بنم صفت خالقيتم دائمادركار
وبى جدول وپركار مدير ومدبر دائر روزكار اولدقده
آتش علوى نهادى خلق وايجاد ايلدم مزاج آتشين بالا نشينى
نحن جعلناها تذكرة ومتاعا للمقوين نظم مبينى اوزره مذكر
نار جحيم وهيب لهيب مهيبى مادهٔ حادهٔ عذاب اليم اولمغله
آتشدان دهرى امانده نهايت بطر واهتزاز وكمال اغترار
واعتزاز ايله كردن فراز وجبال فساد وخبالى دراز اولوب
ديديكه بنم كبى بركرازنده ومبان اهل كبروتيه بكا شبيه
برسوزنده سازنده يوقدر اول نار سوزانى كه نكبات غرور
وشرور ايله فروزان ايدى خليلك وجود ياقوت عديلى
ايله تأديب واخمام وعجز وتقصيرينى ادراك وافهام ايلدم
يعنى اى آتش كردنكش چونكه لاف قدرت حرق وافنا وحرقت
حرقت ايله كندو وجودك شرر الودوكى مدح واثنا ايلدوك
ينجون ابراهيمك جسم نازك وسليمنى اهلاك وحرق وغلالهٔ
بدن پاكنى چاك وخرق ايده مدوك تيغ تيغ كون مهر
التماعى خلق وابداع ايلدم طبع سديدك اقتضاء انزلنا
الحديد فيه بأس شديد ايله اظهار شدت واحتداد
وفرط اشتداد ايله ترك استداد ايدوب ديديكه

معدن عدم وموطن قدمدن بنم کبی بربرندهٔ قاهر ظاهر
اولمامشدر اول آهن جلاد فعل جلاداده یی که حدتی
حددن زیاده ایدی ذبح صبیحك کردن مهر لمعانی ایله
آزمایش وامتحان ایلدم یعنی ای تیغ شررفشان اکرسنك
پیکر رخشانك بالطبع بران ایسه پنجون ذبیحك کردن ترنجی
قطع وخرم امتدك بحر محیط تلاطم قوایی فطر وابداومنبع
عدمدن مجرای وجوده اجرا ایلدم صرصر اضرار ایله مائج
ونکبای استکبار ایله هائج اولوب دیدیکه بکا مانند برتوانا
زورمند یوقدر اول دریای خود فروشه که عواصف
لاف وکزاف ایله پرخروش ایدی طوفان قدرتمی اجرا
وانجاء کلیم ایله مراسم عجزو بیمنی ادرا ایلدم یعنی ای
بحر تیار وساکن سیار اکر اغراق واماته ابدان سنك
مقتضای شانك ایسه پنجون کلیم ایله طائفه اسباطی
تفریق وماینن فئتینی تیغ زهراب دادهٔ مرك وحین ایله
تفریق امتدك معدهٔ یی مشیمهٔ نیستی دن ابراز واجواف
حیوانات تقبیه واحراز ایلدم اخلاط ومرهٔ غره ایله پر
ومظهر بطر وتکبر اولوب دیدیکه بکا نظیر وهمتا برعاضم
اشیا یوقدر معدهٔ معدای یی که مطبخ ابدان وانعام وآتشدان
خانهٔ اجساد واجسامدر یونسه مقرّوجا واول تنکنای
ظلمت قرینده که اضیق من التسعین در اصابت مضرتدن
صون وانجا ایلدم یعنی ای حوصلهٔ نون سرنکون اکر

سن هاضم قوی کذار وکانون حرص وآز ایسك ینچون
ذوالنونه خنجر سرتیز منوتی تخدید واضلاع واشلاو
اوصال واعضا سنی تشتیت وتبدید ایمدوك مرك
وفوتی برحسب وخلق الموت مأمور امرکن وادخال
حیطهٔ تکون ایلدم هادم وهادم لذات وشریك
اغلب حیات اولمایغین قطع مرائر اعمار ایله اعجاب
واغترار ایدوب دیدیکه بنم کبی پرعمیت مبید ومهلك
احرار وعبید یوقدر مرك ناکهان کیرزون کش ولکین
سازتشتت وتهوشی عزیزه کماشته ورایت عجزوقصورینی
فضاء ظهوردهٔ افراشته ایلدم یعنی ای مرك مردافکن
اکرسن کاسرکوس رؤوس وماحیء نقوس نفوس
ایسالك ینچون عزیزك وجود عزینی ابقاوعزفتورو کی ابدا
ایلدوك ابلیس پرتلوینی خلق وتکوین ایلدم هاویهٔ هوا
وخسارده نکونسار ومیدان خذلاندیکه سوار اولون
دیدیکه بنم کبی برمضل محیل مستحیل وتیه غوائله داخل
اولان غرساده دلهٔ مسلك خلاص وسداد مسدو
دالسبیلدر اول مسلك غرور پرشرور وشورك که دعوای
فبعزتك لاغوینهم اجمعین ایله طرید ولعین درسطوع
برهان ان عبادی لیس لك علیهم سلطان ایله جدینی
هزل وعصمت انبیا وحفظ اولیا ایله منصب تصرفدن
عزل ایلدم تاکه وجه حقیقتدن رفع شك وشواهد یقینیه

ایله مدرك اولهکه والله خلقکم وما تعملون مضمونی
اوزره مجموع افعال واعمال دائرهٔ موسعهٔ مشیت وارادتده
مضبوط وهواجس ونیات دخی هیاکل وماهیات کبی
جعل جاعل وفعل فاعله وابسته ومنوط در اصحاب اشارت
سفینهٔ عبارتی عدان حسن بیانه ارشاد وسبوء صدق
تحقیق ده اصباح وامسا ایمشلر درکه بیت الحرام منتسب
ایزد علام ایکن اول اشرف ابابیت لألی ویواقیت ایله
مفضض ومرصع ولبنهٔ سیم خام وخشت زر ساووسام
محوط ومصرع اولیوب سائر بیوتات کبی احجار واوحال
بی ثبات ایله آباد ومحط اوقار جرائم واوزار اولمغله
عنوان صحائف حقب وآباد اولدی تاکه رکاز فهم
اهل راز طلسم ایقان ایله مملوء وانای اذعان ارباب
عرفان زلال اتقان ایله لب ریز ومملوء اولهکه مقبول
وعزیز اول چیز وچیزدرکه دست قبول کردکار ایله طاق
پیشکاه اعتباره نهاده ونشانهٔ اعزاز حکیم کارساز ایله
مرغوب فیه اهالیٔ عیب وشهاده اوله والا معتبر وهبود
اول شیٔ قلیل الوجود دکلدرکه مبصران قیم جواهر و
مقصران ادراك مواطن بواطن میانندهٔ بجیل وکرامی
وهدف احماد وامتساکنه تیر انداز عقلدر ایکی رامی اوله
حضرت ادم صفی که مهمان سرای روی بری وثراده قفی وعلم
اسمایی حفی اولدوغی غیر خفی در لقد خلقنا الانسان من سلالة

من

من طين نظم مبينى اوزره وجود پاكى خاكك تيره ناكدن
خلق وابدا واول كنج مكنوز وكنز مكنونى ميان طين لازب
وحماء مسنوندن ابداع وابدا امتش ايكن چار پالش ولقد
كرمنا بنى آدم ده بر وجهله مربع نشين ومكرم اولديكه ملائكه
نورانى نهاد پاكيزه نژاده امر سجده واول خاك نشين قابليت
وتمكينى تفقه علوم اولين واخرينده ابن بجدة ايلدى تاكه
قسطاس اختبار واعتباردة هر شخص جسيم وصورتك
كميت پيكر وصورتى سنجيده ومهانت انشاج امشاج ايله
محقر ورنجيده اوليوب بلكه سرير سرارت حسن سيرت
وسراوت نقاء سريرة توسيد وار كاخ وفضول كلام
ظاهر الملامدن اعراض وايكاخ اتمكله ترجيح وتفضيل
واستزادة فضل واستفادة ده عدم تعضيل اولندوغى
ارباب خردخرده بينه ظاهر ومستبين اوله كلزار اخبارين
خوشه چين و ممتثل فرمان تعلموا العلم ولوبالصين اولان
اهل حنكت وخرد واصحاب قبول ورد قرحة فرحت فزاى
نكتة اخريدن بو وجهله اجتناء فواكه حلو وحامض
واعتناء تميز واضح وغامض ايلمشلردركه حرم حرمت
عنوانكه مردمك عيون ابنيه جهاندر برجاى پرتاب
وتف ومنبت شجر ملتف ده تاصيص وتاسيس وكوهر
كران بهاء ولنوليتك قبلة ترضاها سناء سنابل و
عناء عنادل وبلابل ايله زينت پذير اولان سائر

سائرًا ماکن بی نظیر ده تدسیه و تدسیس اولنیوب
برسهب کثیر النهبده طرح بناء و اقطار اربعهٔ ربع
مسکونده رکون ایدن سالکان فلات ضلالتہ وجهه و
رنا قیلندی تاکه قاطع براح ولماعهٔ اولان جماعت
ژولیده موی و لبیک کوی منزل سهلده ترک عیال و اهله
جرون و سمند مروخ روحلری میطان اتباع و اشیا علی
حرون ایدوب برحسب مقال دع نفسک و تعال تودیع
مسقط رأسه مرون و تمامت خلائق دن قطع علائق
ایله بیابان حیرت قزونه مزون ایده لر و باغیء تحمل لری
غلاب سلطان تحمل ایله مقسور و توجه کامن و بادی
لری مرضاة رب باری یه مقصور اولوب اول صرناء
کرماده هر حصا و حصبا نظر کیمیا اثر لرنده مانند لعل
بدخشان رخشان و درخشان و ثمایر تاب مهر جهانتاب
ایله حرم محی ده محی اولان احجار عین اعتبار لرنده عقیق
یمن و کوهر غالی ثمن کبی درفشان و درفشان اولمغله
مضیق تکلانده دل و جانی فدا و نقد ینهٔ روانی نثار
راه خدا ایدن اصحاب تفویض و تسلیم و مقتحمان
تنکنای خطر عظیم ممیز و مفروق و شب طلب ده بی مشعله
وضیا اولان اهل ربانک ثیاب کمان و ارتیاب لری مخروق اوله

قطعه

بپا و بنگر اگر چشم خرده بین داری که سنگ ریزهٔ بطحا عقیق و مرجانست
زبوستان حرم کل کسی تواند چید که خار بادیه اش در نظر چو ریحانست

و مقدار

برمقدار اجاز مرصوفه که مالك یوم دین وجزایه
انتساب واعتزا ایله موصوفه در برطوفدن برپرحرو
شفیر آخردن بحر مشحون البحر محیط واول بریهٔ بی آب
وپرتابهٔ ذهاب باعث بخیط وضرب خیط ایکن راه
شوق وکذارده عشق باز وقفل سلوك غفل ایله درجهٔ
عقلی باز اولان واجدان عقیان وجد وهائمان مفازهٔ
هیام ونجد سرمایهٔ عمرکران وایه ایله اشترا ودامان
امان لرینه خاربریهٔ خونخواردن وفور اضرار وآزار
اعترا ایدوب شش جهتدن عربان بی شفقته مروز
واضاعهٔ رأس المال راحت وسرور امتثال ایکن عجب
حکمت وغریب مالتدرکه ضرام شوق وغرام لری هرروز
زیاده وعالم فروز وکیجینهٔ سعی بی قصور لری تعرض
دردان محی وفتوردن محروس ومحزور اولور نظم
بکوش وروی مکردان زجور روبار کشی مکرمراد دل خویش درکنار کشی
اکرباخر عمراین مراد خواهی یافت روا بوده که همه عمر انتظار کشی
الایة السابعة والعشرون هرکه انجاز وعدی عادت ایدر
رش نور ایدر کوکب سعدی دیدی نور خلیل ایچون یزدان
انه کان صادق الوعد اکرچه اول رسول کزینك
خصائص ذات ستوده آیینی تعداد وحسبان دین
کلك بریده زبان قاصر وجلائل فضائلنی احصا واستقصادن
لغاء بلغا غیر حاضر درلکن بوذاب جمیلی تنزیل رب جلیلده

منصوص وایفاء عهود وذمه صرف مساعی وهمم
ذات معالی صفاتنه بروجهله مخصوص درکه بردوز
باهر السعده اول مظهر واذکر فی الکتاب اسمعیل انه
کان صادق الوعد احما واحمادن برصدیق بی ریا ایله
قرعهٔ عهد وپیمانی مقارعه وسربه دربت وعده مسارعه
ایلدیلرکه برجای معین ده اجتماع والتقا وسرائط
ایفایی انقیاد وانقیا ایده لر اتفاقا اول شخص غافل
وغرّ ساده دل پیمان سالف البیانی نسیان وسلاف
غفلت وخلاف ایله طاق نسیان اولوب موعد
مسفوره حضوردن تخلف وثلم بنیان تعهد وتلف
ایلدی حضرت اسمعیل مقتضای خلق جمیل اوزره
اوج کون لیلا ونهارا اول محلده واقف وعائج
وعند البعض برسال علی الاتصال سوق سوق
انتظار وتوقفی نافق ورائج اولوب شخص موعود
مقام معهوده اقدام واقدا وتکاور عزیمت و
صرمتی اول طرفه انهاض واعداء ایلدکده اول رسول
جمیل العقبه مدی الحقبه ساکن مقام ترصد ورقبه
اولدوغنه اطلاع وعثور وتذکر غلبهٔ نسیان و
دثور ایدوب وفور خجلت وخفورندن بسط بساط
اعتذار وازار شرم بی شمار ایله اثنرا ایلدی عهد و پیمان
جوانمردان بلسعادتلک کاری وخلافی ایله اتصاف

نقض الايمان من نقص الايمان مقتضاسى اوزره هرب
حميتك كرارى اولوب ايفاء عهدة جهد ايلمك شيران
بيشهٔ صداقتك عادتى اولماغله هربداندسيك جنبش
وپيشه سى وهربدكيش اولان كشى نك صنعت واندسيشه سى
دكلدر نظم كفتم آيين وفا ومهردر عالم كمست
بازميكويم كه شايد بوده باشد عالمست نثر بركيميادركه خالك
تيره ناكى خالص دز وبر توتيادركه ديدهٔ خفاش بصرانى
صاحب نظر ايدر هرميشومنك كه مشام وخيشومى
اشتمام بوى وفادن هرصباح واخشام اخشم درروائح
ذكيهٔ اخلاق زكيه يى مانع انتشاق وشم در وهردونكه عهدهٔ عهدين
بيرون اولماز اسباب مقاصد واماله ملابس ومقرون اولماز نظم
نيست برمردم صاحب نظر حضلتى ار عهد بسند يده تر
نثر هركسك كه صندوق دل صدوقى مهر مهر وسر مكتوم
اليه مختوم در كنجينهٔ فيوض ديرينه يه كنجور اولدى وهر
بوالهوسك كه سبيكهٔ طاعت ونسيكه سى سكهٔ حسن
سلوك اليه مسكوك دكلدر مرض حرص وحرض اليه
عليل ورنجور اولدى قطعه مردراهرچه بكذرد بزبان
عيب باشد وراء آن كردن وعده در ذمت كرم فرضست
فرض باشد ادای آن كردن نثر شمايخ فن تاريخه ارتقا
وجواهر غاليهٔ اسانيد عاليه يى انتقا ايدن ناقلان
اخبار روايت نوابت وسائران اخبا وبحوانب جوائب

رکی طبع ذکی لرندن ماء قریح نقل صریحی متح وترعهٔ اسمار
صحاحی قناحهٔ کلمات فصاح ایله فتح ایلمشلر درکه قادر
رحیم حضرت ابراهیمی ندأة حشم وحواشی وندهة
نسب ومواشی ورحابت رباع ورباع وغرارت ربع
ضیاع ایله تعزیز وقرطاس نیاط محمود العواقبنی مهرهٔ
رأی ثاقب ایله تجلیه وترزیز ایتدکده اول ذات ماتحهٔ
ساخ اولدیکه زیور فزای قرون وقرومه اولان ضناضنی
وارومه خیر الخلف ومذکر مآثر سلف اولماق ایچون
رهنمای توفیق خدا ریع فصل ذریعه هادی ومدلول مصرع
واجعلنی بحابة الاولاد نثر سارب وبادی اولسه بقاء ذکر جمیله
قرین وباعث احدوثهٔ وترکنا علیه فی الآخرین اولوردی نظم

شی کزدیده خورشیدش رود دور بود بدری که کیتی رادهد نور
نماند در کلش کاهی که آبی بماند بهر بوی خوش کلابی

نثر بو فکر اصابت ظهور لك بخم خطوری دروؤ وزهور
ایتدوکی هنکام غم کسل ده سارهٔ ساده دلك زند
شحاح ازکات واجحاحی قداحهٔ حصول ونجاح ایله غیر
واری ومشیت مسبب مشتت الامال ایله دوحه وجود
بی همالی بروز صنوصنودن عاطل وعاری ایدی حضرت
خلیلك طلب ضنن جلیل ده عنان نماسکی دست تمالکدن
بیرون اولدوغی منتقش فص درون اولماغین باعث
نشاءِ نشا وسلطان نفاذ فرمان یقلبها کیف یشأ خاطر

سارهٔ

سارهٔ نجسته لقایه القا ایلدیکه کنجینهٔ سینه سنده
تومنهٔ مکتومنهٔ لطف کثیر کنیز اولان پرستار و کنیز نکه
قسام انضباء حسن و قسام نامنی هاجر ع والحسن ما شهدت به الضرائر
نثر فحوای اظهرنه مظهر اولان جمال باکمالندن ماه
وبهاآن وبهاجرّ اتمش ایدی نظم دلفروزی چو ایام جوانی
روان بخشی چو آب زندگانی زبسته قندرا در تنگ کرده
ترنج از زیر سیب آونگ کرده نثر بعل وخلیلی خلیل جلیله هبه
ومابین دن رفع حجاب غیرت وابه ایلیه اول برکنیزك
نازك جثمان ایدی که حضرت خلیل الرحمان هنگام
دخول مصرده حاکم کثیر الاصر بعد ترك الجساره و درك
الخساره سارهٔ یه اعطا وسکرانهٔ عودت صحت ایچون
اجزال وانطا اتمش ایدی سارهٔ نیك سیرت نفسنی
مضرت ضره یه ارضا وبو غریمت عظیمه یی انفاذ وامضا
ایدوب هاجر بی همال خرد سال ایکن مقارنت ومقاربت
حضرت خلیل ایله کسب سنا وجد وملامسه ومناسنهٔ
نبی جلیل ایله ادراع کساء بی حد ایلدی تقدیر خدای
اکبر ایله صدف مستیمهٔ هاجر درج در وجود اسمعیل
وصلب حضرت ابراهیمدن انتقال نور کریم ایله روی
منور مادر صبیح وجمیل اولوب فاروره اصلابدن
اندفاق وانصباب بولان قطرات ارادهٔ مبدع
کائنات ایله مقعر رحم مطهرده قرور وتبقیه بنی نوع

انسان ایچون زمین زهدانده بنت وجود آخر طرود
وطرور ایلدی سلطان نافذ فرمان فخلقنا العلقة
مضغة اول قطرهٔ پاکیزه فطرتی تربیه وقادر مطلق
الاوامر فکسونا العظام لحما اول مخلوق سنی وسنیع ده
بدائع صنع وصنیع تقبیه ایدوب اسباب مدت حمل
جمع وشمل اولدوقده نصکره مطلع ولادتدن برسپهر روز
پیکر طلوع ومشرق سیادتدن برصبح صباحت شروق
وتلوع ایلدیکده دیدهٔ دوربین مهر رخشان الی الآن
مهد تربا بلکه کهوارهٔ جربازده اول فرزند دلپذیرك
همتا ونظیرینه رشق شعاع نظر وقابلهٔ زمان ارجوحهٔ
دوراندهٔ اول کودك ایلك مینکنه نفخ نبال بصر
ایتیوب بعید وقریب فواق حسن دلفریبینه تحصیل یقین
وتذکار آیت کریمهٔ فتبارك الله احسن الخالقین ایتمش ایدی قطعه

ومبرء من کل غبر حیضة ... وفساد مرضعة وداء مغیل
واذا نظرت الی اسرة وجهه ... برقت کبرق العارض المتهلل

نثر لسان عبری ده نام جمیلی اشمویل اولوب بعده
کثرت استعمال وکذران ماه وسال ایله اسم اسمعیل
اولدی ذات نبیله علم خاص وزبان زمان نثارت
رحاف سرارتنی مذکر وقاص اولدی زمان ولادت
اسمعیل ده عمر حضرت خلیل دن بالتمام والکمال
طقسان طقوز سال انفصام وانفصال بولدوغی

كتاب مثير الغرام ده اعلام اولنمشدر عرائس ثعلبى ده
اخبار وسدى وابن بشار وسائر رواة واخبار دن
نقل صحت بار اولنمشدركه هاجرك سحاب ملك وطرى
ملح وحضرت اسمعيلك وجود جليلنه حامل ومج اولدقده
حضرت ساره دخى بشارت ساره ايله مبشر وحضرت
اسحاقه حمل مبشر اولوب ساره وهاجر معا حمل حملى
وضع واولايكى قرطهٔ آذان نبوت ورسالت مادر
قرطلعت لرندن معيت ايله املاج ورضع ايلديلر
سبيبة صبا وشبيبة لرنده انار نجابت وفخار بديد
واشكار اولماغله هربرى متانق ومتطرس ومتفرس
رشد ونباهتده متثبت ومتفرس اولوب بركون ايكى
برادرينك خصال مرماى نضالنده ذئاب اطفال خرد
سال اوزره ترامى وتناضل وبحث مسئالهٔ تمايز و
تفاضل ايدرلرايكن حضرت ابراهيم مقتضاى حب
قديم اوزره هربرينى نسابق وتساوقه حث وراحلهٔ
تشويق وترغيبى قث ايدردى بو اثناده حضرت
اسمعيل تائيد استعداد خداداد ايله سبق وبرادر
پاكيزه فطرتنى مضيق تشوير ومجلتنه ايقاع وربق ايلدوكده
حضرت خليل جناب اسمعيله كه مستودع نور مبين
حضرت خاتم المرسلين در كندو مجرنده اسكان واهلاس
وحضرت اسحاقى جنب مراعاة واشفاقده اقعاد واجلاس

ایلدی سارهٔ حورا همال بو حالدن رشک ر و اینهٔ سینه سی
الودهٔ کرد کدر اولوب ابن امه یی همسال ولمه سندن
ترجیح وکند و فلکهٔ کبد و مسرت بخش دل کمدی اولان
اصل زادهٔ عدم تبجح ایتد وکندن خبطهٔ غبطتی نشخ ولخد
انتقام وکوش ماله طمی کشیخ ایلدی حضرت خلیلك ولاء
اسمعیل ده حب نابغ و ودّ شائع وسابغی نظم
داء قدیم فی بنی آدم صبوة انسان بانسان نثر
فحواسی اوزره برمرتبه یه بالغ ونارامرد الغ بر وجهله زالغ
اولدیکه همواره بردوش وکنار واغوشنده عنوده ودهان
مژده دهاشندن که مظهر فکان وردهٔ کالدهان ایدنی
کلام تربیت انجام شنوده اولوب حامل نور ختمیت ظهور
اولمغین وضائت طلعت رخشانه نکران اولانلرك تنور
دل پرنورلری سکن صبابت وکلف ایله کرم وحدید
قلب شدیدلری تأثیر آتش شعف ایله نرم اولوردی نظم
انکس که مرا ملامت عشق تو کرد چون روی ترا بدید معذور دارمش
نثر اکرچه فرط شرط صیابت صبابت ایله نظم
اکر بنطق درآیم توی همه سخنم ولرخموش شوم جز تو نیست یادرم
نثر نظم دلکشا سنك قمهٔ فحواسنه تسنم وعندلیب لسانی
اول ودد خندانك قسمهٔ مهر لمعانی محاداتنده نظم
دیدار ترا چشم همی دارد چشمم کفتار ترا کوش همی دارد کوشم
نثر نشیدی ایله تغنی وترنم ایدردی اما بو اثناده حقد

وصفینه

وضغینه وحسد وکینه که مصداق یوغر القلوب وهدم
العلو بدر وجود ساره یه نبتیز تیز کبی ثابت وسخیمه وخیمه
تنکنای خلاف وتعسیر ده تعثیر ایدوب نور پرجور ذات
باهر الملاحه بسدن الاحه امحو کندن بنیان یمین و
یسری بوطریق ایله نیاد ونام بادی النسم وذاری القسمه
قسم یاد ایلدیکه اعضاء هاجر نقیة السرب دن اوچ
عضو وارینی جذ وقصب ورایت حقد بی غایتی میدان
عدم جزاینده رفع ونصب ایدوب هصر شجر مشاجره ایله
تغییر هاجره وشک وایغال وکف سماحت اثر ینی دم هاجر
ایله مالامال ایدن هاجر پرحذر خوف نبتیز تبتیز دن
تستر واستخفا وپایان کارنا هنجار تده تعمق واستحفا
ایدوب کرفواری حاصرهٔ جانه بسته وشیشهٔ
اندیشهٔ صبر وشکیبی شکسته ایلدی اسوهٔ طوائف
نسوه دن ابتدا تنطق منطقه کمر ایدن هاجر نا صخر اوبوب
ممر ومفری محروز ومحروس وپی پای بادیه پیمای نامعلوم
ومدروس اولماق ایچون عقبهٔ تستر وتدثره لحب و
دامن پاکنی روی خاکه جرو سحب ایلدی سارهٔ نیک
سیرت غشیت غیرت جاهلیه دن مستفیق ورهنمای
انصاف وترک اعتساف ایله رفیق اولدقده قدت
حدثدن عود ومامن عفو وصفحهٔ هود ایدوب
یمین غموش دن پشیمان واول امر عموسندن پریشان

اولما غله حضرت خلیل مضمار شفاعت سلیلنده بارهٔ
منت ساره یه سوار وزلال استیفاء حق استعفا
ایله مسکن اوام واوار اولوب همسن همسرنه بو وجله
فرمان وتنویر غسم عهدهٔ قسمه بور سمله درمان
ایلدیکه سترهٔ سیرت حسنه یه وقب وشحمهٔ اذنان
هاجری خرم وثقب ایدوب عضو مستورندن برمقدارینی
قطع بعده منظرهٔ عفو ومغفرته هطع ایلیه لتبری
الیته بالتحله ویبلغ الالت محله ساره خوب سیر
بو قول قاطع الغیر ایله کار اتمکه ابتکار وبو درت
وسنه یی اول قسیمهٔ السنه میان زنانلنا یادکار
ایدوب لکن هنوز خاطر ساره اندوه کین وپریاره
اولمه دن خلو ولهث ولهبدن تشفی وسلو بولمادی
بو اثناده اول ایکی شفیق غیر شقیق لباس شقاق پر
شقوتی امتخار وکندو ذاتلرنه حقیق اولان حقائق
فضائل حقوقدن اخراج جواهر افتخار ایدوب
سبق اشتیاق استباقی کمال اشتیاق ایله تدارس
وترامیٔ سهام تنازع وتشادرس ایلدیلر حضرت ساره
کندو پسرازاده سی ایله پرستار زاده مقاومت ومقاواة
ودعوای مساواة ده مناواة ایتدوکلرندن محروسه
دلنه باغی غیرت وغل متفکب وصبر وشکیبی متحول ومتقلب اولوب
عهد ویمینی تجدید وسیوف مذربهٔ قسمی تحدید ایلدیکه من بعد هاجر ایله

برشمرده مکود وبر محل ومحله ده رکون ورکود امتیه نظم
دل سادهٔ ساره کرد بریاز بفرزند جوئی نمودی نیاز
فزود ارزومندیت ازدیدنش چو کردون نمید از خرامیدنش
نثر لکن کتاب منیر الغرائك نقل صحت انتظامی اوزره
حضرت اسمعیل جناب اسحاقدن اون درت سال استن
وروی دلجوئی لمعان مهرد رخشاندن اجمل واحسن
اولوب کلا التقدیرین اول ایکی قرة العین آیت
معجز مساق الحمد لله الذی وهب لی علی الکبر اسمعیل
واسحاق مصداقی اوزره ع زینت افزای دود مان خلیل
ودر روحهٔ رسالتده ایکی شاخ برومند اثیل اولدی
ساره نك سوابق خدمتی جهتی ایله حضرت خلیل لباس
مداراة واینا شی ایله تزینی واستماله واستلانهٔ خاطرنه
تبینی ایدوب بو اثناده فرمان روای وانزلنا الملائکة
اولی اجنحة مثنی الهام وایحا وقلب اکاه خلت پناهی
القاء روح وحی ایله احیانا ایلدیکه یا ابراهیم مراعاة
خاطر ساره ی تقدیم واناء الحاحنی فدام اسعاف
وانجاح ایله تقدیم ایله که نظم درین قهر لطفست پنهان زتو
کنون گفتن ازما وفرمان زتو همان کونه کوکفت فرمان ماست
که این کار زاسرار پنهان ماست نثر حضرت خلیل الرحمن فرمان
حکیم مستعانی کشف وابانه واستنطاق مرام ولبانه
ایتدکده ساره علی وجه المساره میدان بسیط الارجاء

رجاده بوامر شافی تسلیف وبو خطب مالایطاق
تکلیف ایلدیکه پسر و مادری آب وادانی وترد قاصی
ودانی دن هزار مرحله دور بر بر بی بر و بر عدیم الدوزده
ترک وبلا ابلاد والباد اول وحشت ابادده امرایاب
واعتنای جید وجود مجید مجیدنده ارك ایلیه نظم
جزاین نیست بر ریش من مرهمی که اورا زمن دور سازی همی
چهل روزه راه از منش دور ساز زخویشش بیکباره مهجور ساز
نثر بو اثناده حضرت جبریل امین تشریف خطهٔ زمین
ایدوب فضاء جنانده جناب خلیل الرحمانه براق برّاق
تنزیل ایلدیکه وصف اشهب شهاب عدیلده عرصهٔ
اختراع معانی نك مستقلی اولان ابن حمدیس صقلی نك نظم
ویکاد یخرج سرعة من ظله لوکان یرغب فی فراق رفیق
نثر مضمون بدائع نمونی بالغ ذروهٔ اغراق ایکن اول
تکاور مهر اشراقك ادنی نعوت بیکرانندن عدو حسبانه
استحیا وزناد فضل فضلی وری اولان حکیم انوری نك نظم
بشکل اب رود چون فروزد بنشیب بسیر باد بود چون در آید ز بالا
زمان یوزدکه امروز سر ابر انگیزی بعالمی بردت کاندر و بود فردا
نثر ابیات جزالت اثباتی بالغا مابلغ صنعت مبالغه ده
ابلغ ایکن اول سمند روان سمند نشانك رستهٔ صفات ب
تعدادنده انشادن خمهٔ عجز استحیا اولنور ایدی نظم
تکاوری که بیك حمله زیر پای آرد اگر دراز امید باشدش میدان

زمین نورد چو شوق و فراخ رو چو هوس سبک کذر چو جوانی و قیمتی چو روان

نثر اول حنک حنک رو سبک رفتار ده سوار اولدقده قناع اضطرابی روی عالمتابه اغداف واسمعیل و هاجری براخر رکوب شهاب شتابه ارکاب وعند بعض الرواة اول براق برق حرکاته ارداف ایدوب دلالت جبریل امین ایله حرم حرمت قرینه تسمت وقصد وظهور عجائب قضا وقدره ترقب ورصد ایلدیلر رکبوا متن وادو وقعوا فی عصواد اول براق صحرا نور عالم کرد طی مسافه ارض ولی سبوب طول وعرض ایدوب لف طوما زمسالک وطرق ونشر اسفار اغوار وخرق دنصکره بی زاد وکفیه تضرعا وخفیه جناب وهابه واسل وخطه حرمده منبع زمزمه واصل اولدقده روح القدس اول رسول فهم وندسه اضباب وبارکی کلای مضمار اعلامده اشباب ایدوب دیدیکه یا ابراهیم زمان قادر حکیم بو وجهله عز صدور وشرف بدور بولمشدرکه مادر و فرزندی بو مهمه پر کرندده تطویح ورأس المال نتیجه عمر زود زوالی بو مفازه بی سرو بن ده دست تغابن ایله تدویح ایده سن واول هنکامده حریم حرم بیت الحرام محل دهشت والم و منبت عضاه وسلم اولوب بر ربوه حمرا ایدیکه لیله قمراده هر حجر ومدری زبانه آتش زبانی وشن کبی مشهود دیده

اولوا الالباب و برخارستان هول قرا ایدگ که عین
زاهد و عرالفواد و سینهٔ عاشق کثیر الجواد کبی بی آب
و پرتاب ایدی نظم نشیبهاش چو چنگال شیر شرزه درشت
فرازهاش چو پشت پلنگ ناهموار نثر حرارت هوا و یبوست
زمین صوا سی کرهٔ اثیر دوزخ اثر و معدن کبریت
احمر دن حاکی و عرصهٔ هلاکت بی باکی اولان تابش
ریگ آتش رنگندن کریان و باکی اولوردی نظم
کردون چو خاک و خاک چو کردون همی نمود از پستی و بلندی آن خاک و کوسار
صحرای او فراخ تر از عرصهٔ امید و سنگ او دراز تر از روز انتظار
نثر احضان و اجزای ثواء سافره و اوزاعدن خالی و خاوی
و اول تیه و مائدهٔ جنس ثقلین و بریاب غیر ثاوی اولوب نظم
و بلدة لیس بها انیس الا الیعافیر و الا العیس
نثر معناسی سارب و تشنه لبان بیابان آب ناب یرنه
شورابهٔ حرمان و اضطرابی شارب ایدگ و زمان حضرت
ابو البشر ده بالای فلک احضردن واسطهٔ جبریل ایله
اهباط و تنزیل اولنان بیت مفترض الطوفان هنگام
طوفانده طارمهٔ چارمه رفع و اعلا و اول برای تنفس
درازیدن اخوا و اخلا اولنوب رقب ضیقنده اولان
رمل و صیق سینهٔ محرور نفسان و بد نفسان کبی تنفسلر
وکویا هر سنگ خارا سی تذرو شمشیر مهر نیز ایچون مسنه و افسان ایدی
نظم عروج نرسته اودیده رافکند کلیل جواز عرصهٔ او وهم را ندارد گذر

نه هیچ ساکن وجنبان برومکرانجم نه هیچ طائر وسائر در ومکرص ضرنه
حضرت خلیل اشارت جبریل ایله هاجر و اسمعیلی ظهر
زمزم وطرف بیت مکرمده حضورندن تذویذ وبر
مطهر ماوبرابنان حرما ایله ارقاته وتزویذ ایدوب
حوالئ عرشیه ده برمظلّه وعرشیه اعراش ورهگذر
ساره یه بساط تودیع وبدرودی افراش ایلگ واول
حین ده محل بیت کزین بر رابیهٔ بلند وربوهٔ بی مانند
ایدیکه خیول سیول یمین ویسارندن تزاور ورباج
مختلفه رسم وطلل بی خلندن تعاور ایدوب باران
صواکم حدثان اقطار اقطاع جهانی احاطه وپیرامن
زندکانی فانی دن اشاطه ایلیه زمرهٔ اولیاء الله کبی
دامان عصمت وسامانی تزور وشن ضمیران دل
اگاه کبی بنیان شرف ورجهانی مندرس ومستراولماز
ایدی عند بعض المورّخین قادر معین قضاء سریع
المضاسنی ابتات واول صرماء بی ماده بردرخت
طوبی نما انبات ایلکین اول شجر سدره پایه نك
سایه سنده ترك ودر وحهٔ وصالی صرصر هجر وانفصال
ایله بی بار وبرك ایلگ نظم چه گویم که اورا ازان گونه کار
چه سان شد دل از آتش غم فکار خلیل خدا چون جدا شد چنین
تو حال زن وطفل بی کس ببین درگرده باچشم حسرت نگاه
بزاری زدل برکشیدند آه نثر حضرت اسمعیل مفارقت

جناب خلیلی ابلد وکده یفاع فطام وترك رضاعه عارج
وعند البعض مجوش ودارج اولوب لکن مجمع کتاب
مثیر العزائم دماغ مستنشقانی اطائب کلام تعطیر
وزمانی ترحاله اون دورت ساله اتصال بولدوغی
تبیین وتسطیر اولنمشدر هاجر هاجرة مهاجره یه نظر
ایدوب کوردیکه اقتضاء قضا وقدر ایله بصر صبری مبتلای
سدره ومضرب مثل ترکنه علی مثل لیلة الصدر اولمش نظم
اسوده بدم باتو فلك پنسندید خوش بودم را باتو زمانه نکذاشت
نثر عقب خلیل دن ایست من اللقا ورضیت من الوفا باللقا
فحواسی ایله تصویب واداء غم زدا ایله نظم
من کیم تا دولت وصلت هوس باشد مرا این که از دوریت همی بینیم پس باشد مرا
نثر مغزاسی ایله تهویت ایدوب میان ره وبیج مهمه ده
ان علیك جرشا فتعسته مثلنی انشاد وغلبة عقر وفقر
ایله اول بریه وقفزده چونست که جمله در دراد درمانه
چون کاربدرد ما نرسد درمانی معناسی اوزره طریق توفیقی
استرشاد ایلدی لکن حضرت خلیله هنکام وداع
ورحیلده ساره خوب سیر عدم محاطبة هاجر ایله
ایصاو انذار وجبال رخصت جنح ومعالی قطع وجزء
اتمکین اول رسولب همع آنست جوابش که جوابش بذهی نثر
مسلکنه اقتدا ورداء سکوت وصموت ایله ارتداء ایلدی
ودع الحرم وهاجر وترك اسمعیل وهاجر کان الهاتف

قال له اصمت لا نهما تركا الحكمة فى وحش اصمت هاجر
بود اهية الغيرى كظم وضرب مثل بلغ السكين العظم ايدوب
نظم چو سيل خون رود از ديده هاى پرنم من
چه جاى دوست كه دشمن بگريد ار غم من نثر مجراسندن
اسك رشكى روان واول خير الورانك خلف وورا سندن
دوان اولوب مجموعهٔ تخليفى تاليف ايدوب ديديكه يا ابراهيم نظم
بدان خداى جهاندار واجب التكريم وانه قسم لو تعلمون عظيم
نثر بو اعراض واغراض كه تجويز وبو شافه وعدم رافه
كه تروير ايدرسن كندوزاى اصابت صدورك ايله
ظهور بولدى يوقسه فرمان حكيم قادر دنمى بارز وبادر
اولدى جناب خلت مكان بوفعل وامتحان مصدر
امر حقدن مشتق اولدوغنى انبا ونبراس ايناشى تندباد
هجر وبعاد ايله اخبا ايلدكده هاجرك راحلهٔ تسليم وانكانى
فى الحال شباب واباب واذا لا يضيعنا مرجع ومئا واسنه
رجوع واياب ايدوب سفانهٔ توكلى سدل تبتله تنضيد ونشدان
فضل منان ايجون اختيار سبح وتعضيد ايلدى نظم
كركار تو نيكست بتدبير تو نيست ور نيز بدست هم زتقصير تو نيست
تسليم ورضا پيشه كن وشاد بزى كين نيك وبد جهان بتقدير تو نيست
نثر بعده حضرت خليل عطر صبر جميل ايله تطيب ونظر
هاجردن تغيب ايتدكده ذراى ثنيهٔ سنيه يه ارتقا و
قليب قلبندن اب رقت بى حساب استقا ايدوب

مامال الی الآمال میلة وکان یبکی یوما ولیلة بالاخره
ذیل فرقت وزیلی جرّ وچشم نمناک وصدر غمناک ایله
توديع اسمعيل وهاجر ايلدى نظم دوستان در نعيم بزم وصال
فارغ از روزگار هجرانند چونکه از یکدیگر خدا مانند
ان زمان قدر وقیمتش دانند نثر هاجر اوازه کودک شیر
خواره ایله فقدان سرمایهٔ ابتهاج وبضاعت اسایش
وراحتی یغما وتاراج ایدوب اول یتیماء یتیما وهیماء بی
ماده کاه مادر مهربان محاذات پسر دلستانده سادر
ومبهوت اولوردی ع از تحیر کاه خندید وکاهی میگریست
نثر وکاهی ولد پاکیزه خلد مشاهدهٔ ام باترحم ایله حائر
ومبهوت اولوردی ع کالفرخ فی العش لم یدرج ولم یطر
نثر هاجر بخل نجابت اثری ایله انما اشکو بثی وحزنی الی الله
کلام دلخواهنی تقاول وباعث طاقت وتاب اولماق
ایچون تمر وآب دن تناول ایدوب اگرچه فرزند دلبندی
ارضاع وزلال لبانی ایله ارواء وارضاع ایدر ایدی ع
سیر آب اولوری تشنهٔ کوثر سر ایدن نثر بلکه دن بدنی آتش
عطشی ایله شکافته اولوردی بعده مشنهٔ وخراب
خرما وآبدن خالی وکوب دل مکروبلری ماء کدر اندوه
انبوه ایله مالا ولوب حضرت اسمعیل اقلیم راحت ونعیم
سلطان ایکن تربای اربی اورزنده غلطان اولدوغندن
هاجرك مجاری دمعه سندن مانند طمحه دمع کثیر الهمع

انشطاب وحجر حضرت ابراهیمده اولان ناز و نعیمی یاد
ایدوب که ناله و فریاد ایله نسیم صبایه بو وجهله خطاب ایدردی نظم
حدث فقد ناب سمعی الیوم عن بصری قنعت فی الحب بعد العین بالاثر
بالله قل لی احادیث الذین مضوا ان کنت مطلعا منهم علی خبر
نثر انا فانا غلبهٔ جوع و نوع پسر قلب هاجری افلاق
وریح رنجی فتح و ابلاق ایلیوب رباعی بردل زغم زمانه باری دارم
در دیدهٔ هر مراد خاری دارم نه همنفسی نه غمگساری دارم
شوریده دلی و روزگاری دارم نثر منطوقی ایله سرایان و ناصیهٔ
حال اضطراب مآلنده نظم درد مندیم و خونهید هدا زسور درون
دهن خشك ولب تشنه واشك ترما نثر مدلولی نمایان اولور
هاجرا ستیلاء لهف و سهف بی مرایله هلاکنه حزم
وفرزند صافی صفا تنك رشتهٔ امید حیاتنی جذم ایدوب
نوربی تروی سنی خلقان تصور و تلوی ایله تزمل و دم
اندوه دمادم ایله ترمل ایتدوکندن راه تحنی و تنحی ده
تشمیر ساق خرم و وجدان سلوان دل کمیده امیدنه
هرطرفه تردد و خدم ایدردی قطعه تشنکان دانند قدر آبرا
کز عطش دیدند سوز و تاب را نیك داند انکه در غربت فتاد
قدر ذوق صحبت احباب را نثر حضرت اسمعیل تضجر و
تلبط و غلبهٔ جوع مفرطدن تمرغ و تخبط ایدوب
برقطره آب اطلاب ایتدکده قلب هاجر پاره پاره
وکوی سلامتدن آواره اولوب دیر ایدیکه ای پسر

ستوده سیر ذهن مشکل کشاکه روشن وهویدادرکه
تحصیل آب خوش کواردن دست اقدام کوتاه وندیم
ندم وآه جان کاهدرع صوسپریوق یوزومه اشك ترمتدای غیری
نثر چونکه باغ امیدادراك باغ نویدن قصیر وامداد
سمیع وبصیر غیرنضیر اولماغله دوزخ حیبت وحسرت
بئس المصیر اولدی دردل صدپاره یه چاره بودرکه
اکم لایعبؤ بکم ربی لولا دعاؤکم ده رفع ایدی ضرع
ورهمایی دعا ایله سرمنزل فوز منا یه شتاب وسرع
ایده وز لاجرم مسرای نیازه مسارعه وبو قول اوزره
موارعه دنصکره جناب وهابه نیاز وزلال ابتهالی
زجاج ایدوب رجاء مادهٔ شربت مادهٔ کوهر اشکی نثار
وثوب ضراعتی سثار ودثار ایلدیلر حضرت اسمعیل
نجیب وعویل طویل ایله دیدیکه نظم تو داری ببیت من بی قرار
باتش درون آب نوش اعتبار عجب نی کزین دست ناخوش هوا
بابی شوم از تو حاجت روا نثر اخر کار هاجر نیکوکردار
اقرب تلال وهضبات اولان کوه صفا صفاته رقی
وزنوه وبی مکث واستراحته امر استصراخ واستغاثه
یه جنوح وجنوه ایدوب آغاز ضراعت وتضمع
وهل تحس منهم من احد او تسمع لهم رکزا مغراسی
اوزره هر طرفدن اصغا و تسمع ایدکده اطراف
وجوانبدن اثار شعائب رسیده وبازار آزارده ع

فریاد بسی کردم وفریاد رسی نیست نثر فحواسی اوزره سلعت
راحت کسیده اولماغین اول شخوب خوبدن رجوع
وصوب وخوف تعرض سراعین وذئاب ایله مبیت
فوزند نجابت مآبنه عودت واوب ایلدی بُست
فی ذلك الفقر بوسنی فصارت من قوم موسی اول املیس
املسنده هیچ کس فریاد رس اولمادوغندن جای رجادن
باعد واول منبت مروه مروه کوه مروه یه صاعد
اولوب هر طرفه نکران ویکران سعی بی کران ایله اول
فلاة وبیابانده شتابان ده شتابان ایکن اول وادیٔ
مشحون النوادی دن اصوات هائلهٔ سباع وضباع
رباع طباعنه استیلا وچرخ بوقلمون امر ریب المنونی
ایلا امکین مسکن پسره شتاب وبو مضمون کردون
وارونه عتاب ایلدی رباعی شب نیست که خون ازدل غمناك نریخت
روزی نه که آب روی برخاك نریخت یك شربت آب خوش نخوردم همه عمر
تابا نزراه دیده بی باك نریخت نثر خلاصهٔ مقال حیرت وملال
ایله ع ناید زدل شکسته تدبیر درست نثر وادیسنده بی
ارام وتاب ومعتکف صومعهٔ الی الله المتاب اولوب
اول مومات پر محنت ودردده هیچ فرد مشهود ومنظور
اولمادوغندن کیاه عجز وفتور طرور ومیان وادیٔ
بر عوادی دن مرور ایلدی قطعت الارض آکامًا
واغوارًا وفعلت ذلك الفعل اشواطًا یعنی میان بحیح

باعجیج ده حالا مسنون ومعهود ومناسك محجهٔ خ دن معدود
اولان دستور غیر مستور اوزره هاجر مهراسا میان
مروه وصفاده یدی کره سعی ومرد فعه ده قوت واهمه جکر کوشهٔ بی
بی توشه سنی نعی ایلدی رباعی کس نیست انیس دل غم پرور من
تا باك کند ذکریه چشم تر من سویم همه آب دیده می اید وبین
آن نیزروان می کذرد از سر من نثر توبتِ آخرین ده پسرِ هدایت
قرینی کوردی که تاثیر سمام سام واشراف شعوب
وحمام ایله منقطع الرجا ومغلوب دشمن غم وشجا اولوب
فریاد وتنشغ وخاك هلاکه توشغ ایلمش هاجرك بوحالدن
کشتر اربالی قوّاندوه وضرایله هیثیم وعصف وهجوم همومی
زائد الوصف اولوب نظم راح راحت نیست درجام غم ایام طمع
کاس یاس ازکف منه کالیاس احدی الراحتین نثر نشاسی ایله بیهوش
وفور حیرت وتفور ندن نظم ایتها النفس اجملی جزعا
ان الذین تحذرین قد وقعا نثر وادی بی هادی سندهٔ واله
ومدهوش ایکن ناکاه مانوسهٔ استیناسی ایناس ایدوب
طرف مروه دن براواز دلنواز باطن کوشهٔ کوش ده
اولان عصب مفروشه واصل وشرائط قسن حسنی جامعه
اولان قوت سامعه یه داخل اولدی اما کویای باعث
الرجك شخص وسیحی مرئی وموجود وبین العینین نا-
اولان عصبتینك تقاطع صلبی سندن حصوله
موصول اولان قوت باصره یه که حدس مدرکاتك دهن ملکی

مکلا

ملکانهٔ ناصرهٔ درمرموق و مشهود اولمادوغی جهتدن نظم
جکردرتاب ودل درموج خونست کراری رحمتی وقتش کنونست
نثر ضراعتکاهندهٔ عاطف زمام ممال وبوربای نك
عرض عرضنه لکام کلامی مصفح و ممال اولدی ربای
کرمن کنه جمله جهان کردستم ع لطف تو امیدست که کیردستم
کفتی که بوقت عجز دستت کیرم ع عاجزترازین مخواه کاکنون هستم
نثر کاه استماع هاتف غیبی ده بنفسنی تکذیب وکاه تصدیق
وتحقیق ایله ذاتنی تهدیب ایدوب ع لقد تحیرت بین الصدق
والکذب نثر فحوای تردد مثالی حسب حالی ایدی آخره
پایان شب سیه سپید وانجام ظلامدن تباشیر اثر
سحر بدید اولوب اول منادی کزین که حضرت جبریل
امین ایدی اعلاق تیسیر تبشیری تنف ووراء ستوردن
هتف ایلیوب دیدیکه ای هاجر دیده مقامکه عود و
رجوع وبستر مشاهدهٔ پسرده اختیار اسایش وهجوع
ایله که اول فرزند رائع ضائع اولماق محال وبو محال
صعبنه ده بناء کعبه ایلمك فرمان ذی الجلال در هاجر دفع
غائلهٔ ضجر ایله عود وطریق اسلم سلمه هود ایدوب
کوردیکه ییسر الله له اسبابا واشب له اشبابا پیرامون
هامون ده طریق سریع السیر حائم وحضور اسمعیل ده
حضرت جبریل منتصب وقائم اولوب بوادا ایله رفع
صوت وصدا ایلدیکه نه مقوله زن ناپروا سن که

ذرهٔ دروا کبی احنا وانخایی دور وصاحبك بو مهلکهٔ
پریم ده سنی کیمه سپارش وتسلیم ایلمشدر که بی باك محل
هلاکده تحمل حور وجور ایدرسن هاجر درج یاقوت فام
دهانی باز ونشر تومر سر مکتومه اغاز ایدوب دیدیکه
بن سریهٔ حضرت خلیل وحفش جوهر وجود اسمعیلم که حضرت
ابراهیم بنی خدای کریمه تفویض وبو قراخ وبیابانی ماءِ
صراخ فضل واحسانی ایله ترویض ایلمشدر شاهباز
سدره مقام خطام کلامی اصاره وغبار دقت عبارتی
اثاره ایدوب دیدیکه سنی برخوادر رحیمه تفویض وتسلیم
ایلمش که مسهل هر امر عسیر اولان فضل یسیری خبیره بند
جُرح کثیر هر قلب کسیر در نظم سر قبول بباید نهاد وکردن طوع
که هرچه حاکم عادل کند همه داد ست بر بعده هاجر توجیه
نظر ایدوب کوردیکه برآب نابکه نسیم عشقی ناشق
اولان عاشقك دیدهٔ فراق دیده سی کبی شدید الانهمار
وقامت بالاستقامتی معشوق اولان معشوقك شنب
لبی کبی مزیل داءِ نهمار ایدی اول اغر مفقود واهون
موجود قدرت فاطر جمیل ایله رکضهٔ عقب اسمعیل دن
اول فضاءِ وسیع ده ینبوع وسیع وبعض اقاویله باشنهٔ
پای جبریل یاخود جناح باذخی ایله ینبوع ومیع ایلدی نظم

نکرده هنوز ازد عالب خموش زمین زیر پایش در آمد بجوش
ردریای رحمت روان شد بنی برامد دران ره کذر زمزمی

پسر

پسر و مادر اومنهل نابدن تشراب ایله واصل ری
ومظهر من الماء کل شیء حی اولوب عرصهٔ حمد بیحدی
تبجیر والشکر قید العتید وجلب المزید منبعدن زلال
برو نوال تفجیر ایلدیلر اول سلسال سیال ایله مس لوب
مسلوب وغلبهٔ نوع ممنوع اولدو غی کبی وفور
رغبت ایله شرب وتقبتی دافع عارضهٔ جوع ومقوی
روح وروع اولوب ازالهٔ غرث وظمأ زمزم کوثر
نمانك جملهٔ خواص بیحد ندن حسبان وعد اولنمشدر نظم
ان کارها بحضرت یزدان مفوض است هردم بسر حکمت یزدان نمیرسد
نثر هاجر لجام ادخاری اکفاخ وبی تأخیر واینا مظهره
وانابی قصد املاو اطفاخ ایتدکده طاوس سدره آرام
سالار ومامنا الا له مقام وظائف ارشاد واسعادی
توظیف وسرچشمهٔ بیانی خاشهٔ ریب وکماندن تنظیف
ایدوب دیدیکه ای هاجر تزکیت ترکیب شنه یه دؤب
واوانی واکوابی املاو اغراب ایله مضیق احتمال رسوب
ونضوبه ثؤوب ایله که بوثغب بی نعب مجرای نهر ارتفاد
ومصداق وعد ماله من نفاد در هاجر مجسته سیر
واضحة البشر سرمنز بشر ویسری سیر وجبریل امینه که
حفظ اسرار ملك ستاره قین در انشاد دعاء بشر الله
بالخیر ایدوب نظم هرکجا باشد نشان پای آو زانجا بچشم
خاك بردارم چندانی که اب آید برون نثر مضمونی اوزره جلائل نعم

غیبیه یی ذکر وتقدیم سجدات شکر ایلدی بعده خوف
رسوب وذهاب ایله مجرای زهابی خلب وحصبات ایله
سد وارهٔ محافظه یی شدائیدکده جانب بالادن برصداء
غم زداء داخل سوراخ ضماخ اولدیکه ای هاجر غوّر ماءِ و
شلدن خوف وفشل ایله که ارض حرّه ده بوعین ثرّه
سنك بخل رسالت مآبك ایچون اجرا واصباب اولنمشدر
یوما فیوما عزیز ومنبع فیض نزیر اولوب ولد دلپذیرك
مظهر فضل بثیر وبذیر وسرکشتکان غفل غفلته ندیر
اولق محقق وبو محل محلده حالصا لوجه الله بر بیت شریف
بناه بناسنه اعتنا ایلك امر حق در هاجر بو خبر مسرت
اثر دن خوشدل ومزاج هدایت امتزاجی معتدل
اولوب اول برکثیر الخیر نظر عاقبت نکرنده شعب بوان
وهزارِ دلِ زاری نغمهٔ سپاس بی قیاس ایله نوان اولدی
تصفح احادیث واخبار ایدن متتبعان اثار بو قصه نك
صحتنه بصیر وبینا وبو بابده دلیل صواب حدیث
صحیح رحمالله ام اسمعیل لو ترکت لکان زمزم ماءً
معیناً در تاریخ ابنیاده روایت صحت ابتنا اولنمشدر که
انفجار آب نوشکوار ایله هاجر دفع تشنکی وبخر ایتدکدن
نصکره بخل بخابت متابنه خطاب ایلدیکه نظم

ای باعث ذکر جاودانی سرمایهٔ عمر وزندکانی

ع المنة لله تعالی وتقدس نثر که نهال مقصود وملتمس

تخود وچشمهٔ مهرتاب فیض بحساب تشود ایدوب
بزی مظهر فضل بی احصا وبوماء عذب المذاق حلو
المساقدن سیراب واحصا ایلدی جبل رجا وافق
وهرمنی باثق درکه فضاء اندیشهٔ معیشه مزدخی
فراخ وشکارگاه غیبدن اعطاء لحم اطیار وفراخ
اولنه حضرت اسمعیل سعی جزیل ایله جویای غذا ونائل
ولا یحصل برد العیش الا بحر النصب حسبنی اوزره اعناء
یرعنای سبسبی جائل ایکن زرینهٔ عطایای غریبه دن
برسوسمار هویدا وبدیدار اولوب فرمان خدای روزی ده
وقدرت وان من شی الا یسبح بحمده ایله دیدیکه یا اسمعیل
بنم وجود نحیف وصئیلم سکا بدل ما یتحلل اولمه سنی
خدای عزوجل شایسته ومحل کورمشدر کمال رفق
وافضا لکدن بنی تناول وعدف وزمام الطافی
سمت استنکافدن صرف وصدف ایله که روز حشرده
مجموع حشراته بوشرف ایله مباهاة واشرف اجناس
احناشه مضاهاة ایدرمع این حالت ازبدائع قدرت غریب نیست
نثر حضرت اسمعیل غایت زول واستعجاب ایله اول
صنب بی تابی منزل هدایت متابنه اجائت ومادر
رأفت کسترنه اراءت ایتدکده هاجر باورع اول وزغ
انضاج واهرا وزند مباشرت طبخی قدح وایرا
ایلیوب بعده مواکله ومناوله وکاس دهاق شکر

وشکد وشکم وشکبی مداوله ومزاوله ایلدیلر اول
سببدندرکه اولاد عرب اکل ضبدن عدم استنکاف
وابا بلکه بی تردد وتلدد اختیار واجتبا ایدرلر مجمل
کلام اجمل بودرکه ماء زمزم فضاء حرمده بدید وفضل
فیاض ایله امر عیش فضفاض لری سدید اولوب
اوج کون بونسق متسق اوزره رخی البال وعند
البعض بنچه زمان ضمان امانده بو منوال اوزره آسوده
حال اولدیلر تاکه قبیلهٔ جرهم سهام مهامی تباهم
ایدوب ممر شاه وکدا اولان طریق کدا که طرف
اعلای مکه واول ارکاح وعراتدن میامن وبرکات
غیر منفکه درجواز وعبور ومیان اهل مناسك و
هدیده اسم کدی ایله مسمی ثنیهٔ سفلی ده طرح اساس
اقامت وعبور ایلدیلر لکن مسعودی کتاب اخبار الزمانده
تصریح وبیان ایتدوکی اوزره ابتدا اول مفاوز وبلاد
لیقه عمالیقدن برفریق نزول والمام بعده سالك جادهٔ
تراحم اولان بنی جرهم بنیان ادامت اقامتی اکمال واتمام
ایتدیلر اول قبیله نبیله حضرت خلیلك ابناء اعمامندن
برجیل کرام وجبل عظام ایدیلرکه ولایت پریمن یمن ده
اقامت وثوا وهرکاه طرف بیت الحرامدن بلاد شامی
انتوا ایدوب اول انحا واعناده آب نایاب اولماغین
قطع منازل پرنوازلده اسراع واول فضاء رحیبدن

مرور ولجنده شتاب واهراغ ايدرلر ايكي بو نوبتده
صراط مستقيم دن نكوب ومضلهٔ بي مظله ده عكوف
وعكوف ايدوب نظم اين دم ازكوى اميد واره بايد شدن
چاره چون ازدست شد بيچاره بايد شدن نثر نغمه سى ايله
سرايان ومصادف لهب ولهث بي پايان اولديلر
ناكاه اول وفد اكاه كوردلركه عصبائ طيور وسمام
ورجل جراد وحماة مراكض حياض واعضاد غياض
ورياضه طايف وعائف اولد قلرى كبى مرغان
اولى اجنحه اول اماكن واقرحه ده پروازه اغاز
ايدرلر خرارت كار آزما وهيماء بي ماده اجتماع
طيور وغرانق دليل سيع وبلاشق درد يوب اهل سفرك
ايكى نفرى آرامكاه طيوره ايفاد ونارا ستخبارى
ايقاد ايلديلر هرسوتك وپو ورؤيت روى امنيتى حست
وجو ايدركن نظم فما الناس بالناس الذين عهدتهم
ولا الدار بالدار التى كنت اعرف نثر فحواسى اوزره بي تردد
وانظار منتظر ابصار زده بو صورت بديدار اولديكه
برمرضعهٔ زهره جمال ايله بركودك خردسال برچشمهٔ
آبدار كنارنده كه دردون علماء ربانيين كبى تابناك
وانهار بهشت برين كبى صافى وپاك ايدى قرار وآرام
وشكار رميدهٔ امنيه نظم وما عن لى خطب ففوضت امره
الى الملك الجبار الآتيسرا نثر فحواسنى دام ايلمشلر چشم

اعراب مشاهدهٔ چشمهٔ آب ایله مستنیر وفخر نعمت
غیر مترقبه مستطیل ومستطیر اولوب ستر تعجب
ایله تستر وتعجب دنصکره جانب پرسش حاله توجه
واقبال وبخار وبخاد ونضاب اصالت نهاد کوز
آنس مجبول الانس میدریاخود جنس جن لازم الکن
میدردیودیل سؤالی اسبال ایلدیلر هاجر متفحصان
جزه صورت واقعه یی اجمال وریاش حالی هدب
حسن مقال ایله اخمال ایلیوب دیدیکه بوماء غیر
آسن فضل خالق بیضا وحاسن ایله بزم ذات قناعت
کزین وفرزند رشید ورزینم ایچون نبوط ونبوغ
وارواء بید وربوع ایدوب الی یوم العقاب بزم
انساب واعقابمزه متعلق واخرك پای استطاعت
تملك وتصرفی متفلق در اول مردان کاردان ماء کوثر
نشاندن تذوق وصفوت وعذوبتندن کسب صفا
وتسوق ایدوق اذن هاجر مظهره ایله برمطهره آب
اعراب واهداء لطف ماء لطیف ایله بقیهٔ رفقا
واصحابی اطراب ایلدیلر صحرای حرم چراکاه مواشی
ونعم اولمغه نظر اعتبار لرنده پسندیده وآب وهوای
راحت احتواسی برحسب ع نظیرش دیده اخترندیده
نثر بی مثل وندیده اولماغین اول زلال کوثر مثالده
اخر نفس وسربك حق شربی معدوم اولدوغی معلوم

اولاد

اولد قدنصکره مراسم استیدانی ایدوب ایلدیلر له صنیعهٔ
سنیعه یه شایسته وقمن اولان سکان یمنی اجاره
واول جای پاکیزه راحت انگیزه اباءة ایدوب بلد خلد
لری آذین اذین ایله تزیین بولدقدنصکره رجعان
وانصراف وباکوره بشارتی اولا طرافده اطراف
ایدوب تارك سکن واهل اولان سائران حزن
وسهلی اخبار وخبر اسمعیل وهاجری اعلام واخبار
ایلدیلر جرهمیان همیان بیانی درمیان ایدوب غرو حشمت
ایله اول سرچشمیه تبوء وحلول ومظلهٔ ظلیلهٔ ظله ده
کاریکشت وکاره ظلول ایتدکده هرکس دست رس
بولدوغی نتف وتحفی اهدا وتنویل وضرائب رغائب
ایله اغنا وتمویل ایدوب اسمعیل وهاجر قوت
بی مر ایله متقوی واول فضاء کردون ملاستده
زلال سلسبیل سلاسل ست ایله سیراب ومتروی
اولدیلر آب وهواسی موافق طباع ومناسب
طرح بیوتات ورباع اولماغین صلاح وحمسایه
همسایه اولوب آداب وصافت نصافتی تادیه
وافعال لازمهٔ غرائم جازمه لرینی عدم تعدیه ایچون
استجازه ومقام استبداد ودعوای استعداد دن
تنحی واستمازه ایلدیلر هاجر اول کروه مهجر ایله مهند
اشتراطی سل واختراط ایلدیکه اول مقام نزهت

انجامده بعد التعرض زمزمه پر زمزمه آب زمزمه عدم
تعرض ايدوب عروس هواى نفسه تعرش وسر
منزل اعتداد اعتداده تعرش اتميه لر اول جيل
مستحق التبجيل اضاء حسن رضادن غارف وكلام
اعتزامى طرف مستطرف يمن ايمنه صارف اولوب
ابته وعدد سفرى تهيئه واعبا وبنى اعمام لرندن
قطوارانام برفضيله اصليه بى مادبه رفاقته
دعوت واطبا ايدوب بالاتفاق وطن اصلى دن
انصراف وانضفاق وحرم مكرمه تسمت وانغفاق
ايلديلر مراحل ومنازلى شحّ وتقضيد ومتاع اقامت
والمامى حرم حرمت انجامه نقل وتنضيد ايدوب
مقسم سهام سهم اولان سيد بنى جرهم كه مضاض
بن عمرو ومسموع القول ونافذ الامر ايدى طرف
اعلاى ام القرى ده آرام وتبجح وسميدع بن عامر
كه بين القوم ناهى وآمر ايدى جانب اسفل صلاخ
بافلاحده ثوا وتلحلح ايلديلر اول اراضئ خاليه
عمارات عاليه ايله رشكين ساز جنات تجرى من
تحتها الانهار وباران فيض يزدان ايله منابت
اشجار وازهار اولوب فضاء مراعاة مادر و
پسرده اينا س مانوسهٔ تانس وخيمهٔ ازالهٔ رسوم
وخيمه وحسن سجيت وخيمه تكنس ايديلر وسائر

الكناف

اکناف ومسائردن تشنکان اعراب خبر فیضان
آب ایله عزیمت بیت الحرام واول جای شاسع الا مجارده
قطون وآرام ایدوب مسارب بااعتنامندہ سرب
واقاطیع آبال واغنامی ارعا ومشاعل مشاغل
عمارتی اشعاله اهتمام واشعا ایلدیلر حضرت
اسمعیل برحسب امرزرهم ودرهم مخالطهٔ قبائل جرهم
ایله لسان عربی اول وقد طیب العربدن تعلم وابن
جرك نقل معتبری اوزره لغات بالغات عربیهٔ غریبه
ایله ابتدا اول حضرت فتق لسان وتکلم ایدوب
بومدعایه دلیل خبر معتبر اول من تکلم بالعربیة اسمعیل
درکتاب معارج النبوده ابنا وابناء اولدوغی
اوزره معنای اسمعیل مطیع الله واول رسول
مقبولك فضائل بی منتها سنه مطالعان تواریخ انبیا
واقف واکاه اولور نظم حدث یوقره الحجی فکانه
اخذ الوقار من المشیب الکامل نثر فحوای ایله جمال استیهالی
روشن ووضیء ونقبهٔ نقیبهٔ بی نقابی ابیض حضیء ایدی نظم
کملت محاسنه فلو اهدی السنا للبدر عند تمامه لم یعیف
وعلی تفنن واصفیه لحسنه یفنی الزمان وفیه مالم یوصف
نثر بوروایت ثبوت وصحته پیوسته وحبل
متین قول مبین عروهٔ صدق ویقینه بسته درکه
حضرت جبریل جناب خلیله انتظام حال هاجر واسمعیل

تبشیر وازکان ومئامن مسرتده ایوا واسکان
اتمکین هرشهر سعادت بهرده برکزه وبعض اقوالده
هرسال فرخ فال یك مره براق برق اشراقه رکوب
وهنکام بامده خطهٔ دارالسلام شامدن مفازهٔ
دور ودرازه ولوب ووکوب ایدوب براق بعید
الشحوه زمان ضحوه ده عروض میمنت عروضه واصل
وحضرت خلیل رؤیت هاجر واسمعیله نائل اولوردی
واقامت وسکونه غیرمئاذون اولمایغین ترك وقوف
وثوا واختیار هجرونوی ایدوب طی زمان وزی
ساعات ومکان ایله وقت مقالده منزل سارهٔ
شیرین مقالده آرام وقرور وعند البعض هنکام
پیشین ده واصل شام نزهت قرین اولماغله کسب
فرح وسرور ایدردی بومنوال اوزره تفقد اهل
وعیاله دائب وبعد الوصول بی مکث ونزول
راجع وآئب اولوب حضرت اسمعیل سیزده
ساله وکرد عذارنده خط مشکباری مانندهالهٔ
اولد قده پور پرحبوری حضورنده بی تردد واشتلال
واول مقامده مقام ایله تحصیل ارتیاح وابتلال
ایدوب برایکی کون قرار ولبث ودنف دل حزینه
سکینین اولمق ایچون حل خازق فراقی شهد لذت
تلاق ایله مزج وعبث ایدرایدی زمان مدید وطویل

دنفکم

حضرت اسمعیلك عین الحیوة عمربی ثباتی غائرو
مرغ روح عرش اشیانی وکنات کنکرهٔ جنانه طائر
اولوب دار تار دنیادن فسحت سرای والاخرة خیر
وابقی یه خرام و تقلب قضا وقدر عمر زود
کذرینی اخترام ایلدی قطعه هوالقدر المحتوم ان جاء مقدما
فلا الغاب محروس ولا اللیث واثب ومالناس الا خائضوا غمرة الردی
وطاف علی ظهر التراب ورائب نثر مقبول اهل نهی ودها
اولان تاریخ انبیاده حضرت اسمعیل بعد وفات
الخلیل قرق یل معمر وکشور جهان بی امانده مؤمر
اولدوغی ابانه وآذان اهل اذ عانه ایذان اذانه
اولنمشدر اولحضرتك انتقال ورحلتی نزدیك
وچشم غیب بینشه عرصهٔ وسیعهٔ فسیحه زمین
تنك وتاریك اولدقده لجهٔ وداغ اتباعه اغتماس
وبرادر باوفاقی حضرت اسحاقك حضوردینی التماس
ایدوب ناصیهٔ عهدوثیقه انضما واخ شفیقنه
اندرز وایصا ایلدیکه کندودختر اختر ائتلاقنی
حضرت اسحاقك ولدکریم العیصی عیصه تزویج
وانکاح وبعد الارتحال اهل وعیالندن ادرار
شآبیب نوالنی عدم ایکاح ایدوب وسائر مقدمات
وصایای تمهید ومهد جهد عهدی توهید ایلدیکی
صحت روایتی عدیم الخفا اولان تاریخ روضهٔ الصفاده

افاده اولنمشدر که حضرت اسمعیل بعد ارتحال الخلیل
عرض شامه انتوا وبدر موقرنك زلال زیارتی ایله
ارتوا ایدوب اخدان واخوانی که هنکام نزول نوازل
اعوان ایدیلر معتبر کهٔ ومقتضای ملت حنیفه منیفه
اوزره فیمابینهم تقسیم میراث وترکه اولدقده ضبکره
حضرت اسمعیل خلعت فاخرهٔ رسالت ایله تشریف
واربهٔ دربت وقربتی تاریب وتاریف اولنوب
تابش جحیم ضلالتدن راعنه اولان قراعنه یه که
صعید اعلای مصر زهت مصردن دیار حضرت موت
ویمن میمنت مسیره منتقل وبوادیٔ استبداد وعدم
سداده مستقل اولمشلر ایدی بعث وارسال وتارك
دار السلام اسلام اولنلر اساس وایسال اولندی
اول حضرت وسائل ابتعاثی انتعاث وصورت
نمای یمن وغدن اولان یمن وعدنه انتقال وانتقاش
ایدوب هدیهٔ هدایتی اهدا وخواص وعوامه
انقضاء سنین واعوامه دك دین قویم حضرت ابراهیم
اظهار وابدا ایلدك نظم اجری المدامع بالدم المهراق
خطب اقام قیامة الاماق ان قیل مات فلم یمت من ذکره
حی علی مر اللیالی باق الایة الثامنة والعشرون
اهل سنت اودرکه صدیقك ایلیه افضلیتن اقرار
اولسه لایقدر اول خلفا ثانی اثنین اذ هما فی الغار

حضرت

حضرت صدیق صداقت پناه رضی الله تعالی عنه وارضاه
حلبهٔ رهانِ تصدیق و ایقانده سابق و مجلی وصحبت
رسول علیه السلام ایله صفِ نخستینِ ایمان
واسلامده مصلی اولماغله ماعدا الانبیاء والمرسلین
افضل اولین وآخرین وفخر کائنات علیه ازکی
الصلوات ایله حال حیات ومماتده همراز وقرینیدر نظم

ثم الخلیفة بعده بتحقق من کان صاحب سره فی الغار
اعنی ابابکر وقد صدق اسمه لبکوره فی الدین غیر مماری

نثر سلطان انبیا ومرسلینك وزیر اعظمی وداخل
مدینهٔ دینك اولان رجالِ بالغینك اسبق واقدمی در
حضرت صدیق اکبر اکبر بو قطعهٔ حکمت اثری انشاد
وانشا وانك ضمنده کندو حال وکمالرینی انبا وانها
بیورر لرایدی قطعه اذا اردت شریف الناس کلهم
فانظر الی ملك فی زیِّ مسکین ذاك الذی حسنت فی الناس سیرته
وذاك یصلح للدنیا وللدین نثر بو آیت هدایت فزایی
ع استاد سخنوران سنایی نثر بو وجهله اقتباس
وشاهد معنای دقیقه سندس حسن وبیان و
تحقیقی بو کونه الباس ایلمش که نظم

هرکجا اوشراب دین بالوز کار پیر بو قحافه قحفش بوذ
روز وشب سال وماه درهمه ثانی اثنین اذهما فی الغار

نثر کتاب توثیق عری الایمانده تفصیل وبیان اولندوغ و

اوزره حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه اوتوز
خصائص ومناقب ایله ممتاز ومخصوص وبناء
منیع قدر وتمکینی اعمدهٔ ثلثین اوزره مرصوص
ومرصوص صدر اولا جامع اعظم ایمان وسلمه مبادرت
واستعجال ایدن کمل رجاله پیشوا ورهبر ومسجد
رسول انام علیه الصلوة والسلام اوّل من وضع
الجرد وسبیل ربه ممتحن ومعذب اولان ضعفای
یعنی حضرت بلال وانکله همحال اولان اشراف وسعدای
قید رقدن اعتاق وبندگان کرندن آزاد واطلاق
ایدن اصحاب یمینک اقدام وپیشینی وکلام قدیم
وهاب علیمی بین اللوحین جمع وترتیب ایدن حفاظ
براعت اسالیب اسبق وصدر نشینی درگاه حضرت
رسالت پناه علیه الصلوة الالاه ایله مدینهٔ شرف
آیینه که مهاجر اهل یقین در مهاجرتده اشرف کبراء
امته مسابقت وناقهٔ صحرانورد همتری بیابان
مزیت وفضیلتده مساوقت ایتمش ایدی وسابقون
اولونک اقوی واقومی وحضرت رسالت علیه
الصلوة والسلام ایله دعوت مدعات اسلام
ایدن کروه هدایت انجامک اول واقدمی درجتی
عشرهٔ مبشره دن بش نفر اهل اختیار واختصاص که
حضرات عالیات عثمان بن عفان وزبیر بن عوام

وطلحه

وطلحة بن عبيد الله وعبد الرحمن بن عوف وسعد
ابن ابى وقاص درع رضى الله تعالى عنهم نثر اولحضرتك
ارشاد ودلالتى ايله مسلمان ودست مكرمت نشانلرنده
داخل بيعت ايمان اولمشلرايدى ويوم ثانى ده حضرت
ابو عبيدة بن الجراح دخى دل پر جراحنه مرهم ايمان
وهدايت اول حضرتك يد تاييد نشان وآسئ دست
مواساة رسانلرندن ايريشوب بو تقدير جه عشرهٔ
مبشره نك التيسى كه جهات ست عالم فضل وكمال
وخلاصهٔ كبار اصحاب والآدر شششدر ظلمت غفلتدن
خلاص واول حضرتك ساعد حسن دلالتى ايله صاعد
علاى ايقان واخلاص اولمشلر بو برخصيصهٔ عظمى
وزلفاى كبرى درك قدم تميز واقتخارى رقبهٔ
اشراف وكبار اوزره نهاده وموضوع وسايبان
قدر ورجانى مفارق اهل مغارب ومشارق اوزره
ممدود ومرفوع در وجملهٔ مناقب بلند مراتب لرندندر كه
هرخير خيره مبتدا وسبيل خداى جليل ده تغذيب و
تنكيل اولناس سعدا يه پيشرو ومقتدا اولمشلردر
شول زمان هدايت انجامده كه اعلاى كلمهٔ اسلام
اولندى شقى بنى الطبيعه عتبة بن ربيعه اظهار خشم
وغشم ونعلين مخصوصتين ايله اول حضرتى شولدكلو
ضرب وهشم ايلديكه روى دلجوئيدن انف بى عنفى

غیر مفروق وسحنهٔ محیاء کثیر الحیا لری زخم جزو مدن
ایله پاره پاره ومخروق اولوب آخر نهاره وارنجه
اول زخم خونخوازه دن افاقت وحرکت وقیام وسکون
وآرامه مجال واطاقت بولمادیلر بوقلق وملالك خلا لنده
کندوحالللرینه عدم تقید وحضرت ختمیت مقام علیه
الصلوة والسلامك تارات واطوار وکردار لرینی
پرسش وتفقد بیورور لرایدی وحضرت رسول
امین علیه صلوة المصلین ایله اقامت تحریمهٔ نماز
ایدن اصحاب ضراعت ونیازه اوّل واولی وتغییر
اسم سامی ایله مخصص وکرامی اولان ناموران اهل
ایمانه مقدمة الجیش وپیشوا اولمشلر در نام نامی لری
عبد الکعبه ایکن تغییر وتحویل وشرف اضافت
اسم جلاله ایله مزید مزیت وجلاله تاهیل وتنویل
بیورمشلر در بوخصائص وخصال وخلال تاجلالك
هر بری علی الانفراد والاستقلال عد وحساب اولنمق
وجه صواب ایکن مجرد علت ابتکار وشرکت پیش
دستی وابتدار ایله قرن واحده انساق واثنا
وغالبا بو اخلاق شرف ظهوره مبادرت وبکور لری
ابو بکر کنیتی ایله سبب اکنا اولمشدر نظم
بگدر زجمله دره صدق وقبول ازین بنما کسی که سابق صدیق اکبرست
انصاف انکه خاطر شوریده قاصر ازمدح حتی که لائق صدیق اکبرست

خاتمه

خاصیهٔ ثانیه اول حضرتدن فرمان روای قضا جویای
رضا اولدوغی در فرزند خلیفه داد کر حضرت ابن عمردن
رضی الله تعالی عنهما روایت درکه برکون ادب
آموز مکتب ماعرفناك ع علیه صلوة الله مادارت
الافلاك نثر میان آل واصحاب کمالده میر مجلس و صحبت
بختیاران ایله الفت کرده ومستانس ایکن حضرت
صدیق رضی الله تعالی عنه برعبا ایله تجلل واختیار
فقر وتقلل ایلمش ایدی بو اثناده طاوس سدره مقام
شرف نزول والمام وجانب خداوندن تبلیغ منشور سلام
ایدوب دیدیکه یارسول الله نه حالت درکه صدیق
زی فاقه وزاری ایله تزیی وتزین بلکه زیور فقر اختیار
ایله تحلی ویقین ایلمش جناب رسول کریم علیه الصلوة
والتسلیم دیدیکه صدیق جمله مال و دستکاهنی فی
فی سبیل الله بذل وایثار وصامت وناطق مجموع
مالك وعلائقنی قبل الفتح بکا صرف ونثار ایلدی نظم
دریکی دفعه کاه ایثارش داده بدچل هزار دینارش
نثر رهبر اصحاب یمین یعنی حضرت جبریل امین دیدیکه
خالق بحر وبر صدیق اکبره ارسال رسالهٔ سلام واهداء
خلعت پیام ایدوب بیوردیکه صدیق بو تنکی وضیقده
بندن ساخط متقاضی میدر یوقسه خشنود وراضی
میدر حضرت صدیق نهایت نشاط ومسرتدن بکاء

سرور ودیدهٔ حق بینی مشاهدهٔ نور یقین ایله تحصیل
قرور ایدوب دیدیکه نه احتمالدر که مرتبه بلند
رضادن ساقط وحکیم متعالك حسن فعالنه سا خط
اولام بعده قصیدهٔ مصنوعهٔ مرامی رسیده حسن
الختام اولوب اوج دفعه اعادهٔ کلمهٔ انا عن ربی
راض وتزمل لباس تقوی ایله رخارف ماسوادن
اعراض ایلدی حکیم سنایی قصیر مشیذ توحید وثنایی
ترفیع واول حضرتك مدیح ومنقبتنده بو وجهله مراعاة
صنعت تفریع ایلمشدرکه نظم باش در صولجان حکمش کوی
هم سمعنا وهم اطعنا کوی چونت کویند بجنبش هیچ منه
چون بکویند نگاه دارمده نه زروی کزاف بی تحقیق
برهه برنهاد پی صدیق آنذر آمد کلیم پوشیده
صفو ودردی درد نوشیده نثر خاصیهٔ ثالثه یوم حشر
وقیامنده صاحب کرسی ومقام اولد وقلری در ابو-
سعید
حذریدن رضی الله تعالی عنه روایتدرکه قیامت
کبراده که مصداق یَقْتَصُّ لِلْمَاءِ مِنَ الْقَرْنَا وهنکام خصومات
اخلا وقرنادر هرکس سرکشته وحائر وسنن راحت و
زافتدن حائد ایکن ذهب احمردن اوج کرسی معتبرکه
هر برینك تلالؤ ولمعانی وجه ساهریی انضار وبریق
نور فشانی اصحاب نشأهٔ آخرده ن خطف ابصار ایدر
احضار وامادهٔ وبین الاحرار والبعید امام عرش

بجلده

مجیدده وضع ونهاده قلینور کرسیٔ اولین جناب خلت
قرینه مقام ومقعد کرسی اخرین بکا مقرر ومصعد
اولوب بعده ابوبکر بنم ایله خلیل بینده اولان کرسیٔ
میانین ده مکین واول مقام کزین ده مستکن ومستکین
اولور بعده بالای سروالاسنده برمنادیٔ خوب
ادا خطاب وندا ایدوب دیه که زهی سعادت
واقبال اول صدیق نیك خصاله که قدری عند الله
بلند وجلیل ومقامی بین الحبیب والخلیل اوله مصرع
عن المرء لا تسئال وسل عن قرینه نثر خاصیتٔ رابعه اول
ذات صداقت نیاه حبیب الله اولدوغی درجه بذهٔ
مفسرینك تحقیق وتبیین لری اوزره یا ایها الذین
آمنوا من یرتدمنکم عن دینه فسوف یاتی الله بقوم
یحبهم ویحبونه آیت حکمت نمونه سی حضرت صدیقك
رضی الله تعالی عنه شاننه مطابق واجماع مسلمین
ایله ردمرتدینه اولحضرت مبادر ومسابقدر
ابوموسای اشعریدن رضی الله تعالی عنه روایت
درکه بین یدی الرسول ع علیه صلوة الله ماهبت
القبول نثر بروایت تلاوت اولندقده اول واقف
سِرِّ لَدُنْ وغواص ابحر سبعهٔ ابطن بیوردیلرکه
بوآیت معجز نظامنده الهام اولنان شخص باتوفیق
ابوبکر صدیق خاصیهٔ خامسه معطی مدار

وجواد سماحت کردار اولدوغی درنتیجه کیم فاما من
اعطی آیت بلاغت شمولنه اول ذات مقبول سبب
نزول اولمشدر واسم معطی اسماء حسنی دن براسم
اسمی واسنی اولماغله تخلقوا باخلاق الله فحوای
دلجواهی اوزره مزید قدر جدید بولمشدر واول
حضرت حقنده لسان صدق نبوتدن انا اعطانی
حین منعونی حدیث صحت نمونی وارد اولدوغی بو
مدعایه شاهد در خاصیهٔ سادسه متقی وسلم تقوایه
مرتقی اولدوغی درآیت باکرامت واتقی ونص و
سیجنبها الاتقی الذی یؤتی ماله یتزکی دن حضرت
صدیق رضی الله تعالی عنه اراده وبو قول دلپذیر
اسباب نزول وکتب تفاسیرده تصریح وافاده
اولمشدر خاصیهٔ سابعه مصدق ونفقهٔ صدق
ایله متصدق اولدوغی درنتیجه کیم وصدق بالحسنی
آیت صداقت ایراد ندن مراد صدیق اکبر والذی
جاء بالصدق وصدق به قول غیر مشتبهنده دخی
وصدق به کلام معجز نظامندن مقصود ومرام جناب
صدیقیت مقام اولدوغی مجمع علیه اهل تفسیر و
سیر در خاصیهٔ ثامنه مصداق فضیلت واجزال
واولوالفضل والافضال اولدوغی درو قتاکه
کروه بی یقین منافقین خاندان نبوته افک وافترایه

تقحم واجترا ايلديلر مسطح كه حضرت صديقك ابن
اختى وخوان نعمت بى منتك پرورده ودست
پختى ايدى ع ومن ذا الذى يرضى سجاياه كلها نثر فحواسى
اوزره منافقان بى ايقان ايله همدستان وداخل
مجلس بدمستان اولدوغندن حضرت صديق
رضى الله تعالى عنه ضرب الحبيب اوجع داغى ايله
مكوى وموسوم وتاديبا لا تعذيبا قاطع ادرار
نفقه ومرسوم اولوب عدم اتفاق وارفاق ايچون
خلف وسوكند ورشتهٔ عهد وپيمان عروهٔ وثقاى
ايمانه پيوند ايتدكده ولا يأتل اولوا الفضل منكم
وسعة ان يؤتوا اولى القربى ايت مغفرت مدلولى
شرف نزول ايلدى حضرت صديق رضى الله تعالى عنه
نيت منع وقطيعتى امضا ومطيهٔ عطيه يى انضا
امتثالا ايكن على الفور رجوع الى الحق وباب ابائه انابه
قرع ودق ايدوب من حلف على يمين ثم راى غيرها
خيرا منها فليات الذى هو خير وليكفر عن يمينه حديث
صحت منالنه فى الحال امتثال اتمكله مرسوم احسانى
كما كان حضرت مسطح مصدعه رضى الله تعالى عنه
اعطا واقطاع مراسم اصطناعنى انطا ايلدى پس
جناب عزت اول حضرته اولوا الفضل لفظنى كه فضيلت
افضليت ايله متحد الاشتقاق در اطلاق بعده الا

الا تحبون ان يغفر الله لكم فحواسى اوزره غايت رفق
واشفاق ايله ارفاد وارفاق بيوروب حتى بوكلمهٔ
مغفرت اثر كوش كذار صديق اكبر اولدقده والله
انى لاحب ان يغفر الله لى ايله بشير مغفرت ولطف
جلى يه دواسبه استقبال ولا اترعها ابدا ايله
ابداء بر وافضال ايلدى حضرت مسطح دخى وجه
زمين مسطح ده مصداق يمشى سويا على صراط مستقيم
ومامن سداد ورشاد ده ثابت ومقيم اولوب
من بعد اول كلام خاموش امتناع وحضرت صديقك
رضى الله تعالى عنه خوان بى امتنا نندن امتناع
ايلدى وبو قضيهٔ مرضيه يى تاييد واول حضرته
اولو الفضل اطلاقنى تاكيد ايدركه بركون نظم
امام رسل پيشواى سبيل امين خدا مهبط جبرئيل
رسول فرهمند معجز كلام عليه الصلوة عليه السلام
نثر حضرتلرى محراب مسجد ركين ده مكين وحضرت
صديق اكبر جناب شفيع المحشر ايله همزانو وقرين
ايكن حضرت يعسوب المومنين رضى الله تعالى عنه
بديدار وعازم مجلس تنكبار اولدقده حضرت
صديق رضى الله عنه مقامندن تنحى وايثار صديق
وفادارى توخى وتوحى ايتدوكندن وجه مبارك
نبوى تهلل واكليل نشاط ومسير ايله تكلل ايدوب

حضرت

حضرت صدیقه رضی الله تعالی عنه نوازش
بی غایات ویا ابا بکر لا یعرف الفضل لاهل الفضل
الا اولو الفضل قول فصلی الیه شکر خنده التفات
بیورد لع ویعرف قدر الفاضلین افاضل نثر خاصیة
تاسعه هر خصوصده زرین وسدید وذو بأس
شدید اولدوغی درز یرا بین الاسلاف والاخلاف
نزاع وخلاف یوقدرکه قل للمخلفین من الاعراب
ستدعون الی قوم اولی بأس شدید نظم مجیدینده
اولان دعوتِ حضرتِ رسالتع بروبادهردم صلوة و
نثر وداع جهان ناپایدار ومرافقت رفیق اعلایی
اختیار بیورد قد نصکره خاصةً حضرت صدیقدن
رضی الله تعالی عنه صادر وسائر اصحاب کرام
بومقامده بین اقدام واجام سرکشته وسادر اولمشدر
زیرا جماهیر اصحابی قتال وحراب اهل یمامه ومسیلمهٔ
کذابه ترغیب وتشویقده حضرت صدیق بی شریك
وهمباز واستیصال اهل ارتداده سعی واعتداد
اولحضرته مابه الامتیاز درحتی کبار تابعین اخیار دن
مقاتل کبه مبهمات تفسیرده هر قول دلپذیری قبوله
قابل ایدی کندو تفسیرنده آیت آتیه یی بووجهله
تحقیق وتنقیر ایتمشدرکه فان تولیتم یعنی اکر مضمار
کبرو دارده تلعثم وتولی ویوم یمامه ده روغان

وتلوی ایدر سکوز کما تولینم من قبل یوم حدیبیه ده
ایلدوکوز تولی ومکن فرار وهزیمته تدلی کبی لامر
پاداش سوء کردارکوز عذاب نار ومثاوی ومثواکوز
بئس القرار اولور تابعئ جلیلك بو مقوله تفسیرو
تاویلی حکم مرفوع وبو معنای مقبول عند اهل الاصول
غیر مدفوع عدد خاصیهٔ عاشره اولوالامر وفرمان
روای زید وعمرو اولدوغی در عکرمه که حضرت
ابن عباسه رضی الله تعالی عنهما مولی وروایات
ونقولنی قبول احق واولی در اطیعوا الله آیتنی
تفسیر وتحقیق واولوالامردن مراد خاصه حضرت
صدیق اولدوغنی تبیین وتصدیق ایلمشدر خاصیهٔ
حادیهٔ عشر کهف تنك وتاریده یار غار اولدوغی در
اذ یقول لصاحبه لا تحزن ان الله معنا معناسی اوزره
بو آیتده برخاصیت وجامعیت واردرکه هیچ احد
اول فضل سرمدده مزاحم وثانی اثنین بیننده
مشارك ومساهم دکلدر نظم وصهر رسول الله وابنته التی
یبرئها نص الکتاب المجد وصاحبه فی الغار اذ قال لا
ثالث اثنان ذو العرش اوثق منجد نثر خاصیهٔ ثانیهٔ عشر
حضرت سلطان انبیا علیه افضل الصلوات والتحایا
ایله ایت واحده ده بش دفعه ذکر وایرادی معاد
وبادام نفرد ومعرکبی داخل لحاف یکانکی واتحاد

اولدوغندر

اولدوغیدر نته کیم ایت معجز نمای ثانی اثنین
اذهما دن مقصود جناب رسول الله ایله حضرت
صدیقدر بعده اذیقول لصاحبه لاتحزن ان الله
معنادن دخی مراد حضرت رسالت پناه ایله جناب
عتیق در نظم کفتم ای بوبکر با احمد چرا یکتا شوی
کفت هرحرفی که جنسی یافت ان مدغم بود نثر خاصیة ثالثة عشر
مظهر صلاح ویقین ومقصود کله وصالح المؤمنین
اولدوغی در ابن عباسدن رضی الله تعالی عنهما
روایتدرکه فان الله هو مولیه وجبریل وصالح المؤمنین
نظم بیتنده که هرحرف بلاغت ظرفی شاهباز بلند پرواز
اعجازه لاینه ووکزدر صالح مؤمنین دن مراد حضرت
ابی بکردر بوآیت معجز نمانك ابتداسی که اذاسر النبی
الی بعض ازواجه حدیثادر راویان راست مقالك
احد اقوالدری اوزره خلاف حضرت صدیقی رضی الله
تعالی عنه بشارت واول سرسربسته نك لحکمة کتمان
اشارت اولوب بوتقدیرجه آیتك اول وآخری
نسق واحد اوزره مسوق وحضرت صدیق رضی الله
تعالی عنه حقنده منطوق اولمش اولور خاصیة
رابعة عشر اول حضرتك هریرده بیشر وسابق و
سمندِ همتِ بلندینی حلبهٔ مناقب جلیه یه قائد و
سائق اولدوغی در والسابقون السابقون اولئك

المقربون مضمونی اوزره هر مکرمت و فضیلت ده
سابق رهان و سرد فتر اشراف و مهان اولماغین
حضرت حسانک رضی الله تعالی عنه بو کلمات حسانی
اول محرز قصب السبق فضل و کماله حسب حال اولمشدر نظم
اذا تذکرت شجوا من اخی ثقة فاذکر اخاک ابابکر بما فعلا
خیر البریة اتقاها و اعدلها بعد النبی و اوفاها بما حملا
الثانی التالی المحمود مشهده و اول الناس منهم صدق الرسلا
نثر خاصیهٔ خامسة عشر لسان معجز بیان قرآن ایله
اطلاق لفظ منفق و اسباب نزوله اعتنا ایدن
جهابذهٔ علما بو خصوصده متفق اولدوغی درنته کیم
آیت لا یستوی منکم من انفق من قبل الفتح و قاتل
هر سابق اوله بتشیر رجحان و تمکین و تتمهٔ آیت
اسناء اولئک اعظم درجة من الذین انفقوا من بعد
و قاتلوا و کلا وعد الله الحسنی جلالت قدر سابقینی
تصریح و تبیین ایدر نفوذ نظر صاف ایله موشکاف
اولان مالکان نورد دیدهٔ جنی و نور دیدهٔ اولیه که
بوائت فضائل ارژده حضرت صدیق اکبره مزید
نوازش و مواسات و اول سابق خیر ایله غیر بینلرک
قطع مساواة اولنوب عند الله سبحانه اجل و اکرم
و درجه سی سائردن ارفع و اعظم اولماغله تکمیل
و تتمیم و نشر مناشیر سابقیت و افضلیتی قصد و تیمیم اولنمشدر نظم

نخستین فدوهٔ دار الخلافه جهان صدق پور بوقحافه
کزین رحمت مهداة اوبود که دردین سابق الخیرات اوبود
نثر خاصیهٔ سادسة عشر تنکنای کفی بنفسك الیوم
علیك حسیبا ده مناقشه وحساب ودار عقبی و
عقابده سؤال وجواب اولماد وغیدر آنس بن مالك
دن رضی الله تعالی عنه روایتدرکه حضرت پیغامبر
نیکو صفات علیه افضل الصلوات بعض اسراءاتده
بالای سدرة المنتهایه عروج وارتقا وحضرت جبریل
امین علیه صلوة الله المعین ایله اجتماع والتقا
ایتدکده دیدیکه ای امین وحی پروردکار نبم امتیتده
کهنکارم حسبان حسابه کرفتار وبروز کوامن سیئاتده
زردروی وشرمسار اولدقده حالت حیرت مالکری
نه منوال اوزره اولور واسطهٔ کبری وپیام اور
رسل وانبیا دیدیکه ابوبکردن غیری هرکسك میزانه
دیدهٔ پرآبندن سرشك حسرت واکتئاب ریزان وسائرك
جلائل وصغائر اعمال واقوالی سنجیدهٔ کفهٔ میزاندر
بطبان عرش مجیددن برق بشری ونوید التماع وسامعهٔ
ابی بکر ندادن راحت فزای ادخل الجنة یی اصغا واستماع
ایلدکده خزانهٔ اسرارندن اخراج کواهر اثیار ایدوب
دیه که امتحان خانهٔ دنیاده بکا دعوای محبت وولا
ایدن خلان اخدان واحبابکه مزرع دل بی علل رندهٔ

حب المرء مع من احب كاشته ورق فوائد لرنده رقم
خلت وودائ نكاشته ايدى مادامكه بمله معاداخل
دار السلام ومقصد صدق قاروآرام ايله محصل المرام
اولميه لردارخلوده دخوله مسارعت ودارنعيمده
مقيم اولماغه شتاب ومبادرت ايلمم بوحديث شريفك
اشارت بلكه صراحة دلالت واردركه حضرت صديقك
رضى الله تعالى عنه محبتى دخول جنته بادى ومن
زحزح عن النار وادخل الجنة فقد فازه ركاز ينى
حيانت واحرازه هادى اوله خاصيه سابعة عشر
دخول جنت اول حضرتك محبتنه موقوف ومبغض
وبدخواهى اول عزت ودستكاهدن مصدود و
مصروف اولدوغى در عبدالله بن عمردن رضى الله
تعالى عنهما رواتيدركه اول ليل سعادت نيلده كه
حضرت صديق رضى الله تعالى عنه مسيمهٔ ام پرترحمدن
فسحت سراى عالمه وضع قدم ايلدى جناب قادر
وهاب هشت بهشتك وهادتلاعنه اطلاع ايدوب
بيوردىكه عزوجلال وبروجمالم حقيچون منوى سحيق
المنالة ادخال ايلمم مكراول سعيدىكه بو وليد رشيدك
محبتنه موفق واول طريق ايله طالب جليهٔ حق اوله
خاصيهٔ ثامنة عشر بى قرينه ومعادل واحراز جلائل
فضائلده فرد كامل اولدوغى در خادم خاص امين

رهئ صداقت رهين يعنى حضرت انس بن مالك دن
رضى الله تعالى عنه شاد وحضرت صديق حقنده قرض
ايلد وكى مديح مطلوب العرضى استنلشاد ايلدكده اول
معلم روح القدس وحاضر جواب مجلس انس فى الحال
بوابياتى ارتجال ايلدى نظم وثانى اثنين فى الغار المنيف وقد
طاف العدو به اذ صعد الجبلا وكان حب رسول الله قد علموا
من البرية لم يعدل به احدا نثر جناب خقميت منزلت بو مديح
سلوت اقرانه شكر خنده رضا لرندن نواجد درّى
لمعانلرى ظاهر ونمايان اولوب حضرت حسانه
وافر نوازش واحسان وصدقت ياحسان هوكما
قلت كلام ستايش انجامى ايله پسند واستحسان
بيورديلر ما طلعت الشمس ولا غربت على احد بعد النبيين
والمرسلين افضل من ابى بكر حديث صحت انتماسى كه
راويسى حضرت ابى الدرداء در بو معنايى تأييد وبو منقبت
جليهٔ جليله نك بناء صحتنى تشييد ايدر نظم
چه خوش كفت ان صدر تنزيل وحى خداوندام وحداوند نهى
كه خورشيد بعد از رسولان نتابيد بركس ز بوبكر به
نثر خاصيه تاسعة عشر اول حضرتك خدمتنده
ملائكهٔ كرام استخدام اولندوغيدر اشرف اصحاب
ايماندن حذيفة بن اليمان رضى الله تعالى عنه
نقل وروايت بيورمشدركه بركون جناب رسالت

آيات

صلوة غدائدن انفتال بعده جانب جماعت واهل
طاعته توجه واقبال ايدوب اين ابوبكر قول التفات
قرينى ايله جماعت مؤتمينه خطاب ومنتظر حسن جواب
اولدقلرنده هيچ برطرفدن پيغامه تصدى وناقهٔ بيانه
تسدى ايتمديلر تكرار اول شمع جمع رسل واخيار هوض
وقيامه واين ابوبكر صداسنى اسماع اسماع خواص
وعوامه ايلدوكلرنده اخريات صفوفدن حضرت
ابوبكر ظاهر وبديدار ولبيك لبيك يارسول الله ايله
پاسخ كزار اولدقده جناب مقدس نبوى حضرت صديقه
ترحيب وتطريق ايله فرمان عالى بعده ادن يا ابابكر
ايله نوازش ولطف متوالى ايدوب بيوردقلركه
يا ابابكر بنمله ركعت اولى يه ادراك ولحوق وستباق
جماعت ايله تحريمهٔ صلوة مكتوبه يه اتصال ولصوق
ايلدوكمى حضرت صديق رضى الله تعالى عنه مصعد
جوابه تيفع ومروط شروط آداب ايله تلحف و
تلفع ايدوب ديديكه يارسول الله سزكله صف
اولين ده تكبيرة الافتتاح وقرائت فاتحة الكتاب
ايله فتح باب انشراح دنصكره ضوء وضويه تيركى
شبهه عارض وقوت كمان بقاى يقينه معارض
اولماغله صف اولدن تسلل وسلم خروجه تعلى
وتسلق ايلدم ناكهان هاتف نهان يا ابابكر نداء غه

زدا سی ایله هتف وصدا ایدوب کوردمکه سوی
سمادن برسطل خوش نما سلسلهٔ زرین ورزین ایله
آویخته ومعلق وایچنده اولان ماء کوثرا نتماکه
ثلج دن ابیض وانور وشهد دن اعذب وشیرین تردر
مصفاة قدرت ایله مروق اولوب برمندیل بی بدیل
ایله پوشیده ومستور واول سرپوش زرنگار ك
کنارنده لااله الا الله محمد رسول الله ابوبکر صدیق
لفظی منقوش ومسطور ایکی اول مندیل نورتابی کاهل
بی تابم اوزرینه نکون وفرور واول اب ناب ایله
اسباغ تجدید وضوء ایدوب مندیل درفشان نور
فشانی کماکان سرپوش سطل بعده ادراك فضیلت
جماعتده مسارعت وعدم مطل ایلدم اثناء راه ده
خلفه نگاه ایلدوکده اول قدس مقدسدن اثر وخبر
غائب وسوی غیب الغیوبه راجع وآئب اولمش پس
لوح سویدادن سواد نقش سودای ماحق ورکعت
اولی نك رکوعنده جماعته لاحق اولدم امام رسل
وانبیا علیه وعلیهم افضل الصلوات والتحایا
لواء تبشیری اعلا وتنشیر ایدوب بیوردیکه یاابابکر
سنك ذات نیکو شارتکه مژده وبشارت اولسونکه
اتمام قراءت وقیامدن صکره هاتف غیبی دست
قوی نیروسنی بم زانوه واضع وسن داخل رکعت

التحقيق

اولی اولنجه بنم رکوع و اخنامه مانع اولدی وعلی
سکا احضار اناء بریق ایدن حضرت جبریل و اسدال
مندیل ایدن حضرت میکائیل و بنم رکبهٔ و فخذوی
اخذ ایدن حضرت اسرافیل ایدی خاصیهٔ عشرین حضور
رسولده علیه السلام جملهٔ انامدن احب و مجموع
احبا و احبادن اشرف و احب اولدوغی در نظم
کوهرکش رشتهٔ سخن باز این نوع کند حکایت آغاز
نثر که برکون صحابیٔ خاص حضرت عمرو بن عاص رضی الله
تعالی عنه نظم علامهٔ مشکلات عالم مقبول ترین نسل آدم
نثر صلی الله تعالی علیه وسلمدن استکشاف حال و من
احب الناس الیك ایله ایراد سؤال ایلدی نظم
این مجمل آخرین مفصّل خورشید پسین وصبح اوّل
سلطان رسل سراج ملت هادیٔ سبل شفیع امت
نثر کشف استار اسرار واحب اهل وفاق علی الاطلاق
عایشهٔ صدیقه اولدوغنی ابراز و اظهار بیوردقلرنده
اول سائل خبیات مسائل اعادهٔ کلام و سؤالی
ربات مجالدن اولمایوب بلکه کبار مجالدن اولدوغنی
اعلام ایلدکده فاتحهٔ مصحف ایام خاتمه انبیاء کرام
علیه وعلیهم الصلوٰة والسلام نظم مقصود زمین واسمان اوست
پیغامبر آخر الزمان اوست نثر جعد بیحسابیج اشکالی
شانهٔ جواب صدق اکبر اولدوغنی تصریح بیوردیلر

خاتمه

خاصیهٔ حادیه وعشرون حلیم بی طیش وحکم قریش
اولدوغی درحضرت ابوهریره دن رضی الله تعالی عنه
روایت درکه بروز سعادت بروزده نظم
مراد کن فکان مقصود کونین کمان ابروی کان قاب قوسین
نثر حضرت ابوبکر رضی الله تعالی عنه دخول وبین
یدی الرسول قیام ومثول ایلدکده اکبر کروبیان وطاوس سدره
آشیان دیدیکه بوکلن یار صدیق ابوبکر صدیقدر نظم
شه ابطحی شمع بیت الحرام مه برج طیبه علیه السلام
نثر دیدیکه یاجبرییل ابوبکر بین الملائکه نه وجهله
منعوت ومذکور وملاء اعلا وروحانیان میانده
نه رتبه معروف ومشهوردر امین مطاع ویکانهٔ
اولی اجنحة مثنی وثلاث ورباع دیدیکه ابوبکرك
بالای فلك دوازده صیت اشتهاری ساحهٔ ساهرهٔ
ناپایدارده اولان استفاضهٔ مکانت ومقدارندن
هزار بار زیاده واسباب علوجنابی انتهاء آماده دك
آماده اولوب لسان ملائکه ده حکم قریش نامی ایله
شهیر وعالم حیاتده سکاهمزانوا وقرین اولدوغی
کبی بعد الممات خلیفهٔ وجانشین اولمق مقتضای
تقدیر بی تغییر در خاصیهٔ ثانیه وعشرون حضرت
رسول انامه علیه الصلوة والسلام خلیل وبوسبب
ایله قدری جلیل اولدوغی درحضرت ابوامامه دن

رضی الله تعالی عنه روایت درکه جناب رسالت
نظم صلوة خدا باد برجان او برآل وبر اصحاب ویاران او
نثر بیورد یکه جناب مقتدر کریم حضرت ابراهیمك
سهم سعادتنی انفاذ وکمال فضل جزیلندن خلیل
اتخاذ ایتدوکی کبی بنم حقمده دخی رغائب حصهٔ
غایئ افواز وخلعت خلت ایله سرفراز ایلمشدر و
هر بنی بلند جناب خلّص قرابین واصحابندن برینی
خلیل وکعبهٔ خلت بی علتنه دلیل اتمك سنت سنیّهٔ
حکمت اقتضا وعادت مستمرهٔ حکم قضا اولمغین
ابوبکر دخی بین الامّه بکا خلیل ومقارنت ومقاربتی
لیل الیلده راحت بخش دل پر الیل اولمشدر خاصیهٔ
ثالثه وعشرون خلیفهٔ رسول الله ونائل دستگاه
خلافت پناه اولدوغیدر جماهیر حاضره واعاریب
بولقب ایله تلقیب ده اجماع وخلیفهٔ رسول الله
اطلاقنی مسامع مجامع افاقه اسماع ایدوب حتی
هنگام اشتداد ارتداد ده حضرت صدیق رضی الله
تعالی عنه شاهر شمشیر همت وراکب یکران عزیمت
اولوب بالذات قتال مرتدین وعداته نهوض
واقبال وشاهباز غیرت غیرپرداز لری تحریك
یال وبال ایلدکده حضرت علی رضی الله تعالی عنه
عنان کیر وحضر جامع دردون غیب نمونلرندن

مظهر سی

مظهر سر ستیر اولوب دیدیکه ای خلیفه رسول الله
جناب حمیت پناه غزوهٔ احده اقتحام زحوف
ختو فدن سیزی ردع ورد ولا تجعلنا بنفسك ایله
القاء مهالکدن صدع وصد ایتدوکلری کبی حالا
بزدخی الذین النصیحه کلمهٔ فصیحه سی اوزره کمال
ضراعت وابتهال ایله درخواست وسؤال ایدرزکه
صارم صریمتی اغماد ونار موقدهٔ غریمتی اخماد
ایلیوب نفس نفاست پناهکی ورطهٔ تباب وتباهه
القا ایله احباب واصحابی تفجیع وحشد اعداو
حسدی تشجیع ایتمیه سن که سنك وجود مثابك
ایله سوکوار ومصاب اولورسق من بعد معمورهٔ
اسلامدن رونق انتظام منفك وحبل اتحاد و
جمعیت تاب جلال وسطوت ایله مندرك اولور
پس حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه نصح ناصحی
قبول واول غریمت عظیمه دن عود وقفول ایدوب
امضاء سریه وجیش واختیار رزانت ووقار
ایله دفع خاطرهٔ طیش ایلدی حاصیهٔ رابعه و
عشرون کفهٔ میزان فضیلتده خیرامتدن ارزن
واثقل وایمان واسلامده جملهٔ انامدن ارجح و
اکمل اولدوغی در حدیث مشهورده مصرح ومذکور
ایمان ابوبکر ایله مجموع خلق جهانك سنجیدهٔ میزان

درکه

اولسه ایمان صدیق علی التحقیق افزون وراجح
وامر رجحان ومزیت ظاهر وناجح اولور خبر اخرده
بو وجهله محترد رکه عالم منام ومثال وفضاء رؤیا
وخیالده برمیزان درست وعیار وضع واحضار
اولندی حضرت رسول امین علیه صلوة الله المعین
مجموع اولین وآخرین آیله موازنه وعیار وسنجیدهٔ
ترازوی اعتبار اولدقده حضرت سرور کائنات
علیه افضل الصلوات راجح ورزین بعده حضرت
صدیق اکبر جمله امت هدایت اثر آیله کفهٔ میزاندهٔ
عیار ووزان اولدقده ابوبکر غالب ووزین اولدی
خاضیهٔ خامسه وعشرون مظهر تجلیٔ خاص ومرآت
ذات صافی صفاتده مشاهد صورت اختباو
استخلاص اولدوغی درحضرت انس دن رضی الله
تعالی عنه روایت درکه جناب خالق مجموع برایا
وخلائقه عامة عرض دیدار وتدلی وصدیق اکبرع
شیٔ خصصت به من بینهم وحدی نثریه مظهر اولماغله
خاصة تجلی ایدربو مقام دندرکه نشر اعلام
اسلام هنکامنده حضرت رسول انام علیه الصلوة
والسلام جناب صدیقه رضی الله تعالی عنه تخصیص
التفات ودعوت الی الذات ایدوب بیوردیلرکه
یاابابکر خدای مستعان عالمیانه بنم شملهٔ شمول

دعوتی عامه اشمال وخاصة سکابعث وارسال
بیورمشدر خاصیهٔ سادسه وعشرون علی الدوام
حضرت رسول علیه السلام می قری واطعام ایدوب
مشتا ومضیف ده اول حضرته میزبان ومضیف
اولدوغی در صباح الخیر بعثتدن هنکام انتقال
ورحلتدهٔ دک مؤونات جناب رسالتده بذل مال
جزیل وزمان هجرتده کندو راحله وحموله سنه
تحمیل ایدوب اوان حیات لرنده دائما اضافه وقوی
ایله اعظام واکبار وبعد الوفات حجرهٔ صدیقه ده
رضی الله تعالی عنها ده دفن واقبار ایلدی خاصیهٔ
سابعه وعشرون بش منقبتده سلسلهٔ خصوصیتی
تحریک وجناب رسالت ایله تسهیم وتشریک
اولدوغی در اولا حضرت ختمیت مقام علیه
الصلوة والسلام حقنده ولسوف یعطیک ربک
فترضی نازل اولدوغی کبی حضرت ابوبکر دخی نعیم
مقیم ولسوف یرضی یه فائز ونائل اولمشدر ثانیا
حضرت رسالت عنوانک شان معالی نشانلرنده
ونیسرک للیسری شرف نزول بولدوغی کبی حضرت
صدیق دخی فسنیسره للیسری بشراسنه وصول
بولمشدر ثالثا برید ملقی السرور فرشتهٔ مطوق
بالنور جناب رسول کریمه اهداء هدیهٔ تسلیم ایتدوکی کبی

حضرت ابوبکره دخی جانب ذی الجلال والاکرامدن
تسلیم منشور سلام ایلدی رابعا صحبت غار پرانواره
مابینلری تسویه واذیقول لصاحبه فحواسی اوزره
اطلاق لفظ صاحب وانواع مواهب ورغائب
ایله تقویه اولنمشدر فائدهٔ جزیلهٔ العائده لفظ
صاحب اصطلاح ادباء بلند مراتبده وزیر اعظمه
اطلاق وصاحب ابن عبادك ترجمه سنده بو معنای
مستجاد اوزرینه اجماع واطباق اولنوب اذیقول
لصاحبه آیت براعت ایرادنده صاحبدن مراد حضرت
صدیق اکبر اولدوغی میان اهل تفسیر وسیرده مجمع
علیه وبیان ایله مشار الیه در بو تقدیرجه لسان
قوان ایله حضرت ابوبکره اطلاق لفظ صاحب
اول صاعد مراقب مناقبك بین الاصحاب منقطع
القرین وسلطان رسل وانبیایه وزیر اعظم وجانشین
اولدوغنه عجب وتلمیح وایماواشارت بسیار نمادر نظم
فلما اراد الله قبض نبیه وصار الی دار النعیم المخلد
تقدم فی نیل الخلافة بعده باجماعهم لا بالحسام المهند
خامسا حضرت رسوله علیه السلام استماع وحی
والهامدن احیانا غشی وبرحا عارض وهویدا
اولدوغی کبی حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه
وارضاه جناب رسالت پناه ایله همزانو وکینهٔ

معاینه

معانيهٔ عيبيّه ايله روبرو ايكن سفير ملاء اعلى
مظهر تام ذومرة فاستوى انك لا تهتدى من احببت
ولكن الله يهدى من يشاء ايت حكمت مدلولى
ايله نزول ايدوب حضرت صديق رضى الله تعالى عنه
لسان جبريل امين دن بو نظم مبينى اصاخه وارغان
وضمننده اولان وعيد شديدى درك واذعان
ايتدكده مبتلاى تحير وخشيت وكرفتار اغما وغشيت
اولدى خاصيهٔ ثامنه وعشرون اول ثانيهٔ مبانيهٔ
مسلمانى نك ايمانى مشابه الهام ربانى ومشاكل
وحى اسمانى اولدوغى در روايت كردهٔ ثقاة دركه
حضرت صديق رضى الله تعالى عنه اثناء مسافرت
وخلال اشغال مكاسب وتجارتده مشام دل خون
اشامنه ازهار طيبهٔ شامى اشمام وايام قلائل
اولماكن غم كسلده نفس نافرجامنى اجمام اتمش
ايدى اول اثناده كلزار رنكين ازهار رؤيادن
قلب روشننه برمنظره وروزن اجيلوب عالم
استقبالده كله جك تعاجيب صور واشكال خلاف
معهود مره بئ ومشهود اولدقده بحيراء راهبدن
استعبار وغمام علم فراستدن استمطار ايلدكده
راهب كثير المواهب ديدبكه بوجواب دلپذيرك
حق تعبيرى بودركه سنبك رهط وقبيلكدن برر سول

بنیل مبعوث وصفت ختمیت ایله موصوف ومنعوت
اولوب حیاتنده اکا وزیر وقرین ومماتنده خلیفهٔ
راستین اولورسین حضرت صدیق رضی الله تعالی
عنه بو عبادت صحیح عبارتی صمیم جنانندن جازکبی
اخفا وپنهان ایلدی تا اول هنکام سعادت انجام
رسالت
دلك که جناب ختمیت مآب مبعوث وخبر صحت
نمون شش کوشهٔ ربع مسکوندن منتشر ومبثوث
اولدی حضرت صدیق رضی الله تعالی عنه اول
مقسم ارزاق هدایته شتاب ومسارعت ایدوب
صدق رسالت پی بدیله ارادهٔ برهان ودلیل
ایلدکده اول مفخر ملائکه وانامین وسرمرموز طه
ویاسین دیدیکه سن ازاهیر طیبهٔ شامی انتشاق
واشتمام ایدرکن بلا تعب ومجاهده مشاهدهٔ ایلدوکك
بشری بنم صدق رسالت ودعوامه شاهد معدل
ومزکی درحضرت صدیق رضی الله تعالی عنه
فی الحال مقدم سلطان ایمانه استقبال واشهد
ان لا اله الا الله وانك رسول الله مقالنه اقبال
ایلدی خاصیهٔ تاسعه وعشرون حضرت رسالتپناه
انفع واندی ومالی سودمند واجدی اولدوغیدی
نته کیم مانفعنی مال مانفعنی مال ابی بکر حدیثی بو
معنایه کواه وخبر آخرده ان من امن الناس علی فی صحبته

ومالهِ ابابکر بومدعایه شاهد بی اشتباهدر
خاصیهٔ ثلاثون مسجد مطهر قدسی مظهره ابقاء
خوجه ومنظر اولدوغی درنتکم لَا تُبْقُوا اخَوْخَةً اِلَّا
خَوْخَةِ ابی بکر خبر معتبری بومعنایه بینهٔ قویه و
تعیین امر خلافته اشارت معنویه در ربای
صدریکه بصدق صدیکونین اوبود درشرع نخست قرة العین اوبود
باخواجهٔ کائنات درطریق خاص حق میکویدکه ثانی اثنین اوبود
الآیة التاسعة والعشرون خیرامت اولور خفیف الحاذ
بویله نطق ایلدی رسول حلیم اعتماد ایله نسایه صقن
ان ربی بکیدهن علیم بوآیت اعجاز رفیق حضرت
یوسف صدیقک علی نبینا وعلیه الصلوة والسلامک
کلامنی حکایت وانک ضمنده زنان زبان کاره توبیخ
ونکایتدر منشاء طائفهٔ نسا ومادهٔ اصلیه اثنی
ضلع عوجا ومصداق مقال حکمت مآل نظم
هی الضلع العوجاء لست تقیمها الان تقویم الضلوع انکسارها
نثر اولوب کید اکید وایدشدید لری عظیم وکثیر
وانلرك مکر وخدیعت لرنه نسبت عزهٔ ابومره ضعیف
وسست تائیر اولدوغنه ان کیدکن عظیم نص کریمی
ناطق وان کید الشیطان کان ضعیفا آیت حکمت
ایفاسی دلیل صادق قطعه ثنتان یعجز والریاضة عنهما
رای النساء وامرة الصبیان اما النساء فمیلهن الی الهوی

واخوالصبا یجری بکل عنان نثر ثمار القلوبنده مسطور
ومکتوبندرکه رای نسا وهن وخطاده مثل مضروب
وبوبابده حدیث شاورهن وخالفوهن فان البرکة
فی خلافهن تسلیت بخش دل مکروبندر نظم
تاهل بای بندرهروانست هیشه مرد عاقل باد بی زن
سیاوش رانه بهرزن بکشتند نه بهرزن بچاه افتاد بیژن
نثر بوابیات نصیحت انجام انشاد الله سادات کرامندر نظم
مجردی بحقیقت عظیم سلطنتست زمن شنوتن ازاد خویش بنده مساز
برای یکدم شهوت که خاك برسراو اسیرزن نتوان شد بسالهای دراز
نثر ارباب تجرد دن براهل تفرد بووجهله نفثهٔ
مصدور وابراز سر مستور البلیش که نظم
لوکان فی الاهل والاولاد منفعة ماقال ما اتخذ الرحمن من ولد
فی الاهل شغل وفی الاولاد مشغلة واللهفرد یحب الفرد فانفرد
نثر جواهر التقسیرده بر عجیب وغریب داستان تحریر ولصیاً
موتابه متعلق برامر متحقق کتب وتحبیر اولنمشدر نظم
آوین بادبرچنان قلمی کابداز کلکش انچنان رقمی
نثر اول قصهٔ طویلة الاذیالك نقاوه واجمالی
بودرکه جناب روح الله برکون عزم راه ایدوب
معابر حبانات ومقابردن ذهاب ومرور ومحبوسان
تنکنای قبوراولان قوم بوزه رش نور ایدرکن
کوردیکه برجوان سوکوار برکور تنك وتاریك کنارنده

کلبرك غدارینی قطرات سرشك مدرار ایله شست
وشوو کل ولای ولای دیرینه ده کوهر کوکردهٔ آرزوی
سینه سنی جست وجو ایلیش نظم شب روز بادرد وغم زیستی
زمانی بنودی که نکریستی بر دیدهٔ خون بالاسی که
طلعت جناب مسیحا ایله منور وکاشانهٔ وجود نده
پیکر یوسف مقصود منقوش ومصور اولدی
فی الحال سرعت واستعجال ایله یرندن قیام ونهوض
وسرچشمهٔ حیات ابدیه دن دریوزهٔ فتوح وفیوض
ایدوب ناله وفریاد ایلهع ژاله ازنرکس فروبار یدوکل را
اب داد نثر حضرت عیسی علی نبینا وعلیه افضل الصلوات
والتحایا اوفره سودهٔ لکد هوایه صمیم جنانندن رقت
وحنان ایدوب دیدیکه ای جوان ارجوان قدبوشور
وشغبه علت وسبب نه دراول ناتوان که افتادهٔ
هاویهٔ هوا وهوان ایدی دیدیکه یاروح الله برهمسر
خلت پنام وار ایدیکه مونس روزکار ولیل ونهار
ارام دل بی قرارم ایدی بدایت جوانی ومشاریط
کشت جوانب وجوانی ده رقبه سنی قید حیات
بی ثباتدن فك واول بهار زندکانی ده که هنکام
عیش وکامرانی در مستوفیان قضا نامنی دفتر
احیا وصك احبادن حك ایلدیلرع بخشای برانکه
راحتش مرك بود نثر حالا وجود بی هجودم مضیق تنکا-

ودهشت ده بی کسلك وحشتی ایله درمانده ودن
امن وراحتم دن قواصه ریزهٔ مسرت افشانده درع
رحمی کن ای کریم که جای ترحمست نثر جناب عیسوی
اول قبر غیر سوی نك رسم وسانتی پرسان اولدقده
اول پریشان روزکار فرط حیرت وابتشارندن برحدث
آخری ارادت وکوردیکرا وزرنیه لجاجت ایلیوب دیدیکه نظم
ازهه عالمت کزین دانم کوربا شم کرت جزاین دانم
کارت ایزدهمه نکوکرده ست با من ان کن که باتواوکرده ست
نثر حضرت عیسی که ع هرکجا که گذرکند حیاتی بخشد نثر
حصائص کثیره سندن بندهٔ بسیره درجناب محیی
الموتی دن درخواست ورجا ایلدیکه صاحب
قبر زنده وکمیت میت ذاتی مضمار حیات تازه ده
تازنده اوله نظم برآستان ارادتکه سرنهاد شبی
که لطف دوست برویش دریچهٔ نکشود فاعل مختار
تیسیر واقداری ایله جناب مسیحا احیاء موتایه
مقرن ودعاسی اجابته مقترن اولدی فی الحال
اول قبردهشت مآل شکافته وجناب روح الله دن
نظر یافته اولوب بر شخص سیاه روی وزنگی
دزخیم خوی کور وحشت نمودن خارج وبیرون
اولدی ع حضرت عیسای رسالت پناه نثر وتخصیص
یافتهٔ واحیی الموتی باذن الله اول ساکن دروازهٔ

زندكانئ تازه نك كار وكردارندن فحص واستخبار
ايلدكده شمهٔ حالنى بيان وبنهرهٔ مافى البالنى درميان
ايلدى مكر بركافر پرمكر بى فرايمش كه حاصل عمر
زود كذرينى پرستش بتان بى نفع وضرره صرف
وكل مولود يولد على الفطره مشرب عذبنى ابوانك
تهويد وتمجيسنى تلويث وتنجيس اتمكله نفس فرمانى
مظهر ويعبد الله على حرف ايدوب موتهٔ اولى دن
وقت انشار واحيايه كلنجه چنكال قهر ونكال
ايله فرسوده ومقدار دقيقه وثانيه سكنجهٔ پنجهٔ
عذاب قبر وزبانيه دن نا اسوده ايمش چونكه
صدر نشين بالاخانهٔ چارم وصاحب اعجاز و
انبوكم بما تاكلون وتدخرون فى بيوتكم انك حال
پرسانى طلا عنه شعور واطلاع بولدى امهال
وابهالدن حسن رعوت وطريق نجات وتوفيقه
ارشاد ودعوت ايلدى وهاب بى رشاء
يهدى من يشا سابقهٔ هدايت ازليه ولاحقهٔ
عنايت ابديهٔ جليه ايله اول سركشتهٔ تيه حيرت
بى جبرتى شورستان غوايتدن سرچشمهٔ كلزار
هدايته ايرشدروب كلمهٔ شهادت ايله كويا
واخر كلامى كلمهٔ توحيد واسلام اولماغله مصداق
الاعمال بخواتيمها اولدى القصه بطولها اول سركشتهٔ

بی صبر تعیین واظهار ایلدکده حضرت عیسانك
دهان غیب نماسی شکر خنده ودعاء مطرد القبولی
اول زن بادبولی زنده ایلیوب زوج روح آسا
وروح اساسی ایله دست بدست جانب دشته
روان وبی تاب وتوان منزل ومبیت ومسکن
ومنبت لرنه دوان اولدیلر نظم زشادی چنان شد که گفتی خدای
بدو داد شاهی هردوسرای نثر بو اثناده اول دیار
سهل السلوکك ابناء ملوکندن برملك زاده وغر
مغرور ازاده ندما وخواص ایله کشت دشت
واقتناص ایدرکن کوردیکه بردلربای قرسیما نظم
کالبدر والکاف ان انصفت زائدة فلما تظنّنها کافا لتشبیه
نثر برکدای بی سروپا ایله پره رو بیابان دن ظاهر و
نمایان اولدی شهزادهٔ آگاه دزدیده نگاه ایله
اولدبت شیرین شمائله ربوده ومائل اولوب
شعبده وفسون ونغل بازکون ایله دیدیکه بوزن
نازك بدن بنم پردگیان حجلهٔ عصمتمدن بردوشیزهٔ
بی وصمت درای جوان خوان بونك النماس قربان
ولماسندن قصریدهٔ وشعاع بصروکی سمت اخره
مدّ ایله اول جوان باتوانی وناتوان کامن هواسنی
اثاره وتاریکنای کار وبارینی مشعلهٔ اه انتشار
ایله اناره ایدوب تردید انفاس دآدداد ورفع

عفتم

عفیرم و فریاد ایله دیدیکه ای بی انصاف مغروز
وشاب غافل مسروز نظم می ناب ناخورده مستی مکن
اکر میخوری بت پرستی مکن سز واول فتانهٔ زمانه بی
استعطاف واستلانه ایدوب دیدیکه نظم
ای دوست بیاکه ماترایم بیکانه مشوکه آشنایم نثر
هرچندکه بومقوله کلمات مقبوله ومقدمات
معقوله ایله نصح ونید وساعد نیازی کردن نوعروس
رجایه کمند ایلدی قطعا سود مند ودافع مکیدت
وکرند اولمادی صنم هرجایی اول اطراف وارجایی
محاط اشعهٔ نکاه وکوکبه وبریق مکانت ملوکانه
اجالهٔ نظر دقت وانتباه ایلدوکدم نظم
فرومانده حیران دران فروزنده که سیمای دولت بود دلفروز
نثر نفس خودکام میل اسباب احتشام ایله همسر بی
وایهٔ فرومایه سنی تحمیق وکلام شهزادهٔ بیکانه بی
تصدیق ایلیوب ترک زوج وبعل وآرزوی زینت
یاقوت ولعل ایلدی رباعی یاربکه همیشه دروفای ما بود
کارش همه جستن رضای ما بود بیکانه چنان شدکه نمیداند کس
کارند همه عمر اشنای ما بود نثر سیاح زمین فسیح اولان
حضرت مسیح هنوز اول اجداث پرشور جکر سوزده
ایدیکه اول جوان باجوی همسر فتنه جوی باجفاسنك
بی وفا لعنتی تنکبار عزعرضه رسانیده ونفس بد

فرماسنی تار یکنای آنث من النسوه من اتخذ النسوة
اسوه دن رهاینده ایلیوب دیدیکه ع دریاب مرا که
کارم ازدست شد ش حضرت عیسی شهزاده
بی موا سایه کلوب مقدمات نصائحی تمهید واول
زن بدشیمی غدر وستمدن زجر وتهدید ایلیوب
دیدیکه ای مکاره پرفتن ومحتالهٔ هزارفن منتقم
قدیمدن استحیا ویم اتمز می سن که بن سنك شوهر
درست پیمانکك کریه وحینئه ترحم وحنان ایدوب
قادر کارسازه شفاعت ونیاز ایلدم تاکه سکا اعطاً
نعیم زندکانی وحیات جدیدایله عمر مدید ارزانی
بیوردی سن مقابلهٔ سپاسداری وشکرانه طرح
اساسش کفر وکفران ایدوب حلاولکدن کریزان و
دامن حرامه آویزان اولماق عطب وسخط جباره
سبب قریب وبوحاله کاتب شمال مهیمن ورقیبدیر
زن غدار عناد واستکبار وسبق ممات وسوق
حیاتدن تغافل وانکار ایدوب اعلان ارتداد
وقبول قول حقدن ستیزه واحتداد ایلدی مصراع
وکم امر بالرشد غیر مطاع ش لاجرم انحراف خاطر
عیسوی دن کفر وردت اوزره مرده وسرنجهٔ
ابو یحیی ایله افسرده وافشرده اولدی نظم
ای قصهٔ عجب شنو از بخت بازکون اورا بکشت یار بانفاس عیسوی

متابعت

متابعت نفس بد فرمانا اول اهل هوایی ع بلا نفع دنیا
ولا اخرم نثر کرفتار اظفار ع فتلك اذاکرة خاسرم نثر
ایلدی نظم آه ازین عالم ناپایدار زیستن ومردن بی اختیار
نثر با انکه اول زن آسیه آسیا مقدما دین عیسی
اوزره تسلیم امانت روح وروی امنیت وارزو سنه
فتح باب الابواب فتوح اتمش ایکن رجعهٔ ثانیه
ورجفهٔ ثابته ده نقد امیدی ناسزم و نقبهٔ بی
نقاب رجاسی باسزم اولوب سلب ایمان ایله
جحیم غی وخذلانده خلود فی النادده کرفتار وعقاب
سرمد وعذاب مؤبد ایله هنکامه فروز بزم
ابالسه وفجارا ولدی ع وفی الارض ایات فلانك منکرا
نثر در شاهوار صدفهٔ مریم ومصداق کریمهٔ ان
مثل عیسی عند الله کمثل آدم محیط غیب هویت دن
برفزبدهٔ جریدهٔ حکمتی کنار شهود وساحل وجوده
کتوروب دیدیکه سبحان الله عجب عبرت غفلت
کاهدرکه اول زنکی بدحال مستغرق سیاههٔ
کفر وضلال ایکن زند کانی ثانی ده دار الامان
اسلام وایمانه تیدی وبوزن کم زن کف زنان و
رقص کنان واصل جنس حسن ایمان اولمش ایکن
حیوة ثانیهٔ فانیه ده مظهر سخط لایزالی ومشار
الیه هؤلاء فی النار ولا ابالی اولوب نعوذ بالله

سوء

خاتمه ایله کندی ع اینجا مجال دم زدن جبرئیل نیست

نثر بونکته پر عبر خلاصهٔ سر قضا وقدر و خرد تیز
تاز بو واقعهٔ جانکداز ده سراسیمه وبی خبر در نظم
آنراز بتکده بدر کعبه ره نمود وین رازصومعه سوی دیر مغان کشید
اعجوبهای سر قضاوقدر بسیست اینجا بیای وهم وخرد کی توان رسید
نثر نوع انسان متعود الاحسانك که کرنده ثقلان
وجملهٔ اولین وآخرین بلکه سکنهٔ آسمان وزمین زدن
اکرم وکلا ندر فائز ونائل اولدوغی مراتب وفضائلك
ارفع واشرفی دار بقاده دخول جنت وظافر و
واصل اولدوغی مناقب ومنازلك اعلی والطفی
امتحان خانهٔ فناده رتبهٔ بلند بنوتدر طائفهٔ
حانفهٔ زنانك دار النعیم جنانه قلت دخول للرّی
ان اقل ساکنی الجنة النساحدیث صحت انتماسی
اوزره نقصان استعداد وعدم رشد وسداد لرینه
علامت ونشان ودرجهٔ منیعهٔ نبوت ورسالتدن
حرمان قی ووصول للرّی ع ولم یعرف نبی قط انثی
نثر فحواسی اوزره اعوجاج مزاج واختلال حال للرینه
دلیل وبرهاندر نظم النسانا قصات عقل ودین
مارائینا لهن رایا سنیا ولاجل الکمال لم یجعل الله
تعالی من النساء نبیا نثر اشد البلاء علی الانبیاء
معناسی اوزره انبیاء کرامدن هیچ بر ذوات ذوی

ذوی الاحترام سلاطت ازواج بد امتزاجه تحمل
وشیاب شکیب وثبات ایله تدثر وتزمل ایلمیشلردر نظم
بدان نکتهٔ نغز قانع مشو ازان نغز تر داستانی شنو
نثر جمله دن بری حلیلهٔ جلیلهٔ حضرت اسحاقدن
برقصهٔ غرابت مساق که سباق وسیاقی محیر الباب
وعقولدر واسطهٔ ثقاة وعدول ایله مروی ومنقولدر نظم
این سخن کرترا ممکن نیست عهده بر راویست بر من نیست
نثر اول داستان عبرت اشتمالك نقاوه واجمالی
قصص انبیاده بو وجهله ابنا ولنمشدرکه شول اوانده
که حضرت ابوالضیفان دیار فلسطین ده مقیم
وقطین ایدی سلسلهٔ رسله الصاق والحاق
اولنان حضرت اسحق سکان قصبهٔ کنعانه ارسال
ونلا فیء عدت لازمه ایله تجهیز وارحال اولنوب
اول خانه زاد رسالت ضوء ارشاد وهدایت ایله
رفع غمت امته مشغول وهنکام حیات پدرده
قامت طوبی استقامتنه خلعت فاخرهٔ رسالت
مشمول اولدی خلصان اقربا سندن رفقا نامه
برزن نازك اندامه میل تامه ومدرجة الشرفه
کمال رغبت وشعف ایله نجیبه مرامی تسخیر ورامه
ایدوب بعده اول زن پاکیزه تن عیص ویعقوبه
ایستن اولدی نظم شد از ابر نیسان صدف بارداد

بدیدار شد لولوی شاهوار • چو نه مه برآمد ز پابستنی •
بجنبش درامد درک رستنی • حین مخاض • وهنکام
ارتکاضندم اخوین توامین بی ریب ومین معارضه
ومسابقه • وکویاجناب بدیع السموات مشیمهٔ
نظافت • سماتندم رعایت • صنعتِ تضاد ومطابقه
ایدوب اخرکار • عیصك برق سرعت وابتدازی
متالق • وحضرت یعقوب • عقب عیصه متعلق •
اولماغین اول ولید نجابت مصحوبه اسم یعقوب
اطلاق • یعنی لفظ یعقوب مادهٔ عقبدن اشتقاق •
اولندی اولایکی شقیق بی عیب وشین بحر تربیت
والدین ده لوازم ادابی تنشئم • وکلزار حالرینه نسیم
فیض وافضال تنسم • ایدوب هربری برحسب کل میسر
لماخلق له صیت وصداء حسن ثنا ایله منوه • واشجود
مزیت وریحانلری که مورد تشنه لبان بادیهٔ
ریاضت ومنهل ارزومندان مطلب هدایت ایدی
حاشاکه وصمت نقصاندن منزه • اولدی اولایکی
سروآزاد • وبرادران همزاد • فضل خداداد ایله نماو
نمایش • وتربیهٔ قابلهٔ اقبال ایله زیب وارایش •
بولوب هلال جمال بی همالری بدر • وهربری صدر
شرف وقدرده فسیح الصدر • اولدقده حضرت
اسحاقك چمن محبت واعتلاقی معیض وجود عیضده

روپیدهٔ ولوح دل باخیزندن رقم محبت غیرشویدهٔ
اولوب لکن مادرلری رفقانك که بین الرقفا صدف
در صفوت ونفا ایلدی دیدهٔ عشق جهان آشوبی
وحوالهٔ جمال یعقوبی وجوهر فرد فؤادی الماس
سرتیز ودادی ایله مثقوبی ایدی حضرت اسحاق
که نور دیدهٔ افاق ایدی اخر عمر وطیلهٔ وپایان
اوقات غیر مستطیله ده مبتلای رمد وعائر و
غوز قلزم مکاشفه یه غائص وغائر اولوب
مشاهدهٔ مرئیات دونی ثباتدن اغماض عین و
بو قطعهٔ روشنایی فزانك ضیاء فحواسی ایله ازالهٔ
غیم وغین ایتمش ایدی نظم ان یاخذ الله من عینیّ نورهما
ففی لسانی وسمعی منهما نور قلبی ذکی وعقلی غیر ذی دخل
وفی فمی صارم کالسیف مأثور نثر پسر بزرگتری عیصه که
صید شکار وقنیصه مولع وحریص ایدی توجه
والتفات واسباب مراعاة ونوازشی جمع واکتفات
ایدوب دیدیکه ای فرزند فرهمند وخیر الخلف
دلبند خاطر کسیرم لحم صید ونخجیره ارزومند
ویچه ماه وسالدرکه طبع میال بومامولك تاخر
حصولندن پژمان ونژندر شویله که اتمام کاره
سعیك آشکار وقبوله قرین برصید سمین اقتناص
وشکار ایدوب وفق مشیت اوزره اشتوا وسرعت و

ایغال ایله تدارك وایصاله همت واقتوا ایدم سن
سنك حقکدم درکاه حقه بروجهله سوزش ونالهٔ
ومقابلهٔ خدمتده موهبهٔ توفیقی برطریق ایله نیازو
انالهٔ ایلیم که نهایت مراتب انسانیه وغایة الغایات
عطیات ربانیه اولان پایهٔ رفیع پیغمبری که سمو
رتبتی شابهٔ ریتبدن برندر سکاوهب واجدا
واعقاب نجابت نشانکه مدی الزمان بوشرف
وحدبی حد افضال واسدا اولنه عیص پردلکه
صیاد بی معادل ایدی بوخدمتی متقبل وقوس
وبنال توجه واقبال ایله متقوس ومتنبل اولوب
اکرچه صید کاه کوه وصحرایه پویان وانکشتری
مفقود مقصودی جوی آرزوده جویان اولدی
اما تقدیر بی تغییر که قاسم اسلاب وقاصم اصلاب در
کوش هوشنه بوفحوای اسماع ووجههٔ نخ مرامدن
صرف واقلاع ایدرایدی ربما هرچند که توچارهٔ بهبود کنی
ان به که هرانچه میکنی زود کنی زان می ترسم که چون پشیمان کردی
ازمایه نمایدکه بدان سود کنی نثر رفقا بووعد متحقق الا-
تحصیل اطلاع وعثور وسیف صیقل خاطردن
ازالهٔ زنکار دثور ایلدوکده بی خوف وبیم اظهار
کید عظیم ایدوب پسر مرغوبی حضرت یعقوبه
کشف راز وباب بیانی باز ایلدیکه ای فرزند

صائب

صائب نظر پدرك ترك زخارف سوا وبرادر مهتركدر
ارزوی شوا ایدوب اسباب عهدو پیمانی جمع
وامتراط وجناب عزتدن شفاعت نبوتی تعهدواشتراط
ایلدی لازمهٔ انتهاز وشایستهٔ جرم بی انتها بودرکه
اندیشهٔ مثل الفرصة سریعة الفوت بطیئة العود
وسمند غرمیتی مقود غنیمت ایله قود ایلیوب مربض
تربیتکده متواری اولان عجول پروازی یی بی مکث
ولی ذبح وشی وحضور پدر باهر الاهتداکه اهدا
ایله موادفرصتی زی ایده سن ع غافل مشوز کارکه فرصت
غنیمتست نثر عیص نامدار شعرانی وموید ار
اولماغله شهیر وصوت وصداسی جهودی وجهیر
اولماغین اکادخی بو وجهله چاره ساز وترویج
فنون فسانه وفسونلا حیله پرداز اولدیکه صید
بخیر کیده عدم تاخیر واشغال وساعد سیمینی
برجلد تیس سمینه ایلاج وادخال ایلیوب هنکام
مکالمهٔ پدرده صوت عیصه تشبه وتقلید و
هیانه ایله اسباب اشتباه وارتیابی جمع وتکمیل
ایلیه حضرت اسرائیل که دیوانخانهٔ رب جلیل دن
منصب استعداد مادرزادی اشکاد ومرام
پرپیچ وتابنده معکد رشد وصوابه اعکاد ایلمش ایدی رباعی
تاره نرد ودکسی بمنزل نرسد تاجان نکند بعالم دل نرسد

که جمله جهان بکیر دانوار قبول یك شعشعه جزیرد قابل نرسد

نثر فرمودهٔ مادر مهربان مسرع وشتابان اولوب بزغالهٔ باتوانی ذبح وبریان ایمه ده مسارعت اظهار وحضور والد بزرگواره کمال ادب وقار ایله اعداد واحضار ایلدی حضرت اسحاق بنان فیض رسانی ایله نبض ساعد امتحانی جس وبازوی سعادت سوارینی انکشت درشتاری ایله لمس ومس ایدوب معرض گفت وشنوده مقارحه وکلام ازمایش انجامی مطارحه ایلدی اگرچه موقف مداراه وصدادهٔ تغییر صوت وصدا ایلدی لکن مدلول ان العتاق تبین عن صهواتها ظاهر وهویدا ایدی نظم ان الجواد عینه فراره لایزری عن المضمار فراره نثر موی نادرست درشتدن مشت وانکشتی خلیدن وغال نوبرقامت با اعتدالی نسیم اندیشه وفکر سلیم ایله خمیده اولوب دیدیکه سبحان الله عجب حالت با اشتباه درکه ساعد عیصی مساس واواز یعقوبی ایدرم بعدها بریانك بریانندن تطعم واول لحم طریدن مقدار جوصلهٔ بشری تنعم ایلدکده هناءة ومراءة طعام سریع الانهضام ایله تلذذ ونفس باکرمنی تنکنای شره ورقدن تنفذ ایدوب شواء معتدل الانضاج

موافق

موافق طبع ومزاجی اولماغین دعوات مقبوله سی
مسهل امر خطب وبارك الله فیك و فی ولدك وجعل
فیهم النبوة والكتاب دعاء مستجابی ایله لسان
معجز بیانی رطب اولدی ثقاة ابرار بطون متوندن
ایراز وحزائن سوالف قرونلدن بونقل صحت مقرونی
ابراز ایلمشلر درکه بو دعاء استجابت پذیرك قوت
تاثیرندن ذراری ونسل یعقوبدن یتمش بیك ذوات
هدایت منسوب مسند نبوت ورسالتدن مکین
ومکان مکانت ورکانتدن ثابت ورکین اولدیلر بو
جانبدن عیص حل امر عویصدن بالحیلة یستنزل الطیر
من جو السماء ویستخرج الحوت من جوف الماء
کلامندن غفو وشکار کاهندن وفق دلخواه
اوزره رجوع وقفول ایدوب مقام اهتمامنده
سبخ ولحم بخیری انضاج وطبخ ایلدی بعده پیش
پدر رافت پیشینه اتحاف وموقف ابخار وعده
اجحاف ایلیوب دیدیکه ای پدر نیکوسان بن بودکلو
حقارت شان ایله تقدسعی بی انتهایی معرض
خدمت مامور بهادن نهاده ایلدم لازمهٔ ابوت
وشایستهٔ شان نبوت بودرکه سن دخی توسن
عهد مقبولی عقال مقال السخی لا یحول عما یقول
ایله قید وارسان ودعاء موعود اجابت ورودده تحریك

شفاه شفا رسان بیوزه سن قطعه فدیتك لا یشغلك عن رعی حقنا
مراتب قد القت الیك امورها فللشمس شغل فی السموت شاغل
ولکنها لا تمنع الارض نورها نثر حضرت اسحاق کید و
حیلهٔ حلیله دن اطراق وقیاس تعجب بی قیاسی
اغراق ایدوب دیدیکه ای فرزند رشید سنك
امنیه وامیدوکی نیروی بازوی مایبدل القول
لدی لف ولی ایدوب ثبات بخت مؤیدك سزنجهٔ
طالع بدایله ممزوق ونتیجهٔ دعاء مجاب ایله یعقوب
واعقابی محدود ومرزوق اولدیی قطعه
تبارك من اجری الامور بحکمه کما شاء لا هضما اراد ولا ظلما
فما لك شی غیر ما الله شاءه فان شئت طب نفسا وان شئت تظلما
نثر اما جناب مجیب الدعوات دن که خالق ذوات
وفالق نواة در تضرع وخاك نیازه تمرغدم
مسارعت وتمرغ اولنورکه سنك دخی تبارز
بااختبار واعتبارکی بی حد وشمار ودرخت
میوه دارکی وجودکی کثیر الثمار ایدوب اولادکی
احفادکی حفظهٔ بیضهٔ بلادکی وسلاطین
وملوك باعدل وداد ایلیه مهرهٔ علم انساب
فوائد انتساب اولان راویان درست بیانکه
حضرت ایوبی نسب عیصه ادخال واول
خانوادهٔ شرف زوادهٔ نك محامد اثیلهٔ سنی

بووسیله ایله اتمام واکمال ایلمشلردر حضرت
اسحاق غیورخاتمهٔ دعاء اجابت ظهورده لجهٔ
استغراقه ارتماس وصلب عیصدن برنبی
صبورك طلوع وزهورینی رجا والتماس ایلدوکنی
ترقّی وزوایهٔ تصحیح روایته تزوّی ایلمشلردر
بوقصهٔ باشیوغك وقوعی عیش عیصی تغیض
وشقیق شفیقنی تنفیر وتبغیض ایدوب تحاریف
دماغی دواخن حقد ایله ممتلی وسلم ترك سلمهٔ مقتلی اولدی نظم
واظلم خلق الله من بات حاسدا لمن بات فی نعمائه یتقلب
نثر لاجرم صورت حقدهٔ حقدهٔ باشلیوب برادر
شقیقنی که انواع نوازش واصطناعه حقیق ایدی
خانه سنه دعوت وسکالشه وبو مضمون ضراعت
نمون ایله اظهار نیاز ونالش ایلدی. قطعه
به بندهٔ خانه اگر میکنی قدم رنجه سر مفاخرتم بگذرد زچرخ برین
زباب کعبه بسوراخ مور کس نفرستد ولیك پرتو خورشید راچه آن وچه این
نثر اگرچه اول شقیق باشقاق حرمت اخوت و
اشفاقی انتهاك وحرث ونسل قرابت وارفاقی
قصد اهلاك ایتدوکی حضرت یعقوبه غیر
محجوب ایدی اما حسك حسد دامن کبریاولدوغی
ضمیر منیرندهٔ نقش پذیر اولمایغین کاه لله در الحسد
ما اعدله بدأ بصاحبه فقتله مدلولنی تدبّروکاه

بو قطعهٔ براعت استهلالك انشادی ایله تثبت و تصبر ایدر ادی قطعه

ان یحسدونی فانی غیر لائمهم قبلی من الناس اهل الفضل قد حسدوا
فدام لی ولهم مابی وبابهم ومات اکثرنا غیظا بما یجد

نثر لاجرم برادر مهتربنه تنزل و اخشاع و فضیلت اجابت دعوتی اختیار و امتناع ایدوب اول مهمان سرایی تماشا قدم عرش پیماشی ایله رشک مقاصر حور عین و هر طرفه لولهٔ دهان پر لولوسندن اجزاء ماء معین ایلدی قصیدهٔ الفت و التیامی تشبیت احضار طعامدن کریزگاه بسط کلامه واصل و اکرام و تعظیم ضیف کریمدن فراغ کلی حاصل اولدقده عیص مضمر العقوبه حضرت یعقوبه حیلی خیول ختلی وهب و اعطا و مهمان بلند وایه یی لهنهٔ هدایای کرانمایه ایله اطعام و افطا ایدوب مضیق کید و فریبده کمون و هلال فلك عروجلال ایکن اختیار نعل بازگون ایلدی یعنی هنگام وداع و زمان اظهار خداعده عیص که قتك و قتل برادره مولع و حریص ایدی اولا شقیق باوه لاسی دیرلر دراغوش و مرجل جوشی جوش ایدوب رهگذر الفت باکلفته القاء تمامهٔ عناق یعنی اثناء اعتناقده قصد اختناق ایلدی کردن بانعومتنی دندان سندان خشونتی ایله عض و نفس اماره یی قتل

برادر بی کناهه حث وحض ایلدوکده مهیمن قدیر
عیص شیر کبرك اسنایی سنان تأثیر بنی مانند موم
وخمیر نرم ورسن قوت وجزمنی وصورت جرمدار
اولان حزمنی خرم ایدوب تدبیر ومکر وتدمیری
کارکر وتکاثف سحاب مکید تندن اول مهر سپهر
رسالته ذرّه قدر ضیر وضرر اولمادی عیص بازور
وتوان که کرکاه کوه ثلاثه دست اورسه قدر
جاهل ساده دل کبی پست وحلم ناکزیری عنان کیر
اولماسه صخرهٔ بدت حدتی ایله سرای مینا نمای
سمانی شکست ایدردی بوحالت قریبه الاستحاله دن
شکفت وجوهر انابتی صند وچهٔ درونهٔ عجز بوشند
نهفت ایدوب پادر کل کینه وغل ونضب منجنیق نضب
ایله هدم بنیان ربه مشتغل اولدوغندن متاسف
وندمان وخاتمت کار وسوء کردار ندن مغتم وسیدمان
اولدی آخرکار پای ماچان استغفار ده ناله وسوزش
وتمهید بساط عذر وپوزش ایدوب دید یکه
ای دادر داد پرست وپیش دست مغانم الست
حالا ادلهٔ یقینیه ایله ثابت وخردخزده دان مأنوس
علم ضروری الوجدانده واتت اولدیکه غنیمت
سبق دعای اهتبال وانتهاز فرصتده انتباه و
ایلدوکك سعی بشر ایله مصنوع وکید مادر ایله

مصروف وممنوع اولمابوب محضادر كاه بى رشاء
يفعل مايشادن ظاهر وخاندار قضاحسام سربای
قهرواستيلايى شاهر اولمشدر پس وجود سرتيكه
جدير وحرى بودركه ابراد ايراد شكرده رافل وهوز
پرنورکبى ضيارسان عالى وسافل اولوب رعايت
شروط رسالته سعى وبدور وحفظ امانت نبوتده
افراغ كاءس وسع وقدوز ايليه سن كه عرض مباز
وخيرات سنك جوهرداتكدن جزء لا ينفك
واهل بغى ومناواتك يارای مقاومت ومساواة
لرى نمودبى بودا ولدوغى بى ريب وشكدر مصرع
قصه دن حصه الور عاقل وفرزانه اولان نثر اى عزيز
صاحب تميز ع ان النساء حبائل الشيطان نثر دقيقه بى
نقحتى جريدهٔ حال زنان ناستوده يه بيهوده چكما
مشلردر وازمون دوربو قلمون ايليان حكماء
دوفنون ع اززن طلب وفا حيا ليست محال نثر تحتى
چراكاه حق زنان بسيار فنه جرافا كما مشلردر قطعه
دع ذكرهن فالهن وفاء ريح الصبا وعهود هن سواء
يكسرن قلبك ثم لا يجبرنه وقلوبهن من الوفاء جلاء
نثر قدماء حكمانك كلمات نصيحت نمالرندندركه
طائفهٔ نسوانده كه هربرى شراب مردافكن هوايله
سرمست ونشوه اندر صفت حقيقت ووفاوانلرك

عهدٌ عهد لزند ثبات وبقا اولماز زيراد وام
پيمان ووفادار لغه كمال حزم هشيار دن لابد
ونقصان عقل ودين ايله پرتلوين اولا نلردن
توقع رزانت وتمكين وجه حكمت بالغه يه باعث تأبد در نظم
زنان مانند ريحان سفالند درون سوجث وبيرون سوجمالند
نثر حكيم الشعرا نك بالغ دروهٔ شعرى اولان اشعار
طنانه وحكميات معجز نشانه سندندر نظم
كدخدايت مايهٔ هوست كدرهان كن تراخداى بسست
نثر اكرچه استعيذوا الله من شرار النساء وكونوا
من خيارهن على حذر اثر معتبرى خيار وشرار ندن
توقى وانذارى تعميم ومقدمهٔ تنفير وتحذيرى ٤٤
تسليف وتقديم ايلمشدر قطعه ان النساء كاشجار نبتن لنا
منهن مر وبعض المر مأكول ان النساء متى ينهين عن خلق
فانه واجب لابد مفعول نثر لكن اول زمره دن واصل
سبلغ رجال اولان صالحات نيك خصالى ما افاد
الرجل بعد الاسلام خيرا من امرأة ذات دين حديث
صحت قرينى اول عموم باعثة المومندن تخصيص
وتنكناى نقصان عقل ودينلدن فراخناى علم
يقينه انجا وتخليص امكله طاعت وعبادتلرى
قويه بلكه هربرى شدت مجاهدا وريا ضتلر
محال رابعهٔ عدويه اولوب ذيل نفحات وكتاب

حلیه وطبقات ده مصداق خیرات حسان اولان
صالحات نسانك شولد کلو وجد وطاماتك
وکشف وکراماتلری اطناب وتفصیل ومحاسن خلال و
آداب سلوك وحسن خاللری نظم نیچه زن وارکه اول معنی ده اردر
نیچه اوارکه عورتدن بتردر نثر کلامك تامی ایله تتمیم وتکمیل
اولنمشدرکه ره نوردان دشت وهامون اولان
مظاهر آیت الرجال قوامون سرکشتهٔ کرداب حیرت
واضطراب اولوب کرتت عرق حسد انلری
الجام وتحرك عرق رشك وکذا احجام واحجام ایلمشدر نظم
فلوکان النساء کمن وجدنا لفضلت النساء علی الرجال
وما التانیث لاسم الشمس عیب وما التذکیر فخر للهلال
نثر قلمرو طرز نوك خسروی اولان شاعرد هلونکه
هم پهلوی دوشیزکان دری وپهلوندر ارواح قدسیان
ایله جوهای حسن بیاندهٔ تطاریو وبوابیك طنازو
مثانئ بی بهانه ایله مراعاة صنعت تغایر ایلمشدر نظم
بی پدر ممکنست شد معلوم چون مسیحا ز مریم معصوم
لیك بی مادر مجسته وجود ولدی رانکفت کس مولود
نفس مرد مکه یاوه کرد بود نیك زن به ز نیك مرد بود
مرد کردار خوب راسبب است خوب کرداری از زنان عجب است
الایة الثلثون پرده اردندن ایشلنوب ایشلر
کمسیه اولز اولدی فتح الباب زندن ارباب نفس بد تردر

فاسلمه

فاسئلهم عن وراء حجاب کتاب اسباب النزولدہ
محکی ومنقولدر که ایجاد مکوناتہ علت تامه واصناف
مخلوقاتہ رحمت عامه اولان رسول آخر زمان ع
لازال علیه صلوات الرحمان نثر حضرتلری امهات
مؤمنین وازواج طاهرات عصمت قرینلرندن
زینت بنت جحشکه مرتع ورع وتقوی ده تشو ونما
بولمش برغزال وحش ایدی نظم روانش
خرد بود وتن جان پاك توگفتی که بهره ندارد زخاك
هزارافرین برچنان دایهٔ که پروردزانسان کرانمایهٔ
نثر جمالهٔ نکاح وزواج ایله رام واصحاب قلوب
سلیمه یه اقامت سنت ولیه یی مقصد ومرام
ایلدوکلرندن خادم خاص ومحرم مجلس انس اخلاص
اولان حضرت انس رضی الله تعالی عنه دعوت
اصحاب ایله مأمور وقلب صفا آیینی التفات
جناب خاتم النبیین ایله اهل ومعمور اولدی
اولحضرتك اطعام بی ایلام سویق وخرما و
شاة لطیف الشوا ایدی صاحبهٔ عقل سلیم
اولان ام سلیم که نیك طور ایچنده برمقدار
حیس که طعام عربدن برجنسدر طبخ واحضار
ووا سطهٔ حضرت آنس ایله اهداء مجلس نبوت مدار
ایلدی مشرق رسالتدن نجم هدایت لمحان وبارقهٔ

اشارت لمعان ایلدیکه حوالئ بیت عالیده اولان
اصحاب یمین اهل ایمان کائنا من کان دعوت و
ندب و قلوب اهل قبولی جذب ایله ازاله تنکیء
جذب اولنه طعامه اذن عامه وامر دعوت
تمام اولدقده اصحاب باوفو شکوهدن برکروه اینوه
دخول ولوج ومقدار کنجایش حوصله استیفاد تعاطی
ومناوله دنصکره انتشار وخروج ایدوب جوق
آخر سرخوان معتبره اقتحام وقدر اراده اولمائله
کسادده دن تناول والتقام ایلدیلر برکت معجزه
دشوار پسند ایله هرکس سیر وخرسند وخیر
الطعامدن بهره کیر وحصه مند اولوب اولمائله
غیر مدفوعه دن که متصف صفت لا مقطوعة
ولا ممنوعه ایدی هیچ فرد وحید محروم ونا امید
قالمادوغی معروض عتبهٔ علیهٔ رسالت اولدوقده
رفع بقیهٔ طعام بابرکة ایما واشارت اولندی
حاضران یك رویه فرمان اذا طعمتم فانتشروا ایه
امتثال وهمان اوج نفرنی حجاب وحفر درون
خلوتخانهٔ جنت مقرده تمکث وتحدث مداومت و
اشتغال ایلدیلر اطالهٔ مکث وقرار وبعد الطعم
عدم خروج وانتشار لزمدن جناب رسالت که
سدت شرمناکی وخجلت دن کالورد فی الاکمام

وكالمقصورات فى الخيام ايدى تحصيل انفعال و
تأذى وحق تحمل وتكرمى تأدى بيوروب بيت
كريملرندن خارج وبرجانبه ذاهب وداريج اولديلر
بعده رجوع وقفول ورحمت الهيه كبى هبوط و
دخول ايلدوكده كوردىلركه اول فرقهٔ شكانه مربع
نشين وميدان منادمنده مدرشتهٔ مكالمه ايله صحبت
كزين اولمشلرع جنته داخل اولان خارجه كمك ديلمز نثر
شهد آمد شد مكرر ومظهر فرمودهٔ الشى اذا تكرر
تقرر اولدقده اول رفقاء رفاق ذهاب وانطلاق
ايدوب ايت هجاب نزول بولدى وزمرهٔ رجال
بيتنده سراپرده مسدود اولدى نظم زن انبه كه درپرده پنهان بود
كه اهنك بى پرده افغان بود نظم نقش پرداز اين كهن پركار
نقشها راچنين كشد بركار نثر كه عباد بنى اسرائيلدن
بر عابد معيل كثرت تقشف وريامنت ايله ترك نوم
وسنه وتقليل طعام وشراب وترك سبات وخواب
وخواب ايله احياى ليالئ سنه ايدوب اخر رفيق
هدايت وتوفيق ايله مراد فه وانشراح صدر ايله ليلهٔ
جليلة القدره مصادف اولدى نظم برو بردى هال باغ مقصود
اچلدى كل حديقهٔ جود نظم امداد قلوب عنايت حق
قلدى انى مقصدينه ملحق نثر اول ساعت سعت وزمان
مسعوده كه سرعت استجابت دعا موعود دراوج

دعاء متيقن القبولك حصولنى رجى يه بحرى وثياب
وثبات اندیشهٔ ماسوادن تعرى ایله اصنام باطلهٔ
باطنهٔ هوادن تبرى ایلدى قبول دعوات سكانهٔ
معلوم بانوى خانهٔ اولدقدم دام مراد فكن طمع
خامنه كرفتار ونطع رجا وامیدده كرفتار اولوب
دیدیكه ای همسر یكانهٔ دعاء دوكانهٔ سنك سعادت
دارینكه پس وباقیسی محض فضول هوا وهوس در
سالیان دراز واعوام دیرباز سنكله بروساده
وبرلحاف ساده ده همسر وبادام نغز ومغز كبی
معانق كبی معانق وهمبر اولدق لائق حقوق
زوجیت وشایستهٔ نقاء طویت بودركه جوهر فرد
دعایی بكا نثار وثلثانی ایله سن قناعت واستیثار
ایدهسن آخركار زن مكارك دمدمه وفسون كونا
كونی ایله محكور ومفتون اولوب حرامئ شهوت
خرمن خرمنی غارت ونهب ودغاء رایكان بافته بك
بیرینی مایهٔ شور وشر اولان همسرینه عطا ووهب
ایلدوكده بیزن هزارفن زلیخا كردار سال حسن
وجمالی اول بهار وشب شیب پر عیبی ضحوهٔ
نهار اولماق ایچون دست ضراعت ونیازی رفع
وقادر كارساز عاجز نوازدن استجلاب دروتفع
ایلدی قدرت بی انتهاء یحیی الارض بعد موتها

شیب شیب بی انتفاعدن فراز شباب وایفاعه
اعاده ورجع وکعیب زبان بی غیبی شاخسار لطف
کفتار اوزره نشید سجع ایلیوب وسامت وجمالده
برمرتبه کمال بولدی که اول سرو وکلزار صباحت ورشاقت
عرض قامت باستقامت ایلدوکده طوبای کلستان
ارم ع مشیًا علی الرأس لا عدوًا علی القدم نثر سرعت
اوزره خدمت قیام ایدردی وخجال عنج ولالدن
ارآئت ابروی جلال ایلسه فلك وسامت وبسامتده
ماء نوك ایشی تمام ایدردی نظم فشاندمشك
بکلبرك ترکه این زلفست بغچه ریخته آب حیات کین دنست
نثر هورخور ظهوره روجهله مضاهاة ومحاکاتی
وارایدیکه قوت متخیله نادئ واحددهٔ ایکیسنی
معا معاین ومشاهد اولسهٔ خوف وخطا وعدم
تحقیق دن تفریقه قومازدی وبردرجه ده وضائت
حسن مهر لمعاتی وارایدیکه ماه عالی جاه انك لطافت
وطراوتی یانندهٔ منهل صفوت وسناعتدن یوزیومازدی نظم
بچه نسبت کنم ان سروقد زدلجورا هرچه کویم بر ازانست چه کویم اورا
نثر بالاخره حسن عالم فروز تقاضای ظهور وبروز
ایلدی ع این نه رویست که درپرده بماند پنهان نثر وتجلی
جمال ودیدار مستلزم عاشقان بیدار اولدی ع
زیراکه زکار کار خیزد نثر لاجرم منازل منازهه تدرج

وحاهليةً اولنى يد طولنى ايله اقتضاى تزين وتبرج
ايدوب سير متنزهات ده مضرب مثل ان العوان
لا تعلم الخمر وكثرت اختلاط پريشان ايله كندوبى
غريق غمرات غمرم ايلدى نظم ناچار هركه صاحب روى نكو بود
هرجاكه بكذرد همه چشمى برو بود نثر مظهر عزت زنا اولان
زن باز ناكه راه فساد وتباهده بى نجاح وكثرت
خطوظِ نفسانيه ده اغلم من سجاح ايدى فسوء
فحش وفجورندن زوج غيور جواب غفلت وتايدن
بيدار وجان عزيزندن بيزار اولوب بى اختيار
موسمهٔ مونسهٔ دنى عار وغلبه واستيلاء
حميت وعميت ايله ترك ناموس مستعار ايدوب
مزيد حيرت وغيرتندن دعاء دومينى راه دينده
فدا واول بد سلوك متمثل شكل خوك اولماق ايچون
بدعا ايلدى فى الحال قدرت مقتدر متعال ايله
اول شايستهٔ سخط وعطب كه همحال حمالهٔ
حطب ايدى انجس وانجس حيوانات شكلنه
مسخ وآيت حسن تقويمى نسخ ايله عقدهٔ بشريتى
فسخ اولوب شآمت فجور وضلالت انى ادخال
زمرهٔ وجعلنا منهم القرده والخنازير وصرح حسن
والاسى بلند وبالا ايكن آسيب صدمهٔ خنازير ايلدى
اول ممسوخ سر زير كه مبتلاى علت خنازير كبى

كرفتار درد بى درمان و محبوس حصير حصر و حرمان
ايدى خساره ورجر ايله مرتدع و ضرب حجاره
منع و حجر ايله منزجر و مندفع اولميوب خروج
و ولوجه مواطئ قدم زوجه تمرغ و ميان
لوث و رتده تروع ايدردى بو سبب ايله بين الاقارب
والاجانب رسواى و مظهر اثر ع تحمل ايلسه واى
امتسك واى نثر اولوب بين الانام مذموم و بد
نام اولمه دن عار و ناچار بالاضطرار دعاء سيوميني
دخى بويولده دركار ايدوب پيرزن رعناى
پرعنانك سيرت اولى يه عود ينى رود و كماكان
بحر پرجوش تكليف و امتحانده غوطه ني رود ايلدى
مهيمن قاهرانه على رجعه لقادر مهيع قدرتى
انهاج و شكل اولى انتاج ايدوب شامت
زوجهٔ منانه ايله دعوات شكسته بربادى واول
نامرد زن طبيعت سوء عمل و صنيعتى ايله اضحوكهٔ
عامهٔ عباد اولدى نظم كنج پيماى اين خزانه پر
از خزانه چنين كشايد در نثر كه اوساط اسباط دن
برعابد تنها نشين وجيل بخيل بنى اسرائيلدن
برزاهد غار كزين كه پنجه ماه وسال بلكه اعوام
واحوال پريشان احوال غداسى كياه وماء قراح
وكلبهٔ احزانى مرغان مرغ سبزا شيانه مطاف

ومراح اولوب میان راویان کثرة الهیجده ابن
جریج دیمکله اشتهار وسرعت استجابت دعاسی
اول دیاردہ استفاضه وانتشار بولمش ایدی نظم
نه زابراردیدہ کس عملش نه زابدال یافته بدلش
زنده دارشب ازدم تسبیح غلغل افکنده در رواق مسیح
نثر نفس عیسی نظیر ندہ بو مرتبه قوت تأثیر وارایدیکه
خم یکدانهٔ اسم اعظم ایله انواع اوجاع ونقمه
علاج ودوا وحاجات خلائق متبانیة الطرائق
برنفس پاك ودم سوزناك ایله اسعاف وروا
ایدردی نظم چون هوابرده دودست دعا
کشته هرانکشت کلید شما هرد عایش که رود برفراز
درکه وبیکه درنه چرخ باز نثر حکیم ازل ودادار
لایسأل عما یفعل ابن جریجك هرعلیل وجریحه
دعاسنی برد الساعه واقتضای سرقضا خفیات
اعمال صالحاتنی اشاده واشاعه امکین صدای
خوارق عادات وبوارق کراماتی حمام نه قباب
افلاکه طنین انداز واوازهٔ کشف مغیبات وخواطر
وهواجس نیاتی طبقات هفتکانه خاکه ولوله
ساز اولدی ع تنبیك اثاره عن فعله الحسن نثر
اطراف واقطاردن مرضی واهل اوطارك اول
منهل کثیر الزحامه اجتماع وازدحامندن حسدهٔ

فسدهٔ زبان وقیعتی دراز ایتمکه شروع وآغاز
ومکر وخدیعتی اضمار والغاز ایلدیلرع ان الحسان
مظنة للحُسّاد اخرکار نباب زینه دن برزن
بازینه یی که مدت عمرینی فجور وسفاح ولماس
وکفاحه صرف وطرف حقدن عض طرف ایدوب
خدمت هواده کربسته وغزالهٔ نفور نفس پرشورک
دام تقا ونقادن جسته ایدی ترویج اباطیل
ایدن جعائل وبراطیل ایله ارضا وسك نفس
شهوت پرستنی اغرا واضرا ایلدیلرکه اول پاك
دامن ونقی البالی الودهٔ لوث اضلال ومزلقهٔ
شهوت ومخرقه ده ازلاق وازلال ایلیه اول
غرّ غرهٔ غرا بوامر ممتنع سهل نمایه مباشرت وزاهد
غافل ساده دل ایله قصد مناغاة معاشرت
ایدوب هرچند که کرداکرد صومعهٔ بلندی
دوران وتنور دل بی نورندن طوفان کید عظیم
فوران ایلدی نور وظلمتك جمعیتی بر حسب
الضدان لایجتمعان امکان اولمدی وهدی
وضلال برجای تنك محالدر کنجایش بولمدی
بالاخره برشب تیره ولیلهٔ مطیره ده کلوب بادو
باراندن استظلال واکتنان ایچون دق باب
واول خانهٔ بی طعامده بیتوته وارامی رجا

واطلاب ایلدی بعد الانتباه معبد بی مصاحه
دخول وبرکوشهٔ ناخوش بی خوشه ده بی توش
وتوشه قیام ومثول ایدوب عابد ناپروا که فکر
سوادن خلوتخانهٔ دل پاکی خالی وبوقطعهٔ بی هال
حسب حالی ایدی قطعه اوصاك ربی بالتقی
واولو النهی اوصامعه فاختر لنفسك طول عمرك
لمسجدا وصومعه نثر زن محتالك آیینهٔ عالم
نمای جمالنه باقیوب وتسنیم میلانِ قلب سلیمی
اول جانبه اقیوب دور ودراز نماز ونیازه
اشتغال وکعبهٔ مطلوب حقیقی یه توجیه قبله
نمای بال ایلدی نظم انهاکه بجز روی تو جایی نکرانند
کوته نظرانند وجه کوته نظرانند نثر زن بسیار فن
کمال مکر وفتن ایله نظم رشاء اذا لحظ العفیف بلحظة
کانت له سببا الی الفحشاء نثر فواسنه مظهر وطلعت
آفتاب ظهورنه مزید اعتماد وغروری حد حسبان
وعدد دن افزون تر ایدی متاع حسن وهاجنك
عدم روالی وروا جندن ترم وتری ودرون
زوایهٔ خاویه دن تخلف وتأری ایلدی بعد خارج
کازهٔ بلند اوازده جلسهٔ استراحه وهرکس
پرهوشه مال محرز وصالنی بذل واستباحه
ایلیوب بوائناده برراعیٔ اغنامکه رعیه

سعی ایله اغتنام ایلمش ایدی مراوغه ومراوده
واول مبتلای غربت وغربت اولان کدای شهوت
کده اول فعل بده مزاوله ومعاوده ایدوب اگرچه
بحسب الظاهر حامل وباردار اولدی امادیدم
باطن نکر نظر ده سیاستکاه رسوایی ده بردار
اولدی زمان معهود منقضی وبقاء نوع تولید
مثلی مقتضی اولدقده برنرینه فرزند دلبرفرهمند
مشیمهٔ نیستی وعدم دن کهوارهٔ هستی عالمه
وضع قدم ایدوب پدر مجهول الحال ندن پرسش
وسؤال اولندقده زن محتال فروفریبه ایله افترا
وزاهد پاك نهاده اسناد ایله کذب وافترا
ایلدوکده الله اکبر یوم محشر کبی اوزاغ مختلفة
الاوضاع احتفال واجتماع ایدوب شیخ وشاب
واوباش واوشاب رجما بالغیب کلبهٔ عابد دن
ناصح الجیبه اقتحام وهجوم وبوکار لازم الانکار
تعبس ووجوم ایلدیلر نظم خلق عالم هرانك نیك وبدند
همه درجستن هوای خودند نثر کشان کشان مجلس حاکم
زمانه احضار وزاهد پرهیزکارك انکار زنی عدم
تصدیق واقرار ایدوب عبرت اهل زنا وخبرت
ارباب ریا اولماق ایچون منصور وار بردار
امکه انتصاب وابتدار ایلدیلر بو اثناده غیرت

غیور اقتضاء ظهور اتمکله اول ولی بی گناه کودك
یکاهی مخاطب خطاب من ابوك وتکلیم صبی ده
مسلك عیسای بنی یه سلوك ایلدی قدرت خلاق
اول طفل زبان بسته یی انطاق وجر ادراك ومجری
حالت صغر وطفولیتده اشاله وانتاق ایدوب
اول ولد الزنا سهیل یمانئ فلك ایمانه تاب وتوان
کتورمدی پدر نامهربانی برشبان اولدوغنی زبان
صراحت بیان ایله ابانه واخبار ومنکران کیف
یکلم من کان فی المهد صبیا بوکرامت کرایی کوش
کذار ایلدوکده اولا قوام بی قوامك انکاری اقراره
مبدل وشاهد مقصودلری دار الحکم شهودده
مزکی ومعدل اولوب ایلدوکلری سوء ظنه نادم
وپشیمان وهربری میان خاندن قطع زنار انکار
ایله مجدد ارکان ایمان اولدیلر بعده اول قطب
یکانه بی تعظیم بی کرانه ایله خانهٔ ویرانه سنه
کتورب ادارهٔ قداح اراده ایلدیلرکه اول ملجاء
ووزرك برخشتنی سیم وبرخشتنی زردن بناو
تحصین وتحسینده مزید اهتمام واعتنا ایلیه لر زاهد
خداپرست مشغول نام دوست زکونین اوفارغست
نذر دیوب قبولدن اعراض ونکول وجمله اموزینی
فیاض شکوره تفویض ووکول اتمکله اول صومعهٔ

والأبی سبرت اولی اوزره عمارت ورزه وشعث
ونشرینی مقدار وسع بشرط اصلاح ولم ایلدیلر اگرچه
اول ولی کرامت قرین العاقبة للمتقین نظم مبینی
اوزره عاقبة الامر تنکنای عنادن راه رهما
بولدی لکن پیغوله طاعت وانقراض آزاده و
فارغ البال ایکن مکرزن بد فعال بود کلو مشاق
وعوادی یه باعث وبادی اولدی ع فاصفا
ذهب الأعلی لهب نثر نقاوهٔ کلام بودرکه مظاهر
یغلبن الکرام ویغلبهن اللئام اولان زنان بد
فرجامك نقصان عقل ودین وعدم ثبات و
تمکین لرندندرکه اجمع طاعات اولان جمعه
وجماعاتدن بی بهره وواید وجهاددن بی نصیب
وکم مایه لردر نظم کتب القتل والجهاد علینا
وعلی الغانیات جرّ الذیول نثر معاشرت نساکه
فتنهٔ سرّاجهرا وسرّاندن عبارت وغنی عنی بی
انقایه شد نطاق وفقیر وقیره تکلیف مالایطاق
انلره عادتدر تبرج وترك زینت واهل هوا و
ضلاله عرض کالای جمال اتمکله کندولرینی
شهرهٔ شهر شهرت ایدوب الصبر عنهن ایسر من الصبر
علیهن کلام تامی قامت خلقتلرینه راست برخلعت
وماترکت بعدی فتنة اضر علی الرجال من النساء

گفتاری تجار تکاه ابتلا واختبار زده انلرك شانته
مناسب وچسبان برزیبا سلعتدر نظم
اذا غدرت حسناء اوفت بعهدها ٤ ٤ ومن عهدها
ان لا یدوم لها عهد نثر پیشروان کتیبهٔ مالرجال
علی النساء بامین پس نشینان جملهٔ لیس لمخضوب
البنان یمین ایله برجای تنهاده ملاقاة وما بینلرنده
کاس رنجیل مزاج مناغاة وامتزاجی مساقاة
ایلسه لر لا یخلون احدکم بامرأة لیست له بمحرم
فان ثالثهما الشیطان حدیث صحت عنوانی اوزره
دزد کمین ساز ابلیس انلر ایله جلیس وبهرحال
مجلس انس الفت واتصال لرندن کاسه لیس اولوب
غفلت نافرجام اکا خطر حظر وحرامی انسا وتغافل
تنهبه ایاکم والدخول علی النسا اتمش اولوز زنان
پرهیز کارزه خلیق وسزاوار بودرکه نظم
خود من الحفرات البیض لم یرها بساحة الدار لا بعل ولا جاز
نثر عبادتنه دخول وبطنان خانهٔ عصمت بنیانده
اختیار قعود وخمول ایدوب یغضضن من ابصارهن
فحواسی اوزره اجانب وبعادتن غض بصر واحتجاب
وخروج عن البیتدن احتراز واجتناب ایلیه لر
زیرا هرزدن بی حجابکه خانهٔ بیکانه ده وضع
جلباب ایله بینها وبین ربها سدل وارخا اولنان

خذر حذرى هتك وتخريق وستر عفتى سرپنجهٔ
ترق وخفت ايله چاك وتمزيق ايدر اكثر يارنان
بدزنان بدزبان زوج مهرباشندن نشوز واستقصا
وتكليف امورنا ميسور ايله تعجيز واستقصا ايدوب
كمال شغوذه واحتيال ايله نظم ما للرجال وللكيد وانما
تعتمد النسوان من عاداتها نثر بيداء نابيدا سندهٔ كوباى
من لى بالسانح ومضرب مثل زالت رحالة سانح
اولور آخر كار همسر نابكار ينى اخذ واقسون
وعقد لسان وفتون ايله تسخير وسخرهٔ خرسخرة
ايله تذليل وتسخير ايدوب نيچه زمان درد يمانى در
اخفا وپنهان وتحمل بار شقا واد بار ايله نظم
يريك وجهى بشاشة الرضا كرما والقلب يشتمل منى على الغضب
نثر وادى سندهٔ سراسيمه وسركردان اولدقدن صكره
بالاخره روى جلال ايله جانب ابعض حلاله توجه
ونكاه وسياهابهٔ مبانيه ومفارقه ده غوطه
وشناه ايليوب اكر خلعت جلا عتى سرپنجهٔ
خلع ايله خلع ايدر بيلورسه طالع سعدى
مساعد ومتالف مضرت وزياندن مجانب و
مباعد اولمش اولور نظم على انتى راض بان احمل الهوى
واخلص منه لا على ولا لياى نثر والا شويله كه اعطاء
مهر كران وبذل كابين بى كرانه محتاج واقتقار

دین ایله مال منقود موجودی مستأصل ومحتاج
اولورسه حین لاینفع الندم غرق کرداب
خسرت وسدم ومال حاضر ومدخری تلف کردهٔ
مضیعهٔ عدم اولماغله راحت آباد معیشت و
یسارینی کندودست اختیاری ایله خراب
وبرباد وحسب حالنی بومطلع مستجاد ایله نظم کردم
عنان بنفسم بدست هوارها کردم خلاف عقل وخرده کردم وخطا کردم
نثر اعوذ بالله من کید النساء فانهن یکدرن العیش
والنساء اضعف طوائف انسان اولان زمرهٔ
نسانك که انلرم متابعت ومطاوعت مخصوص
اهل فدامه وهربری مصداق طاعة النساء
ندامه در بی وفالفنی برشاعر حکیم نهاد بو وجهله
ایراد ایلمشدر نظم ثلثه لیس لها وفاء
الخیل والسیف والنساء نثر برناظم فارسی زبان
ومترجم حکمت بیان دخی کوکب درئ نظم درئ ایله
تزیین سماء سخنوری ایلمشدر نظم زن از پهلوی چپ کوند برخاست
بجوی از جانب چپ جانب راست نیابد هیچکس در هیچ برزن
وفا در اسب ودرشمشیر ودرزن نثر نسانك هرحالی
لقلری افتاب کیتی تابدن روشنتر وماه شب
ارادن شهر یلیکلری اشهر اولوب قانون نامهٔ
عشق وغرامی تقویم پارینه احکامی کبی معطل

وجوبندن جديدن غير جديره جفايى كارنامه و
دستور العمل قلمشاردر نظم هرانكو نترسد زدستان زن
ازود دجهان راى دانش مزن زنامحرمان چشم زن كورباد
چوبيرون شد ازخانه دركورباد نثر اكثرى سمت ستمه
راغب وقائل بلكه سيم دخى مصحف ستم اولمغله
طالب ومائل اولوب مذهب لرندا دماء اصدق
وعشاق هدر وشرب لرندا محاسن وفا و
ميثاق محض هذر درع اسيرزن شدن آيين
شيرمرى نيست نثر حصوصاكه پرده كيان ستائر
عفته فرمان نافذ شريعت وقرن فى بيوتكن
امرنيه امتثال وقعر بيوتده تمكن وثبوت ايله
محنت عزل ومهنته مواظبت واشتغال ايكن
زمانه نغمهٔ بى اصول كبى خارج آهنك وچار
ديوار عصمت واماننسرى ساماننرينه تنك
اولوب كمال دلال وفراغ ايله سير متنزهات
باغ وراغ ايچون برج جاهليه وشوهرى ديانت
وديانت صورتنى نشانهٔ نيزك بليه ايدرلر نظم
خلقنا رجالا للتجلد والاسى وتلك الغوانى للبكا والمآتم
نثر اكرارزومندتاهل وكتخداى اولان شهرينده
بيغولهٔ نهانى كرفتار فاقه واملاق وقيدوصمت
كيد ايله پاى بستهٔ ازادى واطلاق ايسه توسعهٔ

اهل و عیال ایچون حرام و حلالی فرق و تمیز بلکه
غلبهٔ حرص و شرهٔ منتشر ایله سحت بحت و محظور
محذور دن اتقا و پرهیز اتمیوب کحاطب اللیل
تکثیر مال خبیث و خبیثه قصد و میل و کجارف
السیل جمع طیب و نایاکی بی پاك ارزو و نیل
ایدر نظم تو دانی که بنود بحر ابلهی هر انکو کند زن بدست تهی
نثر اکر عیب شیب ایله معیب و پای لغزنشیب
مشیب اولوب مبتلای ضعف باه و سستیء
اندام ایله مزاج فتور انجامی تباه ایسه نعوذ
بالله هرکاه وجودینی استثقال و بنای اسایش
وراحتنی معول اذیت و نقمت ایله قمع و استیصال
ایدوب نشوز و جفا ایله زاز و نزار و کرثت جور و ذرب
ایله جاندن بیزار ایدر لز قطعه اذا شاب راس المرء او قل ماله
فلیس له فی ودهن نصیب یردن ثراء المال حیث علمنه
وشرخ الشباب عندهن عجیب نثر مطاوعت حلیل
حلالدن اولان زواجر نصائح و امثال ایله ترهیب
و جانب قناعت و طاعته حث و ترغیب اولنسه
سلاطت و زخم زبان ایله فرسودهٔ صدمات
ملال و اجانت و حیران میاننده عرضنی پایمال
ایدوب بیهوده نحیب و رفع صوت و زوج
مسحور و ممکورینی و فور فروك و نفور ایله

آرزومند موت ایدرلر نظم تهی پای رفتن به از کفش تنگ
بلای سفر به که درخانه جنگ درخرّمی برسرای ببند
که بانگ زن از روی برآید نثر اگرچه خانهٔ تأهل معمور
واهل وبیت شریعته والج وداخل اولماق سنت
ورواج سلعهٔ ازدواج امر مثبتدر لکن خیر
خیر کم بعد المأتین دخی بی ریب ومین حدیث
صحیح وگرفتار پای بند عیال اولانلر ع ذکر ارزا دکی
مبتدخیال نثر جواب صریح اولوب قرب آخر
زمانده هربی سروسامان کندویی حفیف الحاذ
وسیف صارم تجرد وتفرّدی تدریب واشحاذ
ایلمك عند العقلا احب واولی وعذوبت امر
غروبت مرارت کدمعاش وکدح انتعاش الذ واحلی در
نظم الفقر اخفی سترةً للبنات ودفنها یروی من المکرمات
اما تری الله تعالی اسمه قد وضع النعش بجنب البنات
نثر ارباب علوهمم حدیث تناکحوا وتناسلوا فانی
اکاثر بکم الامم دن فهم مقصود ومراد وتحمل
اوقات تأهل ایله استکثار نسل واولاد
ایدوب مؤن عیال ایچون کسب مال ومنالده
اکتراث واکتراب وانلرك القاء سرور ایچون
نیچه محذور اختیار وارتکاب ایلمشلردر نظم
غرض زمحنت زن وزجفا کشیدن مرد ٤٤

همین تفرج فرزند نازنین باشد نثر شجر بی ثمری سقی
وآروا مخالف حکمت وناروا اولد وغی کبی صواحب
عقم وایاس ایله ایلاف واینا س و التماس مضاحت
ولماس مستدعی سستی بدن وضعف بصر و
مستجلب مواد حسرو حزن نظم زن چوز پنجهٔ قدم آنسو نهد
مرد همان به که بیکسو جهد زانکه چوز پنجهٔ پنجه کذشت
عاقبة الامر رافتد بشست نثر زمرهٔ نسانك که
هر بری تیز غدر وتزویر نشاندر اسوهٔ سوءة
سوء الزند نذر که تکلیف شاق ما لایطاق ایله ملابس
مداخل حرام ومنازل جمع حطامه ادخال ومخدع
فریب وخدعه ادخال اتمکله امانی باطله لربنه
مساعقه ومساعدهٔ دشوار وعسیر وهر بری
دیوانخانهٔ رسالتدن مظهر یکبرنا اللعن و یکفرن
العشیرا ولمشدر نظم جهاندیدهٔ راوی روایت کند
زاخبار پیشین حکایت کند نثر که حضرت شیث
میان حکماء کملهٔ اوریای اولدرکه ابتدا زهت
سرای حکم خفیهٔ غیبه یی شرح ومتون اسور آتیهٔ
ابیه یی ایضاح وشرح ایلمکله اخوه باسداد تدن
ارشد واعقل وکمال نجابت واستعداد ایله جمله
اجمل واکمل ایدی جناب ابو البشر فرمان
خالق خیر وشر ایله قبیل وفاتنه وعند بعض الملل

قبل الحلول العلل حال صحت و حياتنده اولاد اجلاد
قطانت نژادنه ولی عهد وصی مختار و نبیان
جوسق پیمانی دعائم نصائح مشفقانه ایله ترصیص
واستوار ایدوب جملهٔ عطایای مواعظ و وصایادن
یادکار سرای سپنج عبرت سنج ایلدوکی پنج
کنج که ید باسطهٔ قدرت جثمان رشد و نجابته
انلری مثابهٔ حواس خمس و هر برینك نور حکمتی
ضوء شمسی طمس اتمش ایدی مضیق تحقیقدن بوطریق
ایله ابراز و بو اسلوب خوب اوزره فتح روزنهٔ
راز ایدوب دیدیکه ای شیث بو وصایا پنجگانه
اعقاب و انسانکه نشر و تنقیث و هر روز و شب
نعمت ربی تحدیث ایله نظم سنی شنوکه رشیدان سنی شنوبا شد
هزار سال بیك نکته درکروباشد نثر اولا کلام نسابه
اتباع و ائتسا ایله که بن اکل شجرهٔ منهی عنها ده
قول حوایه اعتماد و شب مظلم فریب زنانه سنه
اعتماد ایدوب کرفتار دائم فعصی آدم وانفتاح
آزمهٔ آزمهٔ لازمه ایله همراه اه و ندیم ندم
اولدم ابتدار داء رمی ایله ارتدا وهاویهٔ
تعدی یه تردی ایله مخالفت امر خدا ایلك متابعت
هوای حوادن ناشی والی یوم یبعثون فواره
عیوندن سبب خونپاشی اولمشدر نظم

ویجمعن ضعفاً واقتداراً علی الفتک الیس عجیبا ضعفها واقتدارها
نثر وسفك دما واهلاكه که بعد الاشراك اکبر
موبقات وکبائر واعظم مفحمات وجرائر دندر
قابیل نا قابل بادئ عادی وقتل نفس بی گناه و
دریای محیط فکانما قتل الناس جمیعاده غوطه
وشناه اتمکله منشاء نوادی عوادی اولمشدر
اسب حرون میل درونی دار الامتحان دهری
امانده تیزتك وبرادر بهترینه برزن نامهربان
ایچون سل سیف لاقتلنك ایدوب اول قصهٔ
پر غصه آیت کریمهٔ فطوعت له نفسه قتل اخیه
اشارت وتنبیه ایلمشدر نظم ابتدا در عالم کون وفساد
قتل نفس از بهر مهرزن فتاد نثر ثانیاً آفات خرافات
جهانی جلب وزینت حیات دنیا یه ربط قلب
ایلمه که بن کلزار بدیع الآثار جنانه میل جنان ایلدم
اقامت وادامت میسر وقباء بقا خط حظ ایله
معلم ومسیر اولیوب حسرت تمام وعسرت
مدلاکلام ایله اخراج ونهال امانی واما لمی
بجوحهٔ کلستان بهشت جاودانه قلع وازعاج
ایلدیلر ثالثاً نفس مکاره که هرکاره عازم وهر
امر دشواره که مباشر وجازم اولهٔ لازمدرکه
بصر اندیشه وصبر ایله اجرار خواتیم احواله نکاه

وعواقب امور وافعاله تعمق واكتناه ايليه
اكر بن نظر عاقبت نكر ايله تجديع بصر ايليسم نصال
محن اتصال عرضهٔ سويدا وحماطته صائب و
روع بي وروع نشانهٔ مصائب وشصائب اولز
ايدى رابعا هركار وابينيك مبادئ نيتندن كه دل
صنوبرى قلق تام ايله سكون وارامدن برى اولوب
صاعد طراب اضطراب وتب زدهٔ تب اوله البته
اول كارزنا هنجارك حبال باخبالنه غير ماسك
وزاويهٔ ترك ومغادره ده پايهٔ فراغ وعدم
مبادره سى سامى وسامك اوله كه دل پرشرهٔ حين
اكل شجره ده جنبان وكرفتار دوشاخهٔ خفقان
ايدى بن طمع وافزدن تاركك ونافز اوليوب
اول زاجر غيبى نمودار ده اعتداد واعتبار ايلدم
لاجرم ارتكاب جرم ايله بي برك ونوا ومصداق
كريمهٔ عصى آدم ربه فغوى اولدم خامسا هرامر
شاذ ده كه مسرور وشاد اوله سن اولندم خطا
وخطلدن تخلص وخبل وختلدن تملص وتغلص
ايجون برحميم شقيق وخدين رفيق ايله بساط
كنكاج ومواره تمهيد ودبدبهٔ بصيرت خواب
غفلتدن ايقاظ وتسهيد اولنه اكر بن سكان
بالاخانهٔ سبز فام اولان ملائكهٔ كرام ايله طرح

اساس محاوله ومحاوبزه وکذوامرهلا بسط فراش
مشاوره ومساوره ایلیسم مانند موساکن میان
همومه ومثال جوغریق بیج هجومه اولمازایدم حضرت
ابو البشرك اکلیل کلام معتبری زیورمواعظ بدیعه
الاثر ایله ارایش وعرائس عباراتی عرائش حسن
الختامه آرامش بولدقدنصکره حفظ وصایاده
مبالغه وایغال ومقدمات تنبیه وتاکیدی
محالنه ایصال ایلدك نظم وصی الاله ووصت رسله فلذا
کان التاسی بهم من افضل العمل ولا الوصیه کان الخلق فی عمه
وبالوصیة دام الملك فی الدول فاعمل علیها ولا تهمل طریقتها
ان الوصیة حکم الله فی الازل الآیة الاحد والثلثون
باعث مسن نارد وزخدر ایلمك اهل ظلمه میل ورکون
بویله درمقتضای نظم کریم انکم فی العذاب مشترکون
اکرچه اهل حزد قرین بدندن احتراز وبرهیز ومن
کثر سواد قوم فهو منهم مضمون حکمت مساقنه
مصداق اولمه دن توقی وکریز ایدم کلمشلردن لکن
بوایت کزین ملوك وسلاطین حقنده جمله دن
امس ومشکاة قراندن کویا اول کروه جلیل الشان
حقنده مقتبس درز وایتدرکه برخیاط ودرزینکه
خیاطت صنعت خیاطتك صاحب طرزی ایدی
ابن مبارکدن سوآل واول حلالِ مشکلاته عرض حال

ایدی

ايدوب ديديكه بن سلاطين بلند جنابك ثيابنى
خياطت واول سبب ايله تحصيل بلغهٔ معيشت
ايدرم عجبا اعوان ظلمه دن محسوب ومعدود
ودار اخرتده سياط عذاب وعقوبت ايله معذب
ومحدود اولورمى يم ابن مبارك كه باب سعادتى
بختيان ارشاد وهدايته مبارك ايدى بيوردىكه
اعوانِ ظلمهٔ بى اماندن اولان سكاخيط وابره
فروخت وبيع وانكله كسب منفعت وريع
ايدندر واكا سن كروه ظلمهٔ بى شكوهه سردفتر
وهامان بى سامان وحجاج بالجاج ايله ساكن
درك اسفل سقر اولورسن ترجمهٔ نصيحة الملوكده
طريق تحقيق مسلوك درکه سلطان زمان و
خليفهٔ حكومت ران مجرد ازالهٔ رسم بد وظلم
وعدواندن رفع يد ايدوب مضيق وجورو
اعتسافدن تفصى وئامن عدل وانصافه تنضى
اتمكله قانع وخرسند وراضى وپسند اولمايه
بلكه خدمه واصحاب وعمال ونوابنى دخى ظلم
واعتدادن منع وكف ومال زردستان و
رعايادن قبض كف ايدوب انلرك تعدى وتجاوز
لرينى دخى رد وردع وكما شنكان اطرافك
دخى ضبم واجحافلرينى صد وصدع ايليه كه

یوم معادده کذوظلم وبیدادنده ن ینجه موٴاخذ
ومعاقب ایسه اتباع واذنا بنك غشم واذنا بنده ن دخی
مسئول ومعاتب اولور نظم الظلم نار فلا تحقر صغیرها
فرب جذوة نار احرقت بلدا نثر خلیفهٔ رشید وفرید
وپنجه بر پیچ دیومرید دانای سبع المثانی وفصل
الخطاب یعنی حضرت عمر بن الخطاب رضی الله
تعالی عنه کندونصب کرده وعاملی ورایت نیابتنك
حاملی اولان حرم حرمتك منسك ومشعری
یعنی ابو موسی ی اشعری یه رضی الله تعالی عنه کوندر
دوکی منشور مشهور زده بوکلمات حکمت عنوانی
درج وبیان بیور مشلرکه ولاتك اسعدی اولدرکه
انك واسطه سی ایله رعایا سعید اوله واشقی
وابعدی اولدرکه انك وسیله سی ایله ودائع
خالق برایا مقام امن وراحتدن بعید اوله زنهار
تبسط واکثار وتوفیر اسباب ترفه ولبسار ایلمه کم
نواب وعمالك بهرحال سکا تأسی واقتدا وسنك
هدی وهدالك ایله تهدی واهتدا ایدرلر وسنك
مثل امثلك سؤل دابهٔ مثلی درکه برمرعای خصیب
وچراکاه رحیبده کثرت اکل وبطنت ایله ممتلی و
سمین وقیمت وبهاسی غالی وثمین اولدقده مصب
نصب ونوادی وفرط سمن وبدانتی ذبح وطبخنه

سبب وبادی اولورلر نظم هر مثل که آورند از نیك وبد
زان مثل مقصود تنبیهی بود هر خبر که بشنوید از راویان
صورت معنی بود اودر میان نثر اول کتب منزله ده ع
مسطور واسفار توراة ده مسفور درکه عملهٔ سلطان
که داعیٔ نفس وشیطانه اجابت واول سبب ایله
فقراء قصبات وقریه مصائب تکالیف ونوائب
اصابت ایدوب جرم واموال ضعفهٔ پریشانه
سرپنجهٔ جرم وعدانی دراز وسطوت وبطش سلطانه
عدم اتقا واحتراز ایدلر سلطان وآلا جناب
کمال غفلت واجتنابدن شرائط ضبط ولاته
اهمال ونواب وعمالهٔ ترك کوشمال ایدوب
دفع طوائل وازالهٔ مظالم وغوائل لرندن سکوت
واغماض واستماع فریاد مظلومیندن فی کل
وقتٍ وحینٍ تصامم واعراض ایلیه مظالم
نواب وحکام یوما فیوما متزائد ودود آه
مظلومان بالای سقف اسمانه پیوسته و
متصاعد اولوب قصبات وبلدان تفاقم جور
وعدوان ایله خراب وبائر وممالك ومسالکده
سوبسو دائرهٔ السوء دائر اولمغله سبب قطع
دابر اولور ع غفلت شه ملك را ویران کند نثر
ورود محشر ویوم فزع اکبر ده مؤاخذ ومعاقب

واحسرو الذين ظلموا ازواجهم نص مبينى اورزه
دركاه سجن سجين ده محبوس و معذب اولوب
انلرك ظلم و آشوبلرى سلطان غافله منسوب
وانلرك تبعاتِ مظالم و سيئاتندن معدود و
محسوب اولوب نظم مدبر كه قانون بدى نهدن
ترا مى برد تا بدوزخ دهدن مكو ملك را اين مدبر بسبست
مدبر مخوانش كه مدبر كسست نثر ارادهٔ عدل عالمگير
ايدن سلاطين كردون سريره سايشته وجدير
بودركه بو معناى موعظت نشانى خاطر نشان
ايليه لركه دنياده اول مغفل سبك سردن اغنى
واخسر اولمازكه غيرك انتظام امر دنياسى ايچون
كندو آخرتنى بايع وسرمايهٔ دين كران وايه سى بيهوده
تلف وضائع اوله امر او حكام استيفاء حظوظ
نفس خود كام ايچون ولى نعمتلرينى تغرير ومفربان
كرياس سلطنته باطلى صورت حقده تقرير ايدوب
مضار خرابئ بلاد وتبعات حقوق عباد ايله كثير
الاوزار واغراض فاسدلرينى تمشيت ايچون
مخدوم بى بصيرتلرينى ادخال نار عار ايدرلر دنياده
بوندن زياده خصم الدود شمن اشد اولورمى كه بذل
درهم ودينار وتكثير مسار اسباب يسار ايچون
هلاكله ساعى وحقوق مبرانكى غير مراعى اوله هر حاكم كه نظم

چون علی هم شجاع وهم عالم نه چو حجاج باغی وظالم
نثر اوله لازب ولازمذکر که ذمتنی وصمت جور
ومذمتدن ابرا وعدل که میزان باری وسبب
ثبات وبردبارندد اولاکند ونفسنده اجرا الیه
تاکه کلام حکمت اساس من بدا بنفسه فساسها
ادرک سیاسة الناس حسب حالی وکارکنان حدود
واطراف غوائل مکوس واجحافدن خالی اوله نظم
هرشاهکه اونیت خودراست کند یابد زخدای هرچه درخواست کند
نثر هردوار حکومت رانه که ع حب الثناء طبیعة الانسان
نثر فضیلتنه راغب واطرنده لسان صدق وتحسینه طالب اوله نظم
شاه عادل بود بملک اندر نائب کرد کار وپیغامبر
شاه بایدکه وقت خلوت وباد درهمه کارها بود بیدار
نثر بلاو اعتراض بالغ رتبهٔ افتراضدرکه عملهٔ
خدمه وغلمان وجاسوس وکارکنانندن اجرائی
عدل وداد وکماشتکان اعمالنی اهل وعیالنی
شاه راه نصفت وسدادنه دلالت وارشاد ایلیه نظم
چاکرک بدست وکر بدنیست بدو نیکش بتست ازخود نیست
شه که دون را بلند والاکرد مربلا را بلند بالاکرد
نثر وبوامر وعز الوصول کما ینبغی ممکن الحصول
اولماز مکر کندو ملک وجود جامعیت اثرندن که
عالم اصغر بلکه عند کبراء المحققین عالم اکبردر

حفظ و عدل و داد و صراط مستقیم عدالتدر که
نمونهٔ صراط آخرت در بذل وسع استعداد ایله
اولور و بو سرنهانك وضوح بیانی درکه شهوت
و غضبنی دین و عقل بهذبی اوزرینه تسلیط و
اعضا و ارابنی استعمال آدابنه توریط ایتمیوب
بلکه عقل و دینی حاکم مطلق العنان و شهوت و
غضبی تمکینی محکوم وزیر فرمان ایلیه که اکثر ناس
نسناس سیرت شهوات نفس بدسیرت لرینك
مهنتی ایله اسیر زنجیر محنت اولمشلردر زیرا وصول
شهوات و نیل حظوظ و مستلذات ایچون انواع حیله
و خداعی استنباط و مواقع دنیهٔ غفلات غاره یی
استیطان ایدرلر بو معنای لازم الا معانی درك
و اذعان ایلمزلر که عقل منور جوهر ملائکه و جند
رحمانیدن و شهوت و غضب مکدر جند شیطانیدر
هرکیم که جند یزدانی کسیر و جند شیطانی مغلوب
و اسیر ایلیه سائره یه عدل و داد و ادوات
یقظه و بصارتی نه وجهله احضار و اعداد ایدر
آفتاب عدل عالم فروزك انکشاف و بروزی
ابتدا مشرق صدر انسانده بعده اکناف اهل بیت
و خواص مقربانده اولوب غب هذا پرتو و شعاعی
اصناف رعایا و رعاعه واصل و تدبیر منزل

ومكاندنصكره تدبير مدن وبلدان حاصل اولور نظم
ومن يربط الكلب العقور ببابه. فعقر جميع الناس رابط الكلب
نثر وبودخى معلوم وصحيفهٔ سويداده مرسوم
اوله كه ظهور عدل وداد قوت عقل بارسادندركه
ظواهر اشيا ايله مغتر ولب غفلتى ضاحك ومفتر
اولمايوب كوامن حقائق وبواطنه تعميق ولوح
بصيرته رقم رقت ودقتى تمشيق ايليه اكر زر
دستانه تبسط وعدوانى وعمله وكاركنانه ارخاء
عنانندن مقصود جنانى نيل حطام فانى وتوفير
اسباب كامرانى ايسه منظار ضمير صفوت
پذيرينى مصقلهٔ فكر معقول ايله مصقول ايليه كه
اولا تحصيل دنياى سست بنيادن مقصود
ومراد نه دراكر لبس حرير ودبباج وثياب
فاخره ايله تبختر وابتهاج ايسه صورت مرده
برزن خودنما وشاكلهٔ مژده برمژ رعنا اولمش
اولور زيرا اسباب رعونت وعشوه وخلاعت
ايله تزيى عمل نسا وزيور وزينت خاطر فريب ايله
تبرج وتزين كار زنان تن اسادر واكر بغيت و
مراد نفس بدنژادى مضيق رياضات شاقه دن
تنقذ واطعمه واشربهٔ كوناكون ايله تلذذ ايسه
شكل ادمى ده بر بهيمه وكانون حطمه ده حصب

وهمه اولمش اولور زیرا برده و بطنت که مضاد ذکا
و فطنتدر کاردواب وبهائم وکثرت تخمه وآزدراز
ایله آمد شد راه کنیف وبرازده برحیوانها ممدر
اکرابناء جنسی اولان اشراف انس اوزرنیه سل
غضب غضب وترفع وبوسبب ایله تمنع وتمتع ایسه
تارك منهج اسد وصولت مرد ومرد ومدام برسبع
واسد اولمش اولور زیرا اصرار اضرار وشد
آزار ایزار ایلمك طباع سباع وضباع عد ندر اکرغایت
بغیتی مزیت منزلة تشوف وتشوق وعلو درجه
ومقام ایله کبرا واشراف انام اوزرنیه ترفع و
تفوق ایسه عند الحکما صورت عاقلده برغفلت
غافل اولمش اولور زیرا دعوای دوستی ومحبت
واقامت وظیفهٔ خدمت ایدنلر حقیقتده کذوب
فروج وبطون وشهوات کوناکونلرنیه خدمت
کزار لورروز شب راه دورود راز طلبده سبکسار
لردر عند التحقیق رعایت شرائط خدمتده تو
تدقیق لری نفس ناحفاظ لرینی مقام اجمامده الطاط
وسبات کسل راحت کسلدن اهباب وایقاظ
ایچوندر بومدعای صحت عنوانك امارت ونشانی
بودرکه اکرخبرکزاف وانتشار ارجاف ایله آوازهٔ
انفصالی شائع ویوی ناخوش عزل وصایغ اولورسه

فی الحال

فى الحال خذ تندن تعزب وتقرب وباجمعهم
والئ جديدم انتساب وتقرب ايدوب حقوق
چند ساله يى ترك ودوحهٔ دوستى والفتى بى باد
وبرك ايدرلر تفسير تيسير ده رايت روايت اعلاء
وتنشير اولنمشدركه احشروا الذين ظلموا كبراء
ظلمه واهل عدوانلرن عبارت ولفظ وازواجهم
اتباع واعوانه اشارت درحتى اساطين حكمتدن
نقل وروايت درككه انلرم برى اقلام والاوهٔ دوات
ومناولهٔ قرطاس وادوات ايدنلردنى كروه
ظلمهٔ ظلمت پروه ايله بربرده حشر ومن شاركك
السلطان فى غرر الدنيا شاركه فى ذل الاخره رايتى انلرك
سربى سعادتلرى اوزرينه مدونشر اولور ذخيرة
الملوكدر وشى روايت محوك بلكه محبوكدركه
انسان عبيد الاحسانكه امرمالى وبدنى ده بالطبع
مدنى درلر جنس وبنى نوعنه اقتفا واقتفاردهٔ خاصة
كارفرمايى خلائق اولان سلاطين وخلائف سدد
ثغور وامصار ايچون اعوان وانصاره احتياج
واقتفاردهٔ اولمغين پادشاه فلك دستگاه
منفرد امور جمهورى اصلاح وضبط وبلدان قاصيه ده
اصحاب قلوب قاسيه يى بلاخبط ربط ايلمك خارج
مكان وسع وامكان اولمغين داور محتجبه

لازم وواجب درکه تنظیم مصالح ثغور ومسالح
ایچون کفاة اخیار انتخاب واختیار ایلیه که هر
بری ضعفهٔ شوقر ورعایادن دافع مکوس ومظالم
وسکانِ زوایاء بلدان طروق بیداد اهل فسادن
امین وسالم اوله نوآب وحجابك مثالی سلطان
حکومت رانك اقبح مثالندن ومناقبی احسن
مناقبندندر زیرا بو سبب ایله مقادیر رجاله مقدار
اطلاع وکمالنه استدلال وبراعت براءت ساحتی
استهلال اولنور ماعدل من جارت ولا تولا
صلح من فسدت کفاته داور با احتجاب ارخاء
عنان حجاب ایله اول جهتدن مسئول ومؤاخذ
وتحل معذرت ورشتهٔ دعوای جهالتی قرین جزو وجد
اولوب عذاب عقابنده شریك وسخط منتقم قهاره
قریب ونزدیك اولور نصب امامت وخلافتدن
اولان سر وحکمت که انتظام حال عباد وامن
وسلامت طرق بلاد در کما شتکانك ظلم وعدوانی
وکربوهٔ حیله وغیله یه استحقاق وعدوانی ایله
انتقاص ومربع نشینِ متکای سلطنتك ارض
غفلته اخلاد وامر آخرتی اخلا واخلالی سببی ایله
عندالله منزلت وجاهی انتقاص بولوب شومی محالطهٔ
اشرار وفسادن رفیق حسن استعداد ایله افتراق

وناقص

وناخواه انلرك خوى فاسد تباه لرينى استراق اتمكله
يوم نشوردە اولكروه پرشر وشور ايله منشور
وتكثير سواد ايلدوكى سيه دلان بد نهاد ايله
محشور اولور نظم عاقبة الظلم لا تنام وان
تأخرت مدة من المدد صاحب كشاف آيت
لا تركنوا تفسيرندە بووجه دلپذير اوزره موشكاف
اولمشدركه بو نهى لازم القبولدە احاطه وشمول
واردر هواى ظلمه وسفله يه تسفل وانحطاط
وانلرايله آميزش واختلاط وكندولرينى انلرە
مصاحب ويار ومجالست وموانست لرينى اختيار
وزيارت ومهادنه واعمال ستيئهٔ غير سنيه لرينى
پسند ومداهنه وانلرە تشبه وتقيل وزى و
سيرتلرينى تقبل وزهرة حيات اولان اثاث بى
ثباتلرنه مدعين اعتبار وتعظيم وتكريملرينى
اشعار ايدن كلمات ناهنجار جملهٔ اسباب نهى
وانزجاردندر لفظ لا تركنوا يه تأمل وظاهر
كلماتدن استنباط نكاته تعمل اولنه كه ركونكه
ميل يسير ايله تفسير اولمشدر وسياق نظم
مبين الى الظالمين دن تغيير والى الذين ظلموا
ايله تعبير اولنمق اقتضاى فن بيان وبلاغت
اوزره دلالت واشارت ايدركه من وجد منه

الظلمه میل ما منهی وسوق ایت معجز نما بو معنایه
مشعر و منهی اوله هر مودت وولاکه صاحبی
لباس تقوایی لابس وعفت وخفت ظهره مقارن
وملابس اولمایه روز محشر وهنکام موازنه
خیر وشرده الا خلاء یومئذ بعضهم لبعض عدو
الا المتقین نظم مبینی اوزره آخری عداوت
ونفاق وهایتی وحشت ونفار اولوب دنیاده
تولیه واستخدام ایلدوکی ظلمهٔ عمال وخدامك
ظلامهٔ باعثه الملامه سی سائر حقوق عباد
وتبعات ظلم وبیداد اوزرینه علاوه وسربازی
وقاحهٔ وقاحت وباحهٔ اباحتك باعث جسارت
وسربازی اولماغین بی اختیار اول منازل
مآزل تنکبارده همنشین اولدوغی بئس القرینه
کویای یالیت بینی وبینك بعد المشرقین واصحاب
شماله التحاق واتصالی باعث شنار وشین
اولوب وجودی بی سجودینی موقف معذرت
بی منفعته ایلاء وعلی رؤس الاشهاد انشاد
یالیتنی لم اتخذ فلانا خلیلا ایدر اهل عتو وفساده
باعث تکثیر سواد اولان رفقاء فقرانك دخی
اطوار واوضاعی بو اسلوب ومنواع وشئون
واحوالی بورَوش ومنوال اوزره درخدمت ایلدوکم

ولی نعمتلرینك مطبخ دوزخ اشامنلرندن تناول
طعامِ سحت وحرامِ وکردار ناپذیرلرینه صدق الامیری
غایتِ بغیت ومرامِ ایدوب یوم یقوم الناس لرب
العالمین عذرنا مقبول انا کنا مستضعفین
ایدوکلرندن الم تکن ارض الله واسعةً فتهاجروا
فیها الزامی ایله مبهوت ودهان معذرت بیانلری
بستهٔ مهر سکوت اولوب محذوم شومنلرینك
آتش ظلم مذمومنلری ایله حریق وسیاهانهٔ تبعه و
کیفر ولجهٔ بی ساحل کردار بی قرارلرینه غریق اولورلر
نظم تانکویی که عاملان حریص دوستداران حضرت شاهند
برخزینه هرآنچه افزایند از ثنای جمیلی کاهند
نثر نزد حکماء باریك نظرده محقق ومقرردرکه
نفوس نوع انسان وطبائع شهربندان جهان
مبدأ خلقت واغاز برو فطرتلرنده تنوع خصوصیات
وتباین غرائز ونیات ایله قابلیت فیض متوالی
واستعداد تجلیٔ جمالی وجلالی ده متفاوت
ومتغایر وبو سبب ایله مطالب واغراض بنی
ادمده مغایرت وعقائد ومقاصد امم ده
تخالف ومشاجرت متکشف وظاهر اولمشدر
ودمادم خلال ومشاجرات املاوخصالدن عسف
وبیداد وبغی وفساد واکا بدیل ونظیر اولان

اعکام احکام ناپذیر اعتکاف وجبلت جبل ضعیف
بنیتده اجتماع وارتکام ایلمکله حکمت قادر وهاب
اقتضا وایجاب ایلدیکه میان اهل جهاندن برحاکم
عادل وداور بی معادل اوله که مبانیٔ اعمال عمال
واصول اقضیه واشغالی نهج صواب اوزره
قوت فضل فصل الخطاب ایله محفوظ الارکان و
تنفیذ اصل وفرع احکام شرعدن غایة الامکان
سعی وازکان ایلیوب حدود شرائط شرائع
اسلامی میان خواص وعوامده علی السویه نگاه
وزواجر ضبط سیاستی ایله امرناس ناسپاسنی
کوروب اهداب دامن ضعفادن سرپنجهٔ تعدیٔ
اقویای قصیر وکوتاه ایلیه نظم عدل کن زانکه درولایت دل
درپیغامبری زند عادل درشبانی چو عدل کرد کلیم
داد پیغامبریش آله کریم نثر تاکه عدل ملی ایله امر
ملکی وملی باقی وپایدار ونظام عالم پر اکدار
ظل ظلیل حمایت اقدارزده محمی وبرقرار اولوب
طبیعت بهائم وانعام میان خاص وعامده ناجاذ
وبرساعت عدل وطاعتی التمش سنه اجر وحسنه
موازی ومعادل اوله نظم شاه باید غلام تن نبود
تاخطیبش دروغ زن نبود چون به از تو نیافرید خدای
توبه ازخلق بند کیش نمای نثر کاشانهٔ دل هوا ئما نوشکر

غلبه

ظلمت الظلم من شيم النفوس ايله مظلم اما بحسب الظاهر
مظهر فلعله لا يظلم اولان نهاد انساندہ خمير مايۀ
ظلم وعدوان غالب ونفسوس شريرہ قبح سريرته
طالب اولدوغنى كما ينبغى درك واذعان وما عدل
من جار وزيره معنا سنى خاطر نشان ايدن سلاطين
نصفت آيين سرۀ مملكت وسدۀ سلطنت لرندن
دور اولان محافظان حدود وثغورى فحص وتنقير دين
وغشم وچشمى پيشه ايدن ظالمان بد انديشه يى
كوشمال وتحقير دن على التوالى فارغ وخالى اولمازلر نظم
فراخى دران مرز وكشور مخواه كه دلتنك بينى رعيت زشاه
نثر بعد الخلفا ملوك اصفادن صاحب بصيرت
وتميز عمر ابن عبد العزيز وسلطان با تمكين محمود
سبكتكين وملك زهيد نور الدين شهيد وداور
باخوف وتأسف صلاح الدين يوسف وتشحيذ
حدود عدالت ده شمشير يكرويه اولان ال بويه دن
صاحب الصوله عضد الدوله نك ضبط حواشى
وحشم وتنظيم حال طرفدادن خدمده بصارت
ناقده ومهارت صادقه ونافذه لرى وارد رسلطان
ملكشاه كه خديو جم جاه ايدى نظم
زعدلش جان مظلومان سحركاه فراموش كرده تير اندازى آه
نثر كنار زندان رودە ورود وجهت اسايش واستراحت

ایچون برمزغراز بدیع الاثار نزول وفرودانمش
ایدیکه حسن ولطافتی روضهٔ جنت دن مسروق
وتعریف کلستان بهشت نشانندهٔ انشاد وتبیین
اولنان بکرفکر مضامین غیر مطروق ایدی رباعی
اکنونکه چمن مسکن ومأوی کلست واندرسرهر شیفته سودای کلست
درباغ ندامید هدت بلبل مست کای غمردکان وقت تماشای کلست
نثر مطیفان کریاس سلطنت اولان مقربان پیشکاه
حضرتدن براهل استخلاصنکه جانب خاص ایدی
برده معمورندن مضی وعبور ایدرکن کوردیکه
برکاو پروازی کنارجویبارنی بی چون وچرا رعی
وچرا ایدر کمربستهٔ خدمت ومحرم حرم سرای قرب
وزلفت اولان مصلحت کذارانه اشارت وفرمان
ایلدیکه اول کوسالهٔ خرد ساله یی علی الفور ذبح
ومخ وسیلاب دم دمادمنی اساله ونهر ایدوب
فلذهٔ کبدندن برمقدارینی کباب وکذوی حریق
تنورهٔ تباب ایدلر وانك صاحب کم انتعاشی
برعجوز با ارتعاش ایدیکه وجه معاشی دست
یتیم کنج کاوایله اول کاوه انحصار واماردات
فاقهٔ مالا طاقه اسارير سحنهٔ حالندن انکشاف
وانحسار بولمش ایدی پیرزن نامحتال بوحالدن
دمبسته ولال وحیری وبی مجال اولوب غایت ذل

ذل ایله

ایله سرپلنه قرار وکندویی وقف روزنهٔ انتظار
ایلدی ناکاه کمال ابهت وتباهی وشوکت بی تناهی
ایله کوکبهٔ دولت ملکشاهی مانند هورظهور
ومثال زوزبرور ایلدی فرتوت پریشان بال
فی الحال نهوض وتعرض ملك عضوض ایتدوکده
اول حاجب بی حجاب اسباب تستر واحتجابی حوط
ورفع صوت ایله رفع سوط ایلدی سلطان زجر
حاجب ودربان ایدوب دیدیکه بودرماندهٔ اوّاه
مَظلم داد خواهه بکرز توجیه صمیم جنان ایله
درك واذعان ایدهٔ لوم که فریاد وفغانی وخدشهٔ
خاطر پریشانی کیمدندر عجوز زبان عجزی کشاده
ونوبر بیانی طبق عرضه نهاده ایدوب دیدیکه
ای پسر الب ارسلان اکر بنم فریاد وفغانم بوپل
زندهٔ رود اوزرنده مطروح ومطرود اولورسه
عزت قادر مطلق حقیچون پل صراط پرخباط اوزرنده
سنك ظلم واعتسافکدن مقاصه وانتصاف ایتماینجه
پنجهٔ خصام وانتقامی دامان امانکدن المام ونظر
بغیت ووطرمی طرف آخره صالمام سلطان سکندر
سطوت بوکلامك هما بتندن پیاده ودهشت وهمای
هرآن زیاده اولوب دیدیکه ای زن راستکار زنهار که
اول پله طاقتم وپلهٔ میزان آخرته اطاقتم یوقدرهمان سکا

ستم و عدوان ایدن نه مقوله غدار خلیع العذار در بیان
و اظهار ایله که سیلاب سرشك خون الودك بنم بنای
وجودم زیان و میزاب جفن مدرارکدن انهمار ایدن
اشك دمادم خشك سال فضاء عالمی ریان ایدیور
پیرزال کهن سال پیمانهٔ بیانی اساغه وپیام نهانی اشاغه
ایدوب دیدیکه بکا ظلم وتعدیه مباشرت وتصدی
ایدن هان اول حاجب بی امانذر که سنك حضور
مهابت ظهورکده بکا تازیانه حواله وکارومی افغان
ونالهٔ ایدوب برکاومیش که دردت یتیم درویش
وسبه کاسهٔ دلریشك وجه بلغهٔ معیشتلرینه
ابحق کفایت ایدر ایدی ذبح وکباب واول ایتام
بی صبروارامی مزلقهٔ فقرمدقعه اسقاط واکباب
ایلدی ع ظلم ظاهر بین چه پرسی از نهفت نظم ملکشاهك
غضب عمرکاهی فروزان وآتش غیظ دوزخ وشی
سوزان اولوب بیوردیکه اول غلام مستحق الملامه
سیاست ومقابلهٔ کاومادهٔ ده یتمش کوسالهٔ اماده
بخشش وعنایت ایلدیلر بعد زمان سلطان وفات
وتقلب روزکار لئیم عظام داور عظیمی پوسیده
ورفات ایدوب ورق حال پریشانه رقم کل من علیها
فان مثبت وسنك مزار عبرت نمونه بو بیتك
مضمونی منقور و منبت اولدی نظم

بدعهدیٔ عمر بین که کل درده روزه سر برزد و غنچه کرد و بشکفت وبریخت
نثر بعده نیچه ماه وسال واعوام واخوالدنصکره
برنیمشب هزار اندوه ونصب ایله اول پیر زال
محنت زا سر قبر ملکشاهی قصد زیارت ویرتو دعا
ایله کورتنك وتارینی انارت ایدوب دیدیکه
الهی بو بندهٔ سیاهیٔ لاهی که حالا درون خاك وصیم
مغاك تیره ناکده روزگار یأس وحرمانده بنم دردمه
درمان ایلدی شمدیکی حالده که اولدرمانده بی
مجال دمبسته وعاجز واسباب یأس واضطرابی
ناجز درکمال کرم وافضالك ایله اکا یاور ومعین
واول تشنهٔ کرمایٔ محنت وصرمایه رائد ماء معین
اول چونکه اول محتاج صافی نیت عجز وقصور مخلوقیتی
ایله تکرم ونیم حال پرملالده تحنن وترحم ایلدی
سن قوت خالقیتك ایله اکا تعطف ورسم محنت
رسمنه رشح نور تفضل وتلطف ایله بیداد دلان
خلوت کزین ذن برعارف پیش بین ملکشاهی عالم
خوابنده وموقف سؤال وجوابنده کوروب حالندن
فحص وسؤال ایلدکده ملکشاه حقیقت امری تقریر
وانساق وسمامهٔ بیانی اشمام وانشاق ایدوب دیدیکه
اکر دعای پیرزن دادخواه اصلاح حال تباه امتسه
جث الحدید وجود ناسدیدم نار حنث شدیده

مذاب وکداختهٔ جحیم عذاب اولوب ابدالاباد عقبات
شدادن خلاص وآزاد اولمازدم ودرکات عذاب
بی انتهادن راه رهایولمازدم نظم صاحب خبر فسانه پرداز
زین قصه چنین خبر دهد باز نثر که یحیای واسطی نژاد که
واسطهٔ اهلیت واستعداد ایله خطاط خوش نویسین
واولاد خلفا وکبرا ایله ندیم وانیسین اولوب قلم
ورق پیرای غایت زیبا قط وکودکان قوی استعداد
وطالبان قابلیت نهاد اندن تعلم کتابت وخط ایدرلر
ایدی برکون حضورنده دستور زده انی ستایش وتعریف
وخلعت فاخرهٔ مدائح وافزه ایله تکریم وتشریف
ایدوب دیدیلرکه یحیی بر قلم بدائع رقمده ماهرو
حسن الخط من جودة القلم معناسی انک کلک لطافت
نماسنده بدید وظاهردر وزیرهارون نظیر اول
دبیر با اخلاصی خلوت خاصنه دعوت وبر قلم
تراش ایله قلم حکمت پاش خدمتنه اشارت ایلدی
یحیی احتیاط ودقت وبذل وسع وقدرت ایله بر قلم
تراش ومبراة صنعت ایله حذاقت ومهارتنی فاش
ایلدی وزیر آصف نظیر اول خامهٔ بدیع بریع ایله
بر توقیع وقیع چکوب توقیعات پیشینه دن نیکوتر
واحسن اولدوغی ظاهر وروشن اولدی یحیای
کثیر الاستحیا بیک دینار کامل العیار ایله برخلعت

با اعتبار ویروب بحیای نیك محیا خانه سنه
عازم وروانه اولمش ایکن فی الحال بی مکث وامهال
رجوع وقفول وخلوتخانهٔ صاحب دولت مصاحبه
اقتحام ودخول ایدوب دیدیکه بخت وتراش ایلدوکم
خامهٔ حکمت باشده برخلل واصلاحه محتاج بر محل
واردر اجازت ورخصت اولورسه اصلاحنه
بذل همت وتکمیل خدمت ایله تفریغ ذمت ایدایم
وزیر اول قلم دلپذیری دست دبیر عطارد نظیره
تسلیم واظفار موافقتی تقلیم ایلدکده یحیی سرخامهٔ سیه
جامه ی رقبهٔ خونیان کبی جذ وقامت مزبر استقامت
نشانی جز ایلیوب زرد وخلعتی وزیر برمکی خلقته بی ترس
ویم رد وتسلیم ایلدی دستور بلند جناب بوامر عجابدن
شکفت واستغراب ایدوب دیدیکه نه حادثه اولدیکه
بوکردار ناهنجاره باعث اولدی یحیی مراسم حقیقتی
احیا ایدوب دیدیکه چونکه بطنان کاشانه یه
داخل ودرون خلوتخانه یه واصل اولدم اولدم کوش
سرحکمت نیوشمه احشروا الذین ظلموا وازواجهم آیتی قرائت
اولندی غایت ذعر واحتراس ایله خوف وهراس ایلدیکه
مبادا بنم تراش وابتراء یه دقت واحترا ایلدوکم کلك
ورق پیرا ایله مخالف رضای خدا بر لیع ناپسندیده
کشیده اوله که شیم بیداد وستمده بن دخی شریك ودر

وقرن واحد ده ظلمه و فجاره بئس القرین اولام نظم
چمن پیرای باغ این حکایت چنین کرد از کهن پیران روایت
نثر که منصور که منشور امامت عظمی انك فرق فرقد
ساینه نثار و منشور خلافت کبری انك اسم اسماسی
ایله شهیر و نامدار اولمش ایدی زیارت بیت الحرامی
مقصد و مرام ایدنلر خشوع و خوف ایله دوران
وطواف ایدرایکن حدیقهٔ حقیقتنك نوری اولان
سفیان ثوری یه دوچار و اول مزدحم قبائل واوزاغ ده
ملاقات و اجتماع لری ضروری و ناچار اولدقده
دست کوهر فشانی عاتق سفیانه نهاده و رتاج
مزاجی مفتاح مفاتحه و مزاج ایله کشاده ایدوب
دیدیکه زیارت دوستان صافی درون برامر
مسنون و اجر و ثوابی غیر ممنون ایکن رعایت عادت
ازدیارزدن سبب نکول و ازورار نه در سفیان
صمیم جنابندن تفجع و ثاوه و عند سلطان جائر کلمهٔ
حقه ایله تکلم و تفوه ایدوب دیدیکه مؤمن وحدت
وعزلتی اختیار و مانع لقیه و ازدیار امتثال فرمودهٔ
ولا ترکنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار درکه کلام
ملك جبار در نظم ای ستمکار بر اندیش ازان روز سیاه
که تراشوی ظلم افکند از جاه بجاه انکه اکنون بحقارت نگری جانب وی
بسماعت کند آن روز بسوی تو نگاه نثر منصور خلیفه که

ایراد واصدار اموردہ بی مبالاۃ وخیفہ ایدے
ندما واصحابنہ توجیہ خطاب ایدوب دیدیکہ
علماء زمانہ القاءِ حب حب ایلہ تحبیب وبذل دراہم
ودنانیر ایلہ جلب قلب کسیر لرینہ تسبیب ایلدوک
فی الحال بی توقف وامہال تعاطی والتقاط وحریف
ستم ظریف شغب وشر وحرص ناسزہ ایلہ اجتماع
والتقا ایلدیلر اما سفیان نوری نک طرز وطوری
بنی تعجیز واعیا وقشف واستغنا سی کرفتار سقام
عقام وعناء عیا ایلدی بن تملق وتذلل ایتدوکجہ
اول تسلق وتدلل وموا قف فتن دن تحرج وتسلل
ایلیوب بو نظم قناعت اقتضایی اقتضاب ایلدک نظم
شاخ امل بزنکہ چرا غیست زود میر بیخ ہوس بکن کہ درختیست کم بقا
ازکوی زہر نان طبیعت بریدہ شو وزجوی زہروان طریقت طلب صفا
ع تواریخ اہلی قلمشدر روایت نثر کہ علماء صاحب
درایتدن ابن موفق کہ صلاح ودیانتی مصدقدر
معراج مؤمنینہ ارتقا وبر امام کبیر الاہتمامنک
خلفندہ صلاتہ اقتدا ایلدیکہ اول امام کزین آواز
حزین ایلہ بوایت باحلاوتی قرائت وتلاوت آتمش
ایدی ملاحظۂ وعید شدید دن شخص مومی الیہ
مغشی علیہ اولوب بعدہ زمان مفیق وارادۂ
پیمانۂ بیانہ مقرن ومطیق اولدقدہ سبب حیرت

وغشی استبازو دستِ دهشتی کشت ومشی دن
سنت سوال ایله استنان واستیاز ایتدوکلرندم دیدیکه
بوتهدید وریونکه ظلم وفنونه میل متاورکون ایدنلرم
اولیجاق ظلمه یه رغبت ومیل وبیداد وفسادی
دربت ونیل ایلینلرنه مرتبه متبلای بلای ویب وکرفتار
اظفارِ سخط وویل اولورلر نظم اسم وخلقی حسن که بصریدر
تابعینك فرید عصری دن نثر دیمش جناب قادر معین
دین مبینی بین الایثن نهاده یعنی لا تطغوا ولا ترکنوا
میانده اماده ایلمشدر نظم من استرسل فی هواه یقال له الی این
فقد جعل الله الدین بین الایثن نظم روایت ایلمش سفیان ثوری
که بحر علمنك یوق عمق وغوری نثر که فضای عجیم ولفاظ
بروادیئ نقمت فزا واردرکه ملوك بد سلوکی زائر
وسرای نفرین سزالرینی طائف ودائر اولان قرآء
رخصت رکونك قرار وسکونی ایچون معد واسباب
خزی وعذابی لایعد در حلال عویصات دین اولان
قدماء علماء مجتهدینك فریدینکو اوضاعی یعنی امام
اوزاعی دیمش که عند الله المتعال زیارت ولاة
وعمال ایدن عالم بد حالدن مبغض وبدتر شخص
ناقص وابتر اولماز محمد بن سلمه که صحت نقل وروایه
مسلمه دردیمش که ارجاس والواث وانجاس وارواث
اورزندم اولان دناب که مصداق استقاق اذاب

ایلدی

آبدن باب ثباب قزای حاکم ووالی ده اولان قاری
الابالی دن احسن وکاشانهٔ درون هوس مشحونلکی
بی نور وضوء اولان علماء سوء دن اولی وازین درحدیث
صحیحده تصریح اولنمشدرکه برشخص پرخباط والودهٔ
پریشان اختلاط برظالم بی باك وجابر جبار کثیر الاتهما که
طال بقاك ایله دعا وخوش آمد وستایش ومدیح بیحد
ایلیسه لجهٔ بی ساحل مظالم وغوائلده شناه
وتحقیقا ارض الله ده ارادهٔ معصیت وکناه اتمش اولور
الآیة الثانیة والثلثون خداذکاره اشتغال ایله
پنجه برغفلت ایله جرم وکناه کوش سرکه تا اوله واصل
فاستجبنا له ونجیناه بونظم اعجاز نما سورهٔ
انبیاده ایکی محل هدایت ظهوردهٔ مذکور اولوب اولدهٔ
لفظ فنجیناه فاایله تصدیر وثانی سندهٔ ونجیناه
واو ایله تسطیر اولمشدر دعا خمیر مایهٔ صلاح و
هر مؤمن موقنه حینه وسلاح اولوب کلم طیبك صعودهٔ
بال وپر واهل توفیق وسعودهٔ باعث نور وفا وفردر

نظم اندر دعای نیست خلل ورنه بردرش
دست اجابتست که کریان کشد دعا

وربا ورند مصداق این سخن
اینك اجیب دعوة داعی اذا دعاست نثر اگرچه شاهد
مراد وبغیت مجیء واستجابتدن درنك وپیاله امیدك
آغشتهٔ تلخیء شرنك ایدرسه قصور استعداد و

تقصیری کذو نفس ناپذیرنیه نسبت وشهر
وجودندم اولان سوقهٔ قوای نامحدودینی عرضهٔ
دسته چوب تادیب وحسبت ایلیه نظم
تودعاکوبی واجابت نه زانکه داری دل وانابت نه نثر
نزول مهمان غیبه ثوبی اولان کتاب مثنوی ده عین
معرفتدن رشحات حکمت بوکونه تقاطر وکلین لطف
سخندن ازهارد فائق واسرار بورسمله تنار ایلیش که نظم
دزدکی ازمار کیری ماربرد زابلهی آنرا غنیمت می شمرد
واارهید آن مارکیرازرخم مار مارکشت آن دزداورازارزار
مارکیرش دیدوپس بشناختش کفت ازجان مارمن پرداختش
دردعامیخواستی خانم ازو کش بیابم ماربستانم ازو
شکرحق راکان دعارد ودشد من زیان پنداشتم ان سودشد
پس دعاهاکان زیانست وهلاك وزکرم می نشنود یزدان پاك نثر
والا نه احتمالدرکه قادر بی زوالك توالی
فضل ونوالی دائم الاتصال وتواتر بر ومکارم وفیاض
سی افراد آفریده بی انفصام وانفصال ایکن دار
مضیعهٔ حرمان ده فروماندهٔ اولوب بی ذخیره و
زاد وخانهٔ درونی حسرات کوناکون
ایله مستزاد اولهٔ قطعه وانی لادعوالله ولا مرضیق
علی فانیفك ان یتفرجا ورب فتی سدت علیه وجوهه
اصاب له فی دعوة الله مخرجا نثر چونکه غاسق سوءفهم

واقب واستیلاء ترداد وهم حائل مشاهدهٔ عواقب
در تلقیء جلب تعیین طلب دأن ایسه ارادهٔ الطلاق
خیر ونزهتگاه منظر رضایی کشت وسیر ایلمك
احزم وبرشنشنه درکه مصداق اعرفهامن لحزمدر نظم
زهرچه جستن ان می کندترامشغول فراغت توازان بهترست اکریابی
بهرزه بانك چه دارچودردمندنیی تودردجوی که درمانش برابریابی
نثر پس هنکام دعا وطلب ملتمسدا ممتثل فرمودهٔ
فلیغرم المسأله وملاحظ نتیجهٔ فان الله لامکره له
اولوب الدعاء مخ العباده خلص عباده دلیل راه
انتباه اولدوغندن خبیر واکاه وهرخصوصدا
ثابت قدم مرکز اذا عزمت فتوکل علی الله اوله نظم
بسالطیفه که درضمن نامرادیهاست خدای مصلحت کاربنده به داند
نثر دعاعبد ایله مولی بینندهٔ وسیلهٔ اثیله وشاه
ایله کدا میانندهٔ وصیلهٔ اصیله اولوب مصرع
بررابطه درجان ایله جانان اره سندهٔ نثر خاطرهٔ ناا میدی
نخ طلبهٔ غلبهٔ ایتدوکدهٔ حدیث صحیح من لم یسال الله
یغضب علیه مژده رسانهٔ وبومدعایه لیس
شیء اکرم عندالله من الدعا دلیل وبرهاندر نظم
دوست دارد یارایین اشفتکی کوشش بهوده به از خفتکی
انذرین ره می تراش ومی خراش تادم لحردی فارغ مباش
نثر ادعوالله اوادعوالرحمن فرمانته امتثال واد عوانی

استجب لكم امرنيه مطاوعت واشتغال ايلنيك
حالى اوجدن خالى دكلدر اولا اسباب يسر مقصودى
اماده ونقدينهٔ اميدى كف رجاسنه نهاده اولة ثانيا
دعاء مرجو القبول حصوله موصول اولماز ايسة اول
مقدار عاهات ومضار مندفع وبوطريق ايله بسط
كف دعادن بهره ياب ومنتفع اولة ثالثا دعاء مؤخر
اخرتر مدخر اوله حتى منظار عينى مشوف وغطاء دين
وغينى مكشوف اولان واقفان هول قيامتدن
نقل وروايت اولنوركه روزر ستخيز واول ميعاد
دهشت انكيزده بر مجرم بى دست وپاكه نشأهٔ
اولى ده اوقات وساعاتى مبرات وطاعاته مصروف
لكن اكثر دعاء ناكزيرى عقدهٔ تسويف وتأخيرده
موقوف ايدى وصول كعبهٔ حصولدن احصار ومعرض
بازخواسته احضار اولنوب وبال خانهٔ دنيا ده
قبول ورو اولميان دعالرى تعداد وفرادى حساب
وترداد اولنه بعده سوى لامكاندن پيغام تويخ
رسان كله كه اى تهى دست فرومايه وكم نام كم وايه
قصور ادراك وفهمكدن شويله مى ظن وهم ايدردك
كه امتحان خانهٔ دنيا ده ايلدوكك نيازود غايوم
يدعون الى نار جهنم دعّا ضنائع وتلف وريا صنت كاه
كيهان ناسديه توليد ايلدوكك ولد قلبئ دعا ناخلف

اوله بلکه مانند افانی زائل وفانی اولان ایام
قلائل زندکانی ده استیفاء حظوظِ امانی ایلسك
بزمِ آخرتدہ کاسهٔ آمالك خالی وکیسهٔ بالك بنهج
سفساف اعمال ایله مالی اولوب صفِّ نعالْ
سوءِ فعالده پست وبازارِ رغبت واعتبارزده
تهی دست اولوردك پس باز یچکاه انما الدنیا
لعب ولهوزده غفلت وزهو وسهو ورهو ایله
ایلدوکی دعوات ناقبول مقابلهٔ سندهٔ شو لدکلو
لطف ومجاملهٔ وحسن معاملهٔ اولنه که حیاتْ
حیاتْ نماءِ دنیاده اذهابْ ایلدوکی طیبات
بیحسابهٔ پشیمان ونادمْ وحریف اندوهْ انبوهه
مقارن ومنادمْ اولوب دییه که کاشکی کاشانهٔ
کیتیءِ محنت بنیادده هیچ بر مقصود ومرادم
روا وقبولْ ونج وحصولهٔ موصولْ اولمایوب
جمله سی دار آخرته ادخارْ وبین الامثال بو
محالْ تنکْ مجالده باعث مباهاة وافتخارْ اولایدی نظم
آخرد نیاهه نومیدنیستْ نعمت عقباستکه جاویدیستْ
عیش فانی کرندارت درجهانْ فیض باقی بخشدت درملك جانْ
نثر حضرت ابراهیم ادهمْ قدّس الله سرّهُ الاکرمهٔ
برحدیث آندازْ وسائل سخن پردازْ ارائتِ اشکالِ
اشکالْ وحکمتِ تاخیرِ دعادن تعمق سوال ایلدکده

اول واقفِ سِرِّ لَدُنْ وعارفِ روحِ کلام ومغز
سخن دیدیکه خلوّ وِعاءِ دُعایه بادیٔ عادی بودر که
سزجناب حقی تحقیق ایدرکن اقامت وظیفهٔ
طاعتنده قصور ورسولی تصدیق ایدرکن متابعت
هدی وسنتنده توانی وفتور ایدرسز قرائت قرآن
ایله رطب اللسان ایکن اوامر ونواهیسی ایله ترکِ
عمل ایدرسز نعمت حقه مستغرق ایکن وظائف
شکر وسپاس داریٔ باریٔ ده اظهارِ کسل ایدرسز
درجاتِ بهشته رفع مسبحهٔ ایمان اتمش ایکن
راه طلبنده قدم کزار اولمازسز درکاتِ دوزخ
عذابِ سرشته اعتقاد وایقان اتمش ایکن انتشار
شرور شرارتدن پرهیزکار اولمازسز فریب شیطاندن
خبردار ایکن ان الشیطان لکم عدوٌ فاتخذوه
عدوادن تغافل وذهول ایدرسز هجوم مرگ ناگهان
کیر ظاهر وبدیدار ایکن استعداذ منون ومعاذدن
نکوب ایدرسز اموات بی‌شعوری ادخال دخمهٔ کور
ایدرکن ترک اختبار واعتبار ایدرسز کذب وعیب
وعصیانکوزی فراموش ونسیان اندوب سایرلرك
معائب ومعائبنی بی‌ارتیاب اغتیاب ایله مخالفت
نهی لا یغتب بعضکم بعضا ایله مراسم شنآن و
بغضا بی ابدا واظهار ایدرسز بود کلو احوال پر

اهمال

پر اهوال و ذمائم املا و خلال با اختلال وار ایکن
دعاو ثنا مولکوز مصعد اجابت و قبوله ینجه ترقی
و مبشر هاتف غیبی ایله نه وجهله تلقی ایدر دعایه
لسان پاك و نقائص و مساوی دن خالی و خاوی
دل تابناکر کدر تاکه ع فیاض ذوارف عوارف نثر
نقد رجائی کف دعایه نهاده و ترعهٔ اجابتی روی اهل
حاجته مفتوح و کشاده ایلیه قطعه باجابت قرین نخواهد شد
هر دعا کز سر زبان آید لیك بی شبهه مستجاب شود
آن دعا کز میان جان آید نثر لکل شیء دولة حتی البقاع
کلام نفاعنك عظیم تأثیری و بعض الاوقات ایمن
من بعض کفتار حکمت التماعنك نفع کثیر و اردر
جمله دن بری عقب اذان و هنکام نزول باران
و اماکن قدس مأثر و مراقد متبرکهٔ اکابر ده خصوصا
مرید باتلوین کذو شیخ با تمکینك مرقد حرم مثالنده
عرض حال و ابتغوا الیه الوسیلة کریمهٔ ایتله سی
اوزره استمداد و ابتهال ایلمکده سرعت اجابت
و قبول متوقع و ثنا مولدر بعض مجامیع و اساطیرده
کتب و تسطیر اولنمشدرکه اولیاء کبار و مشایخ
ذوی الاعتبار دن احمد حرب که لمعات کرامائی
ضیا بخش شرق و غرب ایدی بر عارف ژرف یاب
اول ولی والاجنابی عالم خوابنده کوروب حالندن

استنطاق وسوال ایلدوکده اول خاموش کویا و
وچشم بسته بینا دیدیکه خدای جمیل فضل جزیلیدن
سیئاتی حسناته تبدیل وخلعت آمرزش ومغفرتدن
ماعدا برهدیه والا ایله ترحیب وتبجیل ایلدیکی اول
دست آویز صافدن استطلاع واشتکشاف
اولندقده اظهار سر مکتوم وابراز راز مختوم
ایدوب دیدیکه هرکیمکه بنم مزار شریفمی مدار زمره
الحاح والحاف ومدید استعطاف واستعطاف
ایلیسه فضل جزیل ضامن وکفیل اولمشدرکه دار الملک
جنانه دن واصل معبر پر عبره دان اولمادین صاعد
چرخ مقرنس وتیر راست وتیغ ضراعت کیثره سی
ایله آماجکاه اجابت مقرطس اوله نظم لئن
عیبوا جثمانی لم یغیبوا مکارمه اللاتی الی الحشر تذکر
نثر بو قصه پر عبره نکاشته کلك خبره در دکه براهل سکینه
مسجد مدینه ده دست دعایی سوی سمایه رفع ودرگاه
الهدن استجلاب نفع ایدرکن تیر انداز قاب قوسین
سلطان کشور علم وعین اول نیازمند خواهشکره
توجیه نظر ایدوب تبسم وسکرخنده واول بنده
آزادی حسن نوازش وارفاد ایله تکرار بنده ایلدیلر
حضار نادی تنکبار مباشرت ابتسام ومکاشرتدن
استفسار وسبب خنده شکبار دن استخبار ایندوکلرنده

حکمت بسامتی تجنیز ورقه حسن بیانی تحسین وتجنیز
ایدوب بیوردیلرکه بومرد پردردك دعاء بی تجابنی
اعجاب ایلدی سؤل بحتدن که معرض طلبده شوق
وطرب ایله برکره یاربّ دیدکده قبله کاه مراد ومزید
وپیشکاه ولد نیامزید جنابندن برکره پیام لبیك
ایله دعاسی مسموع وخاطر پریشانی مجموع اولدی
بعده مراسم ادب ایله لوازم اربی اظهار وندای یاربی
اعاده وتکرار ایلدکده جناب والشر لیس الیك دن
جواب لبیك مثنی وعقد پیغام نوازش انجام مسنی
اولدی غب ذلك اول سرکشتهٔ مهالك اوج دفعه
لفظ یاربّ ایله تحریك لب وتوجیه قلب وقالب
ایلدکده بارکاه مجیب المضطرّدن خبر بشارت اثر
منبث وجانب خدادن لبیك مثنی مثلث اولدی
لاجرم اسلوب وسانی پسند واستحسان
ایدوب اوضاع واطوارندن خیر ونجابت ودعا
نشانهٔ اجابت توسم وانك حال غرابت مآلنه تبسم
ایلدم وجملهٔ شرائط مسئالت وآداب نیاز وعبودیت
دندرکه دعاده الحاح واکثار ونقد وسع بشری
نثار دخی ایدرسه اجابته استعجال وسرعت اتمیه
وحصول غرضدن بدل وعوض مقام مناجاة وضرعتده
اقامت اولدو غنی عظیم نعمت بیله نظم

طلب راد وست دار وبا ادب باش بقدر
خویشش دائم در طلب باش نثر هر کس که نیل مقاصد
وآمالنه شتاب واستعجال ایدم ادب عبادت
وعبودیتدن محروم وزبان حقیقت ایله معائب
وملوم اولمش اولور بلکه سرعت اجابتدم اول غائله
هائله دن احتراز واول زمرهٔ ناقبوله دخولدن
احتراس ایلیه که جناب حق انك حقنده سفیر رسل
وانبیایه خطاب وندا ایدرکه یا جبرئیل فلان
شخص رذیلك دعاء با اعتدا سنی اجابت بی امتنان
وتسکین شهوت کلبیهٔ امراض قلبیه سی ایچون سر
خواندن القاء استخوان ایله که بنم جناب پاکمدن
انك صورت دغلناکی کریه واشتمام نتن صداسی
مکدر رادمغهٔ ملاء اعلی اولدوغی لاریب فیه در
زیرا هر کس که هوا وهوسنه منهمك وپرده ناموس
وعفتی سرپنجهٔ کستاخی ووقاحت ایله منهتك ایکن
دعاسی سرعت اوزره مقبول ومسموع در نمود
بالله مستدرج ومخدوع درزمره محققان و
مسلك اهل ایقاندن دعا واستمداد لسان حال و
استعداد ایله اولوب نفس لئیمه اخلاق رذیله
واوصاف ذمیمه دنکه قاطعان طریق دعا وجه
رهنان برئ رجا وبحار پاکیزه وعباد تکده ومواطن

باطنزن

باطندن صفت پاکی ونظافت سرزده اولمق کرکدر
تاکه جمال کمال آیینه معاینه یه مقابل اوله ودل
نامعتدل ریب ورین نفسانی دن مصفا ورزیب
وزین ذکر ربانی ایله محلی اولماق کرکدر تاکه قبول
واهب عقوله پذیر اوقابل اوله ومشرب روح
مهذب التفات ماسوا سوبندن محافظه وتعلق غیر
وهوا صوبندن ترک ملاحظه اولمق کرکدر تاکه
نفحات الطاف حقه تعرض واعمال صالحه یه تصدی
وتأرض ایلیه وساحهٔ سرکثیر البری وصمت شرک
خفی دن صیانت وترک خائنهٔ اعین خیانت ایله
تکمیل لازمهٔ دیانت ایلیه تاکه اثناء توجه دعاده
فضول مآرب وسولی جالب وحقدن غیری نسنه یه
راغب وطالب اولمایه ع که حیف باشداز وغیر اولطلب
کردن نثر نکته شناسان علم بیانه خفی ونهاند کلدرکه
سیاق آیتده بناء تجیر اجابت تشیید وارباب صلاح
وطاعتک دعوتی ایله تقید اولنمیوب بلکه مطلقا
اجابت دعایه کائنا من کان وعلی ای خال وشان
وعد جمیل وجدار مائل امله دعامهٔ اطلاق دعایی
پایندان وجمیل ایلدی نظم لولم ترد نیل ما ارجو واطلبه
من جود کفیک ما علمتنی الطلبا نثر یعنی فرمان فرمای
قضا وقدر اکا نظر اتمزکه او سرکشتهٔ مجهل جهل

دعایه لائق واهل ذکلدر اکر بناء استقامت
دعاسی متداعی اولان جوینده داعی اهل دعاوانا
دکل ایسه بز اهل اجابتوز واکر سیول مبانی وسولی
سائل اولان خواهنده سائل صاحب خطا ورطا ایسه
بز صائب اصابتوز درکاه بیچوندم سرشك پرخونك
مزید اعتباری وعنایت بی نهایت باری قتنده کریه
وزاری نك دواج ودوز بازاری وارد در نظم
نقصانه قابلیستی کرنه علی الدوام فیض سعادتش همه کس را برابر است
نثر جواهر التفسیرده نکاشته کلك براعت مسطردر که
حدادنکه طبقات سلاطین مفسرینك پیشدادی در
دیمش که چونکه نص مبین ان رحمة الله قریب من المحسنین
شرف نزول وتمکین بولدی عاصیان امت سوخته
آتش حرمان وحسرت اولدیلر چونکه رحمت رحمان
نکوکارانه قریب ونزدیك در پس بزم کبی پس ماندم
ناکس لرك خانهٔ امید وملتمس لری دخان خیبت و
حسران ایله تیره وتاریك در فی الحال جانب ذی الجلال دن
آتش انس تثقیب وفرمودهٔ ازاسئالك عبادی عنی
فانی قریب ایله تعقیب اولندی یعنی اکر بنم رحمت
خاطر فرینم محسنینه قریب ایسه بن بالذات کرشمهٔ
نوازش والتفات ایله عامهٔ امید وارانه قریب
ونوازندهٔ هر مرد غریبم ای عزیز بو محل صفا انکیزده

م

رنکه.

برنكتهٔ نازك وخنك ودقيقهٔ كران سنك وسبك
واردر اول سترسراوت نمونك خلاصهٔ مضمونى بودركه
اكر علت وعارضهٔ بيمار اندك وكم مقدار اولوب
مرض رنجور خسته هنوز ناصور بسته دكل ايسه
طبيب حذاقت نمادن شربة ما ارسالى ايله سالى و
صندوق دل صدوقى جواهر بخ آمالى ايله مالى
اولور اكر اسباب وعلامات وعرض ومرض پيشينه
وداء صحت زدا اكر ايسه آسى مواسى وطبيب
لبيبك حضور وتفقد ووايهٔ علاج ودوايه تباشرت
وتقيدندن لابد دركه بالذات تشخيص مرض وتدبير
ازاحهٔ عرض ايدوب دفعنه غايت جهدى مبذول
وايصال نفعنه نهايت حذاقت وجدّ معروف وشمول اوله

رباعى

يارب كرمت اميد جاويد منست ناريكم ونور عفو خورشيد منست
كرمايهٔ بخشايش تونيست مرا بخشايش تومايهٔ اميد منست

نثر بو محلنا محلده دخى باذلان وسع واستطاعت
اولان اهل صلاح وطاعته دار وخانهٔ رحمت جهان
آفريندن ان رحمة الله قريب من المحسنين شربتى كفايت
ايدر اما علل كهنكار بيجد وشمار اوليجق حضور طبيب
عنايتدن غيرايله ازالهٔ ضير ممكن ودفع موادّ
عصيان وفساد متمكن اولمز

رباعى

آباد خرابات زمى خوردن ماست خون دو هزار توبه دركردن ماست

کرمن نکنم کناه رحمت چه کند رحمت همه موقوف کنه کردن ماست

نتیجه نزد خداوندان حکمت بوآیت پر موهبت علم حقک
کمال احاطه واتساعنی ودست خوش اضداد اولان
عبادک اقوال واحوالنه بسطت شمول واطلاعنی تمثیل
ایلدرک شمول مشفق صاحب کمالک حالنه که سرکشته
دوار مقتک سروقتنه حاضر وکما بیش طوارئ احوال
پس وپیشنی حاسب وحاضر اولوب ظهور ایدن
جزئیات وکلیات امورنیه تحصیل وقوف واطلاع
وترتیب تربیتنده عدم اعجال واطلاع ایله یاخود دعانک
سرعت اجابت وعدم تحصیلنی تنظیر وتمثیلده رسول
مرد بانصفتک صفتنه که برشخص مهربانه قریب
المکان اوله برحیثیت ایله که تخطئ خطهٔ خطاب
ایلدکده تعاطئ کائس جوابنی ازالهٔ تاب ارتقاب
وتحصیل شفاء اقتراب ایلیه حقیقت حال و
راستئ مقال بودرکه بوقرب ومعیت واحاطه
وجامعیت برقرب معنوی ودنو قوی وسوی
تیز سرتیز تأثیری جوشن توبرتوی عاداتی خارق
وسائر قرب ناشی اکا قیاس مع الفارق در زیرا
هرقرب ناکزیر که صفحهٔ ملساء ضمیر اوزره صورت
پذیر اولهٔ جناب رب آندن اقربدر وانسان
ضعیف الحال که کرانئ اثقال اشغال وثقل تکالیف

اعمال ایله مبتلای بعد و دوری و کرفتارئای صورید
اول قرب و زلفتك ادراك حقیقتندن نا امید و
ذوق نوید هو اقرب الیکم من حبل الورید دن سحیق
و بعید در کتاب مفاتیح الغیبده فتح کلید اندیشهٔ
ریب اولنمشدر که بو قرب حیز و مکان و تدانئ
جهات و ارکان ایله اولمایوب بلکه علم و حمایت
و حفظ و وقایت ایله در زیرا هر شئ که متمکن و متحیز در
مضیق احتیاج الی غیره سرکشته و متحیر در نظم
جان که از جوهرست و در تن ماست کس نداند که جای او بکجاست
توکه جوهر نیی نداری جای چون رسد در تو عقل شیفته رای
نثر و هر شئ که غیره افتقار ایله موسوم در ممکن
لذاته اولماغله معیب و موصوم در جناب مهیمن وهاب
واجب لذاته اولدوغی کتب کلامیه ده تحقیق و
ادلهٔ قاطعه و براهین ساطعه سی بسط و تعمیق اولنمشدر
ایت سابقهٔ التمهد ده لفظ قرب اطلاق و عدم
تقییدی نفی مکان و جهته ارشاد و دلالت ایدر نظم
قرب حق بالا و پستی رفتنست قرب حق از قید هستی رستنست
نثر زیرا اکر امکان جهت و مکان اولسه حملهٔ عرش
با فسحته نسبت قریب و دانی و سائر لره اضافت
ایله بناء بعدی بانی اولمش اولور زیرا مشرق
قعید اولان مغربدن دور و بعید و خوکردهٔ مثال

وعد اولان آزردهٔ جنوب وعید اولورامّا نظم
بامکان آفرین مکان چه کند آسمان کربآسمان چه کند
نثر چونکه صراحت آیت اقتضا ودلالت ایدر که
جمله یه قرب ودنوّی علی السوادر پس قرب علمی اراده
اولدوغی ظاهر وهویدادر میطان من اراد علم الاولین
والاخرین فلیثور القرآن ثم رفع لواء استقراوتبیین
ایلمشلردر که حفاة اعراب بلکه خواص اصحاب
جناب رسول امین ومتبحر محیط اعظم فعلمت بها
علم الاولین والاخرین علیه صلواة الله المعین دن
استشفاء داء عضال اشکال واون دردت سؤال
ایلدیلرکه اول اسوله نك اجوبهٔ تسلیت رسانی سود
متفرقهٔ قرآندم بسط وبیان اولنمشدر هرکسك
سؤالی ومنصف نصف علمدم قیل وقالی مطابق
حالی وفرا خورهمت هماهمالی اولوب شول طالبان
کمالکه صفت جناب ذی الجلال دن سؤال ایلمشلردر
انلرك حالی واستصعاب واستشکالی سائلان
تقلبات هلال خلال تمثال کبی دکلدر وبعض اسوله
علم اصوله متنوع در سؤال روح وساعت و
پرسش اشراط قیامت کبی وبعض اخری علم فروعه
متفرعدر تفحص نفقه وایتام وتصفح شهر حرام کبی
وطرق اجوبهٔ دخی اوج نوع اوزره تنوع وتفنن

ونوعروسِ کلامِ مأنوسن زیور سکانه ایله تزین و
تقین بولمشدر نوع اولدهٔ توسیط لفظ قل وحرف
فاایله مرقاة توسط توقل اولنمشدر قل الروح
من امر ربی آیت معجزاساسندهٔ وقل هی مواقیت
للناس نص روان آساسندهٔ اولدوغی کبی نوع
دوم هم تعقیب حرف فاوهم واسطهٔ مزیلة الخفا
ایله درکه بوطریقهٔ دقیقه دن ظلام ابهام منحسر
وانجق فقل ینسفها ربی نسفا آیت قدرت نماسنه
منحصردر وتعقیب فادهٔ افادهٔ بودرکه اذکاك
شواهق جبالدن سؤال مسائل کلامیه دن براصل
اصیل وذهن ناقد تابناك ایله انك ادراکی شرف
ایلدر لاجرم فاء تعقیب ایله اتیان وترتیب اولندی
تاکه عقب ایراد سؤالدن بی تلعثم وامهال بیان حقیقت
حال اولغله خدشهٔ خاطر خراش باطن وظاهر اتمیه
زیرا بوبابدهٔ تأمل ایله جواب مسألهٔ اعتقادیه ده
تردد وارتیاب اولوب انعقاد عقدهٔ اعتقاده
اخبار فلسفیانی تندس چرك کفر وشرك ایله اتساخ
وتدنس ومومسهٔ سوء عقیده ایله اختلاط وتأنس در
نوع سوم وجود حرف فاورفع وسائل وسائطدن
استیفا ایله درنته کیم آیت اذاسألك عبادی
عنی فانی قریب ده ترتیب اولنمشدر یعنی بندکان

خاص و محرمان سراد ق اخلاص چونکه سنك ذات
با اما نتکدن که نائب پیشکاه عزت وحاجب بارکاه
قرب وزلفت سن بنم صفت وشان واحسان بی عدیل
وسانمدن پرسان اوله لراکرچه انلرم توجیه خطاب
وکلزار ذابل دللرینه اجراء آب نائب جواب سنك
محاسن اخلاق وفق بی پایانکه سزاوار وشایاندرکه
بنم ایله عبادم بینندم سفیر وبین الخلیل والحقیر
واسطه وحفیر سن اما بوسوالك حقیقت جوابی
بنم جنابمدن فائض وبدید وسنك ترجمان زبان
دلفریبك انی قریب دیمك نوعا بعید در پس محیاء
جوابدن رفع غشاوهٔ حجاب وازالهٔ غشاوهٔ
جلباب ایدوب بن بالذات وراء سجاتدن شرف یافت
اضافت عبادی ایله انلرم منادی اولورم یعنی
ای بنم عباد عبادت معتادم چونکه سز سیل
سؤالی اساله وجر حجر قسوت قزایی سوی سماء
رجایه رفع واشاله ایدوب بنم ذات بی همالمدن
سؤال ایدرسز بنم ذات بی شریکم سزم جمل وریدن
نزدیکم ایکن نه حالت درکه سز اراغه کیدرسز
وراه قریب تعیین وانبتاهی قویوب کریوهٔ تعسفه
اراده واراغه ایدرسز ع هیهات دور مشوکه یار بس نزدیکست
نتبه بعض کبارك کفتاردر باری درکه رفع وسائط

غیر

غیر نما اکا اشارت وایما درکه ای جو بندهٔ حاجات
دعا ومناجاتدن غیری احیان واوقاتدم واسطریه
افتقارزدرکارزدر اما هنکام خواهش ونیازورزمان
سوزوگدازنده خدایا الله کدا بیننده کنجایش یارواغیارنه
مجال محال اولوب ادعوا ربکم تضرعا وخفیة خلوت
سرایندا جوینده وسائل اولان محتاج وسائط وو
سائل دکلدر ع درهیچ سری نیست که سری زخدا نیست
نثر بی تکلفِ مداهنه ورنیا خلوتخانهٔ ضراعت ودعا
داخل وهرنه طلب ایدرسك جناب ربدن اتمکله
کنج شایگان ارزب بی کرنه نائل اولهکه ع نازوکبروحجاب
ودربان درین درگاه نیست نثر یاخود دست قدرت
روی شاهد حکمت دن براندازوسائط وکف اطلاقی
باسط اولدی تاکه سالك جاده وسوا اولان سوایه
مشغول وثیاب اعتماد اسباب ایله ملفوف
ومشمول اولمایه زیرا رفع وسائط واسباب ع
اولماینجه قرب کلیء جنابب وهاب حاصل اولماز
وهیچ کمسه علائق وعوائق دن تجرد وتفرد بولمایخجه
خلوت سرای قبوله یول بولمز نظم تعلق محابست وبیحاصلی
چو پیوندها بکسلی واصلی نثر اهل اشارت ابداء بشارت
بشارت ایلمشلردرکه اذا سألك لفظ مستطابندهٔ
اولان کاف خطاب سید ولد آدم خلیفهٔ مکتب

علم الانسان مالم يعلم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك جوهر شريف وعنصر نظيف لطيف لرينه
اشارتدر واضافت عبادى ده ظاهر وبادى
اولان حرف يا اضافات ونسب اشيادن مقدس
ومبرا اولان ذات بيچون وچرادن عبارتدر وعباد
بالاستعداد رب جواد ايله رسول بارشاد بينلرى
مستقر ورحمته محتاج وشفاعته مفتقر در برطرفدن
دلكاه ايله نظر ونكاه ايلدوكدن شفاعت تامهٔ
يعطيك ربك فترضى جلوه سازِ غنج وناز اولور
وجانب آخره توجيه نظر ايلدكده رحمت نامهٔ نبئ
عبادى انى انا الغفور الرحيم محياءِ ترحيب وتكريمدن
نقاب انداز اولور ملك متعالك فضل وافضالنى
كوركه قلبى قاسى اولان عاصئ قاصى يى نه وجهله
اميدوار وخزانهٔ رحمت بى علتدن نه جهت ايله
بهره ياب وحصه دار ايدرع رحمت نه كمست ازچه
نوميد شويم نثر اى درويشِ دور انديش اضافتِ
عبادى ده نيچه سرِّ متمادى واردر زيرا نسبت
عبوديت اوثق نسب ورعايت جنابِ ربوبيه
باعث وسبب در نظم چند پرسى كه بندكى چه بود
بندكى جز فكندكى چه بود نثر جناب خدا فاضهٔ
برّ وندا وكندوبه تشريف اضافت ايله خطاب

وندا ایلدی تاکه دار بنده بی داء دین هرهم ومصلحتك
وابستهٔ اندك عنایت اولدوغنه اعتقاد وکی
وربط قلب وفواد وکی درست وراست وهرنه
طلب ورجا ایدرسك آندن درخواست ایده سن
عبد مجازی مولای کریم مجازی نك کلاتهٔ کلاءت
وضمان امانندهٔ ایکن آخر مراجعت والتجا ومطلب
ومآربکی غیردن اطلاب ورجا ایلك رسم وعادت
ونشانهٔ رشد وسعادت دکلدر چونکه نه مقوله صدف
شرفك وزینهٔ خزینه سی ونه کونه سلطان فائض الاحسانك
چاکرکه خزینه سی اولدوغك معلوم وبداءت بدءت
ایله صحیفهٔ دلکده مرسوم اولکه جمله خواجکان
وموالی وعظمای اواخر واوالی اوزرینه مفاخرت
ومباهاة وسائر بزرکان احرار وابرار ایله مساکله
ومضاهاتك مقرر وقلم قدرت ایله لوح فطرت
بافطنتکه رقم رجحان ومزیت منموق ومحرر اولمدر نظم
ولم ار امثال الرجال تفاوتا من الناس حتی عد الف بواحد
نثر زیرا محرم خاص خلوت سرا ایله سلطان کشور آرا
میانده برقرب والفت وبر محرمیت وزلفت واردرکه
کبراء ارکان دولتدن هیچ برمقربك حضرتك آندا
مشارکتی وسائر ارباب سرائر ایله مزاحمه ومشابکتی
اولماز چونکه بنده حق اولدوغك محقق وبوسبب ایله

سبر توحید

كَفَى بِالْمَرْءِ فَخْرًا اَنْ اَكُونَ لَكَ عَبْدًا معناسی مصدق اولدکه
خذمت دیکران دن دوکردان اولمق کرکدرکه برمالك
بزرکوارك مملوك وخذ متکاری غیر خذمت وضرا
وسرّاده جهراً وسرّاً مولای آخره عرض حاجت ایلمز
جناب ولی التوفیق بیت عتیقی کندویه اضافت و
طهرا بیتی آینی ایله اکا زینت ایلدی لاجرم حرم لازم
الاحترام واندهٔ الحاد واغارهٔ واثارهٔ وقود واتارهٔ
حرام اولدکه عباد کرم اعتیادی دخی مظهر الطاف
وکندوذات بیچونه مضاف ایلدی تاکه غارتکر
شیطانلر حصن حصینی ان عبادی لیس لك علیهم
سلطانی ظلّه وپناه وبحر بیکران تسلیم وتکلانده
غوطه وشناه ایلیه نظم غافل مشوای بنده که توآن منی
نومید مباش همکه من آن توام نثر هادیهٔ لفظ ان عبادی
دورماندکان بوادیهٔ نامرادی بی ایصال دارالملك
امانی ومظهر التفات نهانی ایلدی تاکه بی ریب
وشك معلوم ومدرك اوله که عبد باخلوص
حقه مخصوصدر پس دوردن غفلت وجحودی ادخال
روزنهٔ درون وبای آرزو وطلبی اندازهٔ لحاف
ادبدن بیرون اتمیه وانی قریب کلمهٔ باقبولی شرف
نزول بولدی تاکه فی السر والعلن معلوم ودروشن
اوله که رب جواد عبادنه مخصوص واجر عظیمی

غیر

غیر منغوص در تا که قصور التجا ایله رحمت بی
انتهادن نومید و استغاثه مقصود و مرام ایله
ناسئ قدرت وهم فی لبس من خلق جدید اولمایه وسیاق
آیت معجز اتساقنه قرب حق افاده و بو طرزدن عکسی
عدم اراده اولندی زیرا عبد ضعیف بنیت حیثیت
امکانیت ایله که لازم ماهیت انسانیتدر مرکز دائره
عنا و افتاره حضیض عدم و فنادر اکا نه وجهله
اوج بارگاه قرب الهه تصاعد و مقعد صدق قدم
جواز تقاعد اوله اما خدای قاهر مهیمن قادر درکه
سابقهٔ رحمت و عنایت بی علتی ایله عبادنه قریب
و هر حالده نگهبان و رقیب اوله کشف الاسراره
ابانه و اظهاره اولنمشدرکه معنای آیت لسان اهل
اشارت اوزره بودرکه بن عبادمه قریب و دعای
مجیبم باب قربه روی متقربانه کشاده و نزل رحمت
بی غایتم کرسنکان نعمت هدایته معد و آماده
اولوب هر بنده شرمنده که بنم درگاهمه تقرب
و فضل موفورمه محصور ممکن ظهورنه ترصد و ترقب
ایده من تقرب الی شبرا تقربت الیه باعا اقتضاسی
اوزره بن اکا نزدیکر و پیشکاه قرب بیچونه هادی
و رهبر اولورم بندهدن قرب اداء خدمت و بندن
فضل و رحمت ایله در بندهدن توبه و ندم و بندن بر

بر وکرمه ایله در بندادن نیاز وکدازش وبندن
لطف ونوازش ایله در بوسر نفاست ایمن امعان
بنظر ایله که قرب علی الاطلاق نه وجهله نعیم حنو
واشفاق ایلمشدر که اکر مطیع وعاصی واکر دانی
وقاصی اکر قاعد وقائم واکر متهجد ونائم هر برینك
شانه ملائم وموافق واسلوب وسانه مناسب
ومطابق قرب خاصم واصناف بندکانه اجتبا و
استخلاصم واردر دوستانه قریم ولایت ایله
داعیانه اجابت دعوت ایله عاصیانه رحمت و
مغفرت ایله اولوب هر تشنه لب تبه طلبك قد
علم کل اناس مشربهم منبعندن خوشر بی وهر صاحب
استعداد هدایت نهادك برنوع قربی واردر نظم
زاهدانرا کر بنقد طاعتست عشرتست ازحق امید مفلسانرا جز عنایت مایهٔ امید نیست
نئی: مخبر صادق الاخبارك صدق کفتاری اوزره
دعاء داعیان مقبول ومجاب ولیس بینه وبین الله
حجاب ایکن بعض دعا اقتضای حکم قضا ایله پس
پردهٔ تسویف وتاخیرده قالدو غی شرائط ناکزیرندن
تقصیر اولدو غند ندرو الا شویله که سژوطی رعایت
وادابی حفظ وصنایت اولنه البته سهام مهام کارکر
وآماحکاه اجابته اصابت ائمه سی محققومقرردر نظم
ای حنك انکوپی کاری کرفت زوزرابکداشت پس زاری کرفت

هر دمش صد نامه صد پیک از خدا یا رب روز شصت لبیک از خدا

نثر مرهم دعاء بی ریا ایله درد درون پراد و اسنه قصد دوا و علاج ایدن اهل فاقه و احتیاج کرکدر که مظان اجابتی انتهاز و افتراص و شیردل دلیری فرصتی افتراس ایلیه جمله دن بری وقت سحر و بامداد ایشنه استجابت و نظنهٔ استمداد در نظم مراد درین ظلمات آنکه رهنمایی کرد نیاز نیم شبی بود و نالهٔ سحری نثر وقت سحر باب سما مفتوح و صدر اهل دعا مشروح اولوب فخر یمنت بروز فاتحهٔ مصحف روز و باب الابواب رموز و کنوز در نظم

تیراه دردمندان در کین کاه دعا از کمان سینها طیار باشد صبحدم

صبحدم باید شدن در باغ او کز شاخ وصل هر کلی کان نشکفد بیمار باشد صبحدم

الایة الثالثة والثلثون خوکلیجك باطل اولور مضمحل

بریره کلمز ایکیسی حاصلی تظم کریمنده بیور خدا

نقذف بالحق علی الباطل بوایت کریمه مزاحفات

بحر سریعدن مفتعلن مفتعلن فاعلن وزننه مطابقدر حق مبین بر سلطان السلاطین درکه سر علم عالم شمولی پرتو انداز فضاء نزول اولدقده بغاة الطبل اندك ثبات کریزان و مرتحل و نمودار للباطل جولة ثم یضمحل اولور ع الی موضع لا یرتجیه ایابا نثر و باطل مهین بر باغی تغلب رهین درکه انك دست شر و شور تندن ثوب زوری لابس و انك لبسنه بلا توقف ولبث متعاطی

وملاینن اولان وسواسن نسناسن ایله هم صحبت وفسحت
سرای جهان سربی سامانه مصداق وضاقت علیهم الارض
بمارحبت اولور نظم حق بباطل موازنه نکند
خنجری کار آینه نکند نثر حق ایلجدم ستیزوجی اولنمیه که
باطل لجلجك عاقبتی ضرو ضیر وهر مادهٔ نادره ده
حق مسئر وعه رجوع باطل عادی ده تمادی دن خیر در که
للحق دوله وللباطل حوله زیرا هرکیمکه حقی ابطال
وباطلی احقاق ایدر غنیمت کاه فضل الله ده کند ونفس
بد خواهنی اقناط واخفاق ایدر نظم
ازدلم عشق تواند وه جهان بردارد نور حق چون برسد ظلمت باطل برود
نثر لا تلبسو الحق بالباطل نص کثیر الطائلندن مصرعٔ
مفسرین تحقیق وتبیین ایلمشلردرکه یعنی شول سخن
درست وراست وکلام بی کم وکاستی که صفات
پیغامبر اخر زمانده تنزیل دار الامتحان جهان اولندی
اخبار یهود وناکثان مواثیق وعهود کند ودستِ
پست لری ایله کتب وتحریر ایلدوکلری افائك ناپذیر
ایله تخلیط وعوام جیل بنی اسرائیلی بوسبب ایله
تسویل وتغلیط اتمیه لر نظم برانانکه شد سرحق اشکار
نکردند باطل برو اختیار نثر تفسیر کبیرده تحقیق
وتدکیر اولنمشدرکه اگرچه ولا تلبسو الحق نص مصدق
بحسب الصوره خاص در اما معنی ده عام اولدوغی

معلوم

معلوم اهل اخلاصدر زبان اشارت ایله علماء امته
تنبیه واهل فطانتك قدر ومكانتكزینی تنویه درکه حقی
صورت باطلدن ارآءت وباطلی صورت حقدن ابراز
واحائت امتیه لر نظم مرادینی ودین هردو ضدیکدیکرینه
تراهوس که بهمشانه چکونه دریایی حصول لذت ایله فوت لذت آنسنه
یکی چوترك کنی ذوق ان دکریایی نثر سهیل بن عبدالله تستریکه
فلك معرفتدن مشتری وغایهٔ کرامت دن غایه ده مشتریدر
بیورمشکه مهم دنیایی کار عقبی ایله خلط ومزج وعذب
فرات اخلاص ووفاقی ملح اجاج ریا ونفاق ایله آمیزش
ومزج ایله کوزکه هر اهل هوا که جمع آخرت ودنیایه
سعی باطل ایدر نه آنی حاصل ونه نفس بی طائلی بوکا
واصل ایدر نظم ترك دنیا کیر تا دینت دهند
آن بده از دست تا اینت دهند نثر بردرویش وعارف
پیشه اندیشه دیمشکه حظ نفس پیمان کسلی غدای
روحانیهٔ دل ایله بریرده جمع وهواجسن رخص و
وساوسه القاء سمع ایله کوزکه صاحب دل پاك
اداء حق خدایه وابسته واهل نفس بی باك استیفای
حظوظ هوا ایله معلول ودل شکسته در نظم
یادوست کزین کمال یاجان یك خانه دو میهمان نکنجد
نثر دنیا دنی وخسیس ونزهت سرای عقبی شریف
ونفیسدر ایکیسی قرن واحده ساز کار وبی ریب

ومین جمع ضدین ثابت و برقرار اولمایوب خود پرستی
مانع و عند العقلا بیلسوی ممنوع ایکن فریفتهٔ رنك
و بوی مضوع اولمق مخالف امر صانعدر نظم
اذا جاء موسی و القی العصا فقد بطل السحر و الساحر
نثر و تتمهٔ آیت معجز نمونده فرموده و تکتموا الحق و انتم
تعلمون ایکی معنای صحت اشتمالة احتمالی وارد دیری
بودرکه جناب ختمیت تمامة علیه الصلوة و السلام
پیغامبر بحق و امین مصدق اولدوغی امر محقق ایکن
پوشیده و درخت شمر ایمانی تعرض ارضهٔ ریب و
کمان ایله پوشیده ایدرسز معنای آخر و قول دیکر
بودرکه ستر حق بین ایلدوکلری علی الیقین معلوم
ذهن دقیقه بینلری ایکن اضرار ده اصرار و قبول
حقدن حقده اعتبار ایله عدم تصدیق و اقرار ایدرسز
معنای دوم زشت تر و تبعهٔ متشابهه سی اکبر و اکثردر
زیرا جاعل عزیز و اهل خرق غریزه فی الجمله القاء معاذیر
موجود اما وجه ثانیده بو معنی معدوم و مفقود اولوب
بلکه محض عناد و فساد نهادن ناشی و حقیر ندم
یشرون الحیوة الدنیا بالاخرة وعید غیر بعید ظاهر و فاسی اولور نظم
بی دانش ار زراه بیفتد عجیب نیست دانستن و زراه فتادن عجب ست
نثر صاحب بحر الحقائق بحار اخبار دن استخراج
درر رقائق دقائق ایلمش که نفس ناقبول بارگاه

تنکاری

تنكباری یه وصولدن منع وصرف وماء مستعمل
سوء عملدن کرع غرف اولمنیه که ما خلق الله باطل
وماسوایِ هوایِ بی ثباته توجه والتفات غیرحقه
تعلق دلدر حال بوکه هر محل وحال سریع الزوال وجمله
اشیا وشیکه الارتحال ایکن حق باقی یی ستر واخفا
وباطل فانی یی اشیار واصفا عقل باعقالك انتکا
سندن واسباب خزی ونکالك ازدحام وارتکا
ع غیراوجمله سرابدر ونمودی دارندن
لم تلبسون الحق کلام مصدق محققندن دخی بر قاچ
احتمال ورکض الخیل مقاله مساغ ومجال وارد ربری
بودرکه توراة بی اشتباهی که منزلدن عند الله درکندو
خط یدلری ایله مکتوب وپرداخته وعمل دست نامؤیدلری
ایله مصنوع وساخته اولان کلمات محرفه وعبارات
مصفحهٔ مزخرفه ایله خلط ولبس وچاه بصیرت وانتباهی حسن
وخاشاك ارتیاب واشتباه ایله طم وکبس ایلیه لر
یاخود محکمات ایات اسلام باسلامتی احکام منسوخه
یهودیت ایله تخلیط وبوسبب ایله مجاهیل قوم بنی
اسرائیلی توهیم وتغلیط ایتیه لر یاخود مجرد بعض آیات
توراتی تلقی بالقبول وبعض آخرینی که اول وصف
پیغمبر آخر زمان وعلی التحقیق اکا ایمان وتصدیق فرضدر
جناب رحمان درنکوب ونکول ایتیه لر یاخود شول

سندن در

اقرار و قبول که قبل بعثة الرسول تکفل و تعهد و اظهار
و اجهار ند قصد و تعمد امتشرایدی شمس آفاق کبر
دعوتك طلوعندن ولسان معجز بیان رسالتك اتقاق
ودلوعندنصکره اعراض وانکار وحق مشروعه
شروع ایله باطل بی طائلی عمدهٔ کار عشی وابکار
امتیه لر یاخود ایمان و تسلیمی جناب موسای کلیمه
تخصیص و تفرید وبارکاه خاتم انبیایه علیه وعلیهم
اشرف الصلوات و التحایا شمشیر زبان انکاری سل
وتجرید ایلیه لر بالجمله حقی ابطال وباطلی ابطانه بذل
مجهود ایدن شرذمهٔ یهودك پیمانهٔ پیمانلری آغشتهٔ
شرنك ولبیس مکر وتلبیسن لری سرنکدن اولاحقی
تبدیل وتحریف وصورت باطلده ارائت وتعریف
ایدرلر ثانیا باطلی تسویل وتزیین وصورت حقدهٔ
تخییل وتبیین ایدرلر ثالثا حق وباطل وحالی وعاطلی مزج
وعدم تمیز وآمیزش صدق وکذب وجد ولعبدن
زلك اتقا وپرهیز ایدوب عوام بی باکی کرفتار شباك
اشتباه واشتباك وعقدهٔ پیچاپیچ ریب وکمانلرینی شد
واحتباك ایدرلر وتکمون الحق دن مراد ولوکلام
محقق دن مفاد اولان وصف جناب ختمیت عنوانی علیه
صلوات الرحمن میان مهان وکهان کیهان ده پوشیده
وپنهان ایتدوکلری در وسباق آیت معجز طباق تلبیس تقدیم

بعد کتمان ترقیم اولوندو غندم برمقتضای فن معانی
سربیانی بوددکه تلبیس کتماندن اقبح وجرپر شور
فضاعت وشروری افبح در زیرا کتمان مجرد اخفاء
حق دن عبادت ودروح نفس کلامری ازهاق وابارتدر
اماتلبیس وریادن افواذ واتحاذ معنی بعید وغائب
وباوجود کتمان حق ابراز باطل لازم ولازب اولمغله
ضرری مثنی ومکرر وایکی وجهله شر وکیفری محقق
ومقرر اولور مؤلف کتاب احیاوتحقیق وانها بعد
کیمیای سعادتده طرح اکسیر روایت اتمکله اناءِ آنایی
الهاایلش که باطل هرشیٔ بطائلدر دکه اندن جدوی
ونائل حاصل اولمایه وقائع بخرم وفساق واسمار
خلعاء عشاق وداستان ناراستان وافسانهٔ
بربستهٔ ماستان ومجالس خمر وزمزمه روزان و
شبان ناز ونیاز زنان وشبان وتنعم توانگران
واهل ترف وتعیش ملوك وارباب شرف وبونك
اشباه وامثالی ونظراواشکالی وقائع نکوهیده
وامور ناپسندیده نك جمله سی محظور وحرام وباعث
اذناب واجرام اولوب تضییع اوقات وانفاس
ونقل خرافات پر آفات تفویت اوراق وانفاسدر
اکثر ناس مجالس الفت واستیناسده اعراض مسلمین
ایله تفکه وخوض فی الباطلده اولان تبعات وغوائلی

عدم تفکر وتفکن ایدوب وعید ونذیر ان یقولون
الا کذبا دن ابا اتمزلر دائما اهل حقه معارضه وکلام
صدقه معارزه ایدوب من عف عن الریبه کف
عن الغیبه مسلکنه کتمزلر اما شول قیل وقال وما لا یعنی
وسوء مقال که حرام ومحظور ونظر حرمت ایله مرموق
ومنظور اولمایه هذر وهذر وخطل لازم الحذر
اولدوغی جهتدن ترکی اولی وعلی ای حال لغو ولهوه
اشتغال خلاف مرضاة مولی در انواع اباطیل برمرتبه
بیکران وجزئیل در که اطناب وبسطی اشکال هندسیه
مجسطی ایله معتبر واقلیدس ایله حل مالم یحل
باب مقفلی نامیسر در وآنك تنکنای لحیصندن محبد
ومحیص مهمات ضروریه اوزرینه اقتصار وترك
فضول واکثار ایله اولور وبو مرتبهٔ غیر مرتبه ده
دخی بیچه شئ میسور وجزئیات امور اولورکه
ظاهرا استخفاف واستحقار وعدم مبالاة و
استصغار اولنوب ذرات هوا کبی هست
نیست نما ایکن صاحبنی اهلاك وارهاق وحقنی
ابطال وازهاق ایدر میراث حکمته وارث اولان
بلال بن حارثك رضی الله تعالی عنه اسناد ورفع
ایلدوکی احادیث کثیرة النفع دندرکه سربالی سربالی
کهنه وبالی اولان بیچه شخص لا ابالی اولورکه سخط للهذیان

برکلهٔ ناخواه ایله کفتار وبی کانه دهلیز پیشکاه
بیانه رفتار ایدوب قلت مبالاة واکتراث ونه دکلو
کلام خام نافرجام ایسه دخی عدم ندم واکتراث
ایدر مقت الهی وسخط نامتناهی آنی حمیم آنیه قریب
ودانی ولئا یستهٔ جحیم جاودانی ایدوب بیکان دلدوز
شرر دوزخه آماج ودار البوار ومضیق بئس القرارده
مصاحب یزید وحجاج اولور شمشیر مجاهدات شاقهٔ
ایله نای کلوی نفس عاقه یی خلقه ایدن علقمه مشا
خبایای طریقتدن ابصر من زرقاء الیمامه وتقلد
قلادهٔ معرفتدن مظهر تقلدها طوق الحمامه اولوب
دیمش که ینجه مرغ بیان قفس تنك دهاندن پروازه
آغاز ایدر ایکن بلال بن حارثك که مال محرز تضحی
حارس در بو مو عظه وپند وحدیث کرامندی بنی
منع وصد وربع مسکون مسکنت ایله یاد جوج ه
فساد ومضرت بیننی ردم وسد ایلدی قطعه

هرکه شد مبتلای پرکویی بیلایی عجب کرفتارست
هربلایی که میرسد بکسان پیشتر از همه کفتارست

نثر تلو قرآن اولان احادیث صحت عنوانندن رود
ورود جریان ایلمشدرکه کاه اولورکه بربذله کوی
خلیع العذار نقل غزاءثب ونوادر اسماره انهماك
وحضار اذیهٔ کباری قصد تنشیط واضحاك ایدر لکن

کثرت لغو والتها باعث غفلت بی انتها ولمغله یوم
نضع الموازین وهنکام تمیز اصحاب شمال ویمین ده
مایلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید وعید شدیدی
اوزره افتادهٔ بولس سیلقون غنیا ومسافهٔ هوی
وادباری ابعد من الثریا اولور برحدیث صحیح ده دخی
تبیین وتصریح اولنمشدرکه یوم عسیر وهنکام هنکامهٔ
فریق فی الجنة وفریق فی السعیر ده انامك خطا واتام جهدین
اعظم واکبری خوض فی الباطل ده اغلب واکثری در نظم
صلاح کار خود اینجار بی زبانی ساز که بی زبانی دفع زبانیست آنجا
نثر کما نخوض مع الخائضین نظم مبینی کثرت کلامدهٔ اولان
تبعات واثامه اشارت ولا تقعد معهم حتی یخوضوا
فی حدیث غیره آیتی دخی بومعنادن عبارتدر زبان
حسن تعبیرده بیانی شیرین اولان ابن سیرینك که
هرتعبیری واقعه مطابق وحلبهٔ رهان رجحاندهٔ نظر
واقرانندن راجح وفائق ایدی بیورمشکه کزیدهٔ
اعصار اولان انصاردن برمرد باحذر برمجمع دن
کدز ایدرکن کوردیکه برکروه پرشوکت وشکوه
فوائد صمت وخاموشی بی استیلای غفلت وفراموشی
ایله ناسی وتعاطی کاس استیناس ایله طاعم وکاسی
اولمشلر شخص قادمکه استعداد ماذزاد ایله منادهٔ
ایدی عظهٔ بی عضه بی ارصاد وصراط مستقیم

احتیاط

احتیاطه دلالت وارشاد ایدوب دیدیکه بعضی
کفتار ناهنجار که سیزك دهلیز دروازهٔ دها نکوزدن
انجار وجریان بولمشدر حدث اکبردن انتن وبدبوتر
طالبان لبان حقائقه سزاوار ولائق بود رکه تجدید
وضو وغبار عثار دن سست وشوایله لباس
تقوایی نمازی وهران حصائد لساندن غسل دهان
ایله ارباب غفلت وارتیابدن اختیار تمایز وتمازج ایلیه نظم
هزاربار بشستم دهان بمشك وکلاب هنوز نام تو بردن مرا نمی شاید
نثر جملهٔ اراجیف واباطیل ومنهیات قال وقیل دندکه
اغراض واهوا ومذاهب باطلهٔ اسوا ایچون هرسو
اماره بالسوئ حقد وعصبیته اغرا واضرا وخصومنه
نظر استخفاف وازرا ایدم بو معناده عوام وعلما
مشترك بلکه ساده دلان متصوفه وصلحاده زیاده
اولدوغی بی ریب وشك در زیرا ثوب تصلف
وخودنمایی ایله اشتمال وذکر نقائص خصمه مواظبت
واشتغال طبع بشرده مفطور ومجبول صفات
سبغیه دن بر وضع نامقبولدر خصوصاکه بئس
القرینتین وبدکوی لاتجد اکثرهم شاکرین تسویل بی
تاویل وانلری ادعاء حقانیت واضمار سوء نیت
ایله تخییل وتجهیل ایلدوکی طباع شقا انطباع لرینه
سازکار وچسبان وهر بری مضمون یحسبونهم یحسنون

ایله مسرور و فرحان اولوب حلاوت غلبه قلب
باقلبه لرنه غالب وحرونئ نفس بذکر دار لری
عنان تماسك واختیار لرینی سالب اولما غله
میان اصحاب وآل ده اولان مشاجره وجدالدن
تعمق قیل وقال ممنوع وبو بابده اطالهٔ ذیل اطناب
نامشروع ایکن کلام حقی محق ایدن اول باطل نامحق
علیه ما یستحق کیمنی مجبلهٔ ناصبیتدن نصب وبعضنك
سربی سامانه عصابهٔ عصبیت شنعت شیعتی
عصب ایدوب ازرا وارزاء معضول واطلاق
لسان هذیان وفضول ایدرد عوای حب ایدن
ناصبیٔ حبه که اکل لحوم ناس وتقاطیٔ اصناف
تعصب واجحاف ایله تمرن واستیناس ایدر حضرت
صدیق اکبر رضی الله تعالی عنه توجیه نظر ایلیسه
مولاسنه مبالاة ایتیوب بلا تحری بتری ومقام
انکار ده تمکن وتأنی بیوردرلر ایدی زیرا دعوای
محبت وولا اول وامق صادقه شایسته ولائق
درکه ع ان المحب لمن یحب مطیع نثر خوای خوبی اوزره
سیرت محبوب ایله تهدی وترك ما لا یعنی وتقدی
ایدن سلطان انبیا ومرسلین علیه وعلیهم الجمعینه
وزیر اعظم وخلیفهٔ اول واقدم رضی الله تعالی عنه نظم
شمع دین بود ومصطفی خانه ش جان بوبکر بود پروانه ش

انس

انس باوی کرفته روح رسول زانکه بدفارغ از طریق فضول
نثر حضرتلرینك جملهٔ حسن سیرت و نقاء سریرتلری
حقهٔ دهانلرینه وضع حجر وکثرت کلامدن توقی
وحذر ایکن هرمکثار مهذار اول نادیٔ تنکبارده
نوجمله داخل خلقهٔ اودتا بلکه اول حضرت یوم حشر
وقیامتده اکا اول خصوم اشدا اولور فضولیٔ
آخردخی اتباع رفضهٔ بدسیر ایله اکرچه ظاهرا
دعوای محبت خاندان اما حقیقتده کندویی هم طویلهٔ بدان ایدن
یعسوب المؤمنین خلیفه چارمین رضی الله تعالی عنه نظم
تابنکشاد علم حیدر دن ندهد سنت پیمبر بر
بقیام کرم قعود اوکرد درمیان سجود جود اوکرد
نثر حضرتلری شرف بخش متکای خلافت وزینت
فزای تکیهٔ مکرمت وکرامت اولدوقلری هنکامده
کمال تقشف واستسلامدن اوج درجه برثوب
کم بها ابتیاع واشترا ایدوب فضلهٔ سراستینی
زندمتین لرنه وارنجه قطع واجتراز وزمان ابهت
خلافتده اختیار رثاثت وخلافتدن عدم احتراز
بیورورلرایدی دعوای حب وولا ایدن اهل نفس
وهوا ثیاب اطلس وحریر حرمت بذیر ایله تزیی وجمع
حطام حرام وفضول مرام ایله تجمل وتزین ایدرکن
دعوای محبت وولا ناروا بلکه یوم یقوم الناس

اول سلطان درویش لباسن اکا اول عدات وخصما
اولور احسن احوال انسان حفظ جارحهٔ لسان اولوب
کثرت کلامدن اولان آفات وآثامدن که غیبت
وافترا ونفاق ومراد توقی وتوعد وکذوبه مضرتی
وآخره تبعه ومعرتی اولمیان کلمات روزمره یه وردیش
وتقود ایلیه اگرچه مستغنی عنه وزائد اولان کلمات
بی عوائد تعطیل ازمان ایله معاتب وحصائد لسان
ایله مناقش ومحاسب اولوب ادنای باضیری بالذی
هو خیر استبدال باعث استدبار وستر آلدرع
واکثر آمال النفوس کواذب نثر زیرا الفاظ بیهوده
واسا طیر جا بیدم وفرسوده یرینه آثار قدرت پروردگاره
تفکر واعتبار ایلیسه نفحات الطاف الهیه دن بیچه
نفحهٔ بهیه یه فائز واکثر تسبیح وتهلیل حقه موفق
اولسه باقیات صالحاته حائز اولور بعضی کلمهٔ یسیره
ولفظهٔ قصیره غیر کثیره اولورکه انك سببی ایله
دار خلود وبقادده قصور وعلالی ابتنا وازواج
واهالی اوزرینه زفاف ونبا ایدوب مصداق
لهم اجر غیر ممنون واختصاص یافتهٔ منقبت ویزیدهم
الکاف والنون اولورلر برکدای بی تاب کوزدن
برکتز خاطر فروزه ظفریاب ایکن مدد پرکدری امتداد
وبدر بدر نمایه عدم رغبت وابتداد ایلیسه لاریب فیه

حسان

خسران مبين ايله خاسر وبصر بصيرت وتمكيني خاسر
اولور بو تمثيل مؤثلك ممثلي واجمال اجملك محصلي
بودركه برمغفل بي درك ذكر خدايي ترك ودرخت
بختني بي بار وبرك ايدوب بيهوده كلمات ايله انفاس
واوقاتني اضاعه واثر بطالتي اشاعه واذاعه ايلسه
اكرچه آثم وبزه مند وشايسته نكال وكزند اولماز
اما مغبون عرصه كاه من استوى يوماه ومزرعهٔ
آخرتدن تحصيل ربح منفعت امدوكي ايچون سعيي ضائع وتباه اولور نظم
صفت كاهلان دين در راه هست لفظ من استوى يوماه
نثر زيرا مؤمن هدايت پذيرانك ضمني فكر ونطقي
ذكر نظري عبرت وخبري خبرتدر بلكه هر اهل كمالك
رأس مالي اوقات وانفاسي ودم عيسي اساسي وحكمت
اساسي درشويله كه يوم سوال وجواب تحصيل
اجر وثواب ايدهجك بركاره شروع وابتكار اتميه
نقد ثمينهٔ رأس مالي آمالي سنجيده ترازوي كماتدين و
سرمايهٔ مابه الافتخاري تلف كردهٔ خسارت كاه
فاربحت تجارتهم وما كانوا مهتدين اولور ما لا يعني
يي ترك ودرحسن اسلام مردن اولدوغي مستودعات
احاديث حسانه دن بركلام حكمت رسانه درخلعت
صدق روايتي بي دنس اولان حضرت انس
رضي الله تعالى عنه دن روايتدركه زمرهٔ انصار

کرامدن بر غلام شهادت انجام غروهٔ احد ده رضاءِ احدده فردووحید کشته وشهید اولوب
تجهیز وکفن ودفنی ایله استجلاب اجر وثواب
ایدن محارم واحبابی کوردیلرکه غلبهٔ سغب وجوع
وفرط تشنکی ونوع ایله شکم پرشکن وبطن پرعکن
اوزرینه ربط حجر وکرانی وهنك سنك ایله فی الجمله
دفع استرخاء وضجر ایلمش بوائناده مادر مهربانی
استیلاء هموم واحزان ایله سبب عزایه سلوك
واحیاء مراسم سوك ایدوب وجه ولید شهیدندن
مسح تراب وهنیالك المحنة یابنی زمزمه سی ایله
اظهار کآبت واکتئاب ایلدوکده سلطان کشور
حقیقت خاتم انکشت خاتمت حضرتلری تنکنای غفلتدن
انحا وسر ستیر حکمتی انها ایدوب دیدیکه ای پیر زآل
کهن سال شایدکه ولد مستشهدك سرمایهٔ حیات
بی ثباتنی که ع عمری که ازود می جهانی آرزو ندر
بیهوده ضائع وتلف وفریب آباد کون وفساد ده
شیفتهٔ بطر وترف اولمایه رعیل اول ناجیاندن
پس ماندهٔ ومناقشه فی الحساب اقتضای تاب عتاب
ایتمکین پیشوایان سباق جهاندن رانده اولهٔ دقائق
حکم رقائقی علیم اولان لقمان حکیمه ادارهٔ قداح مقال
ومنقبت لقد آتینا لقمان الحکمه یه لیاقت واستیهالندن

سوآل ايدوكلرندن اول مظهر تام اسم حكيم وكويا ای
يابنی لاتشرك بالله ان الشرك لظلم عظيم حكمتدر حكمت ايله
تذليل نفس حرون وجان داروی رياضت ايله اصلاح
نقلهٔ درون ايدوب ديمشكه نامزد صفت حكمت
اولمغه سبب وعلت بودركه امور مكيفهٔ مخفيه يی
سائل اولماغله تحصيل حاصلهٔ اوقاتمی تضييع ومالا
يعنی به اشتغال ايله دائرهٔ قيل وقالی توسيع ايلمع
دوران خموشيست خموش اوليتر نثر معرفان جامع
حدود ورسوم وحوالان حلبهٔ رقوم معارف وعلوم
ديمشلر دركه مالا يعنی نك حدورسمی وعلامت ووسمی
بودركه مثلا بركلام تاتمامه تحريك لبان واطلاق زبان
ايليه كه اختيار سمتِ خاموشی وصمت ايلدوكی تقديرجه
آئم وكنهكار وحال واستقبالده متضرر وشرمسار
اولمايه مثلا ليالیٔ مسامره وايام محاوله ومحاوره ده
صحائف اسفاردن قرآءت نوادر آثار ايدوب كشت
وكذار ايلدوكی بلاد وامصارك جبال وانهارينی
وحدائق ذات بهجه سندن عرض عارض ولهجه ايدن
اثمار وازهارينی وحط وترحال بلكه هرحالده اولان
طوارئ اطوار ابعاد واغوارنی وبلاعقب ومجاهده
مشاهده ومعاهده ايلدوكی مطاعم شهيه وملابس
فاخرهٔ بهيه ده تطويل بلا طائل وخلال اسفار ده

مشهود وبد يدار اولان مجلوبات اقاليم وامصارك
تفصيلندن تحصيل حاصل ايدن واقفان دسائس نفسانيه
وعارفان وساوس شيطانيه يه ع چون مهر فروزندن
وچون روز هويداست نثر كه مرصاد فريب وفساده
لبث وحقى باطل ايله ستر ولبس ايلمك اول مصدر حقد
ولجاج ومرصد بغى واعوجاج نصب حبال حيله
مستبصر وفنون شعبد وفسون ايله مستظهر
مباحثى مباهى مظهر تباهى بى تناهى صورت نكار
كرمايه مكر وتسويل بيرنك كارگاه تزيرنك وتهويل نظم
مكر وحسد وعجب ونفاق وطغيان بدخوى وكيد وبخل وكذب وبهتان
جمع آرو برهزبب فعالش بسرشت تاشكل قبيح اوبرآيد زميان
نثر همباز نفس كافركيش دغاباز بداندىش كلوخ انداز
جادهٔ اتقيا پيرنا بالغ مصطبهٔ شرك وريا هيولاى
غوايت مستمر اولان بومرتنك كارزار الانكارى
وكردار مردارى دركه نظم ذوفنون يريك فى كل آن
خلقا من نفاقه مستحدث نثر اهل نفاق واصحاب شقا
وشقاق كه سرمايهٔ طيلهٔ غير مستطيله لريني سوق
فجور وفسوقه انقياد وانتفاق ونغل بادكون مماذقه
وفتونه احتمال وانتفاق ايلمشلردر ابليس پرتدليسك
اغزا واعواسنى تقبل ويقولون بالسنتهم مالبس
فى قلوبهم مقبل ثقيلنه آسايش وتقبل ايدوب

دل وقت

دل وقاحت جوی بدخوی لری اتباع باطل مزدری و
نفس عناد پیشهٔ لانسلم کوی لری تجاهل فرودهٔ
الحق حق وان جهله الوری ایلدی نظم
الم تران الحق تلقاه ابلجا وانك تلقی باطل القول لجلجا
نثر اهل نفاقك دفتر عقیدهٔ بی نفاقلری ابتر وسوء
حاللری سائر اهل شرك وضلالدن اشد وبدتر
اولماغین اوائل سورهٔ بقره ده شان کثیر الشئآن
کفره ده ایکی ایت جلیلة الشان هبوط وفرود وحال
منافقان بی ایقاندهٔ اوج آیات معجز نشان نزول
وورود ایلمشدر منافقین بی یقین ظاهرده زی
مؤمنین ایله متزی لکن باطنی شقاوتلری مطاوعت
مشرکین پر کینه متهیی اولوب مزاولهٔ باطل ایله
ارزومند غربا طنی اولماغله من طلب غرا بباطل اورثه
الله ذلا بحق کلام ادقنه ماصدق اولورلر نظم
حکیم گفت ازان کس حذر نمای که او نه یار یکجهتست ونه دشمن یکرو
نثر صورت صلاحدهٔ اولان مرائیان بی فلاح دخی
بازار اوزارلری نفاق بولان اهل نفاق ایله همحال و
تکشف آثار تقشف ایله مختال اولوب اخفای
عبادت واخلاص طاعت فضیلتدن محرومه ومفاتیح
خزائن خذلانه اولان السنهٔ شعرا ایله معیب وملومه اولورلر نظم
قلبك آیینه صفت صوفی نیچون صاف دگل ظاهرك باطنکه اویماق انصاف دگل

الله یستهزئ بهم ویمدهم فی طغیانهم یعمهون آیت
معجز نمونده کبار مفسرین تحقیق وتبیین ایلمشلر
درکه هرکسه که اقامتِ وظیفهٔ طاعتده کسلان
وملول وسل سیف استهزاده ثانیٔ ابن سلول
اوله انك پاداش کار وتاوان عمل نا هنجاری استهزا
ایله معامله ومکروا ومکرالله مدلول بی اشتباهی
اوزره مراعاة مسلك مزاوجه ومشاکله اولوب
اسباب نفاق ومذاق لری زیاده وابواب شقا
وشقاق لری کشاده اولدیجه اطالهٔ رشتهٔ
استدراج وتعرهر مزانغام عامدن مرادلریدلطف
ونوید استخراج اولنوب غیث ملث نعمتدن کشت
زار امید وامنیت لرنه قطرهٔ نصب متقاطر ومنصب
اولورا ساطین کشف ویقین که هرکفتار حکمت آثارلر
حکم مرفوع وحاشیهٔ بساط تحقیق لرندن خاشهٔ
ترقیش وتلفیق مدفوعدر ایضاح وتصریح وصفائر
پیچاپیچ عویصات واوهامی مدراء ادراوافهام
ایله ترجیل وتسریح ایلمشلردرکه یوم عسات وروز
قیامت ده که پاداش کاه وری ومحضریوم تجد
کل نفس ما عملت محضرا درجواز متن صراط ایچون
بطاوقراطه حسن عمل وکردارلری مقداری اعطاء
انوار وهرمنافقِ مماذقِ سست پیمان دخی اظهار

اظهارِ شعائرِ ایمان ایلدوکلری قدر اول نور هدایت
اثردن منتفع و بهره دار اولمود اهل اخلاص و نفاق
اجتماع و اتفاق ایله متن جسر متینه وضع اقدام
وقطع فیافیء آتشینه سعی و اقدام ایدرلر کروه
مخلصینك نور مبین لری ثابت و پایدار و نیر اعظم
طالع مجسته مطالعلری فروزان و تابدار اولوب
مساعدهٔ رحمت بی علت ایله ریح عاصفه و برق
خاطفه کبی راه پر خباط پل صراطدن مضی و مرور
واول مهابط مضائق و منازل مزالقدن تخلص و تملص
ایله دخول سور سرای سرور ایدرلر منافقین پرتلوسنك
نور بی تابلری کرهٔ سبتاب کبی سرعت و شتاب ایله
منطفی و امید سست نادرستلری متلاشی و منتفی
اولوب فی الحال اسفل سافلین عذاب و نکاله ساقط
وقعر درکهٔ بی برکته نازل و هابط اولدلر دار الامتحان
جهاندهٔ بضاعت بالاضاعت ایمانلری ناقض و هر بری
عقد وثیق عهود و مواثیقی ناکث و ناقض اولدوغی
کبی یوم جزاءِ دهشت قزاده انلرك دخی کارلری
ناتمام و میوهٔ امیدلری نارسیده و خام قالوز اغوار
واغبادده ایجاد اولنان اشیا عبث و سدا و حکمت
بیحد و غایتدن تهی وجدا اولمایوب هرشیء بدنماده
حکم بی انتها اندماج و مازباد مارده دخی مضرت

ستم زعاق ایله منفعتِ جان داروی تریاق آمیزش
وامتزاج بولمشدر رباعی چون کوی سپهر دیدی ومرکز کل
در دائرهٔ جان نکرو نقطهٔ دل وانگاه زبان سؤق بکشای وبگوی
سبحانك ما خلقت هذا باطل نثر هر شیٔ باطل نما بعضِ ظهور
خدا ولما غله ملواح دقیقهٔ لا تنکر الباطل وتضمن حکم ابیهٔ
جنبه سببی ایله حیرت افزای هر هوشمند عاقلدر نظم
هیچ برهرز نافرید حکیم تو زبان فضول کن کوتاه
نثر کتب حکمتده نکاشتهٔ کلك روایت درکه برشخص
کول ومرد بوالفضول برمحل ومعبردن کذر ایدرکن
کوردیکه برخنفسا برحسب اذا تحرك فسا حرکت
ودبیب ایلدوکی فراز ونشیبی وجود خبیثی ایله
تلویث ایدرك زیرا قدام انامده مشی ودروج وتحت
برغدن فوق ساهرهٔ ثرایه بروز وخروج ایلمش
اول کستاخ نظرك دل کدرنه کذر ایلدیکه بودویبهٔ
خاك الود هیچکاره ملك وجود ونهاد وخلقتنده
احتمال منفعت وسود نابودد بوا ندیشهٔ بد وفکر
ردی ورد درون غوایت کده سندن سرزده
اولدقده فی الحال سخط وبطش ذی الجلال ایله کرفتار
شومیٔ شك واول خرسوار کریوهٔ ادبار حریق بیض
مرض آتشك اولوب فدن بدنی متزلزل الاساس
ونفرت اجانب وعدم تقرب اقارب ایله مبتلای

وحشت لامساس اولدی هرچند که اطبا واساة
باموا ساة بذل دنانیر ودراهم وترتیب ضمادات ورا هم
ایلدی نظم ازقضا سرکنگبین صفرا فزود روغن بادام خشکی می نمود
هرچه کردند از علاج وازدوا کشت رنج افزون وحاجت ناروا
نثر تاکل اعضا واسئلة ایله کریه الشاکلة وکرفتار عارضة
آکلة اولوب مغلوب علت خدام وسیلان قروح
جروح ایله جلد نامدبوغ بدن بی فروغی عرضه
تقطع وانجذاذ اولدی اولدرنجور زار اثناء کشت
وکذارده برحکیم عارفه ملاقی ومصادف اولدیکه مجرد
رؤیتی علیلان رنج ناسوره بره الساعه وعیسی آسا
نفس همت ومواساسی ایله کرفتاران دردبی دوا
برء الساعه ایدی رنك وروی پرزنکنه نکاه و
مسبار حذاقت ایله غور علتنه اکتناه ایدوب دیدیکه
ع ای غافل روزکار آخر تاکی نثر مجملهٔ جهلی طی واظهار
اصرار وغی ایدن سن بو عوارض وعوادی یه سبب و
بادی صانع حکیمه ایلدوکك اعتراض وقدرت یمین
حلیمه قیلدوغك تهزو واعتراصدر حنفس که
مستقذر انفس درخلقت وفطرتنده اولان انواع
حکمت وآثار خفیات قدرتدن بری بودرکه انك زیاده
وضمادی دافع علت جذام وبو کلام حکمت انجام قول
جذامدر مادامکه تن پربلاکه انی طلا وآیینهٔ زنکار

بسته بدن حسته کی انکله جلا ایمیه سن بو علت
وذلت سندن زائل وبو درد بی درمان علاج افلاطون
ولقمان ایله دخی صحنه عائد وآئل اولماز فی الواقع
اول اسیر زنجیر فواقع طلب جنافس ده منافس اولون
بعد التحصیل بدن علیلنه صمار دمادینی ضماد واشارت
بشارت غیبیه یه اعتماد ایتمکله کانما انشط من عقال
ومراءت ژنك خوردهٔ ذاتی واصل برّ وصقال اولدی
اکرچه باطل هرزمان پیرایهٔ خیریت وایقاندن عاطلدر
اما صورت حقدن رواج ونفاق بولسه محض مازقه
ونفاق اولوب صاحبی امتحان خانهٔ دنیاده هم طویلهٔ
بل هم اضل وعقبات عقباده افتادهٔ شرك درك
اسفل اولور اشعر متأخرین دن برشاعر ساحر ممتنع
القرین بو معنای مرغوبی بو اسلوب خوب اوزره
تتبع وطباع استادان سلف ایله تهذیب ونطبع ایلمشدر نظم
باطل همیشه باطل وبیهوده دروغ ایدر
مشکل بود رکه صورت حقدن ظهور ایدر
نثر طلبهٔ عصریین دن برجوبای حق یقین اولمعنای
مطروق غیر مسروقی صومعهٔ حکمیات دن مصطبهٔ
حسنیاتهٔ نقل وتولید وصحیفهٔ برنقش ونکار روزکار زده
تخلید ایلمشدر نظم مرآت حسنی خط سیه پرفتور ایدر
باطل کبی که صورت حقدن ظهور ایدر
الایة الرابعة والثلثون
روضهٔ فردوسدن اولمز بعید هرکیم اوله سالك راه یقین

نظم کریمنده بیوردی خدا ازلفت الجنة للمتقین
نص آیتک اقتضا ودلالتی اورزه زهد وتقوی دخول
جنة علیایی بلاخلاف تقریب وازلاف ایدربرمکانک که
مادح ثنا خوانی خدای اکبر وتعریف ونشانی ولاخطر
علی قلب بشرا وله اول بابده بسط واطناب محض
کستاخی وشوخی وبناء وقاحت وجسارتک سبب
استحکام ورسوخی در نظم عابدان رادر خروش آورد غوغای بهشت
زاهدان رادرطرب دارد تمنای بهشت لاجرم نقد عمل درچاربازار جزا
برکف جان ومی نهند از بهرسودای بهشت نثر حکیم سنائی
که استخراج مروارید تحقیق ایچون قبقام فکرعمیقه غواص صدد
حضرت ادریس حقنده بوکلام نفیسی عجب مضمون خاصدر نظم
بیرای دوست پیش ازمرگ اگرمی زندگی خواهی
که ادریس ازچنین مردن بهشتی گشت پیش ازما نثر
اول داستان طویل الاذیالک خلاصه واجمالی بودرکه
حضرت ادریس که مجدد علم درپیش ایدی چمن داتی
طل حکمت ایله مبتل وانجمن دأبی بل فضیلت ایله مخضل
اولوب صیت وصدای فحوای واذکر فی الکتاب
ادریس انه کان صدیقا نبیا اقطار روزکارده منبث
ایدی پدر بزرگوارینک اسمی برد ومادر بلندتبارینک
نامی اسوت ایدی بعثتی وفات آدمدن ایکیوزیل
مؤخر وقول مؤرخین راست خبر اورزه بعدابی البشر

اول مبعوث اولان پیغمبر در ذات حکمت مدار ازلی
آناء اللیل واطراف النهار مواظبت واوراد وذکاره
قانت وساعات روز شب ده وظائف عمل مفروض
ومستحبی غیر فائت ایدی زخارف دنیاء زود گذر
محض علو نظر ندم مانند بشیر ناچیز ومجموع دفائن
وخزائن عرضیهٔ ارضیه جنب جناب جنات مآبندم
وعبادتی طویل الذیل ایدی کمال خضوع وانخاض
ایله املاك واعراضدن اعراض واهل جهلی انباض
ایدوب دائما عبادت حقه کماهو حقه مشغول
ومشغوف ووجه معاشی ضروب کدو غشاش ایله
احتراس فاعدهٔ احترات واختراشه وابسته وموقوف
ایدی اول ذات مفضله منزله اولان صحائف مفصله
اسرار سماویات وتسخیر روحانیاتی مشعر وبوکا مماثل
ونظیر اولان صنایع بدائع دلپذیری مخبر ایدی و
جودا مجدی کندم کون وخوب خد وکث اللحیه وتمام
قد اولوب قوی استخوان ومناسب اندام وقلیل اللحم
وآهسته کلام اولوب هنکام مشی وخرامندم
وجه ارضه ناظر وهرزن پیرامن فکر واندیشه پی دائر
ایدی اعضاء با اعضاسی بی اضطراب وغیر متحرك
واکثر اوقات واحیاندم سمت خاموشی واطمینانه
سالك اولوب زمان تفوه وبیاندم انکشت شهادت

ایله

ایما و اشارت بیورر لر ایدی بعد وفات الشیخ اکثر
عوام انام موقف تلبس ثوب تلبیس ده استقرار و
تلبیث ایدوب استبداد رأی ارتداد ایچون بخوی
ومنافسه بلکه دار السلام اسلامدن قیام ایدن خلص
انام ایله مکافحه ومناقشه ایلدیلر اولکروه فجور و
سفاح فجور وسفاحه خلاف مشروع بدور وشروع
ایدوب عصابهٔ تعصبی محکم وازدیاد فساد ایله شر
رشتهٔ رشادی کم وکمیت داد وسدادی کم ایلدیلر
لاجرم حضرت ادریسك کاشانهٔ دلی اثبات رسالت
ایله آهل ومعمور وارشاد فئهٔ فتنه نهاده مأمور
اولوب اول مسلاق بلیغ صحیح التبلیغ نمش ایکی
لغات بالغات ایله اول قوم شتیت واوزاع واو
شاب فتنه تدریس رسائل رسالات ایدر ایدی
ویوز شهر مناعت بنیاد طرح وآباد ایدوب انواع
محسنات صناع ایله تزیین وهر برنیه موافق ومناسب
بدائع وغرائب ترتیب وتبیین ایلدی ورجال حال رجاله
عِدل عَدل واعتدالی بند ومسلك استقامتدن
منحرف اولانلر کروه منغسفه نصح وپند ایدوب
احراق قلوبدن مانند خمر اولان مسکرات وخمر واستماع
آلات غرف وزمزمك دفع ورفعتی امر ایلدی درکات
سعیردن منجی ومخلص اولان عمل صالح وخالصه مواظبت

واعتیاد واوقات سعیده تعیین اعیاد ایلیوب
قطان اقطار جهانی دعوت صراط باهر البرهان ومضمار
شرع عرش اساسنده افراس خواطر اناسی قصد آن
مون ورهان ایدر ایدی مقتضای دین مبینی اعلاء
کلمهٔ توحید وحاصل دیدن متینی عبادت خالق
مجید اولوب آیین کزینی اوزره اقامتِ صلاته قیام
وشهور مشهوره دن ایام معدوده ده روزه و
صیام وزکوة اموال ایله تزکیهٔ اعمال وجنایت جنابت
ومس موتی دن اغتسال واکل لحم خنزیردن منع
وتحذیر ولحوم حمار وکلبدن نهی وسلب ایله تبغیض
وتنفیر ایدوب تناول باقلا واکا بدیل وهمتا اولان
اشیاء باقلادن تبعید ومسکر ومخدر ودماغه مضر
اولان اوشاب بقول واغشابدن تنذیر وتوعید
ایدر ایدی وکوهر مهر انور درج برج آخر هنگام
انتقالده وزمان رؤیت هلالده وکواکب سیاره
بیت الشرفه وقت اتصالده مناخ قرلانات وذبائحه
اشتغال ایدر ایدی ودقائق فن تنجیم وزیج وتقویمی
اختراع واسامیٔ بروج وکواکبی ابدا وابداع ایدوب
حنکت ذکا وفطرت ایله تعیین انظار تثلیث و
تسدیس وسائر احکام قرانانی تفهیم وتدریس
ایلدی اول سدید المذهبك ذهب وجود مهذبی بوتهٔ

نسکه

نسکدم منسبك ومضائق بوائق بوائق ریاضیآ منسلك اولوب قطعه
ما آفاقة الانسان الالمنی طوبی لمن طلقها واستراح
املتهم ثم تأملتهم فلاح لی ان لیس فیهم فلاح
نثر صومعه سندم هر روز فلق بامِ صباحدن غسق
شامِ ورواحه دك اون ایکی بیك تسبیح وتهلیل و
اربهٔ هواجس نفس مؤربی انامل قوت ادب ایله
تحلیل ایدر ایدی اول کروبی صفاتِ عوالم علویات
مؤانس وافواج ملائك سبع ارائك نادیٔ مینوایا ذی
سندم حاضر ومجالس اولوب حتی کتاب اخوان الصفادهٔ
افاده اولنمشدر که حضرت ادریسك مخدرهٔ مقالی
بو وجهله عرض جمال ایلدیکه بن اوتوز سال علی الاتصال
اقطار ربع سموات سبعی کشت وسیر وتتبع خبایای
عالم خیر وضیر ایدوب مکامن ظاهر وباطنندن انوار
اسرار ملك وملکوت لاح وعویصات وقائع علویه
وسفلیه ظاهر ولاح اولدی نور قوت اعجاز مبین
ایله اعداد انبیاء مرسلینی کشف وبیان وواقعهٔ
مائلهٔ طوفانی مرتسم جرائد اذهان اویدوب اکثر
مؤرخینك رأی رزین ونقل کزین لری اوزره قبول اهل
هدایتی تاراج تلاطم امواجدن حفظ وکلاءت ایچون
حضرت ادریس مبانیٔ جرمی ناصیص وتأسیسنی امکین
قاهرهٔ مصرده مشهود ونمایان اولان هرمان که حصر و

وقصر دن فزون تقادم عصور وقرون ایله کویا حسمان
هرماندر عظمای دولتدن بر بلند همتك حسن اعانت
واعتناسی ایله تحصین وبنا ایلیوب مجموع بدائع صنائعك
هیاکل ونمائیلی اول کبند اثلده ارتسام وزمان
طوفاندن انطماس علم وعرفان دن مستشعر وهراسان
اولماغین بو طریق ایله اشراف اخلاف قصد ایصال نفع
تام ایلدی حضرت ادریس ربع ربع مسکونك سهول
وحزونتی طوف واعتمار بعد مصدر مصر تزهت مسیر
عود واستقرار دنصکره جوهر وجودی کان رفعت مکانندن
محفوظ واصح روایات صحت آیات اوزره حیات
مؤبد ایله بهشت سرمدن محتظی ومحظوظ اولدیغ
قصهٔ مسفوره کتب مشهوره ده بو اسلوب اوزره
مکتوب ورایت روایتی میدان بیان اصابت منسوبدن
منصوبدر که حضرت ادریسك قلب باتقدیسی که
نمودار خطیره طاقدیس ایدی مشاهدهٔ سبحات
خالق کائناته مولع وحریص وبناء امنیه ورجاسی
رصین وتریص اولوب لبث مدت دنیا ومکث تحت ثرا
وخسر حسر حشر ویسر بشر نشر بتینندن بین وصحاح
اخبار فصاح مبین اولدوغی تعاقب خوف ورجا وتناوب
جذب ورخادن دائما متالم ومتأمل وسیلاب تعادی
یوم معاد ایله جدران حضور واطمینانی منقض ومضمحل ایدی

مطمح انظار وملمح انتظاری مبوء دار القراری ده مشاهد
جمال ملك ستار وجواد طبع جوادی جواد سعی وافر
وجد وافی وافلاك سیار اولمغین اسباب ریاضتی
سرحد نهایته ایصال وتحصیل اقفال مطالب وآمالك
ایفاد وایغال ایدر ایدی علی التوالی اطراف نهار و
اجواف لیالی ده اشتغال ایلدوکی صالحات اعمال موازی
مبرات تمام انام ومعادل حسنات عامهٔ خاص وعام
اولماغین رتاج کرامت نتاجنی قطان ملاء اعلا زیارتگاه
ومطاف و محفل شرف محلنه سکنهٔ مسموکات علا
میل وانعطاف ایدر لر ایدی قابض ارواح وآجال
بوحالدن مظهر الاذن یعشق وصدر شکیب وصبری
شق اولوب فرمان خالق اکبر ایله بساط بسیط اغبره
نازل وصورت بشر بادی البشره یه متمثل اولدقده نصکره
حضرت ادریسك ندی ندا اینسنه قرین واوج شبانه
روز اول تیمهٔ بحر اسرار ورموز ایله همنشین اولدی
اول طالب مطالب علیا ومصداق رفعناه مکانا علیا
مکنون صیم دوغ اولان مراسم نیاز وخضوعنی تبیندو
مدلول آیت فالبث ان جاء بعجل حنیذ اقتضاء احضار
طعام لذیذ ایدوب اما اول رفیق شفیق مطاعم و
مشاربه عدم راغب ومهر احتیاج بدل ما یتحلل مغرب
زمین دلنده غائب اولماغله جنس انسدن اولمادوغی

معلوم ومنطوق لطیفهٔ نکرهم واوحبس منهم خفیه
صحیفهٔ سجیهٔ شریفه سندم مرقوم اولما غین اول
مهمان بی انشراح قابض ارواح اولدوغنی تفرس
وترك تحفظ وتحرس ایدوب ع جان خه چیزست که هر تو فدا نتوان کرد
نثر هدیه سنی دست آویز ونقد بنهٔ سینه بی نثار
مقدم مهمان عزیز ایلدی حضرت عزرائیل رخصت
ملك جلیلی تقریر وتاریب وجواهر نیت زیارتی
طبق طبقِ مراد ونفیس ترتیب ایتدکده حضرت
ادریس دست محصل المرام ایله عروهٔ وثقای ابرامه
تشبث ومقام الحاح واقدامدن تمکث ایلدیکه طائر
روح روانشه عرصهٔ وسیعهٔ جهانی اضاقه وشراب
مردافکن مرگی اذاقه ایلیه ملك الموت جانب قادر
بی نیازدن مرخص ومجاز اولدقده نضکن بیخ روح
پرفتوحنی زمین قالب قابلیدن اقتلاع وعند البعض
اقصای خیشوم ونهایت خرطومنه دك انتزاع ایلین
تکرار آب حیات متاب اعادهٔ روح ایله کلزار بدن
مجروحی مغروض وشاهد زندکانی مجلای شاد مانیدن
جلوه ساز ومعروض اولدی ملك الموت ومالك
ملکِ فوت خلاف ظاهر بو مقترح نادردن تصفح
صفحات سرائر ولهجهٔ حکمندن رفع ستائر ایلدی
حضرت ادریس کلسان بیانه نهال مقالی تغریس ایدوب

دیکه

دیدیکه مقصود دل معنی بو معنی درکه مرارت تمامت
مذاق جاندن باقی ودل ناپروایی مزاولهٔ سفساف
عملدن واقی اوله بعده مقصد آخری خواهشکر
اولوب زبده مرامی ارتغا ورؤیت درکات جحیمی
ابتغا ایلدی رخصتت پروردکار جلیل وتوسطا
حضرت عزرائیل ایله بوملتمسه دخی دست رس
بولوب درکات سعیری وفق ضمیر اوزره ارائت
وشعلات غضب رب تاریکنای غفلتی تنویر واضاءت
ایلدی مالك نیران ابواب مؤصدهٔ اهل عصیانی حضرت
عزرائیلك رجا وتامیلی ایله فتح واظهار وعقبات
عقوباتی ابراز واجهار ایلدکده حضرت ادریس فضاعت
نکال اصحاب شماله نکاه وفظاظت اهوال اهل
ضلاله اکتناه ایدوب بر وجهله خائف وبنمیاك
وسینهٔ شکیب وسکینه سی چاك اولدیکه صحیفهٔ و
دندن رقم رمق مفقود ولسان قدرت بیانی معقود
اولدی حضرت ادریس غشی غشی وعفولدن استدراك
ملك ادراکه قفول ایدنجه ملك جسد مجدینی رفع
ورأس مکرمتی زانوی معظمنه اولوبدردسرینی کلاب
نوازش ایله دفع ایلدی چونکه بی تلعثم حریف یارای
تکلم حضرت ادریسه جلیس اولدی حضرت عزرائیل
مقدمات غطات مشفقانه یی تقدیم وثوب کلام

نضائح انجامی تلدیم ایدوب دیدیکه بن بوکا زظاهر
الانکاری کاره وغیر راغب وبورایك خلاف فنه
ذاهب ایدم لکن سنك افتراح واقتراحك سبب
مساعدم وانجاح اولوب بودکلوتعب وتعبه مصادف
ورعب وزهبه مرادف اولدوك حضرت ادریس
خودبودکلوکرب رسیسی اغلوطهٔ تحصیل مطارب
مطالب وتوطئهٔ وصول مئادب مئآدب ایلیوب
قصوای امالی اولان سیر بیوتات دارخلدی الحاح
والحاف وقصارای مقصد ومالی اولان یسر مشاهدهٔ
اباوین عدنی الطلاب واقتراح ایلدی حضرت
عزرائیل رخصت فرمان ملك جلیل ایله حضرت ادریسی
پر بافر وبال با اقبالی اوزرینه رفع وشرف شرف
جنات تجری من تحتها الانهاره سفع ایدوب قهٔ
قنهٔ سموات سبعه ایصال ونزهت سرای فردوس
اعلایه اندخال ایلدی نظم حق همی کوید که دیوار بهشت
نیست چون دیوارهای جان وزشت هم درخت میوه هم آب زلال
یا بهشتی در حدیث ودر مقال زانکه جنت زانی زآلت بسته اند
بلکه از عمال ونیت بسته اند این نبا زآب وگل مرده بدست
وآن نبا از طاعت زنده شدست نثر حضرت ادریس دوربین
بصر ایله تدقیق نظر ورویهٔ بصیرتدن تحقیق ایدوب
کوردیکه برطرفدن یطوف علیهم ولدان مخلدون

ظاهر

ظاهر وبرجابندن حورعین کامثال اللؤلؤء المکنون
معد وحاضر موائد قضبان واغصان مذهب وفاکهة مما یتخیرون
اماده وسفرهٔ ایدی سفره ده ولحم طیر مما یشتهون مرتب ونهاده نظم
هم سریر وقصر وهم تاج وثیاب با بهشتی در سؤال ودر جواب
فرش بی فراش پیچیده شدم خانه بی مکناس روبیده شدم
تخت او سیار بی حمال شد حلقه ودر مطرب وقوال شد
نثر مشاهدهٔ تعاجیب اطوار واسالیبی ایله عقلاء ژرف یاب
واله ومجنون وانذیشهٔ طرح صرحی ایله اولوالالباب اسیر ومحنون نظم
در بنا اش دیدم می شد کروفر نی فسرده چون بناهای دگر
آن جهان چون ذره ذره زنده اند نکته دانند وسخن گوینده اند
نثر والحاصل حضرت ادریس غرائب صنع الهی بی فکیر
ودست امید کریبان کیر اولوب بارقهٔ شارقهٔ ع
من احسن الظن بالرحمن لم یخب نثر کاشانهٔ درونندم
متألق وملاحظهٔ ع فماکل میسور تیسر ثانیاً نثر ایله
اشجار جنتدن بر شاخه متعلق اولدی نظم
در بحر مراد غوطه خواهم خوردن با غرقه شدن یا گهری آوردن
نثر حضرت عزرائیل هرچند ابرام والحاف وخروج
دارالقرار ایچون اقسام اقسام واصلاف البلدی
حضرت ادریسك دوحهٔ نباتی متباسق ونیت تمرن
تمدنی متناسق اولوب دیدیکه ع نیجه صبر ایلیسك الهی سورسك
نثر مادامکه جناب ذی الجلال والاکرامدن زجرا

آدم

وضجرًا طرد وابعاد ومخالفت فرمانذن نهی وابعاذ
اولنمایم بومکان ذات البروجدن خروج ممتنع و
احتمال اصغاء قیل وقال مرتفعدر بواحوالك خلالندن
عزرائیل وادریس بینندم ثاسیس بولان فصول مکالمه
اصول محاکمه ایله قوین فیصل واربهٔ مشاجم ترباب
مساجم ایله حل اولماق ایچون حجاب سراد قجلالدن
برملك بی همال اهباط وارسال اولندی اول حکیم
جلیل اولا جناب عزرائیلدن تحقیق حال وپرسش
مقالد نصکره شکیمهٔ توجهی جانب ادریسه صرف
واول طرفه توجیه طرف ایلدی حضرت ادریس
سرسربستهٔ رازی باز واسلس من السلسال واعذب
من الزلال تقریر مقاله آغاز ایدوب دیدیکه جدران
اقامت جنت سقف خلود ودوام ایله مسقوف
اولمق ایکی شیئه وابسته وموقوفدر که بری رفقهٔ
فرقهٔ احیا واحبادن شرود بری دخی قطرهٔ دوزخدن
جواز ووروددر اقتضاءِ کل نفس ذائقة الموت
ایله بن انتشاق زهر زهرآلود مرك وفوت ایلدم
وان منکم الا واردها فحواسی اوزره سعیراهن کذارزدن
مرور واجتیاز ایله کرفتار اژدهای ازدها اولدوم
حالا ترتیب مقدمتین دن بی ریب ومین نتیجه
وماهم عنها بمخرجین ایله که داخل بهشت برین اولان

اصحاب

اصحاب یمین حقند کلام خدای معین در ما من ازال
ملك مفضاله التجا و دار القراره ابود و خلودی
ارتجا اید ره بو اشاره برندای بشارت اذا ابدا ولندکه
باذنی دخل و باذنی فعل نظم حکمی که آن زبارکه کبریا بود
بالاتر از مقوله چون وچرا بود حکمی که صادرست زدیوان لم یزل
خود زهرهٔ مخالفت او کرا بود نثر یعنی ای ملك الموت
ادریس بنم امرلا زم التقدیسم ایله هجناح طوا ویسن
فرادیس وسدنهٔ کعبهٔ جنت ایله جلیسن وانیسن توبه
وانابته منت در قطعه آن کریمی که از کمال کرم
معفرت را بهانه می جوید نغمتش را یکان وبی منت
رحمتش را بهانه می جوید نثر وبعضی روایاتده عرات
جناته بعد الولوج احیانا سماء رابعه خروج یاخود
سماء سادسه ده عروج ایدوب ملائکهٔ کرامه ایات
بیناتی مترتل واقامت مراسم طاعاتی متربلدر نظم
قرب طلب کن ره تقوی گزین ازلفت الجنة للمتقین نثر
نقل مارالبیانکه تضاعیف نسق لطفندن واضح
وعیان اولان تحقیق دن هر فرهمند منطیق متنبه
در اصحابه محاکی اولان راوی وحاکیسی ابن منبه در
تاریخ گزیده ده بو نقل پسندیده مبین وبو فائقهٔ زائده
مذکور ومعین در که ملك الموت حضرت ادریسی
بهشت بی هاله حین ادخالده قادر عهدی خرط

وبعد الولوج سرعت خروجی شرط امتش ایدی
لاجرم خارج طوق السن اولان نعم ما تشتهیه الانفس
وتلد الاعین منظور نظراد ریس ومقام دعت وسعتدهٔ
لذائذ مالا عین راءت ایله همنشین وانیس اولدقدنصکره
انیاء عهد مبرم وتونیق وعدم محکم ایچون اول جای
سمی المدارج دن خارج اولدی بعده بهانهٔ نسیان نعلین
ایله بهشت پرزیب وزینه تکرار داخل وفضل وهاب
بی منت ایله مقصود اصلیهٔ اقامت حاصل اولدی بحجة
التوار یخده امر حکایت تنویه وارض روایت تنویخ
اولنمشدر که حضرت ادریس که صاحب شرائع ونوا
میس در هرچند که جند سعی اکیدی معارك جد
جدیده ترتیب وجید جهد جیدی طوق طاقت
ایله پرزیور وزیب ایلدی انحق بیك نفر اهل هدایت
باب اجابت دعوته دخول وماعدا لجزم وعناد شاهراه
انتباهدن تنحی وزحول بلکه اظهار حقود ودخول
ایلدیلر کتاب روضة الاحباب مقام تصحیح مقاله
الباب واهداء نادرهٔ اولی الالباب امتشدرکه
حضرت ادریس یوزبش یل اعلاء لواء رسالت
وترتیب دعایه اسلام ودعوت ایلدی وحین
عروج علیینده ادوارزا عمارندن دریتوزبش
سال انقضا واستکمال بولمش ایدی ودائما اسب

کبیه

كسبنه راكب والكاسب حبيب الله مقام دلخواهنده
واكب اولوب عمليه سماحت مآلى اولان ثلث
كسب حلالنى فقرايه تصدق وانفاق وويل للمساكين
كلام مبينى اوزره هواره عجز وره نشين لرى مزيد
حنو واشفاق ايدرايدى هرآن جواهر عظات ونصائحى
مناثرت واول من خط وخاط ادريس حديث باتا
سيسنى اوزره صنعت خط وخياطته اشتغال و
مثابرت ايدوب هربار كه غرز مخيط كرامت محيط
ايليسه تسبيح وتهليل ملك جليل ايله رطب اللسان
وهنكام نطق وكلامده تفوه بدائع صنائع ملك
علام ايله عذب البيان اولورايدى تاريخ كزيده
روايت سده دركه بعضى ثقاة مورخين كه انبياء
اولى العزم يدى نفر اهل صرامت وجزمدن اولدوغنى
اخبار وتعيين ايلمشلردر حضرت ادريس انبياء
ابتداسى اولدوغنى تصريح واعلام وبو وجهله
تعليل كلام ايلمشلردركه هررأس المئه بلاخلف
برستارهٔ سياره تقدير رب اكرم ايله مدبر
كارخانهٔ عالم ومدير دوائر احوال امم اولمق
امر مقتضى ورسل اولى العزمدن بر رسول مجدودك
وجودينى مقتضى درو علم رسل كه كان نبى من الانبيا
يخط فمن وافق خطه فهوذاك كلام پاكى اوزره

صحت مبناسی معلوم اهل ادراك در حضرت
ادریسك که خصائص وفضائلی اثیب وبناء
شرف ذاتی رسیس واسیس ایدی جملهٔ معجزاتدم
ذات نوادر ظهورندن اولدوغی مشهوردر وبعض
کتب معتبرهٔ معتوره ده مسطوردرکه برکون اول
حضرت لب دریاده جزومدبر بحر رحبی سیر و
تماشا وتفرج صنع خدا ایدرکن حضرت روح القدس
بشرهٔ بشره تمثل وخدمت حضرت ادریس ده لباس
انسانیت ایله ترفل ایتدکده نصکره قواعد رملیه یی
تعلیم وسیر نقاط واستخراج ضمیری لوح درون
مستنیرنه ترسیم ایلدکدن بعده قصد آزمون و
تجریب واشکال شائزده کانه معلوم طبع یکانه سی
اولدوغنی امتحان وتدریب ایلیوب حضرت
جبریل امین کذومکان رکینی اضمار وبونیت
وامنیتی ارادهٔ کشف واظهار ایلدی حضرت ادریس
اولا اشکال رملیه یی طرح ومتن دلائل خبایای شرح
ایدوب دیدیکه بونیت با اشکال مقتضای دلالت
اشکال اوزره مسکن جبریلدن سؤال در حال ساحلهٔ
نازل واینهاء آدمدن برشخص راسخ دم ایله مکالمه یه
شاغلدر رمل ثانیده بناء تعیینی بانی اولوب سائل
ومسئول عنه اولان جبریل سنك ذات بجیلکدر

مکنون ضمیری کشف وتقریر ایلدی تاریخ منتظمه
مرقومه قلم بدائع رقمدر که امم بنی آدمدن سماء دود
اندوده بر بیلدم زنوء وصعود اتمیان صالحات اعمال
وخالصات افعال حضرت ادریسك ذات باسعودندن
برکوندم عروج وصعود اتمکین ابلیس که شایستهٔ
عذاب بیشمدد حسد وبغضا ومنهج اجابتدم
پای متابعت لری بی ثبات وقوام اولان اقوامی
اغوایه اغرا اتمکین قادر مطلق احقاد مستمرهٔ ابو
مرهٔ نی دفع وحضرت ادریسی علیهٔ مکان علی یه
اعلاء ورفع ایلدی زمان علو مکاندم والدماجدلری
بردهٔ که وفور عرفان وشعور ایله فرد اتدی جوهر
ذاتی کان صحت وحیاتدم متحیر وبین الاکفا شرف
نجابت وذکا ایله متمیز اولوب بعد الارتفاع
یوزاوتوز بش سال بضائع زندکانی سریع الزوال
ایله کسب انتفاع ایلدی حضرت ادریسك ذات
نفیسی پیغمبر سریانی وسرای حکمتی بانی اولوب مضافات
مصردن منف نام جای منیفدم درس دین حنیف
ایلدی مجموعهٔ شریعتی کثرت دراستندن حین
ولادتندم سنوخ وسنوخ بولان اسم اخنوخ
ایله اشتهاری تقلیب وبین المروس الرئیس لقب
ادریس ایله نبز وتلقیب اولندی واول حسن الاخلاقه

لفظ هرمسك اطلاقی وارد وهرمس دن مراد عطاردر
واقف اسرار چرخ مقرنس وکاشف استار اسرار فلك
اطلس اولماغله اقترانات نحوس وسعود وانظار
افول وصعوددن صحیفهٔ وجوده مرموق ومشهود
اولان دلائل احکامنه تحریك اقلام ایلمك اول حضرتك
جملهٔ خصائص ذات خالصندندر ونبوت وحکمت و
سلطنت سکان بامکانتندن لابث ومصداق فعززناه
بثالث اولماغین اول رموز آموز مثلث بالنعمه لقبی ایله
ملقب ومنبوز ایدی وبین الحکما اوریای ثالث دیمکه
باعث بودرکه کلمات حکمیه نك قدیم وحدیثنی تحدیث
وسماء سیما سندن نجم وهاج حکمت ثلیث ایلمش ایدی
بوتقدیرجه حضرت شیثك ذات مفضلی اوریاء اول
اولورکه سرای بهجت سزای حکم خفیهٔ خبیه یی طرح و
امور آتیهٔ ابیه یی اقول اول شرح ایلمشدر وکمات کتائب
کتابتك نقل وروایتلری اوزره غادیمون مصری نام
پیغمبر سریانی اوریای ثانی درکه کلزار بدیع الاثار نبوت
وحکمت زلال انسجام مقالی ایله متنضح وحضرت ادریس
انك نادرهٔ تعلیم وتدریسندن متلمذ ومتنضح ایدی حتی
تاریخ حکماده رایت روایت اعلا اولوب سیان شیث
وادریس ده غادیمونك بیان نبوت حکمت نمونی تاسیس
اولندوغنی نقل وحکایت وارباب تواریخ وانساب ضبط احوالندن

مساهلك

مساهله واهمال ايتدوكلرندن بث شكايت ايلمشدر قطعه

ليس الخمول بعار على امرئ ذى جلال
فليلة القدر تخفى وتلك خير الليالى

نثر حضرت ادريسك كتاب فضلى اون فضل اوزره تاصيل وتصانيف ابراز حكمت ابرازده بوطرز معجز طراز اوزره تفصيل اولنمشدركه اولا ذات كرويى سماتى نبى مرسلدر ثانيا عراص دل با اخلاصنه اوتوز صحف شريفه منزلدر ثالثا قلم واقاليم عالمك اولان ارباب خط وقلمه سردفتردر رابعا حل معاقد قواعد علوم نجوم ايله متمشيان رياض رياضياته خزينه ورهبردر خامسا حزب اهل حربه وحربه استعمال اسلحه واترسه يى مخترع در سادسا شناسا تراكمت ثمارى ايله دوشيزهٔ صنعت خياطتى مفترعدر سابعا تسخير مياه دين شرع ودين ايچون مرصاد جهد وجهاده لواء والاء جهد وجهاده رافعدر ثامنا اجراء مجارئ سبع ذرارى ايله مضرت كثرت اعدايى دافعدر تاسعا زير منقش كرياسنه احداث لباس بزوكرباسى جامه خانهٔ غيبدن مظهر ومنتقى در عاشر ارتبهٔ علياء ورفعناه مكانا عليا يه عارج ومرتقى در نظم

كمند انداز اين صيد كهن دشت درين وادى كند زين كونه كلكشت

نثر كه برليل طويل الذيل هارون زبيده خاتون ايله اثناء مسامره ومكالمه وخلال ملامسه ومسالمه ده ديديكه

بن سلطان دادگر و عادل و خلیفهٔ بی عدول ونا معادلم و
نصفت وداد ایله متصف اولان سلطان منصف مبشر
بالجنه وتبر زهر الود سخط وشقایه ترسن ترس و تقی جنه
اولماغله بن دخی علی الیقین داخل عداد اصحاب یمین ودخول
سعیر عسیر النجاتدن سالم وامینم زیرا که خاتون اخرت
بلکه مبلغ فحوله وصول بولمش ومقبول دجال صاحب
قبول اولمش اهل صلاح وعفت ایدی بوکلام خامدن اشمیزاز
ونشوز دل مردهٔ کثیر الملال هی سی نفخ صور بیداری واگاهی ایله
بعث ونشور ایدوب دیدیکه ای داور بلند تبار بوکلام
ناهنجار دن بوی کفر وخسار اشتمام ومجرد استماعندن
تحصیل اندوه واغتمام اولنور احتمالدر که بوسوء تعال
سبب فسخ نکاح وساریهٔ سفاد وسفاحه باعث الجا
وارکاح اوله اولاسن بود کلوائره واستبداد ایله عدل
وداد ورشد وسدادی قانون بولدوك که قطع وتباعات
ایله دخول جنات عالیاته جازم وحاسم اولدك حکم
علی الغیب بی شك وریب مصداق والامن کفر وصاحب
مقلم الظفر اولماغله بوسئالهٔ معضله ده علماء کبارندن
استفتا واستفسار ایله طریقکی حسن وخاشاك اشراکدن
پاك واهداب آدابی ید معروف ایله امساك ایله والا
مشرب صدق وصفاء والا الودهٔ نزاع جدل وحسن
آمیزش وولادن ابغض اشیا بئس البدل اولور امام ربانی

محمد

محمد شیبانی که بنیاد اجتهادی بانی اولوب اول عصرده
مربع نشین متکای تقوی وجواب نویس مشکلات وقایع فتوای ایدی
نظم یدع الجواب فلا یراجع هیبة والسائلون نواکس الاذقان
ادب الوقار وعز سلطان التقی فهو المطاع ولیس ذا سلطان
نثر طرف شرف قرین خلا فتدن ارسال پروانهٔ رعایت
ونیم شب اول مشعل افروز انجمن علم وادبی دعوت
ایلدیلر هنگام تاریکی وظلامتدن ازعاج علماء اعلام باعث
شبهه وانکار وسبب سوء افکار اولماغله اول صاحب
امانت امامت تجدید وضوء وتقدیم وصیت واخلاص
قصد وتصحیح نیت ایله جنت سرای حسروانه یه عازم
وروانه اولدی حرم اره مماثله والج وداخل اولدقده
کوردیکه برسراپردهٔ مزرکش وسراطاق زرنکار منقش که
بیرونندن هارونِ موسی هیبت برتختِ عرش سایهٔ
کرسی پایه اوزرندن مربع نشین ودروننده زبیده
سار یه سیرت انواع زیب ایله رشکین ساز حورعین
اولمش خلیفهٔ انام قیام تامه وحضرت امامه ترحیب
واکرامه ایدوب حلیلهٔ جلیله سی ایله اولان بارکشت
وسرکذشتی استیفا واول خبث کلامك لزوم حنث
وملامتدن استفتا ایلدی حضرت امام همام اعتضاد
قوت اجتهاد ایله تدقیق غوامض مرام ایدوب دیدیکه
ای خلیفهٔ قرشی نسب وامام عباسی سلب وحسب

اولا بو سؤالك اظهاری برمقدمهٔ مهمه یه وابسته ومعلق
والا ابواب بیانی مؤصد ومغلقدر اول مقدمه شبهه
بودرکه برخطا وزلت که اقتضای نشاءة بشریت اوزره
اقتراف و لجهٔ جرم ومعصیته غوطه واعتراف ایدرسن
هنکام تعاطی ده قلب خاطی اظهار خوف وندامت ایدرمی
یوقسه تیه بیراه اصرار وفدامته کیدرمی هارون الرشید که
حکم خلافت وعلاسی خط ریئس قضا ایله رسید ولمش
ایدی دیکه اگرچه کثرت جناح وکناه ایله حالم تباهدر
امالدی الارتکاب کمال ندم واضطرابمه جناب مقتدر
توابٔ شاهد وکواهدر امام محمد که فضل سرمد ایله من
اراد علم الاولین والاخرین فلیثور القرآن کان منبع
المکانندن استخراج لالئ نوادره مطیق وقادر ایدی
دیدیکه بو تقدیرجه برجنته دکل برحسب وجنا الجنتین
دان ایکی جنته بی منت لائق وشایان وسزاوار فضل
بی پایان اولدوغك منصوص لفظ قرآن وبو بابده
دلیل وبرهان نص محکم ولمن خاف مقام ربه جنتان در
هارون الرشید بو بشارت ونویدومژدهٔ جدیددن ضاحك
ومستبشر واسار یر جبههٔ پرتنویر ندن انوار بهجت وابشار
منتشر اولدی حضرت امام کمال عزواحترام ایله رجعت
وبیت علم ودرارینه قفول وعودت ایدوب کوردیکه
کندودن مقدم خانهٔ سعادت ملتزمی که نمودار فی بیته

یوتی الحکم در جوائز سنیهٔ سلطان خلافت عنوان ایله مالامال
و ملأن مظهر رغائب خیرات و حسنات اولمش نظم
یعدد رفیع القوم من کان عالما وان لم یکن فی قومه بحسیب
وان حل ارضا عاش فیها بعلمه وما عالم فی بلدة بغریب
الایة الخامسة والثلثون صقین بوجیفهٔ دنیایه قونمه کرکس وار
بلند همت اولون قانع اول مثالهما بو آتیك سکا مضمونی رزقه ضامندر
اراد ربك ان یبلغا اشدهما بو آیت کریمه مزاحفات
بحر مجتث مثمن دن مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن وزننه
مطابقدر بو آیت معجز نما اعلم فخار علما وصاحب منقبت
علمناه من لدنا علمانك آزمون سکا نه سنك اخرینی وامتحانات
ثلثه سنك عجبترینی اجلوب طبع متقاضی قصهٔ جدار
منقاضی بو وجهله آشکار ودروحهٔ آیت سابقه دن
فروع نکات سابقهٔ یی اشکار ایدر که حضرت موسی
ابن عمران که خلاصهٔ ممالك عمرانده اول کتب چهار
کانه نك صرح منیع تشریعینی بانی وکمال صرامت وجرم
ایله رسل اولی العزمهٔ ثانی اولوب نمودار فاذا هی
ثعبان اولان عصای اژدر نشان آتش فشانی یکه سوار
معرکهٔ وغا وذات اعجاز سماتی شرف یافتهٔ خطاب اذهب
الی فرعون انه طغی ایدی فرعون بد تبار ذکروه قبط
مستحق الدبار که مصب مصائب وعدم فواق ومظاهر نظم
همه اسیر بلیت وما لهم من والٍ همه ندیم ندامت ومالهم من واق

ایدیلر نقد نینهٔ کار و بارلری کم و غرقهٔ گرداب غفلتیم
من الیم ما غشیهم اولد قد نصکم اول حضرت مسالك
و مهالك نور و ظلمتی تفریق و اسباط بنی اسرائیله سبیل
ارشاد و تکمیلی تطریق ایدوب بیان و صمت غمیضه و
عضه و کلام معجز نظام ایله نشر مناشیر ایدوب وعظ سور ایدی
قطعه هدار پند خود از هیچکس دریغ بکوی اگرچه از طرف مستمع بود تقصیر
سحاب قطرهٔ باران زکوه و انکرفت اگرچه در دل خارا نمیکند تاثیر
نثر بر دوز نزهت فروزده کرسی عرش منزلت اوزره
قلوب قاسیهٔ اهل غفلتی نصاح قوی تاثیر ایله نرم و تلیین
و کلمات آب حیات نظیر ایله ایات بینات توراتی
تفسیر و تبیین ایدرکن براهل قال مسکن استفاده و
تسالدم اکناع و اول رسول ضمیر شناسه اعلم ناشدن
کشف القناع ایلدی ع حضرت موسای عمیم الفعال
نثر که قطب دائرهٔ توحید افعال ایدی کندو ذات رسالت
سمائلری اعلم عالم شهادهٔ و ید بیضا لرینه مقالید علوم
عالم ملك نهاده اولمغله معرض تسلیم و کویای و فوق
کل ذی علم علیم اولمایوب خلعت اجابتی طراز الله اعلم ایله
مطرز و معلم اتمدو کندن ان الی ربك المنتهی جناب
والا سندن لطف خطاب و ابراز نوازش و یبقی الود
مابقی العتاب اولدی نظم دست شد بالای دست این کجا
تا بیزدان که لیله المنتهی کان یکی دریاست بی غور و کران

جمله

جمله دریاها چو سیلی پیش آن نور اعظم الهام ایله ازالهٔ
تاریکی ابهام اولندیکه تحت قباب اختصاصده بزم بر عبد
خاصمز وارد رکه اول سندن اعلم وسن قطب دایرهٔ
ملك ایسك اول محور رحای ملکوت اولدوغی مسلمدر
صاحب نجوای وکلم الله موسی تکلیما اول سرجریدهٔ علماء
اخیارك جای آرام وقرارندن استنبا واستخبار ایلدوکده
اول جامع غیب وعینه مجمع بحرین مستقر ومقام اولدوغی
اخبار وافهام اولندی عند البعض الهام ربانی وبیغام
نهانی کلدیکه اول سفر بر سوزده برماهیٔ نمکسود الوب
نه مقوله چشمهٔ ناب ده که اول نیم مردهٔ بی تاب حیات
بوله وقدرت یزدان ایله متحرك وجنبان اوله اول
عارف علم لدن اندم موجود واول زینت فزای اقالیم
ومدن اول محلده حاضر ومشهود درحضرت موسی
فتاء فتوت نماسنه وجههٔ مناسنی تقریر ولا ابرح
حتی ابلغ مجمع البحرین اوامضی حقبا آیتنی تفسیر ایلیوب
سمك مالحی زاد طریق وعمل صالحی رفیق شفیق ایلدیلر
بوحال ایله یمه ماه وسال بلکه یمه اعوام واحوال
قطع جبال وطی قلال وتلال ایدرك بالغ ساحل و
مجمع بحرینده برعین مسکن الغینه واصل اولدیلر یوشع بن
نون که واقف سرمکنون ایدی اول صوودن تجدید وضو
ایدرکن رشاشهٔ ماء الحیوة ماهیٔ مردهٔ عدیم الحرکاته

اصابتْ ولتزادتِ قيوم قوني ايله حي سوني اولوب
داعئ قدن تة لبيك اجابتْ ايلدي بوانثاده وراء حجاب
فلما بلغا مجمع بينهما ده پنهان ودريای ژرف فاتخذ
سبيله فی الارض سربايه روان اولوب اول ايكی رفيق
صاحب توفيق حسن مخالطه ومحاوره ايله اول محلدن
مجاوزه ايلديلر جای معهود موعودن مجتاز وبادية
پيمای سفر دوز ودراز اولد قلرندم بنی خدانما ای روح
اساسندن بی تأخير واينا ابناء آتنا غداءنا ايله طلب
زاد وغدا وتجاوز حد ايله طروء تعب وكدی احساس
وابدا ايدوب اراءت آيت ارائيت اذاوينا الی الصخرة
فانی نسيت الحوت ايله نسيان قوتی انديشه وتفكير و
اقتضای قضاء وما انسانيه الا الشيطان ايله معذرت
نسيانی تذكير ايلدی اول عارف لدنی معارفی نشدان
ورود ومقام نخستينه رجوع وعود ايدوب اغاو
احنايه نكاه واطراف واكنافی مطرح دلاكاه ايدركن
ناكاه اول جای رجاده بر شخص ملتف ومسجی كوردی
نظم چون بيامد ديد در ساحل نهان خفتهٔ كوبود بيدار جهان
بهر نازش بسته اود وچشم سر عرش وفرشش جمله در زير نظر
نثر حضرت كليم صاحب كلام علی نبينا وعليه الصلوة
والسلام مرحبای مرامه رمی سهام وتقديم شريطهٔ سلام
ايلدكده حضرت حضر حضراخرام ارض پر ظلامدم تلالوء نور

سلامی استبعاد وترحیب وتبجیل وعلیك السلام یابنی بنی اسرائیل
ایله مقدم مکرمنی استسعاد ایلیوب دیدیکه نظم
ای یار کرامی ازکجا آمدئ بیکانه مباش کاشنا آمدئ
نثر حضرت موسی زابچهٔ غیب صحت انتاجدن اسم
ورسمی استخراج اولدوغندن تعجب کنان واول
سالار اهل ادراك من ادراك بی ایله جناب حضرتدن
خواهشکر ما فی الجنان اولدقده اول معلم کتاب وعلمناه
وعلامهٔ لدنی دستکاه دیدیکه سنك نامکی بکا ادرا
واعلام ایلیان اول دادار واسع المبرة ودانای لایغرب
عنه مثقال ذره درکه سنی بوجانبه ارشاد ودلالت وکلاء
نوازش بیحسابی سرسراة هدایت انتسابدن دفع صداع ملالت ایلدی
نظم بقدومکم نزل السرور بساحتی وعذابها طیر الهناء یغرد
واذا انا ملت البقاع وجدتها تشقی کما یشقی الرجال وتسعد
نثر بعده قلزم نصایح دینیه دن استخراج لآلئ حقایق
یقینیه ایدوب دیدیکه یاموسی سنك ذات جلیلکه
دعوت بنی اسرائیلده شغل شاغل وبسط تفاریغ امر
تشریعده کثرت ملمات ومشاغل وارایکن بودکلو قطع
فلوات وسبسبه بادی وسبب نه در حضرت موسی
وحی حی توانا ایله طوردل پرنوری معمور وعلی ان
تعلمنی مما علمت رشدایه مامور اولدوغنی افاده وتعلم
علم لدنی ایچون صحبت ورفاقت اراده ایدوب دیدیکه ع

نه بخود آمدم اینجا که بخود باز روم نثر اول مرشد کامل و
عارف عامل اولا صعوبت متابعتی انك لن تستطیع
معی صبرا ایله بیان ومرارت صبر وکیف تصبر علی مالم
تحط به خبرات معرض معذرتده عیان ایلدی حضرت
موسی تقریر ستجدنی انشاء الله صابرا ایله سعی و طلب
بی مراده مجد وتلقن علم بی امتراییه شرط ولا اعصی لك امرا
ایله متأهل ومستعد اولدقده اول مرشد کل وره کشای
اضیق سبل قاد القاء قیادی خرط ولا تسألن عن شیء
حتی احدث لك منه ذکرا ایله تقدیم شرطی شرط ایلیوب
دیدیکه ع هرا نچه ناصح مشفق بگویدت بپذیر نثر زیرا طالب
مریدا ولان مرید که ترك برد باری وتحلم وکلمه لم ایله
تفوه وتکلم ایلیه انك حقنده لسان مرشد موقفدن
پیغام لا یفلح ابدا ابدا اولور نظم چون رفتت پیر هین تسلیم شو
همچو موسی زیر حکم خضر رو نثر سیل همت وعزیمتلری مندلق
واول سفر مبارك ایژه ذاهب ومنطلق اولوب سیر
باخیزلری ساحل دریاده انتها بولدی واول مرسای
اندوه فرساده یسیر کم والبحر جنابندن رکوب سفینهء
نجات انجامه اشارت والهام اولدی اراذل نواتی وملاحین که
اسافل اریسیین وفلاحین اما یلر اول رهنمای یان
اهل خصوصی دزدان ولصوص در دیو درون فلك
غیر مشحونه ادخال واصطناع دن ابا وامتناع ومقام

لوم ودناءت احتفال واكتناغ ايلديلر ميان كشتى
بانانك برناخذا كه مظهر توفيق خدا ومظهر جود وجدا
ايدى حضرت حضرى تشخيص ونرخ رأفت كران قيمتى
ترخيص ايدوب اظهار طول ايله بلانول كشتى يه تحميل
وشرائط اكرام ومراعاتى تتميم وتكميل ايلدى مرشد كامل
ايله مسترشد فاضل كشتى سوار ورفع شراع شروع
ايله مسافر بحر زخار اولوب امداد شرطة توفيق ايله
ثبج دريلى عميقه واصل بلكه مشارف فوضه وساحل
اولدقدم حضرت حضر اول فلك جديدك برلوح متين
وسد يدينى قوت بازوى نبوت ايله قلع وكاهل اهل
كشتى دن ظاهر اخلعت امن وسلامتى خلع ايلدى حضرت
موسى بوكردار ناهنجارى كه مقابلهٔ احسانك اساءت
وبحسب الظاهر باعث نكر ومسائت ايدى انكار ومراسن
انفعال بى مراسنى اعتراض آخر قتها لتغرق اهلها لقد جئت
شيئا امرا ايله اشكار ايلدكده حضرت حضر ابتدا
نسيان وخطاده ترك مؤاخذه وبازخواست وآما بكاه
معذرة الم اقل انك لن تستطيع معى صبرا تيردلدوزبنى
راست ايلدكده حضرت موسايه فوايه اقرار دن نشيب
لاتؤاخذنى بما نسيت ارامكاه ومزلقهٔ عسرى ده پايندان
ولاترهقنى من امرى عسرا ايله عذرخواه اولدى بعد لجهٔ
پرآفاتت ومخافاتدن ساحل خلاص ونجاتده قرار وبدرقهٔ

ره نامهٔ توفیق ایله کشت وکدار فخ عمیقی اختیار ایدوب
آثار رحمة الله نظر ونکاه ایدرکن ناکاه اثناء راهده
برجوق اطفال پرشغب وشوق که اول صحرا ویازیده
بازوی بازی یی یازیده ایلمشلر اول رفیقان صاحب
ایقانه مشهود ونمایان اولدیلر میان شباننده برکودك
شیرین زبان یاقوت لبانکه چهره کشای مانی تقدیر
لوح اکوان مختلف الوانه بیرنك وتصویر ایلدوکی
تماثیل وهیاکل ذلپذیرلدن زیاده کبخینهٔ فطرتنده
جواهر ابدار لطافت نهاده وتناسب اندام وتمایل
بالای طوبی خرام ایله کمال حسن وبهاده اولوب
انك شاننده بوابیات بهجت نشان لسان هاتف تنها
رودن داخل صماخ معارف شنوا اولورایدی نظم
ان خط سبز فامکه حضرتست نام او خوش برکنار چشمهٔ حیوان کشیده
اورده زشعر سیه سایبان حسن بر روی آفتاب درخشان کشیده
نثر حضرت خضرکه حکم بالباطن ایله مأمور وکاشانهٔ
دل حکمت نشانه سی بیراعظم علم لدنی ایله پرنور ایدی
اول طفل نارسیده نك رقبه سنی قلع وجزو نارون
نودمیده نك شاخ عمرینی قطع وحز ایلدی حضرت
موسی تحدید موسای غضب ونفس ومعارضهٔ اقتلت
نفسا زکیة بغیر نفس ایله اهدار دم معصوم غیر موصوی
اکبار وبوکاری لقد جئت شیئا نکرا ایله انکار ایدوب

اناء درون پر انوار ندن آب غیرت بی اختیار رشح
وبوابیات بی مثاله امتثالدن طی کشح ایلدی نظم
صبر کن برکار حضرتی بی نفاق تا نکوید حضر وهذا فراق
کرچه کشتی بشکند تودم مزن کرچه طفلی راکشد تو مومکن
نثر حضرت حضرتکریز تقریر المراقل لك انك لن تستطیع
معی صبرا ایله تثریب وابرایی تاکید وجوسق شرط سابقی
تشیید وتاءیید ایدوب نظم کرده من جزرقم غیب نیست
هرچه زغیبست در وعیب نیست نثر معنا سنی تصریح وبیت پیمانی
توثیق ایمان ایله تصریح ایدوب نظم دست اوراحق چودست خویش خواند
تا بدالله فوق ایدیهم بر اند دست حق میراندش زنده ش کند
زنده چه بود جان باینده ش کند نثر اول رسول غیور وبالانسانین
طورکه نظم یریك وجهی بشاشات الرضا کرما والقلب مشتمل منی علی العضب
نثر مدلول پر غیر وعبرتدر ماصدق ومظهر ایدوب ع شدید
علی الانسان مالم یعود نثر مزلقه سندن مغلوب اندیشه
واندوه وخلاف عاده امورك تتابع تنابع ظهوردن
عاجز وستوه اولوب فراش وئیز عجز و تقصیری توهید
وان سالتك عن شئ بعدها فلا تصاحبنی مقدمه سنی
تمهید ایلدی ع ومبلغ نفس عذرها مثل منح نثر بعد وجهه
مقصوده روبراه وشهود غرائب صنع الهده ثابت قدم
مستقر لابراح اولدیلر نظم رودیده بدست آرکه هرذره خاك
جامیست جهان نمای چون در نگری نثر هنکام شامدن برقریه پر شناز

کنارنده قرار وآرام وسکان واهالیسندن استقرا
واستطعام ایلد وکلرندہ اول قوم لئامنکه الأم قیام
ایلدیلر فابوا ان یضیفوا هما مدلول صنت نماسی اوزره قرات
کتاب قرادن ابا وتضییق عدم تضییف ایله رفع خباء
مهمانی وحبا اتمکله ناچار اول شب تارزده ایکی پیغامبر
نامدار بنوت مدار زیر جدارزده بائت واول حای کثیر البرکه
کرسنه وجائع وتشنه ونائع مستقر وثابت اولدیلر حضرتنکه
حضر اول جدارزی که مائل انقضاض واول حائط ودیوارت
مشرف سقوط وانتقاض ایدی قوت ساعد احسن
الی من اساایله مستوی القامه ودستیاری مرة مستمرة
ایله مصداق نص فاقامه ایلدکده حضرت موسی کیت
کلام معجز نماسنی میدان تقریر وبیانده اجرا وتنسیق
مقال لو شئت لاتخذت علیه اجرا ایلدیکی حضرت خضر
بومقامده قطع سررشتهٔ مرافقت وحسام هذا
فراق بینی وبینك ایله حسم مادهٔ موافقت ایدوب
فحوای سأنبئك مالم تستطع علیه صبرا ایله معضلات
ثلثه نك ابواب مقفله سنی باز وحل معایات والغازه
بووجهله آغاز ایلدیکه اولا خرق سفینه ده حکمت
واول سفینهٔ بحر پیما برقاج مساکین وفقرانك اولوب
انك اول اجرت ونولی ایله علی الدوام تحصیل بلغه و
قوام ایدرلرایدی اول فلك فلك سما وکشتیٔ باقدروبهای

آسیب

آسیب صدمهٔ فاردت ان اعیبها ایله معیب وخلنا کٔ
وصدرهٔ سلامتنی زور بازوی بطش وسطوت ایله
چاکٔ ایلدم تاکه مقتضای وکان وراهم ملکٔ یاخذ کل
سفینة غصبا ایله سر پنجه ملک ظالمدن امین وسالم اوله نظم
درین ورطه کشتی فرو شد هزار ٔ که پیدا نشد تختهٔ بر کنار ٔ
بعض روایتده اول کشتیٔ متین اون عدد راملی ومساکین
ارث شرعی ایله انتقال وسوء طالع وارون لسان قدرت لربی
قرین خرس واعتقال ایدوب بش نفری غائلهٔ امراض
هائله ایله زمن دبی مجال وسائر اخوهٔ صداقت اثری نزول
کشتیٔ کوه پیکر ایله کاسب مال حلال ایدیلر وقتل غلام
غیر جانیه سبب حادث بودرکه اول کودک عاق شقاوت
شقاق ومذاق ونفاق اوزره مفطور ولوح محفوظدن
انک شان کثیر المشائینده الشقی شقی فی بطن امه رقمی
مرقوم ومسطور اولوب اول سالار کروه بدانک والدهٔ
اهل صلاوت وصلاح وبادیه نوردان فلاوت فلاح اولوب
رقیم حالنی رقم یافتهٔ قد تبین الرشد من الغی ومنشور
بالنی عنوان پذیر حکمت خفیهٔ یخرج المیت من الحی ایدی
نهایت حنو ومحبت لرندن ولد الدلرینک تادیب و
تربیتندن مباعدت وطغیان وعدوانته مساعفه و
مساعدت ایدر لرایدی اول ناخلف که وجه سلفدن
جدی وانصاف وانابه دن بری ایدی امورنا بایسته

تصدی ومعاوی غوایته تردی ایدوب تقادم ازمان
ایله تفاقم عتو وطغیانی صلاح بدر ومادری ابطال و
ازهاق وتنکنای کفر وخذلانه الجا وارهاق ایلمك امر محقق
وقضای معلق اولمغله اول خار دامن کیر فساد راه کلزار
ایمان ورشاد دن ازاله واول منشاء شر جدلك بدلنه فاردنا
ان یبدلهما ربهما خیرا منه زکوة واقرب رحما نعم العوضی
بلا غرض اسدا وانالله اولذی فی الواقع اول کرفتاران بند
فواقعه مثیمه نأت بخیر منهادن بردختر پارسای آسیه
آسا اعطا اولندیکه قلزم فطرت بافطنتندن جداول
وانهار نبوت منشعب ودوحهٔ وجود بهبودندن یتمش
پیغامبر صاحب دعوتك افنان ذوات باهدا یتلری منشعب
اولدی حضرت موسی قتل کودك بی کناهی استعظام وانکار
وسخنه جبین پر شخنه سندن ع السن یضحك والحشا
یتقطع معناسنی اظهار ایلدکده حضرت خضر اول
مردهٔ بی توشك دوشندن اولان لحم وسحمی ناخن حدت
وظفر غضب وشدت ایله قشط وقشر وطومار سیز بحیدن
سزی بسط ونشر ایدوب استخوان شانهٔ شقاوت نشانه
سندن قلم قدرت رقم ایله کافر لایؤمن ابدا خط عبرت
ابداسی نمایان وآشکار اولدقده حضرت موسی مکمن نامن
تسلیه ولوح وتحصیل اطمینان قلب وثلوج ایلدی
واقامت جدار متداعی یه سبب عادی وداعی بوددکه

اول جدا

اول جدار ایکی یتیم بی اقتدارك اولوب والدینك جزای
فؤاد نه آب ناب صلاح وسداد نابع وعند البعض رشد
وعفاف ایله اتصاف بولان انلرم جد سابع ایدی اول
زاهد بردبار وناسك پرهیزکار زیردیوارده مبتلای
قافه وصفار اولان ایتام صغاری ایچون بلا طنز بردفینه
وکنز تعبیه واعداد وحفظ وکلاءت وتعرض شراق
ودزداندن حمایت وصیانتی حواله وفایت رب العباد
ایلمش ایدی نظم بوی چه کونه رسد دست هرستمکاری
خدای عزوجلت چو مستعان آمد چه باشدت زستم پیشکان هراسیدن
کسی که حفظ خدایش نکاهبان آمد نثر تصرم عهد وزمان ایله
اول حائط رصین البنیان مائل ومنقاض ومشرف تزلزل
وانقضاض اولوب اکر مساهله واهمال ودعامهٔ مرمت
واقامه عدم اعمال اولنسه زیربنیانم اولان کنج نهان
راز عاشقان کبی متکشف وعیان اولوب لکل ساقطة
لاقطه فحواسی درکار وتعرض دستبرد اجانب هرجانبدن
آشکار اولوردی لاجرم رأفت وترحمدن آب وامدن
ارأف واشفق اولان فیاض مطلق خفظ رکاز واراده
ربك ان یبلغا اشدهما ویستخرجا کنزهما مدلول حکمت نماسنی
ابراز ایلدی بوعجائب ونوادرده که خلاف مقتضای
ظاهر ایدی حضرت خضر غیر مستبد وهذا من امر ربی
اشارتی ایله لا یسئال عما یفعل حضرتنه مستند اولدوغنی

افاده واعلام وذلك مالم تسطع عليه صبرا ايله ختم
مصحف كلام ايلدى سكنهٔ طلاغ استطلاغ وسدنهٔ
رباغ سلامت طباعه مانند مهر فائض الشعاع باهر الالتماع
وشايستهٔ حسن اصغا واستماع در كه بوداستانِ حكمت
مجامعك بيرامون هامون مبادى ومقاطعندن بعض نكات
ولطائف دائر وطائف در كه مانند شب وصال ومثال
زلف خوبان حور خصال نه دكلو مائلدر ازى وطول اولسه
باعث تزايد احماد وقبول اولماغين ع كوته نتوان كرد كه
اين قصه درازست نزد مدلول معتبرى اوزره وصاف مز
بر واسطى اثر كرسئ سه پايهٔ انامل اوزره قاص وخبركزار
خامهٔ مشكين عمامه محفل غاص ده راوئ خاص اولماقدن
عدم اجتناب ويكران طبع دلدل حركات زمين پهنا ور
دقائق ونكاتى اجتياز واجتياب ايلمشدر دقيقهٔ اولى
بوقصهٔ بسيار حصه ده مراتب ثلثه رعايت وهر برندن
فن بياندن نيچه معانئ بديعه يه ايما واشارت اولنمشدر
اولا وقعهٔ اولى كه خلاصه وصياب ومصاص ولبابى
مقابلهٔ احسان وخيرده اظهار اساءت وضيد درجناب
پاك خداى غيورى اضافهٔ شرور دن تنزيه وتبرئ نتيجهٔ
صفاى طبت وطوبت والشر ليس اليك ضابطهٔ بى همالى
اعمال مقتضاى ادب عبوديت اولماغين حضرت حضر
خرق سفينه يى كند ونفس باسكينه سنه اسناد و عصاى

اردت ان اعيبها يه توكوى واستناد ايلدى خطهٔ ثابتهٔ
ثانيه كه غلام بى ملامى اهلاك وتب ورجفهٔ ستم سوء
شيم ايله هدم بنيان رب در اكرچه اول دخى بو قبيله دن
ومقولهٔ شر وبيلدن در لكن افاتهٔ نفس بى كناه وبركودك
اندك سالى اضاعه وتباه ايلك مخالف سلامت طبع
واعظم موبقاتِ سبع اولوب بومقوله امور صعاب
وشدائده تفرد واستبداد باعث لومهٔ لائم وبادئ
انكار دائم اولماغين وهلهٔ اولى ده انضمام فرمان خدا
تسجيل وتنفيذ قضاء سريع المضاده مسارعت وتعجيل
ايجون صيغهٔ فاردنا اختيار وبوكا زد شوار سيزده
طريقهٔ تكلم مع الغير اظهار اولندى حادثهٔ ثالثه كه اقامت
جدار مائل وامر سالفه مخالف مقابلهٔ اساءتدم افاضهٔ
احسان ونائلدر صل من قطعك واعف عمن ظلمك
محكمدم آز مايش بنهرهٔ انتقام وقطيعه وفرمودهٔ
روان آساء احسن الى من اساايله دفع اذيهٔ قطيعه
اولنمق غاية الغايات محاسن بشريه ومزيل مراسم رذائل
سريه اولماغين تعبير فاراد ربك ايله تلافى وتدارك
وجملهٔ خيرات ومباترى حوالهٔ جناب بارى اتمكله ابراز
تقدس وتبارك اولنمشدر ولله در الكلام المجيد فانه
يسلى كل قلب بجيد ولا يصل الى دركه كل معن معانى
الامن تضلع من علمى البيان والمعانى نظم

صاحب خبر فسانه پرداز • زین قصه چنین خبر دهد باز •

لمؤلفه واقف علم بُنی کاسف اسرار نبی • محرم راز خبی حضرت ابن عربی ولہ

نه قدر اولسه مدحت وتعریف • قدری آندن بلند وبرتردر •

بو کمال وشرف کفایت ایدر • که لقب آکه شیخ اکبردر •

نثر فتوحات مکیه ده که نوادر کوناکون ایله مملو ومشحون

بر بابجه کتاب وتنکای عالم ملك دن فسحت سرای قضاء

ملکوته اچلمش بر بابدر بو طریق ایله تحقیق پیور مشلر که اثناء

سیاحات واسفارده تیهاء تنهایی تك وتنها کشت وکذار

ایدرکن حضرت حضر ایله ملاقات ومقاوله وبساط الفت

وانبساطده محاوره ومحاوله ایدوب ابحار کلام ایله قصهٔ

حضرت کلیم مذکور ویاد واول داستان غرائب اثارك خبیات

واسراری طلب وارتیاد اولندقده استاذ لدنی بیان زبان

غیب دانی کوهر پاش وماء الحیوة حسن عبارات ایله قلوب

قاسیه اربابنی انعاش ایدوب دیدیکه ابن عمران ایچون بیلدیکی

مسئلهٔ غرائب نشانکه مبادیٔ عمر زود کذارندن بروساخ

وبدیدار اولانك سرکذشت اعمالنك خارجده مثالی اولوب

هربری آخرندن اغرب وابدع وثانیسی اولندن اظرف

وابرع ایدی احضار واعداد وجیب غیبدن اخراج و

اعتاد ایلمش ایدم اوچنه تحمل ولباس تصبر وتدبر ایله

تدثر وتزمل اتمیوب دروازهٔ مرافقت وموافقت مسدود

ومصدود اولدیکی وانافی واد وانت فی واد کلام مستجادی

ظهور

ظهور وانجلا بولدی نظم علمست حیات جاودانئ علما
چشمی بکشا بچشمه سار علم آن چشمه که خود دحضر ازو آب حیات
بود آتیناه من لدنا علما نثر رقیقهٔ اخری اگرچه اکثر مؤرخینك
قول صحت قرنلری اوزره حضرت حضرك دستیارئ همتی
ایله اقامت اولنان جدار انقضاض پذیرك زیرنده مطلقا
برکنز ودفینه مکنوز وکمن خبایا فی الزوایا مقتضاسی
اوزره بردکاز وکنجینه مدفون ومرکوز اولدوغی بادی
وبادر وکان تحته کنز لهما کلام معجز مساقنك اطلاقندن
دخی کنز معهود اولماق متفاهم ومتبادر در اما برکزیدکان
معشر نوع بشر اولان ائمهٔ اثنی عشر دن حضرت جعفر
صادق که سحاب روایتی ثادق وغیث ملت اشارتی
واد قدر بناء بنای مشید وحضرت ابن عباسك قول
بی التباسی دخی بومعنایی مؤید در که اول کنج دفین برلوح
زرین ایدیکه اول لوح باروخك اوزرنده بونصائح فصاح
منقول ومنقوش وهرحرف حکمتی کوش هوش مستعدان
قبول نصیحتدر رعشه ومنکوش ایدی عجبت لمن یؤمن
بالقدر کیف یحزن وعجبت لمن یؤمن بالرزق کیف تعب
وعجبت لمن یؤمن بالموت کیف یفرح وعجبت لمن یؤمن
بالحساب کیف یغفل وعجبت لمن یؤمن بعرف الدنیا و
تقلبها کیف یطمئن الیها لا اله الا الله محمد رسول الله اولا
ایکی قطب فلك غیب وشهادتك صحبت ورفاقتلری بوعلم

منتهی وهر بری مأمور اولد وغی خدمتك انفاد وتمشیتنه
عازم ومنتوی اولد قدم حضرت موسی نهال اتهالی زمین
ضراعت وانینه غرس وغرز وحضرت خضردن طلب نصیحت
واندرز ایلدی اول مرشد کامل که دیدهٔ دلی دائما سرابستان
عالم ملکوت وجبروته ناظر وروی بغیت وآرزوسی
نور شهود قدم ایله هردم وضیء وناضر ایدی بوکلمات تامات
ایله نشر جواهر موعظه وخفتگان خواب غفلت وارتیاه
رش آب نصائح موقظه ایدوب بعده بساط الفت ورلفت
لری مطوی وداغ وداع ایله هربری مکوی اولدی استود عك الله
یا ابن عمران کن نفاعا ولاتکن ضارا وارجع عن الحاجة
ولاتمش فی غیر حاجة ولا تضحك من غیر عجب ولا یغید
الخاطئین خطایاهم وابك علی خطیئتك ولا تؤخر عمل الیوم
الی الغد نظم لا تبق فعل الصالحات الی غد ، لعل
غدا دیاتی وانت فقید نثر بوقصهٔ عبرت فراکه سراپا آداب
طریقت وسلوك ومزیل اوهام وشکوکدن ظاهر قصه دن
باطن حصه یه عبور وحقیقت حاله عبور ایدن خردمند
هوشیاره سزاوار اولان بود رکه نصائح حضرتی
پیش نهاد وفاز المخفون مضمونی سبب سبکباری راه
معاد ایدوب جل همتنی تحصیل رحمت ومغفرته صرف و
جهوهات بی ثباته التفاتدن غض طرف ایلیه خرابات عشق
وغرامك رند بی آرامی وجنت عاجلهٔ عارفانك جرعه اشامی

اولاد

اولان ملاحظه صنعت جناس تامدر بو رباعیء با انسجام عقد ودادهم
نافقهٔ نصاحی رستهٔ ایجاز و اعجازده نقد ایلمشدر رباعی

دردا و هزار بار دردا دردا کامروز ندارم خبری از فردا
فردا که شوم فرد زبیگانه و خویش رب ارحمنی ولا تذرنی فردا

نثر بو تنها نشین بیغوله کمنامی حضرت مخدوم سامی نك
رباعیء سابق ایله بیانندن نمایان اولان صنعت بدیعیهٔ جناسی که
غلان محاسن بدائعهٔ کناس و محاذاة نوعروسان غیبه
عنا سدر توکید و ابداع صنعت تولید ایدوب مدام تجنیس
مثنایی مثلث و تعمیم الاء الا و قد ثلث ایدوب نشاء جامع حرام
سحر حلال ودوران کاس الف و استیناس مسکن صداع ملال
اولمشدر اگرچه شتان ما المحسن و المسیء ولیس النقد کالنسیء
وهر زنبور سرخ نیست وهر ناسك برخ نیست منزل انصاف
احصاف ایدن موشکافان غوامض بیان انشاد قطعه حریریه
تعرفی وبیت مشهور معریدن عدم تعرفی ایله رباعی

دردا و هزار بار دردا دردا دردا و غم فتاد چون بود دردا
فردا که شوم ز اشنایان فردا رب ارحمنی ولا تذرنی فردا

الایة السادسة والثلثون تقرب قیلوب خفقه تقوی ایله
صاقن اولمه هیچ کسه یه منتسب ومن یتق الله یجعل له
ویرزقه من حیث لا یحتسب بو آیت کریمه بحر متقارب
مثمن دن فعولن فعولن فعولن فعل وزننه مطابقدر بعض
فضلا بو آیت براعت انتمایی بو وجهله سلك نظمه کشیده و باب

بلا غتی کشوده قلمشرکه قطعه سل الله من فضله و اتقه
فان التقی خیرها تکتسب ومن یتق الله یصنع له
ویرزقه من حیث لا یحتسب نثر بو قطعهٔ براعت اشعار لسان
غیبک مقطعات اشعار ندند در قطعه تو نیک وبد خود هم از خود بپرس
چو ادیکری باید ت محتسب ومن یتق الله یجعل له
ویرزقه من حیث لا یحتسب نثر زین الدین عراقی که مراقیٔ
علومه راقی ذ در رکن تقوایی بو وجمله ترصیص وترصین ونبأ
تحسینی تحصین ایلمش که قطعه عدوك بالتقی والعلم فاقهر
فانت بذا وذاك علیه تقوی فما قرن الفتی شیئا بشیء
کمثل العلم یقرنه بتقوی نثر مهرهٔ شعر ادن بر ساحر سخن آرا
باطنی ظاهرنه موافق اولیان منافقلره بو وجمله تقریع وسم
زعاف طعنی تجریع ایلمش که نظم وغیر تقی یأمر الناس بالتقی
طبیب یداوی الناس وهو مریض نثر ابو العتاهیه افانین قرض
شعرده بو وجمله تصرف واقتباس طرز اقتباسدن تطرف
وتظرف ایلمش که نظم بتقوی الاله نجا من نجا
وفاز وصار الی ما رجا ومن یتق الله یجعل له
کما قال من امره مخرجا ویرزقه من حیث لا یحتسب
وان ضاق امر به فرجا نثر علیك بتقوی الله فانه جماع
لکل خیر کلام دافع الضیزی اوزره رکن اقوای اصل
اصول وقلعهٔ کوهر نکین یقینه سبب وصولدر نظم
کر کریمی براه تقوی رو زانکه تقوی سرهمه کرمست

ناکرفتن درم ز وجه حرام بهتر از بذل کردن درمست

نثر تقوی که دیدن اهل دین ودیانتدار عقباده ضرد و
تعبیت ترتب ایدوجك یردن نفسی وقایت وصیانت در
صفوف صنوف نابعینك صاحب نضری اولان حسن بصری
دیمش که متقی اولدرکه کذوبی هرکسدن اخش بلکه خارو
خسدن دخی کمتر وادنی وارذالك اعمال وافعالدن کندو
عمل باخللدن محکم تربیله نظم ان التواضع من خصال المتقی
وبه التقی الی المعالی یرتقی نثر ولایت کشف وکرامتك صاحب
بضاعتی بغدادی حضرت جنید بغدادی بیورمش که
متقی اولدرکه انتظام حال مرد مانی کندوحال بی سامانندن
زیاده اراذد ایلیه اوج هوای حقیقتك شاهبازسریع
السیری امام قشیری دیمش که حقیقت تقوایه اول
مرد کامل فائز وواصلدرکه روئیت تقوادن توقی وپرهیز
وعمل یرعللدن اوزرینه تکیه دن که صورت دیوارتکیه
نکبتدر اجتناب وکریز ایدوب بوبیتك تمامی حسابنجه اوله نظم
مدار لطف ازل جوی که درراه سلوك تکیه برتقوی وبرطاعت خود نتوان کرد
نثر ای عزیز وای طالب سنك خیر چونکه قرآن مبین اقتضای
هدیً للمتقین ایله اهل تقوایه دلیل وراهبر ولاکرم اعز
من التقی فحواسی انلرم معین ویاوردر پس هر لبیب هوشیار
لائق وسزاوار بودرکه تقوایه نسبت وارادتنی درست
وراه تقای بقا نماده نفسنی چالاك وجست ایده تاکه حضرت

قرآن دائرهٔ هدایت وایقانند اکا جای رجا ویروب پرده سرای
حرم حمایتنه ادخال وان اکرمکم عند الله اتقاکم شرفنه انا له وبه ایصال
الیه نظم اذا استصعب الامر لا تضطرب وکن واثقا بالتقی لا تحب
فبحر الامور منوط به کما قال من لا یقول الکذب
ومن یتق الله یجعل له ویرزقه من حیث لا یحتسب
نثر فردای قیامتده جمله حبال نسب واضافت بریده وطیور
علائق اوکار افکار خلائق تقدن پریده اولور الا نسب تقوی که
ثابت وبرقرار ورکن اوثق واقوا سی پایرجا واستوادر
پس هر اهل هوش وهوس که بوداز کسب وکار ده پناه تقواده
ساکن اوله عرصهٔ قیامتده ظل امن وراحته واکن اوله
حضرت فاروق اعظم که مسند مشیخه عدالتده ثابت قدم در
رضی الله تعالی عنه مکنون در ونبی کعب الاخباره اظهار وحقیقت
تقوادن استخبار ایلدی ، خبرات نقبهٔ معرفتدن رفع نقاب
وکنجینهٔ حقیقتدن فتح باب ایدوب دیدیکه یا ابا حفص هیچ برخارستان
پیچا پیچ دن مرور وبر طریق مضیق دنکه انده خار کثیر دامن گیر
اوله مضی وعبور ایتده وکوزمی اول عالم ربانی وخلیفهٔ ثانی
منهل دنی خاشاک آلایش غلدن عاری ودروں پاکندن
اجرای آب جواب آری ایلدوکده تکرار کعب الاخبار باسخ
گذار اولوب دیدی که اول جای پرخار ده نه عمل وکار دنه
وضع وکردار اوزره اولور سز حضرت فاروق که تریاق کلام
مصدوقی دافع سموم ستم وعقوقه رد دیدیکه کمال احتیاط و

احتفاظ

واحتفاظ ایله دامن چیدم وطومار عجله وابتدارم دست
سعی واقتدار ایله بیچدم اولوب خرم بسیار ایله مرور وکذر
وخار خاشک زخم خاردن پرهیز وحذر ایدرم کب که مسهل
مرام صعب ایدی دیدیکه بوتوقی واحتما سؤال ایلدوکك
عین تقوی در یعنی متقی پرهیزکاره لائق وسزاوار درکه
متالف هلاك ومخاوف خطرناکدن بوکونه پرهیز وحذر یده
اسباب خرم وحذری تجهیز ایلیوب بذل همت ایلیه که شوك
شك وریبت دامن عقیدم سنه آویزان ویوم حسرتدم
سرشك پشیمانی وندامت میزاب دیدم سندن ریزان اولمایه نظم
توقیع کش مثال این حرف درنامه سخن چنین کند صرف
نثر که برقین وحداذکه نهادند سداد وشاهد ترقی ایله تلقی
قوت استعداد وارایدی کوردیلرکه اهن فروزانی بی واسطه
کلبتان لمس بلکه کرامت کف بیضاوشی شدت لهیب آتشی
اطفاو طمس ایدردی بوکار شکفت مدارندن استعجاب
واستخبار ایتدوکلرندن لب جنبان واستخراج دانه بیان
ایچون کاشف انبار وانبان اولوب دیدیکه برزمانده
کشتزار زمینده بلای غلا استعلا وجراد قحط وابسال
هوای فضاء ساله استیلا بولوب قلت قوت وزاد بروجهله
اشتداد وامتداد بولمش ایدیکه میاسیر واغنیا داخل مطمورهٔ
فنا اولماد وقلرنه تحزن وتاسف وحسن اختیارلری ایله ترجیح
قحط یوسف ایدرلرایدی اول زمان پرمانده بند علاو عتاد

وادخار اولنمش برمقدار تبات وزاد بولندی بو اثناده
برزن زیبا که قلت حال وکثرت عیال طاقتنی طاق وتقالیب
روزکار وجمع جوع واضرار ایله کشف ساق اتمش ایدی
سروقتمه دخول واحتمال وجدان زاد ایله موقف استماحه
واستمداد ده مشول ایدوب دیدیکه ای کاسب حبیب و
آهنکر لبیب عیال واطفالمك صدای الجوع الجوع لری
نیچه اسبوع درکه ملاصق کرهٔ اثیر وهربری زنجیر مجاعت
ومسغبه ده اسیر در اگر هنکام ضرورات والامدم فریاد
رس وابقاء مسکهٔ حیات ایچون برمقدار بلغه وتبات ایله
کارساز ملتمس اولورسك ماء الحیوة امداد ایله ازالهٔ تعب
وسغب وینچه متنفسك حیاتنه سبب اولماغله ومن احیاها
فکانما احیی الناس جمیعا ثواب بیحسابنه بلاحائل نائل
اولورسن اول آهنکر زن رعنا پیکره عاشق وبنجه وجدان
عار جنون وسودای ناشق اولوب دیدیکه مادامکه نفس
بدرامکی بکا تسلیم ونعیم وصالك ایله تنعیم اتمیه سن نه
احتمالدرکه قیل وقال ایله اتلاف زاد وسرمایهٔ بضاعتی
بازار اضاعتده مزاد ایدم اول زن مرد سیرت کمال تقوی
وعفتندن کذوبی سرجریدهٔ صبر وشجعان ونهایت
یاس وخیبت ایله انصراف ورجعان ایلدکده هنکام عشی
وشامده رجع تهقری وقفول واوج هوای استغنادن
اختیار تنزل وسفول ایدوب معرض مرامده انتصاب

وقیام

وقيام ايتدكده اول حداد شداد نهاد ديديكه اى نكار مكارهٔ
نه عجب اظهار ميل ومراوده وسرعت ايله رجوع ومعاوده
ايلدوك زن عيال مند آمد دل ژنديني ملاوصق چرخ بلند ايدوب
ديديكه كلبهٔ احزان كليه مه عجز وجوع ايله غود ورجوع ايتدكده
كوردمكه اولاد صغاره انواع ذل وخسار ايله حالت نزع
واختصار زده وقدوم ملك الموت ترقب وانتظار زده اولوب
همسر وهم سرم بنم استعصام وانزجار مندن خبردار اولدوقده
ديديكه اى محجوبهٔ خدر حذر وعفت سنك اختيار فجور ومعصيتك
اضطراري وساعد طاعتدن قطع عصمهٔ عصمت برامر غير
اختياري در اطفال بى دست وپاى غيابهٔ طوى طوى ده كرفتار
بوار وتوا ايلمك غايت قبيح وبو بابده اجتراح واكتساب اولنان
جناح وكناه هركاه موافق الضرورات تبيح در اول حداد كه
پيشرو قلوب حداد ايدى اسير شهوت وشبق ونفس امارهٔ
ايله مكتب هواء خونخواره هم سبق اولماغين اغاز ملامسه
ومعاشرت وپيستر نازده معاملهٔ نسا ورجاله شروع ومباشرت
ايتدوكده كوردمكه اول زن طراز اعوجاج حركات ناهموار ده
مانند فوزان وارتعاد شديد ايله برك بيد كبى لرزان در
اول ضارب حديد وآهنكر شديد ديديكه اى نازنين زهره
جبين هنكام نشاط وعشرتدم نجون تدرع اسرهٔ عسرت
ايدرسن اول زن سار يه سيرت ديديكه مانند سيماب
نجون لرزندم وپرتاب وسركشتهٔ تيه اضطراب اولمكه

جناب ایزد قادر هریرده موجود و حاضر و مدت عمر پرشتابدم
اکتساب ایتمدوکم فعل شنیع وجرم فظیع و بشیعه بینا
وناظر در بوکلام صدق انجام قلب حدید آهنکر ندب واثر
ایدوب نفس پرتابنه لوم و عتاب ایلدیکه ای نفس جانی
ارزانی دکلدرکه ارزانی اوله جناب خداوندن شرم واستحیا
ایتمزمیسن که برزن کم یقین نقصان عقل ودین ایله بودکلو
خوف وخشیت و سخط و غضب رب دن اتقا و غشیت
ایلیوب سن دعوای رجولیت و مردانکی و اظهار فوفزانکی
ایدرکن سرما وکرماده اسیر نفس بدفرما اوله سن بعدم
اول زن پاکیزه مربعك شعب اربعندن قیام وتباعد و شاهق
رجوع صادقه اعتلا و تصاعد ایلیوب دیدیکه ای مستورهٔ
بی عیب و محجوبهٔ نقیه الجیب بعد الیوم تجرع زهر زنا و عهردن
فارغ و قنن فنن توبه و اوبته فارغ اولدم اطفال خردسالك
ایچون مستوفی و وافر آبته وذخائر الوب مقام عفت و
عصمتده تثبت و تعفق و صفای بال و حسن حال ایله تبلغ
و ترمق ایله زن بی زنه وزنا تنکنای فجور و عنادن آزاد و
مالك قوت وزاد اولوب سرور دفع شرور ایله ساز
دعاو نیازه سرآغاز ایدوب دیدیکه سن بنی فحش زنادن
نجه تخلیص و انجا ایتدوك ایسه قادر بی همتا تقوادن
سکاتدریع دلاص ودارین ده شرشرر آتش پرشین دن
خلاص ایلیسون اول خاتونك دعای اجابت نموشندن برو

نور عالم فروز تقوی منور ظلام ولهب حریق پر مضرت
بکانسبت برد وسلام اولدی قادر حمیدن نیاز وامید
ایدرمکه عقبات دار عقباده دخی مظهر فضل باری وهنکام
ان منکم الا واردها ده مصداق فان نورك اطفاء ناری
اولام رب ربات الجمال بلغن مبلغ الرجال نظم
اولیانك کزین و منتخبی یعنی کیم شیخ اکبر عربی
قدس الله سره الا الطف مارب الکیل بالمکیل وطف
نثر بعضی مؤلفاتندن تصریح واثبات اتمشدرکه تقوانك
علامت تمکن وصحتی بودرکه صاحبی سبب معینه غیر
وامر معیشتدن مظهر حدیث ابی الله ان یرزق عبده المؤمن
الا من حیث لا یحتسب اوله زیرا اهل تقوی مضیق خرجدن
مخلص ومخرب بولوب من غیر حسبان مصب فضل و
احسان اولماق مقتضای ان الله لا یخلف المیعاد وعادت
کرما اوزره مستدعئ انجاز وعد واخلاف ایعاد رشویله که
ارتزاق واقتیاتی اغلب ازمان واوقاتدن وجه معین و
معلوم وطریق مألوف ومرسومدن اوله اکا اطلاق تقوی مسمی
براسم وهیچ بر محلدن فتح وحل اولمامش بر طلسم اولور نظم
خواندم این خط کهن سال زین کونه نمود صورت حال
نثر که بو آیت واجبة القبولك سبب ورود ونزولندن
مهرئ مفسرین ابنا وتبیین ایلمشلردرکه اصحاب سعادت
انتسابدن عوف بن مالك که مسلك شرف صحبته سالك

سالم نام برفرزند سلامت انجامی کشت دشت ومفاز وسیر
وتطواف اکناف حجاز ایدرکن اتفاقا الاعراب اشد کفرا
ونفاقا دن عصاة عربان غربان نماکین کید وکین ده مکین
ایکن مباغته ودست برد وکلهٔ آزره وحیایی مشت دشت
وستم واعتدا ایله شکست وخرد ایدوب اول بریه وبرده
اسیر وبرده ونقاب عقابی نقبهٔ آرزوسنه پرده ایلدیلر
حضرت عوف کمال ملال وخوف ایله مجلس حضرت رسالت
پناهه ع علیه السلام علیه الصلوٰة نزدخول والمام وداء
درون مخرونی ابدا واعلام ایلدکده جیب حاجت روا و
طبیب روحانی دوا استکشار میلله وحوقله ایله فرمان
وروایت اخری ده تقوی وثبات وصبر واناة ایله
دردینه علاج ودرمان بیورد یلر امربی مثاله انقیاد و
امتثال ایتدوکی کبی قرع باب وآفتاب توده فیق عالمتاب
اولوب کوردیکه بصر صبری خاسئ وحسیر اولان
فرزند اسیری زنجیر حبس و تحسیردن تخلص وتفلت
وجانب وطن اصلیه توجه وتلفت ایلمش ومغانم بی
مغارمدن یوز عدد اشتر بلند سنام وعند البعض
برقطیع اغنام باا عتنامی تنفل واستیاق وغایت
بغیت واشتیاق ایله طرف مسقط رأسه عودت واستباق
ایلمش عوف بن مالك اول مال مجهول المالکی عرضهٔ جناب
رسالت وحل وحرمتدن استفتاء مسئلت ایلدے

مفتی

مفتئ دین وشرع وحلال مشکلات اصل وفرع فعجل لکم
هدم سرینی افشا واول مال غنائم وانفالك حل وبلنه
افتا اتمکله عوف عافیت انتوا بر فقیر بی برك ونوا ایکن
شرف تقوی ایله یسر وغنایه واصل وپسر نیکو سیزی دخی
نعمت خلاص ونفل خاص ایله مرام ومراد نه نائل اولدك نظم
خوش نویسی که این رَقم زده بود برورق اینچنین قلم زده بود
نثر که کاشف سرِ مکنونِ کاف ونونِ حضرت ذوالنون
اتهام طامات واستناد صعود سطح شطح ایله سرنجهٔ
اهل انکاره کرفتار اولماغین اول کنج شایکانی ویرانهٔ محبس
وزندان ده نهان ومیان اهل جهاندم ع الدر یحبس والمنهد
یغمد نثر سرینی عیان ایلدیلر چونکه نوزکار جبل شکیب نظم
چونکه حکم اندر کف رندان بود لاجرم ذوالنون در زندان بود
نثر پنجه روزکار جبل شکیب واصطباری قتل ولی و
ارض مجاعت وطوائی قطع وطی ایدوب تیر انداز
چرخ دوار اول پرهیزکاری آماچکاه تکسرت النصال
علی النصال ونیچه لیالی وایاه تعاطئ شراب وطعامدن
صوم وصال ایلدی صالحات امتدن برامرأهٔ بامروت
ومبلغ رجاله واصل اولمش عفائف کوا ملدن برزن صفیه
صفت کذوکسب وکد وعمل یدی ایله غزل وحیاکت
ونسج وخیاطت ایلدوکی کرباس کم قیمتك ثمن وبهاسی
ایله ترتیب طعام وغذا واظهار سماحت وندا ایدوب

ذیل تفقد وتکرمی اسبال ووا سطهٔ سجان ایله حضرت
ذوالنونه اهدا وارسال ایلدی ذوالنونکه دقائق ورع و
تقواده ذوفنون ایدی انکله سدرمق وذماودفع جوع
وظما اتمدوکی اول عفیفهٔ پیرم عکس پذیر اولدوقدم
موقف سؤالده قیام وارسال پاسخ وپیام ایلدیکه اهدا
اولنان بلغهٔ غدا کند وکسب واعتمالم ایله استحصال
اولنماغین طریق طریقتدم حلال ونفس ناپروایی ترک برك
ونوا ایله افتادهٔ حفرهٔ هلاك وتوی ایلمك ان لنفسك
علیك حقا کلام بی خفا سنه عدم امتثالدر اول واقف
سرهداع اینجه دن اینجه در طریق خدا نثر دیوب طور کتاب
مسطورده کلیم وبالانتشین فوق کل ذی علم علیم اولغین
بو وجهله تدقیق نظر حکمت اثر ایلدی که اگرچه انعام اولنان
طعام بی قیل وقال مباح وحلال در لکن دست سجان
ولمس زندان باندن سرایت ایدن تاریکی وظلمت سببی
ایله اوزرینه باران کثافت وکدورت صیب وقاعدهٔ
ورع وتقوی اوزره غیر طیب در نظم لوان اسباب العفاف بلا تقی
نفعت لقد نفعت اذا ابلیسا نثر بو مرتبه تدقیق انیق ورع
اهل کشف ویقین وتقوای کبراء صدیقین در بو امر
غریبه قریبدرکه بشر حافی نك که علم تصوفدم تمکن
وتصرفی غیر خافی ایدی بردخت سعد اختری وار ایدیکه
زهد وتقواده بی شبیه وشریك وسلوك مشرع صلاح و

ورعدم والد پرهيزكارنه قريب ونزديك ايدى تفرقهٔ دل
پريشانينى جمع وبر شحنه وعوانك كه اعوان سلطان
زمانندن ايدى سراج فروزانندن ايقاد شمع ايلدى
بشركه اتقاى حشر بشر ايدى اندیشهٔ دوربين ايله سيئات
مقربين دن تحامى واتقا ومشعل اهل فساد وضلالدن
اشعال اولنان موءمورك لهوفنى احيا واطفا ايلدى
تقوى اشرف مقامات عليا اولدوغى الله ولى المتقين
نص مبينى اوزره غير خافى واثبات مدعاده ان اكرمكم
عند الله اتقاكم دليل كافى در نظم پيش خرد زهد نو تحسين تست
تقوئ تو تقويت دين تست نثر ورع تقاة عند الثقات مراتب
وطبقات اوزره اولوب اولى معاصى وسيئاتدن توقى
واوسطى مراقئ اتقاء شبهاتة ترقى واخرى ترك فضول
ماسوا ايله پيشكاه رضاء خدايه نلقى در آيت اتقوا الله
حق تقاته تفسيرنده تصريح وتسطير اولنمشدركه اقامت
وظيفهٔ طاعتده بروجهله بذل طاعت ايليه كه كردخاطر
عصيان پيرامن دامن جنانه نشستة اولمايه وذكر
حقده برمرتبه مستهتر ومستغرق اوله كه قفل كران
غفلت ونسيان ايله رتاج قلب پريشانى بسته اولمايه
ونعم بى نهايت بارى ده بر رسمله اظهار شكر وسپاس
دارى ايليه كه وصمت غائلهٔ كفران ايله مراج سروحدت
سربانى خسته اولمايه ابداء دقائق تصوفه بادى اولان

نصرآبادی دیمش که تصحیح مقام تقوی اشجار ملتفهٔ ماسوایی
برگ ریز عفت و پر هیز ایله بی بار و برگ و جمله اوزار و ذنوبی
طرح و ترک ایله اولور ابن جلا که مظهر کلام انا ابن جلا ایدی
دیمش که بر اهل هدا که حالت فقر و فنا ده مصاحب تقوی
اولمایه جمله مشایخك نصی اوزره اکل حرام نفس و عقدهٔ
عقد فلاحی فض ایتمش اولور بعض متصوفه نك مقال حکمت
مثالی درکه ملازمت تقوی ایله تقوی ایدن آخرته منسابق
ومفارقت دنیاء سریعة الفنایه آرزومند و مشتاق اولور
نته کیم ولدار کلا خرة خیر للذین یتقون مضمونی بو معنایه
رهنمون در و تقوی ایله تخلق ایدن اهل تحقق مظهر تام
کلام کانت له کالسهل آسان و اغراض دنیای پر اعراضدن
اعراض اکاهین و آسان اولور ابو عبد الله رودباری نك
کلام درباری درکه حقیقت تقوی ارض واسعهٔ رضایه
اجتیاب و جناب خدای مجیددن تبعید ایدن امور ناسدده
تحرز و اجتناب در ع تا نفس تو مغرور تقوی نشود نثر ابو حفص
ابن حداددن ایراد اولنمشدر که تقوی فضول حلالدن احتما
متصور و غیری یه اطلاق تقوی نا میسر در رسالهٔ قشیریه
محکی و مسندو بناء نبأ مبرم و مشید درکه متقی حقیقی
ابن سیرین درکه مذاق استعدادی شهد زهد وسداد
ایله شیرین ایدی اول ذات بانجابت سود سود اکری و
تجارت ایچون قرق جرم سمن خالص اشترا و اد خاندو

ابتیاع وانجا ایلدی تسویهٔ مهامنه قیام ایدن غلامم اول جرار
کبارك برسیسندن احراج فاره وموش وقنغی جرهٔ ملاعی دن
ابراز وایدا ایلدوکنی نسیان وفراموش ایلدی ابن سیرین که
ورع ونقوا سی دیرین ایدی کمال رقت حالی وفاقه واقلالی
وارایکن غایت تقوی ودیانتندن بمله جراری صبر واخلاص
وحب دل برحسنی زلال صبر وشکیب ایله لب ریز واملا ایلدی
عارف بسطامم وسرجریدهٔ اولیاء کرام صاحب طرز طریق
قدس الله سره اللطیف حضرتلری دخی اثناء سیاحت وسیراتندم
ولایت همدان ده حب قوطم اشترا وانتقا وبعد الاستعمال
استزاده واستفضال ایلدوکی بقیهٔ حیاتی سفرهٔ سفره طرح
والقا ایلدی قطع شعاب صعاب ولف جبال جبال ایله
بهجت اباد بسطامه نزول والمام وفرس سفری مربط اقامتده
اجمام ایلدوکده باقی قالان حیاتی ایچندم ایکی نمله کم حیات
کوردی نهایت ورع وتقاسندن عودت خلف وورا ونفس
تقوی شعاریمی مضرب مثل رجع القهقری ایدوب وطنندن
دورا اولان ایکی موزی نوروزی همدانه رجع واعاده واشترا
ایلدوکی محله ومحکه وضع ونهاده ایلدی ع آری چنین کند
بزرکان پاکباز نظم نویسندهٔ این نخسته سواد
زپیشینه دفتر چنین کرد یاد که سرد فترا صحاب قیاس سراج
مجلس کنتم خیر امة اخرجت للناس حضرتلرندن روایتدرکه
غریم مماطلی سرکشتهٔ کریهٔ باطل اولد وغنه ناراضی وتخلیص حقه

متقاضی اولد قدم ظل شجرۀ سایه دارندم جلوس واستقرار
ایتیوب کل قرض جر منفعته فهور با کلام بی ریایی ایله
مناط استنباطی تنقیح ومال حلالنی اصلاح وترقیح ایدر ایدی نظم
طرازندۀ این خجسته رقم ☙ بدین کونه آراست لوح از قلم
نثر که عتبۀ غلامی که مقیم عتبۀ استسلام وحقیقتده
خواجۀ سرمایۀ اسلام ایدی کورد بلرکه وفرت سرما وشدت
برودت شتاده آراب باآدابندن عرق تصبب ومحض
توکل وتبتل ایله ترک شغل وتسبب ایدر ایدی تشویر و
انفعال وتکدر حالندن فحض وسوآل ایتد وکلرندم دیدیکه
بومکاندم بندن برزلت وعصیان نمایان اولمش ایدی
اول جهتدن بو محل مختله کلد وکجه موات دل کثیر الجوبه
می آب باب الندم توبه ایله احیا ودانماء سطور خائنه
اعین وخافیۀ صدور دن خوف واستحیا ایدرم
کنه کناهدن استکشاف واستنباه ایتد وکلرندم
محیاء تقوادن رفع جلباب خفا ایدوب دیدیکه برزمانلم
بومکاندم احضار طعام واضافۀ اضیاف کرام ایدوب
بوقطعۀ بی همال حسب حالم اولمش ایدی قطعه
یا ایها الخارج من بیته وخائفا من شدة الحیف
ضیفك قد جاء یزاد له فارجع وکن ضیفا علی الضیف
نثر بعد الاستیفا زمزمۀ الحمد لله الذی اطعمنا هذا ایله
شکر خدایی ادا دنصکره بوجد اردن بی تردد وحذار

برمقدار کشط طین وغبار ودفع دسم وضر وضرر ایچون
حضور مهمان مهربانه احضار ایلیوب بو عمل با علی
استصغار واستقلال وصاحب خانه دن معذرت
واستحلال لدی تهاون واهمال ایلدم نظم
چنین گفت دانای این داستان که بود آگه از گفتهٔ باستان
نثر که ابراهیم بن ادهم ع قدس الله سره الاکرم نثر اهل وعیال
وملك ومالندن دوری وبیتوتت وبر گوشه صخرهٔ بیت
المقدسك تحتنده ارام وبیتوتت ایلدی لیل عباسی لباسدن
برقطع وپاسن گچدکده ایکی ملك نزول واول مکان متقدسه
دخول ایدوب بریسی استکشاف مافی البال ورفیق
وفیقندن سوال ایلدیکه بنی آدمدن بوحای محترمده ساکن
وساکت وساکن اولان کیمدر ملك آخر کشف خبر واظهار
سر مضمر ایدوب دیدیکه شول ابن ادهم درکه تکمیل طریقت
وتحصیل حقیقت یانتده امر اهدر اما خط نصیب وحظی
مقرط ومحبط او درجات منیعه ستندن بر درجهٔ رفیعه
منحط اولدوغنی بلمز اگر کوره شاهد انابت ایله تلافی یه
تدارك وتلافی قلمز شول سبیدن که دیار بصره ده جام
درونی زلال شوق ایله پرمادی وبر تمار دن اشتراء خرما
ایلدی ناگاه غفلت وعدم انتباه ایله خرما فروش وتمارك
تمرات بیشمارندن برتمر ریخته ومشتریٔ غافل غمزك
تمری ایله مخلوط وآمیخته اولوب اول تمرات کثرة الثمراتی

استحلا و حق غیرا اولان خرماء پر ضیری صاحبنه عدم رد
واستحلا ایلدوکی سبب انحطاط و تنزل و مذهب ورع
وتقواده باعث تدنی وتسفل اولمشدر پوراد هم بوسرزنش
ووهمدن پریشان ودرهم اولوب تکرار نزهت اباد بصره یه
شتابان وماه سریع السیر عزیمتی تابان اولدی بعد الورود خرما
فروش معهود مرئی ومشهودی اولوب تکرار بر مقدار خرمایه
خریدار اولدوقده تمر خریدادن بر تمره برکزیده یی اول بدال
بی بدله القا واجزال و تقصیر کذشته دن استعفا و استحلال
ایلیوب کیرو بیت المقدسه عود ورجوع و تحت صخره ده هجود
وهجوع ایلیدی بعد هجعة من اللیل سروشان علوی میل تکرار
نزول وهبوط ونسق معهود اوزره کفت و شنوده صکره
احدهمانك طوی طویۀ نزاهت نما سندن آب جوشان حکمت
نبوع ونبوط ایدوب دیدیکه برکت رعایت تقوی ایله دبیر
چابك دست قضا نام ابن ادهمه منشور فضل وکرمی کتب
واملا و مقام نخستینده تمکین ایله پایۀ قدر و منزلتنی رفع
واعلا ایلیدی **نظم** هرکسی در حرم عشق تو محرم نشود
هر براهیم بدرکاه تو ادهم نشود **نثر** امام جامع امامت شمس
چارم فلك خلافت ثانیء آل عبا رابع خیل خلفا منقبت
یاب کفی وکف علی فی العدد سوا حضرتلری رضی الله تعالی
عنه بیورمشلرکه سادات اجناس ناس دنیاده اسخیا
ودار البقاء عقباده اتقیادر تصفح احوال و تفحص مقامات

رجال ایدن سالك سدیدك ظاهر و بدیدك اوله که ورع تقوایه
قریب و تزدیك و مابین لرینی تمیز و تفریق دقیق و باریك در
الی الآن شرح و بیان اولنان حکایات و مزار رساله قشیریه ده
باب تقواده ذکر و انبا اولنان نوادر اسمار و انبادر بعده
ورع ایچون برباب مستقل ترتیب و تقوایی آنکله ارداف
و تعقیب ایدوب ایراد و افاده ایلدوکی نکات رقائق که
هرلفظ فائقی اهل طریقت قتندن برکان یاقوت و لعلدر
باب تقواده تحقیق و اجاده ایلدوکی اسرار و دقائق ایله
طابق النعلدر شیخ الاسلام اورع علماء اعلام خواجه
عبدالله انصاری علیه الرحمة والباری کتاب منازل السا
که دستور العمل اهل کشف و یقین در مقامات هزار کانه یی
عدد صدکانه ده ادماج و هرمقام بهی یی زرده دهی کبی
اون قسم مباین الاسمه تقسیم و ادراج ایلمشدر قسم ابوابدن
ورع نام باب ایچون علی الاستقلال نقود قیل و قالی خرج و تعر
الورع توقٍ مستقضی علی حذر کلام معتبری ایله تقوایی ورع ده
ادماج و درج ایلمشدر لکن رساله قشیریه ده اولا تقوی بحث
بعده ورع ایچون مستقلا باب آخر عقد و ترتیب اولنمشدر
والله سبحانه اعلم والتسلیم عند المتشابهات اسلم باب
ورعدر بسط و اظهار ایلدوکی حکایات و اسمار دندر که مشایخدن
کمسنه که لسان حال و قالی کویای الله بس باقی هوس ایدی دیدیکه
برزلت و گناه نبم روی دلی سیاه و عمل چند ساله خبط و تباه

اتمش ایدی قرق سالدرکه علی الاتصال اول جرمیهٔ حرمیه ایچون
بلامریه اظهار کربت وکریه ایدرمه اقترافنه بوه واعتراف ایلدوکی
ذنب ووبالدن فتش وسوال اولندقده دیدیکه برزمانلرم اعز
اخوان واخلص خلاندن برمهمان حطیر بوفقیری قصد زیارت
ورعایت شرط الفتایله تمنئ طرح کلفت اتمش ایدی الطعام
ضیوف کرام امر مسنون ومستجاب اجر غیر ممنون اولماغین
برسمکهٔ مشویه اشترا وخیر الطعام ما حضر خبز معتبری اوزره
حضور مهمانلرم احضار والهانه اجترا ایلدم ع وخیر القری
للنازلین المعجل ثم بعد الفراغ همسایه وجارمك جدارندن
برمقدار اخذ عثیر وغبار ایدوب اول صیف مؤید آنکله
غسل ید اتمش ایکن صاحب خانه دن برهانه ایله اعتذار
واستحلال وسایهٔ توبهٔ خالصه رد تفیؤ واستظلال ایدم
مدم بوقصه خود بعینها باب تقواده عتبهٔ غلامدن روایت
واعلام اولنمش ایدی بوتقدیرجه ورع وتقوانك مسمای
واصددن عبارت اولدوقدری باهر وما بین لرندم احراز
اولنان مابه الامتیاز غیر ظاهر اولور نظم
جهان پیمودهٔ صاحب روایت چنین افکند بنیاد حکایت
نثر که حضرت عمر بن عبد العزیز که تقوی وپرهیزده خلفاء
اربعه یه ملحق وفرمان بردار فاحکم بین الناس بالحق ایدی
دست خلافتدم جالس وخلعت فاخرهٔ عدالتی لابس ایکن
مال غنائم وانفالدن پیشکاه نصفت مقرنیه برقاج نافجهٔ

مسك

مسك ارزو كتور ديلر اول خليفهٔ با احتشام • اخذ مشام
ولو كنت تاجرا ما اخترت على الطيب شيئا ان فاتني ريحه
لم يفتني ريحه قضيه سنك عكسي ايله اتسام ايدوب
ديديكه مسك خوشبودن مقصود وارزو طيب رائحه
سي ايله انتفاع • وذكاء فائحه سي ايله تطيب واستماعدن
بونوالخ مسكين ذه عامهٔ مسلمينك اشتراك حقي موجود
ومحقق ايكن يالكز بن انتشاق واشتمام ايله تعطير مشام
ايلمك مذهب طريقيدر وزور وخيانت • ومفتيء تقوانك
افتاسي اوزره ناروا و محض جنايتدر ابوبكر زقاقدن كه
سبق خوان استاد ابو علي دقاقدن رواتيدر كه تيه بني
اسرائيلدن اون بش كون بي بدرقه ودليل سركردان وذليل
ولهب نارِ اوليم واوارِ ايله تشنه وغليل رنجور وعليل
اولدم بعدهٔ حضر هدايت ازليهٔ عليه والياس عنايت
ابديهٔ جليه رهنماي وطريق قويم مستقيمه جريت وپيشوا
اولغله ناكاه لباس فاخر ايله برجند ظاهر اولوب برشربت
آب ناب ايله بني سقي وسيراب وماء بارد فيض مواهدن ايله
تسكين تاب اضطراب ايلدكدن اوتوري يلدركه هنوز اول لشكر ٤ ع
حريريوش الدن نوش ايلدوكم ماء صفوت نمانك آفت
كدر وكثافتي دردونمدن باقي ودمادم نديم ندم جام غم
انجام ملالت وملامتي ساقيدر اولياء صافي جنانك دن حسان
ابن ابي سنانكه التمش يل مضطجعا غنوده وپيتراستراحتدم

مستریح واسوده اولیوب مدت العمر لباس ثمین وشراب
واکل ماء بارد ولحم سمین اتمکله جان میجانه جیروهر حالده
ضر واقلا له شکیب وصبر ایدرایدی بعد الانتقال عالم مثالده
عرض عارض وجمال وصاحب واقعه کیفیت حالندن
سؤال ایلیوکی تماثیل بدیعة المثال برزخ وخیالدن برشمه
آشکار ودل پریشان وافکار دن ابداء تشویش افکار ایدوب
دیدیکه ع حمدوصد حمد بدرگاه خدای متعال بر که حالو خیر
ورفاهیه وفلاح ورفاغیه اوزره در لکن نوعا متبلای
یاس وبوس ونزهت آباد جنتدن محبوس برابره مقدار
سوزن مستعار مقابله سندم که صاحبنه رد وحق عبد
دروازه سنی بالکلیه سد ایدم مدم روا تیدر که حضرت
عیسی بن مریم صلی الله علی نبینا وعلیه وسلم برکون علو و
شان ایله محلهٔ خاموشاندن کذر وعبور ومقابر وجباناتدن
کمال خیرت وعبرت ایله عبور ایدرکن عقابین عقاب و
غضب ایله معذب اولان موتادن برینه خطاب وندا و
نعت دعوت ایله بذل ندا ایلدکده قدرت خدا اول میتی احیا
ایدوب حی سوی وادارهٔ سؤال وجوابه قادر قوی اولدقدن
اول رسول اکاه وتخصیص یافته واحیی الموتی باذن الله کلام
وکردارندن سؤال واستخبار ایلدکده اول هالك حی وجرعه
کش من الماء کل شیء دیدیکه بن دار دنیاء پراکنده برمرد
حمال وکرانهٔ احداج احمال ایله متحمل مشاق اعمال ایدم ع

ربنی ارترا غرا ولد وقچه یوکی حالك نذر بوقت واوانده بر
شخص ذی توانك حطب وحصبنی انواع زور و نضب ایله
کوتو رورکن خلال راه واثناء کذرکاه ده دوشمه اولان
احمال ثقالدن مقدار خلال ومثال هلال برشظیهٔ یسیرم و
کسیرهٔ کسیره یی انکشت قسرایله قطع وکسرایدوب بلا
تعلل تخلل ایلیدم حالا عالم مثال ومحل تحسد اعمالدر تیغ سرزنش
وتوبیخ بلیغی سرتیز وبکا عتاب عقاب انکیز ایدرلرکه بنه
خائن بدکمان اولمسلمان صافی جنان سنی امین واماننه
قین بیلمش ایکن سن نیچون دامان سامان اماننکی لوث
خباثت خیانت ایله ناپاك وثیاب تقوای بی ثباتکی سرنجهٔ
عدم مبالاة ایله چالاك ایدوب لا تنظر الی صغر الذنب
وانظر الی عظم من عصیته دن غافل واوج دیانتدن
حضیض خیانته سافل اولدوك نظم کی کجی کردی وکی کردی توشه
که ندیدی لا تقشدر پی اثر کی فرستادی دمی بر آسمان
نیکی کرنی نیامد مثل آن کر مراقب باشی وبیدار تو
بینی هر دم پاهنج کردار تو چون مراقب باشی وکیری رسن
حاجت نایه قیامت آمدن الایة السابعة والثلثون
اولور لایق نوردیدار آو بیدار کاوله زنده دار شب تیره کون
بیان ایلر اول زمره نك حالنی قلیلا من اللیل ما یهجعون
سوز وکداز ایله احیاء شب دراز سود اکران محاسن اعماله
راس المال وسبب انجلاء مرآت بال در نظم

شب قربست مروای دیدهٔ غمدیده بخواب که سر زندهٔ دلان حیف بود بر بالین
نثر زهی سعادت و فلاح و فوز و نجاح اول بیدار شب زندهٔ دار که لیال طیالذم جنب بی ذنبی بستر راحت کستر نهاده
و چشم بصیرتی بکی روزنهٔ بصری دائما کشاده اولوب نظم
الیس من الحسران ان لیالیا تمر بلا نفع و تحسب من عمری
نثر ملاحظه سی ایله ترک جامه خواب و مبادیٔ یقظه و
بیداری ده استحلاء نعمت مناجاة باری اتکله اندیشهٔ
مدلول من نام خاب ایدم نظم گذشت دور جوانی هنوز در خوابی
شب دراز نخفتی سپیدم دم برخیز گرت هواست که چون آفتاب نودمی
چو شمع تا بسحر که بیک قدم برخیز نثر کسب معالی سهر لیالی ایچ موقوف
و هر شب قدر آسا ینزل ربنا الی السماء الدنیا سرّی ایله موصوف
اولوب عالم پراکدار خدشهٔ تعرض اغیار دن خالی و قلوب
اهل محبت رشک نور جمعیت ایله مالامال و مالی اولد و قدم
بارگاه عظمت پناه الهه عرض دقعهٔ حال و کحل الجواهر یقین
ایله دیدهٔ پایان بینی اکتحال ایدم نظم تو مست غفلتی از حال
خود تراچه خبر بصبح مرگ از احوال خود خبر یابی
بقفل خواب در چشم دل مکن در بند مگر کشایشی از نفثهٔ سحر یابی
نثر نوم که اخ موت و مطالب دنیه و دنیویه یه سبب
تأخر و فوتدر برحسب کلام ع عجبا للمحب کیف ینام نثر ردکردهٔ
اسراف انام و اقتضای فحوای ع کل نوم علی المحب حرام نثر منافی
محبت و غرام اولوب ایراث بطالت و کسل بلکه تولید امراض

وعلل

وعلل اتمکین کثرتی لسان حکمت ایله معیب ومذموم وصاحبی
فیوضات الهیه دن محروب و محرومدر نظم
چه روزها بشب اوردهٔ براحت نفس چه باشد اربعبادت شبی بروز آری
که بیش اهل دل آب حیات در ظلمات نیازرندان دلانست درشب تاری
نثر قدماء حکماء ذوفنون ومظاهر مضمون نظم
چوصبح دوم جمله پاك اندرون قلیلا من اللیل ما یهجعون
دیمشلرکه استغراق نوم وسباتك جملهٔ مضار وتبعاتندندر
ذهنی تبلید ومشیمهٔ درونده مواد غفلت وبطالت تولید ایدر نظم
راه دورست ای پسر هشیار باش خواب باکوراکن وبیدار باش
نثر فحواسنه مخالفت ایله درك اسفل جمادیت وحیوانیته
تسفل وخواب وجوزده پایه دون کاوخزه تطفل اتمش اولور نظم
شب چورسد شمع شب افروز باش همنفس گریهٔ جان سوز باش
اشك همی ریز بصد درد وسوز عذر همی خواه زتقصیر روز
نثر کثرت رقادهٔ معتاد اولان عریض الوساد نهازده بلا
خیفه وشب تازده مانند جیفه اولوب عمر عزیزینی که
هردمی سلطنت فریدون وجمدن مایه ور وهرآنی سعت
دائرهٔ ذوالقرنین وحضرت سلیماندن پروایه تردر تنقیص
وعیش هنکام زندگانیسنی غلبهٔ ثقل گرانی ایله تنغیص
اتمش اولور نظم هست یکی نیمه زعمر تو روز نیمهٔ
دیگر شب ابنم فروز روز وشب عمر تو با صد شتاب
میگذرد آن بخور واین بخواب روز چنان میگذرد شب چنین

کی شوی آمادۂ روز پسین نثر حکماء آفاق تواطوء واتفاق
انمشلردرکه سفرصبوری ده دلجۂ وسُرّی بلامراسبب قطع
مفاوز ومسافات والارض تطوی باللیل مالا تطوی بالنهار
مدلول صحت آثاری اوزره باعث طی متالف ومخافات اولدوغی
کبی سفرمعنوی ده ارق وسهاد وترک سبات ورقاد
مستوجب قطع مقامات ومراتب ومستجلب فیض ومواهب
اولوب نظم شُوقلیل النوم مما یهجعون باش در اسحار ازنیستغفرون
نثر مضمونینه ملابس ومقرون اولماق مستدعیٔ اخلاق زکیه
وتحلیٔ اسم صمدن افاضهٔ توفیق ومددالیله مستظهر ملکات ملکیه در نظم
کرشب قدرست ترا ارزو دولت بیدار بخفتن مجو
خفتن رهروان پذیرفته اند نوم اخ الموت چنین گفته اند
نثر حضرت سلیمانی علی نبینا وعلیه صلوات الرحمن
مادر مهربانی نصح وپند ومقتضای شفقت امومت
اوزره اندرز کرامند ایدوب دیرایدیکه یابنی لاتکثر
النوم فان صاحب النوم یأتی یوم القیمة مفلسا یعنی ای
حاصل عمر کرانمایه وامین رسالت پیرایه کثرت خوابدن
احتراز واجتناب ایله که بسیاریٔ نوم ورقاد میعاد
معاده سبب افلاس وسباق مضمار امتحان میانشدم
باعث ملابسهٔ ابلاس درع برخیز که خفتنت بسی خواهد
بود نثر قلتِ منام ورقدت سبب خضت روح ومفتاح
باب فیوض وفتوح اولوب سلف صالحینك دیدن

وهجیراسی واصحاب کشف ویقینك عادت سعادت پیراسی در نظم

مقبلی را که بخت یار بود ٭ خفتنش تا بوقت کار بود ٭

به که با خواب دیده نستیزد ٭ خفته تا بوقت برخیزد نثر

عروة وثقای یقینه ماسك اولان عارف ناسك که

تصدیق حدیث اشراف امتی حملة القرءان واصحاب اللیل

ودرای شواهق ترقیاته میل ایدن مقام نفسدن دار المقام

روحه راحل وجنت عاجلهٔ عارفانه والج وداخل اولوب

ثلث اخیرده جناب حی قدیره رفع رقعهٔ نیاز وشمع شب

افروزکی نوحه توجه درگاه بی شریك وانباز ایدر نظم

یا ایها الراقد کم ترقد ٭ قم واجتهد قد نی الموعد ٭

من نام حتی ینقضی لیله ٭ لم یبلغ الحد وان یجهد ٭

نثر بعضی اقویاء اتقیا وکبراء مجاهدین واصفیا نظم

خواب درین راه کم از مرگ نیست ٭ خود بمثل خفته ومرده یکیست

نثر مغناسنی نصب العین دل معنی اتکله خواب آسایش

وتمکینی دیدهٔ پایان بین لرینه حرام وفضاء یقظه و

بیداری ده خرام ایدوب احیای تمام لیل وکان ظلمتده

شبچراغ معرفته نیل ایلمشلردن ع شب گرچه دراز است امید سحری هست نثر

مناقب امام اعظم ومجتهد اقدم نگاشتهٔ قلم بدائع

رقم درکه اول حضرت اوائل حال ومبادیٔ تحصیل

واشتغالده علی التوالی احیاء انصاف لیالی ایدرایدی

اتفاق برجانبه گذر وثقبهٔ دیدهٔ انتباه دن اثار رحمة اللهه

نظر ایدرکن وجوه کروهندن براهل وجاهت وشکوه امام
ریاضت سیمایه اشارت وایما ایدوب دیدیکه بوامام همام
اول شب پر ظلامدن تاوقت سحر یقظه وسهر بذل وسع
واقتدار وسواد شامدن بیاض فجر وبامه دك بخم تابدار بی
بیدار لغه بدار ایدر بوکلام کوش زد حضرت امام اولدوقدن
تحقیق ظن اصحاب ویحبون ان یحمدوا بما لم یفعلودن توقی
واجتناب ایچون قطع مسافهٔ شب تارده راحلهٔ جهد
واقتدارینی اعیا وتمامی لیالئ سنه یی احیا ایدر اولدی نظم
نکند عاشق نالان زغم روی تو خواب عندلیب از هوس گل همه بیدار است
نثر مهمهٔ علم ابدان وتحقیق وبیان ایلمشلردر که نوم
ریاضیات نفسانیه دن برحالت وضروریات انسانیه دن
برآلت اولوب افراطی سبب تثاقل وکسل وتفریطی باعث
ذبول بدن وسستیٔ عمل در ع ترسم که جو بیدار شوی روز نبود
نفسك مطیتك فارفق بها فحواسی اوزره شرایط مقدار
کفایت رعایت اولنور سه مسوغ ومندوب وبدن
سست بنیاده که کرفتار کشاکش جاذ اضداد در مرتبهٔ
قوام وسداری جملهٔ وظائف اوراد دن معدود ومحسوب
اولور واقف معارف وعلوم حضرت ملای روم
قدس الله سره اللطیف ونور رمسه المنیف نظار دوزنهٔ
انتظار اولان حضار مجلس احتضار ده دم باز پسین ده
بو وجهله وصاة نصیحت قرین ایلمشلر که علیکم بقلة الکلام

وقلة

وقلة الطعام وقلة المنام نظم ای بشکر خواب سحر داده هوش
خنزکه برخاست زمرغان خروش مرغ سحر دندم وتو مرده
اوزنو اکرم وتو افسرده خواب چو مرگ ار نبود ضد کیست
کفنه النوم اخ الموت چیست نثر مستوران تحت قباب
وبرکریم کان بارکاه والاجناب اولان اولیاء کرام
واصفیاء بلند مقام خلوت سرای هل من داع فاجیب ده
حال دل پر وجیب لربنی درکاه بی حاجب واجب الوجوبه عرض
واول ساعت سعد اثار ده تیقظ وبیدار لغی زمت همتلرنه
فرض ایدرلر نظم شب خلوت خاص عاشقانست شب محرم راز صادقانست
معراج قلوب اهل شوقست تاراج کروب اهل ذوقست
نثر نور فائض الامداد درون سواد ده عیان وماء الحیوة
معرفت حجاب تاریکی ظلمت ده پرده نسیان ونهان اولماغین
سواد شب سیاه معاملان بارکاه الهك روزباز ارتی و
شب داج ده رواج بولان متاع بالانتفاع نقد سرشك
بازاری درع خفته نابینا بود دولت به بیداران رسد
یعقوب چرخنکه همسبق حضرت معروف کرخی در قدس الله
تعالی سرهما وافاض علینا برهما بو بیت مستجادی انشاد ایله
ایقاظ قلوب قاسیه وتذکیر نفوس ناسیه بیورمشلردر نظم
چو غلام آفتابم همه زآفتاب کویم نه شبم نه شب پرستم که حدیث خواب کویم
نثر تنکنای تقلیددن فضاء تحقیقه چیقان اهل توفیق شب
تاریك نهاری اوزرینه مزیت ورجحانی بو وجهله ایضاح اولنور

ایلمشدرکه لیل وقت خلوت خاص وهنکام مناجاة واختصاص
اولوب خصوصا ثلث اخیر خیر نماکه منقبت یافتهٔ ینزل ربنا
الی السماء الدنیا در محل استجابت دعا وهنکام فیضان
غفران وعطا در خلاصهٔ سلالهٔ ماء وطین اولان کبراء
ملوك وسلاطینك لیلا نجوی ومجالست لری نهارده
اولان خلطه وموانست لرندن اشرف واحب وموعد
عشاق سربازه وهنکام نازونیازه اولمغله شرف وامتیازه
نهار دن اقربدر نظم بظلمتست نهان آب زندکی دائم
وصال دوست طلب در سواد لیلهٔ داج چه کونه برنپرد جان زذوق آن شب قدر
که حق سلام فرستد به بندهٔ محتاج نثر جناب عزت بالانشینانك
کراستی رسالتدن بنچه جماعتی انواع اصطناع ومکرمت
ایله لیلا اکرام وترحیب وتحت اذیال لیالیده خفیة نوازش
وتقریب بیورمشدر جمله دن بری قصهٔ حضرت ابراهیم
علی نبینا وعلیه الصلوة والتسلیم در که کهف لهفدم
یفاع ودروخ بعدم غارتنك وتاردن بروز وخروج
ایتدوکم اجرام بالانشینی سنك رد لاحب الافلین
ایله شکست وقدر ومنزلت اصنام بدنامی پست ایلدوکی
فلما جن علیه اللیل رأی کوکبا فحواسی اوزره ابتدا شب
تار ودیجور باعث الاستتار ده اولمشدر وحضرت
یعقوب انقضاء ایام کروب دنصکره فرزندکم کمشته
سنك وجدانی ایله مبشر ومقصود فؤادی وقرة
اوننده

اوزره محصل ومیسر اولدقدم ابناء خطاکاری پای مان
اعتذارزده اواب واواه ویاابانا استغفرلنا انا کنا خاطئین
نظم معذرت ایله عذرخواه اولدقلرندم حضرت پیر تجیر
رجایی دام صیدکیر دعا ایله قصد تسخیر وسوف استغفر
لکم ربی وعد کریم دافع الضیری اوزره دعای خیری
سحریوم جمعه یه تاخیر بیورد یلر وحضرت لوط یاس قنوط
دیکم مخاطب فاسر باهلک بقطع من اللیل واذیت
قوم بی تایید دن کوپای اواوی الی رکن شدید ایکن
الا آل لوط نجیناهم بسحر کلام معتبری اوزره داخل ثامن
اللیل اخفی اللویل اولمش ایدی وصاحب ید بیضا ومحرم
خلوتخانهٔ وقربناه نجیا علی نبینا وعلیه افضل الصلوات
والتحایا حضرتلرینک اکثریا قضاء اوطار وتسهیل اخطارلری
وراء سرادق شب تارزده کزارزده اولمشدر نتیجه کیم واذ واعدنا
موسی اربعین لیلة بومعنایی تصریح ومضمون فاسر بعبادی
لیلا انکم متبعون مناط مقصودی تنقیح ایدر وپیشوای
صفوف اصفیا وسلطان خیل انبیا علیه وعلی اخوانه الرسل
والکرام افضل الصلوة والسلام حضرتلرینک اکثریا معجزات
صحت نشانلری سواد شب نور فشاندم اولوب معجزهٔ
انشقاق قمر وایمان جنیان سبک سر ومعراجه عروج
وغاردن خروجلری سواد شام تیره فام وظلام شب
طرب انجامندم اولمشدر امر سنه نک ابرامی وجبال

كثرت افكارك انصرامى وقطع آجال ونسخ اموات وتقسيم
ارزاق واقوات فيها يفرق كل امر حكيم نظم كريمى اوزره بلا مشا
اولوب كلام مجيد ده كه تنزيل من حكيم حميد در مواضع عديده
ليل ونهار اوزره تقديم وان ناشئة الليل هى اشد وطا و
اقوم قيلا قول اعجاز عنوانى بين دفتى القرآن تنظيم وترقيم اولمشدر
نظم معراج لبشب نمود مختار ازظور بشب شعاع ندنار
شب پيش زنندم عاشقان آه شب پيش رود عروس نزد شاه
نثر شب كثير الانوارك جملهٔ خصائص ومبارزندندركه اصل
اوقات وازمان ليله منسوب واول شهود واعوام بين
الخواص والعوام ليلدن محسوب اولوب احبابك احباب ليله
خلوتى واربابك مجاهدم ومشاهدم نك سلوتى وجلوتى
واربلب واستلذاذ تمرسم واستجماع ضوء بصر ليله مخصوص
وجناب خدانك جل وعلا سماء دنيايه نزول بيمون وچراسى
هرئلك اخبرده تحقق بذير اولدوغى منصوص اولوب
وحضرت خيتمت مقام عليه الصلوة والسلامك جناب
عزتى رؤيتى كه بونك فوقندم برفضيلك وخريت متصور
ونورانى اراه فحواى دلخواهى اوزره بونك وراسندم بر
شرف ومنزلت مقدور بشر دكلدر سواد شب نوردياش ده
واقع وبوخصيصه عرق نزاع بى انتفاعى حاسم وقاطعدر
اكر زنجان ليلدم استشكال وخير يوم طلعت فيه الشمس
يوم عرفه اويوم الجمعه ايله استدلال اولنورسه بوبابدم

جواب صوابی ارتیاب بودر که بومعنی ایامه نسبت برحالت و
خدیوم ایله تصدیر وتسطیری اکا باعث دلالتدر اما لیلهٔ قدرده
که الف شهردن خیر وبهتر وربّ واحد یعدل الفا فحوای حکمت
الفاسنه مصداق ومظهردر بنجه ایام فاضلهه مندرج بلکه
عند الکمل حساب جمل ایله درت بیك جمعه وعرفه داخل ومندرج در
معرض تصوف وتصرفك سخن رانی ابوسلیمان دارانی بیورمش
که اهل لیلك ظلام شب طویل الذیلدم اولان شور وشغب
وسوز وطنبلری اصحاب زهو ولهوك معارف وملاهی ده اولان
ذوق بی تناهی لزندن الدواعلی وبومعنی جملهٔ اولیات و
بدیهیات دن اظهر واجلیدر اکر سوار شب ده لذت مناجات
رب اولماسه بران فریب آباد جهاندم مکث وقراره طلبکار
ومتاع طول اعماره طالب وخریدار اولمازایدم نظم

شب رفت وحدیث ما بیابان نرسید شب راچه کنه حدیث مابود دراز

نثر صاحب عفت وپرهیز حضرت عمر بن عبد العزیز که خلفاء
اربعه یه خامس ومتکای حق عدالتدم متکی وجالس ایدی باب
استشهادی کشاد واکثر زمانلرم بوابیات حکمت بنیاسی انشاد
انشاد بیورر ایدی نظم

ایقظان انت الیوم ام انت نائم وکیف یطیق النوم حیران هائم
نهارك یامغرور سهو وغفلة ولیلك نوم والردی لك لازم
یغرك ما یفنی وتسغل بالمنی کما غر باللذات فی النوم حالم
وتسغل فیما سوف تکره غبه کذلك فی الدنیا تعیش البهائم

نثر معتکف سنین ده اربعین

چیقارن اصحاب کشف ویقین که هر بری سنڈ اشدم بالغ و
آفتاب عمرلری سمت الرأس سن وقوفدم زالغ اولمش ایدی طی فراش
وخاکستر نیاز کستری افتراش ایدوب ع امشب شب عشرتست
زنهار محسب نثر ترانه سی ایله نظم بیت یجا فی جنبه عن فراشه
اذا استثقلت بالمشرکین المضاجع نثر استغفارك تباشیر اسحاره
خصوصیتله وجه وحکمت بودر که وقت وسحرده منهل عبادات
وعبودت صافی تر وهنکام فجرو بامداده تعاقب فیض وامداد
اکثر واوفر اولور زیرا اول زمان سعادت ضمانده نفس ودل علائق
ومشاغلدن خاوی وروح وسر خفی سرمایهٔ روح صفی دنیا خالی در
هزیا قدنافذ بصر که وقت انبلاج بام وسحر نه بالین نرم وپسته
کرمدن پهلوی استراحتی تهی وکثرت رقود ایله نومهٔ عبودیتدن
منزجر ومنتهی اولوب لذت شکر خوابی ترك ومغادره و
اقامت وظائف عبادتی بکور ومبادره ایدن اول حین ده که
وقت خواب نوشین در قیام وانتصاب وترك ناز بالین
وجامه خواب ایلمك تن کسلان اوزره دشوار وگران وافضل
الاعمال اخرها فحواسی اوزره اجری بیحد وفراوان اولور مصراع
درخانهٔ کعبه خواب کردن نه نکوست نثر رهنمای خلیقه ومخاطب
خاص انا جعلناك خلیفه اولان حضرت داود علی نبینا وعلیه
صلوات الله الودود مطاع امین دنکه مقصود فرمودهٔ عند
ذی العرش مکین در استطلاع علم یقین ایدوب دیدیکه
ای سرخیل ملائکهٔ کبار شب تازده اصناف عباد و

واذکارد

واذكاردن قنغيسى فاضلتر واجزاى ليل اليلده جزاى
حسن عملنه وقتم مضاعف وبى مزدر زمرهٔ ملائكك سبع
ارائكك صاحب صدرى نصف المعلم لا ادرى يه مائل و
كوياى ما المسئول عنها باعلم من السائل اولوب ديديكه
حقيقت حالنم حيطهٔ علم وخريطهٔ مقالمدن بيرون ومخصوص
جناب قادر بيچوندر لكن وقت سپيدم دمده عرش اعظم
حركت واهتزاز وزمرهٔ روحانيان غلبهٔ وجد وهيمان ايله
آغاز صيحه ونياز ايدوب ابواب فيوض ملك تواب كشاده
وسرمستان خمخانهٔ محبت وجنان ناله وآه جان كاهه متهيئ
وآماده اولدقلرى ارباب دها وبصارته لح ودلالت ايدركه
هنكام صبح وبام اشرف انام ساعات ومئنهٔ قبول طاعات
اوله وصاياى حضرت لقمانده تصريح وبيان اولمشدركه
پاكيزه طويتنه اندرز ووصيت ايدوب دِرايديكه اى
فلذهٔ كبد پدر خروش سحردن عاجزتر اولمه كه شاهد
مقصود مرصودى شهود وخواب نوشين بامداددن
قلق وطرد سهاد ايله نهوض ونهود ايدوب لا نوم اثقل
من الغفلة معناسنى ياد ودرون دلكسلدن متصل ناله
وفرياد ايدركن سن بستر غفلت وبطالتده دائم نائم
اولوب انديشهٔ كلام ما اطيب اغفاءة الفجر وعدم هشيارى
وبيدارى ايله ترك مكاسب اجر ايدرسن **نظم** دوكه
تا شنادتو صحبتشان دردن سنوت هست چوشاكردسن تاب ازلبن

عاشقی برخور و برشهوت و رزخوب چو حرین جان کویای تواز حمکت ازین شد احرزین

نثر زهی شرف و سیادت اول اهل سعادت که داخل منقبت تنجافی
جنوبهم عن المضاجع و مرغ سحر دل نوحه کزی نغمهٔ مناجاة
رفیع الدرجات ایله ساجع اولوب خیائمك بورباعیٔ مسکی
الختامی کوش زد و خواب نوشین غفلت و نسیانی پیرامن
اجفاشندن منع وتدد ایدر رباعی هر روز بگاه این خروس سحری
دانی که چرامی کند این نوحه کری در اینیهٔ صبح نمودند اورا
کز عمر شبی گذشت وتو بیخبری نثر جناب خدای بی نیازك برنسیم
دلنواز زی واردر که وقت صبحدم مهب فضل و کرمندن
قلوب اهل کروب اوزرینه نسیمان وهبوب ایدوب طالبان
دیدارك قوائح اورادواذکارلرینی مطیفان سبع طباقه
اشمام وانشاق ایدر ای عزیز شراب طهور زنجبیل آمیز
هوسیاران سحرخیزدن غیرم صونولماز ونقدینهٔ مقصود
دلخواه بیداردلان سحرگاهدن ماعدا برمرد خدانك جیب
بی عیبنه قونلماز نظم پرده بردارد سعادت هر سحرازرخ ولیك
آن تواند دید کو بیدار باشد صبحدم نثر علی التوالی مجموع لیالی
احیا شان افزیادر که صراط مستقیم احتیاطدن ترك تردد
قیلدی ودام لذت مناجات ایله تنعم وتلذذ ایدوب لسان
استعداد خدادن لری کویای فحوای ع وما ابقی الطال اللیل ام قصر نثر
وهنکام اسحاردن مداومت انابت واستغفار ایله مظهر
یحب القوم السری اولورلر نظم دوست دارد دوست این اشفتکی

کوشش

کوشش بیوده به ازخفتکی نثر کبارتابعین دن قوق عدد اهل
تمکین مزاولهٔ نعاس وسنه دن استحیا وتمامت لیالئ سنه بی
احیا ایدوب قرق بیل وضوء عتمه ایله اداء فریضه فجر و
نفس نافرجامی مد رجل استراحت وارامدن زجر ایلمشلردر
اول جماء غفیرك مشاهیرندندر مظهر فضل فیاض اولان
فضیل بن عیاض وراه انتباهده فرد اولان وهب بن ورد
وفلزم حقیقته غواص اولان ابراهیم خواص ودقایق مجاهدات
شاقه یی علیم اولان صفوان بن سلیم وجبیر بند رخنهٔ ط
مسلمانی اولان ابوجابر سلمانی وفضیلت بیداریه جازم
اولان ابوجازم وذکر اولان ارباب زهد وصدادن ماعدا
ع محققان طریقت مکملان نفوس نثر دن پنجه صدور وروس
بومسلکی خیر وترك سبات بی ثباتدن عدم انحراف وتغیر
ایلمشلردر وبورتبهٔ علیایه غیرقادر ودست همتلری ادراله
ذیل نیلندن قاصر اولانلرك بعضیسی انصاف لیالی یی احیا
ایله اکتفا وبعض آخری تلك اخیری اختیار واصطفا
ایدوب لولهٔ قیلوله دن آب ناب آسایش خوابی تجرع وتشرب
ایله تسهیل مشاق تهجد ودوام ارق وسهردن عدم ضجرت
وتوجد ایدرلرع که ان زمان نبود درره دعا پرده نثر تتمهٔ آیت
هدایت نمونهٔ وبالاسحار هم یستغفرون بیورلدوغی
ارباب ذکا وفطنته اشارت ایدرکه تقلیل هجوع وهجود
بلکه بالکلیه ترك رکود ورقود ایدن سالك هوشیار

وناسك بيدارنه دكلوذ وسهلدم ومضرب مثل ملسى كاعمده
اولسه لايق ادب عبودت ونشانهٔ قبول عبادت بودركه
دوتيت عمل باخللدن استغفار ومحاذاة دل بيدارلدن ازالهٔ
پردهٔ پندار ايدوب تن ناتوانى پوتهٔ توبه ده ازابت وهرآن
صميم جناندن تجديد تحديد انابت ايدم زيراع اهل خرد كه
مردمك چشم عالمندر نثر نصح وپند واندرز كرامندر ايدوب
ديمشلركه كل بنى آدم خطاء وخير الخطائين المستغفرون
مضمونى اوزره صابونِ استغفارايله غسلِ اوساخ ذنوب
واوزار ايلمك هر مؤمن جازمه لازمدر نظم

خدمتى كز تو در وجود آمد هم تناكوى وهم كنه نيدار
در طريقت خود اين دو بايد ورد اول الحمد واخر استغفار

نثر استغفار بر كيمياء سعادت آثار در كه نه دكلو فلزات سيئات
ناخوش لقايه طرح والقا اولنسه مزاج بد امتزاجنى تعديل
بلكه يبدل الله سيئاتهم حسنات اكسيرنه تبديل ايدر هر مرد
توبه كاركه اكثار انابت واستغفار ايدم هر خرجدن فرج وهر
مضيقدن مخرج بولوب من حيث لا يحتسب مرزوق ومن
قتر الله عليه فى رزقه فليكثر الاستغفار حديث صحت مدارى
اوزره عين عنايت ابديه ايله ملحوظ ومرموق اولور بشرين
حارث كه كنجينهٔ سينه سندم رغائب مواهبنى حارس ايدى
بينات بنيات طريقى اثناء تحقيقده ديمش كه مبتلاى كشاكش
چار اضداد اولان سكان عالم كون وفساد لك بر اظفار معاصى

واوزارده كرفتار اولسه درويشان قناعت نشانه عباده
وصادق الوعد يقبل التوبة عن عباده اولان جناب
خداى مبينه دن ملائكه موكلينه الهام وايما وروح امر
واجب الانقياد ايله قلب فسرده نهاد لرى احيا اولوركه
بدى ساعت توقف واول ذنب وهوبه دن رجوع وتوبه
سنى ترقب وتوقع ايدر لر اكر استغفار وانابت اظهار و
انابت ايدرسه جريده اعمال جديده سنى سياه وسعى
بيهوده ايله عمل فرسوده لرينى ضائع وتباه اتميه لر اكر
توبه واستغفاره مسارعت وابتدار ايتمزايسه اظهار
لومه وعتب وصحيفهٔ سيئاتنه برسيئه دقه وكتب ايدرلر
رواييدركه عهد مبارك رسالت ده بين الاصحاب برشاب
نجابت انتشاب وارايديكه البسهٔ كران بها ايله تحمل
وريايش حسن انتعاش ايله تزيى وتزمل ايلمش ايدى
جناب رسالت رفيق اعلا ايله مرافقت ورفقهٔ سكنهٔ
ناسوتدن مفارقت بيورد قلرندم اول ساب برهنه كاذ
كثرت طاعات واذكار ايله تحمل امر شاق واجتهاد و
عبادت تشمير ساق ايلدى احباب غمكسارندن برصديق
هوادار ديديكه اكرسن بو سعى واهتمامى حيات رسول
انام عليه الصلوة والسلامدم ايلسك كويا اى اكابر
بكم الامم اولان رسول دو الحمدك صلى الله تعالى عليه
وسلم زيدهٔ حقايق بين لرى نور سرور ايله دوس وقرين

وحضور معجزات ظهور زلندم مقبول ودلپذیر اولورایدی
اول شاب شب زنده دار وناسك زهادت مدار دیدیکه
جانب رحمانده میان امت خیر عنوانده ایکی منشور امان
وارایدی اما نخستین که وجود سید المرسلین علیه صلوات
الله المعین دن عبارت وماکان الله لیعذبهم وانت فیهم
آیتی اکا اشارت درمیل بارگاه باری وبوخاکدان سست
بنیاندن اختیار عزلت وتواری سوردقلرندن نصکرم میان اهل
ایمانده عصمت اهل امان همان وماکان الله معذبهم وهم
یستغفرون مضمونه مقتضر یعنی انتقال جناب رسالتدن
صکره امن وعافیت مداومت استغفار وانابه منحصر
اولمشدر اکا بناءً تکثیر سواد طاعت وسداد اسباب ریاضت
واجتهادی مزداد ایلدم نظم تاکی آخر چو نبفشه سر غفلت پیش
حیف باشد که تو در خوابی وترکس ببدار نثر اعتیاد رقاد و
خوابك جملهٔ مضار بیحسابندندر که انوم من نهدم وکودك
دل زیرکلری خوکردهٔ مهد اولنلرا ستغراق سنه ونوم ایله
تعبیر ولوم اوله کلمشلردر نظم ولیلك شطر عمرك فاغتنمه
فلا تذهب بنصف العمر نوما نثر کلمات حکمیة السماتدم کلمشدرکه
دهرده ثبات حیات ایله ممات بینندم موزع ومقسوم و
وحیات یقظه وحرکت وممات نوم وعطلتدن عبارت
اولدوغی امر بدیهی ومعلومدر پس هر عاقل غیر غافل آنات
وساعتدن برمقدارینی اخراج وآناء حیاتنه ادخال وایلاج

اتکله

اتمکله اطالهٔ اوقات زندکانی وحیات ایدم ایام عمر
سعادت نمونئی زیاده وافزون اتمکله مفلح وتجارت رابحه
ایله سعی منجح اولور ومرآت عالم منامدم ینچه تمایئل احلام
خلاف منی صورت نما اولورکه سالیان بی پایان سبب
ندامت وپشیمانی وباعث انقلاب وپریشانی اولور
نیته کیم جناب خلیل ایله بخل بنیلی بیتدم واقع ونقلهٔ
احوال پاستان میانندم مستفیض وشائع اولمشدر
سلاف خبر اسلافی سقاهٔ اولان راویان ثقاهٔ والعهدة
علیهم ورجوع القول الیهم اول داستان غرابت اشتمالی
بووجه جمیل اوزره اجمال ایلمشلردرکه قطب دائرهٔ توحید
وخلت محراب مجاهده وعبادتدم وظیفهٔ اوراد واذکاردن
فارغ وسلم آرامش واسایشه صاعد وفارغ اولدوقدم
مضجع استراحتدم تغشیه نعاس ورقدت آسوده ورهر
وخیال سیر تعاجیب عالم مثاله امونده ایکن هاتف صحیح
الکلام شمشیر پیامی نیانمندن انتضا وحضرت خلیل
جلیل الشانی قم فقرب القربان قربانه انجاب وانتضا ایدی علی الصباح
که خروس سحر باسحر اغاز فریاد وصیاح ایلدی نظم
سحرکه کله طاوس مشرق خرام برون زد سراز طاق فیروزه فام
نثر جناب خلت مقام علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام
رمهٔ اغنامدن بشیوز رأس سمان نحروقربان ایلدوکدم برآتش
بی دخانکه مانند بارقهٔ رخسار کل رخان ایدی سوی سمادن

ظاهر و پیدا و اول نسائك بی سمعه و ریائی جانب چرخ
و الایه اصعاد و اعلاء ایله امارات قبول بدید و هویدا اولدی
شب دوم تکرار عبهر دیدهٔ پرانواری مائل شکرخواب و مردمك
چشم و قادینه پردهٔ کراور قاد مائل و حجاب اولد قدم کما کان
فرمان قربان ایله صورت امر معهود مرئی و مشهود اولدی
سپیدم دمکه خسرو روز نجسته قدم فراز چرخ برینم
تخت نشین و مسند ارای فلك زمردین اولدی نظم
سحر که کافتاب عالم افروز سر شب را جدا کردان ز تن روز
نثر میاکلهٔ شتران دن یوز عدد نوق سمان ضخامت سمانی
صفای خاطر اندوه کسلی ایله بسملی ایتدوکدن طرف چرخ
کبودن برآتش ممدود بی دود ظاهر و امارات قبول قربانه
دلیل باهر اولدی اوچنجی شب که کیمیاگر قضا و قدر بوتقهٔ
آسمانده نیرانِ انجم رخشانی شب و مجمر مکرم مهر منیری بدیدن
ایچون شفقی صبغ و ظلام نور فشان لیل تمامی شب ایلمش ایدی نظم
شب تیره نه مه پیدا نه عیوق چو حال عاشق و چون خال معشوق
نثر وراء برده کراده عنوده و هاتف نهان زبانندن ع دمت
لنفسك قبل النوم مضطجعا نثر معناسی شنوده ایکن مکرر
امتثال قربان ایله قربانه ترغیب و حث و مجلای غراب نمای
رؤیا ده پیکر شیء مثنی مثلث اولدوقدم جناب خلت پناهك
مرجل دلاوا هی غلیان و سیدان قیل و قال کوی حسب حالی
علنان ایدوب دیدیکه اوج دفعه درکه زباج تنبیه الهی باز

415 ٨١٥

ومحجوبهٔ امر سبحانی دوی ایمادن نقاب انداز اولدی اما فرمان
اولنان نه کونه قربان اولدوغی مصرح وبین وبواضعفات
دهشت پذیرلك حق تعبیری ظاهر ودوشن اولمادوغندن
عرض تردد جوهر دائمه حالی وهول اضطرابدن اعضا واعصاب
لا یستقر علی حال در هاتف نهفته آوازی طرف مجاز مجازدن
مقصد حقیقت وکشف رازه عطف عنان ورایت
ستر سربسته یی ملاصق عنان ایدوب دیدیکه امر قربانده
ارادت علیهٔ یزدان ولد مهربانکی راه خدا ده علی دغم
العدا فدا ایلیکدر حضرت خلیلی تربیهٔ احلام وتماثیلدن عالم
شهود وامکانه تبدیل مکان ایلدکدن امضاء فرمان
مامضی یه اعتنا وصیاد عقل فعاله ساخ حقیقت حالی
اعتنان ایلدی علی السحر فرمودهٔ قضا وقدره نفس نفاست
کستر بنی تعویذ وکریوهٔ پر بیم تسلیم دده **نظم**
بسر کوی سوکند که ناسر دارم نیست ممکن که من از حکم تو سر بردارم

نثر فحوا سنی ساعد رضایه تعویذ ایدوب فرزند فرهنده دیدیکه
ای ریحان قلب مستکن احضار رسیمان وسکین ایله که
بوشعاف وشعابدن احتطاب وحقیبهٔ فضیلت کسبی احتقاب
ایدوب احتمالدن که قطیع برکت اشتمالدن برقربان قبول
اقتران تقریب وسفرهٔ نیت خالصه تحدید وتذریب
اولنه عدت راه ساخته وبروفق دلخواه پرداخته اولدقده نصیحه
اول راه پرخوف وبیمه اضطراب عظیم ایله روان وذبیح

صبیح الجمال دخی عقب پدر نیکو خلال اولم دوان اولدی نظم

فی کل حکم حکمة مدفونة کشارةٍ غطیتها برماد نژد اغداد

تهدید ابی واستکبر وکان من الکافرین ومظهر وعید ان

علیك لعنتی الی یوم الدین اولا اول رسول اواهك سراهز

بعلم محضرها درود بیحه حشو قبیح کبی اعتراض ونا موس

الهاعتدینی قصد اقتراض ایلدوکدم هربری شاهراه

رضاده تکاپوی وسربا سعادتلرینی چوکان قضایه کوی

ایدم حکلرینی متفق الکلام انها واعلام ایلدیلر خصه

کمین سازکه ومه وما صدق کان من الجن ففسق عن امر ربه

که خانهٔ خلقتی اثاث هدایت دن اخلی ومضرب مثل اتخذ

الباطل ده خلاددر لباس ایاس ایله الماوجود بی سجود ینی

اخیب من القابض علی الما ایدوب فضل عظیم آل ابراهیمدن

ازاحهٔ شر شیطان وسرِ معجزه افسرلری اوزده مدّ سراپردهٔ

لیس لك علیهم سلطان ایلدی بوحال ایله حضرت خلیل

ممدوح الخلال شعب بئیرده که یمزوش فی بئیرده مقیم

وحایکیر اولدقدم صورت مرئهٔ رؤیای حسن عبارت ایله

نقل ورد وایت ایدوب انی اری فی المنام انی اذبحك فانظر

ماذا تری اعلام ماجرا ایلدی حضرت ذبیح لسان فصیح

ایله کومای یاابت افعل ما تؤمر وبی تلهم وتلعلم تارك

جثمان وسر اولوب نظم اکرامرست انبك تبع وکردن

زتوکشتن زما تسلیم کردن خواسی اوزده رایت اطاعتی

ملاصق چرخ برین وتلاوت آیت ستجدنی انشاءالله
من الصابرین ایلدی رباعی دلدار مراکفت که خونت ریزم
کفتم که فتوحست اورنکریزم ای کاش بدی بجای یك جان صد جان
تا می کشتی وبارد کری خیزم نثر ای پدر مهربان اول زمانکه
نمرود مطرود سنی نار وقوده القا واصناف ضر واجحافه الجا
ایلدی سوء المعاد هواجس کوناکون نوش داروی ثبات
وسکون ایله اصلاح وذات معرفت پژوهکی ورطات غم
وستوه دن قرین فوز وافلاح ایلیوب رضای موالی ایله
تلقی ومصعد مزید زلفایه ترقی ایلدوك حالا بندکی زخم
شمشیر قدره سنبه می سپر ایتمکله بدرقهٔ توفیقی رهبر و
شاهباز عزیمته شکیب وسکینتی شهپر ایدرم تاکه جام
رجام عقار قبول واستجابت ایله لب ریز وملاآن ورضاء
خالق موت وحیات دیوان حسنا ثمه عنوان ارله نظم
فان اك مقتولا فکن انت قاتلی فبعض منایا القوم اکرم من بعض
نثر ای پدر مطیع القدر اکرچه سنك مشاهدهٔ طلعت
پرنورکدن دور اولوب بجرع شربت ناکوار مرك ولذائذ
دنیا ومافیها دی ترك ایدرم نظم جلیلی فیما عشتما هل رائیما
قتیلا بکا من حب قاتله قبلی نثر اما وجودنا بودی واصل نعیم
فیها ما تشتهیه الانفس وزهتکاه مینوی عنبر بوده وفق
دلخواه وآرزو اوزره تروح وتنفس ایلك نعمت عظمی و
غبطه رسان ارواح عظام در نظم میخواهم ازخدا بدعا صد هزار جان

تا صد هزار بار بمیرم برای تو من کیستم که بهر تو جانرا کنم دریغ
ای صد هزار جان مقدس فدای تو نثر ای پدر ز مرحمت مقرر فظا ظت
ملك ناکزیر آن واحد ده تناهی پذیر و شمشیر منیهٔ عسیر
لحظهٔ یسیر ده عدیم التأثیر اولود نظم ز ملك بیم ندارم ولی ازان ترسم
که من بمیرم و تو جان دیگران باشی نثر بر بلای بی تمکنه که لحی بعرده
کان لم یکن اوله لوح سینه می نشان و راه رضاء خدا ده
جان فشان اولماق امر سهل و منهج محبت باری ده دعوای
عشق بازی ایدرکن تیغ جوشن گذار امتحاندن نه کردان
اولماق غایت غوایت و جهل در نظم چون نعره زنان قصد کوی تو کنم
جان در سر کار و ارزوی تو کنم در هر نفسم هزار جان می باید
تا رقص کنان نثار روی تو کنم نثر امتا بنم اندیشه و ملالم سنك
حالکسز که دست اختیارك ایله ولد نیك تبانو کی امانه و
کوهر خید الخلفکی خاك تلف ده اضاعه و افاته ایتمکله هر زمان
مجدد رسم عنا و ثمان و نزهت آباد دهر بی اماندن متوحش
و ریان اولورسن نظم کرتر اسیلست بر قتل نبون خویشتن
سهل باشد ما بحل کردیم خون خویشتن نثر اهل اشارت و تدقیقك
تحقیق لری اوزره بو واقعهٔ حیرت انجامی عالم برزخ و
منامده ارائت ده حکمت بود رکه جناب خلت پناه و
ارادت غیبیهٔ آله ایله همراز و محلکیان تنزلات لطیفهٔ
رحمان ایله عشقباز ایکن مائل استراحت و رقود و چشم
نرکسین حقایق بینی خواب آلود اولدوغی شایستهٔ مقام

توبت وفراش انتعاش ده ارباب غفلت ایله مشارکت موافق
رتبهٔ رفیعهٔ خلت کودلدی حتی اول وقعهٔ غم اغاجی برجسب
انی اری فی المنام فرزند کربنه تصریح وتبیین الیدوکلام اول
شبل غابهٔ فضل بی غایه نظم کردوست ندام رابکشدیابیرود
تسلیم آزان ندام وفرمان اذان ندهد نثر فحواسی اوزده اولا استسلام
بعدم شبههٔ عارضه یی استعلام ایدوب دیدیکه یا ابت
لم اشتغلت بالمنام حتی ابتلاك الله تعالی بهذه الواقعة
یعنی منصب خلت بی علت ایله خواب راحت مانعة الجمع
ودرد شدید ونعاس مجرم مقلهٔ مقربان روشناس دن
شایستهٔ ردوقمع اولماغین ذبح فرزند دلبستان ایله ابتلا
وامتحان اولنماق بوسبابت واستاحتك بتعه وغرامتی دد
ای پدر مهربان وبدر سماء احسان غریق یم نعم خلتك خواب
آسایش وراحت ایله نه مناسبتی واردرکه بو اضطرابه معرض
خواندن مصادف وذبح پسر نوزده ساموز اولماغله کربهٔ
اضطراب وفقدانی ده شخص بلای ناکهانی ایله مرادف
اولدوك لوح ضمیر منیرکده نقش پذیرد کلمیدرکه امتحان عاشقان
بی پاوسرك معبری دهلیز منام ومارروی هوشیدخواب ایله
مدهوش وخراب اولنلر شایستهٔ طعن وملام اولق کاروان
جفا وصدود فناء رباط وجوده اکثریا معرغفلت وهجوددن
واصل اولوب وسارق عیار پیشهٔ طوارق نامزد خنجر
تقدیر اولان سربازان پاك ضمیره اولجا نبدن یول بولمق

بوسبب ذندد که جویای رضای ربّ که شب آرزو وطلبده
فروزندهٔ شمع فاذا فرغت فانصب وکشتزار حواس پرهواشده
میل میل ماسوا منصب اوله مامن جمع دن اقصای فضای
تفرقه به مطرود وبرزخ خواب سکان تحت قبابه باعث
ضرنا معدود اولماغله هرآن سامعهٔ جانلری شنوای گفتار
کذب من ادعی محبتی فاذا جنه اللیل نام عنی وهجوم اتبلا
وفقدان نعیم انس وولا ایله هربری متعنی اولمود نظم
براه عشق سلامت چه گونه در گنجد ز هی محال که در عشق خواب خود گنجد
نثر جناب خلیل معروفند بمیلی دل صواب نما سندن جب
دنیا کبی بیرون وآنك مقامنه عشق رب الانامی هنوز بهٔ
خانهٔ درون ایدوب فلما اسلما وتله للجبین نظم مبینی
اولنده سکین شراره باری غایت قوت واقتداری مقتدای
کلوی فرزند رشیدم کشیدم قلدوغی کبی آفتاب ندای
قد صدقت الرؤیا مشرق احساندن طالع ورخشان و
زمان تابش وحرمانندم ع قتل این بندم بشمشیر تو تقدیر نبود
نثر معنا سنی ظاهر ونمایان اولدی یعنی بودکلو ابتلا و
ایلامدن غایت مقصود ومرام کاشانهٔ مالکدن محبت
اهل وعیالی طرد وطرح وصدر مستعد الفیضانکی تمکن
استسلام وتکلان ایچون شرح ایلمك ایدی نظم
دلا چو طالب عزی ز عشق لاف مزن تو عاشقی دگری عاشقی دگر باشد
نثر مگر بو صورت وپیکر کتاب دل منورکم مصور دکلیدرکه

خمخانهٔ عشق بی غشنده دردی کش و محنت چش اولان
عاشقان پریشان حال میل مال و اندیشهٔ اهل و عیالدن
بی تحرج تبرء و تبری ایلمک مفترضات شرع محبت و شرائط
وارکان دین و لاو خلتدندر **لمؤلفه** نقد جانی ره
طاعتده نثار ایلیی کوز روز بازار جزاده کوره یم دریسک رنج
تاکه هنگام ضرورتده سکا رهبر اوله آیت نلدره سنج و فدیناه بذبح
نثر فذلکهٔ کلام نصحت انجام بودر که کثرت طعام و شراب
مستجلب غلبهٔ خواب و مستجذب منام غفلت مناب اولوب
تصاعد ابخرهٔ طعام تولید اضغات و احلام و ایراث
کابوس اوهام ایدوب راحت یکشنبه بلکه مجرد وسن و
سنه دن نمایان اولان خواب پریشان نیجه اعوام و
احوال پریشان سبب تکدر احوال اولور بر شاعر سحرافرین بو
دو بیت براعت قرین ایله اظهار قدرت شاعری و ابداع
حسن اختراع ایله ابداء سحر سامری ایلمشدر **رباعی**
درخواب شبی همدم دلدار شدم زین واقعه باشاد وغم یار شدم
شادی ز برای آنکه خوابش دیدم غم زانکه چرا ز خواب بیدار شدم
نثر خلاصهٔ کلام اجواف شب تیره فامده قیام اجساد و
اجسامده اولان اقسام ادوا و اسقامی مطرده اولور.
نقدر ابخ من یستغفر لی فاغفرله و من یدعونی فاستجیب
تجارتگاه فانی قریب ده منقود ربو خصیصهٔ دلپذیرنك
اخذندن غیری ازمان نهارده مفقود در لباس لیل و نعاش

تعرى ابليان ابو العلاء معرى بو معناى مطروق الفحوا يقالب
بلاغته افراغ وسبكى وحلبهٔ رهان اذهان جليه ده
اكفا ونظرا سندن تقدم وسبق ايلمشدركه قطعه
الى الله اشكو انتى كل ليلة اذا نمت لم اعدم خواطر اوهام
فان كان شرا كان لابد واقعا وان كان خيرا كان اضغاث احلام
نثر برآخر سخنور دخى بو قطعهٔ با انسجام اليه عالم نظمه نظام ويرمشدر قطعه
ارى فى منامى كل شئ يسوءنى ورؤياى بعد النوم ادهى واقبح
فان كان خيرا فهو اضغاث حالم وان كان شرا جاءنى قبل اصبح
نثر صاعد مصاعد شعرى اولان بحرهٔ شعرادن احنف
عكبرى كه هند شعرك جلال اكبرى ومتانت نظم مبينى و
صمت عيب وتهجين دن برى در حلم شيطان دن اولان جواب
پرتيشانى بو حسن عبارت ايله سلك عبارة چكمشدركه
واحلم فى المنام بكل خير فاصبح لا اراه ولا يرانى
ولو ابصرت شرا فى منامى لقيت الشر من قبل الاذان
الاية الثامنة والثلثون رباط دوددر بو در بند فانى
اولور هر دم اخلاقى اسلاف ملحق اقامت ميسر دكل بو جهاندم
وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ بو نظم بلاغت مونس سورهٔ
يونسدم على نبينا وعليه الصلوة والسلام بو وجهله كشيدهٔ
سلك انتظامدركه هنالك تبلو كل نفس ما اسلفت و
ردوا الى الله مولاهم الحق وضل عنهم ما كانوا يفترون
علما نك بديع المنوالى مرحوم نوالى بوايت براعت اساسى

وكر.

بوکونه اقتباس ایلمش که **قطعه** نظر کن باحوال ابناء آدم
به بینی ایشان بسین استملحق برفتند آخر ازین دار فانی
وردو الی الله مولاهم الحق **نثر** اذهان اهل اذعانه روشن
وجلی وبال بی وبالذری شائبه شك وخیال خبالدن خالی
وجلی درکه بود نیای بی وفای سریعة الفنا خنجرهٔ بنی ادمی
خنجر مکر وستم ایله خاتم وجلق خلقی سکین غدر وکین
ایله باضغ اولوب مست می کامرانی وغنا اولان قریبا بنا
مبتلای صداع خمار وایام راحت وارامی اقصر من غبّ
الحمار اولور **رباعی** بر پستر خاك خفتکان می بینم
در زیر زمین نهفتکان می بینم چندانکه بصحرای عدم در نگرم
نا آمدکان ورفتکان می بینم **نثر** مسافران خان دهر خواندن
اکرم احرار وعبید واکر قریب وبعید آخر کار طول آمال
واوطار لری تطویل بلا طائل وحصول ماهو المأمول لری
تحصیل حاصل اولوب هر بر بنك ادوات تمکین وثبات
واسباب بطش ووثبات ثمّة هادم لذات ومثلهٔ
ماهد زلات ایله متفرق وصباد وجودا جلنه رخنهٔ
طارق اجل متطرق اولور **نظم** یك رباط دودر ست اینکه توکوب دنیا
زین در دایی وروی ازدر دیکرونا **نثر** کراهِ ارض وسموات کرّات
ایله فکر ابق اولنسه خضیلهٔ عالم ذهال بر وکم نشو ونما
بولمان ومرآت کائنات مرات ایله نظر دقیق اولنسه جمال
امال اهل کمال صوبت نما اولمان **نظم**

گنج سخنی بولان تمامی استاد سخنوران نظامی

نثر اسکندرنامه ده بو وجهله بث شکوی وجهان پرنکا

یتدن شکایتی بو رسمله ادا ایلمشدر که نظم

رباط دودردار دین دیرحاك دری درکریوه دری درمغاك

نیایدکسی زان درا ینجا فراز کزین در بدونش نکردند باز

نثر ومحل آخرده بو معنایی تکرار وکلهٔ روزکاری بوکونه

اظهار ایلمشدر نظم دودردار دین باغ آراسته

درو بندازین هردو برخاسته درای اندرباغ وبنگ تمام

زدیگر درباغ بیرون خرام نثر حضرت نوح که آدم ثانی

ولبث فیهم الف سنةٍ الاخمسین عاما فحواسی اولنده دیاز

عمرو بسیار رندکانی ایدی قصیدهٔ عمر سعادت انجامی

واصل حسن مقطع ختام اولدوقدم طاوس ملائکهٔ مجوهر

بال ایراد سؤال ایدوب دیدیکه با نون مقدار عمر برقوتك

جماهیر انبیاء سابقه ولاحقه دن دیازتروزمان حیاتك

اولین واخرین دن باجمعهم اجزل واکثر ایکن بودکلو

امتداد عمرونشا وازدیاد اوقات صبح ومساده حال

ارض وسمایی نه طریق ایله تدقیق ومیزان اعتبار وجه انکرم

دنیای دیبا نمایی نه وجهله وزن وتدنیق ایلیك حضرت نوح

سرشك ندامت ونوحی هموع ومنهل دیده دن سکب

دموع ایدوب دیدیکه بنم قسطاس حدس وقیاسمدم جهان

زود کذر برسرای دودرد رکه بربابندن ولوح ودد

آخردن

آخردن خروج ایلدم نظم منه دل درجهان کین دور ناکس
وفاداری نخواهد کرد باکس درین دیر دودر انکس درون شد
کزین درآمد ونان دربرون شد نثر جهان غدار ملک دولت
ناپایداری که برق کبی لمح البصر وبرف کبی زود کذندد
عدم وفاسی صاحب انتباه آیتناه رحمة من عندنا اولان
اهل حنکت ودهاء واضح وهویدادر نظم
هست دنیا آشیان حرص وآز ماندم از فرعون واز نمرود باز
حق تعالی کفت لاشی ناه او توچنین اوبخته دردامهای او
نثر دوز واردن دودن زدزاون دروازهٔ راه دراز آردو
وآزودزد وروی داور دوز دوام دزم دواردن زددن دردیو
عالم ناکزیر پرشد تلک توسل طریق قولم بالی عمر بی حد کوناکون
موصل بل که تو فرحاجت عز حالی لاشک صدمت ضربولم
صل طلب ملک ملم لب صمهٔ غمهٔ ستم کب معاملهٔ غیر
مهم سبب ضیق عیش فلک جفا شیم در نظم
دوچشم اعتبار ار برکماری به بینی درجهان بی اعتباری
اباکن از ابای مطبخ دهر که هست آلوده باپالوده اش زهر
نثر انبیاء کرام علی نبینا وعلیهم الصلوة والسلام اشرف
طوائف انام ایکن پای بستهٔ شبکهٔ عنا ومغلوب سطوت
منا وفقدمنی اولیحاق سائر سائران باز بچکاه دنیانک بالطریق
الاولی کورهٔ قلب محرقدندم ناربات الوقود الرنا محصود
فعذان واضلاع وجوانح لری لهیب آتش جوانح ایله سوزان

اولو رهبات الدنیا منقضة باحداثها وقصورها
مبغضة باجداثها نظم دل درجهان منبد که یاریست بی وفا
جامیست بی شراب وشرابیست بی صفا نوشش مجوی که نیش افاعیست در عقب
خمرش مخور که رنج خماریست در قفا نقش کرم مجوی که الدار قد خلت
نامهر مپرس که الربع قد عفا نز راصد نحوس وسعود مواکب
کواکب رقاصد هبوط وصعود ثوابت ثوانی اولان شناسندکان رصد ورنج حکمت ربح وسرکشتکان وهم وهو
فی امر مریخ اولان اهل هیأت وتقویم واصحاب هندسه و
تنجیمك تدقیق انیق وفکر واندیشهٔ عمیق لری اوندن کواکب
سیاره وانواع نجم وستانه دن هرکوکب فلك فرونکندهٔ
مخصوص اولان قطر مرصوص ده کالفص المحکم فی خرق
الخاتم مرصع ومرکوزدر اقتضای حکمت ایزد پاك ایله
سموات سبع فلك الافلاك جانب غربدن طرف
شرقه دائردر وفلك تاسع که عظم وضخم جمله دن
واسعدر سایر افلاك مطردة المسائره مخالف ومغایر
مشرقدن مغربه سایردر وشبانه روزدن زوردورهٔ عالم
فوقنده ایله دور ونهایت عجله وسرعت ایله مور اتمکین
خوفندم سیر وطوف ایلیان افلاك ثمانیه یی حرکت قسریه
ایله اداره وحرکت ارادیه لرنه مباین شرقدن غربه اسراع
واغاره ایدن هرهٔ فنون هیأات وارصاد اولان حکمای
پاك نهاد فلك نهم ایله افلاك هشتکانه نك مادهٔ حرکات

مضافه

متضاده وبیکانه لرینی علی وجه التنبیه آسیای کردان و
مور بی دوز وتوانه تمثیل وتشبیه ایدرلر وضا آسیاب کردان
طرف یمین دن سوی یساره دوران وغلهٔ سستی نما
مخالف دورهٔ رحا یاردن یمینه تکاپوی فراوان وغله
ایلیسه میزان حدس وقیاس ومعیار درك واحساس ده
حرکت رحی مشهود وسیر مور کمال بطوء وفتور اوزره اولغین
کویا معدوم ومفقود در عالم علوی که تنکنای سفلی دن
بالاتفاق ارجح وافضل وبالاخانهٔ افلاك مضائق اطباق
خاك دن احسن واجمل ایکن اول اماکن مقدسه ومساکن
مطهرهٔ غیر مدنسه ده شمس وقمر وهر کوکب دری ازهر
خلاف مسیر ومسری اوزره دوران وعصف صرصر
اقدار رجح قهر واجبار ی ثوران ایدوب خراب اباد کون و
فساد ده اولان اجساد ست نهاد واجسام بی بنیاد ك
حال سریع الاضمحلال لری منوال اوزره انقلاب واضطراب
اوزره اولماق اقتضا وایجاب ایدر نظم افسوس زعیش تنك
وتشویش فراخ آه ازامل دراز وکوتاهیٔ عمر نثر تحت
صلاح صفدیکه صفد الم روز کار ایله پای بسته وکرفتار در
بو مضمون تسلیت نمون سرجریدهٔ محاسن ابیات واشعار در قطعه

المرء رهین لعکس المنی ما فکرتی فی مثل ذا نافعی
فالا نجم السبع العلی ما بحت من عکسها بالفلك التاسع

نثر ابن دقیق العید بو مضمون مفید ایله بیان انعکاس عالم

وبو قطعهٔ براعت رقم ایله اسلاء قلوب اهل نقم ایلمشدر قطعه

الحمد لله کم اتلو بعزمی فی ۞ ینل العلی وقضاء الله ینکسه

کاننی البدر یبغی الشرق والفلک ۞ الا علی بعارض مسراه فیعکسه

نثر افلاک ثمان بی امانک معکوسهٔ الدوران اولدوغندندر که

شاهراه سلامت فطنتدم بطئ ومیان اهل دانش ومعرفتدم رطئ

اولان بی سروسامانک جیب ودامانی جواهر بیشمار وغنا ایله

مالامال وهر هوشمند فضائل نمونک محذع درونی مخزن زیوف

اندوه وملال ایدر مؤید الدین طغرائی که مرآت دل صافی صفائی

انعکاس صور غیبیه یه اجلای مرائی در میان خوش طبعان عالم

مسلم اولان قصیدهٔ طنانهٔ لامیهٔ العجمدر نظم

والدهر یعکس امالی وتقنعنی ۞ من الغنیمة بعد الکد بالقفل

نثر مضمونی ایله انعکاس دهر دونی تأدی وصلاح صفدی

شرح بی جرخندم بو قطعهٔ باصواب ایله جواب تصدی ایلمشدر نظم

تقول تعکس امالی وانت کما ۞ علمت فی عالم فی التراب مستفل

اما تری الشمس تلقی عکس مقصدها ۞ فی کل یوم ولولا ذاک لم تفل

نثر صاعد سلم یا ایها الذین امنوا خلوا فی السلم اولان

فاضل مسقع براهین منتجهٔ الیقین ایله واقف ونا صب علم ولقد

اخترناهم علی علم اولان فاضل مصقع اجلهٔ ادلهٔ اصابت

قرین ایله عارفدرکه زیر فلک ایلدره اصعب اندوه کثیر

واشد بلاء عسیر خلاف جنس ایله امیزش واختلاط وصحبت

اهل دنیا ایله اضاعت وقت واختلاط در رباعی

پیوسته فلك مرا بغم می دارد با محنت واندوه والم می دارد
ازهر که دلم خواست خدا سازد باهر که نخواهمش بهم می دارد

نثر اعین اعیانه عیانذر که بواوان باهوان وزمان بی امانذ اندیهٔ اهل غرور وجهله وصوب وحضر باضر لزندن احتمال نیل امالهٔ وثوب ووظوب ایلك آب روی حمایت حمیتی اهراق واصعب مشقت وارهاق اولوب ملازمت مغروران نودولت ایله معذب اولان اهل دانش وادبه بو قطعهٔ بی همال حسب حال اولور نظم هذا الزمان لاهل المال طیبة ، وللمحاویج دار الضنك والضیق اقنفیه مضاعا بین ساکنه ، کانني مصحف فی بیت زندیق

نثر خلاف مشرب وکیش اولان بداندیشلرك ایله که هریك منهاج لجاجدن فارغ ومرصاد عنادده ماردن اولوب مکتب اسباب خذلان وکثرت مال وعدت ایله دلشاد وجذلان اوله لر اول مقوله بد کارلرم فی اللیل والنهار صرف اوقات واعمار ومقول نا قبول لرنیه امتثال وائتمار ایلك ع بربلا در بوکه هیچ قابل تقیید دکل قطعه آسوده کی بجوی که کس را بزیر چرخ اسباب این مرا فراهم نیامدست از موج غم نجات کسی را درست کو هنوز برشط کون وفرضهٔ عالم نیامدست نثر اصحاب ذهن را ثقه نزاوادر ولا تقدد بودر که رباعی تادل زعلاقهٔ جهان حر نشود هرکز صدف وجود ما در نشود پر می نشود کاسهٔ سرهاز هوس هرکاسه که سرنکون بود پر نشود نثر معنا سنی ادکار وفخر بلغاء

کتاب ذخر وزراء بلند جناب توقیع کش منشور سخن ارای
ابو اسمعیل طغرائی نك بوکلام حکمت نظامنی هنکام تفاقم
آلامده سرجریدهٔ اوراد واذکار ایدم نظم

اعلل النفس بالامال ارقبها ما اضیق العیش لولا فسحة الامل
لم ارتض العیش والامال مقبلة فکیف ارضی وقد ولت علی عجل

نثر زیرا بر منزل کثیر النوازل که فنا وزوالی محقق وطول امالی
ثالث که وزروبالی مصدق اوله مسکهٔ فکر تقادی اولان
اهل اعتقاد اکا ربط قلب وزخارف اسباب فانیه یی اقتنا
وجلب ایتموب حب الامکان ادوات فضول هوا وهوانی
تقلیل وطفل دل ناشکیبنی بلغهٔ کودك فریب ایله تعلیل ایدر رباعی

چون نیست زهرچه هست بر نابدبدست چون هست زهرچه نیست نقصان شکست
انکارکه هرچه هست در عالم نیست پندارکه آنچه نیست در عالم هست

نثر کلزار جهان غدارکه پر نقش ونکار براد ژنك خانه وبهانه
اشجار بدایع روائی هیئه بهار در قدمکاه جهانیان حکمادن زند
اراءت ایرا وکلشن روایت اروا اولمشدرکه بر طفل عدیم
الکفل نادریات اعمار ومبادیٔ زندکانی زود کذا زندان
بر غار بعید الغوررده اختبا وکنف کهف پر لهفدم اختفا
واختیا ایدوب عدم رؤیت آسمان وزمین ایچون چشم
ظاهر بینی عصابه ونقاب ایله مسدود وحجاب جلباب
ایله مسلك ذهاب وایابی بالکلیه مصدود ومسدود
اولسه بوحال وحشت ثالث ایله سن وقوف موقفندم واقف

وقطع

وقطع بريهٔ رضاعت وضراعت ايله مطاف حدود اربعينى
طائف اولدقدم برصحراى واسعه وتيماء نائيهٔ شاسعه ده
ديدهٔ نادیده سندن نقاب غشاوه وحجاب اناله ولكام
تظردود نماسى طرف مشاهدهٔ ارض وسمايه امالهٔ اولنمه
طول اعمازندم ممارست كردش چرخ دوازدن محروم ورشتهٔ
اعتياد شهود واعتبارى مجنوذ ومحروم اولمش ايكن دفعةً
واحده بودكلو بدائع انفس وآفاق وغرائب اطباقهٔ طاق
خطهٔ خُطّهٔ احاطه عقلدن خارج ومراقى حيرت ودهشه
عارج اولوب بغتةً سينهٔ حياتى جاك ومسكن و
مبيتى زيرخاك اولور فى الحقيقه مشارق آفاقدم
تلألؤ وائتلاق ايليان شعاشع وقائع اعجوبه ائزدن
قطع نظر انفس انسانكم مودع وپنهان اولان تعاجيب
شراسيف واجزا وتناسب وتناسق اعصاب و
اعضا حيرت افزاى عقول اذكيا ايكن نقد عاجل ونائل
باطائلى ترك واختيارى ايله تحمل كم نامهٔ مرك ايلمك
كارزد شوار زدر اما تقسيم عدل حكيمه راضى وازدياد مطالب
ومطامعه غير متقاضى اولان مرد خدا اسب كسب رضا يه
سوار وكوشه نشينان عزتناعت ايله همجوار اولوب هنكام
تأخر اماتى واماندم چرخ عاجز سركردانندن اظهار نكايت شكايت ايلمز

رباعى

نيكى وبدكه درنهاد بشرست شادى وغمى كه در قضا وقدرست
باچرخ مكن حواله كاندره عقل چرخ از تو هزار بار بيچاره ترست

واخوان نامهربانك غلّ وحسد وغل ايله پای فلك پیمای
دللری مغلول ودای بغض وددی ايله خاطر قاصرلری دچار
ومعلول اولدوقدم تا ریكنای اندوه وعنایه كتمن رباعی
دور كاریست كه از غایت بیداد درو نیست ممكن كه كسی را سر وسامان باشد
چشم نیكی زكه داریم بعهدی كه ندرو كركسی بد نكند غایت احسان باشد
نثر بو كلام حكمت نظام فضیل بن عیاضدن مطلع خاطر
فیاضندن برقان وراياضن الیمشدر كه اداء احب الله تعالی
عبدًا اكثر غمه واذا ابغض وسّع علیه دنیاه وكابرا عن كابر
كلمات اكابردندركه المؤمن لا یخلو عن قلة اوذلة او علة
بشر بن حارث بذر نصیحتی ارض رضایه حارث ودفینهٔ
موعظتی طلسم حكمت ايله حارثی اولوب دیمشكه لو لم یكن
فی القناعة الا التمتع بالعز لكفی صاحبه سیوطی لغت مزهره
كه دقائق ارب لسان عربی مظهردر دواهیٔ بی تناهی نك
دفه
كلام عرب غریب الاسالیب ده بشیوزه قریب الفاظ متوا
واسماء متكاثرهٔ متضاعفه سی اولدوغنی حكایت وخاتمهٔ
سخن ده اظهار شبحی وشجن ایدوب وان تكاثرا اسماء الدواهی
من الدواهی كلام رصین غیر واهی سی ایله كنایت نكایت
وشكایت ایلمشدر املح الشعرا خسروكه بین الوری سوز
پرشود سخنوری ده صاحب طرز نودر قطعهٔ سوز ناكنی
یاد كار نادریٔ اهل ادراك ایلمشدر قطعه
مانند شانه هركه دودل ریش وصد زبان برفرق خویش جای دهندش كسروری

خون میخورد چو تیغ درین دور هر که او یکروی و یک زبان بود از پاک گوهری
نثر ابن یمینک بو قطعه سی بر دوشاهوار تمین و نثار
فضلاء مکرمت ضمین در نظمه اندرین دور چو فرزین هر که او کج رو تر ست
منصبش باشد بلند و جای او هلوی شاه هر که چون رخ راست رو بود ست و خواهد بود هم
دائما در گوشهٔ محروم و دور از روی شاه نثر هوشمندان اخیاره شایسته
و سزاوار بود رکه لباس مستعار حیات ناپایدار ایله آرایش و
مدت بسیرهٔ غیر کثیره قصد آسایش ایچون دور آدمیدن
بودمه کلنجه مراتب رفعته دانی اولان اسافل و ادانی یه
تطفله تسفل ایمیوب مقبول بارگاه خدا اولان صبر فقرا
ایله همحال اولماغی انتحال ودیدهٔ سبل دسیسهٔ سنی امثد
بصارت تامه ایله اکتحال ایلیه والکریم من یستضیء
بزیته ویلتقط کسرة بیته فحواسنی تذکر وحلول الراحه
فی خلوة الراحه معنا سنی تدبر ایدوب شاهد وحدت وعزلتی
دار الخلوهٔ قناعتدم دراغوشی وحب الاسکان فضول
اشغال جهانی فراموش ایدم نظم ملک القناعة لا یخشی علیه ولا
یحتاج فیه الی الانصار والحول نثر حاکم عادل بی معادلک
حکمت بی انقضاسی ایجاب واقتضا ایدرکه بوخاکدان
باخطهٔ قصر وطن و نعیم مقیمدن غض بصر ایلیان
غافلان کوته نظرهٔ من کان یرید الحیوة الدنیا وزینتها
نوف الیهم اعمالهم فیها فحواسی اوزره وبال خانهٔ دنیاده
اگرچه استیفاء مطامع ایدر لکن اقتضای حکم نافذه الحکم

ایله وباطل ما کانو یعملون مضمونی اوزره هابط درك
اسفل جحیم ومخازیء مجاریء غسلین وحمیمدن هربرینی
سرکشتهء بلاقع بواقع ایدر زیرا جمع خطوط دارین مثابهء
اجتماع ضدین اولوب الدنیا حرام علی الاخره مقدمهء
فاخره سی اولدیغندن هرپرهنر پرهیزکارلك که میلان سویداء
پرانواری طرف آخرته غالب اوله بهرحال مقاصد دنیویه
نقص واقلال ترتب ایدر واکر عیاذا بالله افتادهء مهواة
اتخذ الهه هواه اولمغله هواجس نفسانیه لنائذ فانیه
جالب اوله لامحاله بغاة حرمان واستحاله محروسهء مقاصد
اخرویه سندن تجمع وتکتب ایدر چونکه حوادث ذات بهجهء
جهان دار ابتلا وامتحان بلکه دیر اختبار وامتهان اولوب
خلاق جواد اهل استعدادی تسهیل معاد ایچون
انواع آلام واوجاع ایله محیص وفریضهء دار غرور
اولان ارباب سرور وشروری ادنی حال عداد مالهم فی الاخره
من محیص ایدر بو تقدیر اوزره هر رشید روشن ضمیر قفرقق
وافتقاره تحمل واصطبار فرض وبو بابده دلیل بی ارتیاب
ولو بسط الله الرزق علی عباده لبغوا فی الارض در علی الخصوص
بو عصر کثیر النقصوص ده خمیر مایهء فطرتلرندن جدا جدهء
استعداد وجدودت اولمیان اغنیاء ناشناس و
شاکرلرندن نشان لیاقت ولیاقت بولونمیان توانکران
ناسپاس بی سعی وجد خطیرهء بخت وجدته فائز وقصبات

اعطیه

٤٢٥ A25

اعطیه وهباتی جائز اولماغین بنیاملطف ومرونت بروجهله
مجور درکه اکا اضافت ایله عنقا کبیر الوجود وصفت
انصاف ونصفت برمرتبه مجور درکه اکا نسبت ایله فنّ
کیمیا غیر مفقود در نظم کرم اکنون همه ازخاك طلب باید کرد
زانکه اندر دل خاکند همه اهل کرم نثر اگرچه اکثر حقب سالفه
واغلب قرون آنفه ده رایت غوایت منصوب وعصبل
سر رذالت ونذالته منسوب اولدوغی مقوله عموم بلوی
ومحاذاة جموم هوم سمائم سموم مثابهٔ من وسلوی بد
لکن بو عصر کبیر الاضرده بیت علم ومعرفت بالکلیه مهدوم
ولشکر فضل وهنر مغلوب ومهزوم اولدوغی درجهٔ وضوحده
وتحصیل معارف وفنون سبب اهانت کوناکون اولدوغی
رتبهٔ سنوحده در نظم دولت بجزان دهند ونعمت بسکان
پس مابنما شای جهان آمد ایم بوبلیهٔ عظمه ورزیئهٔ
عمیمه سببی ایله آبکینهٔ حالکری آب کینهٔ جهال ایله متکدر
وآیینهٔ آمالنزم کردش دور معکوس المآل دن صورت
آلام ظاهر اولان اصحاب معارف انتساب بالضروره
تغییر صوره ایدوب اظهار نعل بازگو کون وترتیب مقدمات
عقلیه یی وارون اتکله نظم ولما رأیت الدهر فوق بنله
علی کل ذی بنل وسل حرابه وقدم فی مضاره کل کودنٍ
واخر عدوانا وظلما عرابه تکوذنت تعویلا علی مثل جری
ازا اعوج سکین فعوج قرابه نثر کریوه سندم فرضا تقامس

وتجاهل واظهار هنرده تهاون وتساهل ايدوب خلاف
جنس اولان صنف جهلا ايله نوع اختلاط وصحبت والفت
لرنه افتلات واقتلاط اولنه محضانها تخانهٔ نهاد لرندم
جوهر استعداد مركوز وفطير فطرتلرندم خميرمايهٔ قابليت
مرهوندر ديو صاحب علو مراتب اولان اهل مناصب تبغض
بلكه هتك عرض وغرض ايله نهب عرضنه تعرض ايدرلر
على هذا التقدير مقتضاى حديث اطلبوا الحوائج بعزة
الانفس فان الامور تجرى بالمقادير بودركه احتمال اميد
موهوم ايچون هتك غرض معلوم واختيار دنائت ولوم اتميه نظم
استاذ سخنوران نجاتى مغفورا وله جمله سيئاتى
نثر لسان غيبك بوكلام شهيرينى بو وجهله ترجمهٔ دلپذير ايلمشدر نظم
ملول اولمه كوكل دهر ويرسه جاهله جاه سكا چون اهل هنر اولدوغك كناه بتر
نثر موافق اصل وفرع ومطابق عقل وشرع اولان مسلك اسلم
ومنهج مسلم بودركه نظم دنيا چو شاهديست كناريست كين ازو
كز شاهدان خلاصه بغير از كنار نيست نثر فحواى بى بدلى ايله
عمله انتوا وكوشهٔ اندك توشهٔ قناعت وعزلتدم انزوا
ايدوب حب جب شكيب وسامانى چيدم وپنجهٔ اختلاط
پريشانى زور بازوى همت ايله بيچيدم ايليه قطعه
ظرف نياق خردمند درجهان بورنى بهيچ فائدهٔ بهتر از حضور كرام
زمانه هيچ تعدى نكرد برخاصان بتر ز صحبت مشتى عوام كالانعام
نثر وخاطر عاطرلرى متسلى ومحذرهٔ يقين جملهٔ طبع صفا...

لزندم

آیین لزندم متجلی اوله که ظلمهٔ اعصار اولان حملهٔ آصار
دار عقباده عقاب خدای اکبرم مظهر اولدقلرندن قطع
نظر اقتضای نظم معجز نمای تلك الایام نداولها ایله داردنیاده
دخی علم عز وعلالری نظم هرکه بالاتر رود ابله ترست
استخوان او بتر خواهد شکست نثر معرکه کاهنده منکوس
ودور بخت وطالعلری وارون ومعکوس اولوب کلاه
کوشهٔ غرور وسرورلری مماس فلك الافلاك وآوازهٔ فساد
وبیدادلری غلغله انداز قبهٔ سما وقبهٔ سماك اولان ارباب
جبروت وعظمتی حضیض ادبار وذلته برده جهله اسقاط
وهدهٔ نکبت وذلته ایراط ایلیه که تجدلرندن تحیر بولان
کوشه نشینان بیغولهٔ خمول وشکیبه عماویت تشفیٔ
صدر رحب نصیب وبفضله سبحانه سهام مهام هدف
شرفه مصیب اوله ارباب ذهن صافی یه پوشیده وخافی
اولمیه که جهان بی قرارك دولت ناپایداری که کرمابهٔ
بقیعهٔ یحسبه الظمآن ماء وکلزار عیش فصولندن وصمت
زوی وذبول ردیف نشو ونما در نظم
جهان چون خیالیست کآیینه بست که بنماید اما نیاید بدست
نثر هرنادان خوار خوار حرواره درهم ودینار واداوات
غنا وبسیار ایله بدمست شراب بطر وطرب وهرخردمند نامدار
اهلیت مدار اصباح دیرهٔ زیره ایله کرفتار لاوا وخطر در نظم
بسی چه عجب کرکند رعایت دون که جز متابعت کاوکی کند کردون

هر عارف طبّ که مقید سلاسل متابعت و معاطب در
مقامع مشاغل و ازامع ایله مشیخ و بیم سیف رسوب محن دن
مجن استعاذه و استعانه ایله متّرس و مدبّج اولوب قطعه
عیش کلا عیش و نفس حرّ ٭ موقوفة ابدا علی حسراتها
ان کان عندک بازمان بقیة ٭ مما تسوء بها الکرام فهاتها
نثر مضمون شکایت نمونی ورد زبان و هر صمهٔ بعید
الهمه اضطراب طمر داهیه وصم ایله بیمناك و جبا ندن
عبرت بین اولان اصحاب قرب یقینه متحتم درکه هر زمان
خاتم شکیب محمود الخاتمه ایله متختم و خیمهٔ حسن خیمه ایله
متخیم اوله لرزیبا بازار تقدیر بی تغییرده جزع جزع بی
اعتبار و اصالت صبر یانتدم فزع فزع که قدر و یمقدار
اولوب قلق مزیل ظلام ملام اولماز و وزن حزن مقابلهٔ
مرصر قضاده ثبات و دوام بولمز خصوصا اکتساب ایلدکی
اندوه و اکتئاب ك نفع وجدواسی معدوم و ضرر و تبعهٔ متتا
بعه سی معلوم اولد و غندن ماعدا سبب شماتت اعدا اولوب
و عدم تربص تصبر و عدم تسرع تقسر سببی ایله ایام احزان
و آلام امتداد و اشتداد بولور بلکه الجزع عند البلاء عام
المحنه فحوای مزیل الشحنه سی اوزره مصیبت و اصدمانك
تضاعف و تزاد فنی مورث و هنکام هجوم الم کظم غیظ و دفع
غم امتداد امادهٔ باعث در بو قطعهٔ بی مماثلك که قائلی نهشل بن حری در
فی الحقیقه عنوان دیوان سلوان اولمغه حقیق و وری در نظم

ویومکان المصطلین بحره وان لم تکن نار قیام علی الجمر
صبرناله حتی تنوخ وانما تفرج ایام الکریهه بالصبر

نثر مجلس انسک دوستکامی اشامی ملاجامی ودماء
جدار خدارده سربدیوار فقرا وافتقار اولان فقراء صبری
بوکلام معتبر ایله تطییب ونشاۀ جام سلاست وانسجام
ایله تطریب ایلمشدر قطعه مقام عیش میسر نمی شود بی رنج
بلی بحکم بلا بسته اند عهد الست بهشت نیست مرنجان ضمیر وخوشدل باش
که نیستیت سرانجام هر کمال که هست نثر احادیث صحاح
نبویه دن علی قائلها افضل الصلوة والتحیه حدیث کن
فی الدنیا کانک غریب اوکانک عابر سبیل وعد نفسک
من اصحاب القبوره تحصیل عبور ومعبر اعتبار دن عبور
ایدن عاقل دوشن روان زخرف جهاندن مقدار حاجت
وکفایت ایله اکتفا وخلال حمیدۀ بزرکان دینه تاسی و
اقتفا ایدوب سرابستان جنانه حشرت هواجس و
خطائر وساوس ودسائس یولنه بولماز وخوان یغمای
جهانده مانند بهائم هائم اولمیوب خزینۀ دل حزینه رغبت
اثاث حرص وولع نهاده ودیوع اولماز حامل قوای
نفسانیه اولان طبیعت انسانیه ده کثرت دربث و
اعتیاد ایله هر شئیه اهلیت واستعداد رادر هر نه فعله
ممارس ونه عمل ایله مؤانس اولورسه نهال بالی اول سمته
مائل وقبله نمای فؤادی اول وجههٔ کعبهٔ مراده آب وآئلی اولور

شویلیه که ملازمت ارباب ماه وجلالت اولان فضات
ابتدا الی تدریج وامهال ایله اذعان وتحمل کلفت مجاهده و
ریاضت ایله فی الجمله تجلیهٔ مرائی اذهان ایدر لاشک فیه
برکتی لا ینفد وکنج بیحدم مالك وشادع اعظم رضای
رب اکبرم مالك اولوب جوهر عین کمالی تعرض عرض عین
الکمال دن محمی ومصون وهلال مالی دهرهٔ آسیب دهردن
موقی ومحصون اولور بو قطعهٔ نصیحت مقاطعك مضمون
ساطعی که بعض افاضلك مشرق دل کاملندن لامع در بردارویی
نافع دافع درکه عروض اعراض واغراضی قامعدر قطعه
لا تسألن عن المخلوق فی طمع فان ذلك نقص منك فی الدین
واسترزق الله مما فی خزائنه فانما هو بین الکاف والنون
نثر صبر تعذر مراد ومتاع انتفاعی بازار دور پر آزار زده
مرادایدنلره بووعد وافی درکه ان الله مع الصابرین آیت
تسلیت قرینی اوزره دنیاده مستجلب رضای رب العالمین
وعقبات عقباده انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر
حساب نص لبشارت احتسابی اوزره احوالی اجود
نامحصوره رهین در نظم هرعزیزی که باقضا خوکرد
فرح وعیشی روی بااوکرد نثر بوحدیث معین مؤثر ومضمون
وطغرای صحت ایله مقرونددرکه لوکان لابن آدم وادیان
من ذهب لاحب الیهما ثالثا ولا یملؤ جوف ابن آدم
الا التراب ویتوب الله من تاب حضرت آنی که مطاف

ارقم

اشراف انس اولان مجلس انسدر ع آتش آنس من جانب
طورنارا نثر مشتعل اندر حضرت ختميت مقام عليه شرائف
الصلوة والسلام اندن بوكلمات قدسية النظامى راوى
وناقلدركه ان امتك لا يزالون يقولون ماكذا ماكذا حتى
يقولوا هذا الله خلق الخلق فمن خلق الله بو تهديد شديد
جانكاه ابتغاء فوق وسمو رتبتى ناهى وفى الحقيقه غوائل
وزيد رفعت بى تناهى در ارباب ثروت واشراف ماقوقنه
استشرافدن برآن خالى وهيچ برمقامدم زور قناعت و
آرام ايله حالى اولمازدر امامقل ومعيشت اولان معيشت باشر
ارباب جاه وجلالدن قطع جبال مقاصد وآمال ايتدكدن
نائل نعيم رضا وناظر پيشگاه ع لقد احسن الله فيما مضى نثر
اولوب فيما بعد دامان قدروسامانى كرد الودكى كدردن
پاك ونقى وتمكين يافته مامن ع كذلك يحسن فيما بقى نثر
اولور رباعى براعت سمات كه جناح القاف كلا تندن ثمار
لطف بيشمار يابغ درينبوع تركيبندن آب ناب سلوان
وشكيب جوشان ونابغ در رباعى جون رزق توانچه عدل قسمت فرمود
يكذره نه كم شود نه خواهد افزود آسوده زهر چه هست مى بايد زيست
وآزاده زهر چه نيست مى بايد بود نثر ابن يمين مستندان يتارق
واصحاب اليمين ما اصحاب اليمين بوقطعهٔ حكمت آيين ايله
وعقيان بيانى سمط حسن سمتدم تنظيم وتسميط ايلمشدر قطعه
هر چند روزكار وكند پست مردرا ازهمت بلند نشايد بكاستن

رزق چو از خزانهٔ خالق مقدرست دون همتی بود زدر خلق خواستن

نثر حکیم سقراط که غار حکمت عملیه ده ثانی اثنین بقراط در
عدم حزن وملا لذن استطلاع مال وکیفیت بنیذ سار
ایله نشاه دار اولدوغندن قرح وتاج سوال ایلدوکلرنده لهجه
حکمدن رفع حجاب خفا وخواب معقولنی بووجه مقبول
اوزره انبا ایلیوب دیمش که بن غیب خانهٔ جهاندم برنسنه یه
تعلق ومیلان ایلم که فقد وضیاعی اندوه والم ابقاع ایدم
وامتعهٔ میاعی ومطالبه ارزومندوباغب اولمازمکه عدم
انتفاعی محنت وغم ایله ابجاع ایتمیه فلا تتخذ شیئا یخاف له
الفقد نثر ارباب ارصاد ونجوم ومهندسان اراضی و
تخومدن منقول معقول درکه جد ابوالبشر روحک علوی
واول عنصر پاکنک رشح نور ادراکی قبول هنکامنده مواکب
کواکب مقام شرف ده واکب ومنطقة البروج سعود و
عروجه راکب ایلر الاعطاردکه بدء قضاء مؤید آنی اول شرف
عزووشرفدن طارد ایدی الله اعلم بسرائر الاسرار تیر دبیر
راست رفتار نجم علماء اخیار وکوکب طالع کبهٔ احبار
اولوب انبان نشاة ابناء وزمان نشوءٔ کیفیت اختراعده
حیز شرف وخیردن آئل وطرف نحوسته راجع ومائل
اولماق سندود لیل وبرهان جلی وجلیلدرکه دنیاء سریعة
الفناده هرکس علی قدر قدره طلی غرجلی ایله عالی اولمه اما
اهل هنروکمالک جیب عالی نقد دولت واقبالدن تهی ودامنی اوله

قطعه دانا هیئه معتکف خانقاه غم ٭ جاهل نبرد خلق جهان معتبر شود ٭
مانند شمع کار سپهر کدا نواز ٭ نورش بزیر باشد و دودش زبر شود ٭
نثر هر خرد مند هوشیار که چشم دل بیدار دی کحل الجواهر
الدنیا قنطرة فاعبروها ولا تعمروها ایله قرار و دوشن و
دهر متاعك بی اعتبار دی متاعی نظر اعتبار و اختبار ندم
ظاهر و معین اولمه آنك ممرهات زخارف بی ثباتنه
اعتماد و التفات ایتیوب کثرت ماعون و اسبابی
احراز و ایعاب و رزق نادانه ودروزی تنهادن ایچون نفسنی
ایلام و اتعاب ایلمن مؤلفه مقصد اولیه نه قلمه سعی بیهوده ٭
که عاقبت سبب حزن و شرمساری در ٭ حیف آبینه چون طالب زنگ دز الوتین
روان پاکنه هردم سرمه سای در ٭ نثر بلکه خلان وفا ایله الفت
والتقایی تغنم وهر آن مصاحبدن شکر صحبت و امانه تسلق و
تسنم ایلیوب افتراص حسن حال و اطراح تمنی محال ایکه
نظم غنیمتیست زمانی بهمدمان بودن ٭ که عمر را نتوان یکزمان ضمان بودن
نثر مدلولنی یاد ورعایت شرائط الفتده بوابیاتی پیش نهاد ایلیه نظم
به دوری مکوش از چه بدخو بیاد ٭ که دوری فتد خود سرانجام کار
اگر جامه تنگست پاره مکن ٭ که خود پاره گردد چو گردد کهن
مزن شاخ اگر میوه تلخست و تیز ٭ خود افتد چو پیش آیدش برگ ریز
نثر زیرا فضول اسباب و اسلاب ایله تدنس و تدرجا جتدن
زیاده زخارف نادانه بی تفقد و تندسدن اکثریا صاحب
بی بهره و نصیب و ترکه بی برکه سی ورثه و اعدایه میسر

ونصیب اولور نظم کسی رنج در حاصلی چون برد
که از رنج او دیگری برخورد خوش آن کین ورق را چنان داد پیچ
که نگذاشت از بهر بیکاهیچ نثر بزم الست ده تعاطی جام
استعداد وتوش وصهبای رشاد بی رشایی تراب ونوش
ایدن ناقد بصیره بایسته وجدید درکه زیر سقف زرکار ده
پنج روزهٔ عمر مستعار ی تغنم وبو ابیات استغنا نما ایله
زاویهٔ انزواده تغنی وترنم ایلیه ان الکریم اذا نالة محصنة
ابدی الی الناس ریا وهو ظمآن یطوی الضلوع علی مثل اللظی حرقا
والوجه طلق بماء البشر ریان الآیة التاسعة والثلثون
فساد ایلیان زمره ء نا پسند اولوب صانمه مکر خداون امین
ید قدرت املا ایدر انلرم واملی لهم ان کیدی متین
افضل المتاخرین واکمل المتبحرین اعلم قومه روحه کمال پاشا زاده
مرحوم بو آیت بی التباسی بوکونه اقتباس بیورمشدر قطعه
ایدوب بو نجه در لو فساد اول لعین دیمه نیجه اولدی بلادن امین
بو اهالی صنمك که اهمالدر واملی لهم ان کیدی متین نثر
فضلاء عجمدن برشاعر عیسی دم نوبر هبله تحریک قلم ایلمشدر نظم
اکر مهلتی یافت دشمن مبین واملی لهم ان کیدی متین نظم
چنین زد خامه منشیء کهر سنج شکاف خامه اش چون شد در کنج نثر
که حضرت شعیبك کعبهٔ دل بی عیبی ورد جمال توحیدم
واله وشیدا وسیر معنویء محبت وولاده بی منت دست و
پا بادیه پیمای بیداء نا پیدا اولوب طریق ارشاد و تحقیقك

ناقد بصیری وحضرت بنی خدانک صومعهٔ هدایه مرشد
وپیری ایدی منازلِ مآنلِ مجاهده وتقواده اورع واَدْیَنْ
ودین آموز ساکنان مدینهٔ مَدْیَنْ اولوب تعلیم شرایع وادیان
وتعلیم دعوت اسافل واعیان ایدر کن نظم
آن یکی میگفت در عهد شعیب که خدا از من بسی دیدست عیب
چند دید از من گناه وجرمها وذکرم یزدان نمی کرد مرا
نثر اول شخص شقاوت بهرکه میاسیرِ دهر ومشاهیرِ
شهردن ایدی مزاولهٔ اعمالدم تقصد واهالی زیاده واسباب
فحش وسبابی آمآنه اولدوقجه ع لاتحسبن اِمهالها اِهمالها
نثر صورتی منظار فطرتندم مشهود ورموق وصحیفهٔ
احوال سخیفه سندم نظم قد نعم الله بالبلوی وان عظمت
ویبتلی الله بعض القوم بالنعم نثر رقم بانقضی مرقوم ومسطور
اولمغله سبب ازدیادِ غفولم واقبال جاه وجلالی باعث
ادبار وسفولم اولوردی نظم حق تعالی گفت در گوشِ شعیب
در جواب او فصیح از داه غیب که بگفتی چند کردم من گناه
وذکرم نکرد در جرم الله نثر معدن حیات بی ثباتدن
فیلزات لذات فانیه فائده بی استخراج ومساعدهٔ دولت
واقبال سریع الزوال ایله تبجح وابتهاج ایدوب سنستدرجهم
من حیث لا یعلمون مضمونی اوزره نعمت بی شکر ایله محلی
وصرح ممرد مکری معلی اولمغله هاتف غیبی جنابدن بو
وجهله ردّ جواب اولدیکه نظم عکس میکوید ومقلوب ای سفینه

ای رها کرده ره و بگرفته تیه چند و چندت گیرم و تو بنجبه
در سلاسل مانده پا تا بسر نثر دیگِ دل مرده ریگی ژنکار
برژنکارِ زکیرت انکارزا ایله سیاه و سیمایِ درونی اندیشهٔ
کوناکون ایله فاسد و تباه اولماغین انطباع صورت
ابلاغه مجال و مساغ و انعکاسن پرتو شکر و سپاسنه جای
فراغ قالمز امّا نظم کرزندآن دود بر دیگ نوی
ان آئر بنماید ار باشد جوی زانکه هر چیزی بصد پیدا شود
برسیدی آن سیه رسوا شود نثر مثلا برآهنگر زنکی که
روی شب رنکی سیه فام و نهاد پرارژنکی مکثر نسل حام
اولسه اسود درون تیره ناکنی احساس و ادراك و کند و
وجود ناپاکند تیقن کفران و اشراك ایلمز نظم
لیك هر کس مور بیند مار خویش تو رصاحب دل کن استفسار خویش
نثر اما روی نزاهت رسونکه ع روی که دیدك قضیه معلوم
نثر شعار انفت و عار دن بری و راغب حرفت آهنگری
اولسه جزئی دخان و قتام ایله رنك بلور فامی بی درنك
ابلق و دورنك و منظار حسن پرانوازی کرفتار کدرت
رنك اولمز نظم پس بداند زود تاثیر کناه
پس بنالد زود کوید ای آله نثر اکر اول عمر و طیله ده اولان
تقصیر و غیله بی تارك و اواخر حیات و زندکانی ده
اسباب سعادت جاودانی بی متدارك اولمیوب نظم
چون کند اصرار و بد پیشه کند خاك افکند چشم اندیشه کند

توبه نند یشد د کر شیرین شود بر دلش آن جرم تا بی دین شود

نثر بوار بعید المنالك خار جدار مثالی درختی بو منوال اوزره تعلیل وبو وجه ایله اوزره تمثیل اولنور که نظم

چون نویسی کاغذ اسپید بر آن نبشته خواندن آید در نظر
چون نویسی بر سر نوشته خط فهم ناید خواندنش گردد غلط
ور سوم باره نویسی بر سرش پس سیه گردی چو جان کافرش

نثر چونکه خطیب الانبیا نصح اهل هدا ایچون صعود کرسی بیان وتقریر وحی آسمان ایلدی اول کرسی فهم ومعراج و مکور ومستدرج بو قول قویمی تصدیق وتسلیم ده اظهار کم وکاست وکرفت وعقوبته برنشان وعلامت درخواست ایلدوکده حضرت شعیب غلالهٔ غیبدن شق جیب وآب طلب جوابنی اجرا وسیب ایدوب نظم

کفت یارب دفع من میکوید او آن کرفتن را نشان میجوید او

نثر جناب ساتر العیوب وغافر الذنوب که نعت پاك بی اشتراکی نظم ع کنه ندا کرده ست واو شرمسار ومفیض مواهب ومسار در نظم کفت ستارم نکویم رازهاش جز یکی رمز از برای ابتلاش نثر بعد ایما وکنایت ایله روی جنایتدن رفع سرپوش وتلزم بی عدان حکمت الهیه التظام وجوش ایدوب بو اسلوب مرغوب اوزره وحی والهام وازالهٔ ستائر ابهام اولنديکه نظم

یك نشان انکه می کیرم ورا آنکه طاعت دارد از صوم وصلا

وز نماز واز زکات وغیر آن لیک یکذره ندارد ذوق جان
می کند طاعات وافعال سنی لیک یکذره ندارد چاشنی
طاعتش نغز ست ومغزش نغز نی جوزها بسیار ودروی مغز نی

نثر تالیٔ قرآن اولان احادیث صحت عنوانندم کلمشدرکه
هر شخصِ بی سدادِ کرا استعداده که شبابِ فیوضِ الهیه
ادراک واقران دولت اقترانی اوزره ترجیح وابراز اولنورکن
مضیق کفرانندم مقیم وبهاد بدنژادی ولد قلبیٔ شکر وتحمید
تولید ندن عقیم وسقیم اوله لاریب فیه اول غرّ سفیه محکود
ومستدرج وعدادِ عبّادِ شاکرین دن مبعّد ومخرّج اولوز
بو حکمت مستجاده بی بیان وافاده بیورد قد نصکرم ٤

سنستدرجهم من حیث لا یعلمون آیت عبرت نمونسی قرآءت
وکنارهٔ جلباب فضائل جلیّاتدن رخسارهٔ طلعت حقیقتی
ارآءت بیوردیلر صدق روایتی مسلّم اولان زید بن اسلم
جواهر حکمتی امتقاط ولقاطهٔ مواعظتی التقاط ایدوب
دیمش که سنستدرجهم آیت بحزنماسنک حقیقت معناسی
بودرکه منعم علیه اولان شایستهٔ مکارم علیه یه اسباب
نعم اسباغ ودلایل کرم واشبال اسبال اولنمش ایکن وظیفهٔ
شکرانسز ودل پیمان کسلی اقتا اولنور نظم
ژنك انکار برآینهٔ هردل که نشست اثر تیرکیش برهمه کس روشن شد

نثر نسق سازِ فرق ودرّ عبنی حضرت عمرك رضی الله تعالی عنه رباعی
ان پیش روی که شرع انونام کرفت دیوان بیمش جهان پیك کام کرفت

ازدرّه

۴۳۳ 932

ازدرهٔ اوزلزله درخاك افتاد وزدرهٔ اوزلزله آرام كرفت

نثر زمان خلافت وهنكام امامت باامانت لدن ديار عجم
مفتوح العَنْوَه وآل واصحاب مغانم بحساب ايله مشحون
يسار وغَنْوَه اولوب غنائم وانفال ونَتَف واثقال ايله
مسجد مدينهٔ منوّره مالامال ومُهِمّ رغبات وآمال اولدقده
قُفلِ فتنه ومفتاحِ فِطنه خليفهٔ عدالت پناه رضی الله
تعالی عنه وارضاه كنتِ غنيمتك مشاهده ورؤيتندن
بكا وانتحاب ونهبهٔ موعظهٔ بهيه يي اخذ وانتهاب
ايدوب بيوردي كه بنم خوف وفَشَل وجُبِّ ذُعْر ووَجَل
بودركه كنتِ ثروت وغِنا ومساعدهٔ اسباب مباغی
ومُنَى ورتاج مكر واستدراجه مبداء انفتاح وعقدهٔ عدد
وفريب ودهليز عذاب قريبه سبب انفساخ وانفساخ
اوله بعده تلاوت آيتِ استدراج ايله لسانِ استدلال
واحتجاجنی رَطْب وتبيينِ امرِ خَطْب ايلديلر قدماء علمادن
اوروق كه طَعْمِ حكمتی ذَوْق ايتمش ايدك بو آيتك معناسنی
ذكر وتحقيقِ فحواده اعمالِ فكر ايدوب دميش كه سنستدرجهم
آيت حكمت نمونهسنك خلاصهٔ مضمونی بودركه هرنه دمكه
برخطيئهٔ بی ندم احداث وتركِ اِخبات ايله درك اِخباث
تواضع
ايلسه لر تجديدِ نعمت متعاقبه ايله هربری اغفال وباب
تمكين استغفار لری قفل غفلت واديار ايله ابصار واقفال اولنوب
نظم كريمه كه بزرق خلق را بفريبی ـ بااوچه كنی كه يك بيك می داند

الله یستهزئ بهم آیت مشکله قرینده اولقوم بد آیینك
جزای سزای استهزا لری بو وجهله تحقیق و تبیین اولنمشدر که
کاهل نفس کاهل لری اوقادر ذنوب و اوزار ایله کرانبار
اولدقجه امداد فضل و امداد لری زیاده و ابواب نعم بیحساب
روی امید و آرزو لرینه کشاده اولوب تاکه بلاد بلادت ده
استغفار و کثرت اسباب نعمته اشتغال رویت منعم حقیقی دن
آنلری اشتغال و دیار دوردست غفلته ایغال ایلمش ایکن
ناکهان مکر حکیم مستعان مخافته و فتحنا علیهم ابواب
کل شیء تماشا کاهنه نکاه ایدرکن حتی اذا فرحوا بما اوتوا
اخذناهم بغتة کمینندن نره سیز تقدیر مفاجاة و مباغته
ایدوب انتهاز و افتراص و مقیل خواب غفلت ثقیلدن
انتهاب و افتراس ایدر نظم بابندم هرچه خواجه کند عین
کس را مجال نیست که گوید چرا و چون نثر بو جزا و استهزا خود
دار الامتحان دنیاده اولان عقوبت عاجلهٔ حاضره و
دار البقاء اخری ده اولهجق پاداش استهزای دائرهٔ
موسعهٔ امکان بیان غیر حاضره در یوم تجد کل نفس
ما عملت و هنکام تشتت قلب و ظهور فلتح ابواب
هشتکانهٔ بهشت برینك برینی انلرك روی آرزو لرینه
ابلاق و پیام اذن عامی بین الخواص و العوام اطلاق ایدوب
اهل مذاقه و منافقه یه ترك مباداة و عموما دخول جنته
مسارعت ایله منادای فضل و ندا بو وجهله

اشتغر فی الغلاة ابعد وعلینا تطاول وافتخر والابل کثرت واختلفت قاموس

ابلق الباب فتحه کله

۴۳۳ 433

ندا ایلیه که ای منتظران منظرِ طلب مغفرت ربه استعجال
واغتنام فرصت رحمتدم ترک بطاء واستمهال ایلك
غرف وقصور و غلمان وحور مشهود ومنظور اولدو قدم
باختیار ابرار واشرار هجوم واقتحام وباب جنان ده
اعتراك وازدحام ایدوب هزار مشقت وآنینِ غم آیین ایله
راهِ دشوار آتشینی قطع ودروخ وحضیض سجّین دن بالای
بهشت برینه صعود وعروج ایدرلر کا رِبدلری فی الجمله نیك
ودرِ بهشته قریب وزردیك اولدو قدم فی الحال نفاق و
ضلالك رنیك صورت یاداشی ظاهر وفاشی اولوب اول باب
کشاده مطبق ومؤصد ودخول جنتدن منع وصدا ولوب هریری
درك اسفل سعیر وجحیمه افکنده ودرختِ طالع وبختری
تند باد سخط سخت ایله مستأصل وبرکنده اولور اکر چه
مکر خیر الماکرین دن امین ومکان غفلت وبطالت ده
مکین اولماق هیچ بر دانای خبیره روا وجایز دکلدر زیرا
لباس مستعارِ ثروت وبسیاردن عاری وبین الاتراب
خاك نشین متربه وخواری وفقرِ اضطراری اولدوغی
تقدیرجه مجرّد نشیب عالم جماد ونباتدن ترقّی وتوقّل
ومرتبهٔ حیوانیتدن درجهٔ شرف انسانیته تصعّد وتنقّل
ایلدوکی عظیم نعمت وشایستهٔ ستایش ومنّت در ومرتبهٔ
انسانِ نیکوسانده خیام سالفه وملل متخالفه دن اولمایوب
میانِ خیرِ امّتِ بلند همّتدم نائلِ نعیم اسلام وایمان وبالغ

مبالغ علم و عرفان اولوب صحتِ بدن و اعضا و سلامت عقل
وذکا نعم اخرویه بری نظم برتنِ خود بزبانهای سرِ هر موها
ان تعدّوا نعم الله فلا تحصوها نثر فحوای اوزره استغراق جهدِ
سپاس و حمدم سزاوار و در خور ایکن شکرِ جدیدِ مستجلبِ
المزید دن غافل و مجملهٔ جهل و کفرانم متناقل اولور لر نعم
ظاهره و باطنهٔ حقّه مستغرق ایکن اداء شکرِ بی هالم سبب
تکاسل و اهمال بودر که بود کلو نعمای شایکانی عجّانًا ورایکان
بولوب تحصیل و وجدانندم جبین سعی و اقدامی تعریق و مجهّهٔ طلب
و نشدانندم دفین کدّ و اهتمامی تفریق ایتما مسلّم در بلکه بو نعم
خداداد و تتف مادر زادی نعتِ سرمدِ حُسبانُ وعدّ اتیسوب
یانلرندم شرف و کمال انجق کثرت مال و اسباب جاه و جلالدر
اکابناءً نعمت بیحد و حصره ما صدق و مظهر ایکن طوماردِ شکر
و حمدی طیّ و ادراج و کذولرینی شایانِ کیدِ متین و
استدراج ایدرلر بو آیت باکرامتک هر اهل نباهت و خموله
احاطه و شمولی وارد در لکن اصحاب منصب و جاه و سلاطین
بامکنت و دستگاه حقلرندم مناسبتی بیشتر و مطابقتی ازید
و اکثر در شول جهتدنکه جناب مقتدر خلاق آنلری بغیر
استحقاق ممتاز و ابتناء جنسی اولان کبراء انس میانلرندم
مرجّح و سر افراز ایدوب مقابلهٔ جلائل نعمدم عاطفت و
کرملری زیاده و بابِ بارگاهلری روی مظلومان داد خواهه
کشاده اولماق لازم و لابد و درِ سعودت مستقرلری بدربان و

حاجب اولمق واجب ایکن حکومتِ اهلِ اسلامی سربایهٔ تجبر و سلطنت
انامی مادّهٔ تفرعن و تکبّر ایدوب اِسدالِ نقابِ احتجاب ایله هر بری
مستبدبج و ممکور و سعی باطل بی طائل لری بیهوده و غیر مشکور اولور

نظم فی هدنة الدهر مغن عن وقائعه والعز اقدح مبراة من الوصب

نثر خانهٔ درونِ وارونلری ادخنهٔ افکار کونا کون ایله تاریک
وناسیٔ کلمهٔ جامعهٔ قلیل یکفیک خیر من کثیر یطغیک اولوب
خراب آبادِ کفران و فساد ده تمکّن و تمکّن و عاقبتِ کار
ناهنجارلرینی عدهٔ تفکّر و تفکّن ایله ان الله یملی للظالم فاذا اخذه لم یفلته تیر سریتیزنه
اذا اخذ القری و هی ظالمة ان اخذه الیم شدید قول سدیدی اوزره آماج وکذلک اخذ ربک
سرکشتهٔ تیه استدراج اولور نظم هرچه غیرِ اوست استدراج تست
گرچه تخت و ملکتست و تاج تست نثر اقاصیص قرائنده هر محلّ و مکان
که اینهاء تعقیب و کلامِ تامّ فاخذناهم بغتة ایله تذییل و تذنیب
اولنه اولیاسنی بی مساس دولت با اندراسك معزولِ مکر
واستدراج ایله قلع و از عاجنه ایما و اشارت و غبار
تنبیه و انذاری تهییج و اثار تدر اگرچه سلعهٔ استدراجك
نفاق و رواجی هر قرن سعادت اقترانده مقرّر در اما بوزمانِ
اشراط نشانده وقوع و شیعانی اکثر و اشهر در زیرا بو دورِ
جهل بروزِ نااهل پرورده مساعدهٔ سعدِ اتفاقی ایله مستعدِ
غسلِ استحقاقی اولان نودولتانِ جاهل و اسافلِ مخاذیل
حرمِ مفقود الکرمدهٔ زمانِ سهل اهلِ رعونت و جهل ایله
همزبان یاخود بوستانِ سلطانِ غرّه و غافل ده ایامِ قلائل

ناطور وپالیزبان اولماغله ترک تمهیل وتدریج ونهایت
مراتب جاه ورفعته میل وتعریج ایدوب دفعةً دست وزارته
وضع قدم بعدم احرازِ صدارت عظمی ایله که تِلوِ خلافت کبریٰ در
تکیهٔ املاك وخدم ایدرع وکبّ الاعالی بارتفاع الاسافل نثر
کلید حل مشکلاتی کف کفایه دن تسلّم ومجهولی اهل ذکر و
قبولدن تعلّم ایتیوب مرکبِ جهلِ مرکّبه سوار وماندِ خرس
رقصِ بی معنای حرص ایله مبتلای سرکشتکی ودوار اولور رباعی
کردست دهد آنچه ترا مقصودست یا آن رسدت که کویان بهبودست
مغرور مشوکه تاکه از پردهٔ غیب آواز برآید که فلان مردودست
متکای زرکش صدارت که ثانی اثنین سلطنت وخلافتدر رباعی
لایوئسنّك من مجد تباعدهُ فان للمجد تدریجا وتدریبا
اِنّ القَناةَ التی شاهدتَ رفعتها تنمی وتنبت انبوبا فانبوبا نثر
فحواسی اوزره میلِ تعریج تدریج ایله حاصل ومقصدِ اقصایِ
تمنی یه تأنی ایله واصل اولورایکن پیشگاه عزوجلاله عدم لیاقت
واستیهالی مثبت اولان شتاب زده ومنبت سرعت حرکت بی
برکتی ایله مصداق لَا اَرْضًا قَطَعَ وَلَا ظَهْرًا اَبْقَیَ ومجهلهٔ جهالدر
اَضَرُّ وَاَشْقَیَ اولماغله انما نملی لهم لیزدادوا اثما آیت حکمت ایماسیله
اوزره کرفتار عذاب مهین ومن تصدر قبل اوانه فقد تصدی
لهوانه مکان بی مکانتدن مکین اولوب حوصلهٔ استعدادی
کنجایشِ تدبیرِ عباد وبلاددن عاجز ولسان حالی بورجز براعت
انتحالی راجز اولور نظم البحث بالقضا وبالقدر

وکیس

وليس بالرأى ولا التدبير فى الناس من يسعد الا قدار

وفعله جميعه اد بار نثر علت جنسيت اليه همشهرى وذو قرابتى اولانلرى محرم وبطانه وما بينلرندم تسويغ كاسر بطانه ايدوب امانت واستقامتدم قلم كبى علم اولانلرك سر بى دولتلرينى كزلك امانت اليه شح وشقق وترويج باطل اليه ابطال حق ايدوب قندم بزمانى دولت واهل خيانت وارايه منصب ديانت لازمة الصيانتى اكا توجيه وتقليد وكليد باب امانتى كف بى كفايتلرينه تسليم وتكليد ايدرلر قطعه

نحن والله فى زمان غشوم لو رأيناه فى المنام فزعنا

اصبح الناس فيه من سوء حال حق من مات منهم ان يهنى نثر

حضور بى فرونور لرندم العدل حسن صبيح والظلم مظلم قبيح مقدمه سى غير مسلمه وتارك سيم وزر اولان ابوذر مسيلمه اولور هر مجهول النسب احرار كثرت نسبه نمودار ترى الحفاة العراة عاله وحق امانتى احقاق ايدن ارباب استحقاقك كازلرى جب اختيار زوياد ونالله اولور نظم بلاكايد بدل نقش جفا بيرون بردار روى كه چون صيقل برآينه زنى زنكار بزدايد نثر بودكلو ابلاه املاء دن مقصود كه خبيث مردودى طيب مودوددن تميز ومنكران اسرار ربانى اولان معتزلى مشربلرى تعجيز منظار زوزكازده انعكاس بذير وارباب تكبر ونكير نذير اولان اهل ضروان وبدد مروان كبى مدينهٔ سكينه دن رانده وحجفهٔ اجاف وكفرانده متوحش وفرومانده اولمايه رباعى

خواهی که ترا هیچ بدی ناید پیش تا بتوانی بدی مکن از کم و بیش
چون نیک و بد با تو میکردد دباز بنگر که چه کار میکنی در حق خویش

نثر صحت نقل و اثار تدم ماتند حاظ اولان حسین واعظ که نظم

سالك مسلك روایاتست کویا جامع الحکایاتست
همه فن بر ضمیر او روشن در همه فن چو مردم یك فن نثر

اخلاق محسنی ده بو وجله نقل سنی ایلمشدر که سلطان سنجر که خنجر

سطوتی ایله خنجرهٔ اهل ضلالت بریدم و مقطوع و اهدأ بباطِ

سلطنتندن اکفّ تعرّض جناب خلافت مکفوف و مقدوع ایدی

نظم در صد هزار قرن سپهر پیاده رو ناردچو او سوار بمیدان روزکار

نثر کوکبهٔ جاه و جلال و دبدبهٔ کوس شوکت و اقبال ایله اطراف

و اطراز و اقطار و اقتاری کشت و کذا زاید رایکن برکدای بی

توشه و درویش عبا پوش کان کلامندن سهم اسلامی رعایت و شرط

فرط ترحیبی حمایت ایلدوکی سلطان اسلام فوضیت ردّ سلامی

ادا و اذا حییتم بتحیة فحیوا فرمان نیکو سنه اقتدا ایله

اهتدا ایمدکی بعد زمان زبانی تحریك و آذان اذعانی تعریك

ایدوب دیدیکه ای فقیر معذور معذور طوت که مشرب

خوشکوار حمد و سپاسدم و اغلب مراسم شکر بی قیاسه شاغل

ایدم اول واقف شئون ربّ و عارف خضر مشرب دیدیکه

نه وجله اداء حمد و سپاسداری و اقامت وظیفهٔ شکر

کذاری ایدرسن نظم تو شکر چون کنی که همه نعمت و پی

نعمت چه کونه شکر کذاردزبان خویش نثر سلطان زمانه شکر قطرهٔ سنی

۴۳۶ 936

درمیان وکلمهٔ دلخواه الحمد لله ایله رطب اللسان زمانه بشکر
مقلدانه بیتی دیزمیان اولدوغنی بیان ایلدوکده درویش پیش
اندیش ارتنك کلام نفیسی پك تفرع وتنفیس ایله ترقیش وتنقیش
ایدوب دیدیکه ای فرمان روای ملاحل وروم معلوم اولدیکه
سن هنوز مراسم حمد خالقی فروزدن غافل وحلیهٔ جلیّهٔ شکر
حقیقی دن عاطل سن شکر یزدان همان اولدکلدرکه کلمهٔ طیبهٔ
الحمد لله ایله کاه ویکاه تحریك لب وبی توجّه قلب استعمال قالب
ایدیسن بلکه خلعت جدیدهٔ الشاکر یستحق المزید اولدیغنه
لایق وشایان اولورسن که جناب رحمانك تواتر وفیضان ایدن
نعم ورغائبه شکر مناسب وعلی حدّ حمد صنوف الطاف وموهب ایده سن

نظم شکر منعم واجب آید در خرد ورنی بکشاید درِ خشم ابد
هین کرم بینید وین خود کس کند کز چنین نعمت بشکری بس کند
سر بجنبد شکر خواهد سجده پا بجنبد شکر خواهد قعده

نثر اوّلا انفس وسرب وهر عضو واربك قاعدهٔ حق شناسی
اوزره بشقه بشکر وسپاسی واردر مثلا شکرِ سلطنت
عامهٔ اهل مملکته احسان وعدالتدر وشکر فسحت دائرهٔ
ولایت ضیاع رعایا ورعاه عدم تغلّب وادای التدر وشکرِ
عزّوجاه ره نشینانِ داد خواهدن رفع ظلامه وافاضهٔ
اشفاقدر وشکرِ صحّت وعافیت اهل سقم ونعمته مواساة
وارفاقدر وشکرِ وفرتِ خزائن واموال اهلِ فاقه واقلاله بسطِ
وشکر قوت وقدرت ضعیفهٔ رعایادن ازالهٔ مکاس ودرسم بددر رباعی

ای آنکه پناه اهل رانت کردند ... بیچاره نوازو چاره سانت کردند
میدار نظر بخاکساران زنهار ... شکرانهٔ آنکه سرفرانت کردند

نثر خلاصهٔ شکرِ مستحق المزید خدایِ شکودو حمیدی حالتی رخا و
جذب و امساك و جذب ده فراموش و هزار دستانِ دلِ نژندی
ذکر الطاف خداوندی دن خاموش ایلیوب آسایش جمهوری کذو و
استرواح و حضورندن تقدیم و ابریق دل بریقی فدام صبر و
استسلام ایله تفدیم ایلمکدن بو سهامِ مواعظ و حِمام که هدف
انجامه صائب اولدی اول درویش ژنده دلق نظرِ خلقدن غائب اولدی
آیتِ صُمٌّ بُکمٌ عُمْیٌ فَهُمْ لا یَرْجِعُونَ ده نکاشتهٔ قلم بو قلمون درکه بو کلام
امثل شول کسه نك مثلی درکه بدایت حال و مبادیٔ سن و سالندم
بنکو کردار و طرز خوب طوارز اوزده دور و دراز عمر کزار اولوب
مستِ وجودِ ملتمسی پو تقهٔ ریاضتم کداخته و دلِ باذلِ باذلی
کمال هنر و معرفت ایله مُهَذَّب و پرداخته اولماغله ایامِ قلیلهٔ
طیلهٔ غیر مستطیله ده مهیع اشنایی یه رفته و شمع فروزان
روشنایی دن بهره کرفته ایکن ناکهان کمینکاه نهان دن
زمام بارکیٔ قضا عطف و عنان آنی زده خلوتخانهٔ زهد و جُهدن
خطف ایدوب ضیاء عفت و نیاز تاریکیٔ حرص و آزه مبدل و
طبع جانی مشربِ صافیٔ غیر خانی یه محوّل اولوب بقیهٔ نقیّهٔ عمرو
زندکانیسی طلب حطام فانی ده کذران و حرص سرای سویدا سی
مزدحم خطرات و خطوات شیطان اوله مال حرام و حلالی تشغله
و جلالی کبی جمع و بیخ انصافی مغرس دل صافدن استیصال و قلع

لعله طبع صافی مشرب جانیٔ غیر خانی یه

ایدون باسباب جمعیت خاطری فراهم وذریعهٔ دینار ودرهم ندهم
اولد قد نصکرم اول مسکینِ مستکین ومبتلایِ خمارِ دمان وست
فارغ وخوشدل ولهجهٔ امنیتهٔ پردهٔ غفلت فروکذاشته ومُنسَدِل
ایکن مُوَکِّلِ اَجَلْ سرعت وعَجَلْ ایله دییه که ای غافل روزکار
رخت اقامت وقرارنی رفع وخاطرهٔ بی نفعی دفع ایله که وقت غفلت
واستراحت وهنکام آسایش واستراحت دکلدر اول بیچارهٔ هیچکاره
دل پر دردن آهِ سرد ودیدهٔ باشرم دن اشکِ کرم ایله کندو روزکار
ستیزم کارنیه بوکونه نوحه وسوک وبو دباعیء مستجاذک شاهراهِ
انشادنه سلوک ایلیه که رباعی کلها که من ازباغ وصالت چیدهم
دُرّها که من ازبوس لبت دزدیدهم آن کل همه خاردر سینهٔ من
وان درهمه ارزیدم فروبارید م نثر مَکرِ مکرر ایله مزدَری ومهین
واِمْرارِ کفران وغلبهٔ خذلان ایله شایستهٔ کیدِ متین اولماده
قصهٔ اهل سبا میانِ اَسْمارُوا اَنْبارُده مشهور والسنهٔ مؤرخینُده
بونسق حکت قرین اورزه زبان رزد ومذکوردن که نظم

دادِ حق اهلِ سبارا بس فراغ صدهزاران قصر وایوانها وباغ
شکر آن نکذاردندآن بدرکان دورفتابودند کمتر از سکان

نثر شول دکلو مالِکِ مالِی خاطِرْ فروز ومصداق وآتیناه
من الکنوز ایدیلرکه حمل مفاتح دفائن کشا لرندن عصبهٔ اولی
القوه عاجز وستوه وبرتیق ولعان زینت چشم ربالرندن
دیدهٔ پایان نگرِ اهلِ نظر مدهوش ومشدوه ایدر نظم

این سبازاهل صبابودند وخام کارشان کفرانِ نعمت باکرام

باشدان کفران نعمت درمثال که کنی با محسن خود تو جدال نثر
اسباب ثروت وبسیار لری برمرتبه وافر وبسیار ایدکه کثرت
اموال وارزاق واشجار ملتفه الساقلری مزیل عیش ضنک وپرتی
ثمارنی شمار دن متعبر ورهکذا رمازه سکباره تنک اولوب
مقاصر سنماری بنیاد ایرم ذات العماد ایله مجاری وتحت
جنات الفافدن نهر مطرد وصاف دوان وجاری ایدی نظم
سله برسر دردر خستگان شان پرشدی ناخواست از بوم فشان
خوشهای زفت تازیر آمدم برسروری روئنام می ندمه نثر
لهجهٔ بهجت لری کثرت زروسیم ایله بسیم وروسیم اولوب کویا
کنج وارونی قارون اسفل سافلین دن روی سامهٔ زمینه صعود
واعتلا واول کروهی بی شکوهی بستهٔ دوشاخهٔ ابتلا ایلدی نظم
مرد کلخن تاب از پرتی زر بسته بودی درمیان زرین کمر
سک کلیجه کوفتی در زیر پا تخمه بودی کرک صحرا از نوا نثر
شکر منعم حقیقی واجب وعقوق وکفران سرعت خذلانی موجب
ایکی اول سایه حسبان مظلهٔ حسبان حق نعمت حقی ناسی و
مغفلهٔ کفران وناسپاسی ده طاعم وکاسی اولماق کویا لسان
انکاری اطلاق وباب شکرانی ایصاد واغلاق ایلکدر نظم
که نمی باید مرا این نیکوی من برنجم زین چه رنجم می شوی
لطف کن ان نیکویی را دور کن من نخواهم چشم زودم کور کن
نثر لاجرم دوحهٔ جرم وستم مثمر بارادبار وبار یکی انکا زیدهٔ
چشم اقرار اولوب تجعلون رزقکم انکم تکذبون مضمونی اوزره

ترك معمورهٔ غفران واختيار مطمورهٔ كفران ايدير نظم

پس سبا كفتند باعد بيننا شيئنا خيرٌ لنا خذ زينا

ما نمى خواهيم ايوانها وباغ نى زنان خوب ونى امن وفراغ

اول قوم بد سيئم اون اوچ پيغمبر بعث وارسال وشامت ناسپاسى

وغوايت ايله تحذير وابسال اولنوب نشر كلمات نصيحت سمات

ايله شاهراهِ هدايت وانتباهه ترغيب وغايت حفاوتندن نظم

كه هله نعمت فزون شد شكر كو مركب شكر اندر خسبد حرّ كو انثر

نخواستند خلافى ايله اتصافدن توعيد وترعيب ايدوكلرندن نظم

قوم كفته شكرِ ما را بد غول ما شديم از شكر وان نعمت ملول

ما چنان پژمرده كشتيم از عطا كه نه طاعتمان خوش آيد نى خطا

نثر كلام ناصوافى ايله نادر ربا برجوابه تصدّى ومهواهِ هوايه

تردّى ايلديلر كتاب مثنوى ده كه حقايق ورقائق غيبيه يى

منطوى در بود استانِ فائقه چسپان وموافق شولد كلو نوادرِ

بدائع نشان افاده وتبيان اولنمشدر كه كيمت خامهٔ دوزبانه ارخاءِ

عنان اولنسه مستقل بر مجموعه وتنائف ولطائفى موصوف صفت

لا مقطوعه ولا ممنوعه اولور سماسرهٔ سلعِ اسمارك نقل واخبار زاى

اوزره شهر سبا بر بلدهٔ عبرت نما وقصبهٔ شكفت انتما ايديكه نظم

مردمان شهر مجموع اندرو ليك جمله سه تن ناشسته رو

اندرو خلق وخلائق بى شمار ليك ان جمله سه فام پخته خوار

نثر جمع ضدين وتخليط زهر شيئن وباز هر زين ايلك اول كروه

طرفهٔ كيد الترفه نك كردار غرائب مدار لرى ايدى نظم

ان یکی بس دور بین و دیده کود از سلیمان کو رود دیده پای مور
وان دگر بس تیز کوش و سخت کر کنج دروی نیست یک جو سنگ هند
وان دگر عور و برهنه لاشه باز لیک دامنهای جامهٔ او دراز

نثر یو طلسم مقفلک ذیل بیان عملی بو وجه اجمل اوزره اطاله والطناب وهدف غرضنه رمی سهام اسهام واسهاب اولنمشدر که نظم

گفت کو اینک سپاهی می رسند من همی بینم که چه قومند و چند
گفت گر آری شنودم بانگشان که چه میگویند پیدا و نهان
آن برهنه گفت ترسان زین منم که ببرّند از درازی دامنم

نثر بعد ما بو معمی و الغوزه و اجیّهٔ رموزه ظاهر اولدن تحویل و بو معایات عبرت غایات بو کونه توجیه و تأویل اولنمشدر که نظم

کز امل رادان نکه مرگ ما شنید مرگ خود نشنید و نقل خود ندید
حرص نابینا ست بیند مو بمو عیب خلقان و بگوید کو بکو
عیب خود یکذره چشم کور او می نبیند گرچه هست او عیب جو
عوری ترسد که دامانش برند دامن درد برهنه کی درند

نثر فذلکهٔ کلام و نتیجهٔ مقدّمهٔ مرام بو ابیات نصیحت اجامدر که دیدهٔ ظاهربین اهل تلوین دن ازالهٔ نشرهٔ غفلت وکحل عزیز بندِ حکمت آمیز ایله اقرارِ عیونِ اهل تصدیق و قبول ایدر

نظم مرد دنیا مفلس است و ترسناک هیچ او را نیست از دزد انس باک
او برهنه آمد و عریان رود وز غم دزدش جگر خون میشود
وقت مرگش که بود صد نوحه بیش خنده آید جانش را زین ترس خویش
ان زمان داند غنی کس نیست زد هر نکی داند که اول بد بدی هر نثر

اول

اول قبائل و اقوام نیجه سنین و اعوام انبیاء کرام ایله علی نبینا
و علیهم شرائف الصلوة و لطائف السلام محاجّه و مجادله و سنان
درداز اول کروه شقاوت پرداز مشاهّه و مجاوله ایتدکلری مفکره
سخط ملیك قهار ایله مقطوع الادبار و صاعقهٔ مکر مبین و
صاقعهٔ کید متین ایله داخل سعیر قهر و ادبار اولوب کروه سوء
اعتقاد و عدم انقیاد ده استمرار و ذائقهٔ استعداد لری خنطل
زهر مذاقِ شقاق و عناد تلخ و امرار تمکین نخلد فی النار و
دنیا و آخرت خسرانه کرفتار اولدیلر بو افسانهٔ فسون نمایه که
سراپا حکم و عبر کوناکون ایله مملو و مشحون در اراده زیادهٔ
اطلاع ایلیان اهل سلامت طباع جویای مباغی و مراشد و
بو داستان نوی جلد ثالث مثنوی ده متتبع و ناشد اولوب بعد
الوجدان لذائذ مطاعم جنان کی مالا عین رأت و لا اذن سمعت
تنف و مزایای بی غایت ایله محظوظ و محتظی و نار بصیرت
و قادهٔ نقاده سی متلهب و ملتظی اولوب قدم همتی خم پر مآل امنیته
فرو و زبان هاتف بشارت رساندن شنوای نوای ع برسر
کنجست مکر بای او نثر اولور نظم هرکه قدم برسر کنجی نهاد
از سخن اودر کنجی کشاد الایه الاربعون
صالوب حیرته فکر ذات آله کرفتار عجز اولدی اهل نهی
دلیل استرایسك بو آیت یتز وان الی ربك المنتهی
شیخ شبلی که شبل غابهٔ طریقت ایدی محضر حضرت جنیده که
شیر غیضهٔ حقیقت ایدی زانوی تواضع و مسکنت اوزده

ولب ادب ایله دامن پاکنی لائح اولوب قنون علم و کمالک اجمانی
قصدِ اکتساب و دستِ معجز رقمنه اخذِ قلم ایدوب ارائه انشاء
و اکتساب ایلدک حضرت سیّد الطائفه نشرِ مناشیرِ لطائفه توجیه
بال و جانب ارشاد طالبه توجّه و اقبال ایدوب نظم
کفت بنویس ازین قلم الله چونکه بنوشت شد سخن کوتاه
کفت دیکر چه کفت نیست جز این خود همین است کردمت تلقین
علمها جمله تحت این کلمه ست صورت او یکی ولیک همه ست
نثر دار الضرب ریاضتک ذهبا بریزی حضرت شمس تبریزی
قدّس سرّه اللطیف مادِرِ الهَرَم و طِیفِ ابصار مد عیان نور اعظم
توحید و ایقاندن خاسی و حسیر و جناح عنقای عقلِ اوّل قطعِ
هوای ادراک انلرم بُریدَم و کسیر اولدو غنی بو بیت دلپذیر
ایله اسارت و سموّ جناب ربوبیّت و سفول مقام عبودیّته
ایما و اشارت ایلمشدر نظم طُیُورُ الضُّحَی لا تَسْتَطِیعُ شُعَاعَهُ
فکیف طُیُورُ اللّیل تطمع اَن تری نثر پیشوای معنوی اولان کتاب
مثنوی ده علی ناظمه رحمة الملک القوی بر داستان عبرت
نشانکه شجرهٔ بلسانِ ترکیب کرنیم سندن دهن مک چکیدم
و مادّهٔ منافع اکیدم در بسط و تطویل و کر سنکان نعمت
براعته تلهین و تنویل اولمشدر نظم یَمُوتُ رَدِیُّ القَوْلِ مِن قَبْلِ رَبِّهِ
وَجَیِّدُهُ یَبْقَی وَاِن مَاتَ صَاحِبُهُ نثر مطاوی و ادراج کلماتدم اولان
حکم و نکات مستخدِمِ طِبَاع و مُوَرِّدِ رِباع اولمغین منهل منهلِ
ما لا یدرک کله دن زلالِ مقالِ لا یترک جُلّه اغتراف و زجاجهٔ

فرحهٔ فیض ورودند نوآر سپاس و درود اجتناو اختراف اولندی

نظم باشد نشان وحدت حق ازده شهود هرجا که بر صحیفهٔ کونین آیتیست

نثر اول قصهٔ عبرت نشان بو وجهله رقمزدهٔ کلک معجز بیان در که

نظم آن یکی الله می گفتی شبی تا که شیرین می شد از ذکرش لبی

نثر اولذاکر شاکر تمر توحیدی ایله شیرین کام وسکر ذکر مکرر

ایله شاد کام اولوب مشاهدهٔ جمال لفظ جلاله لالهٔ دل لآل

کثیر الملاله سنی تضییر و تنشیط وبساط شوق وانبساطی تمهید

وتبسیط ایدر کی نظم کفت شیطان آخزای بسیار کو

این همه الله را بلیک کو می نیاید یک جواب از پیش تخت

چند الله می زنی بارویِ سخت نثر اول شکستهٔ بال بواغوا و

اضلال دن پریشان خاطر ودوام ذکر وفکری فی الجمله فاتر

اولوب سنکلاخ تردد و تبدد فراخدن کرفتار داء عیاء

اعیا ومصداق قدم رِجلاً واخّر اخری اولدی نظم

او شکسته دل شد و بنهاد سر دید در خواب او خضر را در خضر

کفت هین از ذکر چون واماندهٔ چون پشیمانی ازان کش خواندهٔ

نثر اول کوپای خیر الاذکار وجویای مطلب تنکبار کمال اندوه

وانفعال ایله سبب قصور وکلالی تمهید وبناء عذری تشیید ایدوب

نظم کفت لبیکم نمی آید جواب زان همی ترسم که باشم رد باب

نثر هاتف بوشیدم پیام وجه کلامدن برقع انداز ومیدان حسن

تبیانده سخن پرداز اولوب نظم کفت آن الله تو لبیک ماست

وآن نیاز درد و سوز تو پیک ماست حیلها وچاره چو بیهای تو

جذب ما بود و کشاد این پای تو ترس و عشق تو کمند لطف ماست

زیر هر بابت تو بیکی هاست نثر اما هر کسی بر هوس ذکر بابی

ایله عزیمتی لبه موفق و شایسته فضل حق اولمایی حیث

مذمومه و خصلت مشئومه ملومه ایله مصداق ان الله یبغض

الفارغ المکفی و مخذع دروننده مخذع کوناکون نهفته و مخفی اولور

نظم جان جاهل زین دعا جز دور نیست زانکه یار بکفتنش دستور نیست

بر دهان و بر دلش قفلست و بند تا ننالد با خدا وقت گزند

نثر دیار ازدیار بارک معکوس بی خیری و هرزه لای ما علمت لکم من

الهٍ غیری بود کلو بسطت جاه و حشمت دستگاه ایله مدة

العمر دردسر کرفتار و مسلک نیاندوضراعتدام رسمت رفتار اولمدی

نظم داد فرعون را صد ملک و مال تا بکرد او دعوی عز و جلال

در همه عمرش ندید او درد سر تا ننالد سوی حق آن بد کهر

نثر بو مقدماتِ بهیجه نک نتیجه سی بو کلمات حکمیات

ضمنده درج و اختتام و جواهر اسرار نصیحت درج بلاغت ده

حفظ و اکتتام اولنمشدر نظم درد آمد بهتر از ملک جهان

تا بخوانی مر خدا را در نهان خواندن بی درد از افسردکیست

خواندن با درد از دل بردکیست ذکر دندانه کشای قفل این راز

زین کونه دردِ سخن کند باز نثر حضرت ابراهیمک ابتدا توکل و

تسلیمی هنکام القاء نار ده واضح و آشکار اولمشدر مؤید

بتأویل ناقد الخبری ابو جریر طبری دیمشدرکه موقد نار تنور

آثار اون و نسنک و اطراف کانون سعیر نار ده بنا اولنان

دیوارِ استوارك جنبِ وسعتندهٔ فضاءِ چرخ با فسحت
تنك اولوب برسال مجموع اذذال واندال فریدِ حقد و غضب
ایله جمع حَصَبْ وحَضَبْ وانقیادِ نارِ ذاتِ لَهَبْ ایلدیلر جماهیر
مخلوقات وانام بوحال دهشت انجامه نظّاره ومشاهدهٔ آتش
بادَهَشی ایله سینهٔ سکینه لری صدپاره اولوب مقرّبان ملائکهٔ
کِرام متحدّ اللفظ والکلام دیدیلر که الٰهی ابراهیمی عذاب الیم
نمرود لئیم دن تخلیص وانقاذ ایچون پروانهٔ امر سریع النفاذ نوکی
ابراز یاخود خود اقدار ایله بر عباد فرمان بردار نوکی سرافراز ایله
مجرای ملهم صوابدن آیِ خطاب انتخاب ونیبوع جواب ایدیلدیکه
ایلدیکه اگرچه متاع رخصت رخیص ولباسِ اذن واجابت
رهحیض دراما عجبدرکه اول مشجون مشحون السّبَبْ سالك
لجب لجب اولوب اعانت مخلوق اقتراع واجتبا وذات فریدِ
قطب دائرهٔ توحید ایکن رویت ماسوا مضیقندهٔ تستّر و
اختبا ایدهٔ اول حالت ضرورتدهٔ برفوشتهٔ خوب صورت موقف
نصافت وموقع وصافتدهٔ حاضر وکمال ترحیب وتعظیم ایله
منظر حضرت ابراهیمدهٔ نمایان وظاهر اولوب دیدیکه بن برسروش
باارتیاح وفی الصباح والرواح موکّل ربایم اگر فرمان قدر
نشانك ظاهر وبادی وبنیاد ذارادت وارتیادك واطد وطادی
اولورسه قوم عادی بحسب الامر العادی عقاة حیاتدن
ازهاق وابعاد ایدن باد کثیر الاوعادی اظهار وهر اخگر فروزانی
انی اکناف اکناف جهانه مانندِ دنانیر اهل تبذیر تاروماره ایدهیم

بعده برآخر سروشِ باخروش تمثّل وجب مراعاة وجنبی تأثّل
ایدوب دیدیکه بن برملك منور الحلكم که مسقیء انعام وشیاه
ومربیء سفید وسیاه ومنبت رزع وکیاه ومؤکل بحار ومیاهم
اکربو وصبِ نصبِ منصّبه درمان ایچون فرمان اولنورسه
اول خاکسارانِ سبکسارِ مستحق الحسار لری برباد وموبق
الاکباد وسیلاء عذاب ایله آتش کینی تسکین اتمکله قصر بی
قصور خذمتی آباد ایدیم غبّ ذابر آخر فرشته باقبرود ونشرِ
بساطِ اعانت ایله ازالهء عروض اولوز ایدوب دیدیکه بن برملك
ملکم که موکّل ساهرهء ارض واستبداد استیلاء سرای زاده
صاحب عرضم اکر آزین اذن تأذین وشهر رخصت واجانت
قرین آزین اولورسه رخصت وبخت نمود نمرود دی قوم عاد
وثمود کبی وآرون وطاق ورواق مکنت وبسطت لرینی سرنکون
ایدیم حضرت ابراهیم توفیق حی قدیم ایله معرضِ جوابِ ملائکه
سلاح تسلیم ایله شائك وسلوك شاهراه انتباه ایله تارك
مضیقِ شابك اولوب خلّوا بینی وبین خلیلی حتّی یفعل ذی مایشاء
کلامنی انشا وبو مطلعك سرّ مضمونی افشا ایدردی نظم
که دردلم آتش زندکه سینه ام ویران کند بکذار خود کام مرا تاهرچه
خواهد آن کند نثر بر روایتدم موقف عبودیتدم ادراء شعائر
ادراك وناقهء فاقه یی مناخ استصراخ ده اناخه وابراك
ایدوب دیدیکه اکر بن بندهء پرکناهی صون ونکاه ایدرسه
وقایت وحمایته محض فضلِ باری بادی درواکر اسکاس

طریق شابك مستدا خل ملتبس
عابدین

ارض

ارض موات ایدر سه خدمت ملک قدیمده اولان نقصان و تقصیر
تجریع زهر قهرم سبب عادی در نظم چیست توحید خدا افروختن
خویشتن را پیش واحد سوختن ۴ کر همی خواهی که بفروزی چو روز
هستی همچون شب خود را بسوز نیست در سوزن سر رشته دوتا
چونکه یکتایی درین سوزن در آنر روایت اخری ده اول خیر البریه
وکزیدن وری نقل رضایی اغتنام وعیمة مکارم شیمه یی اغتیام
ایدوب دیدیکه چونکه برخلق کثیر الحلم برصدیق وحلمی احراق وایذاده
ارادة ایدم انك سقام عقامنه دوا روا دکلدر نظم
بکذاشته مصلحت خویش بدو کر زنم کند وربکشد اوداند
نثر فی الحال جانب ذی الجلالدن خطاب دافع النوازل نازل
اولدیکه چونکه برصدیق صمیم خلیل حمیمنی قصد ادخال حمی احیا
وازالهٔ دآء عیا ایلیه عروض غوائل وبوائق اولمق حذین فائقی
نیل مراتب مقاصد ومآربدن عائق اولماق لائق دکلدر نظم
کسی داکه ایزد کند یاوری که یارد که با او کند داوری
نثر روایت اخری بو وجهله نکاشتهٔ کلك براعت اجرا در که
جناب خلیل حضرت جبرائیله دیدیکه ایقاد نار ایدن نه مقوله
قادر بزدکوار در جبریل امین که مبشر اصحاب یمین در جوشق
بیان قرین التوطید ده توطین وموقف ترك تهدید ده تهدین
ایدوب دیدیکه ظاهرا آتش دوزخ نمایی اشعال ایلیان نمرود
بدفعالدر حضرت خلت مدار تکرار غوطه خورد بحر ذخار
افکار اولوب دیدیکه نمرود عمری ایقاد جمرهٔ حث وزمن

العیمة بالکسر خیار المال قاموس
اغتنام اخذ منه
الحلم الصدیق
العقام کسحاب الذی لا یولد له وداء عقام والضم افصح لا یبرأ قاموس

ایلیان نه مقوله نافذ الامردن روح القدس ساکن مقام تحدّث و
تحدّس وخبر قرین الجبری تنطّس وتندّس ایدوب دیدیکه نار
شراره باره زمان ایقاد ونمرود مردودی جانب تاجیج آتش وهیجه
اشراف وایقاد ایدن رافع سموات علا اولان حق جلّ وعلا در که
اجزال جزیلی بی انفاد ووعد جمیلی قرین انجاز وانقاد اولوب
زمان عالیشانی وشیک الانفاذ واصحاب اتکالی مهالک
انکالدن وسیلهٔ انقاذ در نظم کلّ شیء ما خلا الله باطل
اِنَّ فَضْلَ اللهِ غَیْمٌ هَاطِلُ نظم در دو عالم نیست ای جان جز یکی
در یکیء اوندارم من شکی نثر نائل فضل ربّی اولان جناب
خلیل سریّ نك قسام غریض تسلیم وتفویضی طرز وطریق
اولوب دیدی که الخلیل راضٍ بحکم الجلیل نظم
امروز بحمد الله فارغ دلم از دشمن کاندر دل تنك من جز دوست نمی گنجد
نثر بعده علی طریق الاستفهام تنویر تا دیکیء استبهام ایدوب
تقریر سؤال یا جبرئیل علم ما فعل بی واستکشاف سرّ خفی
ایلدی حضرت جبرئیل مقابلهٔ جواب جناب خلیلده بسط نعم
یاسخ نعم ایلمکین حضرت خلّت پناه نعت عظیمهٔ الهی تناول و
تدانی وشهود منظار تدارك وتلافی ایدوب دیدیکه لیس
من النفس دعوی ولا من نمرود شکوی ولا من النار بلوی و
لا اطلب سوی المولی نظم سررشتهٔ غیب نابدیدست
بس قفل که بنگری کلیدست وز هر یکسی نه را بیست
آخر کس بیکسان خدایست تا چشم بهم نهاده گردد

صد در زفرح کشاده کردد کوندهٔ این کهن فسانه
زین مشعله زد چنین زبانه نثر که حضرت ابراهیم محاذاة نمرود
زینهار راسخ وبرقرار واول قطب دائرهٔ توحید تنها وفرید یک
جهان خصم جهان ایله ناصب لواء پرخاش وپیکار اولدقده وصمت
ریب وشائبهٔ عیب دن بری اولان نقل صحیح طبری ده نمرودک
اعدادِ ایامِ عتو وجحودندن درتیوز سال استکمال بولمش ایدیکه
فائض الخیر ودافع الشر صورتِ بشرده برملکِ واضح البشر ارسال
وهلکهٔ سوء ملکه یه ابسال ایلدیکه اول فرشتهٔ پاکیزه سرشته
زمان قادر مستعان ایله اول خبیث خبیث وشانئ ختیته
تقریرِ کلامِ بافصاحت ونصحِ ریائنِ نصاحت ایلیوب دیدیکه
ای عاجز سخیف ومخلوق کثیر الحیف وحدانیت آلهه اعتراف
وتصدیق رسالت خلّت پناهی اقتراف ایدوب اصرارِ عناد
واضرارِدن اجتناب وحبالِ شرک وخبالی قطع واجتناب
ایله منتقم جبار ومقتدرِ قهار کِ رسول قسیم اللقا سنی
مسکن سکنهٔ القا ایلیوب وجهِ ئراده تمادیٔ زیغ وئراء و
چارکوشهٔ براده اتصاف انصاف دن براء ایله هوایِ متابعتِ
هوایِ اختفار وذرائع شرائعه تمسک ایدن اهل تنسکی
احتقار اتمش ایکن نظم توکا رزمین رانکو ساختی
که با آسمان نیز پرداختی نثر فحواسی اوزره قصد عروج
آسمان ومع کثرة الآثام بین الأنام نیل امن وامان ایلیوب
خدای بی زوال زات مستحق النکال کی درتیوز سال امهال

اثام کسحاب واد فی جهنم
والعقوبة

وسمند وجود پر کزند وکی منهل مهلذن انهال ایلدی اکر اذا ظلمت
مَنْ دونك فلا تامن عذاب مَنْ فوقك نصیحتی اوزره استیلاء
ثلکدن خوف وهلال ایله ایسك دوشن استطاعتکدن دیبای
سلطنتی انتزاع ایله شجرهٔ حیاتکدن شاخ تباتی اجتزاع
واضعف اجناس احنا شئی ذلت سلیطکه تسلیط ایله زمرهٔ
احیادن اختزاع ایدن نمرود ناپاك بی باکك پیلهٔ ادراکی خربهٔ
اشراکدن کم ومضرب مثل اذا ادبر القوم کفی عدوهم اولدی
دیدیکه بسیط ثراده بندن غیری داور وراو حاکم فرمان
روا وارایسه میدان مباراة ومماراة ده تحارب ومکر وغاء
کثیر الوعایه تقارب ایدم لم خلاصة المقال اوج کون ستمهایل
ایدوب مدة مسفوره ده مسعاة غیر مشکوره ایله جمع
فرق بی فرق وترتیب حزق بانزق ایدوکدن صکره روز چهارمنده
بیت ثبتی رتم وسلّم رهفات تصادم تصارم ایدوب تسویهٔ
صفوف وتقویهٔ جنود قرینهٔ المکفوفه اهراع وزفوف وطبل
تجلد وشعر عدم شعور وتبلدی اقشعرار وقفوف ایلدی
نمرود الیم حضرت ابراهیمه عرض عتو واستکبار واعوان
واخدانندن فحص واستخبار ایلدوکده حضرت خلیل غالیهٔ
نصائح غالبه ایله تعلیل وثمرهٔ تحقیق امر حقی تعلیل ایدوب
دیدیکه ای نمرود مطرود بر مقدار ثانی وصبر ومسبار تامل
ایله جرح تألمی سبر ایله که ما لاسوی وما یعلم جنود ربك الا هو دن
اسنلدی اجنادِ کثیرة الاعداد اتیان وهر بری مثل حوذ نصرت

اشلل محرکهٔ الهلاك

فوزده انبان ایدر نظم داده بودش صنع حق جمعیتی
که همی زدیکه برامتی اختران بسیار وخورشید آریکیست
پیش او بنیاد ایشان اندکیست نثر بوحاله مقارن دفع نمرود قارن
ایمن قدرت حق ایجاد بعوضه وبق ایدوب پشهٔ نصرت پیشه
سرِ قومِ شقا اندیشه ده بروجهله اجتماع واعصیات وکردا کرد
فریقِ ضلالت رفیقی برطریق ایله احاطه واستیعاب ایلدیکه تکانف
وتضاعفی منع فروغ غزاله وضیا واباء روز عالم فروزی محو
وازاله ایدوب مانند طیر ابابیل القاء عذاب وبیل انمکله
مرائر سخطِ مَلِکِ قاهرِ موثّق ومحبّک واسلحه ودروعِ قومِ تدروع
مانندِ قفسِ مشبّک اولوب اول کروهِ بی ذمام وذمالک غلمان
واماسنک لحوم ودمِ ماسنی شرب واکل ومعکل عجیب وتخریبدم
عکم وعکل ایلدیلر جنود غوایت سنود روبراه هزیمت ونمرود
بی تهکّن متآزق تعجّب وتفکّن ده تمکّن وتمکّن ایدوب خانهٔ مشحون
الاهانه سنه شتاب وعزیمت ایلدوکده سروشِ سالف البیان
فرمانِ مَلِکِ دیّان ایله تکرار ذات مهابت ومدارینی آشکار
وطرزِ نصیحت واندرزده نظم چو عاجز نوازی کند کردکار
بموری زماری برآرد دمار نثر فحواسنی اذکار ایدوب دیدیکه
ای عاجز کثیر المناهم رأی العین مشاهم ایلدوک که
محرّم مستحقّ الزجرک تعرّضِ اضعفِ مخلوقات ایله نه وجهله
کریبان وسایرِ ابدانِ پرجروح اولدن سُلافِ مروّقِ روح
ریزان اولدی اکر صاعدِ تلالِ الالم وسایه پرورد ظلالِ

ماذا بعد الحق الا الضلال اولورسك كلزار نفس پرآزار وكى
مَصَبّ سَيلابِ كرَبْ ورُسُوبِ سرعتِ تبار ودَبار ايله وجود
خباثت آلود وكى ضَرْب ايدر نمرود بد همه چيز غايت عتو وستيزدن
مستقبلِ سخطِ خدا وسرحريدهٔ جفهٔ خفت نماى فاستحبوا العمى
على الهدى اولما غله حُكمِ قادرِ جزيلِ الشُكْم العطا ايله حنس بعوض دن
بر پشهٔ فاترالنفوض حركت ونهوض ايدوب اول كافر دين نيك
لب زيرينه نشستة ونيش پرسيشى ايله غض ودماغ ودماغ عدم
رحم ايله زرق وندغ اتمكله باب قدرت حركتى بسته اولدى
آخر يوم اخزه پشهٔ باتشوسينك نيشى ايله نمرود بلا آيينك
لب بالايتى كرنيم وهبّ تب دن ريح تباريح ورنيم اولدوقدا
اول كمراه كريمٌ سَفَهَك شَفَه سى مبتلاى نتوّ وآماس ودرياى
بى بُنِ تفا بنه غوص واقتاس ايدوب بعدم اول خُرْك كاريز
منخرندن ماغ بماغه صعود وتناولِ مغزِ نغز ايچون كنارهٔ خوانِ سرِ
باهوا نشيم قعود ايلدى نمرود پر خداع بوامر باعث الردا عدن مبتلاى
زمخ صداع وغلبهٔ دردسر ايله جوفِ وكر مقرى مشرف انصداع
اولوب تسكين دبيب بق ايچون مداق مشاق واحجار كبار ايله
دق وسرشار كينى قهر وتوهين ايله مشرف شح وشق ايلديلر
اول بد فعالك حال با انفعالى اقتضاء امر قضا ايله برمرتبه به
افضا ايلديكه سندان سنكين وخايسك ومتين متين ترتيب
واظهار ومحضر كثير الضرر اعداواحضار ايدوب محفل عوت
ما قلنه داخل اولان اصحاب جاح ومهامه قبل عرض المرام اخذ

لازم البتك وسرناسزم سنه مقدار مرت وفرط شرت ايله
ضرب وقتك اتمكله پرده ناموسنى هتك ايدر ايدى هركيم كه ترك
مداهنه وريازه سائردن زياده شح وقلع وبنيان اذرانى مرزبه
اهانت وازرا ايله هدم وقلع ايدرسه خوان يغماى احساندن
حائز نصيب وافر وبغتة منتهاى بغيتنه نائل وظافر اولوردى
على هذا المنوال قرق سال اول كمراه ضال كرفتار داء عضال اولوب
آخر الامر زمرنجابت زمردن برخادم غير سادم قميص عزيمت
صادقانه سنى تقليص واول توانا ء روزمندبركزيده البرزمانند
ايله نمرود عاجزى عذاب ناجزدن انجا وتقليص ايدوب عقوبت
عاجله ارسال واسبال ذلاذل زلازل وابسال ايليوب
بود كلوتمادئ كبروتكاثر تبز ايله مبارز ملاحم تمرد ومبرز
ملاخر تفرد ايكن سجن سجينده معكود ومعكول ومعسكر
غيب نافذ التسجيل دن ارسال جيل رماة السجيل ايله كعصف
ماكول اولدى اصحاب ثاويل وتبد قيقك بقوله حقيق تحقيق ترى
اورزه هنكام التطام راموز قدم وبدء فطرت حضرت آدم
صلى الله سبحانه على نبينا وعليه وسلم ملائك سبع ارائك
سليمة العرائك برحسب نحن نسبح بحمدك كندو وجود بى
هجوع وهجود لريبى مده ومدح وحبنى انس شريف القتنى
نكوهش وقدحنا مبالغه وكدح امكين مبدع حكيم حضرت
ابراهيمى اظهار سر مكنون انى اعلم مالا تعلمون ايجون اسطمة
نادبرا ضرارة ايلاج وذات جليلنه ترعة مداومت تسبيح وتهليلى

ابلاج ایلدی یعنی ای غافلان حقائق معنی ملائکه پرجوز
میان نوردہ توحید ملك شکوہ مستغل ومنقل طاعت و
اطاعتلری مشتغل اولدك ایسه بنم خلیل محکم العقودم میان
نیران ذات الوقودده تهلیل وتسبیح وروغ قرین الورد وغنه
تسنیم تصبیح ایدوب واکر فوشتکان راست عهود میان نور
شهودده بنم ذات مستجمع الصفاتمی یاد وبنیان تفویض وتکلانی
بنیاد ایدرلر ایسه بنم رسول خلت ورودم میان نار نمرودده بناء
حمد وثنایی آباد وهوای ماسوایی برباد ایدر قول اخرنوو حمله عمرز
دیکه حضرت ابراهیم نار جحیمدن دائما تعوذ وتاوه وسراب احتراز
واجتنابی قرین تلوه ایلك ایله السنه وافواهدم لقب اواه ایله
زبان زده وخاطر وقادی دغرسعز ایله آتشکده اولمش ایدك فاعل
مختار بعض نازه ادخال وعذار خذارنیه وکنه حمایتی شامه و
خال ایدوب لهیب لهیبنی سالم ورد وکلام سلامت انجامی برد
ایله مزاج آتش وهاجی سرد ایلدك تاکه معلوم خامل ونبیه ومدرك
نبیث ونزیه اولهکه ماسوا واغیار دن خوف واحتذار امر
فری وعذاب سعیردن خشیت ونفیر غیر حری اولوب بلکه
خلیق وسزاوار اولان قادر جبار دنکه خالق نور ونار در
احتراز واجتناب وارض ده که اسود فصاحت وبلاغته عیال
ایراد وبرید تحقیق مسافه دور دست وسحیق ده ابراد اولنمش بدرگ
حضرت ابراهیم مقدمه ترس وبیمی الفا ونمرود نار دات الوقوده القا
ایلدکلری خلاق علی الاطلاق بوامر نادره قادر ایدکه آتش پرضرام

وبلد

وباعث الصرامی بالتمام اعدام واقنا وبو طریق ایله اسباب انجا وتوفیقی
اقنا ایدوب یاخود حضرت ابراهیمک مشرب قدر رفیعنی انقا
ونار دوزخ شررون طرف آخره طرح والقا ایدم لکن انجاذ
انجاده نصب ارواق ورقم تخلیص ورهائی نسق مسفورا ورزه
کتب اوراق ایلیسه عداء مستحقة الردا طرف طعنه میل وظعن
ایلیوب دیرلرایدی که اکردون کانون آتش سرکشه اتلاج ودریای
آتشین دوزخ وش التظام واعتلاج ایلیسه البته وجود خاصی
مانند رصاص تابش عذاب ایله کداخته ومذاب اولوب سرپنجهٔ تأثیر
حرق ایله ثوب حیاتی خرق ورجاف منون وسوافه غرق اولوردی
بو احتمال وجواز ورد غدغه اندازاولمق ایچون اسطمهٔ سعیم ایلاج
بعدم علامت سلامت ایله اخراج اولندی تاکه قدرت قدر الهی
هر غافل لاهی تحصیل انتباه وافنایه حشاشهٔ اشتباه ایدم قطعه

ددفع ضد بضد ستم کردش گردون بهتر ز کفایت الهی سپری نیست
یاقوت صفت باش که در کلی حالات از آتش واز آب مرد اضرری نیست

نثر الشیء بالشیء یذکر خبر مقرر اوزره حضرت نوح دلستان
مشروحندم فسحت رحمت خالقه متعلق برقصهٔ عبرت ظهور
رموق ومسطور در لائق وقمین بودرکه آخر ایات اربعین عموم
رحمتدم انجام ونهایت بوله وبو مجموعهٔ براعت نظام آنکله مسکی
الختام اوله اول قصهٔ غرابت پذیر معارج البنوه ده بو وجهله
تسطیر اولندرکه سکون سیلاب طوفان ونجات اهل ایمان نفس کم
حضرت نوح احدی اوانی واکوابی ایله مامور وعین عنایتی خطاب ایله

منظور اولدی مدد کثیرة العدد انا لهٔ عوائق وصروف و بیحد و
لایعد بناء اوانی وظروف ایتدکدنصکره میان حکت اله
سیوح وبو جمله نك حطم و فطمنه فرمان ملك سبوح سبوح
ایدوب حضرت نوح فرمان روای قل الروح ایله باسرها قل و قضم
و زحمت بی انتها ایله احدث وابدا ایلدوکی اشیای کسر و قصم ایلدی
بود کلو زحمت زائدهٔ و تعب بی فائده دن اول ذات اریب ایدوهنالك
وکریب اولدوقدم جناب کریم متعال سبب سلامت وملاولدن
خلص وسوال ایلدی حضرت آدم ثانی مبانیٔ بیانی بانی اولوب
دیدیکه الهی نیچه مدت ارتکاب کدو زحمت اتمش ایکن هدم تم
ضائع وشذاً اذا ضائع اولدوغنه قلب مشحون الام و استقام
ایله مشحون ودل محزون ده رکاز مطلسم انده دمادم محزون
جناب تواب حضرت نوحی خطاب عتاب آثار ایله غفوة غفلتدن
بیدار وعکاس نفاسدم عرض دیدار ایدوب دیدیکه آوان
یسیرده سعی غیر عسیر ایله خاك فانی دن برمقدار کیزان
واوانی ترتیب وبرقاج جرم سخیف وانی ترکیب ایلدوك
نه خلوت سرای باطن لری ضوء عقل و فطانت ایله منور و
نه کاشانهٔ ظاهرلرندهٔ نقش و تمثال رشاقت مصور نه چشم
جسم لری برود رؤیت رویت ایله مکحل و نه سر شکل و قامت
لری افسر شکل و استقامت ایله مکلل نه صلصال فطرتلری
سلسال قدرت حرکت ایله محزون نه دماغ وجودلری فائحهٔ درك
وشعور ایله مبخر نه لسان مالکلری بیان قال ایله ناطق و نه غدات

نمالك

تمایل بدنلری رِیح روح ایله خافق ایکی اول شوکل سامنهٔ هامنهٔ
وهیاکل جامنهٔ خامنهٔ ی اقتضاءِ مرودت مانعدرکه قاحهٔ
وجوده مشهودهٔ اولمشدر ایکنجی تلف وضائع ودائعیهٔ کرم
ورّافت حاجب درکه باحهٔ ساحهٔ جهاندهٔ نازان اولمشدر ایکنجی
بارهٔ شاجب اولهٔ لربنم فسحت حنان ورحمتهٔ لائق وسعت
خنو ومغفرتهٔ موافق مندرکه طینت خلقتلری یدقدرتم ایله تخمیر و
سراچهٔ بدنلری سراج نفخ روحم ایله تنویر اولنان اناسن باانیاسنی
که هربری باغ امانی وکنار جویبار زندکانی ندهٔ سرو سرافراز وکتم
مطمورهٔ عدمدن نزهت سرای تعین عالم افراز اولمنش ایکنجی
دفعه واحده سنک شمشیر دعاء قوی تأثیرك ایله هلاك وادخال
درکات آتش سوزناك ایلیم کمال عزو جلالك حقیچون من بعد هیچ
برطائفهٔ طائفهٔ نك مبانی ذوات غیر خائفه لرینی استیلاءِ
عذاب طوفان ایله جزم اتمیوب هرقومه علی طریق المداوله عراة
جهان بی ثباتدهٔ مزاوله ودرخت عمر سریع الزوالدن قواکه طول
امال منا وله ایدوکدنصکره مآل حالری دار عقبایه تعلیق
وبحشر الناس علی نیاتهم فحواسی اوزره جزا وسزالرینی یوم محشر
وهنکام تنزیل خیر وشرده تمییز وتفریق ایدرهم لمؤلفهٔ
ممکن اولمز سرقوهٔ آنه وصول اولمایجه علم دین یولندهٔ پیك
قصهٔ نوحی تیر فهم ایتمکه نکتهٔ مضمون نوحیها الیك
نظم روایت معجز قرین که آخر زمان اربعین در لائق وثمین
بوذرکه خاتم النبیین وخاتم المرسلین علیه وعلیهم صلوة الله

المعین

حضرتلرینك نشر فضل وتمرینه واشاعهٔ شرف وتمزینه لری الیه
تزیین وتقیین اولنه رباعی ای نور رتو منظور دل وجان همه
وی آیت رحمت تودر شان همه شاهان سراپردهٔ ملك وملکوت
درپیش توخادم وتو سلطان همه نثر معارج النبوه ده بسط وتمهید
واربابِ ارتیاب رقدت غفلتدن اهباب وتسهید اولنمشدرکه
حضرت آدم هردم جناب رسالتك علیهما الصلوة والسلام
من الله الملك السلام شرف نبوتی ایله اظهار ایتداشت ونباهت
ابوتی ایله ابداء فخر وهشاشت ایدرایدی حضرت شیث استکشاف
مشکل حدیث ایدوب دیدیکه ای پدر بزرگوار اول رسول مختار
که فحائل فضائلنی هربار اشاعه واظهار ایدرسن وراضهٔ وجود
عزیز الجودی که دار الضرب خاتمیت ده مسبوکدر وسنك فضهٔ
ذات فضیلت سماتك که سکهٔ اولیت ایله مسکوك درگاه جوم
محمدهٔ افضلیت اولحضرتك منصهٔ سجاحت ودجاجتنه می
مخصوصدر یوقسه آیت تمیز ودجان سنك شانکدم می منزل
ومنصوصدر حضرت ابو البشر سکوت واغماض وایجاب
اطالهٔ ابجاثدن اعراض ایدی حضرت اودیای اول دفعهٔ ثانیده
عرض اشکال وذیل سؤالی اسبال ایلدوکدم حضرت آدم تکرار
دامن سکوتی ماسك وبایهٔ صموتی سامك اولدی حضرت
شیث سؤالی تثلیث ایدوب الحاح ومبالغه وایجاب خوابدم
افراط ومبالغه ایلدوکدم حضرت آدم تنبیل کلامنه طوتی راعی
بند وخامرهٔ بیانه منطقهٔ حسن عبارتی پیوند ایدوب

دیدیکه

دیدیکه ای فرزند کرامند اول رسول مقبولك مقامی بلند
وعند الله سبحانه رتبه سی ارجمند در خالق بعد وامم اول امم عالی
همتدن مجموع امراض واعراض مرضی ازاله واول حضرتك
حوشنه آنلرم التی شرف و زلف اعطا وانا له ایلمشدرکه هیچ
بری بکا اجزال واثبات وحکمت خانهٔ لطف بیکرانه دن ایتا
واقعات اولنمادی اولا زلت واصدام ایله کرفتار دردور
درد ودار الخلدن مبتلای طرح وطرد اولدم امتا اول امت
باسعادت مطامای خطایا یه راکب وفیافیٔ حنث وافنده سرکشته
وواکب ایکن بهشته ادخال ومظهر مغفرت وافضال اولورلر
ثانیا خطیئهٔ واحده ایله آوازهٔ عصی آدم دروازهٔ عالمدن
منتشر وزمن محنت زمن دن مطرخطر وغیث عیث متقاطر
اولدی امتا اول امت پاك ذمتك مناهل افعالی الوبك جرائر ایله
مکدر ومشارب احوالی حسن وخاشاك کبائر ایله آلوده ومغتیر
ایکن قاموس نهدم ناموسه غرق وعطاء جرم وخطالری
سرنجهٔ رسوایی ایله خرق اولمازمی تا بر اطیر خطیر ایله
اچیوزسال دوام حزن وملال ایله حوادن جدا وتاریکی شب
تعب ده متحیر ظلمت دجا اولدم اما اول امت عالی همت صد
هزار جریرهٔ صغیره بلکه جریمهٔ کبیره ایله البتا واجبادن
بعید ووزغ خانکی دللری بستهٔ قفاخ وعید اولمزیا بعابر جرم
صغیر الجرم ایله اچیوزیل باکی وصایب اولان مصائبه شاکر
غیر شاکی اولیوب بعد بعد المهد بهزار کد وجهد ایله مشرع عالم

قرین صفو ونامهٔ عصیانم رقمزدهٔ خامهٔ عفو اولدی امّا آندن
مجرد منادمهٔ ندیم ندامت ایله محرم حرم رحمت اولوب
کتب معصیتلری رقم مغفرت ایله محشی وکتابهٔ سیئاتلری سرلوحهٔ
حسنات ایله موشّی اولوب خامسا برجوب زلت مصحوب ایله برهنه
وعریان وانواع مضرت ومعرت ایله رازوکریان اولدم امّا الدرك
هیچ برجرح جرح ایله عوریت وسوءآتی هتوك ومکشوف و
خورشید دل رشید لری حیلولهٔ ارض سخط ایله مکسوف
اولمازسا صلاح بال واصلاح حال ایچون خبایاء خمول
وهولدهٔ قعود وجبل عرفاتهٔ زنوه وصعود اتمام یخه خمائل
احوالهٔ رشحات سحاب مغفرت ایله محصل ولمایوب بل ینل اثبات هدفا جابهٔ
اصابت امدی اولامت بلند رتبت افالهٔ هفوات وازالهٔ
عثرات ایچون خارجه عازمه اولمق لازم دکلدر هرکاه که بوم
وکناه لرینه معترف وموقف استغفاردهٔ فراسم اعتذاری
مقترف اولهٔ لر صماخ جاه نلرینه نداء صفح وغفران واصل وپیکان
الحافلری آماجکاه انجاح واسعافهٔ ناصل اولور **نظم**

امت که بود کلو بولدی عزت توانم دنیلدی خیر امت
اولذات فلك جنابدندر اول حضرته انتساب دندر

حسن الخاتمه چونکه هرحرکتك سکونی وهرمتکلمك سکوتی
حکم قضا وقدر ایله امر مقرر در **نظم** زان پیش که داده را اجل بستاند
هردار که دار نیست می باید داد **نثر** بو صندوقهٔ معارف

مصدره

مصدوقه ده محرز ومکین اولان آیات اربعینك که هر آی
باهدایتی قنغی نبی ورسول حقنده شرف نزول بولدی ایسه
تواریخ انبیایه مراجعت واستقرا وکتب تفاسیر واخبارین
تتبع واستقصا اولنوب نخب وقائع واسمارلری اجتبا واختیار
اولنمغله کویا کلزار تواریخ ابنیادن برقطعهٔ جنت نشان
بلکه عند تدقیق النظر میان اهل دانش وهنرده جنت عاجلهٔ
عارفان اولمشدر مقرومتا واسی سدرهٔ ان الی ربك المنتهی
اولماق حسن خاتمه یه فال خیر وطالبان تجرید تفریده باعث ترك
سوا وغیر در نظم اکر دولتی بایدت انتها
فان الی ربك المنتهی نثر عباد مدیح کستر کرماء دانشور
محضرنده سائر قرابتین واحمادن نزد یکتر واجب وبو بابده
مریدان راست مسلکك مستمسکی بشارت نامهٔ
المرء مع من احب اولماغین بوکتاب ضراعت متاب نام
هدایت نمالرینه اختصاص وانتما بولان صاحب سجیهٔ
ثاقبه وجناب محمود العاقبه حضرتلرینك دریغهٔ مکارم
شریعه لرندن تذرع وکمال خضوع وابتهال ایله نیاز وتضرع
اولنورکه بوکام ارزدهاء اندیایه کرفتار اولان فقیر کم
اعتبارینی که هر زمان ورد زبانی نظم بحق خاکپای نیك مردان
الهی آخرم محمود کردان نثر اصفاد تخطئه وانتقاده تقوین
اتمیوب سوء صنیعمنی ستر منیع ایله اخفا ومجامله وعفو
وکناه ده خلق ایله ایله تخلق وحسن معامله بیورمغله

سیئاتی حسنات مبدل وعند الوهاب مقصود دل ب
طاقت وتابی میسر و محصل اوله رباعی

یارب زتو آنچه من گدا میخواهم افزون زهزار پادشا میخواهم
هرکس زدر تو حاجتی میخواهد
من آمدم از تو ترا میخواهم

M-2-4

667